
SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV · ANG
CHRISTO ET ECCLESIAE
VE
RI
TAS

BIJVOEGSEL

TOT HET

STAATSBLAD

VAN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN,

UIT DE OFFICIËELE STUKKEN DOOR DE DEPARTEMENTEN VAN ALGEMEEN BESTUUR EN VERDERE HOOGE STAATSCOLLEGIEN EN BEAMBTEN, MET AUTORISATIE VAN ZIJNE MAJESTEIT *DEN KONING*, VERSTREKT.

DOOR

MR. H. J. DIJCKMEESTER,
Procureur te Gorinchem.

1880.



GORINCHEM,
J. NOORDUYN EN ZOON.
1881.

LIJST DER STUKKEN

OP HET

BIJVOEGSEL TOT HET STAATSBLAD.

DECEMBER. 1879.

(Dagteekening.) *(Nommer.)*

No.

JANUARIJ. 1880.

No.

FEBRUARIJ.

MAART.

APRIL.

MEI.

JUNIJ.

JULIJ.

AUGUSTUS.

SEPTEMBER.

No.

OCTOBER.

NOVEMBER.

DECEMBER.

BIJVOEGSEL

TOT HET

STAATSBLAD

OVER

1880.

No. 1. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 6den December* 1879, *no.* 24, *omtrent de regeling der militaire strafgevangenissen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gelet op de wetten van den 14den November 1879 (*Stbl. no.* 191 en 193);

Overwegende, dat het noodig is te regelen de plaats waar de gemeenschappelijke militaire gevangenisstraf en de cellulaire militaire detentie behooren te worden ondergaan;

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie van den 2den December 1879, 4de afd., no. 109;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1° Tot militaire strafgevangenis wordt bestemd de strafinrigting, thans onder de benaming van „Huis van militaire detentie", gevestigd nabij *Leiden*;

2°. De gemeenschappelijke militaire gevangenisstraf wordt ondergaan in de Militaire strafgevangenis nabij *Leiden*;

3° De cellulaire militaire detentie wordt ondergaan: die van één jaar in de cellulaire gevangenissen te *Rotterdam*, *Amsterdam* of *Utrecht*, die van minder dan één jaar in eene der gevangenissen, voor eenzame opsluiting bestemd of ingerigt;

4° Dit besluit treedt in werking den 10den December aanstaande.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 6den December 1879.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Justitie,
(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 2. AANSCHRIJVING *van den* Minister van Justitie, *van den* 10*den December* 1879, 4*de afd.*, *no* 86, *houdende nadere inlichting omtrent de regeling der militaire strafgevangenissen.*

's Gravenhage, den 10*den December* 1879.

Ten gevolge van de wetten van den 14den November jl. (*Stbl.* nos. 191 en 193), tot wijziging van de criminele wetboeken voor het krijgs-

volk te lande en te water, is bij Koninklijk besluit van den 6den dezer, no. 24, waarvan twee afdrukken hierbij gaan, de plaats aangewezen, waar de gemeenschappelijke militaire gevangenisstraf en de cellulaire militaire detentie behooren te worden ondergaan.

In het besluit is geene melding gemaakt van de veroordeelden tot militaire gevangenisstraf, in eenzame opsluiting te ondergaan, omdat in het laatste lid van art. 7 der aangehaalde wetten alle gevangenissen, voor eenzame opsluiting bestemd of ingerigt, voor het doen ondergaan dier straf zijn aangewezen. Ook zijn daarin niet genoemd de gevangenissen, waarin de veroordeelden tot gemeenschappelijke militaire detentie zullen worden geplaatst, op grond dat die straf volgens het eerste lid van art. 10 der gemelde wetten bestaat in opsluiting in een huis van detentie of provoost, waartoe, behalve het vereenigd huis van arrest en provoost te *Haarlem*, volgens art. 4 van het Koninklijk besluit van 4 November 1821, *no.* 16, zijn bestemd de burgerlijke en militaire huizen van verzekering te *'s Hertogenbosch*, *Arnhem*, *'s Gravenhage* en *Leeuwarden*.

Overigens meen ik er nog de aandacht van de besturen op te moeten vestigen, dat in de meerbedoelde wetten niet is opgenomen, dat de veroordeelden tot militaire detentie verpligt zijn tot arbeid.

De Minister van Justitie,
(*Get*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 3. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 29*sten December* 1879, *no.* 35, *houdende intrekking der besluiten tot regeling van de tractementen van krijgsgevangen vijandelijke officieren en van de vergoedingen voor verlies, van paarden enz. tegenover den vijand.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 24sten December 1879, 1ste afd., no. 29;

Gezien het besluit van den Souvereinen Vorst van 12 Januarij 1814, no. 21, houdende vaststelling van het bedrag der tractementen voor krijgsgevangen vijandelijke officieren (1);

Gezien het Koninklijk besluit dd. 4 September 1815, no. 13, tot regeling van het bedrag der vergoedingen voor het verlies van paarden en goederen tegenover den vijand;

Hebben goedgevonden en verstaan:

voorschreven besluiten in te trekken en buiten werking te stellen, met bepaling, dat, ter vervanging van de bij die besluiten gestelde regelen, te zijner tijd door Onzen Minister van Oorlog aan Ons de noodige voorstellen zullen worden gedaan.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 29sten December 1879.

(*Get.*) WILLEM.

---

(1) Bijv. 1814, Ed. d'ENGELBRONNER, p. 14, and. Ed. I, 236. *Red.*

No. 4. RESOLUTIE *van den* Minister van Justitie, *van den 30sten December* 1879, *no.* 88, *omtrent de uitgaven door de politie gedaan tot opsporing en terugvoering van vermiste minderjarigen.*

Bij mijn Departement is, sints vele jaren, als regel aangenomen, dat de uitgaven door de politie gedaan tot opsporing en terugvoering (anders dan ten dienste van de justitie) van vermiste minderjarigen, moeten worden vergoed door dengene, op wiens verzoek die opsporing en terugvoering plaats had.

In eene circulaire van een mijner ambtsvoorgangers, dd. 15 Augustus 1874, 5de afd., no. 117, werd ook voor zooveel kosten van telegrammen betreft, die regel gehandhaafd.

In 't algemeen verlang ook ik dien regel te blijven volgen. Met 't oog op moeilijkheden die zich bij de restitutie van de uitgegeven gelden hebben voorgedaan, wensch ik zelfs dat belanghebbenden, reeds bij hunne aanvrage, op hunne verplichting tot vergoeding van de te maken kosten worden opmerkzaam gemaakt en ken ik zelfs der politie het recht toe om, zoo daartoe termen zijn, vooruitbetaling te vorderen.

Intusschen wensch ik ééne uitzondering toe te laten.

Wanneer ouders of voogden *onvermogend* zijn, dan behoort het financieel belang van den staat te wijken voor den eisch der menschelijkheid en kunnen alle *noodzakelijke* uitgaven aan mijn Departement worden in rekening gebracht.

Omtrent de beteekenis der woorden „*onvermogend*" en „*noodzakelijk*" wensch ik in geene bijzonderheden te treden. Liever dan de ambtenaren te binden aan definities die allicht noodeloos zouden knellen of aan formaliteiten die, waar spoed noodig is, vertraging zouden veroorzaken, doe ik beroep op hun doorzicht en hun plichtgevoel. Door het bescheiden gebruik dat zij van de thans verleende vrijheid zullen maken, zullen zij aan Zijner Majesteits Regeering de noodzakelijkheid besparen deze circulaire weder in te trekken.

Ik doe dit schrijven opnemen in het *Algemeen Politieblad* ten einde alle ambtenaren der politie langs den eenvoudigsten weg met mijne beschikking bekend te maken.

's Gravenhage, den 30*sten December* 1879, *no.* 88.

De Minister van Justitie,
(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 5. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland *van den* 30*sten December* 1879, *no.* 89, 2*de afd.*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement voor de bedijking, verveening, droogmaking en het beheer van den Haskerveenpolder.* (*P. B. no.* 1 *en* 2).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 19 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat er noodzakelijkheid bestaat tot wijziging van het

reglement voor de bedijking, verveening, droogmaking en het beheer van den *Haskerveenpolder*, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 17 Januarij 1855, no. 75 (1), met latere aanvulling en wijziging, goedgekeurd bij Koninklijke besluiten van 9 Augustus 1858, no. 47 (2), 1 Augustus 1859, no. 58 (3), 31 Augustus 1861, no. 44 (4), 2 Januarij 1862, no. 54 (5), en 23 December 1871, no. 24;

Gelet op de artt. 132, 192 en 193 der grondwet, in verband met de artt. 137 en 138 der provinciale wet;

Hebben besloten en besluiten:

1°. In de eerste alinea van art. 9 te roijeren de woorden „*een gulden en vijftig cent*" en daarvoor in de plaats te stellen „*twee gulden*".

2° Dit besluit in werking te doen treden met het veensaizoen van 1881.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 19*den November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 17 December 1879, no. 24.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 30sten December 1879.

De Gedeputeerde Staten van Friesland,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

No. 6. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland *van den 30sten December* 1879, *no.* 90, *2de afd.*, *W*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging in het reglement nopens de oprigting van waterschappen in Friesland*.

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 18 November 1879, onder no. 9, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het wenschelijk is art. 8 van het reglement nopens de oprigting van waterschappen in *Friesland* (6), aan te vullen;

Gelet op de artt. 131 en 192 der grondwet en de artt. 137 en 138 der provinciale wet;

Besluiten:

Art. 8, 1ste lid, van het aangehaald reglement te roijeren en te vervangen door de volgende zinsneden:

Binnen drie maanden, nadat het ontwerp-reglement ter inzage heeft gelegen, wordt het in eene, door den voorzitter van het voorloopig bestuur, belegde vergadering van belanghebbenden voorloopig vastgesteld.

---

(1) Bijv. 1855, no. 28. *Red.*
(2) Bijv. 1858, no. 186.
(3) Bijv. 1859, no. 202.
(4) Bijv. 1861, no. 246.
(5) Bijv. 1862, no. 14.
(6) Bijv. 1874, no. 222.

Belanghebbenden worden daartoe minstens 14 dagen te voren in één of meer nieuwsbladen en, voor zooveel op den kadastralen legger bekend, tevens bij schriftelijke kennisgeving opgeroepen, met vermelding daarin van den inhoud van de beide laatste leden van dit artikel.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, den 18*den November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 19 December 1879, no. 29.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 30 December 1879.

De Gedeputeerde Staten van Friesland,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 7. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den* 30*sten December* 1879, *no.* 91, 2*de afdeeling W.*, *houdende de door den Koning bij Besluit van* 19 *December* 1879, *no.* 29, *goedgekeurde wijziging der reglementen van de waterschappen Ooster- en Westerpolderzeedijken onder Holwerd en Ternaarderpolder.*

Prov. Bl. No. 6.

Wijziging *van het reglement op het onderhoud, beheer en bestuur van de Oosterpolderzeedijken onder Holwerd.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 19 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het wenschelijk is het reglement voor het waterschap de *Oosterpolderzeedijken* onder *Holwerd*, opgenomen in de Provinciale bladen no. 136 van 1856 (1) en no. 105 van 1857, (2) nader te wijzigen;

Gelet op art. 192 der grondwet en op de artt. 137 en 138 der provinciale wet;

Hebben besloten en besluiten:

Het gemeld reglement te wijzigen en aan te vullen, als volgt:

1°. Aan *art.* 3 toe te voegen de woorden „in regten."

2°. *Art.* 4, Ie zinsnede, de laatste woorden: „alles behoudens eene schadevergoeding van 20 cents per kubieke el, voor zoover van boven afgestoken" te doen vervallen en daarvoor te lezen:

„alles behoudens schadevergoeding, te bepalen door twee deskundigen, waarvan één door den eigenaar van den grond en één door het dijksbestuur te benoemen. Bij verschil van gevoelen tusschen de deskundigen, wordt hen een derde toegevoegd, te benoemen door Gedeputeerde Staten, op verzoek van de eerstgereede der partijen.

---

(1) Bijv. 1856, no. 238. *Red.*
(2) Bijv. 1857, no. 188.

Indien de eigenaar van den grond, na daartoe door het bestuur schriftelijk te zijn uitgenoodigd, in gebreke blijft een deskundige aan te wijzen, of zich tot minnelijken afstand ongenegen verklaart, geschiedt de onteigening overeenkomstig de bepalingen der wet van 28 Augustus 1851 (*Sb. no.* 125)."

3°. *Art.* 29, te roijeren de woorden: "onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten."

4°. *Art.* 31, laatste lid, te roijeren de woorden: "onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten."

5°. *Art.* 32, le lid, te roijeren de woorden: "behoudens goedkeuring van Gedeputeerde Staten."

6°. *Art.* 33. Hieraan toe te voegen en te laten volgen op het le lid:

"Zij leggen, alvorens hunne betrekking te aanvaarden, den navolgenden eed (belofte) af:

Ik zweer (belove), dat ik de belangen des waterschaps zal bevorderen en de wetten en reglementen, het waterschap betreffende, zal eerbiedigen en toepassen.

De eedsaflegging geschiedt door dijksgedeputeerden in handen van den dijkgraaf en door dezen in handen van den Commissaris des Konings in de provincie.

7°. *Art.* 41, te doen wegvallen de woorden: "tot onderzoek en bij welbevinding ter goedkeuring.

8°. *Art.* 71, te roijeren de woorden: "ter kennisneming.

9°. Aan *art.* 79 toe te voegen het navolgende:

"Ingelanden kunnen hunne bezwaarschriften binnen acht dagen daarna bij volmagten indienen, die daarop beslissen.

Van die beslissing staat hooger beroep bij Gedeputeerde Staten open.

Het bezwaarschrift in hooger beroep wordt binnen acht dagen, nadat de beslissing van volmagten is medegedeeld, ingediend.

10°. *Art.* 84, le lid, te roijeren de woorden: "en vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

11°. *Art.* 86, de twee laatste alinea's te laten vervallen en daarvoor in de plaats te stellen:

"Van hare beslissing staat binnen ééne maand, nadat de belanghebbende daarvan in kennis is gesteld, hooger beroep bij Gedeputeerde Staten open.

12°. *Art.* 89, het eerste woord, "Alle", wordt vervangen door: "Minstens om de"

13°. *Art.* 90 vervalt en wordt vervangen door:

"Het dijksbestuur maakt de noodige keuren of politie verordeningen en legt deze minstens 20 dagen ter inzage van ingelanden, nadat het daarvan vooraf in één of meer nieuwsbladen aankondiging heeft gedaan.

Ingelanden kunnen, binnen den bij het vorige lid gestelden termijn, hunne bezwaren tegen de keur of verordening bij Gedeputeerde Staten indienen."

14°. *Art.* 91 te lezen, als volgt:

"Binnen 8 dagen na verloop van den in art. 90 bepaalden termijn, wordt de keur of politie-verordening door het dijksbestuur aan Gedeputeerde Staten ingezonden."

15°. *Art.* 92:

a. de eerste zinsnede te lezen, als volgt:

"Het dijksbestuur doet de keur of politie-verordening afkondigen door aanplakking te *Holwerd*, bij het volgende formulier:"

b. de tweede zinsnede, 2e en 3e regel, in plaats van de woorden: „de vergadering van volmagten" te lezen: „hem."

16°. *Art.* 94 wordt het 2e lid van art. 93.

17°. Als *art.* 94 nieuw, wordt ingevoegd het volgende:

HOOFDSTUK XI.

Van de besluiten van volmagten en van het dijksbestuur, aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten te onderwerpen.

Art. 94. Aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten worden onderworpen de besluiten van volmagten en van het dijksbestuur, betreffende:

a. het verrigten van werken;
b. de begrooting;
c. de rekening;
d. het vaststellen van den legger;
e. beslissingen op bezwaarschriften;
f. onderhandsche verhuringen en verpachtingen;
g. het koopen, verkoopen, verpanden of bezwaren en ruilen van eigendommen;
h. kwijtscheldingen;
i. het treffen van dadingen;
j. het voeren van regtsgedingen;
k. het berusten in eene tegen het waterschap ingestelde regtsvordering;
l. het beleggen van gelden;
m. het aangaan van geldleeningen;
n. het vaststellen van keuren of politie-verordeningen.

18°. Hoofdstuk XI wordt hoofdstuk XII.

19°. Hoofdstuk XII wordt hoofdstuk XIII.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, den 19*den November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Prov. Bl. No. 7.

Wijziging *van het reglement op het onderhoud, beheer en bestuur van de Westerpolderzeedijken onder Holwerd.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 19 Novenber 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het wenschelijk is het reglement voor het waterschap *de Westerpolderzeedijken* onder *Holwerd*, opgenomen in de Provinciale bladen nos. 138 en 168 van 1856 (1), en no. 106 van 1857, nader te wijzigen;

Gelet op art. 192 der grondwet en op de artt. 137 en 138 der provinciale wet;

Hebben besloten en besluiten:

Het gemeld reglement te wijzigen en aan te vullen, als volgt:

1°. Aan *art.* 3 toe te voegen de woorden „in regten."

2°. *Art.* 4, 1ste zinsnede, de laatste woorden: „alles behoudens

(1) Bijv. 1856, no. 239. *Red.*

eene schadevergoeding van 20 cents per kubieke el, voor zoover van boven afgestoken" te doen vervallen en daarvoor te lezen:

„alles behoudens schadevergoeding, te bepalen door twee deskundigen, waarvan één door den eigenaar van den grond en één door het dijksbestuur te benoemen. Bij verschil van gevoelen tusschen de deskundigen, wordt hen een derde toegevoegd, te benoemen door Gedeputeerde Staten, op verzoek van de eerstgereede der partijen.

Indien de eigenaar van den grond, na daartoe door het bestuur schriftelijk te zijn uitgenoodigd, in gebreke blijft een deskundige aan te wijzen, of zich tot minnelijken afstand ongenegen verklaart, geschiedt de onteigening overeenkomstig de bepalingen der wet van 28 Augustus 1851 (*Sb. no.* 125)."

3°. *Art.* 29, te roijeren de woorden: „onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten."

4°. *Art.* 31, laatste lid, te roijeren de woorden: „onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten."

5°. *Art.* 32, 1e lid, te roijeren de woorden: „behoudens goedkeuring van Gedeputeerde Staten."

6°. *Art.* 33. Hieraan toe te voegen en te laten volgen op het 1ste lid:

„Zij leggen, alvorens hunne betrekking te aanvaarden, den navolgenden eed (belofte) af:

Ik zweer (belove), dat ik de belangen des waterschaps zal bevorderen en de wetten en reglementen, het waterschap betreffende, zal eerbiedigen en toepassen.

De eedsaflegging geschiedt door dijksgedeputeerden in handen van den dijkgraaf en door dezen in handen van den Commissaris des Konings in de provincie."

7°. *Art.* 41, te doen wegvallen de woorden: „tot onderzoek en bij welbevinding ter goedkeuring."

8°. *Art.* 71, te roijeren de woorden: „ter kennisneming."

9°. Aan *art.* 79 toe te voegen het navolgende:

„Ingelanden kunnen hunne bezwaarschriften binnen acht dagen daarna bij volmagten indienen, die daarop beslissen.

Van die beslissing staat hooger beroep bij Gedeputeerde Staten open.

Het bezwaarschrift in hooger beroep wordt binnen acht dagen, nadat de beslissing van volmagten is medegedeeld, ingediend.

10°. *Art.* 84, 1e lid, te roijeren de woorden: „en vastgesteld door Gedeputeerde Staten."

11°. *Art.* 86, de twee laatste alinea's te laten vervallen en daarvoor in de plaats te stellen:

„Van hare beslissing staat binnen éene maand, nadat de belanghebbende daarvan in kennis is gesteld, hooger beroep bij Gedeputeerde Staten open."

12°. *Art.* 89, het eerste woord, „Alle", wordt vervangen door: „Minstens om de"

13°. *Art.* 90 vervalt en wordt vervangen door:

„Het dijksbestuur maakt de noodige keuren of politie-verordeningen en legt deze minstens 20 dagen ter inzage van ingelanden, nadat het daarvan vooraf in één of meer nieuwsbladen aankondiging heeft gedaan.

Ingelanden kunnen, binnen den bij het vorige lid gestelden termijn, hunne bezwaren tegen de keur of verordening bij Gedeputeerde Staten indienen."

14°. *Art.* 91 te lezen, als volgt:

„Binnen 8 dagen na verloop van den in art. 90 bepaalden termijn, wordt de keur of politie-verordening door het dijksbestuur aan Gedeputeerde Staten ingezonden."

15°. *Art.* 92:

a. de eerste zinsnede te lezen, als volgt:

„Het dijksbestuur doet de keur of politie-verordening afkondigen door aanplakking te *Holwerd*, bij het volgende formulier:"

b. de tweede zinsnede, 2e en 3e regel, in plaats van de woorden: „de vergadering van volmagten" te lezen: „hem".

16°. *Art.* 94 wordt het 2e lid van art. 93.

17°. Als *art.* 94 nieuw, wordt ingevoegd het volgende:

HOOFDSTUK XI.

Van de besluiten van volmagten en van het dijksbestuur, aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten te onderwerpen.

Art. 94. Aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten worden onderworpen de besluiten van volmagten en van het dijksbestuur, betreffende:

a. het verrigten van werken;
b. de begrooting;
c. de rekening;
d. het vaststellen van den legger;
e. beslissingen op bezwaarschriften;
f. onderhandsche verhuringen en verpachtingen;
g. het koopen, verkoopen, verpanden of bezwaren en ruilen van eigendommen;
h. kwijtscheldingen;
i. het treffen van dadingen;
j. het voeren van regtsgedingen;
k. het berusten in eene tegen het waterschap ingestelde regtsvordering;
l. het beleggen van gelden;
m. het aangaan van geldleeningen;
n. het vaststellen van keuren of politie-verordeningen.

18°. Hoofdstuk XI wordt hoofdstuk XII.

19°. Hoofdstuk XII wordt hoofdstuk XIII.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 19*den November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Prov. Bl. No. 8.

Wijziging *van het reglement op het onderhoud, beheer en bestuur van den Ternaarderpolder.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van den 19 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het wenschelijk is het reglement voor den *Ternaarderpolder*, opgenomen in de Provinciale bladen nos. 132 van 1856 (1), 104 van 1857 (2), 19 van 1863 (3) en 86 van 1878 (4), nader te wijzigen;

---

(1) Bijv. 1856, no. 237. *Red.*
(2) Bijv. 1857, no. 187.
(3) Bijv. 1863, no. 36.
(4) Bijv. 1878, no. 214.

Gelet op art. 192 der grondwet en op de artt. 137 en 138 der provinciale wet;

Hebben besloten en besluiten:

Het gemeld reglement te wijzigen en aan te vullen, als volgt:

1°. Art. 2, de derde volzin van dit artikel te lezen:

„Het onderhoud is gemeen en geschiedt uit *ééne* hand.

De verpligting tot het onderhoud en de verbetering der tot het waterschap behoorende werken rust, behoudens het bepaalde bij art. 96, op de in het waterschap gelegen eigendommen, in evenredigheid van de kadastrale grootte."

2°. Het tweede lid van art. 3 te roijeren.

3°. Art. 4 te roijeren en daarvoor in de plaats te stellen:

„Deze legger is de grondslag der regten en verpligtingen van ingelanden, behoudens tegenbewijs in regten."

4°. Art. 5, 2de zinsnede tot en met het einde van het artikel, vervalt; daarvoor komt in de plaats het volgende:

„De tot het verleggen, verbreeden, verhoogen en verzwaren, zoomede de tot de herstelling of het onderhoud van den dijk benoodigde aarde en zoden, kunnen uit de aan den zeedijk grenzende landen ter naaster lage en minste schade worden genomen tegen schadevergoeding, te bepalen door twee deskundigen, waarvan *één* door den eigenaar van den grond en *één* door het dijksbestuur te benoemen.

Bij verschil van gevoelen tusschen de deskundigen, wordt hen een derde toegevoegd, te benoemen door Gedeputeerde Staten, op verzoek van de eerstgereede der partijen.

Indien de eigenaar van den grond, na daartoe door het bestuur schriftelijk te zijn uitgenoodigd, in gebreke blijft een deskundige aan te wijzen, of zich tot minnelijken afstand ongenegen verklaart, geschiedt de onteigening overeenkomstig de bepalingen der wet van 28 Augustus 1851 (*Sb. no.* 125)."

5°. Art. 10. 2de lid, vervalt en wordt vervangen door:

„Het bezit van 1 tot en met 5 hectare geeft regt op *één* stem, van 6 tot en met 11 hectare op *twee* stemmen, van 12 tot en met 20 hectare op *drie* stemmen, van 21 tot en met 30 hectare op *vier* stemmen en van 31 en meer hectare op *vijf* stemmen."

6°. Art. 19:

a. het woord „stemgeregtigd" op den tweeden regel van dit artikel vervalt;

b. aan het artikel toe te voegen volgende zinsnede:

„Een volmagt, gedurende een jaar om andere reden dan ziekte geen der gehouden vergaderingen bezocht hebbende, wordt verklaard opgehouden te hebben volmagt te zijn."

7°. Art. 57 vervalt, en wordt vervangen door de volgende zinsneden:

„Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis, worden de leden van het dijksbestuur vervangen, de dijkgraaf door den oudst in dienst zijnden dijksgedeputeerde en een dijksgedeputeerde door den oudst in functie zijnden volmagt.

Bij gelijken diensttijd treedt de oudste in jaren op."

8°. Art. 81. De tweede zinsnede vervalt en wordt vervangen door:

„Daarop worden, ten name van iederen eigenaar, gebragt alle zijne in den polder gelegen vastigheden, met aanwijzing der kadastrale sectie, nommer en grootte."

9°. Art. 86. Het eerste woord, „Alle", wordt vervangen door: „Minstens om de".

10°. Art. 87 vervalt. In de plaats daarvan wordt gelezen:

„Het dijksbestuur maakt de noodige keuren of politieverordeningen en legt deze minstens 20 dagen ter inzage van ingelanden, nadat het daarvan vooraf in één of meer nieuwsbladen aankondiging heeft gedaan.

Ingelanden kunnen, binnen den bij het vorige lid gestelden termijn, hunne bezwaren tegen de keur of verordening bij Gedeputeerde Staten indienen."

11°. Art. 88. Achter de woorden „verordening wordt", op den eersten regel, in te voegen:

„na goedkeuring door Gedeputeerde Staten."

12°. Art. 89, 2de zinsnde, 2de regel, de woorden „de vergadering van volmagten" vervallen en worden vervangen door: „hem".

13°. Art. 92, lett. *d*, achter „legger" te voegen: „en van de kohieren."

14°. Art. 96 tot en met 108 worden geroijeerd en vervangen door:

Art. 96. Gedurende 20 jaren na de in werking treding van dit besluit, zal van de tot dusverre met het onderhoud des dijks bezwaarde landen jaarlijks als vaste bijdrage worden geheven de som, die gedurende de laatste 20 jaren door die landen gemiddeld is betaald, onder aftrek voor die landen, welke geregtigd zijn tot de opkomsten van den *Groenendijk*, van het bedrag, gedurende de laatste 20 jaren per jaar genoten.

De landen, welke gedurende die 20 jaren meer van den *Groenendijk* hebben ontvangen, dan zij aan polderlasten hebben betaald, wordt dat meerdere gedurende de volgende 20 jaren uit de polderkas vergoed.

Art. 97. Het dijksbestuur maakt daarvan binnen een dóor Gedeputeerde Staten te stellen termijn een kohier op en legt dit gedurende ééne maand ter inzage van belanghebbenden, na bekendmaking overeenkomstig art. 82.

Het bepaalde bij artt. 83, 84 en 85 is hierop van toepassing.

Het kohier wordt op gelijke wijze minstens om de 5 jaren herzien.

Art. 98. De invordering van dit kohier heeft plaats op de wijze als bij art. 78 ten aanzien van den omslag is bepaald.

Art. 80 is hierop van toepassing.

De uitkeeringen, bedoeld bij de laatste alinea van art. 96, geschieden gelijktijdig met de invordering van dit kohier.

Art. 99. Binnen twee maanden na de inwerkingtreding van dit besluit, wordt de in art. 3 bedoelde legger opgemaakt, overeenkomstig het bepaalde bij art. 81.

15°. Art. 109 wordt art. 100, en art. 110 art. 101.

16°. In art. 101 (nieuw) wordt achter 1721, op den derden regel, een punt geplaatst en de *drie* overige regels vervallen.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 19*den* *November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

No. 8. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 31sten December* 1879, *no.* 32, *omtrent de regeling van het rekenpligtig beheer bij de artillerie-stapel- en constructie-magazijnen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende, dat het na eene tweejarige ondervinding gebleken is, dat de splitsing van het rekenpligtig beheer der Artillerie- Stapel- en Constructie-magazijnen niet in het belang is van de dienst en derhalve aan één verantwoordelijk persoon behoort te worden opgedragen;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 29sten December 1879, Kabinet Litt. I[28];

Hebben goedgevonden en verstaan, met intrekking van Ons besluit van den 22sten Januarij 1878, no. 11 (1), doch met wijziging in zooverre van den Staat Litt. H, behoorende bij Ons besluit van December 1873, no. 13, te bepalen:

Art. 1. Het rekenpligtig beheer bij de Artillerie- Stapel- en Constructie-magazijnen zal voortaan worden opgedragen aan een magazijnmeester der Artillerie van de 1ste klasse, met rang van Majoor of Kapitein, onder genot van een jaarlijksch tractement van *drie duizend gulden* (*f* 3000), doch buiten genot van eene jaarlijksche toelage, als bedoeld bij art. 4 van Ons besluit dd. 13 Februarij 1861, no. 44.

Art. 2. De door dien magazijnmeester te stellen bortogt wordt bepaald op *Drie duizend gulden* (*f* 3000).

Art. 3. De tegenwoordige magazijnmeester der Constructie-magazijnen wordt in zijne betrekking gehandhaafd en blijft de toelage, aan die betrekking verbonden, genieten, tot dat hij zijn dienst zal hebben overgegeven.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 31sten December 1879.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 9. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 31sten December* 1879, *no.* 24, *houdende vaststelling van het reglement op het beheer en het gebruik der verzamelingen, inrigtingen en hulpmiddelen voor het onderwijs aan de Universiteiten des Rijks.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 29 December 1879, lit. M, afdeeling Onderwijs;

Gelet op art. 48, alinea 2, der wet van 28 April 1876 (*Sb. no.* 102);

Hebben goedgevonden en verstaan:

vast te stellen een reglement op het beheer en het gebruik der ver-

(1) Bijv. 1878, no. 40. *Red.*

zamelingen, inrigtingen en hulpmiddelen voor het onderwijs aan de Universiteiten des Rijks, gelijk dat bij het tegenwoordig besluit is gevoegd.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 31sten December 1879.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

Reglement *op het beheer en het gebruik der verzamelingen, inrigtingen en hulpmiddelen voor het onderwijs aan de Universiteiten des Rijks.*

Art. 1. Van alle verzamelingen en hulpmiddelen voor het onderwijs aan iedere Rijks-Universiteit wordt eene volledige lijst door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken vastgesteld, en zoo noodig gewijzigd. Die lijst en de daarin door hem te brengen wijzigingen worden opgenomen in de *Nederlandsche Staatscourant.*

Art. 2. Het onmiddellijk beheer en dagelijksch toezigt over de in art. 1 genoemde verzamelingen en hulpmiddelen is opgedragen aan de ambtenaren daartoe, Curatoren der Rijks-Universiteit waartoe zij behooren gehoord, door Ons of met Onze magtiging door Onzen voornoemden Minister benoemd.

Art. 3. Het gebruik van elk der in art. 1 bedoelde verzamelingen en hulpmiddelen is onderworpen aan het toezigt van den daartoe volgens art. 2 aangewezen ambtenaar en wordt aan niemand toegestaan zonder zijne toestemming, behoudens beroep op Onzen in art. 1 genoemden Minister.

Art. 4. De in art. 2 bedoelde ambtenaar is belast met de zorg voor het onderhoud, de rangschikking, het catalogiseren en de etiquettering der voorwerpen van de verzameling en der hulpmiddelen door hem beheerd. Hij legt daarvan een inventaris aan, die steeds volledig wordt bijgehouden en in de inrigting voorhanden is. Hij zendt daarvan voor de eerste maal een afschrift aan curatoren, en deelt jaarlijks in Januarij aan hen de wijzigingen mede die daarin in het afgeloopen jaar zijn gebragt.

Art. 5. Hij kan met goedkeuring van curatoren nieuwe voorwerpen aankoopen of door ruiling van exemplaren, die in dubbel voorhanden zijn, de verzameling uitbreiden.

Art. 6. Zonder zijne uitdrukkelijke goedkeuring wordt geen voorwerp of hulpmiddel vervoerd buiten het gebouw waarin het bewaard wordt.

Art. 7. Van elk buiten het in art. 6 bedoeld gebouw te vervoeren voorwerp of hulpmiddel houdt hij aanteekening, en zorgt dat die voorwerpen in ongeschonden staat terugbezorgd worden. Het daarvoor door den leener af te geven bewijs van ontvangst wordt bij terugbezorging aan dezen teruggegeven.

Art. 8. Hij laat bezoekers toe in de verzameling, wanneer dit voor het gebruik waartoe zij bestemd is geen bezwaar doet ontstaan. Zoodra het belang van het onderwijs of der inrigting het verbiedt, wordt bezoek geweigerd.

Art. 9. De laboratoria zijn bestemd tot oefening in de praktijk van het leervak en tot het verrigten van wetenschappelijke onderzoekingen. Daarin worden geene werkzaamheden of proefnemingen verrigt dan met goedkeuring van den ambtenaar volgens art. 2 met het beheer dier hulpmiddelen belast.

Art. 10. Aan de studenten wordt tot de verzamelingen en hulpmiddelen toegang verleend, desgevorderd op vertoon van het bewijs van inschrijving als student. Bij uitzondering kan aan niet-studenten voor een korten tijd het verrigten van werkzaamheden of het nemen van proeven tegen vergoeding der kosten door curatoren toegestaan worden.

Art. 11. Aan de in het vorige artikel genoemde personen wordt desverlangd door den ambtenaar in art. 2 bedoeld, voor een door hem te bepalen tijdperk eene werkplaats in de verzameling of het laboratorium aangewezen, voor zoover de ruimte dit toelaat en de aanvrager van voldoende voorbereiding en ontwikkeling blijk geeft.

Art. 12. Van die werkplaatsen kan dagelijks op de uren, door den in het vorig artikel bedoelden ambtenaar onder goedkeuring van curatoren vastgesteld, gebruik gemaakt worden, behalve op Zondag. Afwijking van die uitzondering kan door genoemden ambtenaar toegestaan worden.

Art. 13. Elk gebruiker is voor de hem toevertrouwde hulpmiddelen aansprakelijk, en wegens de door zijn opzet of onachtzaamheid toegebragte schade tot vergoeding gehouden.

Art. 14. In geval van misbruik, van wangedrag, van vervreemding van eigendom en van weigering tot schadevergoeding wordt de toegang en het gebruik tot de verzamelingen en hulpmiddelen in art. 1 bedoeld, behoudens beroep op curatoren, ontzegd.

Art. 15. De instructien voor de beambten bij de in art. 1 bedoelde verzamelingen enz. werkzaam, worden door Onzen in dat artikel genoemden Minister, curatoren gehoord, vastgesteld.

Art. 16. Is het, naar zijn oordeel, noodig omtrent het beheer of gebruik van eenige der verzamelingen of hulpmiddelen, in art. 1 bedoeld, bijzondere bepalingen vast te stellen wegens den bijzonderen aard dier verzameling of van dat hulpmiddel, dan geschiedt dit, met inachtneming der bepalingen van dit besluit, door Onzen in dat artikel genoemden Minister, curatoren gehoord.

Behoort bij Koninklijk besluit van 31 December 1879, no. 24.

Mij bekend,

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*Get.*) SIX.

No. 10. KONINKLIJK-BESLUIT, *van den 3den Januarij* 1880, *no.* 6, *houdende concessie tot heffing van tol op het gedeelte van den grootenweg der* 1*ste klasse, no.* 1, *door de Watergraafsmeer.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 29 December 1879, no. 54, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 13 Junij 1857, no. 121;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Aan dijkgraaf en hoogheemraden van de Watergraafsmeer op nieuw voor den tijd van drie jaren, eindigende 1 Julij 1883, concessie te verleenen tot tolheffing op het gedeelte van den grooten weg der 1e

klasse, no. 1, door de Watergraafsmeer, overeenkomstig het tarief voor de tollen op de rijks groote wegen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 29 October 1833, (*Sb. no.* 59), met inachtneming van de vrijdommen van tol bij dat besluit toegekend, en behoudens de bepalingen van art. 2 en 3, van Ons bovenaangehaald besluit van 13 Junij 1857, no. 121.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Financiën.

's Gravenhage, den 3den Januarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Overeenkomstig het Oorspronkelijke.

De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

(*Get.*) BOOGAARD.

No. 11. Koninklijk-Besluit *van den 3den Januarij* 1880, *no.* 14, *houdende bepalingen omtrent de verkorting van oefeningstijd van militiepligtigen die aan eenige gestelde voorwaarden voldoen.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 31 December 1879, Kabinet, litt. N[33];

Overwegende, dat het wenschelijk is, de jongelieden, die de lessen van het middelbaar onderwijs met vrucht hebben bijgewoond, de lessen van het hooger onderwijs volgen, lager onderwijs geven, of zich wijden aan de studien, betrekking hebbende op den handel, de nijverheid of den landbouw, door verkorting van oefeningstijd, niet langer door de werkelijke dienst der militie te bezwaren dan in het belang van het leger volstrekt gevorderd wordt;

Overwegende voorts, dat het noodig is, de jongelieden, die bij de militie zijn ingelijfd, aan te sporen, om zich met bijzonderen ijver toe te leggen op het verkijgen van de vereischte militaire kennis, ook voor het bekleeden van eenen graad;

Gezien Ons besluit van 13 November 1873, N°. 16 (1);

Hebben goedgevonden en verstaan:

met uitbreiding van dat besluit, nader te bepalen:

Art. 1. De tijd voor eerste oefening wordt tot *zes* maanden verkort voor de miliciens, die, bij onbereden korpsen ingedeeld,

a. ten genoege van Onzen Minister van Oorlog het bewijs leveren, dat zij de lessen volgen of gevolgd hebben van een der Rijks-Universiteiten, van de Universiteit te Amsterdam, de Polytechnische School, de Handelsschool te Amsterdam, de Twentsche Industrie- en handelsschool, de Rijks Landbouwschool te Wageningen en 's Rijks Veeartsenijschool.

b. in het bezit zijn van het bewijs, bedoeld bij de artt. 11 en 12 van de wet van 28 April 1876 (*Sb. no.* 102) of van een der getuig-

---

(1) Bijv. 1873, no. 296. *Red.*

schriften, bedoeld bij de artt. 57 en 59 van de wet van 2 Mei 1868 (*Sb. no.* 50), of van eene acte van hulponderwijzer bij het lager onderwijs, voor zoover zij werkelijk in de school fungeren, of wel van een diploma als hulp-apotheker.

Art. 2. De tijd voor eerste oefening wordt tot op *negen* maanden verminderd voor de miliciens:

a. die, bij de Infanterie ingedeeld, vóór hunne inlijving zoodanigen graad van geoefendheid in den wapenhandel hebben verkregen, dat zij, na één maand onderrigt bij de korps te hebben genoten, in staat zijn, aan de exercitien in de bataillonsschool deel te nemen; zij zullen bovendien, alvorens met verlof te vertrekken, in het schijfschieten zoodanigen graad van geoefendheid moeten hebben verkregen, als door Onzen Minister van Oorlog zal worden bepaald.

b. die, bij de Vesting-Artillerie ingedeeld ten gevolge van vroeger genoten onderrigt, na een verblijf van *drie* maanden onder de wapenen blijken geven van zoodanige theoretische en practische geoefendheid, dat zij tot de klasse der dienstdoende kanonniers kunnen overgaan.

c. die, bij het bataillon Mineurs en Sappeurs ingedeeld, bij het einde van voormelden termijn van *negen* maanden, de geschiktheid voor veld- telegraphist hebben verkregen.

d. die, tot welk *onbereden* korps ook behoorende, binnen den in den aanhef van dit artikel vermelden termijn de blijken geven, dat zij hunne verpligtingen als milicien, overeenkomstig een door Onzen Minister van Oorlog vast te stellen programma, in alle opzigten kennen en tevens, ten genoege van Onzen voormelden Minister, het bewijs leveren, dat hunne tegenwoordigheid in het gezin waartoe zij behooren. noodzakelijk is.

Art. 3. Om aanspraak te kunnen doen gelden op de in beide voorgaande artikelen bedoelde vermindering van oefeningstijd moeten de daarbij betrokken miliciens zich voortdurend goed hebben gedragen.

Waren de hiervoren bedoelde miliciens door de loting, vermeld in art. 124 der militiewet, voor het blijvend gedeelte aangewezen, dan behouden zij aanspraak op het hun toegekend voorregt, mits zij het door hen getrokken nummer verwisselen met een nummer, dat hen op groot verlof regt zou hebben gegeven.

Maken zij van deze bevoegdheid geen gebruik, dan kan hun niettemin een verlof worden verleend; aan die, in art. 1 bedoeld, voor den tijd van *zes* maanden, aan die, in art. 2 genoemd voor den tijd van *drie* maanden.

Art. 4. Aan de miliciens, die krachtens art. 1 met een oefeningstijd van *zes* maanden kunnen volstaan, wordt tegen het tijdstip, waarop zij gedurende *zes* maanden werkelijke dienst hebben verrigt, bij het korps waartoe zij behooren, gelegenheid gegeven tot het afleggen van examen, waaruit hunne theoretische en practische *militaire* kennis moet blijken. Het programma van dit examen wordt door Onzen Minister van Oorlog bepaald. Zij, die aan dat examen voldoen, worden gedurende hunnen verderen diensttijd niet meer onder de wapenen geroepen om deel te nemen aan *herhalingsoefeningen*.

Art. 5. De miliciens, bedoeld bij art. 1, alsmede zij, die vóór hunne inlijving bij de militie met gunstig gevolg een examen afleggen waarvan het programma door Onzen Minister van Oorlog wordt bepaald, worden ingelijfd bij het korps en geplaatst bij het garnizoen hunner

keuze, voor zoover de eischen van de dienst dit toelaten en hunne keuze een onbereden korps betreft. Zij worden, in de kazerne, zooveel mogelijk bij elkander gehuisvest, en kunnen, desverkiezende, zoo daartoe maar eenigzins gelegenheid is, met elkander of met de adspirant-onderofficieren of korporaals menage houden.

Art. 6. De bestaande bepalingen nopens het aanstellen van miliciens tot korporaal of tot onderofficier en nopens de aan deze te betalen soldijen blijven gehandhaafd.

De miliciens, die binnen *negen* maanden werkelijke dienst blijken geven van bruikbare korporaals te zijn, verkrijgen daardoor aanspraak op verlof met behoud van soldij voor den tijd van *twee* maanden.

De miliciens, die tot onderofficier worden bevorderd, en geen verlof hebben genoten krachtens het bepaalde in de voorgaande zinsnede, verkrijgen door hunne aanstelling aanspraak op verlof met behoud van soldij voor den tijd van *één* maand.

Voor de toekenning van de verloven, waarvan in de beide voorgaande zinsneden sprake is, komen alleen in aanmerking miliciens, die niet vallen onder de toepassing van de artt. 1, 2 of 3 van dit besluit.

Met uitzondering van de categorie van militiepligtigen in het volgend artikel bedoeld, moeten de miliciens, om voor bevordering tot onderofficier in aanmerking te kunnen komen, zich verbinden, krachtens art. 126 der wet van 19 Augustus 1861 (*Sb. no.* 72), minstens voor *zes* maanden onder de wapenen te blijven *na* het tijdstip, waarop zij anders in het genot van onbepaald verlof zouden worden gesteld.

Daarentegen zullen deze militie-onderofficieren in gewone tijden niet meer onder de wapenen worden geroepen tot het bijwonen van herhalingsoefeningen.

De verloven bij de tweede en derde zinsnede van dit artikel bedoeld, worden verleend door den chef van het korps, en wel op het tijdstip, dat, naar zijn oordeel, het meest met de belangen van de dienst strookt.

Art. 7. Afgescheiden van het bepaalde in het voorgaand artikel kunnen de meest geschikte van de miliciens, in art. 1 bedoeld, bij de onbereden korpsen der militie worden aangesteld tot sergeant.

Zij, die voor deze aanstelling in aanmerking wenschen te komen zijn verpligt, nadat zij hunnen eersten oefeningstijd hebben volbragt, nog eenmaal gedurende *zes* maanden onder de wapenen te blijven of te komen.

Zij kunnen tot sergeant worden bevorderd, nadat zij gedurende *zeven* maanden werkelijke dienst hebben verrigt en nadat zij alvorens tot korporaal zijn aangesteld.

Art. 8. De milicien-korporaals en sergeanten in art. 7 genoemd, rekenen, behalve en even als die, bedoeld in Ons besluit van 13 November 1873, no. 16, boven de vastgestelde formatie.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 3den Januarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 12. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 3den Januarij* 1880, *no.* 16, *houdende bepalingen omtrent het getal gehuwden bij de maréchaussée.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien Ons besluit van 10 Januarij 1874, no. 21, betreffende de dienstverbindtenissen, enz. bij het wapen der maréchaussée; (1)

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 29 December 1879, Ve Afd, no. 88;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen, dat artikel 15 van Ons bovengemeld besluit, houdende bepalingen omtrent het getal gehuwden bij voornoemd wapen, voortaan zal worden gelezen als volgt:

Art. 15. De bij art. 7 van het Reglement op de policie, de discipline en de dienst der maréchaussée voorkomende bepaling omtrent het getal gehuwden, wordt bij deze zoodanig gewijzigd, dat voortaan aan alle onderofficieren van dat wapen de toestemming tot het aangaan van een huwelijk kan worden verleend, terwijl van het overige personeel, het een vijfde gedeelte gehuwd mag zijn.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Justitie en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 3den Januarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 13. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 7den Januarij* 1880, *no.* 10, *houdende verlenging der concessie tot het heffen van doorvaartregten aan de ophaalbruggen over de Bolswarder- en Workumer trekvaart.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 3 Januarij 1880 no. 32, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De bij Ons besluit van 19 Januarij 1879 no. 11 (2), verleende en laatstelijk bij Ons besluit van 15 October 1876, no. 17 (3), verlengde concessie tot heffing van doorvaartregten aan de ophaalbruggen, welke, ter vervanging van de IJmswoldertille, van de Tjerkwerderzijl, en van de brug te Parraga over de Bolswarder-Workumer trekvaart zijn gelegd, te verlengen tot 12 Mei 1883.

Art. 2. De heffing zal bedragen voor Stoom, en andere Schepen, van 15 tot beneden 25 ton (kubieke meter) (vijf cents), en voor stoom-

(1) Bijv. 1874, no. 17. *Red.*
(2) Bijv. 1869, no. 25.
(3) Bijv. 1876, no. 318.

en andere schepen, van 25 ton (kubieke meter) en meer, tien cents; van één uur na zonsondergang tot één uur vóór zonsopgang zal dubbel bruggeld verschuldigd zijn.

Schepen, voor welke bij het doorvaren der bruggen de val niet behoeft te worden opgehaald, en in elk geval, schepen beneden 15 ton (kubieke meter), met liggende mast, en gestreken schoorsteen, alsmede de trekschepen, op hunne beurten varende in het veer tusschen Bolsward en Workum, zijn vrij van betaling.

Art. 3. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud en bediening van de bruggen, en hetgeen daartoe behoort.

Art. 4. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 5. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daargenoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 7den Januarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Overeenkomstig het Oorspronkelijke,
De Secretaris Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid.
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 14. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 7den Januarij* 1880, *no.* 64, *houdende indeeling van het kantoor de directe belastingen en accijnsen te Wamel, c. a. in de zesde klasse.*

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelezen het berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Zutphen*, van 29 December ll., no. 1803, waaruit blijkt, dat de vermoedelijke belooning van het vacante kantoor der directe belastingen en accijnsen te *Wamel c. a.* kan worden geraamd op *f* 2670 en na aftrek eener som van *f* 550 voor kosten van beheer, waaronder is begrepen de belooning van sub-ontvangers te *Heerewaarden* en *Appeltern*, op ongeveer *f* 2120 zuiver 's jaars;

Gelet op de resolutie van 31 December 1869, no. 39, (1)

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Het ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te *Wamel c. a.* te rangschikken in de *zesde* klasse.

2°. Enz.

Accordeert met het origineel, voor zooveel het geëxtraheerde aangaat,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

---

(1) Bijv. 1869, no. 369. *Red.*

No. 15. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 7den Januarij* 1880, *no.* 65, *houdende indeeling van het kantoor der directe belastingen te Haarlem c. a. in de derde klasse.*

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelezen het berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Amsterdam*, van 3 dezer, no. 3/246, waaruit blijkt, dat de vermoedelijke belooning van het vacante kantoor der directe belastingen te *Haarlem c. a.* kan worden geraamd op *f* 5642 en na aftrek eener som van *f* 1692 voor kosten van beheer, op ongeveer *f* 3950 zuiver 's jaars;

Gelet op de resolutie van 31 December 1869, no. 39, (1)

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Het ontvangkantoor der directe belastingen te *Haarlem c. a.*, te rangschikken in de *derde* klasse;

2°. Enz.

Accordeert met het origineel voor zooveel het geëxtraheerde aangaat,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 16. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 8sten Januarij* 1880, *no.* 7, *houdende verlenging der vergunning aan het Dijksbestuur van den Kruispolder tot heffing van kadegelden aan de haven van dien polder in de gemeente Hontenisse.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 5 Januarij 1880, no. 48, afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 18 October 1876 no. 12 (2);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art 1. Aan het bestuur van den Kruispolder wordt tot 31 December 1882 concessie verleend, tot heffing van kaaigelden aan de haven van dien polder, in de gemeente Hontenisse, overeenkomstig het tarief, vastgesteld bij Onze besluiten van 9 December 1869, no. 19 (3), en van 15 Januarij 1873, no. 10 (4);

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van de haven, en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt

(1) Bijv. 1869, no. 369. *Red.*
(2) Bijv. 1876, no. 220.
(3) Bijv. 1869, no. 238.
(4) Bijv. 1873, no. 18.

de in art. 1 van dat besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 8sten Januarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.
Overeenkomstig het oorspronkelijke,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 17. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den 8sten Januarij* 1880, *no.* 6, *2e afdeeling W., houdende de door den Koning bij besluit van den 23sten December* 1879, *no.* 27, *goedgekeurde besluiten der Provinciale Staten tot wijziging van de reglementen op het onderhoud en bestuur van de waterschappen; der Vijfdeelen zeedijken binnendijks, der Vijfdeelen zeedijken buitendijks, Wonseradeels Zuiderzeedijken; Hemelumer Oldephaert en aankoorige zeedijken; de Zeven grietenijen en stad Sloten; Wijmbritseradeels cum annexis contributie zeedijken; het Workumer Nieuwland; der Zeedijken contributie van Oostdongeradeel; der Zeedijken contributie van Westdongeradeel; Oost- en Westdongeradeel; der Zeedijken van. Ferwerderadeel en het Oud Bildt.*

Prov. Bl. no. 17.

Wijziging *van het reglement op het bestuur en het onderhoud van het waterschap der Vijfdeelen zeedijken binnendijks.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *der Vijfdeelen zeedijken binnendijks* (Provinciale bladen no. 67 van 1868 (1), no. 81 van 1870 (2) en no. 33 van 1879) (3);

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102);

Hebben besloten:

1°. In art. 79*c* te laten wegvallen de woorden „*door de vergadering van volmagten vastgestelde*".

2°. Art. 114 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:
Het bij art. 7 bedoeld bestuur over het waterschap maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

---

(1) Bijv. 1868, no. 172. *Red.*
(2) Bijv. 1870, no. 227.
(3) Bijv. 1879, no. 72.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 115 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

3°. In art. 115, 2e lid, de woorden *„de vergadering van volmagten"*. te vervangen door de woorden *„het bestuur over het waterschap."*

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, den 20sten November 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Prov. Bl. no. 18.

Wijziging *van het reglement op het bestuur en het onderhoud van het waterschap der Vijfdeelen zeedijken buitendijks.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *der Vijfdeelen zeedijken buitendijks* (*P. Bl.* 1868, *no.* 68) (1).

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102);

Hebben besloten:

1°. In art. 77*c* te laten wegvallen de woorden *„door de vergadering van volmagten vastgestelde"*.

2°. Art. 112 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

Het bij art. 5 bedoeld bestuur over het waterschap maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 113 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat de daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

3°. In art. 113, 2de lid, de woorden *„de vergadering van volmagten"*, te vervangen door de woorden *„het bestuur over het waterschap.*

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, den 20sten November 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

---

(1) Bijv. 1868, no. 173. *Red.*

Prov. Bl. no. 19.

Wijziging *van het reglement op het bestuur en het onderhoud van het waterschap Wonseradeels Zuiderzeedijken.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *Wonseradeels Zuiderzeedijken* (Prov. bladen nos. 32 van 1867 (1) en 109 van 1868) (2);

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102);

Hebben besloten:

1° In art. 77c te laten wegvallen de woorden *„door de vergadering van volmagten vastgestelde."*

2° Art. 112 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

Het bij art. 5 bedoeld bestuur over het waterschap maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 113 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen éénе maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

3° In art. 118, 2e lid, de woorden *„de vergadering van volmagten"*, te vervangen door de woorden *het bestuur over het waterschap."*

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, den 20*sten November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

P. Bl. No. 20.

Wijziging *van het reglement op het bestuur en het onderhoud van het waterschap Hemelumer Oldephaert en aanhoorige zeedijken.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *Hemelumer Oldephaert en aanhoorige zeedijken* (Prov. bladen nos. 21 van 1867 (3), 111 van 1868 (4), 90 van 1870 (5), en 98 van 1871) (6);

(1) Bijv. 1867, no. 46. *Red.*
(2) Bijv. 1868, no. 284.
(3) Bijv. 1867, no. 24.
(4) Bijv. 1868, no. 284.
(5) Bijv. 1870, no. 253.
(6) Bijv. 1871, no. 226.

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102);

Hebben besloten:

1°. In art. 81*c* te laten wegvallen de woorden *„door de vergadering van volmagten vastgestelde"*.

2°. Art. 119 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

Het bij art. 4 bedoeld bestuur over het waterschap maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 120 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

3°. In art. 120, 2e lid, de woorden *„de vergadering van volmagten"*, te vervangen door de woorden *„het bestuur over het waterschap."*

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, *den* 20*sten November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

P. Bl. no. 21.

Wijziging ***van het reglement, op het bestuur en het onderhoud van het waterschap de Zeven grietenijen en stad Sloten.***

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20sten November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *de Zeven grietenijen en stad Sloten* (Prov. bladen nos. 35 van 1869 (1), 99 van 1871 (2), en 12 van 1873 (3);

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102);

Hebben besloten:

1°. In art. 80*c* te laten wegvallen de woorden *„door de vergadering van volmagten vastgestelde."*

2°. Art. 120 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

Het bij art. 5 bedoeld bestuur over het waterschap maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 121 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

---

(1) Bijv. 1869, no. 77. *Red.*
(2) Bijv. 1871, no. 226.
(3) Bijv. 1873, no. 25.

Het dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

3°. In art. 121, 2e lid, de woorden *„de vergadering van volmagten"*, te vervangen door de woorden *„het bestuur over het waterschap."*

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, den 20*sten November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Prov. Bl. no. 22.

Wijziging *van het reglement op het bestuur en het onderhoud van het waterschap Wijmbritseradeels cum annexis contributie zeedijken, de steden Sneek en IJlst daaronder begrepen.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *Wijmbritseradeels cum annexis contributie zeedijken*, de steden *Sneek* en *IJlst* daaronder begrepen (*Prov. bladen* nos. 4 van 1861 (1), 17 van 1866 (2), en 112 van 1868) (3):

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 187, 188 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102):

Hebben besloten:

1°. In art. 7, de woorden *„een dijksbestuur"*, te vervangen door *„eene vergadering van volmagten en een dijksbestuur."*

2°. Art. 81 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

Het bij art. 7 vermeld bestuur over het waterschap maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 82 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

3°. In art. 82, 2de lid, de woorden *„de vergadering van volmagten"*, te vervangen door de woorden *„het bestuur over het waterschap."*

4°. In art. 85 te laten wegvallen lid *o:* „het vaststellen van keuren of politie-verordeningen."

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, den 20*sten November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

---

(1) Bijv. 1861, no. 4. *Red.*
(2) Bijv. 1866, no. 22.
(3) Bijv. 1868, no. 284.

P. Bl. no. 23.

W ij z i g i n g *van het reglement op het bestuur en het onderhoud van het waterschap het Workumer Nieuwland.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *het Workumer Nieuwland* (*Prov. blad no.* 112 van 1874) (1);

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102);

Hebben besloten:

1°. In art. 67*c* te laten wegvallen de woorden „*door de vergadering van volmagten vastgestelde*".

2°. Art. 107 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

Het bij art. 3 bedoeld bestuur over het waterschap maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 108 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

3°. In art. 108, 2e lid, de woorden „*de vergadering van volmagten*", te vervangen door de woorden „*het bestuur over het waterschap.*"

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, den 20*sten November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Prov. Bl no. 24.

W ij z i g i n g *van het reglement op het bestuur en het onderhoud van het waterschap der Zeedijken contributie van Oostdongeradeel.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *der Zeedijken contributie van Oostdongeradeel* (*Prov. Bl. no.* 20 *van* 1867); (2)

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102);

Hebben besloten:

1°. Art. 80 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

---

(1) Bijv. 1874, no. 280. *Red.*
(2) Bijv. 1867, no. 24.

Het bij art. 4 vermeld bestuur over het waterschap maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 81 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

2°. In art. 81, 2e lid, de woorden *„de vergadering van volmagten"*, te vervangen door de woorden *„het bestuur over het waterschap."*

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 20*sten November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*

(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Prov. Bl. no. 25.

Wijziging *van het reglement op het bestuur en onderhoud van het waterschap der Contributie zeedijken van Westdongeradeel.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap der *Contributie zeedijken van Westdongeradeel* (*Prov. Bl. nos.* 139 *van* 1853 (1), 15 *van* 1866 (2), 110 *van* 1868 (3) *en* 100 *van* 1877) (4);

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102);

Hebben besloten:

1°. In art. 51, tusschen de woorden *„betreffen"* en *„het"*, het leesteeken (;) te vervangen door het woordje *„en"* en voorts het laatste lid te laten wegvallen: „en de bevoegdheid om met bekeurden in schikking te treden".

2°. Art. 140 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

De bij art. 5 bedoelde vereenigde vergadering van dijksbestuur en volmagten maakt de noodige keuren op politie-verordeningen.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 141 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

3°. Art. 141 te laten vervallen en te vervangen door:

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorig artikel gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Hij dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

4°. Art. 142 te wijzigen, als volgt:

---

(1) Bijv. 1853, no. 220. *Red.*
(2) Bijv. 1866, no. 22.
(3) Bijv. 1868, no. 284.
(4) Bijv. 1877, no. 285.

De afkondiging geschiedt door aanplakking in de dorpen van *Westdongeradeel*, bij navolgend formulier:

Het dijksbestuur der *Contributie zeedijken van Westdongeradeel*, doet te weten:

dat door heeren Gedeputeerde Staten van *Friesland*, bij hun besluit van den is goedgekeurd de navolgende door de vereenigde vergadering van dijksbestuur en volmagten vastgestelde politie-verordening:

(Titel en inhoud der verordening.)

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 20*sten* *November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

Prov. Bl. no. 26.

Wijziging *van het reglement op het bestuur en het onderhoud van het waterschap Oost- en Westdongeradeel*.

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *Oost- en Westdongeradeel* (*Prov. Bl. nos.* 133 *van* 1859, (1) 7 *van* 1863, (2) 16 *van* 1866, (3) 42 *van* 1870, (4) 100 *van* 1871 (5) *en* 38 *van* 1877) (6);

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb no.* 102);

Hebben besloten:

1°. Art. 93 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

Het polderbestuur maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

Het legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 94 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het polderbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

2°. In art. 94, 2e lid, de woorden „*de vergadering van volmagten*", te vervangen door „*hem*".

3°. In art. 97 te laten wegvallen lid *n*, „het vaststellen van keuren of politie-verordeningen", en tengevolge daarvan lid *o* te veranderen in *n*.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 20*sten* *November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

---

(1) Bijv. 1859, no. 235. *Red.*
(2) Bijv. 1863, no. 103.
(3) Bijv. 1866, no. 22.
(4) Bijv. 1870, no. 131.
(5) Bijv. 1871, no. 226.
(6) Bijv. 1877, no. 80.

Prov. Bl. no. 27.

Wijziging *van het reglement op het bestuur en het onderhoud van het waterschap der Zeedijken van Ferwerderadeel.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *der Zeedijken van Ferwerderadeel* (Prov. bladen nos. 99 van 1869 (1), 133 van 1870 (2), en 98 van 1872) (3);

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no*- 102);

Hebben besloten:

1°. Art. 81 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

Het bij art. 4 bedoeld bestuur over het waterschap maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 82 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

2° In art. 82, 2e lid, de woorden „*de vergadering van volmagten*", te vervangen door „*het bestuur van dit waterschap*,"

3° In art. 85, lett. *b*, de woorden „*de verordeningen van politie*", te laten wegvallen; lid *c* te veranderen in *b*, en zoo vervolgens.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden den 20 *November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

Prov. Bl. no. 28.

Wijziging *van het reglement op het bestuur en het onderhoud van het waterschap het Oud Bildt.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 20 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is wijziging aan te brengen in het reglement op het onderhoud en bestuur van het waterschap *het Oud Bildt* (*Prov. Bl. nos.* 27 *van* 1867 (4), 3 *van* 1869 (5) *en* 83 *van* 1873) (6);

---

(1) Bijv. 1869, no. 226. *Red.*
(2) Bijv. 1870, no. 371.
(3) Bijv. 1872, no. 205.
(4) Bijv. 1867, no. 39.
(5) Bijv. 1868, no. 381.
(6) Bijv. 1873, no. 152.

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137, 138 en 158 der provinciale wet en op art. 1 der wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102):

Hebben besloten:

1°. Art. 82 van gemeld reglement in te trekken en te vervangen door:

Het bij art. 5 bedoeld bestuur over het waterschap maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

Het dijksbestuur legt deze minstens 20 dagen op de bij art. 83 bedoelde plaatsen ter inzage van onderhoudpligtigen, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging heeft gedaan.

Onderhoudpligtigen kunnen binnen den in het vorige lid gestelden termijn hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het dijksbestuur zorgt, dat de vastgestelde of nader gewijzigde keur of verordening, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

2°. In art. 83, 2e lid, de woorden „*de vergadering van volmagten*", te vervangen door „*het bestuur van het waterschap.*"

3°. Te laten wegvallen lett. *m* van art. 86: „het vaststellen van keuren of politie-verordeningen."

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, den 20*sten November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*

(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 18. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland *van den* 8*sten Januarij* 1880, *no.* 5, 2*e afdeeling W.*, *houdende de door den Koning bij besluit van den* 31*sten December* 1879, *no.* 30, *goedgekeurde wijziging van het reglement, betreffende de inrigting van de provinciale waterstaatsdienst.* (*P. B. no.* 14).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 18 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat er noodzakelijkheid bestaat tot wijziging van het reglement, betreffende de provinciale waterstaatsdienst, vastgesteld bij hun besluit van 17 November 1875 en gewijzigd bij die van 25 Januarij en 24 Mei 1876 en 9 Julij 1878, nos. 1, 4 en 15, goedgekeurd bij Koninklijke besluiten van 7 Februarij 1876, no. 17, (1) 10 Junij 1876, no. 6, (2) en 30 Julij 1878, no. 67 (3);

Gelet op artt. 192 en 193 der grondwet en artt. 136, 137, 131 en 133 der provinciale wet;

Besluiten:

Dat reglement te wijzigen, als volgt:

a. met 1 Januarij 1880, lett. *c* van art. 1 van hun besluit van 9 Julij 1878, no. 15, te doen vervallen;

b. de 3e alinea van art. 14 van hun besluit van 17 November 1875, no. 1, te lezen, als volgt:

---

(1) Bijv. 1876, no. 48. *Red.*
(2) Bijv. 1876, no. 174.
(3) Bijv. 1878, no. 215.

„De hoofd-ingenieur geniet, wegens huur, ameublement, verwarming, bewaking en schoonmaken van zijn bureau, eene vaste toelage van *f* 450."

De verdere bureaukosten worden hem jaarlijks, volgens specifieke declaratie en nadat deze door Gedeputeerde Staten zal zijn goedgekeurd, vergoed.

Het bureau van den hoofd-ingenieur moet steeds ten genoegen van Gedeputeerde Staten zijn ingerigt."

c. dat de wijziging sub *b* mede zal ingaan met 1 Januarij e. k.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, *den* 18*den November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 31 December 1879, no. 80.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 8sten Januarij 1880.

De Gedeputeerde Staten van Friesland,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 19. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Limburg, *van den* 9*den Januarij* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde oprigting van een waterschap, genaamd het Waterschap van de Vlootbeek met zijtakken.* (*P. B. no.* 4).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN HET HERTOGDOM LIMBURG,

Doen te weten, dat door de Staten van dit hertogdom in hunne vergadering van den 6 November 1879 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE PROVINCIALE STATEN VAN HET HERTOGDOM LIMBURG,

Overwegende dat het verbeteren der afwatering van DE VLOOTBEEK met zijtakken dringend gevorderd wordt, en de oprigting van een waterschap als de eenige afdoende maatregel is te beschouwen, waardoor in de behoefte aan eene verbeterde afwatering kan worden voorzien.

Besluiten, als volgt:

Art. 1. Van de perceelen en perceelsgedeelten in de bij dit besluit gevoegde tabel kadastraal aangeduid, gelegen onder de gemeenten Posterholt, St. Odilienberg, Montfort, Maasbracht en Echt, wordt een waterschap opgerigt, onder de benaming van *Waterschap van de Vlootbeek met zijtakken.*

Art. 2. Aan het bestuur van dit waterschap hetwelk zal bestaan uit vijf leden, daaronder begrepen de voorzitter, bijgestaan door een secretaris-penningmeester, wordt de zorg opgedragen voor eene geregelde afwatering van de Vlootbeek en de zich daarin ontlastende zijtakken, benevens het uitvoeren der werken tot reiniging, verbreeding en uitdieping dier waterleidingen, als ook de daarstelling en wegruiming van zoodanige werken, welke door het waterschap noodzakelijk worden geacht.

De bevoegdheden welke bij het reglement op het toezigt over de waterlossingen van 8 Julij 1854 aan burgemeester en wethouders der betrokken gemeenten zijn toegekend, gaan, voor zooveel de onderwerpelijke waterleidingen betreft, op het bestuur van dit waterschap over.

Art. 3. De kosten van reiniging, verbreeding en uitdieping en die

van daarstelling en wegruiming der noodig geoordeelde werken, waartoe echter niet dan onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten wordt besloten, alsmede de kosten van beheer worden gedragen door de eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers van de perceelen en perceelsgedeelten, voorkomende in de bij art. 1 bedoelde tabel, en zulks naar gelang van het belang hetwelk zij moeten geacht worden daarbij te hebben.

Art. 4. De benoeming van den voorzitter en de leden van het voorloopig bestuur alsmede van den secretaris-penningmeester zal geschieden door Gedeputeerde Staten, die daartoe overgaan binnen ééne maand na de afkondiging dezes in het provinciaal blad.

Art. 5. Het door Gedeputeerde Staten benoemd bestuur blijft in functie tot dat het, overeenkomstig de voorschriften van het hierna te noemen reglement van beheer, zal zijn vervangen.

In de vervulling der inmiddels openvallende plaatsen wordt door Gedeputeerde Staten voorzien.

De gedurende het tijdvak van voorloopig beheer door den secretaris-penningmeester te genieten bezoldiging wordt door Gedeputeerde Staten bepaald.

Door den voorzitter en de leden van het bestuur wordt geene bezoldiging genoten noch schadeloosstelling voor de schouwvoeringen en het houden van toezigt over de uitvoering der werken.

Art. 6. Het waterschapsbestuur ontwerpt binnen één jaar na zijne infunctietreding een reglement van beheer, en zendt dit stuk, vergezeld van eene memorie van toelichting, nadat het gedurende veertien dagen op de secretariën der in art. 1 genoemde gemeenten ter inzage van de geërfden en andere belanghebbenden heeft gelegen, door tusschenkomst van Gedeputeerde Staten, aan de Provinciale Staten ter vaststelling.

Bij dit reglement worden de grondslagen aangewezen waarnaar de aanslag der perceelen in de kosten zal geschieden, en voorts de stemgeregtigheid der geërfden, de vereischten om tot leden van het bestuur of tot secretaris-penningmeester te kunnen worden benoemd, de wijze van voordragt, de bezoldiging en, verder in het algemeen, alle onderwerpen betreffende het beheer, geregeld die in het belang van het Waterschap noodig worden geacht.

Art. 7. De Gedeputeerde Staten nemen de voorzieningen die tot het in werking brengen van dit besluit vereischt worden.

Maastricht, den 6den November 1879.

De Provinciale Staten voornoemd.
(*Get.*) DE KUIJPER, *Voorzitter.*
(*Get.*) JOS. LEBENS, *Griffier.*

En dat het vorenstaand besluit is goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 20 December 1879, no. 27.

Gegeven te *Maastricht*, den 9den Januarij 1880.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.
(*Get.*) JOS. LEBENS, *Griffier.*

Staat, *der perceelen en perceelsgedeelten, welke tot het waterschap van de Vlootbeek met zijtakken behooren.*

Gemeente Posterholt.

Sectie C, no. 294, 228, 295, 296, 297, 221, 217, 487, 486, 313, 449, 448, 585, 584, 198, 194, 583, 582, 193, 186, 347, 346, 300,

535, 534, 258, 453, 452, 293, 506, 510, 183, 459, 460, 461, 457, 456, 81, 172, 173, 355, 351, 350, 223, 224, 225, 353, 352, 354, 356, 357, 358, 171, 170, 482, 168, 166, 165, 164, 335, 334, 333, 332, 575, 330, 485, 578, 576, 328, 327, 345, 325, 359, 361, 362, 363, 364, 365, 360, 324, 323, 322, 321, 320, 338, 229, 379, 377, 378, 367, 366, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 552, 551, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 492, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 553, 566, 562, 563, 424, 423, 565, 564, 561, 560, 559, 558, 557, 556, 555, 554, 567, 568, 434, 433, 494, 570, 569, 571, 572, 498, 499, 502, 503, 501, 500, 505, 504, 496.

Sectie B, no. 916, 917, 1271, 1270, 1268, 1269, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 1169, 1168, 944, 945, 946, 1765, 1762, 1763, 1764, 948, 1028, 1027, 1026, 1449, 1838, 1840, 1031, 1030, 1843, 1841, 1842, 1847, 1846, 1845, 1844, 1769, 1768, 1018, 1618, 1664, 1663, 1662, 1661, 1025, 1766, 1767, 1197, 1196, 1195, 1020, 1019, 1667, 998, 1668, 997, 996, 1934, 1935, 1016, 1015, 1665, 1666, 1839, 1194, 1193, 1867, 1866, 1865, 1010, 1009, 1008, 1007, 1006, 999, 1192, 1191, 1932, 1933, 1670, 1669, 1190, 1189, 991, 990, 989, 988, 852, 853, 854, 855, 846, 847, 848, 851, 850, 849, 844, 845, 857, 856, 861, 860, 843, 842, 841, 814, 815, 1894, 1893, 1922, 1921, 818, 817, 1907, 1900, 1901, 1906, 1905, 1902, 1903, 1904, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 1254, 1253, 830, 831, 832, 1218, 1219, 1445, 1446, 1447, 1448, 836, 840, 837, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1538, 1537, 835, 810, 1837, 1338, 1339, 1340, 806, 1342, 1341, 805, 1581, 1582, 1579, 1580, 803, 776, 774, 773, 772, 801, 802, 800, 799, 771, 770, 769, 798, 797, 796, 795, 794, 793, 792, 791, 768, 767, 790, 789, 788, 787, 786, 784, 785, 766, 765, 782, 783, 780, 781, 778, 779, 1689, 1688, 764, 763, 762, 761, 1687, 1686, 1685, 759, 758, 757, 760, 1246, 1882, 1883, 1887, 1886, 1885, 1884, 347, 348, 346, 345, 349, 1535, 1536, 342, 383, 384, 385, 382, 1082, 1083, 1084, 1085, 352, 353, 1086, 355, 381, 386, 1094, 1095, 1915, 1916, 390, 1096, 1097, 1226, 1227, 1090, 1091, 360, 359, 1601, 1600, 1599, 1744, 1603, 1598, 363, 364, 379, 391, 392, 393, 1675, 366, 1863, 1861, 1862, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 1093, 1092, 394, 375, 395, 1099, 1698, 397, 405, 404, 403, 402, 401, 398, 399, 1876, 337, 1081, 1080, 334, 331, 332, 333, 339, 340, 341, 1216, 1215, 1212, 1213, 1214, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 1652, 293, 1743, 1074, 1073, 295, 1653, 296, 297, 298, 299, 1654, 301, 1742, 1741, 1740, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 1075, 1076, 1077, 1720, 1078, 1079, 1719, 319, 320, 1825, 1826, 310, 1929, 311, 1552, 1553, 318, 1718, 316, 328, 327, 1457, 1458, 329, 330, 1827, 1828, 315, 1896, 1895, 313, 277, 1651, 1726, 1824, 1823, 1822, 1821, 1820, 268, 267, 266, 1739, 1738, 264, 263, 257, 262, 261, 1911, 1910, 1909, 1908, 260, 1072, 1735, 1734, 1733, 1071, 1732, 1731, 1730, 1727, 1728, 1729, 1725, 237, 234, 231, 233, 230, 228, 227, 226, 1671, 1672, 1807, 1808, 1809, 222, 221, 220, 1207, 1206, 219, 218, 216, 215, 214, 1796, 1797, 1798, 210, 209, 1205, 208, 207, 1204, 206, 1203, 205, 1202, 204, 203, 196, 201, 202, 199, 200, 198, 28, 27, 20, 19, 18, 16, 2, 4, 3, 7, 6, 5, 1, 1188, 217.

Gemeente St. Odiliënberg.

Sectie D, no. 34, 22, 414, 49, 50, 51, 48.

Sectie C, no. 559, 558, 557, 556, 801, 1021, 1022, 964, 965, 967, 968, 592, 828, 827, 1272, 1271, 1270, 1269, 1268, 1267, 1266, 1265, 1264, 1263, 1262, 817, 816, 815, 814, 809, 810, 811, 812, 813, 961, 1156, 1155, 1330, 1329, 958, 957, 808, 807, 956, 1152, 1153, 1154, 1085, 1084, 804, 803, 955, 953, 952, 951, 950, 1041, 542, 553, 551, 550.

Gemeente Montfort.

Sectie A, no. 1, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 27, 28, 29, 30, 31, 783, 784, 786, 787, 789, 788, 790, 793, 794, 795, 796, 797, 799, 800, 801, 802, 805, 808, 809, 813, 814, 1001, 1002, 819, 38, 39, 1162, 1163, 1164, 531, 530, 529, 925, 523, 512, 513, 1153, 1152, 1151, 1149, 1148, 968, 1146, 1085, 1117, 1084, 1082, 1121, 1424, 1425, 1054, 1081, 1077, 1080, 1421, 1076, 1420, 1419, 1078. 1109, 1112, 1147, 1118, 1049, 1303, 1050, 1051, 1302, 1053, 1055, 1056, 1115, 1116, 1123, 1120, 1122, 1124, 1125.

Sectie B, no. 365, 82, 257, 256, 88, 87, 86, 85, 84, 278, 83, 255, 254, 79.

Sectie C, no. 1344, 1786, 1343, 1624, 1627, 1842, 1341, 1715, 265, 1714, 1713, 1695, 1696, 1697, 1584, 1629, 1585, 1787, 1208, 1331, 1146, 1592, 1291, 829, 1620, 1621, 1622, 1631, 1625, 1628, 1693, 1694, 1765, 624, 1303, 831, 1628, 1162, 1630, 1632, 1712, 1711, 1709, 1708, 1144, 1149, 1150, 1780, 1777, 1776, 1775, 1779, 1778, 1703, 1702, 1147, 1700, 1699, 1594, 1749, 1750, 1686, 1687, 1688, 1596, 1689, 1690, 1691, 1692, 1145, 1591, 1148, 1597, 1138, 1664, 1665, 1755, 1753, 1666, 1667, 1588, 1589, 1768, 1769, 1754, 1752, 1295, 1766, 1767, 1293, 1290, 1289, 1288, 822, 1467, 1468, 1469, 1470, 1302, 825, 1471, 1472, 832, 1764.

Sectie D, no. 639, 640, 641, 642, 643, 656, 700, 701, 646, 744, 743, 740, 742, 732, 648, 649, 614, 650, 651, 652, 653, 664, 663, 662, 661, 660, 750, 749, 658, 746, 745, 766, 765, 764, 763, 762, 97, 99, 100, 538, 123, 121, 120, 540, 129, 128, 126, 127, 130, 137, 544, 545, 573, 141, 571, 142, 572, 143, 140, 139, 136, 135, 133, 134, 570, 610, 686, 687, 612, 615, 616, 617, 748, 747, 717, 718, 719, 620, 621, 94, 665, 688, 702, 703, 713, 712, 711, 122, 596, 595, 543, 542, 111, 541, 109, 108, 107, 106, 105, 104, 103, 102, 101, 539.

Gemeente Maasbracht.

Sectie C, no. 302, 301, 1854, 296, 295, 297, 294, 298, 293, 292, 290, 289.

Sectie D, no. 365, 43, 32, 246, 390, 379, 388, 387, 386, 385, 383, 395, 394, 440, 396, 397, 261, 255, 125.

Gemeente Echt.

Sectie C, no. 3327, 104, 3328, 4327, 4328, 4330, 4065, 4064, 3518, 3524, 3525, 2940, 2941, 2942, 2210, 2211, 2212, 2213, 1215, 1214, 3981, 1212, 1210, 1209, 1208, 1207, 1202, 1201, 2197, 2198, 3978, 3980, 3979, 2199, 4309, 4310, 1203, 2201, 2202, 1192, 2208, 2209, 1190, 1187, 1186, 1185, 1184, 3528, 1183, 3170, 3339, 3168.

Sectie D, no. 2549, 2550, 2551, 2552, 251, 240, 241, 242, 243,

245, 246, 247, 2634, 2834, 2879, 2881, 2867, 2892, 2905, 2923, 2930, 2944, 2947, 2950, 2952, 2921, 2932, 2933, 2934, 1918, 2917, 2914, 2913, 2906, 2887, 3077, 227, 2942, 2523, 2524, 2526, 2459, 2398, 2971, 2400, 2608, 2401, 2609, 2402, 3066, 3067, 2456, 3068, 2449, 2448, 2982, 225, 747, 748, 2519, 2538, 2600, 2602, 2601, 2599, 2516, 2598, 2520, 3058, 280, 279, 277, 278, 276, 269, 270, 271, 272, 287, 2041, 297, 298, 1073, 1072, 1071, 2174, 2605, 2173, 2172, 2246, 1656, 1654, 1258, 2797, 2796, 2035, 2036, 2037, 2444, 2443, 2442, 2441, 2440, 2439, 2434, 2430, 2429, 2428, 2424, 2028, 170, 171, 172, 2004, 2005, 2006, 2007, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 3024, 80, 81, 1191, 1189, 1187, 1185, 1183, 1181, 1179, 1177, 1178, 1204, 1202, 2890, 2891, 2287, 3114, 2285, 2572, 3065, 2277, 3076, 2464, 3065, 3064, 3061, 3062, 3060, 31, 2258, 2256, 2255, 2254, 67, 63, 2809, 2810, 2812, 1902, 2331, 2804, 3075, 29, 2745, 25, 24, 1837, 2808, 2805, 2790, 3073, 3074, 3068, 3059, 1842, 68, 55, 1871, 2696, 2736, 2773, 2771, 72, 2257, 2780, 2781, 3034, 1188, 1186, 1184, 1182, 1180, 1178, 1176, 2495, 1203, 1201, 1199, 1197, 1195, 1193, 1206, 1190, 3022, 2888, 2965, 1255, 2964, 3110, 3121, 2969, 1245, 1252, 1254, 1250, 2541, 2544, 1238, 2284, 2281, 1253, 2542, 2606, 2968, 2967, 2699, 2688, 2253, 2260, 2259, 114, 2672, 1107, 3144, 3027, 2694, 2630, 2677, 2680, 2668, 2775, 2779, 3018, 2692, 2695, 2675, 2679, 2666, 2670, 1873, 3186, 3011, 3141, 3143, 2738, 2741, 110, 3020, 3035, 3038, 2662, 2705, 35, 2629, 2352, 2686, 3012, 3029, 1090, 19, 3023, 2698, 111, 2689, 3036, 3039, 2543, 2970, 2966, 1256, 2963, 3113, 3119, 3115, 3116, 2697, 2690, 3037, 3192, 3193, 3013, 2769, 2792, 3017, 3021, 3031, 3025, 3009, 3030, 3010, 2768, 2261, 2262, 2793, 3015, 1118, 3016, 3026, 1257, 3109, 1251, 3111, 2433, 2425, 2431, 2427, 2432, 2426, 1101, 2788, 1093, 45, 38, 3191, 1087, 7, 2997, 112, 2674, 3137, 1855, 2194, 2336, 2332, 2337, 2333, 2334, 8, 2700, 2348, 2684, 2701, 2346, 2685, 2704, 2351, 2683, 2628, 1081, 1082, 2955, 2956, 2350, 2347, 2682, 1095, 2703, 9, 3181, 3182, 46, 47, 2996, 2998, 2693, 22, 12, 64, 2664, 27, 3134, 2266, 1086, 2338, 3140, 3136, 1841, 3033, 3142, 2665, 2778, 2776, 1109, 42, 3185, 2663, 1872, 2492, 44, 42, 1096, 1094, 13, 14, 1848, 3019, 2349, 2681, 2687, 2702, 2742, 16, 1083, 1079, 1080, 3028, 2265, 3014, 2264, 3050, 65, 3184, 2740, 1088, 53, 3138, 1918, 2678, 1119, 1114, 2785, 2783, 3051, 2791, 1854, 3135, 2339, 1836, 1846, 1834, 1835, 2739, 2774, 2770, 2667, 2673, 2669, 3183, 2676, 1840, 2737, 1980, 2772, 1901, 1900, 1899, 1102, 2335, 2807, 1647, 10, 11, 1870, 3008, 3007, 2539, 3052, 2540, 1112, 2743, 2744, 1115, 1853, 2263, 33, 1089, 3049, 2789, 2787, 2786, 3139, 3053, 3054, 1200, 1198, 1196, 1194, 1192, 1207, 3118, 3112, 97, 98 en 99.

Sectie F, no. 505, 506, 1867, 1864, 497, 498, 2345, 2346, 2318.

Sectie G, no. 3179, 809, 810, 864, 863, 865, 866, 867, 868, 869, 2773, 2774, 1941, 1942, 2708, 2709, 874, 1575, 1576.

Behoort bij besluit der Provinciale Staten van Limburg van den 6 November 1879.

Mij bekend,
De Griffier der Staten,
(*Get.*) JOS. LEBENS.

No. 20. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den 9den Januarij* 1880, *no.* 10, 1e *afd.*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het besluit tot oprigting van het waterschap het Noorden en wijziging en aanvulling van het reglement voor dat waterschap.* (*P. B. no.* 1, *K. B.* 23 *Dec.* 1879, *no.* 28).

No. 21. CIRCULAIRE *van* Gedeputeerde Staten van Zeeland, *van den 9den Januarij* 1880, *no.* 90, *betreffende verklaringen van overlijden en doodschouw.* (*P. B. no.* 6).

Aan de collegien van Burgemeester en Wethouders in Zeeland.

In den laatsten tijd zijn moeijelijkheden gerezen bij de toepassing van art. 4, alinea 4 der wet van 10 April 1869 (*Sb. no.* 65) in verband met art. 5 der wet van 1 Junij 1865 (*Sb. no.* 60).

Sommige geneesheeren toch schijnen te meenen, dat zij alléén dan tot de afgifte eener verklaring van overlijden verpligt zijn, wanneer de overledene binnen de gemeente hunner vestiging woonde, terwijl zij haar weigeren af te geven bij het overlijden van lijders buiten hunne standplaats.

Het geval deed zich tevens voor dat, bij zoodanige weigering van den behandelenden geneesheer, de met de doodschouw belaste geneeskundige eveneens weigerde de doodschouw te verrigten, daar deze zich hiertoe niet verpligt rekende, zoo het ontbreken der verklaring van overlijden aan onwil van den behandelenden geneesheer te wijten was.

Beide opvattingen berusten op dwaling. Art. 5 der wet van 1 Junij 1865 (*Sb. no.* 60) legt aan ieder geneeskundige zonder onderscheid de verpligting op om bij het overlijden van *elk* zijner lijders, ten behoeve van den ambtenaar van den burgerlijken stand, eene verklaring van overlijden af te geven, onverschillig of de overledene al dan niet in de gemeente van den gneeeskundige woonde. Weigert deze de verklaring af te goven, dan stelt hij zich aan eene strafregtelijke vervolging bloot.

Even algemeen luidt de bepaling van art. 4, alinea 4 der wet van 10 April 1869 (*Sb. no.* 65). Ontbreekt de verklaring van overlijden, *om welke reden ook*, dan is de aangewezen geneeskundige verpligt de doodschouw te verrigten en zelf de verklaring af te geven. Blijft de geneesheer die den overledene in zijne laatste ziekte behandelde in gebreken de verklaring af te geven, zoo kan dit aan de bevoegde autoriteit aanleiding geven eene strafvervolging tegen den nalatige in te stellen, doch niet aan den doodschouwer om zich aan zijne verpligting te onttrekken.

Gelieft het bovenstaande ter kennis van de geneeskundigen in Uwe gemeente te brengen en, zoo noodig, de instructie van den voor de doodschouw aangewezen geneeskundige in dien geest te wijzigen.

Middelburg, den 9den Januarij 1880.

De Gedeputeerde Staten,
(*Get.*) VAN KARNEBEEK, *Voorzitter.*
(*Get.*) E. FOKKER, *Griffier.*

No. 22. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 12den Januarij* 1880, *no.* 2, *houdende verlenging der concessie aan Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland, tot heffing van rechten voor het ophalen der brug over den Rijn te Alphen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 8 Januarij 1880, no. 36, Afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 18 November 1874, no. 16;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland en aan het bestuur der Gemeente Oudshoorn, voor den tijd van drie jaar, eindigende 1 Februarij 1883, op nieuw concessie te verleenen tot heffing van regten voor het ophalen der brug over den Rijn te Alphen, overeenkomstig het bij Ons Besluit van 26 November 1873, no. 12 gevoegd tarief (1).

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van de brug en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuidholland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 12den Januarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Overeenkomstig het Oorspronkelijke,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 23. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland *van den 12den Januarij* 1880, *no.* 14, *houdende het door den Koning goedgekeurde reglement* (2), *voor den polder Vliet en Dijkveld, gelegen onder de gemeenten Haastrecht en Hoenkoop.* (*P. B. no.* 8).

DE STATEN DER PROVINCIEN ZUID-HOLLAND EN UTRECHT,

Overwegende, dat het wenschelijk is de polder *Vliet* (Gemeente *Haas-*

(1) Bijv. 1872, no. 309. *Red.*

(2) Dit reglement is gemeenschappelijk vastgesteld door de Staten van Zuid-Holland en van Utrecht. Door Gedeputeerde Staten van Utrecht afgekondigd bij besluit van 15 Januarij 1880, no. 6. (*P. B. no.* 10).

trecht, provincie *Zuid-Holland*) met den polder *Dijkveld* (Gemeente *Hoenkoop*, provincie *Utrecht*) tot één Waterschap te vereenigen, en mitsdien voor laatstbedoeld Waterschap een Reglement vast te stellen;

Gezien het Koninklijk besluit van den 17den Augustus 1879, no. 13, waarbij de Staten van *Zuid-Holland* en *Utrecht* zijn gemagtigd gemeenschappelijk dit waterschap te regelen;

Gelet op de artt. 97 en 138 der provinciale wet;

Hebben besloten:

Met bepaling dat het op 1 Januarij 1880 in werking zal treden, vast te stellen het navolgend

Reglement *voor den polder Vliet en Dijkveld, gelegen onder de gemeenten Haastrecht en Hoenkoop.*

Art. 1. De Polder *Vliet en Dijkveld* is bepaald door de navolgende grenzen:

Ten noorden loopt de grens langs den noordelijken teen van de Zuid-IJsselkade, van af den noordwestelijken hoek van den Voorwijk, van den Vlietschen polder, kadastraal bekend onder no. 45 van sectie D der Gemeente *Haastrecht* tot aan den noordoostelijken hoek van perceel sectie A, no. 1162 der Gemeente *Hoenkoop*.

Ten oosten langs het westelijk en bij perceel kadastraal no. 1074 langs het zuidelijk boord der grachten van de Gemeente *Oudewater*, tot aan den noordoostelijken hoek van gezegd perceel, en verder langs den westelijken teen van de Zuid-IJsselkade, tot waar die kade uitloopt op den Zuid-IJsselkade.

Voorts langs den noordwestelijken teen van den Zuid-IJsseldijk tot op 2 M. afstand van de Willeskopsche boezemsluis; verder in eene regte zuidwaarts loopende lijn tot aan den zuidelijken teen van den Zuid-IJsseldijk (no. 1102) en verder langs dien zuidelijken teen van den IJsseldijk (no. 1102, 1103 en 1101) tot aan den zuidoostelijken hoek van perceel kadastraal no. 1091, en van daar langs de zuidzijde van de Scheluwebrug en de oostelijke grens van perceel kadastraal no. 116*bis* van sectie A der Gemeente *Hoenkoop*.

Ten zuiden langs de zuidelijke grens van de watering de Voorste Lanzing tot aan den zuidwestelijken hoek van perceel no. 75 sectie A, Gemeente *Hoenkoop*, en verder langs den binnenteen van den Hoenkoopschen weg tot aan den Schoolvliet.

Ten westen langs de oostzijde van den Schoolvliet tot aan den IJsseldijk en in dezelfde rigting voortgaande tot aan den buitenkruin van dien dijk, van daar langs die buitenkruinlijn oostwaarts tot aan perceel kadastraal no. 45, sectie D der gemeente *Haastrecht*, en langs de westzijde van laatstgenoemd perceel tot aan het punt van aanvang.

Deze grenslijn wordt naauwkeurig aangeduid op eene kaart, welke daarvan ten koste van den Polder in triplo wordt opgemaakt en door de Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en *Utrecht* voor echt wordt geteekend.

Eene dezer kaarten wordt in het archief van elk Gewest nedergelegd en eene in het archief des Polders bewaard.

EERSTE AFDEELING.

Van de zamenstelling van het Bestuur, de stemgeregtigdheid en de verkiezingen.

HOOFDSTUK I.

Van de zamenstelling van het Bestuur.

Art. 2. Het Bestuur bestaat uit eenen Voorzitter en twee andere Leden, onder de benaming van Schout en Heemraden.

Art. 3. Het Bestuur wordt bijgestaan door een Secretaris, een Penningmeester en de verdere beambten en bedienden, tot wier aanstelling door stemgeregtigde Ingelanden wordt besloten.

De betrekkingen van Voorzitter en Secretaris, en die van Secretaris en Penningmeester zijn vereenigbaar.

Art. 4. De Voorzitter en de Leden van het Bestuur worden benoemd voor zes jaren.

Om de twee jaren, op den 1sten Junij, heeft de aftreding plaats van een derde of zoo na mogelijk een derde van het Bestuur.

De aftreding wordt geregeld bij eenen rooster.

De aftredenden zijn dadelijk herkiesbaar.

Zij, die tusschentijds benoemd worden, hebben slechts zoo lang zitting als diegenen, in wier plaats zij optreden, zitting zouden gehad hebben.

Art. 5. De Voorzitter en de Leden van het Bestuur worden gekozen door de stemgeregtigde Ingelanden.

De gewone tijd voor de verkiezing is in de maand April of Mei, zoo mogelijk gelijktijdig met het doen der rekening.

De verkiezing ter vervulling der plaatsen, die door ontslag, overlijden of om andere reden openvallen, geschiedt binnen zes maanden na het openvallen, op den door het Bestuur te bepalen dag.

Van iedere benoeming wordt mededeeling gedaan aan Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht*.

HOOFDSTUK II.

Van de vereischten om tot lid van het Bestuur te worden benoemd, de redenen van uitsluiting en het ontslag.

§ 1. *Van de vereischten en de redenen van uitsluiting.*

Art. 6. Tot Leden van het Bestuur zijn alleen benoembaar Nederlanders, die den ouderdom van 23 jaren hebben bereikt en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn. Zij moeten drie Hectaren land, die in den omslag zijn begrepen, in den Polder bezitten.

Als grondbezit worden toegekend aan de man de eigendommen zijner vrouw; aan den vader die zijner minderjarige kinderen; aan den zoon of schoonzoon eener weduwe die zijner moeder of schoonmoeder.

Nogtans kunnen, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten van *ZuidHolland* en van *Utrecht*, Ingelanden, die het bepaalde grondbezit missen, zonen van stemgeregtigde Ingelanden, huurders of bruikers van land in den Polder, tot Leden van het Bestuur worden benoemd, mits zij de overige vereischten bezitten.

De betrekking van Voorzitter kan, onder gelijke goedkeuring, worden opgedragen aan iemand die geen Ingeland is, mits de overige vereischten bezittende.

Art. 7. Bloedverwantschap of zwagerschap mag niet bestaan tot in den tweeden graad, tusschen de leden van het Bestuur onderling, noch tusschen den Voorzitter en den Penningmeester.

Zwagerschap na de benoeming ontstaande, is geene reden tot aftreding.

Bij aftreding is hij niet verkiesbaar, door wiens huwelijk de zwagerschap ontstaan is.

Zwagerschap houdt op reden van uitsluiting te zijn door het overlijden der vrouw, die haar veroorzaakte.

Art. 8. De betrekking van Lid van het Bestuur is niet vereenigbaar met die van beambte van den Polder, behoudens het bepaalde in het laatste lid van art. 3.

Art. 9. De leden van het Bestuur leggen bij het aanvaarden hunner betrekking den navolgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof), dat ik de belangen van den Polder met al mijn „vermogen zal voorstaan en bevorderen, en al de daartoe betrekkelijke „verordeningen zal naleven en doen naleven.

„Zoo waarlijk helpe mij God almagtig (dat beloof ik)!"

Deze eed (belofte) wordt door den Voorzitter afgelegd in handen van den Commissaris des Konings in *Zuid-Holland*, en door de overige Leden in handen van den Voorzitter of van dengene die hem vervangt.

Bij herkiezing blijft de vroeger afgelegde eed verbindend.

Art. 10. De Leden van het Bestuur mogen geen aandeel hebben in aannemingen of leveringen ten behoeve van den Polder.

Zij mogen te dier zake geen borg blijven, geene voorschotten doen of vorderingen ten laste van den Polder koopen of beleenen; daaronder niet begrepen aandeelen in geldleeningen.

§ 2. *Van het ontslag.*

Art. 11. De leden van het Bestuur kunnen ten allen tijde hun ontslag nemen, maar blijven in hunne betrekking tot dat aan hunne opvolgers zitting is verleend.

Art. 12. Een Lid van het Bestuur, dat een der gevorderde vereischten verliest, houdt op Lid te zijn.

Indien hij in strijd handelt met art. 10, wordt zijn ontslag door het Bestuur aan Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* voorgedragen.

Deze kunnen ook ambtshalve de vervallenverklaring uitspreken.

Zij kunnen ook de vervallen-verklaring uitspreken van hem, die zitting heeft zonder de vereischten van benoembaarheid of verkiesbaarheid te bezitten.

Hij, wiens vervallenverklaring of ontslag, op grond van handelingen in strijd met art. 10 of in de gevallen bij art. 95 voorzien, heeft plaats gehad, is gedurende twee jaren, te rekenen van de dagteekening van het daartoe betrekkelijk besluit, niet tot Lid van het Bestuur verkiesbaar.

HOOFDSTUK III.

Van de beambten en bedienden.

Art. 13. De Secretaris en de Penningmeester worden benoemd door de stemgeregtigde Ingelanden, op voordragt van het Bestuur.

Voor iedere betrekking geschiedt eene voordragt van twee personen.

De overige beambten en bedienden worden door het Bestuur benoemd.

Alle benoemingen geschieden tot wederopzegging.

Art. 14. De 1ste zinsnede van de 1ste alinea van art. 6 en de artt. 9 en 10 zijn van toepassing op den Secretaris, den Penningmeester en de overige beambten en bedienden. Zij ontvangen hunne instructiën van het Bestuur.

Art. 15. Het Bestuur is bevoegd den Secretaris en den Penningmeester in hunne betrekking te schorsen en tijdelijk in de waarneming daarvan te voorzien.

Zij worden door stemgeregtigde Ingelanden ontslagen.

De overige beambten en bedienden worden geschorst en ontslagen door het Bestuur.

Art. 16. De Penningmeester stelt, alvorens in dienst te treden, borgtogt; het bedrag en den aard daarvan worden vóór zijne benoeming door de benoeming door de stemgeregtigde Ingelanden bepaald, doch kunnen later bij aanmerkelijke verhooging of verlaging der inkomsten van den Polder door hen worden veranderd.

Art. 17. Bij ongesteldheid of afwezigheid van den Secretaris of van den Penningmeester worden zij vervangen door een door het Bestuur te benoemen tijdelijken waarnemer.

De Penningmeester kan, onder goedkeuring van het Bestuur, daartoe eenen gemagtigde aanwijzen.

Art. 18. Bij schorsing, ontslag of overlijden van den Penningmeester worden de kas en de boeken ten spoedigste door den Voorzitter en een Lid van het Bestuur overgenomen, gesloten en bewaard, tot dat in de dienst is voorzien.

Hiervan wordt proces-verbaal opgemaakt.

HOOFDSTUK IV.

Van de bezoldigingen en schadeloosstellingen.

Art. 19. De Schout geniet eene jaarwedde van . . . *f* 25.—
Elk Heemraad. . . . . „ 6.—
De Secretaris . . . . „ 25.—
De Penningmeester . . . . „ 30.—
Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten wordt bepaald op. „ 10.—
Het hoogste bedrag van de in rekening te brengen schrijf- en kantoorbehoeften is:
Voor den Secretaris. . . . . *f* 15.—
„ „ Penningmeester. . . . . „ 10.—
Voor het bijwonen van iedere schouw genieten de Leden van het Bestuur ieder . . . . *f* 1.50
en de Secretaris. . . . . „ 1.50

De bezoldiging en schadeloosstelling der overige beambten en bedienden worden door de stemgeregtigde Ingelanden bepaald.

Art. 20. De leden van het Bestuur en de beambten en bedienden genieten, behalve hunne bezoldiging, geene emolumenten.

HOOFDSTUK V.

Van de stemgeregtigdheid en de verkiezingen.

§ 1. *Van de stemgeregtigdheid.*

Art. 21. Stemgeregtigd zijn alle personen, maatschappen en zedelijke ligchamen, die een of meer Hectaren, die in den omslag zijn begrepen, binnen den polder in vollen eigendom, erfpacht of vruchtgebruik bezitten.

Zij stemmen naarmate van de hoeveelheid in den omslag begrepen land, welke hun in den polder toebehoort.

Elke Hectare geeft eene stem, niemand mag meer dan een vierde der in den polder geldende stemmen uitbrengen.

Art. 22. Het stemregt kan bij gemagtigde worden uitgeoefend.

Vrouwen worden tot de uitoefening van het stemregt niet persoonlijk toegelaten. Zij kunnen, wanneer zij niet regtens worden vertegenwoordigd, daartoe een gemagtigde stellen.

Voor gehuwde vrouwen, minderjarigen, onder curatele gestelden, zedelijke lichamen enz. wordt het stemregt uitgeoefend door diegenen, welke hen volgens het burgerlijk regt vertegenwoordigen.

Voor hen, die eenig land onverdeeld bezitten en van wier aandeel uit de gaarderboeken niet blijkt, kan een hunner optreden, mits geen der mede-eigenaars zich vóór het uitbrengen der stem of stemmen daartegen verzet.

Art. 23. Om als gemagtigde te worden toegelaten wordt eene op zegel geschreven volmagt vereischt.

Een gemagtigde mag niet meer dan een vierde der in den Polder geldende stemmen, zijne eigene daaronder gerekend, uitbrengen.

Leden, beambten of bedienden van het Bestuur worden niet als gemagtigden toegelaten.

Art. 24. De lijst der stemgeregtigde Ingelanden wordt door het Bestuur opgemaakt en jaarlijks in de maand Februarij herzien.

Die lijst vermeldt de namen en voornamen der Ingelanden, het getal Hectaren, waarvoor in den omslag betaald wordt, en het getal stemmen, dat door ieder kan worden uitgebragt.

Zij wordt vóór het einde der maand, gedurende veertien dagen, ter inzage van Ingelanden gelegd, waarvan openlijk wordt kennis gegeven.

Art. 25. Elk Ingeland is bevoegd tegen deze lijst bezwaren in te brengen, indien

1°. zijn naam, zijn grondbezit of het aantal der door hem uit te brengen stemmen niet, of niet behoorlijk daarop voorkomt;

2°. de naam van iemand daarop gebragt is, die het vereischte voor stemgeregtigdheid mist; en

3°. aan iemand meer stemmen zijn toegekend, dan waartoe hij geregtigd is.

Art. 26. De bezwaren worden binnen veertien dagen ná de dagteekening der in art. 24 bedoelde kennisgeving, schriftelijk bij het Bestuur ingediend.

In de gevallen, onder nos. 2 en 3 van art. 25 bedoeld, geeft de Voorzitter aan den persoon, wiens weglating van de lijst wordt gevraagd of tegen wiens aantal stemmen bezwaar is ingebragt, binnen 24 uren schriftelijk daarvan kennis.

Deze kan van de ingebragte bezwaren kennis nemen en zijne wederlegging schriftelijk inleveren.

Art. 27. Het Bestuur beslist over de bezwaren binnen den tijd van veertien dagen, nadat zij zijn ingediend, verbetert de lijst, zoo als het vindt te behooren en geeft te gelijkertijd van zijne beschikking kennis aan den reclamant, en in de gevallen onder nos. 2 en 3 van art. 25 bedoeld, ook aan den persoon, wiens naam ten gevolge van het ingebragte bezwaar van de lijst is weggelaten of wiens aantal stemmen verminderd is.

Art. 28. De belanghebbende, in de gedane uitspraak niet berustende, kan binnen acht dagen nà het ontvangen van de beschikking, bij Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* in hooger beroep komen, bij een verzoekschrift, vergezeld van de noodige bewijsstukken en van een afschrift der beschikking.

Gedeputeerde Staten der beide Gewesten doen zoo spoedig mogelijk uitspraak en zenden onverwijld een afschrift hunner beschikking aan het Bestuur en aan den belanghebbende.

Van hunne uitspraak is beroep op den Koning.

Bezwaren, ingebragt tegen de in art. 24 bedoelde lijst, stuiten in geen geval het werk der verkiezing.

Art. 29. Het Bestuur zorgt dat in de lijst onverwijld worden gebragt de wijzigingen, door Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* of van wege den Koning voorgeschreven.

Het sluit de lijst in de laatste week der maand April en doet die op nieuw ter inzage leggen op de wijze bij art. 24 bepaald.

Art. 30. De gesloten lijst blijft voortdurend van kracht, behoudens de wijzigingen daarin te brengen volgens het bepaalde in het voorgaand artikel of bij de jaarlijksche herziening in art. 24 voorgeschreven.

Bij overgang van eigendom, erfpacht of vruchtgebruik heeft de nieuwe verkrijger het regt om, met overlegging van bewijzen, te vorderen dat hij dadelijk als stemgeregtigde op de lijst worde gebragt, opdat het aantal stemmen, waartoe hij geregtigd is, worde gewijzigd.

De namen dergenen, die ten gevolge van zoodanigen overgang opgehouden hebben stemgeregtigd te zijn, worden tevens op de lijst doorgehaald.

§ 2. *Van de verkiezingen.*

Art. 31. Het Bestuur bepaalt den dag en het uur wanneer alsmede de plaats waar de verkiezing zal geschieden.

Hiervan wordt, ten minste veertien dagen te voren, aan de stemgeregtigde Ingelanden door het Bestuur schriftelijk kennis gegeven.

Art. 32. Alle verkiezingen geschieden bij ongeteekende en door het Bestuur gewaarmerkte briefjes.

Ieder Ingeland ontvangt bij de stemming één of des verkiezende meer stembriefjes voor het getal stemmen dat hij mag uitbrengen.

De gelegenheid tot stemming moet ten minste gedurende twee uren openstaan.

De op het oogenblik van het verstrijken van den tijd in het lokaal aanwezige stemgeregtigden worden nog tot de stemming toegelaten.

De Voorzitter en twee Leden van het Bestuur, of bij ontstentenis van een of twee dezer laatsten, een of twee stemgeregtigde Ingelanden, door het Bestuur aan te wijzen, maken het bureau van stemopneming uit. Zij beslissen over de waarde der stembriefjes en over de geschillen, welke zich bij de stemming voordoen.

De redenen, waarom een stembriefje van onwaarde is verklaard, worden door den Voorzitter onmiddellijk bekend gemaakt.

Art. 33. Over ieder persoon wordt afzonderlijk gestemd.

Bij eene eerste stemming wordt de volstrekte meerderheid der uitgebragte stemmen gevorderd; wanneer daarbij geene volstrekte meerderheid bestaat, heeft onmiddellijk eene tweede vrije stemming plaats en beslist de meerderheid van stemmen.

Bij staking van stemmen beslist het lot.

Art. 34. Van de stemming wordt een proces-verbaal opgemaakt, waarin het getal der briefjes, die, na aftrek der van onwaarde verklaarden, in aanmerking komen en het getal stemmen op elke persoon uitgebragt worden vermeld.

Eene lijst der gestemd hebbende Ingelanden, met vermelding van de namen der gemagtigden, wordt bij het proces-verbaal gevoegd.

Het Bestuur geeft van den uitslag der gedane benoeming schriftelijk kennis aan den benoemde, die binnen viertien dagen aan het Bestuur schriftelijk kennis geeft of hij de benoeming aanneemt.

Hij wordt, laat hij dien tijd zonder kennisgeving voorbijgaan, geacht de benoeming niet aan te nemen.

Art. 35. Ieder, die bij de verkiezing heeft gestemd, kan ter zake van onregelmatigheid, die daarbij heeft plaats gehad, binnen acht dagen na de verkiezing schriftelijk voorziening vragen bij Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht*.

Hij geeft daarvan onmiddellijk kennis aan het Bestuur.

De bezwaren gegrond bevonden zijnde, wordt door Gedeputeerde Staten voornoemd, bij een met redenen omkleed besluit, de gedane keuze vernietigd.

Binnen vier weken geschiedt eene nieuwe verkiezing, tenzij blijke van beroep op den Koning.

TWEEDE AFDEELING.

Van de regeling en het bestuur van de huishouding des Polders.

HOOFDSTUK I.

Van het houden en de orde der Vergaderingen.

Art. 36. Alle Vergaderingen worden door den Voorzitter belegd; die van het Bestuur ten minste tweemaal vier en twintig uren, en die van stemgeregtigde Ingelanden ten minste acht dagen vóór elke bijeenkomst.

In spoed eischende gevallen kan de bijeenroeping zonder inachtneming der bepaalde termijnen geschieden.

In de oproepingsbrieven worden de in behandeling te brengen onderwerpen vermeld.

Onderwerpen, in de oproepingsbrieven niet vermeld, worden niet behandeld, ten zij in eene Vergadering van het Bestuur twee derden der tegenwoordige Leden, of in eene Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden twee derden der vertegenwoordigde stemmen daartoe hunne toestemming geven.

Art. 37. De Voorzitter is verpligt eene vergadering te beleggen op aanschrijving van Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht*, en ook wanneer twee Leden van het Bestuur of stemgeregtigde Ingelanden, te zamen minstens één vijfde der in den Polder geldende stemmen vertegenwoordigende, dit schriftelijk verzoeken.

Zoodanige vergadering wordt binnen acht dagen belegd.

Art. 38. Het Bestuur mag geen besluit nemen, zoo niet meer dan de helft der Leden tegenwoordig is.

In eene vergadering van stemgeregtigde Ingelanden mag niet beraadslaagd, geen besluit genomen, noch eene benoeming gedaan worden, zoo niet meer dan één derde der in den Polder geldende stemmen vertegenwoordigd wordt.

Art. 39. Wanneer het bij art. 38 gevorderd getal Leden niet is opgekomen, of het vereischte getal stemmen niet is vertegenwoordigd, wordt ter behandeling van de zaken, waartoe de vergadering was bijeengeroepen, eene nieuwe vergadering belegd.

In deze tweede vergadering wordt door de tegenwoordig zijnde Leden of stemgeregtigde Ingelanden over de bedoelde onderwerpen beslist.

Art. 40. Stemgeregtigde Ingelanden kunnen zich ter vergadering doen vertegenwoordigen door eenen gemagtigde, op de wijze bij de artt. 22 en 23 geregeld.

De volmagt, die niet voor een bepaalden tijd of bepaalde zaak gegeven is, geldt tot wederopzegging.

Art. 41. In alle vergaderingen wordt over zaken mondeling gestemd; over personen met gesloten en ongeteekende briefjes.

De besluiten worden bij meerderheid der uitgebragte stemmen genomen.

In de vergaderingen van stemgeregtigde Ingelanden worden daarbij de bepalingen van art. 21 gevolgd.

Indien de stemmen staken, beslist de Voorzitter.

Bij benoemingen of voordragten ter benoeming is art. 33 van toepassing.

Art. 42. De Leden van het Bestuur onthouden zich van medestemming over zaken, die hen, hunne echtgenooten of hunne bloed- of aanverwanten tot den derden graad ingesloten, persoonlijk aangaan.

HOOFDSTUK II.

Van het Bestuur.

Art. 43. De regeling en besturing van het huishouden des Polders is opgedragen aan het Bestuur, dat voorziet in alles, waarvan de beslissing en regeling niet is voorbehouden aan de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden.

Art. 44. Het maakt de keuren of politieverordeningen, die in het belang van den Polder vereischt worden.

Art. 45. Het is belast met het beheer en de zorg voor het onderhoud van alle werken en eigendommen des Polders, en met de uitvoering van alle nieuwe of buitengewone werken in het belang van den Polder noodig geacht; met het toezigt en het schouwdrijven over alle werken, die den Waterstaat of de belangen des Polders raken, onverschillig door wien of ten wiens kosten zij worden onderhouden, behoudens het toezigt daarover aan andere autoriteiten opgedragen.

Art. 46. Ieder werk of iedere levering, waarvan de vermoedelijke kosten de som van een honderd en vijftig gulden te boven gaan, wordt in het openbaar aanbesteed, ten zij de uitvoering geen uitstel kan lijden of magtiging tot onderhandsche aanbesteding of uitvoering in eigen beheer, krachtens art. 61, lett. *i*, verleend zij.

Art. 47. Bij dringend of dreigend gevaar doet het Bestuur de nieuwe of buitengewone werken en leveringen, die in het belang van den Polder worden vereischt, uitvoeren; ook zonder de magtiging, bij art. 61, lett. *d*, en de goedkeuring, bij art. 91, lett. *b*, bedoeld, onder gehoudenheid om daarvan aan de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden en aan Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* ten spoedigste kennis te geven.

Art. 48. Het is bevoegd, overeenkomstig de bestaande wettelijke bepalingen, bij dringend of dreigend gevaar voorwerpen tot waterkeering

benoodigd, welke zich in den omtrek bevinden en aan derden toebehooren, ten behoeve van den Polder tot zich te nemen.

Art. 49. Het beveelt de uitvoering van alle gewone of buitengewone werken, die het in het belang van den Polder noodig acht, voor zoo veel Ingelanden of anderen tot de daarstelling of het onderhoud dier werken verpligt zijn en is bevoegd om, overeenkomstig de daaromtrent bestaande wettelijke bepalingen, die werken, zoowel bij weigering of nalatigheid als bij dringend of dreigend gevaar, ten koste van hen, die daartoe verpligt zijn, te doen uitvoeren.

Art. 50. Het bepaalt waar de aarde tot het maken, verleggen, verbeteren of herstellen van dijken of kaden moet worden gehaald, met inachtneming van de bestaande verordeningen en wettelijke bepalingen.

Art. 51. Het beveelt de opruiming van al hetgeen binnen den Polder, in strijd met de bestaande verordeningen, ten nadeele van den waterstaat des Polders of van aangrenzende Polders of Waterschappen, is gebouwd, geplaatst, gemaakt, gedaan of geplant, en is bevoegd om, overeenkomstig de bestaande wettelijke bepalingen, die opruimingen, zoowel bij weigering of nalatigheid, als bij dringend of dreigend gevaar, ten koste van hen, die daartoe verpligt zijn, te doen uitvoeren.

Art. 52. Het beveelt de geregtelijke invordering van omslagen, pachten en huren en neemt alle maatregelen, vereischt tot bewaring, verzekering en handhaving van de regten en belangen van den Polder.

Art. 53. Het vertegenwoordigt den Polder bij alle handelingen in- en buiten regten.

Art. 54. Het is belast met de vaststelling van de hoefslag- en gaarderboeken, en zorgt dat die behoorlijk worden bijgehouden.

Art. 55. Het ziet toe op het beheer der inkomsten en uitgaven van den Polder en neemt de kas en de boeken van den Penningmeester op, zoo dikwijls het dit noodig acht.

Het zorgt dat hij behoorlijk borg stelle en dat de borgtogt voortdurend voldoende zij.

Art. 56. Het bepaalt het bedrag der kosten, welke worden gevorderd voor alle door het Bestuur verkrijgbaar gestelde stukken, en gedoogt niet dat eenige leges of jura geheven worden.

Art. 57. Het zorgt voor de uitvoering van de besluiten, door de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden genomen, en beslist de geschillen, over die uitvoering ontstaan.

Art. 58. Het is belast met de uitvoering en handhaving van de wetten, verordeningen en keuren, welke de belangen van den Polder beheerschen of daartoe betrekking hebben en met het afkondigen der keuren.

Het heeft, krachtens de Wet van den 9den October 1841 (*Sb. no.* 42), de bevoegdheid om met bekeurden in schikking te treden.

Art. 59. Het is verpligt uitvoering te geven aan de bevelen en beslissingen des Konings en van Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht*, behoudens beroep op den regter, in de gevallen, voorzien bij de Wet van den 12den Julij 1855 (*Sb. no.* 102).

Art. 60. Het is gehouden aan de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden de inlichtingen te geven, welke door haar worden verlangd.

HOOFDSTUK III.

Van de Vergadering der stemgeregtigde Ingelanden.

Art. 61. Aan de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden is, onverminderd het bepaalde bij de artt. 8, 13, 15, 16 en 19, opgedragen:

a. het bepalen der plaats harer bijeenkomst en der dagen, waarop de gewone jaarlijksche Vergaderingen worden gehouden;

b. het vaststellen der begrooting en der rekening, de beslissing omtrent de bezwaren, daartegen ingebragt, en de bepaling van het bedrag van den jaarlijkschen omslag;

c. de beslissing van alle bezwaren, tegen het ontworpen gaarderboek ingebragt, en het toestaan van verandering in de schuldpligtigheid, zoo als die bij het gaarderboek is vastgesteld;

d. het bepalen der uitvoering en der wijze van uitvoering van nieuwe en buitengewone werken, behoudens de goedkeuring des Konings, waar die wordt vereischt;

e. het besluiten tot het doen van aankoopen en geldleeningen ten behoeve des Polders, het ruilen, vervreemden, bezwaren of onderhands verhuren van zijne eigendommen en het aangaan van dadingen;

f. het verleenen van magtiging tot het aanvaarden van erfstellingen, legaten of giften;

g. het toekennen van uitstel, vermindering of kwijtschelding op gronden van billijkheid aan huurders, pachters of bruikers van de eigendommen des Polders, en aan hen die hebben aangenomen iets te doen of te leveren ten behoeve van den Polder;

h. de beslissing, of van wege den Polder een regtsgeding zal worden gevoerd; die beslissing wordt niet vereischt waar het geldt de invordering van omslagen, pachten of huren, overtredingen van keuren of verordeningen van politie of het nemen van voorloopige maatregelen;

i. het verleenen van magtiging tot onderhandsche aanbesteding of uitvoering in eigen beheer, in het geval bedoeld bij art. 46;

k. de bepaling van de voorwaarden, waarop de dijkpligtigheid en de hoefslagen kunnen worden afgekocht, en van het hoogste bedrag der dijklasten, door dijkpligtigen te dragen; en

l. de goedkeuring van alle overeenkomsten van blijvenden aard, ten behoeve of ten laste van den Polder.

Art. 62. Ieder stemgeregtigd Ingeland heeft het regt in het belang van den Polder voorstellen te doen.

HOOFDSTUK IV.

Van den Voorzitter.

Art. 63. De Voorzitter heeft het onmiddelijk toezigt over en het dagelijksch beleid van alle zaken, het Waterschap betreffende.

Hij heeft de leiding van alle Vergaderingen.

Bij afwezigheid, ongesteldheid of ontstentenis wordt hij vervangen door het oudste Lid in jaren, ten zij het Bestuur daartoe een ander Lid aanwijst.

Art. 64. Hij is belast met de uitvoering der besluiten van het Bestuur, en zorgt, zoo veel van hem afhangt, dat de pligten, aan dat Bestuur opgelegd, worden vervuld.

Hij teekent alle stukken, die van het Bestuur of van de vergadering van stemgeregtigde Ingelanden uitgaan.

Art. 65. Hij heeft het toezigt op de beambten en bedienden van den Polder.

Art. 66. Hij is belast met de uitvoerbaarverklaring der dwangbevelen, krachtens de Wet van den 9den October 1841 (*Sb. no.* 42), welke voor de invorderbaar verklaarde lasten, omslagen of kosten door den Penningmeester worden afgegeven.

Art. 67. Op zijn naam worden de regtsgedingen gevoerd, waarin de Polder als eischer of verweerder optreedt.

Hij is verpligt, in afwachting van het besluit der Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden nopens het voeren van een regtsgeding, de vereischte maatregelen te nemen tot voorkoming van verjaring of verlies van regt of bezit.

Art. 68. Hij zorgt dat de stukken, opgemaakt tot bewijs van overtredingen van keuren of politieverordeningen, den tot vervolging bevoegden regterlijken ambtenaar worden toegezonden.

Art. 69. Hij is verpligt om, wanneer de omstandigheden geene voorafgaande bijeenroeping van het Bestuur gedoogen, op eigen gezag al die maatregelen te nemen en te doen uitvoeren, waartoe dat Bestuur bevoegd is, en welke bij dringend of dreigend gevaar in het belang van den Polder worden gevorderd.

Hij is gehouden daarvan ten spoedigste aan de Leden van het Bestuur kennis te geven.

HOOFDSTUK V.

Van den Secretaris, den Penningmeester en de verdere beambten en bedienden.

Art. 70. De Secretaris woont alle vergaderingen bij en houdt aanteekening van de handelingen en besluiten.

Hij is den Voorzitter in de uitvoering der genomen besluiten behulpzaam.

De stukken, die van het Bestuur en van de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden uitgaan, worden door hem mede onderteekend.

De afschriften en uittreksels dier stukken worden door hem, op last of met voorkennis van het Bestuur, afgegeven en onderteekend.

Hij bewaart het archief.

Art. 71. De Penningmeester is belast met de invordering van alle ontvangsten en inkomsten van den Polder en zorgt dat die behoorlijk geschiedt.

Hij houdt tot het doen der ontvangsten zitting op de plaatsen, dagen en uren door het Bestuur te bepalen.

Door hem geschieden alle bepalingen uit den Polderkast.

Hij betaalt niet dan op stukken door den Voorzitter en een der Leden voor gezien geteekend.

Art. 72. De beambten en bedienden zijn verpligt, behoudens hunne instructien, de bevelen van den Voorzitter, de dienst van den Polder betreffende, na te komen.

HOOFDSTUK VI.

Van de keuren, van de schuldpligtigheid, de omslagen, de begrootingen en de rekeningen.

§ 1. *Van de keuren.*

Art. 73. De keuren of politieverordeningen door het Bestuur ont-

worpen, worden vóór hare vaststelling gedurende eene maand ter inzage der belanghebbenden nedergelegd, ten einde zij daartegen hunne bedenkingen kunnen inbrengen; hiervan geschiedt openbare kennisgeving.

Bij het opzenden der keuren ter goedkeuring, worden de daartegen schriftelijk ingebragte bezwaren gevoegd.

Art. 74. De afkondiging van keuren of politieverordeningen geschiedt bij het volgend formulier:

„Het Bestuur van den Polder *Vliet en Dijkveld* doet te weten:

„dat het heeft vastgesteld en dat Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* „en van *Utrecht*, bij hun besluit van den . . . . . , hebben goedgekeurd „de volgende keur of politieverordening:

(Titel en inhoud van de keur of verordening.)

„En is hiervan afkondiging geschiedt waar het behoort, den . . . "

Art. 75. De keuren of politieverordeningen treden in werking op den achtsten dag na dien, waarop zij zijn afgekondigd, indien zij daartoe geen ander tijdstip aanwijzen.

Art. 76. De afgekondigde keuren of politieverordeningen worden in afschrift of afdruk gezonden aan Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* en aan de ambtenaren van het Openbaar Ministerie, die met hare handhaving belast zijn.

Zij worden tevens tegen betaling der kosten verkrijgbaar gesteld.

§ 2. *Van de schuldpligtigheid en de omslagen.*

Art. 77. De omslagen worden, volgens de kadastrale grootte, Hectaresgewijze gedragen door alle binnen den Polder gelegen perceelen, behoudens tegenbewijs.

Vrijdom der omslagen wordt toegekend aan:

a. openbare wegen en paden, als zoodanig op de leggers vermeld;
b. algemeene en bijzondere begraafplaatsen;
c. eigendommen van den polder;
d. perceelen, waarvoor onder bezwarenden titel geheele of gedeeltelijke vrijdom verkregen is voor zooveel het vrijgestelde gedeelte betreft.

De perceelen, die geen genot van de bemaling hebben, dragen alleen bij in de algemeene kosten van bestuur en administratie, bedoeld bij art. 19.

Art. 78. De schuldpligtigheid wordt, behoudens tegenbewijs, door het gaarderboek bewezen.

Art. 79. Het gaarderboek houdt in:

De aanwijzing der perceelen in den Polder naar de kadastrale indeeling, de inhoudsgrootte, de namen der eigenaren, erfpachters of vruchtgebruikers, en vermelding in hoe verre de perceelen al dan niet, of in welke mate zij schuldpligtig zijn.

Art. 80. Het gaarderboek, door het Bestuur ontworpen, wordt gedurende twee maanden ter inzage van Ingelanden gelegd, die binnen dien tijd daartegen hunne bezwaren kunnen inbrengen.

Hiervan geschiedt openbare kennisgeving.

Binnen drie maanden na de kennisgeving worden de ingekomen bezwaren door de vergadering van stemgeregtigde Ingelanden beslist en het gaarderboek door het Bestuur vastgesteld.

De omslagen worden van dien tijd af en in het vervolg hectaresgewijze overeenkomstig het gaarderboek geheven, met inachtneming der daarin bij de jaarlijksche herziening gebragte wijzigingen.

Art. 81. Jaarlijks in de maand Januarij worden de in het gaarderboek noodig geworden wijzigingen opgenomen.

In geval er verandering in de schuldpligtigheid der perceelen wordt gemaakt, wordt het daartoe betrekkelijk besluit vermeld.

Zij, die op den 1sten Januarij bekend staan als eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers, worden, met betrekking tot de omslagen, als zoodanig voor dat jaar aangemerkt.

Een ieder kan ten zijnen koste uittreksels uit het gaarderboek vorderen.

Art. 82. De gaarderlijsten worden door het Bestuur, dat tevens de betalingstermijnen regelt, invorderbaar verklaard en aan den Penningmeester ter invordering gegeven.

Art. 83. Aan iederen schuldpligtige wordt door den Penningmeester een aanslagbiljet gezonden, of indien hij niet in de Gemeente, waarin de Polder gelegen is, woont, aan zijnen gemagtigde, pachter of bruiker.

Het aanslagbiljet moet behelzen:

1°. het dienstjaar en het onderwerp van den aanslag;

2°. het aantal Hectaren, waarover de aanslag wordt gevorderd, den aanslag per Hectare en het geheel bedrag van het verschuldigde;

3°. de termijnen, binnen welke de aanslag moet worden voldaan; en

4°. de plaats, den dag en de uren, op welke de Penningmeester tot het ontvangen zitting houdt.

§ 3. *Van de begrootingen en de rekeningen.*

Art. 84. Het dienstjaar van den polder loopt van den eersten Januarij tot den laatsten December.

Jaarlijks wordt, vóór den 1sten Junij, door het Bestuur eene begrooting van inkomsten en uitgaven voor het loopende dienstjaar aan de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden aangeboden.

Van elk beheer, waarvoor een afzonderlijke omslag wordt vereischt, wordt eene afzonderlijke begrooting opgemaakt en afzonderlijk rekening gedaan.

Art. 85. De begrooting mag, wat het geheele bedrag zoowel als wat de afzonderlijke posten betreft, door het Bestuur niet worden overschreden.

In gevallen van hooge noodzakelijkheid is het Bestuur echter tot het doen van zoodanige uitgave bevoegd, onder gehoudenheid om daarvan ten spoedigste aan de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden kennis te geven.

In dat geval en telkens wanneer uitgaven buiten de begrooting blijken noodig te zijn, draagt het Bestuur eene suppletoire begrooting aan de Vergadering voor, die eveneens aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* onderworpen is.

Weigeren alsdan Ingelanden de ingevolge alinea 2 door het Bestuur gedane uitgaven in de suppletoire begrooting op te nemen, dan kan het Bestuur de beslissing van Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* inroepen.

Voor de uitgaven, die ook door Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* niet worden goedgekeurd, blijven de leden van het Bestuur, die tot het doen daarvan hebben medegewerkt, persoonlijk aansprakelijk.

Art. 86. De rekeningen van het afgeloopen dienstjaar worden aan de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden gedaan, zoo veel mogelijk

in dezelfde bijeenkomst waarin de begrooting wordt voorgedragen, en in elk geval vóór den 1sten Junij.

Art. 87. De begrootingen en rekeningen vermelden alle ontvangsten en uitgaven van het dienstjaar.

Zij worden vóór de vaststelling gedurende veertien dagen ter inzage van Ingelanden nedergelegd.

Hiervan geschiedt openbare kennisgeving.

§ 4. *Algemeene bepalingen.*

Art. 88. Alle afkondigingen, kennisgevingen en bekendmakingen geschieden door aanplakking op de plaatsen daartoe bestemd, binnen de Gemeenten geheel of gedeeltelijk in den Polder gelegen.

De stukken, welke bestemd zijn ter inzage van Ingelanden, worden tot dat einde nedergelegd ten kantore van den Secretaris.

HOOFDSTUK VII.

Van het toezigt van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en van Utrecht.

Art. 89. Het Bestuur en de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden zijn verpligt aan Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* de inlichtingen te geven en de stukken of bescheiden over te leggen, welke door dezen in het belang van het hun opgedragen toezigt worden gevorderd.

Art. 90. Alle besluiten van het Bestuur en der Vergaderingen van stemgeregtigde Ingelanden, welke met de Wet, met dit Reglement of andere wettig bestaande Verordeningen in strijd zijn of kunnen strekken ten nadeele van den algemeenen waterstaat, van dien van den Polder of van andere Waterschappen, of waarbij het belang van het eene gedeelte der Ingelanden, ten behoeve van het andere deel, blijkbaar wordt benadeeld, kunnen door Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* worden geschorst of vernietigd.

Art. 91. Aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* zijn onderworpen:

a. de keuren of verordeningen van politie;

b. het aangaan van geldleeningen;

c. het voeren van regtsgedingen en het aangaan van dadingen, in art. 61 bedoeld;

d. de overeenkomsten met andere Waterschappen of met Gemeentebesturen, betreffende den waterstaat des Polders, het onderhoud van werken of gemeenschappelijke belangen; en

e. de jaarlijksche begrootingen en rekeningen, terwijl de bepalingen daaromtrent in het Reglement voor het Hoogheemraadschap van den *Krimpenerwaard* voorkomende, in deze niet van toepassing zullen zijn.

Bij gedeeltelijke afkeuring der begrooting kunnen Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* het Bestuur magtigen om uit de posten, waartegen geen bezwaar bestaat, uitgaven te doen, en de inkomsten waartegen geen bedenking is gerezen, te innen.

Art. 92. De geschillen omtrent de toepassing van dit Reglement, die over het daarstellen of onderhouden van werken en die tusschen het Bestuur en de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden of met de Besturen van andere Waterschappen, worden door Gedeputeerde

Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* beslist, voor zoo ver die niet bij de wet aan de beslissing van den regter zijn overgelaten.

Art. 93. Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* zijn bevoegd om, wanneer de Voorzitter, het Bestuur of de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden weigert of nalatig is gevolg te geven aan de voorschriften bij dit Reglement, bij wetten en algemeene maatregelen van inwendig bestuur of andere wettelijke verordeningen vastgesteld, tot welker uitvoering zij verpligt zijn, die te doen uitvoeren.

Art. 94. De beschikkingen van Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht*, waarbij zij eene benoeming, een besluit van het Bestuur of van de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden schorsen of vernietigen, eene gevraagde goedkeuring weigeren of omtrent een geschil uitspraak doen, worden met redenen omkleed.

Van die beschikkingen en tegen door hen verleende goedkeuringen kan binnen veertien dagen ná de kennisgeving beroep bij den Koning worden ingesteld.

Art. 95. Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* zijn bevoegd, onverminderd het bepaalde bij art. 12, de Leden van het Bestuur te schorsen en ook van hunne betrekking vervallen te verklaren, op grond van:

a. aanhoudend of verregaand pligtverzuim; en

b. weigering of nalatigheid, om zich overeenkomstig de beschikkingen door den Koning of Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland* en van *Utrecht* tot uitvoering van wetten, algemeene maatregelen van inwendig bestuur of verordeningen genomen, te gedragen of daaraan gevolg te geven, uitgezonderd in de gevallen, voorzien bij de Wet van den 12den Julij 1855 (*Sb. no.* 102).

Den belanghebbende moet de gelegenheid worden gegeven om vooraf te worden gehoord, en hij heeft beroep op den Koning.

Wanneer, ingevolge dit Reglement, Gedeputeerde Staten van de beide Provinciën gezamenlijk moeten tusschen beiden treden, eene voorziening nemen of hunne goedkeuring verleenen, en tusschen hen verschil van gevoelen ontstaat, wordt de zaak aan de beslissing van den Koning onderworpen.

Overgangsbepalingen.

Art. 96. De op ultimo December 1879 in functie zijnde Bestuurders van *Dijkveld* zijn voorloopig — d. i. tot 1 Junij 1880 — belast met het Bestuur van den polder *Vliet en Dijkveld*, overeenkomstig de bepalingen van dit reglement.

In de maand April 1880 worden, overeenkomstig de bepalingen van dit reglement, de Bestuurders gekozen, die op gezegd tijdstip de dàn aftredende Bestuurders zullen vervangen.

Art. 67. De rekening van *Dijkveld* over het jaar 1879 wordt door de Vergadering van stemgeregtigde Ingelanden van *Vliet en Dijkveld* vastgesteld en het saldo dier rekening in die van laatstgenoemden polder over het jaar 1880 opgenomen.

Art. 98. De Secretaris, de Penningmeester en de verdere beambten en bedienden van den polder *Dijkveld* gaan over tot den polder *Vliet en Dijkveld*, tot dat zij door andere overeenkomstig de bepalingen van dit reglement worden vervangen.

Art. 99. De keuren, tot dus verre in den polder of een gedeelte

van dien van kracht, blijven — voor zooverre zij niet vroeger door nieuwe keuren overeenkomstig art. 73 van dit Reglement vastgesteld, worden vervangen — nog gedurende één jaar na de in werking treding van dit Reglement gelden, en vervallen als dan van regtswege.

Art. 100. Bij het in werking komen van dit reglement zijn van regtswege vervallen alle vroegere bepalingen van Bestuur, betreffende den polder of een gedeelte van dien.

Aldus vastgesteld:

's Gravenhage, *den* 11*den November* 1879.

De Staten der Provincie Zuid-Holland,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

Utrecht, *den* 11*den November* 1879.

De Staten der Provincie Utrecht,
(*Get.*) VAN DOORN, *Voorzitter.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

Behoort bij Koninklijk besluit van 4 Januarij 1880, no. 14.

Mij bekend,
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 24. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den* 12*den Januarij* 1880, *no.* 3, *houdende bepaling van het tijdstip der inwerkingtreding van de wijzigingen, door de Staten van Zuid-Holland gebragt in het Provinciaal Reglement op de wegen en voetpaden.* (*P. B. no.* 1).

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Gezien de besluiten der Staten van dit Gewest, dd. 20 November 1877, no. XVIII, 14 November 1878, no. XI en 10 Julij 1879, no. XI, goedgekeurd bij de Koninklijke besluiten van 7 Januarij 1878, no. 10 (1), 8 December 1878, no. 9 (2) en 16 Augustus 1879, no. 22 (3), en afgekondigd in de *Provinciale Bladen* van *Zuid-Holland* van 1878, nos. 5 en 94 en van 1879, no. 49, alle strekkende tot wijziging van het *reglement op de wegen en voetpaden in de Provincie Zuid-Holland*, vastgesteld bij besluit der Staten dier Provincie van den 3den November 1870, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 21sten November d. a. v. no. 16 (4) en afgekondigd in het *Prov. Blad no.* 108 van dat jaar;

Gelet op art. 37, alinea 2 van bovenvermeld Provinciaal Reglement, gelijk dit door de Staten onder 's Konings goedkeuring is gewijzigd;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat de wijzigingen bij de aangehaalde besluiten der Staten, gebragt in het bovenvermeld *Reglement op de Wegen en Voetpaden in de Provincie Zuid-Holland*, zullen in werking treden *den* 25*sten Januarij e. k.*, met uitzondering der overgangs-

---

(1) Bijv. 1878, no. 34. *Red.*
(2) Bijv. 1878, no. 376.
(3) Bijv. 1879, no. 260.
(4) Bijv. 1870, no. 352.

bepaling, art. 36, waarvan de inwerkingtreding uit krachte van bovenvermeld besluit van 14 November 1878, no. XI, reeds plaats had op 1° Februarij 1879.

's Gravenhage, den 12den Januarij 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

No. 25. Koninklijk-Besluit *van den* 13*den Januarij* 1880, *no.* 6, *houdende bepalingen omtrent een vergelijkend examen van adspirant-surnumerairs der directe belastingen, invoerregten en accijnsen.* (*Vers. no.* 7.)

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Overwegende, dat het noodig is de benoeming van surnumerairs bij het bestuur der directe belastingen, invoerregten en accijnsen nader te regelen.

Herzien Onze besluiten van 19 April 1859, no. (1), en 14 Februarij 1864, no. 18 (2);

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van den 9den Januarij 1880, no. 12, afdeeling Personeel;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met intrekking van gemelde besluiten de volgende bepalingen vast te stellen:

Art. 1. Zij die voor de betrekking van surnumerair bij het bestuur der directe belastingen, invoerregten en accijnsen wenschen in aanmerking te komen, moeten zich onderwerpen aan een vergelijkend examen.

Art. 2. Het tijdstip van dat examen en het aantal te benoemen surnumerairs worden telkens door Onzen voornoemden Minister bepaald en vooraf in de *Staatscourant* bekend gemaakt.

Art. 3. Algemeene ontwikkeling en geschiktheid voor de dienst der directe belastingen, invoerregten en accijnsen komen bij het examen in de eerste plaats in aanmerking.

Het loopt verder over de volgende onderwerpen:

a. de Nederlandsche taal en de bekwaamheid om zich daarin duidelijk en naauwkeurig uit te drukken;

b. de Fransche, de Duitsche en de Engelsche taal. De adspirant moet zich in deze talen mondeling kunnen doen verstaan en een eenvoudig stuk uit het Nederlandsch kunnen overzetten;

c. de rekenkunde tot en met de evenredigheden; de stelkunde tot en met de vergelijkingen van den eersten graad met een en meer onbekenden;

de meetkunde tot en met de inhoudsberekening van vlakke figuren, benevens de inhoudsberekening van de voornaamste regelmatige ligchamen;

d. het metrieke stelsel van maten en gewigten;

e. de wijze van werken in de fabrieken, waarin aan accijns onder-

---

(1) Bijv. 1859, no. 102. *Red.*
(2) Bijv. 1864, no. 49.

worpen goederen worden vervaardigd of bereid; de beginselen van natuur- en scheikunde die daarbij te pas komen;

f. de roei- en peilkunde;

g. het meten van schepen volgens de hier te lande bestaande voorschriften;

h. de inrigting en het gebruik van de werktuigen, noodig bij de toepassing van de wetten omtrent de invoerregten en accijnsen;

i. de hoofdtrekken van de gemeente-, provinciale en staatsinrigting;

k. de algemeene beginselen van de staathuishoudkunde;

l. de wetten en algemeene voorschriften omtrent de directe belastingen, invoerregten en accijnsen en de daarmede in regtstreeksch verband staande bepalingen van andere Nederlandsche wetten.

Voor de grondbelasting betreft het onderzoek slechts de voornaamste bepalingen der wet en de inrigting van het kadaster;

m. de comptabiliteit der directe belastingen, invoerregten en accijnsen en hetgeen verder voor het beheer van een ontvangkantoor vereischt wordt.

Duidelijk en net schrift is een vereischte.

Art. 4. Om tot het examen te worden toegelaten moet men:

a. bij den aanvang van het jaar waarin het examen wordt gehouden den vollen ouderdom van 19 jaar bereikt en dien van 25 jaar niet overschreden hebben;

b. gedurende minstens een jaar zijn werkzaam geweest bij een provincialen inspecteur, controleur of ontvanger bij het vak der directe belastingen, invoerregten en accijnsen.

Art. 5. Hij die toelating tot het examen verlangt, wendt zich daartoe bij verzoekschrift tot Onzen Minister van Financien onder overlegging van:

a. eene geboorte-acte;

b. het bewijs van voldoening aan, of voor hem die nog niet dienstpligtig is, van inschrijving voor de nationale militie en in het laatste geval tevens eene schriftelijke verbindtenis van den vader of voogd, dat bij opvolgende dienstpligtigheid een plaatsvervanger of nummerverwisselaar zal worden gesteld, welk bewijsstuk moet voorzien zijn van eene verklaring van het gemeentebestuur dat daartoe de middelen beschikbaar zijn;

c. het bewijs dat hij Nederlander is;

d. een getuigschrift van den ambtenaar of de ambtenaren bij wie hij is werkzaam geweest, waaruit blijkt van zijn ijver, bekwaamheid en goed zedelijk gedrag;

e. het bewijs dat hij bij magte is tot het stellen van een borgtogt tot een bedrag van *f* 2500 nominaal, in te schrijven op het grootboek der 2½ percents nationale schuld.

Art. 6. Het examen wordt afgelegd voor eene commissie, daartoe door Onzen Minister van Financien te benoemen en van de noodige voorschriften te voorzien.

De commissie wordt bijgestaan door een geneeskundige ter keuze van den voorzitter.

Zij stelt geen onderzoek in naar de bekwaamheden van hen die zij, na voorlichting van den geneeskundige, ligchamelijk ongeschikt acht voor de gewone dienst als controleur.

Wat het gezigt betreft wordt minstens halve scherpte met of zonder glazen gevorderd.

Art. 7. De Commissie brengt omtrent den uitslag van het examen

een schriftelijk verslag uit, waarin de geëxamineerden naar hunne geschiktheid en bekwaamheid, in volgorde werden gerangschikt.

Onze Minister van Financien volgt bij zijne voordragt tot benoeming de rangorde, waarin de adspiranten naar den uitslag van het examen zijn geplaatst.

Onze Minister van Financien is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 13den Januarij 1860.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.

No. 26. Circulaire *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 14*den Januarij* 1880, *litt. A, afd. militie en schutterijen betreffende de te onderzoeken verlofgangers der militie te land.* (*P. B. Z.- Holl. no.* 4, *Zeel. no.* 13, *N.- Holl. no.* 3).

's Gravenhage, den 14*den Januarij* 1880.

Uit nevensvermelde verslagen is mij gebleken, dat de circulaire van mijn Departement van 14 April 1865, no. 183, 4de afd. M, (1) bepalende dat aan het jaarlijksch in Junij te houden onderzoek van de verlofgangers der militie te land moeten deelnemen de verlofgangers van de vier oudste ligtingen voor zooveel zij voor 1 April van het jaar der inspectie in het genot van onbepaald verlof zijn gesteld, in sommige Provincien in dien zin is opgevat, dat aan het onderzoek niet onderworpen zijn de verlofgangers die tot vroegere ligtingen behooren en hetzij wegens latere inlijving, hetzij op grond van art. 146, 2de zinsnede der militiewet of om andere redenen niet met de manschappen van de ligting, waarvoor zij bij de militie dienen, ontslagen zijn.

Alle verlofgangers der militie te land die voor 1 April van het jaar der inspectie in het genot zijn gesteld van onbepaald verlof, zijn tot deelneming aan het bij art. 188 van voormelde wet, voorgeschreven onderzoek verpligt, om het even tot welke ligting zij behooren.

Ik verzoek UHEG. hiervan mededeeling te doen aan de Militiecommissarissen en aan de Gemeentebesturen in Uwe Provincie; aan de laatsten, opdat de openbare kennisgevingen door Burgemeester en Wethouders overeenkomstig art. 189 tweede zinsnede, van genoemde wet te doen, voortaan in dien zin worden gesteld.

Ten enz.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 27. Circulaire *van den* Commissaris des Konings in Limburg, *van den* 14*den Januarij* 1880, *betreffende de uitroeijing van den Hamster.* (*P. B. no.* 5).

Aan de Gemeentebesturen in het hertogdom Limburg.

Voor eenige jaren reeds werd in enkele gemeenten van het zuidelijk arrondissement van dit gewest langs de Duitsche grens het graanetend

---

(1) Prov. blad van dat jaar, no. 38.

dier de *hamster*, meer bekend onder den naam van *korenwolf* aangetroffen. Dat knaagdier, hetwelk uit Duitschland naar hier schijnt te zijn gekomen heeft licht bruine, naar het grijs trekkende kleur en korten staart, 't gelijkt veel op een rat, heeft evenwel een dikker kop, is iets grooter en dikker, maar in verhouding niet zoo lang. Toen ter tijd trok dat dier minder de aandacht, omdat het slechts in een paar gemeenten en niet in zoodanig getal gevonden werd, dat de door hem aangerigte schade, werd opgemerkt.

Sedert korten tijd heeft de hamster zich evenwel verder door de Provincie verspreid, en dat heeft mij aanleiding gegeven er een onderzoek naar in te stellen, waaruit is gebleken, dat hij reeds in 29 gemeenten van voornoemd arrondissement, in de eene plaats in grooter getale dan in de andere aangetroffen wordt.

Daar de vermenigvuldiging van de hamster snel vooruit gaat, en de schade die hij kan aanrigten groot is, wordt het hoog tijd, dat krachtige pogingen worden aangewend, om genoemd dier te verdelgen.

Bij meerdere opgravingen zijn nesten gevonden met twaalf jongen en nog meer; wanneer men daarbij let, dat onder die nesten in den regel een wintervoorraad van meer dan een kwart hectoliter tarwe, paardenboonen, erwten en ander graan is bijeengebragt, dat bedoeld dier gedurende den geheelen overigen tijd des jaars schade in de velden aanrigt, dan zal het wel overbodig zijn er op te wijzen, dat de verdere verspreiding van den hamster een ware ramp voor den landbouw zou kunnen worden.

Ten einde den landbouw daarvoor te behoeden, en in verband met eene missive van den heer Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid dd. 3 dezer maand no. 36, heb ik de eer bij deze de besturen der gemeenten, alwaar de hamster nu of in het vervolg mogt worden aangetroffen uit te noodigen, om al datgene aan te wenden en door de ingezetenen te doen aanwenden, wat tot uitroeijing van dat schadelijk gedierte kan leiden.

Daartoe zal in de eerste plaats behooren het opspooren der woningen en het uitgraven der nesten van bedoelde dieren. Die woningen zijn gemakkelijk te vinden; veelal treft men ze aan op het stoppelland, boven de opening er van ligt een hoopje uitgewroete grond, gelijk aan een molsheuvel, terwijl daaronder ter diepte van 1 1/2 à 2 voet, soms nog dieper zich het nest bevindt.

Voorts is het volgende middel als geschikt voor hunne uitroeijing aanbevolen.

Men grave de holen op ter diepte van een voet en legge daarin lompen met zwavel te branden, als deze goed doorbranden, overdekke men de opening zoodanig dat de zwaveldamp door de holen naar de nesten binnendringe, waardoor de dieren zullen stikken.

Het zal mij zeer aangenaam zijn te bekwamer tijd van de betrokken gemeentebesturen te vernemen, dat in voorschreven zin zal zijn gehandeld en tevens welk resultaat de aangewende middelen tot uitroeijing van meergemeld schadelijk gedierte zullen hebben opgeleverd.

Maastricht, den 14*den Januarij* 1880.

De Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.

No. 28. Koninklijk-Besluit *van den* 15*den Januarij* 1880, *no.* 8, *houdende concessie tot heffing van regten a. voor de vaart door de sluizen in de Veenscheiding bij de Engelenvaart en de Hoogedijksvaart bij Vierhuis onder Rohel; b. voor den opslag van goederen op de opslagplaats bij den molen op de Gaast.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 12 Januarij 1880 no. 36, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van den Grooten St. Johannes gasterveenpolder en Schoterland en Haskerland wordt voor den tijd van drie jaren, eindigende 1 Februarij 1883 concessie verleend tot heffing van regten;

a. voor de vaart door de sluizen in de Veenscheiding bij de Engelenvaart en de Hoogedijksvaart bij Vierhuis onder Rohel;

b. voor den opslag van goederen op de opslagplaats bij den molen op de Gaast overeenkomstig het tarief gevoegd bij Ons besluit van 22 Januarij 1875 no. 5 (1);

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud en bediening van de Sluis, en hetgeen daartoe behoort en van de opslagplaats.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 15*den Januarij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 29. Resolutie *van den* Minister van Financien, *van den* 15*den Januarij* 1880, *no.* 33, *houdende toepassing van het tarief van invoerregten op ijzer- en staalwerk voor spoorwegen.* (*Vers. no.* 6).

De vrijstelling van ijzeren en stalen sporen, lasch- en verbindingsplaten geeft in de toepassing gedurig aanleiding tot verschil van gevoelen, vooral sedert in de constructie van den bovenbouw der spoorwegen verschillende wijzigingen zijn gebragt, welke tijdens de vaststelling der wet van 15 Augustus 1862 (*Sb. no.* 170) onbekend waren.

Het is daarom noodig voorgekomen, de verschillende administratieve

(1) Bijv. 1875, no. 20. *Red.*

beschikkingen betreffende dit onderwerp in overleg met den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid te herzien, en nadere regelen vast te stellen omtrent de grens, welke in 't vervolg tusschen het belast en het onbelast ijzer- en staalwerk voor spoorwegen behoort getrokken te worden.

Blijkbaar heeft het niet in de bedoeling van den wetgever gelegen, onder de vrijgestelde sporen, lasch- en verbindingsplaten àl het ijzerwerk te begrijpen dat tot een spoorweg behoort, daar in dat geval de vermelding van slechts enkele deelen geen zin zou hebben. Daarentegen zou aan de wet worden te kort gedaan door voormelde uitzondering zóó streng op te vatten, dan onder „sporen" uitsluitend spoorstaven waren te verstaan, terwijl het evenmin in de bedoeling kan gelegen hebben, alle verbindingsdeelen, die niet juist den vorm van platen hebben, te belasten.

Tot het vrijgestelde materieel voor spoorwegen is dus voortaan, behalve spoorstaven, te rekenen al het ijzer- of staalwerk, dat het enkel doorloopend spoor uitmaakt, als dwars- of langsleggers, stoelen, wiggen en hetgeen verder dient om de rails op de leggers of regtstreeks op de ballastlaag te bevestigen; voorts verbindingsstukken in elken vorm, eindplaten, keer-, of contrarails en gekoppelde spoorstaven.

Belast zijn daarentegen excentrieken, tongbewegingen, trekstangen, draaischijven en draaibruggen, signalen en verdere deelen van wissels, met inbegrip der puntstukken; veiligheidstoestellen en hunne onderdeelen; voorts deelen van vaste bruggen en van viaducten die niet tot plaat-, hoek- of ander vrijgesteld ijzer of staal behooren en al het voor den bouw van spoorwegen benoodigde staal- of ijzerwerk dat niet onder de bovenstaande bepaling valt.

Bij invoer van dergelijke voorwerpen, verbonden met vrijgesteld ijzer- of staalwerk, wordt vergund de waarde in de aangifte te splitsen, in welk geval de ambtenaren desnoods kunnen verlangen dat de belaste deelen, afgescheiden van de anderen, ter visitatie worden aangeboden. Wordt hieraan niet voldaan of vermeldt de aangifte slechts ééne som, dan zal al het ingevoerde als belast ijzerwerk worden beschouwd.

Voorts is regt verschuldigd van alle voorwerpen als klink-, haak- of andere bouten, moeren, schroeven enz., welke blijkbaar ook voor andere doeleinden kunnen gebezigd worden dan vóór het maken van spoorwegen. Dergelijke voorwerpen kunnen echter vrij worden ingevoerd, wanneer zij verbonden zijn aan de voorwerpen tot wier zamenstelling zij moeten dienen.

Bij oordeelkundige toepassing van het vorenstaande zal de vrijstelling van spoorwegijzer in de meeste gevallen geen moeijelijkheden opleveren. Wanneer niettemin daaromtrent twijfel ontstaat, kan de beslissing van den Minister worden ingeroepen, terwijl de goederen inmiddels tegen borgstelling voor het eventueel verschuldigde invoerregt kunnen vrijgegeven worden.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 30. **Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg,** *van den 16den Januarij* 1880, *La.*, 297/4C[1], *3de afdeeling, houdende bepaling van den prijs der granen voor de ontvangst der domaniale renten, in natura verschuldigd.* (*P. B. no.* 6.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN HET HERTOGDOM LIMBURG.

Gelet op art. IX der wet van den 19 Augustus/12 September 1791.

Gezien de staten van de laagste en hoogste prijzen der granen, gedurende het jaar 1879, van de voornaamste markten in het hertogdom.

Hebben goedgevonden en verstaan.

De prijzen der granen tot grondslag bij de waardering der pachten en renten, aan het domein in natura verschuldigd, voor het jaar 1880 te bepalen, als volgt:

	Guld.	cent.	hond.
de hectoliter tarwe	10.	84.	97.
〃 〃 rogge	7.	73.	80.
〃 〃 gerst	6.	68.	50.
〃 〃 haver	3.	82.	37.

De waardering zal dienen tot regeling van de prijzen der pachten, op 30 November 1879 verschenen.

Het tegenwoordig besluit wordt in afschrift medegedeeld aan den Directeur der registratie en domeinen in het hertogdom en geplaatst in het provinciaal blad, met uitnoodiging aan de gemeentebesturen, de belanghebbenden daarvan te doen kennis dragen.

Maastricht, *den* 16*den Januarij* 1880.

Tegenwoordig de heeren: Commissaris des Konings, voorzitter, Smeets, Haffmans, Mr. de Bieberstein, Mr. Seijdlitz, Merckelbach, Magnée, leden, en Mr. Lebens, griffier der Staten.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg;
(*Get.*) DE KUIJPER.
(*Get.*) JOS LEBENS, *Griffier.*

No. 31. **Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg,** *van den 16den Januarij* 1880, *La.* 298/4C[2], *3de afdeeling, houdende bepaling van den prijs der granen tot vereffening bij den afkoop van renten, in natura verschuldigd.* (*P. B. no.* 7.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN HET HERTOGDOM LIMBURG.

Gelet op art. VII der wet van den 18/29 December 1790.

Gezien de staten van de laagste en hoogste prijzen der granen, gedurende het jaar 1879, op de hierna genoemde markten in het hertogdom.

Hebben goedgevonden en verstaan.

De prijzen der granen tot grondslag bij den afkoop van renten, in natura verschuldigd, voor 1880 te bepalen, als volgt:

Maastricht.

	Guld.	cent.	hond.
de hectoliter tarwe	11.	26.	05.
〃 〃 rogge	8.	23.	35.
〃 〃 gerst	7.	64.	05.
〃 〃 haver	4.	82.	45.

Roermond.

			Guld.	cent.	hond.
de	hectoliter	tarwe	11.	69.	20.
"	"	rogge	7.	95.	60.
"	"	gerst	6.	89.	75.
"	"	boekweit	6.	76.	85.
"	"	haver	4.	48.	10.

Venlo.

			Guld.	cent.	hond.
de	hectoliter	tarwe	11.	21.	20.
"	"	rogge	7.	82.	90.
"	"	gerst	6.	87.	60.
"	"	boekweit	6.	54.	25.
"	"	haver	4.	42.	65.

Het tegenwoordig besluit wordt in afschrift medegedeeld aan den Directeur der registratie en domeinen in het hertogdom en geplaatst in het provinciaal blad, met uitnoodiging aan de gemeentebesturen om de belanghebbenden daarvan te doen kennis dragen.

Maastricht, *den* 16*den Januarij* 1880.

Tegenwoordig de heeren: Commissaris des Konings, voorzitter, Smeets, Haffmans, Mr. de Bieberstein, Mr. Seijdlitz, Merckelbach, Magnée, leden, en Mr. Lebens, griffier der Staten.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.
(*Get.*) JOS. LEBENS, *Griffier.*

No. 22. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Limburg, *van den* 16*den Januarij* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde aanvulling der tabel, behoorende tot het bij Koninklijk besluit van den* 2 *Januarij* 1879, *no.* 11, (1) *bekrachtigd besluit tot oprigting van het waterschap over de Niers en de zich daarin ontlastende beken.* (*P. B. no.* 8.)



DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN HET HERTOGDOM LIMBURG.

doen te weten, dat door de Staten van dit hertogdom in hunne vergadering van den 6 November ll. is vastgesteld hetgeen volgt:

„*De Provinciale Staten van het hertogdom Limburg.*"

„Overwegende, dat het noodzakelijk is voorgekomen om de tabel, behoorende bij het goedgekeurd besluit tot oprigting van het waterschap over de Niers en de zich daarin ontlastende beken, met nog een zestal perceelen aan te vullen;

Overwegende, dat tegen die aanvulling geene bezwaren zijn ingebragt;

Besluiten:

De voormelde tabel aan te vullen met de navolgende perceelen, gelegen te

Ottersum, kadastraal bekend sectie A no. 1278 en 458;

---

(1) Bijv. 1879, no. 17. *Red.*

Gennep, kadastraal bekend sectie A no. 308, 307 en 306 en sectie B no. 23.

De Provinciale Staten van het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER, *Voorzitter.*
(*Get.*) JOS. LEBENS, *Griffier.*

En dat het vorenstaande besluit is goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 4 Januarij dezes jaars no. 8.

Gegeven te Maastricht den 16 Januarij 1880.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg.
(*Get.*) DE KUIJPER.
(*Get.*) JOS. LEBENS, *Griffier.*

No. 33. Resolutie *van* Gedeputeerde Staten van Drenthe, *van den* 16*den Januarij* 1880, *no.* 10, *houdende de door den Koning goedgekeurde uitbreiding van het waterschap Annerveen en wijziging van het reglement voor dat waterschap.* (*P. B. no.* 2).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE
doen te weten:

I. dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 17 Julij 1879, onder no. 8 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE DRENTHE
besluiten:

1°. onder het waterschap *Annerveen* op te nemen de daaraan grenzende gronden, die kadastraal in de gemeente *Anlo* bekend zijn onder de nummers 593, 594, 43 en 42, met bepaling, dat zij, met wijziging in zoover van de bij art. 2 van het voor het waterschap bij besluit der Staten van 6 Julij 1877, no. 11 vastgesteld reglement, dat bij koninklijk besluit van 24 October daaraanvolgende no. 5 (1) is goedgekeurd, vermelde kaart, binnen de daarop als grenslijn getrokken roode lijn, die daartoe om de perceelen zal worden doorgetrokken, zullen gebragt worden, van welke wijziging eene door den Griffier der Staten gewaarmerkte verklaring op die kaart zal worden gesteld;

2°. het reglement zelf overigens aan te vullen als volgt:

in *artikel* 19 *A* op te nemen sub 3°. aan het slot:

„*g*. de volgende twee waterleidingen als lozingsmiddelen bij windstilte:

„de *eerste* van het begin der hiervoren onder *a* vermelde waterleiding af, langs de scheidsloot van perceel no. 498 met perceel no. 613 voor het geheel en no. 612 voor het oostelijk deel tot waar ze ineenloopt met eene uit de scheidsloot regtlijnig noodwaarts door no. 498 opschietende en in de zoogenaamde *Hilligjessloot* uitloopende sloot, dusver binnen het waterschap, en verder langs de *Hilligjessloot* zelve tot in de Oostermoersche vaart, welk laatste gedeelte der waterleiding ligt buiten het waterschap en gelegen is tusschen de perceelen nos. 299 en 300 en verder ten noorden van laatstgenoemd perceel,

„de *tweede*, geheel buiten het waterschap, beginnende aan den *Broekdijk* tegenover de hiervoren sub *c* vermelde waterleiding, en wel geheel zamenvallende met de zoogenaamde *Schuitsloot*, die voor het boveneind

---

(1) Bijv. 1877, no. 304. *Red.*

ligt tusschen den *Broekdijk* en perceel no. 318 en verder tusschen de perceelen nos. 608 en 315 aan de noordzijde en perceelen nos. 318 en 507 aan de zuidzijde, tot in de *Oostermoerschevaart*";

Sub 4°. aan het slot:

„en nog *e* twee sluitbare pompen, verband houdende met de onder 3°. hiervoren sub *g* vermelde waterleidingen, beide in den *Broekdijk*, de *eerste* in perceel no. 498 tegenover perceel no. 612 en de *tweede* tegenover de scheiding tusschen de perceelen nos. 606 en 252";

3°. achter 4°. eene nieuwe alinea in te voegen vóór die, welke aanvangt met: „Alle hiervoren gemelde kadastrale perceelen" enz., luidende:

„5°. dammen, waar noodig, tot afsluiting van den waterstand."

Assen, den 17*den Julij* 1879.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN KUIJK, *Voorzitter.*
(*Get.*) S. W. GRATEMA, *Griffier.*

II. dat voormeld besluit der Staten is goedgekeurd bij koninklijk besluit van 6 Januarij 1880, no. 5.

Gegeven te *Assen*, den 16den Januarij 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN KUIJK, *Voorzitter.*
(*Get.*) S. W. GRATAMA, *Griffier.*

No. 34. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen *van den* 16*den Januarij* 1880, *no.* 26, 2*e afd., bepalende het tijdstip van in werking treding van het reglement op de heffing van een regt voor het afdraaijen van de brug over het Damsterdiep, bij Groningen.* (*P. B. no.* 4).

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE GRONINGEN,

Gelet op art. 4 van nagenoemd reglement (*Prov. blad no.* 38 van 1879) en op de Wet van 28 December 1879 (*Sb. no.* 236);

Hebben goedgevonden te besluiten:

Eenig artikel.

Het reglement op de heffing en invordering van een regt voor het afdraaijen van de brug over het Damsterdiep, bij Groningen, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 31 Augustus 1879, no. 11 (1), treedt in werking met ingang van 1 Februarij 1880.

En opdat dit ter kennis kome van de belanghebbenden, zal dit besluit worden geplaatst in het Provinciaal blad en in de Provinciale Groninger- en de Nieuwe Groninger courant.

Aldus gedaan te Groningen den 16 Januarij 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd:
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

---

(1) Bijv. 1879, no. 283. *Red.*

No. 35. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 19*den Januarij* 1880, *no.* 40, *houdende splitsing van het deurwaarders-district der directe belastingen enz. te Nieuwer-Amstel en van de belooning aan die betrekking verbonden.* (*Vers. no.* 8).

Voor het vacante deurwaarders-district Nieuwer-Amstel zullen *twee* deurwaarders worden aangesteld, t. w. een, met woonplaats aan den *Overtoom*, voor de gemeente Sloten en de wijken H, J, K, L en II van de gemeente Nieuwer-Amstel, en een, met woonplaats aan den Amsteldijk, voor het overige gedeelte van de gemeente Nieuwer-Amstel en de gemeenten Watergraafsmeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.

Volgens berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te Amsterdam van den 9den dezer wordt de belooning voor het eerste district geraamd op *f* 800 's jaars en voor het tweede op *f* 1000 's jaars, beide na aftrek der kosten wegens reizen, drukwerk, enz.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 36. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 21*sten Januarij* 1880, *no.* 48, *houdende vaststelling van den jaarletter voor de branding der vaartuigen voor het patentregt over* 1880/81.

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelet op § 15 van tabel XVI, gevoegd bij de wet van den 22sten April 1852 (*Sb. no.* 61).

Heeft goedgevonden en verstaan te bepalen, dat de jaarletter voor de branding der schepen en vaartuigen, bij hunne meting voor het *regt van patent* in het dienstjaar 1880/81, zal zijn de letter Y, aldus aangebeeld:



Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 37. AANSCHRIJVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 21*sten Januarij* 1880, *no.* 72, *omtrent de terugvordering van reeds verzonden brieven en de plaatsing van het adres op open kaarten, benevens mededeeling van de oprigting van een tweede bijkantoor der posterijen te Arnhem en van een postkantoor te Katwijk aan Zee en de gewijzigde benaming van het spoorwegpostkantoor Breda—Vlissingen.*

Art. 1. Behalve de landen vermeld bij art. 4 van no. 1081 der Verzameling hebben de administratiën der navolgende landen er in

toegestemd om brieven, wanneer zij bij telegram door de afzendende administratie worden opgevraagd, in hunnen loop te stuiten en ter beschikking te stellen van die administratie, om aan de afzenders te worden teruggegeven, te weten:

de *Argentijnsche Republiek*, *Peru*, *Persië*, *de Portugeesche koloniën*, de *Republiek Honduras*, *Trinidad* en *Hong-Kong*.

De postadministratie van *Persië* stemt alleen toe in de terugzending van aangeteekende brieven, en de administratie der *Portugeesche koloniën* slechts dan wanneer uit de opvrage blijkt dat de identiteit van den afzender vaststaat.

De postadministratiën van *Canada*, *Turkije*, *de Bermudas*, *Britsch Guyana*, *Britsch Honduras*, *Jamaïca*, *Mauritius*, *de Seychellen*, *de Straits-Settlements*, *New-Foundland*, *Sierra-Leona*, *Lagos*, *San-Salvador* en *Venezuela* zijn niet gemagtigd om aan aanvragen van den hierboven bedoelden aard gevolg te geven.

Art. 5. Met 1 Februarij aanstaande wordt aan het *Spoorwegstation te Arnhem* een bijkantoor der posterijen gevestigd, onder het beheer van den directeur van het postkantoor aldaar.

De dienst van het nieuwe bijkantoor zal zich uitstrekken tot dezelfde dienstverrigtingen als die van het bijkantoor in de *Drie Koningendwarsstraat* te Arnhem.

De Stempel van het bijkantoor draagt het randschrift: *Arnh. Station.*

De aan het nieuwe bijkantoor gestorte postwissels worden, op de kantoren van betaling, op den straat no. 119 ingeschreven na die van het bijkantoor in de *Drie Koningendwarsstraat.*

Art. 6. Ingevolge Koninklijk besluit van 14 December 1879 (*Sb. no.* 206), wordt een postkantoor gevestigd te *Katwijk aan Zee*, 't welk in werking zal komen 1 Februarij a. s.

De vernietigingsstempel van *Katwijk aan Zee* draagt het nommer 200.

Art. 7. Hoewel bij de 5de alinea van art. 56 van no. 307 der Verzameling is bepaald, dat het adres op *open kaarten* te stellen is aan de tegenzijde van het berigt, behoort voortaan in de plaatsing van het adres op dezelfde zijde als het berigt, te worden berust, tenzij die plaatsing ligtelijk tot eene verkeerde verzending van de kaart zou kunnen aanleiding geven.

Art. 8. De dienst van het spoorwegpostkantoor Breda-Vlissingen, die vroeger te Breda aanving en eindigde, is thans beperkt tot den afstand Rozendaal-Vlissingen. In verband daarmede behoort dit spoorwegpostkantoor voortaan in alle ambtsstukken te worden aangewezen met de benaming: *Rozendaal-Vlissingen.*

Vastgesteld 21 Januarij 1880, no. 72.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) BOOGAARD.

No. 38. CIRCULAIRE *van den* Commissaris des Konings in Groningen, *van den* 21*sten Januarij* 1880, *no.* 13, 3*de afdeeling*, *rakende de inschrijving voor de nationale militie, ingeval voogdij of curatele vaceert.*

Groningen, den 21*sten Januarij* 1880.

Bij mijn besluit van 6 Februarij 1879, no. 7, 3de afdeeling (*Prov. blad*

no. 10), stelde ik U in kennis met een Ministerieel schrijven van 8 Februarij bevorens (1), rakende de inschrijving voor de militie, ingeval voogdij of curatele vacceert.

Dit schrijven heeft evenwel aanleiding gegeven tot het vragen mijnerzijds van inlichtingen aan den Minister omtrent de beteekenis en den zin, dien men hechten moet aan de woorden aan het slot daarvan voorkomende „*tot dat in de voogdij of de curatele op nieuw is voorzien.*"

Wordt hiermede alleen eene *tijdelijke* vacature in de voogdij of curatele bedoeld?

Of moet 's Ministers schrijven ook dan nog toegepast worden als *vele* jaren reeds verloopen zijn, sedert voogd of curator overleden zijn, en het klaarblijkelijke voornemen bestaat om *niet* weder in de vacerende voogdij of curatele te doen voorzien?

Op deze aan den Minister door mij gedane vragen antwoordt Zijne Excellentie bij schrijven van 17 Januarij l.l. het navolgende:

„Hij, wiens voogdij of curatele opengevallen of door de afwezigheid van den voogd of curator verlaten is, behoudt mijns inziens, tot dat in de voogdij of curatele nader is voorzien, zijne woonplaats dáár waar de voogd of curator het laatst gewoond heeft, ongeacht de oorzaak waardoor — *of den tijd gedurende welken de voogdij of curatele vaceert.*"

U van bovenstaand schrijven kennis gevende, noodig ik U uit, niet alleen om in het vervolg bij iedere inschrijving van een wees, die geen voogd heeft, naauwkeurig te doen onderzoeken of er niet, te eeniger tijd een voogd is *geweest*, die overleden is, al had dat overlijden ook sedert *vele* jaren plaats gevonden — maar ook om, voor zooveel de inschrijvingsregisters voor de ligting van *dit* jaar betreft, naauwgezet te onderzoeken of de daarin ingeschrevenen, die bij hunne aangifte in der tijd verklaard hebben *geene* voogden te hebben, misschien ook in vroegere jaren onder voogdij hebben gestaan, doch in wier voogdij sedert niet weder is voorzien geworden.

Wanneer dat onderzoek zal zijn afgeloopen, verwacht ik van ieder der betrokkene Gemeentebesturen berigt omtrent den uitslag daarvan.

De Commissaris des Konings in de provincie Groningen:
(*Get.*) VAN HEIDEN.

No. 39. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den* 22*sten Januarij* 1880, *no.* 3, 2*de afdeeling W.*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement voor het waterschap Kollumerland en Nieuwkruisland.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van 18 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat er noodzakelijkheid bestaat tot wijziging en aanvulling van het reglement voor het waterschap *Kollumerland en Nieuwkruisland*, goedgekeurd bij 's Konings besluiten van 10 September 1868 en 13 Augustus 1869, nos. 3 (2) en 18 (3);

(1) Bijv. 1879, no. 37. *Red.*
(2) Bijv. 1868, no. 286.
(3) Bijv. 1869, no. 224.

Gelet op de artt. 131 en 132 der grondwet, in verband met de artt. 137 en 138 der provinciale wet;

Hebben besloten en besluiten:

Het bovenbedoeld reglement te wijzigen en aan te vullen, als volgt:

Art. 1 te lezen: Het waterschap *Zeedijken contributie Kollumerland en Nieuwkruisland* omvat de kadastrale gemeente *Westergeest* en, voor zoover binnendijks gelegen, de kadastrale gemeenten *Kollum* en *Burum*.

De werken, welke tot dit waterschap behooren, zijn:

1°. de zeedijken en aanhoorigheden van af den scheidpaal, geplaatst in den zeedijk op 125 meter afstand ten westen van den afsluitingsdijk van het *Reitdiep*, tot aan den scheidpaal, staande ten zuiden van de pyramide nabij de *Nieuwezijlen*:

2°. de oude zeedijk, beginnende van den zoogenaamden *Plattedijk* en loopende tot aan de grenzen van *Dantumadeel* langs het *Dokkumerdiep*, ter lengte van 7715 meter;

3°. de in laatstgemelden dijk liggende brug, de voormalige *Kollumer Oudzijl*.

De op den sub 2° vermelden ouden zeedijk aangelegden kunstweg, loopende van de grenzen van *Oostdongeradeel* tot nabij *Kollumer Oudzijl*, ter breedte van pl. m. 8 meter, behoort in eigendom en onderhoud aan de gemeente *Kollumerland en Nieuwkruisland*.

Art. 2, 5e lid, te lezen: De kosten zoo gewone als buitengewone, tot het onderhoud en de verbetering van de werken van het waterschap, worden gevonden uit zijne inkomsten en, wanneer deze daartoe niet toereikende zijn, uit omslagen over het kadastraal inkomen van de gebouwde en ongebouwde eigendommen binnen het waterschap, overeenkomstig den legger.

Art. 78 te lezen: De kosten van vervolging worden berekend overeenkomstig de tarieven, voorgeschreven bij de wetten van 22 Mei 1845 (*Sb. no.* 22) en 1 Junij 1850 (*Sb. no.* 26).

De vervolgingskosten, die niet op de nalatige omslagschuldigen kunnen worden verhaald, komen ten laste van het waterschap en worden door den ontvanger in zijne rekening voor uitgaaf gebragt.

Art. 79 te lezen: Het dijksbestuur maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

De keur of politie-verordening, zooals zij door het dijksbestuur is ontworpen, wordt, gedurende minstens 14 dagen, voor de ingelanden ter inzage gelegd en, tegen betaling der kosten, in afschrift verkrijgbaar gesteld, nadat daarvan vooraf, door aanplakking in de dorpen van *Kollumerland en Nieuwkruisland* en door plaatsing in een nieuwsblad, openbare kennisgeving zal zijn gedaan.

Ingelanden kunnen hunne bezwaren tegen de ontworpen keur of politie-verordening binnen dien termijn bij het dijksbestuur indienen.

Het dijksbestuur, vervolgens de keur of politie-verordening met of zonder wijziging vaststellende, zendt deze, met de daartegen ingebragte bezwaarschriften, ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten.

De afkondiging geschiedt binnen ééne maand, nadat de keur of politieverordening is goedgekeurd.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 18*den November* 1879.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 8 Januarij 1880, no. 6.
Gegeven te *Leeuwarden*, den 22sten Januarij 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 40. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 23*sten Januarij* 1880, *no.* 13, *houdende concessie aan het waterschap van den Oud Glimespolder, gemeente Halsteren tot heffing van liggeld aan de kade of los- en ladingplaats van dat waterschap met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 19 Januarij 1880 no. 33, afd., Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van het waterschap van den Oud Glimespolder, gemeente Halsteren tot 1 Januarij 1883 concessie te verleenen tot heffing van liggeld aan de kade of los- en ladingplaats van dat waterschap volgens het bij dit besluit gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van de kade en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noordbrabant volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 23sten Januarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Tarief *van liggeld aan de kade of los- en ladingplaats van het waterschap van den Oud Glimespolder gemeente Halsteren.*

Art. 1. Ten behoeve van het waterschap van den Oud Glimespolder zal een liggeld worden geheven van alle vaartuigen, eene grootte hebbende van vijf en meer tonnen (kub. meter), welke aan de kade, gelegen aan de rivier de Eendragt, benoorden het Tholensche veer, of elders langs gronden of eigendommen van het waterschap, zullen aanleggen, lossen of laden.

Art. 2. Het in art. 1 bedoeld liggeld wordt bepaald voor elk vaartuig, voor elke reis op vijf cents per ton (kub. meter), inhoudsgrootte van hetzelve te berekenen volgens den meetbrief; voor vaartuigen, die van geen meetbrief behoeven voorzien te zijn, wordt betaald naar de geloof-

waardige opgave van den schipper of volgens gebrand merkteeken van hun vaartuig.

Behoort bij Koninklijk besluit van 23 Januarij 1880, no. 13.

Mij bekend

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 41. **Resolutie** *van den* Minister van Oorlog, *van den 28sten Januarij* 1880, *1ste afd. Secr. no.* 91, *houdende bepalingen omtrent de uitvoering van het Koninklijk Besluit van den 3den Januarij* 1880 *no.* 14.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien het Koninklijk Besluit van 3 Januarij 1880 no. 14 (1).

Heeft goedgevonden, te bepalen:

Ad Art. 1. Het bewijs, bedoeld onder *a* van art. 1, wordt geleverd door het overleggen van een door hoogleeraren of lectoren der universiteiten of door directeuren der scholen, afgegeven schriftelijk bewijsstuk, waarin door hen, stellig en uitdrukkelijk, wordt verklaard, dat de jongeling, wien de verklaring betreft, aan de betrokken inrigting van onderwijs de lessen volgt of minstens gedurende een jaar gevolgd heeft.

De handteekening op de verklaring gesteld moet voor echtheid zijn gewaarmerkt door den burgemeester der gemeente, waar de inrigting van onderwijs gevestigd is.

Onder het volgen der lessen moet in dit geval worden verstaan het geregeld bijwonen van de colleges of van de lessen.

Van de omstandigheid, dat de hulponderwijzer, bedoeld in art. 1 van het besluit, werkelijk als zoodanig in de school fungeert, moet blijken uit eene desbetreffende verklaring van den betrokken districts-schoolopziener, terwijl de handteekening op deze verklaring gesteld voor echtheid moet zijn gewaarmerkt door den burgemeester der gemeente, waar de schoolopziener verblijf houdt.

Ad Art. 2. De miliciëns, bedoeld onder *a* van art. 2, moeten alvorens met verlof te vertrekken, voldaan hebben aan de voorwaarden van overgang in de 1ste klasse van het schijfschieten.

Het programma, bedoeld onder *d* van art. 2, wordt vastgesteld als volgt:

A. Voor de miliciëns in het algemeen.

1°. Het behoorlijk kunnen onderhouden van kleeding en uitrusting.

2°. De kennis der pligten van den soldaat in het algemeen, meer bepaaldelijk zijner verpligtingen jegens meerderen en gelijken.

3°. De kennis der wachtdienst in het garnizoen en te velde, voor zooveel een soldaat die kennen moet, met name de verpligtingen van een schildwacht.

4°. De kennis der verpligtingen en regten van den soldaat wanneer hij ingekwartierd is.

5°. De kennis van artikel 128 tot en met 145 der wet van 19 Augustus 1861 (*Sb. no.* 72) betrekkelijk de nationale militie, voor zooveel die kennis voor den miliciën noodig is.

---

(1) Bijv. 1880, no. 11. *Red.*

B. Voor den miliciën der infanterie in het bijzonder.

1°. Voldoende bedrevenheid in het uiteennemen, ineenzetten en schoonmaken van het geweer. De kennis van het onderhoud en de bewaring der munitie.

2°. Voldoende geoefendheid als schutter.

De miliciën moet minstens in de 6de oefening der 2de klasse van het schijfschieten zijn.

3°. Voldoende geoefendheid in rij en gelid en als tirailleur.

De betrokken miliciën moet bovendien met vrucht alle oefeningen der rekruten- en kompagnieschool hebben doorloopen.

C. Voor den miliciën der artillerie in het bijzonder.

De kennis van, en de bedrevenheid in, het hieronder vermelde, voor zooveel die van den *kanonnier* of *pontonnier 2de klasse* kan worden gevergd.

Vesting-Artillerie.

1°. De rekruten- en kompagnieschool, zooals die bij de vesting-artillerie worden beoefend.

2°. De bediening van het batterij- en uitvalgeschut.

3°. Beweging van lasten, door bok, schrank, lastwagen en lastsleper, benevens het op- en afleggen van kanonnen door de manoeuvre-de-force.

4°. Het leggen van beddingen.

5°. Theoretische kennis van:

a. de benaming der hoofddeelen van vuurmonden, affuiten en voertuigen;

b. de gereedschappen tot de bediening benoodigd;

c. de inrigting en het gebruik der verschillende projectielen en munitiën;

d. het rigten, de rigtingsmiddelen, het gebruik der schoots- en worpstafelen en het aanwenden der verschillende ladingen.

Pontonniers.

1°. Volkomen vaardigheid in het knoopen, sjorren en woelen; eene zekere bedrevenheid in het splitsen.

2°. Groote vaardigheid in het roeijen, pagaaijen en boomen, benevens in het werpen van ankers.

3°. Bedrevenheid in het op- en afladen der verschillende wagens, het varen met de ponten, het koppelen van pontons, het zamenstellen van gewone en versterkte vlotten, van brugvakken en doorlaten, een en ander met nummers.

4°. Behoorlijk medewerken in het besturen der opgenoemde vaartuigen.

5°. Bedrevenheid — doch zonder nummers — in de verrigtingen bij het slaan van bruggen, het afbreken, het verhoogen of verlagen van het dek, het vervangen van pontons, het bedienen van eene doorlaat.

6°. Eenige bekendheid met het zwenken van bruggen.

7°. Bedrevenheid in het plaatsen van schragen, insgelijks zonder de nummers.

8°. Bekendheid met het pontonmaterieel, dat is: de benamingen, voor zooverre deze den gewonen pontonnier te pas komen; de zorgen bij de behandeling in acht te nemen; enkele afmetingen.

Torpedo-kompagnie.

1°. Het roeijen in roeibooten, vletten, sloepen en barkassen.
2°. Het leggen en ligten der verschillende in gebruik zijnde torpedo's.
3°. Het leggen van knoopen en splitsingen.
4°. De benamingen en de inrigting der slapende, schok- en electro-schoktorpedo's.

D. Voor den miliciën van het bataillon mineurs en sappeurs in het bijzonder.

1°. Voldoende geoefendheid in rij en gelid in de kompagnieschool.
2°. Voldoende geoefendheid als schutter. De miliciën moet in de tweede klasse van het schijfschieten zijn.
3°. Eene oppervlakkige kennis van sappeeren. De miliciën moet zijne taak kunnen volbrengen in de onderscheidene wijze van sappeeren.
4°. Bedrevenheid in de pionnierkunst, het behandelen van touwen en het slaan van bruggen, het vervaardigen van rijsmaterialen en van alles wat betrekking heeft op legering en dekking.

De omstandigheid, dat de tegenwoordigheid van den miliciën in het gezin, waarvan hij deel uitmaakt, wordt vereischt, moet blijken uit eene daartoe strekkende verklaring van den burgemeester der woonplaats van het gezin.

Ad Art. 4. Het programma, bedoeld in art. 4, wordt vastgesteld als volgt:

I. *Infanterie.*

De miliciën moet voldoen aan de eischen, omschreven onder A en B, ad art. 2.

Wijders moet hij kunnen optreden als guide, sectie-kommandant, groepen-kommandant, patrouille-aanvoerder en kommandant eener wacht, zoo in het garnizoen als te velde; bekend zijn met de theorie van het schot; eenvoudige pionnier-werkzaamheden kunnen uitvoeren, als het graven van tirailleur-putten, het opwerpen van eenvoudige werken, het maken en opruimen van hindernissen, en een begrip hebben van het versterken, het aanvallen en verdedigen van terreinvoorwerpen.

II. *Artillerie.*

De miliciën moet voldoen aan de eischen, omschreven onder A en C ad art. 2, met dien verstande echter, dat voor den miliciën van de Vesting-Artillerie de punten 2 en 3 onder C worden gelezen als volgt:

Punt 2. De bediening van het geschut, uitmakende de bewapening der stelling, waarbij de kompagnie is ingedeeld waartoe hij behoort, en van het uitvalsgeschut, en wel in die mate, dat hij die vuurmonden zonder de hulp van het kader weet te bedienen.

Punt 3. Bedrevenheid in de bediening der krachtswerktuigen: bok, schrank en lastaleper.

Hierbij zal vooral worden gelet op de kennis van het leggen der knoopen in het touwwerk, het aanslaan der lasten, het inscheren der touwen, en in het algemeen op hetgeen de kanonniers bij het stellen en gebruiken der werktuigen in hoofdzaak te verrigten hebben.

III. *Mineurs en Sappeurs.*

De miliciën moet, behalve aan de eischen, omschreven onder A, ad art. 2, voldoen aan de hierna te noemen vereischten:

1°. Voldoende bedrevenheid in het uiteennemen, ineenzetten en schoonmaken der sappeur-karabijn;

2°. Voldoende geoefendheid in rij en gelid in de kompagnieschool;

3°. Voldoende geoefendheid als schutter, om in de 5de oefening der 3de klasse van het schijfschieten te zijn;

4°. De theoretische kennis van hetgeen voorkomt in de handboeken voor den pionnier, den sappeur en den mineur;

5°. Voldoende praktische bedrevenheid in alle zaken betreffende de dienst der genietroepen te velde, voor zoover daarin gedurende hunnen diensttijd oefeningen hebben plaats gehad en waaronder, vooral in de eerste plaats, practische behandeling der electrische ontstekingsmiddelen, en voorts het bedienen van den optischen telegraaph, het practische seinen met den Morse-toestel en het lezen van het Morse-schrift.

IV. *Hospitaal-soldaten.*

De miliciën moet voldoen aan de eischen onder A, ad art. 2, punten 1, 2, 4 en 5.

Voorts moet hij zich hebben eigen gemaakt:

1°. de theoretische kennis van de voornaamste groote beenderen, groote uitwendige spieren en groote uitwendige slagaderen aan de ledematen en den hals; van den slagaderlijken en aderlijken bloedsomloop, zeer in het algemeen; van de voornaamste verbandmiddelen en dagelijksche instrumenten voor de kleine heelkunde;

2°. de practische kennis van het observeren en verbedden van zieken; het gebruik van den thermometer en van de kopmachines; het baden van zieken; het leggen van omslagen en pappen; het aanleggen van de meest gewone verbanden en van een eerst of noodverband bij beenbreuken en verbloedingen; van de wijze van het opnemen en wegdragen van gekwetsten; van het gebruik der gewone transportmiddelen, brancards ziekenwagens, enz.

Het examen zal, wanneer het een miliciën van de kompagniën hospitaal-soldaten betreft, worden afgenomen door den eerstaanwezenden officier van gezondheid ter plaatse; voor de miliciëns van de overige onbereden korpsen zal dat examen worden gehouden op de wijze, door den kommanderenden officier van het betrokken korps te bepalen.

Ad Art. 5. Het programma, bedoeld bij art. 5, wordt vastgesteld als volgt:

1°. het schrijven van eene goed leesbare hand;

2°. de kennis van de gronden der spelling van de Nederlandsche taal, welke blijken moet uit een te vervaardigen opstel;

3°. het rekenen tot en met de gewone en tiendeelige breuken;

4°. de kennis van het Nederlandsche stelsel van maten en gewigten;

5°. eenige bekendheid met de vaderlandsche geschiedenis;

6°. voldoende kennis der aardrijkskunde van Nederland.

Het examen, in dit artikel bedoeld, wordt gehouden in ieder garnizoen, waar de staf van het bataillon Infanterie aanwezig is, ten overstaan eener commissie van drie officieren, door den kommanderenden officier der Infanterie ter plaatse te benoemen.

De lotelingen, die aan dit examen wenschen deel te nemen, behooren daarvan vóór 20 Maart, schriftelijk te doen blijken aan den kommanderenden officier, ter plaatse waar zij verlangen het examen af te leggen.

In die schriftelijke aanvrage behooren de lotelingen te vermelden:

hun naam, hunne voornamen, hunne woonplaats, alsmede het wapen of het korps, waarbij en het garnizoen of de garnizoenen, waarin zij bij voorkeur hunnen militiepligt willen volbrengen.

Aan de lotelingen, die zich daartoe in tijds hebben aangemeld, zullen vóór 25 Maart eveneens schriftelijk worden kenbaar gemaakt, dag, uur en plaats voor het afnemen van het examen bepaald.

De hiervoren bedoelde kommanderende officieren zorgen, dat het examen op den dag, daarvoor door hen bepaald, ook afloope, ten einde de belanghebbenden niet langer worden opgehouden dan noodzakelijk is.

Van het gehouden examen wordt door de commissie een beknopt procesverbaal opgemaakt, waaruit blijken moet of de adspiranten aan de vereischten hebben voldaan.

Na kennisneming van dit proces-verbaal wordt door voormelde kommanderende officieren aan ieder van de betrokken lotelingen schriftelijk medegedeeld, of hij al dan niet aan de vereischten voldaan heeft. Die officieren zenden op 5 April, regtstreeks, aan den Minister van Oorlog eene nominative opgave van de lotelingen, die aan het examen hebben deelgenomen, ingerigt overeenkomstig het hierachter gevoegd model.

De miliciëns, bedoeld in art. 1, die bij een bepaald korps en in een bepaald garnizoen verlangen te worden geplaatst, moeten daarvan vóór 5 April, schriftelijk, doen blijken aan den Minister van Oorlog.

Hunne schriftelijke aanvrage, welke dezelfde opgaven moet bevatten als hiervoren zijn aangegeven ten aanzien van de miliciëns, die vóór hunne inlijving het examen wenschen af te leggen, in art. 5 genoemd, behoort vergezeld te gaan, voor hen, bedoeld onder *a* van art. 1, van het bewijs voorgeschreven hierboven *ad Art.* 1, en voor hen, bedoeld onder *b* van art. 1, van het bewijs, het getuigschrift, de acte of het diploma, onder dat punt *b* genoemd.

Ad Art. 6. De verloven, bij de tweede en derde zinsneden van dit artikel bedoeld, worden door den chef van het korps verleend, steeds in dier voege, dat het verlof verstrijkt vóór het einde van het eerste dienstjaar van den miliciën.

Ad Art. 7. Indien de miliciëns, in dit art. bedoeld, na afloop van den eersten termijn van *zes* maanden, niet verlangen onder de wapenen te blijven om *dadelijk* den tweeden termijn van den gevorderden tijd van werkelijke dienst te vervullen, dan kan hun het volbrengen van dien tweeden termijn worden vergund tegen een later tijdstip, met dien verstande evenwel, dat die nieuwe termijn moet ingaan vóórden aanvang van hun tweede dienstjaar.

In het laatste geval zal het tijdstip, waarop de vervulling van den tweeden termijn voor hen aanvangt, op den aan hen uit te reiken verlofpas worden aangeteekend, en zullen zij gehouden zijn, zonder voorafgaande nadere oproeping, op dat tijdstip bij het korps op nieuw onder de wapenen te komen.

Voor zooverre hiervoren omtrent de bepalingen van het Koninklijk Besluit, waarvan de uitvoering bij deze resolutie geregeld wordt, geen uitdrukkelijke voorschriften zijn gegeven, wordt de verdere uitvoering dier bepalingen geheel overgelaten aan de kommanderende officieren der korpsen.

(*Get.*) REUTHER.

No. 42. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 28sten Januarij* 1880, *no.* 5, *houdende vaststelling van de lijst der ontvangkantoren der directe belastingen, invoerregten, accijnsen en der belasting op de gouden- en silveren werken met aanwijzing van de betaalmeesters bij wie de gewone stortingen moeten plaats hebben.*

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelet op de resolutie van 16 Junij 1847, no. 708 (1);

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Vast te stellen de hierbijgaande lijst der ontvangkantoren, met aanwijzing van de betaalmeesters bij wie de ontvangers der directe belastingen, invoerregten, accijnsen en der belasting op de gouden- en zilveren werken hunne gewone stortingen moeten verrigten;

2°. Met wijziging in zoover van genoemde resolutie te bepalen, dat ontvangers, die in persoon wenschen te storten bij een betaalmeester van een ander arrondissement dan dat waarbij het kantoor volgens de bovenvermelde lijst is ingedeeld, daartoe telkens vergunning moeten vragen aan hun controleur, die deze niet verleent, tenzij hem blijkt dat daarvoor geldige redenen bestaan.

Wanneer de ligging der standplaats van een ontvanger meêbrengt, dat hij voortdurend gemakkelijker of op minder kostbare wijze kan storten bij een betaalmeester van een aangrenzend arrondissement, en hij zijne stortingen aldáár persoonlijk wenscht te verrigten, kan de controleur hem daartoe eene doorloopende vergunning verleenen, waarvan als dan aan den Provincialen Inspecteur en aan den Minister wordt kennis gegeven.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

Lijst *der ontvangkantoren, met aanwijzing van de betaalmeesters bij wie de ontvangers der directe belastingen, invoerregten en accijnsen en der belasting op de gouden- en zilveren werken hunne gewone stortingen moeten verrigten.*

Betaalmeester te 's Hertogenbosch.

Kantoren.

Asten, Bergeijk, Bergeijksche barrière, Bladel, Boxmeer, Boxtel, Budel (*station*), Budel (*grenskantoor*), Cuijk, Dongen, Dussen, Eindhoven, Eindhoven (*buitengem.*), Geertruidenberg, Geldrop, Gemert, Goirle, Grave, Helmond, 's Hertogenbosch, 's Hertogenbosch (*waarborg*), Heusden, Kaatsheuvel, Lith, St. Oedenrode, Oirschot, Oisterwijk, Oss, Ravenstein, Reusel, Rosmalen, Tilburg, Valkenswaard, Veghel, Vlijmen, Vught, Waalwijk, Woudrichem, Zwaluwe.

Betaalmeester te Breda.

Kantoren.

Baarle Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Etten, Ginneken, Niepen, Oosterhout, Ossendrecht, Oudenbosch, Putte, Roosendaal, Steenbergen, Strijbeek, Wernhout, Willemstad, Wouw, Zevenbergen, Zundert.

(1) Bijv. 1847, ed. d'ENGELBR., 1847, p. 162, and. ed. XXXIV, 232. *Red.*

Betaalmeester te Arnhem.

Kantoren.

Apeldoorn, Arnhem (*dir. bel.*), Arnhem (*regten en acc.*), Arnhem (*waarborg*), Babberich, Barneveld, Beek, Bemmel, Dieren, Duiven, Ede, Elburg, Epe, Groesbeek, Harderwijk, Hees, Lobith, Millingen, Nijkerk, Nijmegen (*dir. bel.*), Nijmegen (*regten en acc.*), Renkum, Twello, Valburg, Velp, Wageningen, Wijchen, Zevenaar.

Betaalmeester te Zutphen.

Kantoren.

Aalten, Borculo, Dinxperlo, Doesburg, Doetinchem, Gendringen, Groenlo, 's Heerenberg, Hengelo, Heurne, Holterhoek, Kotten, Lochem, Netterden, Oldenkotte, Terborg, Warnsveld, Winterswijk, Zutphen.

Betaalmeester te Tiel.

Kantoren.

Beesd, Culenborg, Dodewaard, Druten, Geldermalsen, Hedel, Maurik, Tiel, Waardenburg, Wadenoijen, Wamel, Zalt-Bommel.

Betaalmeester te 's Gravenhage.

Kantoren.

Alphen, Bodegraven, 's Gravenhage (*directe belast. 1ste afd.*), 's Gravenhage (*directe belast. 2de afd.*), 's Gravenhage (*regt. en acc.*), 's Gravenhage (*waarborg*), Hazerswoude, Katwijk, Leiden (*directe bel.*), Leiden (*regt. en acc*), Leiden (*buitengew.*), Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Scheveningen, Voorburg, Warmond, Woerden, Woubrugge.

Betaalmeester te Rotterdam.

Kantoren.

den Bommel, Brielle, Delfshaven, Delft (*dir. bel.*), Delft (*regt. en acc.*), Delft (*buitengew.*), Dirksland, Goedereede, Gouda, Gouda (*buitengew.*), 's Gravesande, Hellevoetsluis, Hillegersberg, Kralingen, Maassluis, Middelharnis, Nieuwesluis, Ouderkerk a/d IJssel, Oudewater, Overschie, Rotterdam (*dir. bel. 1ste afd.*), Rotterdam (*dir. bel. 2de afd.*), Rotterdam (*regten*), Rotterdam (*accijnsen*), Rotterdam (*entrepôt*), Rotterdam (*waarborg*), Schiedam (*dir. bel.*), Schiedam (*regt en acc.*) Schoonhoven, Schoonhoven (*waarborg*), Vlaardingen.

Betaalmeester te Dordrecht.

Kantoren.

Alblasserdam, Ameide, Charlois, Dordrecht (*dir. bel.*), Dordrecht (*regt. en acc.*). Gorinchem, 's Gravendeel, Leerdam, Numansdorp, Oud-Beijerland, Ridderkerk, Sliedrecht, Vianen, Zwijndrecht.

Betaalmeester te Amsterdam.

Kantoren.

Amsterdam (*dir. bel. 1ste kant.*), Amsterdam (*dir. bel. 2de kant.*), Amsterdam (*dir. bel. 3de kant.*), Amsterdam (*dir. bel. 4de kant.*), Amsterdam (*dir. bel. 5de kant.*), Amsterdam (*regt en acc. op suiker*), Amsterdam (*acc. wijn, zeep enz.*), Amsterdam (*geslagt*), Amsterdam (*waarborg*), Beverwijk, Haarlem (*dir. bel.*), Haarlem (*acc.*), Haarlem (*buitengew.*), Haarlemmermeer, Helder, Hilversum, Muiden, Naarden, Nieuweramstel, Sloten, Terschelling, Texel, Weesp, Wieringen, Wormerveer, Zaandam.

Betaalmeester te Alkmaar.

Kantoren.

Alkmaar, Alkmaar (*waarborg*), Alkmaar (*buitengew*), Heilo, Nieuwe Niedorp, Schagen, Schermerhorn, Uitgeest, Zijpe.

Betaalmeester te Hoorn.

Kantoren.

Blokker, Buiksloot, Edam, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Monnikendam, Purmerend, Rijp, Spanbroek.

Betaalmeester te Middelburg.

Kantoren.

Bath, Colijnsplaat, Domburg, Goes, 's Gravenpolder, Hansweert, Heinkenszand, Kloetinge, Kruningen, Middelburg, Middelburg (*waarborg*), Middelburg (*buitengem.*), Veere, Vlissingen (*dir. bel. en acc.*), Vlissingen (*regten*).

Betaalmeester te Zierikzee.

Kantoren.

Brouwershaven, St. Maartensdijk, Nieuwerkerk, Noordwelle, Tholen Zierikzee.

Betaalmeester te Sas van Gent.

Kantoren.

Aardenburg, Axel, Breskens, Eede, Hontenisse, Hulst, Kapellebrug, Kauter, Koewacht, St. Kruis a/d Brakke, Oostburg, Overslag, Phillippine, Roodesluis, Sas van Gent, Sluis, Ter Neuzen, Veldzigt, IJzendijke.

Betaalmeester te Utrecht.

Kantoren.

Amerongen, Amersfoort, Baarn, Breukelen, Driebergen, Harmelen, Loenen, Maarssen, Montfoort, Mijdrecht, Utrecht (*dir. bel.*), Utrecht (*regt. en acc.*), Utrecht (*waarborg*), Veenendaal, Vreeswijk, Wijk bij Duurstede, Ysselstein, Zeist.

Betaalmeester te Leeuwarden.

Kantoren.

Akkerwoude, Akkrum, Anjum, St. Anna Parochie, Baard, Ballum, Bergum, Buitenpost, Dockum, Dragten, Franeker, Gorredijk, Harlingen, Heerenveen, Joure, Knijpe, Kollum, Leeuwarden (*dir. bel.*), Leeuwarden (*regt. en acc.*), Leeuwarden (*waarborg*), Leeuwarden (*buitengem.*), Makkinga, Marrum, Menaldum, Sexbierum, Ternaard, Wolvega.

Betaalmeester te Sneek.

Kantoren.

Balk, Bolsward, Grouw, Heeg, Lemmer, Makkum, Sneek, Stavoren, Wommels, Workum.

Betaalmeester te Zwolle.

Kantoren.

Avereest, Blokzijl, Dalfsen, Deventer, Gramsbergen, Hardenberg, Hasselt, Kampen, Ommen, Raalte, Steenwijk, Veenebrugge, Vollenhove, Wijhe, Zwartsluis, Zwolle (*dir. bel.*), Zwolle (*regt. en acc.*)

Betaalmeester te Almelo.

Kantoren.

Amelo, Denekamp, Enschedé, Glanerbrugge, Goor, Haaksbergen, Hengelo, Laagsche paal, Mander, Oldenzaal, Ootmarsum, de Poppe, Rijssen, Tubbergen.

Betaalmeester te Groningen.

Kantoren.

Appingedam, Delfzijl, Eenrum, Groningen (*dir. bel.*), Groningen (*regt. en acc.*), Groningen (*waarborg*), Grootegast, Haren, Hoogezand, Leek, Loppersum, Onderdendam, Ten Boer, Uithuizen, Winsum, Zoltkamp, Zuidhorn.

Betaalmeester te Winschoten.

Kantoren.

Beerta, Bellingwolde, Bellingwolde (*regten*), Bourtange, Nieuweschans, Oude Pekela, Scheemda, Slochteren, Stadskanaal, Ter Apel, Termunterzijl, Veendam, Wildervank, Winschoten.

Betaalmeester te Assen.

Kantoren.

Assen, Beilen, Coevorden, Diever, Emmen, Gieten, Hoogeveen, Meppel, Nieuw Buinen, Nieuw Schoonebeek, Peize, Ruinerwold, Vries, Zweelo.

Betaalmeester te Maastricht.

Kantoren.

Amstenrade, Beek, Berg, Caberg, Eijsden (*land*), Eijsden (*station*), Gulpen, Heerlen, Hoogeruts, Kerkrade, Locht, Maastricht (*dir. bel.*), Maastricht (*regt. en acc*), Maastricht (*waarborg*), Meerssen, Oud Vroenhoven, St. Pieter, Schinveld, Simpelveld, Sittard, Stadbroek, Vaals, Valkenburg, Waubach, Wijck (*station*).

Betaalmeester te Roermond.

Kantoren.

Afferden, Arcen, Augustinus, Baarlo, Echt, Echterbosch, Gennep, Hekkens, Heijthuizen, Horst, Ittervoort, Keulsche barrière, Odilienberg, Posterholt, Reuver, Roermond, Roosteren, Swalmen, Tegelen, Thorn, Venlo, Venlo (*station*), Venray, Vlodrop (*station*), Vlodrop (*Rothenbach*), Weert, Well, Wezelsche barrière.

No. 43. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 28sten Januarij* 1880, *no.* 6, *houdende bepaling dat de surnumerairs der directe belastingen en van het kadaster het door hen verschuldigde voor pensioen moeten betalen ten kantore van den ontvanger der accijnsen hunner standplaats.*

Met wijziging in zooverre van het eerste lid der resolutie van 9 September 1878, no. 54 (*Vers. no.* 101), wordt ter kennis van de betrokken ambtenaren gebragt; dat de surnumerairs der directe belastingen en van het kadaster het door hen verschuldigde voor pensioen moeten betalen ten kantore van den ontvanger der accijnsen hunner standplaats.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 44. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den 28sten Januarij* 1880, *no.* 8, 1*ste afdeeling*, *omtrent de in werking treding van het Statenbesluit tot wijziging van het reglement voor het waterschap de Oldehoofsterpolder.* (*P. Bl. no.* 44).

No. 45. RESOLUTIE van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den 26sten Januarij* 1880, *houdende regeling van het bedrag der belooning van ambtenaren toegekend wegens het constateeren aan ontduiking van de provinciale belasting op paarden, enz.* (*P. Bl. no.* 4).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT, doen te weten, dat door hen in hunne vergadering van 26 Januarij 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

Overwegende, dat het noodig is voorgekomen nader de belooning te regelen, die toegekend wordt aan Ambtenaren om te waken tegen ontduiking van de Provinciale belasting op paarden, muildieren en muilezels, alsmede op de als trekdieren gebezigd wordende ezels en runderen.

Hebben besloten met intrekking van hun besluit van 19 Maart 1874, die belooning te regelen als volgt:

Aan de kommiezen en deurwaarders bij 's Rijks belastingen en aan de beambten van de Rijks- en gemeente-politie wordt voor elke, door hen bij procesverbaal geconstateerde ontduiking of overtreding ter zake van voormelde provinciale belasting, die op de honden daarvan uitgezonderd, toegekend een vierde van het bedrag der boeten, waartoe de overtreder veroordeeld wordt, onverschillig of de boete al dan niet op den overtreder verhaald wordt, onder de volgende bepaling:

„Het aandeel in de boete wordt niet uitgekeerd, wanneer het procesverbaal is opgemaakt in strijd met de wenken, gegeven in de algemeene aanschrijving van 4 November 1879 (*bijblad no.* 79)."

's Hertogenbosch, den 26sten Januarij 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 46. AANSCHRIJVING *van den* Commissaris des Konings van Utrecht, *van den 27sten Januarij* 1880, *no.* 2, *AZ., betreffende het nemen van voorzieningen tegen de verspreiding van besmettelijke ziekten.*

Aan heeren burgemeesters in de provincie Utrecht.

De Inspecteur voor het geneeskundig Staatstoezigt in *Gelderland en Utrecht* deelt mij mede, dat door de burgemeesters in deze provincie, bij het voorkomen van een geval van besmettelijke ziekte, dikwijls *niet*, of *op onvoldoende wijze*, of *te laat* wordt voldaan aan de bepaling van art. 26 der wet van 4 December 1872 (*Sb. no.* 134.) Ten gevolge daarvan verloopt dikwijls eenige tijd, alsvorens krachtige maatregelen worden genomen, om de verspreiding van besmettelijke ziekten tegen te gaan.

Deze mededeeling geeft mij aanleiding, heeren burgemeesters te herinneren aan bovengemeld artikel, waarbij is voorgeschreven, dat de burgemeester *onmiddelijk* aan den geneeskundigen ambtenaar berigt geeft van hetgeen door hem krachtens de wet van 4 December 1872 (*Sb. no.* 134) is verrigt. Bij dat berigt moet in bijzonderheden worden vermeld de wijze, waarop de wetsartikelen zijn toegepast, inzonderheid wat betreft de ontsmetting, die behoort te geschieden volgens de re-

gelen, aangekondigd in het Koninklijk besluit van 17 April 1873 (*Sb. no.* 48).

Ik heb de eer heeren burgemeesters uit te noodigen, om te zorgen, dat die ontsmetting worde opgedragen aan een geschikt persoon, en dat de noodige ontsmettingsmiddelen steeds voorhanden zijn.

Utrecht, den 27sten Januarij, 1880.

De Commissaris des Konings in de provincie Utrecht,
(*Get.*) VAN DOORN.

No. 47. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 29sten Januarij* 1880, *no.* 12, *houdende concessie aan Commissarissen van den straatweg van Leersum naar Langbroek tot tolheffing aan den tolboom bij de Gooijer-wetering.*



WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 26 Januarij 1880, no. 39, afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Onze besluiten van 14 Junij 1852, no. 58, en 8 December 1860 no. 50 (1);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan Commissarissen van den straatweg van Leersum naar Langbroek vergunning te verleenen, dien weg in stede van door nieuwe bestrating, voortaan door begrinding te onderhouden.

Art. 2. Aan Commissarissen voornoemd tot 1 Mei 1888 concessie te verleenen tot tolheffing aan den tolboom bij de Gooijer-wetering, volgens het tarief bij koninklijk besluit van 29 October 1833 (*Sb. no.* 59), voor de Rijkstollen op de groote wegen vastgesteld, met inachtneming van de daarbij vastgestelde vrijdommen, die in art. 5 litt. J en K en in art. 6 litt. C uitgezonderd.

Art. 3. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 4. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht, volgens de deswege door hem te geven voorschriften.

Art. 5. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 29sten Januarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1860, no. 374. *Red.*

No. 48. **Besluit** *van* **Gedeputeerde Staten van Friesland,** *van den* **29***sten Januarij* **1880,** *no.* **3,** **2***e afdeeling W.***,** *tot plaatsing in het Provinciaal blad van het reglement nopens de oprigting van waterschappen in de provincie, met opneming daarin van eene aanvulling of wijziging.* **(***P. Bl. no.* **36** *en* **37.)**

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergaderingen van den 9 April 1874 en 18 November 1879, onder nos. 2 en 9, oorspronkelijk vastgesteld, later aangevuld en gewijzigd is navolgend, bereids door opneming in de Provinciale bladen no. 78 van 1874 en no. 4 van 1880, afgekondigd.

Reglement *nopens de oprigting van waterschappen in Friesland.*

Art. 1. Onder den naam van *waterschap*, in dit reglement voorkomende, wordt verstaan elke vereeniging van gronden, welke *of* eene gemeenschappelijke bescherming tegen het boezemwater, *of* de bevordering van gemeenschappelijke waterlossing of waterleiding, *of* de regeling van den loop of van den stand van het water, binnen aan te wijzen grenzen ten grondslag heeft.

Dit reglement beheerscht niet de zeewaterwerende waterschappen en veenpolders, noch de bereids gereglementeerde waterschappen.

Art. 2. De tot het waterschap behoorende perceelen dragen in de algemeene kosten bij in verhouding tot het belang, hetwelk zij gerekend worden bij het waterschap te hebben.

Art. 3. Waterschappen kunnen worden opgerigt, hetzij op verzoek van belanghebbenden, hetzij op voorstel van Gedeputeerde Staten.

Het door belanghebbenden aan de Provinciale Staten in te dienen verzoek wordt aan Gedeputeerde Staten ingezonden.

Indien de gemeentebesturen de oprigting van een waterschap wenschelijk rekenen, geven zij hiervan, onder opgaaf van redenen, aan Gedeputeerde Staten kennis.

Bij het verzoek van belanghebbenden worden door hen overgelegd een plan en eene schetsteekening van het op te rigten waterschap, zoomede eene aanbeveling van minstens drie personen voor een voorloopig bestuur.

Indien het voorstel tot oprigting door Gedeputeerde Staten is gedaan, geschiedt die aanbeveling door het bestuur der gemeente, waarin het op te rigten waterschap of het grootste gedeelte er van is gelegen.

Art. 4. Zoowel het verzoek van belanghebbenden, als het voorstel van Gedeputeerde Staten, wordt met een plan en schetsteekening van het op te rigten waterschap, op eene door laatstgemelden aan te wijzen plaats, gedurende zes weken ter inzage van een ieder nedergelegd.

Vóór de ter nederlegging geschiedt hiervan door Gedeputeerde Staten kennisgeving in één of meer nieuwsbladen.

Zij die geacht kunnen worden belang te hebben bij het op te rigten waterschap kunnen, binnen den in het 1e lid van dit artikel gestelden termijn, hunne bezwaren bij Gedeputeerde Staten indienen.

Art. 5. Na afloop van den gestelden termijn wordt een voorloopig bestuur door Gedeputeerde Staten, ten getale als zij dienstig oordeelen en bij voorkeur uit de belanghebbenden, benoemd, aan welk bestuur de stukken en bezwaren in art. 4 bedoeld worden toegezonden.

Bij weigering van belanghebbenden worden andere personen door Gedeputeerde Staten gekozen.

De leden van dit bestuur blijven hunne betrekking bekleeden totdat zij, ingevolge het bij art. 7 vast te stellen reglement, zullen zijn vervangen.

In de opengevallen plaatsen van dat bestuur wordt door Gedeputeerde Staten voorzien.

De schadeloosstelling, aan dit bestuur te verleenen, wordt door Gedeputeerde Staten geregeld.

Zij wordt, bijaldien het waterschap wordt opgerigt, uit zijne kas voldaan; bij niet tot standkoming van het waterschap wordt zij door de provincie geleden.

Art. 6. Binnen zes maanden na zijne benoeming ontwerpt het voorloopig bestuur een reglement op het waterschap en legt het met eene memorie van toelichting en schetsteekening, na voorafgaande bekendmaking in één of meer nieuwsbladen, binnen of in de nabijheid van het op te rigten waterschap gedurende ééne maand voor ieder ter inzage.

Bezwaren daartegen kunnen binnen dien termijn schriftelijk bij het voorloopig bestuur worden ingediend.

Art. 7. In dit reglement worden bepalingen opgenomen nopens de grenzen van het waterschap, zijne werken en onderhoudpligtigheid, de zamenstelling, inrigting en regeling van het bestuur, den legger, het stemregt en de bevoegdheid van ingelanden, de begrooting, de rekening en den omslag.

Art. 8. Binnen drie maanden, nadat het ontwerp-reglement ter inzage heeft gelegen, wordt het in eene, door den voorzitter van het voorloopig bestuur, belegde vergadering van belanghebbenden voorloopig vastgesteld.

Belanghebbenden worden daartoe minstens 14 dagen te voren in één of meer nieuwsbladen en, voor zooveel op den kadastralen legger bekend, tevens bij schriftelijke kennisgeving opgeroepen, met vermelding daarin van den inhoud van de beide laatste leden van dit artikel.

Die vaststelling wordt gerekend te zijn geschied, wanneer de eigenaren van twee derde gedeelten der tot het waterschap te brengen hectares zich vóór de voorloopige vaststelling verklaren.

Belanghebbenden, die niet zijn opgekomen of die zich niet hebben doen vertegenwoordigen, worden geacht tegen die vaststelling geene bezwaren te hebben.

Art. 9. Het voorloopig bestuur zendt het vastgestelde reglement, of indien dit door belangstellenden niet is vastgesteld, het door hem aangeboden ontwerp-reglement met memorie van toelichting en de daartegen ingekomen bezwaren, vergezeld van zijn advies, aan Gedeputeerde Staten in.

Gedeputeerde Staten brengen deze stukken, zoo mogelijk, in de eerstvolgende vergadering van de Provinciale Staten ter tafel, onder bijvoeging van hunne beschouwingen en voorstel.

Art. 10. De verordening, betrekkelijk de oprigting van waterschappen, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 31 Augustus 1867, no. 63 (1), wordt ingetrokken.

---

(1) Bijv. 1867, no. 334. *Red.*

Goedgekeurd bij Koninklijke besluiten van den 14 Julij 1874, no. 14 (1), en 19 December 1879, no. 29 (2);

Gegeven te *Leeuwarden*, den 29sten Januarij 1880.

De Gedeputeerde Staten van Friesland,

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

No. 49. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Overijssel, *van den 29sten Januarij* 1880, *3de afdeeling, no.* 267/207, *houdende het door den Koning goedgekeurde grondreglement voor de waterschappen in Overijssel.* (*P. Bl. no.* 8.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE OVERIJSSEL

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van 22 November 1879 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN OVERIJSSEL,

Hebben besloten:

vast te stellen het navolgende

Grondreglement *voor de waterschappen in de provincie Overijssel.*

Art. 1. Elke vereeniging van gronden, die is of zal worden tot stand gebracht met het doel om die gronden tegen het water te beschermen, of den stand en den loop van het water binnen den bepaalden omvang der vereeniging te regelen, is een *waterschap*.

Art. 2. Voor elk waterschap wordt een bijzonder reglement vastgesteld, tot regeling van de onderwerpen, waarin bij dit reglement niet is voorzien, of die daarbij uitdrukkelijk aan de bijzondere reglementen is voorbehouden.

Art. 3. Wanneer grondeigenaren het wenschelijk achten dat er een waterschap wordt opgericht, geven zij dit aan Gedeputeerde Staten bij verzoekschrift te kennen.

Onder grondeigenaren worden bij dit reglement verstaan zoowel de eigenaars als de vruchtgebruikers, erfpachters en die het recht van opstal hebben, en onder gronden, zoowel gebouwde als ongebouwde eigendommen.

Art. 4. Gedeputeerde Staten dragen, indien het ingediend verzoek hun daartoe genoegzame aanleiding geeft, aan het bestuur der gemeente, waarin de gronden gelegen zijn, of, indien ze tot meer dan ééne gemeente behooren, aan ieder der besturen op, de eigenaren der tot het waterschap te brengen gronden bijeen te roepen, en hen te hooren over de vereeniging.

Van dit verhoor wordt door het bestuur een proces-verbaal opgemaakt, en met zijne beschouwingen aan Gedeputeerde Staten ingezonden.

Art. 5. Wanneer Gedeputeerde Staten meenen, dat aan het verzoek gevolg moet worden gegeven, benoemen zij uit de betrokken grondeigenaren eene voorloopige commissie van minstens drie leden, tot het ontwerpen van een reglement en het verder voorbereiden van hetgeen tot de oprichting van een waterschap wordt gevorderd.

---

(1) Bijv. 1874, no. 222/223. *Red.*
(2) Bijv. 1880, no. 6.

Dit ontwerp wordt, na door Gedeputeerde Staten te zijn onderzocht, en voor zooveel noodig gewijzigd, na voorafgaande aankondiging gedurende dertig jaren ter inzage gelegd van de belanghebbenden, die hunne bezwaren daartegen aan Gedeputeerde Staten kunnen indienen.

Daarna wordt de zaak aangebracht bij de Staten, onder mededeeling van al hetgeen geschied is, met aanbieding van een ontwerp-reglement en overlegging van de bezwaarschriften, die door de belanghebbenden zijn ingediend.

Art. 6. Indien de Staten beslissen, dat er een waterschap zal worden opgericht, stellen zij tevens het reglement vast, hetwelk onder meer zal bevatten de juiste omschrijving der grenzen, de benaming van het waterschap, de omschrijving van het grondgebied van de onderdeelen, zoó die er zijn, het doel der vereeniging, en het tijdstip, waarop het reglement in werking zal treden.

Na de vaststelling van het reglement worden de grenzen van het waterschap nauwkeurig aangeduid op eene kaart, die ten koste van het waterschap, volgens voorschrift van Gedeputeerde Staten, in duplo vervaardigd wordt. Een gewaarmerkt exemplaar zal berusten in het archief van het waterschap, het andere in het archief van de provincie.

Het besluit tot oprichting wordt met het reglement aan de goedkeuring des Konings onderworpen.

Art. 7. Is tot de oprichting van het waterschap besloten, dan blijft de commissie, in art. 5 bedoeld, bestaan en werkt als voorloopig bestuur, totdat het bestuur overeenkomstig de bepalingen van het bijzonder reglement zal zijn benoemd, en zijne werkzaamheden zal hebben aanvaard.

De kosten door die commissie aangewend, hare reis- en verblijfkosten daaronder begrepen, worden op de eerste begrooting van het waterschap onder de uitgaven opgenomen.

Art. 8. Ingeval Gedeputeerde Staten gemeend hebben aan het tot hen gebracht verzoek tot het oprichten van een waterschap geen gevolg te moeten geven, brengen zij dit zoodra mogelijk ter kennis van de Staten, onder medeeling van de redenen, die hen daartoe hebben bewogen.

De Staten beslissen of aan het voormeld verzoek gevolg zal worden gegeven.

Art. 9. Indien Gedeputeerde Staten zonder een tot hen gebracht verzoek de oprichting van een waterschap aan de Staten voorstellen, of de oprichting daarvan door de Staten noodig wordt geacht, worden opgevolgd en zijn van toepassing de bepalingen van de artikelen 4, 5, 6 en 7.

Art. 10. Binnen vier maanden na de invoering van het door de Staten vastgestelde reglement, wordt van al de gronden, onder het waterschap gelegen, door de zorg van het bestuur een ligger opgemaakt.

De ligger bevat eene opgave van de kadastrale kenmerken, grootte en belastbare opbrengst der gezamenlijke perceelen van iederen grondeigenaar, diens naam, voornaam en woonplaats, zooals een en ander op de kadastrale liggers voorkomt.

Art. 11. Een afschrift van het ontwerp van den ligger wordt gedurende veertien dagen ter inzage gelegd van de grondeigenaren, op zoodanige plaatsen, als door het bestuur bij voorafgaande bekendmaking werd bepaald.

Het bijzonder reglement wijst aan, op welke wijze deze en andere bekendmakingen van het waterschapsbestuur geschieden.

De grondeigenaren kunnen, mits binnen veertien dagen na het verstrijken van den termijn van nederlegging, hunne bezwaren schriftelijk indienen bij het bestuur, dat daarop zoo spoedig mogelijk beslist, en den ligger met of zonder wijziging vaststelt.

Daarvan wordt, op de bij het bijzonder reglement aan te geven wijze, kennis gegeven aan de grondeigenaren, terwijl de ligger gedurende veertien dagen op een geschikte plaats ter inzage van de belanghebbenden wordt nedergelegd.

Het bestuur zorgt, dat de liggers telken jare, vóór het opmaken van het kohier voor den omslag, in overeenstemming worden gebracht met de kadastrale liggers.

Van de vaststelling van den ligger en van de jaarlijksche bijwerking wordt mededeeling gedaan aan Gedeputeerde Staten.

Art. 12. Misstellingen of verzuimen, welke mochten blijken in den ligger te hebben plaats gehad, kunnen ten allen tijde worden hersteld, hetzij door het bestuur uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de belanghebbenden.

Van de alzoo in den ligger gebrachte wijzigingen wordt kennis gegeven aan den betrokken grondeigenaar.

Art. 13. Ingelanden zijn zij, die als grondeigenaren op den ligger van het waterschap bekend staan en kunnen alleen stembevoegd zijn.

De nadere bepaling van het vereischte voor en de regeling der uitoefening van de stembevoegdheid, voor zoover niet reeds in dit reglement opgenomen, geschieden bij het bijzonder reglement.

Geen stembevoegde mag uit eigen hoofde meer dan een vierde van al de stemmen uitbrengen.

Art. 14. In ieder waterschap wordt door het bestuur eene lijst van stembevoegden opgemaakt en vastgesteld. Die lijst wordt jaarlijks herzien.

Tijd en wijze, waarop dat moet geschieden, worden bij het bijzonder reglement bepaald en geregeld.

Art. 15. Behoudens de bepalingen van de volgende alinea worden minderjarigen, onder curateele gestelden, en zij, die niet in het volle bezit zijn hunner burgerlijke en burgerschapsrechten, tot de uitoefening van het stemrecht niet toegelaten.

Voor zedelijke lichamen, stichtingen, maatschappen, minderjarigen, onder curateele gestelden, afwezigen en gehuwde vrouwen treden als stemgerechtigden op zij, die volgens het burgerlijk wetboek hunne rechten uitoefenen.

Gezamenlijke erfgenamen of andere gemeene eigenaren oefenen hunne stembevoegdheid niet anders dan door een gemachtigde uit.

Niemand mag als gemachtigde voor meer dan drie lastgevers optreden.

Elke volmacht moet schriftelijk zijn.

Art. 16. Het bijzonder reglement bepaalt of de benoeming der leden van bestuur — of wanneer die benoeming ingevolge de Koninklijke besluiten van 29 Maart en 7 September 1822 (*Sb. nr.* 7 en 42) aan den Koning is voorbehouden, de voordracht — geschiedt bij rechtstreeksche verkiezing door de op de lijst voorkomende stembevoegde eigenaren in het waterschap, dan wel op andere wijze.

Art. 17. De verkiezingen geschieden bij ongeteekende briefjes en bij volstrekte meerderheid van stemmen.

Art. 18. Daar, waar de plaatselijke gesteldheid, de indeeling van het waterschap, of andere omstandigheden dit raadzaam doen achten, kan bij het bijzonder reglement keuze bij betrekkelijke meerderheid worden aangenomen.

Art. 19. De wijze, waarop het stemrecht wordt uitgeoefend, de inrichting van het stembureau, de tijd, gedurende welken, en de plaats, waar het stembureau geopend moet zijn, de wijze, waarop van den uitslag van de gehoudene verkiezing en van alles wat daarbij is voorgevallen moet blijken, de wijze en de tijd, waarop de herstemmingen moeten plaats hebben, de termijn, binnen welken een benoemde zich voor het aannemen zal hebben te verklaren, en alles, wat het onderzoek der geloofsbrieven betreft, wordt bij het bijzonder reglement bepaald.

Art. 20. Bij het bijzonder reglement wordt tevens geregeld alles, wat de bijeenroeping van en het beleid en de orde in de vergadering, zoo van het bestuur als van de ingelanden betreft.

Art. 21. Het bestuur van elk waterschap bestaat uit een voorzitter en zoovele andere leden, als het bijzondere reglement aanwijst.

Dit bepaalt tevens de benamingen van den voorzitter en van de leden, en omschrijft hunne bevoegdheden.

Indien het waterschap in onderdeelen wordt verdeeld, kan voor elk onderdeel een afzonderlijk bestuur benoemd worden.

De verhouding van het bestuur van het waterschap zoo tot dat van de onderdeelen, als tot de besturen van de daarin gelegene, afzonderlijk beheerde waterschappen, wordt bij het bijzonder reglement geregeld.

Art. 22. Leden van bestuur moeten zijn: *a*. Nederlanders, meerderjarig, en in het volle bezit der burgerlijke en burgerschapsrechten: *b* ingelanden voor perceelen, tot zoodanige uitgestrektheid of voor zoodanig belastbaar inkomen, als bij het bijzonder reglement zal bepaald worden.

Van het vereischte sub *b* genoemd kan in bijzondere gevallen ontheffing worden verleend door den Koning, indien aan dezen de benoeming is voorbehouden; in andere gevallen door Gedeputeerde Staten.

Art. 23. Voor zedelijke lichamen, stichtingen en maatschappen; minderjarigen, onder curateele gestelden of afwezigen;

een gehuwde vrouw;

eene weduwe,

kunnen tot leden van bestuur gekozen worden:

één der bestuursleden dier zedelijke lichamen, stichtingen en maatschappen;

de vaders, voogden, curators of bewindvoerders dier minderjarigen, onder curateele gestelden of afwezigen;

de echtgenoot dier vrouw;

een meerderjarige zoon dier weduwe.

Art. 24. De leden van het bestuur worden voor niet langer dan zes achtereenvolgende jaren, benoemd. Ieder aftredend lid is weder verkiesbaar.

De orde, tijd en wijze van aftreding en de graad van bloed- of aanverwantschap, die tusschen de leden van het bestuur niet mag bestaan, worden bij het bijzondere reglement bepaald.

Die na zijne benoeming in den verboden graad van aanverwantschap geraakt, behoeft vóór den afloop van zijn zittingstijd niet af te treden.

De aanverwantschap houdt op door het overlijden van de vrouw, die haar veroorzaakte.

Wanneer personen, elkander in den verboden graad van bloed- of aanverwantschap bestaande, tegelijkertijd zijn gekozen, wordt de oudste in jaren voor benoemd gehouden, tenzij deze de benoeming niet aanneemt.

Bij gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 25. Alvorens hunne betrekking te aanvaarden, leggen de leden van het bestuur den navolgenden eed of belofte af:

Ik zweer (beloof) dat ik als . . . . . alle plichten, aan die betrekking verbonden, met nauwgezetheid zal vervullen.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig (dat geloof ik.)"

De voorzitter van het bestuur legt dien eed of belofte af in handen van den voorzitter van het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel, de overige leden in handen van den voorzitter van het bestuur.

Die herbenoemd of herkozen zijn worden niet op nieuw beëedigd.

Art. 26. De leden van het bestuur mogen noch middellijk noch onmiddellijk deelnemen aan het onderhandsch-koopen of pachten van eigendommen van het waterschap, aan leveringen of aannemingen ten behoeve, of aan het koopen van vorderingen ten laste daarvan.

Het verbod om vorderingen te koopen is niet toepasselijk op aandeelen in geldleeningen ten laste van het waterschap.

Die in strijd met dit artikel handelt, wordt door het bestuur in zijne betrekking geschorst.

Het bestuur onderwerpt het geval onmiddellijk aan Gedeputeerde Staten, die den geschorste oproepen om zijne verdediging te hooren en hem, zoo zij hem schuldig bevinden, van het lidmaatschap vervallen verklaren, of, geldt het eene Koninklijke benoeming, tot ontslag aan den Koning voordragen.

Art. 27. De leden van het bestuur kunnen ten allen tijde hun ontslag nemen, of, zijn zij door den Koning benoemd, hun ontslag aanvragen. Zij geven daarvan kennis aan het bestuur, waarván zij deel uitmaken, doch blijven de werkzaamheden aan de betrekking verbonden waarnemen, tot dat hun opvolger die heeft aanvaard.

Hij, die een der vereischten, voor het lidmaatschap van het bestuur gesteld, verliest, is verplicht onmiddellijk zijn ontslag te nemen of aan te vragen.

Art. 28. Ingeval van: 1°. voortdurende afwezigheid uit de bestuursvergaderingen zonder voldoende reden; 2°. niet voldoening aan de bepaling van alinea 2 van het voorgaand artikel; 3°. grof plichtverzuim, kan een lid van het bestuur door Gedeputeerde Staten aan den Koning tot ontslag worden voorgedragen, indien het lid door den Koning is benoemd, of door Gedeputeerde Staten worden vervallen verklaard, indien het lid op andere wijze is gekozen.

De voordracht tot ontslag of de vervallen verklaring geschiedt niet, dan nadat het betrokken lid door Gedeputeerde Staten in de gelegenheid is gesteld, zijne verdediging voor te brengen.

Art. 29. De jaarwedde van den voorzitter en van de overige leden van besturen, gelijk ook de hun toe te kennen schadeloosstelling en reiskosten, worden, het bestuur gehoord, door Gedeputeerde Staten vastgesteld.

Art. 30. Voor waterschappen, waarvan de gronden aan slechts weinige eigenaren toebehooren, kan het bijzonder reglement bepalen, dat geen afzonderlijk bestuur zal benoemd worden.

De aangelegenheden van het waterschap worden alsdan door de eigenaren onderling geregeld, op de wijze, door het bijzonder reglement nader te

bepalen, behoudens het toezicht en het gezag van Gedeputeerde Staten, in den omvang bij dit reglement bepaald.

De eigenaren wijzen aan Gedeputeerde Staten een persoon aan om het waterschap, waar noodig te vertegenwoordigen of doen daartoe aan dezen eene voordracht toekomen, wanneer de benoeming van het bestuur door den Koning zou moeten geschieden. Waar die aanwijzing binnen een door Gedeputeerde Staten gestelden termijn niet is gedaan, geschiedt die door deze ambtshalve.

Art. 31. Aan het bestuur van het waterschap wordt opgedragen de bevordering van de belangen van het waterschap, het beheer van en het toezicht op de werken, de zorg voor de nakoming der bepalingen van de reglementen en verordeningen, voor de vervulling van de verplichtingen, die op het geheel of op de onderdeelen rusten en voor alles wat ter bereiking van het doel van het waterschap gevorderd wordt.

De nadere regeling omtrent de bevoegdheid en de verplichtingen van het bestuur worden in het bijzonder reglement omschreven.

Art. 32. Behoudens de uitzonderingen, die bij de bijzondere reglementen kunnen worden toegelaten, worden alle verkoopingen, verpachtingen, verhuringen en aanbestedingen in het openbaar gehouden.

Goedkeuring van Gedeputeerde Staten wordt vereischt op de besluiten tot het aangaan eener dading, het voeren van een rechtsgeding, het berusten in eene ingestelde rechtsvordering, het sluiten eener geldleening, en het vervreemden of bezwaren van onroerend goed, inschrijvingen en uitstaande kapitalen.

Art. 33. Al de beambten van het waterschap worden benoemd en ontslagen door het bestuur, dat hun aantal bepaalt, en hunnen werkkring, hunne verplichtingen en hunne bezoldiging regelt.

Alvorens hunne betrekking te aanvaarden, leggen zij, in handen van den voorzitter van het bestuur, den eed of de belofte af, bij art. 25 omschreven.

De beambten mogen den leden van het bestuur niet nader dan in den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan.

De regeling der bezoldiging van den secretaris en van den ontvanger van het waterschap vereischt de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Art. 34. Het bestuur van elk waterschap is, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, bevoegd tot het maken van keuren op politieverordeningen.

Art. 35. De ontwerpen der keuren, door het bestuur van het waterschap opgemaakt, worden, gedurende minstens dertig dagen, op geschikte plaatsen ter inzage van de ingelanden gelegd, waarvan minstens acht dagen te voren openbare afkondiging geschiedt.

De ingelanden kunnen binnen den genoemden tijd hunne bezwaren tegen de ontwerpen schriftelijk bij het bestuur inbrengen.

Na overweging der ingekomen bezwaren, stelt het bestuur de keuren vast, en zendt die, vergezeld van de bezwaarschriften en zijne beschouwingen daaromtrent, aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring.

Binnen veertien dagen na die goedkeuring, worden de keuren door het bestuur afgekondigd; en zij treden, zoo zij geen ander tijdstip aanwijzen, op den achtsten dag na dien der afkondiging in werking.

Art. 36. Het formulier van afkondiging luidt:

„Het bestuur van het waterschap . . . . . .
doen te weten:
dat het in zijne vergadering van den . . . . . heeft vastgesteld en

dat de Gedeputeerde Staten van Overijssel bij hun besluit van . . . . hebben goedgekeurd de navolgende keur."

(titel der keur)

(inhoud der keur)

„En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den

De afkondiging geschiedt op de wijze, bij het bijzonder reglement te bepalen.

De afgekondigde keuren worden medegedeeld aan Gedeputeerde Staten, aan de rechterlijke colleges en kantongerechten, waaronder het grondgebied van het waterschap behoort en aan de ambtenaren van het openbaar ministerie, met de vervolging der overtreding van de keuren belast.

De besturen der waterschappen zenden zoo spoedig mogelijk, na de afkondiging van hun bijzonder reglement, de noodige keuren en politieverordeningen ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten in.

Art. 37. De besturen der waterschappen maken jaarlijks eene begrooting der uitgaven en inkomsten op voor het dienstjaar, waarvoor ze moeten dienen.

Art. 38. De begrooting wordt, zoodra zij is opgemaakt, gedurende minstens veertien dagen ter inzage van de ingelanden neergelegd. Daarvan geschiedt openbare afkondiging.

De ingelanden kunnen hunne bezwaren bij het bestuur inbrengen, mits die inzendende binnen acht dagen na het verstrijken van den boven vermelden termijn. Na afloop van dien tijd, stelt het bestuur de begrooting vast, en zendt die, met de inkomende bezwaarschriften, vergezeld van zijne beschouwingen, ter goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Waar dit door de Staten raadzaam wordt geacht, kan bij het bijzonder reglement bepaald worden, dat de vaststelling der begrooting, onder goedkeuring altijd van Gedeputeerde Staten, zal geschieden door de ingelanden, of door de tot dat einde door hen te benoemen gecommitteerden.

In dat geval wordt de vastgestelde begrooting onmiddellijk, zonder voorafgaande ter visie legging, aan Gedeputeerde Staten ingezonden.

Gedeputeerde Staten kunnen zich, bij de goedkeuring der begrooting, de goedkeuring der bestekken voorbehouden, indien zij dit noodig oordeelen.

Art. 39. Op de posten der begrooting van uitgaven wordt niet af- en overgeschreven, zonder daartoe verkregen machtiging bij de begrooting zelve, of bij een afzonderlijk door het bestuur te nemen en door Gedeputeerde Staten goed te keuren besluit.

Buiten de begrooting of tot een bedrag, de daarop uitgetrokken sommen te boven gaande, geschiedt geen uitgaaf dan met afzonderlijke, voorafgaande machtiging van Gedeputeerde Staten.

In buitengewone gevallen van dringenden aard kan het bestuur een besluit nemen, tot zoodanige uitgaaf strekkende, 't welk met redenen omkleed onverwijld ter goedkeuring wordt ingezonden aan Gedeputeerde Staten.

Geene betalingen mogen geschieden dan op bevelschriften door den voorzitter en een lid van het bestuur geteekend. In het bevelschrift moet de post van de begrooting, waaruit de de uitgaaf moet geschieden, zijn aangewezen.

De voorzitter en de leden van het bestuur zijn persoonlijk aanspra-

kelijk voor de overtreding van de bepalingen van dit artikel, door hen begaan, tenzij Gedeputeerde Staten de uitgaaf goedkeuren.

Art. 40. Elk bestuur is verplicht jaarlijks rekening en verantwoording te doen van zijn gehouden beheer, binnen zeven maanden na afloop van het jaar, waartoe ze betrekking heeft.

De wijze, waarop die rekening wordt opgenomen, wordt bij het bijzonder reglement bepaald.

Zij behoeft de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Deze goedkeuring strekt aan het bestuur tot ontlasting.

Art. 41. Begrooting en rekening worden ingericht naar voorschriften, door Gedeputeerde Staten te geven.

Art. 42. Tot dekking der kosten van het waterschap kunnen strekken, behalve de inkomsten uit eigendommen, de navolgende middelen:

a. uitkeeringen in geld, waarvoor de eigenaars van plichtige landen hebben afgekocht de verplichting tot onderhoud in natura, waarmee die landen waren bezwaard;

b. eene belasting op den turf, onder benaming van turfdijkgeld bekend;

c. een omslag over de gronden en gebouwen tot het waterschap behoorende.

Al die gronden en gebouwen zijn met het bijdragen in den omslag bezwaard.

In het bijzonder reglement kan op dezen regel uitzondering worden gemaakt.

De omslag geschiedt overeenkomstig de voorschriften, bij de bijzondere reglementen te geven.

Art. 43. Daar, waar het waterschap ten doel heeft, zoowel om de gronden tegen het buitenwater te beschermen, als om den stand en den afvoer van het water binnen den bepaalden kring van het waterschap te regelen, kan, waar de ééneheid in het geldelijk beheer blijkt onmogelijk, of minder raadzaam te zijn, het geldelijk beheer ten behoeve dier beide waterschapsbelangen worden gesplitst, en de bijdragen der ingelanden, voor de bevordering en behartiging van elk dier belangen benoodigd, afzonderlijk geregeld worden.

Art. 44. Bij het bijzonder reglement kan, daar waar sulks met het goede beheer en onderhoud der werken overeen te brengen is, aan hen, die tot het onderhoud in natura verplicht zijn, de bevoegdheid worden toegekend, dat onderhoud af te koopen. De wijze en vorm van dien afkoop worden daarbij tevens geregeld.

Art. 45. Wanneer een waterschapsbestuur werken wil aanleggen in zijn belang en meent dat door die werken een ander waterschap tevens wordt gebaat, zal het zich tot dat waterschap kunnen wenden om bijdragen tot de kosten van aanleg. Binnen dertig dagen daarna zal het andere waterschap zijn gevoelen kenbaar maken.

Kunnen de wederzijdsche besturen binnen dertig dagen daarna zich niet verstaan, dan wordt de beslissing aan Gedeputeerde Staten opgedragen, die, na partijen te hebben gehoord, uitspraak doen.

Art. 46. De invordering der uitkeeringen en van den omslag, bij art. 42 onder *a* en *c* bedoeld, geschiedt volgens jaarlijks op te maken kohieren.

Die voor de uitkeeringen bestemd worden opgemaakt naar liggers, ingericht overeenkomstig voorschriften van Gedeputeerde Staten.

De kohieren voor den omslag bevatten, naar aanwijzing van den ligger:

de namen van hen, die in den omslag zijn betrokken, het bedrag van het door ieder verschuldigde en hetgeen daaromtrent bij het bijzonder reglement nader zal worden bepaald.

Het bestuur stelt deze kohieren voorloopig vast, legt ze gedurende veertien dagen ter inzage van belanghebbenden, en doet daarvan minstens acht dagen te voren openbare afkondiging.

Binnen die veertien dagen kan elk op de kohieren aangeslagene tegen zijn aanslag schriftelijk bezwaar bij het bestuur inbrengen.

Na verloop van dien tijd, stelt het bestuur de kohieren vast, verklaart die invorderbaar, en zendt die ter inzage aan Gedeputeerde Staten.

De invordering van het volgens de kohieren verschuldigde geschiedt overeenkomstig de wet van 9 October 1841 (*St. no.* 42).

Art. 47. De tijd wanneer, en de wijze, waarop de schouwen in de waterschappen zullen geschieden, worden bij het bijzonder reglement vastgesteld en geregeld. In buitengewone omstandigheden zijn Gedeputeerde Staten bevoegd, dien tijd te wijzigen.

Art. 48. Wanneer het bestuur van een waterschap, krachtens het recht bij de wet aan waterschappen toegekend, besluit tot aardhaling voor den aanleg, het herstel of onderhoud van dijken en waterkeeringen, in welk recht door de invoering van dit reglement geen verandering wordt gebracht, dan geschiedt deze, met inachtneming der wettelijke bepalingen, naar de volgende voorschriften:

Voor en aleer de werken aan de dijken of waterkeeringen worden aangevangen, zullen de eigenaren of pachters, door of van wege het bestuur, worden verwittigd, dat van hunne landen aarde zal worden afgehaald, en de plaats worden aangewezen, waar dit zal geschieden.

Er zal worden gezorgd, dat de beste verkrijgbare specie tot herstel der dijken worde gebruikt, doch geene te vermijden schade aan de eigenaren worden veroorzaakt.

De aarde zal worden gehaald van de naastbij gelegene landen, zoowel buiten- als binnendijks, tegenover den te herstellen dijk.

Eene rechte lijn, rechthoekig op de as van den dijk getrokken, zal het land zooveel mogelijk aanwijzen, tot het leveren der benoodigde aarde verplicht, zoodanig dat de buitenlanden, de aarde tot het onderhoud der buitenglooiing, de binnenlanden voor de binnenglooiing moeten leveren, ten ware de grond binnen en buiten aan denzelfden eigenaar mocht toekomen, en deze het anders verkoos, of de specie aan één der beide zijden des dijks door het bestuur ongeschikt werd bevonden, of niet of te moeielijk te verkrijgen ware.

Niettemin zijn ook de verder van de dijken gelegen landen verplicht, als de specie van de naastbij gelegene niet te verkrijgen is, de aarde te leveren; alles ter beoordeeling van het bestuur.

De erfdienstbaarheid tot het kosteloos leveren van aarde, in die districten, alwaar deze verplichting van oudsher heeft bestaan, en dit niet anders bij schriftelijke contracten is geregeld, strekt zich niet uit tot het aanleggen van nieuwe, het maken van doorgebrokene, het verhoogen of verzwaren van dijken, maar bepaalt zich tot het jaarlijksch herstel en onderhoud.

Art. 49. Bij het bijzonder reglement kan worden bepaald dat er een dijkleger zal zijn ter dijkwacht en dienstverrichting bij dreigend gevaar. Daarbij wordt tevens geregeld de wijze van samenstelling van dat dijkleger, zoomede al hetgeen verder op dat onderwerp betrekking heeft.

Art. 50. Het bestuur van het waterschap maakt, dit geraden achtende, lijsten op van geschikte en bekwame werklieden, die zich verbinden, om voor een bepaald loon, bij dringend of dreigend gevaar, tot behoud der dijken werkzaam te zijn.

Het zorgt, dat ten koste van het waterschap, op geschikte plaatsen en in goede lokalen, steeds aanwezig zijn de noodmaterialen, voorgeschreven bij de reglementen op de correspondentie bij ijsgang en hoog opperwater op de rivieren, en wat verder dienstig is gebleken in tijd van nood.

Art. 51. Gedeputeerde Staten houden toezicht dat aan het voorschrift van het tweede lid van het vorige artikel worde voldaan.

Art. 52. De besluiten, door het bestuur genomen, kunnen, zoo zij in strijd zijn met de wetten, wettelijke verordeningen van inwendig bestuur van den Staat, provinciale reglementen en verordeningen, of zoo zij strekken ten nadeele van den algemeenen waterstaat of van de algemeene belangen van het waterschap, door Gedeputeerde Staten worden geschorst en vernietigd.

De schorsing stuit onmiddellijk de werking van het besluit.

Het besluit tot vernietiging wordt met redenen omkleed en binnen acht dagen in het provinciaal blad geplaatst.

Art. 53. Wanneer door het bestuur werken worden uitgevoerd, die nadeel kunnen toebrengen aan de belangen van den algemeenen waterstaat, kunnen Gedeputeerde Staten de staking van het werk, en, zoo noodig, de opruiming daarvan gelasten.

De wet van 12 Juli 1855 (*Sb. no.* 102) is in dit geval toepasselijk.

Art. 54. Alle geschillen tusschen besturen en ingelanden, of tusschen besturen van waterschappen binnen de provincie onderling, betreffende waterschapsbelangen of de uitlegging, uitvoering en toepassing der reglementen, worden, voor zooveel zij niet behooren tot kennisneming van den burgerlijken rechter, door Gedeputeerde Staten beslist, die van die beslissing zoo spoedig mogelijk mededeeling doen aan de belanghebbenden.

Art. 55. Van elke beschikking of beslissing, die door Gedeputeerde Staten krachtens dit reglement genomen of gegeven wordt, staat hooger beroep op den Koning vrij, mits dat worde ingesteld binnen dertig dagen, nadat de beschikking of beslissing ter kennis van belanghebbenden is gebracht.

Art. 56. Wanneer een waterschap ophoudt te bestaan, gesplitst wordt, of geheel of gedeeltelijk met een ander waterschap wordt vereenigd, worden de gevolgen daarvan, en de voorwaarden waaronder, door de Staten geregeld.

Art. 57. Bij weigerachtigheid of nalatigheid van den voorzitter, het bestuur, of de vergadering van stemgerechtigde ingelanden, om te voldoen aan hunne verplichtingen, voortvloeiende uit wetten, maatregelen van algemeen bestuur, uit dit of het bijzonder reglement, of andere wettelijke verordeningen, zijn Gedeputeerde Staten bevoegd, om, onverminderd de bepalingen der wet van 12 Juli 1855 (*Sb. no.* 102), daaraan, ten koste der nalatigen of weigerachtigen, de vereischte uitvoering te geven.

Gedeputeerde Staten kunnen bevelen, dat in de waterschappen, waar het hun nuttig schijnt, van al de voorwerpen, waarvan de zorg voor het onderhoud aan het bestuur is opgedragen, een staat worde opgemaakt en bijgehouden.

Van dien staat wordt een afschrift gezonden aan Gedeputeerde Staten en de daarin jaarlijks gebrachte veranderingen worden hun medegedeeld.

Art. 58. Van de bepalingen van dit reglement kan, zoo noodig, bij het bijzonder reglement geheele of gedeeltelijke afwijking worden toegelaten.

Art. 59. Dit reglement is niet van toepassing op waterschappen, waarvan de gronden gedeeltelijk in aangrenzende provinciën zijn gelegen, en die mitsdien, overeenkomstig art. 97 der wet van 10 Juli 1850, (*Sb. no.* 39), door een gemeenschappelijk besluit van de Staten van meer dan eene provincie in 't leven zijn geroepen, of, naar aanleiding der wet van 12 Juli 1855, (*Sb. no* 102), door eene Koninklijke regeling tot stand worden gebracht.

Overgangsbepalingen.

Art. 60. Alle, op het oogenblik der invoering van dit algemeen reglement, binnen de provincie Overijssel bestaande waterschappen, behouden hunne benaming, omvang, grenzen, verdeeling en inrichting, totdat daarin overeenkomstig dit reglement verandering wordt gebracht.

Zij blijven bestuurd door het reglement, vastgesteld bij besluit der Staten van Overijssel van 15 Juli 1845, no. 10, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 11 September 1845, no. 51 (1), gewijzigd bij besluiten van de Staten van 15 Juli 1847, no. 13, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 25 September 1847, no. 109 (2), van 6 Juli 1849 no. 10 goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 8 Augustus 1849 no. 39 (3), van 10 Juli 1875, no. 12, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 7 Augustus 1875, no. 65 (4), en 10 Juli 1879, no. 17, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 31 Augustus 1879, no. 18 (5), en voorts door hunne bijzondere reglementen, huishoudelijke en politiebepalingen, voor zoover die wettig bestaan, alles tot tijd en wijle die door andere, naar de beginselen van dit algemeene reglement, vastgestelde reglementen, keuren en politie-verordeningen zullen zijn vervangen.

Art. 61. De bestaande besturen van, en de beambten bij de dijksdistricten, polders enz. blijven als zoodanig in hunne betrekking werkzaam, tot dat ze door andere, volgens de op dit reglement gebouwde bijzondere reglementen benoemde besturen en beambten, zijn vervangen.

Art. 62. De bestaande dijks- en polderbesturen zullen, binnen één jaar na de afkondiging van dit reglement, aan Gedeputeerde Staten een ontwerp van het bijzonder reglement voor hun district of polder aanbieden.

Dat ontwerp wordt gedurende dertig dagen ter inzage en beoordeeling aan de belanghebbenden voorgelegd, en daarna met de ingekomen bezwaren, door Gedeputeerde Staten, al of niet gewijzigd, in de eerstvolgende zitting aan de Staten ter vaststelling aangeboden.

Art. 63. Wanneer de bij het vorig artikel bedoelde inzending, binnen den bepaalden termijn, door de besturen niet heeft plaats gehad, wordt het reglement door Gedeputeerde Staten ontworpen en na ter kennisneming voor de belanghebbenden te hebben voorgelegen, aan de Staten ter vaststelling aangeboden.

---

(1) Bijv. 1845, ed. D'ENGELBR., p. 565, and. ed. XXXII, p. 447. *Red.*
(2) Bijv. 1847, ed. D'ENGELBR., p. 192, and. ed. XXXIV, p. 406.
(3) Bijv. 1849, ed. D'ENGELBR., p. 376, and. ed. XXXVI, p. 333.
(4) Bijv. 1875, no. 231.
(5) Bijv. 1879, no. 281.

Art. 64. In afwachting van de bediening en vaststelling der bijzondere reglementen, in de vorige artikelen bedoeld, kan in die dijksdistricten, wier doel zich uitsluitend bepaalt tot de bescherming der daarin gelegen gronden tegen het buitenwater, de zorg voor den behoorlijken afvoer van het water door de Staten reeds voorloopig worden opgedragen aan het dijksbestuur, onder zoodanige reglementaire bepalingen, als noodig zullen worden geacht.

Zwolle, den 22sten November 1879.

De Staten voornoemd,
De Commissaris des Konings,
(*Get.*) GEERTSEMA.
(*Get.*) DE VEIJE, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 17 Januari 1880, no. 9.

Gegeven te *Zwolle*, den 29sten Januari 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) GEERTSEMA, *Voorzitter.*
(*Get.*) DE VEIJE, *Griffier.*

No. 50. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den 30sten Januarij* 1880, *no. 9a*, 1*ste afdeeling*, *houdende het door den Koning goedgekeurde politie-reglement op het gebruik van het verbindingskanaal Winschoter-Hoornschediep c. a.* (*P. B. no.* 7).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van 4 December 1879, onder no. 3, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN,

Gezien de voordragt van Gedeputeerde Staten, van den 31 October 1879, no. 89, 1e afdeeling;

Gelet op art. 140 der provinciale wet;

Arresteren, onder goedkeuring des Konings, het navolgende:

Politie-Reglement *op het gebruik van het verbindingskanaal Winschoter-Hoornschediep, met bijbehoorende werken.*

§ 1. *Bepalingen betrekkelijk de vaart.*

Art. 1. De bruggen over het kanaal mogen tusschen één uur na zonsondergang en één uur vóór zonsopgang niet worden opengedraaid, noch des namiddags tusschen 12 en 1 uur, noch des Zondags na 9 uur in den voormiddag.

De regeling van de tijdstippen waarop, met betrekking tot de aankomst en het vertrek der treinen, de bruggen moeten gesloten zijn, wordt aan het Gemeentebestuur van Groningen overgelaten.

Art. 2. Voor schepen, die onder de bruggen kunnen doorvaren, worden de bruggen niet geopend. Bij verschil hieromtrent tusschen den gezagvoerder en den brugwachter, beslist de ambtenaar met het toezigt op het kanaal belast.

Telken male nadat twee schepen achtereen eene brug zijn doorgevaren, wordt deze ten behoeve der voetgangers en rijtuigen gesloten.

Sleeptreinen worden in hun geheel in eens doorgelaten.

Art. 3. Het jagen van schepen is verboden.

Het jagen van houtvlotten kan door den met het toezigt belasten ambtenaar worden toegestaan.

Art. 4. Bij het naderen van bruggen moet de gezagvoerder van schepen, welke niet onder de bruggen kunnen doorvaren, roepen of de klok luiden, ten einde door den brugwachter te worden opgemerkt.

Art. 5. Elk schip, hetwelk van het kanaal gebruik maakt, moet minstens 25 centimeter water onder de kiel hebben en alzoo bij peilwaterstand niet dieper gaan dan 4.25 meter.

Art. 6. Met uitzondering van vaartuigen van minder dan 10 stère inhoudsgrootte, moet aan boord van elk schip een bevelvoerder zijn.

Art. 7. Elk schip of houtvlot moet van goed tuig zijn voorzien. Bij het doorvaren van het kanaal mogen geene ra- of lijzeilen gevoerd worden. Bij de raschepen, zoowel varende als stil liggende, moeten de onderra's zooveel mogelijk getopt of gekaaid en de bovenra's geheschen, langsscheeps gebrast of getopt worden. Het jaaghout moet binnen gehaald. worden.

Bij geen vaartuig mogen ankers buiten boord liggen of hangen. Echter kunnen in enkele gevallen, ter beoordeeling van den ambtenaar met het toezigt belast, de ankers voor den boeg worden gesjord. In die gevallen blijft echter de bevelvoerder van het schip verantwoordelijk voor de daardoor aan de kanaalwerken te maken schade.

Op schepen, die geheel ledig lossen, moeten de bramra's en bramstengen worden afgenomen. De bovengenoemde ambtenaar kan ook gelasten de stengen te strijken.

Art. 8. Bij de vaart door de bruggen moet het tuig zoodanig worden geschikt, dat het niet over de boorden van het schip hange of uitsteke en niet aan eenig deel der kunstwerken rake.

Art. 9. Geen schip of houtvlot mag in eene brug langer vertoeven dan voor het doorvaren noodig is.

Art. 10. Zonder vergunning van Gedeputeerde Staten mogen geene schepen in het kanaal langer vertoeven dan, ter beoordeeling van den ambtenaar met het toezigt belast, tot doorvaring noodzakelijk is.

Art. 11. Geen schip of houtvlot mag worden vastgelegd, dan aan de daarvoor gestelde meerpalen en duc d'alven, die ook voor niets anders mogen worden gebruikt dan tot het meeren en verhalen van schepen of houtvlotten.

Geene ankers, kettingen of touwen mogen over het kanaal worden uitgezet.

Art. 12. Geen houtvlot wordt op het kanaal toegelaten of mag er op vervoerd worden, indien:

1°. het langer is dan 150 meter of breeder dan 6 meter;

2°. het, ter beoordeeling van den ambtenaar met het toezigt belast, niet zoodanig is vastgemaakt en aan de beide einden verbonden, dat het de vaart niet kunne hinderen, noch de schepen, op het kanaal varende, of de kanaalwerken benadeelen.

Art. 13. Uit geen schip mag de houtlading in het kanaal gelost worden om er vlotten van zamen te stellen, dan na bekomen schriftelijk verlof van den ambtenaar met het toezigt belast.

Art. 14. Zoodra met het lossen van hout voor vlotten aanvang wordt gemaakt, moeten de noodige manschappen aanwezig zijn, om het hout zonder eenig verwijl in vlotten te vereenigen en te verbinden.

Er mogen niet meer balken uit een schip worden gelost, dan dadelijk na de ontscheping tot een vlot kunnen worden opgenomen.

Art. 15. Terstond na de zamenstelling van een vlot, moet het de losplaats ontruimen en verder worden vervoerd. Is de bestemmingsplaats aan het kanaal gelegen, dan moet het vlot binnen 48 uren na de aankomst aldaar, gebroken en op den wal gehaald of uit het kanaal vervoerd zijn.

Art. 16. Geene vlotten, dan van hoogstens 25 balken, mogen aan een schip of schuit worden gekoppeld. Bij koppeling van een houtvlot aan een ander vlot, mogen de aaneengekoppelde vlotten te zamen geene grootere afmetingen hebben dan in art. 12 is bepaald.

Het slepen van een houtvlot mag met geen grootere snelheid geschieden dan van van 80 meter in de minuut.

Art. 17. Geen houtvlot langer dan 25 meter, mag een vooruitvarend vlot op korteren afstand dan van vijfhonderd (500) meter naderen.

Art. 18. Voor vlotten van 50 meter lengte en minder, moeten minstens twee bekwame personen ter besturing aanwezig zijn en voor langere vlotten daarenboven een persoon meer, voor iedere vijftig meter lengte of gedeelte daarvan.

Art. 19. De vlotten mogen geen hoogere masten of jaagstokken voeren dan van drie (3) meter boven water.

Art. 20. Tusschen één uur na zonsonder- en één uur vóór zonsopgang mogen geene houtvlotten langs het kanaal worden vervoerd.

Art. 21. Zonder vergunning van Gedeputeerde Staten, mag geen stoomboot het kanaal met grooter snelheid bevaren dan van 100 meter in de minuut.

Onder de bruggen, langs diep geladen vaartuigen, houtvlotten en in uitvoering zijnde werken aan de oevers van het kanaal mag de vaart niet grooter wezen dan vijftig meter in de minuut.

De vergunning kan ten allen tijde worden ingetrokken, bijaldien, naar het oordeel van Gedeputeerde Staten, het belang der goede instandhouding van het kanaal en van zijne werken zulks vordert; een en ander onverminderd de inachtneming van de algemeene of bijzondere bepalingen en voorschriften, bij het verleenen van concessie te geven.

Art. 22. De gezagvoerder van het stoomschip is onderworpen aan de maatregelen, die noodig worden geacht om de snelheid der vaart te controleren of die in het belang van de kanaalwerken of van de scheepvaart namens Gedeputeerde Staten mogten worden genomen.

Art. 23. Hij is verpligt de klok te doen luiden:

1°. bij het naderen der bruggen;

2°. gedurende de vaart bij mistig weder, overeenkomstig de deswege bestaande algemeene voorschriften.

Het gebruik van de stoomfluit is verboden.

§ 2. *Bepalingen ter instandhouding van het kanaal en hetgeen er toe behoort.*

Het is verboden:

1°. zonder vergunning van Gedeputeerde Staten:

a. water uit het kanaal af te leiden;

b. eenige aanleg-, los- of laadplaats, trap, stoep, steiger, voetpad, oprid of leuning aan de boorden te maken;

c. riolen in het kanaal te doen uitloopen.

2°. op de bermen langs het kanaal eenige vuilnis te werpen, of daarop ankers, kettingen, kabels, booten of andere voorwerpen te plaatsen.

Art. 25. Nergens mogen op het aan de provincie behoorend terrein bijlangs het kanaal uit vaartuigen geloste of ter lading bestemde goederen of andere voorwerpen worden nedergelegd dan met schriftelijke vergunning van Gedeputeerde Staten.

§ 3. *Bijzondere bepalingen betrekkelijk het gebruik van de los- en laadplaats bij het station.*

Art. 26. Het is verboden in de los- en laadplaats bij het station een houtvlot te leggen of te doen leggen, zonder vergunning van den ambtenaar met het toezigt belast.

Art. 27. De ligtplaatsen der schepen in de los- en laadplaats worden door den ambtenaar met het toezigt belast, aangewezen.

Geen schip mag zonder vergunning van dien ambtenaar eene andere ligplaats innemen.

Geene ankers mogen van de schepen worden uitgebragt om er aan te verhalen of stil te liggen.

Daartoe worden de aanwezige meerpalen ringen of duc d'alven gebruikt.

Art. 28. Het schip, dat zijne lading of lossing heeft volbragt, moet dadelijk plaats maken voor een ander, dat ter lading of lossing aankomt. Ingeval van gebrek aan ruimte bij gelijktijdige aankomst van verscheidene schepen, hebben die welke komen laden, de voorkeur boven die welke komen lossen.

Art. 29. De bevelvoerders moeten in de los- en laadplaats toestaan dat een schip ter zijde van het hunne kome liggen en over het hunne gemeenschap met den wal hebbe, echter niet om te laden of te lossen, tenzij op last van den ambtenaar met het toezigt belast.

Art. 30. Niemand mag eenigen ballast, zand, steen of andere stoffen, van welken aard ook, in de los- en laadplaats over boord werpen.

De bepaling van art. 24, sub 2°, is mede op de los- en landplaats toepasselijk.

Art. 31. Bij het laden of lossen van de schepen, mag geene versperring van de kade, noch beschadiging van boorden plaats hebben.

Bij lossing of lading van zand, ballast, steenkolen of andere soortgelijke voorwerpen, moeten de bevelvoerders een zeil of kleed van den wal op het scheepsboord of van het een op het andere schip leggen.

Wanneer schepen naast elkander zijn geplaatst, moet men door het uitbrengen van trossen of kettingen de vereischte voorzorgen nemen, dat de ligters ter zijde der meer binnenwaarts gelegen schepen, bestemd voor de lading of lossing, geene schade kunnen bekomen.

De bevelvoerders der naast elkander liggende schepen zijn verpligt, ten gerieve van elkander, de noodige ruimte te maken tot het bezigen van ligters.

§ 4. *Algemeene bepalingen.*

Art. 32. De ambtenaar met het toezigt op het kanaal belast, wordt door Gedeputeerde Staten benoemd, geschorst en ontslagen.

Art. 33. Tot het constateren van overtredingen van dit reglement zijn, behalve de ambtenaren bij de wet daartoe aangewezen, bevoegd de ambtenaren van den provincialen waterstaat, de ambtenaar met het toezigt belast, de brugwachters en de dienaren van politie.

Art. 34. Gedeputeerde Staten zijn bevoegd tot het, des noods ten koste der overtreders, doen wegnemen, beletten of verrigten van hetgeen in strijd met dit reglement wordt daargesteld, ondernomen of nagelaten.

Spoedeischende gevallen uitgezonderd, geschiedt dit niet dan nadat de belanghebbende schriftelijk is gewaarschuwd.

Bijaldien de gemaakte kosten onverhaalbaar blijken te zijn, geschiedt de betaling of de teruggave uit de provinciale fondsen.

Art. 35. Bij het toebrengen van schade aan het kanaal of daartoe behoorende werken, is de gezagvoerder verpligt onverwijld een door den ambtenaar met het toezigt belast geraamd bedrag te voldoen, voorbehoudens latere verrekening, of wel voldoenden borgtogt te stellen; bij gebreke hiervan wordt het voortzetten van de reis belet.

Art. 36. De overtredingen der bepalingen van dit reglement, voor zooverre daartegen bij de wet of bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur niet is voorzien, worden gestraft met eene geldboete van *drie* tot *vijfenzeventig* gulden en eene gevangenisstraf van *een* tot *zeven* dagen, te zamen of afzonderlijk.

Als overtreding van dit reglement wordt aangemerkt het niet voldoen aan de voorschriften van Gedeputeerde Staten en aan de bevelen der ambtenaren, met de handhaving van het reglement belast, ter uitvoering daarvan of in het belang der goede orde en der veiligheid gegeven.

Slotartikel.

Het politie-reglement op de rivieren en kanalen in de provincie Groningen, vastgesteld den 11 November 1863 en door den Koning goedgekeurd den 11 Januarij 1864, met de sedert daarin aangebragte wijzigingen, is op dit kanaal van toepassing voor zoover daarvan bij dit reglement niet is afgeweken.

De bepalingen van dit reglement gelden alleen voor zoover zij niet strijden met meer algemeene voorschriften.

Aldus vastgesteld te *Groningen*, den 4 December 1879.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier*.

En dat dit besluit door Zijne Majesteit den Koning is goedgekeurd bij besluit van 17 dezer maand, no. 8.

Gegeven te *Groningen*, den 30sten Januarij 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier*.

No. 51. AANSCHRIJVING *van den* Minister van Oorlog, *van den* 31*sten Januarij* 1880, *VIde afd. Genie*, *no.* 94, *omtrent de vrijstelling van personele belasting voor huizen, bewoond door militairen, door en geheel voor rekening van het Rijk gekazerneerd of gehuisvest.*

's Gravenhage, *den* 31*sten Januarij* 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontwaard hebbende, dat sommige militaire autoriteiten in de meening verkeeren, als zoude vrijstelling van personele belasting, op grond van

het bepaalde in de beschikking van den Minister van Oorlog van 31 October 1876, no. 68 I (*R. M.* 1876, II, blz. 217), door militairen en militaire geëmploijeerden beneden den rang van officier, vermeld in de tabel vastgesteld bij de dezerzijdsche beschikking van 4 Julij 1878, Ie Afd. Secr., no. 59 (1), ook worden genoten, wanneer de woningen, waarin zij gehuisvest zijn, door hen zelven werden gehuurd en zelfs ook dán als de huur dezer woningen meer bedraagt dan hiervoor door het Rijk wordt toegekend;

Heeft goedgevonden:

I. Door deze ter kennis van de Landmagt te brengen, dat zoodanige vrijstelling slechts kan worden verleend als die militairen zijn gekazerneerd of gehuisvest *door en* geheel *voor rekening* van het Rijk;

II. In verband hiermede te bepalen, dat de huur der hier bedoelde woningen door de plaatselijke of garnizoens-kommandanten moet worden aangegaan, en voorts, dat alleen in dit geval die huur door het Rijk zal worden bekostigd.

(*Get.*) REUTHER.

No. 52. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den* 31*sten Januarij* 1880, *VIIIe afd. Int.*, *no.* 71, *omtrent de regeling van de betaling en verantwoording bij de korpsen van het leger van de riddersoldij.*

'*s Gravenhage*, *den* 31*sten Januarij* 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Het wenschelijk achtende, om de verschillende bepalingen tot regeling van de betaling en verantwoording bij de korpsen van het leger van de riddersoldij (2) tot één geheel te vereenigen;

Heeft goedgevonden:

A. In te trekken de beschikkingen:

van 17 Augustus 1815, no. 52 (4),
" 17 " 1815, " 53 (5),
" 14 Junij 1816, " 93 (*R. M.* 1816, I, blz. 397),
" 16 December 1816, " 29 (6)
" 8 Februarij 1821, " 4 (*R. M.* 1821, I, " 144),
" 4 Maart 1825, " 15 (7),
" 22 April 1825, " 61 (*R. M.* 1825, I, " 150),
" 31 Mei 1834, " 18 (8),
" 31 Julij 1834, " 26 (*R. M.* 1834, I, " 237) en
" 1 November 1834, " 159 (9).

---

(1) Bijv. 1878, no. 195. *Red.*

(2) De Militaire Willemsorde is ingesteld bij de wet van 17 April 1815 (*Sb. no.* 33*), welke wet is gewijzigd bij die van 22 April 1864 (*Sb. no.* 33)

Bij Koninklijk besluit van 11 Mei 1864, no. 62 (3) is een staat vastgesteld, aanwijzende de militaire betrekkingen beneden den rang van officier bij het leger hier te lande, in art. 1 der laatstgenoemde wet niet vermeld, en die met de graden, in dat wetsartikel voorkomende, voor zooveel de regeling van het bedrag der riddersoldij betreft, zijn gelijk gesteld.

(3) Bijv. 1864, no. 117. *Red.*

(4) Bijv. 1815, ed. d'ENGELBR., p. 249, and. ed. II, 1744.

(5) Bijv. 1815, ed. d'ENGELBR., p. 249, and. ed. II, 1747.

(6) Bijv. 1816, " p. 341,

(7) Bijv. 1825, " p. 324.

(8) Bijv. 1834, " p. 169.

(9) Bijv. 1834, " p. 198.

B. Te bepalen:

§ 1. Het genot van riddersoldij gaat in van en met de dagteekening van het besluit, waarbij de benoeming tot Ridder plaats heeft, en duurt onafgebroken voort, en dus ook bij absentie, verpleging in ziekeninrigtingen, tijdens de Ridder pensioen geniet, enz.

Ridders beneden den rang van officier, die tot officier worden bevorderd, blijven in het genot der riddersoldij, waarop zij tijdens die bevordering regt hebben.

§ 2. De riddersoldij van officieren, onderofficieren en soldaten, bij de korpsen van het leger dienende, wordt bij het einde van elke drie maanden betaald door de administratie van het korps, waarbij de belanghebbenden op den laatsten dag van het kwartaal behooren.

Ridders, niet tot gemelde korpsen behoorende, doch bij de staven van het leger of bij de eene of andere onder het Departement van Oorlog ressorterende instelling geplaatst, kunnen de riddersoldij evenzeens bij de administratie van een — door den intendant bij de divisie aan te wijzen — korps op hunne standplaats ontvangen.

Alle andere dan de in deze § bedoelde Ridders ontvangen de riddersoldij buiten tusschenkomst der korpsen.

§ 3. Aan Ridders, op de wijze bij de vorige § bedoeld, bij een korps in betaling, die paspoort, ontslag, pensioen, gagement of onbepaald verlof bekomen, wordt de riddersoldij bij het korps uitbetaald tot en met den dag, waarop zij de dienst verlaten.

§ 4. Voor overleden Ridders wordt de riddersoldij te goed gedaan tot en met den dag van overlijden. Het sedert de laatste betaling te goed gemaakte kan — tegen behoorlijke kwitantie en verdere bewijsstukken — aan hunne wettige erfgenamen of regthebbenden worden uitbetaald.

Van het overlijden van een Ridder wordt door den kommandant van het betrokken korps onverwijld mededeeling gedaan aan den Kanselier der beide Nederlandsche Orden.

§ 5. Van de te betalen riddersoldij wordt bij het einde van elke drie maanden, door de administratie van elk korps of onderdeel, waarbij een of meer Ridders in betaling zijn, een betalingslijst opgemaakt volgens het hierbij gevoegd model no. 1 (1).

De belanghebbenden teekenen voor voldaan in de laatste kolom der lijst. Van hen echter, die vóór dat tijdstip de riddersoldij ontvangen en van hen, die door afwezigheid of andere reden niet op de lijst voor voldaan kunnen teekenen, worden afzonderlijke kwitantiën bij de lijst gevoegd (2).

De hier bedoelde lijsten met bijlagen, waaronder ook die, bij § 4 genoemd, worden bij de hoofd-administratie van het korps bewaard.

§ 6. Wanneer een Ridder, in een der gevallen bij § 3 bedoeld, de dienst verlaat, wordt door de administratie van het korps, waarbij hij in betaling is, eene verklaring opgemaakt, houdende:

a. Naam en voornamen (voluit geschreven) van den Ridder,

b. Graad, dien hij het laatst heeft bekleed,

---

(1) Nog voorhanden gedrukte formulieren van het tegenwoordig model kunnen, zoolang de voorraad duurt, gebezigd worden. Dit geldt ook voor model no. 2, bij § 9 bedoeld.

(2) De bewijzen wegens betaalde riddersoldij, die de som van *f* 300 per jaar niet overtreffen, zijn vrij van zegel [zie art. 27, A, 37° der wet van 3 October 1843 (*Sb. no. 47*)].

c. Riddersoldij, in dien graad bij het korps genoten,
d. Rang in de Orde, en graad, volgens welke hij riddersoldij geniet,
e. Op welke wijze hij de dienst heeft verlaten,
f. Tot en met welken datum de riddersoldij bij het korps is betaald, en
g. De gemeente en provincie, waar hij voornemens is, zich met der woon te vestigen.

Deze verklaring wordt, zoo spoedig mogelijk, gezonden aan den intendant bij de divisie, die ze, van zijn visum voorzien, aan den Kanselier der beide Nederlandsche Orden doet toekomen.

§ 7. Gaat een Ridder in betaling over bij een ander korps, dan wordt eene verklaring opgemaakt, inhoudende het bij *a*—*f* der vorige § vermelde, welke door tusschenkomst van den intendant bij de divisie en van diens visum voorzien, aan de hoofd-administratie van het betrokken korps wordt toegezonden.

§ 8. Ridders mogen niet in betaling voor riddersoldij worden opgenomen dan nadat:

a. voor nieuw benoemden, het Koninklijk besluit, waarbij de benoeming is geschied, bij de administratie, die de betaling moet doen, bekend is, en

b. van in betaling overtenemen Ridders is ontvangen de verklaring in de vorige § bedoeld, of wel eene opgave tot en met welken dag zij de riddersoldij door de zorg der kanselarij hebben ontvangen.

Zoo noodig moeten de administratiën der korpsen het vereischte in het werk stellen, om in het bezit dier stukken te geraken, opdat de belanghebbenden de riddersoldij op den bepaalden tijd kunnen ontvangen.

§ 9. De betalingen wegens riddersoldij worden door de hoofd-administratiën der korpsen verantwoord op de rekening met diversen, onder het hoofd „Riddersoldij" (1).

Zoo spoedig mogelijk na het einde van elk jaar wordt door die hoofd-administratiën van de in den loop van het jaar betaalde riddersoldij een nominative staat in drievoud opgemaakt volgens het hierbij gevoegd model no. 2,

De drie expeditiën van dien staat worden gezonden aan den intendant bij de divisie, die ze — na accoord-bevinding en van zijn visum voorzien — vóór den 1sten Februarij aan het Departement van Oorlog doet toekomen.

§ 10. Het bedrag van den bij de vorige § bedoelden staat wordt over het 4de kwartaal van het jaar, waarin de betaling is geschied door de hoofd-administratiën overgeschreven op de rekening van het regiment grenadiers en jagers, terwijl van die overschrijving en van het bedrag daarvan mededeeling wordt gedaan aan de hoofd-administratie van laatstgemeld korps.

Deze schrijft die bedragen in het te goed der rekeningen van de betrokken korpsen, en brengt ze ten laste van het respect, genoemd in de 1ste zinsnede van § 9.

Het totaal bedrag van het betaalde wordt door de zorg van het Departement van Oorlog aan de hoofd-administratie van het regiment grenadiers en jagers terug betaald.

(*Get.*) REUTHER.

---

(1) Daardoor vervalt op het Algemeen register het hoofd van dien naam.

Dienst 18 .

e kwartaal.

MODEL N°. 1.

(Benaming van het Korps.)

(Idem van het onderdeel.)

Betalingslijst van ridderssoldij, gedurende de maanden 18 .

Tot welk korps behoorende.			NAMEN en VOORNAMEN.	Graden.		Klasse in de orde.	Veranderingen en bewegingen.	Aankomende riddersoldij.			Handteekening voor voldaan.
Regiment, enz.	Batail-lon.	Kom-pagnie.		Tegen-woordige.	Tijdens de benoeming tot Ridder.			Getal dagen.	Per jaar.	Betaald bedrag.	
								Totaal			

Gezien en goedgekeurd tot een bedrag van
De kommanderende officier van voorschreven

Opgemaakt te , den 18 .
De -kwartiermeester,

No. 53. **Resolutie** *van den* **Minister van Oorlog**, *van den 31sten Januarij* 1880, VIII*de Afd. Int., no.* 72, *houdende bepalingen omtrent de betalingen en verstrekkingen ten behoeve van militairen die in 's Rijks zeedienst overgaan.*

's Gravenhage, den 31sten Januarij 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Het wenschelijk achtende, dat de bepalingen, betrekkelijk de verrekening van betalingen en verstrekkingen, gedaan ten laste van het Departement van Marine aan militairen, die in 's Rijks zeedienst overgaan, miliciëns, die bij de zee-militie worden ingedeeld, of schepps-arrestanten die naar hunne bodems worden geleid, op nieuw vastgesteld en tot een geheel vereenigd worden;

Heeft goedgevonden, in te trekken de aanschrijvingen

van 10 Junij	1828,	Lett. Q	(1),	
" 27 September	1833,	no. 35	(2),	
" 10 Februarij	1835,	" 37	(*R. M.* 1835,	blz. 34),
" 5 Januarij	1836,	" 38	(3),	
" 17 December	1842,	" 10*b*	(*B. U.*	" 397),
" 8 Augustus	1864,	" 50I	(*R. M.* 1864,	" 183),
" 21 Februarij	1879,	" 50	(" " 1879, II,	" 69),

en, na gehouden overleg met met den Minister van Marine, tot regeling van dit onderwerp, het navolgende vast te stellen:

§ 1. De miliciëns, met groot verlof, die zich in eene plaats, waar geene marine is gestationneerd, aanmelden, om als vrijwilligers bij de zeedienst over te gaan, worden, in afwachting van de beslissing daaromtrent, op de standplaats van den provincialen adjudant, bij een der korpsen in subsistentie opgenomen [zie art. 9 der voorschriften, enz., behoorende bij de dezerzijdsche beschikking van 27 December 1861, no. 49 B] (4).

Tijdens die in-subsistentie-stelling genieten zij de soldij en het brood, naar de regelen voor het wapen, waartoe zij behooren, vastgesteld.

Betreffende het aan hen verstrekte, wegens soldij en brood, worden monsterrollen en verdere bewijzen opgemaakt, even als bij de afrekeningen van de korpsen met 's Rijks schatkist worden overgelegd.

§ 2. De reis- en daggelden, voor de reis naar de bestemming, te betalen:

a. aan de miliciëns bij § 1 bedoeld,

b. aan manschappen, die van de korpsen van het leger bij de zeemagt overgaan,

c. aan manschappen der nationale militie, die — buiten het tijdstip der algemeene aflevering — opkomen om bij de zeemilitie te worden ingelijfd (5),

moeten worden berekend even als voor een marinier 3de klasse, bij 's Konings besluit van 30 Mei 1877, no. 28 (*R. M.* 1877, II, bladz. 105), is bepaald.

---

(1) Bijv. 1828, Ed. d'Engelbr. p. 523. *Red.*
(2) Bijv. 1833, Ed. d'Engelbr. p. 123.
(3) Bijv. 1836, Ed. d'Engelbr. p. 268.
(4) Bijv. 1861, no. 859,
(5) Zie aanschrijving van 19 Mei 1864, no. 93 P (*R. M.* 1864, bladz. 193).

§ 3. Aan scheeps-arrestanten, die, onder militair geleide, naar hunne respectieve bodems worden gebragt, wordt eveneens, overeenkomstig het bepaalde bij het in de vorige § aangehaalde besluit des Konings, reis- en daggeld betaald.

De berekening daarvan moet geschieden overeenkomstig de distinctieven, door die arrestanten gedragen, met dien verstande, dat de ligtmatrozen en de jongens worden gelijk gesteld met den graad van marinier der 3de klasse.

§ 4. Onderofficieren en manschappen, die van de korpsen van het leger bij de marine overgaan, moeten van hunne behoorlijk afgesloten zakboekjes voorzien zijn.

Hunne saldo's schuld in het kleeding- en reparatiefonds worden ten laste van het Departement van Marine verrekend.

De saldo's te goed worden aan hen uitbetaald, doch niet vóór dat het bekend is, dat zij voor de zeedienst definitief zijn goedgekeurd. Wanneer de uitbetaling daarvan, alsmede van achterstallige saldo's te goed van manschappen, die bereids bij de zeedienst waren overgaan, niet door het korps zelf, noch door tusschenkomst van de administratie van een ander korps kan geschieden, dan wordt daarvan — door tusschenkomst van den intendant bij de divisie — aan het Departement van Oorlog mededeeling gedaan.

In verband hiermede vervalt de laatste zinsnede van de aanschrijving van 16 Maart 1848, no. 55 (*B. U.*, bladz. 498).

§ 5. Van de betalingen en verstrekkingen, mitsgaders van de saldo's schuld, in de voorafgaande §§ bedoeld, worden door de hoofd-administratiën der korpsen, bij het einde van elke drie maanden, declaratiën in tweevoud opgemaakt, naar het hierbij gevoegd model. Die declaratiën moeten in de maand, volgende op het afgeloopen kwartaal, aan den intendant bij de divisie worden gezonden, die de stukken, na accoordbevinding, aan het Departement van Oorlog doet toekomen.

(*Get.*) REUTHER.

(MODEL.)

Dienst 18 .
e kwartaal.

(Benaming van het korps.)

Declaratie *wegens betalingen en verstrekkingen, gedaan voor rekening van het Departement van Marine, gedurende de maanden* 18 .

Nummers der bewijzen.	Omschrijving der gedane betalingen en verstrekkingen.	Bedrag.		Aanmerkingen.
1	Soldij aan miliciëns met groot verlof, bij de zeemagt overgeplaatst			N.B. De saldo's schuld in het kleeding- en reparatiefonds worden gestaafd door extracten uit het schuldboek.
2	Brood, als voren			
3	Reis- en daggeld te . . .			
4	Idem. te . . .			
5	Schuld in het kleeding- en reparatiefonds van den bij de zeemagt overgeplaatsten soldaat N. N.			Ten aanzien van manschappen, die bij de zeemagt overgaan, moet uit de stukken blijken, aan boord van welke schepen zij zijn geplaatst.
6	Als voren, van den miliciën N. N.			
	Totaal. . .	f		

Naar waarheid opgemaakt tot een bedrag van , zijnde deze vordering deugdelijk en onvergolden.

Te , den 18 .

De Hoofd-administratie van bovengenoemd korps,

De ,

De -kwartiermeester,

No. 54. **KONINKLIJK-BESLUIT** *van den 2den Februarij* 1880, *no.* 2, *houdende bepaling dat voor de heffing van tollen op het Oranje Kanaal in Drenthe tot* 30 *Junij* 1880 *van kracht zal zijn het tarief, vastgesteld bij besluit van* 26 *Maart* 1863, *no.* 78.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 29 Januarij 1880, no. 64, Afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 21 Januarij 1879, no. 31 (1);

Hebben goedgevonden en verstaan:

het tarief voor de heffing van tollen op het Oranje-Kanaal, vastgesteld bij Ons besluit van 26 Maart 1863, no. 78 (2), op nieuw van kracht te verklaren tot en met 30 Junij 1880, behoudens de navolgende wijziging, dat in art. 7 van het tarief achter het woord „verkregen" worden ingevoegd de woorden: „voor 10 Januarij 1857".

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 2den Februarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 55. **MEDEDEELING** *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 2den Februarij* 1880, *no.* 60, *afd. tel., omtrent de regeling van den dienst op sommige rijkstelegraafkantoren en wijziging in het tarief met buitenlandsche kantoren.*

Het hulpkantoor op de Prins Hendrik-kade (vroeger „IJgracht") te Amsterdam is sedert den 20sten Januarij jl. gevestigd in het gebouw der Kweekschool voor de Zeevaart.

Op het kantoor te *Grave* wordt met ingang van 1 Maart aanstaande de doorloopende dagdienst met beperkte zondagdienst ingevoerd. Het kantoor zal dus op zon- en feestdagen open zijn van 8 tot 9 ure voor- en van 1 tot 3 en 7 tot 9 ure namiddags.

De tijdelijk ingevoerde doorloopende dagdienst op het rijkstelegraafkantoor te *Oudenbosch* is sedert 1 Januarij opgeheven. Dat kantoor is nu open: op werkdagen van 8½ ure voor- tot 2 ure namiddags en van 4 tot 6½ ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8½ ure voor- tot 12½ ure namiddags.

Het kantoor te *Breskens* is op werkdagen open: van 8 tot 11½ ure voor- en van 1½ tot 6 ure namiddags. De dienst op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

---

(1) Bijv. 1879, no. 24. *Red.*
(2) Bijv. 1863, no. 100.

Het kantoor te *Druten* is open: op werkdagen, van 8 ure voor- tot 2 ure namiddags en van 3 tot 4 en 6½ tot 7½ ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 9 ure voor- en van 12 tot 2 ure namiddags.

Het kantoor te *Koevorden* is op zon- en feestdagen open: van 9 tot 12 ure voormiddags. De diensttijd op werkdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Woerden* is op werkdagen open: van 8 ure voor- tot 1 ure namiddags en van 3 tot 4½ en 7 tot 8½ ure namiddags. De diensttijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Het kantoor der Rotterdamsche Telegraafmaatschappij te *Middelharnis* opent op werkdagen van 1 October tot en met 31 Maart ten 8 ure, in de overige maanden ten 7 ure voormiddags; dat te *Oud-Beijerland* het geheele jaar door, op de maan- en dingsdagen, ten 8 ure voormiddags.

Het russische telegraafbestuur heeft een kantoor geopend te Tschikischlar aan de Kaspische zee. Het tarief per enkelvoudig telegram naar dit kantoor, dat alleen over Perzië te bereiken is, bedraagt 8.50 gl.

Door de „Compagnie française du télégraphe de Paris à Newyork" is een nieuwe telegraafkabel tusschen Frankrijk en Noordamerika gelegd en in werking gebragt.

Op het verkeer langs deze verbinding zijn de regelen en tarieven, welke tot heden voor den weg over Brest golden, van toepassing.

De langs dezen weg te verzenden telegrammen moeten voorzien zijn van de aanwijzing „via Compagnie française" of verkort „via PQ."

Ook op de berigtenwisseling langs den bestaanden „Direct United States Cable" blijven de tot heden gevolgde tariefsprijzen van kracht.

„De „Anglo-American Telegraph Company", welke de van Brest en van Valentia uitgaande verbindingen met Noordamerika exploiteert, heeft echter met ingang van 1 Februarij 1880 eene vermindering van hare tariefsprijsen ingevoerd. De nieuwe prijzen volgen hierachter onder het hoofd „Kantoortarief."

De telegrammen bestemd voor Chili, Bolivia en Peru worden te Valparaiso door de regering van het eerstgenoemde rijk onderzocht en kunnen aldaar worden teruggehouden. De afzenders moeten dus hierop worden gewezen, terwijl alleen op hunne verantwoordelijkheid telegrammen naar die staten kunnen worden aangenomen.

Terugbetaling der kosten van aldus opgehouden telegrammen wordt niet toegestaan.

Ia. BRITSCH-AMERIKA, VEREENIGDE STATEN, MEXICO.

TARIEF.

Langs de lijnen der „Anglo-American Telegraph Company."

Boven den tariefsprijs van de plaats van afzending tot Londen of Brest, ad *f* 0.19 per woord, te heffen:

BESTEMMINGEN.	Prijs per woord.	BESTEMMINGEN.	Prijs per woord.
	Gl.		Gl.
Alabama	0.58	Canada-East	0.30
Arizona	0.83	Canada-West.	0.30
Arkansas	0.58	Cape Breton.	0.30
California.	0.83	Colorado-Territory . .	0.83

BESTEMMING.	Prijs per woord.	BESTEMMING.	Prijs per woord.
	Gl.		Gl.
Columbia (District of .	0.38	Nebraska-Territory. . .	0.58
Columbia (British) . . .	1.25	Nevada-Territory . . .	0.83
Connecticut	0.30	New-Brunswick. . . .	0.30
Dakotah-Territory . . .	0.83	Newfoundland	0.30
Delaware	0.38	New-Hampshire . . .	0.30
Florida:		New-Jersey	0.38
Lake City, St. Marks,		New-Mexico.	0.83
Pensacola, Talahassee .	0.58	Newyork:	
de overige kantoren .	1.25	Newyork	0.30
Georgia	0.58	de overige kantoren .	0.38
Idaho-Territory	0.83	North-Carolina	0.58
Illinois	0.48	Nova-Scotia	0.30
Indiana	0.48	Ohio	0.48
Indian-Territory. . . .	0.58	Oregon	0.83
Jowa	0.58	Pennsylvania.	0.38
Kansas-Territory . . .	0.58	Pierre-Miquelon (St.) .	0.30
Kentucky.	0.48	Prince Edward's Island .	0.30
Louisiana.	0.58	Rhode-Island	0.30
Maine	0.30	South-Carolina	0.58
Manitoba-Territory. . .	0.83	Tennessee.	0.58
Maryland.	0.38	Texas	0.58
Massachusetts	0.30	Utah-Territory	0.83
Mexico:		Vancouver's Island . .	1.25
Matamoras	0.83	Vermont	0.30
de overige kantoren. .	1.98	Virginia (East) (1) . . .	0.48
Michigan	0.48	Virginia-West	0.48
Minnesota	0.58	Washington-Territory. .	0.83
Mississippi	0.58	Wisconsin:	
Missouri:		Milwaukie.	0.48
St. Louis	0.48	de overige kantoren. .	0.58
de overige kantoren .	0.58	Wyoming.	0.83
Montana-Territory . . .	0.83		

's Gravenhage, den 2den Februarij 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 56. AANSCHRIJVING *van den* Commissaris des Konings in Limburg, *van den 3den Februarij* 1880, *omtrent het niet nakomen der voorschriften betreffende het kenwerk bedoeld bij art.* 20 *der wet van 4 December* 1872 (*Stb. no.* 134), *tot voorziening tegen besmettelijke ziekten.* (*P. B. no.* 14).

Aan de heeren Burgemeesters der Gemeenten in het Hertogdom Limburg.

De adjunct-inspecteur voor het geneeskundig staatstoezigt te Maastricht heeft mij bij missive van den 31 Januarij jl. no. 117, te kennen

gegeven, dat het hem gebleken is; dat in eenige gemeenten alwaar besmettelijke ziekten voorkwamen, het kenmerk bedoeld bij art. 20 der wet van den 4 December 1872 (*Sb. no.* 134) niet is ingerigt zoo als bij art. 2 van het Koninklijk besluit van 17 April 1873 (*Sb. no.* 48) is voorgeschreven, terwijl in vele gemeenten dergelijke kenmerken in het geheel niet voorhanden waren en dat het gevolg daarvan was dat bij een voorkomend ziekte-geval, kleine onduidelijk geschreven briefjes die niet aan het doel beantwoorden, werden aangeplakt.

Naar aanleiding daarvan heb ik de eer de heeren burgemeesters, wie zulks mogt aangaan, de stipte naleving van eerstbedoeld wetsvoorschrift aantebevelen, met uitnoodiging om te zorgen dat steeds van de daarbedoelde kenmerken, vermeldende de ziekten omschreven in art. 1 der aangehaalde wet, met eene duidelijke letter gedrukt, voorhanden zijn, opdat de gevallen dier ziekten zoodra die ter kennis van den Burgemeester zijn gebragt, terstond door aanplakking dier kenmerken als zoodanig kunnen worden gesignaleerd, welke kenmerken aangeplakt moeten blijven tot dat door eene verklaring van eenen geneeskundige is gebleken, dat het gevaar van besmetting geweken is.

Maastricht, den 3den Februarij 1880.

De Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.

No. 57. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 4den Februarij* 1880, *no.* 1, *houdende wijziging in de uniform van Zijner Majesteits Adjudanten in gewone dienst en Ordonnance-Officieren, alsmede van de Adjudanten van HH. KK. HH. de Prinsen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 3den Februarij 1880, Kabinet Lt. B[4];

Hebben goedgevonden en verstaan:

met wijziging in zooverre van de daaromtrent bestaande bepalingen vast te stellen, dat, in stede van het tot dus ver bestaande model van pantalon en laarzen voor Onze Adjudanten in gewone dienst (niet tot de Zeemagt behoorende), Onze Ordonnance-Officieren en de Adjudanten van de Prinsen van Ons Huis, door die Officieren voortaan zullen gedragen worden de pantalon en de laarzen, zooals die vastgesteld zijn bij Ons besluit van 5 Junij 1871, no. 14, met dien verstande evenwel, dat de kleur der pantalon van Onze Ordonnance-Officieren donker groen moet zijn.

Het dragen der bij Ons tegenwoordig besluit vastgestelde pantalon en laarzen, is in alle tenuën verpligtend, terwijl het 's avonds vergund zal wezen om laarzen van verlakt leder te dragen.

Ook bij deze laarzen zullen evenwel steeds sporen van het bestaande model moeten worden gedragen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 4den Februarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 58. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Utrecht, *van den* 5*den Februarij* 1880, *no.* 36, *betreffende de inzending van raadsbesluiten tot aan- of verkoop, tot onderhandsche verpachting, verhuring of in gebruikgeving van gemeente-eigendommen.* (*P. B. no.* 15).

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Overwegende, dat meermalen raadsbesluiten tot aan- of verkoop, tot onderhandsche verpachting, verhuring of in gebruikgeving van gemeente-eigendommen ter goedkeuring worden aangeboden, zonder daarbij eenige beweegreden aan te geven, waarom de onderhandsche vorm en het belang der gemeente de voorkeur verdient boven de algemeene mededinging en zonder vermelding van eenige bijzonderheden, die Gedeputeerde Staten in staat kunnen stellen over de genoegzaamheid der bedongen prijzen te oordeelen, terwijl in enkele gevallen zelfs de grootte van de in koop of huur af te stane perceelen niet was vermeld,

Hebben goedgevonden:

De gemeente-besturen, die dit mogt aangaan, door middel van het Provinciaal-blad uit te noodigen, zorg te dragen, dat de raadsbesluiten, die aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring worden ingezonden, steeds in dat opzigt de noodige gegevens bevatten, of vergezeld gaan van eene toelichting, die de motieven der handeling uit het oogpunt van het belang der gemeente bevat, zoowel wat den vorm als wat den prijs betreft.

Utrecht, den 5*den Februarij* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN DOORN, *Voorzitter.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

No. 59. AANSCHRIJVING *van* Gedeputeerde Staten van Utrecht, *van den* 5*den Februarij* 1880, *no.* 18, *Statistiek no.* 15, *betreffende de herziening der kiezerslijsten.* (*P. B. no.* 14).

Aan de gemeente-besturen in de provincie Utrecht.

Bij het naderen van het tijdstip, waarop, ingevolge art. 34 der wet van 4 Julij 1850 (*Sb. no.* 37), de bij art. 6 dier wet bedoelde kiezerslijsten moeten worden herzien, achten wij het noodig, onder aanbeveling eener stipte inachtneming van de op die herziening betrekkelijke wetsbepalingen, U in herinnering te brengen:

1°. dat ingevolge het laatst aangehaald wetsartikel in elke gemeente moeten bestaan drie afzonderlijke lijsten, eene van kiezers van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, eene van kiezers van leden der Provinciale Staten en eene van kiezers van leden van den Gemeenteraad;

2°. dat bij aanschrijving van ons Collegie van 20 Julij 1850 (*Prov. blad no.* 45) is gewezen op de wenschelijkheid, de kiezerslijsten in te rigten naar het daarbij gevoegd en door den Minister van Binnenlandsche Zaken ontworpen model, en

3°. dat de gevorderde aanslag in de directe belastingen, om bevoegd te zijn tot het kiezen van leden van de Tweede Kamer der Staten-

Generaal en van die der Provinciale Staten, is bepaald volgens de in art. 1 der wet van 4 Julij 1850 (*Sb. no.* 37) bedoelde tabel, welke aanslag bij overbrenging der Gemeente in een ander Hoofd-kiesdistrict onveranderd is gebleven, en dat de gevorderde aanslag voor het kiezen van leden van den Gemeenteraad is bepaald bij de 2e alinea van art. 5 der wet van 29 Junij 1851 (*Sb. no.* 85).

Utrecht, den 5den Februarij 1880.

De Gedeputeerde Staten van Utrecht,
(*Get.*) VAN DOORN, *Voorzitter.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

No. 60. AANSCHRIJVING *van* Gedeputeerde Staten van Limburg, *van den 6den Februarij* 1880, *tot naauwkeurige uitvoering van art. 4 der wet van* 10 *April* 1869 (*Sb. no.* 65), *tot vaststelling van bepalingen betrekkelijk het begraven van lijken, de begraafplaatsen en de begrafenisregten.* (*P.B. no.*15).

Aan heeren Burgemeester en Wethouders der gemeenten in het hertogdom Limburg.

Door den adjunct-inspecteur voor het geneeskundig staatstoezigt te Maastricht, is bij missive van den 29 Januarij ll. no. 107 aan onzen voorzitter te kennen gegeven, dat in sommige gemeenten van dit gewest niet wordt opgevolgd het gebiedend voorschrift van art. 4 der wet van 10 April 1869 (*Sb. no.* 65) met opzigt tot het verrigten van den doodschouw bij personen die zonder geneeskundige behandeling overleden zijn.

Naar aanleiding daarvan vinden wij ons verpligt om den gemeentebesturen wie zulks mogt aangaan, de dezerzijdsche aanschrijving van den 7 November 1872 (*Prov. blad no.* 95) bij deze in herinnering te brengen.

Daarbij is er o. a. op gewezen dat de aanwijzing en beëediging van den met de doodschouw belasten geneeskundige, *jaarlijks* door burgemeester en wethouders moet plaats hebben en dat het formulier van den door bedoelden geneeskundige af te leggen eed, is vastgesteld bij koninklijk besluit van 26 Junij 1869 (*Sb. no.* 109) medegedeeld bij de dezerzijdsche aanschrijving van den 15 Julij 1869 (*Prov. blad no.* 87).

Voorts zij opgemerkt, dat volgens art. 42 der vorenaangehaalde wet, de ambtenaar van den burgerlijken stand zich aan straf blootstelt wanneer hij tot het begraven van een lijk verlof verleent zonder dat aan hem is overgelegd een der verklaringen bedoeld in art. 4 dier wet.

Maastricht, den 6den Februarij 1880.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.
(*Get.*) JOS. LEBENS, *Griffier.*

No. 61. CIRCULAIRE *van den* Commissaris des Konings in Drenthe, *van den 7den Februarij* 1880, *no.* 358, *over het herzien der kiezerslijsten.* (*P. B. no.* 7).

In de 2de helft dezer maand zullen ter voldoening aan art. 34 der wet van 4 Julij 1850 (*Sb. no.* 37), de verschillende kiezerslijsten worden

herzien. Zullen daarna nieuwe lijsten worden opgemaakt of zullen steeds de oude lijsten, nadat daarin de noodige wijzigingen zijn gebragt worden gebruikt? Die vraag is mij meermalen gedaan. Gaarne erken ik, dat voor het laatste veel is te zeggen, wanneer men de bewoordingen van art. 22 van bovenvermelde wet letterlijk opvat, ofschoon art. 7 meer voor het maken van nieuwe lijsten zou pleiten. De herziening sluit echter m.i. niet uit het maken van nieuwe lijsten, en mij komt het voor, dat niet in strijd met de wet wordt gehandeld, wanneer de herziene lijst op die wijze in eene nieuwe lijst wordt geconverteerd. Waar dit niet in dien zin is opgevat, zal het ook Uwe aandacht niet zijn ontgaan, dat die oude, herziene en steeds gebruikte lijsten in uiterlijken vorm en duidelijkheid veel te wenschen overlaten en daardoor alligt op den dag der verkiezing tot vergissingen kunnen aanleiding geven.

Ik geef U alzoo in overweging, jaarlijks na de herziening nieuwe lijsten vast te stellen.

Er is echter een tweede zaak, waarop ik U bij deze gelegenheid meen te moeten attent maken. Het is mij namentlijk bij een bezoek aan eenige gemeenten gebleken, dat niet overal *drie* lijsten worden opgemaakt, maar wel twee: een van de kiezers voor den gemeenteraad en een van de kiezers voor de provinciale staten en de 2de kamer der staten-generaal. Dit is bepaald een fout. De wet vordert drie lijsten en dus ook afzonderlijk een van de kiezers voor de staten en een van die voor de kamer: het bedrag van den census moge hetzelfde zijn, het vereischte echter om kiezer te zijn verschilt.

Waar dit tot nog toe aldus verkeerdelijk is toegepast, verzoek ik dat onmiddellijk tot het opmaken en vaststellen van *drie* keizerslijsten worde overgegaan.

De Commissaris des Konings in de provincie Drenthe,
(*Get.*) VAN KUIJK.

No. 62. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 9*den Februarij* 1880, *no.* 54, *houdende regeling der belooning verbonden aan de betrekking van deurwaarder der directe belastingen te Hulst.* (*Vers. no.* 13).

Volgens berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Middelburg*, van den 2den dezer, wordt de jaarlijksche belooning van het vacante deurwaarders-district *Hulst*, na aftrek der kosten wegens reizen, drukwerk enz., geraamd op *acht honderd gulden* (*f* 800).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 63. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 9*den Februarij* 1880, *no.* 65, *houdende indeeling van het kantoor der directe belasting, invoerregten en accijnsen te Helder in de* 4*de klasse.*

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelet op Z. M. besluit van 5 Februarij 1880, no. 8, waarbij, met ingang op den 1*sten Mei* 1880, aan het vacante kantoor der directe

belastingen, invoerregten en accijnsen te *Helder*, wordt verbonden de gewone percentsgewijze belooning, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 21 Julij 1849, no. 38, onverminderd het genot van indemniteiten, biljetgelden en zes cent voor ieder patentpligtige toegekend tot goedmaking der kosten van beschrijving voor het regt van patent, en met verdere bepaling, dat door den ontvanger van gemeld kantoor jaarlijks, met inbegrip van het tractement van den aldaar geplaatsten boekhouder, minstens *f* 1140 moet worden besteed voor bezoldiging van klerken;

In aanmerking nemende dat de vermoedelijke belooning, aan voormeld kantoor verbonden, kan worden geraamd op *f* 4640, en na aftrek eener som van *f* 1480 *voor kosten van beheer*, op *f* 3160 *zuiver* 's jaars;

Mede gelet op de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Verz. no.* 209);

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Het ontvangkantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Helder*, gerangschikt te laten in de *vierde* klasse.

2°. Enz.

Accordeert met het origineel, voor zooveel het geëxtraheerde aangaat,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 64. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 10*den Februarij* 1880, *no.* 10, *houdende concessie aan de gemeente Meeden tot tolheffing op den grindweg van de Meedemerklapbrug, gemeente Muntendam over Meeden en Westerlee gemeente Scheemda, naar de Kloostertil, met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 7 Februarij 1880, no. 29, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het gemeentebestuur van Meeden tot 1 Februarij 1883 vergunning te verleenen tot tolheffing op den grindweg van de Meedemerklapbrug, gemeente Muntendam over Meeden en Westerlee, gemeente Scheemda, naar de Kloostertil, onder laatst genoemde gemeente, aan eenen tolboom, te plaatsen op de grens van Meeden naar de zijde van Westerlee, gemeente Scheemda overeenkomstig het bij dit besluit gevoegde tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan

wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 10*den Februarij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Tarief *van tolgelden op den kunstweg loopende van de Meedemerklap op den Duurkenakker, gemeente Muntendam, over Meeden en Westerlee, gemeente Scheemda tot aan den Kloostertil onder die gemeente, bij een tolboom.*

Art. 1. Voor het gebruik van den bovengenoemden weg is tol verschuldigd naar het volgend tarief:

a. Voor elk onaangespannen paard. . . . . *f* 0.02^{5}.
b. ″ ″ onaangespannen rund, muilezel, ezel of veulen. ″ 0.01.
c. ″ ″ schaap, varken, kalf of bok, deze laatste aangespannen of onaangespannen. . . . . ″ 0.00^{5}.
d. ″ ″ aangespannen trekdier, onverschillig voor welk voertuig. . . . . ″ 0.02^{5}.
e. ″ ″ Daarenboven voor een rij- of voertuig beladen met goederen ter zwaarte van 625 kilogrammen, 8 personen, 8 hectoliters tarwe, rogge, gort, zaden of peulvruchten, 10 hectoliters garst, aard of boomvruchten 12 hectoliters haver. . . . . ″ 0.05.
f. ″ ″ Van 1250 kilogrammen en daarboven of 16 personen, 16 hectoliters tarwe, rogge, gort, zaden of peulvruchten, 20 hectoliters garst, aard of boomvruchten, 24 hectoliters haver, of andere goederen. . . . . ″ 0.10.
g. ″ ″ Voor onbespannen voertuigen, zoogenaamde handkarren, waarvoor de tolboom moet worden geopend. . . . . ″ 0.01.
h. ″ ″ Voor een locomobile, een stoomploeg een stoomdorschmachine of dergelijk zwaar voorwerp. ″ 0.50.

Art. 2. Vrijdom van tol wordt genoten:

a. voor paarden en andere dieren, rij- en voertuigen, toebehoorende aan den Koning en den Prins van Oranje.

b. voor paarden en andere dieren, rij- en voertuigen, in dienst van de gemeente Meeden, en die onder geleide van rijks- of gemeente-veldwachters en andere politie-beambten of ambtenaren;

c. voor paarden en andere dieren, rij- en voertuigen, hoe ook genaamd, waarmede werktuigen tot uitoefening van den landbouw, voortbrengselen van veld- land- akker en tuinbouw en specie tot bemesting van eigene of gehuurde landerijen of tuinen van of naar die landen of tuinen worden vervoerd.

d. Voor paarden en andere dieren, die van eigene of gehuurde stallen of weiden naar zoodanige stallen of weiden worden vervoerd of verweid;

e. De rij- en voertuigen van fabriekanten, waarmede benoodigdheden voor de fabriek, of goederen op de fabriek bewerkt, worden aan- en

afgevoerd, mits de vellingen en banden van de wielen dezer rij- en voertuigen eene breedte hebben van minstens tien centimeter.

De vrijdom bij *c*, *d* en *e* is beperkt tot den tolboom die bij de heenreis het eerst wordt doorgetrokken.

f. voor paarden en andere dieren, rij- en voertuigen van eigenaren, die vóór het in werking treden van dit reglement bij wettige overeenkomst vrijdom van tol hebben verkregen;

g. voor paarden bereden of geleid door militairen in uniform zonder onderscheid van rang, alsmede die van de Koninklijke marechaussées;

h. voor paarden, gespannen voor rij- en voertuigen behoorende aan den Staat of aan zijne legercorpsen, mits voorzien van het onderscheidingsteeken, vastgesteld door het Departement van Oorlog, zoomede de paarden, rij- en voertuigen van transporten onder geleide van de personen sub *g* genoemd, of voorzien van eene verklaring van den Burgemeester, waaruit blijkt dat de reis voor de dienst van het Departement van Oorlog geschiedt;

i. voor paarden en rijtuigen uitsluitend gebruikt voor de brievenposterij, wanneer in het rijtuig niet meer personen, dan de conducteur of postillon aanwezig zijn;

k. voor paarden en andere dieren, gespannen voor tramwaywagens, loopende op de rails van den eventuëel aan te leggen tramway en voor die tramwaywagens zelf een en ander voor zooverre zij gebezigd worden, in den geconcessioneerden dienst tot vervoer van personen en goederen. Indien de voertuigen ledig zijn, wordt in geval van twijfel, of zij voorwerpen halen, voor wier vervoer vrijdom is toegekend de tol bij de heenreis betaald en teruggegeven, wanneer zij denzelfden dag beladen terugkeeren.

Alle geschillen over aanspraak op vrijdom worden beslist door Burgemeester en Wethouders van Meeden.

Art. 3. Zij die den tolboom, te plaatsen op de grens van Meeden naar den kant van Westerlee, gemeente Scheemda, dikwijls passeren kunnen met den pachter van den tol voor één jaar eene overeenkomst sluiten, omtrent het bedrag van den jaarlijks te betalen tol. Mogt de tolpachter en bij die zoodanige overeenkomst wil sluiten, verschillen over het bedrag, dan wordt dit door Burgemeester en Wethouders van Meeden bepaald. Indien de tol door een gaarder wordt geïnd, wordt de overeenkomst met Burgemeester en Wethouders voornoemd gesloten. Bij de vaststelling van het bedrag wordt gelet op de mate en den aard van het gebruik, gewoonlijk van het gebruik, gewoonlijk van den weg gemaakt.

Art. 4. De tol is verschuldigd bij de aankomst aan de tolboomen door de geleiders van paarden en andere dieren, rij- en voertuigen.

Art. 5. Bij verschil over het bedrag van het tolgeld tusschen hem, die den boom passeert, en den gaarder of pachter, wordt dat bedrag door Burgemeester en Wethouders van Meeden bepaald.

Behoort bij Koninklijk besluit van 10 Februarij 1880, no. 10.

Mij bekend,

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 65. NOTIFICATIE van Gedeputeerde Staten van Groningen, van den 12den Februarij 1880, no. 12a, 1e afdeeling, houdende de door den Koning goedgekeurde oprigting en reglementering van het waterschap de Lauwerpolder, gemeenten Uithuizen en Usquert. (Kon. Besl v. d. 1e Febr. 1880, no. 16). (P. B. no. 11).

No. 66. NOTIFICATIE van Gedeputeerde Staten van Groningen, van den 12den Februarij 1880, no. 11a, 1e afdeeling, houdende de door den Koning goedgekeurde vergrooting van en wijziging in het reglement voor het waterschap de Noordermolenkolonie, te Noordbroek. (Kon. Besl. v. d. 3e Febr. 1880, no. 18). (P. B. no. 10).

No. 67. BESLUIT van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, van den 12den Februarij 1880, houdende het door den Koning goedgekeurde bijzonder reglement voor het waterschap de Boven-Mark. (P. B. no. 5).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT,

doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 7 November 1879 is vastgesteld hetgeen volgt:

Bijzonder reglement *voor het Waterschap „de Boven Mark."*

„De Staten der provincie *Noord-Brabant*, hebben besloten vast te stellen het navolgend bijzonder reglement voor het waterschap van de Boven-Mark.

Art. 1. Tot het waterschap behooren de gronden, in de gemeenten *Teteringen*, *Ginneken*, *'s-Princenhage*, *Rijsbergen*, *Zundert*, *Oosterhout*, *Gilze* en *Rijen*, *Alphen* en *Riel*, *Chaam* en *Baarle-Nassau* gelegen, binnen de volgende grenzen, ter grootte van ongeveer 21000 Hectaren als:

Ten noorden: van het punt waar de rivier de Mark binnen de gemeente *Breda* komt, langs de grensscheiding met *Teteringen* tot over den straatweg van *Breda* naar *Turnhout*, langs de oostzijde van dezen weg, de zuidzijde der perceelen, gemeente *Teteringen* sectie D. nos. 782 en 85, dwars over de perceelen, nos. 86, 87, 88, 89 en 90 en de Molengrachtsraat, langs de Molengrachtstraat de west- en noordzijde van no. 112, langs de westzijde van no. 868, verder weder langs de Molengrachtstraat en de Ginnekensche Dreef tot de Leij, deze volgende tot de Zoutstraat, langs de korte Raamstraat en de noordzijde van de Zandstraat over deze staat, langs de westzijde van het perceel der gemeente *Ginneken* sectie A. no. 667 tot de Leij; deze volgende tot den zuidoostelijken hoek van het perceel no. 280 langs de oostzijde der perceelen no. 280 en 284, over de oude baan van *Chaam* naar *Breda*, deze volgende tot den noordoostelijken hoek van het perceel sectie A. no. 696 langs de noordzijde van dit perceel en van no. 150, over een landweg, langs de oostzijde der perceelen nos. 603 en 604, over den rijksweg van *Breda* naar *'s Bosch* en verder langs de westzijde der perceelen sectie A. no. 680 en 681 dwars over den staatsspoorweg, langs de westzijde van het perceel no. 637 tot de oude baan van *Breda* naar *'s-Bosch*.

„Ten Oosten: Langs de grensscheiding der gemeenten *Teteringen* en *Oosterhout* tot den noodwestelijken hoek van het perceel der gemeente *Oosterhout* sectie 1, no. 182 langs de westzijde van dit perceel en de Oostzijde der perceelen sectie I, nos. 125, 27, 28, 29, 30, 31, 31*a*, 32, 33, 124, 178, over den spoorweg, verder langs de oostzijde der perceelen sectie K, nos. 771, 770 en 274, over den Rijksweg van *Breda* naar *'s Bosch* en verder dezen weg aan de zuidzijde volgende tot den Oosterhoutschen dijk; vervolgens langs de westzijde van dezen weg tot den zuidelijken punt van het perceel gemeente *Gilze* en *Rijen*, sectie K, no. 20, daarna dwars over een landweg, langs de noordzijde der perceelen sectie K, nos. 166, 165, 164, 163, 694, 156, 155, 150, 149, 148, 147 en 885; verder door de straat langs de R. K. Kerk van *Gilze* tot de oud Alphensche baan, de westzijde van deze baan, van de Zandstraat, den Molenweg en den weg van *Alphen* naar *Baarle-Nassau* volgende tot den zuidoosthoek van het perceel der gemeente *Alphen* en *Riel*, sectie G, no. 615, dwars over den weg langs de noord- en oostzijde van het perceel sectie F, no. 1809, de oostzijde der perceelen nos. 835, 1009 en 832, dwars over het perceel no. 828, langs de oostzijde van het perceel no. 824, 821, dwars over het perceel no. 822, langs de oost- en zuidzijde van het perceel no. 1350, verder langs de oostzijde der perceelen nos. 1301, 805 en 802, over een landweg tot de grens der gemeenten *Alphen* en *Riel* en *Baarle-Nassau*, van daar langs de oostzijde van den weg van *Alphen* en *Baarle-Nassau* tot het perceel der gemeente *Baarle-Nassau* sectie C, no. 771, verder langs de westzijde van den Vischweg tot den zuidoostelijken hoek van het perceel sectie F, no. 111, van daar dwars over den weg en verder langs de oostzijde der perceelen sectie F, nos. 110, 108, 84, 85, 808 en sectie F, no. 313, 412, 240, 241, dwars over perceel no. 318 langs de westzijde van het Eenden Goor Ven tot de Belgische grens.

„Ten Zuiden: Langs de grensscheiding van de gemeente *Baarle-Nassau* met het Koningrijk *Belgie* tot de baan naar het kamp langs de noordzijde van deze baan, dwars over den weg van *Zondereggen* naar *Welde*, langs de perceelen sectie A, nos. 201, 8, 98, 94 en 95 tot de schouwloop, dezen loop en vervolgens de Mark langs den noordelijken oever volgende, tot het perceel sectie A, no. 763, van daar langs de grensscheiding van *Baarle-Nassau*, *Chaam*, *Ginneken*, *Rijsbergen* en *Zundert* met het Koningrijk *Belgie*.

„Ten Westen: Van de grensscheiding van het Koningrijk *Belgie* met de gemeente *Zundert*, bij den zuidwestelijken hoek van het perceel sectie D, no. 1139 van de gemeente *Zundert*, langs de westzijde van dit perceel en van no. 305, den weg van *Loenhout* naar *Wildert* volgende tot den noord-westelijken hoek van het perceel sectie D, no. 961, vervolgens langs de noordzijde van dit perceel en van no. 207 en de oostzijde van de perceelen no. 899 en 904, over den weg van *Zundert* naar *Meir* langs de oostzijde van het perceel sectie C, no. 666, over een landweg langs de zuid- en westzijde van het perceel sectie C, no. 709, de westzijde van nos. 708 en 707, over een landweg langs de zuid en westzijde van het perceel sectie C, no. 652, de westzijde van de perceelen sectie C, nos. 73, 75, 76, 77, 80, 81, 74 en 652, dwars over de perceelen sectie C, nos. 61, 62 en 63 tot de grensscheiding der gemeenten *Zundert* en *Rijsbergen*, deze grensscheiding volgende tot den noord-westelijken hoek van het perceel sectie F,

no. 399 der gemeente *Rijsbergen*, verder langs de westzijde van dit perceel en van de perceelen nos. 397, 463, 473, 474, 475, 431, 448, 381, 350 en 417, de noordzijde van dit perceel en het perceel no. 344*a*, over een landweg, langs de westzijde van sectie F, nos. 384, 781, 372 en 777, langs de noordzijde van dit perceel en de perceelen nos. 368*a* en 353, verder langs de westzijde der perceelen no. 352, 351, 350, 348, 347 en 344, dwars over een landweg, westelijk van de perceelen nos. 343, 342 van sectie F en nos. 359, 344, 343, 340, 321, 351, 350, 344, 333, 357, 328, 319, 317, 316, 315, 312 en 311 van sectie E, de noordzijde van dit perceel en de perceelen nos. 309 en 308, de westzijde der perceelen nos. 159, 158, 766, 764, 763 en 757 van sectie E, de noordzijde van sectie E, no. 756, over een landweg, de westzijde volgende van het perceel sectie E, no. 758, dwars door het perceel sectie E, no. 787, verder de noordzijde van het perceel volgende tot de grensscheiding tusschen de gemeenten *Rijsbergen* en *Ginneken*, verder langs deze grensscheiding en die van de gemeenten *Ginneken* en *'s Prinsenhage* tot de noord-westelijken hoek van het perceel der gemeente *Ginneken* sectie H, no. 107, dwars over den weg langs de zuidzijde van de perceelen der gemeente *'s Princenhage* sectie K, nos. 38 en 39, de westzijde van laatstgenoemd perceel, dwars over de Overasche straat, langs de oostzijde der perceelen sectie K, no. 436, 435, 41, 42 en 43 tot de Houtbrug, van daar langs de binnenteen der kade aan de oostzijde van de Aa of Weerijs tot de grensscheiding der gemeente *Breda* en *'s Princenhage*, eindelijk langs de grensscheiding dezer gemeente tot de rivier de Mark bij het aanvangspunt.

„Art. 2. Het bestuur bestaat uit eenen voorzitter en zes leden, onder de benaming van voorzitter en van leden.

„Art. 3. De jaarwedde van den voorzitter bedraagt *f* 60.— die van elk der leden *f* 30.— en die van den secretaris-penningmeester *f* 300.—

„Als schadeloosstelling voor het voeren der schouwen wordt door den voorzitter, door ieder lid van het bestuur en door den secretaris-penningmeester genoten *f* 4.— per dag. Deze schadeloosstellingen zullen gezamentlijk het bedrag van *f* 250.— in het jaar niet te boven gaan.

Art. 4. Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten van het bestuur, wordt bepaald op *f* 100, — per jaar, waaronder hoogstens *f* 50. — voor kantoor- en schrijfbehoeften van den secretaris-penningmeester.

Art. 5. De vergaderingen van stemgerechtigde ingelanden worden gehouden te *Chaam*.

„De bijeenroeping tot bijwoning dier vergaderingen, geschiedt door aanplakking aan de Gemeentehuizen der gemeenten *Alphen* en *Riel*, *Baarle-Nassau*, *Ginneke* en *Bavel*, *Oosterhout*, *Teteringen*, *Chaam*, *'s Princenhage*, *Gilze* en *Rijen*, *Rijsbergen* en *Zundert* en door briefjes aan iederen stemgerechtigden ingeland of zijnen gemachtigden te bezorgen.

„Art. 6. Jaarlijks op den eersten Dinsdag der maand Juni, wordt aan stemgerechtigde ingelanden rekening en verantwoording gedaan over het afgeloopen dienstjaar.

„Art. 7. Het bedrag, bedoeld bij Art. 56 van het algemeen reglement voor de waterschappen, wordt bepaald op *f* 200, —

„Art. 8. De kennisgeving voor het voeren der schouwen en het ter inzage leggen van stukken geschiedt door aanplakking op de wijze bij art. 5 bepaald, terwijl het ter inzage leggen van stukken zal geschieden op de secretarien der genoemde gemeentehuizen.

„Art. 9. Alle gronden, in het waterschap gelegen, worden in verhouding tot derzelver belang bij het waterschap, verdeeld in zeven klassen, als volgt:

„In de eerste klasse:

„Zijn begrepen de gronden, gelegen binnen de navolgende grenzen:

„Van af het punt, waar het waterschap aan de oostzijde van de Mark aan de grensscheiding van *Breda* begint, uitgaande, langs de grensscheiding van het waterschap tot aan den straatweg van *Breda* naar *Hoogstraten* en verder dien straatweg volgende tot aan de Belgische grens.

„Van daar ten westen de Belgische grens volgende tot aan de rivier de Mark en van af deze rivier de Belgische grens volgende, tot den weg naar de *Dreef* en *Meersel*.

„Van daar dien weg noordwaarts opgaande, langs *Kersel*, *Galder*, *Schoondonk*, *Bouvigne* naar *Ginneken*, tot aan den weg van *Ginneken*, naar *'s Princenhage* en dien weg volgende tot aan de grenzen van het waterschap en verder die grenzen volgende tot aan de rivier de Mark bij *Breda*.

„In de tweede klasse:

„1°. Alle gronden in de gemeente *Ginneken* en *Bavel*, die niet in de eerste klasse begrepen zijn.

„2°. De gronden in de gemeente *Teteringen*, die niet in de eerste klasse begrepen zijn.

„3°. De gronden in de gemeente *'s Prinsenhage*, die niet in de eerste klasse begrepen zijn.

„4°. De gronden in de gemeente *Oosterhout*, die gelegen zijn ten zuiden van de Rijksweg van *Breda* en *Tilburg*.

„5°. De gronden in de gemeente *Chaam*, van af den weg op de grensscheiding van *Chaam* en *Gilze* naar *Snijders-Chaam*, dien weg volgende ten zuiden door de Broekstraat naar *Dassemus*, van daar de Dassemusse straat volgende tot de Heikantsche-straat en van daar ten zuidwesten naar het dorp *Chaam* en van daar ten zuiden van af de Kerkstraat de Kleistraat volgende tot en met het voetpad van *Chaam* naar *Meerle*, dit voetpad volgende tot de oude baan en deze westwaarts volgende tot de grens van *Ginneken*.

„In de derde klasse:

„1°. De gronden in de gemeente *Gilze* van af de grens tusschen *Gilze* en *Oosterhout* op den Rijksweg van *Breda* naar *Tilburg*. Dezen weg volgende tot den weg naar *Molenschot*, dezen weg volgende door *Molenschot*, langs de Kerk en Steenbakkerij aldaar, tot den ouden Bredaschen dijk op 't Raakeind, van daar oostwaarts dien weg volgende tot 't Raakeind, van daar langs 't klein Heideke tot den nieuwen Bredaschen dijk, dezen weg oostwaarts volgende tot den Chaamschen dijk en deze volgende tot de grensscheiding tusschen *Chaam* en *Gilze*.

„2°. Alle de gronden in de gemeente *Rijsbergen*.

„3°. De gronden in de gemeente *Oosterhout* tusschen den Staatsspoorweg en den Rijksweg van *Breda* naar *Tilburg*.

„In de vierde klasse:

„Alle de gronden der gemeente *Chaam*, die niet in de tweede klasse vallen.

„In de vijfde klasse:

„1°. De gronden in de gemeente *Gilze* gelegen tusschen de grens der gronden dier gemeente, die in de derde klasse vallen en van af die grens op den Rijksweg van *Breda* naar *Tilburg*, de grensscheiding van 't water-

schap volgende tot den weg over *Venhoven* naar de Biestraat, deze volgende tot den ouden Bredaschen dijk, langs dezen dijk tot het zoogenaamd Impoelstraatje tusschen de perceelen sectie K. nos. 174 en 797 langs de westzijde van dit straatje tot Meeuwisweg of nieuwe Bredasche dijk verder langs de zuidzijde van dezen weg in westelijke richting tot den Chaamschen dijk.

„2°. De gronden onder *Oosterhout* die niet in de tweede klasse begrepen zijn.

„3°. De gronden onder *Baarle-Nassau* van af de grensscheiding met *Chaam* op de Belgische grens en die grensscheiding volgende tot den provincialen weg naar *Baarle-Nassau*, laatstgenoemden weg volgende tot den weg van *Alpen* naar *Ulicoten*, van daar den weg volgende ten westzijde van den Nieuwen Strumpt en ten oostzijde van den Heijkant die naar *Zondereggen* loopt tot aan de grens van 't waterschap en verder langs deze grens tot 't uitgangspunt.

„In de zesde klasse:

„1°. De gronden onder *Gilze* bezuiden den nieuwen Bredaschen dijk en beoosten den Chaamschen dijk.

„2°. De gronden onder *Zundert*.

„In de zevende klasse:

„1°. De gronden onder *Baarle-Nassau*, die niet in de vijfde klasse begrepen zijn.

„2°. De gronden onder *Alpen* en *Riel*.

„3°. De gronden onder *Gilze*, die niet tot de derde, vijfde of zesde klasse behooren.

„Art. 10. De omslagen worden over alle gronden geheven naar den volgende maatstaf.

„De basis der berekening van de omslagen in alle klassen is de kadastrale ongebouwde huurwaarde, en van het vasttestellen bedrag, dat ieder perceel, naarmate van zijne huurwaarde zal moeten opbrengen, betaalt:

de	1ste	klasse	100	pCt.
„	2de	„	60	„
„	3de	„	50	„
„	4de	„	40	„
„	5de	„	30	„
„	6de	„	20	„
„	7de	„	10	„

„Aanslagen, ten name van denzelfden eigenaar, te zamen beneden de vijf cents, worden niet geheven.

„Voor de berekening der omslagen worden van het eindcijfer der kadastrale huurwaarde in iedere klas onderdeelen van een gulden beneden de 50 cts. niet, en onderdeelen van en boven de 50 cts., voor een gulden berekend.

„Art. 11. De leden van het bestuur, uitgezonderd de voorzitter, worden in de navolgende verhouding gekozen als:

„Twee uit de stemgerechtigde ingelanden der gemeenten *Ginneken* en *Bavel* en *Teteringen*.

„Een dito dito van de gemeenten *Gilze* en *Oosterhout*.

„ „ „ „ „ „ *Chaam*.

„ „ „ „ „ „ *B.-Nassau* en *Alphen*.

„ „ „ „ „ „ *Zundert*, *Rijsbergen* en *'s Prinsenhage*.

„Art. 12. Voor de uitoefening van het stemrecht wordt een bedrag van *f* 25.— als aanslag voor de kadastrale ongebouwde huurwaarde voor 1 hectare en elke *f* 25.— meer, weder voor 1 hectare gerekend.

„Art. 13. De zorg van het bestuur van het waterschap strekt zich uit over:

„*a.* de rivier de Mark van de Belgische grenzen bij *Strijbeek* tot de gemeente *Breda;*

„*b.* de Bavelsche of Broekloop van Kalishoek onder *Chaam* tot de rivier de Mark;

„*c.* de Molenlei of Gilzewouwer van het Raakeind onder *Gilze* en van de Setersche heide onder *Oosterhout* bij den Meelberg tot de Mark;

„*d.* de Chaamsche Beek van den Ossenberg onder *Chaam* tot de Mark;

„*e.* de Strijbeeksche Beek van *Alphen* (Boskoven tot de Mark);

„*f.* de Hazeldonksche Beek van de grensscheiding der gemeenten *Zundert* en *Rijsbergen* tot de Mark;

„*g.* de Zaanmark tot hare uitmonding in de Mark.

„Het beheer en toezicht over en de zorg voor de instandhouding en zoo noodig verbetering dezer rivieren en waterloopen in het belang der afwatering, is aan het bestuur van het waterschap opgedragen.

„Art. 14. Dit reglement blijft van kracht gedurende drie jaren na de in werking treding.

„Voor den eersten Juni van het derde jaar worden door het bestuur aan de Provinciale Staten de noodige voorstellen tot de herziening gedaan.

„Art. 15. Het algemeen reglement voor de waterschappen in de provincie Noord-Brabant, zie provinciaal blad van 1862, no. 1, is op dit waterschap van toepassing, voor zooverre hiervan door bovenstaande bepalingen niet is afgeweken.

's Hertogenbosch, den 7den November 1879.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*"

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 30 Januari 1880, no. 4.

Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 12den Februari 1880.

De Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 68. AANSCHRIJVING *van den* Commissaris des Konings in Limburg, *van den* 12*den Februarij* 1880, *houdende aanbeveling tot het tijdig doen der openbare kennisgeving, voorgeschreven bij art.* 87 *der militiewet, in verband met art.* 26 *van het Kon. Besl. van* 8 *Mei* 1862 (*Sb. no.* 46) *nopens de opening van de zittingen der militieraden.* (*P. B. no.* 19.)

Aan heeren Burgemeester en Wethouders der gemeenten in het Hertogdom Limburg.

Volgens art. 87 der wet van 19 Augustus 1861 (*Sb. no.* 72), moet *ten minste acht dagen vóór het openen van eene zitting van den militieraad*, door Burgemeester en Wethouders van elke gemeente eene openbare kennisgeving geschieden, waarbij de tijd en de plaats der zitting worden

vermeld, en zulks onverminderd de bij dat wetsartikel voorgeschreven bekendmaking aan elken loteling.

Bovenbedoelde openbare kennisgeving moet, luidens art. 26 van het Koninklijk besluit van den 8 Mei 1862 (*Sb. no.* 46) vermelden waartoe elke zitting van den militieraad is bestemd.

Ik heb de eer U te verzoeken om zorg te dragen, dat gedachte openbare kennisgeving tijdig in Uwe gemeente geschiede.

Ik breng tevens bij U, voor zooveel noodig, in herinnering, mijne aanschrijving van den 11 Februarij 1871 (*Prov. blad no.* 39); U in overweging gevende, daarvan nader kennis te nemen.

Maastricht, den 12den Februarij 1880.

De Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.

No. 69. MISSIVE *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 13*den Februarij* 1880, *Lett. D., Afd. B.B. omtrent het verleenen van verlof tot begraven van onvoldragen vruchten.*

's Gravenhage, den 13*den Februarij* 1880.

In sommige gemeenten wordt door den ambtenaar van den burgerlijken stand verlof tot begraven van onvoldragen vruchten geweigerd, zoolang niet uit een geneeskundige verklaring blijkt, dat de vrucht levensvatbaar is geweest.

Ofschoon de wet niemand tot het begraven van onvoldragen vrucht verpligt, volgt hieruit geenszins, dat *indien* iemand aangifte doet van de geboorte van een onvoldragen vrucht en wettelijke begraving *wenscht*, de ambtenaar van den burgerlijken stand bevoegd zou zijn de aangifte niet aan te nemen en verlof tot begraving te weigeren.

Naar het oordeel van mijn ambtgenoot van Justitie is die ambtenaar daartoe niet bevoegd. De levensvatbaarheid van het kind staat niet ter zijner beoordeeling. Art. 52 van het Burgerlijk Wetboek waakt zorgvuldig dat daaromtrent niets door hem worde beslist. *Elke* aangifte van overlijden moet hij in de registers inschrijven, bij gemis van geboorteacte, eenvoudig om wettelijk te doen blijken, dat het kind als levenloos aangegeven is; bij twijfel omtrent de deugdelijkheid der aangifte kan hij vorderen, dat het kind hem worde vertoond. Hij mag dus nimmer verlof tot begraven weigeren op grond dat de onvoldragen vrucht niet levensvatbaar zou zijn.

Ik heb de eer U te verzoeken van een en ander mededeeling te doen aan de gemeentebesturen in Uw gewest, met verzoek de ambtenaren van den burgerlijken stand dienovereenkomstig in te lichten.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 70. Besluit *van* Gedeputeerde Staten van Limburg, *van den* 13*den Februarij* 1880, *tot vaststelling van het door den Koning goedgekeurde reglement van beheer voor het Waterschap van de Niers en van de zich daarin ontlastende beken.* (*P. B. no.* 20).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN HET HERTOGDOM LIMBURG,

doen te weten, dat door de Staten van dit Hertogdom, in hunne vergadering van den 6 November ll. is vastgesteld hetgeen volgt:

Reglement *van beheer voor het waterschap van de Niers en de zich daarin ontlastende beken.*

EERSTE AFDEELING.

Van het waterschap, de ingelanden, de stemgeregtigdheid, de zamenstelling van het bestuur en de verkiezingen.

HOOFDSTUK I.

Van het waterschap, de ingelanden en de stemgeregtigdheid.

§ 1.

Van het waterschap.

Art. 1. Het waterschap over de Niers en de zich daarin ontlastende beken, opgerigt bij besluit der Provinciale Staten van Limburg van den 7 November 1878 (*Prov. blad no.* 7) en goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 2 Januarij 1879 no. 11, (1) bestaat uit de perceelen en perceelsgedeelten, in de bij art. 2 van dit reglement vermelde tabel A kadastraal aangeduid, gelegen onder de gemeenten Ottersum en Gennep.

Art. 2. De tabel waarvan in art. 1 sprake is, volgt hierna.

A. Tabel *der perceelen en perceelsgedeelten welke behooren tot het waterschap van de Niers over die rivier en de daarin zich ontlastende beken.*

Gemeente Ottersum.

Sectie A, no. 1278, 458.

Sectie B, no. 2340, 460, 461, 462, 463, 465, 1607, 467, 1608, 2339, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 588, 524, 525, 528, 532, 533, 534, 535, 2448, 1266, 1265, 2502, 545, 546, 574, 575, 576, 659, 660, 661, 671, 1404, 1354, 508, 1786, 1785, 1649, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 827, 833, 826, 2147, 2637, 2636, 864, 865, 867, 870, 871, 3377, 874, 878, 877.

Sectie C, no. 55, 56, 57, 58, 59, 770, 768, 367, 81, 366, 793, 792, 790, 61, 62, 54, 53, 500, 50, 49, 51, 48, 499, 47, 44, 46, 45, 32, 577, 576, 33, 43, 30, 29, 20, 21, 638, 637, 629, 1, 628, 610, 609, 360, 359, 358, 357, 372, 660, 659, 375, 687, 686, 783, 281, 782, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 247, 246, 248, 253, 249, 254, 255, 256, 257, 683, 250, 682, 386, 383.

(1) Bijv. 1879, no. 17. *Red.*

Gemeente Gennep.

Sectie A, no. 666, 667, 668, 674, 670, 278, 277, 669, 305, 358, 311, 310, 309, 308, 307, 306, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 665, 319, 321, 341, 544, 543, 493, 492, 344, 494, 495, 345, 346, 347, 349, 350, 351, 356, 357.

Sectie B, no. 1088, 1661, 1660, 1618, 1617, 746, 1905, 1741, 1561, 1069, 45, 43, 44, 37, 36, 35, 34, 25, 24, 23.

§ II. *Van de ingelanden en de stemgeregtigdheid.*

Art. 3. Ingelanden zijn alle personen, maatschappen en zedelijke ligchamen, die als eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers een of meer perceelen of perceelsgedeelten onroerend goed in het waterschap gelegen, bezitten. Als grondbezit gelden; voor den man de eigendommen zijner vrouw, voor den vader die zijner minderjarige kinderen en stiefkinderen wier moeder nog in leven is, voor den zoon of schoonzoon eener weduwe die zijner moeder of schoonmoeder, of hare schriftelijke aanwijzing.

Art. 4. De stemgeregtigde ingelanden zijn zij die in het waterschap ééne belastbare hectare gronds bezitten.

Art. 5. Het aantal stemmen door de stemgeregtigden uittebrengen regelt zich naar de volgende grondslagen:

Het bezit van ééne hectare geeft regt op ééne stem, vijf hectaren op twee stemmen, tien hectaren op drie stemmen, twintig hectaren op vier stemmen en veertig hectaren op vijf stemmen. Door geen stemgeregtigde kunnen uit eigen hoofde meer dan vijf stemmen worden uitgebragt.

Art. 6. Het stemregt wordt voor ouderlooze minderjarigen, onder curatele gestelden en afwezigen uitgeoefend door diegenen, welke schriftelijk bewijzen hen volgens het burgerlijk regt te vertegenwoordigen, en voor zedelijke ligchamen en openbare instellingen door een lid van het bestuur dier ligchamen of instellingen, daartoe schriftelijk aangewezen.

Medeëigenaren van onverdeelde goederen stemmen in evenredigheid van hun aandeel in die goederen, mits de hoegrootheid van ieders aandeel genoegzaam blijke.

Is zulks niet het geval, dan kan een der eigenaars als stemgeregtigde optreden, mits geen der mede-eigenaren zich daartegen voor het uitbrengen der stemmen verzette.

Art. 7. Stemgeregtigde ingelanden en zij die krachtens het vorig artikel stemgeregtigd zijn, kunnen zich bij eene schriftelijke volmagt doen vertegenwoordigen.

Op denzelfden persoon mogen niet meer dan twee volmagten worden verstrekt.

Art. 8. Door stemgeregtigde ingelanden worden in het vervolg van dit reglement ook bedoeld hunne vertegenwoordigers volgens de artt. 6 en 7.

HOOFDSTUK II.

Van het bestuur, de beambten en bedienden, de bezoldigingen en schadeloosstellingen.

§ 1. *Van de zamenstelling van het bestuur.*

Art. 9. Het bestuur van het waterschap bestaat uit vijf leden, daaronder begrepen de voorzitter.

Het wordt bijgestaan door een secretaris-penningmeester en de verder voor het behoorlijk beheer vereischte beambten en bedienden, tot wier aanstelling door stemgeregtigde ingelanden magtiging wordt verleend.

§ II. *Van de benoeming en aftreding der leden van het bestuur, de vereischten, de redenen van uitsluiting en het ontslag.*

Art. 10. De leden van het bestuur worden door stemgeregtigde ingelanden benoemd voor den tijd van vijf jaren. Van elke benoeming wordt mededeeling gedaan aan Gedeputeerde Staten.

Art. 11. De voorzitter wordt door de leden van het bestuur uit hun midden gekozen.

Ieder jaar op den 1 April treedt één lid van het bestuur af volgens een door het bestuur bij loting op te maken, aan heeren Gedeputeerde Staten en aan stemgeregtigde ingelanden mede te deelen rooster. Het aftredend lid is herkiesbaar. Die ter vervulling eener, buiten den bij den rooster bepaalden tijd opengevallen plaats benoemd is, treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij benoemd is, moest aftreden.

Art. 12. De leden van het bestuur moeten zijn stemgeregtigde ingelanden, meerderjarig en in het volle genot der burgerlijke regten.

De voorzitter behoeft niet, doch de overige leden van het bestuur moeten in het waterschap of binnen drie uren van zijne grenzen hunne vaste woonplaats hebben.

Art. 13. Bloedverwantschap of zwagerschap mag niet bestaan in den eersten of tweeden graad tusschen de leden van het bestuur onderling noch tusschen den voorzitter en den secretaris-penningmeester.

Zwagerschap na de benoeming onstaande, is geene reden tot aftreding, doch hij door wiens huwelijk de zwagerschap is ontstaan, is niet herkiesbaar.

Zwagerschap houdt op reden van uitsluiting te zijn door het overlijden der vrouw die haar veroorzaakte.

Art. 14. Het lidmaatschap van het bestuur is onvereenigbaar met de betrekking van beambte of bediende van het waterschap.

Art. 15. De leden van het bestuur mogen noch middelijk noch onmiddelijk deelnemen aan aannemingen of leveringen ten behoeve van het waterschap, aan onderhandsche pachten van goederen of inkomsten daaraan behoorende, of aan het koopen van betwiste vorderingen ten zijnen laste.

Zij mogen evenmin in regtsgedingen waarin het waterschap betrokken is als advocaat of procureur optreden.

Art. 16. De leden van het bestuur kunnen ten allen tijde hun ontslag nemen. Zij zenden dit schriftelijk aan den voorzitter van het bestuur en blijven in hunne betrekking, tot dat aan hunne opvolgers zitting is verleend.

Art. 17. Een lid van het bestuur, een der gevorderde vereischten verliezende, houdt op lid te zijn.

Handelt hij in strijd met art. 15 dan wordt zijne vervallenverklaring door het bestuur aan Gedeputeerde Staten voorgedragen.

Art. 18. Hij wiens vervallenverklaring of ontslag op grond van handelingen in strijd met art. 15 of in de gevallen voorzien bij art. 110 heeft plaats gehad, is gedurende twee jaren, te rekenen van de dagteekening van het daartoe betrekkelijk besluit, niet tot lid van het bestuur verkiesbaar.

Art. 19. De voorzitter wordt bij afwezigheid, verhindering of ontstentenis vervangen door het oudste lid in jaren, tenzij het bestuur daartoe uit zijn midden een ander lid heeft aangewezen.

§ III. *Van de benoeming der beambten en bedienden, de vereischten, de redenen van uitsluiting, het ontslag, de schorsing en de tijdelijke vervanging.*

Art. 20. De secretaris-penningmeester wordt voor den tijd van vijf jaren door stemgeregtigde ingelanden benoemd uit eene door het bestuur op te maken voordragt van drie personen. De aftredende is weder benoembaar.

Art. 21. De overige beambten en bedienden worden door het bestuur tot wederopzegging benoemd.

Art. 22. Tot secretaris-penningmeester, beambten en bedienden zijn alléén benoembaar zij die meerderjarig en in het volle genot der burgerlijke regten zijn.

De secretaris-penningmeester moet zijne vaste woonplaats hebben binnen den kring van het waterschap of binnen drie uren van zijne grenzen.

De overige beambten en bedienden wonen ter plaatse door het bestuur aangewezen.

Art. 23. De secretaris-penningmeester stelt alvorens in dienst te treden borgtogt. De aard en het bedrag daarvan worden op voorstel van het bestuur door stemgeregtigde ingelanden bepaald. De borgtogt kan op dezelfde wijze bij aanmerkelijke verhooging of verlaging der inkomsten van het waterschap gewijzigd worden.

De bepalingen van dit artikel kunnen op voordragt van het bestuur door de stemgeregtigde ingelanden mede op andere beambten en bedienden, die met het doen van ontvangsten ten behoeve van het waterschap belast zijn, van toepassing gemaakt worden.

Art. 24. De beambten en bedienden ontvangen hunne instructien van het bestuur.

De instructie van den secretaris-penningmeester wordt door stemgeregtigde ingelanden vastgesteld, op voordragt van het bestuur.

Art. 25. Het bestuur is bevoegd den secretaris-penningmeester in zijne betrekking te schorsen. Hij kan ten allen tijde door de stemgeregtigde ingelanden op voorstel van het bestuur worden ontslagen. De overige beambten en bedienden worden geschorst en ontslagen door het bestuur.

Art. 26. Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den secretaris-penningmeester of van een of meer der beambten en bedienden, wordt door het bestuur in hunne tijdelijke vervanging voorzien.

Art. 27. Bij schorsing, ontslag of overlijden van den secretaris-penningmeester worden zijne boeken door den voorzitter en een lid van het bestuur gesloten, zijne kas opgenomen en die boeken en kas tot dat in de dienst is voorzien, bewaard. Hiervan wordt procesverbaal opgemaakt.

§ IV. *Van de bezoldiging en schadeloosstellingen.*

Art. 28. De leden van het bestuur genieten geenerlei bezoldiging noch schadeloosstelling voor het bijwonen der vergaderingen, de schouwvoeringen en het houden van toezigt over de uitvoeringen der werken.

De secretaris-penningmeester geniet eene vaste bezoldiging van *f* 30, 's jaars.

Het hoogste bedrag der in rekening te brengen huishoudelijke kosten van het bestuur wordt bepaald op *f* 25.

De bezoldigingen en schadeloosstellingen der overige beambten en bedienden worden door stemgeregtigde ingelanden op voordragt van het bestuur vastgesteld.

HOOFDSTUK III.

Van de verkiezingen van de leden van het bestuur.

§ 1. *Van de lijst der ingelanden.*

Art. 29. Eene lijst van de ingelanden wordt door het bestuur opgemaakt en jaarlijks in de eerste helft der maand Januarij herzien.

De lijst vermeldt de namen en voornamen der ingelanden, het hectarental dat zij bezitten en het getal stemmen dat door ieder hunner kan worden uitgebragt.

Zij wordt vóór het einde der maand Januarij gedurende 14 dagen ter inzage van ingelanden gelegd ten raadhuize der gemeente, waar volgens art. 33 de verkiezing geschiedt.

Daarvan geschiedt openbare kennisgeving door middel van afkondiging en aanplakking aan de raadhuizen der gemeenten tot het waterschap behoorende.

Art. 30. Ieder ingeland die vermeent dat de lijst niet naauwkeurig is opgemaakt, heeft gedurende den tijd, dat zij ter inzage ligt, het regt zijne bezwaren bij het bestuur schriftelijk in te brengen.

Het bestuur beslist over de bezwaren binnen 14 dagen nadat zij zijn ingebragt, verbetert de lijst, indien daartoe termen zijn, en geeft van zijne beslissing terstond kennis aan den belanghebbende.

Gedurende 8 dagen te rekenen van den dag waarop die beslissing ter zijner kennis is gebragt, kan de belanghebbende die daarin niet berust, bij Gedeputeerde Staten in beroep komen.

Gedeputeerde Staten doen zoodra mogelijk uitspraak en geven van hunne beschikking kennis aan het bestuur en aan den belanghebbende.

Art. 31. Bij bewezen overgang van eigendom, erfpacht of vruchtgebruik kan de nieuwe verkrijger vorderen, dat hij dadelijk als stemgeregtigde op de lijst gebragt, of dat het aantal stemmen, waartoe hij geregtigd is, gewijzigd wordt.

De namen dergenen, die tengevolge van zoodanigen overgang het stemregt verloren hebben, worden tevens op de lijst doorgehaald.

Art. 32. De lijst blijft voortdurend van kracht behoudens de wijzigingen, daarin te brengen bij de jaarlijksche herziening, of volgens artt. 30 en 31.

§ II. *Van de verkiezingen.*

Art. 33. De verkiezing ter vervulling van de plaatsen die door aftreding openvallen, geschiedt bij het doen van rekening en vaststelling der begrooting en die ter vervulling van tusschentijds openvallende plaatsen binnen zes maanden na dat openvallen, op een door het bestuur te bepalen dag. Zij worden gehouden terzelfde plaatse als de vergaderingen van stemgeregtigde ingelanden en ten minste 14 dagen bevorens bekend gemaakt door afkondiging en aanplakking in de gemeente, waarin het waterschap gelegen is.

Art. 34. De voorzitter wijst twee leden van het bestuur of bij ontstentenis van deze twee stemgeregtigde ingelanden aan, die met hem het bureau van stemopneming uitmaken.

Het bureau wordt bijgestaan door den secretaris-penningmeester.

Het beslist over de waarde der stembriefjes, over de geschillen die zich bij de stemming opdoen en over de deugdelijkheid der volmagten en bewijzen.

Het blijft eene volmagt of een bewijs als geldig beschouwen, zoolang het van hunne intrekking geen kennis draagt.

De redenen waarom een briefje van onwaarde is verklaard, worden door den voorzitter onmiddelijk bekend gemaakt.

Art. 35. Alle verkiezingen geschieden met door het bestuur gewaarmerkte briefjes.

Elk stemgeregtigd ingeland ontvangt bij de stemming voor ieder uit te brengen stem één stembriefje.

De stembriefjes worden door de stemgeregtigden aan het bureau ingeleverd.

Na de inlevering der stembriefjes wordt onmiddelijk overgegaan tot de opening derzelven, waarbij door den voorzitter de inhoud van elk briefje overluid wordt gelezen.

Art. 36. Van onwaarde zijn de briefjes, die het waarmerk bedoeld bij artikel 35 missen, onderteekend of niet ingevuld zijn of geen persoon duidelijk aanwijzen.

Art. 37. De briefjes die meer of minder namen inhouden dan er personen moeten gekozen worden zijn geldig. De in een briefje vermelde naam van een bestuurslid, wiens tijd van aftreding nog niet verschenen is, wordt als niet geschreven beschouwd. De namen, in een briefje vermeld boven het getal voor de keuze vereischt, komen niet in aanmerking.

Art. 38. Terstond na afloop der opening wordt door den voorzitter het getal der briefjes, overgebleven na aftrek der van onwaarde verklaarden en het getal stemmen, op ieder persoon uitgebragt, bekend gemaakt.

Art. 39. Voor ieder persoon wordt afzonderlijk gestemd.

Bij eene eerste stemming wordt de volstrekte meerderheid der uitgebragte stemmen gevorderd.

Bij herstemming, noodzakelijk wanneer die meerderheid niet is verkregen, wordt men benoemd met de meeste stemmen.

De herstemming geschiedt over twee maal zooveel namen, als er personen te benoemen zijn, die bij de eerste stemming de meeste stemmen verkregen hebben.

In geval de meeste stemmen verdeeld zijn over meerdere personen dan het dubbeltal, zullen ook deze in de herstemming begrepen worden.

Indien de stemmen staken is de oudste in jaren de benoemde.

Ingeval van gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 40. Eene verkregen meerderheid van stemmen geldt niet, wanneer daarop een tusschen het getal der ingeleverde briefjes en dat der stemmen uitgebragt, blijkens het proces-verbaal bestaand verschil, van invloed heeft kunnen zijn.

In zoodanig geval wordt onmiddelijk tot eene nieuwe stemming overgegaan, waarop art. 39 van toepassing is.

Art. 41. Van de stemming wordt door het bureau een proces-verbaal

opgemaakt, waarin het getal der briefjes, die na aftrek der van onwaarde verklaarden in aanmerking komen, en het getal stemmen op elken persoon uitgebragt, worden vermeld.

Eene lijst der gestemd hebbenden, met vermelding van de namen der vertegenwoordigers en gemagtigden, wordt bij het proces-verbaal gevoegd.

De stembriefjes worden één jaar bewaard en vervolgens vernietigd.

Art. 42. Ieder die bij de verkiezing heeft gestemd, kan ter zake van de daarbij plaats gehad hebbende onregelmatigheid, binnen acht dagen na de verkiezing, schriftelijk voorziening vragen bij Gedeputeerde Staten, die, wanneer zij de ingebragte bezwaren gegrond bevinden, de gedane keuze bij een met redenen omkleed besluit vernietigen.

Art. 43. De benoemde die bij de stemming tegenwoordig is, geeft dadelijk en hij die niet tegenwoordig is binnen 8 dagen na ontvangst van het berigt zijner benoeming, waarvoor hij een bewijs van ontvangst zal afgeven, aan het bestuur kennis of hij de benoeming aanneemt. Indien de kennisgeving binnen den bepaalden termijn niet bij het bestuur ontvangen is, wordt hij beschouwd zijne benoeming niet aan te nemen. Bij vernietiging eener keuze of niet aanneming eener benoeming, wordt zoo spoedig mogelijk eene nieuwe verkiezing gehouden.

TWEEDE AFDEELING.

Van het beheer van het Waterschap.

HOOFDSTUK I.

Van het houden en de orde der vergaderingen van de stemgeregtigde ingelanden en van het bestuur.

Art. 44. De vergaderingen van de stemgeregtigde ingelanden en van het bestuur worden gehouden te Ottersum.

Alle vergaderingen worden door den voorzitter belegd, die van stemgeregtigde ingelanden ten minste 8 dagen en die van het bestuur ten minste 2 maal 24 uren vóór elke bijeenkomst.

In spoedvereischende gevallen kan de bijeenroeping binnen den bepaalden tijd geschieden.

Art. 45. De voorzitter is verpligt vergadering te beleggen van stemgeregtigde ingelanden binnen 14 dagen op aanschrijving van Gedeputeerde Staten, of wanneer twee leden van het bestuur of stemgeregtigde ingelanden vertegenwoordigende een vijfde der in het waterschap uit te brengen stemmen, hem dit schriftelijk vragen, met opgave van het onderwerp dat in beraadslaging zal gebragt worden; van het bestuur binnen acht dagen op aanschrijving van Gedeputeerde Staten of wanneer het door twee leden van het bestuur schriftelijk met opgave van het onderwerp, dat zij in beraadslaging wenschen te brengen, verlangd wordt.

Art. 46. De bijeenroeping van alle vergaderingen geschiedt bij brieven, waarin de onderwerpen die in behandelingen zullen komen, worden vermeld.

Art. 47. In iedere vergadering van stemgeregtigde ingelanden wordt, alvorens tot andere werkzaamheden over te gaan, uitspraak gedaan over de deugdelijkheid der volmagten en bewijzen.

Alinea 4 van art. 34 is hier toepasselijk.

Art. 48. In alle vergaderingen hebben de leden het regt voorstellen in het belang van het waterschap te doen.

Art. 49. De onderwerpen bij die oproeping niet vermeld, worden niet behandeld, wanneer in de vergadering van het bestuur twee der tegenwoordig zijnde leden en in de vergadering van stemgeregtigde ingelanden een vijfde der tegenwoordige stemmen zich daartegen verzetten.

Art. 50. In de vergaderingen van het bestuur mag niet beraadslaagd, geen besluit genomen, noch eene benoeming gedaan worden, zoo niet meer dan de helft der leden tegenwoordig is.

Wanneer in eene vergadering van het bestuur het gevorderd getal leden niet is opgekomen, wordt ter behandeling, van de zaken, waartoe de vergadering was bijeengeroepen, eene nieuwe vergadering belegd. In deze tweede vergadering wordt door de tegenwoordig zijnde leden beslist.

Art. 51. In alle vergaderingen wordt over zaken mondeling bij hoofdelijke oproeping gestemd en over personen met gesloten en ongeteekende briefjes.

In de vergadering van stemgeregtigde ingelanden worden daarbij de bepalingen van art. 5 en van alinea 2 van art. 35 gevolgd.

De besluiten worden bij meerderheid der uitgebragte stemmen genomen.

Indien de stemmen staken, beslist de voorzitter.

Bij benoemingen of voordragten ter benoeming zijn artt. 39 en 40 van toepassing.

Art. 52. In alle vergaderingen onthouden zich de leden van medestemming over zaken, die hen, hunne echtgenooten of hunne bloed- of aanverwanten, tot den derden graad ingesloten, persoonlijk aangaan.

HOOFDSTUK II.

Van de bevoegdheid der stemgeregtigde ingelanden.

Aan stemgeregtigde ingelanden is onverminderd het bepaalde bij artt. 10, 11, 20, 24, 25 en 28 opgedragen:

a. het onderzoeken en vaststellen der begrooting en der rekening en de beslissing over alle daartegen ingebragte bezwaren;

b. de bepaling van het bedrag der jaarlijksche omslagen en der termijnen, waarin zij betaald moeten worden;

c. het bepalen der uitvoering en der wijze van uitvoering van nieuwe en buitengewone werken, behoudens de goedkeuring van Gedeputeerde Staten en des Konings waar die wordt vereischt;

d. het besluiten tot het aankoopen van onroerend goed, het aangaan van geldleeningen ten behoeve van het waterschap, het ruilen, vervreemden en bezwaren van zijne eigendommen;

e. het verleenen van magtiging tot het onderhands verkoopen, verpachten of verhuren of tot onderhandsche aanbesteding of uitvoering in eigen beheer in de gevallen bedoeld bij art. 60;

f. het verleenen van uitstel, vermindering of kwijtschelding aan koopers, pachters, huurders en bruikers of aan hen, die hebben aangenomen iets te doen of te leveren ten behoeve van het waterschap;

g. het besluiten tot het al of niet voeren van regtsgedingen en het aangaan van dadingen, uitgezonderd waar het geldt het nemen van voorloopige maatregelen of de invorderingen van kooppenningen, pachten of huren;

h. de goedkeuring van alle overeenkomsten van blijvenden aard ten laste van het waterschap.

HOOFDSTUK III.

Van de bevoegdheid en de verpligting van het bestuur, den voorzitter en de beambten en bedienden.

§ 1. *Van het bestuur.*

Art. 54. Het bestuur vertegenwoordigt het waterschap bij alle handelingen, in en buiten regten, en neemt alle maatregelen, vereischt tot bewaring, verzekering en handhaving van zijne regten en belangen.

Art. 55. Het maakt de keuren of politieverordeningen, die in het belang van het waterschap vereischt worden, en stelt de verordeningen regelende hare afkondiging vast, met inachtneming der bepalingen van het betrekkelijk provinciaal relement.

Art. 56. Het zorgt voor de uitvoering en handhaving van de wetten, verordeningen en keuren, welke de belangen van het waterschap beheerschen of daartoe betrekking hebben, en kan met de bekeurden in schikking treden.

Art. 57. Het zorgt voor en ziet toe op de behoorlijke uitvoering der besluiten van stemgeregtigde ingelanden en beslist de geschillen over die uitvoering ontstaan.

Art. 58. Het is belast met het voorbereiden van al hetgeen in hunne vergaderingen ter overweging en beslissing gebragt moet worden, en gehouden haar de inlichtingen te geven, die zij verlangt.

Art. 59. Het beheert de eigendommen van het waterschap.

Alle verkoopingen, verpachtingen en verhuringen geschieden in het openbaar, tenzij stemgeregtigde ingelanden hebben bepaald, dat dit onderhands moge geschieden.

Art. 60. Het zorgt voor het onderhoud van alle werken en is belast met de uitvoering van alle nieuwe of buitengewone door stemgeregtigde ingelanden bevolen werken.

Het is gehouden de uitvoering en de levering van alle werken en bouwstoffen, waarvan de vermoedelijke kosten de som van *f* 100, te boven gaan, in het openbaar aan te besteden, tenzij de uitvoering of levering geen uitstel lijden kunne, of tot onderhandsche aanbesteding of uitvoering in eigen beheer door stemgeregtigde ingelanden magtiging verleend zij.

Art. 61. Het bepaalt, met inachtneming van de bestaande verordeningen en wettelijke bepalingen, waar de aarde tot het maken, verleggen, verbeteren of herstellen van waterkeeringen moet worden gehaald of gebragt, alsmede waar de aarde, zand, kiezel of andere specie die verkregen zal worden bij de uitdieping of verbreeding van de Niers, zal gelegd worden.

Art. 62. Het doet, bij dringend of dreigend gevaar alle, ook nieuwe en buitengewone werken en leveringen, die in het belang van het waterschap vereischt worden, ook zonder vooraf verleende magtiging of goedkeuring, op de wijze, die het raadzaam oordeelt, uitvoeren.

Het is in zoodanige gevallen verpligt, daarvan aan stemgeregtigde ingelanden en Gedeputeerde Staten onverwijld kennis te geven.

Art. 63. Het is belast met het toezigt en het schouwvoeren over alle werken, die de belangen van het waterschap raken; onverschillig door wien of ten wiens koste zij worden gemaakt of onderhouden, voorts met de uitvoering van alle gewone of buitengewone werken, die bij

het Niersreglement en dat op de waterlossingen door de aangrenzende eigenaars, pachters of gebruikers zouden moeten worden verrigt.

Art. 64. Het beveelt de opruiming van hetgeen in strijd met de bestaande verordeningen binnen en ten nadeele van het waterschap is gedaan, geplaatst of gemaakt.

Het beveelt mede, wanneer dit in het belang van het waterschap noodig is, de uitvoering van alle werken, die door en ten laste van ingelanden of anderen gemaakt of onderhouden moeten worden.

Het is bevoegd die opruiming en die werken, overeenkomstig de wettelijke bepalingen, zoowel bij weigering of nalatigheid als bij dringend of dreigend gevaar, te doen uitvoeren ten koste van hen die daartoe verpligt zijn.

Art. 65. Het bepaalt het bedrag der kosten, die betaald moeten worden, ter verkrijging van alle het waterschap rakende stukken.

Art. 66. Het ziet toe op het beheer der inkomsten en uitgaven van het waterschap en beveelt de geregtelijke invordering van omslagen, pachten en huren.

Het neemt de boeken en kas van den secretaris-penningmeester op, zoo dikwijls het dit noodig acht.

Het doet aan de stemgeregtigde ingelanden het vereischte voorstel tot het stellen, wijzigen of verhoogen van borgtogten door de beambten en bedienden, die daartoe verpligt kunnen worden.

Art. 67. Het is verpligt de begrootingen van inkomsten en uitgaven op te maken, de rekening en verantwoording van den secretaris-penningmeester voorloopig op te nemen en deze, benevens de begrooting, ter vergadering van stemgeregtigde ingelanden over te leggen overeenkomstig de bepalingen van dit reglement.

Art. 68. Het regelt en bestuurt het huishouden van het waterschap en voorziet in alles, waarvan de regeling en beslissing niet aan de stemgeregtigde ingelanden zijn voorbehouden.

Art. 69. Het is verpligt uitvoering te geven aan de bevelen en beslissingen des Konings en van Gedeputeerde Staten ter uitvoering van wetten, algemeene maatregelen van inwendig bestuur of wettelijke verordeningen gegeven en genomen, behoudens beroep op den regter in de gevallen, voorzien bij de wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102.)

Het is mede verpligt aan den Commissaris des Konings de door hem verlangde inlichtingen te verstrekken.

§ II. *Van den voorzitter.*

Art. 70. Aan den voorzitter zijn het onmiddelijk toesigt en dagelijksch beheer opgedragen.

Hij zit voor in de vergaderingen van stemgeregtigde ingelanden en van het bestuur.

Hij zorgt, voor zooveel van hem afhangt, dat het bestuur aan zijne verpligtingen voldoet.

Art. 71. Hij ontvangt en opent alle aan stemgeregtigde ingelanden of aan het bestuur gerigte stukken.

Art. 72. Hij is belast met de uitvoering der besluiten van de stemgeregtigde ingelanden en van het bestuur en teekent alle stukken die van het bestuur of van de vergadering van stemgeregtigde ingelanden uitgaan.

Art. 73. Hij heeft het toezigt over de beambten en bedienden van het waterschap.

Art. 74. Hij kondigt alle door het bestuur gemaakte keuren of politie-verordeningen af, overeenkomstig de op dat stuk bestaande wettelijke voorschriften.

Art. 75. Hij is belast met de uitvoerbaarverklaring der dwangbevelen, welke voor de invorderbare lasten, omslagen, kosten of schulden worden afgegeven.

Art. 76. Op zijn naam worden de regtsgedingen gevoerd waarin het waterschap als eischer of verweerder optreedt.

Hij is verpligt, in afwachting van het besluit der vergadering van stemgeregtigde ingelanden, nopens het voeren van een regtsgeding de vereischte maatregelen te nemen tot voorkoming van verjaring of verlies van regt of bezit.

Art. 77. Hij ziet toe dat de stukken opgemaakt tot bewijs van overtreding van keuren of policie-verordeningen, aan den tot vervolging bevoegden regterlijken ambtenaar worden toegezonden.

Art. 78. Hij zorgt voor het doen der openbare kennisgevingen en het ter inzage leggen van stukken, wanneer het volgens dit reglement of krachtens wettelijke verordeningen geschieden moet.

Art. 79. Hij is verpligt, wanneer de omstandigheden geene voorafgaande bijeenroeping van het bestuur gedoogen, op eigen gezag al die maatregelen te nemen en te doen uitvoeren, waartoe het bestuur bevoegd is of welke, bij dringend of dreigend gevaar in het belang van het waterschap worden gevorderd.

In zoodanige gevallen brengt hij het door hem verrigte onverwijld ter kennis van het bestuur.

§ III. *Van de beambten en bedienden.*

Art. 80. De secretaris-penningmeester woont alle vergaderingen bij en houdt aanteekening van de handelingen en besluiten.

Hij is den voorzitter in de uitvoering der genomen besluiten behulpzaam.

De stukken, die van het bestuur en van de vergadering van stemgeregtigde ingelanden uitgaan, worden door hem mede onderteekend.

De afschriften of uittreksels dier stukken worden door hem op last of met voorkennis van den voorzitter afgegeven en onderteekend.

Hij bewaart het archief van het waterschap.

Art. 81. De secretaris-penningmeester is belast met de invordering van alle ontvangsten en inkomsten van het waterschap en zorgt dat die behoorlijk geschieden.

Door hem worden alle betalingen uit de kas van het waterschap gedaan, op bevelschriften doór den voorzitter en één der leden van het bestuur onderteekend.

Hij is aan het bestuur verantwoording schuldig wegens alle door hem gedane ontvangsten en uitgaven en voor de tijdige indiening zijner rekening en verantwoording.

Art. 82. Behoudens de bepalingen van dit reglement worden de verpligtingen en werkzaamheden der beambten en bedienden in hunne instructien geregeld.

Zij zijn verpligt, behoudens die instructien, de bevelen van den voorzitter, de dienst van het waterschap betreffende, na te komen.

HOOFDSTUK IV.

Van de schuldpligtigheid, leggers en kohieren, den omslag, de begrooting en rekening.

§ I. *Van de leggers en kohieren.*

Art. 83. Tot grondslag waarnaar de aanslag der perceelen in de kosten zal geschieden, worden genomen de grootte en de klasse der in het waterschap betrokken of nog te betrekken gronden, overeenkomstig de daarvan opgemaakte en bij dit reglement gevoegde tabel B en volgens de tabel of tabellen, welke later nog zal of zullen moeten worden zamengesteld.

De kosten worden over het geheele waterschap omgeslagen. De omslagen worden, volgens bovenvermelden grondslag, door de perceelen gedragen in de verhouding van 4 voor de 1e, 3 voor de 2e, 2 voor de 3e en 1 voor de 4e klasse.

De leggers houden aanwijzing en omschrijving van alle tot het waterschap behoorende eigendommen met vermelding der kadastrale indeeling en grootte, den voet waarop zij aan het waterschap schuldpligtig zijn en de namen der eigenaars, erfpachters en vruchtgebruikers. De kohieren vermelden in overeenstemming met de leggers de schuldpligtigen, hunne eigendommen en het bedrag, waarvoor zij zijn aangeslagen.

Art. 84. Jaarlijks in de maand December worden in de leggers en kohieren de noodige wijzigingen opgenomen.

Zij, die op de 1 Januarij daarin als eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers bekend staan, worden behoudens tegenbewijs, tot den 31 December daaraanvolgende als schuldpligtigen aan de kas van het waterschap aangeslagen.

Art. 85. Een ieder kan tegen betaling der kosten uittreksels uit de leggers en kohieren vorderen.

Art. 86. Ieder ingeland kan over de inrigting der leggers en kohieren binnen ééne maand na de executoir-verklaring dezer laatsten zijne bezwaren bij het bestuur schriftelijk indienen.

Het bestuur beslist daarop en geeft binnen eene maand na den dag, waarop de bezwaren zijn ingebragt, van zijne beslissing kennis aan den belanghebbende.

Hij die vermeent in die beschikking niet te moeten berusten, kan daarvan in hooger beroep bij Gedeputeerde Staten komen.

Art. 87. Eene keur regelt de wijze, waarop de leggers en kohieren door den secretaris-penningmeester worden opgemaakt en bijgehouden, en het bedrag der kosten, ingeval van overgang van eigendom door den nieuwen verkrijger voor de vereischte overboeking te betalen.

Art. 88. De ingelanden zijn, overeenkomstig de bij dit reglement gevoegde tabel aan het waterschap schuldpligtig.

De omslagen worden naar dien maatstaf op de leggers en kohieren berekend, en door het bestuur invorderbaar verklaard.

De invordering geschiedt, wegens de eigendommen binnen het waterschap door den secretaris-penningmeester op den tijd en de plaats, daartoe door het bestuur bepaald.

In die aanslagen worden niet betrokken de eigendommen van den Staat, de provincie of de gemeenten die geheel tot publieke dienst bestemd zijn, noch de eigendommen, die eigendom van het waterschap

zijn of als onbelastbaar op de tot dit reglement behoorende tabel zijn vermeld.

De bovengemelde tabel moet binnen 5 jaren worden herzien.

Art. 89. Aan iederen schuldpligtige of, indien hij niet binnen het waterschap woont, aan zijnen gemagtigden pachter of bruiker, wordt wegens de eigendommen, onder iedere gemeente binnen het waterschap gelegen, een aanslagbillet gezonden.

Het vermeld:

1°. het dienstjaar, de gezamenlijke grootte of den aard der eigendommen, waarvoor de omslag gevorderd wordt, den aanslag en het geheele bedrag van het verschuldigde, den tijd der executoirverklaring en het nummer van het kohier;

2°. de termijnen binnen welke, de plaats waar, de dagen en de uren waarop de omslag moet voldaan worden.

§ II. *Van de begrooting, rekening en verantwoording.*

Art. 90. Het dienstjaar van het waterschap loopt van den eersten Januarij tot den laatsten December.

Art. 91. De begrooting en rekening vermelden alle inkomsten, en uitgaven van het diensjaar.

Zij worden vóór hare vaststelling gedurende veertien dagen ten kantore van den secretaris-penningmeester ter inzage van ingelanden neergelegd.

Hiervan geschiedt openbare kennisgeving.

Art. 92. Van elk beheer waarvoor eene afzonderlijke omslag wordt vereischt, wordt eene afzonderlijke begrooting opgemaakt en afzonderlijk rekening gedaan.

Art. 93. Buiten eene vastgestelde begrooting kunnen behoudens de gevallen van dringend en dreigend gevaar, geene uitgaven, af- en overschrijving geschieden dan krachtens voorafgaande magtiging van stemgeregtigde ingelanden.

Art. 94. De betalingen uit de kas van het waterschap geschieden op bevelschriften, door den voorzitter en één lid van het bestuur onderteekend.

De bevelschriften vermelden waarvoor de betaling geschiedt en den post der begrooting waaruit betaald moet worden.

Art. 95. Over ieder dienstjaar wordt eene rekening en verantwoording, die alle ontvangsten en uitgaven van het waterschap vermeldt, door den secretaris-penningmeester bij het bestuur ingediend binnen twee maanden na afloop van het dienstjaar, waartoe zij betrekking heeft.

In de eerste helft der maand Maart wordt die rekening en verantwoording door het bestuur voorloopig vastgesteld.

Art. 96. Jaarlijks in de eerste helft der maand April worden door het bestuur de voorloopig vastgestelde begrooting van inkomsten en uitgaven voor het loopend en de rekening en verantwoording over het afgeloopen dienstjaar aan de stemgeregtigde ingelanden aangeboden.

Art. 97. De voorzitter en de leden van het bestuur worden wegens uitgaven door het bestuur bevolen, waardoor het eindcijfer der begrooting op den aangewezen begrootingspost overschredenwordt, of die ter kwader trouw zijn aangewezen op een post, waarmede zij niet overeenstemmen, persoonlijk aansprakelijk jegens het waterschap, tenzij blijke dat zij tot het bevelen dier uitgaven niet hebben medegewerkt, of die uitgaven

door stemgeregtigde ingelanden bij het sluiten der rekening worden goedgekeurd.

De stemgeregtigde ingelanden benoemen, wanneer daartoe volgens dit artikel termen zijn, iemand uit hun midden, met de regtsvervolging tot schadevergoeding belast.

HOOFDSTUK V.

Van het toezigt over de watermolens en het voeren der schouw.

§ 1. *Van de watermolens*

Art. 98. In spoedeischende gevallen en wanneer voor de onverwijlde trekking der sluizen dringende noodzakelijkheid bestaat, heeft het bestuur van het waterschap de bevoegdheid tot het doen trekken der sluizen, mits onverwijld daarvan kennis gevende aan Gedeputeerde Staten en aan den hoofdingenieur van den Waterstaat.

Art. 99. De gebruiker van den watermolen is verpligt den molen te doen stilhouden, de sluizen te trekken, het water op te schutten, het doen van een onderzoek naar het toestel van den watermolen te gedoogen en daarbij behulpzaam te zijn, wanneer dit door of van wege het bestuur van het waterschap bevolen wordt, hetzij voor de schouwvoering, hetzij om onderzoek te doen of er al of niet eene overtreding heeft plaats gehad, hetzij tot het doen van opnemingen boven, beneden of in de nabijheid van den molen.

Art. 100. In de gevallen bij het vorig artikel voorzien is het bestuur van het waterschap bevoegd tot het des noods ten koste der overtreders doen weg nemen, beletten of verrigten van hetgeen in strijd met dat artikel wordt ondernomen of nagelaten.

§ II. *Van de schouwvoeringen.*

Art. 101. De schouwvoering geschiedt door het bestuur of door twee leden, uit zijn midden daartoe aangewezen.

Art. 102. De schouwvoering zal geschieden in verband met de bestaande reglementen in Limburg vervat in het provinciaal blad van 1850, no. 147 en van 1854, no. 105, op zoodanige tijden als het bestuur van het waterschap in het belang der ingelanden zal noodig achten.

Art. 103. De wijze van schouwvoering, de vereischte bekeuringen, het herstel der gebreken en der te doene opruimingen worden, met inachtneming der bepalingen van de wet van den 9 October 1841 (*Sb. no.* 42), bij eene door het bestuur van het waterschap vasttestellen policieverordening geregeld.

HOOFDSTUK VI.

Van het toezigt van Gedeputeerde Staten.

Art. 104. Gedeputeerde Staten hebben het regt, om van het bestuur en van stemgeregtigde ingelanden alle inlichtingen te vragen en de overlegging van alle stukken en bescheiden te vorderen, die naar hun oordeel voor de uitoefening van het hun opgedragen toezigt vereischt worden.

Art. 105. Zij schorsen en vernietigen alle besluiten van het bestuur en van stemgeregtigde ingelanden, die met de wet, met dit reglement of andere wettig bestaande verordeningen in strijd zijn of kunnen strekken ten nadeele van den algemeenen Waterstaat of van dien van andere waterschappen of waarbij het algemeene belang van het waterschap blijkbaar wordt benadeeld.

Art. 106. Aan hunne goedkeuring zijn onderworpen:

a. de keuren of verordeningen van policie;

b. de besluiten omtrent het koopen, ruilen, vervreemden en bezwaren van onroerende goederen;

d. het maken van nieuwe rivierwaterkeerende werken of van veranderingen in de bestaande, voor zoover de magtiging van het hooger bestuur daartoe niet wordt vereischt;

e. het voeren van regtsgedingen en het aangaan van dadingen in art. 58 bedoeld;

f. de overeenkomsten met andere waterschappen of met gemeentebesturen betreffende den waterstaat van het waterschap, het onderhoud van werken of gemeenschappelijke belangen.

Art. 107. Zij beslissen de geschillen omtrent de toepassing van dit reglement, die over het maken of onderhouden van werken en die tusschen het bestuur en de vergadering van stemgeregtigde ingelanden of tusschen waterschapsbesturen onderling, voor zoover de beslissing daaromtrent niet bij de wet of bij wettelijke verordeningen aan anderen is opgedragen.

Art. 108. Zij zijn bevoegd om, wanneer de voorzitter, het bestuur of stemgeregtigde ingelanden weigeren of nalatig zijn te voldoen aan de voorschriften van dit reglement, van wetten of algemeene maatregelen van inwendig bestuur of andere wettelijke verordeningen tot welker uitvoering zij verpligt zijn, die te doen uitvoeren.

Art. 109. Zij worden geacht het besluit goedtekeuren, waarop bij stemgeregtigde ingelanden of bij het bestuur binnen ééne maand na de aanbieding tot goedkeuring geene beslissing of geen berigt de beslissing verdagende ontvangen is.

De beschikking waarbij zij eene benoeming of een besluit van stemgeregtigde ingelanden of van het bestuur schorsen of vernietigen, eene gevraagde goedkeuring weigeren of omtrent een geschil uitspraak doen, is met redenen omkleed.

Van die beschikkingen tegen door hen verleende goedkeuring kan, binnen ééne maand na de kennisgeving, beroep bij den Koning worden ingesteld.

Art. 110. Zij zijn bevoegd om, onverminderd het bepaalde bij art. 17, de leden van het bestuur te schorsen en van hunne betrekking vervallen te verklaren, of, op grond van aanhoudend of verregaand pligtverzuim en weigering of nalatigheid om zich overeenkomstig de beschikkingen van den Koning of van Gedeputeerde Staten ter uitvoering van wetten, algemeene maatregelen van inwendig bestuur of wettelijke verordeningen genomen, te gedragen of daaraan gevolg te geven, uitgezonderd in de gevallen voorzien bij de wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102).

Zij zijn in zoodanige gevallen verpligt, om den belanghebbende vooraf te hooren en deze kan van hunne beschikking bij den Koning in beroep komen.

Overgangsbepalingen.

Art. 111. De voorzitter en leden van het voorloopig bestuur, benevens de secretaris-penningmeester blijven in hunne bediening totdat zij volgens de voorschriften van dit reglement door anderen zijn vervangen.

Inmiddels worden door hen al de werkzaamheden verrigt, welke bij dit reglement aan het definitief bestuur zijn opgedragen.

Art. 112. De Gedeputeerde Staten nemen de voorzieningen die tot het in werking komen en de volledige toepassing van dit reglement gevorderd worden.

Zij zorgen dat, na de goedkeuring van het reglement, zoodra mogelijk de lijst der ingelanden worde opgemaakt en vastgesteld, ten einde vervolgens kunne worden overgegaan tot de verkiezing van de leden van het bestuur.

De eerste aftreding van één lid van het bestuur heeft met inachtneming van art. 11 van dit reglement voor het eerst plaats den 1 April 1881.

Slotsbepalingen.

Art. 113. Het reglement komt in werking onmiddelijk na de afkondiging in het provinciaal blad van Limburg.

Art. 114. Indien te eeniger tijd blijken mogt dat gronden die thans niet in het waterschap zijn begrepen, nogthans daarbij belang hebben, moeten deze in het waterschap worden opgenomen, welke bijgekomen perceelen, na bekomen goedkeuring zullen worden belast overeenkomstig de bestaande verordening.

Aldus vastgesteld door de Provinciale Staten van het hertogdom Limburg in hunne zitting van den 6 November 1879.

(*Get.*) DE KUIJPER, *Voorzitter.*
(*Get.*) JOS. LEBENS, *Griffier.*

Tabel B.

Gemeente Ottersum.

1ste klasse.

Verhoudingswaarde *f* 4 per hectare.

Sectie B, no. 2340, 460, 461, 463, 1607, 467, 512, 513, 515, 517, 518, 519, 520, 522, 523, 524, 525, 528, 532, 533, 534, 535, 1266, 1265, 545, 546, 574, 575, 576, 660, 661, 671, 1354, 808, 809, 810, 811, 812.

Sectie C, no. 55, 56, 57, 58, 59, 770, 768, 367, 81, 366, 793, 792, 790, 61, 54, 53, 500, 48, 499, 46, 45, 32, 577, 576, 30, 20, 638, 629 1, 628, 610, 609, 360, 359, 358, 357, 372, 660, 659, 375, 687, 686, 783, 782, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 247, 248, 253, 257.

2de klasse.

Verhoudingswaarde *f* 3 per hectare.

Sectie B, no. 462, 465, 1608, 514, 516, 524, 525, 661, 671, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 818, 819, 827, 833, 2637.

Sectie C, no. 62, 54, 50, 49, 51, 47, 44, 32, 33, 48, 29, 21, 637, 610, 609, 783, 782, 245, 247, 248, 253, 257, 683, 682, 386, 383.

3de klasse.

Verhoudingswaarde *f* 2 per hectare.

Sectie B, no. 2239, 521, 588, 2448, 2502, 574, 575, 659, 1404, 816, 817, 838, 826, 2147, 2637, 2636, 864, 865, 1649, 1785 en 1786.

Sectie C, no. 246, 249, 254, 257.

4de klasse.

Verhoudingswaarde *f* 1 per hectare.

Sectie A, no. 1278 en 458.

Sectie B, no. 867, 870, 871, 2377, 874, 878, 877.

Sectie C, no. 231, 255, 256, 250.

Gemeente Gennep.

2de klasse.

Verhoudingswaarde ƒ 3 per hectare.

Sectie B, no. 1088, 1661, 1660, 1618, 1617.

3de klasse.

Verhoudingswaarde ƒ 2 per hectare.

Sectie A, no. 668, 311, 310, 309, 308, 307, 306, 364, 365, 366.

Sectie B, no. 746, 1905, 1741, 1561.

4de klasse.

Verhoudingswaarde ƒ 1 per hectare.

Sectie A, no. 666, 667, 674, 670; 278, 277, 669, 305, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 665, 319, 321, 341, 544, 543, 493, 492, 344, 494, 495, 345, 346, 347, 349, 350, 351, 356, 357.

Sectie B, no. 1069, 45, 43, 44, 37, 36, 35, 34, 25, 24, 23.

En dat het bovenstaande reglement is goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit dd. 3 Februarij ll. no. 17.

Gegeven te *Maastricht*, den 13den Februarij 1880.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg,

(*Get.*) DE KUIJPER.

(*Get.*) JOS LEBENS, *Griffier.*

No. 71. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den* 13*den Februarij* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het Bijzonder Reglement voor het waterschap Heerjansland, gezegd Nieuw-Gastel.* (*P. B. no.* 7).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT,

doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 4 November 1879 is vastgesteld hetgeen volgt:

„DE STATEN VAN NOORD-BRABANT

„hebben besloten als volgt:

„Aan Artikel 1 van het bijzonder reglement voor het Waterschap Heerjansland gezegd *Nieuw-Gastel* onder de gemeente *Oud- en Nieuw-Gastel* van 5 Juli 1872 (*Prov. blad* 1872, *no.* 14) (1) wordt een zinsnede toegevoegd, luidende als volgt:

„Binnen de grenzen van het Waterschap zijn nog begrepen:

„de Stampergatsche haven en de Sluiskillen van de roode en nieuwe sluizen, allen van de buitenbermsloot van den dijk tot de rivier de Mark en Dintel en die van het Bossche sluisje van de buitenbermsloot van den dijk tot de haven van *Oudenbosch.*

's Hertogenbosch, *den* 4*den November* 1879.

„*De Staten voornoemd*,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter.*

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 6 Februarij 1880, no. 8.

Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 13den Februarij 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

---

(1) Bijv. 1872, no. 186. *Red.*

No. 72. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 14*den Februarij* 1880, *no.* 8, *houdende verlenging der concessie tot heffing van schut- en bruggelden voor de doorvaart der zeesluis te Stavoren.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 10 Februarij 1880, no. 44, Afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bij Ons besluit van 10 Julij 1877, no. 21 (1), aan de Directie der Zeesluis te Stavoren verleende concessie tot heffing van schut- en bruggelden voor de doorvaart dier sluis, overeenkomstig het bij dat besluit behoorende tarief te verlengen tot 30 April 1888.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 14*den Februarij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 73. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 14*den Februarij* 1880, *no.* 9, *houdende concessie tot tolheffing op den weg tusschen Waterlandkerkje en Waterland-(Oudeman) met tarieven.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 10 Februarij 1880, no. 45, afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Onze besluiten van 6 September 1870 no. 23 (2), en 16 Augustus 1879 no. 25 (3).

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met intrekking van Ons laatstgemeld besluit aan het dijksbestuur der polders Eiland en Brandkreek tot 1 Maart 1883 concessie te verleenen tot tolheffing op den weg tusschen Waterlandkerkje en Waterland-(Oudeman) aan de tolboomen bij de herberg „de Stroopuit" en bij den korten Zeedijk en aan den bijboom op den dijk tusschen het waterschap Eiland en Brundkreek en de Passageule polder, overeenkomstig bij dit besluit gevoegde tarieven.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot dengdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

(1) Bijv. 1877, no. 188. *Red.*
(2) Bijv. 1870, no. 260.
(3) Bijv. 1879, no. 251.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in artikel 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 14*den Februarij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage A.

Tarief *der tolgelden te heffen op den straatweg van Waterlandkerkje naar de Belgische grenzen in de rigting van Waterland-Oudeman, en sulks aan den bij-tolboom aan den Passageulepolderdijk, met bepaling als hier tol is betaald, er geen tol meer is verschuldigd aan den tolboom bij de herberg „de Stroopuit".*

Voor elk los paard of muilezel	*f*	0,02.
„ „ „ runderbeest of ezel	–	0,01.
„ „ „ kalf, schaap of varken	–	$0,00^5$.
„ eene kudde schapen of varkens, sterker dan vijftig stuks, in eens	–	$0,17^5$.
„ elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig, met twee wielen	–	0,01.
„ elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig, met vier wielen	–	$0,01^5$.
„ rij- of voertuigen met twee wielen mitsgaders sleden, voor elk aangespannen paard, ezel, muilezel of runderbeest	–	0,03.
„ rij- of voertuigen, met vier wielen, als boven	„	$0,03^5$.
Wanneer twee of meerdere rij- of voertuigen aan elkander gekoppeld zijn, zal bovendien betaald worden, voor ieder paar wielen	„	0,03.
Voor diligences en postwagens, ingerigt voor niet meer dan personen, voor elk paard	–	$0,03^5$.
Idem voor meer dan zes doch niet meer dan negen personen.	–	$0,04^5$.
Idem voor meer dan negen, doch niet meer dan twaalf personen.	–	$0,05^5$.
Idem voor meer dan twaalf, doch niet meer dan achttien personen	–	$0,06^5$.

De vrijdommen, krachtens het Koninklijk besluit van den 29 October 1833 (*Sb. no.* 59) op de Rijks groote wegen geldende, zijn ook voor dezen weg, bij 's Konings besluit van den 6 September 1870, no. 23, van kracht verklaard, met dien verstande, dat gedeelten van halve centen als halve centen worden gerekend.

Behoort bij Koninklijk besluit van 14 Februarij 1880, no. 9.

Mij bekend,
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage B.

Tarief *der tolgelden te heffen op den straatweg van Waterland-kerkje naar de Belgische grenzen in de rigting van Waterland-Oudeman, en sulks aan den tolboom staande bij den Korten Zeedijk.*

Voor elk los paard of muilezel.	*f*	0,02.
〃 〃 〃 runderbeest of ezel	–	0,01.
〃 〃 〃 kalf, schaap of varken	–	0,00^5.
〃 eene kudde schapen of varkens, sterker dan vijftig stuks in eens	–	0,17^5.
〃 elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met twee wielen	–	0,01.
〃 elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met vier wielen	–	0,01^5.
〃 rij- of voertuigen met twee wielen, mitsgaders sleden, voor elk aangespannen paard, ezel, muilezel of runderbeest.	–	0,03.
〃 rijtuigen of voertuigen met vier wielen, als boven.	–	0,03^5.
Wanneer twee of meerdere rij- of voertuigen aan elkander gekoppeld zijn, zal bovendien betaald worden, voor ieder paar wielen	–	0,03.
Voor diligences en postwagens, ingerigt voor niet meer dan zes personen, voor elk paard	–	0,03^5.
Idem voor meer dan zes, doch niet meer dan negen personen.	–	0,04^5.
Idem voor meer dan negen, doch niet meer dan twaalf personen	〃	0,05^5.
Idem voor meer dan twaalf, doch niet meer dan achttien personen	–	0,06^5.

De vrijdommen, krachtens het Koninklijk besluit van den 29 October 1833 (*Sb. no.* 59) op de Rijks groote wegen geldende, zijn ook voor dezen weg bij 's Konings besluit van den 6 September 1870, no. 23, van kracht verklaard, met dien verstande, dat gedeelten van halve centen als halve centen worden gerekend.

Behoort bij Koninklijk besluit van 14 Februarij 1880, no. 9.

Mij bekend,

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage C.

Tarief *der tolgelden te heffen op den straatweg van Waterland-kerkje naar de Belgische grenzen in de rigting van Waterland-Oudeman, en sulks aan den tolboom bij de herberg „de Stroopuit" met bepaling, dat als hier tol is betaald, er geen tol meer verschuldigd is aan den bij-tolboom aan den Passageule-polderdijk.*

Voor elk los paard of muilezel.	*f*	0,2.
〃 〃 〃 runderbeest of ezel.	–	0,1.
〃 〃 〃 kalf, schaap of varken.	–	0,0^5.
〃 eene kudde schapen of varkens, sterker dan vijftig stuks in eens.	–	17,^{5}.
〃 elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met twee wielen.	–	0,1.

Voor elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met vier wielen. . . . . f 0,1⁵.
" rijtuigen of voertuigen met twee wielen mitsgaders sleden, voor elk aangespannen paard, ezel, muilezel of runderbeest. . . . . - 0,3.
" rijtuigen of voertuigen met vier wielen als boven. - 0,3⁵.
" Wanneer twee of meerdere rij- of voertuigen aan elkander gekoppeld zijn, zal bovendien betaald worden voor ieder paar wielen. . . . . - 0,3.
" diligences of postwagens, ingerigt voor niet meer dan zes personen, voor elk paard. . . . . - 0,3⁵.
" Idem voor meer dan zes, doch niet meer dan negen personen. . . . . - 0,4⁵.
" Idem voor meer dan negen doch niet meer dan twaalf personen. . . . . - 0,5⁵.
" Idem voor meer dan twaalf, doch niet meer dan achttien personen. . . . . - 0,6⁵.

De vrijdommen krachtens het Koninklijk besluit van den 29 October 1833 (*Sb. no.* 59), op de Rijks groote wegen geldende, zijn ook voor dezen weg, bij 's Konings besluit van den 6 September 1870, no. 23, van kracht verklaard, met dien verstande dat gedeelten van halve centen als halve centen worden gerekend.

Behoort bij Koninklijk besluit van 14 Februarij 1880, no. 9.

Mij bekend,
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 74. Resolutie *van den* Minister van Financien, *van den* 14*den Februarij* 1880, *no.* 28, *betreffende de belastbaarheid van chef-molenaars in stoommeelfabrieken.* (*Verz. no.* 15.)

DE MINISTER VAN FINANCIEN
heeft aan de onderscheidene Provinciale Inspecteurs der directe belastingen enz. doen afgaan de volgende missive:

In sommige inspectien zijn de zoogenaamde chef-molenaars in stoommeelfabrieken niet in het patentregt aangeslagen. Volgens de ingewonnen berigten houden zij toezigt op de werklieden, op de machines en in het algemeen op den gang der fabriek.

Niet te rangschikken onder de „*gezellen, knechts en werklieden*", bij letter *v* van art. 3 der wet op het regt van patent van de belasting vrijgesteld, oefenen zij een patentpligtig beroep uit, waarvoor de aanslag naar tabel XI moet worden geregeld.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.
Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 75. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 17den Februarij* 1880, *no.* 19, *houdende wijziging van de pensioenen voor Officieren, behoorende tot de landmagt in West-Indië.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien het Koninklijk besluit van 1 November 1848, no. 84 (1), tot vaststelling van een reglement op de pensioenen en gagementen voor de Europesche militairen behoorende tot de landmagt in de Nederlandsche Overzeesche bezittingen en voor hunne weduwen en weezen;

Gezien art. 4 van Ons besluit van 16 October 1859, no. 68, tot wijziging van het voormelde besluit;

Gelet op Ons besluit van 1 December 1879, no. 34, tot vaststelling van een reglement op het toekennen van pensioen en onderstand aan de Europesche en aan de daarmede gelijk gestelde officieren van de landmagt in *Nederlandsch-Indië*;

Op de voordragt van onzen Minister van Koloniën dd. 31 December 1879, La. C. no. 16;

Den Raad van State gehoord, advies van 27 Januarij 1880, no. 10;

Gezien het nader rapport van Onzen voormelden Minister dd. 13 Februarij 1880, Litt. C. no. 5;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met nadere wijziging van art. 1 van het in hoofde vermelde reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 1 November 1848, no. 84, te bepalen, dat de pensioenen, op of na 1 Maart 1880 toe te kennen aan officieren bij de landmagt in *West-Indië*, zullen worden berekend, overeenkomstig de onderstaande volle bedragen, te weten:

voor den majoor *f* 2800 (*twee duizend achthonderd gulden*) 's jaars;
voor den kapitein *f* 2000 (*twee duizend gulden*) 's jaars;
voor den 1ste luitenant *f* 1500 (*een duizend vijfhonderd gulden*) 's jaars;
voor den 2de luitenant *f* 1200 (*een duizend tweehonderd gulden*) 's jaars.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Oorlog, aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 17den Februarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Koloniën,
W. VAN GOLTSTEIN.

No. 76. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 17den Februarij* 1880, *no.* 20, *betreffende toelagen bij militaire verkenningen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 12den Februarij 1880, Kabinet Litt. O⁴;

(1) Bijv. 1848, ed. D'ENGELBR., p. 312, and. ed. XXXV, p. 588. *Red.*

Herzien het Koninklijk besluit van den 25sten April 1820, no. 33, voor zooveel betreft de toelagen daarbij aan officieren toegekend, wanneer zij buiten hunne gewone standplaatsen belast worden met het doen van verkenningen, het opnemen van terreinen of ander veldwerk, alsmede voor zooveel aangaat de toelage, welke genoten wordt door de onderofficieren en sappeurs, bij die officieren te detacheren;

Hebben goedgevonden en verstaan, met intrekking van voormeld Koninklijk besluit van den 25sten April 1820, no. 33, en van Ons besluit van 22 Januarij 1875, no. 12, vast te stellen:

Art. 1. Aan de officieren, die door Onzen Minister van Oorlog belast worden met het verrigten van verkenningen, opnemingen of ander veldwerk, wordt over de dagen, gedurende welke zij zich daartoe buiten hunne gewone standplaatsen moeten ophouden eene toelage toegekend, per dag, voor:

een hoofdofficier van *vijf gulden vijftig cent* (*f* 5.50),

een kapitein van *vijf gulden* (*f* 5), en

een 1ste of 2de luitenant van *vier gulden vijftig cent* (*f* 4.50).

Die toelage wordt genoten van en met den dag van vertrek uit- tot en met dien van terugkomst in het garnizoen.

Art. 2. Over de dagen, gedurende welke de in art. 1 omschreven toelage wordt genoten, wordt de vergoeding voor reis- en verblijfkosten, bedoeld bij Ons besluit van 15 December 1849 (*Sb. no.* 62), niet te goed gedaan. De belanghebbenden echter, die in het genot zijn der toelage wegens verblijf in de residentie, de hoofdstad of *Rotterdam*, blijven, gedurende de eerste dertig dagen hunner afwezigheid, in dat genot gehandhaafd.

Art. 3. Op de onderofficieren en soldaten, die worden aangewezen om de officieren, vermeld in art. 1, bij de daarbij bedoelde werkzaamheden behulpzaam te zijn, is over de dagen, gedurende welke zij zich daartoe buiten hunne gewone standplaatsen moeten ophouden, van toepassing het bepaalde bij de artt. 1, 2, 3 en 4 van Ons besluit van 9 November 1879, no. 27, met dien verstaande, dat de daar bedoelde soldij met daggeld door hen wordt genoten, ook al bedraagt de afteleggen afstand 30 kilometer of minder.

Art. 4. Indien het voor de te verrigten werkzaamheden noodig is, dat door de officieren, in art. 1 vermeld, burger personen als knechten of gidsen in dienst worden genomen, dan komen de kosten, daaraan verbonden, ten laste van het Rijk.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 17*den Februarij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Ter uitvoering van voorschreven besluit van Zijne Majesteit, heeft de Minister van Oorlog goedgevonden, bij Resolutie van den 27 Februarij 1880, IIe Afdeeling, Generale Staf, no. 36:

I. In te trekken de beschikking van den Minister van Oorlog van 31 Januarij 1875, no. 3 I (*R. M.* 1875, II, bladz. 19);

II. Te bepalen:

§ 1. De knechten en gidsen, alsmede de onderofficieren en soldaten, zullen slechts bij volstrekte noodzakelijkheid mogen worden gebezigd,

en, voor zooveel de onderofficieren en soldaten betreft, alleen met magtiging van den Minister van Oorlog;

§ 2. Op de betaling en verrekening van de soldij met daggeld, mitsgaders op het vervoer van de onderofficieren en soldaten, bedoeld bij art. 3 van het Koninklijk besluit, is van toepassing het bepaalde bij de beschikking van 25 November 1879, VIIIe Afd., no. 20 (*R. M.* 1879, I, bladz. 53) (1), met dien verstande, dat vervoer voor 's Rijks rekening kan geschieden, ook al bedraagt de afteleggen afstand 30 kilometer of minder.

§ 3. Van de, volgens art. 1 van het meergenoemde besluit van Zijne Majesteit, aankomende toelage worden door de belanghebbende officieren maandelijksche declaratiën in tweevoud opgemaakt volgens het hierbij gevoegd model. Gaat het bedrag der toelage de *f* 10 te boven, dan wordt ééne expeditie der declaratie op zegel geschreven.

Wanneer uitschotten voor knechts- of gideloonen zijn gedaan, dan worden die — onder overlegging van kwitantiën — op de declaratie gebragt.

De declaratiën worden door de belanghebbenden gezonden aan den Directeur der militaire verkenningen, die ze, na accoord-bevinding, van zijn goedkeurend visum voorziet en hierna aan het Departement van Oorlog ter verevening doet toekomen.

No. 77. MISSIVE *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 17*den Februari* 1880, *afdeeling Telegrafie no.* 79, *omtrent wijziging of uitbreiding van diensttijd op de rijkstelegraafkantoren bij algemeene rampen of onheilen.* (*Vers. no.* 6.)

DE MINISTER VAN WATERSTAAT, HANDEL EN NIJVERHEID,

gelet op art. 4 van het reglement voor de dienst van den Rijkstelegraaf (Koninklijk besluit van 12 December 1875, *Sb. no.* 240),

gezien de beschikking van den Minister van Financiën van 27 Mei 1870, no. 2413, afdeeling Telegrafie (2),

bepaalt, met intrekking van bovengenoemde beschikking:

1. Bij algemeene rampen of onheilen, zooals overstrooming, hoog water, ijsgang, brand, oproer en dergelijke wordt door de Commissarissen des Konings wijziging of uitbreiding van diensttijd gelast op de rijkstelegraafkantoren in hunne provincie, waar zij dit in het algemeen of bijzonder belang noodig achten.

2. De Commissarissen des Konings rigten hunne bevelen nopens den buitengewonen diensttijd der rijkstelegraafkantoren tot den Lijninspecteur tot wiens afdeeling die kantoren behooren of wel tot de Directeuren dier kantoren.

3. De Directeuren der rijkstelegraafkantoren, die een bevel ontvangen als in § 2 wordt bedoeld, geven daarvan terstond berigt aan den Lijninspecteur der afdeeling, die voor de volledige uitvoering zorgt.

Van alle lastgevingen van dezen aard, door hem van een Commis-

(1) Bijv. 1879, no. 346. *Red.*
(2) Bijv. 1870, no. 154.

saris des Konings regtstreeks of door tusschenkomst van een Directeur ontvangen, doet de Lijninspecteur mededeeling aan het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

's Gravenhage, den 17*den Februarij* 1880.

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 78. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 18*den Februarij* 1880, *no.* 10, *houdende concessie tot heffing van havengeld voor het gebruik der Helsche haven onder de gemeente Fijnaart met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 14 Februarij 1880, no. 49, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van het waterschap de Oude Heiningen, onder de gemeente Fijnaart, tot 1 Maart 1883 vergunning te verleenen, tot heffing van havengeld, voor het gebruik der Helsche haven, overeenkomstig het bij dit besluit gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van de haven en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 18*den Februarij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Tarief *van havengeld, voor het gebruik der Helsche-haven, behoorende tot het Waterschap de Oude-Heijningen, gemeente Fijnaart c. a.*

Art. 1. Er zal voor het gebruik der Helsche-haven van elk schip of vaartuig worden geheven een havengeld, ten bedrage van *seven en een halve cent* (*f* 0.07½) *per ton* (M³), te voldoen door de eigenaars of bestuurders der schepen of vaartuigen, telken male dat zij de haven binnenkomen.

Art. 2. Wanneer schepen of vaartuigen, zonder noodzaak, ter beslissing van het Bestuur langer dan tweêmaal vier en twintig uren verblijven in de haven, is op nieuw havengeld verschuldigd, en zoo vervolgens voor elke twee volgende etmalen.

Art. 3. Geene havengelden zullen geheven worden van de schepen of vaartuigen, die ten dienste van het waterschap materialen aanbrengen, behoudens de bepaling van art. 2.

Behoort bij Koninklijk-Besluit van 18 Februarij 1880, no. 10.

Mij bekend,

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 79. Besluit *van* Gedeputeerde Staten van Utrecht, *van den* 19*den Februarij* 1880, *no.* 31, *betreffende de regeling van het onderhoud van het niet gekanaliseerde gedeelte van den Krommen Rijn.* (*P. B. no.* 20.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van 18 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Overwegende, dat het beheer en onderhoud van den *Krommen Rijn* geregeld zijn bij de Ordonnantie van de Staten 's Lands van Utrecht, gearresteerd 28 Mei 1598, laatstelijk gecorrigeerd en geamplieerd den 27 Maart 1720 (v. d. Water, II, 200);

Overwegende, dat dientengevolge hoefslagen zijn aangewezen aan de onderhoudsplichtigen (v. d. Water, II, 213);

Overwegende, dat op 23 April 1844 de onderhoudsplichtigen met het gewestelijk Bestuur zijn overeengekomen omtrent eene tijdelijke regeling, waarbij bepaald is, dat het onderhoud van den Krommen Rijn, van de Cotherbrug tot Utrecht, van wege de Provincie zoude aanbesteed worden en de hoefslagplichtigen de kosten van dit onderhoud zouden terugbetalen volgens den maatstaf, bij die overeenkomst aangenomen;

Overwegende, dat deze regeling slechts van tijdelijken aard is geweest, en dat daarenboven het Rijk, na de kanalisatie van een groot gedeelte van den Krommen Rijn, het onderhoud van het gekanaliseerde, ook beneden de Cotherbrug, heeft op zich genomen;

Overwegende, dat alzoo het gedeelte van den Krommen Rijn boven den mond der Langbroekerwetering heeft opgehouden ten laste der onderhoudsplichtigen te zijn, en dat de door die kanalisatie afgesneden bochten hebben opgehouden deel uit te maken van den Krommen Rijn;

Overwegende, dat ook dientengevolge eene nadere regeling noodzakelijk geworden is;

Overwegende, dat het wenschelijk is den onderhoudslast door de onderhoudsplichtigen te doen afkoopen en daarna het jaarlijksch onderhoud van het niet gekanaliseerde gedeelte van den Krommen Rijn voor rekening der Provincie te nemen;

Overwegende, dat deze nadere regeling, strekkende tot gedeeltelijke wijziging der Ordonnantie van 1720 bovengenoemd, door de Provinciale Staten moet worden vastgesteld;

Gezien de Ordonnantie der Staten 's Lands van Utrecht van 27 Maart 1720;

Gezien de genoemde Overeenkomst tusschen de hoefslagplichtigen van den Krommen Rijn en het Provinciaal Bestuur van Utrecht van 23 April 1844;

Gelet op art. 140 der Wet van 6 Julij 1850 (*Sb. no.* 39),

Besluiten:

Art. 1. Het niet gekanaliseerde gedeelte van den *Krommen Rijn*, van den mond der Langbroekerwetering tot aan de singelgracht der stad Utrecht, zal worden onderhouden door en ten laste van de provincie *Utrecht*, nadat de tegenwoordige onderhoudsplichtigen den onderhoudslast zullen hebben afgekocht, als in artikel 2 is vermeld.

Art. 2. De in het vorig artikel bedoelde afkoopsommen bedragen:

Voor het Waterschap het Gemeeneland van Cothen . .	*f* 1197.—
" " " de Gooijerweteringen	- 966.—
" " " Langbroek	- 2379.—
" " " Rijn en Dijk	- 3538.—
" " " Driebergen	- 850.—
" " " Zeist	- 769.—
" " " Houten	- 696.—
Voor de landen van het voormalig gerecht Rijnauwen, kadastraal bekend in de gemeente Bunnik, afdeeling Rijnauwen, sectie C, nos. 83, 84, 85, 86, 88, 97, 98, 99, 100, 101 tot en met 132, 138, 143 tot en met 147	- 50.—
Voor de landen van het voormalig gerecht Amelisweerd, kadastraal bekend in de gemeente Bunnik, afdeeling Amelisweerd, sectie C, nos. 1, 4 tot en met 22, 25, 26, 28 tot en met 38, 149 tot en met 152, 41 tot en met 82 . .	- 100.—
Voor de gemeente de Bilt	- 600.—
" " " Utrecht	- 300.—

Art. 3. De afgesneden bochten bij Hardenbroek en bij Odijk worden in onderhoud opgedragen, de eerste aan het waterschap „het Gemeeneland van Cothen", en de tweede aan het waterschap „Rijn en Dijk", tegen eene vergoeding in eens uit de Provinciale middelen, welke wordt gesteld voor de bocht bij Hardenbroek op *f* 3000.— en voor de bocht bij Odijk op *f* 2000.—.

Deze vergoeding wordt verrekend met het bedrag der afkoopsom, in artikel 2 vermeld.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking op den 1 Januarij 1880.

Utrecht, den 19*den Februarij* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN DOORN, *Voorzitter.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

No. 80. **Missive** *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 20*sten Februarij* 1880, *lett. N., afd. B.B., betreffende de verdeeling van de gemeenten Ferwerderadeel en Ooststellingwerf in onderkiesdistricten voor de verkiezing van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal* (1).

DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN,

Gelet op art. 99, laatste lid, der wet van 4 Julij 1850 (*Sb. no.* 37);

Heeft goedgevonden:

---

(1) Bij besluit van Gedeputeerde Staten van Friesland, van 5 Maart 1880, no. 7, 3e afd., is gelijke verdeeling aangewezen voor de verkiezing van leden der Provinciale Staten.

Met wijziging der beschikking van 6 Februarij 1878, lett. I, waarbij o. a. de hoofdkiesdistricten DOKKUM en SNEEK zijn verdeeld in onderkiesdistricten.

1°. de gemeente *Ferwerderadeel* te splitsen in de volgende onderkiesdistricten van het hoofdkiesdistrict *Dokkum:*

eerste onderkiesdistrict *Ferwerderadeel* (hoofdplaats *Ferwerd*), bevattende de dorpen *Ferwerd*, *Nijkerk* en *Marrum;*

tweede onderkiesdistrict *Ferwerderadeel* (hoofdplaats *Hallum*), bevattende het dorp *Hallum;*

derde onderkiesdistrict *Ferwerderadeel* (hoofdplaats *Blija*), bevattende de dorpen *Blija* en *Hoogebeintum* en het gehucht *Oosterbeintum:*

vierde onderkiesdistrict *Ferwerderadeel* (hoofdplaats *Jislum*), bevattende de dorpen *Jislum*, *Genum*, *Reitsum*, *Lichtaard* en *Wanswerd;*

2° de gemeente *Ooststellingwerf* te splitsen in de volgende onderkiesdistricten van het hoofdkiesdistrict *Sneek:*

eerste onderkiesdistrict *Ooststellingwerf* (hoofdplaats *Makkinga*), bevattende de dorpen *Makkinga*, *Elsloo*, *Langedijke*, *Oldeberkoop*, *Nijeberkoop* en *Donkerbroek;*

tweede onderkiesdistrict *Ooststellingwerf* (hoofdplaats *Oosterwolde*), bevattende de dorpen *Oosterwolde*, *Fochteloo*, *Appelscha*, *Haule* en *Haulerwijk.*

's Gravenhage, den 20sten Februarij 1880.

Overeenkomstig de geparapheerde minuut,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) HUBRECHT.

No. 81. AANSCHRIJVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 21sten Februarij* 1880, *houdende: Oprigting van een bijkantoor der Posterijen aan de Prins Hendrikkade te Amsterdam; uitbreiding van het gebruik der inschrijvingsformulieren voor te verzenden aangeteekende brieven; vaststelling van den draagtijd der uniformoverjassen en petten van de postboden en van de brieven- en telegrambestellers op de hulpkantoren.* (*Circ. no.* 1098).

Met 1 Maart aanstaande wordt in het gebouw der Kweekschool voor de Zeevaart aan de Prins Hendrikkade te *Amsterdam*, onder het beheer van den directeur van het postkantoor, een bijkantoor der posterijen gevestigd.

De stempel van het bijkantoor draagt het randschrift:

AMST. P. H. KADE.

De ten bijkantore *Amsterdam* (Prins Hendrikkade) gestorte postwissels worden op de kantoren van betaling ingeschreven na die van het bijkantoor Amsterdam P. C. Hooftstraat.

Op sommige groote plaatsen wordt door personen, die meermalen gelijktijdig verscheidene aangeteekende brieven te verzenden hebben, gebruik gemaakt van daartoe door het Hoofdbestuur aan de betrokken postkantoren verstrekte inschrijvings-formulieren, waarop de te verzenden aangeteekende brieven door die personen worden ingeschreven.

Het formulier bestaat uit eene dubbele strook; de eene is bestemd om in het register te worden vastgehecht, de andere om aan den af-

zender te worden teruggegeven, ten einde hem te dienen tot ontvangbewijs.

Voor 't vervolg kunnen alle postkantoren, waar het meermalen voorkomt, dat door het aanbieden van verscheidene aangeteekende brieven, te gelijkertijd door denzelfden afzender, oponthoud aan het loket plaats vindt, zoodat anderen moeten wachten, de bedoelde formulieren in gebruik stellen.

De directeuren der betrokken kantoren vragen die formulieren daartoe bij het Hoofdbestuur (Bureau materieel) aan.

Omtrent het gebruik der inschrijvings-formulieren is voorts het volgende in acht te nemen:

§ 1. Van het formulier wordt slechts gebruik gemaakt voor minstens vijf brieven.

Op de beide strooken worden door de afzenders de namen en de woonplaatsen van de geadresseerden vermeld, terwijl op die, welke in het register is vast te hechten, doch alleen in het eerste vak, mede des afzenders naam wordt ingeschreven.

§ 2. Bij de aanbieding aan het kantoor verzekert de ambtenaar van dienst zich zoowel van de juistheid der inschrijvingen tegen de brieven, als van de overeenstemming der inschrijvingen van de beide strooken. Bij accoord bevinding wordt het getal der brieven in de tot ontvangbewijs dienende strook in letterschrift ingevuld, van den dagteekeningstempel voorzien en voor ontvang geteekend. Van de andere strook gescheiden, wordt zij daarna aan den brenger ter hand gesteld.

§ 3. De andere strook wordt terstond onder de onmiddellijk voorafgaande inschrijving in het register vastgehecht. Bij de vasthechting blijft de kolom in het register tot aanwijzing van het algemeen volgnommer vrij. De dag der verzending en de naam van het kantoor waaraan de verzending heeft plaats gevonden, wordt voorts op de vastgehechte strook aangeteekend.

§ 4. Elk formulier is bestemd voor de inschrijving van tien aangeteekende brieven. Indien er minder zijn ingeschreven, wordt het in blanco gebleven gedeelte van de in het register vast te hechten strook verwijderd.

§ 5. Wanneer er op het blad van het register plaats ontbreekt om de strook daarop in zijn geheel vast te hechten, wordt de strook in twee deelen gescheiden, en het tweede deel aan het hoofd van het volgende blad bevestigd.

§ 6. De inschrijvingsformulieren worden kosteloos uitgereikt aan de personen, die ze wenschen te gebruiken.

Met aanvulling der bestaande voorschriften, wordt bepaald dat de overjassen van de postboden en van de brieven- en telegrambestellers op de hulpkantoren, na twee jaar, en de petten der postboden na één jaar te zijn gedragen, zullen worden vernieuwd.

Deze vernieuwing geschiedt slechts tweemaal in het jaar, namelijk met 1 Januarij en 1 Julij.

De draagtijd dezer kleedingstukken wordt, bij eerste verstrekking, gerekend te zijn ingegaan met den 1sten Januarij, wanneer zij in de eerste helft des jaars zijn verstrekt en met 1 Julij voor zoover zij in de tweede helft des jaars zijn uitgereikt.

De inspecteurs der posterijen brengen deze kleedingstukken bij dit Departement tegen 1 April en 1 October voor vernieuwing in aanmerking,

door middel van eenen staat bevattende de namen der beambten, het betrokken kantoor en het tijdstip waarop de te vernieuwen kleedingstukken zijn uitgereikt.

Vastgesteld 21 Februarij 1880, no. 58.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 82. Koninklijk-Besluit *van den 22sten Februarij* 1880, *no.* 11, *houdende verleening van concessie tot het heffen van tol op den grindweg van Ritthem naar Oost Souburg.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 19 Februarij 1880, no. 43, Afdeeling, Handel en Nijverheid;

Gelet op Onze besluiten van 4 December 1861, no. 133 en 4 December 1862 no. 55, (1)

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan de gemeente Ritthem tot 1 Maart 1883, concessie te verleenen tot heffing van den grindweg van Ritthem naar Oost Souburg van een half tolgeld, berekend naar het tarief, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 29 October 1833, (*Sb. no.* 59) en met inachtneming van de bepalingen daarin voorkomende, omtrent den vrijdom van tol en den uitkoop van verschuldigde tolregten onder bepaling, dat Gedeputeerde Staten van Zeeland zullen optreden in de gevallen, waarin bij het aangehaald besluit het bestuur van groote wegen is genoemd;

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook voor den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 22sten Februarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1862, no. 384. *Red.*

No. 83. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 23sten Februarij* 1880, *no.* 1, *houdende wijziging in de territoriale indeeling van het Rijk.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende, dat het wenschelijk is eene wijziging te brengen in de territoriale indeeling van het Rijk, zooals die voorloopig werd geregeld bij Ons besluit van 26 Maart 1873, no. 25 (1), en werd gewijzigd bij Ons besluit van 7 Julij 1875, no. 48 (2);

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 21 Februarij 1880, Kabinet Litt. S⁵;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Het gestelde onder de §§ *b* en *d* van art. 1 van laatstgenoemd Ons besluit wordt volgenderwijze vervangen, terwijl de daarbij behoorende Staat Litt. B vervalt.

Het gestelde onder § *b* wordt vervangen door:

Art. 8 wordt gelezen:

Het Rijk is verdeeld in drie Militaire Afdeelingen, te weten:

de 1ste, — standplaats *Amsterdam*, — begrijpende: *Noordholland* en *Zuidholland* ten noorden van de *Lek*, de daaraansluitende *Bakkerskil*, de *Nieuwe Maas*, het *Scheur* en den *Nieuwen Waterweg van Rotterdam naar Zee;*

de 2de, — standplaats *Utrecht*, — begrijpende: *Groningen*, *Friesland*, *Drenthe*, *Overijssel*, *Gelderland*, ten noorden van den *Rhijn* en *Utrecht*;

de 3de, — standplaats *Gorinchem*, — begrijpende: *Zeeland*, *Noordbrabant*, *Limburg*, *Gelderland* ten zuiden van den *Rhijn* en de *Lek*, en *Zuidholland* ten zuiden van de *Lek*, de *Bakkerskil*, de *Nieuwe Maas*, het *Scheur* en den *Nieuwen Waterweg van Rotterdam naar Zee.*

Het gestelde onder § *d* wordt vervangen door:

Achter de 1ste alinea van art. 10 moet volgen:

Voor wat betreft de werkzaamheden der nationale militie, ressorteren:

De Provinciale Adjudanten in:	*Onder den Bevelhebber in de:*
Noordholland en *Zuidholland.*	1ste Militaire afdeeling.
Utrecht, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen* en *Drenthe.*	2de idem.
Zeeland, *Noordbrabant* en *Limburg.*	3de idem.

In de laatste alinea van dit artikel vervallen de woorden: „*en de besettingen.*"

Art. 2. Dit besluit treedt in werking met 1 Mei a. s.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 23sten Februarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

(1) Bijv. 1873, no. 91. *Red.*
(2) Bijv. 1875, no. 186.

No. 84. Aanschrijving *van den* **Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid**, *van den 25sten Februarij* 1880, *Afd. Telegrafie, no.* 62, *houdende regeling der voorwaarden en bepalingen, waarop aan de Spoorwegmaatschappij Nijmegen-Pruisische grenzen vergunning wordt verleend haar diensttelegraaf te gebruiken voor het overbrengen van bijzondere telegrammen.* (*Circ. no.* 7).

DE MINISTER VAN WATERSTAAT, HANDEL EN NIJVERHEID verleent, namens den Koning, vergunning tot wederopzeggens toe aan de Spoorwegmaatschappij Nijmegen-Pruissische grenzen tot het gebruik van haren diensttelegraaf op de stations en halten van den spoorweg op Nederlandsch gebied, voor het overbrengen van bijzondere telegrammen, onder de navolgende voorwaarden en bepalingen:

Art. 1. De telegraaf langs den spoorweg op Nederlandsch gebied wordt voor de dienst van het publiek beschikbaar gehouden, voor zoover de dienst van de weg het toelaat.

De Maatschappij bepaalt op welke uren hare telegraafkantoren voor het publiek open zijn. Van deze bepaling en van elke wijziging daarin wordt in tijds kennis gegeven aan de administratie van den Rijkstelegraaf.

Art. 2 De Maatschappij is onderworpen aan de bepalingen van het reglement voor de dienst van den Rijkstelegraaf, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 12 December 1875 (*Sb. no.* 240), gelijk dit werd gewijzigd en aangevuld bij Koninklijk besluit van 22 September 1879 (*Sb. no.* 153), zoomede aan de bepalingen van het Koninklijk besluit van 7 October 1879 (*Sb. no.* 156), zooals die besluiten thans luiden of later mogten worden gewijzigd.

De in de reglementen voor de binnenlandsche en internationale dienst van den Rijkstelegraaf te brengen wijzigingen zijn ook voor de Maatschappij verbindend, te rekenen van den dag, waarop zij bij het Rijk worden ingevoerd.

Art. 3. De overbrenging van telegrammen naar plaatsen naar Nederland geschiedt door tusschenkomst der Nederlandsche rijkslijnen, ook wanneer in of nabij die plaatsen telegraafkantoren der Maatschappij zijn gevestigd.

Art. 4. Indien de regering een der telegraafkantoren van de Maatschappij met een der rijkstelegraafkantoren wenscht te verbinden, zal de Maatschappij een Morsetoestel op haar kantoor plaatsen en gedurende den dagdiensttijd van het verbonden rijkstelegraafkantoor moeten doen bedienen.

Art. 5. Tot verzekering der stipte naleving van de bepalingen der wet van 7 Maart 1852 (*Sb. no.* 48) zijn de telegraafkantoren der Maatschappij ten allen tijde toegankelijk voor de met het toezigt van regeringswege te belasten ambtenaren.

Art. 6. De registers dier telegraafkantoren worden zóó ingerigt, dat het toezigt op de verzending der telegrammen van regeringswege mogelijk zij.

De modellen voor die registers worden aan de goedkeuring der Regering onderworpen.

Art. 7. De kosten van zegel en registratie dezer vergunning komen ten laste der Maatschappij.

's Gravenhage, den 25sten Februarij 1880.

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 85. Resolutie van den Minister van Financien, van den *26sten Februarij* 1880, *no.* 65, *regelende de uitvoering der wet van den 28sten December* 1879, (*Sb. no.* 250), *tot wijziging en aanvulling der wetten omtrent de heffing en de verzekering der invoerregten en accijnsen.* (*Verz. no.* 21.)

Art. 1. Volgens de eerste zinsnede behoeven zij die gebruik willen maken van de faciliteiten, toegestaan ingevolge art. 1 der wet van 4 April 1870 (*Sb. en Verz. no.* 61), hiervan niet meer vooraf schriftelijk kennis te geven aan den ontvanger. Op de volg- en doorvoerlijsten komen dus de formulieren voor de bedoelde kennisgeving te vervallen. Bij eene nieuwe oplaag van het materieel voor de generale verklaringen zal daarin mede, in verband met de onderwerpelijke wetsbepaling, de noodige veranderingen gebragt worden.

In afwachting van nadere voorschriften, en behoudens het hierboven gezegde, blijven de Koninklijke besluiten van 26 Maart 1872 (*Sb. no.* 19) en van 12 Maart 1876 (*Sb. no.* 53) nopens den in-, uit- en doorvoer van goederen, die van 4 Augustus 1874 (*Sb. no.* 116) en 17 Julij 1876 (*Sb. no.* 114) omtrent het binnenlandsch vervoer, en dat van 7 November 1876 (*Sb. no.* 93; *Verz. no.* 104) nopens den in-, uit- en doorvoer over entrepôt van kracht.

Art. 3. In daartoe leidende gevallen wordt de intrekking van de toestemming of toelating tot het oprigten of in gereedheid brengen van accijnspligtige fabrieken, winkels of neringen in het terrein van toezigt langs de grenzen, met opgaaf van gronden door den provincialen inspecteur aan den Minister voorgesteld. Wordt, niettegenstaande die intrekking het bedrijf in strijd met het Koninklijk besluit voortgezet, dan moet worden geverbaliseerd tot toepassing van art. 227 der Algemeene Wet.

Art. 4. Volgens dit artikel, in verband met art. 311 der Algemeene Wet, behoeven overtredingen der wetten op de invoerregten en accijnsen niet meer te worden geconstateerd door minstens twee daartoe bevoegde personen, maar zullen voortaan ook processen verbaal, opgemaakt door één ambtenaar dier middelen, in regten als wettig bewijs gelden op den voet van art. 239, eerste zinsnede, dier wet. Om dus dergelijke overtredingen in regten te kunnen vervolgen is het voortaan geen volstrekt vereischte dat die door meer dan één persoon zijn waargenomen, terwijl des noods één ambtenaar kan worden belast met dienstverrigtingen, welke vroeger aan twee moesten worden opgedragen.

Deze bepaling kan groot nut bewijzen, vooral op de losplaatsen, waar het dikwijls niet mogelijk is twee ambtenaren tegelijk voor dezelfde dienst aan te wijzen, en aan de kleine grenskantoren. Voor het gewone ambulante toezigt, meer bijzonder aan de grenzen, zal het zamenzijn van ambtenaren voor'shands wel regel moeten blijven.

Tegen 1 Januarij 1881 moeten de provinciale inspecteurs berigten over de gevolgen van de onderwerpelijke bepaling voor de regeling van de dienst.

Art. 5. Door dit artikel in verband met art. 4 der wet is het bepaalde bij artikel 84 K. B. omtrent het opnemen van goederen door één ambtenaar bekrachtigd, met deze belangrijke uitbreiding dat op grond van dergelijke opneming ook bekeuring kan worden ingesteld.

De voorschriften van § 70 der instructie van 8 April 1872, no. 20

(*Vers. no.* 85) moeten echter ook in het vervolg worden in acht genomen, met uitzondering van het bepaalde bij de voorlaatste zinsnede.

Art. 8. De bewoordingen van art. 8, tweede zinsnede, der wet van 4 April 1870 (*Sb. en Vers. no.* 61) hebben aanleiding gegeven tot twijfel of de schipper, die den volgbrief voor eene lading vrije goederen ter opgegeven toestemmingsplaats aan de ambtenaren vertoont, doch zonder vergunning met een gedeelte der lading naar elders vertrekt en dit aldaar lost, te dier zake kan worden vervolgd tot toepassing van boete volgens genoemd artikel 8. Door verduidelijking van redactie is thans de grond voor dergelijken twijfel weggenomen. Ten overvloede wordt nog opgemerkt dat de nieuwe bepaling geene verandering brengt in de voorschriften der resolutie van 9 Augustus 1870, no. 84 (*Vers. no.* 117) — 8°. — betreffende ladingen steenkolen, bestemd om op verschillende plaatsen te worden gelost, noch in de voorschriften der resolutie van 8 Mei 1871, no. 20 (*Vers. no.* 55) betreffende het toestaan van verandering in de bij den invoer opgegeven losplaatsen.

Art. 9. Door dit artikel vervalt voor de gezagvoerders van zeeschepen de verpligting om bij elke reis den meetbrief door den ontvanger te doen afteekenen, en zijn zij voortaan alleen des gevraagd tot vertooning van dat document gehouden.

De afteekening van den meetbrief door den ontvanger, welke vooral bij vertooning van buitenlandsche documenten van dien aard soms bezwaren opleverde, kan voortaan achterwege blijven.

De voorschriften tot uitvoering van de artt. 2, 6 en 7 zullen te zijner tijd worden meêgedeeld.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 86. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 26sten Februarij* 1880, *no.* 66, *regelende de gevallen, waarin vrijstellingen van personeele belasting voor militairen, in een gebouw buiten de kazerne gehuisvest van toepassing zijn.* (*Vers. no.* 28).



De vrijstelling van personele belasting, bedoeld in de resolutie van 25 September 1869, no. 41 (*Vers. no.* 162), is alleen dan van toepassing, wanneer militairen in een gebouw buiten de kazerne *dóór en voor rekening van het Rijk* zijn gekazerneerd of gehuisvest. Daarom kan dus geen aanspraak worden gemaakt, indien de woning, in plaats van door het Rijk, *door den belanghebbende is gehuurd*, al komt ook de huur geheel of gedeeltelijk ten laste van het Rijk.

Bij beschikking van 31 Januarij ll., VIde afdeeling, no. 94, heeft de Minister van Oorlog de militaire autoriteiten in gelijken zin ingelicht

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 87. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 26sten Februarij* 1880, *no.* 51, *houdende indeeling van het kantoor der directe belastingen te Arnhem in de tweede klasse.* (*Verz. no.* 22).

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelezen het berigt van den provincialen inspecteur der directe belastingen enz. te *Zutphen*, van 20 Februarij ll., waaruit blijkt dat de vermoedelijke belooning van het vacante kantoor der directe belastingen te *Arnhem*, kan worden geraamd op *f* 6030 en na aftrek eener som van *f* 1810 voor kosten van beheer op *f* 4220 zuiver 's jaars;

Gelet op de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Verz. no.* 209);

Heeft goedgevonden en verstaan:

Het ontvangkantoor der directe belastingen te *Arnhem* te rangschikken in de *tweede* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 88. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 27sten Februarij* 1880, *no.* 5, *houdende verlenging der concessie tot tolheffing op den weg van Alkmaar naar Egmond aan den Hoef.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 24 Februarij 1880, no. 43, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bij ons besluit van 14 Maart 1874, no. 17 (1) aan het bestuur der gemeente Alkmaar verleende en bij Ons besluit van 7 Maart 1877, no. 18 (2) tot 15 Maart 1880 verlengde concessie tot tolheffing op den Schelpweg van Alkmaar naar Egmond aan den Hoef, andermaal te verlengen tot 15 Maart 1883 overeenkomstig het bij laatstgenoemd besluit gevoegd tarief.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 27sten Februarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1874, no. 98.
(2) Bijv. 1877, no. 84. *Red.*

No. 89. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 28sten Februari* 1880, *no.* 7, *houdende instelling eener Staatscommissie ter voorbereiding eener wettelijke regeling der Vicarie-Stichtingen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken, van den 17den Februarij 1880, 2de afd., no. 147, en van den 21sten Februarij 1880, afd. O, lit. O;

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Ministers van den 26sten Februarij 1880, 2de afd., no. 106, en van den 26sten Februarij 1880, lit. T, afd. O;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. een Staats-Commissie in te stellen ter voorbereiding van eene wettelijke regeling van het onderwerp der Vicarie-Stichtingen;

2°. aan deze Commissie op te dragen een geschied- en regtskundig onderzoek in te stellen naar den oorsprong, den vroegeren en den tegenwoordigen staat van die stichtingen in de onderscheidene deelen des lands, en van de uitkomsten van dat onderzoek aan Ons een verslag uit te brengen met zoodanige adviesen, als zij raadzaam zal achten;

3° te bepalen dat deze Commissie, na voor de eerste maal door Ons te zijn bijeengeroepen, zal vergaderen te 's Gravenhage, of, na van Ons bekomen magtiging, ook elders;

4°. te benoemen tot leden dezer Commissie:

mr. J. Telting, raadsheer in den Hoogen Raad, tevens voorzitter;

mr. B. J. Lintelo baron de Geer van Jutphaas, hoogleeraar in de regtsgeleerdheid bij de Rijks-Universiteit te Utrecht;

mr. W. B. S. Boeles, vice-president van het geregtshof te Leeuwarden;

mr. H. Verloren van Themaat, president der arrondissements-regtbank te Utrecht;

mr. F. C. W. Koker, kantonregter te Wageningen;

W. van Beuningen, predikant te Ameide en Tienhoven;

A. M. van Lommel, Roomsch-Katholiek geestelijke te 's Gravenhage:

5°. aan de Commissie als secretaris toe te voegen: G. A. N. T. Jansen van Afferden, commies bij het Departement van Justitie;

6°. te bepalen dat de leden en de secretaris vergoeding zullen genieten voor reis- en verblijfkosten volgens de eerste klasse van het tarief, vastgesteld bij Ons besluit van 15 December 1849 (*Sb. no.* 62), voor zoover zij zich tot de bijwoning van vergaderingen of voor andere werkzaamheden der Commissie buiten hunne woonplaats moeten begeven.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat, met de daartoe betrekkelijke voordragt, in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financien, alsmede aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 28sten Februarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Justitie,
(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 90. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 28sten Februarij* 1880, *no.* 8, *houdende instelling eener Staatscommissie tot herziening van het Burgerlijk Wetboek.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie, van den 18den Februarij 1880, 1ste afd., no. 96;

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister, van den 26sten Februarij 1880, 1ste afd., no. 107;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. eene Staats-Commissie in te stellen tot herziening van het Burgerlijk Wetboek;

2°. aan deze Commissie op te dragen aan Ons tot dat einde de noodige voorstellen te doen in den vorm van wetten met daarbij behoorende memoriën van toelichting;

3°. te bepalen, dat de Commissie hare eindbesluiten zal voorbereiden in drie afdeelingen; zullende de zamenstelling der afdeelingen nader door Ons worden geregeld, met vaststelling tevens van zoodanige algemeene voorschriften als noodig zijn, opdat, niettegenstaande de arbeidsverdeeling, de eenheid van het werk bewaard blijve;

4°. te bepalen, dat de Commissie, na voor de eerste maal door Ons te zijn bijeengeroepen, hare algemeene vergaderingen zal houden te 's Gravenhage, of, na van Ons bekomen magtiging, ook elders; terwijl de vergaderingen der afdeelingen zullen gehouden worden ter plaatse door Ons aan te wijzen;

5°. te benoemen:

tot lid en algemeen voorzitter mr. J. J. van Meerbeke, raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden;

tot leden:

mr. J. M. Smits, advocaat-generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden;

mr. P. R. Feith, raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden;

mr. R. T. H. P. L. A. van Boneval Faure, hoogleeraar bij de Rijksuniversiteit te Leiden;

mr. C. W. Opzoomer, hoogleeraar aan de Rijksuniversiteit te Utrecht;

mr. G. Diephuis, hoogleeraar bij de Rijksuniversiteit te Groningen;

mr. M. A. van den Acker, raadsheer in het geregtshof te 's Hertogenbosch;

mr. W. J. Triebels, president der arrondissements-regtbank te Arnhem;

mr. E. W. Guljé, regter in de arrondissements-regtbank te Almelo;

mr. A. E. J. Nijsingh, kantonregter te Meppel;

mr. L. J. van Oppen, notaris te Gulpen;

mr. A. P. Th. Eyssell; regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank en advocaat te 's Gravenhage;

mr. W. A. van Hoek, advocaat en procureur te Middelburg;

mr. T van Hettinga Tromp, procureur te Leeuwarden;

mr. J. C. de Vries, advocaat en procureur te Amsterdam;

tot lid en algemeen secretaris, mr. C. Asser, regter in de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage;

6°. aan de Commissie als Secretarissen toe te voegen;

mr. G. J. Ph. graaf Schimmelpenninck, substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Amsterdam;

mr. W. J. Wintgens, advocaat en adjunct-commies bij het Departement van Oorlog, te 's Gravenhage;

mr. J. W. S. A. Versteeg, advocaat en procureur te 's Gravenhage.

7°. te bepalen dat de leden en de secretarissen vergoeding zullen genieten voor reis- en verblijfkosten volgens de eerste klasse van het tarief, vastgesteld bij Ons besluit van 15 December 1849 (*Sb. no.* 62), voor zoover zij zich tot bijwoning van vergaderingen of andere werkzaamheden der Commissie buiten hunne woonplaats moeten begeven.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat, met de daartoe betrekkelijke voordragt, in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Financien en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 28sten Februarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Justitie,
(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 91. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 28sten Februari* 1880, *no.* 16, *houdende nadere regeling van plaatselijk en garnizoens-kommando.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 25sten Februarij 1880, Kabinet, Litt. C[6];

Hebben goedgevonden en verstaan, in te trekken het bepaalde bij de noot, voorkomende in de rubriek aanmerkingen van den staat Litt. B, behoorende tot Ons besluit van 17 October 1851, no. 52, alsmede Ons besluit van 1 September 1875, no. 26, en voorts te bepalen:

In de garnizoensplaatsen, waar geen Plaatselijke Kommandant is benoemd, treedt de hoogste en oudste in rang zijnde Officier van de troepen, aldaar aanwezig, op als Kommanderende Officier van het garnizoen.

Ingeval de Plaatselijke Adjudant een hoogeren of gelijken rang bekleedt dan de hoogste in rang zijnde Officier van de troepen van het garnizoen, zal die Adjudant tevens als Plaatselijke Kommandant optreden.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 28sten Februarij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 92. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 1sten Maart* 1880, *no.* 3, *houdende concessie tot tolheffing op den straatweg van de Eembrug naar den Amersfoortschen postweg met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 26 Februarij 1880, no. 60, afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 16 Augustus ll. no. 26;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan de gemeente Baarn wordt met ingang van 1 Julij 1880 tot 1 Julij 1883 concessie verleend tot tolheffing op den straatweg van de Eembrug naar den Amersfoortschen postweg, overeenkomstig het bij dit besluit gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in artikel 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 1sten Maart 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Tarief *voor den tol op den Straatweg van de Eembrug tot den Amersfoortschen postweg.*

	Tarief voor het gebruik maken van den Straatweg tusschen Baarn en den Baarnschen dijk.	Tarief voor het gebruik maken van den Straatweg tusschen Baarn en de Eemsbrug.
Voor elk los runderbeest, ezel, muilezel, kalf, schaap, varken, ...	*f* 0.01	*f* 0.02
Met dien verstande dat voor meerdere schapen of varkens te gelijk gedreven nooit meer verschuldigd zal zijn dan	" 0.10	" 0.15
Voor elk los of gezadeld paard en voor ieder voor een voertuig aangespannen ezel.	" 0.02	" 0.03

	Tarief voor het gebruik maken van den Straatweg tusschen Baarn en	
	den Baarnschen dijk.	de Eembrug.
Voor elken bok, geit of hond gespannen voor een rij- of voertuig met twee of meer wielen	*f* 0.02	*f* 0.03
Voor rij- of voertuigen op twee of vier wielen op veeren, sleden of beladen hooiwagens voor elk gespannen paard	" 0.05	" 0.08
Voor rij- of voertuigen op twee of vier wielen, zonder veeren voor elk aangespannen paard	" 0.04	" 0.06
Voor elk aangespannen paard voor een zoogenaamde mallejan met hout beladen .	" 0.10	" 0.25
Voor elk paard wanneer de mallejan onbeladen is	" 0.05	" 0.10
Wanneer twee rij- of voertuigen aan elkander zijn gekoppeld zal bovendien voor ieder gekoppeld voertuig worden betaald, indien het met hooi beladen is	" 0.10	" 0.15
Indien het niet met hooi beladen is. .	" 0.04	" 0.06

Half tolgeld zullen betalen:

a. de bouwlieden die den tol passeeren voor het melken van hun vee;

b. de bouwlieden, wonende in de wijk ter Eem, behalve dan wanneer zij met een rijtuig op veeren of met een mallejan den tol passeeren.

Van den tol zullen vrij zijn:

a. de ambtenaren van den waterstaat.

b. de bouwlieden, die den tol passeeren voor het halen van gras.

c. de in de kom der gemeente wonende bouwlieden die den tol passeeren om paarden of vee naar de weide te brengen of producten, of mestspecien te vervoeren van of naar de landen, uitkomende op den achterweg of binnen 500 meter van den tolboom.

Behoort bij Koninklijk besluit van 1 Maart 1880, no. 3.

Mij bekend,

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 93. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 1sten Maart* 1880, *no.* 4, *houdende concessie tot heffing van Schutgeld door het verlaat van den polder van Willens.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 26 Februarij 1880, no. 61, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het polderbestuur van Willens, onder de gemeenten Reeuwijk en Gouda wordt tot 1 Maart 1883 op nieuw vergunning verleend tot heffing van Schutgeld door het Verlaat van dien polder overeenkomstig het bij Ons besluit van 24 December 1874 no. 2 behoorend tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van het Verlaat en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig bedoelde voorschriften niet opgevolgd dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, *den* 1*sten Maart* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 94. **Resolutie** *van den* **Minister van Financien**, *van den* 2*den Maart* 1880, *no.* 9, *houdende vaststelling der wijze van invulling van het titelblad der kwartaals-kohieren.* (*Verz. no.* 25.)

Het titelblad van de kwartaals-kohieren der personele belasting moet op de volgende wijze worden ingevuld:

In de eerste plaats behooren de totalen der verschillende grondslagen en der remissien over het volle jaar op dat blad uit het kohier te worden overgebragt. Daarna moet het bedrag in hoofdsom van iederen grondslag, zoomede dat der remissien, *over de kwartalen* berekend worden, doch zóó dat de uitkomst overeenstemt met het totaal in hoofdsom van het kohier.

Mogt er ten gevolge van het opvoeren of verwaarloozen van onderdeelen van eenten een klein verschil zijn, dan behoort dat weggenomen te worden door het eerste bedrag, aangeteekend in de kolom: „Bedrag der belasting over . . . . kwartalen", te verhoogen of te verlagen.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 95. **Besluit** *van* **Gedeputeerde Staten van Gelderland**, *van den 2den Maart* 1880, *no.* 69, *houdende de door den Koning goedgekeurde ontbinding van de bestaande gemeenschap van de polders Wamel, Dreumel en Alphen, onder den naam van Molenpolder.* (*P. B. no.* 27.*)

Extract uit het register der besluiten van Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland.

Dingsdag, den 2den Maart 1880.

Nader voorgenomen het Koninklijk besluit van 3 Februarij 1880, no. 14, tot goedkeuring der verordening, gearresteerd bij het besluit der Staten van 7 November 1879, no. 6, tot ontbinding van de bestaande gemeenschap van de polders *Wamel, Dreumel en Alphen* onder den naam van *Molenpolder*, door intrekking van het bij Koninklijk besluit van 15 Februarij 1850, no. 61, goedgekeurde reglement, — ingekomen bij missive van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, d.d. 6 Februarij 1880, no. 12, afdeeling Waterstaat A;

Nader gezien de bovenvermelde verordening en de daarin bij art. 6 voorkomende bepaling;

Gelet op het door het Bestuur van genoemden molenpolder naar aanleiding van dezerzijds besluit van 17 Februarij j.l., no. 88, in zesvoud overgelegde en door den President en den Secretaris van genoemd bestuur onderteekende, bij evengemeld art. 6 bedoelde, scheidingscontract:

Gelet op dezerzijds besluit van 14 Januarij j. l., no. 32, en op de verdere betrekkelijke besluiten;

Gehoord het gerapporteerde;

Is goedgevonden:

1o. Enz.

3o. Te bepalen dat bovenbedoelde verordening zal in werking treden den 1 Mei 1880.

4o. Enz.

5o. Meergemelde verordening op te nemen in het Provinciaal blad.

6o. Enz.

En zal extract dezes gezonden worden aan enz. en wat punten 3 en 5 betreft in het Provinciaal blad worden geplaatst.

Accordeert met voorschreven register,
De Griffier der Staten,
(*Get.*) VAN DER FELTZ.

Vergadering van de Staten der provincie Gelderland.

No. 6. *Vrijdag, den 7den November* 1879.

De Staten der provincie Gelderland hebben besloten, vast te stellen de navolgende

Verordening *ter ontbinding van de bestaande gemeenschap onder den naam van Molenpolder, van de polders Wamel, Dreumel en Alphen, betreffende hunne waterlozing door intrekking van het reglement voor dien molenpolder, en ter regeling van het bestuur over de waterlozing der genoemde polders afzonderlijk.*

Art. 1. Het reglement op het beheer van de waterwerken en het stoomgemaal in den Molenpolder van Wamel, Dreumel en Alphen,

vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten d.d. 20 Julij 1849, en goedgekeurd bij Koninklijk besluit d.d. 15 Februarij 1850, no. 61, wordt buiten werking gesteld.

Art. 2. Het bestuur van den Molenpolder, volgens het in het vorige artikel genoemd reglement ingesteld, wordt bij de inwerkingtreding dezer verordening opgeheven.

Art. 3. Bij die opheffing wordt het bestaande stoomgemaal, met wat daartoe behoort, overgedragen aan den polder van Dreumel en worden de in- en uitschulden van den gemeenschappelijken polder, alsmede alle overige aan de gemeenschap behoorende goederen en gelden onder de drie polders Wamel, Dreumel en Alphen verdeeld, en de onderlinge verhouding dier polders geregeld, alles volgens den grondslag van het o. d. van 21 Maart 1879 door de geërfden ontworpen en aangenomen scheidings-contract, nader door Gedeputeerde Staten, zoo noodig met wijziging, goed te keuren.

Art. 4. De onderlinge grenzen van de drie polders Wamel, Dreumel en Alphen blijven na de ontbinding van den Molenpolder dezelfde als die welke tusschen die polders, met uitzondering der belangen van waterlozing, altijd bestaan hebben en worden alleen in zoover gewijzigd onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, als door den aanleg van nieuwe werken zal vereischt worden.

Art. 5. Het beheer over de waterlozing van ieder der drie polders wordt na de ontbinding van den Molenpolder gevoerd, afzonderlijk door de poldermeesters van den polder waartoe zij behoort, volgens de regelen van het Rivierpolder-reglement.

Art. 6. Deze verordening treedt in werking, nadat de Koninklijke goedkeuring daarop zal zijn verkregen, op een door Gedeputeerde Staten bij de goedkeuring van het scheidings-contract te bepalen dag.

De Staten der provincie Gelderland,
(*Get.*) VAN LIMBURG STIRUM, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN DER FELTZ, *Griffier.*

Behoort bij Koninklijk besluit van 8 Februarij 1880, no. 14.
Mij bekend,
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 96. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 3*den Maart* 1880, *no.* 9, *houdende concessie tot heffing van veergelden in het overzetveer over de Merwede tusschen Gorinchem en de Werken en Sleeuwijk met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 27 Februarij 1880, no. 39, afd., Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 24 Maart 1875 no. 1;

Hebben goedgevonden en verstaan:

aan het gemeentebestuur van Gorinchem voor den tijd van drie jaren, eindigende 19 Maart 1883, concessie te verleenen tot de heffing van

veergelden in het overzetveer over de Merwede, tusschen Gorinchem en de Werken en Sleeuwijk, overeenkomstig het tarief door den Gemeenteraad van Gorinchem den 16 Januarij 1880 vastgesteld, en bij dit besluit gevoegd.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 3den Maart 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Tarief *der veergelden in het overzetveer tusschen Gorinchem en De Werken en Sleeuwijk.*

Volg-nommer.	OMSCHRIJVING.	Bedrag van het veerloon.
1.	Personen, boven 12 jaren oud. { Voorkajuit . .	ƒ 0.15
	Achterkajuit . .	- 0.10
2.	Kinderen van 12 jaren oud en daar beneden, ter beoordeeling van den Kapitein . . . . . { Voorkajuit . .	- 0.07^{5}
	Achterkajuit . .	- 0.05
3.	Paarden bij de hand geleid of aan gespannen, met uitzondering der bespanning van de voertuigen, bedoeld bij volgnummers 14 en 26 van dit tarief .	- 0.20
4.	Runderen per stuk	- 0.20
5.	Vette kalveren en vette varkens, per stuk . . .	- 0.10
6.	Schapen, nuchtere kalveren, ezels bij de hand geleid en magere varkens, per stuk.	- 0.05
7.	Honden, bokken, geiten en biggen per stuk . .	- 0.02^{5}
8.	Een mand met biggen meer dan 4 stuks bevattende	- 0.10
9.	Gevogelte en pluimgedierte, per kooi of mand. .	- 0.05
10.	Alle vochtwaren zonder onderscheid, per vat . .	- 0.10
11.	Een rijtuig of kar op twee wielen, met den voerman.	- 0.10
12.	Een rijtuig of boerenwagen op vier wielen, met den voerman	- 0.20
13.	Zware reiskoetsen, diligences en ledige Hessische karren, per stuk.	- 0.40
14.	Een beladen Hessische wagen of kar met de bespanning en den voerman	- 1.00
15.	Een hondenwagen met één hond, met den geleider.	- 0.12^{5}
16.	Als voren met twee honden	- 0.15
17.	Een ezelwagen met één ezel, met den geleider. .	- 0.15
18.	Als voren met twee ezels.	- 0.20
19.	Ledige handwagens, per stuk.	- 0.05
20.	Vruchten van den landbouw, geladen op met paarden bespannen boerenwagens of karren . . . . . . :	vrij
21.	Vruchten van den landbouw, afzonderlijk en niet op wagens geladen overgevoerd wordende, per hectoliter.	- 0.02^{5}

Volgnummer.	OMSCHRIJVING	Bedrag van het veerloon.
22.	Een stuk geschut.	f 3.00
23.	Een geladen caisson en een smidse of voorraadwagen, per stuk.	– 2.00
24.	Een ledige caisson, een geladen Russische caisson en een ziekenwagen, per stuk	– 1.00
25.	Een ledige Russische caisson.	– 0.50
26.	Wagens of karren, dienende tot vervoer der bagage van marcherende manschappen of korpsen, mitsgaders tot vervoer van munitiën, zieke militairen en dergelijke, met de bespanning en voor iederen wagen of kar, één voerman daaronder begrepen, heen en terug per stuk.	– 1.50
27.	Passagiersgoed, beneden de 20 kilogrammen. . .	vrij
28.	Voor passagiers- of vrachtgoederen beneden 50 kilogrammen wegende, per passagier of per partij. .	– 0.10
29.	Daarboven wegende en iedere 50 kilogrammen meer.	– 0.10

De rijtuigen, karren en boerenwagens, genoemd onder volgnommer 11 en 12, die met de bespanning op den zelfden of den volgenden dag heen en terug overgezet worden, betalen alleen voor de heenreis vracht, mits voorzien van een retourbillet, dat bij de heenreis aangevraagd en betaald moet worden.

Voor de vrachtgoederen op eene diligence of ander openbaar middel van vervoer geladen, wordt niet stuksgewijze maar in massa betaald, namelijk de helft meer dan de som voor het overzetten dier rijtuigen zelve verschuldigd.

In dienst reizende militairen betalen halve vracht voor hunne personen en paarden.

De personen die met rij- of voertuigen in het algemeen vervoerd worden, betalen volgens dit tarief.

Vrij van betaling zijn de personen, bepaaldelijk belast met het vervoer en geleide van de over te brengen paarden of runderen, ter beoordeeling van den kapitein.

Omtrent de vracht van goederen, voorwerpen en dieren, niet in dit tarief genoemd, moet vóór de overvaart met den kapitein worden overeengekomen.

Dit niet geschied zijnde, zal de belanghebbende zich moeten onderwerpen aan het vrachtloon, daartoe door vermelden kapitein te bepalen.

Bij ijsgang in de rivier zal het veerloon dagelijks door den Burgemeester van Gorinchem bepaald worden.

Indien er over de rivier een pad gebaand is, volgens de verordening op het veer, zal voor den overgang moeten betaald worden door iederen persoon twee en een halve cent en voor alle artikelen in dit tarief genoemd, de helft van het gewone vrachtloon.

Op daartoe gedane aanvrage, minstens zes uren te voren bij den Burgemeester van Gorinchem in te dienen, kunnen Burgemeester en Wethouders dier gemeente verlof geven de veerstoomboot buiten de

gewone diensten te doen overvaren, mits niet vroeger of later dan twee uren vóór den aanvang of na het einde dier gewone diensturen.

In dit geval zal door hen, die deze vergunning erlangen, buiten het gewone veerloon moeten worden betaald:

a. *f* 1.25 per uur, dat de veerstoomboot in de vaart wordt gehouden;

b. *f* 3.50 eens af, voor de bemanning.

Burgemeester en Wethouders van Gorinchem kunnen, telkens onder goedkeuring van den gemeenteraad, voor de passage van het veer, abonnementen tot verminderd tarief, met de ondernemers van diligenses, vrachtwagens, postritten en dergelijken aangaan.

Dit tarief treedt in werking met den dag zijner afkondiging.

Aldus vastgesteld door den Raad der Gemeente Gorinchem in zijne openbare vergadering van den 16den Januarij 1880.

De Secretaris, *De Burgemeester*,
(*Get.*) W. SLOOTWEG. (*Get.*) A. NOORDERBROEK.

Behoort bij Koninklijk Besluit van 3 Maart 1880, no. 9.

Mij bekend.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 97. Koninklijk-Besluit *van den 4den Maart* 1880, *no.* 3, *houdende wijziging in de heffing der regten aan den boom bij het gehucht Dilgt in Groningen.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 2 Maart 1880, no. 37, afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 18 Februarij 1856, no. 63.

Hebben goedgevonden en verstaan:

met wijziging in zooverre van Ons aangehaald besluit te bepalen, dat de regten, welke thans worden geheven aan den boom bij het gehucht Dilgt, voortaan zullen worden geheven voor twee derde gedeelten aldaar en voor één derde aan de brug in den Singelweg te Groningen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 4den Maart 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 98. Resolutie *van den* Minister van Financien, *van den 9den Maart* 1880, *no.* 78, *houdende annulling van het model der lijsten tot verzending van aanslagbilletten der directe belastingen.* (*Vers. no.* 28.)

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Herzien de resolutie van 26 Maart 1870, no. 14 (*Vers. no.* 44);

Heeft goedgevonden en verstaan te bepalen hetgeen volgt:

1°. Het bij gemelde resolutie vastgestelde model der lijsten, dienende tot verzending van aanslagbiljetten wegens de directe belastingen, wordt aangevuld met een formulier van ontvangbewijs, luidende:

„Ontvangen van mijn ambtgenoot te . . . . eene lijst met . . . . . aanslagbiljetten, in diens register *Verschillende stukken* no. 9 ingeschreven onder no. . . . .

. . . . den . . . . 188 .

De ontvanger der Directe belastingen,

(Handteekening.)"

2°. Binnen acht dagen na de ontvangst van eene lijst met aanslagbiljetten zendt de onvanger het bewijs ingevuld en onderteekend aan zijn ambtgenoot terug, die daarvan melding maakt in zijn register *Verschillende stukken* no. 9.

Heeft deze dat bewijs niet binnen tien dagen na de verzending der lijst ontvangen, dan geeft hij daarvan kennis aan zijn ambtgenoot die het bewijs moest afzenden.

Biljetten die in het ongereede zijn geraakt worden vervangen door nieuwe, even als de oorspronkelijke zoo noodig gezegeld.

3°. Het model der lijsten wordt in de serie materieel *Directe belastingen* onder no. 12 opgenomen. Eene voldoende hoeveelheid zal binnen kort aan de ontvangers der directe belastingen worden gezonden.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal,

(*Get.*) BARTSTRA.

No. 99. MISSIVE *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 9den Maart* 1880, *houdende voorschrift tot inschrijving der aangeteekende brieven met aangegeven geldswaarde in het register no.* 11, *en afschaffing der boeking der aangeteekende brieven voor de Hulpkantoren in het register no.* 12. (*Circ. no.* 1099.)

De bij art. 81 der instructie, gevoegd bij no. 807 der Verzameling, voorgeschreven boeking der aangeteekende brieven met aangegeven geldswaarde in een afzonderlijk register (no. 116) wordt ingetrokken. De bedoelde brieven worden voortaan mede in het register no. 11 ingeschreven. Het register no. 116 komt dientengevolge te vervallen, behoudens verbruik van den nog in het magazijn aanwezigen voorraad dier registers.

Zoodra echter de thans op de postkantoren te *Amsterdam*, *Rotterdam*, *'s Gravenhage* en *Utrecht* in gebruik zijnde registers no. 116 zijn volgeschreven, wordt aldaar met de inschrijving der brieven met aangegeven waarde in het register no. 11 begonnen. Aan de overige postkantoren worden echter, totdat de voorraad is uitgeput, registers no. 116 verstrekt. Deze kantoren gaan dus niet tot de inschrijving der brieven met aangegeven waarde in het register no. 11 over, dan nadat hun, uit eene mededeeling van het bureau materieel, zal gebleken zijn dat geene registers no. 116 meer voorhanden zijn.

Bij eene herdruk van het register no. 11 zal het gedrukte formulier, ter vermelding van het bedrag der aangegeven waarde, met eene daartoe

betrekkelijke aanwijzing „aangegeven waarde [redacted]" worden aangevuld. Bij de boeking van eenen gewonen aangeteekenden brief worworden die woorden doorgestreept.

De aangifte der geldswaarde en het bedrag der aangegeven geldswaarde worden in het register no. 11, zooals het nu is ingerigt, op duidelijke wijze vermeld in de voor de inschrijving van het gewigt bestemde kolom van dat register. Op de aan den afzender uit te reiken strook van het register worden de aangifte en het bedrag der aangegeven geldswaarde in letterschrift op de tegenzijde vermeld.

De boeking in het register no. 12 op het postkantoor van aankomst, van de van andere kantoren ontvangen aangeteekende brieven met of zonder aangifte van geldswaarde, bestemd voor hulpkantoren, waarmede het postkantoor in regtstreeksche betrekking staat, wordt opgeheven.

De verzending naar de hulpkantoren van de bedoelde brieven wordt daarentegen voor 't vervolg vermeld in de laatste kolom van de rubriek „aangeteekende brieven" van het advies der depêche van het kantoor waarmede de brief is ontvangen, door invulling van den naam van het hulpkantoor van bestemming en met aanduiding der depêche waarmede de verzending geschiedt.

Vastgesteld 9 Maart 1880, no. 73.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 100. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den 9den Maart* 1880, *no.* 34, *tot toepassing der artikelen* 5, 6, 7 *en* 8, *in verband met art.* 16, *van het reglement op de wegen en voetpaden in Zuid-Holland met modellen.* (*P. B. no.* 24).

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Gezien art. 9 van het reglement op de wegen en voetpaden in de provincie Zuid-Holland;

Hebben besloten:

1°. Vast te stellen — zooals die hierachter volgen — de modellen voor de in de artikelen 6, 7 en 8 bedoelde processen-verbaal van opneming, schouw en herschouw der wegen en voetpaden in deze Provincie, *dienende tot hoofdverbinding tusschen de verschillende bebouwde Gemeentekommen*, alsmede van de daarin gelegen kunstwerken;

2°. Burgemeesters en Wethouders te verzoeken om voor zoover zich in hunne Gemeenten wegen, voetpaden of kunstwerken bevinden, in voormelde cathegorie vallende *en welke onder beheer staan van een Waterschaps- of Polderbestuur*, aan zoodanig bestuur een volledig en geauthentiseerd uittreksel uit den legger der wegen en voetpaden — voor zooveel betreft dien weg, dat voetpad of kunstwerk — te doen toekomen;

3°. de Gemeente-, Waterschaps- en Polderbesturen in dit Gewest — wie zulks aangaat — te herinneren aan hunne verpligting om overeenkomstig de slotalinea's van art. 6 en van art. 8 van het aangehaald Provinciaal Reglement, afschrift van het dáárbedoeld proces-verbaal van opneming én van herschouw aan deze Vergadering in te zenden.

Dit besluit zal worden geplaatst in het *Provinciaal Blad* en afdrukken daarvan zullen worden gezonden aan de Besturen der Gemeenten, Waterschappen en Polders in dit Gewest.

's Gravenhage, *den* 9*den Maart* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter*.
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier*.

Bijlage I.

Model A.

Op heden den (1) is door de ondergeteekenden (2)
ter voldoening aan het voorschrift vervat in art. 6 van het Reglement op de Wegen en Voetpaden in de Provincie Zuid-Holland, opneming gedaan van de (3)
wegen, voetpaden en kunstwerken, gelegen binnen het grondgebied van (4) en dienende tot hoofdverbinding tusschen de verschillende bebouwde Gemeentekommen.

Daarbij is gebleken, dat aan de na te melden wegen en werken de aangegeven verbeteringen behooren te worden aangebragt, om te voldoen aan de bij art. 5 van gezegd Reglement gegeven voorschrift (5);

Wordende tevens bepaald dat de schouw, bedoeld in art. 7 van meervermeld Reglement, zal worden gehouden op (6)

Aldus opgemaakt ten jare en dage voormeld.

(7)

---

(1) Vermelding van den dag waarop de opneming heeft plaats gehad.

(2) Vermelding van naam, voornaam en kwaliteit van hen door wie de opneming is geschied.

(3) Wanneer de opneming geschiedt door of van wege een Gemeentebestuur hier in te vullen: »*niet onder beheer van eenig Polder- of Waterschapsbestuur staande*" en waar de opneming plaats heeft door of van wege een Polder of Waterschapsbestuur in te vullen: »*onder het beheer van het Bestuur van* *dezen Polder* / *dit Waterschap* *staande*."

(4) Wanneer de opneming geschiedt door het Gemeentebestuur, in te vullen: »*de Gemeente* . . . . ." en wanneer zij plaats heeft door of van wege eenig Polder- of Waterschapsbestuur, in te vullen: »*den Polder* . . . . . . of *het Waterschap* . . . . ."

(5) Hier te vermelden het volgnummer of de letter waaronder de weg, het voetpad of het kunstwerk op den legger der wegen en voetpaden voorkomt, daarbij tevens op te geven de onderhoudspligtigen, zooals die op den legger staan vermeld; en eindelijk wat aan den weg, het voetpad of het kunstwerk behoort te geschieden.

(6) Vermelding van den dag voor den te voeren schouw.

(7) Onderteekening van hen door wie de opneming is geschied.

Bijlage II.

Model B.

Op heden den (1) is door de ondergeteekenden (2)
ter voldoening aan het voorschrift, vervat in art. 7 van het Reglement op de Wegen en Voetpaden in de Provincie Zuid-Holland, en overeenkomstig de publicatie van den (3)
schouw gedreven over de (4)
wegen, voetpaden en kunstwerken, gelegen binnen het grondgebied van (5) en dienende tot hoofdverbinding tusschen de verschillende bebouwde Gemeentekommen.

Daarbij is gebleken, dat aan de na te melden wegen en werken, nog niet of niet voldoende zijn aangebragt de verbeteringen, omschreven in het proces-verbaal van opneming (6)
als: (7)

wordende tevens bepaald dat de onderhoudspligtigen zullen behooren te zorgen dat het gebrekige uiterlijk vóór den (8)
zij hersteld; na het verstrijken van welken termijn de herschouw zal worden gedreven bij art. 8 van meergenoemd Provinciaal Reglement voorgeschreven.

Aldus opgemaakt ten jare en dage vermeld.

(9)

---

(1) Vermelding van den dag waarop de schouw is gedreven.

(2) Vermelding van naam, voornaam en kwaliteit van hen door wie de schouw is gedreven.

(3) Vermelding der dagteekening van de publicatie, waarbij het proces-verbaal van opneming ter algemeene kennis is gebragt.

(4) Wanneer de schouw wordt gedreven door of van wege een Gemeentebestuur hier in te vullen: »*niet onder beheer van eenig Polder- of Waterschapsbestuur staande*" en waar dit plaats heeft door of van wege eenig Polder- of Waterschapsbestuur in te vullen: »*onder het beheer van het Bestuur van* $\frac{\textit{dezen Polder}}{\textit{dit Waterschap}}$ *staande.*"

(5) Wanneer de schouw wordt gedreven door het Gemeentebestuur, in te vullen: »*de Gemeente.....*" en wanneer deze geschiedt door eenig Polder- of Waterschapsbestuur, in te vullen: »*den Polder* .... of *het Waterschap* ...."

(6) Dagteekening van het proces-verbaal van opneming.

(7) Volgnummer of letter waaronder de weg, het voetpad of het kunstwerk op den legger voorkomt, tevens met vermelding van den onderhoudspligtige.

(8) Vermelding van den nadEren termijn voor de goede oplevering van den weg, het voetpad of het kunstwerk gesteld.

(9) Handteekening van hen door wie de schouw is gedreven.

Bijlage III.

Model C.

Op heden den (1) is door de ondergeteekenden (2)
ter voldoening aan het voorschrift, vervat in art. 8 van het Reglement op de Wegen en Voetpaden in de Provincie Zuid-Holland, en overeenkomstig de publicatiën van den (3)
herschouw gedreven over de (4)
wegen, voetpaden en kunstwerken, gelegen binnen het grondgebied van (5) en dienende tot hoofdverbinding tusschen de verschillende bebouwde Gemeentekommen.

Daarbij is gebleken dat de na te noemen wegen en werken, die bij de eerste schouw, gehouden den (6)
in gebrekigen toestand zijn bevonden, niet zijn hersteld ingevolge de daarbij gegeven voorschriften en alzoo nog niet beantwoorden aan het bepaalde omtrent het onderhouwd van wegen, voetpaden of kunstwerken, vervat in art. 5 van meervermeld Provinciaal Reglement, als:

(7)

Aldus opgemaakt ten jare en dage voormeld.

(8)

---

(1) Vermelding van den dag, waarop de herschouw is gedreven.

(2) Vermelding van naam, voornaam en kwaliteit van hen door wie de herschouw is gedreven.

(3) Vermelding der dagteekeningen van de publicatien, waarbij de processen-verbaal van opneming en eerste schouw ter algemeene kennis zijn gebragt.

(4) Wanneer de herschouw wordt gedreven door of van wege een Gemeentebestuur hier in te vullen: »*niet onder beheer van eenig Polder- of Waterschapsbestuur staande*» en waar deze geschiedt door of van wege eenig Polder- of Waterschapsbestuur, in te vullen, „*onder het beheer van het Bestuur van* $\frac{\textit{dezen Polder}}{\textit{dit Waterschap}}$ *staande*«.

(5) Wanneer de herschouw wordt gedreven door het Gemeentebestuur, in te vullen: »*de Gemeente* . . . .» en wanneer deze geschiedt door eenig Polder- of Waterschapsbestuur, in te vullen: «*den Polder* . . . . of *het Waterschap* . . . . »

(6) Vermelding van de dagteekening, waarop de eerste schouw heeft plaats gehad.

(7) Volgnummer of letter, waaronder de weg, het voetpad of het kunstwerk op den legger voorkomt, tevens met vermelding van de onderhoudspligtigen, en de lengte der kwaad geschouwde gedeelten.

(8) Handteekening van hen door wie de herschouw is gedreven.

No. 101. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 10*den Maart* 1880, *no.* 15, *houdende wijziging der inrichting van het Departement van Oorlog.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende, dat aan de inspecteurs der onderscheidene wapens en de chefs der onderscheidene dienstvakken van de landmagt meer gelegenheid gegeven moet worden, om het gezag, waarmede zij bekleed zijn, uit te oefenen en met het leger in aanraking te komen;

Overwegende, dat, in verband hiermede, wijziging der inrigting van het Departement van Oorlog noodig is;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van 4 Maart 1880, litt. U[e], Kabinet;

Hebben goedgevonden en verstaan, met intrekking van Ons besluit van 27 November 1877, no. 1 (1), en in afwachting van de nadere voorstellen, die Ons door Onzen genoemden Minister ten aanzien van den werkkring der inspecteurs van de wapens en der chefs van dienstvakken gedaan zullen worden, — te bepalen:

Art. 1. Het Departement van Oorlog is verdeeld in: *zes* afdeelingen

Iste afdeeling: *Secretariaat*,
IIde „ *Generale staf*,
IIIde „ *Personeel*,
IVde „ *Artillerie*,
Vde „ *Genie*,
VIde „ *Intendance*,

en *een*, buiten die afdeelingen staand bureau: *Secretarie, indices en archieven.*

Art. 2. Onze Minister van Oorlog verdeelt de afdeelingen, voor zooveel noodig, in bureaux en stelt de algemeene regelen vast, waarnaar de werkzaamheden over de afdeelingen en de bureaux verdeeld worden.

Art. 3. Aan het hoofd van de Iste afdeeling staat een hoofdambtenaar met den titel van regtsgeleerde-adviseur;

aan dat der IIde afdeeling een luitenant-kolonel of majoor van den generalen staf;

aan dat der IIIde afdeeling een referendaris;

aan dat der IVde afdeeling een luitenant-kolonel of majoor van de artillerie;

aan dat der Vde afdeeling een luitenant-kononel of majoor van de genie; en

aan dat der VIde afdeeling een intendant der 2de klasse of een onder-intendant van de 1ste klasse.

Aan het hoofd van het bureau *Secretarie, indices en archieven* staat een hoofdcommies of commies.

Art. 4. De chef van den generalen staf, de inspecteur van het wapen der genie en de hoofdintendant zijn, ieder voor zooveel betreft de afdeeling welke naar zijn dienstvak of wapen genoemd is, bevoegd kennis te nemen van de zaken, welke bij die afdeeling behandeld worden, en hieromtrent aan den Minister voorstellen te doen.

---

(1) Bijv. 1877, no. 325. *Red.*

Zij hebben hunne bureaux — welker zamenstelling nader door Ons geregeld wordt — in een der gebouwen van het Departement van Oorlog.

Art. 5. Door Ons wordt aangewezen wie, overeenkomstig het bij art. 3 bepaalde, hoofd eener afdeeling van het Departement zal zijn.

Art. 6. De, volgens art. 3 van Ons besluit van 27 November 1877 no. 1, aan het hoofd der *ook*, bij art. 1 van dat besluit sub *a—k* vermelde, afdeelingen geplaatste secretaris-generaal, chef van den generalen staf, inspecteurs der verschillende wapens en chefs der verschillende diensten worden bij deze op de meest eervolle wijze ontheven van hunne betrekking van chef eener afdeeling van het Departement van Oorlog, onder dankbetuiging voor de daarin door hen bewezen diensten.

Art. 7. De zorg voor de *Bibliotheek van het Departement van Oorlog* blijft opgedragen aan de bestaande, met het toezigt daarover belaste, Commissie, wier leden door Onzen Minister van Oorlog worden benoemd uit de officieren en ambtenaren van het Departement en ook door hem worden ontslagen, en welke Commissie door hem van de noodige instructien voorzien wordt.

Onder de bevelen dier Commissie is een commies of adjunct-commies, behoorende tot het personeel van het Departement, als bibliothecaris werkzaam, bijgestaan door een mede tot dat personeel behoorenden ambtenaar van een minderen rang dan die welken hij bekleedt.

Art. 8. De indeeling van het militaire en burgerlijke personeel, behoorende tot of gedetacheerd bij het Departement en noodig voor de dienst in de afdeelingen of in het bureau *Secretarie, indices en archieven*, geschiedt door Onzen Minister van Oorlog.

Door genoemden Onzen Minister wordt ook bepaald: welke der tot het personeel van het Departement behoorende officieren de betrekking van adjudant des Ministers moet vervullen; welke der tot dat personeel behoorende ambtenaren en officieren fungeren moeten als hoofden, respectievelijk, van het bureau *Secretarie, indices en archieven* en van de bureaux, waarin de afdeelingen verdeeld zijn; en welke ambtenaren, overeenkomstig het bij de tweede alinea van art. 7 bepaalde, werkzaam moeten zijn bij de *Bibliotheek*.

Art. 9. De hoofden der afdeelingen *Generale staf*, *Genie* en *Intendance*, alsmede de officieren en ambtenaren, ingedeeld bij die afdeelingen, kunnen door Onzen Minister van Oorlog bestemd worden, om tevens werkzaam te zijn, respectievelijk, op het bureau van den chef van den generalen staf, op dat van den inspecteur van het wapen der genie en op dat van den hoofdintendant.

Art. 10. De inrigting der *huishoudelijke dienst* van het Departement geschiedt — met inachtneming van de daaromtrent bij de Koninklijke besluiten van 12 April 1844, no. 47, en van 3 Februarij 1867, no. 28, gemaakte bepalingen — door Onzen Minister van Oorlog.

Art. 11. Dit besluit treedt in werking met 1 Mei 1880.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift gezonden zal worden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 10*den Maart* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 102. **Besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,** *van den 11den Maart* 1880, *houdende het door den Koning goedgekeurde reglement op het gebruik van en het vervoer over de openbare wegen in de provincie Noord-Brabant, met voertuigen die zich over ijzeren of stalen sporen bewegen.* (*P. B. no.* 9.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;

doen te weten, dat door de staten dier Provincie in hunne vergadering van 17 Februari 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORDBRABANT:

„Overwegende, dat het wenschelijk is voorgekomen, dat bepalingen worden vastgesteld ten aanzien van het gebruik van- en het vervoer over de openbare wegen in *Noord-Brabant*, met voertuigen, die zich over ijzeren of stalen sporen bewegen.

„Gelet op het reglement van politie op het gebruik van- en het vervoer over de openbare wegen in *Noord-Brabant* (*P. B.* 1859, *no.* 10).

„Hebben besloten vast te stellen als volgt:

„Art. 1. De bepalingen van het reglement van politie op het gebruik van- en het vervoer over de openbare wegen in *Noord-Brabant*, vastgesteld bij besluit van 8 Juli 1859, gewijzigd bij besluit van 5 Juli 1870, (*P. B. no.* 67), zijn niet van toepassing op rij- en voertuigen die zich over ijzeren of stalen sporen bewegen.

„Art. 2. De voorwaarden, waaronder het gebruik van openbare wegen, geene rijks- of provinciale wegen zijnde, voor aanleg en exploitatie van tramwegen door de beheerders en toezichthebbende besturen wordt toegestaan, zijn, met het oog op de bruikbaarheid en veiligheid van den weg, voor het gewoon vervoer aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten onderworpen.

„Art. 3. De bestuurders van rij- of voertuigen, zijn verplicht op de eerste waarschuwing, te geven door den bestuurder van een naderend tramrijtuig, de geheele spoorbaan voor den doortocht vrij en onbelemmerd te laten.

„Art. 4. Van de beslissingen van Gedeputeerde Staten, krachtens artikel 2 genomen, is hooger beroep bij den Koning toegelaten binnen veertien dagen na de ontvangst van de desbetrekkelijke kennisgeving.

's Hertogenbosch, den 17*den Februari* 1880.

De Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter.*

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*"

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 26 Februari 1880, no. 7.

Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 11den Maart 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 103. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zeeland, *van den 12den Maart* 1880, *no.* 58*a*, *houdende het door den Koning goedgekeurde besluit tot vereeniging van de Ankervere- en 's Heer Arendskerkepolders en de waterschappen St. Pieter en Heinkenszand tot een waterschap genaamd „'s Heer Arendskerke."* (*P. B. no.* 33.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND
doen te weten:

1°. dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van 7 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE ZEELAND
besluiten:

Art. 1. De *Ankervere-* en *'s Heer Arendskerkepolders* en de waterschappen *St. Pieter* en *Heinkenszand* worden vereenigd tot een waterschap genaamd *„'s Heer Arendskerke"*, om gezamenlijk als één waterschap te worden bestuurd en beheerd.

Art. 2. Het nieuwe waterschap omvat alzoo de *Ankervere-*, *'s Heer Arendskerke-*, *Oude-Nieuwland-*, *St. Pieters-*, *Noordzak-*, *Stelle-*, *Noordland-*, *Oosterguite-*, *Oosterland-*, *Westerguite-*, *Uitslag-*, *Oudeland-*, *Vlaanderken-*, *Oudekamer-*, *Plate-*, *Pieters-*, *Nieuwlandeke-*, *Nieuwekamer-*, *Zuiderland-*, en *Lowijsenpolders*.

Art. 3. Het waterschap wordt begrensd:

ten noorden door den *Oost-*, den *Schenge-* en den *De Perponcherpolder;*

ten oosten door de *Breede watering bewesten Yerseke*, den *Noord-Daniels-*, den *Zuid-Daniels-* en den *Zuidzakpolder*, de *Breede watering* voornoemd, en den *Lange-Nieuwlandpolder*;

ten zuidoosten, *ten zuiden* en *ten zuidwesten* door den *Kruiningen-*, den *Nieuw-Landeke-*, den *Calange-*, den *Blazekop-* en den *St. Anthonijpolder*;

ten westen door den *Nieuwe-Kraaijert-* en den *Oude-Kraaijertpolder.*

De grens wordt nader bepaald door den teen van den buitenberm der dijken welke het waterschap omringen, of waar geen buitenberm bestaat door den teen van die dijken, en in beide gevallen door het verlengde van den teen ter plaatse waar die is doorsneden.

De teen wordt gevonden:

aan de noordzijde van den dijk tusschen *Ankervere-* en den *'s Heer Arendskerkepolder* aan de eene zijde, en den *Oost-*, den *Schenge-* en den *De Perponcherpolder* aan de andere zijde;

aan de noord-westzijde van den dijk tusschen den *'s Heer Arendskerkepolder* en de *Breede watering bewesten IJerseke*;

aan de westzijde van den dijk tusschen den *St. Pieterspolder* en den *Breede watering* voornoemd;

aan de zuidzijde van den dijk tusschen den *St. Pieterspolder* en den *Noord-Danielspolder* tot de westelijke grens van den zoogenaamden zaaidijk, zijnde het perceel no. 526 van de sectie H der gemeente *'s Heer Arendskerke*;

van daar loopt de grens langs de westzijde van dat perceel tot de noordzijde van het perceel no, 527;

van daar langs die noordzijde tot het groene wegje, en van dat punt zuidwaarts langs dat wegje tot de zuidzijde van den dijk tusschen den *Noordzak-* en den *Zuidzakpolder*;

van daar volgt de grens weder den teen van den buitenberm der dijken of van de de dijken, zooals hiervoren is bepaald.

De teen wordt gevonden:

aan de zuidzijde van den dijk tusschen den *Noordsakpolder* en den *Zuidsakpolder*;

aan de oostzijde van den dijk tusschen den *Plate-*, den *Oude-kamer-*, den *Nieuw-Landeke-* en den *Pieterspolder* aan de eene zijde, en den *Zuidsakpolder* aan de andere zijde;

aan de noordzijde van den dijk tusschen den *Lowijsenpolder* en den *Zuidsakpolder*;

aan de zuidwest- en zuidzijde van den dijk tusschen den *Lowijsenpolder* en de *Breede watering* voornoemd;

aan de westzijde van den dijk tusschen den *Lowijsenpolder* aan de eene zijde, en den *Lange-Nieuwland-* en den *Kruiningenpolder* aan de andere zijde;

aan de noordzijde van den dijk tusschen den *Lowijsenpolder* aan de eene zijde, en den *Nieuw-Landeke-*, den *Calange-* en den *Blazekoppolder* aan de andere zijde;

aan de noordoostzijde van den dijk tusschen den *Lowijsenpolder* en den *St. Anthonijpolder*;

aan de westzijde van den dijk tusschen den *Lowijsen-*, den *Zuiderland-*, den *Vlaanderken-*, den *Uitslag* en den *Westerguitepolder* aan de eene zijde, en den *Nieuwe-Kraaijertpolder* aan de andere zijde;

aan de west- en aan de noordzijde van den dijk tusschen den *Westerguitepolder* en den *Oude-Kraaijertpolder*;

aan de westzijde van den dijk tusschen den *Stelle-*, den *Oude-Nieuwland-* en den *Ankerverepolder* aan de eene zijde, en den *Oude-Kraaijertpolder* aan de andere zijde.

Art. 4. De inrigting van dit waterschap komt in werking met 1 Mei 1880. Alsdan treden de besturen en ontvangers-griffier der in art. 1 genoemde polders of waterschappen af, behoudens de verpligting opgelegd in art. 5, en treedt het nieuwe bestuur op, met de bevoegdheid en de verpligting van polderbestuur overeenkomstig het Algemeen reglement voor de polders of waterschappen.

Art. 5. Op dat tijdstip gaan op het nieuwe waterschap over al de eigendommen, regten en schulden van de polders of waterschappen in art. 1 genoemd, het onderhoud hunner werken en alle andere verpligtingen welke op hen rusten.

Art. 6. Tot de bedoelde werken behooren:

a. de dijken welke volgens art. 3 binnen het waterschap liggen;

b. het gedeelte van den *Krommeweg* in den *Ankerverepolder*, loopende van den *Ankerveerschenweg* tot den *Spoorweg*;

c. de waterleidingen en kunstwerken welke zijn aangewezen in de staten die door de vergaderingen van ingelanden van de in art. 1 genoemde polders of waterschappen zijn vastgesteld overeenkomstig art. 23 van het Algemeen reglement voor de polders of waterschappen.

Art. 7. Tot de in art. 5 bedoelde regten en verpligtingen behooren die welke aan de in art. 1 genoemde polders of waterschappen zijn toegekend of opgelegd bij het Reglement op het beheer der uitwatering door de *Sluis in de Piet*.

Art. 8. De kosten van onderhoud en van vernieuwing, en alle andere kosten hoe ook genaamd welke uit het bestuur en beheer voortvloeijen,

onverschillig of zij het waterschap in zijn geheel dan wel een deel daarvan betreffen, worden door het waterschap gedragen.

Het dijkgeschot ter bestrijding der uitgaven wordt over al de landen in het waterschap omgeslagen op den voet van hoofdstuk X van het Algemeen reglement voor de polders of waterschappen.

Art. 9. De archieven van de in art. 1 bedoelde polders of waterschap worden bij het bestuur van het nieuwe waterschap overgebragt, binnen een maand, nadat het is opgetreden.

Art. 10. De rekening en verantwoording van de inkomsten en uitgaven van elk dier polders of waterschappen, over het laatste dienstjaar door hunne ontvangers griffier opgemaakt en door hunne besturen afgelegd, wordt door de vergadering der ingelanden van die polders of waterschappen vóór of op 30 April 1880 vastgesteld.

De saldo's worden vóór 1 Junij in de kas van het nieuwe waterschap gestort.

Art. 11. Binnen een maand na de afkondiging van dit besluit worden de stembevoegde ingelanden van de in art. 1 genoemde polders of waterschappen in vereenigde vergadering bijeengeroepen door den dijkgraaf van het waterschap *Heinkenszand*, ten einde onder zijne leiding voor het nieuwe waterschapsbestuur het aantal gezworenen te bepalen en een voorstel op te maken tot vaststelling van het hectarental, bedoeld in art. 42 van het Algemeen reglement.

Nadat door Gedeputeerde Staten het aantal gezworenen goedgekeurd en het bedoeld hectarental bepaald is, wordt door genoemden dijkgraaf de vergadering van ingelanden van het nieuwe waterschap bijeengeroepen en onder zijne leiding overgegaan tot het vaststellen der bezoldiging van de leden van het polderbestuur en van den ontvanger-griffier en tot het benoemenvan dijkgraaf en gezworenen.

Deze benoemingen geschieden zoo tijdig, dat de benoemden op 1 Mei 1880 in betrekking kunnen treden.

De vergaderingen van ingelanden, in dit artikel bedoeld, worden gehouden te *Heinkenszand*, met inachtneming der regelen voorkomende in hoofdstuk V van het Algemeen reglement. Elk dezer vergaderingen wijst den persoon aan, die haar als secretaris zal bijstaan.

Art. 12. Nadat het bestuur van het nieuwe waterschap is opgetreden, wordt zoodra mogelijk een ontvanger-griffier benoemd en inmiddels in de tijdelijke waarneming der betrekking voorzien.

Opheffing van door ontvangers-griffier gestelde zekerheid wordt door de vergadering der ingelanden van het nieuwe waterschap verleend, binnen één maand na het overstorten van de saldo's.

Art. 13. De staat in art. 23 en de polderligger in art. 103 van het Algemeen reglement bedoeld, worden opgemaakt binnen zes maanden, na het optreden van het bestuur van het nieuwe waterschap.

Art. 14. Voor zooveel noodig worden door Gedeputeerde Staten nader voorschriften gegeven ter uitvoering van dit besluit.

2°. dat het voorschreven besluit is goedgekeurd bij Zijner Majesteit besluit van 2 Maart 1880, no. 6.

Gegeven te *Middelburg*, 12 Maart 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) v. KARNEBEEK, *Voorzitter*.
(*Get.*) E. FOKKER, *Griffier*.

No. 104. **Besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland,** *van den* 12*den Maart* 1880, *no.* 53*b*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het Reglement op het beheer der uitwatering door de Sluis in de Piet.* (*P. B. no.* 34).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND,
doen te weten:

1°. dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van 7 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE ZEELAND,
besluiten:

Art. 1. De hieronder vermelde artikelen van het Reglement op het beheer der uitwatering door de *Sluis in de Piet*, vastgesteld 7 November 1874, Prov. blad no. 142 (1), worden gewijzigd en derhalve gelezen als volgt:

Art. 1. De *Noord-Kraaijert-*, *West-Kraaijert-*, *Nieuwe-Kraaijert-*, *Oude-Kraaijert-*, *Oost-*, *Broeder en Zuster-*, *Nieuw-Sabbinge-*, *Westerland-*, *Westkerke-* en *Schengepolders* en het waterschap *'s Heer Arendskerke* vormen, voor zoo ver hunne gemeenschappelijke uitwatering betreft, één waterschap.

Art. 5. 2*de en* 3*de zinsnede.* De algemeene vergadering is zamengesteld uit afgevaardigden van de polders en het waterschap genoemd in art. 1.

Voor elken polder minder dan 500 hektare groot, wordt één afgevaardigde, voor de andere worden twee afgevaardigden, en voor het waterschap *'s Heer Arendskerke* worden drie afgevaardigden benoemd.

7*de zinsnede.* De dijkgraaf van den *Schengepolder* is van regtswege lid en voorzitter van het dagelijksch bestuur.

De 9de zinsnede vervalt.

Art. 7. 4*de zinsnede.* De aftredende leden van de algemeene vergadering en van het dagelijksch bestuur zijn weder benoembaar.

Artikel 2. De thans in betrekking zijnde afgevaardigden van de *Ankervere-* en *'s Heer Arendskerkepolders* en van de waterschappen *Heinkenszand* en *St. Pieter* treden alle af 1 Augustus 1880.

De afgevaardigden van het waterschap *'s Heer Arendskerke* worden tijdig genoeg benoemd om alsdan in betrekking te treden.

Zij treden af 1 Augustus 1886.

In de eerste algemeene vergadering van afgevaardigden wordt door het lot bepaald wie van degenen die in 1884 moeten aftreden, in 1882 zal aftreden.

2°. dat het voorschreven besluit is goedgekeurd bij Zijner Majesteit besluit van 2 Maart 1880, no. 6.

Gegeven *te Middelburg*, *den* 12*den Maart* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) v. KARNEBEEK, *Voorzitter.*
(*Get.*) E. FOKKER, *Griffier.*

---

(1) Bijv. 1874, no. 417. *Red.*

No. 105. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 16*den Maart* 1880, *no.* 7, *houdende concessie tot heffing van bruggeld aan de brug over de Dedemsvaart bij de Rollecate gemeente Nieuw-Leusen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 12 Maart 1880, no. 60, afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 4 Januarij 1878, no. 2; (1)

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan Vrouwe J. E. ENGELKENS, douairière van Mr. C. W. Baron van DEDEM en W. J. Baron van DEDEM tot 1 Januarij 1883 op nieuw concessie te verleenen tot heffing van bruggeld aan de brug over de Dedemsvaart bij de Rollecate gemeente Nieuw-Leusen overeenkomstig het bij Ons Besluit van 5 December 1867, no. 74, (2) gevoegd tarief voor de heffing van bruggelden op de Dedemsvaart.

De vaartuigen welke ten dienste van provinciale werken langs de Dedemsvaart bouwstoffen of gereedschappen hebben vervoerd, zullen zoo zij afvaren en voorzien zijn van een door den hoofd opzigter der vaart af te geven bewijs vrij zijn van de betaling van het bruggeld.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud en bediening van de brug en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze Concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Overijssel volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 16*den Maart* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 106. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den* 16*den Maart* 1880, 4*de afdeeling Artillerie, no.* 28, *houdende bepalingen omtrent verstrekking van geweren, munitie, enz. aan vereenigingen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel.*

's Gravenhage, den 16*den Maart* 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

In aanmerking nemende, dat de bepalingen omtrent de verstrekking van geweren, munitie, enz. aan vereenigingen tot vrijwillige oefening

---

(1) Bijv. 1878, no. 5. *Red.*
(2) Bijv. 1867, no. 426.

in den wapenhandel wijziging behoeven, en die bepalingen in ééne beschikking wenschende zamen te vatten;

Heeft goedgevonden:

A. In te trekken de beschikkingen van:

24 Junij 1868, no. 80 A (*R. M.* 1868, blz 179),

21 December 1868, no. 74 I (*R. M.* 1868, blz. 322) en

30 December 1873, no. 44 A (*R. M.* 1873, blz. 445);

B. Ter nieuwe regeling der uitvoering van het Koninklijk besluit van 12 Mei 1867 (*Sb. no.* 49).

te bepalen:

1°. Aan de bevelhebbers in de militaire afdeelingen wordt door den Minister van Oorlog kennis gegeven van de vereenigingen, welke met 's Konings toestemming zijn opgerigt, of die toestemming nader hebben verkregen, voor zooverre althans die kennisgeving niet reeds vroeger is geschied.

2°. De aanvragen om munitiën of geweren, zoomede om militaire onderwijzers, worden door het bestuur van de vereenigingen gerigt aan de bevelhebbers in de betrokken militaire afdeelingen. Op die aanvragen moeten worden vermeld, in de eerste plaats de dagteekening en het nummer van het Koninklijk besluit, waarbij aan de vereeniging de toestemming van Zijne Majesteit is verleend; en voorts: de juiste getalsterkte der leden van de vereeniging.

3°. Aan het bestuur van elke vereeniging kunnen worden afgegeven zooveel geweren als er geweerdragende leden zijn.

4°. De aanvragen tot het bekomen van geweren worden, vergezeld van een door het bestuur der vereeniging op zegel af te leggen VERKLARING — volgens bijgevoegd model — gezonden aan den bevelhebber der militaire afdeeling, waarin de vereeniging gevestigd is. De bevelhebber zendt die aanvragen, na daarop zijne consideratiën en advies te hebben gesteld, of wel ze voor „*gezien*" te hebben onderteekend, aan den Minister van Oorlog ter beslissing.

5°. Het bestuur kan de getrokken geweren, bij de vereeniging in gebruik, voor eigen rekening in achterlaadgeweren van het bestaande stelsel doen veranderen, mits zulks plaats heeft bij de firma Stevens te Maastricht.

De op deze wijze getransformeerde wapens zullen minstens *vijf jaren* in het ongestoord bezit der vereenigingen kunnen blijven en mitsdien niet binnen dien tijd, overeenkomstig het bepaalde in punt 3 der bovenbedoelde VERKLARING, opgevorderd worden.

6°. De wijziging van de getrokken geweren geschiedt buiten bemoeijing van het Departement van Oorlog; de verzending van de geweren door het bestuur aan den fabriekant en omgekeerd, moet regtstreeks plaats hebben.

Het bestuur der vereeniging, waarbij zoodanige wijziging van geweren geschiedt, is echter verpligt de gewijzigde geweren aan eene keuring van Rijkswege te onderwerpen. Te dien einde worden die wapenen, door tusschenkomst van den bevelhebber in de militaire afdeeling, toegezonden aan den directeur der artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen, die ze, na door de zorg van den inspecteur der draagbare wapenen te zijn onderzocht, aan het bestuur der vereeniging terugzendt. Mogt bij het onderzoek blijken, dat de gewijzigde geweren niet aan de daarvoor gestelde eischen voldoen, dan behoeven

de aldus bedorven wapenen niet door de vereeniging te worden vergoed, maar blijven dan in de artillerie-magazijnen te *Delft* en worden onbekwaam gesteld.

7°. Voor ieder geweerdragend lid eener vereeniging kunnen jaarlijks 40 scherpe en 10 losse — of wel — 45 scherpe patronen, tot gladloops-, getrokken- of achterlaadgeweren worden verstrekt.

Worden patronen tot achterlaadgeweren ontvangen, dan neemt het bestuur der vereeniging de verpligting op zich, de verbruikte hulzen — behoorlijk met petroleum gezuiverd, welk zuiveren onmiddellijk na den afloop der schietoefeningen moet geschieden — kosteloos in te leveren in het magazijn waaruit de patronen zijn ontvangen.

8°. De aanvragen om de patronen, onder 7°. bedoeld, worden door den betrokken bevelhebber, na door dezen, als bewijs dat zij overeenkomstig het bepaalde geschieden, voor „*gezien*" te zijn onderteekend, aan den Kommandant der Vesting artillerie gezonden.

Genoemde kommandant stelt vervolgens op de afgifte der aangevraagde munitie de vereischte orde, en zendt, onder dagteekening van den 1sten Januarij en den 1sten Julij van ieder jaar, aan het Departement van Oorlog eene opgave van de alzoo verstrekte munitiën.

9°. Aan de vereenigingen, waarvan de leden zich uitsluitend als artilleristen wenschen te oefenen, kan hiertoe in plaatsen, waar vesting-artillerie in garnizoen is, door de kommanderende officieren van dat wapen gelegenheid worden gegeven, om de oefeningen op de exercitie-batterijen te doen plaats hebben, mits zulks geschiedt onder toezigt van een door hem aan te wijzen artillerie-officier, en de dienst daardoor niet wordt benadeeld.

10°. Aan de vereenigingen, sub 9 bedoeld, kunnen op aanvrage van het bestuur, zoolang de voorraad zulks toelaat, evenveel sappeurs-sabels met scheeden worden verstrekt, als er leden zijn; de hierbedoelde aanvragen moeten door de bevelhebbers aan het Departement van Oorlog worden ingezonden, op de wijze als onder 4° voor de geweren is gezegd, met dit onderscheidt evenwel, dat dan het woord „*geweren*" in de VERKLARING — bedoeld bij het hiernevensgevoegd model — zoo dikwerf als het hierin voorkomt door het woord „*sabels*" moet worden vervangen.

11°. Ledergoed wordt niet verstrekt en moet dus, zoo noodig, door de vereenigingen worden aangeschaft.

12°. De kosten, vallende op de verzending van wapens en munitiën, mitsgaders de reis- en verblijfkosten van de personen, volgens punt 2 der meerbedoelde VERKLARING met het onderzoeken der wapens belast, worden door de vereeniging gedragen.

13°. Op de aanvragen tot het bekomen van militaire onderwijzers wordt door den bevelhebber de noodige orde gesteld; aan die aanvragen moet worden voldaan, zoodra en in zooverre zulks geschieden kan, zonder nadeel van de dienst bij het korps, waartoe die onderwijzers behooren.

Daar het afstaan van onderwijzers uit het leger steeds als tijdelijke maatregel tot aanvankelijke hulp moet worden beschouwd, zullen zij in den regel nimmer langer dan gedurende een half jaar aan de dienst bij hun korps mogen worden onttrokken en zal het tevens, zoo mogelijk, daarheen worden geleid, dat zij gedurende de zomeroefeningen bij het korps aanwezig zijn.

14°. De onderwijzers worden, tijdens den duur der oefeningen, als werkelijk dienst doende aangemerkt en blijven mitsdien in het genot hunner soldijen en verdere toelagen.

Op hen, die zich buiten hunne standplaats moeten begeven, is, voor zooveel noodig, het bepaalde bij Zijner Majesteits besluit van 9 November 1879, no. 27, en de beschikking van 25 d. a. v., VIIIe Afdeeling, no. 20, van toepassing.

In plaatsen, waar geen garnizoen aanwezig is, worden zij door de zorg en voor rekening van de vereenigingen gehuisvest.

15°. Aan het bestuur van iedere vereeniging, welke door den Koning is erkend, zal door den betrokken militairen bevelhebber een gedrukt exemplaar dezer beschikking worden gezonden.

(*Get.*) REUTHER.

No. 107. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 16*den Maart* 1880, *no.* 114, *houdende vaststelling der belooning verbonden aan de betrekking van deurwaarder, bij de directe belastingen te Scheveningen.* (*Verz. no.* 30).

De Minister van Financien brengt ter kennis van de belanghebbenden:

dat met ingang op 1 Mei 1880 zal worden benoemd een deurwaarder der directe belastingen voor het kantoor derzelfde middelen te *Scheveningen*;

dat de jaarlijksche belooning aan die vacante betrekking verbonden, na aftrek der kosten wegens drukwerk, enz., kan worden geraamd op *zes honderd gulden* (*f* 600); en

dat de adressen van hen, die naar voormelde betrekking wenschen te dingen, vóór 5 *April e. k.* bij het Departement van Financien moeten zijn ingekomen, belegd met een staat van dienst, overeenkomstig de resolutie van 20 April 1869, no. 12, (*Vers. no.* 56.)

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 108. RESOLUTIE *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 16*den Maart* 1880, *houdende verdeeling der gemeente Wonseradeel in onderkiesdistricten ter verkiezing van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.*

DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN;

Gelet op art. 99, laatste lid, der wet van 4 Julij 1850 (*Stbl. no.* 37);

Gedeputeerde Staten van Friesland gehoord;

Heeft goedgevonden:

met wijziging der beschikking van 6 Februarij 1878, lit. I, afdeeling, BB, (1) voor zoover daarbij de gemeente Wonseradeel, ter verkiezing van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, wordt verdeeld in onderdistricten van het hoofdkiesdistrict Sneek, die ver-

(1) Bijv. 1878, no. 56. *Red.*

deeling met ingang van 17 April a. s. op nieuw te regelen als volgt:

1°. onderkiesdistrict Wonseradeel (hoofdplaats Witmarsum), bevattende de dorpen Witmarsum, Pingjum, Schettens, Schraard en Longerhouw;

2°. onderkiesdistrict Wonseradeel (hoofdplaats Tjerkwerd), bevattende de dorpen Tjerkwerd, Dedgum, Greonterp, Hieslum, Parrega, Allingawier, voor zoo ver het onder de kadastrale gemeente Tjerkwerd behoort, Exmorra, Burgwerd, Hartwerd, Hichtum, Oldeclooster en Ugoclooster;

3°. onderkiesdistrict Wonseradeel (hoofdplaats Makkum), bevattende de dorpen Makkum, Allingawier, voor zoover het onder de kadastrale gemeente Makkum behoort, Idsegahuizen, Piaam, Gaast, Ferwoude, Cornwerd, Zurich, Wons en Engwier:

4°. onderkiesdistrict Wonseradeel (hoofdplaats Arum), bevattende de dorpen Arum, Kimswerd en Lollum.

's Gravenhage, den 16den Maart 1880.

(*Get.*) SIX.

No. 109. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 17den Maart* 1880, *no.* 7, *houdende concessie tot heffing van sluisgelden aan de Lemstersluis.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 13 Maart 1880 no. 44, afd.; Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het waterschap de Lemstersluis wordt tot 1 April 1882 concessie verleend tot heffing van sluisgelden aan de Lemstersluis, overeenkomstig het tarief, gevoegd bij Ons besluit van 17 December 1875 no. 7 (1).

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud en bediening van de sluis en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat Handel en Nijverheid is belast, met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 17den Maart 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1875, no. 387. *Red.*

No. 110. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 17*den Maart* 1880, *no.* 9, *houdende verlenging der concessie tot tolheffing op den grindweg van de Portengensche brug tot Galgenwaard.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 15 Maart 1880, no. 44, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de laatstelijk bij Ons besluit van 21 April 1877, no. 8 (1), aan het bestuur van het waterschap Kortrijk en Gieltjensdorp verleende concessie, tot tolheffing op den grindweg van de Portengensche brug tot Galgenwaard, overeenkomstig het tarief gevoegd bij Ons besluit van 27 Maart 1871, no. 15 (2), op nieuw te verlengen tot 1 Julij 1883.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 17*den Maart* 1880. (*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) G. J. G. KLERK.

No. 111. MISSIVE *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 18*den Maart* 1880, *houdende regeling van het gebruik der postwissels met de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, met Tabel.* (*Circ. no.* 1100).

Art. 1. Met 1°. April dezes jaars treedt eene nieuwe Overeenkomst tusschen Duitschland en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, tot uitwisseling van postwissels, in werking.

Dien ten gevolge kunnen, tusschen Nederland en de Vereenigde Staten, postwissels tot een maximum bedrag van 50 Dollars worden verzonden.

Art. 2. Het uit te betalen bedrag wordt in de wissels in Dollars en cents, en daarenboven onderaan, naast de woorden „Goed voor", mede in Marken en penningen vermeld.

Art. 3. De Amerikaansche munt wordt, overeenkomstig de hierbij gevoegde tabel, in Nederlandsche munt herleid.

Art. 4. Het hier te lande te heffen regt bedraagt 17½ cent voor elke *f* 12.50 of gedeelte van *f* 12.50, doch niet minder dan 35 cent.

Hiervan wordt door de Nederlandsche aan de Duitsche postadministratie 12½ cent voor elke *f* 12.50 of gedeelte van *f* 12.50, met een minimum van 25 cent, vergoed.

Art. 5. De postwissels moeten den naam van den geadresseerde, zijn naauwkeurig adres, zijne voornamen of ten minste de eerste letter zijner voornamen bevatten, alsmede de naauwkeurige opgave van de plaats van bestemming, met aanwijzing van den Staat (State) en zoo mogelijk van het District (County), waarin de woonplaats van den geadresseerde is gelegen.

In de strook *moet* in elk geval de naam en het adres van den afzender, en *kan* bovendien het uit te betalen bedrag en den dag der storting worden vermeld. Andere mededeelingen zijn niet toegelaten.

Art. 6. De postwissels *uit* de Vereenigde Staten van Noord-Amerika worden opgemaakt in Marken en penningen. Van den *afzender* wordt alleen het voor postwissels verschuldigde regt uit de Vereenigde Staten

(1) Bijv. 1877, no. 118.
(2) Bijv. 1871, no. 95. *Red.*

naar Duitschland geheven. — Door het uitwisselingskantoor te Keulen wordt het, door de Duitsche aan de Nederlandsche postadministratie, even als voor postwissels uit Duitschland naar Nederland, te vergoeden regt van 10 penningen voor 20 Mark, met een minimum van 20 penningen voor elken wissel, van het over te maken bedrag afgetrokken. De overblijvende som wordt in de Nederlandsche munt herleid en boven aan den wissel, ter uitbetaling aan den geadresseerde, met blaauwen inkt vermeld.

Indien dergelijke herleiding verzuimd, of het bedrag onduidelijk vermeld is, wordt de postwissel aan het Postambt te Keulen ter verbetering gezonden.

Vastgesteld 18 Maart 1880, no. 69.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) STARING, *l. S.-G.*

Bijlage.

Tabel *van herleiding van den gouden Dollar van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika in den Markmuntstandaard en van den laatsten in den Nederlandschen muntstandaard, op den voet van* 1 *gulden* = 1 *mark* 68 *penning.*

Amerik. munt.		Duitsche munt.		Nederl. munt.		Amerik. munt.		Duitsche munt.		Nederl. munt.	
Doll.	Cts.	Mark.	Penn.	Gld.	Cts.	Doll.	Cts.	Mark.	Penn.	Gld.	Cts.
—	1	—	05	—	03	—	29	1	24	—	75
—	2	—	09	—	06	—	30	1	28	—	77
—	3	—	13	—	08	—	31	1	32	—	80
—	4	—	17	—	11	—	32	1	36	—	82
—	5	—	22	—	14	—	33	1	41	—	85
—	6	—	26	—	16	—	34	1	45	—	87
—	7	—	30	—	18	—	35	1	49	—	90
—	8	—	34	—	21	—	36	1	53	—	92
—	9	—	39	—	24	—	37	1	58	—	95
—	10	—	43	—	26	—	38	1	62	—	97
—	11	—	47	—	28	—	39	1	66	1	—
—	12	—	51	—	31	—	40	1	70	1	02
—	13	—	56	—	34	—	41	1	75	1	05
—	14	—	60	—	36	—	42	1	79	1	08
—	15	—	64	—	39	—	43	1	83	1	10
—	16	—	68	—	41	—	44	1	87	1	12
—	17	—	73	—	44	—	45	1	92	1	15
—	18	—	77	—	46	—	46	1	96	1	18
—	19	—	81	—	49	—	47	2	—	1	20
—	20	—	85	—	51	—	48	2	04	1	23
—	21	—	90	—	54	—	49	2	09	1	26
—	22	—	94	—	56	—	50	2	13	1	28
—	23	—	98	—	59	—	51	2	17	1	31
—	24	1	02	—	62	—	52	2	21	1	33
—	25	1	07	—	65	—	53	2	26	1	36
—	26	1	11	—	67	—	54	2	30	1	38
—	27	1	15	—	69	—	55	2	34	1	41
—	28	1	19	—	72	—	56	2	38	1	43

Amerik. munt.		Duitsche munt.		Nederl. munt.		Amerik. munt.		Duitsche munt.		Nederl. munt.	
Doll.	Cts.	Mark.	Penn.	Gld.	Cts.	Doll.	Cts.	Mark.	Penn.	Gld.	Cts.
—	57	2	43	1	46	5	—	21	25	12	65
—	58	2	47	1	48	6	—	25	50	15	19
—	59	2	51	1	51	7	—	29	75	17	72
—	60	2	55	1	53	8	—	34	—	20	24
—	61	2	60	1	56	9	—	38	25	22	77
—	62	2	64	1	59	10	—	42	50	25	30
—	63	2	68	1	61	11	—	46	75	27	84
—	64	2	72	1	63	12	—	51	—	30	36
—	65	2	77	1	66	13	—	55	25	32	89
—	66	2	81	1	69	14	—	59	50	35	42
—	67	2	85	1	71	15	—	63	75	37	95
—	68	2	89	1	73	16	—	68	—	40	48
—	69	2	94	1	76	17	—	72	25	43	01
—	70	2	98	1	79	18	—	76	50	45	54
—	71	3	02	1	81	19	—	80	75	48	07
—	72	3	06	1	83	20	—	85	—	50	60
—	73	3	11	1	86	21	—	89	25	53	13
—	74	3	15	1	88	22	—	93	50	55	66
—	75	3	19	1	91	23	—	97	75	58	19
—	76	3	23	1	93	24	—	102	—	60	72
—	77	3	28	1	96	25	—	106	25	63	25
—	78	3	32	1	99	26	—	110	50	65	78
—	79	3	36	2	01	27	—	114	75	68	31
—	80	3	40	2	03	28	—	119	—	70	84
—	81	3	45	2	06	29	—	123	25	73	37
—	82	3	49	2	09	30	—	127	50	75	90
—	83	3	53	2	11	31	—	131	75	78	43
—	84	3	57	2	13	32	—	136	—	80	96
—	85	3	62	2	16	33	—	140	25	83	49
—	86	3	66	2	19	34	—	144	50	86	02
—	87	3	70	2	21	35	—	148	75	88	55
—	88	3	74	2	24	36	—	153	—	91	08
—	89	3	79	2	27	37	—	157	25	93	61
—	90	3	83	2	29	38	—	161	50	96	14
—	91	3	87	2	31	39	—	165	75	98	67
—	92	3	91	2	34	40	—	170	—	101	20
—	93	3	96	2	37	41	—	174	25	103	73
—	94	4	—	2	39	42	—	178	50	106	26
—	95	4	04	2	42	43	—	182	75	108	79
—	96	4	08	2	44	44	—	187	—	111	31
—	97	4	13	2	47	45	—	191	25	113	85
—	98	4	17	2	50	46	—	195	50	116	38
—	99	4	21	2	52	47	—	199	75	118	91
1	—	4	25	2	54	48	—	204	—	121	43
2	—	8	50	5	07	49	—	208	25	123	96
3	—	12	75	7	60	50	—	212	50	126	50
4	—	17	—	10	12						

No. 112. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 18den Maart* 1880, *no.* 77, *betreffende bekeuringen wegens overtreding der wet op de zeebrieven.* (*Verz. no* 31).



Bij het instellen van bekeuringen wegens overtreding der wet van 28 Mei 1869 (*Sb. no.* 96, *Verz. no.* 170) blijft in de deswege op te maken processen-verbaal de gewone aanhef: „Ter vordering van den „Minister van Finantien en ter vervolging van den Provincialen Inspecteur „der directe belastingen enz.„ voortaan achterwege.

Bedoelde processen-verbaal moeten ter vordering van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid opgemaakt en door tusschenkomst van den Provincialen Inspecteur aan diens Departement gezonden worden.

Zoo als hieruit van zelf voortvloeit, behoeven dergelijke bekeuringen dus ook niet meer te worden vermeld in de staten van onafgedane contentieuse zaken no. 7 (verschillende stukken). De voorschriften nopens de behandeling der hier bedoelde zaken, door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid te geven, zullen aan de ambtenaren der belastingen door tusschenkomst van het Departement van Financiën worden medegedeeld.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 113. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 19den Maart* 1880, *no.* 8, *houdende concessie tot heffing van sluisgeld aan twee sluizen in den polder het Koegras, met tarief.*



WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 16 Maart 1880, no. 50, afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 27 Maart 1876, no. 11 (1);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van den polder het Koegras wordt tot 1 April 1883 concessie verleend tot heffing van sluisgeld aan twee sluizen in dien polder, onder de gemeenten Helder en Callantsoog, overeenkomstig het bij dit besluit gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud en bediening van de sluizen en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noordholland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

---

(1) Bijv. 1876, no. 91. *Red.*

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 19*den Maart* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Tarief *der heffing van sluisgelden, ten behoeve van den polder „Het Koegras", aan de beide sluizen in dien polder, gelegen onder de gemeenten Helder en Callantsoog.*

Van elk vaartuig of elke koppeling hout, door een der sluizen komende, zal verschuldigd zijn:

indien het doorschutten geschiedt tusschen zonsopgang en zonsondergang, een som van tien cents, zegge *f* 0.10;

indien het doorschutten geschiedt tusschen zonsondergang en zonsopgang, een som van twintig cents, zegge *f* 0.20.

Behoort bij Koninklijk Besluit van 19 Maart 1880, no. 8.

Mij bekend,

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 114. MISSIVE *van den* Minister van Oorlog, *van den* 22*sten Maart* 1880, *VIIIste afdeeling intendance no.* 29, *omtrent de toepassing van het K. B. van* 9 *November* 1879 *no.* 27 (1).

's Gravenhage, den 22*sten Maart* 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG;

Vernomen hebbende, dat twijfel bestaat omtrent de toepassing van sommige bepalingen van 's Konings besluit van 9 November 1879, no. 27, (1) en de beschikking van 25 d. a. v., VIIIe Afd., no. 20 (*R. M.* 1879, I, bladz. 58);

Heeft, tot wegneming van dien twijfel, goedgevonden, te bepalen:

§ 1. Een onderofficier of een soldaat, die met paspoort — niet op verzoek verleend — of met pensioen de dienst verlaat, en, om zijne woonplaats te bereiken, een afstand van meer dan 30 kilometer moet afleggen, heeft — ongeacht den stand zijner rekening in het kleedings- en reparatiefonds — voor den dag, waarop hij het korps verlaat, regt op soldij met daggeld, mitsgaders op vervoer van 's Rijks rekening per spoortrein of stoomboot voor de reis tot zijne woonplaats binnenslands, of tot aan de grenzen van het Rijk in de rigting der woonplaats, zoo deze buitenslands is gelegen.

§ 2. De soldij met daggeld van een onderofficier of soldaat, die van het eene korps of onderdeel bij het andere overgaat, wordt betaald:

a. door de kompagnie, wanneer hij overgaat bij hetzelfde wapen of bij het wapen der maréchaussée, dit laatste in overeenstemming

---

(1) Bijv. 1879, no. 346. *Red.*

met art. 16 van het Reglement van betaling en administratie van het wapen (*R. M.* 1820, bladz. 31),

b. op aanwijzing van den plaatselijken of garnizoens kommandant, wanneer hij overgaat bij een ander wapen.

§ 3. Gaat eene verplaatsing, als bij punt *a* van § 2 bedoeld, gepaard met wijziging van soldij, dan wordt de soldij met daggeld berekend onder die van de militairen der kompagnie, die dezelfde soldij genieten als die, welke door de verplaatsing wordt verkregen. Daartoe wordt de naam van den belanghebbende — binnenslijns te vermelden — met het nummer op de contrôle, waaronder hij het laatst bij de kompagnie voorkomt, doch met den graad, waarin hij vertrekt — op de monsterrol ingeschreven.

Is de soldij, door de verplaatsing verkregen, een andere dan door militaire bij de kompagnie wordt genoten, dan wordt — met inachtneming van het bepaalde bij de vorige zinsnede — de soldij met daggeld op de monsterrol berekend nà de soldaten (miliciëns) der kompagnie, onder de omschrijving: „*Soldij met daggeld bij verplaatsing.*"

In de gevallen, bij de twee vorige zinsneden bedoeld, wordt in de monsterrol nà de laatste mutatie vermeld: „(*zie bij de sergeanten, korporaals, ens.* of wel: *zie nà de soldaten*)"; terwijl ter plaatse, waar de soldij met daggeld wordt berekend, achter den naam alléén wordt gesteld: „(*zie bij de korporaals, sergeanten, ens.*)".

§ 4. Het bepaalde bij de §§ 2 en 3 is ook van toepassing op soldaten, die bij het Algemeen depôt van discipline worden gedetacheerd, om daarbij aan de strengere tucht te worden onderworpen. In verband echter met het bepaalde bij art. 34 van het voorschrift, vastgesteld bij de beschikking van 24 September 1878, IIIe Afd., no. 58 (*R. M.* 1878, I, bladz. 900) (1), moeten de hier bedoelde soldaten worden beschouwd als op den dag na dien van aankomst bij het depôt daarbij te zijn gedetacheerd, waaruit volgt, dat:

a. zoo zij herkomstig zijn uit het garnizoen, waar het depôt gevestigd is, zij na het middageten derwaarts moeten worden overgebragt,

b. zoo zij herkomstig zijn uit een ander garnizoen, zij over den dag of de dagen der reis voor soldij moeten worden berekend naar den maatstaf, vastgesteld voor het korps, waarvan zij herkomstig zijn, en de bedragen der soldij — zoo noodig met daggeld — bij laatstbedoeld korps door de kompagnie betaald en op de monsterrol in rekening gebragt moeten worden.

De soldij met daggeld voor in den zin van het vorenstaande bij gemeld depôt gedetacheerde soldaten, die weder naar hunne korpsen worden teruggezonden, wordt betaald op aanwijzing van den plaatselijken of garnizoens-kommandant.

§ 5. Het bepaalde bij punt *b* van art. 5 van het besluit is alléén van toepassing op rekruten (burger personen), die zich voor de dienst verbinden, en dus niet op miliciens, die zich aanbieden om bij het staande leger overtegaan.

Ten aanzien dezer laatste moet worden gehandeld, als volgt:

a. Zoo zij zich aanmelden bij het korps, waartoe zij behooren, om met eene vrijwillige verbindtenis bij dat korps over te gaan, dan worden zij beschouwd als van groot verlof bij het korps te zijn teruggekeerd, en als zoodanig voor het aankomende berekend.

---

(1) Bijv. 1878, no. 269. *Red.*

b. In alle andere gevallen worden zij bij een korps — bij voorkeur van het wapen, waarbij zij zich wenschen te verbinden — voor soldij en brood in subsistentie gesteld, terwijl op de reis naar het korps hunner keuze het bepaalde bij art. 1 van het besluit van toepassing is.

c. Bij aankomst bij het korps hunner keuze wordt gehandeld als bij *a* bedoeld, of wel, zoo zij van een ander korps afkomstig zijn, worden zij — zoo noodig — tot hunne definitieve aanneming bij het korps in subsistentie opgenomen als in *b* omschreven.

§ 6. De milicïens, die volgens art. 117 der militiewet door Gedeputeerde Staten worden afgekeurd, en mitsdien uit de dienst worden ontslagen, kunnen, indien zij om hunne woonplaats te bereiken een afstand van meer dan 30 kilometer hebben af te leggen, door de zorg van den provincialen adjudant van soldij met daggeld en, zoo noodig, van vervoerbewijzen worden voorzien.

De soldij wordt berekend als voor milicïens van het korps waartoe zij behooren is vastgesteld, en het daggeld bedraagt — volgens art. 1 van het besluit — 60 cent.

Het volgens deze § betaalde wordt begrepen in den staat, bedoeld bij art. 6 van het voorschrift, in de volgende § aangehaald.

De beschikking van 15 Maart 1873, no. 60 I (*R. M.* 1873, bladz. 31) (1), wordt ingetrokken.

§ 7. Vermits zich het geval kan voordoen, dat milicïens, die na de inlijving dadelijk met groot verlof worden gezonden, hunne woonplaatsen niet op denzelfden dag kunnen bereiken, wordt aan art. 5 van het voorschrift, vastgesteld bij de beschikking van 15 November 1872, no. 56 I (*R. M.* 1872, blz. 226) (2), en laatstelijk gewijzigd bij die in den aanhef dezer bedoeld, eene tweede zinsnede toegevoegd, luidende:

„Kan een milicïen als in de vorige zinsnede bedoeld, op den dag der inlijving zijne woonplaats niet bereiken, dan wordt hem voor dien dag een daggeld van *tachtig cent* (*f* 0.80) zonder meer verstrekt. Voor den volgenden dag heeft hij alleen dàn regt op het daggeld ad 50 cent, bij de vorige zinsnede toegekend, en op vervoer voor 's Rijks rekening, wanneer de afstand van de plaats der inlijving tot de woonplaats de 30 kilometer te boven gaat."

(*Get.*) REUTHER.

No. 115. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 31*sten Maart* 1880, *no.* 104, *tot vaststelling der belooning verbonden aan de betrekking van deurwaarder bij de directe belastingen te Monnikendam.* (*Vers. no.* 32).

Volgens berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Amsterdam*, van den 2den dezer, wordt de jaarlijksche belooning van het vacantte deurwaarders-district *Monnikendam*, na aftrek der kosten wegens reizen, drukwerk enz., geraamd op *negen honderd gulden* (*f* 900).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

---

(1) Bijv. 1873, no. 71.
(2) Bijv. 1872, no. 303.

Red.

No. 116. Besluit *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den* 11*den Maart* 1880, *tot opheffing van het waterschap Slobbergors en tot indeeling daarvan bij het waterschap de Elisabeth-polder met intrekking van de voor die waterschappen onder dagteekening van* 4 *November* 1868 *vastgestelde reglementen*. (*P. Bl. no.* 10).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT,

doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 4 November 1879 is vastgesteld hetgeen volgt:

„DE STATEN DER PROVINCIE NOORD-BRABANT:

„Overwegende dat het wenschelijk is voorgekomen het waterschap Slobbegors op te heffen en bij het waterschap de Elisabeth-polder in te deelen; hebben besloten:

„Art. 1. De waterschappen Slobbegors en Elisabeth-polder onder de gemeente *Fijnaart* worden vereenigd tot een waterschap onder den naam van Elisabeth-polder, wordende de door ons bij besluit van 4 November 1868 (1) vastgestelde bijzondere reglementen voor deze waterschappen ingetrokken.

„Art. 2. Het gecombineerde waterschap wordt bepaald door de volgende grenzen:

„Ten noordoosten door den buitenteen des dijks van den polder de Oude Heijningen.

„Ten oosten door den buitenteen des dijks van den Jufvrouwenpolder.

„Ten zuiden en zuidwesten door de langs den buitenteen des dijks van het Slobbegors gelegen buitengronden, kadastraal bekend gemeente *Fijnaart* sectie H. no. 179 en sectie J. Nos. 288, 289, 291 en 292 en de sloot langs den buitenteen des dijks van den Sabina en Henrica-polder.

„Ten westen door de sloot langs den buitenteen des dijks van den Sabina Henrica polder.

„Binnen de grenzen van het waterschap is nog gelegen de buitensluissche haven, met de langs deze gelegen losplaats van den Slobbegorschen dijk tot de rivier de Mark en Dintel.

Art. 3. De dijk van het Slobbegors wordt afzonderlijk beheerd ten bate en ten laste van de Ingelanden van het Slobbegors

„Art. 4. Gedeputeerde Staten nemen de voorzieningen die tot het in werking brengen van dit besluit vereischt worden. Zij benoemen binnen eene maand na afkondiging dezes in het provinciaal blad van *Noord-Brabant*, een voorloopig bestuur bestaande uit een Voorzitter en twee leden, bijgestaan door een Secretaris-Penningmeester, welk bestuur in bediening blijft tot dat het overeenkomstig het voorschrift van art. 102 van het algemeen reglement voor de waterschappen in *Noord-Brabant* van 9 November 1861" zal zijn vervangen.

Aldus vastgesteld den 4den November 1879.

De Staten van Noord-Brabant,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter*.

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier*."

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 1 Maart 1880, no. 2.

Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 11den Maart 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier*.

(1) Bijv. 1868, no. 11. *Red.*

No. 117. **Besluit** *van* **Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,** *van den* 11*den Maart* 1880, *houdende het door den Koning goedgekeurd Bijzonder Reglement voor het waterschap de Elizabethpolder onder Fijnaart.* (*P.B. no.* 11).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT,
doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 4 November 1879 is vastgesteld hetgeen volgt:

„Bijzonder Reglement *voor het waterschap „de Elisabethpolder.*"

„DE STATEN DER PROVINCIE NOORD-BRABANT;
hebben besloten vast te stellen het navolgend bijzonder reglement voor het waterschap de Elisabethpolder onder de gemeente *Fijnaart.*

„Art. 1. Het waterschap wordt bepaald door de volgende grenzen:

„Ten noordoosten door den buitenteen des dijks van den polder de Oude Heijningen.

„Ten oosten door den buitenteen des dijks van den Jufvrouwenpolder.

„Ten zuiden en zuidwesten door de langs den buitenteen des dijks van het Slobbegors gelegen buitengronden, kadastraal bekend gemeente *Fijnaart*, sectie H. Nos. 179 en sectie I, Nos. 288, 289, 291 en 292 en de sloot langs den buitenteen des dijks van den Sabina Henrica polder.

„Ten westen door de sloot langs den buitenteen des dijks in den Sabina Henrica polder.

„Binnen de grenzen van het waterschap is nog gelegen de buitensluissche haven, met de langs deze gelegen losplaats van den Slobbegorschen Dijk tot de rivier de Mark en Dintel.

„Art. 2. Het bestuur bestaat uit eenen voorzitter en twee leden onder de benaming van dijkgraaf en gezworen.

„Art. 3. De jaarwedde van den voorzitter bedraagt *f* 35.—, die van ieder lid van het bestuur *f* 25.— en die van den secretaris-penningmeester *f* 75.—.

„Als schadeloosstelling voor het voeren der schouwen wordt door den Voorzitter, door ieder lid van het bestuur en door den Secretaris-Penningmeester genoten *f* 1.50 per dag.

„Deze schadeloosstellingen zullen gezamenlijk het bedrag van *f* 12.— in het jaar niet te boven gaan.

„Art. 4. Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten van het bestuur wordt bepaald op *f* 35.— per jaar, waaronder hoogstens *f* 10.— voor kantoor- en schrijfbehoeften van den Secretaris-Penningmeester.

„Art. 5. De vergaderingen van stemgerechtigde ingelanden worden gehouden te *Fijnaart.*

„De bijeenroeping tot bijwoning dier vergaderingen geschiedt door aflezing en aanplakking in de gemeente *Fijnaart*, ter plaatse waar dit van gemeentewege gebruikelijk is en door briefjes aan iederen stemgerechtigden ingeland of zijn gemachtigden te bezorgen.

„Art. 6. Jaarlijks wordt op den eersten Dinsdag der maand Mei aan stemgerechtigde ingelanden rekening en verantwoording van het afgeloopen dienstjaar gedaan.

„Art. 7. Het bedrag bedoeld bij art. 56 van het algemeen reglement voor de waterschappen wordt bepaald op *f* 50.—,

„Art. 8. De kennisgeving van het voeren der schouwen en het ter inzage leggen van stukken, geschiedt door aflezing en aanplakking op de wijze bij art. 5 bepaald.

„Art. 9. Voor administratiekosten van den Dijk van het voormalige Slobbegors wordt jaarlijks in de kas van het waterschap gestort. *f* 50.—,

„De baten van het afzonderlijk beheer, na aftrek van kosten voor de verbetering en onderhoud van den dijk en daarover liggenden weg, worden hectare's gewijze verdeeld tusschen de eigenaren der gronden in het Slobbegors gelegen, binnen eene maand, nadat de rekening van het vorig dienstjaar is goedgekeurd.

„Art. 10. Ingelanden, die de stemgerechtigheid missen en zonen of schoonzonen van ingelanden, mogen tot leden van het bestuur worden benoemd, mits zij de overige in het algemeen reglement gevorderde vereischten bezitten."

„Aldus vastgesteld den 4 November 1879.

De Staten van Noord-Brabant,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 1 Maart 1880 no. 2.

Gegeven te *'s-Hertogenbosch*, den 11den Maart 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 118. Besluit *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den* 11*den Maart* 1880, *houdende het door den Koning goedgekeurd bijzonder Reglement voor het waterschap de Gecombineerde polders de Vliert, het Ertveld, het Binnenland van Orthen, de Heuf en de Muntel onder de gemeenten 's Hertogenbosch en Rosmalen.* (*P. B. no.* 12.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;

doen te weten, dat door de Staten dier Provincie, in hunne vergadering van 5 November 1879, is vastgesteld hetgeen volgt:

Bijzonder reglement *voor het waterschap de Gecombineerde polders de Vliert, het Ertveld, het Binnenland van Orthen, de Heuf en de Muntel onder de gemeenten 's Hertogenbosch en Rosmalen.*

„De Staten der provincie *Noord-Brabant*, hebben besloten met intrekking van hun besluit van den 2n Juli 1878, vast te stellen het navolgend Bijzonder Reglement voor het waterschap de Gecombineerde polders de Vliert, het Ertveld, het Binnenland van *Orthen*, de Heuf en de Muntel.

„Art. 1. Het waterschap wordt bepaald door de volgende grenzen:

„Ten Noorden: het Molengat bij de Ploosche Sluis in den buitenteen van de Ertveldsche kade tot de aansluiting van deze aan den zoogenaamden Maasdijk, dwars over het Dorpswaardje, verder den zuidelijken of buitenteen van dezen Maasdijk, aansluitende aan den westelijken of buitenteen van den tweebergschen dijk onder *Rosmalen.*

„Ten Oosten: den westelijken of buitenteen van den Tweebergschen

dijk, sluitende aan den grooten weg der 1e klasse no. 8 van *'s Hertogenbosch* naar *Grave*.

„Ten Zuiden: den evengemelden weg langs den voorkant der aan de noordzijde staande woningen te *Hintham* tot de Vliertsche steeg en verder begrensd door den noordelijken teen van meergenoemden grooten weg tot de eerst aankomende brug buiten de stad, van daar begrensd door het nieuw te maken militaire exercitieterrein, verder door de gracht langs de singel of Muntelkade tot aan de Orthenpoort, door de vestinggracht langs den rijksweg naar Orthen en door de vestinggracht langs de verhoogde singelkade van dezen rijksweg naar de perceelen kadastraal bekend onder Nis. 3330 en 3331, sectie G, gemeente *'s Hertogenbosch* en verder begrensd door deze perceelen tot de Dieze.

„Ten Westen: de Dieze van genoemde perceelen Nis. 3330 en 3331 sectie G. *'s Hertogenbosch*, tot het perceel kadastraal bekend onder no. 280 sectie A. gemeente *'s Hertogenbosch*, vervolgens begrensd door dit perceel en van daar weder door de Dieze tot het Molengat bij de Ploosche Sluis.

„Art. 2. Het bestuur bestaat uit een Voorzitter en drie leden onder de benaming van Voorzitter en leden.

„Art. 3. De jaarwedde van den Voorzitter bedraagt *f* 30.—, die van ieder lid van het bestuur *f* 25.— en die van den Secretaris-penningmeester *f* 175.—.

„Als schadeloosstelling voor het voeren der schouwen, wordt door den voorzitter door ieder lid van het bestuur en door den secretaris-penningmeester genoten *f* 1.50 per dag.

„Deze schadeloosstellingen zullen gezamenlijk het bedrag van *f* 18.— in het jaar niet te boven gaan.

„In geval van dijklegering geniet ieder hunner eene schadeloosstelling van *f* 2.50 per dag.

„Art. 4. Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten van het bestuur wordt bepaald op *f* 25.— per jaar, waaronder hoogstens *f* 10.— voor kantoor- en schrijfbehoeften van den secretaris-penningmeester.

„Art. 5. De vergaderingen van stemgerechtigde ingelanden worden gehouden te *'s Hertogenbosch*.

„De bijeenroeping tot bijwoning dier vergaderingen geschiedt door aflezing en aanplakking in de gemeenten *'s-Hertogenbosch* en *Rosmalen*, ter plaatse waar dit van gemeentewege gebruikelijk is en door briefjes aan iederen stemgerechtigden ingeland of zijn gemachtigde te bezorgen.

„Art. 6. Jaarlijks wordt op den tweeden Zaterdag in de maand April aan stemgerechtigde ingelanden rekening en verantwoording van het afgeloopen dienstjaar gedaan.

„Art. 7. Het bedrag bedoeld bij art. 56 van het algemeen reglement voor de waterschappen wordt bepaald op *f* 100.—

„Art. 8. De kennisgeving van het voeren der schouwen en het ter inzage leggen van stukken geschiedt door aflezing en aanplakking op de wijze bij art. 5 bepaald.

„Art. 9. Ingelanden die de stemgerechtigheid missen, zonen of schoonzonen van ingelanden en huurders of bruikers van land in het waterschap gelegen, mogen tot leden van het bestuur worden benoemd, mits zij de overige in het algemeen reglement gevorderde vereischten bezitten.

Art. 10. Tot bestrijding der kosten van het stoomgemaal, waar-

onder worden verstaan die van oprichting, onderhoud en bemaling, wordt een afzonderlijke omslag geheven van de perceelen, in dit artikel vermeld, die tot dit einde in zes klassen worden verdeeld als volgt:

EERSTE KLASSE.

„Sectie A. *'s-Hertogenbosch.*

„Nis. 15, 23 voor 2.42.20 hect., 24, 53, 56, 68, 166, 232, 234, 235, 236, 243, 247, 249, 252, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 283, 296 voor 6 aren, 301, 303, 308, 309, 310, 311, 312, 315, 316, 317, 318, 320, 321, en van den zoogenaamden ouden Bosschen weg ongenummerd 30 aren.

„Sectie B. *'s-Hertogenbosch.*

„No. 266.

„Sectie C. *'s-Hertogenbosch.*

„Nis. 5, 7, 13 voor 1 hect., 45, 60, 136, 137, 151, 154, 155, 157, 174 voor 3.26.30 hect., 175, 183, 200, 201, 237, 245 voor 20 aren, 258, 259, 260, 261, 262, 263 voor 3.01.90. hect., 264, 265, 266, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 295, 334, 335, 336, 344 en 345.

„Sectie G. *'s-Hertogenbosch.*

„No. 3368.

„Sectie E. *Rosmalen.*

„No. 1 voor 40 aren.

TWEEDE KLASSE.

„Sectie A. *'s-Hertogenbosch.*

„Nis. 14, 26, 27, 28, 29 voor 86 aren, 35, 36, 40 voor 2.12.20 hect., 41, 42, 43, 44, 49 voor 1.26 hect., 134, 135, 141 voor 1.97 hect., 227 voor 1.92.40 hect., 228 voor 2.08.70 hect., 265, 282 voor 50 aren en 300 voor 1 hect.

„Sectie C. *'s-Hertogenbosch.*

„Nis. 1, 11, 25, 26, 43 voor 4.88.40 hect., 50, 51, 128, 159, 176 voor 1 hect., 181 voor 61.10 aren, 193, 195, 199, 209, 267 voor 4.00.30 hect., 290, 291, 292, 293, 303, 304, 307 voor 1.05.25 hect., 308 voor 1 98.35 hect., 309 voor 2.08.53 hect., 316 voor 1.05.22 hect., 338 voor 79.40 aren, 339, 346, 347 en 348.

„DERDE KLASSE.

„Sectie A. *'s-Hertogenbosch.*

„Nis. 7 voor 50 aren, 8 voor 22.60 aren, 9 voor 80 aren, 10 voor 38.50 aren, 19 voor 1 hect., 20 voor 2.19.30 hect., 21 voor 1.23.60 hect., 22 voor 1.57 hect., 34 voor 1.10 hect., 37, 38, 39, 45 voor 45.60 aren, 52, 88, 136 en 165.

„Sectie C. *'s-Hertogenbosch.*

„Nis. 2 voor 60.40 aren, 3, 4 voor 43.90 aren, 9, 14, 15, 16 voor 95.50 aren, 19, 20, 21, 22, 27, 28, 29 voor 1.66 hect., 35 voor 1.23.30 hect., 39, 127, 131, 132 voor 59.90 aren, 138 voor 4.06.50 hect., 139 voor 7.60 aren, 152, 188, 194, 210 voor 25.10 aren, 211 voor 25 aren, 213 voor 25 aren, 214 voor 25 aren, 242, 253 voor 2.21.40 hectare, 270, 273, 276, 277, 297, 310 voor 1.46.33 hect., 319 voor 2.67.44 hect., 320, 321 voor 3.19.38 hect., 342 en 343.

„Sectie E. *Rosmalen.*

„Nis. 38, 39, 43, 44, 45, 46 voor 1 hect., 47, 52 voor 1 hect., 53a voor 2.75.86 hect., 844 en 884.

VIERDE KLASSE.

„Sectie A. *'s-Hertogenbosch.*

„Nis. 4, 8 voor 20 aren, 9 voor 72.70 aren, 10 voor 1 hect., 18, 19 voor 29.10 aren, 20 voor 1.09 hect., 21 voor 84 aren, 22 voor 86 aren, 34 voor 1.71.10 hect., 40 voor 75 aren, 45 voor 45 aren, 48, 51, 192, 227 voor 28 aren, 228 voor 14 aren en 287.

„Sectie C. *'s-Hertogenbosch.*

„Nis. 4 voor 40 aren, 16 voor 1 hect., 29 voor 1 hect., 35 voor 1 hect., 43 voor 4.50 hect., 57, 130, 176 voor 1.64 hect., 196, 197, 210 voor 29.10 aren, 211 voor 92.90 aren, 212, 243, 243a, 271, 274, 275, 278, 280, 281, 298, 300, 301, 307 voor 1.17.45 hect., 310 voor 51.67 aren, 311, 314, 316 voor 56.18 aren, 317, 321 voor 21.82 aren, 322 en 323.

„Sectie E. *Rosmalen.*

„Nis. 7, 8, 11, 37, 46 voor 1.12.20 hect., 52 voor 1.65.70 hect., 53a voor 2.75.84 hect., 58, 59, 60, 65, 66, 67, 73, 837, 838, 839, 840, 845, 846 en 847.

VIJFDE KLASSE.

„Sectie A. *'s-Hertogenbosch.*

„Nis. 5, 7 voor 1.28.30 hect. 17, 29 voor 50 aren, 33, 49 voor 6.01.50 hect., 85, 141 voor 2.57.20 hect., 153, 185, 191, 223, 224, 282 voor 3.51.20 hect., en van den zoogenaamden ouden Bosschen weg (ongenummerd 35.90 aren.

„Sectie C. *'s Hertogenbosch.*

„Nis. 2 voor 2 hect., 55, 88, 132 voor 30 aren, 133, 134, 167, 174 voor 50 aren, 177, 178, 181 voor 61 aren, 186, 187, 213 voor 1.36,60 hect., 214 voor 1.16.20 hect., 218, 219, 252, 263 voor 50 aren, 308 voor 20.75 aren, 309 voor 45.47 aren, 312, 313, 319 voor 5.66 aren, 324, 326, 338 voor 5.50 hect.

„Sectie E. *Rosmalen.*

„Nis. 1 voor 55.50 aren, 2, 34, 35, 36, 57, 63, 64, 72, 74, 75, 76, 701, 841, 842, 843 en 848.

ZESDE KLASSE.

„Sectie A. *'s Hertogenbosch.*

„Nis 2, 3, 11, 12, 13, 16, 23, voor 50 aren., 50, 83, 84, 98, 99, 100, 101, 118, 119, voor 6 aren, 147, 152, 160, 162, 163, 171, 172, 173, 174, 178, 181, 183, 189, 195, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 205, 284, 285, 286, 296 voor 5,90 aren, 300 voor 7.22.32 hect., en 305.

„Sectie C. *'s Hertogenbosch.*

„Nis, 13 voor 3.23.10 hect., 17, 56, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 129, 138 voor 3.59 hect., 169, 184, 185, 220, 221, 222, 224, 228, 253 voor 1.50 hect., 268, 269, 305, 329 en 337.

„Sectie E. *Rosmalen*.

„Nis. 3, 13, 25, 31, 40, 41, 42, 70, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 97, 98, 101, 102, 110, 129, 509, 535, 541, 542, 592, 618, 668, 685, 700, 737, 768, 779, 782, 785, 849, 850, 851 en 852.

„De verhouding, waarin door iedere klasse betaald wordt, is als volgt:

„1e klasse	*f* 10.—	per	hectare.
„2e „	- 9.—	„	„
„3e „	- 8.—	„	„
„4e „	- 6.—	„	„
„5e „	- 3.—	„	„
„6e „	- 1.—	„	„

„De regeling der schuldplichtigheid in dit artikel bedoeld wordt bepaald voor de jaren 1880 en 1881 en zal vóór het eindigen van dat tijdvak worden herzien.

„Art. 11. Van de ontvangsten en uitgaven in het vorige artikel vermeld, wordt jaarlijks eene afzonderlijke begrooting in rekening opgemaakt.

Artikel 6 is hierop van toepassing.

Van het gezamenlijk bedrag der ontvangsten en uitgaven wordt aan den voet der gewone begrooting en rekening melding gemaakt.

„Aldus vastgesteld den 5den November 1879.

De Staten van Noord-Brabant,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier*.

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 1 Maart 1880 no. 2.

Gegeven te *'s Hertogenbosch* den 11den Maart 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier*.

No. 119. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 12den Maart* 1880, *afd. Tel., no.* 97, *omtrent de regeling van den diensttijd op sommige rijks-telegraafkantoren en der wijziging van de Tableaux des taxes behoorende bij de Internationale telegraafovereenkomst van St. Petersburg.*

Den 10den Maart jl. is in de „Brakke Grond" te *Amsterdam* een nieuw hulpkantoor van den Rijkstelegraaf geopend.

Het hulpkantoor in „de Brakke Grond" te *Amsterdam* is op zon- en feestdagen gesloten en op werkdagen open van 7 tot 8 ure voor- tot 9 ure namiddags.

Het kantoor te *Appingedam* is op zon- en feestdagen open van 9 tot 12 ure voormiddags. De diensttijd op werkdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Balk* is open: op werkdagen, van 8 tot 12 ure voor- en van 1 tot 3 en 5 tot 7 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 9 ure voor- en van 1 tot 3 ure namiddags.

Het kantoor te *Huizen* is open: op zon- en feestdagen, van 8 tot 10 ure voor- en van 4 tot 6 ure namiddags; op werkdagen, van 8 ure voor- en 1½ ure namiddags en van 4½ tot 7 ure namiddags.

Het kantoor te *Klundert* is op zon- en feestdagen open van 8 tot 11 ure voormiddags. De diensttijd op werkdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Oostburg* is open: op werkdagen, van 8½ tot 12 ure voor- en van 1 tot 4 en 8 tot 9 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 10 ure voor- en van 1 tot 3 ure namiddags.

Het kantoor te *Venray* is op zon- en feestdagen open van 8 tot 12 ure voormiddags. De diensttijd op werkdagen blijft onveranderd.

Het kantoor der Rotterdamsche Telegraafmaatschappij te *Middelharnis* opent, met ingang van 1 April aanstaande, op werkdagen weder des morgens ten 7 ure.

Door het in werking komen van een nieuwen kabel tusschen Singapore en Banjoewangie en van een tweeden kabel tusschen Banjoewangie en Port-Darwin is thans een tweede verbinding met Australië beschikbaar.

Wijziging *van de* „Tableaux des taxes" enz., *vastgesteld te Londen den 28sten Julij* 1879 *en behoorende bij de Internationale Telegraafovereenkomst van St. Petersburg.*

Onder „1°. Régime Européen, A. Taxes terminales", bij te voegen tusschen „Belgique en Danemark":

Bulgarie. | Pour toutes les correspondances . . . . | 0.05

Door te halen achter „Turquie" in rubriek 5°, de woorden „hors le cas précédent."

Rubriek 6°. achter „Turquie" moet luiden:

„Taxe terminale de l'île de Candie pour les correspondances arrivant par les câbles de Zante-Candie ou Syra-Candie. . . . . . 0.10."

Onder „1°. Régime Européen, B. Taxes de transit" bij te voegen tusschen „Allemagne . . . . . 5°." enz. en „Autriche:"

Taxe du câble direct Allemand-Norvégien.

Pour toutes les correspondances sauf celles de l'Allemagne avec la Norvège . . . . | 0.06

Als voren tusschen „Belgique" en „Danemark":

Bulgarie. | Pour toutes les correspondances . . . . | 0.04

Onder „2°. Régime extra-Européen" bij te voegen:

tusschen „Allemagne" en „Autriche et Hongrie."

Taxe du câble direct Allemand-Norvégien.

Pour toutes les correspondances . . . . | — | 0.15

Als voren tusschen „Brésil" en „Danemark."

Bulgarie. | Pour toutes les correspondances. . . . | 0.07⁵ | 0.07⁵

Te veranderen:

achter: Pays-Bas (Indes néerlandaises) in de kolom met het hoofd „Taxes de transit" „0.25" in „0.15"; de aanmerking in de daaraanvolgende kolom vervalt.

Zoo spoedig mogelijk zal van het „Kantoortarief" en van het „Ophangtarief" eene nieuwe uitgaaf het licht zien. De kantoren ontvangen echter van deze en van volgende circulaires, welke tariefsopgaven bevatten, een of meer exemplaren boven het gewone getal, om zich daarvan voorloopig bij de aanneming en schatting der telegrammen te bedienen.

Tarieven en verkeersbepalingen, geldig te rekenen van 1°. *April* 1880.

Bij de schatting der telegrammen geschiedt de berekening der seinkosten, volgens onderstaande opgaven en wordt de te heffen tariefprijs, zoowel voor het Europeesch- als voor het buiten-Europeesch verkeer, afgerond tot het naast hoogere door *vijf* deelbare bedrag.

EUROPA.

STATEN.	Verzendingsweg.	Vast tarief per telegram.	Tarief per woord.
		Gl.	Gl.
Baden (zie Duitschland).			
Beijeren (zie Duitschland).			
België		0.25	0.02^{5}
Bosnië	Cast.	0.60	0.12
Bulgarije	Bel *of* Töm.	0.70	0.14
Corfu	M. Cénis-Otranto.	1.05	0.21
	Borghetto-Otranto.	1.30	0.26
	Cast.	1.45	0.29
Corsica (zie Frankrijk).			
Denemarken		0.50	0.10
Duitschland		0.24	0.06
Frankrijk en Corsica (1)		—	0.10
Gibraltar	zonder via.	0.90	0.18
	(Portugal).	1.30	0.26
	Falmouth, Bilbao *of* Vigo.	1.80	0.36
Griekenland (vaste land)	Cast-Volo.	0.97^{5}	0.19^{5}
	M. Cénis-Vallona *of* M. Cénis-Otranto-Zante.	$1,02^{5}$	0.20^{5}
Id. (Cephalonia, Hydra, Ithaka, Sta Maura, Spezzia, Zante).	Cast-Volo.	1.17^{5}	0.23^{5}
	M. Cénis-Vallona *of* M. Cénis-Otranto-Zante.	1.22^{5}	0.24^{5}
Id. (Andros, Kythnos, Tinos).	Cast-Volo.	1.22^{5}	0.24^{5}
	M. Cénis-Vallona *of* M. Cénis-Otranto-Zante.	1.27^{5}	0.25^{5}
Id. (Syra)	Cast-Volo.	1.35	0.27
	M. Cénis-Vallona *of* M. Cénis-Otranto-Zante.	1.40	0.28
Groot-Brittanje en Ierland (met alle daartoe behoorende eilanden, behalve de Kanaaleilanden)	zonder via. (België). (Duitschland).	—	0.15
Groot-Brittanje en Ierland (Kanaaleilanden)	zonder via. (België). (Duitschland).	—	0.15
	Coutances.	0.90	0,18

(1) Indien het afzonderlijk verdrag met Frankrijk, waarover de onderhandelingen geopend zijn, niet vóór 1^e. April a.s. tot stand komt, bedraagt het tarief voor dat Rijk *f* $0,42^{5}$ vast bedrag en *f* $0,08^{5}$ per woord.

EUROPA.

STATEN.	Verzendingsweg.	Vast tarief per telegram.	Tarief per woord.
		Gl.	Gl.
HELGOLAND	(Duitschland).	0.55	0.11
HERZOGEWINA	Cast.	0.60	0.12
HONGARIJE		0.57^{5}	0.11^{5}
ITALIË	Mont-Cénis. Borghetto.	0.67^{5}	0.13^{5}
LUXEMBURG	(België).	0.30	0.06
MALTA (la Valetta)	Mont-Cénis.	1.20	0.24
	Marseille-Bona *of* Basel.	1.25	0.25
	Falmouth.	2.15	0.43
MECKLENBURG (zie Duitschland).			
MOLDAVIË	Töm.	0.60	0.12
MONTENEGRO	(Oostenrijk).	0.60	0.12
NOORWEGEN	(Duitschland).	0.72^{5}	0.14^{5}
OOSTENRIJK		0.47^{5}	0.09^{5}
PORTUGAL	zonder via.	0.90	0.18
	Falmouth, Bilbao *of* Vigo-Caminha.	1.80	0.36
PRUISSEN (zie Duitschland).			
RUSLAND. (EUROPEESCH-):			
kantoren in den Caucasus	M.	1.55	0.31
de overige kantoren	P. *of* M.	1.05	0.21
SAKSEN (zie Duitschland).			
SERVIË	Bel.	0.60	0.12
SLEESWIJK-HOLSTEIN (zie Duitschland).			
SPANJE	zonder via.	0.82^{5}	0.16^{5}
	Marseille-Barcelona.	1.32^{5}	0.26^{5}
	Bilbao *of* Vigo.	1.72^{5}	0.34^{5}
TURKIJE (EUROPEESCH–)	Cast.	0.97^{5}	0.19^{5}
	M. Cénis-Vallona.	1.02^{5}	0.20^{5}
ID. (Eilanden in den Archipel):			
Candia (Candia, Canea, Rhétimo, Sitia).	Cast.	1.97^{5}	0.39^{5}
	M. Cénis-Vallona.	2.02^{5}	0.40^{5}
	M. Cénis-Otranto-Zante.	2.32^{5}	0.46^{5}
Cyprus, Nicosia of Lefkosia	Cats.	1.85	0.37
	M. Cénis-Vallona.	1.90	0.38
	M. Cénis-Otranto-Zante-Alexandrië.	—	0.92

EUROPA.

STATEN.	Verzendingsweg.	Vast tarief per telegram.	Tarief per woord.
		Gl.	Gl.
Mitilene (Metelin), Rhodus, (Rados), Samos (Sissam, Vathi), Scios (Chios)	Cast. M. Cénis-Vallona.	1.72^{5} 1.77^{5}	0.34^{5} 0.35^{5}
WALLACHIJE	Töm.	0.60	0.12
WURTTEMBERG (zie Duitschland) .			
ZWEDEN	Arcona.	0.67^{5}	0.13
ZWITSERLAND.	Chancy *of* Basel.	0.55	0.11

AZIË.

STATEN, ENZ.	Verzendingsweg.	Vast tarief per telegram.	Tarief per woord.
		Gl.	Gl.
PERZIË.	Cast. M. Djoulfa.	— —	1.06^{5} 0.80
RUSLAND (AZIATISCH-):			
kantoren in Siberië (1ste kring).	M.	—	0.90
〃 〃 〃 (2de kring).	M.	—	1.46^{5}
TURKIJE (AZIATISCH-):			
kantoren in zeehavens . . .	Cast. M. Cénis-Vallona.	1.47^{5} 1.52^{5}	0.29^{5} 0.30^{5}
〃 in het binnenland .	Cast. M. Cénis-Vallona.	1.97^{5} 2.02^{5}	0.39^{5} 0.40^{5}
INDIË (BRITSCH-):			
Kantoren ten westen van Chittagong en de kantoren te Dadur, Khelat, Mittri en Quetta . . . Kantoren ten oosten van Chittagong en op Ceilon . . . . . Birmanië (Mandalay). . . .	Tarief over alle wegen 0.05 gl. hooger dan voor 1°. April 1880.		
ARABIË, COCHINCHINA, CHINA (Amoy, Hongkong, Shanghaï), Beludchistan (Bushire; kantoren aan de Perzische golf), Penang, Malacca, Singapore, NEDERLANDSCH-INDIË, JAPAN.	Tarief over alle wegen als voor 1°. April 1880.		

AFRIKA.

STATEN, ENZ.	Verzendingsweg.	Prijs per woord.
		Gl.
ALGERIË (1)		0.15
TUNIS (1).		0.15
EGYPTE, MADERA, ST. VINCENT, MAROCCO, TRIPOLI en ZUID-AFRIKA.	Tarief over alle wegen als voor 1°. April 1880.	

(1) Indien het afzonderlijk verdrag met Frankrijk, waarover de onderhandelingen geopend zijn, niet voor 1°. April a. s. tot stand komt, bedraagt het tarief voor Algerië en Tunis *f* 0.72[5] vast bedrag en *f* 0.14[5] per woord.

AUSTRALIË.

Het tarief voor alle bestemmingen bedraagt *f* 0.05 minder dan in het kantoortarief vermeld staat.

AMERIKA.

De tariefprijzen, welke thans geldig zijn, worden ook na 1°. April toegepast.

De „Compagnie française du télégraphe de Paris à New-York" volgt, te rekenen van 1°. April 1880, de regelen van het Londener Reglement.

De Maatschappij van den „Direct United States Cable" blijft de regelen en bepalingen toepassen, welke in het „Kantoor-tarief" onder het hoofd Amerika, bladz. 16—20, voorkomen.

De „Anglo American Telegraph Company" heeft in hoofdzaak de regelen van Londen aangenomen. Daar echter op enkele punten afwijkingen bestaan, worden de bepalingen dier Maatschappij hieronder in extenso medegedeeld.

Algemeene regelen *der „Anglo-American Telegraph Company" op de woordentelling en de schatting der telegrammen voor de Vereenigde Staten enz.*

Algemeene voorwaarden.

1. De Maatschappij van den Anglo-Amerikaanschen kabel behoudt zich het regt voor, de overseining te weigeren van elk telegram, dat haar ter overbrenging wordt overgegeven, maar in dat geval betaalt zij aan den afzender de seinkosten terug.

Ingeval een telegram zijne bestemming niet bereikt, door de schuld van de Maatschappij of van een harer beambten, begaan gedurende den tijd dat het telegram bij de Maatschappij in behandeling is, betaalt deze de van den afzender geheven seinkosten terug. De Maatschappij is niet verpligt tot eenige vergoeding buiten de terugbetaling van de seinkosten volgens vorenstaande bepalingen, ter zake van verlies of schade, veroorzaakt door de niet-overbrenging of de niet-aflevering, van een telegram, of door vertraging of onjuistheid in de overbrenging of de aflevering van een telegram, welke ook de oorzaak van de niet-overbrenging of de niet-aflevering, van die vertraging of onjuistheid zij.

De zorgen der Maatschappij voor de telegrammen worden, wat de voorgaande voorwaarden betreft, geacht te hebben opgehouden te rekenen van elk punt, waar, in den loop der overbrenging van het telegram naar zijne bestemming, dit telegram door de Maatschappij zal zijn overgegeven (en de Maatschappij volmagt zal hebben alzoo te handelen) om verder te worden overgebragt door de zorgen en tusschenkomst van elk telegraafstelsel, elke telegraafdienst of telegraaflijn in het bezit van of geëxploiteerd door welke administratie of autoriteit ook, welke niet uitsluitend onder contrôle der Maatschappij staat, hoezeer ook geëxploiteerd als een deel of aanhangsel van het telegraafstelsel of de telegraafdienst der Maatschappij.

2. De telegrammen worden verdeeld in drie soorten:

1°. Regeringstelegrammen: zij die uitgaan van het Hoofd van den Staat, van de Ministers, van de Bevelhebbers van land- en zeemagt, van de diplomatieke of consulaire agenten, en de antwoorden op deze telegrammen. De telegrammen der consulaire agenten, die handel drijven, worden slechts dan als regeringstelegrammen beschouwd, wanneer zij voor een officieel persoon bestemd zijn of dientzaken betreffen. De echtheid der regeringstelegrammen moet door den persoon, die ze verzendt, bewezen worden.

2°. Diensttelegrammen: dat is telegrammen die op de dienst op de lijnen betrekking hebben.

3°. Bijzondere telegrammen:

a. De gewone bijzondere telegrammen kunnen zijn zamengesteld, hetzij uitsluitend uit woorden, hetzij uit woorden, cijfers en letters, derwijze gerangschikt, dat hunne beteekenis duidelijk zij voor den ambtenaar die ze van den afzender aanneemt. Deze telegrammen kunnen worden overgebragt in elke taal, waarvoor men zich van latijnsche karakters bedient.

b. De telegrammen in overeengekomen taal kunnen bestaan uit woorden uit de engelsche, fransche, duitsche, spaansche, italiaansche, hollandsche, portugesche en latijnsche taal. Eigennamen (dat is namen van personen en plaatsen) worden in den tekst der telegrammen in overeengekomen taal niet toegelaten, dan op dezelfde wijze waarop zij in de gewone bijzondere telegrammen worden gebruikt.

c. Cijfertelegrammen kunnen zijn zamengesteld, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk uit cijfers of letters, hetzij uit eene verbinding van woorden en cijfers, van woorden en letters, of van woorden, cijfers en letters, gebruikt met het doel om den zin en de gedachte van den afzender te verbergen, hetzij uit woorden welke niet zijn zamengesteld volgens de voorschriften van paragraaf *b.*

Algemeene voorschriften betrekkelijk de aanneming, de schatting en de woordentelling der telegrammen.

Alle telegrammen moeten door den afzender vooruit worden betaald.

3. Een telegram kan zooveel woorden bevatten als de afzender er gebruiken wil; het wordt *per woord* geschat tegen den gewonen, op het tijdstip der aanbieding geldenden tariefprijs.

4. De voorwaarden, waarop de telegrammen door de Maatschappij worden aangenomen, moeten door den afzender of zijn vertegenwoordiger worden onderteekend.

5. De naam en het adres van den geadresseerde moeten minstens uit twee woorden bestaan en door den afzender worden betaald. De Maatschappij zal de adressen der geadresseerden in overeengekomen of verkorten vorm, b. v.: „Beranger London" *kosteloos* registreren.

6. De Maatschappij eischt in de telegrammen, die hare kabels doorloopen, de vermelding van den naam des afzenders of van de plaats van afzending niet, maar in geval met de geadresseerden moeijelijkheden zouden ontstaan, wegens de weglating van den naam des afzenders, weigert de Maatschappij elke kostelooze navraag te dezer zake.

7. Voor de overbrenging van den naam der plaats van afzending wordt niets in rekening gebragt. Deze aanwijzing wordt in de inleiding van het telegram ambtshalve overgebragt en in geval de weg door den afzender zou zijn aangegeven en deze aanduiding door de Maatschappij noodig werd geacht voor de goede aflevering van het telegram, geschiedt de medeseining dezer aanduiding mede kosteloos.

8. Voor de toepassing van het tarief wordt de lengte van één woord op hoogstens *tien letters* bepaald. Indien een woord meer dan *tien letters* bevat, wordt elke reeks van *tien letters* alsmede het overschot voor een woord gerekend.

9. Woorden die door een koppelteeken zijn zamengevoegd, worden als zoo vele afzonderlijke woorden geschat.

10. Woorden door een afbrekingsteeken gescheiden, worden als zoo vele op zich zelf staande woorden geschat.

11. Eigennamen van personen, namen van plaatsen, pleinen, straten enz., titels, voornamen, voorvoegsels en hoedanigheden worden (met inachtneming der grens van 10 letters) voor zoo vele woorden geteld als de afzender heeft gebruikt om ze neder te schrijven.

12. Eigennamen als „Dezeng, Delarue, Vonhoffmann" worden, indien zij aaneengeschreven zijn, tot de grens van 10 letters, voor één woord geteld; indien zij gescheiden geschreven zijn, als „De Zeng, De la Rue, Von Hoffmann", worden zij als afzonderlijke woorden geschat.

13. De uitdrukkingen F. O. B. en C. F. I., gescheiden geschreven, worden elk voor drie woorden geteld, maar als zij aaneengeschreven zijn, als fob, cfi, gelden zij slechts als één woord.

14. De namen van landen, vorstendommen, staten, eilanden en steden gelden, wanneer zij aaneengeschreven zijn, binnen de grens van 10 letters als één woord. Bij voorbeeld, Novascotia, Newyork worden slechts als één woord berekend; indien zij los of door een koppelteeken gescheiden geschreven zijn, worden zij als afzonderlijke woorden geteld.

15. Cijfergroepen worden geschat volgens den maatstaf dat elke *drie* cijfers voor één woord gelden en het overschot mede voor een woord wordt gerekend. Dezelfde regel wordt toegepast bij de schatting van lettergroepen.

16. Elk op zich zelf staand karakter, letter of cijfer, wordt voor een woord geteld. Deze zelfde regel geldt ook voor de onderstreping.

17. Initialen voor geslachtsnamen worden als alleen staande letters beschouwd en elk als een woord geschat.

18. Scheiteekens, koppelteekens, afbrekingsteekens, aanhalingsteekens, haakjes en alinea's worden niet in de schatting begrepen en ook niet overgebragt.

19. Decimaal-punten of komma's en breukstrepen, welke in de getallen voorkomen, worden elk als een cijfer berekend.

20. De letters, welke bij cijfers zijn gevoegd om rangschikkende getallen te vormen, worden elk als een cijfer beschouwd; zoo wordt 129th als vijf cijfers of twee woorden geteld.

21. De navolgende voorbeelden, welke voór het meerendeel uit het telegraafreglement van Londen zijn overgenomen, geven aan hoe de regels voor de telling van woorden en cijfers moeten worden toegepast:

Responsability (14 letters)	2	woorden.
A-t-il.	3	"
Aujourdhui.	1	woord.
Aujourd'hui	2	woorden.
Newyork.	1	woord.
New-York.	2	woorden.
San Francisco.	2	"
Sanfrancisco (12 letters)	2	"
Van de Brande.	3	"
Vandebrande (11 letters)	2	"
Dubois.	1	woord.
Du Bois.	2	woorden.
Belgrave Square	2	"
Hyde-Park.	2	"
Portland Place	2	"
Saintjames Street.	2	"
$44\frac{1}{2}$ (5 cijfers en teekens).	2	"
444.55 (6 cijfers en teekens).	2	"
10 fr. 50	3	"
11 h 30	3	"
17th	2	"
44/	1	woord.
44/2	2	woorden.
2°/o	2	"
Two hundred and thirty-four.	5	"
Twohundredandthirtyfour (23 letters)	3	"
Tmrlz (5 letters)	2	"
Ch. 23 (handelsmerk)	2	"
$\frac{A\ p}{m}$ (id.)	2	"
$\frac{3}{m}$ (id.)	2	"
C.H.F. 45 (id.)	4	"
L'affaire est urgente, partir sans retard (7 woorden en 2 onderstrepingen).	9	"

22. De prijsverhooging gelijk aan de helft van de seinkosten van het telegram, welke vroeger op cijfertelegrammen werd toegepast, is afgeschaft.

Aflevering der telegrammen.

23. De telegrammen moeten of aan de woning of aan den handelszetel van den geadresseerde zijn gerigt; zij kunnen ook aan het post- of aan het telegraafkantoor zijn geadresseerd, om daar door hem te worden afgehaald.

24. De telegrammen, aan de woning of het kantoor van den geadresseerde gerigt, of van de aanwijzing „post of telegraaf restant" voorzien in plaatsen welke buiten de grenzen der kostelooze aflevering liggen, worden dadelijk naar hunne bestemming overgebragt, hetzij per post, hetzij (indien de afzender het verlangt) door een sneller middel van verkeer, wanneer daarover kan worden beschikt.

25. Boven de seinkosten tot het eindtelegraafkantoor, waar het telegram aan de post moet worden overgegeven, is voor de postbezorging een bedrag van 0.62⁵ gl. verschuldigd. Echter is geen postporto verschuldigd wanneer het telegram bestemd is voor eene plaats in de Vereenigde Staten of in Canada, of voor eene plaats binnen de grenzen van den Staat of het eiland gelegen, waar zich het telegraafkantoor bevindt dat het telegram per post verder zendt.

26. Het tarief voor bezorging per bode (bode te paard) is twaalf shillings 6 pence (7.88 gl.) per vijf engelsche mijlen (8 kilometers) of gedeelte daarvan. Deze kosten moeten door den geadresseerde worden betaald.

27. Indien, ten gevolge van een onvolledig of onjuist adres, van afwezigheid van den geadresseerde of van diens weigering om het telegram in ontvang te nemen, de kosten voor de overbrenging per bode niet aan de bestemming kunnen worden ingevorderd, moeten zij door den afzender worden vergoed.

28. De afzender is verantwoordelijk voor de gevolgen van een onvolledig of onjuist adres; latere verbetering of wijziging kan slechts bij een nieuw betaald telegram geschieden.

Telegrammen tot herstel van feilen.

29. Elk telegram dat voor den afzender of den geadresseerde of op hun verzoek wordt overgebragt, met het doel om verbetering te brengen in een reeds overgeseind telegram en in het algemeen elke gedachtenwisseling met een telegraafkantoor ter zake van een telegram dat reeds aangekomen of nog onder weg is, alsmede de antwoorden op dergelijke telegrammen, zijn aan het gewone tarief onderworpen.

30. De geheven kosten worden echter onverwijld teruggegeven aan hem die ze heeft betaald, indien blijkt dat door de telegraafdienst eene feil is begaan.

31. Geene terugbetaling geschiedt van de kosten van het oorspronkelijk telegram, dat op deze wijze werd verbeterd.

Betaalde antwoorden.

32. Antwoorden kunnen tegen de gewone tariefprijzen worden vooruitbetaald tot een aantal woorden, dat door den afzender kan worden bepaald, doch in geen geval meer dan 30 kan bedragen.

33. Indien een antwoord van tien woorden wordt vooruitbetaald, moet de aanwijzing „Reply prepaid" of RP, welke voor de prijsberekening medetelt, tusschen haakjes vóór het adres worden gesteld. Wanneer voor een antwoord van meer of minder woorden wordt betaald, moet het aantal woorden de aanduiding RP onmiddellijk voorafgaan, en wordt dit getal mede in de schatting begrepen.

34. Indien het antwoord meer woorden bevat dan het aangegeven getal, waarvoor betaald is, moet de afzender van het antwoord wanneer hij het ter overbrenging aanbiedt, het tekort bijbetalen.

35. Indien het oorspronkelijk telegram niet kan worden afgeleverd of wanneer de geadresseerde uitdrukkelijk weigert een antwoord te verzenden, geeft het kantoor van bestemming hiervan den afzender kennis, door middel van een telegram, dat in de plaats van het antwoord treedt.

36. Dit telegram zal de reden der niet-bezorging vermelden en zal, zoo mogelijk, de noodige inlichtingen bevatten om den afzender in staat te stellen om zijn telegram aan den geadresseerde te doen toekomen.

37. Bij ontvangst van een telegram met betaald antwoord zal het kantoor van bestemming aan den geadresseerde een bewijs doen toekomen, dat het aantal woorden vermeldt tot hetwelk het antwoord is vooruitbetaald en op welks overgave het antwoord kosteloos zal worden aangenomen.

38. Dit bewijs blijft zes weken na den dag der afgifte geldig; na dien termijn wordt het antwoord als een gewoon telegram geschat.

39. Het bedrag, dat door den afzender voor een betaald antwoord is gestort, wordt hem teruggegeven, wanneer de geadresseerde het bewijs voor het antwoord aan het kantoor van aankomst overlegt, vergezeld van een verzoek om teruggaaf der antwoordkosten aan den afzender.

Gecollationneerde telegrammen.

40. De afzender kan, indien hij dit verlangt, zijn telegram doen collationneren. In dit geval geven de verschillende kantoren, welke tot de overbrenging van het telegram medewerken, het elkander op het oogenblik van ontvangst geheel terug. De aanwijzing „Repetition paid" (collationnement betaald) of TC moet dan tusschen haakjes vóór het adres gesteld en in de schatting begrepen worden.

41. Het tarief van een gecollationneerd telegram is gelijk aan de helft der kosten van het telegram, gevoegd bij het gewone tarief voor de overbrenging.

42. Bij de berekening van den tariefprijs voor het collationnement wordt een gedeelte van een „denier" (5 cent) voor een geheele „denier" (5 cent) gerekend.

Bewijs van ontvang.

43. De afzender van een telegram kan vorderen dat het tijdstip, waarop zijn telegram aan den geadresseerde is ter hand gesteld, hem per telegraaf worde gemeld. De aanwijzing „Acknowledgment paid" (ontvangbewijs betaald) of CR moet dan tusschen haakjes aan het adres voorafgaan en wordt in de prijsberekening begrepen.

44. Wanneer het telegram niet kan worden afgeleverd, geeft het kantoor van bestemming daarvan kennis aan het kantoor van afzending door eene mededeeling welke, indien mogelijk, de noodige inlichtingen bevat om den afzender in staat te stellen zijn telegram te doen afleveren. Indien van geene feil bij de overseining blijkt, treed deze mededeeling in de plaats van het ontvangbewijs.

45. De tariefprijs van een ontvangbewijs is gelijk aan dien van een telegram van tien woorden.

Klagten.

46. Alle klagten, betreffende onregelmatigheden bij de overseining of de aflevering der telegrammen begaan, moeten van den *afzender* uitgaan en gerigt zijn tot de Administratie of Maatschappij bij welke het telegram werd aangeboden.

47. De geadresseerden van telegrammen kunnen hunne klagten bij het kantoor van aankomst indienen, hetwelk beslist of er grond bestaat ze aan het kantoor van afzending over te brengen.

48. De geheven seinkosten worden in de navolgende gevallen terugbetaald:

1°. Het geheele bedrag der kosten van elk telegram, dat niet op zijne bestemming is aangekomen, of dat door toedoen der telegraafdienst eene belangrijke vertraging heeft ondergaan.

2°. Het geheele bedrag der kosten van elk gecollationneerd telegram, dat door verminking bij de overseining klaarblijkelijk zijn doel niet heeft kunnen vervullen.

3°. De klagten moeten vergezeld gaan:

a. van eene schriftelijke verklaring van het kantoor van bestemming of van den geadresseerde, wanneer het telegram niet is afgeleverd;

b. van het aan den geadresseerde uitgereikt afschrift, wanneer het telegram is verminkt of belangrijk vertraagd.

4°. De afzender, die niet woonachtig is in het land, waar hij zijn telegram heeft aangeboden, kan zijne klagt door tusschenkomst van een ander telegraafbestuur aan dat, waartoe het kantoor van afzending behoort, doen toekomen. In dit geval zal, indien de klagt gegrond bevonden wordt, het bestuur, waarbij hij haar heeft ingediend, met de terugbetaling worden belast.

5°. Eene klagt wordt niet onderzocht, indien zij niet binnen *zes maanden* na den dag der aanbieding van het telegram is ingediend.

's Gravenhage, den 12*den Maart* 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 120. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 25*sten Maart* 1880, *no.* 14*a*, 1e *afdeeling*, *houdende het door den Koning goedgekeurd besluit tot oprigting en reglementering van het waterschap de Noordelijke Siddebuursterpolder.* (*Kon. Bl. v. d.* 11*den Maart* 1880 *no.* 13, *P. Bl. no.* 16.)

No. 121. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 25*sten Maart* 1880, *no.* 14*a*, 1e *afdeeling*, *houdende het door den Koning goedgekeurd besluit tot oprigting en reglementering van het waterschap de Zuidelijke Siddebuursterpolder.* (*Kon. Bl. v. d.* 11*den Maart* 1880, *no.* 13, *P. Bl. no.* 17.)

No. 122. CIRCULAIRE *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 1*sten April* 1880, *no.* 85, *posterijen betreffende de correspondentie met Tunis en Tripoli; opgave van Nederlandsche en Belgische kantoren in het grensrayon en mededeeling der oprigting van een postkantoor te Winkel. Circ. no.* 1102.

Art. 1. Met de Fransche pakketbooten, welke elken Woensdag van

Marseille vertrekken, kunnen brieven en verdere stukken naar *Tunis* en *Tripoli* (Barbarije) verzonden worden.

In het verkeer met *Tunis* en *Tripoli*, alsmede met *Sousse*, *Monastir*, *Mehdié*, *Sfax* en *Djerba*, in welke plaatsen Fransche postkantoren gevestigd zijn, is hetzelfde tarief van toepassing als in het verkeer met Frankrijk. Naar andere plaatsen is de frankering verpligtend en slechts geldig tot de haven van ontscheping. Verzending van aangeteekende brieven en verdere stukken naar de laatsbedoelde plaatsen is niet toegelaten.

Er bestaat buitendien gelegenheid tot verzending der correspondentie naar *Tunis* en *Tripoli* over *Italië*, namelijk:

a. naar *Tunis*, vertrek van *Palermo* elken Dinsdag avond;

b. naar *Tripoli*, vertrek van *Sijracuse* elken Zondag avond.

De verzending door het spoorwegpostkantoor no. 2 geschiedt:

a. naar *Tunis* en *Tripoli* over Frankrijk elken Maandag in de depêche voor *Parijs* (van *Rotterdam* 6.40 's avonds);

b. naar *Tunis* over *Palermo* elken Vrijdag, en naar *Tripoli* over *Syracuse* elken Woensdag in de depêche voor *Modane-Bologne* (van *Rotterdam* 2.50 's avonds).

Art. 3. Er zijn nieuwe Belgische kantoren gevestigd te *Baelen*, *Heppen*, *Oostham* en *Heusden* (Oost-Vlaanderen), welke binnen den kring van 30 kilometers gelegen zijn met opzigt tot de nagemelde Nederlandsche kantoren, te weten:

Baelen met Bergeijk, Bladel, Duizel, Eersel, Hapert, Hoogeloon, Luiksgestel, Reusel, Riethoven, Steensel, Valkenswaard, Veldhoven, Vessem, Waalre en Westerhoven;

Heppen met Bergeijk, Bladel, Budel, Duizel, Eersel, Hapert, Luiksgestel, Reusel, Riethoven en Westerhoven;

Oostham met Bergeijk, Bladel, Duizel, Eersel, Hapert, Luiksgestel, Reusel en Westerhoven;

Heusden met Axel, Koewacht, Overslag, Philippine, Sas van Gent, Westdorpe en Zuiddorpe.

Art. 4. Ingevolge Koninklijk besluit van 29 December ll, (*Sb. no.* 259) wordt te *Winkel* een postkantoor gevestigd, 't welk in werking zal treden 15 April e. k.

De vernietigingsstempel van het postkantoor te *Winkel* draagt het nommer 201.

Vastgesteld den 1sten April 1880, no. 85.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 123. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den 2den April* 1880, *no.* 12*a*, *1ste afdeeling*, *houdende het door den Koning goedgekeurd reglement op het toesigt der wegen.* (*Prov. Blad no.* 18).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 9 December 1879, onder no. 3, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN,

Arresteren, onder goedkeuring des Konings, het navolgend

Reglement *op het toezigt der wegen, in de provincie Groningen.*

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Art. 1. Aan de voorschriften van dit reglement zijn onderworpen alle tot openbaar gebruik dienende of bestemde wegen, waaronder worden verstaan alle de rijwegen en voetpaden, met de daarin gelegen bruggen, duikers, pompen, vonders, hooghouten, draaijen en andere kunstwerken, waarover, bij de invoering van dit reglement, eenige schouwing of toezigt wordt uitgeoefend door het openbaar gezag en die tot openbaar gebruik zijn of worden bestemd, voor zoover artikel 2 geene uitzondering bevat.

Art. 2. Uitgezonderd zijn:

a. de wegen in onderhoud bij het rijk of de provincie, tenzij het tegendeel is bepaald;

b. de wegen in bebouwde gedeelten van de gemeenten, die door Gedeputeerde Staten bij in het Provinciaal blad te plaatsen besluit worden aangewezen.

Art. 3. De rijwegen worden verdeeld in drie klassen.

Tot de eerste klasse behooren de kunstwegen, waaronder verstaan worden die welke bestraat zijn met keijen of steen, of wel eene bedekking hebben van puin, grind, verbrijzelde keijen, schulpen of eenige andere harde specie, en niet behooren tot die der derde klasse.

De tweede klasse omvat de wegen uit aardspecie zamengesteld, niet vallende onder de wegen der derde klasse.

De derde klasse bestaat uit wegen bestemd voor uitweg of uitvaart van eenig dorp of gehucht of van landen, aan onderscheidene eigenaren toekomende.

Art. 4. De breedte der rijwegen van de eerste en tweede klasse wordt bepaald op minstens 7 meter en die der derde klasse op minstens 5 meter.

De breedte der bruggen in de rijwegen gelegen, zal voor de eerste en tweede klasse minstens 3.5 meter zijn, binnen de leuningen. In de wegen der derde klasse minstens 3 meter, mede binnen de leuningen.

De zoogenaamde tilbatten worden geacht te behooren onder de bruggen, gelegen in de wegen der derde klasse.

De klapbruggen, in de vorenvermelde wegen zich bevindende, kunnen volstaan met eene mindere breedte van 25 centimeter, binnen de leuningen, dan voor de bruggen in die wegen is bepaald.

De poorten der klapbruggen hebben onder het midden van den hoofdbalk eene hoogte van minstens 3.75 meter, bij eene wijdte tusschen de stijlen van niet minder dan 3.25 meter, tenzij door den Gemeenteraad eene mindere wijdte wordt toegestaan.

Alle deze bruggen moeten, ter hoogte van 1 meter, aan beide zijden voorzien zijn van wit geverfde leuningen, waarvan de stijlen bovendien, tusschen de brug en bovenregel, door ten minste nog een dwarsregel zijn verbonden. De klappen moeten in kettingen hangen en met slingerleuningen voorzien zijn. Duikers en pompen moeten eene lengte hebben, ten minste gelijk aan de breedte des wegs.

Art. 5. De voetpaden worden verdeeld in twee klassen.

Tot de eerste klasse behooren:

a. die welke eene bevloering hebben van steen of eene bedekking van puin, grind of eenige andere harde specie;

b. die welke eene bedekking hebben van zand.

Tot de tweede klasse behooren de overige of zoogenaamde veldpaden.

Art. 6. De voetpaden van de eerste klasse sub litt. *a*, van art. 5, hebben eene breedte van ten minste 1 meter en zijn bevloerd met steen ter breedte van minstens 25 centimeter, of met eene bedekking van puin, grind of andere harde specie, ter breedte van minstens 6 decimeter.

Die sub litt. *b* van art. 5, hebben eene breedte van minstens 1 meter en worden over de geheele breedte bezand.

De bruggen, vonders en hooghouten in de voetpaden, over slooten of waterleidingen gelegen, hebben, bij eene breedte der sloot van minder dan 2.5 meter, eene breedte van ten minste 3 decimeter. Bij meerdere breedte der sloot of waterleiding, tot 3 meter, zal de breedte niet minder zijn dan 4 decimeter, en daarboven van 5 decimeter. De bruggen of vonders worden ter hoogte van 1.1 meter, aan eene zijde, en de hooghouten aan beide zijden van wit geverfde leuningen voorzien. De palen, waaraan de leuning is vastgehecht, worden bovendien tusschen de brug en leuning door ten minste één dwarsregel verbonden. Bij hekken, schutten of wringen, in eenig voetpad gelegen, moeten ommetreden bestaan, ter breedte van minstens 3 decimeter.

De handvatsels, palen en schoren en zoogenaamde valhekjes moeten wit geverfd zijn.

Art. 7. Bij twijfel of verschil, tot welke klasse een rijweg of voetpad behoort, beslissen Gedeputeerde Staten.

Art. 8. De wegen, welke de gevorderde breedte niet bezitten, kunnen daarop worden gelaten.

Versmalling van wegen, die meer dan de vereischte breedte hebben, mag geschieden met goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

§ 2.

AFDEELING I.

Van den legger en de onderhoudspligtigheid.

Art. 9. De verpligting tot onderhoud der wegen rust op degenen, die, bij de invoering van dit reglement, daarmede belast zijn.

Voor zooverre geen zoodanige onderhoudspligtigen bestaan, behoort het onderhoud aan de gemeente.

Art. 10. Van de wegen, bij art. 1 omschreven, alsmede van de kunstwerken in provinciale wegen, bij anderen in onderhoud, wordt in elke gemeente door Burgemeester en Wethouders een legger in tweevoud opgemaakt, ingerigt volgens een door Gedeputeerde Staten vast te stellen model.

Art. 11. Die legger vermeldt de benaming, klasse, rigting, lengte en breedte der wegen en de omschrijving der daarin gelegene kunstwerken, de namen en woonplaatsen der onderhoudspligtigen, de aanwijzing van het gedeelte weg en van het voorwerp ten laste van ieder komende, de kadastrale aanduiding der perceelen, waarop de onderhoudslast rust of hetgeen tot aanwijzing van den onderhoudspligt strekt, en de aanteekening bedoeld in het laatste lid van art. 22.

Art. 12. De voorzeide legger wordt gedurende eene maand, nadat daarvan afkondiging is geschied, in het gemeentehuis ter inzage nedergelegd. Bezwaren en aanmerkingen kunnen daarop schriftelijk bij den Raad worden ingebragt, uiterlijk binnen 8 dagen, na het einde van den termijn van nederlegging.

Art. 13. Uiterlijk binnen eene maand na ommekomst van den termijn voor het indienen van bezwaren en aanmerkingen, beslist de Gemeenteraad daarover, en stelt daarna, met of zonder wijziging, den legger vast, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Van de genomene beslissing wordt aan de adressanten kennis gegeven, en zulks vóór de afkondiging in het volgend artikel vermeld.

Art. 14. De legger wordt, na de vaststelling en mede na voorafgegane afkondiging, gedurende 14 dagen in het gemeentehuis ter inzage gelegd.

Ieder belanghebbende kan binnen 8 dagen, na verloop van den termijn van nederlegging, daartegen bezwaren inbrengen bij Gedeputeerde Staten.

Art. 15. Burgemeester en Wethouders zenden hierna den vastgestelden legger, in tweevoud, ter goedkeuring in aan Gedeputeerde Staten, vergezeld van de daarop ingekomen bezwaarschriften en der daarop genomen beslissingen.

Art. 16. Gedeputeerde Staten doen ten spoedigste uitspraak over de ingediende bezwaren en geven daarvan mededeeling aan den Raad en de belanghebbenden.

Art. 17. De raad wijzigt den legger overeenkomstig de beslissing van Gedeputeerde Staten, en zendt dien op nieuw ter goedkeuring in.

Art. 18. Van den goedgekeurden legger blijft een exemplaar in het archief van de provincie berusten.

Art. 19. De goedkeuring van den legger wordt door Burgemeester en Wethouders binnen 14 dagen nadat die is verleend, afgekondigd.

Art. 20. De goedgekeurde legger maakt den grondslag uit van ieders verpligting, behoudens de daarin tengevolge van uitspraken door den Koning te brengen wijzigingen.

Art. 21. Wanneer na de goedkeuring van den legger een weg of kunstwerk daarop gebragt of daaruit geschrapt dient te worden, en wanneer verkeerde of verzuimde aanduiding van onderhoudspligtigheid verbetering vereischt, wordt de legger gewijzigd en zijn de artikelen 12 tot en met 20 op deze wijziging toepasselijk.

Belanghebbenden bij den onderhoudspligt, die door deze aanwijzing ontstaat, ontvangen schriftelijk kennis van het Gemeentebestuur, bij de ter visie-legging.

Art. 22. Jaarlijks in de maand Mei ontwerpen Burgemeester en Wethouders een suppletoiren legger bevattende eene opgave van hen, welke ten gevolge van eigendomsovergang onderhoudspligtig zijn geworden.

Deze suppletoire legger wordt, na voorafgaande afkondiging, gedurende 14 dagen in het gemeentehuis ter inzage nedergelegd.

Binnen dien tijd kan ieder belanghebbende bij den Raad schriftelijk bezwaren inbrengen.

Binnen 20 dagen na dien termijn stelt de Raad den legger vast. Hij geeft van zijne beslissing binnen 8 dagen mededeeling aan de belanghebbenden, die bezwaren hebben ingediend.

De suppletoire legger wordt gedurende 8 dagen, na afkondiging, vóor een ieder ten gemeentehuize ter lezing nedergelegd en terstond daarna aan Gedeputeerde Staten in tweevoud ter goedkeuring ingezonden.

Ieder belanghebbende kan binnen 8 dagen na den termijn van nederlegging bij Gedeputeerde Staten bezwaren inbrengen.

Gedeputeerde Staten beslissen ten spoedigste en geven van hunne beslissing mededeeling aan den Raad en den belanghebbende.

De Raad wijzigt den suppletoiren legger overeenkomstig de beslissing van Gedeputeerde Staten.

Op den door Gedeputeerde Staten goedgekeurden suppletoiren legger zijn de artt. 18— 20 van toepassing.

Op den primitieven legger wordt van de veranderingen aanteekening gehouden.

Art. 23. Bij overdragt van eenigen eigendom, waarop de onderhoudspligt rust, tusschen levenden, is de overdrager, en ingeval van erfopvolging de verkrijger verpligt, daarvan met overlegging der bewijzen, zoo die bestaan, aan Burgemeester en Wethouders opgave te doen.

Zoo bij de gezegde overdragt of overgang splitsing van gronden plaats heeft, welke met eenigen onderhoudslast voor het geheel zijn bezwaard, wordt die last over de verschillende perceelen verdeeld.

Art. 24. Tot het doen der bij het vorig artikel bedoelde opgave, worden de daartoe verpligten jaarlijks in de eerste helft van Mei bij afkondiging, met bepaling van dag en uur, in het gemeentehuis, door Burgemeester en Wethouders opgeroepen.

Belanghebbenden zullen ook tusschentijds bedoelde opgave kunnen doen.

Bij nalatigheid in het doen der vereischte opgaven zijn Burgemeester en Wethouders bevoegd, de veranderingen op den legger te brengen, welke ter hunner kennis zijn gekomen.

Tot aan de overboeking, is diegene aansprakelijk, ten wiens name het object was gesteld, en in geval van overlijden, zijne erfgenamen.

Bij eene splitsing der perceelen, in het vorig artikel vermeld, zijn de bezitters der perceelen ieder voor den onderhoudslast van het geheel verbonden, zoolang de verdeeling van dien last niet is tot stand gekomen.

Art. 25. De onderhoudspligtigen, welke niet woonachtig zijn binnen de gemeente, stellen aldaar domicilie, bij schriftelijke op zegel gestelde verklaring. Bij gebreke daarvan, wordt het gemeentehuis voor dit domicilie gehouden.

Art. 26. Elke 10 jaar wordt door Burgemeester en Wethouders in de maand Mei uit de primitieve en suppletoire leggers, met inachtneming van de veranderingen sedert de maand Mei van het voorafgaande jaar een nieuwe legger in tweevoud opgemaakt.

De voorschriften van de artikelen 12 tot en met 20 zijn hierop van toepassing.

Tot de in werking treding van den nieuwen legger, blijft de oude van kracht.

Art. 27. Ten aanzien van beslissingen van Gedeputeerde Staten betreffende de leggers in de artikelen 10, 21, 22 en 26 genoemd, kan voorziening bij den Koning worden gevraagd binnen 14 dagen na de afkondiging in art. 19 bedoeld.

AFDEELING II.

Van het onderhoud en toesigt daarop.

Art. 28. De rijwegen der eerste klasse, uit bestrating met keijen of gebakken steen bestaande, worden met de daarop aangebragte dorcering voor de afwatering effen gehouden. Laagten van meer dan 5 centimeter worden dadelijk hersteld.

De overige wegen dier klasse worden slicht en effen gehouden, laagten van meer dan 5 centimeter aangevuld, en voorts elken herfst, tenzij

dit door de schouwers onnoodig wordt geacht, eene nieuwe bedekking, naar den aard der wegen, van puin, grind of verbrijzelde keijen of schulpen aangebragt; terwijl dit ten allen tijde dadelijk geschiedt bij het doorrijden der bovenlaag, daar, waar dit plaats heeft.

Eene nieuwe bestorting heeft steeds plaats, wanneer dit door Gedeputeerde Staten bevolen wordt.

De bermen moeten zijn slicht en effen, welsluitende aan de kunstbaan, en zoodanig gelegd, dat het water van die baan daarover kan afloopen.

Materialen voor het onderhoud der wegen van de eerste klasse mogen op de eene zijde der bermen geplaatst worden, nogthans zoodanig, dat het den minsten hinder voor de passage teweeg brengt.

Deze bepalingen zijn mede toepasselijk op de kunstwegen van de derde klasse.

De in dit artikel bedoelde wegen, zijn in bebouwde kommen der gemeenten, ter wederzijden van middelen tot afwatering voorzien.

Art. 29. De rijwegen der tweede klasse en die der derde, geene kunstwegen zijnde, worden steeds zooveel mogelijk in voldoenden staat onderhouden.

Bij elke schouwing moeten de wagensporen geëffend zijn, laagten met drooge aarde aangevuld en hoogten weggenomen, distels, brandnetels en andere ruigte opgeruimd, voor behoorlijke afwatering des wegs gezorgd door voldoende dorcering naar de kanten, waarvan de wijze en hoegrootheid door de schouwers kan worden bepaald.

De bepaling van het laatste lid van het vorige artikel is op deze wegen van toepassing.

Art. 30. De voetpaden der eerste klasse, welke uit steen bestaan, worden effen en waterpas gehouden, de overige met de noodige afhelling voor den afloop van het water. Elken herfst wordt het gebrekkige hersteld, behalve dat ontstane gaten dadelijk bij het ontdekken daarvan, worden aangevuld. De zandpaden worden elken herfst, na vooraf te zijn geslecht, van eene nieuwe laag zand voorzien.

De palen tusschen rijwegen en voetpaden moeten wit geverfd worden, zoo dikwijls dit door de schouwers noodig wordt geoordeeld, en voorts zijn regtstandig, niet korter dan 1.2 meter.

De paden der tweede klasse worden mede iederen herfst in behoorlijken toestand gebragt.

Art. 31. Bij ophooping van sneeuw, hinderlijk voor het gebruik, geschiedt de opruiming voor rekening der gemeente.

Art. 32. De bruggen, duikers, pompen of riolen in rijwegen, alsmede de bruggen, vonders, hooghouten, draaijen, ommetreden en valhekjes in voetpaden gelegen, worden met de leuningen en verder toebehooren in den vereischten en voor de passage volkomen veiligen staat gebragt en onderhouden.

De wegen worden tegen de bruggen, op de hoogte dier bruggen, behoorlijk gevuld gehouden.

De helling van opreden mag niet sterker zijn: in de wegen der eerste klasse, dan van 20 op 1, der tweede klasse, dan van 15 op 1 en der derde klasse, dan van 10 op 1. Indien echter de hoogte meer dan 1 meter bedraagt, zal de verhouding van de helling voor iederen decimeter hooger, met 2 op 1 worden vermeerderd.

Art. 33. Alle wegen worden boven het winterwater gebragt, tenzij Gedeputeerde Staten hieromtrent uitzonderingen mogten toestaan.

Art. 34. De slooten, gruppen, goten of riolen ter afwatering van de wegen dienende, worden steeds in behoorlijken staat gehouden.

De dammen in die slooten of gruppen moeten van voldoende pompen voorzien zijn.

Een en ander komt ten laste van hen, die den aanbelendenden grond in vollen eigendom, beklemming of altijddurende pacht of vruchtgebruik bezit, tenzij hij bewijst dat die verpligting op een ander rust.

Zoo intusschen de goot niet strekt tot afscheiding van het aanbelendend erf, maar tot den weg behoort, is de onderhoudspligtige tevens belast met het onderhoud der goot.

Art. 35. De rijwegen en, voor zooverre daaraan voetpaden zijn verbonden, ook die paden bijlangs welke geene slooten of gruppen bestaan, worden zooveel mogelijk door het plaatsen van eene heg, staketsel of eenig ander zigtbaar teeken, van de particuliere gronden of erven gescheiden. Het daarstellen dier afscheiding komt ten laste der aanbelendenden.

Art. 36. De slooten, gruppen en goten in art. 34 bedoeld, worden door de onderhoudspligtigen schoongemaakt of uitgegraven, wanneer dit door Burgemeester en Wethouders noodig wordt geoordeeld.

Art. 37. De slooten, gruppen en andere waterleidingen bijlangs de wegen, benevens de heggen, staketsels en andere werken, tot afscheiding des wegs, zijn onder toezigt en schouwing van Burgemeester en Wethouders. Zonder hunne schriftelijke toestemming mag de wal aan de zijde des wegs niet worden afgestoken en mag de sloot niet steiler worden gegraven dan 1 op 1.

Art. 38. De aarde, komende uit slooten, gruppen of andere waterleidingen bij de rijwegen der tweede klasse en bij die der derde klasse, geene kunstwegen zijnde, wordt, tenzij Burgemeester en Wethouders anders bepalen, voor de helft op die wegen geworpen, en nadat dezelve behoorlijk is opgedroogd, door den onderhoudspligtige van den weg over den weg geslecht.

Wanneer Burgemeester en Wethouders of Gedeputeerde Staten, wanneer het wegen in onderhoud bij de provincie aangaat, het noodig achten, is deze bepaling toepasselijk op de wegen der eerste en de kunstwegen der derde klasse en wordt alsdan de aarde over de bermen geslecht.

Art. 39. Geene dammen worden in de slooten of waterleidingen bijlangs de wegen gelegd dan met toestemming van Burgemeester en Wethouders.

Art. 40. Geene beplanting op de bermen der wegen mag geschieden, dan met toestemming van Burgemeester en Wethouders.

Wordt de gevraagde toestemming geweigerd, dan kunnen belanghebbenden hiervan in beroep komen bij Gedeputeerde Staten; welk Collegie alsdan de gevraagde toestemming kan verleenen of weigeren.

Boomen, bijlangs de wegen staande, moeten, zoodra ze daarvoor vatbaar zijn, tot de hoogte van 3 meter worden opgesnoeid. Takken van boomen, lager dan 3 meter boven de wegen of slooten hangende, worden door de eigenaars weggeruimd, zoodra dit door Burgemeester en Wethouders wordt gelast.

Art. 41. Aan Burgemeester en Wethouders in iedere gemeente behoort, onder toezigt van Gedeputeerde Staten, behalve de zorg over het beheer en onderhoud der gemeentewegen, de schouwing over alle overige wegen, aan de bepalingen van dit reglement onderworpen, met uitzondering

alleen van wegen der eerste klasse, in onderhoud bij andere gemeenten, voor zooverre het onderhoud van de kunstbaan betreft.

De Gemeenteraad kan echter in de waarneming der schouwing bij plaatselijke verordening, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, op eene andere wijze voorzien.

Aan Gedeputeerde Staten wordt vrijgelaten om de schouwing der wegen in sommige polders, aan de besturen dier polders op te dragen, met dezelfde magt en onder dezelfde verpligtingen als ten aanzien der plaatselijke besturen is bepaald.

Art. 42. Burgemeester en Wethouders, of wie met de schouwing is belast, houden jaarlijks over de rijwegen der eerste klasse en de kunstwegen der derde klasse, alsmede over de voetpaden, aan dit reglement onderworpen, met de daarin gelegene kunstwerken, de beplantingen, slooten, gruppen, goten en verdere daartoe betrekkelijke voorwerpen, ten minste ééne schouwing, en wel in het laatst der maand October. Zij zijn bevoegd meermalen te schouwen, wanneer hun dit noodig voorkomt.

Over de wegen der tweede klasse wordt elke week, en over die der derde klasse, geene kunstwegen zijnde, om de andere week geschouwd, tenzij dit ook mede elke week wordt noodig geacht; beide zoolang het saizoen het onderhoud mogelijk maakt.

Ten minste tweemaal in het jaar betreft die schouwing tevens al hetgeen mede onder de schouwing der wegen van de eerste klasse is begrepen.

Art. 43. Van de schouwing, in het eerste lid van het vorig artikel vermeld, wordt ten minste 8 dagen bevorens aan de belanghebbenden kennis gegeven door afkondiging. Met betrekking tot de wegen der tweede en derde klasse, geene kunstwegen zijnde, met de daaraan verbondene werken en voorwerpen, geschiedt die afkondiging eens en wel in de maand Maart van ieder jaar, onverminderd nogtans om, wanneer omstandigheden dit noodig maken, bij nadere afkondiging de vorige te wijzigen of aan te vullen.

Bij de afkondigingen moet telkens de dag worden opgegeven, waarop de schouwing plaats heeft.

Art. 44. Zoo bij de schouwing het een of ander, waarover zij loopt, niet in den vereischten staat is gebragt, wordt daarvan een proces-verbaal van bevinding opgemaakt, en den onderhoudspligtige bij schriftelijke waarschuwing van den veldwachter of dienaar van politie, met opgave der gebreken, een nieuwe termijn gesteld, binnen welken hij aan zijne verpligtingen zal moeten voldoen.

Voor deze waarschuwing is de onderhoudspligtige aan den veldwachter of dienaar van politie verschuldigd dertig cents.

Nadat de termijn voor het herstel der gebreken is verloopen, wordt eene herschouwing gedaan.

Bij bevinding, dat in de gebreken niet is voorzien, wordt tegen den onderhoudspligtige proces-verbaal van bekeuring opgemaakt, en daarvan door den veldwachter of dienaar van politie aan hem een afschrift afgegeven. Het Gemeentebestuur doet voorts het werk voor rekening van den onderhoudspligtige verrigten, en de kosten in regten op hem verhalen.

Art. 45. De wegen der eerste klasse van eenige gemeente, in eene andere gemeente gelegen, staan, voor zooverre de kunstbaan betreft, onder het onmiddellijk toezigt van Gedeputeerde Staten.

Bijaldien wordt bevonden dat eenige gemeente niet naar behooren in het onderhoud voorziet, worden Burgemeester en Wethouders uitgenoodigd tot herstelling van het gebrekkige of tot eene voldoende oplevering van het vereischte tot uitvoering der werken binnen een te bepalen tijd.

Wanneer het Gemeentebestuur daaraan niet voldoet, wordt dit ten koste der gemeente door Gedeputeerde Staten bewerkstelligd, en door hen de kosten in regten verhaald.

Ten aanzien van wegen, in onderhoud van meer dan eene gemeente, is elke gemeente voor het geheel der kosten aansprakelijk.

Art. 46. Gedeputeerde Staten doen over de overige wegen en daartoe betrekkelijke voorwerpen, zoo dikwijls door een lid of eene commissie uit hun midden, na voorafgaande openbare kennisgeving, eene overschouwing houden, als hun doelmatig voorkomt.

Van deze overschouwing wordt proces-verbaal opgemaakt en ingeval van bevonden gebreken, een afschrift of uittreksel aan den nalatige gezonden, met aanmaning, de gebreken binnen een bepaalden termijn te herstellen.

Het onderzoek of aan die aanmaning is voldaan, geschiedt door een ambtenaar van den Provincialen waterstaat, die daarvan proces-verbaal opmaakt, dat, zoo daartoe termen zijn, door Gedeputeerde Staten aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie ter vervolging wordt ingezonden.

Art. 47. De bepalingen omtrent bruggen, duikers, pompen, slooten, gruppen, goten, riolen, dammen, heggen, staketsels en verdere werken, in de artt. 32, 34 en 37 vermeld, zijn toepasselijk op de wegen bij de provincie in onderhoud, met dien verstande, dat de schouwing daarover geschiedt door ambtenaren van den Provincialen waterstaat.

Van deze schouwing geschiedt ten minste 14 dagen bevorens in een dagblad der provincie openbare kennisgeving.

Bij het bevinden van gebreken wordt proces-verbaal opgemaakt en afschrift of uittreksel aan den nalatige uitgereikt, met aanmaning om binnen zekeren termijn het gebrekkige te herstellen.

Voor deze aanmaning is de onderhoudspligtige dertig cents verschuldigd aan hem, die met de uitreiking is belast.

Na verloop van den gestelden termijn wordt herschouwing gehouden en bijaldien alsdan nog gebreken bevonden worden proces-verbaal van bekeuring door hen opgemaakt.

Art. 48. In gevallen, waarin de dadelijke herstelling van eenig voorwerp, aan de schouwing onderworpen, voor de verzekering van eene geregelde en veilige passage noodzakelijk voorkomt, kunnen Burgemeester en Wethouders, wanneer het geen provincialen weg betreft, en Gedeputeerde Staten, wanneer het een provincialen weg aangaat, daarin ten koste van den onderhoudspligtige voorzien.

Art. 49. Door de bepalingen, bij dit reglement gemaakt op bruggen, duikers, pompen en andere werken, wordt geen inbreuk gemaakt op de magt der waterschapsbesturen, aangaande deze werken, voor zooverre de waterlossing en waterkeering betreft.

Art. 50. Geene afsluiting of stremming van passage op wegen, bij de provincie in onderhoud, mag plaats hebben, zonder vergunning of last van Gedeputeerde Staten, of in spoedeischende gevallen van den Commissaris des Konings.

Afsluiting of stremming van passage op andere wegen, mag niet plaats hebben zonder vergunning of last van Burgemeester en Wethouders der gemeente, waarin die wegen gelegen zijn.

Is afsluiting of stremming op deze laatste wegen noodzakelijk, wegens herstel van voorwerpen, bij de provincie in onderhoud, dan is het eerste lid van dit artikel toepasselijk.

Alle afsluiting wordt, zoo mogelijk, vooraf tijdig ter algemeene kennis gebragt door het plaatsen eener bekendmaking in een der dagbladen van de provincie en, zoo noodig, aan het bestuur der gemeente, waarin de weg gelegen is, medegedeeld.

Bij het besluit waarbij de afsluiting wordt vergund of bevolen, worden tevens de maatregelen van voorzorg voorgeschreven en, zoo dit kan, de duur der herstelling bepaald.

De kosten van voorzorg komen ten laste van den onderhoudspligtige van den weg of het voorwerp.

Art. 51. Bij het kruisen van wegen en bij het bestaan van afwegen worden door de zorg van de Gemeentebesturen handwijzers geplaatst, waarop de naaste plaats wordt vermeld, waarnaar de weg loopt, met den afstand. De handwijzers worden ter hoogte van ten minste 2.5 meter wit geverfd, de vereischte opgaven in zwarte verf.

Art. 52. Geene schuttingen of wringen worden op rijwegen van de eerste en tweede klasse toegelaten. Op rijwegen van de derde klasse kan het alleen door Burgemeester en Wethouders worden toegelaten.

§ 3. *Bepalingen van politie.*

Art. 53. Geene huizen, woningen of andere getimmerten mogen binnen den afstand van 2 meter van de wegen of openbare pleinen gesticht of vergroot worden, anders dan met toestemming van Burgemeester en Wethouders.

Art. 54. Onverminderd de vergunning bij andere wettelijke bepalingen vereischt, mogen, zonder toestemming van Gedeputeerde Staten, bijlangs de rijwegen niet worden opgerigt, uitgebreid of in werking gebragt:

1°. kalkbranderijen, binnen den afstand van 100 meter;

2°. windmolens, leerlooijerijen, stoomwerktuigen, steen- of pannebakkerijen, binnen den afstand van 40 meter.

Stroovuren worden binnen den afstand van 100 meter niet ontstoken, dan met toestemming van den Burgemeester.

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd, daar, waar hun dit noodig voorkomt, te bevelen, dat bestaande windmolens zonder zwikstellingen, binnen den afstand van 25 meter van de rijwegen gelegen, bij het passeren van rijtuigen stilhouden, en zulks van den eenen tot den anderen seinpaal, welke alsdan, op last van Gedeputeerde Staten, door Burgemeester en Wethouders op een afstand van 50 meter ter wederzijden van den molen zijn geplaatst.

Art. 55. Het is verboden, om op eenig voertuig, behalve langs keijenstraten, op de kunstwegen meer te vervoeren dan 16 personen, 16 hectoliter tarwe, rogge, gort, zaden of peulvruchten, 20 hektoliter garst, aard- of boomvruchten, 24 hectoliter haver, of andere goederen boven het gewigt van 1250 kilogram.

Van 1 November tot 1 April, mag niet meer dan de helft van de opgenoemde hoeveelheden of gewigt vervoerd worden.

Van deze verbodsbepalingen zijn uitgezonderd:

a. voertuigen, waarvan de velgen en banden der wielen minstens 10 centimeter breed zijn;

b. voertuigen, komende uit naburige rijken of provinciën en ingerigt overeenkomstig de in die rijken of provincien bestaande voorschriften;

c. voertuigen, tot het leger behoorende, onder militair geleide of door militairen in hunne betrekking vervoerd.

Art. 56. Het is verboden:

a. binnen den afstand van 50 meter van de rijwegen en 25 meter van de voetpaden, bijenkorven te plaatsen, zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders;

b. binnen den afstand van 10 meter van de rijwegen, huiden, zeilen, netten, linnen, wollen of andere stoffen zigtbaar in de opene lucht op te hangen of neer te leggen, tenzij op varende schepen;

c. in de slooten, kanalen en wateren bijlangs de wegen, vlas of hennep te roten;

d. in de slooten, kanalen of wateren bijlangs de wegen te zwemmen of te baden;

e. binnen den afstand van 5 meter van den rijweg, houtzagerijen te hebben of vaatwerk te branden, anders dan behoorlijk gedekt voor het gezigt der paarden van de wegzijde;

f. binnen den afstand van 5 meter, anders dan binnen 's huis, of met toestemming van Burgemeester en Wethouders, noodstallen te plaatsen;

g. het water van aanbelendende gronden, van of uit de huizen, goten, riolen, beestenstallen of mestvaalten, op de wegen te laten uitloopen;

h. modder, mest, vuilnis, ruigte, puin, steen, vlinten of andere voorwerpen, waardoor de weg wordt bedorven, op de wegen te werpen of daarop te laten vallen;

i. krengen op den weg of binnen den afstand van 20 meter van dien te laten verblijven;

k. vee dat op den weg sterft, of omgewaaide boomen of takken, daarop te laten liggen;

l. planken of andere voorwerpen over of op den weg te leggen, of om touwen of kettingen tot het vastmaken van schepen of houtvlotten op of over den weg uit te strekken;

m. op de wegen paarden of andere trekdieren aan zich zelven over te laten;

n. met rij- of voertuigen op den weg te blijven staan, anders dan bij dag en zoo na mogelijk aan den eenen kant des wegs, met uitzondering alleen, voor zooverre betreft rij- of voertuigen, welke bij logementen of herbergen, bij gebreke van andere plaats, gewoonlijk op eene der bermen of kanten des wegs worden geborgen, welke plaatsing voortdurend, door Burgemeester en Wethouders kan worden toegestaan;

o. de bermen der kunstwegen te berijden, dan alleen bij het uithalen of voorbij rijden, of harder dan stapvoets over bruggen en batten te rijden;

p. met rij- of voertuigen vrachten te vervoeren, breeder dan 3 meter, voor ongedorscht graan, hooi en stroo dan 3.5 meter;

q. deuren, hekken, schutten of wringen zoodanig te plaatsen, dat deze, bij het opendraaijen, boven de wegen komen te hangen;

r. op de rijwegen paarden, ezels, gekoppeld vee of stieren, deze

laatste boven de twee jaren, te drijven, of daarop vee te weiden of vast te zetten, anders dan voor zooverre het beweiden betreft, op afgesloten wegen der derde klasse, waar dit door Burgemeester en Wethouders wordt toegelaten;

s. op de voetpaden te rijden of daarop eenig vee te leiden of te drijven;

t. met rij- of voertuigen, die met honden of ezels bespannen zijn, of met velocipèdes bij het naderen van paarden door te rijden en deze anders dan stilstaand te laten voorbijgaan, nadat de bestuurder of geleider zich tusschen zijn rij- of voertuig en de paarden, aan de zijde des wegs heeft geplaatst; zullende de bestuurder of geleider zijn rij- of voertuig aan de kanaalzijde moeten plaatsen, indien zich bijlangs dezen weg een kanaal bevindt;

De honden moeten onder de rij- of voertuigen gespannen zijn;

u. vreemde dieren over de wegen te vervoeren anders dan voorafgegaan door iemand op een afstand van ten minste 100 meter, die de berijders of bestuurders van paarden of rijtuigen waarschuwt;

v. het bedrijf van scharenslijper op de wegen uit te oefenen, zoomede, om met de kar, bij het voorbijrijden met paarden, anders te handelen dan ten aanzien van de rij- of voertuigen met ezels bespannen, is bepaald;

w. meer dan drie paarden *tegen* elkander voor eenig rij- of voertuig op de wegen te gebruiken.

Onder dit verbod zijn niet begrepen de stoomwerktuigen, de vrachtrijtuigen aan het rijk toebehoorende, voor de militaire dienst of die der rijks-hospitalen gebruikt wordende, mits de voerlieden daarvan voldoende bewijzen overleggen;

x. op wegen van grind, verbrijzelde keijen of schulpen vervaardigd, anders dan bij sneeuw of tot vervoer van landbouw-werktuigen, bodden en slepen te bezigen, tenzij met toestemming van Burgemeester en Wethouders;

ij. tusschen zons- ondergang en opgang zoogenaamde spoorleiders op de wegen te laten verblijven, of die, welke tusschen zonsopgang en zons-ondergang geplaatst zijn, willekeuring te verplaatsen of weg te nemen;

z. aan of op de wegen vuurwapenen te lossen of vuurwerken af te steken, anders dan bij algemeene feesten, wanneer dat door Burgemeester en Wethouders is toegestaan;

aa. binnen den afstand van 40 meter van rijwegen, verplaatsbare stoomtoestellen buiten 's huis in werking te brengen, zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders.

bb. op de wegen te plaatsen kramen, tenten of andere kermisspelen, zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders.

Art. 57. Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd en, op bekomen last van Gedeputeerde Staten, verpligt tot het ten koste des overtreders doen wegnemen, beletten of verrigten van hetgeen in strijd met het reglement wordt daargesteld, ondernomen of nagelaten.

Spoedeischende gevallen uitgezonderd, geschiedt dit niet, dan nadat de belanghebbende schriftelijk is gewaarschuwd.

Art. 58. Van alle rij- of voertuigen, elkander op den weg tegen komende, zijn de bestuurders of voerlieden van het rij- of voertuig verpligt, van de hand of ter regterzijde, ieder voor meer dan de helft des wegs, uit te wijken.

Bijaldien een rij- of voertuig *van achteren wordt ingehaald* en aangeroepen, moet de bestuurder van het ingehaalde rij- of voertuig ter regterzijde voor meer dan de helft des wegs afhouden, om het inhalende rijtuig links te laten voorbijgaan.

Art. 59. Bij de heffing van tol voor het passeren van bruggen of wegen, wordt bij de brug of tolboom het tarief voor die heffing duidelijk leesbaar geplaatst op een wit geverfd bord, met zwarte letters, ter hoogte van omstreeks 2 meter.

Art. 60. Overal in dit reglement, waar van verf melding wordt gemaakt, wordt olieverf bedoeld.

Art. 61. De gaarders of pachters van den tol zorgen voor eene spoedige bediening.

Zij zijn gehouden van 's avonds negen uur tot 's morgens zes uur den tolboom open te laten staan en vast te zetten, behoudens het regt tot tolheffing overeenkomstig de wettelijke verordeningen.

Art. 62. De bepalingen van art. 39 en van art. 53 tot en met art. 58, zijn toepasselijk op de provinciale wegen, alsmede de straffen op de overtreding gesteld.

De bepalingen van artt. 53, 54, 56 *a*, *b*, *c*, *d*, *e*, *f*, *l*, *m*, *p*, *r*, *t*, *u*, *v*, *z*, *aa* en *bb*, artt. 57 en 58 zijn toepasselijk op de wegen in onderhoud bij het rijk, alsmede de straffen, hierna op de overtreding dier bepalingen gesteld.

De bepalingen van artikel 53 en van artikel 56 sub *l*, zijn echter op daden en handelingen, door of op last van het rijks-, provinciaal- en gemeentebestuur verrigt, niet toepasselijk.

§ 4. *Straffen en middelen van uitvoering.*

Art. 63. Op de overtredingen der bepalingen van dit reglement wordt voor zooverre daartegen niet bij de wet of bij algemeene maatregelen van inwendig bestuur is voorzien, eene boete bedreigd van *f* 1.00 tot *f* 25.00, met uitzondering der overtreding, vermeld in de eerste alinea van art. 44.

Art. 64. Aan de gemeentebesturen wordt vrijgelaten, zoo noodig, op het onderhoud, de schouwing en de politie der wegen en verdere voorwerpen, onder hun beheer, verordeningen te maken, mits niet strijdende met dit reglement. De bestaande verordeningen, hiermede niet in strijd, blijven van kracht.

Art. 65. Tot het constateren van overtredingen der bepalingen van § 3 van dit reglement zijn, behalve de ambtenaren bij de wet daartoe aangewezen, bevoegd de schouwers, de ambtenaren van den provincialen waterstaat wat de provinciale wegen betreft, de tolgaarders, vaste wegarbeiders en brugwachters, mits behoorlijk beëedigd.

§ 5. *Slotbepalingen.*

Art. 66. Met de invoering van dit reglement wordt ingetrokken het reglement op het toezigt der wegen in de provincie Groningen, vastgesteld bij Statenbesluit van den 10 Julij 1854, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 2 Augustus 1854, no. 52 (1), gewijzigd bij Statenbesluiten van den 14 Julij en 9 November 1864, van den 13 Julij 1865 en van den 21 Julij 1875, goedgekeurd bij Koninklijke besluiten van den 29 September 1864, no. 40 (2) den 2 December 1864, no. 61,

(1) Bijv. 1854, no. 200. *Red.*
(2) Bijv. 1864, no. 260.

14 Augustus 1865, no. 45 en den 21 Augustus 1875, no. 27 (1) en het reglement op het gebruik der kunstwegen in de provincie Groningen, niet in onderhoud bij het Rijk, ten aanzien van de zwaarte der wagenvrachten, vastgesteld bij Statenbesluit van 18 Julij 1876, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 5 November 1876, no. 17 (2) gewijzigd bij Statenbesluit van den 13 November 1877, en goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 21 December 1877, no. 16.

Art. 67. Dadelijk na de in werking treding van dit reglement wordt overgegaan tot het ontwerpen en vaststellen der leggers overeenkomstig de voorschriften van dit reglement.

De bestaande leggers en kohieren blijven van kracht tot dat zij door nieuwe leggers, volgens dit reglement opgemaakt, zijn vervangen.

Art. 68. Dit reglement treedt in werking op het tijdstip, door Gedeputeerde Staten te bepalen.

Groningen, den 9den December 1879.

De Staten voornoemd:
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

En dat dit besluit is goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 19 Maart j.l., no. 9.

Gegeven te *Groningen*, den 2den April 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voors.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

No. 124. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 3den April* 1880, *no.* 3, *houdende verlenging der concessie aan het waterschap de Ommelanderwijk tot heffing van schutgelden aan het Verlaat in de hoofdvaart te Ommelanderwijk.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 30 Maart 1880, no. 41, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bij Ons besluit van 14 Mei 1874, no. 7 (3), aan het bestuur van het waterschap Ommelanderwijk van verleende en bij Ons besluit van 22 Junij 1877, no. 6, verlengde concessie tot heffing van schutgelden aan het verlaat in de hoofdvaart te Ommelanderwijk te verlengen tot 1 Mei 1883, overeenkomstig het tarief gevoegd bij Ons eerstaangehaald besluit.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 3den April 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1875, no. 253. *Red.*
(2) Bijv. 1876, no. 344.
(3) Bijv. 1874, no. 152.

No. 125. **Missive** *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 5*den April* 1880, *lett. Q. afd., M. P. betreffende het mond- en klaauwzeer bij het vee.*

's Gravenhage, 5 *April* 1880.

Ik heb de eer Uwe aandacht te vestigen op het Koninklijk besluit van 14 Maart 1880 (*Sb. no.* 31) waarbij, met intrekking van het Koninklijk besluit van 30 October 1872 (*Sb. no.* 105), nader wordt bepaald, welke ziekten van het vee voor besmettelijk worden gehouden en welke der in de wet van 20 Julij 1870 (*Sb. no.* 131) genoemde maatregelen bij het heerschen of bij het dreigen van elke dier ziekten moeten toegepast worden. In dat besluit is, behalve wijziging van enkele punten van het ingetrokken besluit, onder de besmettelijke ziekten van het vee ook genoemd het mond- en klaauwzeer (besmettelijke blaaruitslag van den mond en de klaauwen) bij herkaauwende dieren en varkens, terwijl het kwaadaardig klaauwzeer bij schapen, het zoogenaamd rotkreupel, niet wordt genoemd.

Van het voorkomen van mond- en klaauwzeer moet derhalve voortaan door de houders of hoeders van vee, onmiddelijk aangifte worden gedaan aan den burgemeester der gemeente, waar het vee zich bevindt, en tevens moet het aangelaste vee van het overige onmiddellijk worden afgezonderd, waarna het onderzoek plaats heeft, bedoeld in art. 16 der wet van 20 Julij 1870 (*Sb. no.* 131.)

Van gevallen van zoogenaamd rotkreupel bij schapen behoeft niet langer aangifte te worden gedaan. Daar echter schapen, evenals rundvee, bokken en geiten, tot de herkaauwende dieren behooren, zijn op deze dieren de bepalingen, betreffende het mond- en klaauwzeer (in het aangehaald besluit nader omschreven als besmettelijke blaaruitslag van den mond en de klaauwen) wel toepasselijk. Verzuim van aangifte of afzondering zou tot strafvervolging van den overtreder leiden.

Ten einde de eigenaars van vee op deze bepalingen opmerkzaam te maken en hun het voorwendsel van onwetendheid bij overtreding te ontnemen, verzoek ik U.H.E.G., de burgemeesters in uwe provincie uit te noodigen, het bovenstaande door openbare aankondiging ter kennis te brengen van de veehouders in hunne gemeente.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 126. **Besluit** *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den* 6*den April* 1880, *no.* 6, *houdende wijziging der verdeeling van het Hoofdkiesdistrict Middelharnis, voor de verkiezing van Leden voor de Provinciale Staten.* (*Prov. Blad no.* 32).

GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND;

Gezien een adres van den Raad der Gemeente *Stellendam*, verzoekende dat die Gemeente, behoorende tot het onderkiesdistrict *Goedereede* voor de verkiezing van leden der Provinciale Staten, worde aangewezen als een afzonderlijk onder-kiesdistrict van het Hoofdkiesdistrict *Middelharnis*.

In aanmerking nemende dat de bevolking der Gemeente *Stellendam* meer dan 1000 zielen bedraagt;

Gelet op art. 2 der Wet van den 5den November 1852 (*Sb. no.* 197);
Herzien het besluit van den 8sten Februarij 1853 no. 21 (1), houdende aanwijzing der onder-kiesdistricten voor de verkiezing der Leden van Provinciale Staten, alsmede dat van den 8sten Augustus 1865 no. 40 (*P. Bl. no.* 69), houdende wijziging der verdeeling van het Hoofdkiesdistrict *Middelharnis*.

Hebben besloten:

Met wijziging van bovengemelde beschikkingen te bepalen, dat in het Hoofdkiesdistrict *Middelharnis* de Gemeente *Stellendam* wordt afgescheiden van het onderkiesdistrict *Goedereede*, en voortaan zal uitmaken een afzonderlijk onderkiesdistrict voor de verkiezing van Leden der Provinciale Staten.

En zal dit besluit door opneming in het Provinciaal Blad, worden gebragt ter kennis van Heeren Burgemeesters en Wethouders der gemeenten in deze Provincie, tot informatie en narigt.

's Gravenhage, den 6den April 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

No. 127. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 7den April* 1880, *no.* 11, *houdende wijziging in de indeeling der divisiën van het leger.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 2 April 1880, Kabinet, La V[a];

Gezien Ons besluit van 26 Maart 1873, no. 25 (2), en de wijzigingen daarin gebragt, bij Onze besluiten van 8 Maart 1876, no. 17 (3) en van 24 April 1878, no. 18 (4), omtrent de indeeling van het leger in divisiën en brigades;

Gelet op Ons besluit van 10 Maart 1880, no. 15;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Onze besluiten van 8 Maart 1876, no. 17 en van 24 April 1878, no. 18, in te trekken, en mitsdien de daarbij vastgestelde wijzigingen van Ons besluit van 26 Maart 1873, no. 25, buiten werking te stellen;

2°. In afwachting van de nadere voorstellen, welke Ons door Onzen genoemden Minister nopens de organisatie van het leger gedaan zullen worden, in Ons besluit van 26 Maart 1873, no. 25, de volgende wijzigingen aan te brengen:

a. in art. 1 wordt, in plaats van: „het regiment veld-artillerie", gelezen: „de twee regimenten veld-artillerie";

b. de tabel Litt. A, bedoeld in de tweede zinsnede van art. 2, wordt vervangen door den bij dit besluit gevoegden staat Litt. A;

---

(1) Bijv. 1853, ed. D'ENGELBR., p. 380, and. ed. XLI, p. 119. *Red.*
(2) Bijv. 1873, no. 91.
(3) Bijv. 1876, no. 68
(4) Bijv. 1878, no. 134.

c. in de vierde zinsnede van art. 3 wordt, in plaats van: „den Luitenant-Kolonel", gelezen: „den Luitenant-Kolonel of Majoor";

d. in art. 4 wordt, in plaats van: „Onzen Minister van Oorlog", gelezen: „den Inspecteur der Infanterie";

e. art. 6 vervalt;

f. in art. 7 wordt, in plaats van: „de drie regimenten vesting-„artillerie — met uitzondering van de instructie-kompagnie en de „kompagnie voor het torpedo-wezen" —, gelezen: „de afdeelingen „vesting-artillerie"; en

3°. te bepalen, dat dit besluit met 1 Mei eerstkomende in werking zal treden.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 7den April 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Staat, *aanwijzende de samenstelling van het veldleger.*

Divisiën.	Brigades.	Infanterie.	Cavalerie.	Artillerie.	Genie-troepen
Eerste Hoofdkwartier 's Gravenhage.	1e 2e	4 bataillons 3e reg. Infanterie. 4 id. 6e id.	1 of meer eskadr. 3e regiment Hussaren.	1e, 4e en 5e batt. 2e regiment Veldartillerie.	½ kom-pagnie.
Tweede Hoofdkwartier Haarlem.	1e 2e	4 bataillons 4e reg. Infanterie. 4 id. 7e id.	1 of meer eskadr. 1e regiment Hussaren.	2e, 3e en 6e batt. 2e regiment Veldartillerie.	½ kom-pagnie.
Derde Hoofdkwartier 's Hertogenbosch.	1e 2e	4 bataillons 2e reg. Infanterie. 4 id. 5e id.	1 of meer eskadr. 2e regiment Hussaren.	1e, 4e en 8e batt. 1e regiment Veldartillerie.	½ kom-pagnie.
Vierde Hoofdkwartier Arnhem.	1e 2e	4 bataillons 1e reg. Infanterie. 4 id. 8e id.	1 of meer eskadr. 4e regiment Hussaren.	2e, 3e en 7e batt. 1e regiment Veldartillerie.	½ kom-pagnie.
Reserve-brigade 's Gravenhage.	. .	4 bataillons Reg. Grenadiers en Jagers.	. . . . .	5e en 6e batterij 1e regiment Veldartillerie.	
Reserve-Cavalerie.	. .	. . . . . .	De niet voor de divisiën aangewezen eskadrons.	. . . . .	
Reserve-Artillerie.	. .	. . . . . .	. . . . .	4 batterijen Rijdende Artill.	

Niet ingedeeld:
drie kompagniën transporttrein,
de veld-kompagnie pontonniers
en de hospitaal-soldaten.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 128. Aanschrijving van den **Commissaris des Konings in Utrecht**, *van den 8sten April* 1880, *no.* 42, *betreffende de invulling van de maandelijksche sterftelijst* (*Staat G*). (*Prov. Blad no.* 85.)

DE COMMISSARIS DES KONINGS IN DE PROVINCIE UTRECHT,

Ontvangen hebbende een schrijven van den heer Inspecteur van het geneeskundig Staatstoezigt in *Gelderland en Utrecht*, waaruit blijkt van herhaaldelijk voorkomende onvoldoende of onjuiste invulling van de maandelijksche sterftelijst (Staat G),

Heeft goedgevonden:

die missive in afdruk hierna te doen volgen en aldus te brengen ter kennis van de gemeente-besturen in dit gewest, onder uitnoodiging de daarin herinnerde voorschriften in het vervolg met juistheid op te volgen.

Utrecht, den 8sten April, 1880.

De Commissaris des Konings voornoemd,
(*Get.*) VAN DOORN.

Utrecht, den 6den April 1880.

Aan den Heer Commissaris des Konings in de provincie Utrecht te Utrecht.

Het heeft mijne aandacht getrokken, dat in meerdere gemeenten nimmer of zelden op de maandelijksche sterftelijst (Staat G) wordt vermeld, dat overledenen zonder geneeskundige hulp zijn gestorven, in strijd met hetgeen met grond mag worden vermoed, met het oog op het hooge bevolkingscijfer en op andere omstandigheden, z. a. het gebrek aan een geneesheer op de plaats gevestigd, de mindere gegoedheid van de ingezetenen, de uitgebreidheid der gemeente, enz.

Aangezien de gemeente-besturen uit de verklaringen van overlijden, afgegeven door de geneeskundigen ingevolge art. 5 der wet van 1 Junij 1865 (*Stbl. no.* 60), naauwkeurig weten kunnen, wanneer een persoon zonder geneeskundige hulp is overleden, omdat alsdan, ingevolge al. 4 van art. 4 der wet van 10 April 1865 (*Stbl. no.* 65), de doodschouw moet worden verrigt, kan door hen zonder veel moeite op de sterftestaten de opgave omtrent het al of niet geneeskundig behandeld zijn der overledenen worden verstrekt en de volledigheid worden bevorderd der sterftestatistiek, die eene afzonderlijke rubriek heeft voor niet geneeskundig behandelden, vooral wanneer daarbij wordt in acht genomen het medegedeelde in de missive van zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, gemeld in het Provinciaal-blad van Utrecht, no. 66 van 1870.

Een ander punt, dat bij de invulling der sterftestaten niet altijd met de noodige naauwgezetheid plaats heeft, is de invulling van kolom 18, inhoudende het beroep of het middel van bestaan. En toch is de kennis hiervan voor de volksgezondheid van het hoogste belang, omdat hieruit de verhouding van den gemiddelden levensduur bij de verschillende beroepen naauwkeuriger kan worden geleerd.

Met het oog op het bovenmedegedeelde, heb ik de eer U Hoog Edel Gestrenge beleefdelijk te verzoeken, de gemeente-besturen in het Provinciaal-blad te willen uitnoodigen, om op de maandelijksche sterfte-opgaven (Staat G) naauwkeurig de bovenaangehaalde punten op te teekenen.

De Inspecteur voor het geneeskundig Staatstoezigt in Gelderland en Utrecht,
(*Get.*) J. H. VERSPIJCK.

No. 129. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den 9den April* 1880, *no.* 19, 1e *afdeeling, houdende ingevolge art.* 2 *van het politie-reglement op de rivieren en kanalen verbod om op het Wolddiep in de gemeente Grootegast met schepen te zeilen.* (*Prov. Blad no.* 23.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE GRONINGEN,

Gelet op het verzoek van den Raad der gemeente Grootegast, dat het verboden worde om met schepen te zeilen op het Wolddiep in die gemeente;

Overwegende, dat zoodanig verbod, ter voorkoming van ongelukken met paard en rijtuig op den weg bijlangs genoemd vaarwater wenschelijk is;

Gelet op art. 2, litt. *m*, van het politie-reglement op de rivieren en kanalen in deze provincie, vastgesteld door de Staten den 11 November 1863, goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van 11 Januarij 1864 (1)

Hebben goedgevonden te bepalen hetgeen volgt:

Het is verboden met schepen te zeilen op *het Wolddiep* in de gemeente *Grootegast*.

En zal dit besluit worde geplaatst in het Provinciaal blad en in de Provinciale Groninger- en Nieuwe Groninger Couranten.

Gedaan te *Groningen* den 9den April 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd:
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

No. 130. CIRCULAIRE *van* Gedeputeerde Staten van Drenthe, *van den 9den April* 1880, *no.* 2, *betreffende het opmaken van de kohieren der hondenbelasting.* (*Prov. Blad no.* 23).

Bij het onderzoek van de kohieren der hondenbelasting heeft het onze aandacht getrokken, dat door verschillende gemeentebesturen die kohieren worden opgemaakt op eene wijze, die met de gemeentewet niet wel is overeen te brengen.

Tot dekking hunner uitgaven mag door de gemeentebesturen eene belasting op honden worden geheven. De vaststelling van het bedrag der belasting is, behoudens 's Konings goedkeuring, geheel aan den Raad overgelaten. Alleen zijn in art. 253 der gemeentewet deze uitzonderingen voorgeschreven: „op honden, uitsluitend gehouden ten dienste van den landbouw of eenig bedrijf van nijverheid, of ter bewaking van gebouwen of erven, wordt geene, of eene mindere belasting, dan op andere honden, gelegd."

De gemeenteraad bepaalt dus eerstens het quantum der belasting, dat als regel wordt geheven, en voorts of er, en zoo ja, tot welk bedrag een belasting zal worden gelegd op honden, die vallen in de termen van art. 253 der gemeentewet.

Een naauwkeurig onderzoek, welke honden inderdaad kunnen gerekend worden te verkeeren in de bij dat artikel uitgezonderde gevallen, zal dus noodwendig moeten worden ingesteld.

(1) Bijv. 1864, no. 22. *Red.*

Het is ons echter voorgekomen, dat door de gemeentebesturen niet altijd in dezen geest wordt gehandeld.

Somtijds toch worden alle belastbare honden in eene gemeente gebragt in die kolom van het kohier, welke is bestemd voor de honden, vallende onder art. 253 der gemeentewet, waaruit dus zou moeten worden afgeleid, dat alle honden in die gemeente uitsluitend worden gehouden ten dienste van den landbouw of eenig bedrijf van nijverheid, of wel ter bewaking van gebouwen of erven.

Het bestaan van zulk een toestand nu, ofschoon niet volstrekt onmogelijk, is toch zeker zeer onwaarschijnlijk.

Andere gemeentebesturen brengen daarentegen alle honden in die kolom, welke is aangewezen voor de honden, voor welke het gewone bedrag verschuldigd is, zoodat er in die gemeenten niettegenstaande als het beroep van menigen belastingschuldige dat van landbouwer wordt ingevuld, toch niet één hond uitsluitend ten dienste van den landbouw zoude gehouden worden. Ook dit is niet waarschijnlijk, en derhalve is het te vreezen, dat in die gemeenten art. 253 der gemeentewet eenvoudig als niet geschreven wordt aangemerkt.

Eindelijk zijn er gemeentebesturen, die inzooverre op dezelfde wijze te werk gaan als de eerstbedoelde, dat zij eveneens voor alle belastingpligtigen den aanslag berekenen naar het voor de bij art. 253 der gemeentewet genoemde gevallen bepaalde bedrag; maar vervolgens toch alle honden in die kolom brengen, waarin moeten voorkomen de honden, voor welke het normale bedrag verschuldigd is.

Wij hebben gemeend U op een en ander te moeten wijzen, met uitnoodiging U in het vervolg stiptelijk te houden aan wat de gemeentewet op dit punt heeft bedoeld en vastgesteld.

Gedeputeerde Staten der provincie Drenthe,
(*Get.*) VAN KUIJK, *Voorzitter.*
(*Get.*) S. W. GRATAMA, *Griffier.*

No. 131. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 10*den April* 1880, *no.* 8, *houdende vergunning aan het Veenschap Kerkenbovenveen tot heffing van tonnengeld van de vaartuigen die het veenschap invaren met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 5 April 1880, no. 70, afd., Handel en Nijverheid,

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van het Veenschap Kerkenbovenveen wordt tot 1 Mei 1888 vergunning verleend tot heffing van tonnengeld van de vaartuigen die het veenschap invaren overeenkomstig het bij dit besluit behoorend tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van het kanaal en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt

opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 10*den April* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Tarief *van het door het bestuur van het veenschap Kerkenboven-veen te heffen tonnengeld.*

Voor vaartuigen, die het waterschap binnenvaren, per ton (kub. meter) . . . . vier cents.

Voor iedere boot, die bij een praam behoort in eens . tien cents.

De betaling van bovengenoemde gelden zal bij invaart van het veenschap geschieden, in het zoogenaamde compagniehuis, ten huize van H. TEN CATE, aan den daarvoor aan te wijzen persoon.

Voor vaartuigen echter, die het veenschap binnenvaren met mest, bouwmaterialen, landbouwproducten, zand of ledig en daaruit ledig of met landbouwproducten varen, zal de helft in 4 betaalde tonnengeld worden teruggegeven.

Behoort bij Koninklijk besluit van 10 April 1880, no. 8.

Mij bekend,
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 132. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 10*den April* 1880, *no.* 7, *houdende wijziging in het tarief op de heffing van regten op de Bolswarder Workumer Trekvaart.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 5 April 1880 no. 69, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen dat aan art. 2 van Ons besluit van 7 Januarij 1880, no. 10 (1), waarbij de aan de gemeente Bolsward verleende concessie tot heffing van regten op de Bolswarder Workumer trekvaart tot 12 Mei 1883 is verlengd, de volgende zinsnede wordt toegevoegd:

„Voor stoomschepen, in vaste dienst varende van 25 ton (kubieke meter) en daarboven, is slechts vijf cents (0.05) verschuldigd."

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, is belast met de uitvoering dezes.

Het Loo, den 10*den April* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1880, no. 13. *Red.*

No. 133. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 10*den April* 1880, *no.* 69, *omtrent de behandeling van processen-verbaal van schatting of telling voor de personele belasting welke geen grond geven tot het vorderen van boete.*

Processen-verbaal van schatting of telling voor de personele belasting, *welke geen grond geven tot het vorderen van boete*, moeten volgens art. 86 der wet op de personele belasting niet beteekend maar ter secretarie der gemeente nedergelegd worden.

Het 1ste lid der resolutie van den 14den Junij 1834, no. 128 (1), hetwelk het beteekenen dier stukken in enkele gevallen toelaat, is ingetrokken.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 134. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 12*den April* 1880, *no.* 26, *houdende verlenging der concessie tot heffing van een regt voor de opening der bruggen gelegen in den kunstweg te Stadskanaal en in den weg langs het Boerendiep.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 8 April 1880, no. 43, Afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bij Ons besluit van 13 Julij 1877 no. 15 (2) aan het bestuur der gemeente Groningen verleende concessie, tot heffing van een regt van ƒ 0.025 van elk vaartuig, waarvoor elke der twee bruggen in den kunstweg te Stadskanaal, en in den weg langs het Boerendiep, zal moeten geopend worden, met den tijd van drie jaren eindigende 31 Julij 1883, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 12*den April* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

(1) Bijv. 1834, ed. d'ENGELBR., p. 171, and. ed. XXI, p. 282. *Red.*

(2) Bijv. 1877, no. 192.

No. 135. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 12den April* 1880, *no.* 28, *houdende regeling betreffende de rangorde, de benoeming en de bevordering van de ambtenaren der directe belastingen, invoerregten en accijnsen voor de dienst te water.*



WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende dat het wenschelijk is, de rangorde, de benoeming en de bevordering van de ambtenaren der directe belastingen, invoerregten en accijnsen voor de dienst te water op nieuw te regelen;

Herzien Onze besluiten van den 20sten Mei 1869, no. 29 (1), en 30, laatstelijk gewijzigd het eerste bij dat van den 2den Mei 1878, no. 14 (2), en het tweede bij dat van den 25sten September 1879, no. 19 (3);

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien van den 8sten April 1880, no. 40, afdeeling personeel;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De betrekkingen van commies-schipper en commies-sloeproeijer worden vervangen door die van commies voor de dienst te water.

Art. 2. De commiesen voor de dienst te water behooren voor de toepassing der regelen omtrent benoeming en bevordering tot den *zevenden* rang.

Zij zijn verdeeld in vier klassen.

Art. 3. Om tot commies voor de dienst te water te worden benoemd, moet men van een gezond ligchaamsgestel, ongehuwd, niet boven de 30 jaren oud, behoorlijk bevaren en voldoende bekwaam in het lezen, schrijven en de eerste gronden der rekenkunde zijn.

Voor hen die mintens 12 jaar bij de Koninklijke Nederlandsche Zeemagt hebben gediend, wordt het maximum van leeftijd verhoogd tot 34 jaar.

Zij, die bij hunne benoeming den ouderdom van 25 jaar hebben bereikt, kunnen terstond in de 3de klasse worden geplaatst.

Art. 4. De commiessen voor den dienst te water mogen gedurende de vier eerste jaren na hunne aanstelling niet in het huwelijk treden Voor hen, die ouder dan 30 jaar zijn, wordt echter die tijd verminderd tot twee jaren.

Art. 5. Bij gemis van andere geschikte personen kunnen — in afwijking van de voorgaande bepalingen — ook meer in leeftijd gevorderden in de 2de of 3de klasse worden aangesteld, onverschillig of zij gehuwd of ongehuwd zijn.

Art. 6. De tractementen der commiesen voor de dienst te water bedragen:

1ste klasse	*f*	672	's jaars.
2de "	-	576	"
3de "	-	390	"
4de "	-	300	"

(1) Bijv. 1869, no. 141 en 142. *Red.*
(2) Bijv. 1878, no. 147.
(3) Bijv. 1879, no. 293.

Aan de standplaatsen, waar duurte van huisvesting of van andere behoeften dit vordert, wordt eene toelage boven deze tractementen verbonden.

Insgelijks kunnen toelagen worden toegekend aan de commiesen te water, aangesteld:

a. als machinist, stuurman of stoker op eene stoomboot;

b. als schipper of als schipper, tevens dienstgeleider, op een der overige vaartuigen voor de dienst te water.

Die toelagen en het aantal der voormelde ambtenaren, worden door Onzen Minister van Financien bepaald.

Art. 7. De commiesen voor de dienst te water die wenschen benoemd te worden tot commies voor de actieve dienst der directe belastingen, invoerregten en accijnsen, zijn onderworpen aan de bepalingen van art. 9 van Ons besluit van den 20sten Mei 1869, no. 30 (1) behoudens dat voor hen geen maximum van leeftijd geldt.

Art. 8. Voor de toepassing van het tegenwoordig besluit worden de vroegere betrekkingen van commies-schipper en commies-sloeproeijer gelijk gesteld als volgt:

a. commies-schipper der 1ste en 2de klasse met commies voor de dienst te water der 1ste klasse;

b. commies-sloeproeijer der 1ste klasse met commies voor de dienst te water der 2de klasse;

commies-sloeproeijer der 2de klasse met commies voor de dienst te water der 3de klasse;

commies-sloeproeijer der 3de klasse met commies voor de dienst te water der 4de klasse.

Voor de tegenwoordige commiesen-schippers en commiesen-sloeproeijers zijn bij hunne benoeming tot commies voor de dienst te water niet van toepassing de bepalingen omtrent minimum van diensttijd voorkomende in art. 13 van Ons besluit van den 20sten Mei 1869, no. 30 (1).

Art. 9. Dit besluit treedt in werking met den 1sten Mei 1880.

Met dat tijdstip vervallen voor de bovengemelde ambtenaren de bepalingen van Onze in het hoofd dezes bedoelde besluiten, uitgezonderd de artt. 2, 4, 11, 12 en 13 van het besluit van den 20sten Mei 1869, no. 30 (1).

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 12den April 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.

No. 136. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 12den April* 1880, *no.* 32, *houdende regeling van het militair onderwijs bij de landmagt.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende, dat de regeling der opleiding van onderofficieren en mindere militairen tot officier, vastgesteld bij Ons besluit van 13 April

(1) Bijv. 1869, no. 142. *Red.*

1878, no. 16 (1), in verband met het voortdurend gebrek aan kader wijziging behoeft;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 5 April 1880, Kabinet, Litt. F10;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. In te trekken Ons besluit van 13 April 1878, no. 16 (1), gewijzigd bij Ons besluit van 16 Augustus d. a. v. no. 24 (2);

2°. Onzen Minister van Oorlog te magtigen:

a. het *Voorschrift tot regeling der opleiding van onderofficieren tot den rang van 2de luitenant der infanterie en van 2de luitenant-kwartiermeester*, zooals het bij dit besluit is gevoegd, in te voeren, met dien verstande, dat het, voor zoover de toelating tot de cursussen en hoofdcursussen betreft, met 1 October a. s. en in zijn geheel in het jaar 1882 in werking trede;

b. den bestaanden cursus voor de cavalerie, te *Haarlem*, met 1 October 1881 en dien voor de artillerie, te *Delft*, met 1 October 1884 op te heffen;

c. het militair onderwijs voor de opleiding van onderofficieren tot 2de luitenant bij het wapen der infanterie op den grondslag van bedoeld voorschrift te regelen en zoodanige overgangsbepalingen ten deze te treffen, als hem in het belang van dat onderwijs en van de betrokken militairen het meest nuttig zullen voorkomen;

d. de maatregelen vast te stellen, gevorderd tot de opheffing, op de hiervoren vastgestelde tijdstippen, van de cursussen ter opleiding van onderofficieren tot 2de luitenant bij het wapen der cavalerie en dat der artillerie, in verband met de belangen der betrokken onderofficieren;

3°. Te bepalen, dat de examens van onderofficieren, ter verkrijging van den officiersrang, zullen worden afgenomen door eene, door Ons te benoemen, uit officieren bestaande, *vaste commissie* van acht leden, van welke, om de twee jaar, twee aftreden en door andere vervangen worden.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 12den April 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage.

Voorschrift *tot regeling van de opleiding van onderofficieren tot den rang van 2de luitenant der infanterie en van 2de luitenant-kwartiermeester.*

I. REGELING VAN HET WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE TOT OPLEIDING VAN ONDEROFFICIEREN TOT DEN RANG VAN 2DE LUITENANT BIJ DAT WAPEN.

Ten einde onderofficieren, die aan de daartoe gestelde eischen voldoen, de gelegenheid te verschaffen, zich de kennis eigen te maken, die tot het verkrijgen van den rang van 2de luitenant der infanterie

(1) Bijv. 1878, no. 118. *Red.*
(2) Bijv. 1878, no. 227.

wordt gevorderd, zal aan hen, die daartoe in de termen vallen, wetenschappelijk onderwijs worden gegeven.

De inrigtingen daarvoor bestemd, zijn:

A. *Cursussen* en

B. *Hoofdcursussen.*

De Inspecteur van het militair onderwijs is met het toezigt op deze inrigtingen — wat het onderwijs aangaat — belast.

Bovendien zal bij de onderdeelen der korpsen, mits ter sterkte van een bataillon of daarboven, eene *voorbereidende school* zijn, om onderofficieren en korporaals in de gelegenheid te stellen, het vóór hunne indiensttreding geleerde, te onderhouden en tevens om hen, die daartoe aanleg bezitten, de kennis te doen verkrijgen, die voor eene toelating op de cursussen gevorderd wordt.

A. *De Cursussen.*

Bij den staf van elk regiment infanterie en bij het instructie-bataillon zal een cursus gevestigd zijn, onder het regtstreeksch beheer staande van den kommandant van het korps, waartoe zij behooren.

Tot den cursus worden alleen onderofficieren toegelaten.

Het getal leerlingen der cursussen is onbepaald, behalve bij het instructie-bataillon, waar niet meer dan 25 onderofficieren de lessen van den cursus mogen volgen.

Het onderwijs bij de cursussen wordt in den regel door officieren gegeven; blijkt zulks voor enkele vakken aan bezwaren onderhevig te zijn, dan kan door den Minister van Oorlog magtiging worden verleend het onderwijs in die vakken op te dragen aan burgerleeraren, in de standplaatsen der cursussen gevestigd.

B. *De Hoofdcursussen.*

Er zijn twee hoofdcursussen, gevestigd te *Kampen* en te *'s Hertogenbosch*. Zij staan onder het beheer, respectievelijk van de kommanderende officieren van het instructie-bataillon en van de infanterie te *'s Hertogenbosch*.

De hoofdcursus te *Kampen* dient tevens tot opleiding van onderofficieren tot den rang van 2de luitenant-kwartiermeester.

Het aantal onderofficieren, dat tot de hoofdcursussen kan worden toegelaten, wordt jaarlijks door den Minister van Oorlog bepaald, in overeenstemming met het vermoedelijke aantal vacatures voor den rang van officier bij het leger hier te lande en bij dat in *Oost-Indië* te zamen genomen.

Ingeval meer onderofficieren aan het hieronder omschreven toelatings-examen hebben voldaan, dan op de hoofdcursussen geplaatst kunnen worden, zullen zij, die de eerste nummers naar de orde der kunde verkregen hebben, het eerst voor eene plaatsing in aanmerking komen.

De hoofdcursussen hebben twee klassen of studiejaren; de laagste klasse wordt de 1ste, de hoogste de 2de genoemd.

De leerlingen der hoofdcursussen zijn van alle korps- en garnizoensdienst vrijgesteld.

Die der 1ste klasse, alsmede zij, die met 1 October in de 2de klasse overgaan, keeren van 15 Junij tot ult°, September naar hunne korpsen terug om aan de exercitiën en andere practische oefeningen deel te nemen.

De leerlingen van den hoofdcursus mogen niet langer dan twee jaren in

dezelfde klasse doorbengen, tenzij de oorzaak van niet te kunnen overgaan of niet aan het officiersexamen te kunnen deelnemen, aan ziekte moet worden toegeschreven.

Zij, die aan het nader te omschrijven officiersexamen voldoen, zullen, voor zoover er vacatures zijn, tot 2de luitenant worden benoemd, hetzij bij het leger hier te lande hetzij bij dat in *Oost-Indië*, zoo mogelijk naar hunne keuze. Kunnen zij, naar de rangorde bij dat examen verkregen, niet bij het leger hunner keuze worden geplaatst, dan komen diegenen dezer catagorie, welke bovenaan staan, het eerst voor eene plaatsing bij het andere leger inaanmerking, tenzij die plaatsing niet door hen wordt begeerd.

Aan onderofficieren, die op deze wijze niet in aanmerking kunnen komen voor eene plaatsing als 2de luitenant, zal vergund worden ten tweeden male de lessen in de hoogste klasse van den hoofdcursus te volgen en een volgend jaar wederom aan het officiersexamen deel te nemen. Slagen zij dan niet, of kunnen zij dan weder niet voor eene plaatsing naar hunne keuze in aanmerking komen, dan worden zij van den hoofdcursus verwijderd.

Toelating tot de Hoofdcursussen.

De onderofficieren, die tot de hoofdcursussen wenschen te worden toegelaten, moeten zijn ongehuwd, op den 1sten October van het jaar, waarin zij bij die inrigtingen worden gedetacheerd, den ouderdom van 19 jaar hebben bereikt, drie jaren in dienst zijn en minstens één jaar den graad van onderofficier hebben bekleed. Verder moeten zij door practische geschiktheid, gedrag en dienstijver uitmunten en bovendien voldaan hebben aan een toelatingsexamen.

Uit een bij de korpsen in te stellen geneeskundig onderzoek moet tevens hunne geschiktheid voor den militairen stand blijken.

Het toelatingsexamen, waarvan de omvang door den Minister van Oorlog wordt bepaald, wordt in de maand September afgenomen door eene commissie, eveneens door dien Minister te benoemen.

Deze commissie houdt het ééne jaar te *Kampen*, het andere te *'s Hertogenbosch* zitting. Zij brengt van hare bevinding een verslag uit, dat door tusschenkomst van den Inspecteur van het militair onderwijs aan den Minister van Oorlog wordt ingediend, die omtrent de toelating beslist.

Onderwijs op de Hoofdcursussen.

Het onderwijs in de verschillende vakken wordt op de hoofdcursussen door officieren en burgerleeraren, daartoe door den Minister van Oorlog aan te wijzen, gegeven.

Aan de laatsten worden bij voorkeur de letterkundige vakken en zoo noodig de natuurkunde, ter behandeling opgedragen.

Het onderwijs op de hoofdcursussen omvat:

de Nederlandsche-, Fransche- en Hoogduitsche talen, de geschiedenis, de aardrijkskunde, de stelkunde, de stereometrie, de gonio- en trigonometrie, de beginselen der beschrijvende meetkunde, der analytische meetkunde en der natuurkunde, het landmeten en waterpassen, de dienst- en excercitie-reglementen, de militaire wetten, de kompagnies-administratie, de wapenleer, de velddienst en tactiek, de versterkingskunst en pionnierdienst, het regtlijnig teekenen, het exerceren, het schermen en de gymnastiek. Bij de talen moet ook de spraakkunst worden behandeld.

Overgangsexamen van de 1ste tot de 2de klasse van den Hoofdcursus.

Om van de 1ste tot de 2de klasse van den hoofdcursus over te gaan, moeten de leerlingen een examen afleggen, dat in de maand Mei bij die inrigtingen wordt afgenomen door commissiën, uit de officieren, werkzaam bij de hoofdcursussen, zamengesteld.

De kommanderende officieren van de korpsen, waartoe de hoofdcursussen behooren, zijn voorzitters dier commissiën, welke omtrent hare bevindingen, verslag uitbrengen aan den Inspecteur van het militair onderwijs, die tot den overgang der leerlingen in de 2de klasse magtiging verleent.

Bij verschil van gevoelen tusschen dien Inspecteur en de commissie, beslist de Minister van Oorlog.

Het overgangsexaman loopt over de volgende vakken:

a. *de Talen.*

1°. De kennis van de *Nederlandsche taal* en de bedrevenheid om zich daarin mondeling en schriftelijk zuiver en duidelijk uit te drukken. Zulks zal o. a. moeten blijken uit het zamenstellen van opstellen.

Het maken van dienstbrieven en rapporten.

2°. Genoegzame bekendheid met de *Fransche taal*, om die te kunnen lezen en verstaan, en van het Fransch in het Nederlandsch te kunnen vertalen.

Het vertalen van een niet moeijelijk stuk uit het Nederlandsch in het Fransch.

3°. De *Hoogduitsche taal* in zoo verre beoefend, dat de leerlingen een eenvoudig prozastuk in die taal kunnen lezen en verstaan.

b. *de Geschiedenis.*

De nieuwe geschiedenis van af de vorming van het eerste Fransche keizerrijk tot op onzen tijd.

De vaderlandsche geschiedenis en die der Nederlandsch-Oost-Indische bezittingen van af het jaar 1795 tot op onzen tijd.

Bij het behandelen der geschiedenis zal meer op de kennis van de aanleiding tot oorlogen en van hunne gevolgen dan wel op de juiste bekendheid met de verschillende geleverde veldslagen, enz. worden gelet.

c. *de Aardrijkskunde.*

Bekendheid met de bijzondere natuur- en staatkundige aardrijkskunde van *Frankrijk*, *Duitschland*, *Belgie* en het *Britsche Rijk*, met vermelding, wat deze Rijken betreft, van hunne natuurlijke gesteldheid, voortbrengselen, bronnen van bestaan en van de wijze, waarop hunne legers worden voltallig gehouden, zonder daarbij in bijzonderheden aangaande de zamenstelling dier legers af te dalen. De kennis van de voornaamste straatwegen en van de spoor- en waterwegen, die uit *Frankrijk*, *Belgie* en *Duitschland* naar *Nederland* voeren.

In bijzonderheden: de aardrijkskunde van *Nederland* en van de Koloniën.

d. *de Stelkunde.*

De reken- en meetkundige reeksen.

De leer der logarithmen en het gebruik van logarithmentafels.

e. *de Meetkunde.*

De ligging en snijding van lijnen en vlakken; de tweevlakkige hoek; de berekening der oppervlakken en inhouden van veelvlakkige ligchamen.

Vraagstukken hierop betrekkelijk.

f. *de Gonio- en Trigonometrie.*

De goniometrie; afleiding der voornaamste formulen.

De vlakke driehoeksmeting met toepassingen, ook op werkstukken uit de werkdadige meetkunde.

g. *de Beschrijvende Meetkunde.*

De leerwijze der projectiën, de ligging en snijding van regte lijnen en platte vlakken. Het oplossen van eenvoudige werkstukken daarop betrekking hebbende.

h. *de Natuurkunde.*

De algemeene eigenschappen van ligchamen en krachten. De zwaartekracht en hare verschijnselen en wetten bij vaste ligchamen, vloeistoffen en gassen.

(Onder dit laatste gedeelte moet dus in hoofdzaken worden begrepen: de valwetten; de slinger; enkelvoudige werktuigen; de Wet van Pascal met toepassing op de hydraulische pers; de Wet van Archimedes; soortelijk gewigt en de verschillende wijzen om dat te bepalen; spankracht van gassen en luchtdruk met toepassing op barometers; Wet van Boyle met toepassing op manometers; luchtpomp; zuig- en perspompen; hevel).

i. *de Wapenleer.*

Grondige bekendheid met het Nederlandsch infanteriegeweer, wat zamenstelling, werking, onderhoud en munitiën betreft.

k. *de Velddienst.*

De verschillende onderwerpen, behandeld in het „Voorschrift op de Velddienst voor het Nederlandsche leger.”

l. *Exercitie- en Dienstreglementen.*

De grondige kennis van de recruten, kompagnies- en bataillonsschool, benevens de bedrevenheid om de beide eersten te onderwijzen, en in de laatste als afdeelings-kommandant of luitenant-adjudant te kunnen optreden. Het voorschrift op het tirailleren. Het schijfschiet-reglement. Het voorschrift op de inwendige dienst. Het garnizoens-reglement.

m. *het Regtlijnig Teekenen.*

Het naauwkeurig en net uitvoeren van meetkundige constructiën, blijkbaar uit teekeningen door de examinandi over te leggen. De zamenstelling van teekenschalen.

PROGRAMMA VAN EXAMEN TER VERKRIJGING VAN DEN RANG VAN 2DE LUITENANT DER INFANTERIE.

Na het doorloopen der 2de of hoogste klasse, leggen de leerlingen, die, na een ingesteld geneeskundig onderzoek, voor de militaire dienst ligchamelijk geschikt worden bevonden, het examen af ter verkrijging van den rang van 2de luitenant bij het wapen.

Dit examen wordt te *'s Gravenhage* afgenomen, door de vaste examen-commissie, neemt in de tweede helft der maand September een aanvang en loopt over de volgende vakken:

a. *de Talen.*

1°. De kennis van de *Nederlandsche taal* en de bedrevenheid om zich daarin mondeling en schriftelijk, zuiver, beknopt en duidelijk uit te drukken. Zulks zal o. a. moeten blijken uit het zamenstellen van opstellen, brieven en rapporten.

2°. *de Fransche taal.*

Het schrijven op dicté en het vertalen van een Fransch dictaat in Nederlandsch, zonder gebruik van een woordenboek te maken.

Het vertalen van een stuk uit het Nederlandsch in het Fransch, waarbij het gebruik van een woordenboek wordt toegestaan.

Het Fransch lezen met eene beschaafde uitspraak en het voor de vuist vertalen van het gelezene.

3°. de *Hoogduitsche taal.*

Genoegzame bekendheid met die taal, om een daarin geschreven werk te kunnen lezen en vertalen.

Eene overeenkomstige bekendheid met de *Engelsche* taal zal tot aanbeveling strekken.

b. de Aardrijkskunde.

1°. De gronden der wiskundige aardrijksbeschrijving:

Algemeene bekendheid met ons zonnestelsel en de voornaamste wereldligchamen daar buiten; de gedaante en bewegingen der aarde; de verschijnselen, welke uit die bewegingen en uit de beweging der maan om de aarde onstaan; de bepaling van plaatsen op de aarde; de verdeeling harer oppervlakte, de verdeeling van land en water.

2°. Uitvoerig de aardrijkskunde van Nederland en van de Koloniën; kennis van de hoofdtrekken der staatsinrigting; de verdedigingsliniën van Nederland.

c. de Analytische Meetkunde.

Van dit vak zullen de beginselen alleen in zóóverre behandeld worden, als vereischt wordt tot regt begrip van graphische voorstellingen. Men kan zich daartoe bepalen tot de leerwijze der Coördinaten, met toepassing op het punt en de regte lijn in het platte vlak. De vergelijkingen der regte lijn in het platte vlak met eenvoudige werkstukken daarop betrekkelijk.

d. Landmeten en Waterpassen.

Bekendheid met de inrigting en het gebruik van de meest voorkomende meetinstrumenten, met name: meetkruis, astrolabium, boussole, planchet en sextant.

Het oplossen van eenvoudige werkstukken op het terrein, zoo met deze instrumenten, als alleen gebruik makende van baken en meetketting.

Het opmeten van terrein op pas en oog; het inschetsen van opgemeten terrein.

Bekendheid met het timmermans- en fleschjes-waterpas, en met het niveaucercle van Lenoir, of eenig ander waterpasinstrument. Een begrip van het uitvoeren eener waterpassing.

Kennis van de inrigting van topographische kaarten, ook van dezulken, waarop hellend terrein wordt voorgesteld.

Het kunnen „lezen„ van topographische kaarten zal vereischt worden.

e. de Natuurkunde.

Als bij het overgangs-examen van de 1ste tot de 2de klasse, onder *h* is vermeld, benevens:

Kennis van de hoofdverschijnselen door warmte voortgebragt. De inrigting en het gebruik der meest voorkomende thermometersoorten. In hoofdzaken: de eigenschappen der dampen met toepassing op de inrigting van stoomwerktuigen.

De wetten van terugkaatsing en breking van lichtstralen met de voornaamste toepassingen. Een denkbeeld van de inrigting van kijkers en telescopen.

Hoofdverschijnselen van magneetkracht en electriciteit met toepassing op de meest voorkomende en eenvoudigste werktuigen om electriciteit op te wekken.

Bij het examen in de natuurkunde zal meer bepaald op practische toepassing van het geleerde voor het dagelijksche leven worden gelet. Wiskundige beschouwingen worden niet vereischt.

f. Excercitie- en Dienstreglementen.

Grondige kennis van de recruten-, kompagnies- en bataillonsschool, benevens de bedrevenheid om de beide eersten te onderwijzen en in de laatste als afdeelings-kommandant of luitenant-adjudant te kunnen optreden.

Het voorschrift op het tirailleren.

Het voorschrift betreffende de wapenen en de schietoefeningen bij de infanterie.

Het voorschrift op de inwendige dienst.

Het garnizoens-reglement.

g. Militaire wetten en administratie.

De wetten op de inkwartiering de bevordering en het ontslag van officieren.

In hoofdzaken: de kennis van het reglement van krijgstucht en van de regtspleging bij de landmagt.

Eenige kennis der oorlogsgebruiken.

Bekendheid met de voornaamste bepalingen der wetten op de militie en de schutterijen.

De kennis der kompagnies-administratie.

h. Wapenleer.

Eene grondige kennis van het Nederlandsch infanteriegeweer: zamenstelling, werking, onderhoud, munitien. Een juist denkbeeld van de kogelbaan in het algemeen, en in het bijzonder bekendheid met de banen, die het Nederlandsch Infanterie-geweer oplevert; de bestreken ruimten, trefkans en uitwerking op verschillende afstanden, dus grondige bekendheid met het geweer als vuurwapen.

Eenige bekendheid met de soorten van vuurmonden bij de Nederlandsche artillerie, zoo hier te lande als in Oost-Indië in gebruik, en met de soorten van projectielen, de afstanden waarop, en de doelen waartegen zij worden aangewend; een denkbeeld aangaande het laden en rigten bij die vuurmonden.

Hierbij zal niet te veel in bijzonderheden worden getreden.

i. Velddienst en Tactiek.

De verschillende onderwerpen, behandeld in het „Voorschrift op de velddienst voor het Nederlandsche leger.”

Bij de behandeling der velddienst zal er tevens op worden gelet of de adspirant de regels oordeelkundig weet toe te passen in bepaalde gevallen en een op de kaart gegeven terrein en of hij duidelijke en juiste rapporten, vergezeld van eenvoudige doch duidelijke terreinschetsen, kan uitbrengen.

In hoofdzaken: de elementaire tactiek der drie wapens; meer in

bijzonderheden: de gedragregelen voor het tactisch gebruik eener kompagnie infanterie (bijv. in het gevecht.)

Een denkbeeld aangaande het gebruik der infanterie in den vestingoorlog.

k. Versterkingskunst en Pionnierdienst.

De vlugtige versterkingskunst in haren geheelen omvang.

In hoofdzaken: de veldversterkingskunst; meer in bijzonderheden: het vervaardigen en het gebruik van hindernissen en beletselen, de dekkingen tegen vijandelijk vuur. De eenvoudigste wijzen om bestaande gemeenschapsmiddelen onbruikbaar te maken en onbruikbaar gemaakte te herstellen; het maken van veldbruggen; de bivouac-inrigtingen.

Van de duurzame versterkingskunst: een denkbeeld van de voornaamste hoofdstelsels van bevestiging, met name het gebastionneerde en polygonale stelsel. De benamingen en het doel van de verschillende werken, die eene duurzame versterking uitmaken, ook van forten en dijkposten, de gemeenschap tusschen die werken en hunne onderlinge bestrijking.

l. Het Regtlijnig en Topographisch Teekenen.

Voldoende bedrevenheid in het regtlijnig teekenen om teekeningen van eenvoudige veldwerken te kunnen zamenstellen.

De bedrevenheid in dit vak zal moeten blijken uit teekeningen van meetkundige constructiën en veldwerken, door den adspirant ontworpen en vervaardigd.

Bovendien zal hij een copij van het plan eener duurzame versterking of andere teekening moeten overleggen en die kunnen verklaren. Ook zullen de adspiranten eene eenvoudige topographische teekening moeten overleggen.

De echtheid der teekeningen moet door den officier, met het geven van onderwijs in het teekenen belast, gewaarmerkt worden.

Verwijdering van den Hoofdcursus.

Leerlingen, die zich berispelijk gedragen, of wier vlijt te wenschen overlaat, zullen òf tijdelijk òf voor altijd van den hoofdcursus worden verwijderd.

De tijdelijke verwijdering zal plaats hebben voor minstens den verderen duur van het loopende studiejaar.

Ook zullen van den hoofdcursus voor altijd verwijderd worden de leerlingen, van wie het blijkt, dat zij door gemis aan aanleg de studiën niet kunnen volgen. De voordragten tot verwijdering van den hoofdcursus worden, in duplo, door tusschenkomst van den Inspecteur van het militair onderwijs aan den Minister van Oorlog ingediend, die omtrent de verwijdering beslist.

II. Opleiding van onderofficieren tot den rang van 2de luitenant-kwartiermeester.

Tot de opleiding van onderofficieren, die daartoe in aanmerking komen, tot den rang van de 2de Luitenant-kwartiermeester, worden bestemd:

A. De *cursussen*, bedoeld bij de opleiding van onderofficieren tot den rang van 2de luitenant der infanterie;

B. De *hoofdcursus*, gevestigd bij het instructie-bataillon, te *Kampen*.

Hetgeen aangaande de voorbereidende school onder I is gezegd, is ook op de hierbedoelde onderofficieren toepasselijk.

A. *De Cursussen.*

Hieromtrent geldt hetzelfde als onder I A is bepaald.

B. *De Hoofdcursus.*

Tot den hoofdcursus wordt een bepaald getal onderofficieren toegelaten, dat jaarlijks door den Minister van Oorlog wordt vastgesteld, in overeenstemming met het vermoedelijk aantal vacatures voor 2de luitenant-kwartiermeester bij het leger hier te lande en bij dat in *Oost-Indië.*

Aangezien de opleiding der hierbedoelde onderofficieren verschillend is naar gelang zij later voor eene plaatsing bij een dier beide legers in aanmerking wenschen te komen, — doch alleen wat het onderwijs in de administratieve vakken betreft — zullen zij, alvorens tot den hoofdcursus te worden toegelaten, bepaald moeten opgeven, bij welk leger zij, bij eene eventueele benoeming tot 2de luitenantkwartiermeester, wenschen te worden ingedeeld.

De eischen van toelating en de bepalingen betreffende de plaatsing op den hoofdcursus zijn geheel gelijkluidend met die van de adspiranten naar den rang van 2de luitenant bij de infanterie.

Voor de hierbedoelde categorie van onderofficieren heeft de hoofdcursus twee studiejaren. Het eerste studiejaar wordt de 1ste, het tweede studiejaar de 2de klasse genoemd. De leerlingen mogen niet langer dan twee jaren in dezelfde klasse doorbrengen tenzij de oorzaak van niet te kunnen overgaan of niet aan het officiers-examen te kunnen deelnemen, aan ziekte moet worden toegeschreven.

De leerlingen van den hoofdcursus zijn, even als die van de hoofdcursussen voor de infanterie, van alle korps- en garnizoensdiensten vrijgesteld. Die der 1ste klasse, alsmede zij, die met 1 October in de 2de klasse overgaan, keeren van 15 Junij tot ultimo September naar hunne korpsen terug, om, hetzij bij eene kompagnie te worden ingedeeld om aldaar administratieve diensten, bijv. als fourier, te verrigten, of wel op het bureau van den kwartiermeester werkzaam te worden gesteld.

Zij, die aan het nader te noemen eind-examen voldoen, zullen, voor zoover er vacatures zijn, tot 2de luitenant-kwartiermeester worden benoemd, hetzij bij het leger hier te lande, hetzij bij dat in *Oost-Indië.*

Aan onderofficieren, die op deze wijze niet voor eene plaatsing in aanmerking komen, zal worden vergund ten tweede male de lessen in de hoogste klasse van den hoofdcursus te volgen en een volgend jaar wederom aan het officiers-examen deel te nemen.

Slagen zij dan niet, of komen zij dan weder niet voor eene plaatsing in aanmerking, dan worden zij van den hoofdcursus verwijderd.

Onderwijs op den Hoofdcursus.

Het onderwijs in de wis- en letterkundige vakken op den hoofdcursus der infanterie te *Kampen*, wordt, voor zooveel noodig, ook door deze onderofficieren bijgewoond.

Het onderwijs in de administratieve vakken wordt aan alle onderofficieren dezer categorie gegeven door den luitenant-kwartiermeester bij het instructie-bataillon.

Het onderwijs op den hoofdcursus omvat:

de Nederlandsche, Fransche en Hoogduitsche talen, de geschiedenis, de aardrijkskunde, de stelkunde, de stereometrie, de beginselen der natuurkunde, de dienstreglementen, de militaire wetten, de verschillende militaire administratieve vakken en de eerste beginselen der warenkennis.

Overgangsexamen van de 1ste tot de 2de klasse van den Hoofdcursus.

Om van de 1ste in de 2de klasse van den hoofdcursus over te gaan moeten de leerlingen een examen afleggen, dat in de maand Mei wordt afgenomen door dezelfde commissie, die voor het overgangsexamen van de leerlingen bij den hoofdcursus der infanterie zitting neemt.

Dit examen heeft den volgenden omvang:

a. de talen,
b. de geschiedenis,
c. de aardrijkskunde,
d. de stelkunde,
e. de meetkunde, en
f. de natuurkunde,

zooals voor de onderofficieren van den hoofdcursus voor de infanterie, bij het overgangsexamen van de 1ste tot de 2de klasse, aangaande die vakken is bepaald;

g. de militaire administratieve vakken:

1°. Kennis van de wijze, waarop de administratie bij eene kompagnie of bij een eskadron wordt gevoerd, alsmede de voorschriften omtrent de verstrekking, het beheer en de verantwoording van de kleeding, de wapens, het nachtleger, het ledergoed, en het paardentuig bij de korpsen. Het reglement op de inwendige dienst, het garnizoens-reglement, het reglement van kazernering.

2°. Eene voldoende kennis van de instructie, betreffende het kamperen van troepen, alsmede van de wijze, waarop de manschappen en paarden op marsch, in kantonnementen en in bivouac's worden gevoed, verpleegd en van de noodige vervoermiddelen voorzien; de wijze waarop een en ander door de korpsen wordt verantwoord.

PROGRAMMA VAN EXAMEN TER VERKRIJGING VAN DEN RANG VAN 2DE LUITENANT-KWARTIERMEESTER.

Na het doorloopen der 2de of hoogste klasse leggen de leerlingen, die na een ingesteld geneeskundig onderzoek voor de militaire dienst ligchamelijk geschikt worden bevonden, op het onder I aangegeven tijdstip, en voor de daar genoemde vaste commissie, het examen af ter verkrijging van den rang van 2de luitenant-kwartiermeester.

Het examen omvat:

a. de talen,
b. de aardrijkskunde,
c. de natuurkunde,

zooals voor de onderofficieren, dingende naar den rang van 2de luitenant der infanterie, aangaande die vakken is bepaald;

d. de dienstreglementen en militaire wetten;

Het voorschrift op de inwendige dienst; het garnizoens-reglement, de wetten op de bevordering, het pensioen en het ontslag van officieren. In hoofdzaken: de kennis van het reglement van krijgstucht en van de regtspleging bij de landmagt.

e. de militaire administratieve vakken:

1. *Reglementen.*

Eene grondige kennis van het reglement van administratie, van de wet betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van het krijgs-

volk en de transporten en leveranciën ten behoeve van het leger; de daarmede in verband staande reglementaire bepalingen benevens het marsch-reglement en dat op de kazernering.

Voldoende kennis van het reglement voor de administratie der hospitalen en infirmeriën, benevens van de later daarin gebragte wijzigingen.

2. *Administratieve voorschriften.*

Eene grondige kennis van de voorschriften omtrent het beheer van het nachtleger, van de garnizoensbakkerijen, van het officiers-kleedingsfonds, van de weduwen- en weezenkas voor de officieren der landmagt, van het fonds voor onderofficieren, van de wapenen, het ledergoed en paardentuig, wijders van de bestaande bepalingen aangaande de aanschaffing van brood en fourrages, en omtrent het aanhouden van het stamboek.

3. *Comptabiliteit.*

Eene grondige kennis van de wijze waarop de administratie bij eene kompagnie of bij een eskadron wordt gevoerd, alsmede bij een gedetacheerd onderdeel van een korps.

Zulks zal moeten blijken uit verschillende comptabiliteitsstukken ter keuze der commissie van examen door de adspiranten op te maken.

4. *Administratie te velde.*

Eene voldoende kennis van het voorschrift voor kamperende troepen, alsmede van de wijze waarop de manschappen en paarden op marsch, in kantonnementen en op bivouac's worden gevoed, verpleegd en van de noodige vervoermiddelen voorzien; de wijze waarop een en ander door de korpsen wordt verantwoord.

f. de warenkennis.

Van dit vak zullen de leerlingen slechts de beginselen behoeven te behandelen. Daartoe worden gerekend:

de kennis der eigenschappen, die de meest voorkomende levensmiddelen en fourages moeten bezitten; de keuring van deze voedingstoffen en de kennis hunner meest voorkomende vervalschingen (zonder scheikundige analyse);

eene oppervlakkige kennis der eigenschappen die de stoffen en goederen, die veel voor militair gebruik in aanmerking komen (zooals laken, wol, enz.), moeten bezitten.

Voor de onderofficieren, dingende naar den rang van 2de luitenant-kwartiermeester bij het Oost-Indisch leger, zullen de eischen betrekkelijk de administratieve vakken dienovereenkomstig gewijzigd worden.

Verwijdering van den Hoofdcursus.

De bepalingen betreffende de verwijdering, onder I voor de leerlingen van den hoofdcursus voor de infanterie vastgesteld, zijn ook voor de leerlingen van den hoofdcursus voor de militaire administratie van toepassing.

No. 137. MISSIVE *van den* Minister van Financiën, *van den 12den April* 1880, *no.* 31, *afd. reg.*, *omtrent de toepassing der zegelwet op mandaten afgegeven door gemeentebesturen.* (*Prov. Blad no.* 44.)

Herhaaldelijk is het den Inspecteurs der registratie bij gelegenheid der naziening van de registers en stukken berustende onder de gemeenteontvangers gebleken, dat door sommige gemeentebesturen de zegelwet niet juist wordt toegepast ten aanzien van mandaten tot betaling van personen, die, ten behoeve der gemeente, werkzaamheden hebben verrigt, zooals b. v. klokopwinders, brandspuitgasten, telegram-bestellers, boden, werklieden in daggeld, vroedvrouwen enz.

In art. 27 A, no. 52 der wet van 3 October 1843 (*Sb. no.* 47) is sprake van twee soorten van mandaten; volgens het slot van evengemeld wetsnummer zijn de mandaten voor bezoldiging van *ambtenaren* en *bedienden* vrij van zegel, indien het jaarlijksch bedrag der bezoldiging de som van *ƒ* 300.00 niet te boven gaat, terwijl volgens den aanhef van dat wetsnommer, alle andere mandaten slechts dan van zegelregt zijn vrijgesteld, wanneer de te betalen som niet meer dan *ƒ* 10.00 bedraagt.

Om te beoordeelen welke van deze beide vrijstellingen toepasselijk is, moet dus worden onderscheiden of de in dienst der gemeente zijnde personen al dan niet behooren tot de *ambtenaren* en *bedienden* in den zin van het slot van art. 27 A, no. 52 der zegelwet, in a. w. of zij al dan niet in *publiek regtelijke* betrekking tot de gemeente staan.

Alleen wanneer het gemeentebestuur optreedt als eene *openbare autoriteit*, die niet *contracteert* maar *benoemt* of *ontslaat*, kan de betrekking der benoemde personen tot de gemeente van publiek regtelijken aard zijn. Indien derhalve de belanghebbende personen bij behoorlijk *besluit* zijn *aangesteld* en daaraan het regt ontleenen op eene *doorloopende* belooning onafhankelijk van de hoeveelheid der werkelijk gepraesteerde diensten, behooren zij gerangschikt te worden onder de bezoldigde *ambtenaren* en *bedienden*, en is dus op de mandaten tot betaling hunner bezoldiging het slot van voormeld wetsnummer toepasselijk.

Blijkt daarentegen niet van zoodanige *aanstelling* dan kan, voor de toepassing der fiscale wet, slechts gedacht worden aan personen, die krachtens gewoon *burgerlijk-contract* met de gemeente hebben aangenomen op vaste tijdstippen bepaalde werkzaamheden te haren behoeve te verrigten tegen eene vaste belooning, doch overigens wegens die werkzaamheden in geenerlei betrekking tot de gemeente staan. Alsdan kan slechts de vrijstelling, vervat in de eerste zinsnede van art. 27 A, no. 52 der zegelwet van toepassing zijn.

In het belang eener juiste toepassing der zegelwet, heb ik het wenschelijk geacht, ook met het oog op art. 8 dier wet, het bovenstaande te Uwer kennis te brengen omdat U naar artt. 221 en v. der gemeentewet geroepen zijt de gemeenterekeningen na te zien en de ontvangsten en uitgaven vasttestellen.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.

No. 138. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 15*den April* 1880, *no.* 34, *regelende de samenstelling der bureaux van den Chef van den Generalen Staf, van den Inspecteur der Genie en van den Hoofdintendant.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 12 April 1880, Kabinet, La. B^{11} (1);

Gelet op de tweede alinea van art. 4 van Ons besluit van 10 Maart 1880, no. 15;

Hebben goedgevonden en verstaan:

A. In de trekken Ons besluit van 8 April 1872, no. 25 (2);

B. Met wijziging in zooverre van Ons besluit van 8 Augustus 1868, no. 53 (3), van de tabelle La. A, behoorende bij Ons besluit van 8 Mei 1867, no. 67 (4), — en van den inhoud der bij Ons besluit van 17 Mei 1876, no. 30 (5), vastgestelde Instructie voor den Hoofdintendant bij het Leger, — te bepalen:

1°. Aan den Chef van den Generalen Staf worden, met ingang van 1 Mei e. k., toegevoegd een hoofdofficier en twee of meer kapiteins van dien Staf.

De Directeurs van de Topographische Inrigting en van de militaire verkenningen staan onder zijne onmiddellijke bevelen.

2°. Aan den Inspecteur der Genie wordt, te rekenen van 1 Mei e. k., als adjudant toegevoegd één kapitein van het korps Ingenieurs, Mineurs en Sappeurs.

3°. Aan den Hoofdintendant wordt, met ingang van 1 Mei e. k., toegevoegd één Onderintendant der 2de klasse.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 15*den April* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 139. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 15*den April* 1880, *no.* 35, *regelende de zamenstelling van den Staf der Infanterie.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 12 April 1880, Kabinet, La. B^{11};

---

(1) Bijv. 1880, no. 101. *Red.*
(2) Bijv. 1872, no. 97.
(3) Bijv. 1868, no. 222.
(4) Bijv. 1867, no. 188.
(5) Bijv. 1876, no. 148.

Gezien Ons besluit van 8 Mei 1867, no. 64 (1), aanwijzende de zamenstelling van den Staf der Infanterie, en de later daarin gebragte wijzigingen;

Gezien Ons besluit van 10 Maart 1880, no. 15 (2), betreffende eene nieuwe organisatie van het Departement van Oorlog:

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Onze besluiten van 22 September 1870, no. 5, 31 December 1870, no. 37, 29 Augustus 1874, no. 16, 20 Maart 1876, no. 11 (3), 5 Februarij 1877, no. 28 (4), 5 Julij 1878, no. 24, 5 en 28 September 1879, no. 13 (6), te rekenen van 1 Mei eerstkomende, in te trekken;

2°. In afwachting van de nadere voorstellen, welke Ons door Onzen voornoemden Minister nopens de organisatie van het leger gedaan zullen worden, — en met nadere wijziging van Ons besluit van 8 Mei 1867, no. 64, — te bepalen, dat, met ingang van 1 Mei eerstkomende, de Staf der Infanterie zal zijn zamengesteld als op den, bij dit besluit gevoegden, Staat is aangewezen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 15*den April* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage.

Zamenstelling *van den Staf der Infanterie.*

Diensten.	RANGEN EN BETREKKINGEN.	Sterkte Officieren.	Sterkte Paarden.	Aanmerkingen.
Infanterie-Inspectie.	Luitenant-Generaal, of Generaal-Majoor, Inspecteur van het wapen	1	2	
	Luitenant-Kolonel of Majoor, toegevoegd aan den Inspecteur van het wapen. . . .	1	1	
	Kapitein, adjudant van den Inspecteur van het wapen.	1	1	
Divisiën.	Generaals-Majoor, Kommandanten.	4	8	De Kommandant eener Divisie kan ook zijn Luitenant-Generaal.

Red.

(1) Bijv. 1867, no. 180.
(2) Bijv. 1880, no. 101.
(3) Bijv. 1876, no. 83.
(4) Bijv. 1877, no. 47.
(5) Bijv. 1878, no. 189.
(6) Bijv. 1879, no. 306.

Diensten.	RANGEN EN BETREKKINGEN.	Sterkte Offi-cieren.	Sterkte Paar-den.	Aanmerkingen.
Departement van Oorlog.	Kapiteins	2	„	
	1e of 2e Luitenant.	1	„	
	Majoor-kwartiermeester of Kapitein-kwartiermeester .	1	„	
	Kapitein-kwartiermeester . .	1	„	
	1e Luitenants / 2e Luitenants -kwartier-meester. .	8	„	
Koninklijke Militaire Akademie.	Kapiteins	Memorie.		
	1e of 2e Luitenants			
Normaal-Schietschool.	Luitenant-Kolonel of Majoor, Directeur	1	1	
	Kapiteins	2	„	
	1e of 2e Luitenants	2	„	
Pupillen-school.	Kapitein, Directeur.	Memorie.		
	1e Luitenant			
	Totaal	20	1 3	

No. 140. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 15*den April* 1880, *no.* 36, *regelende de zamenstelling van den Staf der Cavalerie.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 12 April 1880, Kabinet, La. B^{11};

Gezien den Staat, behoorende bij Ons besluit van 8 Mei 1867, no. 65 (1), aanwijzende de zamenstelling van den Staf der Cavalerie;

Gelet op Ons besluit van 10 Maart 1880, no. 15 (2), betreffende eene nieuwe organisatie van het Departement van Oorlog;

Gelet op Ons besluit van 7 April 1880, no. 11, houdende indeeling van het veldleger in divisiën en brigades;

Hebben goedgevonden en verstaan, in afwachting van de nadere voorstellen; welke Ons door Onzen voornoemden Minister nopens de organisatie van het leger gedaan zullen worden, — en met wijziging van Ons besluit van 8 Mei 1867, no. 65 (3), — te bepalen:

1°. Aan den Inspecteur der Cavalerie wordt toegevoegd een Hoofdofficier van den Generalen Staf, als Chef van den Staf;

2°. De Staf der Cavalerie is zamengesteld als op den, bij dit besluit gevoegden, Staat is aangewezen;

3°. Dit besluit treedt in werking met 1 Mei eerstkomende.

(1) Bijv. 1867, no. 181. *Red.*
(2) Bijv. 1880, no. 101.
(3) Bijv. 1880, no. 127.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 15den April 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage.

Zamenstelling *van den Staf der Cavalerie.*

Diensten.	RANGEN EN BETREKKINGEN.	Sterkte. Offi-cieren.	Sterkte. Paar-den.	Aanmerkingen.
Cavalerie-Inspectie.	Luitenant-Generaal of Generaal-Majoor, Inspecteur van het wapen	1	2	
	Ritmeester, adjudant van den Inspecteur van het wapen . .	1	2	
Koninklijke Militaire Akademie.	Ritmeester.	Memorie.		
	1e of 2e Luitenants.			
	Totaal. . . .	2	4	

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 141. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 15den April* 1880, *no.* 37, *regelende de zamenstelling van den Staf der Artillerie.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 12 April 1880, Kabinet, La. B[11];

Herzien Ons besluit van 8 Mei 1867, no. 66 (1), betreffende de zamenstelling van het wapen der artillerie, zooals dat o. a. is gewijzigd bij Ons besluit van 7 April 1869, no. 16 (2), en de later daarin gebragte wijzigingen;

Gezien Ons besluit van 10 Maart 1880, no. 15 (3), betreffende eene nieuwe organisatie van het Departement van Oorlog;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Onze besluiten van 18 Maart 1871, no. 4 (4), 14 September 1873, no. 3, 11 Julij 1874, no. 30 (5), 21 September 1874, no. 17,

---

(1) Bijv. 1867, no. 182. *Red.*
(2) Bijv. 1869, no. 92.
(3) Bijv. 1880, no. 101.
(4) Bijv. 1871, no. 89.
(5) Bijv. 1874, no. 203.

23 Maart 1876, no. 16 (1) 5 Januarij 1878, no. 22 (2) en 5 Julij 1878, no. 30 (3), met ingang van 1 Mei eerstkomende, in te trekken;

2°. In afwachting van de nadere voorstellen, welke Ons door Onzen voornoemden Minister nopens de organisatie van het leger gedaan zullen worden, — te bepalen, dat, met ingang van 1 Mei eerstkomende, de Staf der Artillerie zal zijn zamengesteld als op den, bij dit besluit gevoegden, Staat is aangewezen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 15*den April* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage.

Zamenstelling *van den Staf der Artillerie.*

Diensten.	RANGEN EN BETREKKINGEN.	Sterkte. Officieren.	Sterkte. Conducteurs.	Sterkte. Paarden.	Aanmerkingen.
Artillerie-Inspectie.	Luitenant-Generaal of Generaal-Majoor, Inspecteur van het wapen	1	〃	2	
	Luitenant-Kolonel of Majoor, toegevoegd aan den Inspecteur van het wapen. . . .	1	〃	1	
	Kapitein, adjudant van den Inspecteur van het wapen.	1	〃	1	
Kommando over de Bereden Artillerie.	Generaal-Majoor of Kolonel, Kommandant der bereden artillerie	1	〃	2	
	Luitenant-Kolonel of Majoor	1	〃	1	
	Kapitein.	1	〃	1	
Kommando over de Vesting-Artillerie.	Generaal-Majoor of Kolonel, Kommandant der Vesting-Artillerie.	1	〃	1	
	Luitenant-Kolonel of Majoor	1	〃	〃	
	Kapiteins	2	〃	〃	
	Magazijnmeester der 1e, 2e of 3e klasse.	1	〃	〃	
Departement van Oorlog.	Luitenant-Kolonel of Majoor	1	〃	〃	
	Kapiteins	2	〃	〃	
	Magazijnmeester der 1e kl.	1	〃	〃	(*a*) Kan wezen Magazijnmeester der 3e kl., geen officier zijnde.
	Magazijnmeester der 3e kl. (*a*)	1	〃	〃	
	Transporteren . . .	16	〃	9	

(1) Bijv. 1876, no. 89.
(2) Bijv. 1878, no. 19.
(3) Bijv. 1878, no. 90.

Red.

Diensten.	RANGEN EN BETREKKINGEN.	Sterkte. Officieren.	Conducteurs.	Paarden.	Aanmerkingen.
	Transport.	16	〃	9	(*b*) Worden in evenredigheid van de behoefte door den Minister van Oorlog tijdelijk van de korpsen bij de werkplaatsen gedetacheerd. Blijven tijdens de detachering in de sterkte van hun korps.
Directie der Artillerie Stapel- en Constructie-magazijnen.	Kolonel of Luitenant-Kolonel, Directeur.	1	〃	〃	
	Majoor of Kapitein, Onder-directeur.	1	〃	〃	
	Kapiteins	2	〃	〃	
	1e of 2e Luitenants	(*b*)	〃	〃	
	Magazijnmeester der 1e of 2e klasse (*c*)	1	〃	〃	(*c*) Deze plaats als magazijnmeester blijft onvervuld, wanneer de chef van het bureau der directie een burgerambtenaar is.
Pyrotechnische school	Luitenant-Kolonel of Majoor, Directeur, tevens Inspecteur der buskruidfabricatie.	1	〃	〃	
	Kapiteins	2	〃	〃	
	1e of 2e Luitenants	(*b*)	〃	〃	
Inspectie der draagbare wapenen.	Luitenant-Kolonel of Majoor, Inspecteur	1	〃	〃	
	Kapitein, Onderinspecteur .	1	〃	〃	
	1e of 2e Luitenants	(*b*)	〃	〃	
Geschutgieterij.	Luitenant-Kolonel of Majoor, Directeur	1	〃	〃	
	Kapitein	1	〃	〃	
	1e of 2e Luitenant.	1	〃	〃	
Commissie van Proefneming	Luitenant-Kolonel of Majoor, Voorzitter	1	〃	〃	
	Kapiteins	2	〃	〃	
	1e of 2e Luitenants. . . .	2	〃	〃	
Koninklijke Militaire Akademie.	Kapiteins	Memorie.			
	1e of 2e Luitenants				
Magazijnmeesters bij de magazijnen dienstdoende. (*d*)	1e kl. (Majoor of Kapitein).	7	〃	〃	(*d*) Hiervan te Delft: 1 Magazijnmeester 1e kl. 2 Magazijnmeesters 3e kl. De Magazijnmeesters te Dordrecht en Gorinchem genieten eene jaarlijksche toelage van 200 gulden.
	2e 〃 (Kapitein of 1e Luitenant).	7	〃	〃	
	3e 〃 (1e of 2e Luitenant).	6	〃	〃	
Conducteurs.	1e kl. (Adj.-Onderofficier) .	〃	17	〃	
	2e 〃 (Sergeant-Majoor) . .	〃	17	〃	
	3e 〃 (Sergeant)	〃	16	〃	
	Totaal. . . .	54	50	9	

Mij bekend,
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 142. Koninklijk-Besluit *van den* 15*den April* 1880, *no.* 38, *regelende de samenstelling van het bureau van den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 12 April 1880, Kabinet, La. B^{11};

Gelet op Ons besluit van 10 Maart 1880, no. 15, (1) betreffende eene nieuwe organisatie van het Departement van Oorlog;

Hebben goedgevonden en verstaan, in afwachting van de nadere voorstellen, welke Ons door Onzen voornoemden Minister gedaan zullen worden nopens de organisatie van de Geneeskundige dienst der Landmagt, te bepalen:

1°. Het bureau van den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt is zamengesteld als op den, bij dit besluit gevoegden, Staat is aangewezen;

2°. Het sub 1° bepaalde treedt in werking met den 1sten Mei 1880, behoudens de overgangsmaatregelen, welke Wij, op voorstel van Onzen meergenoemden Minister, ten deze nader zullen vaststellen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 15*den April* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage.

Zamenstelling *van het Bureau van den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt.*

RANGEN EN BETREKKINGEN.	Sterkte	Aanmerkingen.
Inspecteur van de Geneeskundige dienst .	1	
Eerste Officier van gezondheid	1	
Hoofdcommies of Officier van gezondheid 1e klasse	1	
Commies, Adjunct-commies of Luitenant-Kwartiermeester	1	
Adjunct-commies, klerken of schrijvers .	3	
Totaal	7	

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

(1) Bijv. 1880, no. 101. *Red.*

No. 143. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 16*den April* 1880, *no.* 16, *houdende vaststelling der Instructiën voor de Inspecteurs der infanterie, cavalerie en artillerie, voor de kommandanten der divisiën infanterie en voor de kommandanten der vesting- en der bereden artillerie.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende, dat in verband met Ons besluit van 10 Maart 1880, no. 15, betreffende eene nieuwe organisatie van het Departement van Oorlog, de instructiën voor de Inspecteurs der onderscheidene wapens en voor de Chefs der verschillende diensten behooren te worden herzien;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 14den April 1880, Kabinet, Litt. G11;

Gelet op Ons besluit van 7 April 1880, no. 11;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Goed te keuren de bij dit besluit gevoegde Instructiën voor de Inspecteurs der infanterie, der cavalerie en der artillerie, voor de Divisie-kommandanten en voor de Kommandanten der vesting- en der bereden artillerie;

2°. Aan de genoemde Inspecteurs, alsmede aan de Kommandanten der vesting- en der bereden artillerie *'s Gravenhage* als standplaats aan te wijzen; en

3°. Te bepalen, dat de bij deze goedgekeurde Instructiën in werking zullen treden met 1 Mei 1880.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 16*den April* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage A.

Instructie *voor den Inspecteur der Infanterie.*

Art. 1. De inspecteur staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog en is jegens dien Minister verantwoordelijk voor den toestand van zijn wapen.

Art. 2. De Inspecteur houdt inspectie over het personeel en het materieel van zijn wapen zoo dikwerf hij dit noodig zal oordeelen en na voorafgaande kennisgeving aan den Minister van Oorlog.

In spoedeischende gevallen is voorafgaande kennisgeving onnoodig.

Van die gehouden inspectie kan schriftelijk verslag worden gedaan aan den Minister, met toevoeging, zoo noodig, van voorstellen in het belang van de dienst.

Art. 3. De Inspecteur verzekert zich, dat bij zijn wapen de verschillende reglementen en bepalingen stipt worden nageleefd.

Aangezien de voordragten tot bevordering der officieren door hem aan den Minister moeten worden gedaan, heeft hij bij zijne inspectiën bijzonder te letten op hunne wetenschappelijke kennis en practische bruik-

baarheid. Officieren, die bijzonder uitmunten, worden door hem gesignaleerd. Bij zijne beoordeeling mag hij niet alleen afgaan op de rapporten die door de onmiddellijke chefs zijn uitgebragt.

De geoefendheid van het overige kader wordt mede door hem nagegaan.

Art. 4. De inspectiën worden bij voorkeur onverwachts gehouden. De Inspecteur kan zich daarbij doen vergezellen door een der hem toegevoegde officieren.

Art. 5. De Inspecteur heeft onder zijne bevelen de Kommandanten der divisiën infanterie en voorts het instructie-bataillon, de pupillenschool, de normaal-schietschool en het algemeen depôt van discipline.

Ten opzigte van het bevel over deze korpsen, zoomede al wat betreft het vaste personeel dienende bij het koloniaal werfdepôt, geldt voor hem het bepaalde in de instructie voor de Divisie-kommandanten.

Art. 6. De Inspecteur ontvangt van de Divisie-kommandanten en de chefs der in art. 5 genoemde korpsen alle rapporten, voordragten en opgaven, beslist daarop voor zoover zijne bevoegdheid reikt of zendt ze, zoo noodig voorzien van zijne opmerkingen, aan den Minister van Oorlog.

Art. 7. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Inspecteur aan hem gezonden moeten worden.

Art. 8. De Inspecteur beslist omtrent:

a. alle voorstellen tot verplaatsing of detachering van subalterne officieren, onderofficieren en minderen in de divisiën en van de eene divisie naar de andere en bij of van de in art. 5 genoemde speciale korpsen, alsmede van onderofficieren en minderen bij de Koninklijke Militaire Akademie. Hiervan is uitgezonderd de verplaatsing of detachering van officieren bij en van het regiment Grenadiers en Jagers;

b. alle aanvragen om binnenlandsch verlof voor langer dan eene maand en minder dan drie maanden;

c. de voorstellen der Divisie-kommandanten tot het houden van inspectiën buiten hunne standplaatsen;

d. alle voordragten tot overplaatsing van onderofficieren en minderen bij een ander wapen, — en zulks, in overleg met den betrokken Inspecteur. De overplaatsing moet geschieden met wederzijdsch goedvinden. Bij verschil van gevoelen beslist de Minister.

Hij onderwerpt aan de beslissing van den Minister van Oorlog:

a. de voorstellen tot overplaatsing van hoofdofficieren;

b. de aanvragen tot overplaatsing of detachering bij het leger in *Oost-* of *West-Indië*;

c. de voorstellen tot overplaatsing of detachering van officieren bij een ander wapen;

d. de aanvragen om buitenlandsch verlof en die om binnenlandsch verlof voor langer dan 3 maanden;

e. de verzoeken van officieren tot het aangaan van een huwelijk;

f. de voordragten tot benoeming van officieren tot adjudant en in speciale betrekkingen;

g. de voordragten tot toekenning van pensioen, nonactiviteit of ontslag uit de dienst aan officieren, benevens die tot het bijeenroepen van een raad van onderzoek;

h. de voordragten tot het uitreiken van een paspoort van de 2de en het wegzenden met een briefje van ontslag;

i. de aanvragen voor jongelingen tot plaatsing als pupil;

j. de voorstellen tot het houden van manoeuvres;
k. de voordragten tot pensioen en tot ontslag uit de dienst onder toekenning van gratificatie aan militairen beneden den rang van officier;
l. de voordragten tot plaatsing van militairen in burgerlijke betrekkingen.

Voorts alle andere aanvragen, voordragten en voorstellen, waaromtrent hij zelf niet bevoegd is te beslissen.

Art. 9. De Inspecteur is bevoegd met alle militaire autoriteiten van het leger correspondentie te voeren.

Art. 10. De Inspecteur is bevoegd, ten allen tijde bij het Departement van Oorlog inzage te nemen van de conduitelijsten der officieren van het wapen.

Art. 11. De Inspecteur kan zich in zijn persoonlijk belang gedurende 8 dagen van zijne standplaats verwijderen, mits hiervan vooraf den Minister van Oorlog kennis gevende. Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister van Oorlog.

Bij ziekte of afwezigheid van den Inspecteur, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie *„op last”* gevoerd door den hoofdofficier, die hem is toegevoegd.

Art. 12. In oorlogstijd of bij mobilisatie kan de Inspecteur der Infanterie door den Minister van Oorlog in zoodanigen werkkring worden geplaatst, als de belangen van de dienst zullen vorderen.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage B.

Instructie *voor den Inspecteur der Cavalerie.*

Art. 1. De Inspecteur staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog en is jegens dien Minister verantwoordelijk voor den toestand van zijn wapen.

Art. 2. De Inspecteur houdt inspectie over het personeel en het materieel van zijn wapen zoo dikwerf hij dit noodig zal oordeelen en na voorafgaande kennisgeving aan den Minister van Oorlog.

In spoedeischende gevallen is voorafgaande kennisgeving onnoodig.

Van die gehouden inspectie kan schriftelijk verslag worden gedaan aan den Minister met toevoeging, zoo noodig, van voorstellen in het belang van de dienst.

Art. 3. Aangezien de voordragten tot bevordering der officieren door den Inspecteur aan den Minister moeten worden gedaan, heeft hij bij zijne inspectiën bijzonder te letten op hunne wetenschappelijke kennis en practische bruikbaarheid.

Officieren, die bijzonder uitmunten, worden door hem gesignaleerd.

Bij zijne beoordeeling mag hij niet alleen afgaan op de rapporten, die door de onmiddellijke Chefs zijn uitgebragt.

De geoefendheid van het overige kader wordt mede door hem nagegaan.

Art. 4. De inspectiën worden bij voorkeur onverwachts gehouden.

De Inspecteur kan zich daarbij doen vergezellen door een der hem toegevoegde officieren.

Art. 5. Hij heeft onder zijn bevel de regimenten hussaren (met inbegrip der rij- en hoefsmidschool) en is belast met het toezigt over het wapen der Koninklijke Maréchaussée.

Art. 6. Hij waakt dat de verschillende reglementen en bepalingen bij de onder zijne bevelen gestelde troepen stipt worden nageleefd en is verantwoordelijk voor de strijdvaardigheid dier troepen.

Door strijdvaardigheid is te verstaan, dat de troepen, wat betreft aanvoering, oefening, uitrusting, krijgstucht en militairen geest, geschikt zijn voor hunne taak in oorlogstijd.

Art. 7. Om die strijdvaardigheid te bevorderen zorgt hij, in overleg met de Divisie-kommandanten, dat de escadrons, zooveel mogelijk, deelnemen aan de oefeningen, bedoeld bij de artt. 5 en 6 der Instructie voor de Divisie-kommandanten.

Art. 8. De Inspecteur ontvangt van de korps-kommandanten alle rapporten, voordragten en opgaven, beslist daarop voor zoover zijne bevoegdheid reikt, of zendt ze, zoo noodig voorzien van zijne opmerkingen, aan den Minister van Oorlog.

Art. 9. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Inspecteur aan hem gezonden moeten worden.

Voorts doet de Inspecteur van alle buitengewone belangrijke gebeurtenissen bij de korpsen onder zijn bevel, onverwijld verslag aan den Minister van Oorlog.

Art. 10. De Inspecteur is bevoegd met alle militaire autoriteiten van het leger correspondentie te voeren en ten allen tijde bij het Departement van Oorlog inzage te nemen van de conduitelijsten der officieren van het wapen.

Art. 11. De Inspecteur beslist omtrent:

a. alle verplaatsingen en detacheringen van subalterne officieren, onderofficieren en minderen van het eene onderdeel van het wapen naar het andere;

b. alle verplaatsingen en detacheringen van onderofficieren en minderen bij het wapen der Koninklijke Marechaussée en bij de Koninklijke Militaire Akademie;

c. alle aanvragen om binnenlandsch verlof voor minder dan drie maanden, voor zooveel de beslissing daaromtrent buiten de bevoegdheid is van de onder hem gestelde kommanderende officieren;

d. de aanvragen van de onder zijne bevelen staande korps-kommandanten om zich buiten hunne standplaats te mogen begeven tot het houden van inspectiën;

e. de voordragten tot overplaatsing van onderofficieren en minderen bij een ander wapen, — en zulks in overleg met den betrokken Inspecteur. De overplaatsing moet geschieden met wijderzijdsch goedvinden. Bij verschil van gevoelen beslist de Minister;

f. alle voordragten tot het toekennen van beloouingen of medailles, voor zoover ten deze geene bijzondere voorschriften gegeven zijn.

Art. 12. De Inspecteur beschikt, na ingewonnen advies van den Inspecteur der Geneeskundige dienst bij de Landmagt, op de voordragten tot het verleenen van ontslag wegens ligchaamsgebreken, zoo ten behoeve van vrijwilligers als van miliciëns.

Hij voegt bij de magtiging tot het uitreiken van het paspoort eene opgave van de ziekten of ligchaamsgebreken, op grond waarvan het ontslag wordt verleend. Deze opgave moet dezelfde bewoordingen bevatten als in het geneeskundig rapport voorkomen met bijvoeging alleen of de ziekten en gebreken *door*, *in doch niet door*, of *buiten* de dienst zijn ontstaan.

Art. 13. De Inspecteur is bevoegd, voor zooveel noodig in overleg met de Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen, troepengedeelten van 50 man en daar beneden — de officieren niet mede gerekend — te verplaatsen tot het geleiden van transporten, aflossen van detachementen en tijdelijk versterken van eenig garnizoen.

Verplaatsing van sterkere troepengedeelten kan door hem slechts in spoedeischende gevallen geschieden.

Hij geeft dan onmiddelijk hiervan kennis aan den Minister van Oorlog.

Van elke verplaatsing van troepen, beneden de 25 man, doet hij in tijds berigt geven aan de besturen der gemeenten, alwaar nachtkwartier wordt gehouden, en, zijn de troepen meer dan 24 man sterk, in de eerste plaats regtstreeks aan den provincialen adjudant, in wiens provincie de verplaatsing een aanvang neemt, en voorts aan de betrokken Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen en Commissarissen des Konings in de provinciën, met opgave van de sterkte aan manschappen en paarden en van het aantal karren en wagens, welke als transportmiddelen benoodigd zijn.

Art. 14. De Inspecteur zendt alle orders betrekkelijk de verplaatsing van troepen aan de betrokken korps-kommandanten.

Van die verplaatsingen geeft hij zoodra mogelijk kennis aan den Minister van Oorlog. Bij die kennisgeving worden uitgezonderd de gewone aflossingen van detachementen en de troepenverplaatsingen, die geregeld worden door den Chef van den Generalen Staf.

Art. 15. Bij bevolen algemeene troepenverplaatsingen, als: bij het betrekken van een kamp, bij garnizoens-veranderingen, enz. zendt de Inspecteur in tijds eene aanvraag tot marschregeling aan den Chef van den Generale Staf met opgave van de vermoedelijke sterkte.

Art. 16. De Inspecteur onderwerpt den Minister van Oorlog:

a. de voorstellen tot verplaatsing van hoofdofficieren;

b. de aanvragen tot verplaatsing of detachering bij het leger in Oost- of West-Indië;

c. de voorstellen tot overplaatsing of detachering van officieren bij een ander wapen;

d. de aanvragen om buitenlandsch verlof en die om binnenlandsch verlof voor langer dan 3 maanden;

e. de verzoeken van officieren tot het aangaan van een huwelijk;

f. de voordragten tot benoeming van officieren tot adjudant en in speciale betrekkingen;

g. de voordragten tot toekenning van pensioen, non-activiteit of ontslag uit de dienst aan officieren, benevens die tot het bijeenroepen van een raad van onderzoek;

h. de voordragten tot het uitreiken van een paspoort van de 2de soort en het wegzenden met een briefje van ontslag;

i. de voordragten tot pensioen en tot ontslag uit de dienst onder toekenning van gratificatie van militairen beneden den rang van officier;

j. de voordragten tot plaatsing van militairen in burgerlijke betrekkingen.

Voorts alle andere aanvragen voordragten of voorstellen, waaromtrent hij zelf niet bevoegd is te beslissen.

Art. 17. De bepalingen, in deze Instructie vervat, zijn, voor zooveel ze zijn overeen te brengen met de bijzondere reglementen en voorschriften de Maréchaussée betreffende, ook op dat wapen van toepassing.

Art. 18. De Inspecteur kan zich in zijn persoonlijk belang gedurende acht dagen van zijne standplaats verwijderen, mits hiervan vooraf den Minister van Oorlog kennis gevende.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister van Oorlog.

Bij ziekte of afwezigheid van den Inspecteur, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie *„op last"* gevoerd door den hoofdofficier, chef van den staf.

Art. 19. In oorlogstijd of bij mobilisatie treedt de Inspecteur der Cavalerie op als Kommandant der cavalerie te velde, en staat alsdan onder de bevelen van den te benoemen Bevelhebber van het leger.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage C.

Instructie *voor den Inspecteur der Artillerie.*

Art. 1. De Inspecteur staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog en is jegens dien Minister verantwoordelijk voor den toestand van zijn wapen.

Art. 2. De Inspecteur houdt inspectie over het personeel en het materieel van zijn wapen, zoo dikwerf hij dit noodig zal oordeelen en na voorafgaande kennisgeving aan den Minister van Oorlog.

In spoedeischende gevallen is voorafgaande kennisgeving onnoodig.

Van die gehouden inspectie kan schriftelijk verslag worden gedaan aan den Minister met toevoeging, zoo noodig, van voorstellen in het belang van de dienst.

Hij is tevens gemagtigd, zich ten allen tijde naar de werkplaatsen en inrigtingen te begeven, bedoeld in punt 2 van art. 6, ten einde zich op de hoogte te stellen van den gang der dienst en van de verrigt wordende werkzaamheden.

Art. 3. De Inspecteur verzekert zich, dat bij zijn wapen de verschillende reglementen en bepalingen stipt worden nageleefd.

Aangezien de voordragten tot bevordering der officieren door hem aan den Minister moeten worden gedaan, heeft hij bij zijne inspectiën bijzonder te letten op hunne wetenschappelijke kennis en practische bruikbaarheid.

Officieren, die bijzonder uitmunten, worden door hem gesignaleerd. Bij zijne beoordeeling mag hij niet alleen afgaan op de rapporten, die door de onmiddellijke chefs zijn uitgebragt.

De geoefendheid van het overige kader wordt mede door hem nagegaan.

Art. 4. De inspectiën worden bij voorkeur onverwachts gehouden. De Inspecteur kan zich daarbij doen vergezellen door een der hem toegevoegde officieren.

Art. 5. De Inspecteur moet ook zijne bijzondere aandacht vestigen op al hetgeen in verband staat met de verdediging van het Rijk, niet alleen wat aangaat het doel, de algemeene inrigting en de wijze van verdediging der liniën en verdedingswerken, maar ook betreffende hunne bewapening en uitrusting.

Art. 6. De Inspecteur heeft onder zijn bevelen:

1°. de Kommandanten der bereden- en der vesting-artillerie;

de artillerie-schietschool;
de artillerie-instructie-kompagnie;
de torpedo-kompagnie; altmede den hoofdcursus, voor zooverre deze niet gesteld is onder den Inspecteur van het militair onderwijs.
Hij heeft het toezigt over:
2°. de artillerie-, stapel en constructie-magazijnen;
de pyrotechnische werkplaatsen;
de inspectie der draagbare wapenen;
de rijksgieterij van bronzen geschut;
de commissie van proefneming.

Zijne bemoeijingen met de bovengenoemde werkplaatsen en inrigtingen bepalen zich tot hetgeen in de artikelen 2, 8, 9 en 11 wordt omschreven.

Art. 7. Ten opzigte van het bevel over de in art. 6 genoemde korpsen en inrigtingen geldt voor hem, voor zooveel toepasselijk, het bepaalde bij de Insructiën voor de Kommandanten der bereden- en der vesting-artillerie.

Art. 8. Tot den werkkring van den Inspecteur behoort niet alleen de zorg, dat het voorhanden materieel in bekwamen en bruikbaren toestand verkeert, maar hij moet ook de noodige voorstellen doen tot het aanbrengen van al de verbeteringen, die wenschelijk zijn om dat materieel zoo volledig mogelijk te doen beantwoorden aan het doel, waartoe het bestemd is.

Indien hij invoering van nieuw materieel of wijziging van bestaand materieel wenschelijk acht, zal hij hiertoe gemotiveerde voorstellen aan den Minister van Oorlog toezenden.

Art. 9. De Inspecteur ontvangt van de in art. 6 bedoelde autoriteiten en van de Chefs der in dat artikel genoemde inrigtingen alle rapporten, voordragten en opgaven, ook die, welke krachtens hunne instructiën aan den Minister van Oorlog zijn gerigt, doch ook door zijne tusschenkomst worden opgezonden.

Hij beslist daarop voor zoover zijne bevoegdheid reikt, of zendt ze, zoo noodig voorzien van zijne opmerkingen, aan den Minister van Oorlog.

De instructiën voor de dienst der in punt 2 van genoemd artikel bedoelde inrigtingen worden door den Minister van Oorlog vastgesteld.

Art. 10. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Inspecteur aan hem gezonden moeten worden.

Art. 11. De inspecteur beslist:

a. op alle voorstellen tot verplaatsing of detachering van subalterne officieren, onderofficieren en minderen van het eene onderdeel van het wapen bij het andere, voor zoover de beslissing daaromtrent buiten de bevoegdheid is van de onder hem gestelde kommanderende officieren, als ook van onderofficieren en minderen bij de Koninklijke Militaire Akademie;

b. op alle aanvragen om binnenlandsch verlof voor langer dan eene maand en minder dan 3 maanden;

c. op de voorstellen van de Kommandanten der bereden- en der vesting-artillerie tot het houden van inspectiën buiten hunne standplaatsen;

d. op alle voordragten tot overplaatsing van onderofficieren en minderen bij een ander wapen en zulks in overleg met den betrokken Inspecteur. De overplaatsing moet geschieden met wederzijdsch goedvinden. Bij verschil van gevoelen beslist de Minister.

Hij onderwerpt aan de beslissing van den Minister van Oorlog:

a. de voorstellen tot overplaatsing van hoofdofficieren;

b. de aanvragen tot overplaatsing of detachering bij het leger in *Oost-* of *West-Indië;*

c. de voorstellen tot overplaatsing of detachering van officieren bij een ander wapen;

d. de aanvragen om buitenlandsch verlof en die om binnenlandsch verlof voor langer dan 3 maanden;

e. de verzoeken van officieren en magazijnmeesters tot het aangaan van een huwelijk;

f. de voordragten tot benoeming van officieren tot adjudant en in speciale betrekkingen (ook bij de artillerie-inrigtingen en de commissie van proefneming);

g. de voordragten tot toekenning van pensioen, nonactiviteit of ontslag uit de dienst aan officieren of magazijnmeesters, benevens die tot het bijeenroepen van een raad van onderzoek;

h. de voordragten tot het uitreiken van een paspoort van de 2e soort en het wegzenden met een briefje van ontslag;

i. de voorstellen tot het houden van practische artillerie-oefeningen;

j. de voorstellen tot aanvulling van- of voorziening in het ontbrekende artillerie-materieel, voor zoover hij uit den voorraad niet in de behoefte kan voorzien;

k. de voordragten tot verkoop van onbruikbaar artillerie-materieel;

l. de voordragten tot pensioen en tot ontslag uit de dienst onder toekenning van gratificatie aan militairen beneden den rang van officier;

m. de voordragten tot plaatsing van militairen in burgerlijke betrekkingen.

Voorts alle andere aanvragen, voordragten en voorstellen, waaromtrent hij zelf niet bevoegd is te beslissen.

Art. 12. De Inspecteur is bevoegd met alle militaire autoriteiten van het leger correspondentie te voeren, en ten allen tijde bij het Departement van Oorlog inzage te nemen van de conduitelijsten der officieren van het wapen,

Art. 13. De Inspecteur kan zich in zijn persoonlijk belang gedurende 8 dagen van zijne standplaats verwijderen, mits hiervan vooraf den Minister van Oorlog kennis gevende.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister van Oorlog.

Bij ziekte of afwezigheid van den Inspecteur, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie *„op last"* gevoerd door den officier, die hem is toegevoegd.

Art. 14. In oorlogstijd of bij mobilisatie kan de Inspecteur der Artillerie door den Minister van Oorlog in zoodanigen werkkring worden geplaatst als de belangen van de dienst zullen vorderen.

Mij bekend:

De Minister van Oorlog,

(*Get.*) REUTHER.

Bijlage D.

Instructie *voor de Divisie-kommandanten.*

Art. 1. De Divisie-kommandant staat in tijd van vrede onmiddellijk onder de bevelen van den Inspecteur der Infanterie, in oorlogstijd en bij mobilisatie onder die van den te benoemen Bevelhebber van het leger.

Art. 2. De Divisie-kommandant waakt, dat de verschillende reglementen en bepalingen bij de onder zijne bevelen gestelde troepen stipt worden nageleefd en houdt daartoe, zoo dikwerf hij dit noodig acht, inspectie.

Art. 3. Indien de bij art. 2 bedoelde inspectie moet gehouden worden over troepengedeelten buiten de standplaats van den Divisie-kommandant, behoeft deze de magtiging van den Inspecteur. Op deze inspectie kan de Divisie-kommandant zich doen vergezellen door een der hem toegevoegde officieren.

Art. 4. De Divisie-kommandant is verantwoordelijk voor de strijdvaardigheid der onder zijne bevelen gestelde troepen.

Door strijdvaardigheid is te verstaan, dat de troepen, wat betreft aanvoering, oefening, uitrusting, krijgstucht en militairen geest, geschikt zijn voor hunne taak in oorlogstijd.

Art. 5. Om die strijdvaardigheid te bevorderen, moet de Divisie-kommandant de troepen, in of nabij zijn hoofdkwartier gelegerd, zoo dikwerf mogelijk, vereenigen om onder zijne leiding geoefend te worden. Aan die oefeningen moet, zooveel mogelijk, worden deelgenomen door escadrons, batterijen en detachementen mineurs en sappeurs.

Omtrent de oefeningen met troepen niet tot zijne divisie behoorende, treedt hij in overleg met den Divisie-kommandant, den Kommandant der bereden artillerie of de Inspecteurs onder wier onmiddellijke bevelen die troepen geplaats zijn.

Art. 6. Indien de militie tot herhalingsoefeningen onder de wapenen is, moet de Divisie-kommandant zich dien tijd in 't bijzonder ten nutte maken om zijne divisie eenige malen tot oefening te vereenigen.

Hij doet daartoe in tijds de noodige voorstellen aan den Inspecteur.

Art. 7. De Divisie-kommandant moet zijne aandacht vestigen op de wetenschappelijke studiën der officieren en de theoretische oefeningen van het overige kader.

Art. 8. De Divisie-kommandant ontvangt van de onder hem gestelde korps-kommandanten alle voordragten en aanvragen, die aan zijne beslissing onderworpen worden of door zijne tusschenkomst aan andere autoriteiten moeten gezonden worden.

Art. 9. De Divisie-kommandant beslist omtrent:

a. alle voordragten tot overplaatsing van subalterne officieren bij de onderdeelen van hetzelfde korps, wanneer daaraan eene garnizoensverandering is verbonden:

b. alle aanvragen om binnenlandsch verlof tot en met eene maand, voor zooveel de beslissing daaromtrent buiten de bevoegdheid is van de onder hem gestelde kommanderende officieren;

c. alle voordragten tot het toekennen van belooningen of medailles, voor zoover ten deze geene bijzondere voorschriften gegeven zijn;

d. de aanvragen van de kommandanten der regimenten zijner divisie om zich buiten hunne standplaats te mogen begeven tot het houden van inspectiën, mits hiervan kennis gevende aan den Inspecteur.

Art. 10. De Divisie-kommandant beschikt, na ingewonnen advies van den Inspecteur der Geneeskundige dienst bij de Landmagt, op de voordragten tot het verleenen van ontslag wegens ligchaamsgebreken, zoo ten behoeve van vrijwilligers als van miliciëns.

Hij voegt bij de magtiging tot het uitreiken van het paspoort eene opgave van de ziekten of ligchaamsgebreken, op grond waarvan het ontslag wordt verleend. Deze opgave moet dezelfde bewoordingen bevatten als in het geneeskundig rapport voorkomen met bijvoeging alleen of de ziekten en gebreken *door*, *in doch niet door*, of *buiten* de dienst zijn ontstaan.

Art. 11. De Divisie-kommandant is bevoegd, voor zooveel noodig in overleg met de Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen, troepengedeelten van 50 man en daar beneden — de officieren niet medegerekend — te verplaatsen tot het geleiden van transporten, aflossen van detachementen en tijdelijk versterken van eenig garnizoen.

Verplaatsing van sterkere troepengedeelten kan door hem slechts in spoedeischende gevallen geschieden. Hij geeft dan onmiddellijk hiervan kennis aan den Inspecteur.

Van elke verplaatsing van troepen, beneden de 25 man, doet hij in tijds berigt geven aan de besturen der gemeenten, alwaar nachtkwartier wordt gehouden, en, zijn de troepen meer dan 24 man sterk, in de eerste plaats regtstreeks aan den provincialen adjudant, in wiens provincie der verplaatsing een aanvang neemt, en voorts aan de betrokken Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen en Commissarissen des Konings in de provinciën, met opgave van de sterkte aan manschappen en paarden en van het aantal karren en wagens, welke als transportmiddelen benoodigd zijn.

Art. 12. De Divisie-kommandant zendt alle orders betrekkelijk de verplaatsing van troepen aan de betrokken korps-kommandanten. Van die verplaatsingen geeft hij zoodra mogelijk kennis aan den Inspecteur. Bij die kennisgeving worden uitgezonderd de gewone aflossingen van detachementen en de troepenverplaatsingen, die geregeld worden door den Chef van den Generalen Staf.

Art. 13. Bij bevolen algemeene troepenverplaatsingen, als: bij het betrekken van een kamp, bij garnizoensveranderingen, enz. zendt de Divisie-kommandant in tijds, door tusschenkomst van den Inspecteur, eene aanvraag tot marschregeling aan den Chef van den Generalen Staf met opgave van de vermoedelijke sterkte.

Art. 14. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Divisie-kommandant aan den Inspecteur moeten worden gezonden met bestemming voor den Minister van Oorlog.

Voorts doet de Divisie-kommandant van alle buitengewone belangrijke gebeurtenissen bij zijne divisie onverwijld verslag aan den Inspecteur.

Art. 15. De Divisie-kommandant onderwerpt aan den Inspecteur:

a. alle voorstellen tot verplaatsing van hoofdofficieren;

b. de aanvragen om binnenlandsch verlof voor langer dan eene maand;

c. alle voordragten tot overplaatsing of detachering van officieren; onderofficieren en minderen van het eene onderdeel zijner divisie bij het andere, bij het instructie bataillon, de pupillenschool, de normaalschietschool, het algemeen depôt van discipline, de Koninklijke Militaire Akademie, bij een ander wapen, enz.;

d. de voordragten tot benoeming van officieren in speciale betrekkingen;

e. de voordragten tot het uitreiken van een paspoort der 2de soort en tot het wegzenden met een briefje van ontslag;

f. de aanvragen tot overplaatsing of detachering bij het leger in *Oost-* of *West-Indië;*

g. de verzoeken van officieren tot het aangaan van een huwelijk;

h. de voordragten tot toekenning van pensioen, non-activiteit of ontslag uit de dienst aan officieren, benevens die tot het bijeenroepen van een raad van onderzoek;

i. de voordragten tot pensioen en tot ontslag uit de dienst onder toekenning van gratificatie aan militairen beneden den rang van officier;

k. de voordragten tot plaatsing van militairen in burgerlijke betrekkingen;

l. de aanvragen om buitenlandsch verlof.

Voorts alle andere aanvragen, voordragten of voorstellen, waaromtrent hij zelf niet bevoegd is te beslissen.

Art. 16. De Divisie-kommandant is bevoegd, zich in zijn persoonlijk belang gedurende acht dagen van zijne standplaats te verwijderen, mits daarvan vooraf kennisgevende aan den Inspecteur.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister van Oorlog.

Bij ziekte of afwezigheid van den Divisie-kommandant, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie *„op last"* gevoerd door den chef van den staf der divisie.

Art. 17. Zoodra de militie te land door den Koning ingevolge art. 184 der Grondwet, *in haar geheel*, buitengewoon is bijeen geroepen, neemt de Divisie-kommandant, zonder verdere bevelen af te wachten, de noodige maatregelen om zijne divisie strijd- en marschvaardig te maken.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage E.

Instructie *voor den Kommandant der Vesting-Artillerie.*

Art. 1. De Kommandant der vesting-artillerie staat onmiddellijk onder de bevelen van den Inspecteur der Artillerie.

Art. 2. De Kommandant der vesting-artillerie heeft in tijd van vrede onder zijne bevelen de afdeelingen vesting-artillerie. Hij waakt, dat de verschillende reglementen en bepalingen bij de onder zijne bevelen gestelde troepen stipt worden nageleefd en houdt daartoe, zoo dikwerf hij dit noodig acht, inspectie.

Art. 3. Indien de bij art. 2 bedoelde inspectie gehouden moet worden over troepengedeelten buiten zijne standplaats, behoeft hij de magtiging van den Inspecteur.

Op deze inspectie kan hij zich doen vergezellen door een der hem toegevoegde officieren.

Art. 4. De Kommandant der vesting-artillerie is verantwoordelijk voor de strijdvaardigheid der onder zijne bevelen gestelde troepen.

Door strijdvaardigheid is te verstaan, dat de troepen, wat betreft aanvoering, oefening, uitrusting, krijgstucht en militairen geest, geschikt zijn voor hunne taak in oorlogstijd.

Art. 5. De Kommandant der vesting-artillerie doet jaarlijks aan den Inspecteur voorstellen tot het houden van practische artillerie-oefeningen door de troepen onder zijn bevel.

Art. 6. De Kommandant der vesting-artillerie heeft mede het bestuur over het artillerie-materieel, zoowel over hetgeen in verantwoording is bij de troepen onder zijn bevel, als over hetgeen zich bevindt in de artillerie-magazijnen, met uitzondering van de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen.

De magazijnmeesters, conducteurs en verdere geëmploijeerden bij bedoelde magazijnen staan onder zijn bevel.

Hij houdt nu en dan inspectie over dat materieel, waarbij het bepaalde in art. 3 dezer Instructie in acht genomen moet worden.

Art. 7. De Kommandant der vesting-artillerie moet zijn aandacht vestigen op de wetenschappelijke studiën der officieren en de theoretische oefeningen van het overige kader.

Art. 8. Hij moet zich volkomen bekend maken met hetgeen in verband staat met de verdediging van het Rijk, niet alleen voor zoover de vesting-artillerie daarbij betrokken is, maar ook wat aangaat het doel, de algemeene inrigting en de wijze van verdediging der verschillende liniën, vestingen en forten.

Hij is bevoegd, aan de betrokken autoriteiten alle inlichtingen te vragen, welke hem te dezer zake kunnen dienen.

Art. 9. Hij doet, nadat de armeringstaten der verschillende sterkten door den Minister van Oorlog zijn bekrachtigd, door de Artillerie-kommandanten onder zijne bevelen, de uitrustingstaten opmaken.

Art. 10. In archief moeten voorhanden zijn:

1°. Memoriën omtrent de verdediging van de verdedigings-stellingen en verschillende sterkten van het Rijk, voor zoover de artillerie betreft;

2°. de topographische kaart van het geheele Rijk op de schaal van 1:50000; de plans van vestingen, forten en batterijen en hare omstreken op schaal van 1:5000, en van de gebouwen bij de artillerie in gebruik, benevens de noodige hydrographische kaarten;

3°. armering- en uitrustingstaten van alle sterkten van het Rijk, benevens inventarissen van het voorhanden materiëel onder zijn bestuur;

4°. zooveel mogelijk alle gegevens omtrent de hulpmiddelen, voorhanden binnen de sterkten en hare omstreken, voor zoover die voor de artillerie van nut kunnen zijn.

De hierboven genoemde bescheiden, met uitzondering van de in den handel verkrijgbare kaarten, behooren tot zijn geheim archief.

Art. 11. De Kommandant der vesting-artillerie ontvangt van de onder hem gestelde Afdeelings-kommandanten alle voordragten en aanvragen, die aan zijne beslissing onderworpen moeten worden of door zijne tusschenkomst aan andere autoriteiten moeten gezonden worden.

Art. 12. De Kommandant der vesting-artillerie beslist omtrent:

a. alle voordragten tot verplaatsing van subalterne officieren bij de onderdeelen derzelfde afdeeling, wanneer daaraan eene garnizoensverandering is verbonden;

b. alle aanvragen om binnenlandsch verlof tot en met eene maand, voor zooveel de beslissing daaromtrent buiten de bevoegdheid is van de onder hem gestelde kommanderende officieren;

c. alle voordragten tot het toekennen van belooningen of medailles, voor zoover ten deze geene bijzondere voorschriften gegeven zijn;

d. alle aanvragen van de Artillerie-kommandanten om:

1°. zich buiten hun standplaats te mogen begeven tot het houden van inspectiën over het personeel hunner afdeeling of het materieel hunner stelling, alsmede tot het regelen of nagaan van artillerie-werkzaamheden;

2°. de hun toegevoegde officieren voor het materieel buiten hun standplaats te mogen zenden, voor zoover dit voor de onder I genoemde werkzaamheden noodig is;

3°. de magazijnmeesters te mogen vergunnen, zich buiten hun standplaats te begeven, in verband met hunne verantwoordelijkheid ten opzigte van het buiten hun standplaats opgelegde materieel;

4°. bij overgave en overname van magazijnen, de officieren, aangewezen als gedelegeerden voor het Rijk, te zenden naar de plaatsen, waar die overgave en overname moeten plaats hebben.

Van de gunstige beslissingen op de aanvragen sub *d* bedoeld, wordt onverwijld kennis gegeven aan den Inspecteur.

Art. 13. Hij beschikt, na ingewonnen advies van den Inspecteur der Geneeskundige dienst van de Landmagt, op de voordragten tot het verleenen van ontslag wegens ligchaamsgebreken ten behoeve van vrijwilligers en miliciëns.

Hij voegt bij de magtiging tot uitreiken van het paspoort eene opgave van de ziekten of ligchaamsgebreken, op grond waarvan het ontslag wordt verleend. Deze opgave moet dezelfde bewoordingen bevatten als in het geneeskundig rapport voorkomen, met bijvoeging alleen of de ziekten en gebreken *door*, *in doch niet door*, of *buiten* de dienst zijn ontstaan.

Art. 14. De Kommandant der vesting-artillerie waakt, dat de oefeningen van het personeel en de zorg voor het materieel beiden zooveel mogelijk in gelijke mate worden behartigd.

Hij voorziet, in plaatsen waar geen vesting-artillerie in garnizoen of deze niet voldoende sterk voor de werkzaamheden is, in de behoefte aan personeel door detachering voor den tijd van hoogstens zes maanden.

Wanneer de vereischte werkzaamheden, door gebrek aan personeel, niet door artilleristen kunnen geschieden, kan door hem magtiging verleend worden om infanteristen uit het garnizoen, tegen genot der daarvoor bepaalde toelage, voor artillerie-werkzaamheden aan den betrokken korps- of detachements-kommandant aan te vragen, terwijl hij, in hetzelfde geval, bij gebrek aan deze, tot een beperkt aantal, burgerwerklieden tegen het ter plaatse gewone dagloon te werk kan doen stellen.

Hij is bevoegd voor artillerie-werkzaamheden van spandiensten gebruik te doen maken.

Zoowel van het gebruik van burgerwerklieden als van spandiensten geeft hij onverwijld kennis aan den Inspecteur.

Art. 15. De Kommandant der vesting-artillerie is bevoegd, voor zooveel noodig in overleg met de Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen, tot het doen verrigten van artillerie-werkzaamheden of om andere redenen, troepengedeelten van 50 man en daar beneden — de officieren daaronder niet begrepen — te verplaatsen. Verplaatsing van sterkere troepengedeelten kan door hem slechts in spoedeischende gevallen geschieden. Hij geeft dan onmiddellijk hiervan kennis aan den Inspecteur. Van elke verplaatsing van troepen, beneden de 25 man, doet hij in tijds berigt geven aan de besturen der gemeenten, alwaar nachtkwartier wordt gehouden, en, zijn de troepen meer dan 24 man sterk, in de eerste

plaats regtstreeks aan den provincialen adjudant, in wiens provincie de verplaatsing een aanvang neemt, en voorts aan de betrokken Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen en Commissarissen des Konings in de provinciën, met opgave van de sterkte aan manschappen en paarden en van het aantal karren en wagens, welke als transportmiddelen benoodigd zijn.

Art. 16. Hij zendt alle orders betrekkelijk de verplaatsing van troepen aan de betrokken Afdeelings-kommandanten.

Van die verplaatsingen geeft hij zoodra mogelijk kennis aan den Inspecteur.

Bij die kennisgeving worden uitgezonderd de gewone aflossingen van detachementen en de troepenverplaatsingen, die geregeld worden door den Chef van den Generalen Staf.

Art. 17. Bij bevolen algemeene troepenverplaatsingen, als: bij het betrekken van een kamp, bij garnizoensveranderingen, enz., zendt de Kommandant der vesting-artillerie in tijds, door tusschenkomst van den Inspecteur, eene aanvrage tot marschregeling aan den Chef van den Generalen Staf, met opgave van de vermoedelijke sterkte.

Art. 18. Hij draagt zorg, dat het personeel voor de seinposten voor ijsgang of buitengewone riviercorrespondentie in tijds wordt aangewezen, alsmede dat het benoodigde materieel en de munitiën aldaar aanwezig zijn of door de detachementen worden medegevoerd. Voor de seinposten, die door personeel der bereden artillerie worden bediend, roept hij daartoe de medewerking in van den Kommandant der bereden artillerie.

Art. 19. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Kommandant der vesting-artillerie aan den Inspecteur gezonden moeten worden met bestemming voor den Minister van Oorlog.

Voorts doet de Kommandant der vesting-artillerie van alle buitengewone belangrijke gebeurtenissen, zoowel het personeel als het materieel betreffende, onverwijld verslag aan den Inspecteur.

Art. 20. De Kommandant der vesting-artillerie onderwerpt aan den Inspecteur:

a. alle voorstellen tot verplaatsing van hoofdofficieren;

b. de aanvragen om binnenlandsch verlof voor langer dan eene maand;

c. de voorstellen tot overplaatsing of detachering van officieren, onderofficieren en minderen van de eene afdeeling vesting-artillerie naar de andere of het eene artillerie-magazijn naar het andere, of wel van een dier afdeelingen of magazijnen bij de bereden artillerie, de pontonniers, de artillerie-instructie-kompagnie, de torpedo-kompagnie, de Koninklijke Militaire Akademie, de artillerie-inrigtingen en de commissie van proefneming;

d. de voordragten tot benoeming van officieren in speciale betrekkingen;

e. de voordragten tot het uitreiken van een paspoort van de 2de soort en het wegzenden met een briefje van ontslag;

f. de aanvragen tot overplaatsing of detachering bij het leger in *Oost-* of *West-Indië;*

g. de verzoeken van officieren en magazijnmeesters tot het aangaan van een huwelijk;

h. de voordragten tot toekenning van pensioen, non-activiteit of ontslag uit de dienst aan officieren of magazijnmeesters, benevens die tot het bijeenroepen van een raad van onderzoek;

i. de voordragten tot pensioen en tot ontslag uit de dienst onder toekenning van gratificatie aan militairen beneden den rang van officier;

k. de voordragten tot plaatsing van militairen in burgerlijke betrekkingen;

l. de aanvragen om buitenlandsch verlof.

Voorts alle andere aanvragen, voordragten en voorstellen, waaromtrent hij zelf niet bevoegd is te beslissen.

Art. 21. De Kommandant der vesting-artillerie zorgt voor het behoorlijk onderhoud van het materieel onder zijn bestuur, en doet voor de aanvulling daarvan en ter voorziening in het ontbrekende de noodige voorstellen aan den Inspecteur.

Alle administratieve bescheiden, zoowel materieele als geldelijke, aangaande het beheer van dat materieel worden door zijne tusschenkomst gezonden aan den Minister, met uitzondering van de voor de Algemeene Rekenkamer bestemde geldelijke verantwoordingstukken, welke regtstreeks door de magazijnmeesters aan den Minister toegezonden worden.

Art. 22. Hij is bevoegd tot:

a. het verleenen van magtiging tot het doen van aanschaffingen of herstellingen, welke noodig zijn voor het onderhoud van het materieel, enz., voor zoover zij de som van *f* 50 per maand en per magazijn — gerekend over het geheele jaar en over alle magazijnen door elkander — niet te boven gaan (de uitgaven voor de wapendepôts daaronder niet begrepen);

b. het doen herstellen, of onbekwaam voeren of onder andere benamingen overschrijven van materieel in verantwoording bij de artillerie-magazijnen en het doen sloopen, opwegen of vernietigen van onbruikbaar materieel.

Voor zooverre het herstelbaar materieel ter herstelling naar de artillerie-, stapel- en contructie-magazijnen gezonden moet worden, geschiedt zulks in overleg met den Directeur dier inrigting;

c. het doen verzenden van materieel van het eene magazijn naar het andere tot aanvulling van de uitrusting of ter voorziening in de dienst;

d. het voldoen aan de aanvragen van alle militaire en burgerlijke autoriteiten tot het ontvangen of inleveren van materieel, munitiën, wapenen, wapenkisten, enz., voor zooverre die aanvragen bij algemeene of bijzondere orders zijn geregeld en niet regtstreeks tot de magazijnmeesters kunnen gerigt worden;

e. het verleenen van magtiging aan particulieren tot het bergen van buskruid in de daarvoor aangegeven magazijnen, overeenkomstig de dienaangaande vastgestelde bepalingen. In dringende gevallen kan hij ook andere magazijnen daarvoor aanwijzen, onder verpligting daarvan onverwijld kennis te geven aan den Inspecteur.

Art. 23. Bij plaats gehad hebbende ontvreemding of verlies van artillerie-materieel beslist hij omtrent het al dan niet in uitgaaf stellen of het doen vergoeden der voorwerpen, naar gelang van de omstandigheden, waaronder de ontvreemding of het verlies heeft plaats gehad; hij deelt die beslissing aan den Inspecteur mede en doet daarvan aanteekening houden op het bewijs van uitgaaf.

Art. 24. Bij het aftreden van een magazijnmeester der artillerie wordt door hem een artillerie-officier aangewezen om op te treden als gedelegeerde voor het Rijk bij de overgave en overname van het materieel; hij doet daarvan mededeeling aan den Inspecteur.

Art. 25. De Kommandant der vesting-artillerie is bevoegd zich in zijn persoonlijk belang gedurende acht dagen van zijn standplaats te verwijderen, mits hiervan vooraf kennis gevende aan den Inspecteur.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister van Oorlog.

Bij ziekte of afwezigheid van den Kommandant der vesting-artillerie wordt, in afwachting dat in zijne dienst zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie *„op last"* gevoerd door den hoofdofficier, die hem is toegevoegd.

Art. 26. Zoodra het bevel tot in staat van verdediging brengen van een verdedgingsstelling gegeven is, gaan de bevoegdheden van den Kommandant der vesting-artillerie, voor zooverre die stelling betreft, zoowel met opzigt tot het personeel als het materieel, op den Kommandant der artillerie in die stelling over.

Art. 27. In oorlogstijd of bij mobilisatie kan de Kommandant der vesting-artillerie, indien dat dringend noodig mogt zijn, door den Minister van Oorlog in eenen anderen werkkring worden geplaatst.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage F.

Instructie *voor den Kommandant der Bereden Artillerie.*

Art. 1. De Kommandant der bereden artillerie staat in tijd van vrede onmiddellijk onder de bevelen van den Inspecteur der artillerie.

Art. 2. De Kommandant der bereden artillerie heeft in tijd van vrede onder zijne bevelen de regimenten veld- en rijdende artillerie en het korps pontonniers. Hij waakt, dat de verschillende reglementen en bepalingen bij de onder zijne bevelen gestelde troepen stipt worden nageleefd en houdt daartoe, zoo dikwerf hij dit noodig acht, inspectie.

Art. 3. Indien de bij art. 2 bedoelde inspectie gehouden moet worden over troepengedeelten buiten zijne standplaats, behoeft hij de magtiging van den Inspecteur. Op deze inspectie kan hij zich doen vergezellen door een der hem toegevoegde officieren.

Art. 4. De Kommandant der bereden artillerie is verantwoordelijk voor de strijdvaardigheid der onder zijne bevelen gestelde troepen.

Door strijdvaardigheid is te verstaan, dat de troepen, wat betreft aanvoering, oefening, uitrusting, krijgstucht en militairen geest, geschikt zijn voor hunne taak in oorlogsstijd.

Art. 5. Om die strijdvaardigheid te bevorderen zorgt hij, in overleg met de Divisie-kommandanten, dat de batterijen, zooveel mogelijk, deel nemen aan de oefeningen, bedoeld bij de artt. 5 en 6 der Instructie voor de Divisie-kommandanten.

Art. 6. De Kommandant der bereden artillerie doet jaarlijks aan den Inspecteur voorstellen tot het houden van practische oefeningen door de verschillende batterijen en door de pontonniers.

Voor zooveel deze voorstellen betrekking hebben op deelneming aan de oefeningen op de Oldebroeksche heide, treedt hij vooraf daartoe in overleg met den Kommandant der vesting-artillerie

Art. 7. De Kommandant der bereden artillerie heeft het bestuur over het materieel, ingedeeld bij het veldleger, zoowel over hetgeen

in verantwoording is bij de onder zijne bevelen staande troepen, als over hetgeen zich in de artillerie-magazijnen bevindt, een en ander met inachtneming van het bepaalde in art. 17.

Hij houdt nu en dan inspectie over dit materieel, waarbij het bepaalde in art. 3 dezer Instructie in acht genomen moet worden.

Art. 8. De Kommandant der bereden artillerie moet zijne aandacht vestigen op de wetenschappelijke studiën der officieren en de theoretische oefeningen van het overige kader.

Art. 9. De Kommandant der bereden artillerie ontvangt van de onder hem gestelde korpskommandanten alle voordragten en aanvragen, die aan zijne beslissing onderworpen moeten worden of door zijne tusschenkomst aan andere autoriteiten moeten gezonden worden.

Art. 10. De Kommandant der bereden artillerie beslist omtrent:

a. alle voordragten tot verplaatsing van subalterne officieren bij de onderdeelen van hetzelfde korps, wanneer daaraan eene garnizoensverandering is verbonden;

b. alle aanvragen om binnenlandsch verlof tot en met eene maand, voor zooveel de beslissing daaromtrent buiten de bevoegdheid is van de onder hem gestelde kommanderende officieren;

c. alle voordragten tot het toekennen van belooningen of medailles, voor zoover ten deze geene bijzondere voorschriften gegeven zijn;

d. de aanvragen van de onder hem gestelde regiments-kommandanten, om zich buiten hunne standplaats te mogen begeven tot het houden van inspectiën, mits hiervan kennisgevende aan den Inspecteur.

Art. 11. De Kommandant der bereden artillerie beschikt, na ingewonnen advies van den Inspecteur der Geneeskundige dienst bij de landmagt, op de voordragten tot het verleenen van ontslag wegens ligchaamsgebreken, zoo ten behoeve van vrijwilligers als van miliciëns.

Hij voegt bij de magtiging tot het uitreiken van het paspoort eene opgave van de ziekten of ligchaamsgebreken, op grond waarvan het ontslag wordt verleend. Deze opgave moet dezelfde bewoordingen bevatten als in het geneeskundig rapport voorkomen, met bijvoeging alleen of de ziekten en gebreken *door, in doch niet door* of *buiten* de dienst zijn ontstaan.

Art. 12. De Kommandant der bereden artillerie is bevoegd, voor zooveel noodig in overleg met de Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen, troepengedeelten van 50 man en daar beneden — de officieren niet medegerekend — te verplaatsen tot het geleiden van transporten, aflossen van detachementen en tijdelijk versterken van eenig garnizoen. Verplaatsing van sterkere troepengedeelten kan door hem slechts in spoedeischende gevallen geschieden. Hij geeft dan onmiddellijk hiervan kennis aan den Inspecteur. Van elke verplaatsing van troepen, beneden de 25 man, doet hij in tijds berigt geven aan de besturen der gemeenten, alwaar nachtkwartier wordt gehouden, en, zijn de troepen meer dan 24 man sterk, in de eerste plaats regtstreeks aan den provincialen adjudant, in wiens provincie de verplaatsing een aanvang neemt, en voorts aan de betrokken Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen en Commissarissen des Konings in de provinciën, met opgave van de sterkte aan manschappen en paarden en van het aantal karren en wagens, welke als transportmiddelen benoodigd zijn.

Art. 13. Hij zendt alle orders betrekkelijk de verplaatsing van troepen aan de betrokken korps-kommandanten.

Van die verplaatsingen geeft hij zoodra mogelijk kennis aan den Inspecteur. Bij die kennisgeving worden uitgezonderd de gewone aflossingen van detachementen en de troepenverplaatsingen, die geregeld worden door den Chef van den Generalen Staf.

Art. 14. Bij bevolen algemeene troepenverplaatsingen, als: bij het betrekken van een kamp, bij garnizoens-veranderingen, enz., zendt de Kommandant der bereden artillerie in tijds, door tusschenkomst van den Inspecteur, éene aanvraag tot marschregeling aan den Chef van den Generalen Staf, met opgave van de vermoedelijke sterkte.

Art. 15. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Kommandant der bereden artillerie aan den Inspecteur gezonden moeten worden, met bestemming voor den Minister van Oorlog.

Voorts doet de Kommandant der bereden artillerie van alle buitengewone belangrijke gebeurtenissen, zoowel het personeel als het materieel betreffende, onverwijld verslag aan den Inspecteur.

Art. 16. De Kommandant der bereden artillerie onderwerpt aan den Inspecteur:

a. alle voorstellen tot verplaatsing van de hoofdofficieren onder zijne bevelen;

b. de aanvragen om binnenlandsch verlof voor langer dan eene maand;

c. de voorstellen tot verplaatsing of detachering van officieren, onderofficieren en minderen van het eene regiment veld-artillerie naar het andere, en van de veld-artillerie bij de rijdende artillerie en omgekeerd; alsmede van die korpsen bij de vesting-artillerie, de artillerie-instructiekompagnie, de torpedo-kompagnie, de pontonniers, de Koninklijke Militaire Akademie, en de commissie van proefneming;

d. de voordragten tot benoeming van officieren in speciale betrekkingen;

e. de voordragten tot het uitreiken van een paspoort van de 2de soort en het wegzenden met een briefje van ontslag;

f. de aanvragen tot overplaatsing of detachering bij het leger in *Oost-* of *West-Indië;*

g. de voorstellen tot overplaatsing of detachering van officieren, onderofficieren en minderen bij de artillerie-inrigtingen, bij een ander wapen, enz.;

h. de verzoeken van officieren tot het aangaan van een huwelijk;

i. de voordragten tot toekenning van pensioen, non-activiteit of ontslag uit de dienst aan officieren, benevens die tot het bijeenroepen van een raad van onderzoek;

k. de voordragten tot pensioen en tot ontslag uit de dienst onder toekenning van gratificatie aan militairen beneden den rang van officier;

l. de voordragten tot plaatsing van militairen in burgerlijke betrekkingen;

m. de aanvragen om buitenlandsch verlof.

Voorts alle andere aanvragen, voordragten en voorstellen, waaromtrent hij zelf niet beoogt is te beslissen.

Art. 17. De Kommandant van de bereden artillerie zorgt voor het behoorlijk onderhoud van het materieel onder zijn bestuur, voor zoover het bij de troepen voorhanden is en doet voor de aanvulling daarvan of ter voorziening in het ontbrekende de noodige voorstellen aan den Inspecteur.

Alle administratieve bescheiden, zoowel materieele als geldelijke, aangaande het beheer van dat materieel worden regtstreeks aan den Minister van Oorlog gezonden.

De zorg voor de aanvulling en het onderhoud van het overige in art. 7 bedoeldemateriesl is opgedragen aan den Kommandant der vesting artillerie, terwijl de Kommandant der bereden artillerie verpligt is, toe te zien, dat het voltallig zij en behoorlijk onderhouden worde, en bij gebreke hiervan den Inspecteur daarmede in kennis te stellen.

Art. 18. De Kommandant der beredenartillerie is bevoegd tot:

a. het verleenen van magtiging tot het doen van aanschaffingen of herstellingen, welke noodig zijn voor het onderhoud van het materieel bij de troepen aanwezig;

b. het doen herstellen of onbekwaam voeren of onder andere benamingen overschrijven van materieel, voor zoover het bij de troepen voorhanden is, en het doen sloopen, opwegen of vernietigen van onbruikbaar materieel.

Voor zoover het herstelbaar materieel ter herstelling naar de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen gezonden moet worden, geschiedt zulks in overleg met den Directeur van die inrigting;

c. het doen verzenden van materieel van het eene onderdeel der korpsen naar het andere, tot aanvulling van de uitrusting of ter voorziening in de dienst.

Art. 19. Bij plaats gehad hebbende ontvreemding of verlies van artillerie-materieel beslist de Kommandant der bereden artillerie omtrent het al dan niet in uitgaaf stellen of het doen vergoeden der voorwerpen, naar gelang van de omstandigheden, waaronder de ontvreemding of het verlies heeft plaats gehad; hij deelt die beslissing aan den Inspecteur mede en doet daarvan aanteekening houden op het bewijs van uitgaaf.

Art. 20. De Kommandant der bereden artillerie is bevoegd, zich in zijn persoonlijk belang gedurende acht dagen van zijn standplaats te verwijderen, mits hiervan vooraf kennis gevende aan den Inspecteur. Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister van Oorlog.

Bij ziekte of afwezigheid van den Kommandant der bereden artillerie wordt, in afwachting dat in zijne dienst zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie „*op last*" gevoerd door den hoofdofficier, die hem is toegevoegd.

Art. 21. In oorlogstijd of bij mobilisatie treedt de Kommandant der bereden artillerie bij het hoofdkwartier op als Kommandant der artillerie te velde.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 144. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 16*den April* 1880, *no.* 13, *houdende concessie aan de gemeente Rozenburg tot heffing van veergelden in het overzetveer van die gemeente op Nieuwesluis gemeente Heenvliet met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat Handel en Nijverheid van 12 April 1880 no. 43 afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan de gemeente Rozenburg wordt tot 1 Mei 1883 vergunning verleend tot heffing van veergelden in het overzetveer van die gemeente op Nieuwesluis (gemeente Heenvliet) overeenkomstig het bij dit besluit gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend, tot deugdelijk onderhoud en bediening van het veer en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 16den April 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERK.

Bijlage.

Tarief *van veergelden voor het overzetveer van Rozenburg op Nieuwesluis gemeente Heenvliet.*

Voor de overvaart met de gewone middelen van vervoer in gewonen diensttijd.

Voor een persoon	*f* 0,20.
″ twee personen ieder	″ $0,12^5$.
″ drie personen en meer ieder	″ 0,10.
″ kinderen van 3 — 10 jaren wordt dit tarief met de helft verminderd.	
″ een paard	″ 0,50.
″ twee paarden ieder	″ 0,35.
″ drie paarden en meer ieder	″ 0,30.
″ een springhengst	″ 0,75.
″ een ezel	″ 0,30.
″ jonge paarden, onder de 2 jaren oud zal de helft worden betaald	
″ een hoornbeest	″ 0,30.
″ twee hoorbeesten ieder	″ 0,20.
″ drie hoornbeesten of meer ieder.	″ 0,15.
″ elk kalf, of een jarig rund	″ 0,12.
″ elke geit of bok	″ 0,06.
″ elk varken . . . , ...	″ 0,10.
″ elke kooi met biggen inhoudende 5 stuks of minder	″ 0,10.
″ elke bigge daarboven	″ 0,03.
″ elk schaap of lam	″ 0,05.

De geleiders zullen ook dan, wanneer tot bezorging van vee, dat niet in éene vracht is kunnen worden overgevoerd, meerdere

reizen heen en weder moeten gevaren worden, slechts voor éénS betalen. ƒ 0,10.

Voor elk afzonderlijk koffer, kist, mudzak, ton of dergelijke. „ 0,10.

„ 50 kilogram kaas, (voor minder naar evenredigheid) . „ 0,10.

„ een rijtuig met 4 wielen. . . . . „ 0,50.

„ „ „ „ 2 „ . . . . „ 0,30.

„ „ kruiwagen. . . . . „ 0,05.

De bagage, die door een passagier zelve gedragen wordt, is vrachtvrij.

Al de goederen niet bij dit tarief vermeld voor elke 20 kilogram. . . . . „ 0,10.

Honden zijn vrij, doch ieder die een hond bij zich heeft, is gedurende de overvaart verpligt, hem op aanwijzing van den schipper vast te leggen.

Voor het gebruik van het pad, dat bij besloten water moet worden gebaand en afgebakend mag voor ieder persoon, elk los paard, of stuk vee 5 centen, en

Voor elk aangespannen paard met wagen of slee 10 centen gevorderd worden.

Het hierboven bepaalde veerloon wordt verdubbeld.

a. bij ijsgang.

b. wanneer wordt overgezet in de maanden Januarij en December des morgens vóór 7 uur, en des avonds na 4½ uur;

in Februarij en November des morgens vóór 6 uur en des avonds na 5½;

in Maart en October des morgens vóór 6 uur en des avonds na 6½ uur;

in April en September des morgens vóór 5 uur en des avonds na 7½ uur;

in Mei, Junij, Julij en Augustus des morgens vóór 4 uur en des avonds na 10 uur.

Vrachtvrij worden overgezet.

a. De Rijksveldwachters met de transporten onder hun geleide;

b. Militairen, wanneer door vertoon van marschorder of reiswijzer blijkt dat de overtogt in 's Rijksdienst plaats heeft, daaronder begrepen de miliciens, die onder de wapenen worden geroepen, of na in dienst te zijn geweest, naar hunne haardsteden terugkeeren.

c. De Ambtenaren van den waterstaat, met de rivier correspondentie belast, en de ambtenaren van den Waterstaat, die een billet vertoonen, dat regt geeft op vrijdom van tol in Zuid-Holland op 's Rijks groote wegen.

d. De postambtenaren of de personen in dienst der postadministratie, met of zonder hunne voertuigen, wanneer zij zijn belast met het overbrengen van brieven malen of tot het doen van bestellingen of anderzints in functie zijn.

e. De Controleur en Adjunct Controleur van de directe belastingen en het kadaster en de Ambtenaren van de Directe belastingen, invoerregten en accijnsen, in wier dienstkring het veer ligt en in dienst zijn.

f. Kinderen beneden de 3 jaren die gedragen of op den schoot gehouden worden.

g. Onvermogende, voorzien van een bewijs afgegeven door of van wege den Burgemeester van Rozenburg.

Buiten het geval van noodzakelijkheid op het afgegeven bewijs uitgedrukt behoeft voor de onder Letter G. genoemde personen geen opzettelijke reis gemaakt worden.

No. 145. Resolutie *van den* Minister van Financien, *van den* 16*den* *April* 1880, *no.* 67, *houdende vaststelling van het aantal commiesen voor de dienst te water en van de toelagen boven hun tractement te genieten.*

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelet op Z. M. besluit van 12 April 1880, no. 28 (1).

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.;

2°. Het aantal commiesen voor de dienst te water vast te stellen op hoogstens 100;

3°. De jaarlijksche toelagen, aan de standplaatsen verbonden, gelijk te stellen met die, welke voor de overige ambtenaren van de actieve dienst, laatstelijk zijn geregeld bij de resolutien van 18 Februarij 1874, no. 8 (2), 29 September 1877, no. 52 en 12 November 1877, no. 12 (3);

4°. de toelagen, bedoeld bij art. 6, lett. *a* en *b*, van bovengemeld besluit vast te stellen op een bedrag als voor ieder is omschreven in de resolutien van heden no. 68 en 69.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 146. Circulaire *van den* Minister van Financien, *van den* 16*den* *April* 1879, *Dir. Bel. no.* 60, *omtrent de patentpligtigheid van onderdanen van een der Staten van het Tolverbond die in Nederland reizen.*

De onderdanen van een der Staten van het Tolverbond, die in Nederland reizen, hetzij voor eigen rekening hetzij voor die van een handelshuis van het Tolverbond, behooren in het patenregt alleen dan voor het verminderd bedrag van *f* 12 in hoofdsom behoudens 28 opcenten (art. 24, 2e en 3e lid, van het verdrag dd. 31 December 1851, *Stbl.* 1852, no. 104, verz. no. 73) te worden aangeslagen, wanneer zij, zooals na wederzijdsch overleg is bepaald, bij hunne aangifte voor het patentregt overleggen eene verklaring, de kooplieden en fabriekanten, naar het formulier A, de handelsreizigers naar het formulier B, gevoegd bij de resolutie van 9 Junij 1852, no. 112 (4).

Daar volgens bij mij ingekomen berigten voormeld art. 24 in sommige gemeenten wordt toegepast ook zonder dat bedoelde verklaringen zijn overgelegd, verzoek ik U de controleurs der directe belastingen in Uwe inspectie aan te bevelen om de bestaande voorschiften ten deze op te volgen.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.

(1) Bijv. 1880, no. 135. *Red.*
(2) Bijv. 1874, no. 68.
(3) Bijv. 1877, no. 312.
(4) Bijv. 1852, ed. d'Engelbr., p. 256, and. ed. XL, p. 454.

No. 147. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den 16den April* 1880, *1ste afd. Secr.*, *no.* 73, *omtrent de uitvoering van het besluit der gewijzigde inrigting van het Departement van Oorlog.*

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien het Koninklijk besluit van 10 Maart 1880, no. 15 (1).

Heeft goedgevonden, tevens bij deze, met ingang van 1 Mei 1880:

A. In te trekken de beschikkingen van den Minister van Oorlog, van:

29 December 1877, no. 35 S (*R. M.* 1877, II, bl. 250);

29 December 1877, no. 36 S (2).

25 Maart 1878, no. 66 S;

25 Maart 1879, 1e Afd. Secretariaat, no. 62; en

28 Junij 1879, 1e Afd. Secretariaat, no. 107 (3); en

B. Te bepalen;

Art. 1. De Ie, de IIIe, de IVe, de Ve en de VIe AFDEELING van het Departement zijn op de volgende wijze verdeeld in Bureaux:

EERSTE AFDEELING. — *Secretariaat.*

1ste Bureau: Regtskundige, algemeene en comptabiliteitszaken.
2de Bureau: Militie en Schutterij.

DERDE AFDEELING. — *Personeel.*

1ste Bureau: Personeel in werkelijke dienst en koloniale werving.
2de Bureau: Pensioenen en werving voor het leger hier te lande.

VIERDE AFDEELING. — *Artillerie.*

1ste Bureau: Algemeene Artillerie-zaken.
2de Bureau: Technische zaken.
3de Bureau: Comptabiliteit.

VIJFDE AFDEELING. — *Genie.*

1ste Bureau: Algemeene dienst der Genie en kazernering.
2de Bureau: Beheer der Vestingwerken.
3de Bureau: Comptabiliteit.

ZESDE AFDEELING. — *Intendance.*

1ste Bureau: Legerverpleging.
2de Bureau: Kleeding, uitrusting, nachtleger, enz.
3de Bureau: Beheer, controle en comptabiliteit van administratieve inrigtingen.
4de Bureau: Controle en comptabiliteit betrekkelijk uitgaven voor het personeel, de korpsen, enz.

Art. 2. Het BUREAU „SECRETARIE, INDICES EN ARCHIEVEN" is verdeeld in vier onderdeelen:

a. het *Kabinet*,
b. de *Algemeene Secretarie*,
c. de *Algemeene Index* en
d. de *Charterkamer.*

Art. 3. De werkzaamheden der Afdeelingen worden over de Afdeelingen en, voor zooverre deze in Bureaux gesplitst zijn, over die Bureaux verdeeld als volgt:

(1) Bijv. 1880, no. 101. *Red.*
(2) Bijv. 1877, no. 360.
(3) Bijv. 1879, no. 178.

Ie *Afdeeling*. — *Secretariaat*.

1ste *Bureau*. — *Regtskundige, algemeene en comptabiliteitszaken*.

Onderwerpen van Staats-, administratief- en privaatregt. Regtskundige adviezen aan andere afdeelingen van het Departement. Wetgevende arbeid. Eerediensten. Militaire justitie en krijgstucht. Gratiezaken. Veteranen en militaire huisgezinnen, behoorende tot de sterkte der gestichten Ommerschans en Veenhuizen. Aanstelling, bevordering en ontslag der burgerlijke ambtenaren bij het Departement en de inrigtingen onder het Departement ressorteerende. Burgerlijke pensioenen. Kortingen op tractementen en pensioenen wegens schulden, enz. Zaken, niet tot den bepaalden werkkring van eene der afdeelingen behoorende. Het opmaken der Staatsbegrooting, naar de staten, daartoe bij deze en de andere afdeelingen zamengesteld. Rekeningen en verslagen nopens de uitgaven op de Staatsbegrooting en de vestingbegrooting, alsmede nopens de verstrekkingen. Ordonnancering. Verificatie der rekeningen, betreffende het Departement en de Topographische Inrigting. Geldelijke verrekening betreffende werk, voor andere Departementen bij de Topographische Inrigting gedaan. Crediet-aanvragen. Regularisatiën. Betaalbaarstelling van tractementen en toelagen van het personeel bij het Departement, wachtgelden; enz. Af- en overschrijvingen. Borgtogten van comptabele ambtenaren. Aanteekening van de gesloten contracten. Verkoopingen van buiten dienst gestelde goederen. Agenda der afdeeling.

2de *Bureau*. — *Militie en Schutterij*.

Militiezaken in haren geheelen omvang. Schutterijzaken, met uitzondering van de oefeningen. Weerbaarheidsvereenigingen. Maandelijksche sterktestaat, model C. Stamboeken van onderofficieren en manschappen. Paspoorten. Certificaten van goed gedrag.

IIe *Afdeeling*. — *Generale Staf*.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Chef van den Generalen Staf betreffende: defensiezaken in het algemeen; organisatie, discolatie en mobilisatie van het leger; voorbereiding van maatregelen voor oorlogstoestand; groote manoeuvres; kampen; troepenbewegingen; verkenningen; garnizoensveranderingen; instructiën voor bevelhebbers van troepen, liniën, enz.; archieven dier autoriteiten; het vervaardigen en verstrekken van kaarten; zendingen van officieren naar het buitenland; enz. enz.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Inspecteur van het wapen der Infanterie betreffende: de oefeningen, instructie-rapporten en exercitie-reglementen van dat wapen; het lager onderwijs bij de korpsen van dat wapen; de inrigting en werking van de Normaalschietschool, het Instructie-bataillon, de Pupillenschool en het Algemeen Depôt van Discipline; enz. enz.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Inspecteur van het wapen der Cavalerie betreffende: de oefeningen, instructie-rapporten en exercitie-reglementen van dat wapen; het lager onderwijs bij de korpsen van dat wapen; der remonte; de rij- en hoefsmidschool, enz. enz.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Inspecteur van het Militaire onderwijs betreffende: het onderwijs bij de Krijgsschool, de Koninklijke Militaire Akademie en de Cursussen bij de korpsen; de examens bij die inrigtingen en voor den rang van officier; de voorschriften en reglementen betrekking hebbende op militair onderwijs; enz. enz.

Zaken betreffende de Permanente Militaire Spoorwegcommissie, voor zoover ze niet bij de Afdeeling Intendance behooren. Garnizoensdienst. Wacht- en kazerneringsstaten. Exercitie-terreinen. Buitengewone voorvallen van algemeenen aard. Militaire bijstand. Uitvoering der wet betreffende de Koninklijke Militaire Akademie en der regeling betreffende de Krijgsschool. De oefeningen der schutterij. Agenda der afdeeling.

IIIe *Afdeeling*. — *Personeel*.

1*ste Bureau*. — *Personeel in werkelijke dienst en koloniale werving*.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Chef van den Generalen Staf, de Inspecteurs van de verschillende wapens, van de Geneeskundige dienst der Landmagt en van het militair onderwijs, en den Hoofdintendant betreffende de aanstelling, de bevordering, de non-activiteit, het ontslag, plaatsing en overplaatsing, detachering en belooning van officieren.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt betreffende het personeel en de opleiding der militaire studenten.

Benoemingen tot betrekkingen van officieren bij de Landmagt. Behandeling van onderwerpen betreffende de wettelijke bepalingen op de aanstelling, de bevordering, het ontslag en de non-activiteit van officieren. Stamboeken, kaderlijsten, ranglijsten en conduitelijsten van officieren. Klasse- en tractementsverhoogingen van officieren. Driemaandelijksche opgaven aan de Algemeene Rekenkamer van beschikkingen ten aanzien van officieren genomen. Verloven met uitzondering van langdurige verloven voor militiepligtigen. Huwelijken van officieren en van vrijwillig dienende militairen beneden den rang van officier. Buitengewone voorvallen van personeelen aard. Eereteekenen en medailles. Chevrons. Aanstelling en detachering van officieren bij de Landmagt in Oost- of West-Indie. Koloniale werving.

2*de Bureau*. — *Pensioenen en werving voor het leger hier te lande*.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Chef van den Generalen Staf, de Inspecteurs van de verschillende wapens, van de Geneeskundige dienst der Landmagt en van het militair onderwijs, en den Hoofdintendant betreffende pensionering van officieren of betreffende pensionering en ontslag (ook vervroegd ontslag) van militairen beneden den rang van officier of geëmploijeerden en werklieden op daggeld bij 's Rijks inrigtingen.

Plaatsing van militairen en gepensioneerde militairen in burgerlijke bedieningen. Behandeling van onderwerpen, rakende de wettelijke bepalingen nopens de pensioenen van officieren, van militairen beneden den rang van officier, van geëmploijeerden en werklieden op daggeld bij 's Rijksinrigtingen en van hunne weduwen en weezen. Registers van gepensioneerden van de Landmagt en van gewezen militairen, die niet meer voor de dienst aangenomen mogen worden. Gratificatiën. Werving voor het leger hier te lande. Maandelijksche sterktestaten, modellen A en B. Signalementstaten van deserteurs. Maandelijksche opgaven der vonnissen tegen militairen gewezen. Agenda der afdeeling.

IVe *Afdeeling*. — *Artillerie*.

1*ste Bureau*. — *Algemeene Artillerie-zaken*.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Inspecteur van het wapen der Artillerie betreffende:

bewapening en uitrusting der sterkten; de oefeningen, instructie-rapporten en exercitie-reglementen van dat wapen; het lager onderwijs bij de korpsen van dat wapen; de inrigting en werking der artillerie-instructie-kompagnie en der artillerie-schietschool; enz. enz.

Bijhouden van den instructie-inventaris. Beheer en onderhoud van het artillerie-materieel in de magazijnen en van het artillerie-materieel, in verantwoording bij de korpsen van het leger, bij de plaatselijke en garnizoens-kommandanten, de schutterijen en de weerbaarheids-vereenigingen. Het personeel der conducteurs, waarnemende conducteurs en magazijnsknechts. Het zamenstellen der staten van het voorhanden artillerie-materieel voor de Staatsbegrooting.

2de Bureau. — Technische zaken.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Inspecteur van het wapen der Artillerie betreffende: technische artillerie-aangelegenheden; aanschaffing van nieuw materieel; proeven; de commissie van proefneming; de artillerie-werkplaatsen; enz.

Verstrekking van materieel aan andere Departementen van algemeen bestuur. Bibliotheken der artillerie-inrigtingen. Het zamenstellen der staten betreffende de artikelen der Staatsbegrooting, welke betrekking hebben op de onderwerpen bij de afdeeling behandeld wordende. Agenda der afdeeling.

3de Bureau. — Comptabiliteit.

Geldelijke verantwoording en verificatie van alle rekeningen en attestatiën, de dienst der artillerie betreffende. Aanbestedingen en contracten voor de levering van artillerie-materieel.

Ve Afdeeling. — Genie.

1ste Bureau. — Algemeene dienst der Genie en kazernering.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Inspecteur van het wapen der Genie betreffende: het personeel der civiel-ingenieurs, opzigters van fortificatiën, militaire wachters, tijdelijke opzigters en teekenaars; het materieel van de genie en van de genietroepen; de instructiën voor de dienst van het wapen; de oefeningen en exercitie-reglementen van, benevens het lager onderwijs bij de genie-troepen; slechting van vestingwerken; opbouw, onderhoud en verbetering van kazernen, woningen voor gehuwden, magazijnen en verdere plaatselijke militaire inrigtingen; aankoop of onteigening van de daartoe noodige gronden en van exercitieterreinen; huur van zoodanige gebouwen, woningen en terreinen; inspectie-rapporten van militaire en andere autoriteiten; vergunningen, enz. op militaire landsgronden.

Agenda der afdeeling.

2de Bureau. — Beheer der vestingwerken.

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Inspecteur van het wapen der Genie betreffende: het maken, onderhouden en verbeteren van vestingwerken en inundatiemiddelen; aankoop of onteigening van de daartoe noodige gronden; verboden kringen van vestingwerken; concessiën van droogmakerijen, spoorwegen, enz.

Archief der genie.

3de Bureau. — Comptabiliteit.

Geldelijke verantwoording en verificatie van alle rekeningen en attes-

tatiën, de dienst der genie betreffende, en de vesting-begrooting, voor zoover de geldelijke vereevening betreft. Aanbestedingen en contracten, betreffende de werken, door het wapen der genie uitgevoerd. Onderzoek der bestekken uit een comptabel oogpunt. Onderzoek van inventarissen. Het zamenstellen van de staten, betreffende de artikelen der Staatsbegrooting, welke betrekking hebben op de onderwerpen bij de afdeeling behandeld wordende. Het opmaken der Vestingbegrooting.

VIe *Afdeeling. — Intendance.*

1ste *Bureau. — Legerverpleging.*

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Hoofdintendant en den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt betreffende de verzorging van troepen, paarden, enz. en betreffende de kompagniën hospitaal-soldaten.

Aanschaffing en aanbesteding van levensmiddelen en fourrages. Aanvulling van den voorraad van kleeding, legergoed, paardentuig, nachtligging, kampements-effecten, veld-uitrusting, ambulance-zaken, enz. Verlichting en verwarming van localen. Verstrekking van gelden aan de korpsen. Aanschaffen en op reform stellen van paarden. Stamboeken van paarden. Voorbereiding tot den oorlogstoestand. Voerwezen, enz.

2de *Bureau. — Kleeding, uitrusting, nachtleger, enz.*

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van de Inspecteurs der verschillende wapens en Chefs van dienstvakken betreffende de kleeding en uitrusting van het leger en de suppletie-troepen voor de Landmagt in Indië.

Aanbesteding, levering, keuring en verstrekking van kleeding, ledergoed, paardentuig, nachtligging, kampements-effecten, veld-uitrusting, ambulance-zaken, enz. Prijsbepaling der kleeding en uitrusting. Materieele verantwoording van de Rijks centrale en garnizoens-magazijnen van kleeding, het ledergoed en paardentuig, het garnizoens-nachtleger, de kampements-effecten, de veld-uitrusting, de ambulance-zaken, enz.

Agenda der afdeeling.

3de *Bureau. — Beheer, controle en comptabiliteit van administratieve inrigtingen.*

Uitvoering van de beslissing des Ministers nopens de adviezen en voorstellen van den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt betreffende de hospitalen en infirmeriën, alsmede de aanschaffing van geneesmiddelen.

Geldelijke verantwoording van de Rijks centrale en garnizoens-magazijnen van kleeding, het Rijks magazijn van geneesmiddelen, het ledergoed en paardentuig, het garnizoens-nachtleger en de kampements-effecten. Geldelijke en materieele verantwoording van de garnizoensbakkerijen en de militaire ziekeninrigtingen. Personeel op daggeld bij de vorenstaande magazijnen en inrigtingen. Verrekening van verstrekte geneesmiddelen met andere Departementen van algemeen bestuur. Verificatie van alle rekeningen tot de vorenstaande magazijnen betrekking hebbende. Het zamenstellen der staten voor de Staatsbegrooting, voor zooveel die betrekking hebben op het personeel, niet bij de korpsen ingedeeld, het materieel van de geneeskundige dienst en het personeel en materieel bij de Rijks centrale en garnizoens-magazijnen van kleeding.

4de Bureau. — Controle en Comptabiliteit betrekkelijk uitgaven voor het personeel, de korpsen, enz.

Afrekening met 's Rijks schatkist van de korpsen, de Koninklijke Militaire Akademie, de Maréchaussée en het Koloniaal werfdepôt (monsterrollen met bijlagen). Verrekening van gelden, verstrekt aan de korpsen, en van betalingen, gedaan aan officieren zonder troepen, enz. Crediet-aanvragen en regularisatiën. Verificatie van alle rekeningen niet bij de afdeelingen Secretariaat, Artillerie of Genie behandeld wordende. Verificatie en verrekening van betalingen voor rekening van andere Departementen van algemeen bestuur. Controle over bijzondere instellingen (weduwen- en weezenkas, onderofficiersfonds). Controle over de inwendige administratie der korpsen. Het zamenstellen der staten betreffende de artikelen der Staatsbegrooting, welke betrekking hebben op de wapenkorpsen, de Koninklijke Militaire Akademie en de onderwerpen, waarvan de verificatie der rekeningen aan het Bureau opgedragen is.

Art. 4. Wanneer er twijfel rijst, bij welke Afdeeling een stuk behandeld moet worden, wordt daaromtrent door den Secretaris-Generaal beslist of, indien hij dit noodig acht, de beslissing des Ministers gevraagd.

Art. 5. Bij het bureau *Secretarie, indices en archieven* worden de navolgende werkzaamheden verrigt: ontvangst en verdeeling van alle inkomende stukken; schrijven en verzenden van alle uitgaande stukken; heffing en verantwoording van registratie-, zegel- en legesregten; algemeene index en archieven; index en archief van stukken van vertrouwelijken aard (Kabinetstukken); alsmede het schrijven en verzenden van de uitgaande stukken dezer categorie.

De Secretaris-Generaal stelt de regelen vast, waarnaar deze werkzaamheden over de vier in art. 2 vermelde onderdeelen verdeeld worden.

Art. 6. Het militaire en burgerlijke personeel, behoorende tot het Departement van Oorlog en noodig voor de dienst in de Afdeeling of in het Bureau *Secretarie, indices en archieven*, is daarbij ingedeeld volgens de formatie van die Afdeelingen en dat Bureau, voorkomende op den, bij deze Beschikking gevoegden, STAAT DER ZAMENSTELLING VAN HET DEPARTEMENT VAN OORLOG.

Art. 7. Het personeel, behoorende tot het Bureau *Secretarie, indices en archieven*, wordt door den Secretaris-Generaal zoodanig bij de vier in art. 2 vermelde onderdeelen van dat Bureau ingedeeld, als hij, in verband met de aan het slot van art. 5 bedoelde regelen, noodig acht.

De Secretaris-Generaal bepaalt, welke der tot het Bureau behoorende ambtenaren aan het hoofd dier onderdeelen staan, met dien verstande, dat hij ook bevoegd is, om het Hoofd van genoemd Bureau tevens te belasten met de functiën van Hoofd van een dier onderdeelen.

Art. 8. De Hoofden der Afdeelingen, welke in Bureaux zijn verdeeld, zijn bevoegd, het onder hunne bevelen dienende personeel zoo noodig ook met andere werkzaamheden hunner Afdeeling te belasten dan die, welke volgens art. 3 behooren tot het Bureau waarbij men is ingedeeld.

Art. 9. Het Hoofd van het Bureau *Secretarie indices en archieven* is bevoegd, het onder zijne bevelen dienende personeel zoo noodig ook met andere werkzaamheden van dat bureau te belasten dan die, welke volgens de, in de laatste alinea van art. 5 bedoelde, regelen behooren tot het onderdeel waarbij men is werkzaam gesteld.

Art. 10. De ambtenaar, belast met de werkzaamheden betreffende

de heffing en de verantwoording der registratie-, zegel- en legesregten, staat, als zoodanig, ofschoon ingedeeld bij het Bureau *Secretarie*, *indices en archieven*, *regtstreeks* onder de bevelen van den Secretaris-Generaal.

Art. 11. Wanneer een der ambtenaren, ingedeeld bij eene der Afdeelingen, bij het Bureau *Secretarie*, *indices en archieven* of bij de Bibliotheek, tevens belast is met het bestuur der huishoudelijke dienst van het Departement, staat hij in *deze* betrekking *regtstreeks* onder de bevelen van den Secretaris-Generaal.

(*Get.*) REUTHER.

S t a a t *der samenstelling van het Departement van Oorlog.*

De Minister van Oorlog, Hoofd van het Departement.

De Secretaris-Generaal van het Departement van Oorlog.

Een Kapitein van den Generalen Staf, Adjudant van den Minister.

Eerste Afdeeling. — Secretariaat.

Een Regtsgeleerde-Adviseur, Hoofd der Afdeeling.

1*ste Bureau. — Regtskundige, algemeene en comptabiliteitszaken.*

Een Hoofdcommies of Referendaris, Hoofd van het Bureau; een commies of hoofdcommies; twee adjunct-commiesen of commiesen; een klerk of adjunct-commies; een klerk.

2*de Bureau. — Militie en Schutterij.*

Een Commies of Hoofdcommies, Hoofd van het Bureau; twee klerken of adjunct-commiesen: vier klerken.

Tweede Afdeeling. — Generale Staf.

Een Luitenant-kolonel of Majoor van den Generalen Staf, Hoofd der Afdeeling; een kapitein van den Generalen Staf; een Kapitein van de Infanterie; een klerk of adjunct-commies.

Derde Afdeeling. — Personeel.

Een Referendaris, Hoofd der Afdeeling.

1*ste Bureau. — Personeel in werkelijke dienst en koloniale werving.*

Een Kapitien van de Infanterie, Hoofd van het Bureau; een 1ste of 2de luitenant van de Infanterie; een adjunct-commies; een klerk of adjunct-commies; een klerk.

2*de Bureau. — Pensioenen en werving voor het leger hier te lande.*

Een Commies, Hoofd van het Bureau; een klerk of adjunct-commies; twee klerken.

Vierde afdeeling. — Artillirie.

Een Luitenant-kolonel of Majoor van de Artillerie, Hoofd der Afdeeling.

1*ste Bureau. — Algemeene Artillerie-zaken.*

Een Kapitien, Hoofd van het Bureau; een magazijnmeester; een klerk of adjunct-commies.

2*de Bureau. — Technische zaken.*

Een Kapitein, Hoofd van het Bureau; een adjunct-commies of commies.

3*de Bureau. — Comptabiliteit.*

Een Magazijnmeester 1ste klasse (Kapitein), Hoofd van het Bureau; en klerk of adjunct-commies.

Vijfde afdeeling. — Genie.

Een Luitenant-kolonel of Majoor van de Genie, Hoofd der Afdeeling.

1ste Bureau. — Algemeene dienst der Genie en kazernering.

Een Kapitien, Hoofd van het Bureau; een opzigter van fortificatiën.

2de Bureau. — Beheer der Vestingwerken.

Een Kapitein, Hoofd van het Bureau; een adjunct-commies of commies.

3de Bureau. — Comptabiliteit.

Een Commies of Hoofdcommies, Hoofd van het Bureau; een klerk of adjunct-commies; een klerk.

Zesde afdeeling. — Intendance.

Een Intendant der 2de klasse of Onder-intendant der 1ste klasse, Hoofd der Afdeeling.

1ste Bureau. — Legerverpleging.

Een Onder-intendant der 2de klasse, Hoofd van het Bureau; een 1ste of 2de luitenant-kwartiermeester; een klerk of adjunct-commies.

2de Bureau. — Kleeding, uitrusting, nachtleger, enz.

Een Onder-intendant der 2de klasse, Hoofd van het Bureau; een commies; een adjunct-commies; een klerk.

3de Bureau. — Beheer, controle en comptabiliteit van administratieve inrigtingen.

Een Kapitein-kwartiermeester, Hoofd van het Bureau; een commies; een adjunct-commies; twee klerken.

4de Bureau. — Controle en comptabiliteit betrekkelijk uitgaven voor het personeel, de korpsen, enz.

Een Majoor-kwartiermeester of Kapitein-kwartiermeester, Hoofd van het Bureau; een commies; twee 1ste of 2de luitenants-kwartiermeester; twee adjunct-commiesen; twee klerken.

Bureau: Secretarie, indices en archieven.

Een Hoofd-commies of Commies, Hoofd van het Bnreau; twee adjunct-commiessen of commiesen; een adjunct-commies; twee klerken of adjunct-commiesen; tien klerken.

Bibliotheek.

Een Commies of Adjunct-commies, bibliothecaris; een klerk of adjunct-commies.

Huishoudelijke dienst.

Ambtenaar, belast met het bestuur der huishoudelijke dienst: een der adjunct-commiesen of commiesen bovengenoemd.

Bedienden: Een kamerbewaarder.
Tien boden.
Zeven vaste knechts.
Een portier.

Mij bekend:
De Secretaris-Generaal van het Departement van Oorlog,
(*Get.*) KRAMER.

No. 148. AANSCHRIJVING *van den* Minister van Oorlog, *van den 16den April* 1880, 1*ste Afd.*, *Secretariaat*, *no.* 9, *omtrent de vorm der Koloniale dienst. Engagementsakten.*

's Gravenhage, *den* 16*den April* 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Het noodig oordeelende:

1°. dat hij, die tot eene koloniale militaire verbindtenis wenscht te worden toegelaten, schriftelijk de verklaring aflegge, dat de inhoud der tot het aangaan van zoodanige verbindtenis door hem overgelegde bescheiden hem bekend is en dat die bescheiden geene valschheid inhouden;

2°. dat die schriftelijke verklaring gesteld worde op de akte, tot de verbindtenis betrekkelijk;

Heeft goedgevonden te bepalen:

a. dat, bij het opmaken van de voor een koloniaal militair engagement gevorderde akte, op de achterzijde der model-akte no. 2, vastgesteld bij de ministeriële beschikking van 28 December 1867, no. 99 S (*R. M.* 1867, blz. 511), zooals die is gewijzigd bij de beschikking van 18 September 1868, no. 50 P (*R. M.* 1868, blz. 260), de stukken zullen worden vermeld, welke door hem, die zich wenscht te verbinden, tot het aangaan van die verbindtenis zijn overgelegd, en dat onmiddellijk daaronder de volgende verklaring zal worden geplaatst:

„De ondergeteekende (naam en voornamen van den aangenomene) „verklaart:

„1°. dat hij kennis draagt van den inhoud der door hem aange„boden en hierboven vermelde bescheiden; en

„2°. dat die stukken op hem betrekking hebben en dat daarin geene „valsche schriftuur, noch valsche opgave of verklaring voorkomt;"

b. dat de personen, die zich voor de koloniale dienst aanbieden, niet mogen worden aangenomen, wanneer zij de evenbedoelde verklaring niet kunnen afleggen, terwijl zij, tot het afleggen daarvan bereid zijnde, nadat de verklaring hun duidelijk zal zijn voorgelezen, haar moeten onderteekenen of, ingeval zij hunne naamteekening niet kunnen stellen, door minstens twee getuigen, die het stuk mede hebben te onderteekenen, moeten doen bevestigen, dat zij bovenvermelde verklaring hebben afgelegd, en dat zij tot het onderteekenen daarvan niet in staat zijn.

c. dat, bij het drukken van eene nieuwe oplaag engagements-akte voor de koloniale militaire dienst, de sub *a* bedoelde verklaring halverwege de achterzijde dier akten zal worden gedrukt.

(*Get.*) REUTHER.

No. 149. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 16den April* 1880, *posterijen no.* 44, *omtrent de Correspondentie met New-Foundland*, *Constantinopel*, *Mayotte en Nossi-Bé. Circ. no.* 1103.

Art. 1. De brieven en verdere stukken voor *New-Foundland* worden in 't vervolg uitsluitend verzonden met de pakketbooten welke des Woendags om de veertien dagen van Queenstown vertrekken.

De verzending uit Nederland geschiedt op Maandag 26 April aanstaande en vervolgens des Maandags om de veertien dagen per trein van 6.30 's avonds uit Rotterdam naar Vlissingen.

Art. 2. De verzending van brieven en verdere stukken voor *Constantinopel*, en door tusschenkomst van de Duitsche postadministratie, langs den weg van *Varna*, vindt voor het tegenwoordige plaats als volgt:

van *Amsterdam*, elken Dingsdag en Zaturdag, per laatsten trein Rijnspoorweg;

van *Berlijn*, elken Woensdag en Zondag 11 uur 's avonds;

te *Constantinopel* Zondag en Donderdag daaropvolgende, te 12.30 's namiddags.

Dientengevolge is de verzending over Galatz en Odessa komen te vervallen.

Art. 3. Met Mei aanstaande zal eene nieuwe lijn van Fransche pakketbooten in werking komen tusschen *Réunion-Mayotte* en *Nossi-Bé*, in aansluiting op de dienst der pakketbooten van Aden naar Réunion en Mauritius.

Daarentegen wordt de dienst der Britsche pakketbooten van Zanzibar naar Mayotte en Nossi-Bé opgeheven.

De verzending der brieven en verdere stukken voor *Mayotte* en *Nossi-Bé* geschiedt alzoo in 't vervolg uitsluitend langs den weg van Napels en verder met de Fransche pakketbooten.

De verzending uit Nederland heeft plaats Zaturdag 1 Mei en vervolgens des Zaturdags om de vier weken per trein Rijnspoorweg 7.15 's morgens van Amsterdam.

Vastgesteld den 16den April 1880, no. 44.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 150. RESOLUTIE *van den* Minister van Financiën, *van den* 17*den April* 1880, *no.* 55, *omtrent de inlading van vee in naar buitenlands bestemde schepen.*

Onder dagteekening van 14 April ll. is door den Minister van Binnenlandsche Zaken de volgende beschikking genomen:

„Overwegende dat onder de besmettelijke ziekten van het vee volgens Koninklijk besluit van 14 Maart 1880 (*Stbl. no.* 31), het mond- en klaauwzeer (besmettelijke blaar uitslag van den mond en klaauwen) bij herkaauwende dieren en varkens, wordt gerekend, en de verschijnselen dier ziekte bij kunstlicht niet genoegzaam duidelijk te herkennen zijn;

Gelet op de ministeriële beschikking van 3 April 1878, no. 25 (Afd. M. P.), opgenomen in de *Staatscourant* van 4 April 1878, waarbij ontheffing is verleend van het bepaalde in art. 1 van het Koninklijk besluit van 28 Mei 1871 (*Stbl. no.* 42), dat de visitatie van vee, voor buiten 's lands bestemd, vóór de inlading van schepen, niet dan bij dag, tusschen zons op- en ondergang geschiedt;

Heeft goedgevonden, genoemde beschikking met ingang van 20 April 1880 in te trekken."

De dezerzijdsche aanschrijving van 24 April 1878, no. 46 (*Vers. no.* 28) moet dus als vervallen worden beschouwd.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 151. **Resolutie** *van den* Minister van Financien, *van den* 19*den April* 1880, *no.* 45, *houdende regeling der belooning verbonden aan de betrekking van deurwaarder bij de Directe belastingen te Zierikzee.*

Volgens berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Middelburg*, van 13 dezer, wordt de jaarlijksche belooning van het vacante deurwaarders-district *Zierikzee*, na aftrek der kosten wegens reizen, drukwerk, enz. geraamd op *zes honderd en vijftig gulden* (*f* 650).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 152. **Resolutie** *van den* Minister van Oorlog, *van den* 19*den April* 1880, *IIde afd., Gen. Staf no.* 156, *regelende de uitvoering van het besluit tot regeling van het militair onderwijs bij de landmagt.*

DE MINISTER VAN OORLOG.

Gezien het Koninklijk-besluit van 12 April 1880, no. 32.

Heeft goedgevonden:

I. In te trekken de beschikkingen van den Minister van Oorlog, van 20 April 1878, no. 78 P (1), en van den Minister van Marine, tijdelijk belast met het beheer van het Departement van Oorlog, van 21 Augustus 1878, IIe afd. Gen. Staf, no. 57 (2).

II. Te bepalen:

Voorbereidende School.

De vergunning om de voorbereidende school bij te wonen, kan door de regiments- en bataillons-kommandanten worden verleend aan onderofficieren en korporaals, die zich zulks door practische geschiktheid, goed gedrag en dienstijver waardig toonen en bovendien voldoende bedreven zijn in de theoretische en practische kennis der exercitie-reglementen, voor hunnen graad vereischt.

Op de voorbereidende scholen wordt onderwijs gegeven in de volgende vakken:

de Nederlandsche en Fransche talen, de rekenkunde, de aardrijkskunde, de geschiedenis, alsmede in de dienst- en exercitie-reglementen, die bij het toelatings-examen tot den cursus worden vereischt.

Zij, die tot het bijwonen van het onderwijs in aanmerking wenschen te komen, behoeven daarvoor geen examen af te leggen. Wanneer het

(1) Bijv. 1878, no. 126. *Red.*
(2) Bijv. 1878, no. 227.

echter blijkt, dat zij aanleg tot studie missen, of wanneer zij weinig ijver aan den dag leggen of hun gedrag berispelijk wordt, zullen zij van de school worden verwijderd.

De militairen, die aan het onderwijs deelnemen, moeten alle diensten mede verrigten; de lessen worden bij voorkeur in de avonduren gegeven door een of meer officieren, daartoe door den regiments- of bataillons-kommandant aan te wijzen.

A. *De Cursussen.*

De onderofficieren, die het onderwijs op de cursussen bijwonen, worden bij den staf van het regiment, waartoe zij behooren, gedetacheerd, en nemen in den regel aan alle diensten deel. Alleen des winters zullen zij van enkele diensten kunnen worden vrijgesteld, wanneer zulks door den korps-kommandant, in hun belang, wenschelijk wordt geacht. Ook des zomers zullen de lessen zooveel mogelijk voortgang hebben.

De cursussen hebben slechts één studiejaar; het wordt den leerlingen vergund, de lessen meermalen te volgen. Het onderwijs neemt 1 October een aanvang en wordt door twee officieren gegeven, hiertoe door den korps-kommandant aan te wijzen.

Op de cursussen wordt onderwijs gegeven in de navolgende vakken: de stelkunde, de meetkunde, de gronden der Nederlandsche en Fransche talen, de geschiedenis, de aardrijkskunde, de dienst- en exercitie-reglementen.

Vereischten om tot den Cursus te worden toegelaten.

Om tot den cursus te worden toegelaten moeten de onderofficieren, door onberispelijk gedrag en dienstijver uitmunten. Zij moeten voldoende practische geschiktheid bezitten in de uitvoering der dienst- en exercitie-reglementen, alsmede de theoretische kennis van de rekruten- en kompagnieschool, van het voorschrift op het tirailleren, het voorschrift betreffende de wapenen en de schietoefeningen bij de infanterie en van de verpligtingen als guide in de bataillonsschool.

Voorts moeten zij met goed gevolg een toelatings-examen afleggen, loopende over de volgende vakken:

a. *het Schrijven.*

Het schrift van den adspirant moet duidelijk en gemakkelijk leesbaar zijn.

Bij het examen van diegenen, welke later tot 2de luitenant-kwartiermeester wenschen te worden opgeleid, zal hierop in het bijzonder worden gelet.

b. *de Rekenkunde.*

Vaardigheid in de hoofdbewerkingen met geheele getallen, gewone en tiendeelige breuken en kennis der eigenschappen, waarop die bewerkingen steunen; kennis van het metrieke stelsel van maten en gewigten en van de leer der evenredigheden, met toepassingen.

Op grondige kennis der rekenkunde zal bijzonder worden gelet.

c. *de Nederlandsche taal.*

Kennis van de beginselen der spraakleer. De adspiranten moeten de taal zuiver kunnen spreken, en door een opstel over een gegeven onderwerp toonen, dat zij schriftelijk, zonder grove fouten en in beschaafd Nederlandsch, hunne gedachten weten uit te drukken.

d. *de Fransche taal.*

Het lezen en vertalen van een gemakkelijk prozastuk in goed Nederlandsch.

Bekendheid met de Hoogduitsche en ook met de Engelsche taal zal tot aanbeveling strekken.

e. *de Aardrijkskunde.*

De natuur- en staatkundige aardrijkskunde van de vijf werelddeelen, doch slechts in hoofdzaken; eenigszins meer in bijzonderheden, die van Nederland en zijne koloniën.

f. *de Geschiedenis.*

1°. Eene schets in groote trekken van de oude geschiedenis en van die der middeneeuwen, als inleiding tot de nieuwe geschiedenis.

2°. Een algemeen overzigt van de nieuwe geschiedenis tot aan het jaar 1648; voornamelijk de kennis van de personen en gebeurtenissen, die een overwegenden invloed op de ontwikkeling der volken in het algemeen hebben uitgeoefend, of meer in het bijzonder op Nederland betrekking hebben gehad.

3°. De kennis van de vaderlandsche geschiedenis tot 1648 in groote trekken.

Dit examen wordt in Augustus of in het begin van September bij de cursussen afgenomen door commissiën, welke daartoe door de regiments-kommandanten worden benoemd. De leeraren der cursussen maken deel dezer commissiën uit.

De voordragten tot plaatsing op, zoomede tot verwijdering van de curcussen worden door tusschenkomst van de Divisie-kommandanten en voorzien van hun advies, in duplo ingediend aan den Inspecteur van het militair onderwijs, die daaromtrent beslist. Bij verschil van gevoelen tusschen beide autoriteiten, beslist de Minister van Oorlog.

In beide gevallen wordt de afdoening dezer voordragten door den Inspecteur van het militair onderwijs ter kennisneming gezonden aan den Inspecteur der infanterie, en door dezen, ter uitvoering aan de Divisie-kommandanten.

Verwijdering van den Cursus.

Onderofficieren, die zich berispelijk gedragen of wier vlijt voortdurend te wenschen overlaat, zullen òf tijdelijk òf definitief van den cursus worden verwijderd. De tijdelijke verwijdering zal voor niet korter dan zes maanden plaats hebben. Ook zullen van den cursus definitief worden verwijderd de leerlingen, van wie het blijkt, dat zij, door gemis aan aanleg, de studiën niet kunnen volgen.

Officieren-onderwijzers der Cursussen.

Aan elk der luitenants-onderwijzers der cursussen wordt eene jaarlijksche toelage van twee honderd gulden (*ƒ* 200) toegekend.

Met het oog op het betrekkelijk gering getal lessen, in vergelijking met vroeger door hen te geven, zullen zij in den regel aan alle diensten bij het korps deelnemen.

Het wordt evenwel aan de regiments-kommandanten vrijgelaten, deze officieren, indien zulks zonder bezwaar kan geschieden, van sommige diensten vrij te stellen.

B. *De Hoofdcursussen.*

Toelating tot de Hoofdcursussen.

Het toelatingsexamen tot de hoofdcursussen wordt in de maand Sep-

tember afgelegd voor eene commissie, door den Minister van Oorlog te benoemen, bestaande uit zeven leden, namelijk:

een lid der vaste examen-commissie;

twee onderwijzers van den hoofdcursus te *Kampen*;

twee onderwijzers van den hoofdcursus te *'s Hertogenbosch*;

twee officieren uit de overige regimenten infanterie.

Onderofficieren, die het onderwijs op een der cursussen niet hebben bijgewoond en aan de gestelde eischen voldoen, kunnen aan het toelatingsexamen voor de hoofdcursussen deelnemen, onder voorwaarde, dat zij bovendien met goed gevolg het examen in de rekenkunde en de geschiedenis afleggen, dat bij de toelating tot de cursussen is omschreven.

Het examen loopt over de volgende vakken:

a. de Talen.

1°. De kennis van de Nederlandsche taal en de bedrevenheid om zich daarin mondeling en schriftelijk, zuiver en duidelijk uit te drukken. Zulks zal o. a. moeten blijken uit het zamenstellen van opstellen.

2°. Genoegzame bekendheid met de Fransche taal om die te kunnen lezen en verstaan en van het Fransch in het Nederlandsch te kunnen vertalen.

3°. Bekendheid met de Hoogduitsche, ook met de Engelsche taal zal tot aanbeveling strekken.

b. de Geschiedenis.

Van de algemeene geschiedenis, van af het jaar 1648 tot 1789, de kennis van de personen en gebeurtenissen, die een overwegenden invloed op de ontwikkeling der volken hebben uitgeoefend of meer in het bijzonder op Nederland betrekking hebben gehad. De oorzaken, algemeene ontwikkeling en gevolgen der Fransche Staatsomwenteling van het jaar 1789.

De geschiedenis van de eerste Fransche Republiek en van het Consulaat, tot aan de wording van het eerste Fransche Keizerrijk, in hoofdzaken.

Meer in bijzonderheden de geschiedenis van Nederland en zijne koloniën van af het jaar 1584 tot 1795.

Bij het examen in de geschiedenis zal meer op de kennis van de aanleiding tot oorlogen en van hunne gevolgen, dan wel op de juiste bekendheid met de verschillende geleverde veldslagen, enz. worden gelet.

c. de Aardrijkskunde.

Algemeene bekendheid met de natuur- en staatkundige aardrijksbeschrijving der werelddeelen. Iets meer in bijzonderheden, met die van Nederland en zijne koloniën.

d. de Stelkunde.

De hoofdbewerkingen met geheele en gebroken vormen; de behandeling van wortelvormen en van vormen met gebroken en negatieve exponenten. De 2de en 3de magtsworteltrekking.

De theorie en de oplossing van vergelijkingen van den eersten graad met één of twee onbekenden.

De vergelijkingen van den tweeden graad met één onbekende.

Het oplossen van vraagstukken daarop betrekkelijk.

e. de Meetkunde.

De vlakke meetkunde tot en met het bepalen der inhouden van vlakke figuren. De meetkundige constructie van stelkundige vormen.

Oplossing van vraagstukken, ook van die, welke door toepassing van stelkunde kunnen worden opgelost.

f. De Exercitie- en Dienstreglementen.

De kennis van de rekruten- en kompagniesschool, van het voorschrift op het tirailleren, het voorschrift betreffende de wapenen en de schietoefeningen bij de infanterie en het reglement op de inwendige dienst.

Officieren-onderwijzers bij de Hoofdcursussen.

Bij de hoofdcursussen wordt de leiding van en het toezigt over het aldaar te geven onderwijs aan een kapitein opgedragen. Deze kapiteins treden tevens als onderwijzers op.

Bij den hoofdcursus te *Kampen* treden bovendien zeven (7), en bij dien te *'s Hertogenbosch* vier (4) luitenants der infanterie als onderwijzers op. De luitenants-onderwijzers bij den hoofdcursus van het instructie-bataillon, geven tevens onderwijs aan de leerlingen van den cursus bij dat korps. Bovendien wordt bij den hoofdcursus te *Kampen* een luitenant-kwartiermeester belast met het geven van onderwijs in de militaire administratieve vakken aan de adspirant-kwartiermeesters.

De kapiteins-onderwijzers genieten ieder eene toelage van vier honderd gulden (*f* 400), de luitenants-onderwijzers ieder eene van drie honderd gulden (*f* 300) 's jaars. Zij zijn van alle korps- en garnizoensdiensten vrijgesteld.

Verloven.

Aan de leerlingen der 1ste klasse van den hoofdcursus kan, nadat zij het eerste studiejaar hebben doorloopen en het overgangsexamen tot de 2de klasse hebben afgelegd, van 1 tot 15 Junij verlof worden verleend. Dat verlof kan ook aan de leerlingen der 2de klasse worden toegestaan.

Aan de officieren-onderwijzers bij de hoofdcursussen, kan, bij voorkeur gedurende den tijd dat ook de leerlingen afwezig zijn, een verlof worden verleend. Voor verloven langer dan vier dagen, moet de toestemming van den Inspecteur van het militair onderwijs worden gevraagd.

Bij het indienen van verlofaanvragen, ten behoeve van genoemde onderwijzers, zullen de kommanderende officieren der korpsen, waarbij de hoofdcursussen gevestigd zijn, overigens zoowel met de belangen van het onderwijs als met die der betrokken officieren rekening moeten houden.

Kosten van het onderwijs.

De kosten van het onderwijs op de voorbereidende school, de cursussen en hoofdcursussen komen voor rekening van het Rijk. De leerlingen zullen zich echter op eigen kosten moeten voorzien van de boeken, atlassen, teekengereedschappen, enz., die door de officieren, met het toezigt op het onderwijs bij die inrigtingen belast, worden noodig geoordeeld.

Toezigt op het onderwijs.

Onverminderd de verantwoordelijkheid van den korps-kommandant, wordt het toezigt op het onderwijs bij den cursus van ieder korps aan een deskundig hoofdofficier of kapitein opgedragen. Zonder eene contrôle uit te oefenen, die den geregelden gang van het onderwijs zou kunnen belemmeren, zal die hoofdofficier of kapitein zich overtui-

gen, dat de onderwijzers voor hunne taak berekend zijn. Blijkt zulks niet het geval te zijn of mist een onderwijzer de gave om zijne kennis aan anderen mede te deelen, dan moet hij op voordragt van den met het toezigt belasten officier worden vervangen.

Alle voorstellen, het onderwijs betreffende, worden door dien officier aan den korpskommandant voorgedragen, die daaromtrent de beslissing inroept van den Inspecteur van het militair onderwijs.

Het toezigt, hiervoren bedoeld, wordt bij de hoofdcursussen gehouden door de kapiteins-onderwijzers bij die inrigtingen.

Overgangsbepalingen voor de onderofficieren, dingende naar den rang van 2de luitenant der infanterie en van 2de luitenant-kwartiermeester.

Ingevolge het bepaalde sub 2° van het voorschreven Koninklijk besluit, zal het toelatingsexamen tot de cursussen reeds dit jaar volgens vorenstaand programma plaats hebben.

De leerlingen der tegenwoordige 2de klasse van den wetenschappelijken cursus, leggen in het begin der maand September dezes jaars het toelatingsexamen tot de 1ste of laagste klasse van de hoofdcursussen af, volgens het aangegeven programma en overeenkomstig de gestelde eischen, wat leeftijd en diensttijd betreft.

Bovendien zullen zij examen moeten afleggen in de rekenkunde en in de nieuwe en vaderlandsche geschiedenis, voor zoover die vakken omschreven zijn in het programma van examen tot toelating op de cursussen.

De leerlingen der tegenwoordige hoofdcursussen, die dit jaar niet slagen in het officiers-examen (dat volgens het voorschrift van 1868 wordt afgenomen) en nog slechts één jaar de lessen op die inrigtingen hebben gevolgd, gaan zonder nader examen over in de 2de of hoogste klasse der op te rigten hoofdcursussen. Zij kunnen zich dan in het jaar 1881 nogmaals aan het officiersexamen onderwerpen, dat alsdan voor de laatste maal volgens het voorschrift van 1868 zal worden afgenomen. Het vorenstaande is ook van toepassing op de onderofficieren, die dit jaar wel aan het officiersexamen voldoen, doch wegens gebrek aan vacatures niet voor eene benoeming tot officier in aanmerking kunnen komen, en op de onderofficieren, die zich op den hoofdcursus bevinden doch volgens de thans nog geldige bepalingen, eerst in 1881 in de termen vallen om tot het afleggen van het examen ter verkrijging van den luitenantsrang te worden toegelaten.

Voldoen deze onderofficieren in 1881 niet aan het officiersexamen of kunnen zij dan niet voor eene benoeming tot 2de luitenant in aanmerking komen, wegens een te laag nummer op de ranglijst, dan worden zij van den hoofdcursus verwijderd.

In het jaar 1882 treden dus alle bepalingen en programma's bij de vorenstaande nieuwe regeling vastgesteld, in den vollen omvang in werking.

Bepalingen betreffende den cursus voor de cavalerie te Haarlem en regeling der opleiding van wachtmeesters tot den rang van 2de luitenant der cavalerie.

De inrigting tot opleiding van wachtmeesters tot den rang van 2de luitenant der cavalerie zal worden opgeheven.

In het jaar 1880 zullen voor de laatste maal leerlingen in die inrigting worden toegelaten, volgens de bepalingen hieronder vermeld.

A. *De Cursus.*

De tegenwoordige 2de klasse van den bestaanden wetenschappelijken cursus zal onder den naam van *cursus* voorloopig te *Haarlem* gevestigd blijven. Bij dezen cursus zullen hunne opleiding ontvangen de militairen, die overeenkomstig de na te melden bepalingen alsnog in 1880 zullen worden toegelaten, benevens die leerlingen der bestaande 2de klasse van den cursus, die niet in het nader te vermelden overgang-examen tot den hoofdcursus slagen en slechts gedurende één jaar de lessen dier klasse hebben gevolgd.

De cursus heeft slechts één studiejaar; het wordt den leerlingen niet vergund, de lessen meer dan éénmaal te volgen, zoodat deze inrigting met 1 October 1881 zal hebben opgehouden te bestaan.

De jongelieden, die nog in het loopende jaar tot den cursus wenschen te worden toegelaten, moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

Zij moeten op 1 October a. s. minstens één jaar in een veld-eskadron hebben gediend, den ouderdom van 18 jaar hebben bereikt en den graad van onderofficier bekleeden. Verder moeten zij door gedrag en dienstijver uitmunten, de noodige practische geschiktheid bezitten in de uitvoering der dienst- en exercitiereglementen, alsmede de theoretische kennis van de ruiter- en peletonschool, te voet en te paard. Hunne bedrevenheid in het rijden moet voldoende zijn.

Voorts moeten zij voldoen aan het toelatingsexamen tot den cursus voor de onderofficieren der infanterie hiervoren vastgesteld. Dit examen wordt in Augustus of in het begin van September te *Haarlem* afgenomen, door eene commissie, welke daartoe door den regiments-kommandant wordt benoemd. De leeraren van den cursus maken deel dezer commissie uit.

Het onderwijs, op dezen cursus der cavalerie te geven, is volkomen gelijk aan dat, door de onderofficieren der infanterie op de cursussen bij dat wapen te ontvangen; met deze wijziging alleen, dat het theoretisch onderrigt hetzelfde zal omvatten als in den *Grondslag van het onderrigt* (bl. 10) voor de oefening van den onderofficier is voorgeschreven.

De leerlingen van den cursus nemen zooveel mogelijk deel aan de dienst bij het 1ste regiment hussaren te *Haarlem.*

B. *De Hoofdcursus.*

De 1ste klasse van den thans bestaanden cursus der cavalerie wordt met 1 October 1880 naar *'s Hertogenbosch* overgeplaatst. Deze inrigting zal een deel uitmaken van den aldaar gevestigd wordenden hoofdcursus voor het wapen der infanterie.

De hoofdcursus wordt ook voor de cavalerie in twee studiejaren of klassen verdeeld: de laagste klasse wordt de 1ste, de hoogste de 2de klasse genoemd.

Het getal leerlingen van den hoofdcursus is onbepaald, doch het zal hun in geen geval vergund worden, langer dan twee jaren in elke klasse door te brengen, dus onaangezien het aantal plaatsen, dat jaarlijks voor onderofficieren, dingende naar den rang van 2de luitenant der cavalerie, mogt worden opengesteld.

De leerlingen van de tegenwoordige 1ste klasse van den cavaleriecursus te *Haarlem* zullen dit jaar aldaar blijven, totdat zij het officiers-examen volgens het voorschrift van 1868 hebben afgelegd. Zij, die daaraan voldoen, doch wegens gebrek aan vacatures niet voor eene

benoeming tot 2de luitenant in aanmerking kunnen komen, gaan vervolgens zonder nader examen over in de hoogste klasse van den hoofdcursus te *'s Hertogenbosch*. Dit zal mede het geval zijn met de onderofficieren, die niet aan het officiersexamen voldoen en slechts gedurende één jaar de lessen in de 1ste klasse van den cursus te *Haarlem* hebben gevolgd.

Deze beide categoriën van onderofficieren zullen in 1881 nogmaals het officiersexamen mogen afleggen, dat alsdan voor de laatste maal volgens het voorschrift van 1868 zal worden afgenomen. Slagen zij dan niet, of komen zij niet voor eene plaatsing in aanmerking, dan zullen zij van den hoofdcursus worden verwijderd.

Om tot de 1ste of laagste klasse van den hoofdcursus — die met 1 October e. k. in werking treedt — te worden toegelaten, moeten de onderofficieren zijn: ongehuwd; op den 1sten October van het jaar, waarin zij bij die inrigting worden gedetacheerd, den ouderdom van 19 jaar hebben bereikt; ligchamelijk voor de militaire dienst geschikt zijn; en twee jaren in die dienst hebben doorgebragt.

Bovendien moeten zij hebben voldaan aan een toelatings-examen, dat in de maand September wordt afgenomen door de commissie, die daarmede voor de onderofficieren der infanterie is belast, en te *Kampen* of *'s Hertogenbosch* zitting zal houden.

Dit examen heeft volkomen denzelfden omvang als voor de onderofficieren, dingende naar eene plaatsing op den hoofdcursus voor de infanterie is bepaald, zullende alleen voor:

f. de Excercitie- en Dienstreglementen.

moeten gelezen worden:

„De grondige kennis, zoo theoretisch als practisch, van de onderscheidene dienst- en exercitie-reglementen en voorschriften, welke op het wapen betrekking hebben, voor zooveel die den onderofficier aangaan."

Na 1 October 1881 worden geene leerlingen meer tot den hoofdcursus toegelaten.

Aan het toelatingsexamen vorenbedoeld, kan ook worden deelgenomen door wachtmeesters, die het onderwijs op den cursus niet hebben gevolgd, onder voorwaarde, dat zij aan alle gestelde eischen voldoen en bovendien met goed gevolg examen afleggen in de rekenkunde en geschiedenis, omschreven bij het programma van toelating op de nieuw te vormen cursussen.

Ook de leerlingen van de 2de klasse van den tegenwoordigen cursus moeten bij het toelatingsexamen tot de 1ste klasse van den hoofdcursus voldoen aan de eischen betreffende rekenkunde en geschiedenis, hierboven aangegeven.

Zij, die aan het toelatingsexamen niet voldoen, zullen de lessen van den cursus blijven volgen, tenzij zij reeds twee jaren op den cursus te *Haarlem* hebben doorgebragt, in welk geval zij zullen worden verwijderd.

De leerlingen der cavalerie op den hoofdcursus te *'s Hertogenbosch*, volgen in het algemeen de lessen van de onderofficieren der infanterie bij die inrigting, met uitzondering der lessen in de dienst- en exercitiereglementen, die door een luitenant der cavalerie zullen worden gegeven, aan wien bovendien het onderwijs in de rij- en afrigtingskunst, de cavalerie-exercitiën en het rijden wordt opgedragen.

Het onderwijs in de paardenkennis wordt gegeven door een paardenarts van het 2de regiment hussaren, te *'s Hertogenbosch* in garnizoen.

Om van de 1ste in de 2de klasse van den hoofdcursus over te gaan, zullen de leerlingen een overgangs-examen moeten afleggen van gelijken omvang als voor de onderofficieren der infanterie is vastgesteld, behoudens de volgende wijzigingen:

i. de Wapenleer.

In plaats van „het Nederlandsch infanterie-geweer" te lezen: „den cavaleriekarabijn en den revolver."

l. de Exercitie- en Dienstreglementen.

De kennis van de exercitie-reglementen van het wapen der cavalerie, tot aan de brigade-evolutiën, benevens de bedrevenheid om de ruiter- en peletonsschool te onderwijzen.

Het Officiersexamen.

Na het doorloopen der 2de of hoogste klasse leggen de leerlingen, te beginnen met het jaar 1882, het officiersexamen af, volgens het programma, voor de onderofficieren der infanterie vastgesteld, met de navolgende wijzigingen:

f. Exercitie- en Dienstreglementen.

Als bij het overgangsexamen tot de 2de klasse is bepaald, benevens: de bedrevenheid om in de escadronsschool het peleton te kommanderen. De kennis van de dienstvoorschriften meer in het bijzonder tot het wapen der cavalerie behoorende.

h. Wapenleer.

Als bij het overgangsexamen tot de 2de klasse is bepaald; voorts: een juist denkbeeld van de kogelbaan in het algemeen, en in het bijzonder bekendheid met de banen, die de cavaleriekarabijn oplevert; de bestreken ruimte, trefkans en uitwerking op verschillende afstanden: alzoo grondige bekendheid met de cavaleriekarabijn, als vuurwapen.

i. Velddienst en Tactiek.

Velddienst: zooals voor de onderofficieren der infanterie is vastgesteld. Verder in hoofdzaken: de elementaire tactiek der drie wapens, meer in bijzonderheden het tactisch gebruik der cavalerie.

Eenige kennis der oorlogsgebruiken.

Bovendien moeten de aspiranten der cavalerie examen afleggen in:

m. de Paardenkennis en de grondbeginselen der afrigtingskunst.

Officieren-onderwijzers.

Het onderwijs wordt, na 1 October 1880, aan den cursus te *Haarlem* gegeven door drie luitenants der cavalerie, daartoe door den kommanderenden officier van het 1ste regiment hussaren aan te wijzen. Zij genieten ieder eene jaarlijksche toelage van twee honderd gulden (*f* 200).

De luitenant der cavalerie, hiertoe door den Minister van Oorlog aan te wijzen, die met het geven van onderwijs in de dienst- en exercitiereglementen, enz. aan de leerlingen van den hoofdcursus zal worden belast, zal hiervoor eene jaarlijksche toelage van drie honderd gulden (*f* 300) genieten.

Aan den paardenarts, wien het geven van onderwijs in de paardenkennis wordt opgedragen, zal eene toelage van (*f* 100) per jaar worden uitgekeerd.

Al hetgeen hiervoren omtrent verloven, kosten van en toezigt op het onderwijs voor de hoofdcursussen der infanterie is bepaald, is ook voor de cavalerie van toepassing.

Bepalingen betreffende den wetenschappelijken cursus der artillerie te Delft.

De wetenschappelijke cursus tot opleiding van militairen tot den rang van 2de luitenant der artillerie wordt in het jaar 1884 opgeheven.

In het jaar 1880 zullen voor de laatste maal jongelieden tot het bijwonen van het onderwijs bij die inrigting worden toegelaten. Zij zullen alvorens met goed gevolg het toelatingsexamen volgens het thans van kracht zijnde programma moeten afleggen, terwijl het hun niet zal worden vergund langer dan één jaar in elke der vier klassen van den cursus te blijven.

Wanneer leerlingen, die zich thans op den artillerie-cursus bevinden, voor de eerste maal niet slagen in het examen tot overgang in eene hoogere klasse, of in het officiers-examen, zoomede wanneer zij — in laatstbedoeld geval — aan dat examen voldoen, doch wegens gebrek aan vacatures niet tot officier kunnen worden benoemd, zal het hun alleen dán vergund worden, de lessen van het laatstelijk doorloopen studiejaar nogmaals te volgen, wanneer het voortbestaan der inrigting daardoor niet tot na afloop van het cursusjaar 1883—1884 zal worden verlengd, met dien verstande bovendien, dat de jongelieden, die in het jaar 1880 tot den cursus worden toegelaten, steeds de laagste klasse zullen blijven uitmaken.

(*Get.*) REUTHER.

No. 153. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 23*sten April* 1880, *no.* 79*a*, 1*e afd.*, *betrekkelijk het berijden van de Eemskanaal-dijken. Prov. blad no.* 27.

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN,

Gezien art. 28 van het politiereglement op het gebruik van het Eemskanaal met bijbehoorende werken, van den 28 November 1876, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 9 April 1877, no. 18 (1), en gewijzigd bij de door den Koning goedgekeurde besluiten der Staten opgenomen in de Provinciale bladen van 1878, nos. 79 en 80, (2) en in het Provinciaal blad van 1879, no. 61 (3), waarbij aan Gedeputeerde Staten de bevoegdheid is verleend, bij een in het Provinciaal blad te plaatsen besluit, de dijken van het Eemskanaal of een gedeelte daarvan ter berijding voor het algemeen open te stellen onder zoodanige voorschriften als zij noodig oordeelen;

Den Hoofdingenieur van den Provincialen waterstaat gehoord (advies van 7 April 1880, no. 458);

Gelet op art. 39, 2de lid van genoemd politiereglement;

Hebben besloten:

a. De dijken van het Eemskanaal, hieronder niet begrepen de dijken van het dok bij Farmsum, ter berijding voor het algemeen open te stellen.

b. Ten dezen vast te stellen, de navolgende voorschriften:

---

(1) Bijv. 1877, no. 117. *Red.*
(2) Bijv. 1878, no. 296 en 297.
(3) Bijv. 1879, no. 394.

1°. De berijding mag alleen geschieden met rij- of voertuigen door *paarden* getrokken.

2°. Geen rij- of voertuig mag bespannen zijn met meer dan *twee* paarden.

3°. Van de rij- of voertuigen, elkander op den dijk tegenkomende, zijn de bestuurders verpligt *van de hand* of ter regterzijde ieder voor meer dan de helft van de breedte van den dijk uit te wijken.

Bijaldien een rij of voertuig van achteren wordt ingehaald en aangeroepen, moet de bestuurder van het ingehaalde rij- of voertuig ter regterzijde voor meer dan de helft van de breedte van den dijk afhouden om het inhalende rij- of voertuig links te laten voorbijgaan.

4°. Elk rij- of voertuig moet mintens zeventig centimeter van de kanten des dijks verwijderd blijven.

5°. De vrachten van hooi, stroo of andere voorwerpen, mogen geene meerdere breedte hebben dan van twee meter,

6°. De vellingen en banden der rij- en voertuigen, niet uitsluitend bestemd tot vervoer van personen, moeten eene breedte hebben van minstens tien centimeter.

7°. In de rigting naar Groningen, mag alleen de noorderlijke kanaaldijk bereden worden, en de zuidelijke slechts in zooverre dat van de eerste brug, die bereikt wordt, gebruik moet worden gemaakt om naar den noordelijken dijk over te gaan, tenzij de bestemmingsplaats ligt aan de zuidzijde en die alleen door een omweg over eene volgende brug zou kunnen bereikt worden.

8°. In de rigting naar Delfzijl mag alleen de zuidelijke kanaaldijk bereden worden, en de noordelijke slechts in zooverre, dat van de eerste brug, die bereikt wordt, gebruik moet worden gemaakt om naar den zuidelijken dijk over te gaan, tenzij de bestemmingsplaats ligt aan de noordzijde, en die alleen door een omweg over de volgende brug zou kunnen bereikt worden.

Dit besluit treedt in werking met den eersten Mei 1880, en kan ten alle tijde worden gewijzigd of ingetrokken.

Groningen den 23sten April 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd:
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

No. 154. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 26sten April* 1880, *no.* 68, *houdende regeling der belooning verbonden aan de betrekking van deurwaarder bij de Directe belastingen te Tilburg.*

Volgens berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Eindhoven*, van 19 dezer, wordt de jaarlijksche belooning van het vacante deurwaarders-district *Tilburg*, na aftrek der kosten wegens reizen, drukwerk, enz. geraamd op *acht honderd gulden* (*ƒ* 800).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 155. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 27sten April* 1880, *no.* 24, *houdende regeling van het Personeel van 's Rijks Stoomvaartdienst.*

Art. 1. Het personeel van 's Rijks Stoomvaartdienst wordt, wat de sterkte betreft, geregeld naar de behoefte, en bestaat uit:

Officieren-Machinist der 1ste klasse, met den rang van *Luitenant ter zee der 1ste klasse;*

Officieren-Machinist der 2de klasse, met den rang van *Luitenant ter zee der 2de klasse;*

Machinisten der 1ste klasse, *in* en *buiten* het vaste korps, met den graad van *Adjudant-Onder-Officier;*

Machinisten der 2de klasse, met den graad van *Sergeant-Majoor;*

Machinisten der 3de klasse, met den graad van *Sergeant;*

Machinist-leerlingen der 1ste klasse, met den graad van *Korporaal;*

Vuurstokers der 1ste klasse, met den graad van *Korporaal;*

Vuurstokers der 2de en 3de klasse, met den graad van *Matroos;*

Art. 2. De officieren-Machinist der 2de klasse worden bij keuze benoemd uit de bekwaamste en geschikste Machinisten der 1ste klasse in het vaste Korps.

Om tot die benoeming in aanmerking te komen, moeten de Machinisten der 1ste klasse in het vaste Korps *drie* jaren in dien graad, en daarvan minstens de *helft* buitengaats hebben gediend.

De Officieren-Machinist der 1ste klasse worden bij keuze benoemd uit de meest geschikte Officieren-Machinist der 2de klasse.

Om tot die bevordering in aanmerking te komen, moeten de Officieren-Machinist der 2de klasse *zes* jaren in dien rang hebben gediend.

De benoeming en het ontslag geschieden door den Koning overeenkomstig de wet op de bevordering, het ontslag en de pensionering bij de zeemagt.

Art. 3. De Machinisten en Machinist-leerlingen worden aangesteld, bevorderd, geplaatst, op non-activiteit gesteld en ontslagen door den Minister van Marine.

Art. 4. De aanneming en bevordering van de Vuurstokers voor de actieve Zeemagt geschiedt overeenkomstig de bestaande bepalingen op de werving en het daaromtrent bepaalde bij de Instructie voor de Kommanderende Officieren.

Vuurstokers *uitsluitend voor* **binnenlandsche dienst** worden aangenomen volgens het onder bijlage D hierachter opgenomen Reglement.

Vuurstokers dienende bij de actieve Zeemagt kunnen onder dezelfde bepalingen, als zijn vastgesteld voor het vaste Korps Schepelingen beneden den graad van Sergeant (1) opgenomen worden in het vaste Korps Vuurstokers bij 's Rijks Stoomvaartdienst en genieten alsdan boven hunne soldij eene toelage: de Vuurstokers der 1ste en 2de klasse van *f* 2.00, de Vuurstokers der 3de klasse van *f* 1.00 's maands.

Art. 5. Aan boord van een der Wachtschepen worden jongelieden opgeleid tot Machinisten bij de Marine, onder de benaming van Machinist-leerlingen der 2de klasse.

De Machinist-leerlingen der 2de klasse worden na voldoend afgelegd examen bevorderd tot Machinist-leerlingen der 1ste klasse.

---

(1) Hoofdstuk VI. Eerste deel der Verordeningen voor de Koninklijke Nederlandsche Zeemagt.

Art. 6. De Machinist-leerlingen der 1ste klasse worden na een diensttijd van *één* jaar aan boord van een Stoomschip buitengaats of van *twee* jaren aan boord van zoodanig Schip binnengaats, tot het afleggen van het examen als Machinist der 3de klasse toegelaten en bij voorkomende gelegenheid tot dien graad bevorderd.

Art. 7. De Machinisten der 3de klasse worden niet tot het afleggen van het vereischte examen voor de kwaliteit van Machinist der 2de klasse toegelaten, dan nadat zij *twee* jaren buitengaats of *drie* jaren binnengaats als Machinisten der 3de klasse aan boord van een van 's Rijks Stoomschepen hebben gediend of daarbij zijn werkzaam geweest.

Na dat examen voldoende te hebben afgelegd, worden zij bij voorkomende gelegenheid bevorderd.

Art. 8. De Machinisten der 2de klasse worden niet tot het afleggen van het vereischte examen als Machinist der 1ste klasse toegelaten, dan nadat zij in eerstgenoemde kwaliteit *twee* jaren buiten- of *dire* jaren binnen 's lands aan boord van een van 's Rijks Stoomschepen hebben gediend of daarbij zijn werkzaam geweest; terwijl de bevordering niet plaats heeft dan nadat zij dat examen voldoende hebben afgelegd en, hetzij onder eenen hooger in rang zijnde Machinist, hetzij als Chef eener machinekamer, blijken hebben gegeven, dat hun de verantwoordelijkheid over eene machine kan worden toevertrouwd.

Art. 9. De Machinisten der 1ste klasse moeten *twee* jaren in die kwaliteit hebben gediend alvorens zij kunnen worden opgenomen in het vaste Korps.

Zij moeten bovendien blijken hebben gegeven van meer dan gewone bekwaamheid en geschiktheid en het examen voor hunnen graad, bij eene Commissie *binnen 's lands* minstens *zeer voldoende* hebben afgelegd.

Indien zij op grond van een buiten 's lands afgelegd examen zijn bevorderd, moeten zij bij terugkomst in Nederland, het examen andermaal voor eene Commissie binnen 's lands, daartoe op magtiging van den Minister van Marine door een Vlootvoogd te benoemen, minstens *zeer voldoende* afleggen, om tot de opname in het vaste Korps in aanmerking te kunnen komen.

Art. 10. De aanvulling van de benoodigde Machinisten en Vuurstokers van de verschillende klassen, geschiedt door bevordering. Bij dringende behoefte komen ook ter aanvulling personen in aanmerking die reeds als zoodanig op Stoomschepen hebben gediend, echter niet dan na het voldoend afleggen van de voor de verschillende kwaliteiten bepaalde examina en proeven.

Evenzoo kunnen, bij gebrek aan Machinisten der 3de klasse daarvoor als eene belooning voor een langdurigen en getrouwen diensttijd of uithoofde van bijzonderen aanleg, in aanmerking komen Vuurstokers der 1ste klasse, die bewezen hebben ten volle practisch bekend te zijn met de behandeling van de machines en ketels, en die daarbij aan de vereischten van het examen voldoen.

Art. 11. De traotementen, soldijen, enz. van het personeel van 's Rijks Stoomvaardienst zijn vastgesteld, zoo als in de hierbij gevoegde staten litt. A en B is omschreven.

Art. 12. De Officieren-Machinist worden geplaatst:

1°. bij 's Rijks Marinewerven;

2°. bij een Eskader, aan boord van het grootste Stoomschip;

3°. aan boord van Schepen met groot stoomvermogen, indien zulks noodig wordt geoordeeld;

4°. bij de Zeemagt in Oost-Indie;

5°. bij de opleiding van de Machinist-leerlingen der 2de klasse.

Art. 13. De werkkring van de Officieren-Machinist is vastgesteld bij de Instructie voor Officieren-Machinist, opgenomen in de Voorschriften en Reglementen op het bestuur van 's Rijks Marinewerven, alsmede in het Reglement op de Inwendige dienst.

De Officier-Machinist bij een Eskader is, behalve met de dienst als eerste Machinist aan boord van den bodem waarop hij geplaatst is, tevens belast met de inspectiën van de machines en toebehooren aan boord der overige Schepen.

Hij overtuigt zich, bij zijne inspectiën dat aan de werktuigen, ketels, disteleertoestellen, waarlooze machinedeelen, behoeften en alles wat tot het detail van den Machinist behoort, de noodige zorg wordt besteed, en dat alles wordt behandeld, overeenkomstig de bestaande voorschriften. Hij laat zich bestaande gebreken of min doelmatige inrigtingen aanwijzen, om desgevorderd de noodige voorstellen tot verbeteringen te kunnen doen; voorts ziet hij alle administratieve bescheiden na.

Art. 14. Aan boord van elk Stoomschip boven de 120 paardenkracht wordt een Machinist der 1ste klasse, als hoofd van het personeel der machinekamer geplaatst.

Op Schepen beneden de 120 paardenkracht kan die betrekking worden vervuld door een Machinist der 2de klasse, die, alhoewel hij het examen voor Machinist der 1ste klasse voldoende heeft afgelegd, nog niet is kunnen bevorderd worden, of die, door kennis, geschiktheid en dienstijver uitmunt.

Art. 15. De plaatsing van de Machinisten der 1ste klasse wordt zooveel mogelijk geregeld naar anciënniteit en bekwaamheid, in overeenstemming met de grootte der machines, die onder hun beheer komen.

Art. 16. De Machinisten der 2de en 3de klasse dienen in den regel ondergeschikt.

Art. 17. De Machinist-leerlingen der 1ste klasse worden ter hunner instructie aan boord geplaatst, en trachten zich die practische en theoretische kennis eigen te maken, welke hen later in staat stellen om de betrekking van Machinist te vervullen.

Te dien einde zal hun, wanneer de machines niet te werk staan op zoodanige tijden als dit in verband met de dienst aan boord gevoegelijk kan geschieden, gelegenheid worden gegeven, om zich in hun vak te oefenen.

Art. 18. Door de Kommanderende Officieren der Stoomschepen kunnen ter assistentie van de Vuurstokers, of in geval van ziekte van — of gebrek aan Vuurstokers, geschikte personen tijdelijk uit de scheepsbemanning worden aangewezen onder genot van *f* 0,50 daags boven de gewone soldij.

Art. 19. De werkkring voor het personeel der machinekamer aan boord van de Stoomschepen, is omschreven in het Reglement op de Inwendige dienst.

Algemeene bepalingen.

Art. 20. Machinisten, Machinist-leerlingen en Vuurstokers, kunnen, wanneer de dienst zulks vordert, werkzaam gesteld of gedetacheerd worden

bij 's Rijks Marinewerven of bij particuliere etablissementen, om belast te worden: met het toezigt en onderhoud der werktuigen en ketels van in conservatie liggende of in herstelling zijnde Oorlogschepen, of wel bij den aanmaak, het doen van herstellingen aan werktuigen en ketels van in of buiten dienst zijnde Schepen, zoo die onder eigen beheer bij 's Rijks werven of bij particulieren worden ten uitvoer gebragt, alsmede de werkzaamheden aan werktuigen en ketels van in aanbouw zijnde Schepen en voor stoomwerktuigelijke inrigtingen bij de werf.

Zij zijn in die gevallen vrij van dienst aan boord en hun arbeidstijd is dezelfde, als die van het werfpersoneel, omschreven in de Voorschriften en Reglementen op het bestuur van 's Rijks Marinewerven.

Art. 21. Aan Machinisten, Machinist-leerlingen en Vuurstokers, die aan boord van Oorlogstoomschepen zijn geplaatst boven de bepaalde getalsterkte als passagiers, kan, wanneer de dienst zulks vordert, de waarneming hunner functiën worden opgedragen.

Art. 22. Zooveel mogelijk zullen de Machinisten der 2de en 3de klasse en de Machinist-leerlingen niet langer dan *twee* jaren bij dezelfde machine zijn geplaatst.

Art. 23. Voor alle graden van Machinisten en Machinist-leerlingen, wordt met betrekking tot den vereischten diensttijd tot het afleggen van examen van hoogeren graad, de tijd op Wachtschepen in Nederland doorgebragt, gerekend als *binnenlandsche dienst* op een Stoomschip, en die op de Wachtschepen in Oost-Indië als *dienst buitengaats.*

Aan den Minister van Marine wordt verder de beslissing overgelaten in hoever de diensttijd doorgebragt aan boord van Ramschepen, Monitors enz. bij veel onder stoom zijn, op voordragt van den Kommanderenden Officier, als dienst *buitengaats* zal worden beschouwd.

Art. 24. De Machinisten der 2de klasse, die het examen voor Machinisten der 1ste klasse voldoende hebben afgelegd, doch uit gebrek aan vacatures nog niet zijn bevorderd, genieten wanneer de tijd van afwachting tot bevordering langer dan twee jaren duurt, eene verhooging van soldij en verhoogde soldij, gelijk aan de helft van het verschil der inkomsten, voor de beide kwaliteiten bepaald.

Art. 25. Machinisten, die bij *één* en wel voldoend examen voor Machinist 1ste klasse, binnen 's lands, of *één* herhalingsexamen, afgelegd binnen drie maanden, na hun terugkeer in Nederland, (voor het geval dat zij buiten 's lands voor de *eerste maal* en met goed gevolg voor dien rang geëxamineerd zijn) slechts een graad hebben behaald, welke geen aanspraak tot opname in het vaste korps geeft en die door eene buitenlandsche plaatsing, binnen vier maanden na genoemd examen, verhinderd zijn, den voor die opname vereischten graad te verkrijgen, zoodat de mogelijkheid bestaat, dat gedurende hunne afwezigheid jongere Machinisten hen zijn voorbij gegaan, hernemen hun vorig standpunt in de ranglijst, wanneer zij binnen twee maanden na hunne terugkomst in Nederland, minstens *zeer voldoend* examen afleggen en door hunne Kommandanten tot opname in het vaste korps zijn voorgedragen.

In verband hiermede moet de uitslag van examina voor Machinist 1ste klasse aan den Minister van Marine worden medegedeeld, ook dan wanneer die onvoldoende zijn afgelegd en dus geen voordragten ten gevolge hebben.

Bijlage A.

Staat *van tractementen, enz. van de Officieren-Machinist.*

Regeling van het personeel van 's Rijks Stoomvaartdienst.

BETREKKINGEN.	Vast tractement 's jaars. 1.	Zee-tractement 's maands. 2.	Verhoogd zee-tractement 's maands in Oost- en West-Indië. 3.	Tafelgelden aan boord 's maands. Binnengaats. 4.	Tafelgelden aan boord 's maands. Buitengaats. 5.
Officier-Machinist der 1ste klasse. . .	*f* 1100		*f* 175	*f* 25	*f* 5
Aan boord van een Stoomschip . . .		*f* 75			
Geplaatst bij het eskader in Oost-Indië.		75			
Aan boord van een Wachtschip in Nederland, in afwachting eener plaatsing . .		30			
Passagier aan boord van een Oorlogschip		30			
Belast met de instructie der Machinist-leerlingen aan boord van het Wachtschip te Hellevoetsluis		125			
Geplaatst bij 's Rijks werven of bij particuliere etablissementen		125			
Officier-Machinist der 2de klasse. . .	1020		125	25	5
Aan boord van een Stoomschip . . .		60			
Geplaatst bij het eskader in Oost-Indië.		60			
Aan boord van een Wachtschip in Nederland, in afwachting eener plaatsing . .		15			
Passagier aan boord van een Oorlogschip		15			
Belast met de instructie der Machinist-leerlingen aan boord van het Wachtschip te Hellevoetsluis		110			
Geplaatst bij 's Rijks werven of bij particuliere etablissementen		110			

Regeling van het personeel van 's Rijks Stoomvaartdienst.

tractement, bij het aanvaarden eener reis naar de Overzeesche Bezittingen.	Voorschotten voor eene reis van eenigen duur.		Voorschotten op de tafelgelden, bij terugkeer naar Nederland aan boord van een Oorlogschip:		Zeetractement, toegekend in eens, behalve de gewone kosten voor overvoer, bij het opvolgen eener bestemming, met particuliere gelegenheid:		Dagelijksche kosten voor verpleging in de hospitalen en zieken-inrigtingen.	
	Op het zeetractement.	Op de tafelgelden.	Uit Oost-Indië.	Uit West-Indië.	Uit Nederland naar Oost-Indië en omgekeerd.	Uit Nederland naar West-Indië en omgekeerd.	Binnen en buiten 's lands.	In de Overzeesche Bezittingen.
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
500	f 250	f 150	f 150	f 75	f 400	f 200	f 1.50	f 2.—
400	200	150	150	75	300	150	1.—	1.50

Toelichtingen op vorenstaande tabel.

Kolom 3. De verhoogde zeetractementen gaan in met den dag van aankomst in eene der havens van de Overzeesche bezittingen en houden op met dien van vertrek.

De Officieren-Machinist blijven in het genot der verhoogde zeetractementen, indien aan de Schepen, die in de Overzeesche bezittingen zijn gestationeerd en tot de Zeemagt aldaar blijven behooren, bestemmingen buiten de bezittingen worden opgedragen.

In andere omstandigheden, wanneer aan Schepen speciale missiën worden opgedragen (buiten Europa en de Middellandsche Zee) zal bij Koninklijk besluit worden bepaald of de daarop dienende Officieren-Machinist in het genot zullen worden gesteld der verhoogde zeetractementen vastgesteld voor Oost- en West-Indië.

Kolom 5. De zeetafelgelden worden vervangen door de verhoogde zeetractementen van en met den dag, dat deze worden toegekend, tot aan dien dat zij weder ophouden.

Bij bevordering tot Officier-Machinist der 2de klasse gaat het tafelgeld eerst in met den dag, waarop de bevordering op officiële wijze aan boord is vernomen.

Kolom 6. De Officieren-Machinist dienende op Schepen, die uit de Oost-Indische bezittingen eene bestemming erlangen buiten die bezittingen, en die niet uit de sterkte der aldaar gestationeerde Zeemagt worden afgevoerd, of op die, welke eene reis van Java naar de buitenbezittingen aanvaarden, bepaaldelijk om aldaar station te houden, wordt, indien het voorschot bij vertrek uit Nederland naar Oost-Indië verstrekt, is ingediend, een voorschot gegeven van *twee maanden* op de verhoogde zeetractementen.

Kolom 9 en 10. Deze voorschotten worden alléén verstrekt, wanneer het vroeger genoten voorschot is ingediend.

Kolom 11 en 12. Dit zeetractement wordt alléén verstrekt indien de terugkeer plaats heeft, buiten eigen toedoen of wegens behoorlijk geconstateerde ziekte. Zij die ter afdoening van persoonlijke belangen met particuliere gelegenheid naar het vaderland worden overgevoerd, genieten alleen het vast tractement in den staat aangewezen.

Bijlage B.

Staat *van soldijen, enz. van de Machinisten, Machinist-leerlingen en vuurstokers,*
Regeling van het personeel van 's Rijks Stoomvaartdienst.

BETREKKINGEN.	Vaste soldij 's maands.	Activiteits-soldij 's maands.		Verhoogde soldij 's maands in Oost- en West-Indië, en tusschen de keerkringen.	Voorschotten op de soldij bij het aanvaarden eener reis naar:	
		In het vaste korps.	Buiten het vaste korps.		Oost-Indië.	West-Indië of bij eene andere reis van eenigen duur.
	1.	2.		3.	4.	5.
Machinist der 1ste klasse . . .	*f* 80			*f* 50	*f* 400	*f* 150
Aan boord van een Stoomschip *binnen* 's lands of bij de Torpedodienst geplaatst		*f* 70	*f* 40			
Belast met de instructie der Machinist-leerlingen aan boord van het Wachtschip te Hellevoetsluis		95	65			
Geplaatst bij 's Rijks of particuliere etablissementen		70	40			
Aan boord van een Stoomschip *buiten* 's lands		60	50			
Bij overvoer van het eene naar het andere Stoomschip in de koloniën of bij tijdelijk verblijf aan boord van een Wachtschip, tusschen de overplaatsing van het eene op het andere Stoomschip		80	50			
Aan boord van een Wachtschip bij aankomst in Oost-Indië, in afwachting eener plaatsing, of aldaar verblijvende om te huis te varen . .		80	50			
Aan boord van een Wachtschip in Nederland, in afwachting eener plaatsing		10	10			
Passagier aan boord van een Oorlog- of koopvaardijschip		80	50			
Machinist der 2de klasse . . .	60			30	300	100
Aan boord van een Stoomschip *binnen* 's lands of bij de Torpedodienst geplaatst			35			
Belast met de instructie der Machinist-leerlingen aan boord van het Wachtschip te Hellevoetsluis			60			

Regeling van het personeel van 's Rijks Stoomvaartdienst.

BETREKKINGEN.	Vaste soldij 's maands.	Activiteits-soldij 's maands.	Verhoogde soldij 's maands in Oost- en West-Indië, en tusschen de keerkringen.	Voorschotten op de soldij bij het aanvaarden eener reis naar: Oost-Indië.	West-Indië of bij eene andere reis van eenigen duur.
	1.	2.	3.	4.	5.
Geplaatst bij 's Rijks of particuliere etablissementen		f 35			
Aan boord van een Stoomschip *buiten* 's lands.		40			
Bij overvoer van het eene naar het andere Stoomschip in de koloniën of bij tijdelijk verblijf aan boord van een Wachtschip, tusschen de overplaatsing van het eene op het andere Stoomschip.		40			
Aan boord van een Wachtschip bij aankomst in Oost-Indië, in afwachting eener plaatsing, of aldaar verblijvende om te huis te varen		40			
Aan boord van een Wachtschip in Nederland, in afwachting eener plaatsing. .		10			
Passagier aan boord van een Oorlog- of koopvaardijschip		40			
Machinist der 3de klasse . . .	f 40		f 20	f 200	f 70
Aan boord van een Stoomschip *binnen* 's lands of bij de Torpedodienst geplaatst		30			
Belast met de instructie der Machinist-leerlingen aan boord van het Wachtschip te Hellevoetsluis		55			
Geplaatst bij 's Rijks of particuliere etablissementen		30			
Aan boord van een Stoomschip *buiten* 's lands.		30			
Bij overvoer van het eene naar het andere Stoomschip in de koloniën of bij tijdelijk verblijf aan boord van een					

Regeling van het personeel van 's Rijks Stoomvaartdienst.

BETREKKINGEN.	Vaste soldij 's maands. 1.	Activiteits-soldij 's maands. 2.	Verhoogde soldij 's maands in Oost- en West-Indië, en tusschen de keerkringen. 3.	Voorschotten op de soldij bij het aanvaarden eener reis naar: Oost-Indië. 4.	West-Indië of bij eene andere reis van eenigen duur. 5.
Wachtschip, tusschen de overplaatsing van het eene op het andere Stoomschip		f 30			
Aan boord van een Wachtschip bij aankomst in Oost-Indië, in afwachting eener plaatsing, of aldaar verblijvende om te huis te varen. .		30			
Aan boord van een Wachtschip in Nederland, in afwachting eener plaatsing.		10			
Passagier aan boord van een Oorlog- of koopvaardijschip. . . .		30			
Machinist-leerling der 1ste klasse.	f 15	7,50	f 7,50	f 60	f 20
Machinist-leerling der 2de klasse.					
Geplaatst bij de opleiding te Hellevoetsluis		10			
Aan boord van een Oorlog- of koopvaardijschip		20	6,66		
Vuurstoker der 1ste klasse. .		45	15	135	45
Vuurstoker der 2de klasse . .		30	10	90	30
Vuurstoker der 3de klasse . .		20	6,66	60	20

Toelichtingen op vorenstaande tabel.

Kolom 1, 2, 3. Bij bevordering van Machinisten en Machinist-leerlingen met terugwerkende kracht wordt het tijdstip bepaald waarop de aan den nieuwen graad verbonden soldij aanvangt.

Kolom 2. Machinisten geplaatst op Wachtschepen, die tijdelijk worden

gedetacheerd aan boord van een Stoomschip, genieten gedurende dien tijd de activiteits-soldij voor de dienst aan boord van een Stoomschip voor binnenlandsche dienst vastgesteld.

De activiteits-soldij voor binnen 's lands wordt berekend van den dag der komst aan boord; die voor buitenlandsche reizen voor Machinisten der 1ste en 2de klasse, van en met den dag van het verlaten des vaderlands, tot en met den dag van terugkomst. Het tijdsverloop daartusschen of de zeedagen moeten echter meer dan 14 dagen zijn, zal de reis als eene buitenlandsche worden beschouwd, en de daarvoor bepaalde soldij worden genoten.

Kolom 3. De verhoogde soldijen worden genoten van den dag van aankomst tot aan dien van vertrek in de Overzeesche bezittingen, alsmede gedurende de dagen dat het schip tusschen de keerkringen buiten de Koloniën onder stoom is.

Gedeelten van dagen worden als geheele dagen berekend.

De Machinisten, Machinist-leerlingen en Vuurstokers blijven in het genot der verhoogde soldijen, indien aan de Schepen, die in de Overzeesche bezittingen zijn gestationeerd, en tot de Zeemagt aldaar blijven behooren, bestemmingen buiten die bezittingen worden opgedragen.

In andere omstandigheden, wanneer aan Schepen speciale missiën worden opgedragen (buiten Europa en de Middellandsche Zee) zal bij Koninklijk besluit worden bepaald, of het daarop dienende Personeel der Machinekamer al dan niet in het genot wordt gesteld van de in Oost- en West-Indië toegekende verhoogde soldijen.

Kolom 4 en 5. Deze voorschotten worden aan de Vuurstokers alléén verstrekt, wanneer de door hem bij hun engagement genoten maandbrieven, zijn ingediend en hunne rekeningen geen nadeelige saldo's opleveren.

Bijlage C.

Toelagen.

1. Aan de Machinisten der 1ste klasse in het vaste korps wordt eene verhooging van *vaste* soldij toegekend, als volgt:

na *tien* jaren werkelijke dienst . . . . *f* 10 's maands
en na de daarop volgende *vijf* jaren werkelijke dienst *weder*. 10 〃 .

Als dienstjaren die op deze verhooging regt geven, worden alleen zulke gerekend die *onafgebroken in het vaste korps* zijn doorgebragt.

2. Aan Vuurstokers der 1ste en 2de klasse, die uitmunten als ervaren werklieden, ter beoordeeling van den Minister van Marine, wordt eene verhooging van soldij toegekend, als:

aan Vuurstokers der 1ste klasse . . . . *f* 10 's maands
〃 〃 〃 2de 〃 . . . . 5 〃 .

Bij bevordering tot Vuurstoker der 1ste klasse zal de belanghebbende blijken moeten geven van ook in die kwaliteit als ervaren werkman uit te munten, en in dat geval tot de verhooging op nieuw aan den Minister kunnen worden voorgedragen.

3. Machinisten en Vuurstokers, die benoemd worden tot Ridder der Militaire Willemsorde 4de klasse, genieten, ingevolge de wet dd. 22 April 1864 (*Stbl. no.* 33), jaarlijks, van de dagteekening der benoeming, riddersoldij, volgens den graad, bekleed op het oogenblik, dat zij zich de ridderorde waardig hebben gemaakt.

Het bedrag dier soldij is bepaald als volgt:

GRADEN.	Gedecoreerd voor wapenfeiten.	
	hier te lande.	in de Overzeesche bezittingen.
Adjudant-Onderofficier	*f* 200	*f* 230
Sergeant-Majoor	160	190
Sergeant	130	140
Korporaal	75	80
Soldaat of Matroos	60	65

Zij, die vóór den 2den Mei 1864 benoemd zijn tot Ridders der Militaire Willemsorde, blijven in het genot der riddersoldij hun bij hunne benoeming toegekend.

Aan de benoeming tot Ridder der Militaire Willemsorde der 3de klasse is het dubbele van de soldij verbonden, bepaald voor de Ridders der 4de klasse.

4. Aan de benoeming tot broeder der Orde van den Nederlandschen Leeuw is, op grond der wet van 29 September 1815 (*Stbl. no.* 47), eene toelage van *f* 200 's jaars verbonden.

5. Machinisten en Vuurstokers, die met de Zilveren of Gouden Medaille voor eerlijke en trouwe dienst zijn of worden versierd, genieten, aan boord of elders geplaatst zijnde, van af de dagteekening van het brevet, eene maandelijksche verhooging boven de gewone soldij, te weten:

twee gulden voor hen die de Zilveren,
drie gulden voor hen die de kleine Gouden, en
vier gulden voor hen die de groote Gouden Medaille bekomen hebben.

Bij het uitreiken van de Medailles voor 50- en 36jarigen trouwe en eerlijke dienst, wordt aan de betrokkenen eene gratificatie toegekend, respectivelijk groot *f* 100 en *f* 50.

6. Machinisten en Vuurstokers, wier vaste verbindtenis gedurende hunne uitlandigheid komt te eindigen, ontvangen van af dat tijdstip tot aan dat, waarop zij worden ontslagen of eene nieuwe verbindtenis aangaan eene verhooging van soldij, te weten:

Machinisten	*f* 1.50	's maands;
Machinist-leerlingen der 1ste klasse	„ 1.25	„
Vuurstokers der 1ste klasse	„ 1.25	„
Idem der 2de en 3de klasse.	„ 1.—	„

Deze verhooging wordt maandelijks ten volle uitbetaald.

Eene overdienst van minder dan éénе maand geeft geen aanspraak op deze verhooging.

7. Voor elke nederdaling tot het verrigten van werkzaamheden onder water, hetzij met of zonder duikertoestellen, wordt aan het personeel der Machinekamer aan boord van Zr. Ms. oorlogschepen toegekend, boven hunne gage, als verhooging van soldij, eene premie van *een gulden vijftig cents* (*f* 1.50); en voor elke tien minuten of minder, dat de werkzaamheden onder water duren, een arbeidsloon van *vijftig cents* (*f* 0.50); met dien verstande, dat bij twee of meerdere nederdalingen op denzelfden dag geene verdubbeling of vermeerdering der premie plaats heeft, en dat tusschen de keerkringen steeds, en hier te lande van den eersten October tot en met den laatsten Maart, het arbeidsloon wordt verdubbeld.

De premie en het arbeidsloon wordt ten volle uitbetaald.

8. De korting op de soldij bij verpleging van Machinisten en Vuurstokers in de Hospitalen en Ziekeninrigtingen en de hun toekomende hospitaal-toelagen bedragen volgens hunne graad per dag als volgt:

GRADEN.	Kortingen		Hospitaal-toelagen	
	binnen en buiten 's lands.	in de Overzeesche bezittingen.	binnen 's lands.	buiten 's lands.
Machinist 1ste klasse. .	*f* 0.50	*f* 1.25	*f* 0.30	*f* 0.30
Idem 2de klasse. . .	0.40	1.00	0.20	0.20
Idem 3de klasse. . .	0.30	0.60	0.15	0.15
Machinist-leerling 1ste kl. en Vuurstoker 1ste kl.	0.20	0.40	0.08	0.10
Machinist-leerling 2de kl. en Vuurstokers 2de en 3de klasse. . . .	0.12	0.24	0.04	0.10

Bij het in rekening brengen der korting bij verpleging in de Hospitalen en Ziekeninrigtingen worden de Hospitaal-toelagen daaronder begrepen.

De Hospitaal-toelagen worden niet toegekend aan krijgsraadarrestanten; evenmin aan schurftlijders die volgens de snelkuur worden behandeld.

Bijlage D.

Reglement *voor de aanneming van Vuurstokers, uitsluitend bestemd voor binnenlandsche dienst.*

Art. 1. Personen niet jonger dan 30 en niet ouder dan 45 jaren, kunnen bij de Koninklijke Nederlandsche Marine worden aangenomen voor den tijd van 3, 4 of 5 jaren, als Vuurstoker 1ste of 2de klasse voor

binnenlandsche dienst, wanneer zij aan de gestelde eischen voldoen, die wat bekwaamheidsproef en geneeskundige keuring betreft, dezelfden zijn als voor Vuurstokers 1ste en 2de klasse der actieve Marine; met dien verstande, dat bij het geneeskundig onderzoek rekening moet gehouden worden, dat zij nimmer binnen de keerkringen dienst zullen moeten doen.

Wanneer het personen geldt, die vroeger in 's Rijks Zeedienst zijn geweest en de dienst nog geen volle drie jaren hebben verlaten, mag de leeftijd van 45 jaren overschreden worden; boven den leeftijd van 50 jaren worden zij evenwel ook dan niet aangenomen.

Art. 2. Zij zullen werkzaam zijn, óf op 's Rijks Marinewerven bij het onderhoud van in conservatie zijnde stoomschepen — in welk geval zij onder de bevelen komen van den Hoofd-Ingenieur, óf aan boord van Zr. Ms. in dienst zijnde Stoomschepen bestemd voor binnenlandsche dienst en kleine reizen buitengaats, — óf aan boord van Stoomschepen met buitenlandsche bestemming, zoo lang deze hunne bestemming niet opvolgen.

Art. 3. Zij worden ingeschreven in de rol van het Wachtschip ter plaatse van de Directie, waar zij worden aangenomen en blijven daartoe behooren zoo lang zij niet naar eene andere Directie worden overgeplaatst, wanneer zij in de rol van het aldaar liggend Wachtschip worden ingeschreven.

Op de werf werkzaam, voorzien zij zelven en ten hunnen koste in huisvesting en voeding.

Ingescheept aan boord van in dienst zijnde Oorlogschepen hebben zij aanspraak op voeding van Rijkswege.

Art. 4. Vuurstokers voor binnenlandsche dienst ontvangen bij in diensttreding premie noch aanbrenggeld; ook worden hun geene maandbrieven uitgereikt.

Zij kunnen, hiertoe geschikt bevonden wordende, tot het aangaan van een reëngagement worden toegelaten.

Art. 5. De maandelijksche soldij van dusdanige Vuurstokers is voor die der

1ste klasse *f* 45 's maands,
2de „ „ 30 „

wanneer zij geëmbarkeerd zijn.

Op 's Rijks Werf werkzaam bij de conservatie der Reserve Schepen, wordt tot schadeloosstelling voor huisvesting en voeding, de soldij verhoogd en bedraagt alsdan voor die der

1ste klasse *f* 55 's maands,
2de „ „ 40 „

Art. 6. Vuurstokers 2de klasse kunnen tot de 1ste klasse bevorderd worden, wanneer zij zich op in dienst zijnde Schepen als goede Stokers hebben gekenmerkt en aan de proef kunnen voldoen, die voor Vuurstokers 1ste klasse is bepaald.

Art. 7. Bij in dienst treding worden deze Stokers ten hunnen koste voorzien of voorzien zij zich zelven, ten genoegen van den Kommanderenden Officier van het Wachtschip, van de navolgende kleedingstukken en kooigoederen, die terstond met het Stamboeknommer gemerkt worden, als:

Een hangmat. Een stel touwwerk tot idem. Een matras, gewoon model. Een kussen, gewoon model. Een wollen deken. Een overtrek voor matras. Een dito voor kussen. Een monteringbroek. Een

dito baaitje. Een dito peijekker. Een paar schoenen. Een montering-muts. Een zijden lint voor idem. Een dito halsdoek. Een blaauw baaijen hemd. Een blaauw baaijen boezeroen. Twee witte hemden. Twee witte broeken. Een gestreept katoenen borstrok. Benoodigde uitmonstering en Een plunjezak.

Kooigoederen en kleedingstukken worden desverkiezende door den eigenaar, wanneer hij op 's Rijks Werf gedetacheerd wordt, ter bewaring afgegeven aan den Officier van Administratie van het Wachtschip en worden alsdan op 's Rijks Werf geborgen.

Bij ontslag uit de dienst wordt hun, ingevolge art. 116, hoofdstuk IV, deel II der Verordeningen voor de Koninklijke Nederlandsche Zeemagt schriftelijk vergunning gegeven tot den verkoop der hun toebehoorende kooigoederen en kleedingstukken.

Art. 8. Wanneer de verstrekking der hiervoren bedoelde kleedingstukken en kooigoederen van 's Rijkswege plaats heeft, dan wordt, tot dat het bedrag voor die verstrekking verschuldigd is aangezuiverd, een vierde van de soldij van den betrokkene ingehouden.

Dat ¼ wordt gedurende den tijd dat zij bij de Werf gedetacheerd zijn aldaar voorloopig in kas gehouden en telken vier weken afgedragen aan den Officier van Administratie van het Wachtschip en door dezen verantwoord als bij hem door de betrokkenen gestorte gelden.

De rekeningen dezer Vuurstokers worden in hunne zakboekjes met het ingehouden bedrag te goed geschreven, terwijl daarvan aan het Departement van Marine bij gewone veranderingslijst opgave wordt gedaan.

Art. 9. De Conduiteboekjes voor deze Stokers worden gedurende hun detachement bij 's Rijks Werf aan boord van het Wachtschip ingevuld, na gehoord te hebben den Officier-Machinist, belast met de conservatie der werktuigen van opgelegde Schepen.

Art. 10. De straffen voor de Stokers voor buitenlandsche dienst bepaald, worden ook toegepast op de Stokers voor binnenlandsche dienst, onverschillig of zij op 's Rijks werven werkzaam of aan boord der Oorlogschepen geplaatst zijn.

In het eerste geval geschiedt de oplegging van straf door den Directeur en Kommandant der Marine, in het laatste geval door den betrokken Kommanderenden Officier.

Wanneer zij gedurende hun detachement bij de Werf, tot het ondergaan van eene hun opgelegde straf, aan boord van het Wachtschip moeten verblijven, worden zij gedurende dien tijd in de rol van het Wachtschip berekend tegen de soldij, respectievelijk van *f* 45 en *f* 30 's maands.

Art. 11. Zij, die in het bezit zijn der Gouden of Zilveren Medaille, genieten de toelage daarvoor alléén, indien zij ingescheept zijn, om dienst te doen op de actieve schepen.

Art. 12. Gedurende den tijd, dat deze Vuurstokers bij 's Rijks Werf zijn gedetacheerd, is art. 81 van hoofdstuk II der Verordeningen voor 's Rijks Werven op hen van toepassing.

Verloven, die echter tot de uitzonderingen moeten behooren, worden verleend overeenkomstig het voorgeschrevene in art. 43 van het hiervoren genoemde hoofdstuk.

Zij blijven gedurende dien tijd op de betaalsrol der Werf berekend, doch genieten niet langer dan 14 dagen soldij.

Bij verpleging in het hospitaal tijdens hun detachement bij de Werf, wordt van hunne tot daggeld herleide soldij per dag gekort, van dat der Vuurstokers 1ste klasse *f* 0.20 en van dat der 2de klasse *f* 0.12 en genieten zij geen hospitaal-toelage.

No. 156. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 29*sten April* 1880, *no.* 26, *houdende regeling van het korps officieren van de geneeskundige dienst bij de Zeemagt.*

Art. 1. Het Korps Officieren van Gezondheid bij de Zeemagt bestaat uit:

1	Inspecteur	met den rang van Schout bij Nacht.
2	Dirig. Off. van Gez. der 1e kl.	〃 〃 〃 〃 Kapitein ter Zee.
4	Dirig. Off. van Gez. der 2e kl.	〃 〃 〃 〃 Kapt.-Lt. ter Zee.
60	Offic. van Gez. der 1e kl.	〃 〃 〃 〃 Luit. ter Zee 1e kl.
20	Offic. van Gez. der 2e kl.	〃 〃 〃 〃 Luit. ter Zee 2e kl.
1	Apotheker der 1e kl.	〃 〃 〃 〃 Luit. ter Zee 1e kl.
3	Apothekers der 2e kl.	〃 〃 〃 〃 Luit. ter Zee 2e kl.

De bevordering van het personeel der Geneeskundige Dienst heeft plaats overeenkomstig de Wet op de bevordering, en de pensionering bij de Zeemagt.

Art. 2. De studenten bij de opleiding voor de militaire geneeskundige en pharmaceutische dienst, die het diploma als *Arts* of *Apotheker* hebben verkregen, worden op voordragt van den Minister van Marine, door den Koning benoemd tot Officier van Gezondheid of Apotheker.

Tot Officier van Gezondheid en Apotheker kunnen eveneens worden benoemd burger Geneesheeren en Apothekers, die volgens de Wet van den 1sten Junij 1865 (*Sbl. no.* 59), de bevoegdheid hebben verkregen tot uitoefening der geneeskunde in haren geheelen omvang, of der artsenijbereidkunst, aan de voor die betrekkingen vastgestelde examens hebben voldaan en niet onder zijn dan *zes en dertig* jaren.

Art. 3. De traetementen, toelagen, tafelgelden enz. aan iedere betrekking verbonden, zijn aangewezen op de hierbij gevoegde Staten A en B.

Art. 4. De leiding en het bestuur van de Geneeskundige dienst der Zeemagt is opgedragen aan den Inspecteur overeenkomstig de daarvoor vastgestelde instructie.

De werkkring van het overige Personeel is omschreven bij het Reglement voor de Geneeskundige dienst.

Art. 5. Officieren van Gezondheid, die door omstandigheden, buiten hun toedoen, verhinderd zijn het vereischte examen voor hoogeren rang af te leggen, behouden, wanneer zij binnen den bij de wet bepaalden termijn aan dat examen voldoen, bij bevordering hunne rangvolging in het Korps.

Art. 6. Deze regeling treedt in werking met den 1sten Julij 1880, onder dien verstande, dat de Officieren van de verschillende rangen, die krachtens vroegere bepalingen gezamenlijk een hooger tractement genieten dan thans voor hunnen rang is vastgesteld, daarin gehandhaafd blijven zoolang zij in hunne tegenwoordige betrekking dienen.

Bijlage A.

Staat ***van de tractementen enz. van het personeel der Geneeskundige dienst bij de Zeemagt.***

Regeling van het Korps Offic. van de Geneesk. dienst.

BETREKKINGEN.	Vaste tractementen 's jaars.	Zee-tractementen 's jaars.		Verhoogde zee-tractementen 's maands in Oost- en West-Indië.	Zeetractement, behalve de *gewone* kosten voor overvoer toegekend, bij het opvolgen eener bestemming met *particuliere* gelegenheid *per reis*,	
		Aan boord.	Aan den wal.		Uit Nederland naar Oost-Indië en omgekeerd.	Uit Nederland naar West-Indië en omgekeerd.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Inspecteur	f 3200		f 2400			
Dirigerend Officier van Gezondheid der 1ste klasse:	2800	f 1900	2200	300	f 800	f 400
Dirigerend Officier van Gezondheid der 2de klasse:						
de twee oudsten . .	2500	1700	2000	250	600	300
de overigen . . .	2200	1700	2000			
Officier van Gezondheid der 1ste klasse: . .						
de vijftien oudsten .	1800	1600	1900	f 250 de acht oudsten; f 175 de overigen.	400	200
de vijftien volgenden.	1600	1400	1700			
de vijftien volgenden.	1400	1200	1500			
de overigen. . . ,	1200	1100	1400			
Officier van Gezondheid der 2de klasse . .	1000	1000	1300	f 125	300	150
Apotheker der 1e klasse.	1400		1400			
idem na 10 jaren dienst in dien rang . . .	1500		1500			
Apotheker der 2e klasse.	1000		1000			
idem na 10 jaren dienst in dien rang . . .	1200		1200			

Regeling van het Korps Offic. van de Geneesk. dienst.

Tafelgelden aan boord 's maands.		Voorschotten, te erlangen op de zee en verhoogde zeetractementen bij het aanvaarden eene reis naar de Overzeesche bezittingen.	Voorschotten, te erlangen voor eene reis van eenigen duur		Voorschotten op de tafelgelden, bij terugkeer naar Nederland aan boord van een oorlogsschip.		Kortingen voor verpleging in de Hospitalen en Zieken-inrigtingen daags.	
Binnen gaats.	Buiten gaats.		op het zee-tractement.	op de tafelgelden.	Uit Oost-Indië.	Uit West-Indië.	Binnen en buiten 's lands.	In de Overzeesche bezittingen.
7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
							f 3,00	
		f 2000	drie maanden.	*f* 150	*f* 150	*f* 75	2,00	*f* 3,00
		1500	id.	150	150	75	2,00	3,00
f 25	*f* 50	350	id.	150	150	75	1,50	2,00
		300	id.	150	150	75	1,00	1,50
							1,50	
							1,00	

Bijzondere bepaling.

Het zeetractement van den Dirigerend Officier van Gezondheid, geplaatst in de Maritime Directie te Hellevoetsluis, wordt met *f* 300 verminderd, wegens het genot van vrije woning.

Toelichtingen op vorenstaande tabel.

Kolom 4. De verhoogde Zee-tractementen worden genoten van en met den dag van aankomst in de Overzeesche bezittingen tot aan dien van vertrek, met inachtneming van het hieromtrent bepaalde in het Reglement op de betaling enz.

De Officieren van Gezondheid blijven in het genot der verhoogde Zee-tractementen aan boord der schepen in de Overzeesche bezittingen, aan welke bestemmingen worden opgedragen buiten die bezittingen, zonder dat zij uit de sterkte der in die gewesten gestationeerde Zeemagt worden afgevoerd.

In andere omstandigheden, wanneer aan Schepen speciale missiën worden opgedragen (buiten Europa en de Middelandsche Zee) zal bij Koninklijk besluit worden bepaald of de daarop dienende Officieren van Gezondheid in het genot worden gesteld van de voor Oost- en West-Indië toegekende verhoogde Zee-tractementen.

Het verhoogde Zee-tractement wordt niet genoten door den Dirigerenden Officier van Gezondheid gedetacheerd bij het Departement der Marine in Oost-Indië.

Kolom 5 en 6. Deze Zee-tractementen worden alléén toegekend aan Officieren van Gezondheid, die buiten hun toedoen of wegens behoorlijk geconstateerde ziekte, van een bodem buiten 's lands naar Nederland terugkeeren. Zij die voor *persoonlijke* belangen met particuliere gelegenheid worden overgevoerd, genieten alléén het vaste tractement.

Kolom 7 en 8. De Zee tafelgelden worden vervangen door de verhoogde Zee-tractementen van en met den dag, dat deze worden toegekend tot en met dien, dat zij weder ophouden.

Tafelgeld wordt toegekend aan de Dirigerende Officieren van Gezondheid, indien zij met een Oorlogsbodem worden overgevoerd, of wel geplaatst zijn bij een Eskader.

Officieren van Gezondheid, geplaatst op de Wachtschepen binnengaats en belast met de Geneeskundige dienst bij het korps Mariniers, de Rijks werven of wel met de buitendienst in de Maritime Directiën, en die geen deel nemen aan de tafel der Officieren, genieten in stede van het tafelgeld, eene verhooging van Zee-tractement ten bedrage van *f* 300 's jaars. In elke Maritime Directie is zulks slechts toepasselijk op hoogtens *twee* der tot de rollen van de Wachtschepen behoorende Officieren van Gezondheid, die door het Departement van Marine worden aangewezen.

Kolom 9. Officieren van Gezondheid, dienende op Schepen, aangewezen om uit de Oost-Indische bezittingen eene bestemming op te volgen buiten die bezittingen, zonder uit de sterkte der aldaar gestationeerde Zeemagt te worden afgevoerd, of geplaatst op Schepen, welke eene reis van *Java* naar eene der buitenbezittingen aanvaarden, bepaaldelijk om aldaar station te houden, kunnen een voorschot van *twee* maanden verhoogd Zee-tractement erlangen, mits het voorschot bij vertrek uit *Nederland* ontvangen, is ingediend.

Kolom 12 en 13. Deze voorschotten worden alleen verstrekt, wanneer het vroeger genoten voorschot is ingediend.

Bijlage B.

Tarief *der jaarlijksche toelagen tot vergoeding voor de aanschaffing van schrijfbehoeften, toegekend aan de Oudstaanwezende Officieren van Gezondheid aan boord van de Oorlogsbodems.*

BEPAALDE BEMANNING DER SCHEPEN.	Binnen en buiten 's lands	In de Overzeesche bezittingen.	*Aanmerkingen.*
Van meer dan 320 koppen.	f 20	"	De berekening van de schadeloosstelling toegekend in de Overzeesche bezittingen heeft op denzelfden voet plaats, als voor de verhoogde seetractementen is vastgesteld.
" 320 tot en met 151 "	15	"	
" 150 " " " 101 "	12	"	
" 101 " " " 51 "	10	"	
50 koppen en daar beneden.	5	"	
" meer dan 160 koppen en de dienstdoende Wachtschepen in Oost-Indië	"	f 32	
" 160 tot en met 101 koppen.	"	24	
" 100 " " " 51 "	"	20	
" 50 koppen en daarbeneden.	"	12	

Bijzondere bepalingen.

De toelage voor schrijfbehoeften aan boord van Schepen, bemand bij wijze van detachement, wordt gelijkgesteld met die voor Schepen bemand met 50 koppen en daarbeneden.

No. 157. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 29sten April* 1880, *no.* 27, *houdende goedkeuring van de Instructiën voor de Inspecteurs der Genie en van de Geneeskundige dienst der Landmagt, voor den Chef van den Generalen Staf, de Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen, den Hoofd-Intendant en voor de Artillerie- en Genie-Kommandanten.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende, dat, in verband met Ons besluit van 10 Maart 1880, no. 15 (1), betreffende eene nieuwe organisatie van het Departement van Oorlog, ook de Instructiën voor den Inspecteur der Genie en voor de Chefs der verschillende diensten behooren te worden herzien, alsmede dat de werkkring van de Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen en dientengevolge ook hunne Instructie en de Instructie voor de Vesting- en Fort-kommandanten behooren te worden gewijzigd;

(1) Bijv. 1880, no. 101. *Red.*

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 23sten April 1880, Kabinet, Litt. T12;

Gelet op Onze besluiten van 7 April 1880, no. 11 (1), en 16 April 1880, no. 16 (2);

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. in te trekken Onze besluiten van
28 Mei 1873, no. 26 (3),
14 November 1873, no. 37,
23 November 1875, no. 39 (4),
17 Mei 1876, no. 30 (5) en
15 October 1878, no. 49,
benevens de Instructie voor de Kommandanten voor het materieel der artillerie, vastgesteld bij Ons besluit van 16 Augustus 1874, no. 31, en die voor de Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen, vastgesteld bij Ons besluit van 7 Julij 1875, no. 48 (6);

2°. buiten werking te stellen het bepaalde bij art. 13 van Ons besluit van 26 Maart 1873, no. 25 (7), laatstelijk gewijzigd bij Ons besluit van 7 April 1880, no. 11 (8);

3°. goed te keuren de bij dit besluit gevoegde Instructiën voor de Inspecteurs der Genie en der Geneeskundige dienst van de Landmagt, voor den Chef van den Generalen Staf, voor de Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen, voor den Hoofd-Intendant en voor de Artillerie- en Genie-kommandanten in de Verdedigingsstellingen;

4°. aan genoemde Inspecteurs, alsmede aan den Chef van den Generalen Staf en den Hoofd-Intendant, *'s Gravenhage* als standplaats aan te wijzen;

5°. den Artillerie-kommandant in eene Verdedigingsstelling bureaukosten toe te kennen, waarvan het bedrag jaarlijks door Onzen Minister van Oorlog wordt vastgesteld;

6°. den Magazijnmeester, die belast wordt met de betrekking van adjudant voor het materieel, daarvoor eene toelage te verleenen, waarvan het bedrag jaarlijks door Onzen Minister van Oorlog wordt vastgesteld;

7°. de Instructie voor de Vesting- en Fort-kommandanten, vastgesteld bij Ons besluit van 18 November 1875, no. 9 (9), in zooverre te wijzigen, dat daarin, in verband met art. 7 van Ons besluit van 27 Februarij 1878, no. 9 (10), voor „Bevelhebber in de Militaire Afdeeling" zal moeten worden gelezen „Algemeen Kommandant der Verdedigingsstelling";

8°. te bepalen, dat de bij deze goedgekeurde Instructiën in werking zullen treden met 1 Mei 1880, met uitzondering van art. 9 der Instructie voor den Inspecteur der Geneeskundige dienst van de Landmagt *voor zooveel dat artikel betreft* het bevel over de kompagniën hospitaalsoldaten en het beheer over de militaire ziekeninrigtingen, welk bevel

---

(1) Bijv. 1880, no. 127.
(2) Bijv. 1880, no. 142.
(3) Bijv. 1873, no. 141.
(4) Bijv. 1875, no. 349.
(5) Bijv. 1876, no. 148.
(6) Bijv. 1875, no. 186.
(7) Bijv. 1873, no. 91.
(8) Bijv. 1880, no. 127.
(9) Bijv. 1875, no. 344.
(10) Bijv. 1878, no. 79.

Red

en beheer eerst met 1 November 1880 bij dien Inspecteur zullen komen en tot dien tijd op den bestaanden voet bij den Hoofd-Intendant zullen blijven.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 29sten April 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage A.

Instructie *voor den Inspecteur der Genie.*

Art. 1. De Inspecteur staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog en is jegens dien Minister verantwoordelijk voor den toestand van zijn wapen.

Art. 2. De kring zijner dienstverrigtingen strekt met zich uit over al hetgeen in verband staat met 's Rijks verdediging voor zoover de dienst der Genie betreft.

Art. 3. Hij heeft het oppertoezigt over al de vestingen, forten en werken, behoorende tot het defensiewezen, alsmede over al de Rijks- en andere tot militaire doeleinden gebruikt wordende gebouwen en gronden.

Art. 4. De Inspecteur houdt inspectie over het personeel en het materieel van zijn wapen en bezoekt de vestingen, versterkte stellingen en tot militaire doeleinden in gebruik zijnde gebouwen en gronden, zoo dikwerf hij dit noodig zal oordeelen en na voorafgaande kennisgeving aan den Minister van Oorlog.

In spoedeischende gevallen is voorafgaande kennisgeving onnoodig.

Van die gehouden inspectiën kan schriftelijk verslag worden gedaan aan den Minister, met toevoeging, zoo noodig, van voorstellen in het belang van de dienst.

Art. 5. De Inspecteur verzekert zich, dat, bij zijn wapen, de verschillende reglementen en bepalingen stipt worden nageleefd.

Aangezien de voordragten tot bevordering der officieren door hem aan den Minister moeten worden gedaan, heeft hij bij zijne inspectiën bijzonder te letten op hunne wetenschappelijke kennis en practische bruikbaarheid. Officieren, die bijzonder uitmunten, worden door hem gesignaleerd. Bij zijne beoordeeling mag hij niet alleen afgaan op de rapporten, die door de onmiddellijke Chefs zijn uitgebragt.

De geoefendheid van het overige kader wordt mede door hem nagegaan.

Art. 6. Hij zorgt, in overleg met de Divisie-kommandanten, dat de detachementen mineurs en sappeurs, zooveel mogelijk, deel nemen aan de oefeningen; bedoeld bij de artt. 5 en 6 der Instructie voor de Divisie-kommandanten.

Art. 7. De inspectiën worden bij voorkeur onverwachts gehouden. De Inspecteur kan zich daarbij doen vergezellen door den hem toegevoegden officier, of wel door een der officieren van de Vde Afdeeling van het Departement van Oorlog.

Art. 8. De Inspecteur heeft onder zijne bevelen Kommandanten der Genie in de Verdedigingsstellingen, alsmede het bataillon mineurs en sappeurs.

Ten opzigte van het bevel over dit korps geldt voor hem het bepaalde in de Instructie voor de Divisie-kommandanten.

Art. 9. De Inspecteur ontvangt van de Genie-kommandanten en den Kommandant van het bataillon mineurs en sappeurs de rapporten, voordragten en opgaven, die door den Minister van Oorlog daartoe worden aangewezen, beslist daarop voor zoover zijne bevoegdheid reikt, of zendt ze, zoo noodig voorzien van zijne opmerkingen, aan den Minister van Oorlog.

Art. 10. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Inspecteur aan hem gezonden moeten worden.

Art. 11. De Inspecteur beslist omtrent:

a. de voordragten tot verplaatsing en detachering in het wapen van subalterne officieren, opzigters van fortificatiën, onderofficieren en minderen;

b. de aanvragen om binnenlandsch verlof voor niet langer dan drie maanden en voor zoover de bevoegdheid tot het verleenen daarvan niet is toegekend aan de onder hem ressorterende Kommandanten;

c. de aanvragen van de Genie-kommandanten tot het bezoeken van belangrijke werken, die in hunne stelling in uitvoering zijn;

d. de voordragten tot verplaatsing of detachering van onderofficieren en minderen bij de Koninklijke Militaire Akademie en bij een ander wapen — dit laatste in overleg met den betrokken Inspecteur. De overplaatsing moet geschieden met wederzijdsch goedvinden. Bij verschil van gevoelen beslist de Minister.

Hij onderwerpt aan de beslissing van den Minister van Oorlog:

a. de voordragten tot verplaatsing van hoofdofficieren;

b. de aanvragen tot verplaatsing of detachering bij het leger in *Oost-* of *West-Indië*.

b. de voordragten tot overplaatsing of detachering van officieren bij een ander wapen;

d. de aanvragen om buitenlandsch verlof en die om binnenlandsch verlof voor langer dan 3 maanden;

e. de verzoeken van officieren tot het aangaan van een huwelijk;

f. de voordragten tot benoeming van officieren tot adjudant en in speciale betrekkingen;

g. de voordragten tot toekenning van pensioen, non-activiteit of ontslag uit de dienst aan officieren, benevens die tot het bijeenroepen van een raad van onderzoek;

h. de voordragten tot het uitreiken van een paspoort van de 2de soort en het wegzenden met een briefje van ontslag;

i. de voordragten tot pensioen en het ontslag uit de dienst onder toekenning van gratificatie, aan militairen beneden den rang van officier;

j. de voordragten tot plaatsing van militairen in burgerlijke betrekkingen;

k. de voordragten en aanvragen tot ontslag, aanstelling en overplaatsing betreffende militaire wachters. Omtrent deze aanstellingen en overplaatsingen zal vooraf, zoo noodig, overleg moeten worden gehouden met den Inspecteur der Artillerie.

Voorts alle andere aanvragen, voordragten en voorstellen waaromtrent hij zelf niet bevoegd is te beslissen.

Art. 12. De Inspecteur is bevoegd met alle autoriteiten van de Landmagt correspondentie te voeren.

Art. 13. De Inspecteur kan zich in zijn persoonlijk belang gedurende 8 dagen van zijne standplaats verwijderen, mits hiervan vooraf den Minister van Oorlog kennis gevende.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister van Oorlog.

Bij ziekte of afwezigheid van den Inspecteur, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie „*op last*" gevoerd door het Hoofd der Ve Afdeeling van het Departement van Oorlog.

Art. 14. In oorlogstijd of bij mobilisatie kan de Inspecteur der Genie door den Minister van Oorlog in zoodanigen werkkring worden geplaatst als de belangen van de dienst zullen vorderen.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage B.

Instructie *voor den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt.*

Art. 1. De Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog en is jegens dien Minister verantwoordelijk voor den toestand van zijn dienstvak.

Art. 2. De kring zijner dienstverrigtingen omvat de eigentlijke geneeskundige, de pharmaceutische en de veterinaire diensten en strekt zich niet alleen uit tot al hetgeen betrekking heeft op de deugdelijkheid en de instandhouding dezer diensten, zoowel wat personeel als wat materieel betreft, maar tevens tot al hetgeen betrekking heeft op den algemeenen gezondheidstoestand van de Landmagt.

Art. 3. Hij waakt, dat de algemeene militaire verordeningen, de in art. 2 genoemde onderwerpen betreffende, en de bijzondere geneeskundige voorschriften getrouw worden opgevolgd.

Art. 4. Aangezien de voorstellen tot bevordering der officieren van zijn dienstvak door hem aan den Minister moeten worden gedaan, heeft hij bijzonder te letten op hunne wetenschappelijke kennis en practische bruikbaarheid.

Officieren, die bijzonder uitmunten, worden door hem gesignaleerd.

Bij zijne beoordeeling mag hij niet alleen afgaan op de rapporten, die door de onmiddellijke Chefs zijn uitgebragt.

De geoefendheid van het overige personeel van zijn dienstvak wordt mede door hem nagegaan.

In verband met het vorenstaande, doet hij aan den Minister de noodige voorstellen betreffende de examens, door het personeel der geneeskundige dienst bij aanstelling of bevordering af te leggen.

Art. 5. Hij houdt toezigt op de verpleging, huisvesting, voeding en ligging der troepen in de kazernen en vooral der zieken in de militaire ziekeninrigtingen.

Art. 6. Hij beraamt reeds in vredestijd de noodige maatregelen, om de behoorlijke geneeskundige verpleging der troepen in oorlogstoestand te verzekeren.

Hij doet de vereischte voorstellen betreffende de zamenstelling en indeeling van het korps der geneeskundige dienst bij het leger te velde, in de liniën van defensie en bij de militaire afdeelingen, betreffende de zamenstelling der ambulances, veldhospitalen, enz. en, in verband hiermede, betreffende den aard, de aanvulling en de instandhouding der benoodigde transportmiddelen ten behoeve van de geneeskundige dienst.

De instructiën omtrent de ambulances, de veldhospitalen en de ziekentransporten worden door hem zamengesteld.

Art. 7. De Inspecteur houdt, zoo dikwerf hij dit noodig zal oordeelen en na voorafgaande kennisgeving aan den Minister van Oorlog, inspectie over de militaire ziekeninrigtingen, apotheken en ziekenstallen, alsmede over het materieel, dat in 's Rijks magazijnen is opgelegd.

In spoedeischende gevallen is voorafgaande kennisgeving onnoodig.

Met de inspectie over apotheken of ziekenstallen kan op zijne voordragt aan den Minister een der militaire apothekers of paardenartsen belast worden.

Art. 8. De inspectiën moeten bij voorkeur onverwachts worden gehouden.

De Inspecteur kan zich daarbij doen vergezellen door een officier van gezondheid, militair apotheker of paardenarts.

Van de gehouden inspectiën kan schriftelijk verslag worden gedaan aan den Minister met toevoeging, zoo noodig, van voorstellen in het belang van de dienst.

Art. 9. Hij heeft onder zijne bevelen de officieren van gezondheid, de militaire apothekers en de paardenartsen, met dien verstande, dat hij, tot het beschikken over hen, die bij de korpsen zijn ingedeeld, in overleg moet treden met den Inspecteur van het wapen, waartoe het korps behoort. Bij verschil van gevoelen beslist de Minister.

Hij heeft het beheer over de militaire ziekeninrigtingen en het Magazijn van Geneesmiddelen, alsmede het bevel over de kompagniën Hospitaalsoldaten.

Art. 10. Voor den toestand van zijn dienstvak verantwoordelijk zijnde, stelt hij aan den Minister alle maatregelen voor, die hij, met inachtneming der bestaande bepalingen, wenschelijk of noodzakelijk acht, ter aanvulling van het korps officieren der geneeskundige dienst.

Hij doet, in verband met het vorenstaande, de noodige voordragten tot aanstelling van officieren van gezondheid, militaire apothekers en paardenartsen.

Art. 11. Behalve de periodieke stukken, die door den Minister worden gevorderd, zendt de Inspecteur aan den Minister alle door hem ontvangen rapporten, voordragten en opgaven, waarvan de beslissing buiten zijne bevoegdheid is. Bij die toezending voegt hij, zoo noodig, zijne opmerkingen. Voorts doet hij van alle buitengewone gebeurtenissen bij zijn dienstvak onverwijld verslag aan den Minister van Oorlog.

Art. 12. De Inspecteur is bevoegd met alle autoriteiten van de Landmagt correspondentie te voeren.

Art. 13. Hij beslist omtrent:

1°. de aanstelling en het ontslag van het personeel op daggeld bij het Magazijn van Geneesmiddelen;

2°. de verplaatsing der officieren van gezondheid, militaire apothekers en paardenartsen, voor zoover zij geen hoofdofficier zijn, en van het mindere personeel, dienende bij de hospitalen en infirmeriën. Indien de verplaatsing personeel betreft, dat bij de korpsen ingedeeld is, moet daartoe vooraf door hem in overleg zijn getreden met den betrokken Inspecteur. Bij verschil van gevoelen beslist de Minister;

3°. de aanvragen voor binnenlandsche verloven voor minder dan 3 maanden. Ten opzigte van het bij de korpsen ingedeeld personeel, heeft hij in acht te nemen het bepaalde bij het slot van punt 2;

4°. de voordragten tot het toekennen van medailles, voor zoover ten deze geene bijzondere voorschriften gegeven zijn;

5°. de aankoopen op declaratie van genees-, heel-, natuur- en scheikundige behoeften, voor zooveel deze behoeften voor andere Departementen van algemeen bestuur bestemd zijn en *regtstreeks* door deze betaald worden;

6°. de aanvragen der dirigerende officieren van gezondheid der hospitalen en infirmeriën tot het bekomen van geneesmiddelen, instrumenten, ustensiliën, enz. uit het Magazijn van Geneesmiddelen;

7°. de aankoopen — tot een gezamentlijk bedrag van *f* 500 per maand — op declaratie van genees- en heelkundige behoeften, die niet in voorraad in het Magazijn van Geneesmiddelen opgelegd kunnen worden, wanneer ze ter voldoening aan gedane aanvragen der sub 6 bedoelde officieren moeten worden verstrekt;

8°. de verificatiën betreffende de verantwoording der geneesmiddelen, instrumenten, ustensaliën, enz. voor de geneeskundige dienst;

9°. de noodig geoordeelde keuringen en herkeuringen voor de geschiktheid tot de militaire dienst.

Art. 14. Hij onderwerpt aan den Minister:

1°. de voordragten tot verplaatsing der officieren van gezondheid, militaire apothekers en paardenartsen, die den rang van hoofdofficier hebben;

2°. de voordragten tot benoeming, bevordering, ontslag en pensioen van beambten (uitgezonderd die op daggeld) bij het Magazijn van Geneesmiddelen, en tot benoeming, bevordering en ontslag van hulp-apothekers; voorts de voordragten tot aanstelling en ontslag van de geëmploijeerden bij de militaire ziekeninrigtingen, voor zooveel daaromtrent niet door hem zelven kan worden beslist; en eindelijk de voordragten tot pensioen aan dit personeel en aan het personeel op daggeld bij het Magazijn van Geneesmiddelen;

3°. de voorloopig aangegane contracten met burgerlijke geneesheeren, apothekers en paardenartsen tot tijdelijke waarneming van de militaire geneeskundige dienst;

4°. de overeenkomsten, gesloten tot het waarnemen van de geneeskundige dienst in de gevangenissenissen, voor zoover het Departement van Oorlog daarin betrokken is;

5°. de aanvragen om buitenlandsch verlof en die om binnenlandsch verlof voor langer dan 3 maanden;

6°. de aanvragen tot overplaatsing of detachering bij het Leger in *Oost-* of *West-Indië* of bij de Zeemagt;

7°. de verzoeken van officieren tot het aangaan van een huwelijk;

8°. de voordragten tot het toekennen van pensioen, nonactiviteit of ontslag uit de dienst aan officieren, en de voordragten tot het toekennen van pensioen en van vervroegd ontslag uit de dienst aan mindere militairen, van zijn dienstvak, benevens die tot het bijeenroepen van een raad van onderzoek;

9°. de voordragten tot aankoopen van genees-, heel-, natuur- en scheikundige behoeften voor de geneeskundige dienst, hetzij deze aankoopen bij aanbesteding of op declaratie geschieden, behoudens het bepaalde bij art. 13, sub 5°. en 7°.

Voorts alle andere aanvragen, voordragten en voorstellen, waaromtrent hij zelf niet bevoegd is te beslissen.

Art. 15. De Inspecteur is bevoegd ten allen tijde bij het Departement van Oorlog inzage te nemen van de conduitelijsten der officieren van het dienstvak.

Art. 16. Bij het uitbreken van belangrijke epidemische ziekten en in alle andere buitengewone omstandigheden, het leven of de gezondheid van den soldaat of den geregelden gang van de geneeskundige dienst bedreigende, begeeft de Inspecteur zich, na voorafgaande kennisgeving aan den Minister, naar de plaats of plaatsen, waar hij dit noodig acht, om met de autoriteiten aldaar maatregelen te nemen tot verbetering van den bestaanden toestand.

In spoedeischende gevallen is voorafgaande kennisgeving onnoodig.

In bijzondere gevallen kan, met magtiging van den Minister, een Eerste Officier van Gezondheid tot voorschreven doel worden gezonden.

Art. 17. De Inspecteur kan zich in zijn persoonlijk belang gedurende acht dagen van zijne standplaats verwijderen, mits hiervan den Minister van Oorlog kennis gevende.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister.

Bij ziekte of afwezigheid van den Inspecteur, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie *„op last"* gevoerd door den eersten Officier van Gezondheid, die hem is toegevoegd.

Art. 18. In oorlogstijd of bij mobilisatie kan de Inspecteur door den Minister in zoodanigen werkkring worden geplaatst als de belangen van de dienst zullen vorderen.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage C.

Instructie *voor den Chef van den Generalen Staf.*

Art. 1. De Chef van den Generalen Staf staat in tijd van vrede onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog en is jegens dien Minister verantwoordelijk voor den toestand van zijn dienstvak.

Art. 2. De kring zijner dienstverrigtingen omvat de eigentlijke stafdienst bij het leger en strekt zich uit over al hetgeen betrekking heeft op de aanvulling en opleiding van de officieren van den Generalen Staf en van die, welke bij dien staf zijn gedetacheerd.

Art. 3. Hij houdt naauwlettend toezigt op de wetenschappelijke ontwikkeling en praktische kennis en bruikbaarheid van het personeel behoorende tot den Generalen Staf.

Art. 4. Hij heeft onder zijne bevelen het personeel van den Generalen Staf.

Ten opzigte hiervan geldt, voor zooveel toepasselijk, het bepaalde bij de Instructie voor de Inspecteurs der wapens, behoudens overleg met de autoriteiten, onder wie dat personeel werkzaam is gesteld.

Art. 5. Hij doet de noodige voorstellen tot verzekering der stafdienst bij het leger te velde en stelt de officieren van den Generalen Staf in kennis met de betrekkingen, die zij bij mobilisatie of in oorlogstijd zullen moeten bekleeden, opdat zij zich op de hoogte kunnen stellen van de taak, die hen alsdan wacht.

Art. 6. Hij houdt toezigt op het bestuur der Topographische Inrigting en op dat der Militaire Verkenningen.

De Directeurs dier Instellingen zijn hem als zoodanig verantwoording schuldig.

Art. 7. De Chef van den Generalen Staf is belast met de regeling der troepenverplaatsingen, die hem worden opgedragen door den Minister van Oorlog, en voorts met de zoodanigen, die eene algemeene strekking hebben, zooals bij garnizoensveranderingen, het betrekken van een kamp, den opmarsch bij groote manoeuvres, enz., tenzij daaromtrent andere voorschriften zijn gegeven.

Art. 8. Hij is belast met het verzamelen van statistieke gegevens, die uit een militair oogpunt belangrijk zijn, alsmede van de militaire organisatiën van Nederland en die der aangrenzende Rijken.

Art. 9. Hij vestigt zijne aandacht op alles wat 's Rijks verdediging betreft en doet daaromtrent de noodige voorstellen aan den Minister van Oorlog, o. a. met betrekking tot de sterkte, inrigting en algemeene organisatie der levende strijdkrachten en de aanwending en bezetting der verdedigingswerken, alsmede omtrent het bepalen der garnizoenen in verband met eene doelmatige dislocatie van het leger tot eene snelle mobilisatie.

Art. 10. Hij doet aan den Minister alle voorstellen, die hij noodig acht, om de strijdvaardigheid der troepen te verhoogen door zamenwerking der onderscheidene wapens. Voorstellen tot het houden van manoeuvres en gecombineerde oefeningen op groote schaal gaan uit van den Chef van den Generalen Staf.

Hiermede wordt niets afgedaan van de verantwoordelijkheid, welke ieder Inspecteur draagt ten opzigte van den toestand van zijn wapen.

Art. 11. Hij maakt ontwerpen tot mobilisatie van leger en schutterij voor verschillende gevallen van eventuelen oorlogstoestand en doet die ontwerpen tot in onderdeelen uitwerken.

Art. 12. De Chef van den Generalen Staf kan de verschillende vestingen, versterkte plaatsen en liniën van defensie zoo dikwerf gaan bezoeken als hij dit noodig zal oordeelen, na voorafgaande kennisgeving aan den Minister van Oorlog.

In spoedeischende gevallen is voorafgaande kennisgeving onnoodig.

Van dit gehouden bezoek kan schriftelijk verslag worden gedaan aan den Minister.

Art. 13. Hij kan zich bij de in het vorige artikel bedoelde inspectiën doen vergezellen door een der hem toegevoegde officieren.

Art. 14. De Chef van den Generalen Staf is bevoegd met alle autoriteiten van de Landmagt correspondentie te voeren.

Art. 15. Hij kan zich in zijn persoonlijk belang gedurende acht dagen van zijne standplaats verwijderen, mits hiervan den Minister van Oorlog kennis gevende.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister van Oorlog.

Bij ziekte of afwezigheid van den Chef van den Generalen Staf, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie *„op last"* gevoerd door den hoofdofficier, die hem is toegevoegd.

Art. 16. In oorlogstijd of bij mobilisatie treedt de Chef van den Generalen Staf bij het Hoofdkwartier op als Chef van den Staf.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage D.

I n s t r u c t i e *voor de Bevelhebbers in de Militaire Afdeelingen.*

Art. 1. De Bevelhebber in de Militaire Afdeeling staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog.

Art. 2. Hij is bevoegd zich, na voorafgaande kennisgeving aan den Minister van Oorlog, te begeven naar de plaatsen in de Militaire Afdeeling, waar zijne tegenwoordigheid wordt vereischt.

In spoedeischende gevallen is voorafgaande kennisgeving onnoodig.

Art. 3. Alle in de Militaire Afdeeling gelegen gebouwen en gronden, die tot gebruik van de troepen strekken, zijn aan zijn toezigt onderworpen. Hij bezoekt die zoo dikwerf hij noodig zal oordeelen.

Van die gehouden inspectie kan schriftelijk verslag worden gedaan aan den Minister, met toevoeging, zoo noodig, van voorstellen in het belang van de dienst.

De Bevelhebber kan zich daarbij doen vergezellen door den hem toegevoegden officier.

Art. 4. Hij waakt, dat de onderscheidene reglementen, voorschriften en bepalingen, voor zooverre zij zijne dienstbetrekking aangaan, naauwkeurig worden opgevolgd.

Indien daarvan mogt worden afgeweken, zorgt hij, dat de afwijkingen, zoodra mogelijk, worden hersteld en geeft daarvan tevens, voor zooveel noodig, kennis aan den betrokken Inspecteur.

Art. 5. Hij heeft onder zijn bevel de Plaatselijke en Garnizoens-kommandanten benevens de Chefs van diensten in de Militaire Afdeeling, voor wat betreft de plaatselijke en Garnizoensdienst, de algemeene politie, de handhaving der krijgstucht en het verleenen van militairen bijstand overeenkomstig de bepalingen, daaromtrent vastgesteld of nog vast te stellen.

Voorts heeft hij onder zijne onmiddellijke bevelen het personeel in de Militaire Afdeeling, dat niet geplaatst is onder de bevelen van de Inspecteurs, den Chef van den Generalen Staf of den Hoofd-Intendant en ook niet onmiddellijk onder het Departement van Oorlog ressorteert. Ten opzigte van dat personeel geldt voor hem, voor zooveel toepasselijk, het bepaalde in de Instructiën voor de Inspecteurs.

Art. 6. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Bevelhebber aan hem gezonden moeten worden. Voorts doet de Bevelhebber van alle buitengewone eenigszins belangrijke gebeurtenissen in de Militaire Afdeeling onverwijld rapport aan den Minister.

Art. 7. Hij ontvangt de rapporten, welke op de gebouwen en gronden, bij art. 3 bedoeld, betrekking hebben, op den voet en de wijze bij de Instructie voor de Provinciale Adjudanten vastgesteld.

Art. 8. Hij ontvangt, door tusschenkomst van de Provinciale Adjudanten, van de Plaatselijke en Garnizoens-kommandanten in de Militaire Afdeeling, afschrift van de situatiestaten der garnizoenen, welke door die Kommandanten op den 5den van elke maand regtstreeks aan den Minister moeten worden gezonden, en voorts op den 10den d. a. v. een staat van de wachten gedurende de vorige maand bezet.

Hij zorgt, dat de garnizoensdienst steeds tot het strikt noodzakelijke beperkt zij. Zoo noodig treedt hij omtrent de regeling der garnizoensdienst

in overleg met de Generaals, het bevel voerende over de korpsen in zijne Afdeeling gestationeerd, die wederkeerig met hem, zoo noodig, in overleg treden nopens troepenverplaatsingen.

Art. 9. Hij doet de werkzaamheden der nationale militie, voor zooveel die bij speciale voorschriften aan hem zijn opgedragen, als: de jaarlijksche overneming en indeeling der dienstpligtigen, de opzending van de miliciëns naar de korpsen en alle zoodanige andere, als bij de Instructie van de Provinciale Adjudanten, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 7den Maart 1861, no. 62, zijn aangeduid, onder zijn toezigt en *in zijn naam* door de onder hem ressorterende Provinciale Adjudanten verrigten.

Nopens alle aangelegenheden der nationale militie treden de Provinciale Adjudanten op zijn last in briefwisseling met de Kommandanten der korpsen en met de Commissarissen des Konings in de provinciën, zoo mede in bijzondere gevallen met den Minister.

Art. 10. Hij treedt, voor zooveel noodig, in overleg met de Commissarissen des Konings in de provinciën nopens de maatregelen tot handhaving der openbare orde, en in het algemeen, omtrent alles, wat het verleenen van militairen bijstand betreft. In de provinciën der Militaire Afdeeling, in welker hoofdstad hij niet gevestigd is, geschiedt dit op zijn last door den Provincialen Adjudant.

Art. 11. Hij heeft het oppertoezigt over de huisvesting van marcherende troepen in de Militaire Afdeeling, en over de verstrekking van transportmiddelen.

Art. 12. Hij houdt een wakend oog op de oefeningen der dienstdoende schutterijen in de Militaire Afdeeling, overkomstig de voorschriften nader dienaangaande door den Koning vast te stellen.

Hij moet bekend zijn met de sterkte en de zamenstelling van de dienstdoende en rustende schutterijen.

Hij ontvangt eenmaal in het jaar, en wel vóór het einde van de maand Maart, van de Kommandanten der schutterijen eene situatielijst in tweevoud. Die lijsten niet tijdig ontvangende, wendt hij zich deswege tot 's Koning Commissarissen in de provinciën.

Art. 13. Ingeval van verschillen tusschen burgerlijke en militaire autoriteiten, tracht hij zich met de hoogere burgerlijke autoriteiten te verstaan, om die geschillen te doen ophouden.

Indien hij daarin niet kan slagen, vraagt hij de bevelen van den Minister.

Wanneer er onverhoopt geschillen tusschen de Plaatselijke of Garnizoens-kommandanten, de Kommandanten van korpsen of de Chefs van diensten, enz. mogten ontstaan, onderzoekt hij de zaak.

Hij treedt, zoo noodig, daarover in correspondentie met den betrokken Inspecteur, ten einde, zoo mogelijk, tot eene beslissing te geraken.

Van al de hierbedoelde geschillen geeft hij aan den Minister kennis.

Art. 14. Hij is bevoegd met alle autoriteiten van de Landmagt correspondentie te voeren.

Art. 15. Hij kan zich in zijn persoonlijk belang acht dagen van zijne standplaats verwijderen, mits hiervan vooraf den Minister van Oorlog kennis gevende.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister.

Bij ziekte of afwezigheid van den Bevelhebber in de Militaire Afdeeling, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister

zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie „*op last*" gevoerd door den aan hem toegevoegden officier.

Art. 16. In oorlogstijd of bij mobilisatie neemt hij dadelijk het bevel op zich over de troepen in de Militaire Afdeeling gestationeerd, die niet tot het veldleger en de bezettingen behooren. Voorts kan hij alsdan door den Minister in zoodanigen werkkring worden geplaatst als de belangen van de dienst zullen vorderen.

Mij bekend,
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage E.

Instructie *voor den Hoofd-Intendant.*

Art. 1. De Hoofd-Intendant staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog en is jegens dien Minister verantwoordelijk voor den toestand van zijn dienstvak.

Art. 2. De kring zijner dienstverrigtingen omvat al hetgeen in verband staat met het voeren der administratie over de korpsen, de administratieve inrigtingen en de magazijnen en met de verpleging van het leger.

Art. 3. De Hoofd-Intendant houdt inspectie over de administratie bij de korpsen, alsmede over de magazijnen en verdere administratieve inrigtingen, zoo dikwerf hij dit noodig zal oordeelen en na voorafgaande kennisgeving aan den Minister van Oorlog.

In spoedeischende gevallen is de voorafgaande kennisgeving onnoodig.

Van de gehouden inspectie kan schriftelijk verslag worden gedaan aan den Minister, met toevoeging, zoo noodig, van voorstellen in het belang van de dienst.

Art. 4. De Hoofd-Intendant verzekert zich, dat bij het dienstvak der militaire administratie de verschillende reglementen en bepalingen stipt worden nageleefd.

Aangezien de voordragten tot bevordering der officieren van zijn dienstvak door hem aan den Minister moeten worden gedaan, heeft hij bij zijne inspectiën bijzonder te letten op hunne wetenschappelijke kennis en praktische bruikbaarheid. Officieren, die bijzonder uitmunten, worden door hem gesignaleerd. Bij zijne beoordeeling mag hij niet alleen afgaan op de rapporten, die door de onmiddellijke Chefs zijn uitgebragt.

Ook doet hij aan den Minister van Oorlog de noodige voorstellen tot de aanvulling van het korps Militaire Intendanten.

Art. 5. De inspectiën worden bij voorkeur onverwachts gehouden.

De Hoofd-Intendant kan zich daarbij doen vergezellen door den hem toegevoegden officier, of wel door een der officieren van de VIe Afdeeling van het Departement van Oorlog.

Art. 6. Hij heeft onder zijne bevelen het personeel der militaire administratie, dat niet bij het Departement van Oorlog, de Koninklijke Militaire Akademie en de korpsen is ingedeeld.

Hij is bevoegd de kapiteins- en luitenants-kwartiermeesters, bij de korpsen ingedeeld, te verplaatsen, indien daartegen bij de betrokken Inspecteurs geen bezwaar bestaat.

Bij verschil van gevoelen beslist de Minister.

Art. 7. Hij doet aan den Minister de noodige voorstellen, om bij mobilisatie onmiddellijk te kunnen voorzien in de militaire intendance bij het hoofdkwartier, de divisiën en de brigades van het leger te velde, bij de militaire afdeelingen en bij de liniën van defensie.

De door hem te ontwerpen instructiën voor de officieren, met die verschillende diensten te belasten, worden aan die officieren medegedeeld, opdat zij zich reeds in tijd van vrede op de hoogte kunnen stellen van de taak, die hen in oorlogstijd wacht.

Art. 8. Ten opzigte van het personeel onder zijne bevelen geldt voor hem, voor zooveel toepasselijk, het bepaalde bij de Instructiën voor de Inspecteurs der wapens.

Hij onderwerpt aan den Minister, met zijn advies daaromtrent, de voordragten tot aanstelling of ontslag van de geëmploijeerden bij de magazijnen van kleeding, uitrusting, kampementsvoorwerpen en nachtligging, en bij de militaire bakkerijen, voor zoover de toeziende chefs over die inrigtingen de bevoegdheid missen om dat ontslag of die aanstelling te verleenen.

Art. 9. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Hoofd-Intendant aan hem moeten worden gezonden.

Voorts doet de Hoofd-Intendant van alle buitengewone gebeurtenissen bij zijn dienstvak onverwijld verslag aan den Minister van Oorlog.

Art. 10. De Hoofd-Intendant vestigt in het bijzonder zijn aandacht op alles wat betrekking heeft:

a. op de verantwoording van gelden en gooderen bij de korpsen en administratieve inrigtingen bij het leger, hieronder begrepen de militaire bakkerijen en de garnizoens-nachtlegers;

b. op den aanleg van magazijnen van levensmiddelen en fourrages, wanneer die voedingsmiddelen, onder eigen beheer, voor 's Rijks rekening moeten worden aangeschaft;

c. op de keuring der grondstoffen voor kleeding-en equipementstukken, op den aanmaak der kleeding in de centrale magazijnen en op het behoorlijk volgen der vastgestelde modellen;

d. op den voorraad van kleeding-, uitrusting- en kampementsvoorwerpen en verdere velduitrusting, welke ten behoeve van de troepen, in tijd van oorlog, aanwezig moet zijn;

e. op het voerwezen en verder materieel voor de administratieve dienst te velde;

f. op het approvianderen van vestingen en forten, en op de plaatsing der voorraads- en aanvullingsmagazijnen;

g. op het gebruik van spoorwegen, stoombooten, enz., tot het aanvoeren der noodige behoeften, een en ander in overleg met den Chef van den Generalen Staf.

Hij doet aan den Minister van Oorlog de noodige voorstellen en rapporten betreffende het vorenstaande, alsmede voorstellen tot aanschaffing van het ontbrekende en tot aanvulling en onderhoud van het bestaande.

Art. 11. Hij is belast met het verzamelen van statistieke gegevens, die uit een oogpunt van militaire verpleging belangrijk zijn ten aanzien van de voortbrengselen van landbouw, handel en nijverheid, ten aanzien van de beschikbare voertuigen en ten aanzien der aanwezigheid van groote gebouwen, geschikt voor magazijnen, enz., van groote particuliere bakkerijen, van brood- en meelfabrieken, van voorname fabrieken vóór uitrusting, van groote werkplaatsen, enz.

Art. 12. De Hoofd-Intendant is bevoegd met alle autoriteiten van de Landmagt correspondentie te voeren.

Art. 13. De Hoofd-Intendant is bevoegd ten alle tijde bij het Departement van Oorlog inzage te nemen van de conduitelijsten der officieren van het dienstvak.

Art. 14. De Hoofd-Intendant kan zich in zijn persoonlijk belang gedurende acht dagen van zijne standplaats verwijderen, mits hiervan den Minister van Oorlog kennis gevende.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister van Oorlog.

Bij ziekte of afwezigheid van den Hoofd-Intendant, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie *„op last”* gevoerd door het Hoofd van de VIe Afdeeling van het Departement van Oorlog.

Art. 15. In oorlogstijd of bij mobilisatie treedt de Hoofd-Intendant bij het Hoofdkwartier op als Chef der Intendance.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage F.

Instructie *voor de Kommandanten der artillerie in de verdedigingsstellingen.*

Art. 1. De Kommandant der artillerie in eene verdedigingsstelling staat in tijd van vrede onmiddellijk onder de bevelen van den Kommandant der Vesting-artillerie.

Art. 2. Hij heeft onder zijne bevelen de magazijnmeesters en het verdere personeel, ingedeeld bij de artillerie-magazijnen tot zijne stelling behoorende.

Ten opzigte van dit personeel gelden voor hem, voor zooveel toepasselijk, de bestaande voorschriften, naar welke hij, als Afdeelings-kommandant, met het onder zijne bevelen gestelde personeel te handelen heeft.

Art. 3. Hij heeft het toezigt en het beheer over het artillerie-materieel, dat opgelegd is in de magazijnen, tot zijne stelling behoorende, en is verantwoordelijk voor de goede administratie, behoudens de geldelijke verantwoordelijkheid van de magazijnmeesters.

Art. 4. Voor de dienst, betreffende het materieel der artillerie, is hem een officier toegevoegd, die voornamelijk belast moet worden met het toezigt over de werkzaamheden in de magazijnen.

In plaatsen, waar geen Vesting-artillerie in garnizoen is, zal de dienst voor het materieel door den magazijnmeester worden waargenomen.

Art. 5. Hij moet zich volkomen bekend maken met al hetgeen op de verdediging der stelling onder zijn beheer betrekking heeft, tot welk einde door hem, zooveel noodig, gegevens aan zijn ambtgenoot voor de genie kunnen worden gevraagd.

Hij wijdt zijne bijzondere zorg aan datgene, wat tot den werkkring der artillerie behoort of daarop van invloed kan zijn.

Art. 6. Hij zorgt, dat in zijn archief alle gegevens voorhanden zijn, die in oorlogstijd voor de artillerie noodig of dienstig kunnen zijn.

Onder meer moeten in zijn archief aanwezig zijn:

1°. memoriën omtrent de verdediging van de stelling en van hare verschillende sterkten, voor zooveel de artillerie betreft;

2°. uitrustingstaten van alle sterkten, tot de stelling behoorende, benevens inventarissen van het voorhanden materieel onder zijn beheer;

3°. zooveel mogelijk alle gegevens omtrent de hulpmiddelen, voorhanden binnen de sterkten en hare omstreken, voor zoover die voor de artillerie van nut kunnen zijn.

Voormelde bescheiden en alle andere, die uit haren aard daartoe in de termen vallen, behooren tot zijn geheim archief met uitzondering van de magazijns-inventarissen.

Art. 7. Binnen drie maanden na het aanvaarden zijner betrekking deelt hij aan den Kommandant der Vesting-artillerie mede, in hoever hij zich kan vereenigen met den inhoud der in het voorgaande artikel bedoelde memoriën.

Deze termijn wordt tot zes maanden verlengd, indien de memorie nieuw opgemaakt of belangrijk gewijzigd moet worden. De Minister van Oorlog is bevoegd, daarvoor een langeren termijn te verleenen.

Art. 8. Hij zal desgevorderd aan den Kommandant der genie in de stelling de noodige adviezen en inlichtingen geven over alle te maken werken en gebouwen, die voor de artillerie bestemd zijn, of tot de verdediging der stelling behooren, alsmede over de veranderingen, welke die werken en gebouwen moeten ondergaan.

Bij verschil van gevoelen zal hij eene nota van bedenkingen bij het ontwerp overleggen en daarvan onmiddellijk een afschrift doen toekomen aan den Kommandant der Vesting-artillerie.

Art. 9. Hij draagt zorg, dat het materieel, onder zijn beheer gesteld, zooveel mogelijk wordt opgesteld of opgelegd ter plaatse, waar het in oorlogstijd moet worden gebezigd en dat het onderhoud en beheer door het daarmede belaste personeel volgens de bestaande voorschriften plaats vindt.

Art. 10. Hij zorgt:

1°. dat het materieel op oordeelkundige wijze wordt opgelegd en dat het belasten der vloeren en het gebruik der verschillende localen worden geregeld in overleg met den Kommandant der genie of den door dezen daartoe aan te wijzen officier der genie ter plaatse;

2°. dat van alle gebreken, welke ontstaan aan gebouwen, die bij de artillerie in gebruik zijn, en welke aan het behoorlijk onderhoud van het opgelegde materieel kunnen schaden, onmiddellijk kennis wordt gegeven aan den Kommandant der genie in de stelling, alsmede dat genoemde Kommandant ook in kennis wordt gesteld met alle andere herstellingen en verbeteringen, die aan deze gebouwen worden gewenscht;

3°. dat het artillerie-materieel volgens de bestaande voorschriften wordt aangewend;

4°. dat de werkzaamheden in de magazijnen, zooveel mogelijk, zoodanig worden geregeld, dat in niet meer localen wordt gewerkt dan de magazijnmeester door het magazijns-personeel kan doen gadeslaan. Aan den magazijnmeester moet vooraf worden kennis gegeven van de werkzaamheden, die in de magazijnen moeten verrigt worden;

5°. dat het materieel, benoodigd voor de oefening van het personeel, in voldoende toestand verkeert, waarbij in acht genomen moeten worden de daaromtrent gemaakte bepalingen;

6°. dat „herstelbaar" materieel zoodra mogelijk hersteld en het „onbekwaam" tot onbekwaamstelling voorgedragen wordt;

7°. dat, ter vervanging van „onbekwaam" materieel, hetwelk tot de

uitrusting of oefening in de stelling behoort, „bekwaam" materieel wordt aangevraagd;

8°. dat voor het vervoer van materieel de noodige scheepsruimte volgens de bestaande voorschriften wordt aangenomen, of wel dat dit vervoer op eene andere wijze wordt geregeld; zoo noodig; doet hij de vereischte spandiensten aanvragen en in dienst nemen, nadat hij daartoe magtiging heeft ontvangen van den Kommandant der Vesting-Artillerie;

9°. dat zonder bijzonder bevel geen ander dan „bekwaam" materieel wordt verzonden;

10°. dat bij verzending van buskruid, munitiën en andere ontplofbare bestanddeelen de daarvoor gemaakte bepalingen stipt worden nagekomen en de conducteurs en adsistenten in geschrifte of in gedrukten bekend worden gemaakt met hunne verpligtingen en met de voorschriften omtrent het vervoer van die stoffen;

11°. dat bij de verzending van vuurmonden, overeenkomstig de voorschriften, daarvan beschrijvingslijsten worden opgemaakt en gezonden aan den Kommandant der Vesting-artillerie, die deze voor „gezien voor verzending" teekent en daarna doet toekomen aan den Kommandant, onder wien het magazijn behoort, waarvoor de verzending bestemd is; — laatstgenoemd zendt de stukken, na ontvangst der vuurmonden, op nieuw naar den Kommandant der Vesting-artilllerie, die ze, na door hem voor „gezien voor ontvangst" geteekend te zijn, terugzendt; — geschiedt de verzending naar de Artillerie-Stapel- en Constructie-magazijnen of naar 's Rijks Gieterij van bronzen geschut, dan worden de beschrijvingslijsten door den Kommandant der Vesting-artillerie aan de Directeuren der genoemde Inrigtingen gezonden, na door hem voor „gezien voor verzending" geteekend te zijn, terwijl bij ontvangst uit de Artillerie-Stapel- en Constructie-magazijnen de Kommandant der artillerie in de verdedigingsstelling, in wiens magazijnen de ontvangst plaats heeft, met de beschrijvingslijsten handelt als voren is omschreven;

12°. dat, bij ontvangst van materieel uit andere magazijnen, de toestand daarvan wordt onderzocht en, onvoldoende zijnde, behoorlijk wordt geconstateerd alsvorens dat materieel in ontvangst genomen en opgelegd wordt; nopens gebreken, die bij het transport kunnen ontstaan zijn, alsmede nopens het gedurende het transport of bij het lossen verloren raken van voorwerpen, wordt, overeenkomstig de bestaande bepalingen, proces-verbaal opgemaakt; bij ontdekking van belangrijke gebreken aan nieuw materieel wordt hiervan onmiddellijk kennis gegeven aan den Kommandant der Vesting-artillerie;

13°. dat, bij ontdekking van ontvreemding van artillerie-materieel, daarvan onverwijld kennis wordt gegeven aan den Plaatselijken of Garnizoens-kommandant en aan het hoofd der Politie ter plaatste, met overlegging van een exemplaar van het door den Magazijnmeester in drievoud opgemaakte proces-verbaal, waarin alles moet worden vermeld wat de Magazijnmeester met betrekking tot het ontvreemde kan constateren; van dit proces-verbaal wordt tevens een exemplaar gezonden aan den Kommandant der Vesting-Artillerie, wien tevens mededeeling geschiedt van de pogingen en maatregelen, die in het werk gesteld zijn tot ontdekking van den ontvreemder en het ontvreemde; het derde exemplaar van het proces-verbaal wordt gehouden door den Magazijnmeester voor zijne materieele verantwoording; en

14°. dat de noodige registers worden aangehouden van het voorhanden geschut, het eventueel in onderzoek gegeven materieel, de in gebruik zijnde affuiten en voertuigen, enz. — een en ander overeenkomstig de bestaande of later te geven voorschriften.

Art. 11. Hij is bevoegd, uit de magazijnen in zijne stelling, tegen behoorlijk bewijs, door den magazijnmeester te doen afgeven en in uitgaaf stellen alle zoodanige voorwerpen of bestanddeelen, welke noodig zijn tot herstelling van materieel of tot aanmaak van munitiën, alsmede al hetgeen tot oefening van het personeel der artillerie of tot eenig ander doel door hem noodig of nuttig wordt geoordeeld.

Hij is eveneens bevoegd, „onbekwaam” beddinghout te doen benutten tot het maken van nissen, zodenpennen, of tot andere doeleinde.

De van een en ander vervaardigde voorwerpen worden, voor zoover zij niet verbruikt zijn, weder in de magazijnen ingeleverd.

Art. 12. Bij het ontstaan van brand bepaalt hij, of de brandbluschgereedschappen, zonder gevaar voor de magazijnen, ter hulp kunnen worden afgestaan.

Hij zorgt, dat de daaraan bekomen schade ten spoedigste wordt hersteld.

Art. 13. Indien het personeel der Afdeeling niet toereikend is, om te voorzien in de artillerie-werkzaamheden, of indien de oefening van dit personeel daaronder zou lijden, wordt door hem aan den Kommandant der Vesting-artillerie magtiging gevraagd tot het in dienst nemen van infanteristen of burgerwerklieden.

Voor zoover de infanteristen betreft, treedt hij vooraf in overleg met den betrokken kommanderende officier.

Art. 14. Hij geeft kennis aan den Kommandant der Vesting-artillerie van alle bestaande gebreken, leemten, enz, waarin hij niet kan voorzien, zoowel ten opzigte van het personeel als ten opzigte van het materieel, en onderwerpt alle voorstellen dienaangaande aan den Kommandant der Vesting-artillerie.

Art. 15. Hij behoeft magtiging van den Kommandant der Vesting-artillerie, om buiten zijne standplaats inspectie te gaan houden over personeel of materieel.

De inspectiën over het materieel moeten in den regel in het voorjaar plaats hebben en dienstbaar worden gemaakt aan het bepalen van de werkzaamheden, die in den loop van den zomer moeten worden verrigt.

Hij is bevoegd, zich op die inspectiën te doen vergezellen door den adjudant zijner Afdeeling, of den officier, hem voor het materieel toegevoegd.

Art. 16. De Minister bepaalt, welke periodieke stukken door den Kommandant der artillerie worden opgemaakt en ingezonden.

Voorts doet de Kommandant der artillerie van alle buitengewone belangrijke gebeurtenissen, zoowel het personeel als het materieel betreffende, onverwijld verslag aan den Kommandant der Vesting-artillerie.

Art. 17. Hij is bevoegd zich in zijn persoonlijk belang gedurende vier dagen uit zijne standplaats te verwijderen, mits hiervan kennis gevende aan den Kommandant der Vesting-artillerie.

Voor langer verlof behoeft hij diens toestemming.

Bij ziekte of afwezigheid van den Kommandant der artillerie, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister van Oorlog zal

zijn voorzien, het bevel gevoerd door den in ancienneteit op hem volgenden officier zijner Afdeeling.

Art. 18. Aangezien de Kommandant der artillerie in oorlogstijd of bij mobilisatie onder de onmiddellijke bevelen van den Minister van Oorlog kan optreden als Algemeen Kommandant van de stelling, moet hij reeds in vredestijd zijne zorgen wijden aan alles wat betrekking heeft op de voorbereiding tot de verdediging zijner stelling.

Hij overlegt met den Kommandant der genie, hoe het best in het belang der verdediging gebruik is te maken van de alsdan te zijner beschikking staande middelen en doet, zoo noodig, dienaangaande voorstellen aan den Kommandant der Vesting-artillerie.

In voorschreven gevallen zelf geen Algemeeen Kommandant van de stelling zijnde, staat hij onder de onmiddellijke bevelen van den Algemeenen Kommandant der stelling.

Voorts gaat in de gevallen van oorlog of mobilisatie op hem, ten opzigte van zijn onderhoorig personeel en materieel, de magt over, die in vredestijd door den Kommandant der Vesting-artillerie wordt uitgeoefend.

Bijlage G.

Instructie *voor de Kommandanten der genie in de verdedigingsstellingen.*

Art. 1. De Kommandant der genie in eene verdedigingsstelling staat in tijd van vrede onmiddellijk onder de bevelen van den Inspecteur der Genie.

Art. 2. Hij heeft onder zijne bevelen de eerstaanwezend-ingenieurs en al het overige personeel der genie, benevens de militaire wachters, in zijne stelling, en verzekert zich, dat zij bij hunne dienstverrigtingen al de daarvoor geldende reglementen en voorschriften naauwkeurig opvolgen.

Indien hiervan wordt afgeweken, zorgt hij, dat de afwijkingen ten spoedigste hersteld worden.

Art. 3. Hij moet zich volkomen bekend maken met al hetgeen op de verdediging der stelling onder zijn beheer betrekking heeft, tot welk einde door hem, zooveel noodig, gegevens aan zijn ambtgenoot voor de artillerie kunnen worden gevraagd.

Hij wijdt zijne bijzondere zorg aan alles wat met de onderwaterzettingen in zijne stelling in verband staat.

Art. 4. Hij is verantwoordelijk voor den toestand der archieven tot zijne stelling behoorende en verzekert zich te dien einde, dat ook voor de gedeelten van het archief, die onder de eerstaanwezend-ingenieurs berusten, de noodige maatregelen van voorzorg genomen worden.

Art. 5. Behoudens de bevoegdheid, hem bij de 3de alinea van art. 6 toegekend, moeten in den regel alle ontwerpen, bestekken en verdere bescheiden, noodig, zoo wegens het maken van nieuwe, als wegens belangrijke verbeteringen aan bestaande verdedigingswerken en gebouwen, of wel van wijzigingen in de middelen voor onderwaterzetting, enz., door hem worden opgemaakt, terwijl bovendien op de uitvoering dier werken, voor zooveel deze tot het gebied van zijne standplaats behooren, door hem toezigt moet worden gehouden.

Art. 6. De in het voorgaand artikel bedoelde ontwerpen moeten, voor zooveel zij verdedigingswerken betreffen, opgemaakt worden in

overleg met den Kommandant der artillerie in de stelling, en, voor zooveel zij betrekking hebben op gebouwen voor huisvesting, verpleging, enz. van militairen, in overleg met de over zoodanige gebouwen gestelde autoriteiten.

Van dit overleg moet blijken uit eene door den Kommandant der genie bij elk ontwerp te voegen nota van toelichting, die, bestaat er verschil van gevoelen tusschen dien Kommandant en de autoriteiten met wie overleg heeft plaats gehad, vergezeld moet zijn van eene door deze laatste opgemaakte nota van bedenkingen.

De Kommandant der genie is bevoegd het opmaken en vervaardigen der ontwerpen en der overige stukken, in art. 5 bedoeld, op te dragen aan de eerstaanwezend-ingenieurs in zijne stelling, of wel, met of zonder hunne tusschenkomst aan het onder hunne bevelen gesteld personeel, zoomede om voor het onmiddellijk toezigt op de uitvoering der in dat artikel bedoelde werken, over dat personeel te beschikken.

Art. 7. De Kommandant der genie ontvangt van de eerstaanwezend-ingenieurs in zijne stelling, in enkelvoud of duplo, naar gelang hij dit verlangt, alle ontwerpen buiten die, in de beide voorgaande artikelen bedoeld, benevens de verder hiervoor gevorderd wordende bescheiden en rapporten.

Hij beoordeelt die stukken en zendt ze, bij instemming met den inhoud, voorzien van zijn visum, of anders vergezeld van zijne consideratiën en zijn advies (altijd in stelligen vorm) aan den Inspecteur der Genie.

Art. 8. Hij moet voor elke standplaats van een eerstaanwezend-ingenieur, overeenkomstig de voorschriften daartoe door den Inspecteur der Genie te geven, registers doen aanleggen, volgens vast te stellen model, waarin al de in zijne stelling gelegen verdedigingswerken, de voor de daarin te stellen onderwaterzettingen gemaakte werken, de militaire gebouwen in zijne stelling en al de overige daarin aanwezige en onder zijn beheer staande eigendommen van het Rijk, behalve de geniegoederen, zoo volledig mogelijk in hunne onderdeelen zijn omschreven.

Art. 9. Hij moet jaarlijks tweemaal de verdedigingswerken en, voor zooveel hem noodig voorkomt, ook de militaire gebouwen en gronden, in zijne stelling gelegen, inspecteren.

Hij is bevoegd, zich op die Inspectiën te doen vergezellen door den betrokken eerstaanwezend-ingenieur.

Art. 10. Hij beslist op de verzoeken van de opzigters van fortificatiën en militaire wachters in zijne stelling om een huwelijk aan te gaan.

Art. 11. Hij onderwerpt aan den Inspecteur:

a. zijne aanvragen tot het bezoeken van belangrijke werken, die in zijne stelling in uitvoering zijn buiten zijne standplaats.

In spoedeischende gevallen kan hij die werken evenwel zonder voorafgaande magtiging in oogenschouw gaan nemen, mits hiervan onmiddellijk kennis gevende aan den Inspecteur;

b. de aanvragen om binnenlandsch verlof voor langer dan 14 dagen en die om buitenlandsch verlof.

Binnenlandsch verlof tot 14 dagen kan door den Kommandant der genie worden verleend aan het onder hem gestelde personeel der genie en aan de militaire wachters in zijne stelling.

Van het aan een eerstaanwezend-ingenieur verleend verlof geeft hij kennis aan den Inspecteur;

c. de verzoeken van de officieren in zijne stelling om een huwelijk aan te gaan;

d. de voordragten tot het toekennen van pensioen, nonactiviteit en ontslag uit de dienst aan officieren, benevens die tot het bijeenroepen van een raad van onderzoek;

e. de voordragten en aanvragen tot ontslag uit de dienst betreffende militaire wachters in zijne stelling.

Art. 12. Hij benoemt een der onder zijne bevelen gestelde officieren voor de opnemingen van termijnen van oplevering of betaling van in uitvoering zijnde werken.

Bedoelde opnemingen kunnen ook door hem geschieden en in bijzondere gevallen kan de persoon, daarvoor te bestemmen, door den Inspecteur worden aangewezen.

Art. 13. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Kommandant der genie aan den Inspecteur moeten worden gezonden.

Voorts doet de Kommandant der genie van alle buitengewone belangrijke gebeurtenissen, zoowel het personeel als het materieel betreffende, onverwijld verslag aan den Inspecteur.

Art. 14. Hij is bevoegd zich in zijn persoonlijk belang gedurende vier dagen uit zijne standplaats te verwijderen, mits hiervan kennis gevende aan den Inspecteur.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Inspecteur.

Bij ziekte of afwezigheid van den Kommandant, wordt, in afwachting dat in zijne dienst door den Minister van Oorlog zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie *„op last"* gevoerd door den eerstaanwezend-ingenieur in zijne standplaats.

Art. 15. Aangezien de Kommandant der genie in oorlogstijd of bij mobilisatie onder de onmiddellijke bevelen van den Minister van Oorlog kan optreden als Algemeen Kommandant van de stelling, moet hij reeds in vredestijd zijne zorgen wijden aan alles wat betrekking heeft op de voorbereiding tot de verdediging zijner stelling. Hij overlegt met den Kommandant der artillerie, hoe het best in het belang der verdediging gebruik is te maken van de alsdan te zijner beschikking staande middelen en doet, zoo noodig, dienaangaande voorstellen aan den Inspecteur.

In de voorschreven gevallen geen Algemeen Kommandant van de stelling zijnde, staat hij onder de onmiddellijke bevelen van dien Kommandant.

No. 158. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 29sten April* 1880, *no.* 53, *houdende bekorting der schriftelijke behandeling van zaken, betreffende de directe belastingen, invoerregten en accijnsen.* (*Verz. no.* 44).

DE MINISTER VAN FINANCIEN.

Herzien de resolutien van 30 April 1862, no. 58 (*Verz. no.* 41), en 29 October 1869, no. 67 (*Verz. no.* 184) (1);

Overwegende dat de schriftelijke behandeling van zaken betreffende de directe belastingen, invoerregten en accijnsen, zooals die thans is geregeld, kan worden bekort en verduidelijkt;

---

(1) Bijv. 1869, no. 307. *Red.*

Heeft goedgevonden en verstaan te bepalen:

§ 1. Voor het vragen en geven van berigt of raad omtrent verzoekschriften of andere zaken nopens de directe belastingen, invoerregten en accijnsen wordt gebruik gemaakt van omslagen, waarvan het formulier onder no. 10 in de reeks *verschillende stukken* wordt opgenomen.

§ 2. Aan het hoofd van den omslag wordt de zaak beknopt doch duidelijk vermeld.

De appointementen voor de eerste toezending aan de betrokken ambtenaren worden in de daarvoor bestemde ruimte op de eerste bladzijde ingeschreven.

§ 3. Alle berigten, nadere vragen en inlichtingen worden naar tijdsorde onder elkander op den omslag geschreven, met het advies van den steller, zoo dit gevraagd is, aan het slot.

§ 4. De ambtenaar, voor wiens berigt ruimte ontbreekt, hecht tot verdere behandeling der zaak een vel papier aan den omslag.

§ 5. De berigten, vragen en antwoorden worden geschreven op twee derden der breedte van het blad.

Op de ter linkerzijde overblijvende strook vermeldt de steller aan het hoofd het volgnummer van zijn register van uitgaande stukken, en aan den voet het adres. Beneden de onderteekening wordt over de geheele breedte van het blad eene streep getrokken.

§ 6. Heeft de provinciale inspecteur of de controleur bij een berigt van een ander ambtenaar eene aanmerking of opheldering te voegen, geschikt om in eene beknopte aanteekening vervat te worden, dan kan hij deze ter zijde van dat berigt stellen.

Dergelijke aanteekingen worden steeds geparafeerd.

Zij mogen in geen geval het gevraagde advies inhouden (vg. § 3).

§ 7. De bijlagen van het adres of stuk, waartoe het onderzoek betrekking heeft, worden daaraan vastgehecht, voor zooveel dit gevoegelijk kan geschieden.

§ 8. Naarmate verdere stukken aan den omslag worden toegevoegd, worden deze, in de volgorde waarin het eerst naar die stukken verwezen wordt, ingeschreven op de lijst welke iederen omslag vergezelt.

Het formulier dezer lijst wordt onder no. 10*a* in de reeks *verschillende stukken* opgenomen.

Stukken die bij elkander behooren en tegelijk bij den omslag worden gevoegd, bijv. een proces verbaal van bekeuring met memorie van toelichting, nota's van kosten enz., worden te zamen in één post ingeschreven.

§ 9. Bij verwijzing in de berigten naar bijlagen van den omslag wordt het volgnommer, waaronder deze in de lijst voorkomen, steeds vermeld.

§ 10. De vorenstaande bepalingen gelden niet voor briefwisseling over zaken, waaromtrent geen berigt van verschillende ambtenaren behoeft te worden ingewonnen. Blijkt in den loop eener briefwisseling dat dergelijk onderzoek noodig is, dan wordt voor de verdere behandeling der zaak een omslag gebruikt.

§ 11. Indien bijzondere omstandigheden dit wenschelijk maken kan, bij afwijking van het vorenstaande, berigt en raad gevraagd of gegeven worden in den gewonen vorm van ambtelijke brieven.

Deze vorm wordt steeds gevolgd ten opzigte van autoriteiten of per-

sonen, niet behoorende tot het vak der directe belastingen, invoerregten en accijnsen.

§ 12. De omslagen, gebruikt tot het inwinnen van berigt omtrent verzoeken om benoeming tot ontvanger of deurwaarder, worden door den provincialen inspecteur, in wiens inspectie de betrekking te vervulllen is, bij de gewone voordragt aan het Hoofdbestuur overgelegd.

§ 13. Periodieke staten worden steeds zonder geleidebrief ingezonden, tenzij bij een bijzonder voorschrift uitdrukkelijk anders is bepaald.

De dagteekening onder de staten is die der verzending. Naast de dagteekening wordt het volgnummer van het register van uitgaande stukken vermeld.

§ 14. Wanneer de provinciale inspecteur een bij hem ingekomen afzonderlijk berigt aan het Hoofdbestuur zendt, zonder daarbij iets op te merken of eenig voorstel te doen, stelt hij op den linkerkant der eerste bladzijde van het stuk de volgende aanteekening:

No. .

Gezien en opgezonden aan het Departement van Financiën.

. . . . . . den . . . . . . 18 . .

De Prov. Inspecteur,

. . . . . .

§ 15. De tweede zinsnede van § 3 der resolutie van 30 Apil 1862, no. 53 (*Vers. no.* 41) geldt alléén voor stukken, bestemd om te blijven in het archief van hem die ze ontvangt.

§ 16. Deze instructie komt in werking op 1 Julij 1880. Zij vervangt de resolutie van 29 October 1869, no. 67 (*Vers. no.* 184), doch brengt geene verandering in de bijzondere voorschriften welke door de behandeling van enkele bepaalde zaken bestaan.

Ter behandeling van de verzoekschriften en andere stukken, welke regtstreeks bij de provinciale inspecteurs en controleurs inkomen, wordt door hen bij tijds het noodige materieel van de modellen nos. 10 en 10*a* (*verschillende stukken*) aangevraagd, en wel voor het loopend jaar vóór 20 Mei e. k.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

Bijlage.

(Vg. § 1.)

DIRECTE BELASTINGEN, INVOERREGTEN EN ACCIJNSEN.

ONDERWERP.

Verzoekschrift van . . . . ., te . . . . ., om vrijdom van accijns voor . . . kilogram ruw zout per jaar ten behoeve zijner huidenzouterij.

APPOINTEMENTEN.

Gezonden aan den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te . . . ., om berigt en raad.

's Gravenhage, den . . . . 188 . , No. .

De Hoofddirecteur
der directe belastingen, invoerregten en accijnsen,

. . . .

Als voren aan den Controleur der directe belastingen enz. te . . . ., den . . . . 188 ., No. . De Prov. Inspecteur, ...	Als voren aan den Ontvanger der directe belastingen enz. te . . . ., den . . . . 188 ., No. . De Controleur, ...
Als voren aan den Commies-dienstgeleider te . . . ., den . . . . . . 188 . , No. . De Ontvanger, ...	

No. . .

Bij onderzoek ter plaatse is mij gebleken dat . . . .

Ik ben alzoo van gevoelen dat het verzoek kan worden ingewilligd.

. . . ., den . . . . . . 188 . .

De Commies-dienstgeleider,

. . . . .

Aan den Ontvanger
der directe belastingen enz.
te . . . . .

No. . .

—

Conform.

. . . ., den . . . . . 188 . .

De Ontvanger,

. . . .

Aan den Controleur
der directe belastingen enz.
te . . . . . .

No. . .

—

Is voor de oprigting der huidenzouterij vergunning verkregen? (Verg. *Verzameling* 1860 no. 75 en *Verzameling* 1875 no. 73, art. 2-X.)

. . . ., den . . . . . 188 . .

De Controleur,

. . . .

Aan den Ontvanger
der directe belastingen enz.
te . . . . . .

No. . .

—

Blijkens het bijgevoegd schrijven van den Burgemeester (Bijlaag no. 1) is vergunning tot oprigting verleend.

. . . ., den . . . . . 188 . .

De Ontvanger,

. . . .

Aan den Controleur
der directe belastingen enz.
te . . . . . .

No. . .

—

Met het oog op de bijzonderheden, door den Ontvanger meêgedeeld, stel ook ik voor het verzoek in te willigen.

. . . ., den . . . . . 188 . .

De Controleur,

. . . .

Aan den Provincialen
Inspecteur der directe
belastingen enz.
te . . . . . .

No. . .

—

Conform.

. . . ., den . . . . . 188 . .

De Prov. Inspecteur,

Aan Zijne Excellentie
den Minister van Financien.

(Vg. § 10, 2e zinsnede.)

DIRECTE BELASTINGEN, INVOERREGTEN EN ACCIJNSEN.

ONDERWERP.

Stukken betreffende de vraag van den Ontvanger te . . . . . of de voorwaarden, verbonden aan de vergunning om uit de zoutziederij van A . . . . . . hoeveelheden beneden 100 kilogram uit te slaan met accijnskwitantie, ook toepasselijk zijn voor dergelijke uitslagen uit de fabriek van B . . . . .

APPOINTEMENTEN.

Gezonden aan den Controleur der directe belastingen enz. te . . . . ., ten einde te berigten bij welke resolutie de vergunning voor de fabriek van B. . . . . is verleend.

. . . ., den . . . . . 188 ., No. .

De Prov. Inspecteur,

. . . .

Als voren aan den Ontvanger der directe belastingen enz. te . . . . . ., den . . . . 188 ., No. .

De Controleur,

. . . .

No. .

—

Voor de fabriek van B. . . . . is geene vergunning bekend. Volgens den fabriekant zijn echter de bedoelde uitslagen reeds eenige jaren toegelaten. Zooveel is zeker dat ook mijn ambtsvoorganger daarvoor documenten afgaf.

. . . ., den . . . . . 188 . .

De Ontvanger,

. . . .

Aan den Controleur
der directe belastingen enz.
te . . . . .

No. . .
—

Ook uit het archief der contrôle blijkt niet dat de vergunning is verleend.

. . . . ., den . . . . . 188 . .
De Controleur,
. . . .

Aan den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz.
te . . . . .

No. . .
—

Den zoutzieder aan te raden de vergunning alsnog te vragen.

. . . . ., den . . . . . 188 . .
De Prov. Inspecteur,
. . . .

Aan den Controleur der directe belastingen enz.
te . . . . .

No. . .
—

De aanvraag is hierbij gevoegd (Bijlaag no. 1).

Ik stel voor de vergunning te verleenen onder dezelfde voorwaarden als bij de resolutie van . . . . , ... , No. . ., zijn gesteld voor de fabriek van A. . . . .

De omstandigheden zijn voor beide fabrieken gelijk.

. . . . ., den . . . . . 188 . .
De Controleur,
. . . .

Aan den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz.
te . . . . .

No. . .
—

Conform.

. . . . ., den . . . . . 188 . .
De Prov. Inspecteur,
. . . .

Aan Zijne Excellentie den Minister van Financien.

No. 159. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 14*den April* 1880, *no.* 80, *houdende vaststelling eener toelage voor commiesen der* 4*de klasse voor de actieve dienst der directe belastingen, invoerregten en accijnsen tot vergoeding van onkosten.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien van den 9den April 1880, no. 33, afdeeling Personeel;

Herzien Ons besluit van den 13den Februarij 1875, no. 16;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met intrekking van Ons voormeld besluit aan de commiesen der vierde klasse voor de actieve dienst der directe belastingen, invoerregten en accijnsen, tot vergoeding van onkosten eene toelage toe te kennen ten bedrage van *sestig gulden* (*f* 60) 's jaars.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking met den *eersten September* 1880.

Onze Minister van Financien is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 14*den April* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Financien.
(*Get.*) VISSERING.

No. 160. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 30*sten April* 1880, *no.* 10, *houdende concessie tot heffing van schutgelden aan het verlaat in het Noordbroeksterdiep met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 26 April 1880, no. 51, Afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van het waterschap Jagerswijk, Spitsbergen en Kostverloren, wordt tot 1 Mei 1883 concessie verleend tot heffing van regten voor de doorschutting aan het verlaat, in het Noordbroeksterdiep, overeenkomstig het door dat bestuur den 11 October 1879 vastgesteld en bij dit besluit gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud en behoorlijke bediening van het verlaat, en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 30sten April 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Tarief *van regten voor doorschutting aan het verlaat in het Noordbroeksterdiep te Sappemeer.*

Art. 1. Van elk vaartuig, beladen of onbeladen, gemeten of niet gemeten, dat het verlaat passeert, zal van ieder kubieken meter Nederlandsch binnenton geheven worden: een en een halve cent.

Van elken balk, onverschillig van welke soort, vijf cent.

Art. 2. Wanneer tusschen den pachter of gaarder en den schipper van het schip, dat het verlaat zal doorvaren, verschil ontstaat over de grootte van het schip, zal de beslissing van het bestuur worden ingeroepen, waaraan partijen zich zullen moeten onderwerpen.

Behoort bij Koninklijk besluit van 30 April 1880, no. 10.

Mij bekend.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 161. Resolutie *van den* Minister van Oorlog, *van den 30sten April* 1880, *le afd., secretariaat no.* 48, *houdende bepalingen omtrent het aangaan van huwelijken van vrijwillig dienende militairen beneden den rang van officier.*

's Gravenhage, den 30sten April 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Heeft goedgevonden, met wijziging in zooverre van het voorgeschrevene onder I der beschikking van 26 Februarij 1879, no. 86 (*R. M.* 1879, II, bladz. 72) (1), te bepalen:

1°. dat gehuwd mogen zijn bij de korpsen Bereden Artillerie en het korps Pontonniers de sergeanten, wachtmeesters en fouriers, die langer dan zes jaren onafgebroken in den graad van onderofficier hebben gediend, en bij de Koninklijke Militaire Akademie 3 oppassers der cavalerie en 3 tamboers;

2°. dat van de sergeanten, wachtmeesters en fouriers bij de korpsen Bereden Artillerie en het korps Pontonniers slechts een bepaald aantal zal deelen in de voorregten, onder A en B van punt V dier beschikking bedoeld, te weten: 12 bij het 1ste en 10 bij het 2de regiment Veld-artillerie; 6 bij het regiment Rijdende Artillerie en 9 bij het korps Pontonniers.

(*Get.*) REUTHER.

(1) Bijv. 1879, no. 69. *Red.*

No. 162. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den 30sten April* 1880, *IIe afd., Gen. Staf no.* 49, *houdende aanvulling van het reglement op de eerbewijzingen en saluten aan boord van Zijner Majesteits schepen.*

's Gravenhage, den 30*sten April* 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt, door deze, ten vervolge op de beschikking van den Minister van Oorlog van 6 Februarij 1871, no. 45 P (*R. M.* 1871, bl. 12) (1), ter kennis van de Landmagt, dat, bij Koninklijk besluit van 29 Maart jl., no. 12, art. 22 van het *Reglement op de eerbewijzingen en saluten aan boord van Zijner Majesteits schepen*, vastgesteld bij Zijner Majesteits besluit van 22 Januarij 1871, no. 11, is aangevuld als volgt:

„Vlagofficieren in commissie, die geen Vlootvoogd, Eskader-Kommandant of Kommandant van de Zeemagt ter plaatse zijn, voeren aan boord van het schip of vaartuig, waarop zij zich bevinden, in stede van de Nederlandsche kommandovlag, de Nederlandsche vlag, voorzien met zooveel witte ballen in het roode doek als er sterren in de epauletten of andere distinctieven gedragen worden, respectievelijk aan den grooten vóór- of kruistop, overeenkomstig hunnen rang en blijft de kommandovlag van den bevelvoerenden officier of de wimpel gedurende hun verblijf aan boord geheschen.

„Opperofficieren van de Landmagt in commissie voeren dergelijke vlag als hiervoren is bepaald voor de vlagofficieren, met wier rangen de hunne overeenkomt."

(*Get.*) REUTHER.

No. 163. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den 30sten April* 1880, *VIIIe afd. Intendance, no.* 74, *betreffende een gelijkvormige invulling der bewijzen van vervoer voor militaire getuigen in strafzaken.*

's Gravenhage, den 30*sten April* 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Het wenschelijk achtende, dat de bewijzen van vervoer per spoortrein of stoomboot en de passage-billetten voor veren, voor onderofficieren en soldaten (maréchaussée's uitgezonderd), die als getuige in strafzaken voor den burgerlijken of militairen regter moeten verschijnen, steeds op gelijke wijze worden ingevuld;

Heeft goedgevonden:

A. In te trekken de beschikking van 22 Februarij 1877, no. 55 I (*R. M.* 1877, II, bladz. 35);

B. Te bepalen:

§ 1. In de hierbedoelde bewijzen en passage-billetten moet worden vermeld:

a. de naam of namen van de getuigen, op de wijze, aangewezen op model No. 3, behoorende bij de beschikking van 25 November 1879, VIIIe Afd., no. 20 (*R. M.* 1879, I, bladz. 53) (2),

---

(1) Bijv. 1871, no. 54. *Red.*
(2) Bijv. 1879, no. 246.

b. de plaats waar en de regter, voor wien de getuigen moeten verschijnen,

c. de aard der zaak, waarin getuigenis moet worden afgelegd, een en ander te putten uit de dagvaardingen, waarvan de belanghebbenden zijn voorzien.

§ 2. Het doel der reis in vermelde bewijzen en passage-billetten moet, overeenkomstig de punten *b* en *c* van § 1, worden gesteld, als volgt:

a. bij de heenreis:

„....... ten einde getuigenis der waarheid af te leggen voor (*het Hoog Militair Geregtshof*, *den Krijgsraad*, *de Officieren-Commissarissen*, *den Regter-Commissaris*, *het Geregtshof*, *de Regtbank* of *den Kantonregter*) te (*plaats*), in de zaak van (*naam* of *namen*), beschuldigd van (*aard van het feit*),"

b. bij de terugreis:

„....... ten einde naar zijn korps terug te keeren; heeft getuigenis der waarheid afgelegd voor enz.," als in punt *a* voor de heenreis omschreven.

(*Get.*) REUTHER.

No. 164. Circulaire *van* Gedeputeerde Staten van Zeeland, *van den* 30*sten April* 1880, *no.* 27, *houdende invorderbaarheid der bijdrage voor pensioen ingeval van verpligte tijdelijke afwezigheid van hulponderwijzers.* (*P. B. no.* 47).

Aan de collegien van Burgemeester en Wethouders in Zeeland.

Blijkens de van den Minister van Binnenlandsche Zaken op eene door ons gedane vraag ontvangen mededeeling is de Raad van toezigt op het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren van oordeel dat, wanneer een hulponderwijzer, met behoud van zijne betrekking, voor eenigen tijd met of zonder traktement afwezig heeft moeten zijn om wettige redenen, waartoe de vervulling van militaire verpligtingen behoort, die tusschentijd niet kan geacht worden afbreking van den diensttijd als onderwijzer te zijn. De bijdrage voor pensioen kan dus ook doorgaande worden ingevorderd.

Wij hebben de eer Uwe aandacht daarop te vestigen.

De Gedeputeerde Staten,
(*Get.*) v. KARNEBEEK, *Voorz.*
(*Get.*) E. FOKKER, *Griffier.*

No. 165. Notificatie *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 30*sten April* 1880, *no.* 24*a*, 2*e afdeeling*, *houdende het door den Koning goedgekeurde reglement voor het gebruik van het Eemskanaal c. a. in en van de los- en laadplaats in het verbindingskanaal bij het station te Groningen.* (*P. B. no.* 28.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 24 Maart 1880, onder no. 2, is vastgesteld hetgeen volgt:

Reglement *op de heffing en invordering van regten voor het gebruik van het Eemskanaal met bijbehoorende werken en van de los- en laadplaats in het verbindingskanaal bij het station.*

Art. 1. Voor het gebruik van het Eemskanaal en de bijbehoorende werken, alsmede van de los- en laadplaats in het verbindingskanaal, zijn ten behoeve der provincie regten verschuldigd naar het volgende tarief:

A. Bij de schutsluis te Farmsum.

1°. Wegens geladen schepen;

a. voor ieder zeeschip, per stère vier cent. . . . . . *f* 0.04.

b. voor ieder binnenschip, per stère (binnenton) zes cent. „ 0.06.

c. voor pramen of schepen, geladen met slijk of modder uit de haven te Delfzijl, per stère een cent. . . . . „ 0.01.

2°. wegens ledige of met ballast geladen schepen, de *helft* van het sub 1° vermeld regt.

Schepen minder dan 4000 kilogram of minder dan vier stère inhebbende, worden voor de betaling gelijkgesteld met ledige schepen, mits de voormelde vracht minder zij dan de helft der volle lading.

3°. voor houtvlotten, per strekkende meter twintig cent. . *f* 0.20.

4°. voor eene boot, sloep, timmervlot of losse balken per stuk vijf en twintig cent. . . . . – 0.25.

Van het regt wordt teruggave verleend voor schepen en wegens houtvlotten, welke van het kanaal slechts gebruik maken tot aan het dok, tot aan de verbindingssluis te Farmsum, of tot aan de schutsluizen in de Groeve, op vertoon van een bewijs van betaald regt aan dat dok of aan die sluizen,

a. wegens geladen schepen:

voor ieder zeeschip, per stère twee en vier tiende cent. *f* 0.02$\frac{4}{10}$.

voor ieder binnenschip, per stère (binnenton) drie en zes tiende cent. – 0.03$\frac{6}{10}$.

b. wegens ledige, daarmede gelijkgestelde of met ballast geladen schepen:

de *helft* van het sub *a* vermeld regt.

c. wegens houtvlotten, per strekkende meter tien cent. . *f* 0.10.

Van de zee- of binnenschepen, terugkomende van het dok, van die komende van de verbindingssluis te Farmsum, of van een der sluizen in de Groeve, wordt geheven:

a. wanneer zij geladen zijn:

voor ieder zeeschip, per stère een en zes tiende cent. . *f* 0.01$\frac{6}{10}$.

voor ieder binnenschip, per stère (binnenton) twee en vier tiende cent . . . . – 0.02$\frac{4}{10}$.

b. wanneer zij ledig zijn of daarmede gelijk gesteld of met ballast geladen:

de *helft* van het sub *a* vermeld regt.

B. Bij de schutsluizen in het verbindingskanaal nabij Farmsum, in de Groeve ten noorden en ten zuiden van het Eemskanaal, bij het Slochterdiep en in de Oosterhavensluis bij Groningen:

1°. Voor ieder schip, per stère een en vijf tiende cent . *f* 0.01$\frac{5}{10}$.

Wanneer zij ledig zijn, de helft van het regt.

2°. voor balken en alle andere soorten van hout, los of in vlotten, per strekkende meter, vier cent. . . . . *f* 0.04.

C. Bij de navolgende bruggen, gelegen over het kanaal:

No. 1. In den Cingelweg,
″ 2. ″ ″ Euvelgunnerweg,
″ 3. ″ ″ Slochterweg,
″ 4. ″ ″ Garmerwolderweg,
″ 5. ″ ″ Hamweg,
″ 6. ″ ″ Woltersummerweg,
″ 7. ″ ″ Woldweg,
″ 8. ″ ″ Graauwedijksterweg,
″ 9. ″ de Wirdummerlaan,
″ 10. ″ den Garreweersterweg,
″ 11. ″ ″ Siddebuursterweg,
″ 12. ″ ″ Opwierderweg,
″ 13. ″ de Eelwerderlaan,
″ 14. ″ den Amsweersterweg,
″ 15. ″ ″ Farmsummerweg,

voor ieder schip of houtvlot tien cent . . . . *f* 0.10, doch alleen voor het geval de brug voor de doorvaart van dit schip of houtvlot moet worden afgedraaid.

D. In het dok ten noorden van het Eemskanaal te Farmsum.

1°. Voor een verblijf korter dan 30 dagen:

a. voor ieder zeeschip, per stère een en vijf tiende cent. *f* $0.01\frac{5}{10}$.

b. voor ieder binnenschip, per stère (binnenton) twee cent. - 0.02.

2°. Voor een verblijf langer dan 29 dagen en korter dan 90 dagen:

a. voor ieder zeeschip, per stère drie cent . . . . . . *f* 0.03.

b. voor ieder binnenschip, per stère (binnenton) vier cent. - 0.04.

8°. Voor een verblijf langer dan 89 dagen en korter dan 200 dagen:

a. voor ieder zeeschip, per stère vier en vijf tiende cent. *f* $0.04\frac{5}{10}$.

b. voor ieder binnenschip, per stère (binnenton) zes cent. - 0.06.

Voor een langer verblijf dan 199 dagen wordt hetzelfde tarief van voren af aan toegepast.

E. *a.* In de Oosterhaven, die zich uitstrekt van het Winschoterdiep tot aan brug No. 1 over het Eemskanaal en de Oosterhavensluis,

b. aan de los- en laadplaats bij het station.

1°. Voor ieder zeeschip, per dag en per stère vier tiende cent. *f* $0.00\frac{4}{10}$.

2°. Voor ieder binnenschip per dag en per stère (binnenton) zes tiende cent . . . . - $0.00\frac{6}{10}$:

Langer dan acht dagen verblijvende, gedurende de vervolgdagen, per dag en per stère de helft van bovenstaande bedragen.

Het regt in de Oosterhaven kan telkens voor een jaar, bij vooruitbetaling, worden afgekocht, bij wijze van abonnement, door betaling.

g. voor schepen, die eens per maand de haven bezoeken, van eene som berekend naar 10 cent per stère;

b. voor schepen, die eens in de veertien dagen de haven bezoeken, van eene som berekend naar 20 cent per stère.

F. In de ligplaats van het Eemskanaal, tusschen de bruggen Nos. 1 en 2.

1°. Voor een verblijf van vijf dagen of korter:

a. voor ieder zeeschip, per stère vier tiende cent . . . *f* $0.00\frac{4}{10}$.

b. voor ieder binnenschip, per stère (binnenton) zes tiende cent . . . . - $0.00\frac{6}{10}$.

2°. Voor een verblijf van langer dan vijf dagen en korter dan 30 dagen:

a. voor ieder zeeschip, per stère een en twee tiende cent. *f* $0.01\frac{2}{10}$.

b. voor ieder binnenschip, per stère (binnenton) een en acht tiende cent . . . . ƒ $0.01\frac{8}{10}$.

3°. Voor een verblijf van langer dan negen en twintig dagen en korter dan negentig dagen:

a. voor ieder zeeschip, per stère twee en vier tiende cent. ƒ $0.02\frac{4}{10}$.

b. voor ieder binnenschip, per stère (binnenton) drie en zes tiende cent . . . . – $0.03\frac{6}{10}$.

4°. Voor een verblijf van langer dan negen en tachtig dagen en korter dan twee honderd dagen:

a. voor ieder zeeschip, per stère drie en zes tiende cent. . . . . ƒ $0.03\frac{6}{10}$.

b. voor ieder binnenschip, per stère (binnenton) vijf en vier tiende cent . . . . „ $0.05\frac{4}{10}$.

Bij een verblijf van langer dan een honderd negen en negentig dagen wordt voor elke vijf dagen of korteren termijn het tarief letter F 1° toegepast.

Indien een schip uit de Oosterhaven, na aldaar regt verschuldigd te zijn geworden, in de ligplaats aankomt, wordt de dag van aankomst niet medegerekend.

Indien een schip uit de ligplaats komende, de Oosterhaven aandoet en aldaar regt verschuldigd wordt, wordt de dag van vertrek uit de ligplaats niet medegerekend, en het te veel betaalde regt teruggegeven.

Voor de berekening van de regten onder letter E en F vermeld, worden gedeelten van dagen voor geheele gerekend.

Art. 2. Van betaling van regt zijn vrijgesteld.

A. Aan de sluizen en bruggen:

1°. de booten achter en behoorende bij doorvarende schepen;

2°. de schepen of vaartuigen, bestemd tot het vervoer van materialen, gereedschappen of werktuigen, ten dienste van het rijk of de provincie;

3°. de ligterschepen, welke met het geligte vaartuig het kanaal bevaren;

4°. de sleepbooten, dienstdoende op het kanaal;

5°. de rijksvaartuigen.

B. In het dok:

1°. de ligters en kielligters;

2°. de schepen op last van den sluismeester voor het stroomen met vol vermogen in het dok gehaald en na bekomen last dadelijk daaruit vertrokken.

C. In de Oosterhaven, aan de los- en laadplaats bij het station en tusschen de bruggen 1 en 2.

1°. de booten bij de daarin vertoevende schepen;

2°. de schepen die enkel doorvaren;

3°. de sleepbooten, dienstdoende op het Eemkanaal en op het Verbindingskanaal;

4°. de rijksvaartuigen;

5°. de schepen, zoolang die ten gevolge besloten water door vorst niet kunnen vertrekken, ter beoordeeling van Gedeputeerde Staten.

D. Aan de beide sluizen en de Groeve.

Schepen, balken en alle andere soorten van hout de beide sluizen dwars over het kanaal passerende.

Art. 3. De regten worden berekend naar de grootte der schepen, en wel:

a. voor de zeeschepen, volgens den Nederlandschen meetbrief, of volgens de bij art. 5 der wet van 3 Junij 1875 (*Stbl. no.* 101), bedoelde verklaring, omtrent de herleiding tot Nederlandsche maat of volgens den vreemden meetbrief, in de gevallen waarin die zonder herleiding kan worden gevolgd;

b. voor de binnenschepen volgens den meetbrief of volgens de acte van patent.

Art. 4. Bij gebreke van een dezér stukken, wordt de inhoud der schepen begroot door den persoon, die met de inning belast is.

De schipper, die binnen zes weken een meetbrief of eene verklaring omtrent de herleiding vertoont, heeft regt op teruggaaf van hetgeen blijkt te veel te zijn betaald.

Art. 5. Voor zeeschepen, die een geldigen Nederlandschen meetbrief hebben, dagteekenende van vóór den 1 Januarij 1876, wordt de inhoud in stères gevonden door het tonnental, in den meetbrief uitgedrukt, te vermenigvuldigen met (2,214) twee en twee honderd veertien duizendsten.

Art. 6. De regten zijn verschuldigd door den gezagvoerder van het schip of houtvlot en worden door hem aan den daarvoor aangewezen persoon betaalt: bij de sluizen, vóór de doorschutting, — bij de bruggen, bij het doorvaren, — in het dok, de Oosterhaven, de ligplaats in het Eemskanaal tusschen de bruggen no. 1 en 2 en bij de los- en laadplaats bij het station, vóór het vertrek.

Voor schepen die van Groningen in eens doorvaren naar de buitensluis te Farmsum of omgekeerd, worden de kanaalgelden, bij de bruggen verschuldigd, bij vooruitbetaling voldaan in handen van den havenmeester der Oosterhaven of van den sluismeester van de buitensluis te Farmsum.

De gezagvoerder ontvangt bij de betaling een zigtbaar teeken, gedurende de reis te voeren op de wijze door Gedeputeerde Staten voorgeschreven en geeft dit bij de aankomst bij de buitensluis aan den sluismeester en bij de Oosterhaven aan den havenmeester af.

Art. 7. Bij de betaling der regten wordt het stuk, aanwijzende den inhoud van het schip, voor zoover dit noodig is, voor de berekening van het verschuldigde vertoond.

Art. 8. Alle verzet, weigering of niet-betaling van het verschuldigde, wordt gestraft met eene geldboete van drie tot vijftien gulden, onverminderd verpligting van den overtreder tot betaling der regten.

Van het betaald regt wordt desgevorderd kwitantie gegeven.

In geval van verschil over het verschuldigde, heeft de schuldpligtige regt van beklag bij Gedeputeerde Staten, aan wier uitspraak de persoon, met de inning belast, gehouden is zich te onderwerpen.

Buiten de ambtenaren bij de wet of wettelijke verordening daartoe aangewezen, zijn de ambtenaren van den provincialen waterstaat, de sluis- en havenmeesters, de brugwachters, de personen, door Gedeputeerde Staten met het toezigt over eenig kanaal belast en de dienaren van politie geregtigd, de overtredingen van dit reglement te constateren.

Aldus vastgesteld den 24sten Maart 1880.

De Staten van de provincie Groningen:
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

En dat dit reglement is goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 17 April 1880, no. 14; met bepaling, dat de in dat reglement bedoelde

regten niet kunnen geheven worden, alvorens door de wet te zijn bekrachtigd.

Gegeven te Groningen, den 30 April 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd:
(*Get.*) LEWE QUINTUS, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

No. 166. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 1*sten Mei* 1880, *no.* 86, *afd. Tel.*, *houdende oprigting van telegraafkantoren te Lekkerkerk en Winkel; vereeniging van den post- en telegraafdienst te Winkel en Bruinisse; invoering van het woordtarief in het verkeer met Nieuw-Zeeland; vaststelling der tarieven naar Noord-Amerika langs den kabel der „Compagnie française du télégraphe de Paris à New-York."* (*Vers. no.* 15).

Den 10den en 15den April jl. zijn respectivelijk te *Lekkerkerk* en *Winkel* rijkstelegraafkantoren met beperkte dagdienst geopend.

Op den 15den April werden te Winkel en op den 1sten Mei te Bruinisse de post- en de telegraafdienst vereenigd onder het beheer van één ambtenaar, hoofd van het vereenigd kantoor.

Met ingang van den 1sten April jl. is in het verkeer met Nieuw-Zeeland het woordtarief ingevoerd. Boven het tarief voor Nieuw-Zuid-wallis is 0.72^{5} gl. per woord verschuldigd.

Met ingang van 1 Mei 1880 bedragen de tarieven naar Noord-Amerika, bij verzending langs den kabel der „Compagnie française du télégraphe de Paris à New-York", boven den prijs tot Parijs, ad 0.19 gl. per woord, naar:

BESTEMMINGEN.	Per woord.	BESTEMMINGEN.	Per woord.
	Gl.		Gl.
Alabama	1.68	Idaho-Territory	1.78
Arizona	1.78	Illinois	1.40
Arkansas	1.68	Indiana	1.40
California	1.78	Indian-Territory	1.68
Canada-East	1.25	Jowa	1.68
Canada-West	1.25	Kansas-Territory	1.68
Cape-Breton	1.25	Kentucky	1.40
Colorado-Territory	1.78	Louisiana	1.68
Columbia (District of)	1.35	Maine	1.25
Columbia (British-)	2.18	Manitoba-Territory	1.78
Connecticut	1.25	Maryland	1.35
Dakotah-Territory	1.78	Massachusetts	1.25
Delaware	1.35	Mexico:	
Florida:		Matamoras	1.78
Lake City, St. Marks,		de overige kantoren	2.98
Pensacola, Talahassee	1.68	Michigan	1.40
de overige kantoren	2.18	Minnesota	1.68
Georgia	1.68	Mississippi	1.68

BESTEMMINGEN.	Per woord.	BESTEMMINGEN.	Per woord.
	Gl.		Gl.
Missouri:		Pennsylvania	1.35
St. Louis	1.40	Pierre-Miquelon (St.). .	0.75
de overige kantoren. .	1.68	Prince Edward's Island .	1.25
Montana-Territory . . .	1.78	Rhode-Island	1.25
Nebraska-Territory . . .	1.68	South-Carolina	1.68
Nevada-Territory . . .	1.78	Tennessee	1.68
New-Brunswick	1.25	Texas.	1.68
Newfoundland	1.25	Utah-Territory	1.78
New-Hampshire	1.25	Vancouver's Island . .	2.18
New-Jersey	1.35	Vermont.	1.25
New-Mexico	1.78	Virginia (East-) . . .	1.40
New-York:		Virginia (West-) . . .	1.40
New-York	1.25	Washington-Territory . .	1.78
de overige kantoren. .	1.35	Wisconsin:	
North-Carolina	1.68	Milwaukie	1.40
Nova-Scotia	1.25	de overige kantoren .	1.68
Ohio	1.40	Wyoming	1.78
Oregon.	1.78		

Bij verzending naar Westindië en verder gelegen bestemmingen langs de lijnen der bovengenoemde maatschappij zij men bedacht, dat het tarief tot New-York nu 1.44 gl., in plaats van 2.07 gl., bedraagt.

's Gravenhage, den 1sten Mei 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 167. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 7den Mei* 1880, *no.* 21, *houdende concessie tot heffing van tol op de laan tusschen de Kerkdijk, gemeente Achttienhoven en de Achterwetering, gemeente Maartensdijk.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 1 Mei 1880, no. 44, afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 8 Mei 1877, no. 17 (1);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan H. DONSELAAR te Maartensdijk, wordt tot 31 December 1882 concessie verleend tot tolheffing op de laan, tusschen de Kerkdijk, gemeente Achttienhoven, en de Achterwetering, gemeente

(1) Bijv. 1877, no. 131. *Red.*

Maartensdijk, volgens het tarief, gevoegd bij Ons besluit van 11 December 1872 no. 16;

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 7den Mei 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 168. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 7den Mei* 1880, *no.* 22, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tol op den kunstweg, loopende van de Keistraat van Zuidlaren over Annen en Eext tot Gieten.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid 1 Mei 1880, no. 45, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bij Ons besluit van 19 Augustus 1855 no. 57, aan J. J. A. Ardesch c. s. verleende en later aan de Oostermoersche Straatwegmaatschappij overgedragen concessie, tot tolheffing op den kunstweg, loopende van de Keistraat van Zuidlaren, over Annen en Eext tot Gieten en aldaar aansluitende aan den provincialen weg van Assen naar de Hilte, overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk besluit van 29 October 1833 (*Sb. no.* 59) houdende nadere regeling der tollen op 's Rijks groote wegen, tot 1 September 1883 te verlengen, met toekenning der bevoegdheid om, tot verzekering dier tolheffing, de in art. 7 van Ons besluit van 19 Augustus 1855 no. 57, omschreven wegen, onder het daarbij gemaakt voorbehoud, af te sluiten.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 7den April 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 169. AANSCHRIJVING *van den* Commissaris des Konings in Limburg, *van den 7den Mei* 1880, *houdende herinnering aan het voorschrift van art.* 20 *der wet van* 4 *December* 1872 (*Sb. no.* 134) *tot voorziening tegen besmettelijke ziekten.* (*P. B. no.* 49.)

Aan de Heeren Burgemeesters der gemeenten in het hertogdom Limburg.

De adjunct-inspecteur voor het geneeskundig Staatstoezigt voor Noord-Brabant en Limburg, heeft mij bij missive van den 3 dezer no. 480 te kennen gegeven, dat het hem onlangs bij gelegenheid zijner inspectie in gemeenten van dit gewest, alwaar besmettelijke ziekten voorkwamen, gebleken is, dat niettegenstaande mijne aanschrijving van den 3 Februarij ll. (*Prov. bl. no.* 14) (1) in sommige gemeenten de kenmerken bedoeld bij art. 20 der wet van 4 December 1872 (*Sb. no.* 134) niet voorhanden waren, en dat in andere gemeenten de besmette woningen niet waren gekenmerkt overeenkomstig de voorschriften van het Koninklijk besluit van 13 April 1873 (*Sb. no.* 43.)

Uit de mededeeling van voornoemden ambtenaar, moet ik afleiden dat door sommige Burgemeesters in dit gewest weinig of geen acht geslagen wordt op de wenken en aanbevelingen die hun ter uitvoering van een gebiedend wetsvoorschrift in het belang der openbare gezondheid worden gedaan.

Het vorenstaande geeft mij dan ook aanleiding de heeren burgemeesters wie zulks mogt aangaan, andermaal doch ernstig uittenoodigen om te zorgen dat de hiervoren bedoelde kenmerken ingerigt zooals dit bij art. 2 van het aangehaald Koninklijk besluit is voorgeschreven, in hunne gemeente steeds voorhanden zijn, ten einde bij voorkomende gevallen daarmede te handelen overeenkomstig de aanbeveling aan het slot mijner in den aanhef dezer gemelde aanschrijving (*Prov. bl. no.* 14.)

Maastricht, den 7den Mei 1880.

De Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.

No. 170. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 8sten Mei* 1880, *houdende vaststelling der correspondentie met la Goletta bij Tunis; uitbreiding der correspondentie met Uruguay en de Argentijnsche Republiek; openstelling van sommige postkantoren tot verzending van postwissels op Zondag; vermelding van nieuwe Nederlandsche en Belgische kantoren in het grensrayon en aanvulling van de lijst der vrijdommen.* (*Circ. no.* 1104).

Art. 1. Te *la Goletta* bij Tunis is door de Italiaansche administratie een postkantoor gevestigd.

Bij verzending over Italië zijn dientengevolge de brieven en verdere stukken voor *la Goletta* aan hetzelfde tarief onderworpen als die van en voor Tunis.

Tusschen de Nederlandsche postkantoren en het postkantoor te *la*

(1) Bijv. 1880, no. 56. *Red.*

Goletta worden mede postwissels uitgewisseld op dezelfde voorwaarden als in het verkeer met Italië van kracht zijn.

Art. 2. De pakketbooten, welke den 9den en 24sten van elke maand van Southampton vertrekken, zullen in 't vervolg Montevideo en Buenos-Ayres aandoen, en kunnen dientengevolge de brieven en verdere stukken voor de Argentijnsche Republiek en Uruguay met de bovenbedoelde pakketbooten verzonden worden.

Daarentegen is de verzending van bievenmalen naar de genoemde landen, door middel van de pakketbooten, welke tot dusver den 30sten van elke maand van Southampon vertrokken, gestaakt.

Art. 3. De post- en hulpkantoren en plaatsen waar, wegens spoorweg-, kanaal- of andere werken, tijdelijk eene menigte arbeiders aanwezig zijn, behooren ook des Zondags, op de voor de arbeiders meest doelmatige uren, tot verzending van postwissels open te staan.

De directeuren der betrokken kantoren dragen zorg dat de belanghebbenden van het openzijn der kantoren tot voormeld einde onderrigt worden.

De inspecteurs zien toe dat aan dit voorschrift gevolg gegeven wordt.

Art. 4. Er is een nieuw Belgisch kantoor gevestigd te *Jalhay* (provincie Luik), 't welk binnen den kring van 30 kilometers gelegen is met opzigt tot de Nederlandsche kantoren te Eijsden, Gronsveld, Gulpen, Maastricht, Simpelveld, Vaals, Valkenburg en Wijlre.

Art. 5. De alphabetische lijst der vrijdommen wordt aangevuld als volgt:

Justitie. (*Het Departement van*)

Er wordt vrijstelling van briefport verleend voor de briefwisseling, welke over de aan elk hunner opgedragen taak gevoerd wordt:

1°. tusschen den voorzitter en de leden van:

a. De Staats-commissie tot herziening van het Wetboek van Koophandel;

b. de Staats-commissie ter voorbereiding van eene wettelijke regeling van het onderwerp der Vicarie stichtingen, onderling;

2°. tusschen den voorzitter en de leden der Staats-commissie, ter voorbereiding van eene wettelijke regeling van het onderwerp der Vicarie stichtingen, ter eene, en den secretaris der commissie, ter andere zijde;

3°. tusschen den voorzitter, de leden en den algemeenen secretaris van de Staats-commissie, tot herziening van het Burgerlijk Wetboek, onderling, alsmede tusschen de genoemde leden, ter eene zijde, en de aan de commissie toegevoegde secretarissen, niet leden, ter andere zijde.

Koninklijk besluit van 30 April 1880, no. 12.

Waterstaat.

Vrijstelling van briefport wordt verleend voor de ingevulde formulieren, betreffende weergesteldheid en onweders, welke aan het adres van het *Koninklijk Nederlandsch meteorologisch Instituut* te Utrecht verzonden worden, mits het onderwerp in het formulier behandeld, duidelijk op het adres zij aangewezen.

Koninklijk besluit van 30 April 1880, no. 13.

Vastgesteld den 8sten Mei 1880, no. 61.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) BOOGAARD.

No. 171. Resolutie van den Minister van Financien, van den 8sten Mei 1880, no. 15, *houdende vergoeding van reis- en verblijfkosten van scheepsmeters, die zich moeten begeven buiten hunne standplaats.* (*Vers. no.* 45).



Met uitbreiding van het 5de lid van § 29 der resolutie van 12 November 1875, no. 6 (*Vers. no.* 115) (1), is bepaald dat de reis- en verblijfkosten van scheepsmeters, die zich buiten hunne standplaats moeten begeven voor het afgeven van verklaringen omtrent den inhoud van vreemde zeeschepen (Register *scheepsmetingen no.* 10), mede door het Rijk zullen vergoed worden. De berekening daarvan geschiedt volgens het Koninklijk besluit van 15 December 1849 (*Stbl. no.* 62, *Vers. no.* 117).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 172. Besluit van Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den 8sten Mei* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement voor het waterschap Kollumerland en Nieuwkruisland.* (*P. B. no.* 67 *en* 68).



DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van 7 April 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN DE PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat er noodzakelijkheid bestaat tot wijziging en aanvulling van het reglement voor het waterschap *Kollumerland en Nieuwkruisland*, zooals dit is vervat in de Provinciale bladen no. 115 van 1868, no. 95 van 1869 en no. 33 van 1880;

Gelet op de artt. 131 en 132 der grondwet, in verband met de artt. 137 en 138 der provinciale wet;

Hebben besloten en besluiten:

Het vorengemeld reglement te wijzigen, als volgt:

In art. 80 worden de woorden „*de vergadering van volmagten*" vervangen door „*hem*".

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 7*den April* 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 24 April 1880, no. 23.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 8 Mei 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

---

(1) Bijv. 1875, no. 236. *Red.*

No. 173. CIRCULAIRE *van den* Commissaris des Konings in Limburg, *van den* 10*den Mei* 1880, *betreffende naleving van het voorschrift van art.* 46 *van Zijner Majesteits besluit van den* 8*sten Mei* 1862 (*Sb. no.* 46), *tot uitvoering van de wet op de Nationale Militie.* (*P. B. no.* 50).

Aan Heeren Burgemeesters der Gemeenten in het hertogdom Limburg.

Niettegenstaande bij de toezending der oproepingsbrieven voor de dienstpligtigen van de ligting van dit jaar in de geleidende gedrukte circulaire uitdrukkelijk gewezen is op al hetgeen door de gemeentebesturen ter zake moest worden in acht genomen, hebben toch nog enkele burgemeesters niet nageleefd het voorschrift vervat in art. 46 van Zijner Majesteits besluit van den 8 Mei 1862 (*Sb. no.* 46); zij hebben namelijk verzuimd *ten minste drie dagen vóór den dag, waarop de aflevering ter inlijving van de dienstpligtigen is geschied*, het dubbel van den staat Model no. 19 aan den heer Provincialen Adjudant in te zenden.

Te regt heeft gemelde Hoofdofficier zich daarover bij mij beklaagd. Immers, het valt niet te ontkennen, dat door de niet nakoming van bedoeld voorschrift het werk der inlijving bemoeijelijkt, ja zelfs in strengen zin geheel ondoenlijk gemaakt wordt.

Ik vind daarin aanleiding U, voor zooveel noodig, aan te bevelen zorg te dragen dat meerbedoeld voorschrift voortaan met de meeste naauwgezetheid worde opgevolgd.

Maastricht, *den* 10*den Mei* 1880.

De Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.

No. 174. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 12*den Mei* 1880, *no.* 21, *houdende concessie aan het bestuur van den Grooten Veenpolder in Opsterland en Smallingerland voor het heffen van rechten van vaartuigen, welke gebruik maken van het hoofdkanaal van dien polder.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 7 Mei 1880, no. 43, afd., Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van den Grooten Veenpolder in Opsterland en Smallingerland wordt tot 1 Mei 1883 concessie verleend voor het heffen van regten van vaartuigen, welke gebruik maken van het hoofdkanaal van dien polder overeenkomstig het bij Ons besluit van 5 November 1876 no. 18 (1), gevoegd besluit van het bestuur van 25 April 1876.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van het kanaal en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt op-

(1) Bijv. 1876, no. 222. *Red.*

gedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook voor den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 12den Mei 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 175. Resolutie *van den* Minister van Financien, *van den 12den Mei* 1880, *no.* 23, *betreffende de uitrusting van commiesen der belastingen, aangewezen voor den velddienst aan de landgrenzen.* (*Verz. no.* 48.)

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelet op 's Konings besluit van 14 April 1880, no. 30 (*Verz. no.* 47) (1)

Herzien de resolutien van 27 December 1873, no. 70 (*Verz. no.* 147) en van 19 Februarij 1875, no. 60 (*Verz. no.* 19) (2);

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Ieder commies der 4de klasse, die voor het eerst wordt aangewezen voor de velddienst aan de landgrenzen, moet, binnen eene maand na de aanvaarding van die dienst, in het bezit zijn van:

a. minstens één paar hooge vetlederen laarzen;
b. een dik gevoerde mantel;
c. een met schapenvacht gevoerden voetzak;
d. een regenjas van gutta-percha of zoogenaamd waterproof.

3°. De controleur ziet toe dat aan het bepaalde bij 2°. dezer naar behooren wordt voldaan en dat ieder commies, zoolang hij met velddienst belast blijft, van de daarbij genoemde voorwerpen is voorzien.

4°. Aan hem, die ten genoege van den controleur aan de verpligting volgens 2° dezer heeft voldaan en wiens gedrag en dienstijver niet te wenschen overlaten, wordt tot afbetaling der voornoemde voorwerpen des verlangd een voorschot van hoogtens *f* 45 verleend.

5°. Dit voorschot wordt vóór het einde van de derde maand na de aanvaarding van de velddienst schriftelijk bij den controleur aangevraagd, onder aanbod tot terugbetaling in maandelijksche termijnen van minstens *f* 5.

De controleur verleent aan den voet dier aanvrage schriftelijk magtiging tot uitkeering van het voorschot door den ontvanger, belast met de betaling van tractement en toelage, die, na daaraan het vereischte gevolg te hebben gegeven, de voor voldaan geteekende aanvrage intrekt. Te beginnen met de daarop volgende maand wordt voorts door dien

---

(1) Bijv. 1880, no. 159. *Red.*
(2) Bijv. 1875, no. 66.

ontvanger bij die betaling maandelijks *f* 5 of zooveel meer als de belanghebbende mogt verkiezen, ingehouden tot aanzuivering van het voorschot en ten bewijze daarvan telkens eene onderteekende aanteekening op de aanvrage gesteld.

Het voorschot, voor zoover dit nog niet is terugbetaald, wordt door den ontvanger op den maandstaat onder de waarde in kas gebragt.

Bij de laatste terugbetaling wordt de aanvrage, voorzien van volledige kwitancie, weder aan den belanghebbende ter hand gesteld om bij zijn stamlijst te worden bewaard.

6°. Indien een commies vóór de aanzuivering van het aan hem gegeven voorschot wordt verplaatst en het tractement der ambtenaren op zijne nieuwe standplaats wordt uitbetaald door een ander ontvanger dan die het voorschot heeft verleend, geeft de controleur aan dezen laatsten kennis van de verplaatsing. Deze zendt alsdan het onder hem berustende bewijs van het voorschot aan zijn ambtgenoot, die daarop het bedrag van het alsnog verschuldigde aan hem overmaakt en volgens 5° inhoudt.

7°. Bij ontslag of overlijden van een commies die het hem gegeven voorchot nog niet heeft aangezuiverd, wordt het nog verschuldigde bedrag ingehouden bij de uitbetaling van de bezoldiging waarop hij of zijne regtverkrijgenden nog aanspraak mogten hebben.

8°. De ambtenaar, wien het voorschot is verleend, zendt, binnen veertien dagen na ontvangst der gelden, de kwitancien voor de aangeschafte voorwerpen aan den controleur ter inzage.

9°. Hij die, tenzij door omstandigheden onafhankelijk van zijn wil, nalatig blijft in het aanschaffen der voorwerpen volgens 2° of in het ter inzage overleggen der kwitancien volgens 8° dezer, wordt door den controleur voor elke maand verzuim bestraft met eene boete van *f* 3 tot *f* 5.

Indien eerstgemeld verzuim langer dan twee maanden duurt, wordt de ambtenaar tot ontslag voorgedragen.

10°. De toelage van *f* 75 volgens het Koninklijk besluit van 13 Februarij 1875, no. 16 (*Verz. no.* 18), wordt, met afwijking van 4° en 5° der resolutie van 27 December 1873, no. 70 (*Verz. no.* 147), voor hen die daarop wegens aanstelling vóór 1 September 1880 nog aanspraak hebben, uiterlijk in *Augustus e. k.* betaalbaar gesteld.

11°. Het bepaalde bij 1° tot en met 9° treedt in werking met den *eersten September* 1880.

Met dat tijdstip worden, voor hen die niet vallen in de termen van 10° dezer, de resolutien van 27 December 1873, no. 70 (*Verz. no.* 147) en van 19 Februarij 1875, no. 60 (*Verz. no.* 19) ingetrokken.

Accordeert met het origineel, voor zooveel het geëxtraheerde aangaat,

De Secretaris-Generaal,

(*Get.*) BARTSTRA.

No. 176. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 13den Mei* 1880, *no.* 35, *houdende concessie aan het waterschap „de Broek" gemeente Dantumadeel, tot heffing van opslaggeld wegens het gebruik van tot opslagplaats ingerichte perceelen in de gemeenten Birdaard en Akkerwoude.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 8 Mei 1880, no. 47, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het waterschap „de Broek" gemeente Dantumadeel, wordt tot 1 Junij 1888 concessie verleend tot heffing van opslaggeld ten bedrage van *f* 0.02 voor elken kubieken Meter, wegens het gebruik der tot opslagplaats ingerigte perceelen, kadastraal bekend gemeente Birdaard, sectie E no. 315 en gemeente Akkerwoude, sectie J no. 1249 en 798, het laatste voor zooveel betreft het gedeelte gelegen langs de Broekstervaart.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van de opslagplaatsen en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 13den Mei 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 177. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 14den Mei* 1880, *no.* 73, *Afdeeling Telegrafie, houdende vergunning aan de naamlooze vennootschap „de Groninger Waterleiding" voor het aanleggen en gebruiken eener telegraaflijn.* (*Vers. no.* 16).

DE MINISTER VAN WATERSTAAT, HANDEL EN NIJVERHEID,
heeft goedgevonden:

namens den Koning aan de naamlooze Vennootschap „de Groninger Waterleiding" tot wederopzeggens toe vergunning te verleenen voor het ten behoeve dier waterleiding aanleggen en gebruiken van eene telegraaflijn, ter verbinding van het machinegebouw, den watertoren met het hoogreservoir en het exploitatiekantoor, onder de volgende voorwaarden en bepalingen:

Art. 1. Voor zooveel de toestellen van den door de Vennootschap op te rigten telegraaf elders dan op of over haar eigendom worden geplaatst, mag de aanleg alleen geschieden overeenkomstig het door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid goedgekeurd ontwerp.

Art. 2. Langs den spoorweg behoort de aan te leggen tellegraaflijn te worden gesteld, van „de Punt" tot den zamenloop der spoorwegen van Meppel en van Nieweschans naar Groningen langs de westzijde der spoorbaan en van daar tot Groningen langs de oostzijde.

Ten einde eene kruising met de rijkstelegraafdraden te vermijden, moet de lijn der Vennootschap op dat vereenigingspunt met een kabel onder den spoorweg worden gebragt.

De afstand der door de Vennootschap te stellen telegraafpalen tot de as van het bereden spoor zal minstens 7 meter moeten bedragen.

Bij overwegen en vaarten moeten de telegraafdraden zoo hoog worden gespannen dat de gemeenschap langs die wegen en vaarten niet worde belemmerd, en overigens moet de hoogte, waarop die draden uit den grond worden gespannen, minstens 4.5 meter bedragen.

Art. 3. Voor den aanleg, het onderhoud en de bewaking van hare telegraaflijn en verdere toestellen langs den Staatsspoorweg handelt voorts de Vennootschap volgens de bevelen en voorschriften, haar door of van wege de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen te geven.

Art. 4. De Vennootschap kan haren telegraaf doen strekken tot eigen gebruik. Voor het gebruik ten behoeve van anderen wordt de nadere toestemming gevorderd van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, aan wien de Vennootschap ook van de voltooijing van haren telegraaf kennis geeft.

Art. 5. De kosten van zegel en leges dezer vergunning komen ten laste van de Vennootschap.

's Gravenhage, den 14*den Mei* 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 178. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 15*den Mei* 1880, *no.* 41, *houdende vermeerdering der bezoldiging van geëmploijeerden bij de Rijks centrale magazijnen van militaire kleeding, uitrusting, enz.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 10den Mei 1880, VIe Afd., no. 60;

Gezien Ons besluit van 6 Junij 1879, no. 23 (1), houdende organisatie van de Rijks centrale magazijnen van militaire kleeding, uitrusting, enz. en der garnizoensmagazijnen van kleeding;

(1) Bijv. 1879, no. 157. *Red.*

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zooverre van den bij dat besluit behoorenden staat, aanwijzende het getal, de betrekkingen en de bezoldigingen der vaste hoofd- en verdere geëmploijeerden bij die Rijks centrale magazijnen, te bepalen:

1°. dat aan den administrateur van kleeding bij ieder der Rijks centrale magazijnen van militaire kleeding, uitrusting, enz., te *Delft*, *Woerden* en *Amsterdam* ingedeeld, eene jaarlijksche toelaag boven het traktement, ten bedrage van *twee honderd gulden* (*f* 200.—) zal worden toegekend, en dat die toelage, voor zooverre den administrateur van kleeding bij laatstgenoemd magazijn betreft, gelijktijdig zal worden genoten met die wegens verblijf in de hoofdstad — toegekend bij Ons besluit van 2 Januarij 1864, no. 67;

2°. dat het daggeld van de schrijvers der 1ste en 2de klasse en van den opzigter over de werkplaatsen bij die magazijnen, met *vijf en twintig cent* (*f* 0.25) zal worden verhoogd, en mitsdien wordt gebragt:

voor den schrijver der 1ste klasse, op *twee gulden vijf en twintig cent* (*f* 2.25);

voor den schrijver der 2de klasse, op *een gulden vijf en zeventig cent* (*f* 1.75); en

voor den opzigter over de werkplaatsen, op *twee gulden vijf en twintig cent* (*f* 2.25);

3°. dat een en ander zal ingaan met den 1sten Junij 1880.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, *den* 15*den Mei* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 179. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 15*den Mei* 1880, *no.* 75, *afd. Telegrafie*, *regelende het overbrengen van meteorologische waarnemingen door de lijnen en kantoren van den Rijkstelegraaf en van de Rotterdamsche Telegraafmaatschappij*, *met model.* (*Vers. no.* 17).

DE MINISTER VAN WATERSTAAT, HANDEL EN NIJVERHEID,

gezien de beschikking van den Minister van Financiën van 18 Mei 1876, no. 1811, afd. Telegrafie (1);

gelet op de nadere voorstellen van den Hoofddirecteur van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut te Utrecht, dd. 20 Maart 1880, no. 117, afd. I;

heeft goedgevonden, met intrekking dier beschikking te bepalen:

1. Het overbrengen van meteorologische waarnemingen, door de lijnen en kantoren van den Rijkstelegraaf en van de Rotterdamsche Telegraafmaatschappij, geschiedt, te rekenen van 1 Junij 1880, op den volgenden voet.

---

(1) Bijv. 1876, no. 150. *Red.*

2. Dagelijks worden twee meteorologische telegrammen, het eerste uit zes, het tweede uit twee groepen van hoogstens vijf cijfers bestaande, van de door of van wege het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut aan te wijzen personen, volgens het hierbij gevoegd model, in ontvang genomen bij de telegraafkantoren te Delfzijl, Groningen, Maastricht, Nieuwediep en Vlissingen.

Het eerste dezer telegrammen wordt omstreeks 8 ure voormiddags, het andere omstreeks 6 ure namiddags aangeboden.

3. De bovenbedoelde telegrammen worden naar het kantoor te Amsterdam geseind, welk kantoor deze, zoodra al de opgaven des morgens en des avonds zijn ingekomen, naar het kantoor te Utrecht seint, ter overbrenging naar het Meteorologisch Instituut.

4. Het Meteorologisch Instituut verzendt dagelijks omstreeks 8 ure voormiddags een telegram van zes groepen, elk van hoogstens vijf cijfers, met eigen waarnemingen naar Amsterdam.

Het Rijkstelegraafkantoor te Amsterdam vereenigt de voormiddagwaarnemingen van Groningen, Nieuwediep, Utrecht en Vlissingen en seint die, aan het adres van het „*Bureau Central Météorologique* te *Parijs*, het kantoor der *Onderzeesche Telegraafmaatschappij* te *Londen*, het *Observatoire* te *Brussel* en de *Deutsche Seewarte* te *Hamburg*", naar Parijs, Londen, Brussel en Hamburg.

Des namiddags verzendt het Instituut een telegram van drie groepen alleen bestemd voor Hamburg, dat door Amsterdam aan het adres van de „*Deutsche Seewarte*" te *Hamburg* wordt geseind.

5. De van buiten 's lands te Amsterdam aankomende telegrammen worden alle geseind naar het kantoor te Utrecht en van daar naar het Meteorologisch Instituut.

6. De inhoud der dagelijks uit Londen en Hamburg ontvangen meteorologische telegrammen wordt door Amsterdam naar Brussel aan het adres van het „*Observatoire*" aldaar geseind.

7. Het Meteorologisch Instituut maakt van de aldaar ingekomen tijdingen algemeene overzigten voor het binnenland.

Deze overzigten worden des morgens, middags en avonds door het Instituut geseind naar het kantoor te Utrecht, dat ze volgens afzonderlijk te geven voorschrift verder overbrengt.

8. De Nederlandsche kantoren, welke dat overzigt ontvangen, leveren het af aan den persoon, daartoe door of van wege het Meteorologisch Instituut aangewezen.

9. De in deze beschikking bedoelde telegrammen worden als diensttelegrammen behandeld en vóór andere diensttelegrammen overgebragt.

10. Verbeteringen in reeds verzonden telegrammen geschieden door aanbieding en overseining van een op nieuw op het model geschreven telegram.

11. De voor deze dienst vereischte vormen worden door het bestuur van den Rijkstelegraaf verstrekt.

12. De telegrammen, die het Meteorologisch Instituut bovendien te Utrecht ter verzending aanbiedt, worden zonder vooruitbetaling als bijzondere telegrammen behandeld.

's Gravenhage, *den* 15*den Mei* 1880.

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Model.

—

DIENSTTELEGRAM.

Meteorologische waarnemingen van 188 .

Des *voor / *na middags ten *8 / *6 ure

*Het overbodige moet worden doorgehaald.

Aangeboden door:

. . . .

No. 180. RESOLUTIE *van den* Minister van Financiën, *van den* 18*den Mei* 1880, *no.* 72, *houdende indeeling van het kantoor der directe belastingen en accijnsen te Hasselt c. a. in de achtste klasse.* (*Vers. no.* 50).

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelezen het berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Zwolle*, van 12 dezer, waaruit blijkt, dat de vermoedelijke belooning van het vacante kantoor der directe belastingen en accijnsen te *Hasselt c. a.*, kan worden geraamd op *f* 1644 en na aftrek eener som van *f* 244 voor kosten van beheer, waaronder is begrepen de belooning voor den sub-ontvanger te *Stapkorst*, op ongeveer *f* 1400 zuiver 's jaars;

Gelet op de resolutie van 31 December 1869, no. 39. (*Vers. no.* 209);

Heeft goedgevonden en verstaan:

Het ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te *Hasselt c. a.* te rangschikken in de *achtste* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 181. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 20sten Mei* 1880, *no.* 20, *houdende concessie aan Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland, tot heffing van tol op den grooten weg der* 1*ste klasse tusschen Delft en de Doenkade.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 15 Mei 1880, no. 61, afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 7 Mei 1879, no. 19 (1);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland, wordt tot 1 Junij 1881 concessie verleend tot tolheffing op den grooten weg der 1ste klasse tusschen Delft en de Doenkade, volgens het tarief vastgesteld bij Ons besluit van 5 Januarij 1866, no. 58, (2).

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuidholland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook voor den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 20sten Mei 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 182. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 20sten Mei* 1880, *no.* 19, *houdende vergunning aan het bestuur van den Gorssel–Bathmenschen grindweg tot plaatsing van den tweeden tolboom op een afstand van ongeveer* 1200 *M. dichter bij het dorp Gorssel.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 15 Mei 1880, no. 60, afd. Handel;

Gelet op Ons besluit van 29 December 1853; no. 66;

(1) Bijv. 1879, no. 132. *Red.*
(2) Bijv. 1866, no. 5.

Hebben goedgevonden en verstaan:

aan het bestuur van den Gorssel-Bathmenschen grindweg vergunning te verleenen om den tweeden tolboom, welke overeenkomstig art. 3 van Ons aangehaald besluit zoude worden geplaatst bij het erve Dijkman te plaatsen op ongeveer 1200 M. digter bij het dorp Gorssel, bij het Spoorwegstation aldaar, met dien verstaande dat na de vestiging van den tweeden tolboom aan ieder der beide tolboomen overeenkomstig art. 4 van Ons evengemeld besluit slechts zal mogen worden ingevorderd de helft der regten bij het bestaande tarief bepaald. Daarbij kan voor gedeelten, kleiner dan een halve cent, een halve cent worden berekend.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 20sten Mei 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 183. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 21sten Mei* 1880, *no.* 28, *houdende vaststelling der soldijen van militaire schrijvers, werkzaam op de buraux der Inspecteurs, en bepalingen aangaande bureaukosten enz.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 18 Mei 1880, Kabinet, Litt. T15;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. met uitbreiding van het bepaalde bij Ons besluit van 10 Februarij 1876, no. 26 (1), de dagelijksche soldij der militaire schrijvers, werkzaam op de bureaux van de Inspecteurs van de wapens der Infanterie, Cavalerie, Artillerie en Genie, van den Chef van den Generalen Staf, den Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt en den Hoofdintendant, te bepalen:

voor een schrijver 1e klasse op *f* 1.30 en
" " " 2e " " " 1.20 per dag;

2°. ten aanzien van de localiteit, de locaal-, bureau-, schrijf- en teekenbehoeften, alsmede de verzamelingen van boeken, kaarten en andere voorwerpen, noodig voor de bureaux van de bovengenoemde Inspecteurs en Chefs van diensten, het navolgende te bepalen:

a. in de localiteit, voor die bureaux vereischt, wordt van Rijkswege voorzien — voor zooveel den Chef van den Generalen Staf, den Inspecteur van het wapen der Genie en den Hoofdintendant betreft, met inachtneming van het bepaalde bij de tweede alinea van art. 4 van Ons besluit van 10 Maart jl., no. 15;

---

(1) Bijv. 1876, no. 42. *Red.*

b. de bovengenoemde autoriteiten ontvangen geene vaste som voor bureaukosten;

c. de lokaal-, bureau-, schrijf- en teekenbehoeften, benoodigd bij de bureaux dier autoriteiten, alsmede het benoodigde voor verzamelingen van kaarten, boeken en andere voorwerpen bij die bureaux, worden:

òf aan hen, op last van Onzen Minister van Oorlog, ten behoeve hunner bureaux van Rijkswege verstrekt, — òf door hen of van hunnentwege, onder goedkeuring van genoemden Minister, ten behoeve hunner bureaux voor 's Rijks rekening aangeschaft;

d. wat volgens het sub *c* bepaalde wordt verstrekt of aangeschaft, is eigendom van het Rijk;

e. de goedkeuring van Onzen Minister van Oorlog, krachtens het hierboven sub *c* bepaalde gevorderd voor aanschaffing door of van wege de bovengenoemde autoriteiten, wordt ten opzigte van de aanschaffingen, welke in 1881 of later plaats zullen vinden, door dien Minister verleend bij wege van vaststelling eener in de noodige onderdeelen gesplitste en hem vóór den aanvang van het dienstjaar aangeboden begrooting, welke vaststelling derhalve beschouwd kan worden als de goedkeuring te bevatten van al de aanschaffingen, welke uit het vastgestelde bedrag dier begrooting bestreden worden.

Dit besluit wordt gerekend in werking te zijn getreden met 1 Mei 1880.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 21sten Mei 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Ter uitvoering van dit Koninklijk Besluit heeft de Minister van Oorlog bij resolutie van den 29sten Mei 1880, VIe Afd., Intendance, no. 35, het navolgende bepaald:

1°. dat voor de uitgaven, wegens aanschaffing van de verschillende behoeften, bedoeld sub *c* van punt 2 van het besluit, door de betrokken autoriteiten, elke drie maanden declaratiën in tweevoud, belegd met de noodige kwitantiën, aan het Departement van Oorlog ter vereffening kunnen worden ingediend;

2°. dat de begrootingen, bedoeld sub *e* van punt 2 van vorenstaand besluit, welke voor het dienstjaar 1881 en volgende jaren zullen worden opgemaakt, vóór of op den 15den Junij van elk jaar, aan het Departement van Oorlog zullen moeten worden ingediend; en

3°. dat, bij de eerst in te dienen declaratiën in elk jaar, door de betrokken autoriteiten gewaarmerkte afschriften van de voor hunne bureaux vastgestelde begrootingen voor het dienstjaar, waarop die declaratiën betrekking hebben, moeten worden overgelegd.

(*Get.*) REUTHER.

No. 184. KENNISGEVING van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 21sten Mei* 1880, *houdende uitvoering der overeenkomst met Frankrijk van* 19 *April* 1880 *en van het daartoe betrekkelijke reglement wegens het verschaffen van abonnementen op dagbladen, enz. door tusschenkomst der postkantoren, met bijlagen.* (*Circ. no.* 1105).



Art. 1. Onder toezending van een gedrukt exemplaar der onder dagteekening van 19 April ll. tusschen Nederland en Frankrijk gesloten Overeenkomst wegens het verschaffen van abonnementen op dagbladen en tijdschriften door tusschenkomst van de postkantoren en van het ter uitvoering dier Overeenkomst tusschen de betrokken postadministratiën vastgestelde reglement, worden de ambtenaren aangeschreven, om zich, bij het ten uitvoer leggen van de bepalingen, die deze stukken behelzen, te gedragen naar de volgende voorschriften:

Art. 2. Alle postkantoren belasten zich, te rekenen van 1 Junij e. k., met het aannemen van abonnementen op de in Frankrijk en Algerië verschijnende dagbladen, enz., die op de hierachter afgedrukte lijst zijn vermeld.

Indien echter ook abonnementen op andere niet op de lijst vermelde bladen worden verlangd, kan er volgens de door den belanghebbende te verstrekken prijsopgave, en op zijne verantwoordelijkheid aan worden voldaan. Zoo echter de belanghebbende niet in staat is de vereischte opgave van prijs enz. te verstrekken, brengt de directeur de aanvrage ter kennis van het Hoofdbestuur.

Art. 3. Het regt wegens abonnementen is 3 pct. van den abonnementsprijs (met inbegrip van het frankeergeld). Dit regt, 't welk minstens 12½ cent bedraagt, wordt of door den uitgever gedragen, wanneer hij zich die korting laat welgevallen, of door den geabonneerde, wanneer de uitgever niet in die korting heeft bewilligd. In de vorenvermelde lijst (in de 3de kolom) is de abonnementsprijs met dat regt verhoogd, voor zooveel het ten laste komt van den geabonneerde.

Van de niet op de lijst vermelde bladen, wordt de 3 pct. in elk geval van de geabonneerden geheven. Voor de berekening daarvan worden de breuken van den abonnementsprijs van een' halven gulden tot een' halven gulden aangevuld.

Het regt wordt dag voor dag op de voorlaatste bladzijde van den 1sten staat van ontvang (no. 21) onder een afzonderlijk hoofd:

„Regt wegens abonnementen op dagbladen" gebragt en op een afzonderlijk artikel 2*bis*, onder de ontvangsten op den maandstaat (no. 29) verantwoord.

Art. 4. De abonnementsprijs wordt door de postkantoren onmiddellijk na elke aanvrage kosteloos aan den uitgever overgemaakt, door midddel van een' postwissel, nieuw model (no. 214), behelzende tevens de opgave in art. 3 van het reglement vermeld. De postwissel wordt regtstreeks aan den uitgever toegezonden in een' omslag volgens model.

Art. 5. De uitgever verzendt het blad (gefrankeerd) regtstreeks aan den geabonneerde.

Elke klagt omtrent de levering of de verzending van dagbladen, enz.

waarop abonnement genomen is, wordt door den directeur van het postkantoor medegedeeld aan het Hoofdbestuur, ten einde door tusschenkomst van de Fransche postadministratie ter kennis der uitgevers gebragt te worden.

Behalve de toezending van den postwissel ter voldoening van het abonnement, onthouden de ambtenaren zich ter zake van abonnementen, regtstreeks met de betrokken Fransche kantoren of met de uitgevers in briefwisseling te treden.

Art. 6. De postwissels wegens de abonnementen worden op de gebruikelijke wijze geboekt in register no. 13, behoudens dat op de grootere kantoren de boeking in een afzonderlijke register no. 13 kan geschieden.

Art. 7. De kantoren in Frankrijk en Algerië, waar abonnementen op Nederlandsche dagbladen, enz. genomen worden, verzenden wederkeerig de postwissels ter voldoening van het abonnement, regtstreeks aan de uitgevers hier te lande.

De toezending geschiedt hunnerzijds wederkeerig zonder eenige tusschenkomst van het postkantoor.

Art. 8. De uitbetaalde postwissels wegens abonnementen op Nederlandsche dagbladen, enz., worden, op de gebruikelijke wijze, geboekt in het register no. 14, met aanduiding van het blad, waarop zij betrekking hebben.

Art. 9. De naar Frankrijk en Algerië verzonden postwissels wegens abonnementen worden, na de gewone postwissels voor Frankrijk, ingeschreven op den staat 118*, onder eene afzonderlijk hoofd *„Postwissels wegens abonnementen”*, met vermelding achter elk artikel van het geheven regt van 3 pct. op den abonnementsprijs.

De uitbetaalde postwissels te dier zake worden op dezelfde wijze op den staat 119* ingeschreven.

De inschrijving geschiedt overigens met inachtneming van hetgeen daaromtrent voor de gewone postwissels is bepaald.

Bij elke inschrijving is voorts, behalve den naam van den uitgever — zoo deze bekend is — de naam van het blad te vermelden.

Art. 10. Het getal en het bedrag der verzonden en ontvangen postwissels wegens de hierbedoelde abonnementen worden op den staat 72a vermeld op dezelfde wijze als ten opzigte der telegrafische postwissels met België en Zwitserland is voorgeschreven.

Art. 11. Op de hulpkantoren der posterijen worden mede abonnementen op Fransche dagbladen, enz. aangenomen.

De directeuren der postkantoren voorzien de brievengaarders te dier zake van voorschriften en verschaffen hun, bij voorkomende gelegenheid, omtrent den prijs, enz. van het blad, waarop een abonnement verlangd wordt, de noodige inlichtingen.

Vastgesteld 21 Mei 1880, La C.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) BOOGAARD.

Bijlage A.

VERTALING.

Overeenkomst, *tusschen Nederland en Frankrijk, wegens het verschaffen van abonnementen op dagbladen en tijdschriften, door tusschenkomst van de postkantoren.*

De Regering van Z. M. den Koning der Nederlanden en de Regering van de Fransche Republiek, de betrekkingen, wat het postverkeer tusschen de beide Rijken betreft, wenschende uit te strekken tot de dienst tot het verschaffen van abonnementen op dagbladen en tijdschriften, en gebruik makende van de haar verleende bevoegdheid bij de artt. 13 en 15 van het Verdrag der Algemeene Postvereeniging, den 1 Junij 1878 te Parijs gesloten, en bij art. 6 van de internationale Overeenkomst voor de uitwisseling van postwissels, den 4 Junij 1878 te Parijs gesloten;

zijn omtrent de navolgende bepalingen overeengekomen:

Art. 1. De bewoners der beide contracterende landen kunnen van de tusschenkomst der postadministratie gebruik maken om zich te abonneren op dagbladen, nieuwspapieren, maandwerken en tijdschriften van allerlei aard, die in Nederland of in Frankrijk en Algerië het licht zien.

Art. 2. Wegens de abonnementen door tusschenkomst der post, wordt een regt geheven, dat 3 ten honderd van den prijs van elk abonnement niet te boven mag gaan en voor de heffing van welk regt die prijs, waar het te pas komt, wordt afgerond, door de breuken van eenen frank of van eenen halven gulden aan te vullen tot eenen frank of eenen halven gulden.

Dit regt zal, in geen geval, minder bedragen dan vijf en twintig centimes of twaalf en een halve cent voor elk abonnement.

De opbrengst van dit regt wordt tusschen de Administratiën van Nederland en Frankrijk, elk voor de helft, verdeeld.

Art. 3. Het bij het voorgaande artikel 2 bedoelde regt wordt geïnd door het postkantoor waaraan de bestelling is geschied, òf door het van den abonnementsprijs af te trekken òf dien prijs daarmede te verhoogen, naarmate van de door de uitgevers gestelde voorwaarden.

Art. 4. De abonnementsprijs wordt door het postkantoor van bestelling door middel van eenen postwissel aan den uitgever overgemaakt, na aftrek, indien het te pas komt, van het bij de voorgaande artt. 2 en 3 bedoelde regt. Aan den afzender wordt kosteloos een ontvangbewijs uitgereikt, en de postwissel wordt regtstreeks en mede kosteloos aan den uitgever toegezonden, die het bedrag daarvan, zonder betaling van eenig voorschot, op elk postkantoor van het land van bestemming kan ontvangen.

Art. 5. De bepalingen der Overeenkomst van 4 Junij 1878 zijn, voor zoover zij niet met die van de tegenwoordige Overeenkomst in strijd zijn, van toepassing op de postwissels, die krachtens het voorafgaande artikel voor de betaling der door tusschenkomst van de post geleverde abonnementen zijn uitgegeven.

Art. 6. De beide Administratiën stellen een model vast voor den postwissel, ter betaling van abonnementsgelden voor dagbladen en tijdschriften, mitsgaders alle andere maatregelen van ondergeschikten aard of van orde, die ter verzekering der uitvoering van de tegenwoordige Overeenkomst worden vereischt.

Arrangement *entre les Pays-Bas et la France, concernant l'intervention de la poste dans les abonnements aux journaux et publications périodiques.*

Le Gouvernement de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas et le Gouvernement de la République Française, désirant étendre les relations postales entre les deux Pays au service des abonnements aux journaux et publications périodiques, et usant de la faculté qui leur est laissée par les articles 13 et 15 de la Convention de l'Union postale Universelle, conclue à Paris le ler Juin 1878, et par l'article 6 de l'Arrangement international pour l'échange des mandats de poste, conclu à Paris le 4 Juin 1878;

sont convenus des dispositions suivantes;

Art. 1. Les habitants des deux Pays contractants peuvent emprunter l'intermédiaire du service des Postes pour s'abonner aux journaux, gazettes, revues et publications périodiques de toute nature, paraissant, soit dans les Pays-Bas, soit en France et en Algérie.

Art. 2. Les abonnements souscrits par l'intermédiaire de la poste donnent lieu à la perception d'un droit de commission qui ne peut pas dépasser 3 pct. du prix de chaque abonnement et pour la perception duquel ce prix est arrondi, s'il y a lieu, en forçant les fractions de franc ou de demi-florin jusqu'au franc ou au demi-florin entier.

Ce droit ne peut, dans aucun cas, être inférieur à vingt cinq centimes ou à douze et demi cents par abonnement.

Le produit de ce droit est partagé par moitié entre les administrations des Pays--Bas et de France.

Art. 3. Le droit prévu à l'article 2 précédent est perçu par le bureau de poste de dépôt, soit par prélèvement sur le prix de l'abonnement, soit en sus de ce prix, suivant les conditions indiquées par les éditeurs.

Art. 4. Le prix de l'abonnement est converti par le bureau de poste de dépôt en un mandat de poste au profit de l'éditeur, après déduction, s'il y a lieu, du droit de poste indiqué aux articles 2 et 3 précédents. Un récépissé est remis gratuitement au déposant et le mandat d'abonnement est transmis directement et sans frais à l'éditeur, qui en touche le montant, sans débours, dans tout bureau de poste du pays de destination.

Art. 5. Les dispositions de l'Arrangement du 4 Juin 1878 sont applicables, en tout ce qui n'est pas contraire aux stipulations du présent Arrangement, aux mandats de poste délivrés en vertu de l'article précédent, pour le payement des abonnements souscrits par l'intermédiaire de la poste.

Art. 6. Les deux administrations règlent la forme du mandat d'abonnement aux journaux ou autres publications périodiques et toutes les autres mesures de détail ou d'ordre nécessaires pour assurer l'exécution du présent Arrangement.

De bepalingen, die krachtens dit artikel worden vastgesteld, kunnen door de beide Administratiën worden gewijzigd, telkens als de noodzakelijkheid daarvan in gemeen overleg wordt erkend.

Art. 7. De tegenwoordige Overeenkomst treedt in werking op den dag waaromtrent beide partijen zullen overeenkomen, nadat de afkondiging daarvan volgens de in elk der beide Staten geldende wetten heeft plaats gehad, en zij wordt van jaar tot jaar in stand gehouden, tot dat een der beide contracterende partijen, aan de andere, mits een jaar vooraf, het voornemen zal hebben te kennen gegeven om haar te doen ophouden.

Gedurende dit laatste jaar zal de Overeenkomst voortdurend in haar geheel worden ten uitvoer gelegd, onverminderd de afrekening en de aanzuivering van het verschuldigde saldo ook na het verstrijken van dien termijn.

Ten oirkonde hiervan hebben de ondergeteekenden, Buitengewoon Gezant en Gevolmagtigd Minister van Z. M. den Koning der Nederlanden te Parijs en de Minister van Buitenlandsche Zaken van de Fransche Republiek, de tegenwoordige Overeenkomst opgemaakt en met een afdruk hunner zegels voorzien.

Aldus opgemaakt te *Parijs*, den 19den Maart 1880.

(*L. S.*) (*Get.*) Bon. VAN ZUYLEN VAN NIJEVELT.
(*L. S.*) (*Get.*) C. DE FREYCINET.

Bijlage B.

VERTALING.

Reglement, ***ten aanzien der punten van ondergeschikten aard en van orde, ter uitvoering van de Overeenkomst tusschen Nederland en Frankrijk, wegens het aannemen, door de postkantoren, van abonnementen op dagbladen en tijdschriften.***

De ondergeteekenden, gelet op art. 6 van de Overeenkomst van 19 Maart 1880, wegens het aannemen, door de postkantoren, van abonnementen op dag- en weekbladen en andere op vaste tijdstippen verschijnende uitgaven, hebben, namens hunne respective administratiën, in gemeen overleg, ter uitvoering van die Overeenkomst, de navolgende maatregelen vastgesteld.

I. De Postadministratiën van Nederland en Frankrijk zenden elkander wederkeerig eene opgave der bladen, waarop door tusschenkomst van hare respective postkantoren een abonnement kan genomen worden, alsmede van de prijzen en verdere voorwaarden van het abonnement, en eindelijk eene naauwkeurige opgave van de namen en woonplaatsen der uitgevers ten name waarvan de postwissels moeten worden opgemaakt. Bovendien is daarbij op te geven ten aanzien van welke bladen door de uitgevers wordt toegestaan dat het commissieregt van den gewonen abonnementsprijs worde afgetrokken.

II. De bevoegdheid om postwissels wegens abonnementen af te geven en uit te betalen berust bij alle postkantoren in Nederland en in Frankrijk.

III. De postwissels wegens abonnementen zijn gelijk aan of overeenkomende met het onder letter A bij het tegenwoordig reglement gevoegde model.

Les dispositions arrêtées en vertu du présent article peuvent être modifiées par les deux administrations toutes les fois que, d'un commun accord, elles en reconnaissent la nécessité.

Art. 7. Le présent Arrangement sera mis à exécution à partir du jour dont les deux parties conviendront, lorsque la promulgation en aura été faite d'après les lois particulières à chacun des deux Etats et il demeurera obligatoire, d'année en année, jusqu'à ce que l'une des deux parties contractantes ait annoncé à l'autre, mais un an à l'avance, son intention d'en faire cesser les effets.

Pendant cette dernière année, l'Arrangement continuera d'avoir son exécution pleine et entière, sans préjudice de la liquidation et du solde des comptes après l'expiration du dit terme.

En foi de quoi, les soussignés, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas à Paris et Ministre des Affaires Etrangères de la République Française, ont dressé le présent Arrangement qu'ils ont revêtu de leurs cachets.

Fait à Paris, le 19 Mars 1580.
(*L. S.*) (*Signé*) Bon. DE ZUYLEN DE NIJEVELT.
(*L. S.*) (*Signé*) C. DE FREYCINET.

Reglement *de détail et d'ordre, pour l'exécution de l'Arrangement entre les Pays-Bas et la France, concernant la réception, par les bureaux de poste, des abonnements aux journaux et publications périodiques.*

Les soussignés, vu l'article 6 de l'Arrangement du 19 Mars 1880 concernant la réception, par les bureaux de poste, des abonnements aux journaux, revues et recueils périodiques, ont, au nom de leurs Administrations respectives, arrêté, d'un commun accord, les mesures suivantes pour assurer l'exécution du dit Arrangement.

I. Les Administrations des Postes des Pays-Bas et de France se communiqueront réciproquement la liste des publications dont l'abonnement peut être souscrit par l'intermédiaire de leurs bureaux de poste respectifs, ainsi que les conditions et prix d'abonnement, les noms et adresses exacts des éditeurs au profit des quels les mandats devront être émis. Il y aure lieu, en outre, de mentionner quelles sont les publications dont les éditeurs autorisent le prélèvement, sur le prix normal d'abonnement, du droit de commission.

II. Tous les bureaux de poste des Pays-Bas et de France sont aptes à émettre et à payer des mandats d'abonnement.

III. Les mandats délivrés pour abonnements sont conformes ou analogues au modèle annexé sous la lettre A, au présent Règlement.

Zij behooren op zeer duidelijke wijze de navolgende opgaven te bevatten:

1°. den naam en het volledige adres van den geabonneerde;

2°. het bedrag, in de munt van het land van bestemming, in cijfers en voluit geschreven (*romeinsche karakters*) van de aan den regthebbende te betalen som;

3°. het bedrag van het geheven regt, in de munt van het land van oorsprong;

4°. den datum waarop het abonnement moet beginnen:

5°. den naam en de betrekking van den regthebbende of, bij gebreke van dien naam en die betrekking, den volledigen titel van het blad;

6°. de plaats waar het blad wordt uitgegeven;

7°. den duur van het abonnement.

Het is verboden op de postwissels eenige andere mededeeling te stellen, welke het karakter van briefwisseling draagt, dan die, welke het formulier vereischt.

Het is evenwel toegestaan bij den postwissel een band, dienende tot omslag van het blad, te voegen.

De postwissels wegens abonnement worden regtstreeks aan den regthebbende, onder eenen omslag overeenkomstig het hierbij gevoegde model B toegezonden.

IV. De bijzondere rekeningen wegens de tusschen Nederland en Frankrijk uitgewisselde postwissels voor abonnementen worden opgemaakt, vastgesteld en verrekend overeenkomstig de bepalingen van de artikelen VIII en IX van het reglement ter uitvoering van de Overeenkomst van 4 Junij 1878, betrekkelijk de gewone postwissels.

V. Op de dienst der postwissels wegens abonnement zijn overigens van toepassing de bepalingen van de artikelen V, VI en VII van voornoemd reglement.

VI. Het tegenwoordig reglement zal ten uitvoer worden gelegd te rekenen van den dag, waarop de Overeenkomst van 19 Maart 1880 in werking treedt.

Het zal denzelfden duur hebben als die Overeenkomst. De contracterende administratiën kunnen er, evenwel, ten allen tijde die veranderingen in maken, welke zij, in gemeen overleg, noodzakelijk zullen oordeelen.

Gedaan te 's Gravenhage, den 12den April 1880 en te Parijs, den 7den April 1880.

(*Get.*) G. J. KLERCK. (*Get.*) AD. COCHERY.

Ils doivent mentionner très-clairement:

1°. le nom et l'adresse complète de la personne qui souscrit l'abonnement;
2°. le montant, en monnaie du pays de destination, en chiffres et en toutes lettres (*caractères romains*) de la somme à payer au bénéficiaire;

3°. le montant du droit perçu exprimé en monnaie du pays d'origine;

4°. la date à laquelle l'abonnement doit commencer;
5°. le nom et la qualité du bénéficiaire ou, à défaut de ce nom et qualité, le titre complet de la publication;
6°. la localité où s'édite la publication;
7°. la durée de l'abonnement.
Il est interdit de faire figurer sur les mandats une mention quelconque pouvant tenir lieu de correspondance, en dehors des indications que comporte la formule.
Il est permis, toutefois, de joindre au mandat une bande de journal.

Les mandats d'abonnement sont transmis directement au bénéficiaire sous enveloppe conforme au modèle B ci-annexé.

IV. Les comptes particuliers résumant les échanges de mandats d'abonnement entre les Pays-Bas et la France sont dressés, arrêtés et soldés dans les conditions déterminées par les articles VIII et IX du réglement de détail pour l'exécution de l'Arrangement du 4 Juin 1878, concernant les mandats de poste.
V. Sont, du reste, applicables au service des mandats d'abonnement les dispositions des articles V, VI et VII du réglement précité.

VI. Le présent réglement sera exécutoire à partir du jour de la mise en vigueur de l'Arrangement du 19 Mars 1880.

Il aura la même durée que cet Arrangement. Toutefois, les administrations contractantes pourront y apporter à toute époque les modifications que d'un commun accord elles jugeront nécessaires.

Fait à la Haye, le 12 Avril 1880 et à Paris, le 7 Avril 1880.

(*Signé*) G. J. G. KLERCK. (*Signé*) AD. COCHERY.

No. 185. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 22sten Mei* 1880, *no.* 110, *afd. tel.*, *houdende vergunning aan de Directie der Rotterdamsche Tramwegmaatschappij te Rotterdam tot het leggen van een telegraafkabel langs de Noordblaak tot aan het Beursgebouw.* (*Vers. no.* 19).

DE MINISTER VAN WATERSTAAT, HANDEL EN NIJVERHEID, heeft goedgevonden:

krachtens magtiging des Konings van 15 Mei 1880, no. 13, aan de Directie der Rotterdamsche Tramwegmaatschappij te Rotterdam vergunning te verleenen tot het leggen van een telegraafkabel langs de Noordblaak tot aan het Beursgebouw aldaar, ten behoeve eener seininrigting voor de dienst harer tramlijnen in die gemeente, onder voorwaarde,

dat die telegraaflijn alleen strekke tot eigen gebruik, en dat de aanleg der lijn niet mag worden ondernomen, dan na voorafgaande vergunning van het Gemeentebestuur van Rotterdam, en overeenkomstig de door dat bestuur te stellen of reeds gestelde voorwaarden en bepalingen.

's Gravenhage, den 22sten Mei 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 186. CIRCULAIRE *van den* Commissaris des Konings in Limburg, *van den 22sten Mei* 1880, *houdende hernieuwde aanbeveling tot stipte naleving der in de wet van 4 December* 1872 (*Sb. no.* 134) *tot voorziening tegen besmettelijke ziekten, gegeven voorschriften.* (*P. B. no.* 53.)

Aan de Heeren Burgemeesters der gemeenten in het Hertogdom Limburg.

Luidens een bij mij ingekomen rapport van den adjunct-Inspecteur voor het geneeskundig staatstoezigt voor Noord-Brabant en Limburg, d° 20 dezer no. 517, is het dien ambtenaar bij gelegenheid zijner inspectie in gemeenten van dit gewest, alwaar besmettelijke ziekten voorkwamen gebleken, dat het aanwenden van hygiënische maatregelen, ter voorkoming van de verdere uitbreiding dier ziekten, op vele plaatsen nog te wenschen overlaat, en zou hij gemeenten hebben aangetroffen waar zelfs niet eens werd toegepast het gebiedend voorschrift van art. 19 der wet van 4 December 1872 (*Sb. no.* 134) volgens hetwelk het hoofd van een gezin, de houder of houderes van eene slaapstede of logement, de schipper van een in eene gemeente vertoevend vaartuig enz., wanneer daarin eene besmettelijke ziekte voorkomt, binnen 24 uren nadat hun het feit ter kennis is gekomen, verpligt zijn daarvan mededeeling te doen aan den burgemeester.

Het behoeft geene verdere uitwijding welke nadeelige gevolgen door het verzuim van aangifte, zooals hiervoren bedoeld, in eene gemeente kunnen ontstaan. Immers wanneer de ziekte onbekend blijft, kunnen de bij de wet voorgeschreven maatregelen ter voorkoming van de verdere verspreiding daarvan, niet worden aangewend.

Het is dan ook naar aanleiding daarvan, dat ik de eer heb de heeren burgemeesters der gemeenten waar dergelijk verzuim van aangifte mogt hebben plaats gehad, te verzoeken, om de inwoners bij openbare afkondiging, op duidelijke en in het oog vallende wijze, het hiervoren bedoeld wetsvoorschrift in herinnering te brengen, en daarbij tevens te wijzen op de strafbepaling van art. 31, 2e alinea der voormelde wet, waaraan de overtreders van meergemeld art. 19 zich blootstellen.

Ten slotte moet ik de heeren burgemeesters, wie het mogt aangaan, de meer stipte nakoming der in de aangehaalde wet gegevene voorschriften, andermaal aanbevelen, met uitnoodiging om zoodra zich in hunne gemeente het een of ander geval van besmettelijke ziekte mogt voordoen, onmiddelijk ter voorkoming van de verdere uitbreiding daarvan, in overleg met het geneeskundig staatstoezigt, de vereischte maatregelen te doen nemen.

Maastricht, den 22sten Mei 1880.

De Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.

No. 187. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den 24sten Mei* 1880, *1ste afdeeling Secretariaat no.* 29, *houdende wijziging in de bepalingen betreffende het algemeen Depôt van Discipline.*

's Gravenhage, den 24sten Mei 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Heeft goedgevonden, in verband met art. 8 der Instructie voor den Inspecteur der Genie, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van den 29sten April jl., no. 27 (*B. M.* 1880, I, blz. 207) (1), het bepaalde bij de derde alinea van art. 2 van het Voorschrift betrekkelijk het Algemeen Depot van Discipline, vastgesteld bij de Ministerieele beschikking van 24 September 1878, IIIe Afd. Inf. no. 56 (*R. M.* 1878, 1, blz. 387) (2), in te trekken.

(*Get.*) REUTHER.

No. 188. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 25sten Mei* 1880, *no.* 10, *houdende verlenging der concessie aan de gemeente Groningen, tot heffing van brug- en doorvaartgelden.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 20 Mei 1880, La. A, afdeeling Handel en Nijverheid,

Hebben goedgevonden en verstaan:

te verlengen tot 31 December 1884, de bij Ons besluit van 28 December 1879, no. 41 (3), tot 30 Junij e. k. verlengde concessie tot heffing van:

---

(1) Bijv. 1880, no. 157. *Red.*
(2) Bijv. 1878, no. 269.
(3) Bijv. 1879, no. 406.

1°. regten voor het openen der klapbrug over den Molenwijk, op den hoek van het Annerveensche kanaal, van twee bruggen over het Eexterveensche kanaal, en van de brug bij Barneveld; volgens het tarief, vastgesteld bij Ons besluit van 19 Mei 1872, no. 7 (1);

2°. een regt van elk vaartuig, waarvoor de brug over het Stads ter Apeler Kanaal te ter Apel, gemeente Vlagtwedde, moet worden geopend, volgens het tarief, vastgesteld bij Ons besluit van 23 Augustus 1872, no. 50 (2), en

3°. doorvaartregten aan het verlaat en de twee klapbruggen over het Kielsterdiep de Kiel- Windeweer, gemeente Hoogezand, volgens het tarief, vastgesteld bij Ons besluit vah 23 Mei 1874, no. 10 (3).

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 25sten Mei 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 189. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den 28sten Mei* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde oprigting van een waterschap tot bevordering der verbetering van den waterstaatstoestand in het Noord-Oostelijk gedeelte van Noord-Brabant.* (*P. B. no.* 17).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;
doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 18 Februarij 1880 is vastgesteld, hetgeen volgt:

Besluit *tot oprichting van een waterschap, onder de benaming van waterschap ter bevordering der verbetering van den waterstaatstoestand in het Noord-Oostelijk gedeelte van Noord-Brabant.*

DE STATEN DER PROVINCIE NOORD-BRABANT;
hebben besloten als volgt:

Art. 1. Onder de benaming van waterschap ter bevordering der verbetering van den waterstaatstoestand in het Noord-Oostelijk gedeelte van *Noord-Brabant*, wordt een waterschap opgericht, hetwelk zich uitstrekt over de gebouwde en ongebouwde eigendommen, gelegen in de hierna vermelde waterschappen als:

De Boven- en Beneden-polder 's Lands van Ravenstein.

De polder van Overlangel.

Het waterschap van Neerloon, Dieden, 's Lands van Megen, Oijen, Teeffelen, het Hooghemaal, het Laaghemaal, de Polder van der Eigen, Empel en Meerwijk, de gecombineerde polders de Vliert, het Ertveld, het binnenland van Orthen, de Heuf en de Muntel, de Kleine Wetering, de Beneden Dommel, de Nieuwe St. Michiels-Gestelsche polder, Oude St. Michiels-Gestelsche polder, de Binnenpolder van den Dungen, de Mudakkers en Plijnsche polder, de Binnenpolder van Berlicum, de polder van den Lagen kant, de Binnenpolder van Rosmalen en Nuland, de Binnenpolder van Geffen, de Beneden Aa, de Vughtsche akkers, de

---

(1) Bijv. 1872, no. 139. *Red.*
(2) Bijv. 1872, no. 210.
(3) Bijv. 1874, no. 159.

Brand en Beusing, de Ham en Rijskampen, de Binnenpolder van den Achtersten Distelberg, het Boschveld en Maij, de Binnenpolder van Engelen, de gecombineerde buitenpolders van Vlijmen, Engelen en Hedikhuizen, het Bieserpoldertje, de polder van Bokhoven, zoomede over de buiten het gebied dezer waterschappen gelegen eigendommen in de gemeenten:

Ravenstein, *Herpen*, *Berchem*, *Oss*, *Heesch*, *Geffen*, *'s Hertogenbosch*, *Berlicum*, *Heeswijk*, *Dinther*, *den Dungen*, *Vught*, *St.-Michiels-Gestel*, *Schijndel*, *Cromvoirt*, *Boxtel*, *Esch* en *Helvoirt* en voorts over eenige buitendijks gelegen gronden in de gemeenten *Vlijmen*, *Nieuwkuik*, *Drunen* en *Hedikhuisen*.

Art. 2. Het waterschap heeft uitsluitend tot doel en bestemming de bevordering der verbetering van den waterstaatstoestand in het Noord-Oostelijk gedeelte van *Noord-Brabant*, meer bepaaldelijk door:

A. Regeling van eene door het waterschap aan het Rijk te verstrekken bijdrage in de kosten der hierna vermelde aan te leggen rijkswerken, als:

1°. Heropening van het Oude Maasje.

2°. Achtereenvolgende opheffing der Overlaten.

3°. Voorziening in de uitwatering der landen:

a. langs het Oude Maasje:

b. van de lage polders op de Donge uitwaterende;

c. gelegen in het inundatiegebied van de Dommel en de Aa bij *'s Hertogenbosch*;

d. op de Bleek en Oostkil uitwaterende en langs den Amer.

B. Regeling der geldleeningen door het waterschap aan te gaan tot betaling der bijdrage aan het Rijk.

C. Regeling van het aandeel door belanghebbenden te betalen in de bijdrage en andere kosten, naar eene nader door Provinciale Staten onder 's Konings goedkeuring vast te stellen klassificatie, naar gelang van het belang dat de gebouwde en ongebouwde eigendommen hebben bij de uitvoering van een of meer der werken onder lett. *A*. vermeld.

D. De belangen van het waterschap en van gedeelten daarvan bij de Regeering, bij de Staten Generaal en bij de Provinciale Staten voor te staan, alsmede waar dit noodig of wenschelijk is, voorstellen te doen, inlichtingen te geven en met besturen en ambtenaren in overleg te treden.

Art. 3. Bij de klassificatie in het vorig artikel onder letter *C* bedoeld, wordt ook de verhouding geregeld waarin wegens gebouwde eigendommen zal worden bijgedragen.

Gebouwde en ongebouwde eigendommen die door hunne ligging bevonden worden geen belang te hebben bij den aanleg van een der werken in art. 2 onder letter *A* vermeld worden onbelastbaar verklaard.

Art. 4. Het bestuur van het waterschap bestaat uit een Voorzitter, zes leden, een secretaris en een penningmeester.

Voorzitter en leden worden rechtstreeks benoemd door Hoofd-Ingelanden.

De secretaris en de penningmeester worden benoemd door het Bestuur.

Art. 5. De jaarwedde van den Voorzitter bedraagt *f* 100 die van ieder lid *f* 50, die van den Secretaris *f* 200 en die van den Penningmeester *f* 300.

Voorzitter, leden, Secretaris en Penningmeester genieten, wanneer zij niet in de gemeenten wonen, waar de vergadering van het Bestuur

gehouden wordt, voor het bijwonen dier vergadering reis- en verblijfkosten naar de tweede klasse van het tarief, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 15 December 1849 (*Sb. no.* 62.)

Art. 6. Er zijn 112 Hoofd-Ingelanden.

Tot Hoofd-Ingeland is benoembaar hij, die in het volle genot is van de burgerlijke en burgerschapsrechten.

De Hoofd-Ingelanden worden benoemd door de besturen der waterschappen en door de gemeenteraden, voor de eerste maal in de volgende verhouding:

Waterschap	's-lands van Ravenstein	8	Hoofdingel.
"	polder van Overlangel	1	"
"	" " Neerloon	1	"
"	" " Dieden	1	"
"	's lands van Megen	4	"
"	polder van Oijen	3	"
"	" " Teeffelen	1	"
"	Hoog Hemaal	7	"
"	Laag Hemaal	4	"
"	polder van der Eigen	6	"
"	" v. Empel en Meerw.	2	"
"	gecomb. polders de Vliert, het Ertveld, het binnenl. van Orthen, de Heuf en de Muntel	2	"
"	de kleine Wetering	3	"
"	de Beneden Dommel	2	"
"	de Nieuwe St. Michiels-Gestelsche polder	1	"
"	de Mudakker en Plijnsche polder	1	"
"	de binnenp. v. d. Dungen	1	"
"	de Oude St. Michiels-Gespolder	1	"
"	Binnenpolder v. Berlicum	2	"
"	polder van den lagen kant	1	"
"	Binnenpolder van Rosmalen en Nuland	3	"
"	Binnenpolder van Geffen	2	"
"	de Beneden Aa	1	"
"	de Vughtsche Akkers	2	"
"	Brand en Beusing	1	"
"	Ham en Rijskampen	1	"
"	Binnenp. v. d. achtersten Distelberg	1	"
"	het Bossche veld en Maij	2	"
"	de Binnenp. van Engelen	1	"
"	de gecomb. buitenp. van Vlijmen, Engelen en Hedikhuizen	2	"
"	het Bieserpoldertje	1	"
"	de polder van Bokhoven	1	"
			71
Gemeente	Herpen	3	"
"	Berchem	3	"
"	Oss	4	"
"	Geffen	1	"
"	Heesch	1	"
	Over te brengen	83	"

	Overgebracht	88	Hoofdingel.
Gemeente	's-Hertogenbosch	15	"
"	Berlicum	1	"
"	Heeswijk	1	"
"	Dinther	1	"
"	den Dungen	1	"
"	Vugt	2	"
"	St. Michiels-Gestel	1	"
"	Schijndel	1	"
"	Boxtel	1	"
"	Esch	1	"
"	Helvoirt	2	"
"	Cromvoirt	2	"
	Totaal aantal stemmen	112	

De in dit artikel aangegeven verhouding, waarin waterschappen en gemeenten door hoofdingelanden vertegenwoordigd worden, wordt aan eene herziening onderworpen, vóór en aleer zal worden overgegaan tot regeling en verdeeling der omslagen over de belastbaar verklaarde eigendommen.

Art. 7. De Hoofdingelanden worden benoemd voor den tijd van zes jaren.

De helft van hen treedt om de drie jaren af.

De gewone tijd van aftreding is de eerste Dinsdag in Januari.

De aftreden zijn dadelijk weder benoembaar.

Die benoemd wordt ter vervulling eener buiten den gewonen tijd van aftreding opengevallen plaats, treedt af op het tijdstip, waarop hij, in wiens plaats hij benoemd is, moest aftreden.

Plaatsen opengevallen door overlijden, ontslag of om andere redenen, worden aangevuld binnen twee maanden na dat openvallen.

Art. 8. De benoemde, die bij de stemming tegenwoordig is, verklaart binnen twee dagen, en hij die niet tegenwoordig is binnen acht dagen na de ontvangst van het bericht zijner benoeming, of hij die aanneemt.

Hij wordt, laat hij dien tijd zonder kennisgeving voorbij gaan, geacht de benoeming niet aan te nemen.

Art. 9. Op verkiezingen van hoofdingelanden is art. 42 van het algemeen Reglement voor de waterschappen van toepassing.

Art. 10. Van het algemeen reglement voor de waterschappen in *Noord-Brabant*, zijn op dit Waterschap alleen van toepassing, de bepalingen, vervat in de Artikelen 10, 13, 15, 16—19, 22—27, derde zinsnede van Art. 28, 36—43, 45—51, 53—55, 63—66, 68—74, 76—79, 87—90, 94—96, 98—100, en 106.

De bevoegdheid in voormeld algemeen reglement aan stemgerechtigde ingelanden toegekend, wordt uitgeoefend door Hoofdingelanden.

Art. 11. De onderwerpen, in art. 2 onder lett. A en B omschreven, worden geregeld door de Hoofdingelanden en maken zoodra mogelijk een punt hunner overwegingen uit.

Art. 12. De vergaderingen van het bestuur en van Hoofdingelanden worden gehouden te *'s Hertogenbosch*.

Het bestuur van het Waterschap kan, wanneer het dit dienstig acht, ook in eene andere gemeente zijne vergaderingen houden.

Art. 13. De vergaderingen van het waterschapsbestuur en van Hoofd-

ingelanden worden belegd door den Voorzitter, die zorgt, dat ieder lid van het bestuur en ieder Hoofdingeland schriftelijk daartoe opgeroepen wordt en dat het beleggen van eene vergadering van Hoofdingelanden door plaatsing in een of meer in de provincie verschijnende dagbladen ter openbare kennis gebracht worde.

De oproepingsbriefjes, die de zaken, waarvoor de vergadering belegd is, vermelden, worden ten minste 2 dagen voor het houden van eene vergadering van het bestuur aan de leden en ten minste 8 dagen voor het houden der vergadering van Hoofdingelanden aan ieder Hoofdingeland verzonden.

Art. 14. Onderwerpen, in de oproepingsbriefjes niet vermeld, worden niet behandeld, tenzij twee derden der tegenwoordig zijnde Hoofdingelanden daartoe hunne toestemming geven.

Art. 15. De vergaderingen van Hoofdingelanden worden in het openbaar gehouden.

Art. 16. De rekening en verantwoording der ontvangsten en uitgaven over het afgeloopen jaar en de begrooting van kosten voor het loopend dienstjaar, worden in de maand April, minstens 14 dagen voor den dag der vergadering van Hoofdingelanden, waarin die behandeld worden, gedrukt en aan ieder Hoofdingeland toegezonden.

Rekening en begrooting worden algemeen verkrijgbaar gesteld.

Art. 17. Aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten worden onderworpen.

a. de rekening en verantwoording.

b. de begrooting.

c. besluiten van Hoofdingelanden:

1°. tot bepaling der omslagen.

2°. tot het aangaan van geldleeningen.

3°. tot regeling van bezoldiging van beambten, in dienst van het waterschap..

4°. tot bepaling van het bedrag der huishoudelijke kosten van het bestuur.

5°. tot bepaling van het bedrag van toe te kennen schadeloosstelling wegens reis- en verblijfkosten, behoudens het bepaalde in art. 5, tweede zinsnede.

Art. 18. De lasten worden omgeslagen over alle binnen het waterschap gelegen gebouwde en ongebouwde eigendommen, voor zoover die niet onbelastbaar zijn verklaard.

In de omslagen worden niet betrokken de eigendommen van den Staat, de provincie, de gemeenten en de waterschappen, die uitsluitend en bij voortduring tot publieken dienst bestemd zijn; daarin worden ook niet betrokken gebouwen uitsluitend dienende tot openbaren eeredienst.

Art. 19. Het door de waterschappen te dragen aandeel in de lasten en kosten, bedoeld in art. 2 letter C, wordt door de besturen dier waterschappen omgeslagen over de eigendommen in het waterschap gelegen en waar dit noodig of billijk zal bevonden worden naar andere, dan de thans in die waterschappen bestaande grondslagen, welke nader zullen vastgesteld worden bij een onder goedkeuring van den Koning vast te stellen besluit der Staten.

Art. 20. De grondslagen, waarnaar de aanslagen zullen bepaald worden van eigendommen, niet gelegen in een der waterschappen naar in eene der gemeenten in artikel een vermeld, alsmede de wijze van

de invordering dier aanslagen zullen nader bij een door de Provinciale Staten onder goedkeuring van den Koning te nemen besluit worden geregeld.

Art. 21. De eerste benoeming van Hoofdingelanden wordt door de besturen, in art. 6 vermeld, gedaan binnen eene maand na de afkondiging van dit besluit.

Die besturen geven van de benoeming onverwijld kennis aan Gedeputeerde Staten, met vermelding tevens of deze al dan niet door den benoemde is aangenomen.

Het tijdstip der eerste door Hoofdingelanden te houden vergadering wordt bepaald door Gedeputeerde Staten, die de Hoofdingelanden tot bijwoning dier vergadering doen oproepen.

Het Voorzitterschap in de eerste vergadering wordt, tot dat een Voorzitter zal benoemd zijn, waargenomen op de wijze door Gedeputeerde Staten te bepalen.

Art. 22. Het waterschap houdt op de bestaan zoodra de aan het Rijk te verstrekken bijdrage en de geldleeningen, ten laste van het waterschap aangegaan met de daarop verschuldigde renten, algeheel zullen afbetaald zijn.

Art. 23. De Hoofdingelanden, benoemd ingevolge de eerste zinsnede van art. 21 treden af, zoodra de herziening, in de laatste zinsnede van 6 bedoeld, zal zijn tot stand gebragt.

Het bestuur benoemd door de Hoofdingelanden in de eerst zinsnede bedoeld, treedt af zoodra de Hoofdingelanden, die na de herziening in de vorige zinsnede bedoeld, benoemd zijn, in hunne eerste vergadering een nieuw bestuur hebben gekozen.

De eerste helft der Hoofdingelanden die na de herziening in de eerste zinsnede bedoeld, in bediening zijn, treedt af met den eersten Dinsdag van Januari 1884.

Het lot bepaalt den tijd waarop ieder Hoofdingeland, naar een daarvan te maken rooster, aftreedt.

Aldus vastgesteld,

's Hertogenbosch, den 18*den Februari* 1880.

De Staten van Noord-Brabant;

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 10 Mei 1880, no. 12.

Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 28sten Mei 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 190. CIRCULAIRE *van* Gedeputeerde Staten van Limburg, *van den* 28*sten Mei* 1880, *betreffende de verdelging aan de Hamsters.* (*P. B. no.* 57.)

Aan de gemeentebesturen in het hertogdom Limburg.

Uit een verleden jaar van wege den heer Commissaris des Konings in dit gewest ingesteld onderzoek is gebleken, dat *de hamster*, een zeer schadelijk graanetend dier, meer algemeen onder den naam van

korenwolf bekend, waarvan in vroegere jaren slechts nu en dan, enkele exemplaren in eenige gemeenten van het zuidelijk arrondissement langs de pruissische grens werden bespeurd, zich in den laatsten tijd dermate heeft vermenigvuldigd en verspreid, dat hij reeds in 29 gemeenten van gemeld arrondissement in de eene plaats in grooter getale dan in de andere aangetroffen werd.

Naar aanleiding daarvan is door den heer Commissaris des Konings onder dagteekening van den 14 Januarij ll. (Prov. bl. no. 5) (1) eene aanschrijving aan U gerigt, om met aanwijzing van eenige daartoe strekkende middelen de uitroeijing van bedoeld knaagdier aan te bevelen.

Hoewel wij die aanschrijving ten zeerste toejuichen en bij deze Uwe aandacht er op vestigen, zijn wij 't evenwel met het hoofdbestuur van de maatschappij van landbouw in het gewest eens, dat behalve de reeds aangewezen weg, nog iets meer noodig is ter uitroeijing van voorschreven knaagdier, namelijk de uitlooving van premiën voor het dooden van gemeld dier.

Wil men de verdelging er van krachtig bevorderen en spoedig tot stand gebragt zien, dan is het naar onze meening en die van het hoofdbestuur der Maatschappij van landbouw volstrekt noodig, dat in die gemeenten alwaar de hamster reeds gevonden is, even als in die waar hij in het vervolg nog aangetroffen mogt worden, van gemeentewege zekere premien op zijne verdelging worden uitgeloofd b. v. 20 centen voor iedere oude en 10 centen voor elke jonge gedoode hamster.

Op die wijze zal meergenoemd knaagdier, hetwelk bij verdere voortplanting voor den landbouwer een ware ramp zou kunnen worden, uitgeroeid, en door U alzoo gehandeld worden in het belang van den landbouw, de voornaamste bronader van Limburgs bestaan.

Wij hebben derhalve de eer de betrokken gemeentebesturen dringend aantebevelen in voorschreven zin te handelen, die besturen daarbij tevens uitnoodigende om tot betaling der uit te loven premiën onder onze goedkeuring een post van uitgaaf op de gemeentebegrooting te brengen.

Maastricht, den 28sten Mei 1880.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.
(*Get.*) JOS. LEBENS, *Griffier.*

No. 191. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 1*sten Junij* 1880, *no.* 21, *houdende verlenging der concessie aan de gemeente Ottersum tot heffing van tol op den weg van Gennep naar de Pruissische grenzen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 27 Mei 1880, no. 78, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bij Koninklijk besluit van 22 Augustus 1847, no. 57, aan de gemeente Ottersum verleende en laatstelijk bij ons besluit van 25 Mei 1877,

---

(1) Bijv. 1880, no. 27. *Red.*

no. 17, tot 24 Junij 1880 verlengde concessie, tot tolheffing op den weg van Gennep naar de Pruissische grenzen, te verlengen tot 1 Julij 1883, overeenkomstig de bij het eerstaangehaald besluit vastgestelde bepalingen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 1sten Junij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 192. Missive *van den* Commissaris des Konings in Overijssel, *van den 1sten Junij* 1880, *4e afdeeling, no.* 1416/1123, *betreffende de visscherij in het Zwartewater.* (*P. B. no.* 24).

Aan heeren Burgemeesters der gemeenten in de provincie Overijssel.

De heer directeur der registratie en domeinen in de provinciën Gelderland en Overijssel, deelt mij bij missive van 29 Mei jl. mede, dat de Regeering voornemens is de visscherij in het *Zwartewater* met 1 Juli eerstkomende te verpachten en dat er alzoo van Rijkswege geene vergunningen meer worden afgegeven om in het *Zwartewater* te visschen.

Ten vervolge op het besluit van 30 Mei 1874, Prov. blad no. 28 (1), en tot narigt en inlichting van de belanghebbenden heb ik de eer U hiervan te onderrichten.

De Commissaris des Konings voornoemd,
(*Get.*) GEERTSEMA.

No. 193. Resolutie *van den* Minister van Financien, *van den 3den Junij* 1880, *no.* 8, *houdende intrekking der invoerregten op de stijfsel.* (*Vers. no.* 52.)

Stijfsel in kleine pakjes of doosjes.

Daar de tariefpost *stijfsel* bij art. 2 der wet van den 6den April 1877, (*Sb. no.* 71, *Vers. no.* 52) is ingetrokken, is dat artikel in elke verpakking vrij van invoerregten.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 194. Besluit *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den 3den Junij* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde oprigting van het waterschap Zwagermieden en de Triemen, met reglement.* (*P. B.* 73—75).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND;

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 7 April 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

---

(1) Bijv. 1874, no. 156. *Red.*

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137 en 138 der provinciale wet en op de bepalingen van het reglement nopens de oprigting van waterschappen in *Friesland* (*Prov. blad no.* 78 van 1874);

Gelet op hun besluit van 20 November 1879, no. 7 A, tot oprigting van een waterschap *„Zwagermieden en de Triemen"*;

Hebben besloten:

Met intrekking van hun besluit van 20 November 1879, no. 7 B, op nieuw vast te stellen volgend

Reglement *voor het waterschap Zwagermieden en de Triemen.*

HOOFDSTUK I.

Van de grenzen, werken en onderhoudpligtigheid.

Art. 1. Het waterschap *Zwagermieden en de Triemen*, ter grootte van ongeveer acht honderd hectare, wordt begrensd:

a. door den opreed ten oosten van de *Zwaagwesteinderopvaart*, en voorts langs de zuidzijde der perceelen, kadaster gemeente *Veenwouden*, sectie H, nos. 246, 247, 248, 293, 298, 299 en 300, om, ten oosten van den in den kunstweg van *Kollumerzwaag* gelegen duiker, aan dezen kunstweg aan te sluiten en dien te volgen tot de *Kollumerzwaagstervaart;*

b. van af die vaart oostwaarts achter de huizen en erven, gelegen ten noorden van dien kunstweg, tot aan den kruisweg of kruislaan;

c. van af dien kruisweg noordwaarts tot aan den *Triemsterstraatweg;*

d. door den genoemden straatweg oostwaarts en vervolgens noordwaarts tot aan den trekweg *Dokkum—Stroobos*, beoosten de *Triemerburg;*

e. door den tregwek *Dokkum—Stroobos* tot aan de *Langebrug;*

f. van af dien trekweg zuidwaarts door den buitenteen van den aan te leggen dijk langs de *Nieuwevaart* en de *Petsloot* tot aan de *Opvaart* naar *Zwaagwesteinde*, en

g. door genoemde *Opvaart*, aansluitende aan den opreed, onder *a* genoemd.

Art. 2. De werken, welke tot dit waterschap behooren, zijn:

a. de dijken, die tot waterkeering van de tot het waterschap behoorende eigendommen worden aangelegd of verzwaard, met de noodige duikers, pompen en stekken;

b. de wegen, reeden, vaarten, waterleidingen, slooten, keerdammen, barten of bruggen, gelegen in het waterschap, voor zoover deze daarvoor van belang worden geacht;

c. de watermolens en daarbij behoorende werken, of stoomgemaal, en hetgeen verder door en ten behoeve van het waterschap wordt aangelegd of daargesteld.

Van deze werken wordt door het bestuur een staat aangelegd en bijgehouden.

De dijken worden niet aangelegd, dan na bekomen goedkeuring van de betrekkelijke plans door Gedeputeerde Staten.

Art. 3. De verpligting tot het maken, onderhouden en verbeteren van de in het vorig artikel vermelde werken, zoomede tot voldoening van alle uitgaven ten behoeve van het waterschap, die van de oprigting er onder begrepen, rust op al de daarin gelegen gebouwde en ongebouwde eigendommen, in evenredigheid van hunne grootte en ligging overeenkomstig eene door het bestuur vast te stellen klassificatie, tenzij

die eigendommen bij den in artt. 32—35 bedoelden legger van eene bijdrage in de kosten zijn vrijgesteld.

Het besluit van het voorloopig bestuur, houdende bepaling van het getal der klassen en de omschrijving der gronden in iedere klasse op te nemen, is onderworpen aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

HOOFDSTUK II.

Van de zamenstelling, inrigting en regeling van het bestuur en van het stemregt.

Art. 4. Aan het hoofd van het waterschap staat een bestuur van vijf leden. Zij benoemen uit hun midden een voorzitter en ondervoorzitter.

Art. 5. De leden van het bestuur moeten zijn stemgeregtigde eigenaren, vruchtgebruikers, erfpachters, of wel huurders van minstens 5 hectare in het waterschap gelegen eigendommen. Zij moeten voorts zijn meerderjarig en in het volle genot van hunne burgerlijke en burgerschapsregten, en niet verder dan 6 kilometer van de grenzen van het waterschap woonachtig.

Zij mogen elkander niet nader dan in den derden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan. Opkomende zwagerschap, gedurende den duur der zitting, maakt geene aftreding der leden noodzakelijk.

De zwagerschap wordt geacht op te houden door den dood der vrouw, door wier huwelijk zij is ontstaan.

Art. 6. De leden van het bestuur worden gekozen door de eigenaren of vruchtgebruikers en erfpachters van de binnen het waterschap gelegen perceelen, in de bij art. 14 bedoelde algemeene vergadering. De verkiezing geschiedt bij ongeteekende briefjes, overeenkomstig den volgenden maatstaf.

Het bezit van 1 tot beneden 5 hectare grond geeft regt op één stem; van 5 tot beneden 10 hectare op twee stemmen; van 10 tot beneden 20 hectare op drie stemmen; van 20 tot beneden 30 hectare op vier stemmen, en van 30 en meer hectare op vijf stemmen.

Ieder ingeland ontvangt bij de stemming zooveel stembriefjes, als hij naar den legger stemmen kan uitbrengen.

Art. 7. Ingelanden kunnen zich in de vergadering doen vertegenwoordigen bij eene schriftelijke lastgeving. Een lasthebber mag hoogstens twee ingelanden vertegenwoordigen.

De acte van lastgeving moet zijn geregistreerd en, wanneer de lastgever buiten de gemeenten, waarin het waterschap is gelegen, woont, moet zijne handteekening door den burgemeester zijner woonplaats zijn gelegaliseerd.

De last kan ook worden gegeven bij eene geregistreerde huurovereenkomst, mits de handteekening des verhuurders, buiten de evenbedoelde gemeenten wonende, als boven zij gelegaliseerd. In elk geval moet het stuk, waaruit van den last blijkt, zoo dikwijls er gebruik van wordt gemaakt, aan het bestuur worden vertoond, of bij den voorzitter worden gedeponeerd, tegen daarvoor door dezen af te geven ontvang-bewijs.

Art. 8. Voor gehuwde vrouwen, minderjarigen, onder curatele gestelden, zedelijke ligchamen enz., wordt het stemregt uitgeoefend door diegenen, welke hen volgens het burgerlijk regt vertegenwoordigen;

voor met vruchtgebruik of erfpacht bezwaarde eigendommen geschiedt dit door de vruchtgebruikers of erfpachters.

Mede-eigenaren van onverdeelde goederen stemmen in evenredigheid van hun aandeel in die goederen, mits hun regt, naar het oordeel van het bestuur, voldoende uit den legger blijkt.

Art. 9. De verkiezing geschiedt ten overstaan van het bestuur.

Bij de eerste stemming wordt niemand benoemd, dan met volstrekte meerderheid van stemmen. Is die meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan heeft er herstemming plaats tusschen de beide personen, die de meeste stemmen hebben erlangd. Zijn die stemmen verdeeld over meer dan twee personen, heeft tusschen deze allen de herstemming plaats.

Bij herstemming wordt men benoemd met de meeste stemmen.

Indien de stemmen staken, is de oudste in jaren de benoemde.

Ingeval van gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 10. Bezwaren tegen de benoeming en opzigtens de vereischten van de leden van het bestuur, indien zij staande de vergadering niet uit den weg worden geruimd, moeten door den reclamant binnen drie dagen na de gehouden vergadering worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten, die deswege zonder hooger beroep beslissen.

Nadat die beslissing aan het waterschapsbestuur is medegedeeld, wordt, zoo noodig, eene nieuwe verkiezing uitgeschreven.

Art. 11. De leden van het bestuur hebben zitting gedurende vijf jaren. Ieder jaar treedt één hunner af, overeenkomstig een door hen bij het lot op te maken rooster, die aan ingelanden wordt medegedeeld.

De aftredenden zijn dadelijk herkiesbaar.

De eerste aftreding heeft plaats 1 Mei 1882.

Wie de vereischten verliest, bedoeld bij art. 5, alinea 1, houdt op lid van 't bestuur te zijn.

Art. 12. Zij, die verkozen zijn ter gelegenheid van buitengewone vacatures, treden af op het tijdstip, waarop zij, in wier plaats zij zijn verkozen, moesten aftreden.

De leden van het bestuur kunnen te allen tijde hun ontslag nemen.

Het wordt door hen aan het bestuur ingezonden.

Zij blijven echter in hunne betrekking totdat zij door anderen zijn vervangen.

De verkiezing ter vervulling van plaatsen, die door ontslag, overlijden of om andere redenen openvallen, geschiedt in de eerstvolgende gewone of buitengewone vergadering.

Art. 13. De leden van het bestuur genieten eene schadeloosstelling, waarvan het bedrag door ingelanden wordt bepaald.

HOOFDSTUK III.

Van de vergaderingen van ingelanden en van die van 't bestuur.

Art. 14. In de maand Mei van elk jaar wordt, op tijd en plaats door het bestuur te bepalen, eene algemeene vergadering van ingelanden gehouden.

In die vergadering geschiedt de verkiezing van bestuursleden, het opnemen en vaststellen der rekening, het opmaken der begrooting en voorts al die handelingen, waartoe ingelanden ingevolge dit reglement behooren mede te werken.

Het bestuur heeft het regt, de ingelanden ook buitengewoon bijeen te roepen.

De vergaderingen van ingelanden worden door den voorzitter uitgeschreven bij brief, of bij oproeping in de *Leeuwarder courant* en in zoodanige andere nieuwsbladen als het bestuur noódig acht.

De uitschrijving geschiedt minstens acht dagen vóór de te houden vergadering, met aanwijzing, zooveel mogelijk, van de te behandelen punten.

Art. 15. Het bestuur vergadert zoo dikwijls als dit door den voorzitter noodig wordt geoordeeld, of het door minstens twee leden schriftelijk, met opgave van redenen, wordt verlangd.

De oproeping geschiedt door den voorzitter, met vermelding, zooveel mogelijk, der te behandelen punten.

Art. 16. In geene vergadering van het bestuur mag een besluit worden genomen, zoo niet minstens drie leden tegenwoordig zijn.

Indien het in 't vorige lid vereischte getal leden niet tegenwoordig is, wordt eene nieuwe vergadering uitgeschreven.

In deze laatste vergadering besluiten de tegenwoordig zijnden, zij het ook de voorzitter alleen, over de uitgeschreven punten van behandeling.

Art. 17. Alle besluiten, zoowel in de algemeene als in de bestuursvergaderingen, worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen beslist de stem des voorzitters.

Stemming over personen geschiedt bij ongeteekende briefjes.

Art. 9, zinsneden 2—7, is hierop van toepassing.

Bij het stemmen ter algemeene vergadering over personen geldt art. 6, 2e, 3e en 4e alinea, - over zaken, art. 6, 3e alinea.

Art. 18. De voorzitter is belast met de leiding der vergaderingen.

Hij ontvangt alle het waterschap betreffende stukken, en is verpligt die te brengen ter eerste vergadering waar ze behooren.

Hij is belast, voor zooverre dit bij de besluiten zelve niet anders wordt bepaald, met de uitvoering van alle besluiten, die het waterschap betreffen.

In alle regtsgedingen, betrekkelijk het waterschap, treedt hij namens dit als eischer of verweerder op.

Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den voorzitter, wordt hij vervangen door den ondervoorzitter, en deze door een ander lid, door het bestuur aan te wijzen.

De voorzitter is bevoegd en verpligt, wanneer de drang der omstandigheden geene voorafgaande bijeenroeping van het bestuur of van ingelanden gedoogt, op eigen gezag al die maatregelen te nemen en te doen nemen, welke ter voorkoming van dreigend gevaar in 't belang van het waterschap worden vereischt, onder gehoudenheid daarvan, in eene binnen drie dagen daarna bijeen te roepen vergadering, aan het bestuur en, in de eerstvolgende vergadering, aan ingelanden kennis te geven.

HOOFDSTUK IV.

Van den secretaris-ontvanger, den opzigter en verdere beambten.

Art. 19. Het waterschapsbestuur wordt bijgestaan door eenen secretaris-ontvanger en, zoo noodig, door een opzigter en andere beambten, die door ingelanden, op aanbeveling van het bestuur, tot wederopzegging worden benoemd.

Schorsing van hen geschiedt door het bestuur; ontslag door ingelanden.

Art. 20. De secretaris is belast met de bewaring van alle stukken en bescheiden, die het waterschap aangaan.

Hij legt daarvan een register aan en houdt het bij.

Door hem worden alle stukken, die van de vergadering van ingelanden, zoomede van het bestuur en den voorzitter uitgaan, geschreven.

Hij maakt de leggers en kohieren op, houdt de boeken en registers aan en verrigt verder al dat schrijfwerk, wat het bestuur noodig acht.

Stukken het waterschapsbestuur betreffende, onderteekent hij met den voorzitter.

Art. 21. Als ontvanger is hij belast met de ontvangsten en uitgaven het waterschap betreffende, het aanhouden van boeken en registers enz.

Hij doet geene uitbetalingen, dan nadat de stukken door den voorzitter voor goedgekeurd zijn geteekend.

Wegens zijn beheer stelt hij vóór zijne indiensttreding zekerheid, waarvan de aard en het bedrag door ingelanden worden bepaald.

De kosten deswege komen ten laste van het waterschap.

Art. 22. Hij doet jaarlijks, in de bij art. 14 bedoelde algemeene vergadering, van zijne ontvangsten en uitgaven over het vorig dienstjaar rekening en verantwoording, met overlegging van alle bewijsstukken.

Die rekening moet vooraf door het bestuur zijn opgenomen, en ten blijke daarvan verteekend.

Art. 23. Zijne verdere verpligtingen, zoomede die van den opzigter en verdere beambten, worden bij eene door het bestuur vast te stellen, aan ingelanden mede te deelen instructie geregeld.

Art. 24. De secretaris-ontvanger, de opzigter en verdere beambten genieten eene jaarwedde, door ingelanden op voorstel van het bestuur vast te stellen.

HOOFDSTUK V.

Van de bevoegdheid van ingelanden en van het bestuur.

Aan de vergadering van ingelanden behoort het nemen van besluiten:

a. tot het uitvoeren van nieuwe en tot het verbeteren der bestaande werken;

b. tot het verpachten of op eenige andere wijze in gebruik geven der eigendommen en inkomsten van het waterschap;

c. tot het verleenen van uitstel, vermindering of kwijtschelding, die krachtens de wet of eene overeenkomst, of op gronden van billijkheid, toekomt aan huurders, pachters of gebruikers van eigendommen, of aan aannemers van werken of leveringen ten behoeve van het waterschap;

d. tot het koopen, vervreemden, ruilen, bezwaren of verpanden van de eigendommen van het waterschap en het aangaan van dadingen;

e. tot het doen van geldleeningen en het aanwijzen der middelen waaruit de renten en aflossingen van te doene geldleeningen zullen worden gevonden;

f. tot het voeren van regtsgedingen, hetzij eischende of verwerende, onverminderd de verpligting van het bestuur tot het nemen van de noodige conservatoire maatregelen, ter voorkoming van schade of verjaring;

g. tot vaststelling van de begrooting en van de rekening en tot het verleenen van teruggaaf bij gebleken verkeerden aanslag op het kohier;

h. tot het vaststellen van een reglement van orde voor de algemeene vergadering;

i. tot vaststelling van het peil en tot bepaling van het doen van schouwingen;

j. tot het vaststellen der bestekken, van de voorwaarden van verhuring en van aanbesteding der werken en leveringen ten behoeve van het waterschap te doen, wier vaststelling niet aan het bestuur is opgedragen.

Art. 26. Aan het bestuur behoort, met betrekking tot de regeling en het bestuur van het waterschap, die bevoegdheid, welke niet aan de vergadering van ingelanden is opgedragen.

Art. 27. Het bestuur wijst aan, waar de aarde en zoden tot het maken, herstellen of verbeteren van de dijken, overeenkomstig het bepaalde bij art. 2 der wet van 9 October 1841 (*Sb. no.* 42), moeten worden gehaald; bepaalt over welke landen het vervoer zal plaats hebben; bepaalt bij den aanleg van wegen de rigting en wat verder tot den aanleg in betrekking staat, zoomede de plaats voor den toegang van de naastgelegen eigendommen op die wegen; regelt de reeden en paden naar die wegen over de voor en achter gelegen landen, alsmede den aanleg en het gebruik der omslagen; houdt toezigt op het goed onderhoud, zuivering en uitdieping van alle voor de afwatering van het waterschap vereischte slooten, en is bevoegd, bij weigering of nalatigheid van de daartoe verpligten, dit ten hunnen koste te doen uitvoeren.

Art. 28. Het bestuur is bevoegd tot de handelingen, bedoeld bij art. 2 en volgende der wet van 9 October 1841 (*Sb. no.* 42) en van 28 Augustus 1851 (*Sb. no.* 125), en zorgt, dat in dergelijke gevallen het verschuldigde worde betaald of geconsigneerd.

Het maakt de voor het waterschap noodige verordeningen van politie en legt deze minstens 20 dagen ter inzage van ingelanden, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen van de provincie aankondiging heeft gedaan.

Ingelanden kunnen, binnen den in het vorige lid gestelden termijn, hunne bezwaren tegen de verordeningen bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het bestuur zorgt, dat de verordening van politie, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

Deze afkondiging geschiedt op de door het bestuur aan te wijzen plaatsen in of in de nabijheid van het waterschap door aanplakking van een afdruk van de verordening, bij navolgend formulier:

Het bestuur van het waterschap *Zwagermieden en de Triemen* doet te weten, dat het heeft vastgesteld de volgende door heeren Gedeputeerde Staten van *Friesland*, bij hun besluit van den , no. , goedgekeurde

POLITIE-VERORDENING.

(Titel, inhoud en onderschrift der verordening).

En is hiervan afkondiging geschied op de wijze bij het waterschapsreglement voorgeschreven.

Het bestuur,

(Volgt de onderteekening door den voorzitter en secretaris)

De politie-verordeningen treden, indien daarin geen ander tijdstip is aangewezen, in werking op den achtsten dag na dien, waarop zij zijn afgekondigd.

Het bestuur zorgt, dat de afgekondigde verordeningen in druk, tegen betaling van kosten, bij den secretaris-ontvanger verkrijgbaar worden gesteld.

Het zendt vier afdrukken er van aan Gedeputeerde Staten en één aan

de regterlijke collegiën, die tot de toepassing van de verordening kunnen worden geroepen, zoomede aan de ambtenaren van het openbaar ministerie daarbij.

Art. 29. Het bestuur verstrekt aan Gedeputeerde Staten en aan de besturen van de gemeenten, waarin het waterschap is gelegen, de nopens het waterschap gevraagde inlichtingen en opgaven.

HOOFDSTUK VI.

Van de begrooting, rekening, legger, kohieren enz.

Art. 30. Het bestuur biedt, in de bij art. 14 bedoelde algemeene vergadering, aan de ingelanden eene begrooting van de ontvangsten en uitgaven van het waterschap, voor het aangevangen dienstjaar, ter vaststelling aan, ingerigt naar een door het bestuur vastgesteld model.

Zij loopt over het jaar, aanvang nemende 1 Mei en eindigende 30 April.

Art. 31. Het zorgt, dat de begrooting en de bij art. 22 bedoelde rekening, gedurende acht dagen vóór de algemeene vergadering, ter inzage van ingelanden worden nedergelegd.

Bij de oproeping ter algemeene vergadering wordt de plaats, waar de begrooting en rekening ter inzage zullen liggen, vermeld.

Art. 32. Van de onderhoudpligtigheid wordt door het voorloopig bestuur ten spoedigste een legger opgemaakt, overeenkomstig het door hem aan Gedeputeerde Staten in te zenden en door deze vast te stellen model.

De in het waterschap op te nemen eigendommen worden alle, met aanwijzing der klassen waarin zij zijn gesteld, door het voorloopig bestuur op den legger aangebragt.

Het bestuur moet zich, bij de opmaking daarvan, door drie onpartijdige deskundigen doen voorlichten.

Deze legger wordt met het proces-verbaal van de deskundigen en het besluit, bedoeld bij het laatste lid van art. 3, gedurende drie weken ter inzage van belanghebbenden nedergelegd, nadat daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging zal zijn gedaan.

De legger wordt van een onderschrift voorzien, houdende, dat hij door het bestuur is opgemaakt, zoomede dat hij, na aankondiging, den voorgeschreven termijn ter inzage heeft gelegen.

Art. 33. Ieder belanghebbende kan, gedurende den in het vorige lid gestelde termijn, bij op zegel gesteld bezwaarschrift, zijne reclames tegen den legger bij Gedeputeerde Staten indienen.

Gedeputeerde Staten, het voorloopig bestuur gehoord, beslissen op de reclames en stellen den legger met of zonder wijzigingen vast.

Art. 34. Deze legger is de grondslag van de regten en verpligtingen der ingelanden.

Veranderingen, ten gevolge van eigendomsovergang, scheiding, splitsing en wat dies meer zij ontstaan, worden, voor zooverre dit niet op aanvraag van belanghebbenden geschiedt, jaarlijks door den secretaris, onder goedkeuring van het bestuur, op den legger aangebragt, en gelden als in den legger opgenomen.

Art. 35. De legger wordt minstens om de tien jaren herzien.

De eerste herziening van den legger zal echter binnen vijf jaren plaats hebben.

De bepalingen van art. 3 en van de drie vorige artikelen zijn daarop van toepassing, met uitzondering alleen, dat het regt, daarbij aan het voorloopig bestuur toegekend, overgaat op het bestuur des waterschaps.

Art. 36. Binnen twee maanden, nadat de begrooting is vastgesteld, wordt door den secretaris-ontvanger, in overeenstemming met den legger, het kohier van omslag tot het bedrag, als bij de begrooting is uitgetrokken, opgemaakt.

Dit kohier wordt, gedurende acht dagen, ter inzage van ingelanden nedergelegd, nadat vooraf, op eene der wijzen bij art. 14 vermeld, daarvan kennis zal zijn gegeven.

Binnen dien tijd kan ieder zijne bezwaren bij het bestuur op gezegeld papier indienen.

Het wordt, overeenkomstig art. 32, laatste lid, door den secretaris-ontvanger van een onderschrift voorzien.

Het bestuur beslist op de bezwaren en stelt, zonder dat hooger beroep toegelaten zij, het kohier met of zonder verandering vast.

De aanslagen moeten worden betaald in één of meer termijnen, vóór of op de tijdstippen, door het bestuur bij de vaststelling van het kohier te bepalen.

Art. 37. De secretaris-ontvanger zendt, na de vaststelling van het kohier, ten spoedigste aan ieder aangeslagene een aanslagbiljet, vermeldende tevens de plaats waar en den tijd binnen welken de aanslag moet worden voldaan, of laat den aanslag, bij voor voldaan door hem geteekend aanslagbiljet, van ingelanden innen.

Art. 38. Bij gebreke van betaling binnen den bepaalden tijd, worden de nalatigen door den secretaris-ontvanger, overeenkomstig de bepalingen der wet van 9 October 1841 (*Sb. no.* 42) of de deswege nader vastgesteld wordende wettelijke voorschriften, vervolgd.

Aanslagen, die oninbaar zijn gebleven, kunnen door ingelanden voor oninvorderbaar worden verklaard.

Art. 39. De kosten van vervolging worden berekend overeenkomstig de tarieven, voorgeschreven bij de wetten van 22 Mei 1845 (*Sb. no.* 22) en 1 Junij 1850 (*Sb. no.* 26).

De vervolgingskosten, die niet op de nalatige omslagschuldigen kunnen worden verhaald, komen ten laste van het waterschap en worden door den secretaris-ontvanger in zijne rekening voor uitgaaf gebragt.

HOOFDSTUK VII.

Algemeene en overgangs-bepalingen.

Art. 40. Geschillen nopens de toepassing van dit reglement, zoomede alle geschillen van bestuur tusschen dit en andere waterschappen, worden door Gedeputeerde Staten beslist.

Van deze beslissing staat, voor zooverre deswege bij dit reglement niet anders is bepaald, binnen veertien dagen na hare dagteekening, beroep op den Koning open.

Art. 41. De schadevergoeding, aan de eigenaren te verleenen wegens vergraving, inbezitneming of het gebruik van gronden ten behoeve van den aanleg van alle werken van het waterschap, wordt, voor zooverre die gronden niet gratis daarvoor worden afgestaan, bepaald door twee deskundigen, waarvan één door den betrokken eigenaar en één door het bestuur te benoemen.

Bij verschil van gevoelen tusschen de deskundigen, wordt hun een derde toegevoegd, te benoemen door Gedeputeerde Staten, op verzoek van de eerstgereede der partijen.

Indien de eigenaar van den grond, na daartoe door het bestuur schriftelijk te zijn uitgenoodigd, in gebreke blijft een deskundige aan te wijzen, of zich tot minnelijken afstand ongenegen verklaart, geschiedt de onteigening overeenkomstig de bepalingen der wet van 28 Augustus 1851 (*Stbl. no.* 125).

Art. 42. De polderdijken zullen in eigendom verblijven aan de eigenaren van de gronden, waarop zij liggen of gelegd worden, zullende het bestuur geregtigd en verpligt zijn die te verhoogen en te verzwaren en voortdurend te onderhouden.

De wijze van het gebruik door de daartoe geregtigden zal bij verordening worden geregeld.

Op deze verordening zijn de bepalingen van art. 28, met uitzondering van het 1e lid, van toepassing.

Art 43. De eigenaren van de in het waterschap op te nemen bepolderingen zijn bevoegd de bestaande eigen bemaling voor hunne perceelen te behouden.

De kosten hiervan, zoomede die van het onderhoud der molens, binnendijken en slooten, blijven ten laste van de in die bepolderingen gelegen eigendommen.

Het toezigt van het waterschapsbestuur op het voldoend onderhoud van de molens en de binnendijken van deze bepolderingen wordt nader geregeld bij de in art. 28, 2e lid, bedoelde verordeningen.

Door de in vorenbedoelde bepolderingen gelegen perceelen wordt, met toepassing van het stelsel van klassificatie bij artt. 8 en 32 vermeld, bijgedragen in de kosten van het waterschap.

Het waterschapsbestuur heeft onder goedkeuring van ingelanden de bevoegdheid, de molens en hetgeen het verder noodig acht bij overeenkomst van de eigenaren der bepolderingen over te nemen.

Art. 44. De eerste verkiezing van leden van het bestuur heeft plaats ten overstaan van het voorloopig bestuur.

De voorzitter van het voorloopig bestuur roept, binnen veertien dagen nadat de nieuwe bestuursleden zijn benoemd, hen ter vergadering op, en draagt het beheer en wat verder tot het waterschap betrekking heeft aan hen over.

Hiervan wordt een verbaal opgemaakt en afschrift daarvan aan Gedeputeerde Staten ingezonden.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*

Leeuwarden, den 7den April 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voors.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 20 Mei 1880, no. 18.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 8 Junij 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voors.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 195. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 4den Junij* 1880, *no.* 18, *houdende concessie tot heffing van tol op het overpad tusschen den Broekweg en den Weijpoortschen weg onder de gemeente Zoeterwoude en tot heffing van bruggeld van vaartuigen, voor welke een in dit overpad liggende valbrug moet worden gewipt.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 31 Mei 1880, no. 54, afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Onze besluiten van 8 December 1864, no. 42 (1), en 14 Februarij 1877, no. 21 (2);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan Vrouwe T. D. VAN HALTEREN, Douairière van Mr. A. O. E. Graaf VAN LIMBURG STIRUM te Utrecht, wordt op nieuw tot 1 Junij 1888, concessie verleend tot tolheffing op het overpad tusschen den Broekweg en den Weijpoortschen weg onder de gemeente Zoeterwoude en tot heffing van bruggeld van de vaartuigen voor welke de in dit overpad liggende valbrug over de Weijpoortsche vliet moet worden gewipt overeenkomstig het bij Ons eerst aangehaald besluit vastgesteld tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van het overpad en der brug en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuidholland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 4den Junij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 196. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den 4den Junij* 1880, *no.* 5, 1*ste afdeeling*, *rakende de in werking treding van het reglement op het toezigt der wegen in deze provincie, met modellen.* (*P. B. no.* 31.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE GRONINGEN,

Overwegende, dat het reglement op het toezigt der wegen in de

---

(1) Bijv. 1864, no. 310. *Red.*
(2) Bijv. 1877, no. 60.

provincie Groningen, door de Staten in hunne vergadering van den 9 December 1879, onder no. 3 vastgesteld, is goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 19 Maart 1880, no. 9; (1)

Gelet op de artt. 26; 10, 22 en 68 van dat reglement;

Hebben goedgevonden te bepalen als volgt:

1°. Het reglement op het toezigt der wegen in de Provincie Groningen, door de Staten dier provincie vastgesteld in hunne vergadering van den 9 December 1879, onder no. 3, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 19 Maart 1880, no. 9 (*Prov. blad no.* 18), treedt in werking met den eersten Augustus 1880;

2°. De krachtens art. 10 en 22 van voorschreven reglement op te maken legger en suppletoire legger van wegen en kunstwerken in provinciale wegen, worden ingerigt volgens de aan dit besluit gehechte modellen;

3°. De Gemeentebesturen in deze provincie uit te noodigen voor of op den eersten Julij 1880, aan hun Collegie de noodige gegevens te verstrekken, opdat tijdig zou kunnen worden overgegaan tot de aanwijzing van de in artt. 2 la. *b*, bedoelde wegen in bebouwde gedeelten van de gemeenten, welke niet aan de voorschriften van het reglement zijn onderworpen.

En zal dit besluit met de daarbij behoorende modellen worden geplaatst in het Provinciaal blad, ter kennisgeving aan de Gemeentebesturen met nadrukkelijk verzoek den termijn sub 3° gesteld niet te overschrijden, en worden opgenomen in de Provinciale en Nieuwe Groninger Couranten.

Gedaan te *Groningen* den 4den Junij 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

(1) Bijv. 1880, no. 123. *Red.*

Bijlage A.

Legger *van de wegen en voetpaden in de gemeente* . . . ., *opgemaakt ingevolge art.* 10 *van het reglement op het toesigt der wegen in de provincie Groningen, van den* 9*den December* 1879, *goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den* 19*den Maart* 1880, *no.* 9. (*Prov. blad no.* 18).

Volgnummer der wegen.	Benaming der wegen en voetpaden.	Klasse.	Omschrijving van de rigting.	Lengte.	Breedte.	Volgnummer der kunstwerken.	Omschrijving der kunstwerken.		Naam en voornamen van ieder onderhoudspligtige of van het bestuur der onderhoudspligtige corporatie.	Woonplaats.	Aanwijzing van het gedeelte weg en van het voorwerp ten laste van ieder komende.	Kadastrale aanduiding der perceelen, waarop de onderhoudslast rust of hetgeen tot aanwijzing van den onderhoudspligt strekt.	Aanduiding van veranderingen (art. 22 laatste alinea).	Aanmerkingen.
							in de wegen of voetpaden gelegen.	in de provinciale wegen gelegen.						
1.	2.	3	4.	5	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

Aldus opgemaakt door Burgemeester en Wethouders der gemeente . . . . den . . . .

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

. . . .

De Secretaris:

. . . .

Burgemeester en Wethouders der gemeente . . . . . . verklaren, dat deze legger gedurende eene maand, en wel van en met den . . . . . . tot en met den . . . . . in het gemeentehuis ter inzage heeft gelegen, dat daarvan openbare afkondiging is geschied en dat daartegen binnen acht dagen na afloop van dien termijn . . . . . . bezwaren en aanmerkingen zijn ingekomen.

. . . . den . . . .

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

. . . .

De Secretaris:

. . . .

Aldus . . . . vastgesteld door den Raad der gemeente . . . . , den . . . .

De Voorzitter:

. . . .

De Secretaris:

. . . .

Burgemeester en Wethouders der gemeente . . . . verklaren, dat deze legger, na door den Raad te zijn vastgesteld, gedurende veertien dagen, en wel van en met den . . . . tot en met den . . . . . . in het gemeentehuis ter inzage heeft gelegen, en dat daarvan openbare afkonding is geschied.

. . . . den . . . .

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

. . . .

De Secretaris:

. . . .

Goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde Staten der provincie Groningen, van den . . . . , no. . . . , 1e afdeeling.

De Gedeputeerde Staten voornoemd:

. . . .

Voorzitter.

. . . .

Griffier.

Bijlage B.

Suppletoire Legger *van de wegen en voetpaden in de gemeente . . . ., opgemaakt ingevolge art.* 22 *van het reglement op het toezigt der wegen in de provincie Groningen, van den* 9*den December* 1879, *goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den* 19*den Maart* 1880, *no.* 9. (*Prov blad no.* 18).

Nummer van den legger.	Benaming der wegen en voetpaden.	Klasse	Omschrijving van de rigting.	Lengte.	Breedte.	Nummer van den legger (kunstwerken).	Omschrijving der kunstwerken. in de wegen of voetpaden gelegen.	Omschrijving der kunstwerken. in de provinciale wegen gelegen.	Naam en voornamen van ieder onderhoudspligtige of van het bestuur der onderhoudspligtige corporatie.	Woonplaats.	Aanwijzing van het gedeelte weg en van het voorwerp ten laste van ieder komende.	Kadastrale aanduiding der perceelen, waarop de onderhoudslast rust of hetgeen tot aanwijzing van den onderhoudspligt strekt.	Aanduiding van veranderingen (art. 22 laatste alinea.)	Aanmerkingen.
1.	2.	3	4.	5	6.	7	8	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

Aldus opgemaakt door Burgemeester en Wethouders der gemeente . . . . den . . . .

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

. . . .

De Secretaris:

. . . .

Burgemeester en Wethouders der gemeente . . . . . . verklaren, dat deze suppletoire legger gedurende veertien dagen, en wel van en met den . . . . . . tot en met den . . . . . . in het gemeentehuis ter inzage heeft gelegen, dat daarvan openbare afkondiging is geschied en dat daartegen binnen dien termijn . . . . bezwaren en aanmerkingen zijn ingekomen.

. . . . den . . . .

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

. . . .

De Secretaris:

. . . .

Aldus . . . . vastgesteld door den Raad der gemeente . . . ., den . . . .

De Voorzitter:

. . . .

De Secretaris:

. . . .

Burgemeester en Wethouders der gemeente . . . . verklaren, dat deze suppletoire legger, na door den Raad te zijn vastgesteld, gedurende acht dagen, en wel van en met den . . . . tot en met den . . . . in het gemeentehuis ter inzage heeft gelegen, en dat daarvan openbare afkondiging is geschied.

. . . . den . . . .

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

. . . .

De Secretaris:

. . . .

Goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde Staten der provincie Groningen, van den . . . . , no. . . . . , le afdeeling.

De Gedeputeerde Staten voornoemd:

. . . .

Voorzitter:

. . . .

Griffier.

No. 197. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 6den Junij* 1880, *no.* 17, *houdende verlenging der concessie tot heffing van doorvaartregten aan de Delflandsche schutsluis te Vlaardingen, aan de Honstersche sluis te Maassluis, en aan het verlaat bij de Oranjesluis onder de gemeente Naaldwijk.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 1 Junij 1880, no. 58, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De aan het bestuur van het Hoogheemraadschap van Delfland bij Ons besluit van 13 Julij 1867, no. 53 (1), verleende, en laatstelijk bij Ons besluit van 10 Augustus 1875, no. 59 (2), verlengde concessie tot heffing van doorvaartregten aan de Delflandsche schutsluis te Vlaardingen, aan de Honstersche sluis te Maassluis, en aan het verlaat bij de Oranjesluis, onder de gemeente Naaldwijk, te verlengen tot 1 Augustus 1888, volgens de bij het eerste onzer aangehaalde besluiten gevoegde tarieven, met de daarin bij Ons besluit van 16 Julij 1872, no. 3 (3), gebragte wijziging

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 6den Junij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 198. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 7den Junij* 1880, *no.* 14, *houdende verlenging der concessie aan de commissie van beheer en onderhoud van den grint- en steenweg van af de gemeente Hulst naar de Haven te Paal, gemeente Graauw, tot heffing van tol op dien weg.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 2 Junij 1880, no. 43, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De laatstelijk bij Ons besluit van 10 Julij 1877, no. 23 (4), aan de Commissie van beheer en onderhoud van den grint- en steenweg van af de gemeente Hulst naar de Haven te Paal, gemeente Graauw verleende concessie tot tolheffing op dien weg tot 30 September 1888 te

---

(1) Bijv. 1867, no. 271. *Red.*
(2) Bijv. 1875, no. 216.
(3) Bijv. 1872, no. 177.
(4) Bijv. 1877, no. 189.

verlengen, volgens het tarief en de bepalingen bij Onze besluiten van 6 Maart 1865, no. 55 (1) en 4 September 1868, no. 38 (2), vastgesteld.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 7den Junij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 199. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 7den Junij* 1880, *no* 23, *houdende indeeling van het kantoor der directe belastingen en accijnsen te Beverwijk c. a. in de vijfde klasse.* (*Vers. no.* 53.)

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelezen het berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Amsterdam*, van den 1sten dezer, waaruit blijkt dat de vermoedelijke belooning van het vacante kantoor der directe belastingen en accijnsen te *Beverwijk c. a.* kan worden geraamd op *f* 3566 en na aftrek eener som van *f* 878 voor kosten van beheer, waaronder is begrepen de belooning voor een sub-ontvanger te *Assendelft*, op *f* 2688 zuiver 's jaars;

Gelet op de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209);

Heeft goedgevonden en verstaan;

Het ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te *Beverwijk c. a.* te rangschikken in de *vijfde* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 200. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 7den Junij* 1880, *no.* 24, *houdende indeeling van het kantoor der directe belastingen en accijnsen te Leek c. a. in de zevende klasse.* (*Vers. no.* 54.)

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelezen het berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Groningen*, van 31 Mei ll., waaruit blijkt dat de vermoedelijke belooning van het vacante kantoor der directe belastingen en accijnsen te *Leek c. a.* kan worden geraamd op *f* 2010 en na aftrek eener som van *f* 360 voor kosten van beheer, waaronder is begrepen de belooning voor een sub-ontvanger te *Marum*, op *f* 1650 zuiver 's jaars;

Gelet op de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209);

Heeft goedgevonden en verstaan:

Het ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te *Leek c. a.* te rangschikken in de *zevende* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

(1) Bijv. 1865, no. 61.
(2) Bijv. 1868, no. 258.
Red.

No. 201. Resolutie *van den* Minister van Financien, *van den* 10*den Junij* 1880, *no.* 38, *houdende instelling van een register tot aanteekening van verleende bijzondere vergunningen in zake de invoerregten en accijnsen.* (*Verz. no.* 56).

Sedert voor de bijzondere vergunningen in zake de invoerregten en accijnsen (de zoogenaamde fiatten en dergelijke) geen leges meer verschuldigd zijn, en dus de inschrijving daarvan in het register no. 28 *comptabiliteit* is vervallen, hebben sommige ambtenaren opgehouden geregeld aanteekening te houden van de door hen verleende vergunningen van dezen aard. Die aanteekening is intusschen noodig opdat kunne blijken welke vergunningen verleend worden en aan wie, — en waar zij werd nagelaten moet zij dus weder opgevat worden.

Ter bevordering eener gelijke behandeling is voor deze aanteekeningen een register ingesteld en opgenomen in de reeks *verschillende stukken* onder no. 18, 't welk, te rekenen van 1 Augustus e. k., zal gehouden worden door de Provinciale Inspecteurs en de Controleurs, en door de verdere ambtenaren die volgens de bestaande voorschriften tot het verleenen van vergunningen van den bedoelden aard bevoegd zijn.

De volgeschreven registers worden vijf jaar bewaard, en daarna op de gebruikelijke wijs ter vernietiging opgezonden.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal.
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 202. Koninklijk-Besluit *van den* 14*den Junij* 1880, *no.* 24, *houdende verlenging der concessie aan het bestuur van den Zuidpolder van Woensdrecht, gemeen met Oud-Hinkelenoord, tot heffing van haven- en kaaigeld.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 9 Junij 1880, no. 43, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de laatstelijk bij Ons besluit van 28 Augustus 1875, no. 2 (1), aan het bestuur van den Zuidpolder van Woensdrecht, gemeen met Oud-Hinkelenoord, verleende concessie tot heffing van haven- en kaaigeld te verlengen tot 1 September 1883, overeenkomstig het bij Ons besluit gevoegd tarief.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 14*den Junij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1875, no. 245. *Red.*

No. 203. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den* 14*den Junij* 1880, *no.* 32, *houdende wijziging der verdeeling van het Hoofdkiesdistrict Sliedrecht, voor de verkiezing van Leden voor de Provinciale Staten.* (*P. B. no.* 43.)

GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND;

Gelezen eene missive van Burgemeester en Wethouders der Gemeente *Ottoland*, van den 20sten Mei ll., no. 65, waarbij de wenschelijkheid wordt betoogd dat die gemeente, behoorende tot het onderkiesdistrict *Goudriaan* voor de verkiezing van leden der Provinciale Staten; worde aangewezen als een afzonderlijk onderkiesdistrict van het hoofdkiesdistrict *Sliedrecht*;

Gelet op art. 2, alinea 1 der wet van den 5den November 1852 (*Stbl. no.* 197);

Herzien het besluit van den 8sten Februarij 1858, no. 21 (*Prov. blad no.* 22) (1), houdende aanwijzing der onderkiesdistricten voor de verkiezing der Leden van Provinciale Staten, alsmede de besluiten van den 30sten Maart 1859, no. 15 en 14 April 1863, no. 4 (*Prov. bladen no.* 41 en 43) (2), houdende wijziging der verdeeling van het hoofdkiesdistrict *Sliedrecht.*

Hebben besloten:

Met wijziging van bovengemelde beschikkingen te bepalen, dat in het hoofdkiesdistrict *Sliedrecht* de Gemeente *Ottoland* wordt afgescheiden van het onderkiesdistrict *Goudriaan*, en voortaan zal uitmaken een afzonderlijk onderkiesdistrict voor de verkiezing van leden der Provinciale Staten.

En zal dit besluit door opneming in het *Provinciaal blad* worden gebragt ter kennis van Heeren Burgemeesters en Wethouders der Gemeenten in deze Provincie, tot informatie en narigt.

's Gravenhage, den 14*den Junij* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

No. 204. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 15*den Juni* 1880, *houdende toetreding van Uruguay, Ecuador en de Bahama-eilanden tot de Algemeene Postvereeniging; Formulieren voor de berigten van ontvang in het verkeer met het buitenland; Opname van het aantal binnen- en buitenlandsche telegrafische postwissels; Onaangeteekende verzending van de gedrukte aangiften wegens vermissingen.* (*Circ. no.* 1106).

Art. 1. De republieken *Uruguay* en *Ecuador* alsmede de *Bahama-eilanden* zullen met 1 Julij aanstaande deel uitmaken van de Algemeene Postvereeniging.

Het bij art. 3 van no. 1078 der Verzameling vermelde tarief, in

(1) Bijv. 1853, ed. d'ENGELBR., p. 380, and. ed. XLI, p. 119. *Red.*
(2) Bijv. 1863, no. 124.

het verkeer met de sub 1 *c*. van dat artikel genoemde landen, is mede van toepassing in het verkeer met Uruguay, Ecuador en de Bahama-eilanden.

De lijst der met de frankenmunt overeenkomende waarden, in andere munten, voorkomende in art. IV van het Reglement op het postverdrag van Parijs, is aan te vullen als volgt:

LANDEN.	25 centimes.	10 centimes.	5 centimes.
Uruguay	5 centavos.	2 centavos.	1 centavo.
Ecuador	5 centavos.	2 centavos.	1 centavo.
Bahama-eilanden	5 pence sterling.	2 pence sterling.	1 penny sterling.

Art. 2. Voor berigten van ontvang wegens aangeteekende brieven en verdere stukken met bestemming naar het buitenland, is een afzonderlijk formulier, no. 209, (Fransche en Nederlandsche tekst) voorhanden, waarvan op aanvrage een voorraad aan de directeuren zal worden verstrekt.

Van de formulieren no. 86 wordt voortaan alleen gebruik gemaakt voor aangeteekende brieven, enz. in het binnenlandsch verkeer.

Art. 3. Het is gebleken dat vele postkantoren met groote onachtzaamheid te werk gaan bij het opnemen van het aantal verzonden binnenlandsche- en der verzonden en ontvangen buitenlandsche telegrafische postwissels en de daaromtrent bestaande voorschriften gebrekkig worden nagekomen.

Ten einde die postwissels, bij het nazien der registers, beter in het oog te doen vallen, wordt bepaald dat inschrijving van een telegrafischen postwissel in de registers no. 13 of 14 door eene aanwijzing of onderstreping met blaauw potlood moet gemerkt worden.

Voorts wordt aan de directeuren te kennen gegeven, dat bij herhaalde onachtzaamheid in het bedoelde opzigt boete zal worden toegepast.

Art. 4. Met intrekking van het bepaalde bij art. 3 van no. 742 der Verzameling, zullen voor 't vervolg de ingevulde formulieren wegens aangiften van vermissingen van brieven en andere voorwerpen *onaangeteekend* behooren verzonden te worden.

Vastgesteld 15 Junij 1880, no. 78.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) STARING, *l. S.-G.*

No. 205. **Resolutie** *van den* Minister van Financien, *van den 17den Junij* 1880, *no.* 24, *houdende vaststelling der belooning verbonden aan de betrekking van deurwaarder bij de directe belastingen te Leek.* (*Vers. no.* 58).

Volgens berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Groningen* van 11 dezer, wordt de jaarlijksche belooning van het vacante deurwaarders-district *Leek*, na aftrek der kosten

wegens reizen, drukwerk enz., geraamd op *zeven honderd en twintig gulden* (*f* 720).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 206. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 17*den Junij* 1880, *no.* 35, *houdende vaststelling der belooning verbonden aan de betrekking van deurwaarder bij de directe belastingen te Goes.* (*Vers. no.* 59).

Volgens berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Middelburg*, van 14 dezer, wordt de jaarlijksche belooning van het vacante deurwaarders-district *Goes*, na aftrek der kosten wegens reizen, drukwerk, enz., geraamd op *negen honderd en zestig gulden* (*f* 960).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 207. CIRCULAIRE *van den* Commissaris des Konings in Limburg, *van den* 19*den Junij* 1880, *houdende intrekking der verleende vergunningen tot invoer van slagtvee uit Duitschland.* (*P. B. no.* 63).

DE COMMISSARIS DES KONINGS IN HET HERTOGDOM LIMBURG,

Gezien de missive van den heer Minister van Binnenlandsche Zaken, dd. 16 dezer, La K, Afd. Medische politie, luidende als volgt:

„Tijdelijke schaarschte aan slagtvee geeft aanleiding tot verzoeken om vergunning tot invoer van dat vee uit Duitschland naar Amsterdam en 's Gravenhage. Weigering van die verzoeken werd door een der adressanten beantwoord, met verwijzing naar dergelijke vergunning door Uwe ambtgenoot in Overijssel gegeven.

„Ik acht het onder deze omstandigheden raadzaam, de magtiging aan U verleend door mijn ambtsvoorganger bij circulaire van 30 Mei 1877 no. 57, tot het geven van vergunning tot invoer van slagtvee, in te trekken en U te verzoeken de reeds verleende vergunningen op te zeggen."

Herzien de bij dezerzijdsche besluiten verleende vergunningen;

Besluit:

1°. Het bovenstaande ter kennis te brengen van al de er bij betrokken overheden, ambtenaren en besturen, alsmede van alle houders van bijzondere tot weder opzegging verleende vergunningen tot invoer uit Duitschland van rundvee bestemd voor de slagtbank;

2°. de bedoelde krachtens magtiging verleende vergunningen bij deze intetrekken;

3°. de Burgemeesters der gemeenten in dit gewest uittenoodigen aan dit besluit aanstonds de meest mogelijke bekendheid te geven, en den inhoud er van ter kennis te brengen van de inwoners hunner gemeente

die in het bezit zijn van de bij deze ingetrokken vergunningen, verder aan alle ambtenaren in het Hertogdom bevelende, aan dit besluit de hand te houden;

4°. Het tegenwoordig besluit te doen opnemen in het Provinciaal blad van Limburg en in het te Maastricht uitkomend dagblad *Le Courrier de la Meuse.*

Maastricht, den 19*den Junij* 1880.

De Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.

No. 208. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 21*sten Junij* 1880, *no.* 52, *tot opname van het Eau de Carmes onder het gedistelleerd.* (*Vers. no.* 60).

Eau des carmes behoort tot de vloeistoffen, bedoeld bij art. 2, lit. *b* der wet van 20 Junij 1862 (*Sbl. no,* 62). Bij invoer is daarvan dus een regt van *f* 350 per hectoliter verschuldigd, behalve den accijns, een en ander berekend naar eene sterkte van 90 percent (zie ook art. 2 § 1, lit. c, en art. 3 der wet van 1 Mei 1863, *Stbl. no.* 47, bijgew. wet, blzz. 161 en 171).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 209. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 28*sten Junij* 1880, *no.* 25, *houdende concessie aan het Bestuur der Gecombineerde Groote-, Kleine- en Kalkovensche polders (gemeente Oudshoorn) tot heffing van doorvaartrechten aan de sluis, gelegen in den Grooten polder, met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 18 Junij 1880, no. 51, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het Bestuur der Gecombineerde Groote-, Kleine- en Kalkovensche polders (gemeente Oudshoorn) wordt tot 1 Julij 1883, concessie verleend tot heffing van doorvaartregten aan de sluis gelegen in den Grooten polder, volgens het bij dit besluit gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van de sluis en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuidholland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt

de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 23sten Junij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage

Tarief *der heffing van doorvaartregten aan de sluis, gelegen in den Grooten polder onder de gemeente Oudshoorn.*

Art. 1. Van af zons-opkomst tot ondergang voor elk vaartuig zeven en een halve cent . . . . *f* 0.07½.

Art. 2. Van zons-onder- tot opgang voor elk vaartuig tien cent „ 0.10.

Art. 3. Van deze heffing zijn vrijgesteld de ingelanden der polders, aangewezen in art. 33 van het Octrooi, in dato 11 Januarij 1736, benevens de bij hen inwonende dienstboden zoo mannelijke of vrouwelijke.

Behoort bij Koninklijk besluit van 23 Junij 1880, no. 25.

Mij bekend.
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 210. Resolutie *van den* Minister van Financien, *van den 24sten Junij* 1880, *no.* 72, *houdende vrijstelling van invoerregten voor paraffine en vaseline.* (*Vers. no.* 61).

De vaste stoffen uit bruinkolenteer of ruwe petroleum, in den handel bekend als *paraffine* en *vaseline* en wel te onderscheiden van de onder verschillende benamingen (afval van paraffine, paraffine-olie enz.) uit dezelfde grondstoffen verkregen olieën, zijn vrij van invoerregten.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 211. Besluit *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den 24sten Junij* 1880, *no.* 17, *2e afdeeling W., houdende het door den Koning goedgekeurd reglement voor het Waterschap Kollumerland en Nieuwkruisland, met de daarbij behoorende aanvullingen en wijzigingen.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,

Doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 16 Julij 1868, oorspronkelijk is vastgesteld, later gewijzigd en aangevuld navolgend, bereids door opneming in de Provinciale bladen, no. 115 van 1868, no. 95 van 1869 en no. 83 van 1880, afgekondigd.

Reglement *voor het waterschap Kollumerland en Nieuwkruisland.*

HOOFDSTUK I.

VAN HET WATERSCHAP, DE ONDERHOUDPLIGTIGHEID EN HET BESTUUR.

§ 1. *Omschrijving van het waterschap.*

Art. 1. Het waterschap *Zeedijken contributie Kollumerland en Nieuwkruisland* omvat de kadastrale gemeente *Westergeest* en, voor zoover binnendijks gelegen, de kadastrale gemeenten *Kollum* en *Burum*.

De werken, welke tot dit waterschap behooren, zijn:

1°. de zeedijken en aanhoorigheden van af den scheidpaal, geplaatst in den zeedijk op 125 meter afstand ten westen van den afsluitingsdijk van het *Reitdiep*, tot aan den scheidpaal, staande ten zuiden van de pyramide nabij de *Nieuwezijlen*;

2°. de oude zeedijk, beginnende van den zoogenaamden *Plattedijk* en loopende tot aan de grenzen van *Dantumadeel* langs het *Dokkumerdiep*, ter lengte van 7715 meter;

3°. de in laatstgemelden dijk liggende brug, de voormalige *Kollumer-Oudzijl*.

De op den sub 2e vermelden ouden zeedijk aanlegde kunstweg, loopende van de grenzen van *Oostdongeradeel* tot nabij *Kollumer-Oudzijl*, ter breedte van pl. m. 8 meter, behoort in eigendom en onderhoud aan de gemeente *Kollumerland en Nieuwkruisland.*

§ 2. *Van de onderhoudpligtigheid.*

Art. 2. De verpligting tot onderhoud van de tot dit waterschap behoorende werken rust op al de binnendijks gelegen gebouwde en ongebouwde eigendommen, in de gemeente *Kollumerland en Nieuwkruisland* gelegen, in evenredigheid van het kadastraal inkomen, waarvoor die eigendommen in de kadastrale leggers bekend staan.

De ongebouwde eigendommen worden aangeslagen naar evenredigheid van het volle kadastraal inkomen.

De gebouwde eigendommen, geene fabrieken of trafieken zijnde, worden aangeslagen voor *de helft* van het belastbaar inkomen, de fabrieken en trafieken voor *één vierde* van dat inkomen, beide boven den aanslag van het vorenbedoeld kadastraal inkomen, wegens den grond dezer eigendommen.

De daarvan, volgens de verordening van den 12 November 1863 (*Prov. blad. nº.* 18 *van* 1864), opgemaakte en bij te houden legger is de grondslag van de regten en verpligtingen der ingelanden.

De kosten, zoo gewone als buitengewone, tot het onderhoud en de verbetering van de werken van het waterschap, worden gevonden uit zijne inkomsten en, wanneer deze daartoe niet toereikende zijn, uit omslagen over het kadastraal inkomen van de gebouwde en ongebouwde eigendommen binnen het waterschap, overeenkomstig den legger.

Op gelijke wijze worden bestreden de kosten, zoo gewone als buitengewone, jaarlijks benoodigd tot het onderhoud der bestaande en het daarstellen van nieuwe werken, ten voordeele of behoeve der eigendommen of aanhoorigheden van het waterschap, alsmede de bezoldiging der leden van het bestuur, die der overige beambten en de verder vereischt wordende uitgaven.

Art. 3. Er wordt een naauwkeurige staat opgemaakt en aangehouden

van hetgeen, naar het burgerlijk regt, eigendom van het waterschap, is, bevattende:

1°. alle onroerende goederen, zooveel mogelijk met de kadastrale aanduiding daarvan en vermelding der oorkonden of titels, waaruit die eigendom blijkt;

2°. alle grondpachten, eeuwige renten, grondrenten en rentegevende schuldvorderingen, aan het waterschap toebehoorende, met aanwijzing alsmede der oorkonden of titels, waaruit het bestaan dezer regten blijkt;

3°. alle verdere roerende goederen en regten aan het waterschap eigen:

4°. alle privaat-regtelijke lasten en verpligtingen van het waterschap.

Alle verandering of vermeerdering van genoemde bezittingen en lasten moet steeds op dezen staat worden aangebragt, die daartoe jaarlijks moet worden nagezien. en bijgewerkt.

Van al wat publiek-regtelijk tot het waterschap behoort wordt eveneens een beschrijvende staat opgemaakt en bijgehouden.

§ 3. *Van het bestuur.*

Art. 4. Onder het oppertoezigt des Konings en onder het toezigt der Staten van *Friesland*, wordt het bestuur van dit waterschap uitgeoefend door eene vergadering van volmagten en een dijksbestuur, overeenkomstig de bepalingen van dit reglement.

Art. 5. Het dijksbestuur bestaat uit een dijkgraaf en drie gedeputeerden, allen uit en op voordragt van volmagten, door den Koning te benoemen.

Het dijksbestuur is belast met het dagelijksch bestuur en wordt bijgestaan door eenen secretaris-ontvanger, door volmagten te benoemen en te ontslaan.

Hij kan door het dijksbestuur worden geschorst.

De benoeming van secretaris-ontvanger geschiedt uit eene door het dijksbestuur aan te bieden voordragt van twee personen.

Art. 6. De volmagten, ten getale van elf, waarvan vier het dijksbestuur vormen, worden gekozen door de stembevoegde ingelanden van het waterschap.

Zij zijn belast met de regeling van als wat tot de huishouding van dit waterschap behoort en niet bepaaldelijk aan het dijksbestuur is opgedragen.

HOOFDSTUK II.

§ 1. *Van het stemregt en de verkiezingen.*

Art. 7. Het stemregt wordt uitgeoefend en de verkiezingen hebben plaats overeenkomstig de voorschriften der verordening tot vervanging der floreenen door het kadastraal inkomen, als maatstaf van onderhoudpligtigheid en stembevoegdheid bij de waterschappen in *Friesland*, vastgesteld bij besluit der Staten van *Friesland* den 12 November 1863, aangevuld bij hun besluit van 20 Julij 1864, en goedgekeurd bij Koninklijke besluiten van 2 Januarij 1864, no. 62, en 1 September 1864, no. 39 (*Prov. bladen van* 1864, *nos.* 18 *en* 91).

Art. 8. De gewone tijd der verkiezing is in de eerste helft der maand Februarij. Alsdan wordt voorzien in de vervulling der plaatsen van die leden, welke met den volgenden eersten April, volgens den rooster, moeten aftreden.

Art. 9. De verkiezing ter vervulling der plaatsen, die door ontslag,

overlijden of door eene andere reden openvallen, geschiedt binnen zes maanden daarna, tenzij hij door wiens aftreden de buitengewone vacature is ontstaan, toch den eerstvolgenden eersten April op de gewone wijze zoude hebben moeten aftreden.

§ 2. *Van het onderzoek der geloofsbrieven en het zitting nemen der nieuw benoemde volmagten.*

Art. 10. Het onderzoek der geloofsbrieven geschiedt, behoudens de bepalingen der artt. 11 en 12, overeenkomstig art. 43 van de verordening, vervat in het Provinciaal blad no. 13 van 1864.

Art. 11. Gedurende 14 dagen. te rekenen van den dag waarop aan den niet toegelatene kennis is gegeven van de beslissing der vergadering van volmagten, staat het hem vrij tegen de beslissing dier vergadering bezwaren bij Gedeputeerde Staten in te dienen.

Art. 12. Gedeputeerde Staten doen, binnen vier weken na den in het vorig artikel bepaalden tijd, uitspraak, die, met redenen omkleed, terstond wordt medegedeeld aan de vergadering van volmagten, en aan den niet toegelatene.

Art. 13. Ter vervulling der plaatsen van hen, die niet als volmagten zijn toegelaten, wordt geene nieuwe verkiezing bevolen, alvorens zekerheid bestaat, dat de niet toegelatene in de beslissing der vergadering van volmagten berust, of dat Gedeputeerde Staten zich met die beslissing vereenigen.

HOOFDSTUK III.

VAN DE VOLMAGTEN EN HUNNE WERKZAAMHEDEN.

Art. 14. De volmagten moeten:

a. stembevoegde contribuabelen van dit waterschap zijn;

b. in het volle genot der burgerschapsregten zijn en het vrije beheer hunner goederen hebben;

c. den ouderdom van 23 jaren hebben bereikt.

Zij mogen niet tevens zijn lid of volmagt van een onmiddellijk aan deze contributie grenzend, erkend waterschap.

Een volmagt, een der genoemde vereischten verliezende, of in eene der redenen van uitsluiting vervallende, houdt op volmagt te zijn.

Art. 15. De volmagten worden verkozen voor den tijd van zes jaren, ingaande met den eersten April. Zij kunnen te allen tijde hun ontslag nemen.

Om de drie jaren treden vijf of zes der leden af, volgens een daarvan te maken rooster.

De aftredenden zijn dadelijk weder benoembaar.

Het lot bepaalt den rang, volgens welken zij, die bij de invoering van dit reglement worden benoemd, zullen aftreden.

Wie ter vervulling eener buiten den gewonen tijd opengevallen plaats tot volmagt is verkozen, treedt af op den tijd, waarop hij, in wiens plaats hij is verkozen, moest aftreden.

Art. 16. De volmagten vergaderen na oproeping en onder voorzitting van den dijkgraaf of die hem vervangt, en worden opgeroepen bij kennisgeving, waarin de tijd en plaats der zamenkomst met de te behandelen onderwerpen zijn vermeld.

Deze kennisgevingen worden ten minste vijf dagen vóór het houden der vergadering aan hen bezorgd.

Alleen in spoed vereischende gevallen kan van deze laatste bepaling worden afgeweken.

Art. 17. De vaste vergaderingen hebben plaats in April en November.

De vergadering van April bepaalt zich tot de schouwing der dijken en aanbehooren door de leden van het dijksbestuur en eene commissie uit de volmagten.

In de vergadering van April wordt vervolgens door het dijksbestuur de aan te bieden begrooting van kosten voor de uit te voeren werken als anderzins, zoomede de omslag over de gebouwde en ongebouwde eigendommen, zoo die noodig mogt zijn, vastgesteld en het bij art. 46 genoemde verslag gegeven.

Ook in die vergadering wordt de rekening van het vorig jaar vastgesteld en over het saldo dier rekening beschikt.

In de vergadering van November wordt door het dijksbestuur, na gehoudene dijkseschouwing, verslag uitgebragt van hetgeen in den loop des jaars is verrigt en bij art. 3 genoemde staten aangeboden.

Art. 18. De vergadering kan niet beraadslagen of besluiten, noch benoemingen of voordragten doen, zoo niet meer dan de helft der leden tegenwoordig is.

Indien het vereischte getal leden niet is opgekomen, wordt eene nieuwe vergadering belegd en het mislukken der eerste in de oproepingsbrieven vermeld. In deze tweede vergadering beraadslagen en besluiten de tegenwoordige leden, zij het ook de voorzitter alleen, over de in de oproepingsbrieven vermelde onderwerpen.

Art. 19. Over alle zaken wordt mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd; doch bij het doen van keuzen of voordragten van personen, bij geslotene, ongeteekende briefjes.

Art. 20. De vergadering besluit bij meerderheid van stemmen. Ingeval de stemmen staken, wordt het voorstel geacht niet te zijn aangenomen.

De gevallen van het stemmen over eene voordragt of benoeming van personen zijn hiervan uitgezonderd.

Art. 21. De leden onthouden zich van medestemmen over de zaken, die hen, hunne echtgenooten, bloed- of aanverwanten, tot den derden graad ingesloten, persoonlijk aangaan, of waarin zij als gelastigden of bewindvoerders zijn betrokken.

Art. 22. Bij het doen van keusen of voordragten van personen wordt er over ieder afzonderlijk gestemd. De keuze tot benoeming of voordragt geschiedt bij volstrekte meerderheid van stemmen.

De vergadering beslist bij meerderheid van stemmen over de waarde der stembriefjes.

Zoo bij de stemming geen volstrekte meerderheid bestaat, heeft er eene tweede vrije stemming plaats.

Indien bij de tweede vrije stemming zich op niemand de vereischte meerderheid vereenigt, wordt tot eene derde stemming overgegaan, waarbij alleen de twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich vereenigd hebben, in aanmerking komen.

Ingeval bij de tweede stemming twee of meer personen een gelijk getal stemmen op zich hebben vereenigd, waardoor zij bij de derde stemming in aanmerking komen, wordt door eene tusschenstemming vooraf beslist, wie van hen bij de derde stemming op het tweetal zal worden gebragt. Wanneer bij eene tusschenstemming of bij eene derde stemming de stemmen staken, beslist het lot.

Art. 23. De vergadering van volmagten maakt de voordragt op tot benoeming van den dijkgraaf en de dijksgedeputeerden.

De voordragt voor iedere benoeming bevat minstens twee personen.

Art. 24. De vergadering van volmagten stelt eene instructie vast voor den secretaris-ontvanger en de dijksopzigters en bepaalt de jaarwedde, die door de laatsten uit de waterschapskas zal worden genoten.

Art. 25. Zij besluit over het doen en de wijze van uitvoering van alle nieuwe en buitengewone werken.

Art. 26. Zij besluit:

over het verhuren, verpachten of op eene andere wijze in gebruik geven van eigendommen;

over het verleenen van uitstel, vermindering of kwijtschelding, die, krachtens de wet of eene overeenkomst, of op gronden van billijkheid, toekomt aan huurders, pachters of gebruikers van dijkseigendommen en aan hen, die hebben aangenomen iets te doen of te leveren;

over alle aankoopen, ten behoeve van dit waterschap te doen en

over het vervreemden, verpanden of bezwaren van zijne eigendommen en het aangaan van dadingen daaromtrent.

Zij mag de geldmiddelen tot alle einden, in het belang van het waterschap, besteden, doch niet dan met toestemming van ⅔ der aanwezige volmagten en onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Art. 27. Zij beslist over het voeren van regtsgedingen, hetzij als eischeres of als gedaagde, onverminderd de verpligting van het dijksbestuur tot de noodige procureurstelling en tot het nemen van conservatoire maatregelen, ter voorkoming van verjaring of schade, waarvan het dijksbestuur verpligt is in de eerstvolgende vergadering van volmagten verslag te doen.

Alle regtsgedingen, waarin het waterschap eischende of verwerende optreedt, worde gevoerd ten name van den dijkgraaf.

HOOFDSTUK IV.

Van het Dijksbestuur.

Art 28. De leden van het dijksbestuur leggen, alvorens hunne betrekking te aanvaarden, den navolgenden eed af:

„Ik zweer, dat ik de belangen des waterschaps zal bevorderen en de wetten en reglementen, het waterschap betreffende, zal eerbiedigen en toepassen."

Deze eedsaflegging geschiedt door dijksgedeputeerden in handen van den dijkgraaf, en door dezen in handen van den Commissaris des Konings in de provincie.

Wie ophoudt volmagt te zijn, houdt tevens op lid van den dijksbestuur te wezen.

Art. 29. De leden van het dijksbestuur moeten woonachtig zijn in de gemeente *Kollumerland en Nieuwkruisland.*

Art. 30. Bloedverwantschap of zwagerschap, tot den tweeden graad ingesloten, mag niet bestaan tusschen de leden van het dijksbestuur.

Wie na zijne benoeming in den verboden graad van zwagerschap geraakt, behoeft vóór den afloop van zijn tijd van zitting niet af te treden.

De onbevoegdheid wegens zwagerschap houdt op door het overlijden der vrouw, die haar veroorzaakte.

Art. 31. Indien personen, elkander in den verboden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaande, te gelijker tijd zijn gekozen,

wordt de oudste op de voordragt geplaatst. Ingeval van gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 32. De leden van het dijksbestuur worden benoemd voor den tijd van zes jaren. Om de twee jaren treedt op den eersten April één van hen af.

De aftredende is dadelijk weder verkiesbaar.

Het lot bepaalt den rang, volgens welken zij, die bij de invoering van dit reglement worden benoemd, zullen aftreden.

Wie ter vervulling eener buiten den gewonen tijd opengevallen plaats is benoemd, treedt af op het tijdstip, waarop hij, in wiens plaats hij is benoemd, moest aftreden.

Het opmaken der gewone voordragten voor de benoeming van leden van het dijkbestuur geschiedt binnen ééne maand, zoodat het werk van de stemming der volmagten zijn volledig beslag zal hebben erlangd.

Het opmaken der voordragten tot vervulling der plaats of plaatsen, die buiten den gewonen tijd openvallen, geschiedt binnen ééne maand daarna.

De leden van het dijksbestuur kunnen te allen tijde hun ontslag vragen. Het wordt door hen den Koning aangeboden. Zij blijven hunne betrekking bekleeden, totdat hunne plaats is vervuld.

Art. 33. Het dijksbestuur vergadert onder voorzitting van den dijkgraaf of die hem vervangt.

Op de vergaderingen zijn de artt. 18, 19 en 21 van dit reglement toepasselijk. Bij staking der stemmen beslist de stem des voorzitters.

Art. 34. Het dijksbestuur draagt zorg, dat bestaande gebreken, zoo spoedig mogelijk, op de meest geschikte wijze worden hersteld.

Art. 35. Het dijksbestuur is belast met de uitvoering der door de vergadering van volmagten genomen besluiten.

Het brengt de werken, door haar bevolen, ten uitvoer en stelt de plans en voorwaarden van aanbesteding vast der werken en leveringen, ten behoeve van het waterschap te doen, voor zooverre de vergadering van volmagten zich dit laatste niet heeft voorbehouden.

Art. 36. Het zendt jaarlijks, vóór den eersten Mei, aan Gedeputeerde Staten, tot onderzoek en bij welbevinding, ter goedkeuring, de plannen der in het loopende jaar uit te voeren werken, met de daartoe betrekkelijke bestekken en raming der kosten.

Art. 37. Het zorgt voor de voorbereiding en uitvoering der werken en leveringen, die, tengevolge van later voorgevallen of ontdekte omstandigheden, in het belang van het waterschap, onverwijld worden vereischt, ook indien daartoe door volmagten geen last mogt zijn gegeven, onder verpligting echter om daarvan in de eerstvolgende vergadering van volmagten verslag te doen.

Art. 38. Het verrigt de handelingen, waartoe het bij de wet van den 28 Augustus 1851 (*Sb. no.* 125) is bevoegd verklaard en zorgt dat, wanneer zoodanige handelingen hebben plaats gehad, het daarvoor verschuldigde worde betaald of geconsigneerd.

Art. 39. Het wijst aan, van waar de aarde en zoden tot het maken, herstellen of verbeteren van dijk- en waterkeeringen, overeenkomstig het bepaalde bij art. 2 der wet van den 9 October 1841 (*Sb. no.* 42), moeten worden gehaald.

Art. 40. Aan het dijksbestuur behoort de handhaving en uitvoering van alle wetten, verordeningen en keuren, die het waterschap betreffen, behoudens de gevallen waarin dit aan eene andere magt is opgedragen.

Art. 41. Het draagt naauwlettend zorg voor de tijdige herstelling en het goed onderhoud van de ten laste van het waterschap zijnde werken, ziet toe op het beheer der inkomsten en uitgaven daarvan en op het naauwkeurig aanhouden der leggers van onderhoudpligtigheid.

Art. 42. Het is, bijgestaan door den secretaris-ontvanger, belast met het houden van verhuringen of verpachtingen der eigendommen, alsmede de aanbestedingen van werken en leverancïën, en houdt die, zooveel mogelijk, in het openbaar.

De uitvoering van geringere werken kan bij daggeld geschieden, en de leveringen van stroo tot bekrammingen en dergelijke kleine leverancïën kunnen onderhands worden aanbesteed.

Art. 43. Het dijksbestuur vertegenwoordigt, behoudens het bepaalde bij art. 27, het waterschap in alle handelingen in en buiten regten, beveelt, zoo dit noodig is, de geregtelijke invordering der lasten, ten behoeve van het waterschap geheven, en neemt alle maatregelen, die vereischt worden tot verzekering en handhaving zijner belangen en regten.

Art. 44. Het neemt de jaarlijksche rekening en verantwoording en de daarbij behoorende bescheiden van den secretaris-ontvanger voorloopig op, en biedt die daarna aan de vergadering van volmagten, ter goedkeuring, aan.

Art. 45. Het is gehouden om al hetgeen in de vergadering van volmagten te behandelen is behoorlijk voor te bereiden en haar daaromtrent de inlichtingen te geven die zij verlangt.

Art. 46. Het biedt jaarlijks in de maand April aan volmagten een verslag aan van den staat des dijks met aanbehooren, van hetgeen in den loop des dienstjaars zal worden verrigt, van den staat des waterschaps en wat dies meer zij.

Dat verslag wordt ingericht in den vorm door volmagten vastgesteld.

Art. 47. Het benoemt, schorst en ontslaat de dijkopzigters en verdere beambten, niet in hoofdstuk VI bedoeld, en geeft hun de noodige instructie.

Hunne belooning wordt door de vergadering van volmagten vastgesteld.

HOOFDSTUK V.

VAN DEN DIJKGRAAF.

Art. 48. De dijkgraaf roept de leden van het dijksbestuur en het collegie van volmagten ter vergadering op, op tijd en plaats betreft, binnen den kring der contributie, zoo dikwijls dit reglement of eene andere omstandigheid het vordert.

Hij roept het collegie van volmagten buitendien te samen, indien dit door minstens een derde der leden schriftelijk, met opgave der te behandelen onderwerpen, wordt gevorderd.

Hij bestuurt de beraadslagingen en stemmingen en waakt voor de orde in de vergaderingen.

Art. 49. Hij is belast met de uitvoering der besluiten van het dijksbestuur, zorgt dat de aan het dijksbestuur opgelegde pligten getrouw vervuld worden, en doet alles, wat noodig is, om dit voor te bereiden en te bevorderen.

Art. 50. Hij teekent alle stukken, die van de vergadering van volmagten en van het dijksbestuur uitgaan, en is belast met de uitvoer-

baar verklaring der dwangbevelen van verschuldigde lasten of bestede kosten, wier geregtelijke invordering door het dijksbestuur is bevolen.

Art. 51. Hij ziet toe op de getrouwe plichtsbetrachting van de dijkopzichters, waakt voor de naleving der keuren of politie-verordeningen, maakt van de overtredingen proces-verbaal op of doet dit opmaken, en zorgt dat dit aan den ter vervolging bevoegden regterlijken ambtenaar worde gezonden.

Art. 52. Hij houdt een wakend oog op de wijze van uitvoering der werken en op de noodige herstellingen.

Hij doet werken van geringen omvang, die geen uitstel lijden, uitvoeren, zonder bijeenroeping van het dijksbestuur, doch geeft het van het door hem verrigte bij de eerstvolgende vergadering kennis.

Art. 53. Hij is bevoegd en verplicht om, wanneer de drang der omstandigheden geene voorafgaande bijeenroeping van het dijksbestuur gedoogt, op eigen gezag al die maatregelen te nemen en te doen nemen, waartoe dat collegie bevoegd is, en die, ter voorkoming van dreigend gevaar, in het belang van het waterschap worden vereischt, onder gehoudenheid daarvan ten spoedigste aan het dijksbestuur kennis te geven.

Art. 54. Bij stormweder en hooge vloeden insonderheid, houdt de dijkgraaf toezigt op de waterkeerende werken, begeeft hij zich, zoo mogelijk, naar de bedreigde punten en neemt bij alle maatregelen, die hij, ter beveiliging der werken en van het waterschap, dienstig en noodig oordeelt.

In buitengewone en onvoorziene gevallen van dijkbreuk of andere dringende gevaren, zijn, bij afwezigheid van den dijkgraaf, ook de volmagten en, des noods, de dijksopzigters gemagtigd, alle zoodanige maatregelen te nemen, als welke geschikt geacht kunnen worden het gevaar af te wenden, onder verpligting om dit zoodra mogelijk ter kennis van den dijkgraaf of die hem vervangt te brengen.

Art. 55. Hij zorgt, dat de aan het waterschap behoorende hulpmaterialen steeds in goeden staat en in gereedheid zijn en geplaatst worden, waar zij de meeste dienst kunnen doen.

Art. 56. Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den dijkgraaf, vervangt hem de oudste in dienst zijnde dijksgedeputeerde, in wiens plaats een der oudste in dienst zijnde volmagten, jaarlijks in de maand April aan te wijzen, optreedt.

HOOFDSTUK VI.

VAN DEN SECRETARIS-ONTVANGER.

Art. 57. De secretaris-ontvanger moet minstens 23 jaren oud, in het volle genot der burgerschapsregten en in *Kollumerland en Nieuwkruisland* woonachtig zijn. Hij moet bovendien het vrije beheer zijner goederen hebben.

Art. 58. Hij mag de leden van het dijksbestuur niet binnen den tweeden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan.

De onbevoegdheid wegens zwagerschap houdt op door den dood der vrouw, die haar veroorzaakte.

Art. 59. Zijne betrekking is niet vereenigbaar met die van lid van het dijksbestuur of volmagt.

Art. 60. Hij is belast met de bewaring van alle stukken en bescheiden, tot het archief van het waterschap behoorende. Daarvan wordt door hem een inventaris opgemaakt en bijgehouden.

Door hem worden alle stukken, die van de vergadering van volmagten, zoomede die van het dijksbestuur uitgaan, mede onderteekend.

Art. 61. Hij is verantwoordelijk wegens het hem opgedragen beheer en stelt, vóór zijne indiensttreding, een zakelijken borgtogt, tot een bedrag, door volmagten, vóór zijne benoeming te bepalen.

Bij belangrijke verhooging of vermindering van de inkomsten des waterschaps, kunnen volmagten het bij het 1e lid van dit artikel vermelde bedrag veranderen.

De acte van borgtogt wordt voor eenen notaris verleden. ten koste van het waterschap en onder goedkeuring van het dijksbestuur.

Art. 62. Door hem worden alle betalingen gedaan uit de waterschapskas, op bevelschriften, door den dijkgraaf en één dijksgedeputeerde geteekend.

Art. 63. Hij houdt van zijne ontvangsten en uitgaven een journaal of kasboek, door den dijkgraaf gewaarmerkt, en doet jaarlijks van zijn beheer rekening en verantwoording aan het dijksbestuur.

Hij geeft aan het dijksbestuur, zoo dikwijls het dit vordert, inzage in de boeken en kas.

Art. 64. Jaarlijks op den eersten April moet hij aan het dijksbestuur ter hand stellen eene opgave van de in betaling nalatig gebleven schuldpligtigen, met bijvoeging van het onderwerp en het bedrag der schuldvorderingen, zoomede van de door hem aangewende middelen om het verschuldigde in te vorderen.

Art. 65. Bij ontslag, overlijden of ontstentenis van den secretaris-ontvanger, wordt door het dijksbestuur het archief overgenomen, de boeken gesloten, de kas opgenomen en dat archief en die boeken en kas bij een der leden bewaard, totdat in de dienst is voorzien.

Het dijksbestuur maakt van dit een en ander proces-verbaal op, waarvan aan den ontslagene of, bij overlijden, aan de erven een dubbel wordt uitgereikt.

Art. 66. Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den secretaris-ontvanger, wordt hij vervangen op de wijze, te bepalen bij zijne instructie, die tevens zijne verpligtingen regelt.

HOOFDSTUK VII.

VAN DE BEGROOTING VAN INKOMSTEN EN UITGAVEN EN VAN DE REKENING EN VERANTWOORDING.

Art. 67. De begrooting loopt over het jaar, aanvang nemende met den eersten April en eindigende met den laatsten Maart.

Zij bevat alle ontvangsten en uitgaven van het waterschap en wordt door het dijksbestuur opgemaakt en jaarlijks in de maand April aan de vergadering van volmagten, ter vaststelling, aangeboden.

Behalve eene memorie van toelichting, legt het dijksbestuur daarbij over, de bestekken en raming van kosten dier werken, welke het aan de volmagten ter uitvoering voorstelt, benevens een ontwerp-besluit, zoo noodig, tot vaststelling van den te heffen omslag.

Art. 68. Buiten de begrooting mag geene uitgaaf geschieden, dan met voorafgaande magtiging van volmagten, behalve in buitengewone en onvoorziene omstandigheden, als dijkbreuk of ander dreigend gevaar.

Art. 69. Af- en overschrijven van posten der begrooting kan geschieden, mits daartoe bij de begrooting zelve of bij een afzonderlijk door de vergadering van volmagten genomen besluit magtiging is verleend.

Art. 70. Jaarlijks, vóór den 15 April, wordt door den secretaris-ontvanger rekening en verantwoording gedaan van den ontvang en de uitgaaf, die hij in zijne kwaliteit heeft gehad over het dienstjaar, dat met den laatsten Maart bevorens is geëindigd.

Zij wordt, wat de ontvangst betreft, door de vereischte bescheiden, en wat de uitgaaf aangaat, door van den dijkgraaf en één der dijksgedeputeerden geteekende, behoorlijk door den schuldeischer gekwetene bevelschriften gestaafd.

Art. 71. Die rekening wordt door het dijksbestuur voorloopig opgenomen en gesloten en met de daarbij behoorende bescheiden aan de vergadering van volmagten in den loop dier maand April overgelegd.

Art. 72. Volmagten onderzoeken de rekening en stellen het bedrag der ontvangsten en uitgaven vast.

De leden van het dijksbestuur zijn bij de beraadslagingen daarover tegenwoordig, doch onthouden zich van medestemmen over het besluit der vaststelling.

Dat besluit strekt, zoover de daarin goedgekeurde ontvangsten en uitgaven betreft, aan den secretaris-ontvanger en het dijksbestuur tot ontlasting.

Volmagten kunnen echter, daartoe termen vindende, den secretaris-ontvanger en het dijksbestuur afzonderlijk ontlasten.

Art. 73. De leden van het dijksbestuur zijn persoonlijk verantwoordelijk voor de uitgaven, die zij, in strijd met hunne bevoegdheid, hebben bevolen.

Art. 74. De begrooting en de rekening worden, vóór de vaststelling ter vergadering van volmagten, minstens acht dagen bij den secretaris-ontvanger ter inzage der contribuabelen nedergelegd en, in afschrift, tegen betaling der kosten, voor hen verkrijgbaar gesteld.

Hiervan geschiedt openbare kennisgeving, door advertering in een der dagbladen dezer provincie.

Onderhoudpligtigen kunnen hunne bezwaarschriften, binnen acht dagen daarna, bij volmagten indienen, die daarop beslissen.

Van die beslissing staat hooger beroep op Gedeputeerde Staten open.

Het bezwaarschrift in hooger beroep wordt binnen acht dagen, nadat de beslissing van volmagten was medegedeeld, ingediend.

HOOFDSTUK VIII.

VAN DEN OMSLAG.

Art. 75. Zoodra een besluit, bepalende het bedrag van eenen over de gebouwde en ongebouwde eigendommen te heffen omslag, den secretaris-ontvanger is medegedeeld, maakt hij terstond het kohier van omslag op, volgens den gearresteerden en goedgekeurden legger van onderhoudpligtigheid.

Dat kohier wordt door het dijksbestuur onderzocht en bij welbevinding invorderbaar verklaard.

Art. 76. Het dijksbestuur bepaalt den tijd en de wijze van betaling.

De secretaris-ontvanger geeft daarvan en van het bedrag des aanslags, volgens kohier, den onderhoudpligtigen schriftelijk kennis.

Die kennisgeving wordt minstens veertien dagen vóór den betaaltijd kosteloos aan de contribuabelen of hunne vertegenwoordigers bezorgd. Zoo die niet binnen *Kollumerland en Nieuwkruisland* wonen, wordt de kennisgeving aan den gebruiker van het goed afgegeven.

Art. 77. Hij, die vermeent ten onregte of te hoog te zijn aangeslagen, kan, mits op den bepaalden tijd den aanslag betalende, binnen ééne maand na den in de kennisgeving vermelden betaaltijd, zijne bezwaren schriftelijk indienen aan het dijksbestuur, dat daarop naar bevind van zaken en onder hooger beroep op de vergadering van volmagten, beschikt.

Art. 78. De kosten van vervolging worden berekend overeenkomstig de tarieven, voorgeschreven bij de wetten van 22 Mei 1845 (*Sb. no.* 22) en 1 Junij 1850 (*Sb. no.* 26). De vervolgingskosten, die niet op de nalatige omslagschuldigen kunnen worden verhaald, komen ten laste van het waterschap en worden door den ontvanger in zijne rekening voor uitgaaf gebragt.

HOOFDSTUK IX.

VAN DE KEUREN OF POLITIE-VERORDENINGEN.

Art. 79. Het dijksbestuur maakt de noodige keuren of politie-verordeningen.

De keur of politie-verordening, zooals zij door het dijksbestuur is ontworpen, wordt, gedurende minstens 14 dagen, voor de ingelanden ter inzage gelegd en, tegen betaling der kosten, in afschrift verkrijgbaar gesteld, nadat daarvan vooraf, door aanplakking in de dorpen van *Kollumerland en Nieuwkruisland* en door plaatsing in een nieuwsblad, openbare kennisgeving zal zijn gedaan.

Ingelanden kunnen hunne bezwaren tegen de ontworpen keur of politie-verordening binnen dien termijn bij het dijksbestuur indienen.

Het dijksbestuur, vervolgens de keur of politie-verordening met of zonder wijziging vaststellende, zendt deze, met de daartegen ingebragte bezwaarschriften, ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten.

De afkondiging geschiedt binnen ééne maand, nadat de keur of politie-verordening is goedgekeurd.

Art. 80. Het dijksbestuur kondigt de keur of politie-verordening af, door aanplakking in de dorpen der gemeente *Kollumerland en Nieuwkruisland*, bij navolgend formulier:

Het dijksbestuur van *Kollumerland en Nieuwkruisland* doet te weten, dat door de vergadering van volmagten vastgesteld en door Gedeputeerde Staten van *Friesland*, bij hun besluit van den . . . . goedgekeurd is de navolgende politie-verordening:

(*Titel en inhoud der verordening.*)

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort den . . . .

Art. 81. Indien bij de keuren of politie-verordeningen geen ander tijdstip is aangewezen, treden zij in werking op den achtsten dag na dien, waarop zij zijn afgekondigd.

Art. 82. De afgekondigde verordeningen worden, hetzij in druk, hetzij in afschrift, toegezonden aan Gedeputeerde Staten en aan de regterlijke collegiën, die met hare handhaving zijn belast, benevens aan de ambtenaren van het openbaar ministerie daarbij fungerende; en voorts, tegen betaling der kosten, voor het algemeen bij den secretaris-ontvanger verkrijgbaar gesteld.

HOOFDSTUK X.

VAN DE BESLUITEN VAN VOLMAGTEN, AAN DE GOEDKEURING VAN GEDEPUTEERDE STATEN TE ONDERWERPEN.

Art. 83. Aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten worden onderworpen de besluiten van dijksbestuur en volmagten, betreffende:

a. de begrooting en rekening;
b. de verordening van politie;
c. den aanleg van nieuwe en het herstellen of verbeteren der bestaande werken;
d. het koopen, ruilen, vervreemden, bezwaren en verpanden van onroerend goed, van inschrijvingen in een der grootboeken van de Nederlandsche schuld, van schuldbrieven of vorderingen:
e. het aangaan van geldleeningen,
f. het treffen van dadingen;
g. het voeren van regtsgedingen, hetzij in eersten aanleg, hetzij in hooger beroep of cassatie;
h. het berusten in tegen het waterschap ingestelde regtsvorderingen;
i. beslissingen op bezwaarschriften;
j. onderhandsche verhuringen en verpachtingen;
k. kwijtscheldingen en schenkingen boven de *f* 100.—;
l. het beleggen van gelden;
m. de bepaling van het bedrag van den door den secretaris-ontvanger te stellen borgtogt en de verandering daarvan.

Ingeval van voordragt tot buitengewone herstellingen of nieuwe werken, worden deze aan de beslissing van het Departement van Binnenlandsche Zaken onderworpen.

HOOFDSTUK XI.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 84. De leden van het dijksbestuur, benevens de secretaris-ontvanger, genieten als jaarwedden:

de dijkgraaf	*f* 100.
ieder dijksgedeputeerde	„ 60.
de secretaris-ontvanger	„ 200.

Art. 85. De volmagten, de secretaris-ontvanger en dijksopzigters mogen middellijk noch onmiddellijk deelnemen aan aannemingen of leveringen ten behoeve van het waterschap, aan het onderhands koopen of pachten van zijne goederen of inkomsten, of aan het koopen of beleenen van vorderingen ten zijnen laste, of als advocaat of procureur optreden in een regtsgeding, waarin de belangen van het waterschap betrokken zijn.

Deze verbodsbepalingen zijn niet toepasselijk in geval van nood, noch op de levering van stroo ter bekramming, noch op de verpligte leveringen.

Art. 86. Alle geschillen omtrent de toepassing van dit reglement tusschen het dijksbestuur en de volmagten, zoomede alle geschillen van bestuur met andere waterschappen, worden beslist door Gedeputeerde Staten, na, des noodig geoordeeld, de belanghebbenden te hebben gehoord.

Art. 87. Van de beslissingen van Gedeputeerde Staten, waarvan in dit reglement sprake is, kan door den betrokkene, binnen ééne maand nadat die beslissing ter zijner kennis zal zijn gebragt, in beroep worden gekomen op den Koning.

HOOFDSTUK XII.

OVERGANGSBEPALINGEN.

Art. 88. De leden van het bestaande dijksbestuur, de secretaris-ontvanger en dijksopzigters blijven hunne betrekking bekleeden totdat zij door anderen, volgens de voorschriften van dit reglement, vervangen of zelven herkozen zijn.

Art. 89. Binnen twee maanden na het in werking treden van dit reglement heeft de eerste verkiezing van volmagten plaats. Uiterlijk ééne maand later komen de benoemde volmagten, op aanschrijving en onder voorzitting van den tegenwoordigen dijkgraaf, bijeen.

De alsdan te houden vergadering is alleen en uitsluitend bestemd tot het opmaken der bij art. 28 bedoelde voordragt.

Art. 90. Binnen ééne maand, nadat het nieuwe dijksbestuur zijne bediening heeft aanvaard, worden de secretaris-ontvanger en de dijksopzichters benoemd.

Art. 91. De eerste gewone aftreding, zoo van de leden des dijksbestuur als van de volmagten, heeft plaats met den eersten April 1872.

Het lot bepaalt den tijd waarop ieder hunner aftreedt.

Art. 92. De vaste bijdrage, bedoeld bij art. 2 van het reglement, Provinciaal blad no. 13 van 1864, bedraagt *f* 450.

Slotbepalingen.

Art. 93. Ingeval de invoering en inwerkingbrenging van dit reglement door het tegenwoordig dijksbestuur mogt worden geweigerd, gaan de bemoeijingen van het bestuur op Gedeputeerde Staten over.

Art. 94. Bij het in werking treden van dit reglement is van regtswege vervallen het voor dit waterschap vastgestelde reglement, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 10 Januarij 1853, no. 32.

Goedgekeurd bij Koninklijke besluiten van den 10 September 1868, no. 3 (1), 13 Augustus 1869, no. 18 en 8 Januarij 1880, no. 6 (2).

Gegeven te *Leeuwarden*, den 24sten Junij 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorz.*

(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 212. MISSIVE *van den* Minister van Oorlog, *van den 26sten Juni* 1880, 1e *Afd.*, *Secr. no.* 31, *betrekkelijk het verleenen van vergunning aan miliciën-verlofgangers om naar Noord-Amerika te verhuizen.*

's Gravenhage, den 26sten Juni 1880.

Ik heb de eer U te onderrigten, dat, op heden, door mij is bepaald, dat de beschikking dezerzijds van 7 Februarij 1873, no. 65, P (3), voortaan slechts van toepassing zal zijn op de ingelijfden bij de militie te land, die, ten gevolge van het door hen getrokken nummer, tot de militiedienst zijn verpligt geworden, en dat zij derhalve niet langer voor de verlofgangers der militie te land, die daarbij als plaatsvervanger of nummerverwisselaar zijn opgetreden.

Ik verzoek U, in voorkomende gevallen, bij het uitbrengen van Uw advies, op deze bepaling te willen letten.

De Minister van Oorlog,

(*Get.*) REUTHER.

---

(1) Bijv. 1868, no. 286.
(2) Bijv. 1880, no. 39.
(3) Bijv. 1873, no. 45.

Red.

No. 213. KENNISGEVING van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van den 29sten Junij 1880, houdende aanvulling van de lijst vermeld in art. IV van het reglement van Parijs; ambtshalve aanteekening van telegrammen afgeschaft; oprigting van bijkantoren der posterijen te 's Gravenhage; Nederlandsche en Belgische kantoren in het grensraijon. (Circ. no. 1107).

Art. 1. De lijst der met de frankenmunt overeenkomende waarden, in andere munten, voorkomende in art. IV van het Reglement op het postverdrag van Parijs van 1 Junij 1878 (no. 1073 der *Vers.*) wordt ten aanzien van Ceylon gewijzigd als volgt:

LANDEN.	25 centimes.	10 centimes.	5 centimes.
Ceylon.	10 honderdsten van een roupie.	4 honderdsten van een roupie.	2 honderdsten van een roupie.

Art. 2. De telegrammen, die namens de telegraafkantoren aan de postkantoren worden afgegeven of in de brievenbussen gestoken worden, ter bezorging met de post, behooren niet meer ambtshalve te worden aangeteekend.

Art. 3. Met ingang van 1 Julij aanstaande worden in de *Balistraat* en in de *Bilderdijkstraat* te *'s Gravenhage* bijkantoren der posterijen gevestigd.

De dienst der nieuwe bijkantoren zal zich uitstrekken tot dezelfde dienstverrigtingen als die van het bijkantoor in de *Parkstraat* te 's Gravenhage.

De stempel van het bijkantoor in de *Balistraat* draagt het randschrift: 'S GRAVENH: BALIST.; die van het bijkantoor in de *Bilderdijkstraat*: 'S GRAVENH: BILD: ST.

De postwissels der bijkantoren zijn op de kantoren van betaling op den staat no. 119 na die van 's Gravenhage (Hoofdkantoor), in alphabetische orde, in te schrijven.

Art. 6. Er zijn nieuwe Belgische kantoren gevestigd te *Burght*, *Oostacker* en *Sysseele*, welke binnen den kring van 30 kilometers gelegen zijn met opzigt tot de nagemelde Nederlandsche kantoren, te weten:

Burght met Bath, Grauw, Hengstdijk, Hoogerheide, Huibergen, Hulst, St. Jansteen, Kauter, Kloosterzande, Koewacht, Krabbendijke, Kuitaart, Ossendrecht, Putten, Stoppeldijk, Rilland en Walsoorde.

Oostacker met Aardenburg, Axel, Biervliet, Hoek, Hoofdplaat, St. Jansteen, Koewacht, Neuzen, Overslag, Philippine, Sas van Gent, Waterlandkerkje, Westdorpe, IJzendijke, Zaamslag en Zuiddorpe;

Sysseele met Aardenburg, Biervliet, Breskens, Groede, Hoofdplaat, Kadzand, Nieuwvliet, Oostburg, Retranchement, Schoondijke, Sluis, Waterlandkerkje, IJzendijke en Zuidzande.

Vastgesteld den 29sten Junij 1880, La. G.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) BOOGAARD.

No. 214. **Resolutie** *van den* **Minister van Oorlog**, *van den 30sten Junij* 1880, *2de Afd. Gen. Staf, no. 42, houdende vaststelling eener lijst van aan het Rijk toebehoorende overzetveren, waarop geen veergeld verschuldigd is voor militairen, militaire transporten, etc.*

's Gravenhage, den 30sten Junij 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Overwegende, dat de lijst der aan het Rijk in eigendom toebehoorende overzetveren, vallende onder de toepassing van het Koninklijk besluit van 26 December 1863, no. 115, en vastgesteld bij beschikking van 24 Februarij 1877, no. 44 I (*R. M.* 1877, I, blz. 681), vele veranderingen heeft ondergaan, die de raadpleging bemoeijelijken:

Heeft goedgevonden:

A. In te trekken de dezerzijdsche beschikkingen van:

24 Februarij	1877,	no. 44 I,	(*R. M.* I, blz. 681),
15 November	1877,	no. 67 I,	(*R. M.* I, blz. 760),
7 Januarij	1878,	no. 57 I,	(*R. M.* I, blz. 769),
27 Augustus	1878,	VIIIe Afd., no. 94	(*R. M.* I, blz. 886),
12 September	1878,	VIIIe Afd., no. 76	(*R. M.* I, blz. 887),
29 November	1878,	VIIIe Afd., no. 39	(*R. M.* I, blz. 928),
14 Februarij	1879,	VIIIe Afd., no. 52	(*R. M.* I, blz. 1),
22 September	1879,	VIIIe Afd., no. 59	(*R. M.* I, blz. 29);

B. In herinnering te brengen bovenbedoeld Koninklijk besluit van 26 December 1863, no. 115, hetwelk aldus luidt:

Wij WILLEM III, bij de Gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onze Ministers van Financiën van den 17den December 1863, no. 76 Dom. en van Oorlog van den 23sten daaraanvolgende, no. 55 I;

Gelet op het besluit van den Souvereinen Vorst van den 3den Augustus 1814, no. 33;

Overwegende, dat onzekerheid bestaat omtrent de verschuldigdheid van *veergeld* voor militairen, militaire transporten, enz., en dat het wenschelijk is deze onzekerheid te doen ophouden;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 19 van het zooeven vermelde besluit aan te vullen in maniere als volgt:

„Geen veerloon is aan de rijksveren verschuldigd voor militairen, militaire transporten, troepen, paarden, wagens en het vervoer van oorlogsmateriëel.

„Deze bepaling komt in werking onmiddellijk na het eindigen van de thans loopende pachtcontracten van 's Rijks veren."

Onze Ministers voornoemd zijn, elk voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift wordt gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 26sten December 1863.

(*Get.*) W I L L E M.

De Minister van Financiën,
(*Get.*) G. H. BETZ.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) J. W. BLANKEN.

C. Vast te stellen, na daartoe door den Heer Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid te zijn in staat gesteld, de hierbij gevoegde lijst van aan het Rijk in eigendom toebehoorende veren, waarop de vermelde beschikking des Konings van toepassing is;

D. De militaire autoritieten, wien zulks aangaat, uit te noodigen, zoowel ten aanzien van het doen van betalingen voor troepen op marsch, als bij het afgeven van passage-billetten, daarop te letten, opdat — te rekenen van het tijdstip, waarop de vrijdom van het betalen van veerloon voor ieder veer in het bijzonder rekent in te gaan — geene betalingen van den bedoelden aard worden gedaan, noch ook passagebiljetten worden afgegeven.

(*Get.*) REUTHER.

Bijlage.

Lijst *der aan het Rijk in eigendom behoorende overzetveren, vallende onder de toepassing van het Koninklijk besluit van 26 December* 1863, *no.* 115, *ten aanzien waarvan voor het overzetten van militairen* (1), *militaire transporten*, *troepen* (2), *paarden*, *wagens* (3) *en het vervoer van oorlogsmateriëel* (4), *geen veerloon verschuldigd is* (5).

(1) Uit de marschorders of reiswijzers, aan de betrokken veerlieden te vertoonen, moet blijken, dat de reis voor 's Rijks dienst plaats heeft.

Van militairen, voor hunne bijzondere belangen reizende, kan, mits zij *in uniform* gekleed zijn, niet meer dan de helft van het gewone veerloon worden gevorderd. (Besluit van den Souvereinen Vorst van 3 Augustus 1814, no. 33, (*R. M.* bladz. 494).

(2) Onder „militairen, militaire transporten, troepen", zijn begrepen de manschappen der nationale militie, die onder de wapenen worden geroepen, met groot verlof gaan, of zich, in uniform gekleed, begeven naar de plaatsen, waar het onderzoek — bedoeld bij art. 138 der militiewet — geschiedt.

(3) Ten einde vrijen overtogt te hebben voor de terugreis, moet aan de voerlieden van gerequireerde voertuigen door den kommandant van den troep deswege eene verklaring worden afgegeven.

(4) Door „*oorlogsmateriëel*" wordt verstaan het militair materiëel, dat militairen met zich voeren.

(5) Al de veren zijn op de lijst vermeld in de volgorde, waarin zij op de rivieren, enz. van boven naar beneden voorkomen.

No.	Benamingen van het veer.
	Noordbrabant.
1.	Klein Maasveer te Boxmeer, genaamd Mazeburg.
2.	Pontveer over de Maas te Lith.
3.	Pontveer over de Doode Maas aan den Oliemolen te Aalburg op Nederhemert (*a*).
4.	Voetveer over de Maas van Wijk op Nederhemert.

(*a*) Is slechts voor de helft Rijks eigendom. De tweede helft behoort aan den Heer van Nederhemert.

No.	Benamingen van het veer.
5.	Voetveer over de Maas van Veen op Aalst (*a*).
6.	Pontveer, genaamd „Keizersveer", over het Oude Maasje te Raamsdonk.
7.	Brug over de Donge te Raamsdonk (*b*).
8.	Brug over de Mark voor het dorp Standdaarbuiten, genaamd Dwarsveer.
9.	Brug bij Geertruidenberg (*c*).
10.	Brug over den Dintel te Stampersgat (*d*).
11.	Brug over den Dintel onder Fijnaart, genaamd Dorpveer.
	Gelderland.
12.	Voetveer over de Waal van Ooij op Bemmel.
13.	Pontveer te Sint Andries over de Maas op Maten en over de Waal op Heesselt (*e*).
14.	Pontveer over de Waal te Zalt-Bommel.
15.	Voetveer over de Waal van Loevestein op Dalem.
16.	Pontveer over de Lek te Culemburg.
17.	Voetveer van Honswijk op Everdingen.
18.	Schipbrug over de Maas te Hedel.
	Zuidholland.
19.	Veer over de Dordtsche Kil van Wieldrecht op 's Gravendeel.
20.	Veer over den Noord van Oostendam op Alblasserdam.
21.	Veer over het Spui en de Oude Maas van Oud-Beijerland op Rhoon.
22.	Rijksveerstoomboot varende tusschen Hellevoetsluis en het Sas van Middelharnis (*f*).
23.	Pontveer over het Spui van Nieuw-Beijerland naar den Putschen kant.
	Noordholland.
24.	Pontveer op de Koopvaarders–binnenhaven te Helder, nabij de groote Koopvaarders-schutsluis tusschen het Nieuwediep en de Koopvaarders–binnenhaven.
25.	Tweede pontveer over de Koopvaarders–binnenhaven te Helder tusschen het telegraafkantoor en de werf van de Gebroeders zur Mühlen en Taijlor te Nieuwediep.

(*a*) Het veer van Aalst op Veen behoort niet aan den Staat.

(*b*) Particuliere wagens, die tot vervoer van militaire goederen hebben gediend, hebben, ledig terugkeerende, tot 1 Mei 1882 geen regt op vrijen overtogt. Het bepaalde bij noot (3) is dus tot het aangegeven tijdstip niet van toepassing op dit veer.

(*c*) De vrijdom gaat eerst in 1 Mei 1895.

(*d*) Alsvoren 31 December 1900.

(*e*) Deze veren worden 1 November 1884 opgeheven.

(*f*) Op dit veer zijn de bepalingen van het in het hoofd dezer lijst vermelde Koninklijke besluit slechts in zooverre van toepassing, dat geen veergeld verschuldigd is voor de tot militaire transporten bestemde of gediend hebbende personen, lastdieren, ledige wagens of andere ledige vervoermiddelen met trekdieren en geleiders, die zich tot het verrigten van een zoodanig transport op reis moeten begeven, of na afloop daarvan naar hunne standplaatsen terugkeeren, mits de persoon of geleider voorzien zij van eene verklaring van de militaire autoriteit, dat hij in een der bedoelde gevallen verkeert.

No.	Benamingen van het veer.
26.	Pontveer te Helder op het Groot Noordhollandsch kanaal bij de sluis in den Koegraszeedijk aan den middenweg bij het Westeinde van den Anna-Poulowna-polder.
	Utrecht.
27.	Schipbrug over de Lek tusschen Vianen en Vreeswijk.
28.	Brug over het gekanaliseerde gedeelte van den Hollandschen IJssel aan den doorslag te Jutphaas.
	Zeeland.
29.	Veer van Veere op Noord-Beveland.
30.	Veer van Gorishoek op IJerseke.
31.	Vijf overzetveren op het Nederlandsch gedeelte van het kanaal van Neuzen.
	Limburg (*a*).
32.	Klein veer te Borgharen.
33.	Groot veer te Wessem.
34.	Klein veer te Pol.
35.	Groot veer te Ool.
36.	Groot veer te Buggenum.
37.	Klein veer te Belfeld.
38.	Groot veer te Kessel.
39.	Klein veer te Hansum.
40.	Groot veer te Baarlo.
41.	Klein veer te Beesel.
42.	Klein veer te Arcen.
43.	Groot veer te Grubbenvorst.
44.	Groot veer te Lottum.
45.	Groot veer te Broekhuizen.
46.	Klein veer te Blitterswijk.
47.	Klein veer te Hamer.
48.	Groot veer te Well.

Mij bekend:
De Secretaris Generaal van het Departement van Oorlog,
(*Get.*) KRAMER.

No. 215. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 6den Juli* 1880, *no.* 21, *houdende regeling van het beheer der militaire zieken-inrigtingen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ, ENZ.

Gezien artikel 15 van het Koninklijk besluit van 10 November 1843, no. 48, houdende, dat het toezigt, zoowel over het bewaren van de goede orde en het handhaven der discipline, als over de administratie en de huishoudelijke dienst in de hospitalen, opgedragen wordt aan de Militaire Intendanten of aan hen die als zoodanig fungeren;

(*a*) Al de hierna vermelde veeren in Limburg liggen over de Maas.

Gelet op den inhoud der bij Ons besluit van 29 April 1880, no. 27 (1), goedgekeurde Instructie voor den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt, alsmede op het bepaalde bij punt 8 van dat besluit;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 1sten Julij 1880, VIe Afd., no. 84;

Hebben goedgevonden en verstaan, met intrekking van artikel 15 van eerstgemeld besluit, te bepalen:

Art. 1. Aan het hoofd van elke militaire ziekeninrigting staat de hoogst en oudst in rang zijnde Officier van Gezondheid, bij die inrigting aanwezig.

Art. 2. Het hoofd eener militaire ziekeninrigting is belast, zoowel met de geneeskundige behandeling en de verpleging der zieken, het bevel over het aan die inrigting verbonden personeel, het beheer van het daarbij aanwezige materieel, als met de huishoudelijke dienst en de administratie dier inrigting.

Hij staat ten aanzien van zijne dienst en zijn beheer onder het toezigt van den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt, aan wien hij daarvoor in elk opzigt verantwoordelijk is.

Art. 3. Ingeval van geheele ontstentenis van officieren van gezondheid bij eenige militaire ziekeninrigting, is de plaatselijke of garnizoens-kommandant belast met het beheer en de verantwoordelijkheid, bedoeld bij art. 2, voor zoover die niet betreffen de geneeskundige behandeling der zieken.

Art. 4. De contrôle over en de verificatie van de geldelijke en materieele verantwoordingen der militaire ziekeninrigtingen blijft opgedragen aan het personeel van de Militaire Intendance.

Dit besluit treedt in werking op den 1sten November 1880.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 6den Julij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 216. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 6den Julij* 1880, *no.* 44, *houdende indeeling van de kantoren der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te Ter Neuzen c. a. en Axel c. a. en aanwijzing van het kantoor Koewacht om door een commies-ontvanger te worden waargenomen.* (*Vers. no.* 66.)

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelet op Zijner Majesteits besluit van 2 Julij 1880, no. 29, waarbij met ingang op den *1sten September* 1880:

wordt opgeheven het ontvangkantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Koewacht c. a.*, zooals het thans bestaat, met behoud van het kantoor voor de invoerregten volgens art. 2 van het Koninklijk besluit van 4 Junij 1864 (*Sb. no.* 45), gevestigd te *Koewacht*, hetwelk voor de toepassing van art. 8 van het Koninklijk besluit van

---

(1) Bijv. 1880, no. 157. *Red.*

20 Mei 1869, no. 29 (*Vers. no.* 79) (1) is aangewezen om te worden waargenomen door een commies-ontvanger;

de gemeenten *Koewacht*, *Overslag* en *Zuiddorpe* worden toegevoegd aan het kantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Axel c. a.* en hiervan is afgescheiden de gemeente *Zaamslag;*

de gemeente *Zaamslag* wordt toegevoegd aan het kantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Ter Neuzen c. a.*

Mede gelet op de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209);

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Het bovenstaande te doen plaatsen in de verzameling van wetten, besluiten, enz.;

het ontvangkantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Ter Neuzen c. a.* te rangschikken in de *zesde* klasse, en dat derzelfde middelen te *Axel c. a.* gerangschikt te laten in de *zevende* klasse.

2°. Enz.

Accordeert met het origineel, voor zooveel
het geëxtraheerde aangaat,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 217. RESOLUTIE van den Minister van Financien, van *den 6den Julij* 1880, *no.* 45, *houdende indeeling van het kantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te Winterswijk, in de zevende klasse.* (*Vers. no.* 67.)

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelet op Zijner Majesteits besluit van 2 Julij 1880, no. 30, waarbij met ingang op den 15den Julij 1880 de belooning van het ontvangkantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Winterswijk*, wordt vastgesteld op een tractement van *een duizend acht honderd gulden* (*f* 1800) 's jaars en eene jaarlijksche vergoeding voor bureaukosten van *acht honderd gulden* (*f* 800), onverminderd het genot van de zes cent voor ieder patentpligtige tot goedmaking der kosten van beschrijving voor het regt van patent, doch zonder genot van indemniteiten en biljetgelden, met verdere bepaling dat de ontvanger jaarlijks minstens *zes honderd gulden* (*f* 600) zal moeten besteden aan bezoldiging van klerken, en dat hij kantoor zal moeten houden aan het spoorweg-station aldáár;

Mede gelet op Zijner Majesteits besluit van 24 April 1880 (*Sb. no.* 75, *Vers. no.* 46), waarbij de omvang van het kantoor is gewijzigd en op de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209);

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Het ontvangkantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Winterswijk* te rangschikken in de *zevende* klasse;

2°. Enz.

Accordeert met het origineel, voor zooveel
het geëxtraheerde aangaat,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

---

(1) Bijv. 1869, no. 141. *Red.*

No. 218. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 7den Julij* 1880, *no.* 29, *houdende wijziging in de organisatie van het bataillon Mineurs en Sappeurs.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 2den Julij 1880, IIe afd., no. 44;

Gelet op Ons besluit van den 15den Julij 1868, no. 32, en op de later daarin gebragte wijzigingen;

Hebben goedgevonden en verstaan, met aanvulling in zooverre van den inhoud der tabelle lett. B, behoorende bij Ons voornoemd besluit, te bepalen:

dat bij het bataillon Mineurs en Sappeurs de korporaal-tamboer ook kan zijn sergeant-tamboer en als zoodanig zal genieten eene soldij van 90 cent daags.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 7den Julij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 219. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 9den Julij* 1880, *no.* 18, *houdende verlenging der concessie tot heffing van regten voor het gebruik der haven, kaden en schutsluis te Alblasserdam.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 5 Julij 1880, no. 28, afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 26 Junij 1875, no. 12 (1);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van het waterschap, de Nederwaard wordt op nieuw tot 1 Julij 1888 concessie verleend, tot heffing van regten voor het gebruik *der haven, kaden* en *schutsluis* te Alblasserdam, volgens het bij Ons besluit van 6 Januarij 1870, no. 8 (2), gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van *de haven, de kade* en *de sluis* en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuidholland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

(1) Bijv. 1875, no. 172. *Red.*
(2) Bijv. 1870, no. 10.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 9den Julij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 220. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 9den Julij* 1880, *no.* 21, *houdende opheffing van de contrôle der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te Alkmaar en indeeling van de daartoe behoorende kantoren.* (*Vers. no.* 68.)

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ., ENZ.

Herzien den staat A, gevoegd bij Ons besluit van 20 Mei 1869, no. 28, (1) en den staat gevoegd bij dat van 28 Januarij 1877, no. 14 (2);

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien van 5 Julij 1880, no. 51, afdeeling *Personeel*;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met wijziging in zooverre van de voormelde staten:

a. op te heffen de contrôle der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Alkmaar*, zooals die thans bestaat;

b. de hiernagemelde contrôles der directe belastingen, invoerregten en accijnsen, behoorende tot de Inspectie *Amsterdam*, in te deelen als volgt:

CONTRÔLE.	KANTOREN tot elke Contrôle behoorende.
Helder.	Helder, Texel, Schagen, Zijpe, Terschelling, Wieringen en Nieuwe Niedorp.
Beverwijk.	Beverwijk, Uitgeest, Alkmaar, Alkmaar (buitengemeenten) en Heilo.
Hoorn.	Hoorn, Enkhuizen, Medemblik, Blokker, Spanbroek en Schermerhorn.
Purmerend.	Purmerend, Edam, Buiksloot, Rijp, Monnikendam, Zaandam en Wormerveer.

c. vast te stellen de navolgende jaarlijksche vergoedingen:

1°. wegens bureaukosten voor bezoldiging van klerken voor den Controleur te

Helder.	op *f*	420.—
Beverwijk . . .	„	420.—
Hoorn.	„	420.—
Purmerend . .	„	420.—

---

(1) Bijv. 1869, no. 140. *Red.*
(2) Bijv. 1877, no. 26.

2°. wegens reis- en verblijfkosten binnen den kring der contrôle voor den Controleur te

Helder	op *f*	270.—
Beverwijk . . .	"	120.—
Hoorn	"	250.—
Purmerend . .	"	230.—

Art. 2. Enz.

Art. 6. Dit besluit treedt in werking met *den eersten September* 1880.

Onze Minister van Financien is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, *den* 9*den Julij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.

No. 221. CIRCULAIRE *van den* Minister van Justitie, *van den* 9*den Julij* 1880, 2*de afd. A*, *no.* 132, *omtrent de toepassing der subsidiaire gevangenisstraf.*

'*s Gravenhage*, *den* 9*den Julij* 1880.

Bij de executie eener veroordeeling tot geldboete en subsidiaire gevangenisstraf, heeft zich iets voorgedaan tegen de herhaling waarvan gewaakt moet worden.

Nadat door den ontvanger der registratie aan den betrokken ambtenaar van het Openbaar Ministerie de bij artikel 5, derde lid, der wet van 22 April 1864 (*Sb. no.* 29), bedoelde kennisgeving was gedaan en de processtukken ter executie van de subsidiaire gevangenisstraf waren teruggezonden, was door den veroordeelde ten kantore van de registratie de verschuldigde boete betaald. Toch werd hij, daar van deze betaling aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie geen tijdige mededeeling geschiedde, tot het ondergaan de subsidiaire gevangenisstraf aangehouden.

De Minister van Financien acht het met mij wenschelijk, dat maatregelen worden genomen ten einde de herhaling van zoodanig betreurenswaardig feit voor het vervolg zooveel mogelijk te voorkomen.

Tot dat einde zijn de ontvangers der registratie aangeschreven om, wanneer door veroordeelden, na bovengenoemde kennisgeving, boeten worden betaald, daarvan terstond mededeeling te doen aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie en wel op de volgende wijze: wanneer beide ambtenaren terzelfder plaatse gevestigd zijn, tegen afgifte van een bewijs van ontvangst dier mededeeling; en wanneer beide ambtenaren *niet* terzelfder plaatse gevestigd zijn, per telegraaf, of, wanneer er in de standplaats van den ontvanger geen telegraafkantoor is, bij aangeteekenden brief.

Ik vertrouw dat daardoor voldoende zal zijn voorzien in die gevallen, waarin de veroordeelde zich bevindt binnen het regtsgebied van den ambtenaar van het Openbaar Ministerie, met de ten-uitvoerlegging belast. Is dit echter niet het geval en wordt derhalve voor de ten-uitvoerlegging van de subsidiaire gevangenisstraf de tusschenkomst gevorderd van een ander ambtenaar van het Openbaar Ministerie dan hij, die de mededeeling van de betaalde boete ontvangt, dan zal het noodig zijn, dat laatstbedoelde ambtenaar zijn ambtgenoot, voor zooverre deze reeds tot de ten-uitvoerlegging is uitgenoodigd, onmiddellijk per telegraaf of, wanneer

er in zijne standplaats geen telegraafkantoor is, bij aangeteekenden brief van de betaling kennis geve.

Ik heb de eer U W.E.G. te verzoeken, de aandacht van de ambtenaren van het Openbaar Ministerie in Uw ressort op het bovenstaande te vestigen, met uitnoodiging, bij voorkomende gelegenheden in dien zin te willen handelen.

Tot dat einde gaat het noodige aantal exemplaren dezer Circulaire hierbij.

De Minister van Justitie,
(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 222. MISSIVE *van den* Commissaris des Konings van Friesland, *van den* 9*den Julij* 1880, 1*e afd. A*, *no.* 852, *betreffende de verpleging van arme krankzinnigen.* (*Prov. blad no.* 87.)

Voortdurend worden in het gesticht voor behoeftige krankzinnigen te *Franeker* personen opgenomen, bloot op magtiging van den president der arrondissements-regtbank te *Leeuwarden* of *Heerenveen* en zonder dat van eenige medewerking van de zijde van het betrokken gemeentebestuur blijkt.

Dit heeft het vermoeden bij mij doen ontstaan, dat vele gemeentebesturen zich hierbij laten leiden door de vrees, dat, wordt tot de overbrenging en verpleging op hun verzoek overgegaan, de kosten ook uit de fondsen hunner gemeente moeten worden voldaan.

Niets echter is minder waar. Art. 26 der wet op het armbestuur bepaalt uitdrukkelijk, dat die kosten worden voldaan uit de fondsen der burgerlijke gemeenten, waar de verpleegden *woonplaats* hebben en, indien die woonplaats binnen het Rijk niet is te vinden, uit 's Rijks kas.

Tot regeling van dit punt zijn, in overeenstemming met het 2e lid van dat artikel, de noodige voorschriften vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 2 Augustus 1870, no. 10 (1), U medegedeeld bij de circulaire van mijnen ambtsvoorganger van den 22 Augustus 1870, 1e afdeeling, no. 1276, waarbij tevens de vorm voor de bij dat besluit bedoelde kennisgevingen werd voorgeschreven.

Door een en ander is aan de gemeentebesturen alle waarborg gegeven voor het terugbekomen der voorgeschoten kosten, indien het onderzoek aantoont, dat de woonplaats van den arme krankzinnige of elders gevestigd of binnen het Rijk niet te vinden is.

Ik heb mitsdien de eer U, zooveel noodig, te verzoeken, om in het vervolg, als er noodzakelijkheid bestaat tot opneming van een in Uwe gemeente zich bevindenden armen krankzinnige in een gesticht, te handelen overeenkomstig voorschreven Koninklijk besluit en circulaire van mijnen ambtsvoorganger, en in dat geval tevens onverwijld de magtiging van Gedeputeerde Staten te vragen tot verpleging van zoodanigen krankzinnige in het gesticht te *Franeker*, op de gunstige voorwaarden, vervat in het besluit van Gedeputeerde Staten van den 15 Augustus 1851, no. 54 (*Prov. blad no.* 102).

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN,

---

(1) Bijv. 1870, no. 235. *Red.*

No. 228. Koninklijk-Besluit *van den* 11*den Julij* 1880, *no.* 25, *houdende verlenging der concessie tot heffing van doorvaartregten aan de sluis te Roodeschuur en van laad- en losgelden op de Compagnonsvaart, met tarief.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 7 Julij 1880, no. 52, afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 1 Januarij 1877, no. 14 (1);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van het waterschap Surhuisterveen, wordt tot 31 December 1883 concessie verleend tot heffing van doorvaartregten aan de sluis te Roodeschuur, en van laad- en losgelden op de Compagnons-vaart, overeenkomstig het bij dit besluit gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud en bediening van de aan het waterschap behoorende sluis, bruggen en vaarten, en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 11*den Julij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Tarief *van regten voor:* a. *de doorvaart van de sluis te Roodeschuur, en de vaarten, behoorende aan het waterschap „Surhuisterveen";* b. *het laden en lossen op de Compagnonsvaart.*

1°. Voor ieder schip voor de heen- en terugreis, per kubieke meter, *vijf cent;*

2°. Voor ieder houtvlot *vijf en twintig cent;*

3°. Voor ieder schip, dat in de Compagnonsvaart komt te laden of te lossen, *vijf cent* per kubieke meter;

4°. De sub 1 en 2 vermelde regten zijn *niet* verschuldigd voor het bevaren van de sub 3 genoemde *Compagnonsvaart;*

5°. De sub 1—3 vermelde regten worden geheven aan de sluis te Roodeschuur.

Behoort bij Koninklijk besluit van 11 Julij 1880, no. 25.

Mij bekend,
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

(1) Bijv. 1877, no. 17. *Red.*

No. 224. Koninklijk-Besluit *van den* 14*den* *Julij* 1880, *no.* 22, *houdende wijziging in de Instructie ter regelmatige waarneming van de veterinaire dienst bij het leger.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 10 Julij 1880, II afd., no. 18.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen dat art. 63 der *Instructie ter regelmatige waarneming van de veterinaire dienst bij het leger*, vastgesteld bij Ons besluit van 13 December 1862, no. 59 (1), zal worden gelezen als volgt:

„Op voet van vrede wordt voor de paarden van als hulpmaréchaussées dienende militairen vrije geneeskundige hulp en verstrekking van medicijnen ten laste van het Rijk toegestaan; voor de paarden der officieren, onderofficieren en manschappen van het korps Koninklijke maréchaussée is zulks alleen het geval in de standplaatsen waar een militaire paardenarts aanwezig is."

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Justitie en aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, *den* 14*den* *Julij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Accordeert met deszelfs origineel.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
Bij afwezen,
(*Get.*) A. C. OLTMANS, *Refs.*

No. 225. Missive *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 14*den* *Julij* 1880, *Lett. II*, *afd. B.B.* *omtrent de heffing van leges door ambtenaren van den burgerlijken stand.*

's Gravenhage, *den* 14*den* *Julij* 1880.

Het is mij gebleken, dat de wet van 23 April 1879 (*Sb. no.* 72) niet overal op dezelfde wijze wordt toegepast. Sommige ambtenaren van den burgerlijken stand achten zich bevoegd, voor het afgeven van de bewijzen, bedoeld in art. 126, no. 6, burgerlijk wetboek, leges te heffen, terwijl andere die heffing voor niet geoorloofd houden. Naar het mij voorkomt, steunt laatstgenoemde meening op de wet. Deze toch laat geene heffing van leges toe dan voor afschriften van en uittreksels uit acten van den burgerlijken stand, en, daar als zoodanig niet te beschouwen zijn de in art. 126, no. 6, burgerlijk wetboek, bedoelde bewijzen, dat de huwelijksafkondigingen zonder stuiting zijn afgeloopen, volgt daaruit, dat die bewijzen vrij van leges afgegeven behooren te worden.

---

(1) Bijv. 1862, no. 293. *Red.*

Ook over de vraag, of voor afschriften en uittreksels, die door de burgemeesters of door burgemeester en wethouders worden gevraagd ten behoeve der registers van de nationale militie en schutterij, leges mogen worden geheven, wordt verschillend geoordeeld. Reeds vroeger gaf ik daarover mijne meening te kennen, doch bij nader inzien komt het mij voor, dat die vraag ontkennend beantwoord moet worden. Immers volgens het slot van art. 2 der bovengenoemde wet zijn van de betaling dier regten vrijgesteld de openbare ambtenaren, besturen en instellingen wegens de afschriften of uittreksels, door hen aangevraagd in het openbaar belang. Wanneer de burgemeester of burgemeester en wethouders voor de rigtige invulling der militie- en schutterij-registers afschriften of uittreksels uit den burgerlijken stand aanvragen, dan geschiedt dit niet in het belang der daarbij betrokken personen, maar in het openbaar belang, en moeten dus die stukken vrij van leges worden afgegeven.

Ik heb de eer U te verzoeken, het bovenstaande door tusschenkomst van de gemeentebesturen aan de ambtenaren van den burgerlijken stand te willen mededeelen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 226. Resolutie *van den* Minister van Financien, *van den* 15*den Julij* 1880, *no.* 30, *betreffende de kosten voor het meten van binnenvaartuigen.* (*Vers. no.* 69.)

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelet op § 14 van tabel XVI der patentwet, vastgesteld bij de wet van den 22sten April 1852 (*Sbl. no.* 61, *Vers. no.* 55), en op het tarief van reis- en metingskosten van de scheepsmeters, bepaald bij Koninklijk besluit van den 22sten April 1852 (*Sbl. no.* 65, *Vers. no.* 61):

Heeft goedgevonden en verstaan:

A. te bepalen:

§ 1. Alleen dan wanneer een patentpligtige voor zijn vaartuig een meetbrief vraagt, mag de scheepsmeter kosten van hem vorderen, en wel meting- en reiskosten naar gemeld tarief.

§ 2. Het meetloon wordt krachtens Koninklijk besluit van den 11den Januarij 1865, no 74 (*Vers no.* 2) en overeenkomstig de bestaande voorschriften aan de schatkist verantwoord.

§ 3. Aan den scheepsmeter, die zich voor zijne dienst in andere gevallen dan die, bedoeld in § 1, verder dan één uur afstand van zijne standplaats heeft moeten begeven, worden van Rijkswege reis- en verblijfkosten vergoed naar zijn gewonen rang van commies, commies-verificateur of verificateur, volgens de Koninklijke besluiten van 15 December 1849 (*Sbl. no.* 62, *Vers. no.* 117) en 15 September 1870, no. 14 (*Vers. no.* 146).

In het hoofd van de daarvoor op te maken declaratie moet, behalve de betrekking van scheepsmeter, de gewone ambtstitel worden vermeld.

De geldigheid van de declaratie moet worden gestaafd op de wijze, voorgeschreven in de artt. 24 en 27 van gemeld besluit van 1849, terwijl de verklaring dat aan de lastgeving is voldaan, of de nadere goedkeuring van de reis, wordt onderteekend door den Controleur, in wiens contrôle de meting is geschied.

§ 4. De scheepsmeter mag geen reiskosten van den patentpligtige vorderen, indien de gevraagde meting wordt verrigt op eene dienstreis, waarvoor krachtens § 3 reiskosten worden vergoed.

Aan den scheepsmeter worden daarentegen geen reiskosten van Rijkswege vergoed, indien hij op reis voor eene meting, waarvoor vergoeding naar gemeld Koninklijk besluit van 1852 kan worden gevorderd, krachtens § 28 van tabel XVI tevens de ruimte van vaartuigen opneemt.

B. In te trekken:

het derde lid van art. 16 van de instructie voor de scheepsmeters, vastgesteld bij resolutie van 26 April 1852, no. 69 (1);

de resolutie van 18 Junij 1855, no. 127, aangeteekend onder lett. *g* (*Vers.* 1861, *no.* 132, *bl.* 506);

de resolutie van 7 December 1858, no. 72 (*Vers. no.* 115) (2);

de resolutie van 15 October 1875, no. 17 (*Vers. no.* 99) (3);

de woorden: *gen, voor sooveel de commies-scheepsmeter daarbij betrokken is, ook van* §§ 2 *en* 3, vermeld in de drie laatste regels van blz. 4 der resolutie van 16 December 1875, no. 57 (*Vers. no.* 127) (4).

C. Enz.

Accordeert met het origineel, voor zoo veel het geëxtraheerde aangaat,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 227. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 19*den Julij* 1880, *no.* 35, *houdende regeling der belooning verbonden aan de betrekking van deurwaarder bij de directe belastingen te Uithuizen.* (*Vers. no.* 70).

Volgens berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Groningen*, van den 13den dezer, wordt de jaarlijksche belooning van het vacante deurwaarders district *Uithuizen*, na aftrek der kosten wegens reizen, drukwerk, enz., geraamd op *vijf honderd gulden* (*f* 500).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 228. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 21*sten Julij* 1880, *Posterijen no.* 83, *houdende Correspondentie met Australië en Nieuw-Zeeland over Italië; Wijziging van de lijst vermeld in art. IV, van het Reglement van Parijs; Nederlandsche en Belgische kantoren in het grensraijon; Schriftelijke bijvoegingen op naam- of visitekaartjes; Statistiek der binnen- en buitenlandsche postwissels; Oprigting van een postkantoor te Meerssen.* (*Vers. no.* 1110.)

Art. 1. De brieven voor *Australië* en *Nieuw-Zeeland*, bij verzending over Italië en verder met de Britsche pakketbooten van Brindisi, zijn

(1) Bijv. 1852, Ed. D'ENGELBR. p. 229, and. Ed. XL, p. 237. *Red.*
(2) Bijv. 1858, no. 262.
(3) Bijv. 1875, no. 305.
(4) Bijv. 1875, no. 382.

in 't vervolg niet meer aan eene gedwongen frankering onderworpen en alzoo ook ongefrankeerd ter verzending toegelaten.

Art. 2. De lijst der met de franken munt overeenkomende waarden in andere munten, voorkomende in art. 1 van no. 1106 der Verzameling (1), wordt ten aanzien van de Bahama eilanden gewijzigd als volgt:

Landen.	25 centimes.	10 centimes.	5 centimes.
Bahama eilanden. .	2½ pence.	1 penny.	½ penny.

Art. 3. Er zijn nieuwe Belgische kantoren gevestigd te:

Haesdonck en *Schooten*, welke binnen den kring van 30 kilometers gelegen zijn met opzigt tot de nagemelde Nederlandsche kantoren, te weten:

Haesdonck met Axel, Bath, Bergen op Zoom, Graauw, Hengstdijk, Hoek, Hoedekenskerke, Hoogerheide, Hontenisse, Hulst, Huibergen, St. Jansteen, Kauter, Koewacht, Kabbendijke, Kuitaart, Kruiningen, ter Neuzen, Ossendrecht, Overslag, Philippine, Putten, Rilland, Sas van Gent, Schore, Stoppeldijk, Waarde, Walsoorde, Westdorpe, Zaamslag en Zuiddorpe;

Schooten met Bath, Bergen op Zoom, Graauw, Hoogerheide, Huibergen, Hulst, St. Jansteen, Kauter, Koewacht, Kuitaart, Krabbendijke, Ossendrecht, Putten, Rilland, Roosendaal, Rucphen, Rijsbergen, Stoppeldijk, Walsoorde, Wouw en Zundert.

Art. 4. Het is gebleken dat op vele postkantoren naam- of zoogenaamde visitekaartjes met schriftelijke bijvoegingen, als *p. c.*, *p. f.*, *p. p. c.* en dergelijke op den voet van drukwerk ter verzending worden toegelaten.

Die schriftelijke bijvoegingen zijn nogthans niet geoorloofd, zoodat kaartjes waarop zij voorkomen, niet anders dan tegen briefport mogen toegelaten worden.

Intusschen is het noodig, dat op postkantoren, waar tot dusver de voorschriften te dezen aanzien zijn over het hoofd gezien, in de toepassing daarvan met overleg worde te werk gegaan, in dier voege dat kaartjes met schriftelijke bijvoegingen aan de afzenders worden teruggeven, met verzoek om ze door andere te vervangen, of met 5 cents te frankeren.

Art. 5. Door vele kantoren worden, in strijd met de voorschriften van art. 18 van no. 993 en art. 3 van no. 1002 der Verzameling, en statistieke opgaven van de binnenlandsche telegrafische of van de spaarbank-postwissels niet onder het gezamenlijk getal en bedrag der binnenlandsche postwissels, op den staat 72a (kolommen 20 en 21, begrepen. De directeuren worden dus aan die voorschriften herinnerd, zoomede aan de gelijksoortige, voorkomende in de nommers 1045, 1091 en 1105 der Verzameling, omtrent de statistieke opgaven der *buitenlandsche* telegrafische postwissels en de postwissels wegens abonnementen.

Tevens worden de directeuren er op gewezen, dat onder de opgaven der *binnenlandsche* niet die der *buitenlandsche* postwissels behooren te worden opgenomen, gelijk door sommige kantoren is geschied.

(1) Bijv. 1880, no. 204. *Red.*

Art. 6. Ingevolge Koninklijk besluit van 22 Mei 1880, no. 26 (*Sb. no.* 84) wordt een postkantoor gevestigd te *Meerssen*, 't welk in werking zal komen 1 Augustus aanstaande.

De vernietigingsstempel draagt het nommer 202.

Naar Meerssen, alwaar geen Rijkstelegraafkantoor gevestigd is, kunnen geene telegrafische postwissels verzonden worden.

Vastgesteld, *den* 21*sten Julij* 1880, *no.* 83.

Voor den Minister.
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 229. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 22*sten Julij* 1880, *no.* 15, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tolgeld op den weg van Biggekerke naar Oudekerke.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, 17 Julij 1880, no. 34, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan;

de bij Onze besluiten van 29 Januarij en 22 Maart 1859, nos. 70 en 45 (1) aan de gemeente Biggekerke verleende en laatstelijk bij Ons besluit van 3 Julij 1877, no. 10 (2), verlengde concessie tot heffing van tolgeld op den weg van Biggekerke naar Oudekerke op nieuw te verlengen tot 1 Januarij 1884.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 22*sten Julij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get*) G. J. G. KLERCK.

No. 230. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 23*sten Julij* 1880, *Posterijen, no.* 49, *houdende herziening der bepalingen omtrent de dienst der hulpkantoren.*

Ter tegemoetkoming aan het bezwaar voor vele personen ten platten lande, verbonden aan het afhalen van aangeteekende brieven, wordt, in afwachting van eene in bewerking zijnde algemeene herziening der bepalingen, welke de dienst der hulpkantoren regelen, het navolgende vastgesteld:

Art. 1. De uitreiking der aangeteekende brieven, met en zonder aangegeven geldswaarde, en van andere aangeteekende stukken op de hulpkantoren, voor zooveel die stukken bestemd zijn voor personen,

(1) Bijv. 1859, no. 36. *Red.*
(2) Bijv. 1877, no. 181.

die wonen buiten de kom der plaats, waar het hulpkantoor gevestigd is, geschiedt aan de woning der geadresseerden.

Aan het verlangen van hen, die van den maatregel wenschen te worden uitgesloten, wordt echter gevolg gegeven.

Art. 2. Onder kom wordt verstaan de verzameling van aaneengebouwde huizen, die de eigenlijke plaats vormen.

In plaatsen, waar zulk een aaneengebouwde kom niet gevonden wordt, of waar de woningen verspreid liggen, of slechts eene enkele straat of een weg vormen, kan als regel worden aangenomen, dat de bestelling der aangeteekende brieven, enz. aanvangt aan de woningen, welke op 20 minuten afstand van het hulpkantoor gelegen zijn.

Art. 3. De uitreiking der aangeteekende brieven, enz. geschiedt niet in de avondbestellingen. Indien een aangeteekende brief des zomers niet vóór 7 en des winters niet vóór 5 uur des avonds in handen van den geadresseerde kan bezorgd zijn, wordt de bestelling uitgesteld tot den volgenden dag.

Wanneer er echter in de buurt, waar de geadresseerde woont, nog eene gewone bestelling plaats vindt, wordt de belanghebbende, door uitreiking der kennisgeving no. 48, in de gelegenheid gesteld om den brief nog dienzelfden avond af te halen of te doen afhalen.

Art. 4. De aangeteekende brieven, bestemd om aan de woningen der geadresseerden te worden uitgereikt, worden ingeschreven in een zakboekje, no. 51, dat den besteller met de brieven en de kennisgevingen no. 48 wordt ter hand gesteld.

Deze overtuigt zich dat de brieven, enz. allen aanwezig en in geheel ongeschonden toestand zijn, en teekent dan voor ontvang in het register no. 12* en in de voorlaatste kolom van het zakboekje, achter elke afzonderlijke inschrijving.

Op de achterzijde der kennisgevingen wordt de naam van den persoon vermeld, die blijkens eene ten hulpkantore voorhanden volmagt, door den geadresseerde gemagtigd is tot het in ontvang nemen der brieven.

De besteller bergt de aangeteekende brieven met de daarbij behoorende kennisgevingen, in een omslag, voorzien van kruistouw of elastiek, in zijne brieventasch.

Art. 5. Aan de woning van den geadresseerde gekomen, reikt hij *alleen de kennisgeving* uit. Eerst wanneer hij zich overtuigd heeft, dat het formulier-ontvangbewijs, aan den voet der kennisgeving voorkomende, behoorlijk met inkt door den geadresseerde of diens gemagtigde (wiens naam aan de achterzijde der kennisgeving voorkomt) geteekend is, gaat hij over tot uitreiking van den brief tegen overneming van het ontvangbewijs.

Is de geadresseerde of diens gemagtigde niet te huis, dan wordt de kennisgeving achtergelaten en aan de huisgenooten medegedeeld, dat de brief aan het hulpkantoor kan worden afgehaald. In den regel geschiedt de bestelling slechts éénmaal.

Verzoekt men echter ten huize van den geadresseerde om den brief ook nog in de volgende bestelling mede te nemen, dan wordt aan dat verzoek voldaan. Wordt ook dan de geadresseerde of diens gemagtigde niet te huis gevonden, dan kan de uitreiking alleen aan het hulpkantoor plaats vinden.

Indien de geadresseerden van aangeteekende brieven, enz. niet schrijven kunnen, behooren zij zich eveneens aan het kantoor te vervoegen, ten einde hunne brieven in ontvang te nemen.

Art. 6. Meent de geadresseerde van een aangeteekenden brief, of diens gemagtigde, dat de brief zich niet in ongeschonden toestand bevindt, dan wordt hij niet uitgereikt, doch de belanghebbende verzocht zich aan het hulpkantoor te vervoegen, ter vervulling der formaliteiten, die in dat geval zijn voorgeschreven.

Art. 7. Na afloop der bestelling neemt de brievengaarder de ontvangbewijzen der uitgereikte brieven van den besteller over, vergelijkt naauwkeurig de handteekeningen met de namen van de geadresseerden of de gemagtigden en stelt dan zijne naamteekening in de laatste kolom van dat boekje, achter elke afzonderlijke inschrijving, ten bewijze dat de ontvangbewijzen in goede orde door hem zijn overgenomen.

Op gelijke wijze erkent hij de terugontvangst der brieven, die om de eene of andere reden niet konden worden uitgereikt.

Worden deze laatsten weder in eene volgende bestelling begrepen, dan worden zij op nieuw in het zakboekje ingeschreven.

Art. 8. De bestellers, die met de bestelling van aangeteekende brieven zijn belast geweest, begeven zich in elk geval *onmiddellijk* na afloop der bestelling naar het kantoor, ten einde de ontvangbewijzen der uitgereikte brieven en de onbesteld gebleven brieven aan den brievengaarder af te geven en het zakboekje te laten afteekenen. *In geen geval* mag dit tot den volgenden dag worden uitgesteld.

Art. 9. Wanneer de bestelling van aangeteekende brieven wordt opgedragen aan een bestellenden postbode, die van een post- of hulpkantoor uitgaat, doch denzelfden dag daar niet meer terugkeert en tevens belast is met de overbrenging van brieven of pakketten voor een nabijgelegen post- of hulpkantoor, wordt aldus te werk gegaan:

De aangeteekende brieven, met de bestelling waarvan hij belast is, worden ingeschreven op het advies van het post- of hulpkantoor, waarheen hij vertrekt, of, indien de postbode meer hulpkantoren aandoet, op het advies van het post- of hulpkantoor, dat het meest nabij de woning van den geadresseerde gelegen is. De ambtenaar van dit kantoor boekt die aangeteekende brieven, volgens het advies van zijn correspondent, in het register no. 12 of 12* van zijn kantoor en handelt geheel alsof de last tot bestelling der brieven van zijn kantoor ware uitgegaan. Hij neemt dus de ontvangbewijzen en onbesteld gebleven brieven over en teekent het zakboekje af.

De brievengaarder, die aldus in het geval komt een aangeteekenden brief op het advies van een ander hulpkantoor te moeten brengen, bezigt daarvoor het advies no. 139* en wijzigt de woorden: „aan het postkantoor", in het hoofd, in: „aan het hulpkantoor".

De goede ontvangst of bestelling dezer brieven wordt, tusschen de hulpkantoren onderling, op dezelfde wijze berigt als tusschen de post- en hulpkantoren, namelijk door middel van een advies no. 139*, waarvan het hoofd gewijzigd wordt als hierboven is aangegeven.

Indien een brief, aan den bestellenden postbode medegegeven, om de eene of andere reden, niet is uitgereikt, en men ten huize van den geadresseerde het verlangen heeft te kennen gegeven den brief aan een ander kantoor dan dat, waar de postbode hem afgeeft, te doen afhalen, dan wordt de brief met de eerstvolgende postgelegenheid daarheen verzonden, en de belanghebbende dienovereenkomstig door den postbode ingelicht. Verlangt men eene tweede bestelling, dan wordt daaraan eveneens voldaan.

Art. 10. Bij de voorschriften der voorafgaande artikelen is uitgegaan van de veronderstelling, dat de bestelling der aangeteekende brieven geschiedt door een persoon, die daarmede door den brievengaarder en op diens verantwoordelijkheid belast wordt, of wel door een postbode of Rijksbesteller. Daar echter op vele hulpkantoren de bestelling door den brievengaarder persoonlijk geschiedt, zijn in dit geval de voorschriften van artt. 4 en 7, betreffende de overneming der brieven, enz. en het teekenen in het register no. 12*, niet van toepassing. De brievengaarder teekent het register eerst, nadat de bestelling is afgeloopen, ten bewijze dat de uitreiking behoorlijk heeft plaats gehad.

Art. 11. Op denzelfden voet als in de voorafgaande artikelen is voorgeschreven ten aanzien der hulpkantoren, wordt op de postkantoren overgegaan tot de bestelling der gewone aangeteekende brieven en die met eene aangegeven geldswaarde *f* 600 niet te boven gaande aan geadresseerden, wier woning in de buitenwijken der plaats, waar het postkantoor gevestigd is, gelegen zijn; behoudens het geval, dat de geadresseerden een daarmede strijdig verlangen hebben kenbaar gemaakt.

Art. 12. Onder *buitenwijken* worden verstaan de buurten, gehuchten en lokaliteiten, tot den bestellingskring van een postkantoor behoorende, doch buiten de aaneengebouwde kom der plaats gelegen, waar de bestelling beperkt is tot eenmaal daags of minder veelvuldig plaats heeft, dan in de bebouwde kom.

Wanneer de directeuren in twijfel verkeeren of een buurt, gehucht of wijk als een buitenwijk in bovenbedoelden zin te beschouwen is, vragen zij het gevoelen van den inspecteur, die, zoo noodig, de zaak aan de beslissing aan het Departement onderwerpt.

Art. 13. De brievenbestellers, aan wie de uitreiking van aangeteekende brieven door het postkantoor is opgedragen, worden mede voorzien van het zakboekje no. 51. Zij begeven zich na afloop der bestelling onmiddellijk naar het kantoor, ten einde de ontvangbewijzen en onbesteld gebleven brieven af te geven en het zakboekje te doen afteekenen.

Art. 14. Elk beambte in dienst der Administratie is persoonlijk aansprakelijk voor de behandeling der aangeteekende stukken, welke hem in zijne betrekking worden toevertrouwd.

De brievengaarders, die de bestelling van die stukken aan een persoon in hun dienst opdragen, blijven *alleen* en *persoonlijk* aansprakelijk voor de bestelling en behandeling dier stukken.

Op de goede trouw der personen in hunne dienst hebben dus de brievengaarders in de eerste plaats en ook de inspecteurs en directeurs toe te zien.

Art. 15. Deze voorschriften komen in werking 15 Augustus aanstaande.

Art. 16. De ambtenaren worden tevens verwittigd, dat soortgelijke voorschriften, als ten aanzien der aangeteekende brieven bij de vorige artikelen zijn gegeven, voor de uitbetaling van postwissels in bewerking zijn. Het zakboekje no. 51 bevat, in verband daarmede, reeds een kolom, bestemd voor de inschrijving van postwissels.

Vastgesteld 28 Julij 1880, no. 49.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 231. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 24sten Julij* 1880, *no.* 28, *houdende regeling der positie en vaststelling der instructie van den Inspecteur van het militair onderwijs met bijlage.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 17den Julij 1880, Kabinet Litt. S[23];

Gelet op Ons besluit van 9 Junij 1880, no. 27 (*Sb. no.* 107);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met ingang van 1 October e. k.

1°. in te trekken Ons besluit van 26 April 1878, no. 14 (1);

2°. te bepalen, dat met het toezigt over de Krijgsschool en de overige inrigtingen van militair onderwijs is belast een opper- of hoofdofficier, die den titel heeft van *Inspecteur van het militair onderwijs.*

Deze Inspecteur, alsmede de hem toegevoegde officier zullen behooren tot den staf van het wapen, waarvan zij herkomstig zijn;

3°. met wijziging in zooverre van het bepaalde sub. 3 van Ons besluit van 12 April 1880, no. 32 (2), te bepalen, dat de hiervoren genoemde Inspecteur en de hem toegevoegde officier zullen zijn leden der daarbij genoemde vaste Commissie, zonder beurt van aftreding; en

4°. goed te keuren, de bij dit besluit gevoegde instructie voor den Inspecteur van het militair onderwijs.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 24sten Julij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) - REUTHER.

Instructie *voor den Inspecteur van het militair onderwijs.*

Art. 1. De Inspecteur van het militair onderwijs staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog en heeft zijne standplaats te *'s Gravenhage.*

Art. 2. Hij is belast met het toezigt over de Krijgsschool, de Koninklijke Militaire Akademie en de verschillende cursussen.

Hij oefent dat toezigt op zoodanige wijze uit, dat de hoofden dier inrigtingen van onderwijs de zelfstandigheid behouden, welke zij behoeven om zich van hunne taak naar behooren te kunnen kwijten.

Art. 3. Hij dient den Minister desgevraagd van berigt en advies over alle onderwerpen van lager, middelbaar en hooger onderwijs bij het leger.

Art. 4. De Inspecteur van het militair onderwijs is bevoegd van de hoofden der, bij art. 2 bedoelde, inrigtingen alle opgaven en verslagen te vragen, die hij tot beoordeeling van den toestand dier inrigtingen en den gang van het onderwijs behoeft.

Art. 5. Indien de Inspecteur van het militair onderwijs, ter beoordeeling van den gang van zaken bij eene der in art. 2 vermelde inrig-

(1) Bijv. 1878, no. 128. *Red.*
(2) Bijv. 1880, no. 126.

tingen van onderwijs, eene inspectie noodig acht, is hij tot het houden daarvan bevoegd.

Moet hij zich daartoe van zijne standplaats verwijderen, zoo geeft hij kennis aan den Minister van Oorlog.

Hij kan zich bij deze inspectiën doen vergezellen door den aan hem toegevoegden officier of door een der officieren bij de 2de afdeeling der Krijgsschool werkzaam.

Art. 6. De inzending van alle rapporten en voorstellen (de conduitelijsten daaronder begrepen) door de hoofden der bij art. 2 bedoelde inrigtingen aan den Minister van Oorlog geschiedt door tusschenkomst van den Inspecteur van het militair onderwijs, die bij de doorzending van zijn gevoelen doet blijken.

De conduitelijsten van de hoofden dier inrigtingen worden door voormelden Inspecteur opgemaakt.

Art. 7. De Inspecteur van het militair onderwijs brengt elk jaar, vóór of op den 31sten Maart, een algemeen verslag uit over den toestand, op 31 December te voren, van de bij art. 2 bedoelde inrigtingen van onderwijs. Hij maakt daarbij melding van alle belangrijke voorstellen, door hem in het afgeloopen jaar gedaan en van de beslissingen daarop genomen.

Onverminderd het bepaalde bij de eerste alinea van dit artikel, heeft de Inspecteur het regt, ten allen tijde, schriftelijk of mondeling, voorstellen aan den Minister te doen in het belang der onder zijn toezigt gestelde inrigtingen van onderwijs.

Art. 8. De halfjaarlijksche beoordeelingen van de leerlingen der verschillende hoofdcursussen, alsmede de opgaven der onderofficieren, die door den Inspecteur van het militair onderwijs, krachtens het voorschrift van examen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 12 April 1880, no. 32, op de cursussen of in de hoogste klassen der hoofdcursussen worden geplaatst, moeten door tusschenkomst der betrokken Inspecteurs aan den Minister van Oorlog worden gezonden.

Art. 9. De Inspecteur van het militair onderwijs is voorzitter:

1°. van de vaste Commissie, ingesteld bij Koninklijk besluit van 28 Mei 1880, no. 28;

2°. van de commissie van examen, bedoeld bij de 2de alinea van art. 9 der wet van 30 Mei 1877 (*Stb. no.* 141), zoomede van de commissiën, bedoeld in de artt. 11 en 17 van het Koninklijk besluit van 9 Junij 1880 (*Stb. no.* 107).

3°. van de commissie, bedoeld bij art. 16 der wet van 30 Mei 1877 (*Stb. no.* 141).

Art. 10. Hij correspondeert omtrent de onderwerpen, tot den kring zijner dienstbetrekking behoorende, met de door Onzen Minister van Oorlog aan te wijzen militaire en burgerlijke autoriteiten.

Art. 11. Hij is bevoegd zich voor persoonlijke belangen acht dagen van zijne standplaats te verwijderen, mits daarvan kennis gevende aan den Minister.

Voor eene afwezigheid van langeren duur behoeft hij verlof van den Minister.

Art. 12. Bij ziekte of afwezigheid van den Inspecteur van het militair onderwijs, wordt, in afwachting dat op andere wijze in zijne dienst zal zijn voorzien, de dienstcorrespondentie „*op last*" gevoerd door den Directeur der Krijgsschool.

Art. 18. In oorlogstijd of bij mobilisatie, zal, wanneer dientengevolge de in art. 2 genoemde inrigtingen van onderwijs tijdelijk worden opgeheven, de Inspecteur van het militair onderwijs in zoodanigen werkkring worden geplaatst als de belangen van de dienst zullen vorderen.

Mij bekend,
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 282. Koninklijk-Besluit, *van den 24sten Julij* 1880, *no.* 24, *houdende aanspraken van controleurs van de directe belastingen en het kadaster, om in aanmerking te komen bij mededinging naar ontvangkantoren.* (*Vers. no.* 73.)

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Herzien Ons besluit van 20 Mei 1869, no. 30 (1), gewijzigd bij dat van 29 Junij 1871, no. 31 (2);

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van den 20sten Julij 1880, no. 50, afd. Personeel;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Art. 24 van Ons besluit van 20 Mei 1869, no. 30, is gewijzigd als volgt:

„Voor de vervulling van openvallende ontvangkantoren der directe belastingen, invoerregten en accijnsen kunnen in aanmerking komen:

a. (enz.)

c. de controleurs van de directe belastingen en het kadaster, die blijkens den uitslag van een examen voldoende kennis hebben voor het beheer van dergelijk kantoor.

„Het examen loopt over de wetten en algemeene voorschriften omtrent de directe belastingen, invoerregten en accijnsen en de daarmede in regtstreeksch verband staande bepalingen van andere Nederlandsche wetten, de comptabiliteit der genoemde middelen en hetgeen verder voor het beheer van een ontvangkantoor vereischt wordt.

„Voor de toelating en tot het afnemen van dit examen geldt de laatste zinsnede van art. 14."

„*d.* (enz.)

2°. De voorkeur, gegeven bij art. 26 van Ons besluit van 29 Mei 1869, no. 30, gewijzigd bij dat van 23 Junij 1871, no. 31, geldt ook voor de controleurs van de directe belastingen en het kadaster.

In deze gevallen kan de controleur tot bewijs der volgens 1°. gevorderde kennis volstaan met behoorlijke waarneming, gedurende minstens één jaar, van het ontvangkantoor, waartoe hij wenscht benoemd te worden.

Onze Minister van Financien is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 24sten Julij 1880,

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.

---

(1) Bijv. 1869. no. 142.
(2) Bijv. 1871, no. 178.

Red.

No. 233. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 27sten Julij* 1880, *no.* 20, *houdende concessie aan het waterschap Westerwolde, tot heffing van regten voor het gebruik van de Westerwoldsche Aa, aan de Oude Statenzijl, met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 21 Julij 1880, no. 60, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het waterschap Westerwolde wordt tot 31 December 1883 concessie verleend tot heffing van regten voor het gebruik van den Westerwoldsche Aa, aan de Oude Statenzijl, overeenkomstig het bij dit besluit gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den Westerwoldschen Aa, en hetgeen daartoe behoort en bediening der sluizen.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd dan wordt de in artikel 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daargenoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 27sten Julij 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Tarief *voor de heffing van regten voor het gebruik van de Westerwoldsche Aa, aan de Oude Statenzijl.*

Art. 1. Voor het gebruik van de Westerwoldsche Aa zijn ten behoeve van het waterschap Westerwolde, bij het passeren van de Oude Statenzijl, regten verschuldigd naar het volgend tarief:

a. voor ieder zeeschip per stère . . . . 1 cent.
b. voor ieder binnenschip van één tot tien stère (binnenton). 10 „
voor elke stère (binnenton) meer . . . . ½ „

Art. 2. De regten worden berekend naar de grootte der schepen en wel:

a. voor de zeeschepen volgens den Nederlandschen meetbrief of volgens de bij art. 5 der wet van 8 Junij 1875 (*Stbl. no.* 10) bedoelde verklaring; omtrent de herleiding tot Nederlandsche maat of volgens den vreemden meetbrief in de gevallen waarvan die zonder herleiding kan worden gevolgd.

b. voor de binnenschepen volgens den meetbrief of volgens de acte van patent.

Art. 3. Bij gebreke van een dezer stukken wordt de inhoud der schepen begroot door den persoon die met de inning belast is.

De schipper die binnen zes weken een meetbrief of eene verklaring omtrent de herleiding vertoont, heeft regt op teruggaaf van hetgeen blijkt te veel te zijn betaald.

Art. 4. Voor zeeschepen, die een geldigen Nederlandschen meetbrief hebben, dagteekenende van vóór den 1 Januarij 1876, wordt de inhoud in stèren gevonden door het tonnental in den meetbrief uitgedrukt, te vermenigvuldigen met (2,214) twee en twee honderd veertien duizendsten.

Art. 5. De regten zijn verschuldigd door den schipper en worden door hem aan den daarvoor aangewezen persoon bij de Oude Statenzijl vóór het passeren der sluis betaald.

Art. 6. Bij de betaling der regten wordt het stuk, aanwijzende den inhoud van het schip, voor zoover dat noodig is voor de berekening van het verschuldigde vertoond.

Art. 7. Bij weigering of niet betaling van het verschuldigde kan de doorvaart worden belet.

Van het betaald regt wordt desgevorderd, kwitantie gegeven.

Ingeval van verschil over het verschuldigde heeft de schuldpligtige beklag bij Gecommitteerden uit het Hoofdbestuur van het waterschap Westerwolde, aan wier uitspraak de persoon met de inning belast, gehouden is zich te onderwerpen.

Behoort bij Koninklijk besluit van 27 Julij 1880, no. 20.

Mij bekend,

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 234. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 28sten Julij* 1880, *no.* 6, *houdende omschrijving van de kantoren der directe belastingen en accijnsen te Aardenburg c. a. en Sluis c. a., met rangschikking van het eerste in de negende klasse.* (*Vers. no.* 71.)

Bij Z. M. besluit van 25 Julij 1880, no. 19, is als een gevolg van de wet van 23 April 1880 (*Sb. no.* 64), bepaald, dat, met ingang op 1 *Augustus* 1880, het ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te *Aardenburg c. a.* zal omvatten de gemeenten *Aardenburg*, *Eede* en *St. Kruis*, en dat der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Sluis c. a.* de gemeenten *Sluis* en *Retranchement*.

In verband daarmede wordt het kantoor *Aardenburg c. a.* gerangschikt in de *achtste* klasse, terwijl dat te *Sluis c. a.* in de *negende* klasse blijft.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal,

(*Get.*) BARTSTRA.

No. 235. **Resolutie** *van den* Minister van Financien, *van den 28sten Julij* 1880, *no.* 7, *houdende indeeling van het kantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te Arcen* c. a. *bij de kantoren te Venlo c. a. en te Horst c. a met rangschikking van het eerste in de vijfde en van het tweede in de negende klasse en aanwijzing van het kantoor der invoerregten te Arcen om door een commies-ontvanger te worden waargenomen.* (*Vers. no.* 72.)

Bij Z. M. besluit van 22 Julij 1880, no. 16, zijn, met ingang op 1 *December* 1880:

het ontvangkantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Arcen c. a.* opgeheven, met behoud echter van een kantoor der invoerregten te *Arcen*, dat voor de toepassing van art. 8 van het Koninklijk besluit van 26 Mei 1869, no. 29 (*Vers. no.* 79) (1), zal worden waargenomen door een commiesontvanger;

de gemeente *Arcen en Velden* toegevoegd aan het ontvangkantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Venlo*, en

de gemeenten *Broekhuijsen en Grubbenvorst* toegevoegd aan het ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te *Horst c. a.*

In verband met de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209), blijft het kantoor *Venlo c. a.* gerangschikt in de *vijfde* en dat te *Horst c. a.* in de *negende* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 236. **Resolutie** *van den* Minister van Financien, *van den 29sten Julij* 1880, *no.* 44, *houdende verhooging der vergoeding wegens bureaukosten voor het kantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te Maassluis c. a.*

Bij Z. M. besluit van 25 Julij 1880, no. 18, is, met ingang op 1 November 1880, de jaarlijksche vergoeding wegens bureaukosten, verbonden aan het ontvangkantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Maassluis c. a.*, verhoogd van *f* 800 tot op *f* 900, onder verpligting voor den ontvanger om daarvan minstens *f* 700 's jaars te besteden aan bezoldiging van klerken.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 237. **Resolutie** *van den* Minister van Financien *van den 29sten Julij* 1880, *no.* 45, *houdende indeeling van het kantoor der directe belastingen en accijnsen te Vollenhoven c. a. bij het kantoor derzelfde middelen te Blokzijl c. a.*

Bij Z. M. besluit van 25 Julij 1880, no. 20, is, met ingang op 1 October 1880, het ontvangkantoor der directe belastingen en accijn-

(1) Bijv. 1869, no. 141. *Red.*

een te *Vollenhoven c. a.* opgeheven en zijn de gemeenten *Stad Vollenhove* en *Ambt Vollenhove* toegevoegd aan het kantoor derzelfde middelen te *Blokzijl c. a.*, met verpligting voor den ontvanger aldaar tot het stellen van gemagtigden voor de accijnsen te *Stad Vollenhove* en te *Kuinre*. Dientengevolge wordt de vermoedelijke belooning van het vacante kantoor *Blokzijl c. a.* geraamd op *f* 2637 's jaars, en na aftrek eener som van *f* 642 voor kosten van beheer, waaronder is begrepen de belooning voor de sub-ontvangers, op *f* 1995 zuiver 's jaars.

In verband met de resolutie ven 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209), blijft gemeld kantoor gerangschikt in de *zevende* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 238. Resolutien *van den* Minister van Financien, *van den 29sten Julij en den 4den Augustus* 1880, *nos.* 66 *en* 65, *houdende voorschriften in geval van klagten over huisvesting en voeding en bij voorkoming van besmettelijke siekten, bij inlegering.* (*Vers. no.* 76.)

Bij toepassing van het middel van inlegering behooren de ontvangers den garnisaire mondeling nadrukkelijk er op te wijzen dat hij, bij onvoldoende nakoming door den belastingschuldige van de wettelijke verpligting tot huisvesting en voeding en bij feitelijk verzet of beleediging zich dadelijk bij den commissaris van politie of, in gemeenten waar geen zoodanig ambtenaar aanwezig is, bij den burgemeester kan vervoegen.

Het middel van inlegering behoort niet te worden toegepast in eene woning waarin eene volgens de wet besmettelijke ziekte is uitgebroken.

Voorts mogen geene garnisaires worden gezonden naar eene gemeente waarin dergelijke ziekte — mazelen uitgezonderd — epidemisch voorkomt.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 239. Aanschrijving *van den* Minister van Justitie, *van den 29sten Julij* 1880, *2de afdeeling A*, *no.* 104, *houdende verbod van het bezigen van sommige aanduidingen in signalementen.*

's Gravenhage, den 29sten Julij 1880.

Aan Heeren Procureurs-Generaal bij de Geregtshoven.

Door den Procureur-Generaal bij het voormalig Hoog Gerechtshof is onder dagteekening van 31 Augustus 1827 tot de procureurs-crimineel, de officieren bij de rechtbanken van eersten aanleg, en de directeuren en commissarissen van politie in de Noordelijke provincien eene circulaire gericht van den navolgenden inhoud:

„De Hoofd-Commissie tot de zaken der Israëliten heeft zich op nieuw bij Zijne Excellentie den Minister van Justitie beklaagd, dat in zeker alomme verzonden en openlijk aangeplakt *signalement* van eenen

veroordeelden misdadiger, behalve de gewone aanwijzingen van den voortvlugtigen persoon, was bijgevoegd geworden deze periode „*en het uitzigt hebbende van een' Jood*". Hebbende de genoemde Hoofd-Commissie daarbij tevens de noodige voorziening verzocht tegen het bezigen van eene benaming, die eigen is aan de godsdienst, welke iemand belijdt, in signalementen, arresten, vonnissen en andere regterlijke akten en documenten.

„Zijne Excellentie oordeelende ook aan dat aanzoek gehoor te moeten geven, heeft mij gelieven te verzoeken, om de procureurs-crimineel en de verdere regterlijke ambtenaren te vermanen, om tot vermijding van alle ergenis, soortgelijke aanduidingen voor het vervolg achterwege te laten."

„Ten gevolge van deze aanschrijving heb ik de eer het vorenstaande, ten fine van informatie en narigt, te brengen ter kennis van de Heeren Procureurs-Crimineel en van de Heeren Officieren bij de Regtbanken van eersten aanleg in de Noordelijke Provincien; — met verzoek tevens aan de laatstgenoemden, om een exemplaar dezer Circulaire te doen toekomen aan de Heeren Regters ter Instructie in hunne respective Arrondissementen, alsmede aan de Griffiers hunner Regtbanken en aan de Griffiers der Regtbanken van Koophandel, mitsgaders aan de Griffiers der respective Vredegeregten en Regtbanken van enkele policie, voor zoo verre daarbij afzonderlijke Griffiers fungeren, mede tot derzelver informatie en narigt.

„Zullende voorts van deze circulaire insgelijks een exemplaar worden toegezonden, ten fine als voren, aan de Heeren Directeuren en Commissarissen van Policie."

Nu is het mij onlangs gebleken, dat door de ambtenaren van het Openbaar Ministerie deze circulaire niet altijd wordt nageleefd.

Naar aanleiding hiervan verzoek ik U WelEdelGestr. op nieuw de aandacht van genoemde ambtenaren en van de Commissarissen van Politie op het daarin gegeven voorschrift te vestigen en op de naleving daarvan toe te zien.

Een voldoend aantal exemplaren dezer circulaire gaat ter uitreiking aan de betrokken ambtenaren, hierbij.

De Minister van Justitie,
(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 240. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den* 31*sten Julij* 1880, 1e *afd. Secr. no.* 111, *houdende wijziging der regeling voor de benoeming van tweede klerken bij het Departement van Oorlog.*

's Gravenhage, *den* 31*sten Julij* 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Het wenschelijk achtende, wijziging te brengen in het bepaalde bij de beschikking van den Minister van Oorlog van 30 Junij 1879, Ie Afd. Secr., no. 77 (*R. M.* 1879, II, bladz. 195) (1), en wel voor zooveel betreft de bij die beschikking vastgestelde regelen voor de benoeming van tweede klerken bij het Departement van Oorlog;

---

(1) Bijv. 1879, no. 180. *Red.*

Heeft goedgevonden:

A. In te trekken:

Het gestelde sub 3°, voor zooveel punt *b* betreft, en sub 6° der meergemelde beschikking van 30 Junij 1879, Ie Afd. Secr., no. 77;

B. Te bepalen:

I. Als punt *b* sub 3° dier beschikking wordt gesteld:

b. den leeftijd van 17 jaren hebben bereikt;

II. Sub 6° dier beschikking wordt gelezen als volgt:

6°. Het vergelijkend examen, hierboven sub 3°, *d*, bedoeld, waarbij bovenal de vlugheid en de bevattelijkheid der adspiranten onderling zullen worden vergeleken, zal loopen over de volgende vakken:

a. de *rekenkunde*: de hoofdbewerkingen met geheele getallen, gewone en tiendeelige breuken; het metrieke stelsel van maten en gewigten; de leer der evenredigheden;

b. de *stelkunst*: de hoofdbewerkingen met geheele en gebroken stelkundige vormen;

c. de *meetkunde*: tot den inhoud der vlakke figuren;

d. de *aardrijkskunde*: de staatkundige aardrijkskunde van *Europa* en de overige werelddeelen in hoofdtrekken, die van *Nederland* en zijne Koloniën meer in bijzonderheden; de eerste beginselen der wis- en natuurkundige aardrijkskunde;

e. de *vaderlandsche geschiedenis*;

f. de *algemeene geschiedenis* in hoofdtrekken;

g. de *Nederlandsche taal*: spraakleer en stijl;

h. de beginselen der *Fransche taal*: de voornaamste taalregels; fransch lezen; vertalen uit het Fransch in zuiver Nederlandsch en van gemakkelijk Nederlandsch proza in het Fransch;

i. de beginselen der *Engelsche of* der *Hoogduitsche taal*; lezen, vertalen van proza uit de vreemde taal in het Nederlandsch.

Het schrijven van eene nette en duidelijke hand is een volstrekt vereischte.

(*Get.*) REUTHER.

No. 241. AANSCHRIJVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid *van den* 5*den Augustus* 1880, *no.* 10, *afdeeling Waterstaat A*, *houdende voorschriften voor Gedeputeerde Staten bij de uitvoering van zee- en rivierwaterkeerende werken.*

„Het is gebleken dat de organieke regeling, gegrond op art. 220 der Grondwet van 1815 en vervat in art. 7 van het Kon. besluit van 10 December 1819, no. 1, betreffende de uitvoering van buitengewone zee- of rivierwaterkeerende werken ten laste van collegiën, gemeenten of particulieren, niet in al de betrokken provinciën wordt nageleefd.

„Deze regeling is ingevolge art. 3 van de Additionele Artikelen der Grondwet van 1848 verbindend, totdat ze door andere bepalingen is vervangen, en de uitvoering dier regeling is, — ook in verband met art. 127, 149 en 151 der provinciale wet als rakend het bijzonder bestuur van den waterstaat — aan Uw collegie opgedragen.

„Op de vraag of de wet op het bijzonder bestuur van den waterstaat, in art. 191 der Grondwet gevorderd, ook de nog geldende algemeene

bepalingen nopens de zee- en rivierwaterkeeringen zal vervangen, dan wel of die vervanging zal geschieden bij eene wet welke de uitoefening van 's Konings oppertoezigt over den waterstaat verzekert, wensch ik bij deze niet vooruit te loopen. Zoolang echter die vervanging niet is geschied, wordt op de handhaving der bestaande bepalingen in het algemeen waterstaatsbelang door de Regering prijs gesteld.

„Ik verzoek U mitsdien om, voor zooveel zich in Uwe provincien zee- of rivierwaterkeerende werken bevinden of zullen worden uitgevoerd ten laste van collegien, gemeenten of particulieren, te zorgen dat voortaan door de betrokken besturen of personen de voordragten wegens gewoon onderhoud en wegens buitengewone herstellingen of nieuwe werken tijdig aan Uw collegie worden ingezonden, en dat de laatst bedoelde, met bijvoeging van Uwe consideratien en advies, aan mijn departement worden gezonden, onder mededeeling of tot de bekostiging der werken al of niet buitengewone middelen worden vereischt, teneinde daarop door of van wege Z. M. den Koning worde gedisponeerd."

No. 242. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 8sten Augustus* 1880, *no* 9, *houdende uitbreiding der bepalingen nopens de bevoegdheid tot uitoefening der burgerpraktijk door de officieren van gezondheid.*



WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 6den Augustus 1880, Litt. D[26], Kabinet;

Herziende de bepalingen, bij Ons besluit van 18 Januarij 1877, no. 31 (1), gesteld ten opzigte der bevoegdheid van officieren van gezondheid der Landmagt tot het uitoefenen van de geneeskundigen praktijk bij niet-militairen; en

Willende de voorschreven bevoegdheid uitbreiden ten aanzien van officieren van gezondheid, krachtens art. 1 of art. 24 der wet van 25 December 1878 (*Sb. no.* 222) tot uitoefening van de genees- of heelkunst bevoegd ook in andere gevallen dan die, sub. 2° van genoemd besluit bedoeld;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Het sub 2° van Ons besluit dd. 18 Januarij 1877, no. 31, gestelde verbod is, behoudens de hierachter bij de artikelen 2 en 3 gestelde uitzonderingen, niet toepasselijk ten aanzien van officieren van gezondheid der Landmagt, volgens art. 1 of art. 24 der bovenvermelde wet ten allen tijde tot uitoefening van de genees- of heelkundige praktijk bij niet-militairen bevoegd.

Art. 2. Officieren van gezondheid, als bij het voorgaande artikel bedoeld, zullen echter, ook dan wanneer zij tot de verloskundige praktijk wettelijk bevoegd zijn, aan vrouwen van niet-militairen geen verloskundigen bijstand mogen verleenen.

Art. 3. Op den officier van gezondheid, die, de bij art. 1 bedoelde bevoegdheid bezittende, het bij art. 2 gestelde verbod overtreedt of

---

(1) Bijv. 1877, no. 20. *Red.*

zijne pligten als militair geneeskundige, ter beoordeeling van Onzen Minister aan Oorlog, niet met voldoende ijver volbrengt, kan door dien Minister tijdelijk het bepaalde sub. 2° van Ons voornoemd besluit toepasselijk worden verklaard.

Art. 4. Den officier van gezondheid, wien ingevolge dit besluit de genees- of heelkundige praktijk bij niet-militairen vergund is, wordt toegestaan, om, ten allen tijde, wanneer hij geene militaire pligten te volbrengen heeft, burgerkleeding te dragen.

Art. 5 Wordt de militie te land, krachtens art. 184 der grondwet, geheel of ten deele buitengewoon onder de wapenen geroepen, dan treedt dit besluit buiten werking totdat de buitengewoon bijeengeroepen ligtingen huiswaarts zijn gekeerd.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Justitie, van Marine en van Koloniën.

's Gravenhage, den 8sten Augustus 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 243. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 11*den Augustus* 1880, *no.* 37, *houdende opheffing van het particulier entrepot voor wijn te Wormerveer.*

Daar van het particulier entrepôt voor wijn te *Wormerveer* geen gebruik meer wordt gemaakt, is het opgeheven.

De lijst van entrepôts (*Vers.* 1874, *no.* 68), moet dienovereenkomstig gewijzigd worden.

Accordeert met het origineel.
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 244. CIRCULAIRE *van den* Commissaris des Konings in Zuid-Holland, *van den* 11*den Augustus* 1880, *A, no.* 1807 (2*de Afd.*) *betreffende het bijhouden der registers van verlofgangers der militie, model no.* 26. (*Prov. blad no.* 53).

Aan Heeren Burgemeesters der Gemeenten in de Provincie Zuid-Holland,

Namens den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken heb ik de eer er Uwe aandacht op te vestigen dat de verlofgangers der militie, die in werkelijke dienst zijn teruggekeerd, hebben opgehouden tot het personeel der verlofgangers te behooren. Dientengevolge moeten in dat geval hunne namen worden doorgehaald in het register model no. 26 en moeten zij in dat register op nieuw worden ingeschreven, wanneer zij zich, nà bekomen verlof, weder in de gemeente vestigen en aan art. 133 der Militiewet voldoen. Geen verlofgangers, plaatsvervangers en nummerverwisselaars daaronder begrepen, mogen in voormeld register worden ingeschreven, dan nadat zij zich in de gemeente gevestigd en aan art. 133 of aan het 2e lid van art. 134 der voormelde wet voldaan hebben.

's Gravenhage, den 11*den Augustus* 1880.

De Commissaris des Konings voornoemd,
(*Get.*) FOCK.

No. 245. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 12*den Augustus* 1880, *Posterijen no.* 41, *betreffende terugzending van monsters van koopwaren door de Britsche postadministratie; Nieuwe voorschriften bij de uitreiking van aangeteekende brieven; Wijziging van het formulier der postwissels no.* 184.

Art. 1. Van de Britsche postadministratie worden, — op grond dat zij de brieven en verdere stukken aan beschadiging of verontreiniging blootstellen —, geregeld terug ontvangen, uit Nederland naar Engeland verzonden monsters olie, boter en poeder van de eene of andere koopwaar, al is het ook dat zij ingepakt zijn op de wijze als bij art. 15 van no. 1073 der Verzameling is voorgeschreven.

De ambtenaren worden dus aangeschreven om de verzending van dergelijke monsters naar Engeland niet, dan op de verantwoordelijkheid der afzenders, toe te laten.

Art. 2. De voorschriften van art. 35 der Instructie gevoegd bij no. 807, en van art. 2 van no. 1056 der Verzameling, worden aangevuld als volgt:

Tot de opening van een' aangeteekenden brief, in tegenwoordigheid van den geadresseerde, die vermeent dat de brief, zich niet in ongeschonden toestand bevindt, wordt niet overgegaan dan wanneer de geadresseerde kan aantoonen, dat het uiterlijke van den brief voldoenden grond geeft om aan schending te gelooven en hij er in bewilligt, dat de omslag van den brief bij het eventueel op te maken proces-verbaal wordt gevoegd.

Alvorens daarna, zooveel mogelijk in tegenwoordigheid van een tweeden ambtenaar, over te gaan tot de opening van den brief, wordt deze naauwkeurig gewogen en dit gewigt in het proces-verbaal vermeld.

De opening geschiedt zoodanig, dat in elk geval de vouwen en de zegels van den omslag ongeschonden, en alle teekenen, waarop de geadresseerde zijne vermoedens grondt, duidelijk zigtbaar blijven.

Blijkt er iets aan den inhoud te ontbreken, dan wordt van de zaak proces-verbaal opgemaakt en daarin alle bijzonderheden vermeld.

Art. 3. Het formulier voor telegrafische postwissels, no. 184 wordt, bij herdruk, met hetzelfde doel als in art. 2 van no. 1094 der Verzameling, met betrekking tot de postwissel-formulieren no. 55, is vermeld, ter regterzijde van eene reeks cirkels, met de sommen 12.50, 25 enz. tot en met 150, voorzien.

De aanwijzing van het bedrag geschiedt op de kantoren van den Rijkstelegraaf, in de formulieren no. 184, door middel van het doorslagwerktuig tot vernietiging van telegramzegels.

Wegens postwissels boven *f* 150, zullen voortaan door de telegraafkantoren van aankomst aan de postkantoren, tegen ontvangbewijs, advieslijsten worden uitgereikt.

Vastgesteld, *den* 12*den Augustus* 1880, *no.* 41.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 246. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den* 12*den Augustus* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement voor het waterschap de Binnen- en Buitenpolder van Baardwijk.* (*P. Bl. no.* 24).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;
doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 9 Juli 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:
DE STATEN VAN NOORD-BRABANT;
hebben besloten als volgt:
De eerste zinsnede van Artikel 3 van het bijzonder reglement voor het waterschap „de Binnen- en Buitenpolder van *Baardwijk*" (*Prov. blad van* 1867 *no.* 62) (1), wordt gewijzigd en zal luiden als volgt:
de jaarwedde van den Voorzitter bedraagt *f* 25,—, die van ieder lid van het bestuur *f* 15.— en die van den Secretaris-Penningmeester *f* 100.—.
„Aldus vastgesteld."
's Hertogenbosch, den 9*den Juli* 1880.
De Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voors.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*
Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 4 Augustus 1880 no. 23.
Gegeven te *'s-Hertogenbosch*, den 12den Augustus 1880.
De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 247. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den* 12*den Augustus* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde intrekking van het Reglement op het aanzetten en afhalen van personen en goederen aan en van voorbijvarende Stoombooten in Noord-Brabant van* 9 *Juli* 1845. (*Prov. blad no.* 23.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van 6 Juli 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:
DE STATEN VAN NOORD-BRABANT,
hebben besloten als volgt:
Het reglement houdende bepalingen betrekkelijk het aanzetten en afhalen van personen en goederen aan en van voorbijvarende stoombooten in de Provincie Noord-Brabant vastgesteld door de Provinciale Staten van dat gewest in hunne vergadering van 9 Juli 1845, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 13 October 1845, no. 59, (*Pr. blad van* 1845, *no.* 109) (2) wordt ingetrokken.
's Hertogenbosch, den 6*den Juli* 1880.
De Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voors.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

---

(1) Bijv. 1867, no. 327. *Red.*
(2) Bijv. 1845, ed. d'Engelbronner, p. 581, and. ed. XXXII, 539.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 1 Augustus 1880, no. 32.
Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 12den Augustus 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voors.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 248. CIRCULAIRE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 13*den Augustus* 1880, *no.* 49, 1*e afd.*, *aan de Gemeentebesturen, nopens het verleenen van vergunning, door de Gemeentebesturen, tot het leggen van dammen in de slooten langs de provinciale wegen.* (*Pr.bl no.* 38.)

Bij art. 62 van het ingevolge ons besluit van den 4 Junij j.l., no. 5, 1e afdeeling (*Pr. blad no.* 31), (1) op 1 Augustus j l. in werking getreden reglement op het toezigt der wegen in deze provincie, is de bepaling van art. 39 van dat reglement, dat geene dammen in de slooten of waterleidingen bijlangs de wegen worden gelegd dan met toestemming van Burgemeester en Wethouders, mede van toepassing verklaard op de provinciale wegen.

Ofschoon dus bij het inwerking treden van het nieuwe reglement geen wijziging is gebragt in den ten deze tot dusver geldenden regel, achten wij het niettemin noodig U wederom bekend te maken met de voorwaarden, welke wij aan het verleenen van vergunningen wenschen verbonden te zien, en die eenigzins afwijken van die, welke tot nu toe werden gesteld.

Wij hebben mitsdien de eer U uit te noodigen telkens wanneer door U vergunning wordt verleend tot het leggen van een dam bij de provinciale wegen (ook bruggen behooren als zoodanig te worden beschouwd) daaraan de volgende voorwaarden te verbinden:

1°. dat de dam op geen meerdere breedte zal mogen worden gelegd dan van *vier* meter en tot geen meerdere hoogte zal mogen worden opgewerkt dan aangewezen wordt door eene helling van den berm des wegs, landwaarts van zes centimeter per meter breedte;

2°. dat door het leggen van den dam de afwatering der slooten niet zal mogen worden belemmerd;

3°. dat de op den dam te plaatsen hekken, wringen of schutten niet nader aan de wegen zullen mogen worden geplaatst, dan op het midden van de gedigte slooten, en naar de landzijde zullen moeten opendraaijen;

4°. dat de belanghebbende, alvorens met het werk aan te vangen, zich zal moeten wenden tot den heer Hoofdingenieur van den Provincialen waterstaat, ten einde deze de noodige opdragt zal kunnen doen aan een ambtenaar van dien waterstaat, om dienaangaande de noodige aanwijzingen te geven, en

5°. dat de vergunning wordt verleend tot wederopzeggens toe en beschouwd zal worden te zijn vervallen, zoo daarvan binnen één jaar, na dagteekening van het besluit, waarbij de vergunning is verleend, geen gebruik zal zijn gemaakt.

Ook nu zijn wij nog van oordeel, zooals U uit het vorenstaande zal blijken, dat het ter voorkoming van nutteloozen omslag doelmatig is,

(1) Bijv. 1880, no. 196. *Red*

dat te gelijkertijd met het verleenen der vergunning tot het leggen van den dam, ook door U voorschriften worden gegeven betreffende den aanleg en het onderhoud der uitrede tot de kunstbaan, zoomede dat door U onder opgenoemde voorwaarden ook vergunning wordt verleend tot het bepuinen, begrinden of bestraten der uitreden van reeds bestaande dammen op de kunstbaan.

Ten einde het toezigt van den Provincialen waterstaat verzekerd zij, verzoeken wij ook thans voort te gaan, aan den Hoofdingenieur voornoemd afschrift toe te zenden van elk besluit, waarbij door U eene in deze circulaire bedoelde vergunning wordt verleend.

Onze circulaires van 28 Januarij 1858, no. 52 (*Prov. blad no.* 19) (1), van 25 Februarij 1858, no. 4 (*Prov. blad no.* 28) (1), van 19 April 1860, no. 77 (*Prov. blad. no.* 22) (2), en van 20 Januarij 1865, no. 17 (*Prov. blad no.* 4), moeten geacht worden met deze te zijn ingetrokken.

De Gedeputeerde Staten der provincie Groningen,
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

No. 249. CIRCULAIRE *van den* Minister van Justitie, *van den 14den Augustus* 1880, *1ste afdeeling, no.* 107, *houdende vergunning aan de griffiers tot afgifte van ongeteekende ongeregistreerde afschriften en uittreksels van regterlijke uitspraken.*

's Gravenhage, den 14den Augustus 1880.

Aan Heeren Procureurs-Generaal bij de Geregtshoven.

Bij Circulaire van den Minister van Justitie, dd. 24 November 1862, no. 81, A. S. (3), is art. 41, derde lid, der wet van 22 Frimaire, an VII, in dien zin uitgelegd, dat het den griffiers verboden zou zijn om ongeregistreerde afschriften of uittreksels van vonnissen aan belanghebbenden uit te reiken, zelfs al waren die afschriften of uittreksels niet onderteekend.

Het komt mij in overleg met den Minister van Financiën voor, dat de wet eene mildere opvatting toelaat, en dat de afgifte van *ongeteekende*, ongeregistreerde afschriften en uittreksels van regterlijke uitspraken niet is verboden.

De voormelde Circulaire van 24 November 1862 wordt mitsdien door mij ingetrokken. Ik verzoek U.W.E.G. de griffiers in Uw ressort hiervan mededeeling te doen. Een voldoend aantal exemplaren van deze Circulaire gaat daartoe hiernevens.

De Minister van Justitie,
(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 250. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 16den Augustus* 1880, *no.* 49, (G.T.) *betreffende de uitgifte van nieuwe Muntbiljetten.*

De Minister van Financien maakt bekend, dat te beginnen met den

---

(1) Bijv. 1858, no. 26.
(2) Bijv. 1860, no. 110.
(3) Bijv. 1862, no. 272. *Red.*

eersten September aanstaande door de betaalmeesters in alle arrondissementen, in betalingen gebezigd, en voor zooveel de aanwezige voorraad strekt, aan ingezetenen op hunne aanvrage, in kleine partijen, tegen overneming van ander wettig betaalmiddel of van biljetten der Nederlandsche Bank, afgegeven zullen worden, muntbiljetten van *tien gulden*, uitgegeven ingevolge de wet van 26 April 1852 (*Stb. no.* 90), naar den nieuwen daarvoor bij Koninklijk besluit van 13 Maart 1879 (*Stb. no.* 42), bepaalden vorm.

De nog in omloop zijnde muntbiljetten, vervaardigd naar de bepalingen van het Koninklijk besluit van 30 Augustus 1858 (*Stb. no.* 35) blijven bij voortduring wettig betaalmiddel.

's Gravenhage, den 16*den Augustus* 1880.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.
Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 251. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den* 16*den Augustus* 1880, *no.* 11, *houdende de door den Koning goedgekeurde vaststelling van een bijzonder reglement voor den polder Varkensoord en Karnemelksland.* (*Prov. blad no.* 86).

DE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND;

Gezien de betrekkelijke voordragt van de Gedeputeerde Staten dier Provincie;

Gelet op art. 192 der Grondwet en op art. 138 der Provinciale wet;

Hebben besloten:

1°. In te trekken het Bijzonder Reglement voor de polders *Varkensoord en Karnemelksland* (Gemeenten *IJsselmonde* en *Charlois*), vastgesteld bij hun besluit van den 6den November 1857, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 4den Januarij 1858, no. 40 en gewijzigd bij hun besluit van den 15den November 1871, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 23sten December d. a. v., no. 28.

2°. Vast te stellen het navolgend Bijzonder Reglement voor den polder *Varkensoord en Karnemelksland* (Gemeenten *Rotterdam, IJsselmonde* en *Charlois*):

Art. 1. De polder is bepaald door de navolgende grenzen:

Beginnende aan den noordwesthoek van den polder bij den Hillendijk, loopt de grens oostwaarts langs den buitenteen van de Varkensoordsche kade tot aan den Staatsspoorweg en volgt de rigting van genoemden buitenteen, dwars over den spoorweg tot aan den buitenteen van het verdere gedeelte van de Varkensoordsche kade, van waar de grens eerst weder oostwaarts en daarna in zuidelijke rigting langs den buitenteen der Varkensoordsche kade voortgaat tot aan het zuideinde van genoemde kade, kadastraal bekend Gemeente IJsselmonde, sectie A, no. 772, bij de aansluiting met den Groenendijk van den polder Acht en zestig morgen.

Van laatstgenoemd punt loopt de grens langs de zuidzijde van genoemd perceel no. 772 en van no. 773, tot aan de bermsloot ten noorden

van den Groenendijk, van waar de grens in westelijke rigting, de zuidzijde van de bermsloot langs den Groenendijk en den Smeetslandschen dijk volgt tot aan den Rijksstraatweg.

Van hier gaat de grens in noordwestelijke rigting langs de zuidzijde van de bermsloot aan de noordoostzijde van genoemden straatweg, tot aan den Groenendijk van den Hillepolder, van welk punt de grens in noordelijke rigting de westzijde van de bermsloot langs de oostzijde van laatstgenoemden dijk volgt tot nabij perceel kadastraal Gemeente Charlois, sectie D, no. 996 en van daar verder noordwaarts loopt, langs den oostelijken teen van laatstgenoemden Groenendijk, tot aan de Varkensoordsche kade en dwars over die kade tot aan het punt van uitgang.

Alles overeenkomstig de gestippelde lijn op de schetsteekening.

De grenzen van het gedeelte des polders, genaamd Varkensoord zijn:

Beginnende aan den noordwesthoek van den polder nabij de Varkensluis, loopt de grens oostwaarts langs den buitenteen van de Varkensoordsche kade, tot aan den Staatsspoorweg, en volgt de rigting van genoemden buitenteen dwars over den spoorweg tot aan den buitenteen van het verdere gedeelte van de Varkensoordsche kade, van waar de grens eerst weder oostwaarts en daarna in zuidelijke rigting langs den buitenteen der Varkensoordsche kade voortgaat, tot aan het zuideinde van genoemde kade, kadastraal bekend Gemeente IJsselmonde, sectie A, n°. 772, bij de aansluiting met den Groenendijk van den polder Acht en zestig morgen.

Van laatstgenoemd punt loopt de grens langs de zuidzijde van genoemd perceel n°. 772, en van n°. 773, tot aan de bermsloot ten noorden van den Groenendijk, van waar de grens in westelijke rigting de zuidzijde van de bermsloot langs den Groenendijk en den Smeetslandschen dijk volgt tot aan het midden van den Vliet tusschen Varkensoord en Karnemelksland, daarna langs het midden van genoemden Vliet voortgaande, tot aan de oude oostelijke boezemkade achter het stoomgemaal, van welk punt de grens in eene regte lijn noordwaarts loopt over den steenen paal op de Varkensoordsche kade, tot aan den buitenteen dier kade of het punt van uitgang.

Alles overeenkomstig de gestippelde lijn op de schetsteekening.

De grenzen van het gedeelte des polders, genaamd Karnemelksland zijn:

Beginnende aan den steenen paal op de Varkensoordsche kade nabij de Varkensluis, loopt de grens in eene regte lijn zuidwaarts tot het noordeinde van den Vliet tusschen Varkensoord en Karnemelksland, bij de oude oostelijke boezemkade.

Van laatstgenoemd punt volgt de grens het midden van genoemden vliet zuidwaarts tot aan de bermsloot aan de noordzijde van den Smeetslandschen dijk, waar de grens westwaarts ombuigt en de zuidzijde van genoemde bermsloot volgt tot aan den Rijksstraatweg.

Van hier gaat de grens in noordwestelijke rigting langs de zuidwestzijde van de bermsloot, aan de noordoostzijde van genoemden straatweg, tot aan den Groenendijk van den Hillepolder, van welk punt de grens in noordelijke rigting de westzijde van de bermsloot langs de oostzijde van laatstgenoemden dijk volgt tot nabij perceel kadastraal Gemeente Charlois, sectie D, n°. 996 en van daar verder noordwaarts loopt langs den oostelijken teen van laatstgenoemden Groenendijk tot aan den buitenteen der Varkensoordsche kade, waar de grens

oostwaarts ombuigt en langs den buitenteen van genoemde kade voortgaat, tot in het verlengde der regte lijn over den steenen paal bij het punt van uitgang genoemd.

Alles overeenkomstig de gestippelde lijn op de schetsteekening.

Art. 2. Het Bestuur bestaat uit een Voorzitter en vier andere leden, onder de benaming van Dijkgraaf en Heemraden, welke op voordragt door den Koning worden benoemd.

De Dijkgraaf en twee leden moeten worden voorgedragen uit Ingelanden van den polder *Varkensoord*, en twee Leden uit Ingelanden van den polder *Karnemelksland*.

Art. 3. Om tot Lid van het Bestuur te worden benoemd, wordt, onverminderd het bepaalde bij art. 8 van het Algemeen Reglement voor de polders in de Provincie *Zuid-Holland* vereischt: voor het gedeelte des polders genaamd *Varkensoord* het bezit van 3 hectaren land, en voor het gedeelte genaamd *Karnemelksland* 2 hectaren land, beiden waarvan de polderomslag wordt betaald.

Art. 4. Als jaarlijksche bezoldiging en schadeloosstelling wordt toegekend:

aan den Voorzitter	*f* 36
„ elk ander Lid van het Bestuur	– 18
„ den Secretaris	– 25
„ „ Penningmeester	– 25

Art. 5. De som, bedoeld bij art. 48 van het Algemeen Reglement voor de polders in de Provincie *Zuid-Holland* wordt op *f* 50 bepaald.

Art. 6. Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten van het Bestuur wordt bepaald op *f* 40, en van de in rekening te brengen schrijf- en kantoorbehoeften:

voor den Secretaris op	*f* 10.—
„ „ Penningmeester	- 10.—

Art. 7. Er bestaat in dezen polder tweeërlei beheer, begrooting en rekening; eene algemeene en eene bijzondere voor het deel *Varkensoord*.

De algemeene begrooting en rekening bevat:

in uitgaaf:

de Bestuurskosten;

de kosten van het onderhoud van alle wateringen;

in ontvang:

den omslag, te heffen van alle in den polder gelegen landen, aan welke geen vrijdom toekomt;

De bijzondere voor het deel *Varkensoord* bevat:

in uitgaaf:

de kosten van het onderhoud van den rivierwaterkeerenden dijk;

de kosten betreffende de eigendommen van het deel *Varkensoord*, bestaande uit den rivierwaterkeerenden dijk, diens bermen en aanwassen, en de wegen onder *Varkensoord*;

in ontvang:

de inkomsten der eigendommen van *Varkensoord*, en den omslag, te heffen van alle in het deel *Varkensoord* gelegen landen, aan welke geen vrijdom toekomt, voor het geval namelijk de genoemde inkom-

sten, in stede van, na aftrek der posten van uitgaaf tot uitdeeling over de landen van *Varkensoord* aanleiding te geven, tot dekking der posten van uitgaaf, aanvulling mogten behoeven.

Bij stemming over de bijzondere begrooting en rekening, en al wat daarop invloed kan hebben, onthouden de Ingelanden van *Karnemelksland* zich van het uitbrengen van stem.

Art. 8. De openbare kennisgevingen en de afkondigingen der Keuren geschieden door openbare afkondiging voor het huis der Gemeente te *IJsselmonde* en te *Charlois*.

De stukken welke bestemd zijn ter inzage van Ingelanden, worden tot dat einde nedergelegd ten kantore van den Secretaris.

Art. 9. Vrijdom der omslagen wordt toegekend:

a. aan eigendommen van den polder;

b. aan algemeene en bezondere begraafplaatsen;

c. aan openbare wegen en paden, als zoodanig op den legger vermeld.

's Gravenhage, den 20sten Julij 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

Behoort bij Koninklijk besluit van 9 Augustus 1880, no. 7.

Mij bekend,
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 252. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Gelderland, *van den 17den Augustus* 1880, *no.* 40, *ten aanzien van het vaststellen van bepalingen op het begraven van aan eene gewone niet besmettelijke ziekte gestorven of daaraan lijdende afgemaakt vee.* (*Prov. blad no.* 79.)

Extract uit het register der besluiten van Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland.

Dingsdag, den 17 *Augustus* 1880.

Gelezen eene missive van den Geneeskundigen Raad voor *Gelderland* en *Utrecht*, d.d. 11 Augustus j.l., no. 197, van den volgenden inhoud:

„Eene commissie uit den Geneeskundigen Raad voor Gelderland en Utrecht heeft een onderzoek ingesteld omtrent begraafplaatsen voor en het begraven van gestorven of uit nood afgemaakt vee in Gelderland en Utrecht.

Daarbij is gebleken dat *Gelderland* met 116 gemeenten heeft:

gemeenteterrein	tot	begraven	van	vee	enz.	in 16	gemeenten
geen	„	„	„	„	„	„ 89	„
onbekend	„	„	„	„	„	„ 11	„

Gemeenteverordeningen, voor zooverre deze op het begraven van vee betrekking hebben, zijn vastgesteld in slechts 42 gemeenten van Gelderland.

Bij provinciaal blad no. 107 van 4 November 1861 hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland, naar aanleiding van de circulaire van

Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken van 28 October 1861 no. 255, 9de Afdeeling, zich gehaast om de aandacht der gemeentebesturen op dit belangrijk onderwerp te vestigen, met verzoek om, waar dat nog niet gedaan was, bepalingen vast te stellen op het begraven van gestorven of afgemaakt vee, ten einde daardoor nadeel voor de volksgezondheid te voorkomen, dat het gevolg zijn moet van het begraven in de nabijheid van waterputten en woningen, even als zulks het geval is met het begraven van menschenlijken, waartegen maatregelen genomen zijn bij de wet van 10 April 1869 (*St. no.* 65).

Uit bovenstaande opgaven blijkt evenwel hoe betrekkelijk gering het aantal gemeentebesturen is dat aan uw verzoek gevolg heeft gegeven.

Het is om deze reden dat de Geneeskundige Raad voor Gelderland en Utrecht in zijne laatste vergadering, op 1 Julij j.l. te Arnhem gehouden, met eenparige stemmen heeft besloten uw Collegie beleefd uit te noodigen, om nader bij die gemeentebesturen, welke niet of op onvoldoende wijze aan uw verzoek gevolg hebben gegeven, op eenigszins afdoende maatregelen aan te dringen, en hun het maken van verordeningen aan te bevelen, waarin de houder van vee, dat aan eene gewone, niet besmettelijke ziekte is gestorven of daaraan lijdende is afgemaakt, wordt verplicht binnen zeer korten tijd daarvan aangifte te doen aan het hoofd van het gemeentebestuur of aan den Commissaris van politie; voorts om het onder toezicht der politie te doen begraven, zoo mogelijk op een van gemeentewege daartoe aan te wijzen terrein of, indien hiertoe geen gelegenheid bestaat, op zijn eigen grond, onder inachtneming, onder anderen, dat het lijk, na onbruikbaar te zijn gemaakt voor de consumptie b. v. door insnijdingen en insmering met petroleum, worde bedekt met eene laag ongebluschte kalk, waarop eene laag aarde van minstens één meter dikte, terwijl zooveel mogelijk daarbij worde gezorgd dat de afstand tusschen den kuil waarin het dier wordt begraven en de naastbijzijnde woning of waterput bedrage 50 meter — in elk geval, indien de afstand door de lokale omstandigheid niet zoo groot kan zijn, zoover mogelijk van iedere woning."

Gelet op Provinciaal blad no. 107 van 1861;

Is goedgevonden.

Voorschreven missive ter kennis te brengen van de Gemeentebesturen in dit gewest, met uitnoodiging, om voor zooveel de door den Geneeskundigen Raad bedoelde maatregelen in verband met Provinciaal blad no. 107 van 1861, niet of op onvoldoende wijze in hunne gemeenten zijn getroffen, te bevorderen dat alsnog daarin worde voorzien en o. a. de noodige verordeningen op het begraven van aan eene gewone niet besmettelijke ziekte gestorven of als daaraan lijdende afgemaakt vee worden vastgesteld; zullende Gedeputeerde Staten te zijner tijd mededeeling inwachten van het gevolg dat hieraan zal gegeven zijn.

En zal extract dezes te dien einde in het Provinciaal blad worden geplaatst.

Accordeert met voorschreven register,

De Griffier der Staten,

(*Get.*) VAN DER FELTZ.

No. 253. BESLUIT van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, van den 18den Augustus 1880, no. 26a, houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement voor het bestuur van het waterschap de Wijde Wormer. (Prov. blad no. 36.)

GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 13 Julij 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORD-HOLLAND,

Gezien de voordragt van Gedeputeerde Staten van 16 Junij 1880, no. 42, tot wijziging van het bijzonder reglement voor het bestuur van het Waterschap de Wijde Wormer, vastgesteld door de Staten bij besluit van 16 Julij 1857 en goedgekeurd bij 's Konings besluit van 6 Augustus 1857, no. 60 (1);

Besluiten:

1°. de jaarwedde van den Secretaris van het Waterschap de Wijde Wormer, bij artikel 6 van evengenoemd reglement vastgesteld op *f* 150.—, te verhoogen met *f* 50.— en alzoo te bepalen op *f* 200.—;

2°. te bepalen dat dit besluit gerekend zal worden in werking te zijn getreden met 1° Januarij 1880.

Haarlem, den 13*den Julij* 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 4 Augustus 1880, no. 24.

Gegeven te *Haarlem* den 18den Augustus 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

No. 254. BESLUIT van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, van den 18den Augustus 1880, no. 26b, houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement van bestuur voor den Vereenigden Binnenpolder onder Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Houtrijk en Polanen. (Prov. blad no. 37.)

GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 13 Julij 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORD-HOLLAND,

Gezien de voordragt van Gedeputeerde Staten van 16 Junij 1880, no. 42, tot wijziging van artikel 5 van het bijzonder reglement van bestuur voor den *Vereenigden Binnenpolder*, *onder Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Houtrijk en Polanen*, vastgesteld bij besluit der Staten van 3 November 1859 en goedgekeurd bij 's Konings besluit van 28 November 1859, no. 43 (2);

Besluiten:

1°. de jaarwedden van den Secretaris en den Penningmeester van den *Vereenigden Binnenpolder* te verhoogen als volgt:

(1) Bijv. 1857, no. 152. *Red.*
(2) Bijv. 1859, no. 225.

die van den Secretaris, thans *f* 40.— bedragende, met *f* 50.—, en alzoo vast te stellen op *f* 90.—;

die van den Penningmeester, thans *f* 50.— bedragende, met *f* 20.—, en alzoo vast te stellen op *f* 70.—;

2°. te bepalen dat dit besluit in werking zal treden met 1 Julij 1880.

Haarlem, den 13*den Julij* 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 4 Augustus 1880, no. 24.

Gegeven te *Haarlem*, den 18den Augustus 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd.
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

No. 255. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, *van den* 18*den Augustus* 1880, *no.* 26 *c, houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement van bestuur voor den polder de Nes ook genaamd de Oude Nes onder Ilpendam.* (*Prov. bl. no.* 88.)

GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORDHOLLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 13 Julij 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORDHOLLAND,

Gezien de voordragt van Gedeputeerde Staten van 16 Julij 1880 no. 48, tot wijziging van art. 5 van het bijzonder reglement van bestuur voor den polder „*de Nes*", ook genaamd „*de Oude Nes*" onder *Ilpendam*, vastgesteld bij besluiten der Staten van 6 November 1863 (1), 9 Julij 1874 (2) en 10 Julij 1877 (3), en goedgekeurd bij 's Konings besluiten van 9 Decemqer 1863, no. 61, 10 Augustus 1874 no. 21 en 16 Augustus 1877 no. 15;

Besluiten:

I. de jaarwedden van den Voorzitter, van de overige leden van het bestuur en van den Secretaris-Penningmeester te verhoogen als volgt:

die van den Voorzitter, welke thans *f* 10.— bedraagt, met *f* 5.— en alzoo vast te stellen op *f* 15.—;

die van de overige leden van het bestuur, thans *f* 5.—, bedragende, mede met *f* 5.—, zoodat die voor ieder *f* 10.— zal bedragen; en

die van den Secretaris-Penningmeester, welke thans *f* 30.— bedraagt, met *f* 20.— en alzoo te bepalen op *f* 50.—.

Haarlem, den 13*den Julij* 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI. *Griffier.*

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 4 *Augustus* 1880, no. 24.

Gegeven te *Haarlem* den 18den *Augustus* 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter*,
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

---

(1) Bijv. 1863, no. 243.
(2) Bijv. 1874, no. 256.
(3) Bijv. 1877, no. 232.

Red.

No. 256. **Besluit** *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, *van den* 18*den Augustus* 1880, *no.* 26 *d, houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement van bestuur voor den Belmermeer.* (*Prov. blad no.* 39).

GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORDHOLLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 13 Julij 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORDHOLLAND,

Gezien de voordragt van Gedeputeerde Staten van 16 Junij 1880, no. 41, tot wijziging van art: 5 van het bijzonder reglement van bestuur voor den Belmermeer, vastgesteld bij besluit der Staten van 4 November 1875, no. 4, en goedgekeurd bij 's Konings besluit van 1 December 1875 no. 37 (1);

Besluiten:

de jaarwedde van den Secretaris-Penningmeester van den Belmermeer, bij art. 5 van evengenoemd reglement vastgesteld op *f* 30.—, te verhoogen met *f* 20.—, en alzoo te bepalen op *f* 50.—.

Haarlem, den 13*den Julij* 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 4 Augustus 1880 no. 24.

Gegeven te *Haarlem* den 18den Augustus 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

No. 257. **Koninklijk-Besluit** *van den* 19*den Augustus* 1880, *no.* 8, *houdende vaststelling der vacatiegelden voor plaatsvervangende districts-veeartsen.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 17 Augustus 1880, La E, afd. M. P.;

Gelet op art, 2 der wet van 20 Julij 1870 (*Stb. no.* 131) en op art. 7 dier wet, aangevuld bij die van 1 Augustus 1880 (*Stb. no.* 128);

Hebben goedgevonden en verstaan:

het bedrag der vacatiegelden voor de plaatsvervangende districtsveeartsen te bepalen op *drie gulden* (*f* 3.—) voor elken dag waarop zij, bij volstrekte verhindering van den districtsveearts, diens betrekking waarnemen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift wordt gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 19*den Augustus* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

---

(1) Bijv. 1875, no. 281.

No. 258. **Besluit** *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den* 19*den Augustus* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement van het Waterschap de gecombineerde buitenpolder van Vlijmen, Engelen en Hedikhuizen.* (*Prov. blad no.* 25.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;
doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 7 Juli 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:
DE STATEN VAN NOORD-BRABANT,
Hebben besloten als volgt:
„De laatste zinsnede van art. 1 van het bijzonder reglement voor het „waterschap de gecombineerde Buiten polder van Vlijmen, Engelen en „Hedikhuizen (*'t Prov. blad van* 1869 *no.* 51) wordt gewijzigd en zal „luiden als volgt:
„Ten westen door den buitenteen van den Bokhovenschen dijk en „van de Oostelijke kade langs den molenboezem, de Hedikhuizensche „Maas, de buitenteen van de Westelijke kade langs den molenboezem „en van den Hoogen Maasdijk".
's Hertogenbosch den 7den Juli 1880.
De Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*
Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 7 Augustus 1880, no. 3.
Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 19den Augustus 1880.
De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 259. **Besluit** *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den* 19*den Augustus* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement voor het waterschap de Bleek en Oostkil.* (*Prov. blad no.* 26.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;
doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 15 Juli 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:
DE STATEN VAN NOORD-BRABANT,
Hebben besloten als volgt:
„De eerste zinsnede van art. 9 van het bijzonder reglement voor het waterschap „de Bleek en Oostkil" (*Prov. blad* 1878 *no.* 16) (1), wordt gewijzigd en zal luiden als volgt:
De jaarwedde van den Voorzitter van het algemeen bestuur bedraagt *ƒ* 25, die van elk der leden *ƒ* 20, en van den Secretaris-Penningmeester *ƒ* 60."
's-Hertogenbosch, den 15*den Juli* 1880.
De Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

(1) Bijv. 1878, no. 135 en 136. *Red.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 6 Augustus 1880 no. 5.
Gegeven te *'s-Hertogenbosch*, den 19den Augustus 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 260. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den* 19*den Augustus* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het besluit der Staten van* 22 *Juli* 1875. (*Prov. blad no.* 27.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;
doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 14 Juli 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORD-BRABANT,

Hebben besloten als volgt:

„Art. 12 van het besluit der Staten van den 12 Juli 1875, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 11 September 1875, no. 20, wordt gelezen als volgt:

Art. 12. De hoofdingenieur geniet eene jaarwedde van *f* 4500.—, de Ingenieur een jaarwedde van *f* 3000.—

Dit besluit treedt in werking te rekenen van 1 Januari 1881.

's-Hertogenbosch, den 14*den Juli* 1880.

De Staten van Noord-Brabant,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 9 Augustus 1880 no. 3.
Gegeven te *'s-Hertogenbosch*, den 19den Augustus 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 261. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Utrecht, *van den* 19*den Augustus* 1880, *no.* 3, *houdende het door den Koning goedgekeurde Reglement op de uitoefening der Jagt en Visscherij en de afpaling der eendenkooijen in de provincie Utrecht.* (*Prov. blad no.* 71.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN UTRECHT,
Doen te weten, dat door de Staten dier Provincie, in hunne vergadering van den 18 Julij 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Gezien de voordragt van Gedeputeerde Staten van 7 Mei 1880, no. 25;

Gelet op artt. 9 en 32 der wet van 13 Junij 1857 (*Stb. no.* 87).

Besluiten:

1°. In te trekken het Reglment op de uitoefening der Jagt en Visscherij in de provincie Utrecht, vastgesteld den 26sten Julij 1853, en door Z. M, den Koning goedgekeurd bij besluit van 8 Augustus 1853, no. 31 (1).

(1) Bijv. 1853, ed. d'ENGELBR., p. 438, and. ed. XLI. p. 378.

2°. Vast te stellen het navolgende

Reglement *op de uitoefening der jagt en visscherij en de afpaling der eendenkooijen in de provincie Utrecht.*

Art. 1. De uitoefening der afzonderlijke jagten op waterwild is niet geoorloofd dan op het water, alsmede langs de stranden, de oevers van meren, veenplassen, rivieren, weteringen, mitsgaders in waterachtige, moerassige of lage landen.

Het vangen van waterwild met slagnetten mag overal worden uitgeoefend.

Art. 2. In de maanden October, November en December is het jagen op grof wild toegelaten.

Art. 3. De vischtuigen, waarmede de visscherij zal mogen worden uitgeoefend, zijn: zegens, schakels, vlouwen, puiten, trommels of tuimelaars, baars-, blei-, vloei- en drijfnetten, paling-, hen-, sluis- en snoekfuiken; kruisnetten of totebel, strijkhaam, gebbe, schep- of strijknetten, aalkorven, elgen of aalstekers, fleuren, aalsnoeren, stekken, dobbers, pooijers, hengels.

Art. 4. Het is verboden:

Te visschen met zegens, waarvan de kuil meer dan 1/8 van de geheele lengte bedraagt, of welke langer dan 125 M. zijn.

Art. 5. Met twee of meer zegens naast of tegen elkander in te visschen. Met de strijkhaam, gebbe, het schep- of strijknet mag alleen gevischt worden door houders van groote vischacten, tot het vangen van kleine visch voor aas aan dobbers en fleuren.

Art. 6. De grootte der mazen van de vischnetten, waardoor wordt verstaan de strekkende lengte van twee zijden der vierkante maas, *nat gemeten*, mag niet minder zijn dan:

Voor de zegen:

de vleugels	40	milimeters.
de kuil	30	"
" " schakels	50	"
" " vlouwen	70	"
" " fuiken:		
de vleugels	30	"
het lijf	20	"
de kubbe	12	"

Voor het kruisnet of totebel	20	milimeters.
" de baarsnetten	60	"
" " bleinetten	100	"
" " vloeinetten	70	"
" " puiten, tuimelaars of trommels	50	"
" " gebbe, strijkhaam, het stijk- of schepnet	20	"

Art. 7. De breedte der grachten, vermeld in de artt. 12 en 13 der wet tot regeling der Jagt en Visscherij, wordt bepaald op *minstens* 5 Meters, gemeten van boord tot boord uit den beganen grond.

Art. 8. De afstand der palen, bedoeld bij art. 32, litt. *b*, der wet tot regeling der Jagt en Visscherij, mag niet grooter zijn dan 800 Meters, gemeten uit het midden der eendenkooi, zullende rondom elke kooi minstens 8 dergelijke palen, die 2 Meters boven den grond of het water (Zomerpeil) uitsteken, op gelijke afstanden moeten worden geplaatst.

De eigenaars van bestaande eendenkooijen worden gehandhaafd in hun regt van afpaling, op den afstand bij de oprichting toegestaan.

Art. 9. Dit reglement treedt in werking op 1 Mei 1881.

En dat voorschreven besluit der Staten, bij besluit van 3 Augustus 1880, no. 28, door den Koning is goedgekeurd.

En zal deze in het Provinciaal-blad geplaatst en algemeen verkrijgbaar worden gesteld.

Utrecht, den 19*den Augustus* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) DE VOS VAN STEENWIJK, *Voorz.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

No. 262. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den* 19*den Augustus* 1880, *no.* 26, 2*de afdeeling W.*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement voor het waterschap Oudwoude—Westergeest.* (*Prov. blad no.* 99 *en* 100.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 14 Julij 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is eenige wijziging aan te brengen in het reglement voor het waterschap *Oudwoude—Westergeest* (*Prov. bladen no.* 10 *van* 1877 (1) *en no.* 79 *van* 1879) (2);

Gelet op art. 192 der grondwet en de artt. 137 en 138 der provinciale wet; gelet mede op de bepalingen van het provinciaal reglement nopens de oprigting van waterschappen (*Pr. bl. no.* 78 *van* 1874 *en no.* 37 *van* 1880);

Hebben besloten:

Het aangehaald reglement voor het waterschap *Oudwoude-Westergeest* te wijzigen, als volgt:

1°. In art. 4, 1e zinsnede, voor het woord „drie", te lezen „*vijf*".

2°. In art. 11, 1e zinsnede, te lezen, voor het woord „zes", „*vijf*".

3°. In de tweede zinsnede van dat artikel, in den aanhef, de woorden „Om het andere jaar" te doen vervallen en daarvoor in de plaats te stellen „*Telken jare*".

4°. In den aanhef van art. 14, voor „In de maand Mei", te lezen: „*In de maand Maart*".

5°. Voor het woord „twee", in den tweeden regel van art. 16 te lezen „*drie*".

6°. De laatste zinsnede van art. 30 te roijeren en daarvoor in de plaats te stellen: „*Zij loopt over het jaar, aanvang nemende* 1 *Maart en eindigende ultimo Februarij*".

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, den 14*den Julij* 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 7den Augustus 1880, no. 4.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 19den Augustus 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) D. D. BREUNING, *L. Voorz.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

---

(1) Bijv. 1877, no. 16.
(2) Bijv. 1879, no. 234. *Red.*

No. 263. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den* 19*den Augustus* 1880, *no.* 27, 2*de afdeeling W.*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement voor het waterschap de Lemsterpolders.* (*Prov. blad no.* 101 *en* 102.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 14 Julij 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:
DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat het noodig is eenige wijziging en aanvulling te brengen in het reglement voor het waterschap *de Lemsterpolders* (*Prov. bladen no.* 115 *van* 1877 *en no.* 81 *van* 1879) (1);

Gelet op art. 192 der grondwet en de artt. 137 en 138 der provinciale wet;

Gelet mede op de bepalingen van het reglement nopens de oprigting van waterschappen (*Prov. bladen no.* 78 *van* 1874 *en no.* 37 *van* 1880);

Hebben besloten:

Het aangehaald reglement voor het waterschap *de Lemsterpolders* te wijzigen, als volgt:

Art. 3, 1e lid, te doen vervallen en daarvoor in de plaats te stellen:

De verpligting tot het maken, onderhouden en verbeteren van de in het vorig artikel onder *a* en *c* vermelde werken, zoomede tot voldoening van alle uitgaven ten behoeve van het waterschap, rust op al de daarin gelegen ongebouwde en gebouwde eigendommen in evenredigheid van de oppervlakte der gronden, met uitzondering, dat de uitgeveende gronden, zoo water als riet, zoolang het betrokken perceel niet wordt drooggemaakt, naar dezelfde evenredigheid op een vierde der evenbedoelde lasten worden aangeslagen, en dat de *Kleine Brekken*, boven den evenredig vollen aanslag, jaarlijks met *f* 4.50 per hectare wordt belast.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland.*
Leeuwarden, *den* 14*den Julij* 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 9 Augustus 1880, no. 8.
Gegeven te *Leeuwarden*, den 19den Augustus 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) D. D. BREUNING, *L, Voorz.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 264. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den* 19*den Augustus* 1880, *no.* 28, 2*e afd. W.*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement voor den Grooten Sint Johannesgaster veenpolder, in de gemeenten Schoterland en Haskerland.* (*Prov. blad no.* 103 *en* 104).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne ver-

(1) Bijv. 1879, no. 234. *Red.*

gadering van den 20 Julij 1880, onder no. 5, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN DE PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat er noodzakelijkheid bestaat tot wijziging van het reglement, betreffende de bedijking, verveening, droogmaking en het beheer van den *Grooten Sint Johannesgaster veenpolder*, in de gemeenten *Schoterland* en *Haskerland*, opgenomen in de Provinciale bladen van *Friesland* van 1872, no. 58 (1), en van 1876, no. 94 (2);

Gelet op de artt. 181, 192 en 198 der grondwet en artt. 187 en 185 der provinciale wet;

Hebben besloten en besluiten:

In art. 8, 1e alinea, de woorden „een gulden dertig cent" te veranderen in „twee gulden".

De 9e alinea van art. 8*a* te wijzigen, als volgt: de woorden „twee maanden" te laten vervallen en daarvoor te lezen „ééne maand".

In alinea 10 van datzelfde artikel, de woorden „ééne maand" te veranderen in „veertien dagen".

Art. 8*c* in dien zin te wijzigen, dat in den vijfden regel, voor het cijfer 31, in de plaats komt 15.

Een nieuw artikel achter art. 8*c* te laten volgen, luidende:

Art 8*d*. „Indien de ontvangsten, voortspruitende uit slik- en maalgeldheffing en andere opkomsten, geene verhooging toelaten en onvoldoende zijn tot bestrijding van de noodzakelijke uitgaven, wordt het tekort gevonden door de heffing van een algemeenen polderlast, drukkende op alle in den polder gelegen vruchtdragende gronden en waterplassen, naar gelang hunner oppervlakte, in verband met hoedanigheid en ligging.

In dezen algemeenen polderlast zullen dientengevolge deelen en derhalve worden aangeslagen:

a. de vruchtdragende grondeigendommen en waterplassen, omschreven in art. 8*a*, naar evenredigheid der klassen, waarin zij tot vinding van het bedrag der maalgelden zijn verdeeld, en

b. de ingepolderde en drooggemaakte ondergronden, naar de 4e klasse der maalgeldheffing, sub *a* bedoeld,-

beide tot zoodanig bedrag, dat het meerder bedrag der uitgaven, dan dat der ontvangsten, kan worden gedekt.

Van de heffing van dezen algemeenen polderlast wordt een afzonderlijk kohier opgemaakt. Daarop zijn van toepassing de bepalingen van art. 72 van dit reglement".

In art. 70, achter de woorden „slik-, maal- en armengelden", te laten volgen: „alsmede algemeenen polderlast".

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 20*sten Julij* 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 7 Augustus 1880, no. 5.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 19den Augustus 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) D. D. BREUNING, *L. Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

---

(1) Bijv. 1872, no. 6. *Red.*
(2) Bijv. 1876, no. 242.

No. 265. KONINKLIJK-BESLUIT, *van den 20sten Augustus* 1880, *no.* 33, *houdende verlenging der concessie aan den Raad der gemeente Aagtekerke tot heffing van tolgelden op den Kloosterweg.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 16 Augustus 1880, no. 34, afd., Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de aanvankelijk bij Ons besluit van 25 September 1868, no. 2 (1), en laatstelijk bij Ons besluit van 19 Augustus 1877, no. 22 (2), aan den Raad der gemeente Aagtekerke verleende concessie, tot heffing van tolgelden op den Kloosterweg, op nieuw met den tijd van drie jaren, eindigende 1 Januarij 1884, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 20sten Augustus 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 266. KONINKLIJK-BESLUIT, *van den 20sten Augustus* 1880, *no* 34, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tolgelden op den Kunstweg loopende van de grensscheiding tusschen de gemeenten Emmen en Sleen tot de Keistraat te Dalen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van den 16den Augustus 1880, no. 35, afdeeling, Handel en

Gelet op Ons besluit van 12 Januarij 1874, no. 4 (3);

Hebben goedgevonden en verstaan:

aan de besturen van de gemeente Dalen, en de Oostermoersche-Zuidenveldsche straatweg-maatschappij, op nieuw concessie te verleenen tot heffing van tolgelden op den Kunstweg, loopende van de grensscheiding tusschen de gemeenten Emmen en Sleen, tot de Keistraat te Dalen, overeenkomstig het tarief en de bepalingen, vastgesteld bij Ons besluit van 9 Januarij 1871, no. 2 (4), voor den tijd van drie jaren eindigende 1 September 1883.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 20sten Augustus 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

(1) Bijv. 1868, no. 288. *Red.*
(2) Bijv. 1877, no. 224.
(3) Bijv. 1874, no. 21.
(4) Bijv. 1871, no. 12.

No. 267. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den 20sten Augustus* 1880, *no.* 5*a*, 1*ste afdeeling, houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement voor het waterschap de Lettelbertermolenpolder.* (*Prov. blad no.* 39.)

No. 268. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zeeland, *van den 20sten Augustus* 1880, *no.* 82, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement betreffende de vee-artsenijkundige dienst en politie in de provincie Zeeland.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND,

doen te weten:

1°. dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 10 Julij 1880, onder no. 14, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN DE PROVINCIE ZEELAND,

Besluiten tot:

Wijziging *van het reglement betreffende de vee-artsenijkundige dienst en politie in de provincie Zeeland, van* 11 *Julij* 1872 (1) *als volgt:*

Art. 6. Ingeval van ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van een provincialen veearts wordt zijne dienst waargenomen door den veearts, daartoe door Gedeputeerde Staten aan te wijzen.

Tot het onderzoeken van rundvee, waarvan bij dit reglement in- of vervoer zonder nader onderzoek is verboden, kunnen door Gedeputeerde Staten veeartsen worden aangewezen die den provincialen veearts vervangen telkens wanneer deze verhinderd wordt het onderzoek tijdig in te stellen.

De veeartsen, in dit artikel bedoeld, moeten voldoen aan den in art. 3 gestelden eisch.

Art. 7. *c.* jaarlijks, in de maand Februarij, aan Gedeputeerde Staten een verslag in te zenden omtrent den gezondheidstoestand van het vee in het voorafgaande jaar, de voorgekomen ziekten, en de uitbreiding en verbetering van den veestapel; met bijvoeging van de opmerkingen en beschouwingen, die hij dienstig acht in het belang van de veeteelt;

Art. 8. *g.* jaarlijks, in de maand Januarij, aan den provincialen veearts 1ste klasse in te zenden de noodige opgaven voor de zamenstelling van het verslag, dat door hem aan Gedeputeerde Staten wordt uitgebragt.

Art. 12. De provinciale veeartsen genieten uit de provinciale kas vergoeding voor reis- en verblijfkosten, wanneer zij zich verplaatsen:

a. op last van den Commissaris des Konings of van Gedeputeerde Staten;

b. tot het bezoeken der veemarkten en tentoonstellingen van vee, in hun dienstkring;

c. tot het onderzoeken van vee, waarvan bij dit reglement invoer of vervoer zonder nader onderzoek is verboden:

---

(1) Bijv. 1872, no. 248. *Red.*

d. tot het onderzoeken van vee, dat verdacht wordt aan eene besmettelijke ziekte lijdende of daaraan gestorven te zijn.

De vergoeding der reis- en verblijfkosten wordt berekend naar de derde klasse van het tarief, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van den 15den December 1849, Stb, no. 62.

Reizen naar eene plaats op geen verderen afstand dan van een half uur buiten de standplaats geven geene aanspraak op vergoeding voor reiskosten; evenmin op die voor verblijfkosten, ingeval de reis op een en denzelfden dag heen en weder wordt afgelegd.

Veer- en overvaartgelden kunnen tot het volle bedrag worden in rekening gebragt, doch in dit geval wordt de afstand tusschen den eenen veer-oever en den anderen afgetrokken van den bereisden afstand, waarvoor kan gedeclareerd worden.

Voor het overige gelden de bepalingen van de artt. 4, 12, 14 en 15 van bedoeld Koninklijk besluit en, wat betreft art. 4, ook de wijzigingen, daarin gebragt door de Koninklijke besluiten van den 18den Maart en den 25sten November 1866, Stbl. nis. 14 en 175, terwijl de bevoegdheid, volgens die besluiten, aan de hoofden der Departementen toegekend, wat de provinciale veeartsen aangaat, wordt geacht te zijn gegeven aan Gedeputeerde Staten.

Art. 13. Het onderzoek van rundvee, waarvan bij dit reglement in- of vervoer zonder nader onderzoek is verboden, wordt aan de provinciale veeartsen, uit de provinciale kas, vergoed.

De vergoeding bedraagt:

f 0,50 wanneer het onderzoek zich bepaalt tot één rund, en

„ 0,15 voor elk rund, daarboven, zoo er gelijktijdig meer ingevoerd of tot vervoer bestemd worden.

Betreft het onderzoek rundvee, dat van elders in de provincie wordt ingevoerd ter weiding of ter bearbeiding van gronden, zoo wordt de vergoeding, hierboven bedoeld, door den eigenaar of den vervoerder aan den provincialen veearts betaald.

Art. 14. Voor de in de *eerste* zinsnede van art. 6 genoemde veeartsen gelden de artt. 12 en 13.

De in de *tweede* zinsnede van art. 6 genoemde veeartsen genieten voor het hun opgedragen onderzoek van rundvee, waarvan bij dit reglement in- of vervoer zonder nader onderzoek is verboden, uit de provinciale kas gelijke vergoeding als in de artt. 12 en 13 is bepaald.

Art. 15. De veeartsen zenden, na afloop van elk kwartaal, aan Gedeputeerde Staten hunne declaratiën wegens vergoeding voor reis- en verblijfkosten en wegens het onderzoeken van vee.

De volbragte reis en het onderzoek worden gestaafd door eene verklaring van den burgemeester der gemeente, waarheen de reis is gemaakt, of waar het onderzoek heeft plaats gevonden, en deze verklaring wordt bij de declaratie overgelegd.

De declaratiën en verklaringen worden ingerigt naar door Gedeputeerde Staten te geven voorschriften.

Art. 16 (*nieuw*). Wordt gelezen als art. 15 (*oud*).

Art. 17 (*nieuw*). Wordt gelezen als art. 16 (*oud*).

Art. 18. Op de plaats van invoer wordt het rundvee, ten koste van den eigenaar of den gebruiker en ten genoegen van den burgemeester, afgezonderd gehouden van ander vee en zoodra mogelijk door

den veearts onderzocht. Deze geeft van dat onderzoek aan den burgemeester der plaats van invoer eene schriftelijke verklaring, vermeldende 1° den naam van hem die doet invoeren en dien van den geleider; 2°. den dag van invoer; 3°. de plaats van herkomst en die van bestemming; 4°. den door den geleider op te geven weg; 5°. den vermoedelijken leeftijd, de kleur van het haar en de noodige opgaaf omtrent den gezondheids- of den ziekte-toestand van elk stuk rundvee.

Ingeval het rundvee geacht wordt niet te zijn aangetast door — en niet verdacht wordt van — eene besmettelijke ziekte, geeft de burgemeester onverwijld een schriftelijke vergunning tot vervoer van het rundvee naar de plaats van bestemming.

Deze vergunning bevat dezelfde opgaven als in de eerste zinsnede zijn omschreven; zij wordt dadelijk in afschrift medegedeeld, zoo aan den burgemeester der plaats van bestemming indien die in de provincie is gelegen, als aan den provincialen veearts binnen wiens dienstkring de plaats van bestemming is gelegen.

Art. 19. Op de plaats van bestemming wordt het ingevoerde rundvee gedurende drie maanden onder het toezigt der politie geplaatst en, ten koste van den eigenaar of den gebruiker en ten genoegen van den burgemeester, afgezonderd gehouden van ander vee; daarna op nieuw onderzocht door den provincialen veearts en, wordt het ook dan geacht niet te zijn aangetast door — en niet verdacht van — eene besmettelijke ziekte, door den burgemeester uit de afzondering ontslagen.

De termijn van afzondering kan door den burgemeester tot ééne maand verkort worden zoo de provinciale veearts, met het oog op de streek waaruit het rundvee afkomstig is, oordeelt dat langere afzondering onnoodig is. In dit geval heeft de herkeuring plaats zoodra die na verloop van de eerste maand door den burgemeester wordt verzocht. Wordt het rundvee dan geacht niet te zijn aangetast door — en niet verdacht van — eene besmettelijke ziekte, zoo wordt het door burgemeester, indien hij alsnog meent dat daartoe termen zijn, uit de afzondering ontslagen.

Ook vóórdat door het ingevoerde rundvee op de plaats van bestemming de bepaalde tijd, 't zij van ééne maand, 't zij van drie maanden, in afzondering is doorgebragt, kan de burgemeester dier plaats vergunning geven tot vervoer naar eene nieuwe plaats van bestemming, indien de provinciale veearts, na hernieuwd onderzoek, schriftelijk verklaart daarin geen bezwaar te zien. De derde zinsnede van art. 18 is op die vergunning van toepassing. Op de nieuwe plaats van bestemming wordt de afzondering voortgezet gedurende den tijd die nog ontbreekt aan den oorspronkelijk voorgeschreven termijn van afzondering, en voorts gehandeld als hierboven is bepaald voor de eerste plaats van bestemming.

Art. 20. Het rundvee te huis behoorende in gemeenten gelegen in de navolgende onderdeelen van de provincie:

a. *Zeeuwsch-Vlaanderen*,

b. *Walcheren* met *Nieuw- en St. Joosland*, en *Zuid-Beveland* met *Wolfaartsdijk*,

c. *Noord-Beveland*,

d. het eiland *Tholen*,

e. *Schouwen* en *Duiveland*,

f. het eiland *St. Philipsland*,

mag niet worden vervoerd van een dezer onderdeelen naar een ander, dan met inachtneming van het volgende:

1°. dat het in elk onderdeel worde ingevoerd op de plaatsen, daartoe door Gedeputeerde Staten aangewezen, met inachtneming der bepaling van art. 17, en

2°. dat tot het vervoer van dat rundvee schriftelijk vergunning zij verleend door den burgemeester der gemeente, waar het vee te huis behoort.

Art. 21. De vergunning, in het vorige artikel bedoeld, wordt niet gegeven dan nadat het rundvee, met inachtneming van art. 18 door den veearts is onderzocht en bevonden niet te zijn aangetast door — en niet verdacht wordt van — eene besmettelijke ziekte. Bovendien wordt de vergunning geweigerd, zoo in de gemeente waar het rundvee te huis behoort in den loop van drie maanden vóór het vervoer een geval van longziekte, of in den loop van ééne maand vóór het vervoer een geval van eenige andere besmettelijke ziekte onder het rundvee is voorgekomen.

De verleende vergunning wordt onverwijld in afschrift door den burgemeester medegedeeld aan zijne ambtgenooten der gemeenten, zoo van invoer als van bestemming. De vergunning vermeldt: 1°. den naam van hem die doet vervoeren en dien van den geleider; 2°. den dag van vervoer; 3°. de plaats van invoer, en die van bestemming; 4°. den door den geleider op te geven weg; 5°. den vermoedelijken leeftijd, de kleur van het haar, en de noodige opgaaf omtrent den gezondheids- of den ziektetoestand van elk stuk rundvee.

Art. 22. Het is verboden:

a. rundvee te vervoeren, of te doen vervoeren, zonder dat de vereischte vergunning is verkregen;

b. rundvee te vervoeren zonder dat de geleider is voorzien van de vereischte vergunning;

de geleider die, tot vertooning van de vergunning aangezocht, weigert of nalaat die vergunning onverwijld te vertoonen aan hen die zijn belast met het toezigt op het vervoer, of met de handhaving der politie, wordt geacht van de vergunning niet te zijn voorzien;

c. in de vereischte afzondering gebragt rundvee daaruit weg te halen, te laten wegloopen, ander vee met het afgezonderde rundvee in aanraking te brengen, of tot een of ander last te geven;

d. bij vervoer van rundvee van den opgegeven weg af te wijken, of dat vervoer te staken, zonder dat het bestaan van overmagt is erkend;

e. rundvee, dat nog afzondering moet ondergaan, bij het vervoer bedoeld in de artt. 18 en 19 in aanraking te brengen met ander vee.

Art. 23. Indien het vervoer van rundvee, krachtens verkregen vergunning, door eene bijzondere van des geleiders wil onafhankelijke omstandigheid moet worden gestaakt, geeft de geleider onverwijld kennis van de staking aan den burgemeester der gemeente in welke hij zich met het rundvee bevindt. De burgemeester, indien hij het bestaan van overmagt erkent, zorgt dat het rundvee tot het oogenblik der voortzetting van het vervoer in afzondering gehouden wordt, geeft van de staking kennis aan den burgemeester der plaats van bestemming — en bij het in art. 20 bedoelde vervoer ook, zoo noodig, aan dien der plaats van invoer —, en doet op de vergunning aanteekening van den duur van het oponthoud.

Art. 24. Zoo er geene besmettelijke ziekte onder het rundvee heerscht

in deze provincie, of in die van waar het afkomstig is, óf zoo het rundvee is bestemd voor de slagtbank, voor eene tentoonstelling of om uit de provincie te worden gevoerd, kan door Gedeputeerde Staten ontheffing worden verleend van de verpligting bij dit reglement opgelegd:

a. om, alvorens vergunning wordt verleend tot het vervoeren van rundvee, te huis behoorende in deze provincie, het door een provincialen veearts te doen onderzoeken; en

b. om het in de provincie ingevoerde rundvee, overeenkomstig art. 19, afgezonderd te houden.

Ook kan door Gedeputeerde Staten ontheffing worden verleend van de bepalingen van dit reglement, waar het geldt, in- en vervoer van rundvee, toebehoorende aan Nederlandsche en Belgische grensbewoners, voor zoo ver dit vee over de grenzen der provincie heen en weder wordt gevoerd ter beweiding of ter bearbeiding van gronden.

Die ontheffing kan verleend worden onder voorwaarde dat het vee, na onderzoek door de provinciale veeartsen, op gezette tijden in te stellen, blijkt gezond te zijn.

Art. 25. De bepalingen van dit reglement, omtrent in- of vervoer van rundvee, gelden tijdelijk niet, daar waar in- of vervoer van runderen door de Regering verboden of van de vergunning van Haar of Hare ambtenaren afhankelijk gesteld wordt.

Evenwel zullen, wanneer invoer ter beweiding of ter bearbeiding van gronden van wege de Regering afhankelijk is gesteld van een door de belanghebbenden te bekostigen onderzoek, de provinciale veeartsen gehouden zijn hunne diensten, zoo die door belanghebbenden daartoe verlangd worden, te verleenen tegen het tarief van vergoeding vermeld in art. 13; de reis- en verblijfkosten zullen zij tevens, naar de regels in art. 12 gesteld, aan de belanghebbenden mogen in rekening brengen.

Art. 26. Zij, die in strijd handelen met de bepalingen van dit reglement, worden gestraft, bij overtreding van artikel:

16, met een geldboete van *f* 20 tot *f* 50,
20, „ „ „ „ „ 10 „ „ 30,
22, letters *a*, *c* en *e* met een geldboete van *f* 20 tot *f* 50,
22, „ *b* en *d* „ „ „ „ „ 5 „ „ 10.

Ingeval de overtreder gedurende het laatste jaar, voorafgaande aan de overtreding, voor gelijke overtreding veroordeeld is of daarvoor vrijwillig de geldboete, heeft betaald, kan de regter, behalve de geldboete, eene gevangenisstraf van hoogstens zeven dagen opleggen.

Art. 27. De overtredingen van dit reglement worden bij procesverbaal geconstateerd door de burgemeesters, door de provinciale veeartsen en verder door de ambtenaren met de handhaving der politie belast.

Het rundvee, dat in strijd met dit reglement wordt ingevoerd of vervoerd, wordt aangehouden en ter beschikking gesteld van den burgemeester. Deze doet het door den provincialen veearts onderzoeken, gedurende drie maanden ten koste van den eigenaar of den gebruiker afgezonderd houden, en daarna weder onderzoeken door den provincialen veearts. Wordt het alsdan geacht niet te zijn aangetast door — en niet verdacht van — eene besmettelijke ziekte, zoo ontslaat de burgemeester het rundvee uit de afzondering, en geeft hij, voor zooveel noodig, vergunning tot verder vervoer.

Ingeval na het onderzoek door den provincialen veearts geen bezwaar daartegen bestaat, kan de burgemeester, even als bij de derde zinsnede

van art. 19 is bepaald en met inachtneming van de daar gegeven voorschriften, vergunning geven tot doorvoer naar de plaats van bestemming, waar de afzondering tot drie maanden wordt voortgezet.

De bepalingen der tweede zinsnede zijn niet toepasselijk op overtreding van art. 22 litt. *d*; het vee, dat in afzondering is gebragt wegens overtreding van art. 22 litt. *b*, wordt door den burgemeester uit die afzondering ontslagen, zoodra de vereischte vergunning hem is vertoond.

Art. 28. Voor de toepassing van dit reglement:

wordt verstaan door vee, hetgeen daartoe behoort volgens art. 42 der wet van den 20sten Julij 1870, (*Stbl. no.* 131);

worden onder rundvee ook begrepen de kalveren, de trekossen en in het algemeen al de dieren, die tot het geslacht der runderen behooren;

worden voor besmettelijke ziekten gehouden die, welke zijn vermeld in de algemeene maatregelen van inwendig bestuur, uitgevaardigd of uit te vaardigen krachtens art. 34 der wet van 20 Julij 1870, (*Stbl. no.* 131);

wordt met plaats van bestemming aangeduid de hoeve, erf, weide of stal in de gemeente waarheen het rundvee vervoerd wordt.

Art. 29 (*nieuw*). Wordt gelezen als art. 27 (*oud*).

Art. 30 (*nieuw*). Wordt gelezen als art. 28 (*oud*).

2°. dat het voorstaand besluit is goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 9 Augustus 1880, no. 3.

Gegeven te *Middelburg*, den 20sten Augustus 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) V. KARNEBEEK, *Voorzitter*.
(*Get.*) E. FOKKER, *Griffier*.

No. 269. Koninklijk-Besluit *van den 21sten Augustus* 1880, *houdende vaststelling der regelen omtrent de benoeming, enz. van burgergeneeskundigen tot reserve-officier van gezondheid bij de Landmagt.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz., enz.

Willende, in verband met het bepaalde bij de artt. 24 en 25 der wet van den 2den Augustus 1880 (*Staatsblad no.* 145), regelen stellen, zoowel omtrent de benoeming, als ten aanzien van de bezoldiging *in tijd van vrede*, van de reserve-officieren van gezondheid, bedoeld sub *c* van art 21 der genoemde wet;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 17den Augustus 1880, La. O27, Kabinet;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Voor eene benoeming tot reserve-officier van gezondheid volgens het bepaalde sub *c* van art. 21 der wet van den 2den Augustus 1880 (*Staatsblad no.* 145) komen, behoudens het bepaalde bij het volgende artikel, in aanmerking:

1°. burgergeneeskundigen, die bij 's Rijks Zeemagt, of bij de Landmagt hier te lande of in 's Rijks overzeesche bezittingen en koloniën, als officier van gezondheid hebben gediend, die dienst op eervolle wijze hebben verlaten, en tevens:

a. volgens de bestaande of later te stellen wettelijke bepalingen bevoegd zijn tot het uitoefenen van de geneeskundige praktijk in haren geheelen omvang;

b. niet ouder zijn dan 50 jaren;

2°. burgergeneeskundigen, die als reserve-officier van gezondheid, volgens het bepaalde van genoemd wetsartikel te Onzer beschikking zijn geweest, als zoodanig op eervolle wijze ontslagen en niet ouder zijn dan 50 jaren;

3°. andere burgergeneeskundigen, die de sub 1°, lett. *a*, bedoelde bevoegdheid bezitten en niet ouder zijn dan 40 jaren.

Art. 2. Voor de bij het voorgaande artikel bedoelde benoeming tot reserve-officier van gezondheid komen niet in aanmerking burgergeneeskundigen, die:

a. niet ten genoegen van Onzen Minister van Oorlog kunnen aantoonen, dat zij zijn, en steeds geweest zijn, van een goed zedelijk gedrag;

b. niet het bewijs kunnen overleggen, dat zij *Nederlander* zijn volgens de wet van 28 Julij 1850 (*Stb. no.* 44) en aan hunne verpligtingen jegens de militie hebben voldaan;

c. niet kunnen overleggen de bij art. 24 der bovengenoemde wet bedoelde verklaring, dat zij voor de militaire geneeskundige dienst hier te lande ligchamelijk geschikt zijn.

Art. 3. Alvorens tot reserve-officier van gezondheid te worden benoemd, moet de burgergeneeskundige eene gezegelde en geregistreerde verklaring overleggen, waarbij hij zich verbindt om, na zijne benoeming tot reserve-officier van gezondheid, gedurende *vijf* achtereenvolgende jaren als zoodanig te Onzer beschikking te blijven en, in handen van de door Onzen Minister van Oorlog aan te wijzen militaire autoriteit, den door Ons voorgeschreven of voor te schrijven militairen eed af te leggen, geldig tegen het tijdstip, waarop hij als *tijdelijk* officier van gezondheid volgens art. 28 der bovengenoemde wet in dienst wordt gesteld.

Art. 4. De burgergeneeskundigen, bedoeld sub 1° en 2° van art. 1 van dit besluit, kunnen in aanmerking komen voor eene benoeming tot reserve-officier van gezondheid der 1ste klasse; die, waarvan sprake is sub. 3° van gemeld artikel, komen slechts in aanmerking voor eene benoeming tot reserve-officier van gezondheid der 2de klasse.

Art. 5. De bezoldiging der reserve-officieren van gezondheid, die als zoodanig volgens dit besluit benoemd zijn, bedraagt:

Voor de reserve-officieren van gezondheid der 1ste klasse, *vier honderd gulden* (*f* 400) en voor de overigen *drie honderd gulden* (*f* 300) 's jaars.

Art. 6. De betaling der bij het vorige artikel bedoelde bezoldiging zal geschieden bij het einde van elke *drie* maanden.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 21sten Augustus 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 270. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 23sten Augustus* 1880, *no.* 83, *houdende regeling der belooning verbonden aan de betrekking van deurwaarder bij de directe belastingen te Oostburg.*

Volgens berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen enz. te *Middelburg* van 17 dezer, wordt de jaarlijksche belooning van het vacante deurwaardersdistrict *Oostburg*, na aftrek der kosten wegens reizen, drukwerk, enz., geraamd op *zes honderd vijftig gulden* (*f* 650).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 271. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 25sten Augustus* 1880, *no.* 6, *houdende concessie aan het bestuur van de Oost- en West-Eshamppolder, gemeente Loosduinen tot heffing van tol op den Leijweg in dien polder, met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 23 Augustus 1880, no. 43, afdeeling; Handel en Nijverheid.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van de Oost- en West-Eshamppolder gemeente Loosduinen, wordt voor den tijd van drie jaren, eindigende 1 September 1883, concessie verleend tot heffing van tolgelden op den Leijweg in genoemden polder, overeenkomstig een tarief bij dit besluit gevoegd.

Art 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuidholland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook voor den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 25sten Augustus 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Tarief *der tolregten te heffen op den Leijweg door het Bestuur van den Oost- en West-Eshamppolder.*

Voor elk los paard of muilezel . . . . *f* 0.02½
Voor elk los runderbeest of ezel . . . . " 0.01½

Voor elk kalf, schaap of varken.	ƒ 0.00½
Voor eene kudde schapen of varkens, sterker dan vijftig stuks, in eens.	ƒ 0.25
Voor elken bok, geit of hond, gespannen voor een voer- of rijtuig met twee wielen.	ƒ 0.01½
Voor elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met vier wielen	ƒ 0.02½
Voor rij- of voertuigen met twee wielen, mitsgaders sleden voor elk aangespannen paard, ezel, muilezel of runderbeest.	ƒ 0.04
Voor rij- of voertuigen met vier wielen voor als boven . .	ƒ 0.05
Wanneer twee of meerdere rij- of voertuigen aan elkander gekoppeld zijn, zal bovendien betaald worden voor ieder paar wielen.	ƒ 0.04
Voor diligences, postwagens en zoogenaamde gezelschaps-rijtuigen, ingerigt voor niet meer dan zes personen, voor elk paard	ƒ 0.05
Idem, voor meer dan zes doch niet meer dan negen personen.	ƒ 0.06½
Idem, voor meer dan negen doch niet meer dan twaalf personen.	ƒ 0.08
Idem, vóór meer dan twaalf persouen	ƒ 0.10

No. 272. Koninklijk-Besluit *van den 26sten Augustus* 1880, *no.* 8, *houdende inrigting van het Departement van Oorlog.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 23sten Augustus 1880, Litt. B[38], Kabinet;

Gezien Ons besluit van den 10den dezer, no. 14;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Ons besluit van 10 Maart jl., no. 15 (1), in dier voege te wijzigen en aan te vullen, dat, met ingang van 1 September e. k.,

1°, het Departement van Oorlog verdeeld is in *zeven* Afdeelingen en *een*, buiten die Afdeelingen staand, Bureau: Secretarie, Indices en archieven,

2°. als VIIe Afdeeling van het Departement gevormd wordt eene Afdeeling, welke den naam voert *„Militie en Schutterij"* en

3°. aan het hoofd van de Ie Afdeeling staat een Referendaris en aan dat van de VIIe Afdeeling een Referendaris of Hoofd-commies.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 26sten Augustus 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get*) REUTHER.

Ter uitvoering van dit Koninklijk-Besluit heeft de Minister van Oorlog bij resolutie van 31 Augustus 1880, Ie Afd. Secr. no. 78, goedgevonden, met ingang van 1 September 1880:

(1) Bijv. 1880, no. 101. *Red.*

A. In te trekken:
de beschikking van den Minister van 26 April 1880, Ie Afd., Secr., no. 86;

B. Te bepalen:
I. De beschikking van den Minister van Oorlog van 16 April 1880, Ie Afd., Secr., no. 73 (1), (*R. M.* 1880, II, bladz. 91), wordt gewijzigd als volgt:

In ARTIKEL 1 vallen weg:

a. de woorden „De Ie",

b. de woorden:

„EERSTE AFDEELING."

„SECRETARIAAT."

„1ste *Bureau.* — Regtskundige, algemeene en comptabiliteitszaken."

„2de *Bureau.* — Militie en schutterij."

In ARTIKEL 3 vallen weg:

a. de woorden:

„1ste *Bureau. — Regtskundige, algemeene en comptabiliteitszaken.*"

b. de woorden:

„*2de Bureau. — Militie en schutterij.*"

„Militiezaken in haren geheelen omvang. Schutterijzaken (enz. tot „en met „Certificaten van goed gedrag.")"

Aan het slot van ARTIKEL 3 wordt toegevoegd:

„*VIIe Afdeeling.*"

„*Militie en schutterij.*"

„Militiezaken in haren geheelen omvang. Schutterijzaken, met uit„zondering van de oefeningen. Weerbaarheidsvereenigingen. Maande„lijksche sterktestaat, model C. Stamboeken van onderofficieren en „manschappen. Paspoorten. Certificaten van goed gedrag. Agenda „der Afdeeling."

II. De STAAT DER ZAMENSTELLING VAN HET DEPARTEMENT VAN OORLOG, behoorende bij bovengemelde beschikking wordt gewijzigd in dier voege, dat hij, voor zooveel de Afdeeling *Secretariaat* betreft, luidt:

„*Eerste Afdeeling.*"

Secretariaat.

„Een Referendaris, Hoofd der Afdeeling; een commies of hoofd„commies; drie adjunct-commiesen of commiesen; een klerk of adjunct„commies; een klerk",
terwijl achter de vermelding der zamenstelling van de *Zesde Afdeeling* volgt:

„*Zevende Afdeeling.*"

„*Militie en schutterij.*"

„Een Referendaris of Hoofdcommies, Hoofd der Afdeeling; een kapitein of 1ste luitenant van de Infanterie; een adjunct-commies; een klerk of adjunct-commies; drie klerken."

(*Get.*) REUTHER.

---

(1) Bijv. 1880, no. 147. *Red.*

No. 273. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 26sten Augustus* 1880, *Posterijen no.* 65, *houdende bepalingen tot invoering van een nieuw reglement op de verzendingen van geld, door middel van postwissels, tusschen Nederland en Nederlandsch-Indië, met reglement.*

Onder toezending van een gedrukt exemplaar van het, onder dagteekening van 30 Julij 1880, vastgestelde nieuwe reglement op de verzendingen van geld door middel van postwissels tusschen Nederland en Nederlandsch-Indië, wordt de aandacht der ambtenaren inzonderheid op de navolgende punten gevestigd.

§ 1. De bepalingen vervat in de eerste afdeeling van voornoemd reglement zijn gegrond op eene *regtstreeksche* verzending van postwissels tusschen *Nederland* en *Nederlandsch-Indië*, zoodat de opzending der wissels aan het Hoofdbestuur en het gebruik van advieslijsten, in het verkeer tusschen *Nederland* en *Nederlandsch-Indië*, komt te vervallen.

§ 2. Het formulier no 201, voor de buitenlandsche postwissels, is mede voor die naar Indië te bezigen.

§ 3. De kantoren van storting vermelden op den staat no. 118* der Indische postwissels, behalve hetgeen het formulier aanwijst, den naam en de voornamen van den *afzender*, benevens diens woonplaats, alsmede het *volledig adres* van den persoon voor wien de wissel bestemd is.

Het eerste geschiedt in de kolom „Aanmerkingen", het andere in de 4de kolom van genoemden staat.

§ 4. De Indische postwissels zijn voor endossementen vastbaar.

De termijn gedurende welken zij, zonder voorafgaand visa, kunnen worden uitbetaald, is *zes maanden.*

Indien er onregelmatigheden in de ter uitbetaling aangeboden postwissels voorkomen, worden zij aan het *Algemeen Bureau der Postwissels* bij het Hoofdbestuur opgezonden.

§ 5. De kantoren van uitwisseling voorzien de naar Indië te verzenden postwissels, naar gelang van de gelegenheid waarmede de verzending geschiedt, met den afdruk van een der stempels, vermeld in art. 21 van het reglement van 31 Januarij 1879 (no. 1074 der Verzameling).

§ 6. Voorts houden de kantoren van uitwisseling, behalve dat zij het getal postwissels op het advies der brievenmaal vermelden, zeer naauwkeurig aanteekening van de postwissels, die zij in elke brievenmaal verzenden. Eene opgave daarvan, volgens model no. 73, wordt *telkens* aan het *Algemeen Bureau der Postwissels* gezonden.

§ 7. De postwissels uit *vreemde landen* naar Indië, waarvan de stukegewijze uitlevering aan de Nederlandsche Administratie geschiedt, worden door de kantoren van uitwisseling voortdurend naar 's *Gravenhage*, ter uitreiking aan het Algemeen Bureau der Postwissels, opgezonden.

§ 8. De bepalingen van het nieuwe reglement treden in werking, voor zooveel de verzendingen *uit Nederland* aangaat, met 1° *October* dezes jaars; en wat de verzendingen *uit Indië* betreft, met 1° *Januarij* 1881.

Vastgesteld 26 Augustus 1880, no. 65.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) BOOGAARD.

Bijlage.

Reglement *op de verzendingen van geld, door middel van postwissels, tusschen Nederland en Nederlandsch-Indië, ter uitvoering van het Koninklijk besluit van 13 Maart 1874, no. 17 (Nederlandsch Staatsblad no. 27; Indisch Staatsblad no. 153).*

I. *Postwisselverkeer tusschen Nederland en Indië.*

Art. 1. Uit *Nederland* naar *Indië*, en omgekeerd uit *Indië* naar *Nederland*, vindt eene overmaking van gelden door middel van postwissels plaats, door tusschenkomst van de kantoren der posterijen in *Nederland* en in *Indië*, die met de dienst der postwissels zijn belast.

Art. 2. Postwissels tot een hooger bedrag dan van *f* 150 zijn niet toegelaten.

Overmaking van meer dan *f* 150 in de acht dagen, in een of meer keeren, door denzelfden afzender aan denzelfden geadresseerde, is evenmin geoorloofd.

De afzender is verpligt zijn eigen geslachtsnaam en woonplaats en die van den geadresseerde, en ten minste de eerste letter van een der voornamen van beiden, in den postwissel in te vullen, of wel den naam en den zetel der firma of maatschappij, indien eene firma of maatschappij afzendster of geadresseerde is.

Art. 3. Het van den afzender te heffen regt op de postwissels uit Nederland naar Indië bedraagt *twintig cent*, en op die uit Indië naar Nederland *vijf en twintig cent*, voor elke tien gulden of gedeelte van tien gulden.

Voor zooveel de verzendingen uit Nederland naar Indië betreft, is de Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, en ten aanzien der verzendingen uit Indië naar Nederland, is de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, bevoegd het voormelde regt ten allen tijde te verhoogen of te verlagen.

De wederzijdsche postadministratiën deelen elke verandering in het bedrag van het regt aan elkander mede.

Art. 4. Van het regt in het vorig artikel vermeld, geschiedt, alleen voor zooveel de uitbetaalde postwissels betreft, eene verrekening tusschen de beide Administratiën, en wel in dier voege dat de Administratie, die de postwissels heeft afgegeven, aan de andere Administratie eene vergoeding uitkeert, ten bedrage van *één ten honderd* over de door deze laatste uitbetaalde sommen, te voldoen, overeenkomstig het bepaalde bij art. 13, op declaraties, ingerigt volgens het dáár vermelde model litt. E.

Art. 5. Indien buitengewone omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan de dienst der postwissels tusschen Nederland en Indië tijdelijk worden geschorst. De schorsing geschiedt op last van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, wat de verzendingen uit *Nederland*, en op last van den Gouverneur-Generaal, wat de verzendingen uit *Indië* betreft.

Art. 6. De postwissels, waarvoor door of van wege de afzenders in te vullen formulieren zijn te bezigen, overeenkomstig de modellen litt A en litt. B, bij dit reglement gevoegd, worden door de kantoren van storting regtstreeks aan de geadresseerden gezonden.

Die toezending geschiedt met de brievenmalen, welke overgebragt

worden door middel van de Nederlandsche, Fransche en Britsche stoomschepen, over Napels en Brindisi.

De kantoren van uitwisseling voorzien de postwissels, die door hen in de brievenmalen begrepen worden, naar gelang van de gelegenheid waarmede de verzending geschiedt, van een der stempelafdrukken, bedoeld bij art. 21 van het postreglement van 31 Januarij 1879. Zij vermelden hun aantal op het advies der brievenmaal en houden naauwkeurig aanteekening van de postwissels, die zij in elke brievenmaal verzenden en waarvan zij telkens eene opgave aan hunne Administratie doen toekomen.

Art. 7. De postwissels waarvan de uitbetaling niet heeft kunnen plaats vinden, op grond van:

1°. onjuiste, onvolledige of twijfelachtige aanwijzing van den naam of de woonplaats van den geadresseerde;

2°. verschillen of weglatingen, ten aanzien van namen of sommen;

3°. doorhalingen of overheenschrijvingen;

4°. het ontbreken van stempels of handteekeningen;

worden verbeterd door de zorg van de Administratie, die ze heeft uitgegeven.

Tot dat einde (en tevens ter verlenging van den termijn van geldigheid, volgens art. 9 hierna) worden die postwissels zoo spoedig mogelijk, door de Administratie van het land van bestemming aan de Administratie van het land van oorsprong teruggezonden.

Art. 8. De postwissels zijn, zoowel in Indië als in Nederland, voor endossement vatbaar.

Art. 9. De postwissels zijn gedurende *zes maanden* geldig, te rekenen van den dag hunner uitgifte.

Na dien tijd kunnen zij niet worden uitbetaald, dan nadat zij, op verzoek van de Administratie van het land van bestemming, voor een nieuw tijdvak van zes maanden zijn geviseerd, door de Administratie die ze heeft uitgegeven.

Art. 10. Postwissels, die in het ongereede of verloren zijn geraakt, worden op verzoek van den afzender of geadresseerde door duplicaten vervangen, uit te geven door de Administratie van het land van oorsprong.

Deze Administratie maakt echter ambtshalve duplicaten op van de postwissels, die gesloten waren in eene brievenmaal, welke hare bestemming niet bereikte, en wel zoodra het niet teregtkomen der brievenmaal op overtuigende wijze zal zijn gebleken.

De duplicaten worden met de eerste gelegenheid aan de geadresseerden verzonden, tensij, ingevolge art. 11, terugbetaling aan den afzender geschiedt.

Art. 11. Het bedrag van eenen postwissel kan aan den afzender worden terugbetaald, zoodra het de Administratie van het land van oorsprong op afdoende wijze zal zijn gebleken, dat de betaling aan den geadresseerde, om welke reden dan ook, niet heeft plaats gehad, of niet zal kunnen plaats hebben.

De terugbetaling vindt plaats òf op den oorspronkelijken postwissel òf, bij het ontbreken daarvan, op een duplicaat.

Er geschiedt in geen geval teruggave van het geheven regt.

Elk der beide Administratiën zal maandelijks eene bijzondere rekening opmaken, volgens het bij dit reglement gevoegde model litt. C., waarin de gedurende eene voorafgaande maand, door hare kantoren, voor

rekening der andere Administratie, uitbetaalde postwissels — voor zooveel daarvan vóór den 10den van elke volgende maand bij haar opgave is ontvangen — worden opgenomen.

In die rekening worden de wissels — elke maand alphabetisch gerangschikt naar de namen der kantoren van storting — in de orde hunner afgifte, in dier voege ingeschreven, dat die van oudere dagteekening aan die van jongere dagteekening voorgaan.

De Nederlandsche Administratie zendt hare rekening, om te worden onderzocht en goedgekeurd aan het Departement van Koloniën, vergezeld van de uitbetaalde en voor voldaan geteekende postwissels.

Deze postwissels worden, voor zoover zij niet door eene der beide Administratiën om bijzondere redenen mogten zijn opgevraagd, door gemeld Departement gedurende *vijf* jaren bewaard, alvorens vernietigd te kunnen worden. De goedgekeurde rekeningen — waarvan dat Departement een afschrift aan de Indische Administratie doet toekomen — worden aan de Nederlandsche Administratie teruggezonden.

Omgekeerd zendt de Indische Administratie hare rekening (doch zonder de uitbetaalde postwissels, die in Indië achterblijven), tot het voormelde einde, regtstreeks aan de Nederlandsche Administratie, die van de goedgekeurde rekeningen inzage aan het Departement van Koloniën geeft, bij de indiening van de in het volgende artikel vermelde driemaandelijksche rekeningen.

Art. 13. Na wederzijdsch onderzoek en goedkeuring der bovenvermelde rekeningen, wordt door de Nederlandsche Administratie in triplo opgemaakt en aan het Departement van Koloniën ingezonden, eene driemaandelijksche algemeene rekening met daarbij behoorende declaratie, volgens de hierbij gevoegde modellen litt. D en litt. E, aanwijzende de saldo's, die door de eene aan de andere Administratie verschuldigd zijn. De betaling van deze saldo's geschiedt uiterlijk binnen veertien dagen na het vaststellen der rekening.

Daarenboven heeft de eene Administratie, zoodra zij van de andere meer dan *f* 25000 heeft te vorderen, het regt om betaling bij voorschot te verlangen, tot een bedrag van drie vierden harer vordering. Aan dat verlangen wordt zoo spoedig mogelijk voldaan.

Verschillen in de rekeningen worden door middel van eene volgende vereffend.

Art. 14. Wanneer het bedrag van eenen postwissel binnen *vijf* jaar, gerekend van den dag zijner uitgifte, niet wordt ingevorderd, of niet aan den afzender wordt terugbetaald, komt het ten bate van het land alwaar de storting ter overmaking plaats vond.

II. *Postwisselverkeer tusschen Indië en vreemde landen, door tusschenkomst van de Nederlandsche Administratie.*

Art. 15. De gelegenheid tot verzending van gelden door middel van postwissels tusschen *Nederland* en *Indië* wordt tevens dienstbaar gemaakt aan een postwissel verkeer tusschen *Indië* en die vreemde landen, welke daartoe met de Nederlandsche Administratie bijzondere schikkingen hebben getroffen, en wel voorloopig: *België*, *Duitschland*, *Frankrijk* (met inbegrip van *Algerië*), *Groot-Brittannië*, *Italië*, *Luxemburg* en *Zwitserland*.

De bepaling van art. 2 van dit reglement, omtrent het bedrag dat de geldverzendingen in het verkeer met Nederland niet mogen overschrijden, is ook van toepassing op het postwisselverkeer met *België*,

Duitschland, Italië, Luxemburg en *Zwitserland*. Ten aanzien van *Groot-Brittannië* is het maximum bedrag, dat in acht dagen kan worden overgemaakt, bepaald op 10 p. st. voor de verzendingen UIT, en op *f* 120 voor de verzendingen NAAR *Indië*. Voor *Frankrijk* (met *Algerië*) is het maximum gesteld op fr. 300 voor de verzendingen UIT, en op *f* 150 voor de verzendingen NAAR *Indie*, doch geldt de bepaling dat dit maximum slechts ééns in de acht dagen, door één afzender aan denzelfden geadresseerde mag worden overgemaakt alleen voor de verzendingen UIT *Indië*, maar niet omgekeerd.

De over te maken sommen worden door de afzenders in Indië gestort in Nederlandsche munt. De herleiding, in de munt van het land van bestemming, geschiedt bij het kantoor van storting, volgens de door de Nederlandsche Administratie vastgestelde of nader vast te stellen herleidingstafelen.

Het regt, in Indië op de geldverzendingen naar vreemde landen te heffen, bedraagt *vijf en twintig cent* voor elke tien gulden of gedeelte van tien gulden.

Art. 16. Ter verrekening van het in 't vorig artikel vermelde regt wordt door de Indische aan de Nederlandsche Administratie vergoed *een en een vierde ten honderd*, over het bedrag der in Indië gestorte sommen.

Daarentegen wordt door de Nederlandsche aan de Indische Administratie *een half ten honderd* vergoed, over de sommen die in Indië zijn uit te betalen.

De voldoening dezer vergoedingen geschiedt driemaandelijks, nà de vaststelling van de in art. 21 hierna bedoelde kwartaalrekening, en op de in artt. 4 en 13 vermelde declaratie litt. E.

Art. 17. De opgaven die de beide Administratiën elkander met elke brievenmaal over Napels en Brindisi toezenden, wegens de stortingen in Indië voor vreemde landen, en omgekeerd in vreemde landen voor Indië, geschieden door middel van advieslijsten, volgens de modellen litt. F en litt. G hierachter.

Op die lijsten worden echter nimmer gelden gebragt die in verschillende maanden zijn gestort. Indien dus, bij het vertrek der brievenmaal, gelijktijdig stortingen voor postwissels over een afgeloopen en over een ingetreden maand zijn te adviseren, geschiedt zulks bij afzonderlijke advieslijsten.

Indien er bij het vertrek der brievenmaal geen stortingen te adviseren zijn, wordt eene met *Nihil* ingevulde advieslijst ingezonden.

De lijsten worden van een doorloopend volgnummer voorzien, 't welk *ieder jaar* met 1 begint.

De stortingen worden op de advieslijsten onder een doorloopend volgnommer ingeschreven, *elke maand* met 1 te beginnen.

Art. 18. De ontvangst van iedere lijst wordt van weerszijden telkens berigt, door middel van de eerste lijst die in de tegenovergestelde rigting wordt verzonden.

Indien eene lijst ontbreekt, wordt zij onmiddellijk opgevraagd en aan die aanvrage, zoodra mogelijk, door de toezending van een, als zoodanig gewaarmerkt, duplicaat der ontbrekende lijst gevolg gegeven.

Art. 19. Elke Administratie onderwerpt de lijsten, die zij van de andere ontvangt, aan een naauwkeurig onderzoek.

Wanneer er blijkbare misstellingen in voorkomen, worden zij verbeterd en wordt daarvan mededeeling gedaan aan de afzendende Admi-

nistratie, door middel van het berigt van ontvangst van de lijst, waarin de verbeteringen plaats hadden.

Indien de lijsten andere onregelmatigheden bevatten, wordt daaromtrent opheldering gevraagd aan de afzendende Administratie, welke die ophelderingen zoo spoedig mogelijk verstrekt.

Art. 20. Dadelijk na het ontvangen der lijst worden (behoudens de na te vermelden uitzonderingen) postwissels in de munt van het land van bestemming opgemaakt, ten behoeve van de personen en tot de bedragen, als op de lijst zijn aangewezen, waarna de verzending zoodra mogelijk aan de geadresseerden plaats vindt.

In geval van onregelmatigheden bij de laatste zinsnede van het vorig artikel bedoeld, wordt het opmaken der postwissels aangehouden tot dat de daaromtrent gevraagde ophelderingen zijn ontvangen.

Verder worden in Indië geen postwissels opgemaakt voor de geadviseerde stortingen uit *Frankrijk* (met inbegrip van *Algerië*). De postwissels van dáár worden door de nemers regtstreeks aan de geadresseerden in *Indië* toegezonden, maar kunnen niet worden uitbetaald vóór dat zij door de Indische Administratie aan het kantoor van bestemming zijn geadviseerd.

De Fransche postwissels, die in Indië zijn uitbetaald, worden niet aldaar bewaard, maar door de Indische aan de Nederlandsche Administratie, ter terugzending aan het Fransche postbestuur, overgemaakt.

Art. 21. Na afloop van ieder kwartaal wordt door de Nederlandsche Administratie opgemaakt en aan het Departement van Koloniën ingezonden, eene rekening in triplo, overeenkomstig model litt. H, hierachter, waarvoor de advieslijsten der respectivelijk in Indië en in vreemde landen gedane stortingen den grondslag uitmaken en die alzoo het saldo van de over en weder geadviseerde stortingen aanwijst.

De betaling van het saldo vindt plaats op de wijze als in art. 13 is vermeld.

Voor de verifieering der voormelde kwartaalrekening worden door de Indische Administratie geregeld aan het Departement van Koloniën ingezonden, maandelijksche aantooningen, ingerigt volgens model litt. I, bij dit reglement behoorende.

Art. 22. Elk der beide Administratiën bepaald den termijn, na verloop waarvan de door haar uit de advieslijsten opgemaakte en uitgegeven postwissels niet meer, zonder haar voorafgaand visum, kunnen worden uitbetaald.

De Fransche postwissels, bedoeld in art. 20, zijn echter *zes maanden* geldig, te rekenen van den dag der afgifte, en kunnen, wanneer die termijn verstreken is, slechts worden uitbetaald, nadat de dagteekening door de Fransche Administratie is geviseerd (1).

Art. 23. Postwissels, die in het ongereede of verloren zijn geraakt, worden, op verzoek van afzender of geadresseerde, door duplicaten, ten behoeve dezer laatsten, vervangen, te verstrekken door de Administratie die de wissels uit de advieslijsten heeft opgemaakt en uitgegeven; behoudens dat voor postwissels, afkomstig uit Frankrijk en Algerië, de duplicaten, dan wel autorisatiën van betaling, door de Fransche Administratie worden verschaft (1).

---

(1) Het verzoek daartoe wordt niet door de Indische Administratie regtstreeks, maar door tusschenkomst van de Nederlandsche aan de Fransche Administratie gedaan.

Art. 24. Het bedrag van eenen postwissel kan aan den afzender worden terugbetaald, wanneer het na onderzoek zal zijn gebleken, dat de uitbetaling niet heeft plaats gevonden.

De terugbetaalde sommen worden van het totaal der in art. 17 vermelde advieslijsten afgetrokken, en wel van de eerstvolgende, nadat de terugbetaling is geschied.

Art. 25. Van de niet, binnen den bij art. 14 vastgestelden termijn, ingevorderde of aan de afzenders terugbetaalde postwissels, zenden de Nederlandsche en Indische Administratiën elkander maandelijks eene opgave, overeenkomstig model litt. K. De daarin vermelde bedragen worden door de Administratie, die de wissels heeft geadviseerd, in haar credit gebragt, door ze van het totaal der eerstvolgende advieslijst af te trekken.

Indien over eene maand geene onuitbetaald gebleven bedragen te vermelden zijn, wordt eene met *Nihil* ingevulde opgave ingezonden.

III. *Algemeene bepalingen.*

Art. 26. De bepalingen van dit reglement — strekkende ter vervanging van dat van 27 Maart / 2 April 1874 — treden in werking, wat de verzendingen *naar Indië* betreft, den 1sten October 1880, en wat de verzendingen *uit Indië* aangaat, den 1sten Januarij 1881.

Art. 27. De brieven en stukken, ter uitvoering van dit reglement, worden, naar gelang ze voor de Nederlandsche of voor de Indische Administratie bestemd zijn, geadresseerd: „Aan het hoofdbestuur der Posterijen in *Nederland* (Algemeen Bureau der Postwissels), te *'s Gravenhage*;" en „Aan het Hoofdbureau van de Post- en Telegraafdienst in *Nederlandsch Indië*, (Dienst der Postwissels), te *Batavia*".

Aldus vastgesteld te *'s Gravenhage*, 30 Julij 1880.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.
De Minister van Koloniën,
(*Get.*) W. VAN GOLTSTEIN.

Nota. De in dit reglement vermelde modellen worden niet aan de Nederlandsche postkantoren medegedeeld.

No. 274. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den 27sten Augustus* 1880, *no.* 12*a*, 1e *afdeeling, houdende het door den Koning goedgekeurde reglement op het gebruik van en het vervoer over openbare wegen, met voertuigen die over ijzeren of stalen sporen bewogen worden.* (*Prov. blad no.* 42.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van den 20 Julij j.l., onder no. 3, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE GRONINGEN,

Gezien de voordragt van Gedeputeerde Staten van den 1 Julij 1880, no. 3, 1e afdeeling;

Hebben, onder Koninklijke goedkeuring, genomen het volgende besluit:

Art. 1. De bepalingen van het reglement op het toezigt der wegen in de provincie Groningen, vastgesteld den 9 December 1879 en goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 19 Maart 1880, no. 9 (1), (*Prov. blad. no.* 18), zijn niet van toepassing op rij- en voertuigen, die over ijzeren of stalen sporen bewogen worden.

Art. 2. Bij het naderen van rijtuigen van den paardenspoorweg moeten de bestuurders van wagens of andere rij- of voertuigen, tot de onderneming niet behoorende, het voor dezen aangelegd spoor verlaten en zoodanig uithalen, dat die rijtuigen zonder oponthoud en ongehinderd hunnen weg kunnen vervolgen, terwijl in geval de weg niet vrij is, de bestuurders van de rijtuigen van den paardenspoorweg gehouden zullen zijn hunne paarden stapvoets te laten gaan of zelfs stil te doen staan tot dat de weg vrij is.

Art. 3. De bestuurders, zoowel van de rijtuigen van den paardenspoorweg als die van andere wagens, rij- of voertuigen, moeten onmiddelijk gehoorzamen aan de bevelen der politie, strekkende om botsingen of andere door haar gevaarlijk geachte ontmoetingen te voorkomen.

Art. 4. Het is verboden op, bij of tusschen de spoorwegregels van den paardenspoorweg eenig voorwerp, dat het verkeer belemmeren kan of daaraan hinderlijk kan zijn, te plaatsen, te werpen of neder te leggen.

Art. 5. De overtredingen van de bepalingen van artt. 2, 3 en 4 worden, voor zooverre daartegen niet bij de wet of bij algemeene maatregelen van inwendig bestuur is voorzien, gestraft met eene boete van *f* 3.— tot *f* 10.—, met of zonder gevangenisstraf van één tot drie dagen.

Aldus vastgesteld te Groningen den 20 Julij 1880.

De Staten voornoemd:
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

En dat dit besluit is goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 17 dezer maand, no. 1.

Gegeven *te Groningen, den 27sten Augustus* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd:
(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

No. 275. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 29sten Augustus* 1880, *no.* 18, *houdende verlenging der concessie tot heffing van bruggelden aan de brug over de Ongelukkige Wijk, binnen de gemeente Zuidwolde.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 26 Augustus 1880, no. 49, Afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 4 November 1877, no. 8 (2).

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bij Ons genoemd besluit aan ROELOF ROBAARD verleende concessie tot heffing van bruggelden aan de brug over de Ongelukkige Wijk,

(1) Bijv. 1880, no. 123. *Red.*
(2) Bijv. 1877, no. 306.

binnen de gemeente Zuidwolde, overeenkomstig het tarief, gevoegd bij Ons meergenoemd besluit, met den tijd van drie jaren, eindigende 1 November 1883 te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 29sten Augustus 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 276. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 31*sten Augustus* 1880, *no.* 6, *houdende concessie aan het bestuur der gemeente Ootmarsum, tot heffing van tolgelden op de wegen, loopende van die gemeente naar Denekamp en naar de Pruissische grenzen, met tarieven.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 27 Augustus 1880, no. 56, Afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op Onze besluiten van 13 October 1874, no. 13 (1) en 27 October 1875, no. 18 (2).

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur der gemeente Ootmarsum wordt, tot 1 November 1888, concessie verleend tot heffing van tolgelden op de wegen, loopende van die gemeente naar Denekamp en naar de Pruissische grenzen, overeenkomstig de tarieven, vastgesteld door den Raad der gemeente Ootmarsum en gevoegd bij dit besluit.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van de wegen en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel, volgens de door hen deswegen te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 31sten Augustus 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1874. no. 320. *Red.*
(2) Bijv. 1875, no. 312.

Bijlage A.

Tarief *van tolregten, in te vorderen aan twee tolboomen, gevestigd op den weg van Ootmarsum naar Denekamp.*

Art. 1. Bij aankomst van den tolpaal of tolboom zal voor tol moeten worden betaald:

Voor elk los paard, of muilezel	*f* 0,05
〃 〃 runderbeest of ezel	- 0,01^{5}
〃 〃 kalf, schaap of varken.	- 0,01
〃 een kudde schapen of varkens, sterker dan vijftig stuks, in eens	- 0,50
Voor elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met twee wielen	- 0,01^{5}
Voor elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met vier wielen	- 0,03
Voor rijtuigen met twee wielen, mitsgaders sleden, voor elk aangespannen paard, muilezel, ezel of rundbeest. . . .	- 0,08
Voor rij- of voertuigen met vier wielen, voor als boven. .	- 0,10
Wanneer twee of meerdere rij- of voertuigen aan elkander gekoppeld zijn, zal bovendien betaald worden voor ieder paar wielen.	- 0,08
Voor de diligences of postwagens, ingerigt voor niet meer dan zes personen, voor elk paard	- 0,10
Voor idem, voor meer dan zes, doch niet meer dan negen personen, voor elk paard	- 0,12^{5}
Voor idem, voor meer dan negen, doch niet meer dan 12 personen, voor elk paard	- 0,15
Voor idem, voor meer dan twaalf personen, voor elk paard	- 0,17^{5}
〃 een beladen blokwagen of mallejan, voor elk paard. .	- 0,20
〃 zoodanig voertuig, ledig zijnde, voor elk paard. . .	- 0,10
〃 wagens of karren door andere voorwerpen of krachten dan de voornoemde in beweging gebragt, voor elk paar wielen	- 0,05

Voor de bijwagens behoorende tot eene diligence of postwagen zal even als voor de diligences of postwagens betaald worden, naarmate van het getal der plaatsen en der aangespannen paarden.

Bij het terugkeeren dier bijwagens, zal, indien zij ledig zijn, de gewone tol, waaraan de rijtuigen, geen diligence zijnde, zijn onderworpen, verschuldigd wezen.

Bij het berekenen van het aantal plaatsen op eene diligence, postwagen of bijwagen, zal de bok of voermansbank, wanneer die niet overdekt is, niet in aanmerking worden genomen.

Ook zullen niet in aanmerking worden genomen de plaatsen, welke bij gemis van zoodanigen bok door den voerman in de Cabriolet of voor in het rijtuig, alsmede door den conducteur worden bezeten.

Art. 2. Van de rij- of voertuigen en dieren, welke uitsluitend beladen zijn met veldvruchten zal op gewone marktdagen de halve tol worden betaald, wordende hiermede bedoeld de gewone hoornmarkten te Almelo, hetwelk echter alleen van toepassing zal zijn voor de voertuigen, die de beide tolhekken moeten passeeren.

Van de tol zijn vrijgesteld:

a. De paarden en rijtuigen, behoorende tot 's Konings huis en die

der Prinsen en Princessen van hetzelve, zoomede op reis de paarden der personen welke het gevolg des Konings, der Koningin en de Prinsen en Princessen uitmaken.

b. De paarden en rijtuigen van renboden in 's Konings dienst en op reis zijnde.

c. De paarden en rijtuigen uitsluitend gebruikt wordende tot de brievenposterij, wanneer in het rijtuig behalve de conducteur of postillon geen of slechts één reiziger is.

d. De paarden en rijtuigen, niet anders vervoerende dan materialen ten gebruike van den weg, vergezeld van een vrijbillet door het bestuur van den weg afgegeven.

e. De paarden der Koninklijke Marechaussée, zoomede van militairen in dienst, zoo ook de wagens en voertuigen behoorende aan den Staat of aan de Nationale legercorpsen, en welke voorzien zijn van het, door het Departement van Oorlog, vastgestelde distinctief teeken, zoo ook de paarden en rijtuigen van die personen, welke met het toezigt over den weg belast, dezen in gezegde betrekking passeeren.

f. De onaangespannen, ongezadelde en onbeslagene veulens, zoolang dezelve nog geene snijtanden hebben.

g. De voer- of rijtuigen en beesten, niets anders vervoerende dan bouwmaterialen, landbouw- of zuivelgereedschappen of werktuigen voor den opbouw of de herstelling of ten dienste van hoeven, molens of fabrieken, gelegen op binnen een afstand van twee en een halve mijl van den tolpaal of tolboom.

h. De karren of wagens en de beesten uitsluitend mest of asch, heideplaggen of heideschalen, roet of mergel vervoerende of ledig zijnde die gaande halen, zullende in dit laatste geval de tol voor de heenreis betaald, doch naderhand met die specie geladen terugkeerende, teruggegeven worden, mits de terugkomst op denzelfden dag plaats heeft.

i. De paarden en het vee ter weide gedreven wordende of van daar terugkeerende om gestald te worden.

k. De karren, wagens en dieren van landbouwers, welke hunne eigene geteelde voortbrengselen of veld of akkerbouw vervoeren en brengen naar hunne eigene of gehuurde gebouwen of gronden.

l. De losse, ongezadelde paarden zonder hoofdstel welke om beslagen te worden naar eenen hoefstal te Ootmarsum of te Denekamp en van daar na het beslaan teruggeleid worden, zullende de tol voor de heenreis betaald, doch naderhand bij het terugkeeren mits, zulks geschiede op denzelfden dag teruggegeven worden.

m. De paarden en rijtuigen van ambtenaren van den waterstaat, die, in dienst zijnde, van die wegen gebruik moeten maken.

n. De paarden en rijtuigen van rijksveldwachters, in dienst zijnde en de door hen geleid wordende transporten.

Bijlage B.

Tarief *van de tolgelden, in te vorderen aan den tolboom, gevestigd op den weg van Ootmarsum naar de Pruissische grenzen.*

Art. 1. Bij aankomst van den tolpaal of tolboom zal voor tol moeten worden betaald:

Voor elk paard of muilezel	*f* 0,05
" " runderbeest of ezel	– 0,01⁵,

Voor elk kalf, schaap of varken	ƒ 0,01
„ een kudde schapen of varkens sterker dan vijftig stuks in eens	- 0,50
Voor elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met twee wielen	- 0,01^{5}
Voor elken geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met vier wielen	- 0,03
Voor rijtuigen met twee wielen, mitsgaders sleden voor elk aangespannen paard, muilezel of rundbeest	„ 0,08
Voor rij- of voertuigen met vier wielen, voor als boven.	„ 0,10
Wanneer twee of meerdere rij- of voertuigen aan elkander gekoppeld zijn, zal bovendien betaald worden voor ieder paar wielen	- 0,08
Voor de Diligences of Postwagens, ingerigt voor niet meer dan zes personen, voor elk paard	- 0,10
Voor idem, voor meer dan zes, doch niet meer dan negen personen, voor elk paard	- 0,12^{5}
Voor idem, voor meer dan negen, doch niet meer dan 12 personen, voor elk paard	- 0,15
Voor idem, voor meer dan twaalf personen, voor elk paard.	- 0,17^{5}
Voor een beladen blokwagen of mallejan, voor elk paard	- 0,20
Voor zoodanig voertuig ledig zijnde, elk paard.	- 0,10
Voor wagens of karren door andere voorwerpen of krachten dan de voornoemde in beweging gebragt, voor elk paar wielen.	- 0,05

Voor de bijwagens behoorende tot eene Diligence of postwagen zal éven als voor de Diligences of postwagens betaald worden, naar mate van het getal der plaatsen en der aangespannen paarden.

Bij het terugkeeren dier bijwagens, zal, indien zij ledig zijn, de gewone tol, waarvan de rijtuigen geen Diligences zijnde, zijn onderworpen, verschuldigd wezen.

Bij het berekenen van het aantal plaatsen op eene Diligence, postwagen of bijwagen, zal de bok of voermansbank, wanneer die niet overdekt is, niet in aanmerking worden genomen.

Ook zullen niet in aanmerking worden genomen de plaatsen, welke bij gemis van zoodanigen bok door een voerman in de Cabriolet of voor in het rijtuig, alsmede door den Conducteur worden bezeten.

Art. 2. Van de tol zijn vrij:

a. De paarden en rijtuigen behoorende tot 's Konings huis en die der Princen en Princessen van hetzelve, zoomede op reis de paarden en rijtuigen der personen, welke het gevolg des Konings, der Koningin of der Princen en Princessen uitmaken.

b. De paarden en rijtuigen van renboden in 's Konings dienst en op reis zijnde

c. De paarden en rijtuigen uitsluitend gebruikt wordende tot de brievenposterij, wanneer in het rijtuig behalve de conducteur en postillon geen of slechts een reiziger zit.

d. De paarden en rijtuigen niet anders vervoerende dan materialen ten gebruike van den weg, vergezeld van een vrijbillet door het bestuur van den weg afgegeven.

e. De paarden der Koninklijke Marechaussée, alsmede die van militairen in uniform, zoo ook de wagens en voertuigen behoorende aan den Staat of aan de Nationale legerkorpsen, en welke voorzien zijn

van het door het Departement van Oorlog, vastgestelde distinctief teeken, zoo ook de paarden en rijtuigen voor die personen, welke met het toezigt over den weg belast dezen in gezegde betrekking passeren.

f. De onaangespannen, ongezadelde en onbeslagen veulens, zoolang dezelve nog geene snijtanden hebben.

g. De paarden en het vee ter weide gedreven wordende of van daar stalwaarts keerende.

h. De paarden en rijtuigen van ambtenaren van den waterstaat, die in dienst zijnde, van die wegen gebruik moeten maken.

i. De paarden en rijtuigen van rijksveldwachters, in dienst zijnde en de door hen geleid wordende transporten.

Art. 3. Degene wier paarden en rijtuigen dikwerf den weg berijden, zullen den tol kunnen uitkoopen naarmate van den afstand die gewoonlijk door hen moet afgelegd en de menigvuldigheid der gewone reizen. Deze uitkooping zal telkens voor niet langer dan een jaar worden aangegaan.

No. 277. KONINKLIJK-BESLUIT, *van den 31sten Augustus* 1880, *no.* 7, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tolgelden op den straatweg tusschen de Poelbrug te Leiden en den straatweg van 's Gravenhage naar Haarlem.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van den 28 Augustus 1880, No. La. G., Afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 20 April, 1868, no. 48, (1)

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan WOUTER BEIJER, wordt op nieuw vergunning verleend tot heffing van tolgelden op den straatweg tusschen Poelbrug te Leiden en den straatweg van 's Gravenhage naar Haarlem, tot één September 1881, overeenkomstig het tarief en de bepalingen vastgesteld bij Ons bovenaangehaald besluit.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze Concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuidholland volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

---

(1) Bijv. 1868, no. 127. *Red.*

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 31*sten Augustus* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 278. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 31*sten Augustus* 1880, *no.* 12, *houdende vrijstelling van briefport voor de ambtelijke briefwisseling tusschen de commissarissen van politie ter eene, en de burgemeesters, ter andere zijde.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gelet op art. 1 van Ons besluit van 7 November 1876 (*Stbl.*-*no.* 192) ter uitvoering van art. 38 der wet op de brievenposterij, van 12 April 1850 (*Stbl. no.* 15), gewijzigd bij art. 31 der wet van 22 Julij 1870 (*Stbl. no.* 138);

Gezien het rapport van Onzen Minister van Waterstaat Handel en Nijverheid, van 28 Augustus 1880, no. 61, afd. Posterijen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Vrijstelling van briefport te verleenen voor de ambtelijke briefwisseling, welke gevoerd wordt tusschen de commissarissen van politie, ter eene, en de burgemeesters, ter andere zijde.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Justitie.

's Gravenhage, den 31*sten Augustus* 1880, *no.* 12.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 279. CIRCULAIRE *van den* Minister van Justitie, *van den* 31*sten Augustus* 1880, *4de afd.*, *no.* 116, *houdende intrekking der bepaling dat aan besmettelijke ziekten lijdende mannelijke gevangenen ter verpleging kunnen worden opgenomen in de militaire siekeninrigtingen.*

's Gravenhage, den 31*sten Augustus* 1880.

Door den Minister van Oorlog is mij medegedeeld dat de bepaling van het Koninklijk besluit van 22 October 1871, no. 24 (1), „dat aan besmettelijke ziekten lijdende mannelijke gevangenen ter verpleging kunnen worden opgenomen in de militaire ziekeninrigtingen", bij eene nieuwe regeling, betrekkelijk het verplegen van zieke militairen in- en het beheer over militaire zieken-inrigtingen, niet is kunnen worden bestendigd.

Ik heb de eer dit ter kennis te brengen van de besturen der strafgevangenissen, huizen van verzekering en huizen van arrest, met op-

(1) Bijv. 1871, no. 281. *Red.*

merking dat derhalve de circulaires van 9 November 1871, n°. 83, (1) en 19 Februarij 1874, n°. 148 (*Vers. nos.* 313 en 354) als vervallen moeten worden beschouwd.

De Minister van Justitie,
(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 280. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 31*sten Augustus* 1880, *Posterijen no.* 64, *houdende Briefkaarten met betaald antwoord in het verkeer met Oostenrijk–Hongarije; Nederlandsche en Belgische kantoren in het grensrayon; Aanvulling van de lijst vermeld in art. IV van het reglement van Parijs.*

Art. 1. In het verkeer met Oostenrijk–Hongarije kan, te rekenen van 1 October 1880, mede gebruik worden gemaakt van briefkaarten met betaald antwoord. Art. 12 der Verzameling no. 1073 is alzoo dienovereenkomstig aan te vullen.

Art. 2. Er zijn nieuwe Belgische kantoren gevestigd te *Bassevelde*, *Landscauter*, *Lisseweghe*, *Moortseele* en *Tilleur*, welke binnen den kring van 30 kilometers zijn gelegen met opzigt tot de navolgende Nederlandsche kantoren, te weten:

Bassevelde met Aardenburg, Arnemuiden, Axel, Biervliet, Borssele, Breskens, Ellewoutsdijk, 's Gravenpolder, Groede, 's Heerenhoek, Heinkenszand, Hengstdijk, Hoedekenskerke, Hoek, Hontenisse, Hoofdplaat, Hulst, St. Jansteen, Kadzand, Koudekerke, Koewacht, Kuitaart, Middelburg, ter Neuzen, Nieuwdorp, Nieuw en St. Joostland, Nieuwvliet, Nisse, Oostburg, Oost–Souburg, Oudelande, Overslag, Ovezande, Philippine, Retranchement, Sas van Gent, Schoondijke, Sluis, Stoppeldijk, Vlissingen, Walsoorde, Waterlandkerkje, Westdorpe, Yzendijke, Zaamslag, Zuiddorpe en Zuidzande;

Landscauter met Overslag, Sas van Gent, Westdorpe en Zuiddorpe;

Lisseweghe met Aardenburg, Breskens, Groede, Kadzand, Nieuwvliet, Oostburg, Retranchement, Schoondijke, Sluis, Waterlandkerkje, Yzendijke, Zoutelande en Zuidzande;

Moortseele met Overslag, Sas van Gent en Westdorpe;

Tilleur met Eysden, Gronsveld en Maastricht.

Het bij no. 1110 der Verzameling medegedeelde grensrayon van de Belgische kantoren *Haesdonck* en *Schooten* wordt gewijzigd als volgt:

Haesdonck met Axel, Bath, Graauw, Hengstdijk, Hoogerheide, Hontenisse, Huibergen, Hulst, St. Jansteen, Kauter, Koewacht, Krabbendijke, Kuitaart, Ossendrecht, Overslag, Putten, Rilland, Stoppeldijk, Waarde, Walsoorde, Westdorpe, Zaamslag en Zuiddorpe;

Schooten met Bath, Bergen op Zoom, Graauw, Hoogerheide, Huibergen, Hulst, St. Jansteen, Kauter, Ossendrecht, Putten, Rilland, Rosendaal, Rucphen, Rijsbergen, Wouw en Zundert.

Het grensrayon van het Nederlandsche hulpkantoor *Rucphen* bestaat uit de Belgische kantoren: Brasschaet, Brecht, Calmpthout, Cappellen, Doel, Eeckeren, Esschen, Hoogstraeten, Lillo, Oostmalle, Schooten, Stabroeck en Wuestwezel.

---

(1) Bijv. 1871, no. 281. *Red.*

Art. 2. De lijst der met de frankenmunt overeenkomende waarden in andere munten, voorkomende in art. IV van het reglement op het postverdrag van Parijs van 1 Junij 1878, (*Vers. no.* 1078), wordt aangevuld als volgt:

LANDEN.	25 centimes.	10 centimes.	5 centimes.
De Goudkust en de Falkland-eilanden.	2½ pence.	1 penny.	½ penny.

Vastgesteld 31 Augustus 1880, no. 64.
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 281. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, *van den 1sten September* 1880, *no.* 15*a*, *houdende het door den Koning goedgekeurde bijzonder reglement van bestuur voor den Rietwijkeroorderpolder.* (*Prov. blad no.* 40.)

GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND,
doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 13 Julij 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

Bijzonder Reglement *van bestuur voor den Rietwijkeroorderpolder.*

Art. 1. De polder is begrensd als volgt:
ten westen loopt de grens langs de buitenzijde der kade langs de Ringvaart van den Haarlemmermeerpolder;
ten noorden langs de buitenzijde der kade langs het Nieuwe Meer;
ten oosten langs de buitenzijde van de Bleekerskade, tot aan de Katsenbrug, en vervolgens langs de buitenzijde der kade genaamd de Landscheiding, tot aan den Toverpoel;
en ten zuiden, van de Landscheiding af, westwaarts langs den Toverpoel en vervolgens langs den zuidelijken teen van de Schipholkade, tot bij de Ringvaart van den Haarlemmermeerpolder.
De Katsenbrug behoort tot het gebied van den polder.

Art. 2. Het bestuur wordt uitgeoefend door drie Poldermeesters van welke één Voorzitter, te zamen uitmakende het collegie van dagelijksch bestuur, en vier Hoofdingelanden.
De betrekkingen van Secretaris en van Penningmeester worden door één persoon waargenomen.

Art. 3. Het bestuur van den Rietwijkeroorderpolder is tevens belast met het bestuur der verveening, bedijking, wederdroogmaking en verkaveling van dien polder, overeenkomstig de daarvoor door den Koning verleende vergunning en het daarbij goedgekeurde reglement.
Het waakt voor de nakoming van de verpligtingen, die bij dat reglement aan de ingelanden der veenderij zijn opgelegd.

Art. 4. Het grondbezit, overeenkomstig art. 6 van het algemeen reglement voor de verkiesbaarheid tot lid van het bestuur vereischt, wordt bepaald op twee hectaren.

Art. 5. De Voorzitter en de overige Poldermeesters worden benoemd door stemgeregtigde ingelanden.

Art. 6. De Voorzitter en de overige Poldermeesters en de Secretaris-Penningmeester worden benoemd voor den tijd van drie jaar.

Hoofdingelanden worden gekozen voor den tijd van vier jaar.

Telken jare treden een der leden van het collegie van dagelijksch bestuur en een der Hoofdingelanden af. De gewone dag van aftreding is de eerste Maandag in April.

Art. 7. De Voorzitter geniet eene jaarlijksch bezoldiging van *f* 75.—

Ieder der overige Poldermeesters . . . . – 25.—

De Secretaris-Penningmeester. . . . . – 250.—

Ieder Hoofdingeland geniet, voer elke vergadering die hij bijwoont, een presentiegeld van . . . . – 1.—

Het maximum der huishoudelijke kosten die in rekening zullen worden geleden, wordt bepaald op . . . . . . – 100.—

Het maximum der bureau- en schrijfbehoeften voor den Secretaris-Penningmeester. . . . . – 100.—

Dit arikel houdt op van kracht te zijn, zoodra de verveening, bedijking, wederdroogmaking en verkaveling des polders is ten einde gebragt.

Art. 8. Het grondbezit voor de stemgeregtigdheid vereischt, wordt bepaald op één hectare, zullende hij die meer dan vijf, doch niet meer dan tien hectaren heeft, *twee* stemmen; die meer dan tien, doch niet meer dan twintig hectaren heeft, *drie* stemmen; die meer dan twintig, doch niet meer dan dertig hectaren heeft, *vier* stemmen; die meer dan dertig doch niet meer dan veertig hectaren heeft, *vijf* stemmen, en die meer dan veertig hectaren heeft *zes* stemmen hebben.

Art. 9. De Voorzitter legt den eed, bij art. 51 van het algemeen reglement voorgeschreven, af in handen van den Poldermeester, benoemd om hem bij verhindering of onstentenis te vervangen.

De overige Poldermeesters leggen dien af in handen van den Voorzitter.

De eedsaflegging heeft plaats in eene vergadering van Poldermeesters.

Art. 10. De leden van het collegie van dagelijksch bestuur hebben in de vergadering van Hoofdingelanden gelijke stem als deze omtrent alle onderwerpen, uitgezonderd de rekening en verantwoording.

Art. 11. Het collegie van dagelijksch bestuur vergadert in den regel vier malen 's jaars.

Art. 12. De omslag voor de polderlasten geschiedt bunder-bundersgelijk.

Art. 13. Al het water dat niet aan den polder toebehoort, wordt naar denzelfden maatstaf als het land aangeslagen.

Art. 14. Voor de heffing van de omslagen tot vorming van de waarborg- en de droogmakerijfondsen, wordt door het collegie van dagelijksch bestuur, vóór den ofloop van het tweede jaar der verveening, eene algemeene lijst opgemaakt en vervolgens overeenkomstig den legger bijgehouden.

Jaarlijks wordt afzonderlijk opgemaakt het kohier der omslagen van het voor elk perceel in dat jaar, volgens de bepalingen van het reglement voor de verveening verschuldigd gedeelte van den vollen omslag.

Art. 15. Ter voldoening van art. 169 van het reglenment voor het Hoogheemraadschap van Rijnland is het bestuur verpligt, aan Dijkgraaf en Hoogheemraden vóór of op den 1sten April van elk jaar in te zenden:

a. de door het bestuur vastgestelde begrooting, met de daarbij behoorende kohieren van omslag;

b. de rekening van het vorig dienstjaar met de daarbij behoorende bescheiden.

De inzending van Gedeputeerde Staten van een afschrift der rekening met de ingekomen schriftelijke bezwaren, bij art. 113 van het algemeen reglement voorgeschreven, geschiedt zoodra die rekening volgens art. 169 van het Reglement van Rijnland geacht wordt door Dijkgraaf en Hoogheemraden te zijn goedgekeurd.

Slotbepalingen.

1. Dit reglement treedt in werking veertien dagen na de afkondiging in het Provinciaal Blad. Te gelijk houdt op van kracht te zijn het bijzonder reglement van bestuur voor den Rietwijkeroorderpolder, vastgesteld bij besluit der Staten van Noordholland van 12 Julij 1859, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 5 Augustus 1859 no. 58, Provinciaal Blad van dat jaar no. 66 (1).

Intusschen blijft voor den polder in werking het algemeen reglement van bestuur voor de waterschappen in *Noordholland*, door de Staten dier provincie vastgesteld bij besluit van 19 Julij 1854, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 4 Augustus 1854 no. 70, Provinciaal Blad van dat jaar no. 80 (2).

2. Het tegenwoordig bestuur en de beambten van den polder blijven in betrekking, totdat zij volgens dit reglement zijn vervangen.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Noordholland*, bij besluit van 13 Julij 1880 no. XXIX.

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 23 Augustus 1880, no. 10.

Gegeven te *Haarlem*, den 1sten September 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

No. 282. Besluit *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, *van den* 1*sten September* 1880, *no.* 15*b*, *houdende het door den Koning goedgekeurde bijzonder reglement van bestuur voor den Overdiemerpolder.* (*Pr. bl. no.* 41).

GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORDHOLLAND,
doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 13 Julij 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

Bijzonder Reglement *van bestuur voor den Overdiemerpolder.*

Art. 1. De polder is begrensd:
ten noordwesten en ten noorden door den Diem;
ten noordoosten door de Kleisloot langs den Zeedijk;
ten oosten door de banscheiding-sloot op de grens tusschen Muiden en Diemen, en
ten zuiden door de trekvaart van Muiden op Amsterdam.

Art. 2. Het bestuur bestaat uit drie leden, waarvan een Voorzitter.
Er is geen collegie van Hoofdingelanden.

---

(1) Bijv. 1859, no. 194. *Red.*
(2) Bijv. 1854, ed. d'Engelbronner, p. 547, and. ed. XLII, 247.

De betrekkingen van Secretaris en van Penningmeester worden door één persoon waargenomen.

Art. 3. Het grondbezit, overeenkomstig art. 6 van het algemeen reglement voor de verkiesbaarheid tot lid van het bestuur vereischt, wordt bepaald op vijf hectaren.

Art. 4. De Voorzitter en de overige leden van het bestuur worden gekozen door stemgeregtigde ingelanden, voor den tijd van drie jaar. Telken jare treedt een hunner af.

De Secretaris-Penningmeester wordt mede voor drie jaar benoemd.

De gewone dag van aftreding is de laatste December.

Art. 5. De Voorzitter geniet eene jaarlijksche bezoldiging van	ƒ 15.—
Ieder der overige leden van het bestuur	- 10.—
De Secretaris-Penningmeester	- 20.—
Het maximum der huishoudelijke kosten die in rekening zullen worden geleden, wordt bepaald op	- 15.—
Het maximum der bureau- en schrijfbehoeften van den Secretaris-Penningmeester op	- 10.—

Art. 6. Het grondbezit voor de stemgeregtigdheid vereischt, wordt bepaald op één hectare, zullende hij die meer dan 10, doch niet meer dan 20 hectaren heeft, *twee* stemmen; die meer dan 20, doch niet meer dan 30 hectaren heeft, *drie* stemmen, en die meer dan 30 hectaren heeft, vier stemmen hebben.

Art. 7. De Voorzitter legt den eed, bij art. 51 van het algemeen reglement voorgeschreven, af in handen van het lid van het bestuur, benoemd om hem bij verhindering of ontstentenis te vervangen.

De overige leden van het bestuur leggen dien af in handen van den Voorzitter.

De eedsaflegging heeft plaats in eene vergadering van het bestuur.

Art. 8. Het bestuur vergadert in den regel eens in de drie maanden.

Art. 9. De geheel polderkade, met uitzondering van het gedeelte dat in onderhoud is bij de militaire genie, wordt door het bestuur onderhouden:

De landen thans in de polderkade verhoefslaagd, en die behoorende tot den Diemerdammerpolder, worden boven hun aandeel in de polderlasten, overeenkomstig het volgende artikel, belast met eene jaarlijksche uitkeering van ƒ 200.—, ten behoeve van den polder om te slaan in evenredigheid van het gemiddeld bedrag der kosten van onderhoud gedurende de vijf laatste jaren, van het gedeelte der kade, waarmede elk perceel is belast.

Van het aandeel door elk perceel alzoo in deze bijdrage te betalen, wordt binnen een jaar na het in werking treden van dit reglement een legger opgemaakt, waarop toepasselijk zijn de bepalingen van art. 101 van het algemeen reglement.

De verpligting tot deze bijdrage kan, voor elk perceel afzonderlijk worden afgekocht tegen den penning twintig.

Art. 10. De omslag voor de polderlasten geschiedt bunder-bundersgelijk.

Art. 11. Al het water dat niet aan den polder toebehoort, wordt naar denzelfden maatstaf als het land aangeslagen.

Slotbepalingen.

1. Dit reglement treedt in werking veertien dagen na de afkondiging in het Provinciaal Blad. Te gelijk treedt voor dezen polder in

werking het algemeen reglement van bestuur voor de waterschappen in *Noordholland*, door de Staten dier provincie vastgesteld bij besluit van 19 Julij 1854, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 4 Augustus 1854, no. 70, Provinciaal Blad van dat jaar no. 80 (1).

2. Binnen vier maanden na het in werking treden heeft de eerste verkiezing van het bestuur plaats.

Binnen twee maanden na deze verkiezing benoemt het bestuur eenen Secretaris-Penningmeester.

3. Het tegenwoordig bestuur en de beambten van den School- en Hopmans- of Overdiemerpolder blijven als bestuur en als beambten van dezen polder in betrekking, totdat zij volgens dit reglement zijn vervangen.

4. Het bestuur bepaalt, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, of, en, zoo ja, welke vergoeding zal worden toegekend aan de leden van het bestuur en de beambten, die door de invoering van dit reglement verlies lijden van emolumenten of vermindering van bezoldiging.

Het onderhoud van de polderkade zal met 1 Januarij 1882 op het bestuur overgaan.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Noordholland*, bij besluit van 13 Julij 1880, no. XXVIII.

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 23 Augustus 1880, no. 10.

Gegeven te *Haarlem*, den 1sten September 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

No. 283. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 2den September* 1880, *no.* 41, *houdende vaststelling van zes kantoren der directe belastingen te Amsterdam en indeeling van het zesde kantoor in de eerste klasse.*

Bij Zijner Majesteits besluit van 28 Augustus 1880, no. 11, is met ingang op 1 *October* 1880, het aantal ontvangkantoren der directe belastingen te *Amsterdam* vastgesteld op *zes* en het nieuw ingestelde *zesde* kantoor ingedeeld onder de contrôle der directe belastingen (1*ste Afd.*) aldaar.

Voorts is bepaald dat aan elk dier kantoren is verbonden een vast tractement van *f* 4500 's jaars, onverminderd het genot van de zes cent voor ieder patentpligtige toegekend tot goedmaking der kosten van beschrijving en van eene jaarlijksche vergoeding wegens bureaukosten van *f* 2500, welke laatste som echter tot op *f* 2100 's jaars zal worden verminderd, indien kosteloos kantoorlokalen ten gebruike worden verstrekt.

In verband met de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209), wordt het *zesde* kantoor der directe belastingen te *Amsterdam* gerangschikt in de *eerste* klasse, terwijl de vijf overige kantoren in die klasse gerangschikt blijven.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

(1) Bijv. 1854, ed. d'ENGELBR., p. 547, and. ed. XLII. p. 347. *Red.*

No. 284. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Utrecht, *van den 2den September* 1880, *no.* 17*a*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijsiging in het Bijzonder-Reglement voor het Waterschap „Botshol."* (*Prov. blad no.* 78.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN UTRECHT,

Doen te weten, dat door de Staten dier Provincie, in hunne vergadering van 13 Julij 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Gelet op het vastgesteld Bijzonder-Reglement voor het Waterschap *Groot-Mijdrecht;*

Gelet op art. 1 van het Bijzonder-Reglement voor het Waterschap *Botshol* (*Prov. blad van* 1868, *no.* 23) (1);

Overwegende, dat bij art. 1 van het Bijzonder-Reglement voor het Waterschap *Groot-Mijdrecht*, de *Botsholsche dwarskade* binnen de grenzen van dat Waterschap is gebragt, en hieruit voorvloeit, dat de grensomschrijving, voorkomende in art. 1 van het Bijzonder-Reglement voor het Waterschap *Botshol*, moet gewijzigd worden;

Gelet op de artt. 192 der Grondwet en 138 der Provinciale wet;

Hebben besloten:

Art. 1. van het Bijzonder-Reglement voor het Waterschap *Botshol* (*Prov. blad van* 1868, *no.* 23) wordt gelezen als volgt:

Art. 1 (Art. 3 A. R.) Het Waterschap *Botshol* is bepaald door de navolgende grenzen:

Van het punt, alwaar de oostelijke teen van de *Botsholsche dwarskade* zich aansluit aan de kade langs *de Waver*, loopt de grens eerst noordoostwaarts en later oost- en zuidoostwaarts langs den buitenteen van de kade, langs *de Waver* en langs *de Winkel* tot aan den oostelijken teen van de kade, dienende tot afscheiding van dit Waterschap van het Waterschap *Nellestein;* van daar in eene zuidelijke rigting langs den oostelijken teen van die kade tot aan den noordelijken teen van de *Botsholsche dwarskade*, en vervolgens eerst westwaarts en daarna noordwaarts langs den noordelijken en daarna oostelijken teen van de *Botsholsche dwarskade* tot aan *de Waver*, zich aansluitende aan eerstgenoemd punt.

Met den buitenteen der kade wordt bedoeld de uiterste lijn, waartoe het buitentalud der kade zich, overeenkomstig de vereischte afmetingen en de behoefte der waterkeering, op den bodem van het buitenwater moet, en met betrekking tot de over dat buitenwater vigerende bepalingen mag uitstrekken.

Alles gelijk is aangewezen door de roode lijn op de bij dit Reglement behoorende schetsteekening.

En dat voorschreven besluit der Staten, bij besluit van 27 Augustus 1880, no. 11, door den Koning is goedgekeurd.

En zal deze in het Provinciaal blad geplaatst en algemeen verkrijgbaar gesteld worden.

Utrecht, den 2den September 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) DE VOS VAN STEENWIJK, *Voorz.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

(1) Bijv. 1868, no. 29. *Red.*

No. 285. **Besluit** *van* **Gedeputeerde Staten van Utrecht,** *van den 2den September* 1880, *no.* 17*b*, *houdende de door den Koning goedgekeurde oprigting van het waterschap „Groot-Mijdrecht" en vaststelling van een Bijzonder Reglement voor dat Waterschap.* (*Prov. blad no.* 74).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN UTRECHT,

Doen te weten, dat door de Staten dier Provincie, in hunne vergadering van 13 Julij 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Overwegende, dat de bedijking en droogmaking van den *Noorder-Zuiderpolder* en van den *Binnenkring der Ronde-Veenen*, volgens de, bij Koninklijk Besluit, dd. 7 Maart 1870, no. 2, verleende concessie, door de *Maatschappij tot droogmaking van plassen in de Ronde-Veenen* is voltooid, en dat tengevolge van den verkoop door gemelde Maatschappij van de in die droogmakerij gelegen gronden, deze aan bijzondere personen in eigendom zijn overgegaan;

Overwegende, dat het tijdstip is aangebroken, om die landen tot één Waterschap te vereenigen, en het verlangen daartoe door de eigenaren van die gronden is te kennen gegeven;

Gelet op art. 192 der Grondwet, art. 138 der Provinciale wet en art. 2 van het Algemeen Reglement op de Waterschappen in de provincie Utrecht;

Hebben besloten:

1°. De landen, gelegen in de voltooide bedijking en droogmaking van den *Noorder-Zuiderpolder* en van den *binnenkring der Ronde-Veenen*, te vereenigen tot één Waterschap, onder den naam van het Waterschap *Groot-Mijdrecht*.

2°. Voor het Waterschap *Groot-Mijdrecht* vast te stellen het navolgend Bijzonder Reglement.

Bijzonder Reglement *voor het Waterschap Groot-Mijdrecht, gelegen onder de gemeenten*: *Mijdrecht*, *Wilnis*, *Vinkeveen-Waverveen* en *Abcoude-Proostdij*.

Art. 1. (art. 3 Alg. Regl.) Het waterschap *Groot-Mijdrecht* is bepaald door de navolgende grenzen:

a. In de gemeente *Mijdrecht*.

Beginnende aan den Ringdijk van het Waterschap „*de eerste bedijking der Mijdrechtsche droogmakerij*" op de grens der gemeenten Mijdrecht en Vinkeveen-Waverveen, loopt de grens van dit Waterschap in zuidwestelijke rigting langs den buitenteen van den Achterstondijk (weg naar Waverveen) tot aan den Heerenweg (Hofland), van daar dwars over den Achtersten dijk en langs het westelijk boord der Ringsloot van dit Waterschap in zuidelijke rigting tot aan de dorpsbrugsloot.

Vervolgens in dezelfde, en ombuigende in meer zuidoostelijke rigting langs het westelijk en zuidwestelijk boord der Ringvaart tot aan de grens der gemeente Mijdrecht aan het Driehuis.

b. In de gemeente *Wilnis*.

Van laatstgemeld punt, loopt de grens, met eene kleine ombuiging, in oost-zuidoostelijke rigting langs het zuid-zuidwestelijk boord der Ringvaart tot aan het kad. perceel Wilnis, Sectie A, no. 834, om

aldaar langs genoemd perceel, in noord-noordoostelijke rigting op te gaan tot het noordoostelijk einde van dat perceel, om daar weder in oost-zuidoostelijke en oostelijke rigting, het zuid-zuidwestelijk en zuidelijk boord der Ringvaart te volgen tot aan het kad. perceel Wilnis, Sectie D, no. 993, om aldaar over te gaan

c. In de gemeente *Vinkeveen-Waverveen.*

In deze gemeente, aansluitend aan laatstgemeld punt, loopt de grens in dezelfde rigting tot aan de oostzijde van het kad. perceel Vinkeveen, Sectie D, no. 798, om aldaar ombuigende in zuidoostelijke rigting, langs de noordoostzijde van dat perceel te loopen tot aan den uitweg.

Vervolgens in oost-noordoostelijke rigting, langs het zuid-zuidoostelijk boord der Ringvaart tot aan de Demmeriksche achterwetering, *het midden dier wetering* volgende, in noord-noordoostelijke rigting tot tegenover het kad. perceel Vinkeveen, Sectie D, no. 879.

Hierop in west-noordwestelijke rigting ombuigende, langs het oost-zuidoostelijk boord der Ringvaart, opgaande tot het noordwestelijk einde van het perceel Vinkeveen, D, no. 879, voormeld.

Daarna ombuigende in noord-noordoostelijke rigting langs het oost-zuidoostelijk boord der Ringvaart tot aan de kad. perceelen Vinkeveen, D, nos. 827 en 828. Dan in hoofdzakelijk noord-oostelijke rigting langs het zuidoostelijk boord der Ringvaart tot aan het perceel Vinkeveen, E, no. 190, aldaar overgaande tot op *het midden van de Vinkeveensche achterwetering* in noord-noordoostelijke rigting, het *midden* dier wetering volgende, tot tegenover het kad. perceel Vinkeveen, Sectie E, no. 440, om dan, overgaande langs de zuidoostzijde van dat en van de perceelen nos. 439 en 774 tot het zuidwestelijk einde van laatstgenoemd perceel, en aldaar ombuigende in noordwestelijke rigting, langs het noordoostelijk boord der Ringsloot te loopen tot aan de grens der gemeente Vinkeveen-Waverveen, en over te gaan

d. In de gemeente *Abcoude-Proostdij*,

aansluitend in laatstgenoemd punt, in dezelfde lijn en rigting doorgaande, altijd langs de noordoost- en oostzijde der Ringsloot tot aan het Waverveensche pad.

Langs het Waverveensche pad noordoostwaarts op halversloot tot aan den Heerenweg in Proostdij, en in denzelfden lijn en rigting over dien weg.

Vervolgens halversloot langs den Ringdijk van het Waterschap om het galgenmeertje tot aan het perceel Abcoude-Proostdij, Sectie C, no. 911, aldaar met eene bogt omloopende op de Botsholsche dwarskade, om aldaar weder de grens der gemeente Vinkeveen-Waverveen te bereiken, en, aan het laatstgenoemde punt aansluitende, loopt verder de grens hoofdzakelijk in noordwestelijke rigting langs den buitenteen van den Ringdijk (Botsholsche dwarskade) tot aan de perceelen Vinkeveen-Waverveen, Sectie B, nos. 872, 199 en 197, om die perceelen omgaande, langs de oostzijde van het scheidingsslootje aldaar en over de ringkade van het Groot-Waterschap de Ronde Veenen tot in de Waver.

Daarna hoofdzakelijk in westelijke rigting langs den buitenteen van den Ringdijk aan de Waver tot aan den Amstel; den buitenteen van de Amstelkade en den Ringdijk volgende in west-zuidwestelijke rigting tot aan de boezemkade van den voormaligen molen no. 2 der Eerste Bedijking, dan langs den binnenteen dier kade en langs den buitenberm van den Ringdijk der Eerste Bedijking, of het westelijk boord der bermsloot tot aan den Waverveenschen weg.

Van daar westwaarts op, langs den buitenberm van den Heerenweg, tot daar, waar die weg op den Ringdijk der Eerste bedijking overgaat.

Vervolgens over dien weg tot aan de bermsloot van dit Waterschap, om alsdan ombuigende in noordwestelijke rigting, langs de zuidwestzijde van den Ringdijk van de Eerste Bedijking, en in dezelfde lijn en rigting, over den Achtersten dijk, het uitgangspunt bij de grens der gemeente Mijdrecht weder te bereiken.

Alles gelijk is aangewezen door de roode lijn, op de bij dit Reglement behoorende schetsteekening.

Art. 2. (Art. 4 Alg. Regl.) Het bestuur bestaat uit een' Voorzitter onder den naam van *Schout* en 4 leden onder den naam van *Heemraden*.

Art. 3. (Art. 7 Alg. Regl.) Onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten kan de Voorzitter tevens Penningmeester wezen.

Art. 4. (Art. 5 Alg. Regl.) Het grondbezit, bedoeld bij art. 5, al. 2 van het Algdmeen Reglement, wordt bepaald op 5 hectaren.

Art. 5. (Art. 28 Alg. Regl.) De keuzen voor leden van het Bestuur geschieden in de vergadering van stemgeregtigde Ingelanden.

Art. 6. (Art. 71 Alg. Regl.) De jaarlijksche bezoldiging

van den Voorzitter bedraagt:	*f* 150.—
die der leden van het Bestuur voor ieder	- 75.—
die van den Secretaris	- 200.—
die van den Penningmeester.	- 200.—

Art. 7. (Art. 73 Alg. Regl.) Het maximum van schrijf- en kantoorbehoeften en andere huishoudelijke kosten, dat jaarlijks in rekening mag worden gebragt, bedraagt voor

het Bestuur	*f* 150.—
voor den Secretaris	- 25.—
voor den Penningmeester	- 25.—

Voor het bijwonen van iedere schouw genieten de leden van

het Bestuur ieder	- 2.—
en de Secretaris	- 2.—

Art. 8. (Art. 77 Alg. Regl.) De schouwen worden gevoerd door minstens twee leden van het Bestuur, al dan niet bijgestaan door den Secretaris.

Art. 9. (Art. 83 Alg. Regl.) De werken en leverantiën, bedoeld bij art. 83 van het Algemeen Reglement, zijn die, waarvan de koston de som van *f* 200.— vermoedelijk zullen te boven gaan.

Art. 10. (Art. 103 Alg. Regl.) De aankoopen en aanbestedingen, bedoeld bij art. 103, al. 2 van het Algemeen Reglement, zijn die, waarvan de kosten de som van *f* 200.— vermoedelijk zullen te boven gaan.

Art. 11. (Art. 115 Alg. Regl.) Het onderhoud in natura van werken komt ten laste der eigenaars in vollen eigendom, erfpachters of vruchtgebruikers.

De verpligting omvat zoowel de levering van de benoodigde grondstoffen als van den arbeid.

Art. 12. (Art. 130 Alg. Regl.) De afkondigingen geschieden door aanplakking aan het gemeentehuis te Mijdrecht, aan dat te Wilnis en Vinkeveen-Waterveen en aan het stoomgemaal aan de Waver.

De kennisgevingen aan Ingelanden geschieden bij brieven of billetten, te bezorgen, zooals bij art. 16, al. 2 van het Algemeen Reglement is bepaald.

Art. 13. Onder de uitgaven, welke jaarlijks op de begrooting worden gebragt, moeten voorkomen:

I. *a.* De kosten van bemaling;

b. de kosten van onderhoud van de bemalingswerktuigen en de daartoe behoorende gebouwen en uitwateringswerken;

c. de kosten van onderhoud van de ringvaart, de hoofd- en andere togten, de weg- en bermslooten tot afscheiding der wegen en ringdijken ter halver sloot, en van de wegen en uit wegen met de daarbij behoorende bruggen, brugwachterswoningen en duikers;

d. de kosten van onderhoud van den geheelen ringdijk met inbegrip;

1°. van de ringkade, tevens buitenwaterskade van het Groot-Waterschap de *Ronde Veenen*, strekkende van af den boezem van den voormaligen molen no. 2 van het Waterschap *„de Eerste Bedijking der Mijdrechtsche Droogmakerij"* tot aan de *Botsholsche* dwarskade, en wel volgens de keuren en voorschriften van het genoemd Groot-waterschap;

2°. van de *Botsholsche dwarskade*, en

3°. van de *Proostdijer binnenkade* en weg, voor zoo ver die als ringdijk is dienende;

e. eene som van *vijf honderd* gulden aan het Groot-Waterschap *de Ronde Veenen*, te betalen voor en in plaats van alle omslagen en lasten ten behoeve van dat Groot-Waterschap.

II. De kosten van onderhoud:

a. van de duikers op Hofland en aan den *Hoogendijk* nabij *het Poeltje*;

b. van al de hoefslagen, bij den verkoop door het Rijk in 1852, ten laste van de koopers der *„Eerste Bedijking der Mijdrechtsche Droogmakerij"* gebragt;

c. van den puin- of grintweg op den *Hoogendijk*, bij het *het Poeltje*;

d. van de scheidingen en af heiningen van af *Waverveen* tot de plaats waar vroeger de *Hoogenbrug* gelegen heeft, bij *het Poeltje*.

Alles in voege als is overeengekomen tusschen het bestuur van het Waterschap *„de Eerste Bedijking der Mijdrechtsche Droogmakerij"* en de *Maatschappij tot Droogmaking van plassen in de Ronde Veenen*, den 23 Februarij 1874, en goedgekeurd werd door Gedeputeerde Staten bij besluit van den 7 Mei 1874, no. 41.

III. De kosten van onderhoud en bediening van de brug, genaamd *de Voetangelsbrug*, gelegen over *de Waver*, in voege als is overeengekomen tusschen de *Directie van het zand- en jaagpad van Breukelen naar Oudekerk* en de *Maatschappij tot Droogmaking van plassen in de Ronde-Veenen*, den 20, 23 en 28 October 1873.

IV. De kosten van onderhoud en bediening van de brug over *de Waver*, bij den *Stokkelaar*, in dier voege als de *Maatschappij* zich daartoe heeft verbonden den 2 Augustus 1873, en goedgekeurd werd door Gedeputeerde Staten bij besluit van den 7 Augustus 1873, no. 36.

V. Eene som van *dertig* gulden, te betalen aan de gemeente *Mijdrecht*, voor de overname van het onderhoud van hoefslagen op den grintweg van *Hofland*, volgens overeenkomst tusschen de Gemeente *Mijdrecht* en de *Maatschappij tot droogmaking van plassen in de Ronde Veenen*, krachtens het raadsbesluit dd. 4 April 1877, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten bij besluit van 20 November 1879, no. 72.

Art. 14. Er worden gevoerd eene vooorjaars- en eene najaarsschouw en voorts zoovele schouwen als zullen worden vereischt.

Overgangsbepalingen.

Art. 15. De leden der Commissie, benoemd in de vergadering der grondeigenaren, gehouden te Mijdrecht den 27 Januarij 1880, treden

bij het in werking komen van dit Reglement op als voorloopig bestuur.

Zij verkiezen uit hun midden een' Voorzitter, en leggen in handen van den heer Commissaris des Konings van dit gewest den eed (belofte) af, voorgeschreven bij art. 40 van het Algemeen Reglement op de Waterschappen in deze Provincie.

Indien een of meer leden zich aan deze Commissie mogten onttrekken, wordt deze voor zooveel noodig door Gedeputeerde Staten aangevuld, krachtens art. 21 der Wet van 12 Julij 1855 (*Sb. no.* 102).

Art. 16. Zij zorgen voor het onmiddelijk opmaken en ter visie leggen van de lijst der stemgeregtigde Ingelanden, volgens de bepalingen van het Algemeen Reglement op de Waterschappen.

Na de definitieve vaststelling van die lijst wordt binnen ééne maand eene vergadering van stemgeregtigde Ingelanden beschreven, tot de verkiezing van Heemraden.

Art. 17. De Voorzitter der voormelde Commissie roept, na afloop van dien termijn, bij art. 60 van het Algemeen Reglement bepaald, de Heemraden op, en beëedigt hen.

In diezelfde vergadering wordt opgemaakt de voordragt voor de benoeming van den Schout.

Art. 18. De Commissie geeft aan het bestuur over, de onder hare berusting zijnde papieren en geldswaarden, mitsgaders eene rekening en verantwoording.

De kosten door de Commissie aangewend, worden in rekening geleden.

Art. 19. Gedeputeerde Staten geven, zoo noodig, verdere voorschriften tot regeling van den overgang van de oude op de nieuwe huishouding.

Art. 20. De eerste aftreding van bestuursleden, volgens den op te maken rooster, heeft plaats op 1 Junij 1883.

En dat voorschreven besluit der Staten, bij besluit van 27 Augustus 1880, no. 11, door den Koning is goedgekeurd.

En zal deze in het Provinciaal blad geplaatst en algemeen verkrijgbaar gesteld worden.

Utrecht, den 2den September 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) DE VOS VAN STEENWIJK, *Voorzitter.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

No. 286. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 3den September* 1880, *no.* 84, *betreffende vrouwelijke geägreëerde bedienden.*

Het is wenschelijk gebleken, in sommige gevallen ook vrouwelijke personen te kunnen werkzaam stellen op de kantoren van de ontvangers der directe belastingen, invoerregten en accijnsen.

Mitsdien zijn de Provinciale Inspecteurs der directe belastingen enz. gemagtigd, voorloopig bij wijze van proef, om zoodanige personen, leden van het gezin des ontvangers, als geägreëerde bedienden op kantoren van de zesde en lagere klasse toe te laten, onder voorwaarde dat zij de vereischte geschiktheid en bekwaamheid bezitten en minstens 18 jaar oud zijn.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 287. **Besluit** van **Gedeputeerde Staten van Limburg**, *van den 3den September* 1880, *houdende vaststelling van het eedsformulier voor opzigters van onderaardsche of overdekte steengroeven.* (*Prov. blad no.* 77.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN HET HERTOGDOM LIMBURG,

Gelet op het eerste lid van art. 8 van het reglement op de ontginning van onderaardsche of overdekte steengroeven in dit Hertogdom, vastgesteld door de Provinciale Staten in hunne vergadering van den 9 Julij 1855 en goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 17 Augustus daaraanvolgende no. 67 opgenomen in het Provinciaal blad van dat jaar onder no. 117 (1), houdende bepaling dat de ingevolge art. 7 van gemeld reglement aan te wijzen opzigter over elke der bedoelde steengroeven, door den Kantonregter moet worden beëedigd;

Overwegende dat zich onlangs het geval heeft voorgedaan dat een opzigter door een Kantonregter niet tot het afleggen van den vereischten eed is toegelaten geworden, omdat de vorm daarvan niet is voorgeschreven en genoemde regter zich onbevoegd achtte dien eed te formuleren;

Overwegende dat het, ter uitvoering van meergemeld provinciaal reglement, noodzakelijk is, maatregelen te nemen ter voorkoming dat zich zoodanig geval herhale;

Besluiten:

Voor het afleggen van den eed bedoeld in de 1ste zinsnede van art. 8 van het bovenaangehaald provinciaal reglement bij deze het volgend formulier vasttestellen:

Ik zweer (beloof) dat ik als opzigter der onderaardsche steengroef genaamd . . . . met trouw en ijver en met stipte naleving van het reglement op de ontginning van onderaardsche of overdekte steengroeven in het hertogdom Limburg, benevens van de verder ter zake bestaande of nog te maken wetten en wettelijke voorschriften, mijne pligten zal vervullen;

dat ik de bevelen mij door mijne overheden te geven getrouwelijk zal opvolgen en mij nimmer, om lief of leed, gunst of ongunst of door het aannemen van giften of geschenken van wien of van wat aard ook, van de vervulling mijner ambtspligten zal laten aftrekken.

Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig! (Dit verklaar en beloof ik.)

Tegenwoordig de heeren: Commissaris des Konings, voorzitter, Smeets, Haffmans, Mr. de Bieberstein, Mr. Seijdlitz, Merckelbach, leden en Mr. Lebens, griffier der Staten.

Maastricht, *den 3den September* 1880.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER, *Griffier.*
(*Get.*) JOS LEBENS.

(1) Bijv. 1855, Ed. d'Engelbr. p. 727, and. Ed. XLIII, p. 423. *Red.*

No. 288. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den 8den September* 1880, *no.* 54*a*, 1*e afd.*, *houdende:* 1°. *de door den Koning goedgekeurde intrekking der besluiten* a. *tot oprigting, verkleining en reglementering van het waterschap „de van der Molenspolder,"* *en* b. *tot oprigting van het waterschap „de Fledderbosschermolenpolder,"* *en* 2°. *de door den Koning goedgekeurde oprigting en reglementering van een waterschap „de Fledderbosscherpolder."* (*Prov. blad no.* 44).

No. 289. MISSIVE *van den* Commissaris des Konings in Friesland, *aan de burgemeesters der gemeenten, van den 8den September* 1880, 1*e afd. A, no.* 1115, *betreffende de afgifte van nationaliteitsbewijzen voor in Pruissen verblijvende Nederlanders.* (*Prov. blad no.* 107).

Van tijd tot tijd komen bij mij aanvragen in om afgifte van nationaliteitsbewijzen voor in *Pruissen* verblijvende Nederlanders.

Daarbij is medewerking noodig van de burgemeesters. Het is derhalve dienstig te achten, dat zij bekend zijn met de voor die afgifte bestaande voorschriften.

Ik heb mitsdien de eer U hierbij een afdruk te doen toekomen van de achtereenvolgens over dit onderwerp door den Minister van Binnenlandsche Zaken aan mijnen ambtsvoorganger en aan mij gezonden brieven (1).

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN,

No. 290. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 7den September* 1880, *no.* 8, *houdende regeling van den Intendance-cursus bij de tweede afdeeling der Krijgsschool.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien Ons besluit van 9 Junij 1880, tot nadere regeling van de inrigting der Krijgsschool (*Stbl. no.* 107);

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van 6 September 1880, Kabinet, litt. IJ 29;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. De cursus voor Intendance duurt twee jaren.

Art. 2. Het onderwijs in dien cursus omvat:

a. de natuurkunde,
b. de scheikunde,
c. de kennis van grondstoffen en waren,

---

(1) Deze zijn te vinden:
Bijv. 1875, nos. 156 en 203. *Red.*
Bijv. 1876, no. 56.

d. de voedingsleer,
e. het legerbeheer,
f. de intendance-dienst en legerverpleging,
g. de oorlogspolitiek en de oorlogsgebruiken,
h. de militaire aardrijkskunde en statistiek,
i. de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen,
j. het paardrijden.

Het getal der in dit artikel aangegeven vakken kan door Onzen Minister van Oorlog worden uitgebreid.

Art. 3. Onze Minister van Oorlog bepaalt, in hoeverre het bijwonen van het onderwijs in ieder der in het voorgaand artikel genoemde vakken verpligtend is.

Art. 4. Jaarlijks wordt door Onzen Minister van Oorlog het aantal officieren van het leger hier te lande bepaald, dat tot den cursus voor intendance kan worden toegelaten.

Tot dien cursus kunnen ook worden toegelaten officieren van de landmagt in de Kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, onder zoodanige bepalingen, als door Ons reeds zijn of bij nader besluit zullen worden vastgesteld.

Art. 5. Tot dien cursus worden van het leger hier te lande toegelaten luitenants, die, behoudens de door Onzen Minister van Oorlog te stellen eischen van diensttijd, gedrag en geschiktheid, voldaan hebben aan een examen, waarvan de omvang door Onzen voornoemden Minister wordt vastgesteld.

Indien het getal der officieren, van laatstgenoemd leger, die tot het bijwonen van den cursus voor intendance in aanmerking komen, grooter is dan dat der beschikbare plaatsen, komen zij, die bij het examen de meeste kunde aan den dag hebben gelegd, het eerst tot eene plaatsing in aanmerking.

Art. 6. Aan officieren, die het onderwijs in enkele vakken van den cursus voor intendance wenschen te volgen, kan zulks door Onzen Minister van Oorlog, onder door hem te stellen bepalingen, worden vergund.

Art. 7. Het bestuur over den cursus voor intendance wordt opgedragen aan den Directeur van de tweede afdeeling der Krijgsschool. Het onderwijs wordt gegeven door leeraren dier afdeeling en door officieren en burgerleeraren, daartoe door Onzen Minister van Oorlog aan te wijzen.

Art. 8. Aan Onzen Minister van Oorlog wordt jaarlijks, betreffende de officieren, die den cursus voor intendance hebben doorloopen, een uitvoerig verslag uitgebragt, opgemaakt door eene commissie, bestaande uit den Directeur van de tweede afdeeling der Krijgsschool en minstens vier, door hem, Minister, aan te wijzen leeraren van de Krijgsschool en den Intendance-cursus.

Art. 9. Dit besluit treedt in werking den 1sten October 1880.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Koloniën en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 7den September 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Ter uitvoering van dit besluit heeft de Minister van Oorlog bij Resolutie van den 21sten September 1880, IIe Afd., Gen. Staf, no. 23, goedgevonden, te bepalen:

I. De luitenants, die aan het examen voor toelating tot den Intendance-cursus wenschen deel te nemen, moeten minstens vier jaren in den rang van officier hebben gediend, met hun eigen dienstvak of wapen grondig bekend zijn en blijken gegeven hebben van voldoende practische bedrevenheid.

II. Het examen voor toelating tot den Intendance-cursus betreft:

1°. *Natuurkunde.* Algemeene eigenschappen der ligchamen en krachten, werking der zwaartekracht, dynamometers, evenwigt van zware ligchamen en vochten; digtheid en soortelijk gewigt, waterpers, hydrostratische weging, areometers, luchtdrukwet van Mariotte, manometers, luchtpompen, perspompen, duikerklok, pompen, brandspuiten, hevel, barometers, mededeeling en voortplanting van warmte, uitzetting, thermometers, soortelijke en gebonden warmte, eigenschappen van dampen, hygrometers, toepassing van het gebruik van waterdamp op stoomwerktuigen.

2°. *Scheikunde.* Onderscheid tusschen physische en chemische verschijnselen, scheikundige verbinding en ontleding, wetten van Dalton en Gay Lussac, hypothese van Avogadro, verdeeling der elementen, nomenclatuur, scheikundig teekenschrift, affiniteit, middelen waardoor deze wordt opgewekt of begunstigd, vormen, waaronder vaste ligchamen voorkomen.

3°. *Aardrijkskunde.* De natuur- en staatkundige aardrijkskunde van Nederland, Belgie, Frankrijk en Duitschland, wat betreft bevolking, uitgestrektheid, staatkundige verdeeling, staatsregeling, grondgesteldheid en plantengroei, voortbrengselen, bronnen van bestaan, voornaamste straat-, spoor- en waterwegen.

4°. *Talen.* De kennis van de Nederlandsche taal en het bezit van een goeden stijl zullen worden beoordeeld uit alle schriftelijke beantwoordingen van examen vragen.

Van de Fransche en Hoogduitsche taal zal worden gevorderd het vlot, met beschaafde uitspraak, lezen en zonder te veel moeite voor de vuist in het Nederlandsch vertalen van een niet te moeijelijk stuk uit het Fransch en het Hoogduitsch.

De kennis van de grondbeginselen dier talen moet blijken uit het maken van eenvoudige opstellen over militaire onderwerpen, met behulp van woordenboeken.

Tot aanbeveling strekken:

De kennis van de Engelsche taal en het zich gemakkelijk uitdrukken in een of meer der genoemde talen.

Het examen wordt deels schriftelijk, deels mondeling, afgenomen.

III. Het examen, sub II bedoeld, wordt in de maand Junij of Julij van elk jaar te *'s Gravenhage* afgenomen. De opgaven der officieren, die aan het toelatings-examen wenschen deel te nemen, moeten met de beoordeeling hen betreffende van de chefs onder wier bevelen zij dienen, aangevuld met de consideratiën en adviezen van den Hoofdintendant of van den betrokken Inspecteur, vóór of op 1 Mei aan den Inspecteur van het militair onderwijs worden gezonden.

De bovengenoemde autoriteiten brengen een gemotiveerd advies uit, ten aanzien van de vraag, in hoever de betrokken officieren, wat gedrag en dienstijver betreft, tot den Intendance-cursus verdienen te worden toegelaten.

IV. Het examen voor toelating tot den Intendance cursus wordt afgenomen door eene commissie, daartoe door den Minister van Oorlog te benoemen.

V. Het bijwonen van het onderwijs in de vakken, bedoeld bij de punten *a* tot en met *j* van art. 2 van voormeld besluit, is verpligtend, met uitzondering van dat in de Engelsche taal.

(*Get.*) REUTHER.

No. 291. Missive *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 8*sten September* 1880, *La. O*, *afdeeling O. betreffende vergoeding der kosten van het lager onderwijs.*

'*s Gravenhage*, *den* 8*sten September* 1880.

In verband met het opmaken der gemeentebegrootingen voor 1881 is mij de vraag gedaan, of aanspraak kan worden gemaakt op de vergoeding, bedoeld bij art. 45 der wet op het lager onderwijs van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127) voor uitgaven ter zake van aflossing en rentebetaling van eene vóór de invoering dier wet aangegane geldleening voor den bouw van eene school en onderwijzerswoning.

Het antwoord op die vraag is ontkennend. De uitkeering van art. 45 betreft alleen de kosten in art. 44 vermeld, derhalve kosten uit de wet van 1878 voortvloeijende, niet die welke het gevolg zijn van een vroegeren toestand. Te minder kunnen de bedoelde uitgaven in aanmerking komen omdat zij ook onder de werking der wet van 1878 niet in rekening mogen worden gebragt. Art. 44*e* spreekt van kosten voor het *stichten* enz. van schoollocalen en onderwijzerswoningen. Stel het stichten eener school kost *f* 20000.- dan heeft de gemeente aanspraak op eene uitkeering door het rijk ten bedrage van 30 pct. dat is *f* 6000.-. Of die som van *f* 20000.- beschikbaar is dan wel door middel eener leening moet worden verkregen is voor het rijk onverschillig. Werden de kosten van aflossing en rentebetaling in rekening gebragt dan zou het rijk voor het stichten der school aanzienlijk veel méér bijdragen dan 30 pct., zooals de wet vordert.

Voorts is antwoord verzocht op de vraag, of gelijke aanspraak kan worden gemaakt voor de uitkeering van zeker bedrag aan eene andere gemeente voor het gebruik maken van hare school door kinderen, uit de gemeente, welke die uitkeering betaalt.

Ook dat antwoord moet ontkennend zijn. Die uitkeeringen worden in art. 44 niet genoemd en het is niet geoorloofd de in dat artikel met name aangewezen uitgaven met andere te vermeerderen. Zoo zou gevraagd kunnen worden of de uitkeering van art. 45 ook van toepassing is op de restitutie voor personele belasting, welke sommige onderwijzers genieten; op de verzekering der schoolgebouwen tegen brandschade en op andere uitgaven van dien aard. Er zijn door de gemeenten meer uitgaven ten behoeve van haar lager onderwijs te doen dan in art. 44 vermeld zijn. Uitsluitend voor de laatste keert het rijk 30 pct. uit.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 292. **Besluit** *van* **Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,** *van den 8sten September* **1880,** *no.* **4,** *houdende het door den Koning goedgekeurde bijzonder reglement van bestuur voor den polder „de Hobreederkoog."* (*Pr.bl.no.*44).

GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 13 Julij 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

Bijzonder Reglement *van bestuur voor den polder de Hobreederkoog.*

Art. 1. De polder grenst ten noorden en ten oosten aan de waterkeering van den polder de Zeevang,

ten zuiden aan den Kwadijker dorpsweg, genaamd Draaioord, en

ten westen aan de Beemster-ringvaart.

Art. 2. Het bestuur bestaat uit drie leden, waarvan één Voorzitter.

Er is geen collegie van Hoofdingelanden.

De betrekkingen van Secretaris en van Penningmeester worden door één persoon waargenomen.

Art. 3. Het grondbezit, overeenkomstig art. 6 van het algemeen reglement, voor de verkiesbaarheid tot lid van het bestuur vereischt, wordt bepaald op één hectare.

Art. 4. De Voorzitter en de overige leden van het bestuur worden gekozen door stemgeregtigde ingelanden, voor den tijd van drie jaar.

Telken jare treedt een hunner af.

De Secretaris-Penningmeester wordt mede voor drie jaar benoemd.

De gewone dag van aftreding is 1 Januarij.

Art. 5. De Voorzitter geniet eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 5,—

Ieder der overige leden van het bestuur . . . . „ 3,—

De Secretaris-Penningmeester . . . . „ 25,—

Het maximum der huishoudelijke kosten die in rekening zullen worden geleden, wordt bepaald op . . . . „ 10.—

Het maximum der bureau- en schrijfbehoeften van den Secretaris-Penningmeester . . . . „ 10.—

Art. 6. Het grondbezit voor de stemgeregtigdheid vereischt, wordt bepaald op één hectare, zullende hij die meer dan 3 doch niet meer dan 10 hectaren heeft, *twee* stemmen; hij die meer dan 10 en niet meer dan 20 hectaren heeft *drie* stemmen, en hij die meer dan 20 hectaren heeft, *vier* stemmen uitbrengen.

Art. 7. De Voorzitter legt den eed, bij art. 51 van het algemeen reglement voorgeschreven, af in handen van het lid van het bestuur, benoemd om hem bij verhindering of ontstentenis te vervangen.

De overige leden van het bestuur leggen dien af in handen van den Voorzitter.

De eedsaflegging heeft plaats in eene vergadering van het bestuur.

Art. 8. Het bestuur vergadert in den regel driemaal 's jaars.

Art. 9. De omslag voor de polderlasten geschiedt bunder-bundersgelijk.

Art. 10. De waterkeeringen van den polder worden door het bestuur onderhouden.

De perceelen gelegen tusschen den Ouden Koogdijk en de nieuwe kade langs de Beemster-ringvaart, Kadastraal bekend gemeente Oosthuizen, Sectie C no. 144, 145 en 155, worden boven hun aandeel in de polderlasten overeenkomstig het voorgaande artikel, ten behoeve van den polder

voor het onderhoud van evengenoemde nieuwe kade belast met eene jaarlijksche uitkeering van te zamen *f* 25, over die perceelen te verdeelen in verhouding tot hunne respectieve grootte.

De verpligting tot het doen dier uitkeering kan voor elk perceel afzonderlijk worden afgekocht tegen den penning twintig.

Art. 11. Al het water dat niet aan den polder toebehoort, wordt naar denzelfden maatstaf als het land aangeslagen.

Slotbepalingen.

1. Dit reglement treedt in werking veertien dagen na de afkondiging in het Provinciaal Blad. Te gelijk treedt voor dezen polder in werking het algemeen reglement van bestuur voor de waterschappen in *Noord-holland*, door de Staten dier provincie vastgesteld bij besluit van 19 Julij 1854, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 4 Augustus 1854 no. 70, Provinciaal Blad van dat jaar no. 80.

2. Binnen vier maanden na het in werking treden heeft de eerste verkiezing van het bestuur plaats.

Binnen twee maanden na deze verkiezing benoemt het bestuur eenen Secretaris-Penningmeester.

3. Het tegenwoordig bestuur en de beambten van den polder blijven in betrekking, totdat zij volgens dit reglement zijn vervangen.

4. Het bestuur bepaalt, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, of, en, zoo ja, welke vergoeding zal worden toegekend aan de leden van het bestuur en de beambten, die door de invoering van dit reglement verlies lijden van emolumenten of vermindering van bezoldiging.

Het onderhoud van de nieuwe kade langs de Beemster-ringvaart zal met 1 Januarij 1881 op den polder overgaan.

Inmiddels ziet het bestuur toe dat die kade vóór evengenoemd tijdstip door den eigenaar der in art. 10 genoemde perceelen, ten genoegen van Gedeputeerde Staten in voldoenden staat worde gebragt.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Noordholland*, bij besluit van 13 Julij 1880, no. XXVII.

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 27 Augustus 1880, no. 12.

Gegeven te *Haarlem*, den 8sten September 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

No. 293. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Gelderland, *van den 8sten September* 1880, *no.* 54, *houdende het door den Koning goedgekeurde Reglement op het beheer der Rivierpolders in de provincie Gelderland.* (*Pr. bl. no.* 82.)

De Gedeputeerde Staten van Gelderland doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van den 17 Mei 1879 is vastgesteld hetgeen volgt, zoo als dit bij Koninklijk besluit van 24 Augustus 1880, no. 7, is goedgekeurd:

Reglement *op het beheer der rivierpolders in de provincie Gelderland.*

EERSTE AFDEELING.

Algemeene bepalingen.

Art. 1. Aan de bepalingen van dit reglement zijn onderworpen:

I. de polder-districten zoo als zij voorkomen op den staat A, bij dit reglement gevoegd, en

II. de buitenpolders, waaronder worden verstaan de polders die geen' onderdeelen van een district zijn, opgenomen in den staat B, bij dit reglement gevoegd.

Op onderdeelen van een district en op buitenpolders, welke aan één eigenaar toebehooren of waarin de grondeigendom van anderen, buiten dien van den hoofdeigenaar, zóó gering is dat daarvoor geene vijf stemmen op een geërfden-dag uitgebragt kunnen worden, zijn de bepalingen van dit reglement, wat betreft het afzonderlijk bestuur en het geldelijk beheer, niet van toepassing.

De bepalingen der artikelen 343 tot en met 368 zijn, wat betreft de hoofd-waterleidingen en hare waterkeeringen, niet van toepassing in de districten *Rijk van Nijmegen* en *Maas en Waal*, voor zoover die behooren tot de *Gecombineerde Waterlossing*, en in de dorspolders *Dreumel*, *Wamel* en *Alphen*.

Deze bepalingen zijn evenmin toepasselijk in andere districten en onderdeelen daarvan voor zoover daarvoor bij bijzondere reglementen op andere wijze in de uitwatering is voorzien.

Op de steden in de districten is dit reglement niet van toepassing dan voor zooveel voortvloeit uit de bepalingen voorkomende in de artikelen 369 tot met 373.

Art. 2. De besturen over de polder-districten, over de dorpspolders en over de buitenpolders hebben, onder het toezigt van Gedeputeerde Staten, elk in den aangewezen kring het bestuur over alles wat op den waterstaat en de overige belangen van het district, den dorpspolder of den buitenpolder betrekking heeft, op zoodanige wijze als bij wetten, algemeene maatregelen van inwendig bestuur van den Staat en Provinciale reglementen en verorderingen is bepaald, en voor zoover het niet aan andere besturen is opgedragen.

Art. 3. De leden van het gecombineerd collegie, de poldermeesters, de secretarissen en de ontvangers der districten, dorpspolders en buitenpolders mogen, voor zooveel het district, den dorpspolder of den buitenpolder waarin zij hun ambt bekleeden betreft, niet als advocaat of procureur werkzaam zijn in regtsgedingen, waarin het district of zijn' onderdeelen, de dorpspolder of de buitenpolder betrokken zijn, noch middellijk of onmiddellijk deelnemen:

aan onderhandsche pacht van goederen van het district of zijn' onderdeelen, van den dorpspolder of van den buitenpolder;

aan aannemingen of aan leveringen ten behoeve van waterstaatswerken en gebouwen in het district of zijn' onderdeelen, in den dorpspolder of in den buitenpolder, met uitzondering van gevallen van dringenden spoed of nood, en

aan het koopen van betwiste vorderingen ten laste van het district of zijn' onderdeelen, van den dorpspolder of van den buitenpolder.

Art. 4. De onderscheidene besturen voeren door tusschenkomst van Gedeputeerde Staten briefwisseling met de Departementen van Algemeen Bestuur, spoedeischende gevallen uitgezonderd.

Art. 5. Gedeputeerde Staten beslissen, na schriftelijk of mondeling verhoor der belanghebbenden:

a de geschillen van bevoegdheid tusschen de dijkgraven, de dijkstoelen en de gecombineerde collegiën en tusschen de poldermeesters en de geërfden-dagen;

b de geschillen van bevoegdheid en andere geschillen van bestuur tusschen de onderscheidene besturen;

c de geschillen tusschen besturen en bijzondere personen, maatschappen of zedelijke ligchamen, over zaken het bestuur betreffende.

Art. 6. Alle besluiten van besturen, welke in strijd zijn met wetten, algemeene maatregelen van inwendig bestuur van den Staat of Provinciale reglementen en verordeningen of welke kunnen strekken ten nadeele van den algemeenen waterstaat of van den bijzonderen van districten, dorpspolders of buitenpolders, kunnen door Gedeputeerde Staten worden geschorst of vernietigd.

De schorsing stuit onmiddellijk de werking van het geschorste besluit.

Wanneer van het besluit tot schorsing niet tijdig beroep is ingesteld, heffen Gedeputeerde Staten binnen twee maanden na de dagteekening van het besluit — tenzij zij dien termijn met uiterlijk nog één maand mogten verlengd hebben — de schorsing op of vernietigen het geschorste besluit.

Is na verloop van dien termijn geene beslissing door hen genomen, dan kan het besluit worden ten uitvoer gelegd.

In de eerstvolgende vergadering der Provinciale Staten doen Gedeputeerde Staten mededeeling van hunne besluiten tot schorsing of vernietiging.

Art. 7. Het besluit tot vernietiging regelt, zoo noodig, de gevolgen daarvan.

Het is met redenen omkleed en wordt binnen acht dagen in het Provinciaal blad geplaatst.

Art. 8. Gedeeltelijke schorsing of vernietiging van een besluit heeft op de geldigheid der overige bepalingen van het besluit geen' invloed.

Art. 9. Wanneer de besturen werken verrigten of laten verrigten in strijd met- of zonder goedgekeurde cieringen, kunnen Gedeputeerde Staten gelasten dat het werk dadelijk worde gestaakt en, voor zooveel noodig, weder opgeruimd.

Wanneer de besturen de werken, in goedgekeurde cieringen opgenomen, niet uitvoeren of doen uitvoeren, kunnen Gedeputeerde Staten gelasten dat zij binnen zekeren termijn uitgevoerd worden.

Ingeval hieraan niet wordt voldaan, zijn Gedeputeerde Staten bevoegd die werken ten koste van het nalatige bestuur te doen uitvoeren.

Art. 10. Wanneer de belanghebbenden niet berusten in de beslissingen en besluiten, door Gedeputeerde Staten krachtens de artikelen 5, 6 en 9, 1ste en 2de lid, genomen, staat hun gedurende één maand hooger beroep op den Koning vrij.

Van het indienen van een daartoe strekkend adres geven zij gelijktijdig kennis aan Gedeputeerde Staten.

TWEEDE AFDEELING.

Van de polder-districten.

TITEL I.

Van de zamenstelling en inrigting der besturen in de districten.

HOOFDSTUK I.

Van de besturen.

Art. 11. Het bestuur is zamengesteld uit een' dijkgraaf, heemraden en hoofd-geërfden.

Het getal heemraden en hoofd-geërfden is in den staat A aangewezen.

Art. 12. Dijkgraaf en heemraden vormen den dijkstoel, belast met het dagelijksch bestuur en in het algemeen met al hetgeen bij dit reglement niet uitdrukkelijk aan het gecombineerd collegie is opgedragen.

Art. 13. Dijkstoel en hoofd-geërfden vormen het gecombineerd collegie.

Art. 14. De dijkgraven worden voor een tijdvak van zes jaren door den Koning benoemd, op aanbeveling van drie personen, opgemaakt door Gedeputeerde Staten.

De heemraden worden voor hetzelfde tijdvak benoemd door den Koning, op aanbeveling van drie personen, opgemaakt door het gecombineerd collegie en door Gedeputeerde Staten met hunne beschouwingen opgezonden.

De hoofd-geërfden worden voor een tijdvak van zes jaren door de kiezers gekozen, op de wijze omschreven in artikel 77 en volgg.

De aftredenden zijn terstond weder benoem- en verkiesbaar.

Art. 15. Om de drie jaren, op den 1sten Julij, treedt zoo na mogelijk de helft der heemraden en der hoofd-geërfden, volgens een' door den dijkstoel te maken rooster, af.

Het lot bepaalt het jaar waarin ieder heemraad en ieder hoofd-geërfde naar dien rooster aftreden.

De rooster en de aanwijzing door het lot worden aan Gedeputeerde Staten en aan het gecombineerd collegie medegedeeld.

Art. 16. Dijkgraven, heemraden en hoofd-geërfden, die tusschentijds benoemd of gekozen zijn, hebben slechts zoo lang zitting als degenen die zij vervangen zitting gehad zouden hebben.

Art. 17. Om tot dijkgraaf of heemraad benoemd of tot hoofd-geërfde gekozen te kunnen worden moet men Nederlander zijn, den ouderdom van 23 jaren hebben vervuld, in het volle genot der burgerlijke en burgerschaps-regten zijn en tijdens de benoeming of verkiezing binnen het district in eigendom, erfpacht of vruchtgebruik bezitten het getal hektaren in de districts-lasten aangeslagen grond, in den staat A opgegeven.

Als grondbezit worden toegekend aan den man de eigendommen, erfpachten en vruchtgebruiken van de vrouw, aan den vader die zijner minderjarige kinderen.

Art. 18. Op voordragt van Gedeputeerde Staten kan de Koning, in bijzondere gevallen, aan de dijkgraven en op die van het gecombineerd collegie aan de heemraden ontheffing van het vereischte der gegoedheid verleenen.

De laatstbedoelde voordragt wordt door Gedeputeerde Staten met hunne beschouwingen opgezonden.

Art. 19. Bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten of tweeden graad mag niet bestaan tusschen de leden van het gecombineerd collegie.

Die na zijne benoeming of verkiezing in den verboden graad van zwagerschap geraakt, behoeft vóór den afloop van zijn' zittingstijd niet af te treden.

De zwagerschap houdt op door het overlijden der vrouw die haar veroorzaakte.

Art. 20. Wanneer personen die elkander in den verboden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan te gelijker tijd zijn gekozen, wordt de oudste in jaren voor gekozen gehouden, tenzij hij de keuze niet aanneme.

Bij gelijken ouderdom beslist het lot, tenzij een der gekozenen bedanke.

Art. 21. Het lidmaatschap van het gecombineerd collegie is onvereenigbaar met de betrekking van:

a lid van het gecombineerd collegie in een ander district of van poldermeester in een dorpspolder;

b bedienaar der godsdienst of ander geestelijk persoon;

c onderwijzer bij het lager of middelbaar onderwijs;

d krijgsman in werkelijke dienst;

e ambtenaar of bediende aan den dijkstoel of aan het gecombineerd collegie middellijk of onmiddellijk ondergeschikt of rekenpligtig.

Art. 22. De dijkgraven en heemraden moeten hunne vaste woonplaats in of in de onmiddellijke nabijheid van het district hebben.

Art. 23. De bezoldiging van de dijkgraven en heemraden en de schadeloosstelling of zitgelden van de hoofd-geërfden worden, na verhoor van het gecombineerd collegie, op voorstel van Gedeputeerde Staten, door de Provinciale Staten onder goedkeuring des Konings vastgesteld.

Art. 24. Vóór dat zij hunne betrekkingen aanvaarden, leggen de dijkgraven in handen van den Commissaris des Konings, de heemraden in eene vergadering van den dijkstoel en de hoofd-geërfden in eene van het gecombineerd collegie, in handen van den dijkgraaf, ieder op de wijze zijner godsdienstige gezindte, den volgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof), dat ik als . . . . van het polder-district van . . . . de belangen van dat district op alle mogelijke wijzen zal behartigen en mij van alle pligten, in die betrekking opgelegd, kwijten overeenkomstig de Grondwet, de algemeene Landswetten en het Reglement op het beheer der rievierpolders in de provincie Gelderland."

„Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig."

(„Dat beloof ik.")

Zij worden tot dien eed (belofte) toegelaten na alvorens te hebben afgelegd den volgenden eed (verklaring en belofte) van zuivering:

„Ik zweer (verklaar, dat ik, om tot (dijkgraaf of heemraad te worden benoemd) (hoofd-geërfde te worden gekozen), directelijk of indirectelijk aan geene personen, hetzij in of buiten het bestuur, onder wat naam of voorwendsel ook, eenige giften of gaven beloofd of gegeven heb, noch beloven of geven zal.

„Ik zweer (beloof), dat ik, om iets hoegenaamd in deze betrekking te doen of te laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken aannemen zal, directelijk of indirectelijk.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig."

(„Dat verklaar en beloof ik".)

Art. 25. Bij herbenoeming of herkiezing blijven de eens afgelegde eeden (beloften en verklaringen) verbindend.

Art. 26. Bij afwezigheid, verhindering of ontstentenis van den dijkgraaf wordt hij vervangen door een' heemraad, naar orde van het getal achtereenvolgende dienstjaren, zoo Gedeputeerde Staten daarin niet anders voorzien.

Art. 27. Er worden plaatsvervangende heemraden benoemd op de wijze in artikel 14 bepaald. Hun getal wordt op voordragt van den dijkstoel door Gedeputeerde Staten vastgesteld.

Art. 28. Behalve de andere werkzaamheden, die volgens dit reglement aan plaatsvervangende heemraden opgedragen kunnen worden, treden zij bij afwezigheid, verhindering of ontstentenis van een' heemraad gedurende

meer dan één maand of wanneer een hunner gedurende langer dan dien tijd de werkzaamheden van den dijkgraaf waarneemt, als heemraad op.

De aanwijzing geschiedt door den dijkgraaf.

Wanneer een plaatsvervangend heemraad bij betrekking van het dijkleger een heemraad vervangt, buiten het geval voortvloeijende uit artikel 26, geniet hij, onverminderd de schadeloosstelling door het gecombineerd collegie te bepalen, 3 gulden daags ten laste van diens tractement, doch in geen geval een som het 1/3 daarvan te boven gaande.

Wanneer hij buiten het geval van plaatsvervanging het dijkleger betrekt wordt zijne schadeloosstelling, naar gelang der bewezene diensten, door het gecombineerd collegie geregeld.

Art. 29. De artikelen 15 tot en met 22, 24 en 25 zijn toepasselijk op de plaatsvervangende heemraden.

Deze worden geroepen in de vergadering van den dijkstoel, waarin de rooster hunner aftreding wordt opgemaakt en de aanwijzing van den aftredingstijd door het lot geschiedt.

Art. 30. De dijkgraven, heemraden en plaatsvervangende heemraden kunnen ten allen tijde hun ontslag aan den Koning vragen.

De hoofd-geërfden kunnen het ten allen tijde nemen.

Zij geven hiervan kennis aan den dijkgraaf, die daarvan mededeeling doet aan Gedeputeerde Staten.

Art. 31. Die zijn ontslag heeft verkregen (behoudens in het geval bij het volgend artikel voorzien) of genomen, blijft zijne betrekking waarnemen tot dat zijn opvolger die heeft aanvaard.

Art. 32. De dijkgraven, heemraden en plaatsvervangende heemraden kunnen ten allen tijde door den Koning ontslagen worden wegens pligtverzuim, het weigeren of nalaten om de bevelen na te komen, door den Koning, de Provinciale- of de Gedeputeerde Staten ter uitvoering van wetten of wettige verordeningen gegeven, merkelijke achteloosheid, wangedrag, ongeschiktheid door geestes- of ligchaams-zwakheid of gebreken, of zoo zij in strijd handelen met artikel 3.

Art. 33. Wanneer een dijkgraaf, heemraad of plaatsvervangend heemraad een der vereischten in artikel 17 vermeld verliest of eene der in artikel 21 uitgesloten betrekkingen aanneemt, is hij verpligt onmiddellijk zijn ontslag aan den Koning te vragen.

Zoo hij dit nalaat is het voorgaand artikel op hem toepasselijk.

Art. 34. Wanneer een hoofd-geërfde verkeert in een der gevallen, vermeld in het 1ste lid van het vorig' artikel, of in strijd met artikel 3 handelt, houdt hij op zijne betrekking te bekleeden en is hij verpligt hiervan kennis te geven aan het gecombineerd collegie, met vermelding der redenen.

Zoo hij dit nalaat en de dijkstoel vermeent dat het feit bestaat, waarschuwt deze den belanghebbende om zich binnen veertien dagen daaromtrent te verklaren.

Geeft hij aan deze waarschuwing geen gevolg, dan is hij van regtswege van zijne betrekking vervallen, tenzij hij zich binnen gemelde veertien dagen tot het gecombineerd collegie wende, dat, na gedaan onderzoek en na hem schriftelijk of mondeling gehoord te hebben, binnen ééne maand uitspraak doet.

Indien de belanghebbende in de uitspraak niet berust, kan hij binnen veertien dagen in hooger beroep komen bij Gedeputeerde Staten.

Van dit beroep geeft hij schriftelijk kennis aan het gecombineerd collegie.

Gedeputeerde Staten geven binnen ééne maand na gedaan onderzoek en, zoo noodig, na den belanghebbende schriftelijk of mondeling gehoord te hebben, een' eindbeslissing.

Art. 35. Die om de redenen in artikel 32 vermeld — uitgezonderd wegens ongeschiktheid door geestes- of ligchaams-zwakheid of gebreken — ontslagen of op grond van in strijd met artikel 8 gehandeld te hebben afgetreden is, blijft gedurende twee jaren na zijn ontslag of zijn' aftreding niet weder benoem- of verkiesbaar.

HOOFDSTUK II.

Van de vergaderingen.

Art. 36. De dijkstoelen en de gecombineerde collegiën stellen een reglement van orde voor hunne vergaderingen vast.

Zij doen hiervan mededeeling aan Gedeputeerde Staten.

De vergaderingen worden gehouden op de tijden en plaatsen, in het reglement van orde bepaald, en verder zoo dikwerf als de dijkgraaf het noodig vindt of minstens één derde der leden van den dijkstoel of van het gecombineerd collegie het schriftelijk, met opgave der redenen, verlangt.

Art. 37. De vergaderingen worden belegd door den dijkgraaf, die zorgt dat elk lid, spoedeischende gevallen uitgezonderd, minstens driemaal vier en twintig uren vóór het houden der vergadering schriftelijk wordt opgeroepen en dat de door het gecombineerd collegie te houden vergaderingen in tijds worden aangekondigd.

.De oproepingsbrieven vermelden zooveel mogelijk de onderwerpen waarvoor de vergadering is belegd.

Art. 38. De vergaderingen van het gecombineerd collegie worden gehouden in het openbaar.

Wanneer de dijkgraaf of een derde der aanwezige leden het noodzakelijk acht worden de deuren gesloten, waarna de vergadering bepaalt, of met gesloten deuren zal worden beraadslaagd en besloten.

In eene besloten vergadering kan niet beraadslaagd noch eene beslissing genomen worden over:

a. de toelating van nieuw benoemde leden;

b. de begrooting en rekening;

c. het doen van uitgaven op die begrooting niet voorkomende, of de daarop uitgetrokken posten te boven gaande;

d. het aanwijzen der middelen tot dekking van zoodanige uitgave;

e. de evenredige verdeeling der polderlasten;

f. het aanleggen en opheffen van inrigtingen van openbaar nut;

g. het ondershands aanbesteden van werken of leveranciën,

en verder over alle handelingen in artikel 121 bedoeld.

Art. 39. De dijkgraaf is voorzitter der vergaderingen en met de leiding en handhaving der orde belast.

Art. 40. De dijkgraaf ontvangt en opent alle aan den dijkstoel of het gecombineerd collegie gerigte stukken en brengt die bij de eerste zamenkomst in de vergadering waar zij behooren.

Art. 41. Hij teekent alle stukken die van den dijkstoel of het gecombineerd collegie uitgaan.

Art. 42. De dijkgraaf is belast met het uitvoeren der besluiten van den dijkstoel en van het gecombineerd collegie.

Art. 43. Wanneer de dijkstoel of het gecombineerd collegie besloten

heeft eene zaak ter voorbereiding of ter behandeling te stellen in handen eener commissie, wordt deze door den dijkgraaf benoemd.

Art. 44. De dijkgraaf is bevoegd en verpligt, wanneer de drang der omstandigheden geene voorafgaande bijeenroeping van den dijkstoel of het gecombineerd collegie gedoogt, op eigen gezag, al die maatregelen te nemen en te doen uitvoeren, waartoe gemelde collegiën bevoegd zijn en welke ter voorkoming van dreigend of dringend gevaar vereischt worden.

Hij is gehouden daarvan ten spoedigste aan het betrokken collegie kennis te geven.

De dijkgraaf is verpligt, in afwachting der vereischte magtiging tot procedeeren, zoo in als buiten regten de noodige conservatoire maatregelen te doen nemen en alles te doen wat noodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van regt of bezit.

Art. 45. De leden onthouden zich van stemmen over onderwerpen die hen, hun' echtgenooten en hunne bloed- of aanverwanten, tot den derden graad ingesloten, persoonlijk aangaan of waarin zij als gemagtigden zijn betrokken.

Art. 46. Op de vergaderingen kan niet besloten worden indien niet meer dan de helft der leden tegenwoordig is.

Art. 47. Wanneer het getal leden in het vorig' artikel vermeld niet aanwezig is, wordt eene nieuwe vergadering belegd, met aanhaling van dit artikel in den oproepingsbrief.

In deze vergadering besluiten de aanwezige leden uitsluitend over de onderwerpen in dien brief vermeld.

Art. 48. Alle besluiten worden bij volstrekte meerderheid der stemmende leden genomen.

Art. 49. Het stemmen over zaken geschiedt mondeling en bij hoofdelijke oproeping.

Bij het staken der stemmen wordt het nemen van een besluit tot de volgende vergadering uitgesteld.

Staken in deze vergadering de stemmen, dan wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

Art. 50. Het stemmen bij het doen van keuzen of het opmaken van voordragten en aanbevelingen geschiedt bij toegevouwen en ongeteekende briefjes.

Over die persoon wordt afzonderlijk gestemd.

Voor elke keuze wordt de volstrekte meerderheid der uitgebragte geldige stemmen gevorderd.

Van onwaarde zijn de stembriefjes die onderteekend zijn, geen persoon duidelijk aanwijzen, een volstrekt onverkiesbaar persoon vermelden of niet zijn ingevuld.

De vergadering beslist over de waarde van het stembriefje waarvan de geldigheid betwijfeld wordt, terstond nadat het is geopend.

Indien een stembriefje meer dan één naam inhoudt, worden de volgende namen voor niet geschreven gehouden en niet voorgelezen, welke omstandigheid echter door den voorzitter wordt bekend gemaakt.

Eene verkregen meerderheid van stemmen geldt niet wanneer de vergadering beslist, dat daarop een bestaand verschil tusschen het getal der uitgebragte stembriefjes en dat der gestemd hebbenden van invloed heeft kunnen zijn.

Wanneer bij een' eerste stemming geene volstrekte meerderheid is verkregen, heeft er eene tweede vrije stemming plaats.

Wanneer bij de tweede stemming zich op niemand de vereischte meerderheid vereenigt, wordt tot eene derde stemming overgegaan, waarbij alleen in aanmerking komen de twee personen die bij de tweede stemming de meeste stemmen hebben verkregen.

Zijn bij deze stemming de meeste stemmen tusschen meer personen verdeeld, dan wordt vooraf door eene tusschenstemming uitgemaakt wie van hen, die bij de tweede stemming een gelijk getal stemmen hebben verkregen, op het tweetal zal worden gebragt.

Wanneer bij eene tusschenstemming of bij eene derde stemming de stemmen staken, wordt de oudste in jaren als verkozen beschouwd, en bij gelijken ouderdom door het lot beslist, tenzij een hunner bedanke.

Art 51. De gekozene hoofd-geërfden zenden aan het gecombineerd collegie hunne geloofsbrieven in binnen den tijd door den dijkstoel aan hen op te geven.

Art. 52. Het gecombineerd collegie onderzoekt de geloofsbrieven en beslist de geschillen, welke daaromtrent of omtrent de verkiezing zelve rijzen.

Het kan de stembriefjes nazien, zoo dit ter beoordeeling van geschillen noodig mogt zijn.

Het is bevoegd overlegging te vragen van die stukken, welke noodig zijn, om na te gaan of de gekozene de vereischten bezit en niet onder de uitsluitingen valt.

Het gecombineerd collegie bepaalt den termijn binnen welken het overleggen moet geschieden.

Art. 53. De dijkgraaf geeft binnen drie dagen aan de gekozenen van den uitslag van het onderzoek der geloofsbrieven kennis; aan de niet-toegelatenen met opgave der redenen.

Art. 54. Binnen veertien dagen na de beslissing staat het vrij aan den niet-toegelatene en aan ieder lid van het gecombineerd collegie tegen de beslissing bezwaren bij Gedeputeerde Staten schriftelijk in te dienen.

Gedeputeerde Staten doen binnen dertig dagen uitspraak.

Het gecombineerd collegie en de nieuw-toegelatene kunnen binnen veertien dagen na die uitspraak bij den Koning in beroep komen.

Binnen dertig dagen na de einduitspraak wordt, zoo noodig, tot eene nieuwe keuze overgegaan.

Art. 55. De nieuw- of opnieuw gekozenen aanvaarden hunne betrekking niet dan nadat de termijn in het 1ste lid van het vorig' artikel bedoeld verstreken, of door Gedeputeerde Staten of den Koning hunne toelating bevolen is.

HOOFDSTUK III.

Van den secretaris en den ontvanger.

Art. 56. In ieder district is een secretaris en een ontvanger.

Beide betrekkingen zijn vereenigbaar.

De secretaris wordt door den Koning benoemd uit eene voordragt van drie personen, opgemaakt door het gecombineerd collegie en door Gedeputeerde Staten met hunne beschouwingen opgezonden.

De ontvanger wordt uit eene voordragt van drie personen, opgemaakt door den dijkstoel, door het gecombineerd collegie benoemd, dat daarvan aan Gedeputeerde Staten kennis geeft.

Art 57. Om tot secretaris en tot ontvanger benoemd te kunnen worden moet men Nederlander zijn, den ouderdom van 23 jaren hebben

vervuld, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn en niet vallen in eene der uitsluitingen in de artikelen 18 en 19 vermeld.

Wat den secretaris betreft kan de Koning in bijzondere gevallen, op voordragt van het gecombineerd collegie, ontheffing verleenen van de uitsluiting wegens den verboden graad van bloedverwantschap of zwagerschap en van die in artikel 21, letter *e*, bedoeld.

Deze voordragt wordt door Gedeputeerde Staten met hunne beschouwingen opgezonden.

Met betrekking tot den ontvanger kan van de uitsluiting in artikel 21, letter *e*, bedoeld in bijzondere omstandigheden, op voordragt van het gecombineerd collegie, door Gedeputeerde Staten ontheffing worden verleend.

Art. 58. De secretaris en de ontvanger moeten beiden hunne vaste woonplaats in- of in de onmiddellijke nabijheid van het district hebben.

Hunne bezoldiging wordt, na verhoor van het gecombineerd collegie, op voorstel van Gedeputeerde Staten, door de Provinciale Staten onder goedkeuring des Konings vastgesteld.

Art. 59. De secretaris en de ontvanger kunnen ten allen tijde hun ontslag vragen; eerstgenoemde aan den Koning, laatstgenoemde aan het gecombineerd collegie.

De secretaris is verpligt zulks onmiddellijk te doen, wanneer hij een der vereischten in artikel 57, 1ste lid, vermeld verliest of eene der in artikel 21 uitgesloten betrekkingen aanneemt.

Wanneer hij het nalaat wordt hij door den Koning ontslagen, op voordragt van het gecombineerd collegie, door Gedeputeerde Staten met hunne beschouwingen opgezonden.

Art. 60. De secretaris kan ten allen tijde door den Koning — de ontvanger, na vooraf gehoord te zijn, door het gecombineerd collegie — ontslagen worden wegens pligtverzuim, het weigeren of nalaten om de bevelen na te komen, door den Koning, de Provinciale Staten of Gedeputeerde Staten ter uitvoering van wetten of wettige verordeningen gegeven, merkelijke achteloosheid, wangedrag, ongeschiktheid door geestes- of ligchaams-zwakheid of gebreken, of zoo zij in strijd handelen met artikel 3; de ontvanger bovendien wegens het verlies der vereischten of het aannemen van uitgesloten betrekkingen.

Blijft het gecombineerd collegie weigerachtig om den ontvanger op voorgaande gronden te ontslaan, dan kan dit door Gedeputeerde Staten geschieden.

Hij die is ontslagen om eene der redenen in het eerste lid van dit artikel vermeld — uitgezonderd het geval van ongeschiktheid door geestes- of ligchaams-zwakheid of gebreken — kan binnen twee jaren na zijn ontslag niet weder worden benoemd.

Hangende de in het 1ste lid van dit artikel bedoelde beslissing des Konings kan de secretaris, in dringende gevallen, op voorstel van den dijkstoel door Gedeputeerde Staten, het gecombineerd collegie gehoord, worden geschorst. De Ontvanger kan in dringende gevallen door den dijkstoel worden geschorst.

Art. 61. De secretaris en de ontvanger leggen alvorens hunne betrekking te aanvaarden in handen van den dijkgraaf, in eene vergadering van den dijkstoel, op de wijze hunner godsdienstige gezindte, den volgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof), dat ik al de pligten, die het Reglement op het beheer der rivierpolders in Gelderland en de vastgestelde of vast te

stellen instructie aan mijn ambt hebben verbonden of zullen verbinden, eerlijk en vlijtig zal vervullen".

„Zoo waarlijk helpe mij God almagtig." („Dat beloof ik.")

Zij worden tot dien eed (belofte) toegelaten na alvorens te hebben afgelegd den eed (verklaring of belofte) van zuivering, voorgeschreven in artikel 24 en gewijzigd met het oog op hunne betrekking.

Art. 62. De secretaris is, onder toezigt van den dijkstoel, bewaarder van het archief, verleent daarvan desgevraagd aan Gedeputeerde Staten inzage en geeft — zoo de aanvrage niet op bepalingen van dit reglement is gegrond met toestemming van den dijkstoel — authentieke afschriften en uittreksels af van de stukken die zich daarin bevinden.

Hij is den dijkgraaf, den dijkstoel, het gecombineerd collegie en de commissiën uit den dijkstoel en gemeld collegie behulpzaam in alles wat het bestuur af andere werkzaamheden, hun opgedragen, betreft.

Door hem worden alle stukken, die van den dijkstoel of van het gecombineerd collegie uitgaan, mede-onderteekend.

Is de secretaris tevens ontvanger, dan worden de stukken, voor zoover zij op het geldelijk beheer betrekking hebben, in zijne plaats door een heemraad mede-onderteekend.

Ieder geërfde heeft het regt afschrift van het verhandelde in de vergadering te zijnen koste te bekomen.

De secretaris kan voor afschriften, welke in het bijzonder belang van een geërfde worden verlangd, 10 centen per bladzijde gewoon schrift vorderen.

Art. 63. De instructiën voor den secretaris en den ontvanger worden door het gecombineerd collegie vastgesteld en aan Gedeputeerde Staten medegedeeld.

Art. 64. Bij afwezigheid, verhindering of ontstentenis worden secretaris en ontvanger vervangen op de wijze bepaald bij hun' instructiën, waarin tevens de bezoldiging gedurende de tijdelijke waarneming geregeld wordt.

Art. 65. In de instructie van den ontvanger wordt de wijze geregeld, waarop hij zijne boeken zal houden en de andere tot zijn' administratie betrekkelijke stukken inrigten, alsmede bepaald op welke tijden en plaatsen hij tot ontvangst zitten, en hoeveel dagen te voren hiervan afkondiging geschieden zal.

Art. 66. De ontvanger stelt, alvorens in bediening te treden, voor zijn beheer behoorlijke zekerheid, waarvan het bedrag vóór zijne benoeming door het gecombineerd collegie wordt bepaald.

Het staat te zijner keuze die te stellen in inschrijvingen op een der Grootboeken van de Nationale Schuld of in vaste goederen, wier onbezwaarde waarde het bedrag der te stellen zekerheid minstens één derde te boven gaat.

In bijzondere gevallen kan, op voordragt van het gecombineerd collegie en met goedkeuring van Gedeputeerde Staten, het stellen der zekerheid op een' andere wijze geschieden.

Gaat de kas het bedrag der gestelde zekerheid te boven, dan wordt het meerdere ten huize des ontvangers geborgen in een' ijzeren brandkast met dubbelwerkende sluiting, waarvan een sleutel berust bij den dijkgraaf en de ander onder den ontvanger.

In de brandkast kunnen tevens de schuldbrieven en verdere daarvoor vatbare eigendommen van het district worden bewaard.

Art. 67. De eens gestelde zekerheid kan, bij aanmerkelijke verhooging of verlaging der inkomsten en ontvangsten, door het gecombineerd collegie worden verhoogd of verlaagd.

De ontvanger, die binnen den gestelden tijd de verhooging niet heeft bewerkstelligd, wordt gerekend zijn ontslag genomen te hebben.

Art. 68. De ontvanger is belast met de invordering van al de inkomsten en ontvangsten van het district en is verantwoordelijk, dat die behoorlijk geschiedt.

Geene kwade posten worden in zijne rekening geleden, ten ware hij vruchteloos alle wettige middelen tot invordering gebezigd, of het gecombineerd collegie eenigen post oninvorderbaar verklaard hebbe.

Art. 69. De ontvanger doet alle betalingen uit de districts-kas.

Met uitzondering van belastingen, renten die op coupons en vaste bezoldigingen die op kwitantiën worden voldaan, betaalt hij niet dan op bevelschriften, die hetgeen te betalen is en den post der begrooting waaruit de betaling moet geschieden, vermelden en door den dijkgraaf en den secretaris geteekend zijn.

Art. 70. Jaarlijks doet de ontvanger rekening en verantwoording van zijn' ontvangsten en uitgaven van den dijkstoel, binnen vier maanden na afloop van het jaar waartoe zij behooren.

De rekening wordt ingerigt volgens voorschrift van Gedeputeerde Staten.

Art. 71. De dijkstoel of eene commissie uit zijn midden neemt minstens tweemalen in het jaar, en verder zoo dikwerf het noodig wordt geacht, de boeken en de kas van den ontvanger op.

Hiervan wordt telkens proces-verbaal opgemaakt en aan het gecombineerd collegie medegedeeld.

Art. 72. Bij schorsing, ontslag of overlijden van den ontvanger worden door den dijkgraaf en een lid van den dijkstoel zijne boeken gesloten en zijne kas opgenomen.

Hiervan wordt proces-verbaal opgemaakt.

De boeken en de kas worden door den dijkgraaf bewaard tot dat in de dienst is voorzien.

HOOFDSTUK IV.

Van de noodheemraden of posthouders en de overige beambten en bedienden.

Art. 73. Jaarlijks wordt door den dijkstoel, ter voldoening aan artikel 20 van het Reglement op de correspondentie bij ijsgang en hoog opperwater op de rivieren, goedgekeurd bij besluit des Konings van den 21sten Augustus 1835, no. 23 (*Prov. blad van Gelderland no.* 100), het vereischte getal noodheemraden of posthouders benoemd, en daarvan aan Gedeputeerde Staten en aan de benoemden kennis gegeven.

De benoemden leggen, zoo spoedig mogelijk, in handen van den dijkgraaf den eed of de belofte af, dat zij hunne pligten als noodheemraden of posthouders getrouwelijk en met ijver zullen vervullen.

Bij herbenoeming blijft de éénmaal afgelegde eed of belofte verbindend.

De schadeloosstelling der noodheemraden of posthouders wordt jaarlijks, naar gelang der diensten die zij hebben verrigt, door het gecombineerd collegie geregeld.

Art. 74. Het aanstellen, schorsen en ontslaan van dijkmeesters, dijkbazen en andere beambten en bedienden geschiedt door den dijkstoel.

Art. 75. Hun getal en hunne belooning worden, op voordragt van den dijkstoel en onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, door het gecombineerd collegie geregeld.

Art. 76. Waar het noodige getal dijkmeesters, dijkbazen of andere kundige personen, vermeld in artikel 19 van het reglement aangehaald in artikel 73, niet aangesteld is, geschiedt het jaarlijks door den dijkstoel, die er kennis van geeft aan Gedeputeerde Staten en aan de aangestelden.

Hunne schadeloosstelling wordt jaarlijks, naar gelang der diensten die zij hebben verrigt, door het gecombineerd collegie geregeld.

TITEL II.

Van het kiesregt in de districten.

HOOFDSTUK I.

Van de kiezers.

Art. 77. Kiezers in een district zijn alle personen, maatschappen en zedelijke ligchamen, die twee of meer hektaren land waarvoor districtslasten betaald worden in eigendom, erfpacht of vruchtgebruik binnen het district bezitten, overeenkomstig de volgende bepalingen:

die	2	hektaren	bezit	heeft	1	stem,
″	4	″	″	″	2	stemmen,
″	7	″	″	″	3	″
″	12	″	″	″	4	″
″	20	″	″	″	5	″
″	30	″	″	″	6	″
″	40	″	″	″	7	″
″	50	″	″	″	8	″
″	60	″	″	″	9	″
″	70	″	″	″	10	″
″	80	″	″	″	11	″
″	90	″	″	″	12	″
″	100	″	″	″	13	″
″	110	″	″	″	14	″
″	120	″	″	″	15	″
″	130	″	″	″	16	″
″	140	″	″	″	17	″
″	150	″	″	″	18	″
″	160	″	″	″	19	″
″	170	″	″	″	20	″
″	180	″	″	″	21	″
″	190	″	″	″	22	″
″	200	″	″	″	23	″
die meer dan	210	″	″	″	24	″

Het bezit der hektaren overschietende tusschen 2, 4, 7, 12, enz. komt niet in berekening.

In geen geval kan door één persoon, voor zich en namens anderen te zamen, meer dan één derde van het aantal stemmen, dat op de kiezerslijsten is vermeld, worden uitgebragt.

Art. 78. Voor gemeenschappelijke onverdeelde bezittingen berust het kiesregt bij de gezamenlijke eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers, die onderling een hunner aanwijzen, om dit namens hen uit te oefenen en daarvan jaarlijks vóór den 1sten Maart schriftelijk aan den dijkgraaf kennis geven.

Zoo het tegendeel uit de kennisgeving niet blijkt, wordt zij geacht doorloopend te zijn en blijft van kracht tot zij is herroepen, opgezegd of op andere wijze vervallen.

Art. 79. Voor de bezittingen van het district of zijn' onderdeelen wordt geen kiesregt uitgeoefend.

Art. 80. Mannen kunnen voor hunne vrouwen, vaders voor hunne minderjarige kinderen, voogden en curatoren voor hunne pleegbevolenen, bewindvoerders over goederen van afwezigen en over die van personen in gestichten van krankzinnigen opgenomen, en bestuurders voor hunne maatschappen en zedelijke ligchamen, het kiesregt uitoefenen.

Voogden, curatoren, bewindvoerders en bestuurders (de drie laatsten, zoo noodig, onder opgave wie hunner zal optreden), welke van deze bevoegdheid wenschen gebruik te maken, zijn verpligt jaarlijks vóór den 1sten Maart van hun verlangen daartoe aan den dijkgraaf schriftelijk kennis te geven.

Zoo het tegendeel uit de kennisgeving niet blijkt, wordt zij geacht doorloopend te zijn en blijft van kracht tot zij is herroepen, opgezegd of op andere wijze vervallen.

Art. 81. Vrouwen worden tot de uitoefening van het kiesregt niet persoonlijk toegelaten.

Weduwen kunnen zich laten vertegenwoordigen door een harer meerderjarige zoons, mits daarvan kennisgevende in voege als bij het vorig' artikel is bepaald.

Op deze kennisgeving is het laatste lid van dat artikel toepasselijk.

Art. 82. Het kiesregt kan bij schriftelijke volmagt worden uitgeoefend.

Zoo het tegendeel daaruit niet blijkt, wordt de volmagt geacht doorloopend te zijn en blijft van kracht tot zij is herroepen, opgezegd of op andere wijze vervallen.

Dezelfde persoon kan in hoedanigheid van gemagtigde slechts voor drie kiezers optreden, onverschillig of hij al dan niet voor zich het kiesregt uitoefent.

Art. 83. Die het kiesregt niet in persoon uitoefent, doet jaarlijks vóór den 1sten Maart aan den dijkgraaf opgaaf van naam en voornaam van den persoon, die voor hem zal optreden.

Deze opgaaf kan doorloopend zijn.

Art. 84. Ten allen tijde kan door de kiezers op de aanwijzingen, kennisgevingen en volmagten, in de vorige artikelen vermeld, worden teruggekomen of kunnen nieuwe door hen worden verleend.

Om bij de volgende verkiezing te kunnen werken, moet de kennisgeving echter schriftelijk aan den dijkgraaf zijn geschied binnen 5 dagen na de eerste afkondiging dier verkiezing.

De dijkgraaf vermeldt een en ander op de kiezerslijst en geeft daarvan ten spoedigste kennis aan het bureau der afdeeling, waar de gemagtigde het kiesregt moet uitoefenen.

HOOFDSTUK II.

Van de lijsten der kiezers.

Art. 85. De kohieren der hektarentalen tot invordering van polderlasten zijn de grondslagen van de lijsten der kiezers.

Art. 86. Jaarlijks vóór den 1sten Maart zenden poldermeesters aan den dijkgraaf lijsten, bevattende in alphabetische orde de namen en voornamen van alle geërfden in hunne polders, hunne woonplaatsen en de hoeveelheid lands waarvoor elk op den 1sten Januarij op de kohieren geboekt staat, onder bijvoeging, zooveel mogelijk, van de namen en voornamen dergenen die hen regtens vertegenwoordigen.

Art. 87. De lijsten worden door den dijkgraaf en eene commissie van twee leden uit den dijkstoel nagezien en eene algemeene daaruit zamengesteld, bevattende in alphabetische orde de namen, voornamen, woonplaatsen, hoeveelheid lands en het getal stemmen der kiezers alsmede de namen en voornamen van hen, die hen regtens of krachtens volmagt vertegenwoordigen of voor hen het kiesregt uitoefenen zullen.

Art. 88. Van deze algemeene lijst, door den dijkgraaf en de leden der commissie geteekend, worden aan poldermeesters afdrukken of afschriften gezonden en van den 1sten tot den 15den April ter inzage van een ieder gelegd.

Hiervan wordt bij openlijke afkondiging op de gebruikelijke wijze en plaatsen door poldermeesters kennis gegeven.

Art. 89. Elk grondeigenaar, erfpachter of vruchtgebruiker. in het district of die hem regtens vertegenwoordigt heeft het regt, vóór den 18den April schriftelijke met bewijzen voorziene bezwaren aan den dijkstoel in te leveren, indien:

a. zijn naam, grondbezit, erfpachtsrecht of vruchtgebruik, of het getal stemmen dat hem toekomt, niet of niet behoorlijk op de lijst voorkomen;

b. de naam van iemand daarop gebragt is die het vereischte om kiezer te zijn mist, en

c. aan iemand meer stemmen zijn toegekend dan hem toekomen.

De uittreksels uit de kohieren, in dit geval aan den belanghebbende ten spoedigste en kosteloos af te geven, worden bij uitsluiting tot bewijs van eigendom, erfpacht of vruchtgebruik aangenomen.

Art. 90. De dijkstoel beslist vóór of op den 1sten Mei en stelt de lijst vast.

Van zijne beslissingen en van elke in de lijst door hem ambtshalve gebragte wijziging geeft hij aan den belanghebbende binnen vijf dagen kennis, met opgaaf der motieven.

De vastgestelde lijst blijft, behoudens de wijzigingen daarin krachtens de artikelen 84 en 91 te brengen, van kracht tot den 1sten Mei van het volgende jaar.

Art. 91. Die in de uitspraak des dijkstoels of in de door dezen in de lijst ambtshalve gebragte wijziging niet berust kan, binnen acht dagen nadat zij te zijner kennis is gebragt, in hooger beroep komen bij Gedeputeerde Staten, die zoo mogelijk binnen drie weken uitspraak doen en, zoo noodig, de verbetering van de lijst door den dijkgraaf gelasten.

Art. 92. De dijkgraaf geeft aan poldermeesters zoo spoedig mogelijk kennis van elke wijziging, welke in de lijst gemaakt is, ten einde die te brengen op den afdruk of het afschrift onder hen berustende.

Art. 93. Bezwaren tegen de lijst ingebragt stuiten het werk der verkiezing niet.

Art. 94. Ieder kiezer kan bij den secretaris van het district een afdruk of afschrift van de kiezerslijst, naar gelang die al of niet gedrukt is, bekomen tegen betaling van *f* 1 per afdruk of van 10 centen per bladzijde van het afschrift.

HOOFDSTUK III.

Van de verkiezingen.

Art. 95. Op den eersten Woensdag der maand Junij van het jaar waarin de gewone aftreding plaats vindt, geschieden de verkiezingen

der hoofd-geërfden, ter vervulling der plaatsen welke op den 1sten Julij door gewone aftreding zullen openvallen.

De verkiezing ter vervulling der plaatsen die tusschentijds zijn opengevallen geschiedt binnen drie maanden na het openvallen, op den dag door den dijkstoel te bepalen.

Art. 96. Het inleveren der stembriefjes geschiedt van des voormiddags 9 tot des middags 12 uur, in de dorpspolders of in de afdeelingen waarin ieder distrtct, op voorstel van het gecombineerd collegie, door Gedeputeerde Staten verdeeld wordt, bij een in het Provinciaal blad te plaatsen besluit, dat door de dijkgraven in de betrokken districten op de gebruikelijke wijze en plaatsen wordt afgekondigd.

Voor zoover districten niet uit dorpspolders bestaan of niet in afdeelingen verdeeld zijn, geschiedt het inleveren ter plaatse waar de gewone vergaderingen gehouden worden, bij een stembureau bestaande uit drie leden van den dijkstoel, door dezen uit zijn midden te kiezen of, voor het geval van afwezigheid, verhindering of ontstentenis van een of meer leden, uit de kiezers aan te vullen.

Art. 97. De dijkgraaf roept bij eene publicatie, den derden en laatsten Zondag vóór den dag der verkiezing op de gebruikelijke wijze en plaatsen af te kondigen, de kiezers tot de verkiezing op.

Deze publicatie vermeldt dag en plaats der verkiezing en het getal keuzen dat te doen is.

Art. 98. De kiezers brengen slechts in één' dorpspolder of afdeeling van het district hunne stemmmen uit.

Zij oefenen het kiesregt uit in dien polder of in die afdeeling waar zij wonen.

Indien een kiezer buiten het district woont en al zijne bezittingen in één' dorpspolder of in één' afdeeling gelegen zijn, brengt hij aldaar zijne stem uit.

Is een buiten het district wonend kiezer in meerdere polders of afdeelingen geërfd, dan geeft hij in de week volgende op de eerste afkondiging der verzekering schriftelijk aan den dijkgraaf kennis van den dorpspolder of de afdeeling waarin hij verlangt zijne stem uit te brengen, van welke kennisgeving de dijkgraaf zoo spoedig mogelijk mededeeling doet aan het betrokken stembureau.

Bij gebreke van zoodanige opgave wordt hij tot de uitoefening van het kiesregt niet toegelaten.

Gezegde opgave kan doorloopend zijn.

Art. 99. Het stembureau bestaat uit de poldermeesters van den polder waarin de verkiezing plaats heeft.

Poldermeesters wijzen uit de kiezers de personen aan, die hen in geval van afwezigheid, verhindering of ontstentenis zullen vervangen.

Art. 100. Minstens zeven dagen vóór elke verkiezing zendt de dijkgraaf een voldoend aantal stembriefjes aan poldermeesters van iederen dorpspolder. Deze zenden, minstens vijf dagen vóór den verkiezingsdag, aan de kiezers of die hen op eene der wijzen bij dit reglement bepaald vertegenwoordigen, een getal stembriefjes gelijk aan het aantal stemmen, dat zij geregtigd zijn uit te brengen.

Aan de kiezers, die hunne stembriefjes moeten inleveren ter plaatse in het laatste lid van artikel 96 vermeld, geschiedt de toezending regtstreeks door den dijkgraaf.

De stembriefjes bevatten aan het hoofd den stempel van het district, en verder het aantal der te doene keuzen en den tijd voor de verkiezing bepaald.

Tijdens de verkiezing zijn bij het stembureau stembriefjes voorhanden, ten behoeve van hen die de hun toegezondene niet ontvangen of verloren hebben.

Art. 101. Om als gemagtigde te worden toegelaten moet men meerderjarig zijn en eene volgens de wet op zegel geschrevene en geregistreerde volmagt overleggen, ten ware uit de lijst der kiezers blijke, dat die reeds overgelegd is.

De volmagten worden, nadat daarvan op de kiezerslijst aanteekening is gemaakt, aan de gemagtigden teruggegeven.

Art. 102. De leden van het bureau van stemopneming worden niet als gemagtigden toegelaten.

Art. 103. De stembriefjes worden ongeteekend en toegevouwen door hem die stemt, één voor één, gestoken in eene behoorlijk geslotene bus, waarvan de sleutel door den voorzitter van het bureau van stemopneming bewaard wordt.

Art. 104. De beide andere leden van het stembureau teekenen als stemopnemers de namen op van hen die aan de verkiezing deelnemen, met afzonderlijke vermelding van het aantal stembriefjes door ieder hunner, voor zich of voor anderen, ingeleverd.

De daarvan te houden lijsten worden door hen met den voorzitter onderteekend.

Art. 105. Gedurende de verkiezing is een exemplaar van dit reglement op de tafel van het bureau van stemopneming voorhanden.

Art. 106. Zoodra de tijd voor het inleveren der stembriefjes verstreken is, wordt in die districten, waarin het kiezen niet uitsluitend geschiedt ter plaatse waar de gewone vergadering van het bestuur worden gehouden, de bus zoodanig verzegeld, dat geene stembriefjes daaruit geligt of daarin gestoken kunnen worden.

Art. 107. De verzegelde bus, met haren in een behoorlijk verzegeld papier gesloten sleutel, en de lijsten in artikel 104 bedoeld, worden ten spoedigste door een der leden van het bureau van stemopneming gebragt ter plaatse waar de dijkstoel gewoonlijk vergadert, en aldaar door den dijkgraaf of een door hem aangewezen lid van den dijkstoel in bewaring genomen.

Art. 108. De opening der stembriefjes geschiedt op den volgenden dag, aanvangende des voormiddags te 9 ure, door eene commissie van drie leden uit den dijkstoel, welke onderzoekt of de bussen behoorlijk gesloten en verzegeld zijn en van hare bevinding melding maakt in haar proces-verbaal.

In die districten, waarin uitsluitend ter plaatse waar de gewone vergaderingen van het bestuur worden gehouden is gestemd, geschiedt de opening echter terstond na het inleveren der stembriefjes, door het bureau van stemopneming.

Bij het openen der stembriefjes kunnen de kiezers of hunne vertegenwoordigers aanwezig zijn.

Art. 109. Vóór het openen der stembriefjes worden deze geteld en vergeleken met het aantal stemmen, dat volgens de bij artikel 104 bedoelde lijsten is uitgebragt, en daarna dooreen gemengd.

Bij het openen worden de namen, op elk stembriefje voorkomende,

door den voorzitter van de commissie of van het bureau van stemopneming overluid voorgelezen, door den oudsten stemopnemer nagezien, en door de beide stemopnemers opgeteekend.

Art. 110. Van onwaarde zijn de stembriefjes, die onderteekend zijn, geen persoon duidelijk aanwijzen of niet zijn ingevuld.

De commissie of het bureau van stemopneming beslist over de waarde van het stembriefje, waarvan de geldigheid betwijfeld wordt, terstond nadat het is geopend.

De voorzitter maakt de redenen van twijfel en de beslissing onmiddellijk bekend.

Art. 111. Indien op een stembriefje de naam voorkomt van iemand die niet verkiesbaar is, wordt die naam voor niet geschreven gehouden.

Art. 112. De stembriefjes die meer of minder namen inhouden dan er personen te kiezen zijn gelden.

De namen, vermeld in een stembriefje na het getal voor de keuze vereischt, komen niet in aanmerking en worden niet voorgelezen door den voorzitter, die echter deze omstandigheid bekend maakt.

Art. 113. Terstond na den afloop der opening wordt door den voorzitter bekend gemaakt het getal der stembriefjes, welke na aftrek der van onwaarde verklaarde overgebleven zijn, dat der stemmen, welke dientengevolge de volstrekte meerderheid uitmaken, en dat der stemmen op elk' persoon uitgebragt.

Art. 114. Nadat de uitslag der stemming aan de tegenwoordig zijnde personen is medegedeeld, wordt een proces-verbaal, volgens model aan dit reglement toegevoegd, opgemaakt en door de commissie of het bureau van stemopneming onderteekend.

In dit proces-verbaal worden de bezwaren vermeld, welke door de aanwezigen omtrent de verkiezing worden ingebragt.

De geldige en de van onwaarde verklaarde stembriefjes worden in twee afzonderlijke behoorlijk verzegelde pakken gesloten.

Art. 115. Het proces-verbaal wordt aan den dijkstoel bezorgd, die afschrift daarvan op de gebruikelijke plaats voor een ieder ter inzage nederlegt.

De stembriefjes worden gedurende een jaar bewaard en vervolgens vernietigd.

Art. 116. Ieder kiezer kan ter zake van onregelmatigheid, die bij de verkiezing heeft plaats gevonden, beslissing vragen bij het gecombineerd collegie, welke genomen wordt bij het onderzoek der geloofsbrieven van den gekozene.

Art. 117. Bij een' eerste stemming wordt niemand benoemd dan met volstrekte meerderheid van stemmen.

Wanneer bij een' eerste stemming meer dan het vereischte getal personen deze meerderheid verkregen hebben, worden zij die de meeste stemmen hebben bekomen of, bij een gelijk aantal verkregen stemmen, de oudsten in jaren alleen geacht benoemd te zijn.

Ingeval van gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 118. Bij herstemming, noodzakelijk wanneer bij de eerste stemming geene volstrekte meerderheid is verkregen, wordt men benoemd met de meeste stemmen.

Indien de stemmen staken is de oudste in jaren de benoemde.

Bij gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 119. De verkregen meerderheid van stemmen geldt niet, wan-

neer daarop een verschil tusschen het getal der in de bus gevonden stembriefjes en dat der volgens het proces-verbaal uitgebragte stemmen van invloed heeft kunnen zijn.

Art. 120. Wanneer eene herstemming noodzakelijk is wordt onmiddellijk door de commissie of het bureau van stemopneming eene lijst opgemaakt, bevattende tweemaal zooveel namen als er personen te benoemen zijn.

Op die lijst worden de namen gebragt van al degenen die bij de eerste stemming de meeste stemmen verkregen, ook al is hun getal grooter dan tweemaal het getal te benoemen personen.

Deze lijst wordt dadelijk op de gebruikelijke plaatsen aangeplakt en ter inzage gelegd.

Art. 121. Binnen dertig dagen na de opening der stembriefjes, op den dag door den dijkstoel te bepalen, heeft de herstemming plaats.

Art. 122. De commissie of het bureau van stemopneming zendt ten spoedigste aan den benoemde, om hem tot geloofsbrief te strekken, een door den voorzitter en een der stemopnemers geteekend afschrift van het in artikel 114 bedoelde proces-verbaal en, is hij bij herstemming gekozen, ook van dat na de herstemming opgemaakt.

Art. 123. De benoemde geeft bij het bekomen van het afschrift een bewijs van ontvangst daarvoor af en berigt, binnen veertien dagen na de dagteekening van dat bewijs, aan den dijkgraaf of hij de benoeming aanneemt.

Hij wordt, laat hij gemelden tijd zonder kennisgeving voorbijgaan, geacht de benoeming niet aan te nemen.

Art. 124. Wanneer een benoemde zijne benoeming niet aanneemt, den in het vorig' artikel bepaalden tijd zonder kennisgeving laat verstrijken, den geloofsbrief binnen den tijd volgens artikel 51 te bepalen of de stukken die volgens artikel 52, 3de lid, gevraagd kunnen worden, binnen den te stellen termijn niet overlegt, geschiedt binnen dertig eene nieuwe keuze.

TITEL III.

Van de zamenstelling en inrigting der besturen in de dorpspolders.

HOOFDSTUK I.

Van de besturen.

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Art. 125. Het bestuur is zamengesteld uit poldermeesters, belast met het dagelijksch bestuur, en uit geërfden.

De vergadering van poldermeesters en geërfden vormt den geërfden-dag.

Art. 126. In die districten, waar in 't geheel of ten deele geene dorpspolders zijn, wordt datgene wat bij dit reglement aan poldermeesters is opgedragen, voor zoover deze ontbreken, door den dijkstoel verrigt en gaan de bemoeijenissen van dezen te dien opzigte over op Gedeputeerde Staten.

§ 2. *Van de poldermeesters.*

Art. 127. In elken dorpspolder zijn drie poldermeesters.

Het getal kan door Gedeputeerde Staten verminderd worden.

Waar twee poldermeesters zijn, zal door den dijkstoel jaarlijks één geërfde worden aangewezen, die bij verschil en het opmaken van voordragten beslist.

Zij worden voor een tijdvak van zes jaren benoemd door Gedeputeerde Staten, uit eene voordragt van drie personen opgemaakt door den geërfden-dag.

De aftredenden zijn dadelijk weder benoembaar.

Art. 128. De voordragt wordt vóór den 1sten Junij ingezonden aan den dijkstoel en door dezen, met zijne beschouwingen, vóór den 15den Junij aan Gedeputeerde Staten overgelegd.

Art. 129. Jaarlijks kiezen poldermeesters een voorzitter uit hun midden en doen daarvan, door tusschenkomst van den dijkstoel, vóór den 1sten Augustus mededeeling aan Gedeputeerde Staten.

Bij afwezigheid, verhindering of ontstentenis van den voorzitter wordt hij vervangen door den poldermeester die de oudste in dienstjaren is.

Art. 130. Om de twee jaren, op den 1sten Julij, treedt één der poldermeesters volgens een te maken rooster af.

Het lot bepaalt het jaar waarin ieder poldermeester naar dien rooster aftreedt.

De rooster en de aanwijzing door het lot worden medegedeeld aan Gedeputeerde Staten, den dijkstoel en den geërfden-dag.

Art. 131. De voordragten ter vervulling van buitengewoon openstaande plaatsen worden binnen twee maanden na het openvallen door den dijkstoel met zijne beschouwingen bij Gedeputeerde Staten ingezonden, die binnen één maand daarna tot de benoeming overgaan.

De tusschentijds benoemde heeft slechts zóólang zitting als degene dien hij vervangt zitting zoude gehad hebben.

Art. 132. Om tot poldermeester benoemd te kunnen worden moet men Nederlander zijn, den ouderdom van 23 jaren hebben vervuld, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn, tijdens de benoeming binnen den dorpspolder in eigendom, erfpacht of vruchtgebruikt bezitten twee hektaren in de polderlasten aangeslagen grond, en zijne vaste woonplaats hebben in of in de onmiddellijke nabijheid van den dorpspolder.

Als grondbezit worden toegekend aan den man de eigendommen, erfpachten en vruchtgebruiken van de vrouw, aan den vader die zijner minderjarige kinderen.

Art. 133. Op voordragt van den geërfden-dag kunnen Gedeputeerde Staten, den dijkstoel gehoord, in bijzondere gevallen ontheffing van het vereischte der gegoedheid verleenen, in welk geval de benoemde, ook dan wanneer hij minder dan één hektare grond bezit, één stem op den geërfden-dag kan uitbrengen.

Van de verleende ontheffingen wordt jaarlijks in de gewone zomerzitting mededeeling aan de Staten gedaan.

Art. 134. Bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten of tweeden graad mag niet bestaan tusschen de poldermeesters in denzelfden dorpspolder.

Die na zijne benoeming in den verboden graad van zwagerschap geraakt behoeft vóór den afloop van zijn' zittingstijd niet af te treden.

De zwagerschap houdt op door het overlijden der vrouw die haar veroorzaakte.

Art. 135. De betrekking van poldermeester is onvereenigbaar met die van:

a. poldermeester in een anderen dorpspolder of in een buitenpolder;
b. bedienaar der godsdienst of ander geestelijk persoon;

„Ik zweer (verklaar), dat ik, om tot poldermeester te worden benoemd, „directelijk of indirectelijk aan geene personen, hetzij in of buiten het „bestuur, onder wat naam of voorwendsel ook, eenige giften of gaven „beloofd of gegeven heb, nog beloven of geven zal.

„Ik zweer (beloof), dat ik, om iets hoegenaamd in deze betrekking „te doen of te laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of ge„schenken aannemen zal, directelijk of indirectelijk.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig."

(„Dat verklaar en beloof ik.")

Art. 388. Bij herbenoeming blijven de eens afgelegde eeden (beloften en verklaringen) verbindend.

Art. 389. Bij afwezigheid, verhindering of ontstentenis van een poldermeester kunnen Gedeputeerde Staten, zoo noodig, een geërfde aanwijzen om tijdelijk diens plaats te vervullen.

Art. 390. Poldermeesters kunnen ten allen tijde hun ontslag aan Gedeputeerde Staten vragen.

Die het verkregen heeft, blijft zijne betrekking waarnemen tot zijn opvolger die heeft aanvaard.

Art. 391. Poldermeesters kunnen ten allen tijde door Gedeputeerde Staten, na mondeling of schriftelijk te zijn gehoord, ontslagen worden wegens pligtverzuim, het weigeren of nalaten om de bevelen na te komen door den Koning, de Provinciale Staten of Gedeputeerde Staten ter uitvoering van wetten of wettige verordeningen gegeven, merkelijke achteloosheid, wangedrag, ongeschiktheid door geestes- of ligchaams-zwakheid of gebreken, wegens overtreding van artikel 3, of wanneer zij, bij verlies der vereischten of bij het aannemen eener uitgesloten betrekking, hun ontslag niet vragen.

Art. 392. Hij die is ontslagen om eene der redenen in het vorig' artikel vermeld — uitgezonderd het geval van ongeschiktheid door geestes- of ligchaams-zwakheid of gebreken — kan binnen twee jaren na zijn ontslag niet weder worden benoemd.

Art. 393. De voorzittende poldermeester is belast met de leiding der vergaderingen van poldermeesters en van den geërfden-dag.

Hij ontvangt en opent alle aan poldermeesters of den geërfden-dag gerigte stukken en brengt die bij de eerste zamenkomst in de vergadering waar zij behooren.

Hij teekent alle stukken die van poldermeesters of van den geërfden-dag uitgaan.

Hij is belast met het uitvoeren der besluiten van poldermeesters en van een geërfden-dag.

Wanneer poldermeesters of de geërfden-dag besloten hebben eene zaak ter voorbereiding of ter behandeling te stellen in handen eener commissie, wordt deze door hem benoemd.

Art. 394. De voorzittende poldermeester is bevoegd en verpligt, wanneer de drang der omstandigheden geene voorafgaande bijeenroeping van poldermeesters of den geërfden-dag gedoogt, op eigen gezag, al die maatregelen te nemen en te doen uitvoeren, waartoe die collegiën bevoegd zijn, en welke ter voorkoming van dreigend of dringend gevaar vereischt worden.

Hij is gehouden daarvan ten spoedigste aan het betrokken collegie kennis te geven.

Hij is verpligt, in afwachting der vereischte magtiging tot procederen, zoo in als buiten regten de noodige conservatoire maatregelen te doen nemen, en alles te doen wat vereischt wordt ter voorkoming van verjaring en verlies van regt of bezit.

§ 3. *Van de geërfden.*

Art. 395. Geërfden zijn alle personen, maatschappen en zedelijke ligchamen, die volgens de kohieren der hektarentalen eene of meer hektaren land, die in de polderlasten aangeslagen zijn of kunnen worden, in eigendom, erfpacht of vruchtgebruik binnen den polder bezitten. Zij oefenen hun stemregt uit overeenkomstig de volgende bepalingen:

die	1	hektare	bezit	heeft	1	stem,
″	3	hektaren	″	″	2	stemmen,
″	6	″	″	″	3	″
″	12	″	″	″	4	″
″	20	″	″	″	5	″
″	40	″	″	″	6	″
″	60	″	″	″	7	″
″	80	″	″	″	8	″
″	100	″	″	″	9	″
″	120	″	″	″	10	″
″	140	″	″	″	11	″
″	160	″	″	″	12	″
″	180	″	″	″	13	″
″	200	″	″	″	14	″
die meer dan	220	″	″	″	15	″

Het bezit van hektaren overschietende tusschen 1, 3, 6 enz. komt niet in berekening.

In geen geval kan door één persoon, voor zich en namens anderen te zamen, meer worden uitgebragt dan één derde van al de stemmen, die door de aanwezige geërfden uitgebragt kunnen worden.

Art. 396. Die minder dan eene hektare land in eigendom, erfpacht of vruchtgebruik bezit mag niet op de geërfden-dagen verschijnen, behoudens de uitzondering in artikel 383 voorzien.

Art. 397. Voor gemeenschappelijke onverdeelde bezittingen berust het stemregt bij de gezamenlijke eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers, die onderling één hunner aanwijzen om dit namens hen uit te oefenen en daarvan minstens daags vóór een te houden geërfden-dag aan poldermeesters kennis geven.

Zoo het tegendeel uit de kennisgeving niet blijkt, wordt zij geacht doorloopend te zijn en blijft van kracht tot zij is herroepen, opgezegd of op andere wijze vervallen.

Art. 398. Voor de bezittingen van den buitenpolder wordt geen stemregt uitgeoefend.

Art. 399. Mannen kunnen voor hunne vrouwen, vaders voor hunne minderjarige kinderen, voogden en curatoren voor hunne pleegbevolenen, bewindvoerders over goederen van afwezigen en over die van personen in gestichten voor krankzinnigen opgenomen, en bestuurders voor hunne maatschappen en zedelijke ligchamen op de geërfden-dagen verschijnen, aan de beraadslagingen deelnemen en tot het nemen van besluiten medewerken.

Voogden, curatoren, bewindvoerders en bestuurders (de drie laatsten,

zoo noodig, met opgave wie hunner zal optreden), welke van deze bevoegdheid wenschen gebruik te maken, zijn verpligt minstens dagen vóór een te houden geërfden-dag van hun verlangen daartoe aan poldermeesters kennis te geven.

Zoo het tegendeel uit de kennisgeving niet blijkt, wordt zij geacht doorloopend te zijn en blijft van kracht tot zij is herroepen, opgezegd of op andere wijze vervallen.

Art. 149. Vrouwen nemen persoonlijk geen deel aan de geërfden-dagen.

Weduwen kunnen zich laten vertegenwoordigen door een harer meerderjarige zoons, mits daarvan kennis gevende in voege als bij het vorig artikel is bepaald.

Op deze kennisgeving is het laatste lid van dat artikel toepasselijk.

Art. 150. Het stemregt kan bij schriftelijke volmagt worden uitgeoefend.

Om als gemagtigde te worden toegelaten moet men meerderjarig zijn en eene volgens de wet op zegel geschrevene en geregistreerde volmagt overleggen, welke na kennisneming aan den gemagtigde wordt teruggegeven.

Zoo het tegendeel daaruit niet blijkt, wordt de volmagt geacht doorloopend te zijn en blijft van kracht tot zij is herroepen, opgezegd of op andere wijze vervallen.

Dezelfde persoon kan in hoedanigheid van gemagtigde slechts voor drie geërfden optreden, onverschillig of hij al dan niet voor zich stemmen uitbrengt.

HOOFDSTUK II.

Van de Geërfden-dagen.

Art. 151. De geërfden-dagen stellen reglementen van orde voor hunne vergaderingen vast en deelen die aan het gecombineerd collegie en aan Gedeputeerde Staten mede.

Art. 152. Poldermeesters doen, door het afkondigen en aanplakken van biljetten, waarin de ter beraadslaging voorgestelde onderwerpen uitgedrukt moeten worden, op de gebruikelijke wijze en plaatsen twee Zondagen te voren bekend maken wanneer en waar een geërfden-dag gehouden zal worden.

In spoedeischende gevallen behoeven afkondiging en aanplakking slechts één Zondag te voren te geschieden.

Art. 153. Indien op een behoorlijk afgekondigden geërfden-dag geen geërfde opkomt, zal die 8 dagen uitgesteld en de afkondiging en aanplakking herhaald worden.

Ingeval alsdan wederom geen geërfde opkomt besluiten poldermeesters.

Art. 154. Geërfden die te zamen een vierde gedeelte bezitten van den grond, welke in de polderlasten aangeslagen is of kan worden, kunnen het beleggen van een geërfden-dag vorderen.

Art. 155. Indien poldermeesters nalatig zijn of weigeren een geërfden-dag te beleggen kan de dijkgraaf het houden er van uitschrijven.

Art. 156. De voorzittende poldermeester heeft de leiding der vergaderingen.

Bij afwezigheid, verhindering of ontstentenis van alle poldermeesters en van den geërfde, volgens artikel 138 aangewezen, regelen de geërfden onderling wie hunner het voorzitterschap zal bekleeden.

Op den geërfden-dag, bedoeld in het vorig artikel, bekleedt de dijk

graaf of een door hem aan te wijzen heemraad, des noodig oordeelende, het voorzitterschap.

Art. 157. De geërfden onthouden zich van stemmen over onderwerpen die hen of hun' echtgenooten en bloed- of aanverwanten, tot den derden graad ingesloten, persoonlijk aangaan of waarin zij als gemagtigden zijn betrokken.

Art. 158. Alle besluiten worden bij volstrekte meerderheid der uitgebragte stemmen genomen.

Art. 159. Het stemmen over zaken geschiedt mondeling en bij hoofdelijke oproeping.

Bij het staken der stemmen wordt het nemen van een besluit tot de volgende vergadering uitgesteld.

Staken in deze vergadering de stemmen dan wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

Art. 160. Het stemmen bij het doen van keuzen of het opmaken van voordragten en aanbevelingen geschiedt bij toegevouwen en ongeteekende briefjes.

Aan ieder' geërfde worden daarbij zooveel briefjes uitgereikt als hij stemmen kan uitbrengen.

Over ieder persoon wordt afzonderlijk gestemd.

Voor elke keuze wordt de volstrekte meerderheid der uitgebragte geldige stemmen gevorderd.

Van onwaarde zijn de stembriefjes die onderteekend zijn, geen persoon duidelijk aanwijzen, een volstrekt onverkiesbaar persoon vermelden of niet zijn ingevuld.

De vergadering beslist over de waarde van het stembriefje, waarvan de geldigheid betwijfeld wordt, terstond nadat het is geopend.

Indien een stembriefje meer dan één naam inhoudt worden de volgende namen voor niet geschreven gehouden en niet voorgelezen, welke omstandigheid echter door den voorzitter wordt bekend gemaakt.

Eene verkregene meerderheid van stemmen geldt niet wanneer de vergadering beslist, dat daarop een bestaand verschil tusschen het getal der ingeleverde stembriefjes en dat der gestemd hebbenden van invloed heeft kunnen zijn.

Wanneer bij een' eerste stemming geene volstrekte meerderheid is verkregen, wordt onmiddellijk tot eene herstemming overgegaan, tusschen de twee personen die de meeste stemmen hebben verkregen.

Zijn de meeste stemmen tusschen meer personen verdeeld, dan wordt vooraf door eene tusschenstemming uitgemaakt wie van hen bij de herstemming in aanmerking zullen komen.

Wanneer bij de herstemming of bij eene tusschenstemming de stemmen staken, wordt de oudste in jaren als verkozen beschouwd en bij gelijken ouderdom door het lot beslist, tenzij een hunner bedanke.

HOOFDSTUK III.

Van den secretaris en den ontvanger.

Art. 161. In iederen dorpspolder is een secretaris en een ontvanger.

De secretaris wordt door Gedeputeerde Staten benoemd uit eene voordragt van drie personen, opgemaakt door den geërfden-dag en door den dijkstoel met zijne beschouwingen ingezonden.

De ontvanger wordt uit eene voordragt van drie personen, opgemaakt door poldermeesters, door den geërfden-dag benoemd, die daarvan kennis geeft aan Gedeputeerde Staten en het gecombineerd collegie.

Art. 162. Om tot secretaris of ontvanger benoemd te kunnen worden moet men Nederlander zijn, den ouderdom van 23 jaren hebben vervuld, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn, zijne vaste woonplaats in of in de onmiddellijke nabijheid van den dorpspolder hebben en niet vallen in eene der uitsluitingen in de beide volgende artikelen genoemd.

Art. 163. Bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten of tweeden graad mag niet bestaan tusschen secretaris of ontvanger en poldermeester van denzelfden polder.

Wat den secretaris betreft kunnen Gedeputeerde Staten, op voordragt van den geërfden-dag, ontheffing verleenen van de uitsluiting wegens den verboden graad van bloedverwantschap of zwagerschap en van die, in letter *d* van het volgend' artikel genoemd.

Deze voordagt wordt door poldermeesters met hunne beschouwingen opgezonden.

Die na zijne benoeming in den verboden graad van zwagerschap geraakt behoeft vóór den afloop van zijn zittingstijd niet af te treden.

De zwagerschap houdt op door het overlijden der vrouw die haar veroorzaakte.

Art. 164. De betrekking van secretaris en die van ontvanger zijn onvereenigbaar met die van:

a. poldermeester;

b. bedienaar der godsdienst of ander geestelijk persoon;

c. krijgsman in werkelijke dienst;

d. ambtenaar of bediende aan een dijkstoel, een gecombineerd collegie of een dorpspolderbestuur (behoudens de uitzondering in het volgend artikel bedoeld) middellijk of onmiddellijk ondergeschikt of rekenpligtig.

Art. 165. De betrekking van secretaris en die van ontvanger kunnen in één persoon worden vereenigd.

In dat geval, alsmede in het geval dat secretaris en ontvanger elkander in den 1sten of 2den graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan, worden alle stukken, voor zoover zij op het geldelijk beheer betrekking hebben, door twee poldermeesters geteekend.

Art. 166. De bezoldiging van den secretaris en van den ontvanger wordt, na verhoor van den geërfden-dag, door Gedeputeerde Staten geregeld.

Art. 167. De secretaris en de ontvanger leggen, vóór dat zij hunne betrekking aanvaarden, in handen van den dijkgraaf, op de wijze hunner godsdienstige gezindte, den volgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof) dat ik al de pligten, die het Reglement op het beheer der rivierpolders in Gelderland aan mijn ambt heeft verbonden of zal verbinden, eerlijk en vlijtig zal vervullen,

„Zoo waarlijk helpe mij God almagtig." („Dat beloof ik.")

Zij worden tot dien eed (belofte) toegelaten na alvorens te hebben afgelegd den eed (verklaring of belofte) van zuivering, voorschreven in artikel 24 en gewijzigd met het oog op hunne betrekking.

Art. 168. Bij afwezigheid, verhindering of ontstentenis wordt de wijze hunner vervanging, op voorstel van poldermeesters, geregeld bij besluit van den geërfden-dag, waarbij tevens in de regeling der bezoldiging gedurende de tijdelijke waarneming wordt voorzien.

Art. 169. De secretaris en de ontvanger kunnen ten allen tijde hun ontslag vragen; eerstgenoemde aan Gedeputeerde Staten, laatstgenoemde aan den geërfden-dag.

ontslag vragen; eerstgenoemde aan Gedeputeerde Staten, laatstgenoemde aan den geërfden-dag.

Zij blijven, zoo zij ontslag verkregen hebben, hunne betrekking waarnemen tot hun opvolger die heeft aanvaard.

Art. 421. De secretaris en de ontvanger kunnen ten allen tijde, na mondeling of schriftelijk te zijn gehoord, eerstgenoemde door Gedeputeerde Staten, laatstgenoemde door den geërfden-dag, geschorst of ontslagen worden wegens pligtverzuim, het weigeren of nalaten om de bevelen na te komen, door den Koning, de Provinciale Staten of Gedeteerde Staten ter uitvoering van wetten of wettige verordeningen gegeven, merkelijke achteloosheid, wangedrag, ongeschiktheid door geestes- of ligchaams-zwakheid of gebreken, wegens overtreding van artikel 3, of wanneer zij, bij het verlies der vereischten of het aannemen eener uitgeslotene betrekking, zelven hun ontslag niet vragen.

Blijft de geërfden-dag weigerachtig om den ontvanger op voorgaande gronden te schorsen of te ontslaan, dan kan dit door Gedeputeerde Staten geschieden.

Hij die is ontslagen om eene der redenen in het 1ste lid van dit artikel vermeld — uitgezonderd het geval van ongeschiktheid door geestes- of ligchaams-zwakheid of gebreken — kan binnen twee jaren na zijn ontslag niet weder worden benoemd.

Art. 422. De secretaris is, onder toezigt van poldermeesters, bewaarder van het archief, verleent daarvan desgevraagd aan Gedeputeerde Staten inzage en geeft — zoo de aanvraag niet op bepalingen van dit reglement is gegrond met toestemming van poldermeesters — authentieke afschriften en uittreksels af van de stukken die zich daarin bevinden.

Ieder geërfde heeft het regt afschrift van het verhandelde op den geërfden-dag te zijnen koste te bekomen.

De secretaris kan voor afschriften, welke in het bijzonder belang van een geërfde worden verlangd, 10 centen per bladzijde gewoon schrift vorderen.

Hij woont alle vergaderingen van poldermeesters en de geërfden-dagen bij, voert aldaar de pen, maakt op een geërfden-dag dadelijk aanteekeningen van het verhandelde, welke vóór het sluiten worden voorgelezen, onderteekent mede alle stukken die van het bestuur uitgaan, verrigt overigens al het schrijfwerk en verleent desgevorderd bijstand aan de commissiën uit den geërfden-dag.

Art. 423. De ontvanger stelt, alvorens in bediening te treden, behoorlijke zekerheid, waarvan het bedrag door den geërfden-dag vóór zijne benoeming wordt bepaald.

Het staat te zijner keuze die te stellen in inschrijvingen op een der Grootboeken van de Nationale Schuld of in vaste goederen, wier onbezwaarde waarde het bedrag der te stellen zekerheid minstens een derde te boven gaat.

In bijzondere gevallen kan, op voordragt van den geërfden-dag en met goedkeuring van Gedeputeerde Staten, het stellen der zekerheid op een' andere wijze geschieden.

Art. 424. De eens gestelde zekerheid kan, bij aanmerkelijke verhooging of verlaging der inkomsten en ontvangsten, door den geërfden-dag worden verhoogd of verlaagd.

De ontvanger die binnen den gestelden tijd de verhooging niet heeft bewerkstelligd wordt gerekend zijn ontslag genomen te hebben.

Art. 425. De ontvanger is belast met de invordering van al de inkomsten en ontvangsten van den buitenpolder en is verantwoordelijk dat die behoorlijk geschiedt.

Geene kwade posten worden in zijne rekening geleden, ten ware hij vruchteloos alle wettige middelen tot invordering gebezigd of de geërfdendag eenigen post oninvorderbaar verklaard hebbe.

Art. 426. De ontvanger doet alle betalingen uit de buitenpolder-kas. Met uitzondering van belastingen, renten die op coupons en vaste bezoldigingen die op kwitantiën worden voldaan, betaalt hij niet dan op bevelschriften die hetgeen te betalen is en den post der begrooting, waaruit de betaling moet geschieden, vermelden en door den voorzittenden poldermeester en den secretaris geteekend zijn.

Art. 427. Jaarlijks doet de ontvanger rekening en verantwoording van zijn' ontvangsten en uitgaven aan poldermeesters, binnen vier maanden na afloop van het jaar waartoe zij behooren.

De ontvanger houdt zijne boeken en rigt de rekening en overige tot zijn' administratie betrekkelijke stukken in volgens voorschrift van Gedeputeerde Staten.

Art. 428. Poldermeesters nemen minstens twee malen in het jaar, en verder zoo dikwijls het noodig wordt geacht, de boeken en de kas van den ontvanger op.

Hiervan wordt proces-verbaal opgemaakt en aan Gedeputeerde Staten en aan den geërfden-dag medegedeeld.

Art. 429. Bij schorsing, ontslag of overlijden van den ontvanger worden door poldermeesters zijne boeken gesloten en zijne kas opgenomen.

Hiervan wordt proces-verbaal opgemaakt.

De boeken en de kas worden door poldermeesters bewaard tot dat in de dienst is voorzien.

Art. 430. De tijd waarop en de plaats waar de ontvanger zitting zal houden en hoeveel dagen te voren daarvan afkondiging zal geschieden, worden door den geërfden-dag geregeld.

HOOFDSTUK IV.

Van de beambten en bedienden.

Art. 431. Het aanstellen, schorsen en ontslaan der beambten en bedienden geschiedt door poldermeesters.

Hun getal en hunne belooning wordt, op voordragt van poldermeesters, door den geërfden-dag geregeld.

TITEL II.

Van het geldelijk beheer in de buitenpolders.

HOOFDSTUK I.

Algemeene bepalingen.

Art. 432. De geërfden-dagen behoeven de goedkeuring van Gedeputeerde Staten op hunne besluiten:

tot het verkrijgen of vervreemden, het bezwaren of verpanden van poldereigendommen, het treffen van dadingen, het aangaan van geldleeningen en het beleggen van gelden;

tot het ondershands verhuren, verpachten of op eenige andere wijze in gebruik geven van polder-eigendommen;

tot het verleenen van uitstel, vermindering of kwijtschelding, die krachtens wet of overeenkomst of op gronden van billijkheid toekomt

aan huurders, pachters of gebruikers van polder-eigendommen of aan hen, die hebben aangenomen ten behoeve van den polder iets te doen of te leveren;

tot het voeren van regtsgedingen, aanleggender- of verwerenderwijze in eersten aanleg, hooger beroep, cassatie of revisie, en

in het algemeen tot alle andere daden die buiten het gewoon beheer vallen.

Art. 433. De geërfden-dagen zorgen, dat een naauwkeurige staat opgemaakt en bijgehouden worde van de onroerende zaken, uitstaande kapitalen, grondrenten, erfpachten en dergelijke regten, die volgens het burgerlijk regt eigendom van den polder zijn.

Deze staat en de veranderingen die daarin komen worden medegedeeld aan Gedeputeerde Staten, die het voorschrift daarvan vaststellen.

In het hoofd van dit voorschrift wordt eene rubriek opgenomen voor *Veranderingen*, jaarlijks bij de inzending der begrooting mede te deelen.

Art. 434. Alle eigendommen die vruchten kunnen afwerpen moeten, volgens voorwaarden in overeenstemming met het plaatselijk gebruik door den geërfden-dag vast te stellen, worden verhuurd of anders de vruchten daarvan verkocht, tenzij die ten nutte van den polder kunnen worden aangewend.

De verhuring of verkooping geschiedt in het openbaar, ten ware Gedeputeerde Staten onderhandsche verhuring of verkooping hebben goedgekeurd.

Art. 435. Alle werken, door poldermeesters voor rekening des polders te maken, worden in het openbaar aanbesteed.

Art. 436. Bij pak- en kribwerken kan òf het geheele werk in eens worden aanbesteed, òf het hout bij wijze van aanbesteding aangekocht en het werk onder behoorlijk opzigt in daghuur verrigt of afzonderlijk aanbesteed worden.

Art. 437. In bijzondere gevallen zijn poldermeesters bevoegd, om werken van minder' aangelegenheid uit de hand aan te besteden of in daghuur te doen volvoeren, onder verpligting om hiervan bij het doen der rekening en verantwoording de redenen open te leggen.

Bij werken van meer belang moet de toestemming tot een of ander van den geërfden-dag verkregen worden.

HOOFDSTUK II.

Van de begrooting, rekening en verantwoording.

Art. 438. Het financiële dienstjaar gaat in op den 1sten Julij.

Art. 439. De begrooting der ontvangsten en uitgaven, ingerigt volgens voorschrift van Gedeputeerde Staten, met een' administrative rekening of overzigt over het loopende dienstjaar en de verdere bescheiden, wordt jaarlijks vóór den 1sten April door poldermeesters aan den geërfden-dag aangeboden.

Het bedrag der omslagen, die tot het bestrijden der uitgaven benoodigd zijn, wordt jaarlijks door den geërfden-dag bepaald en op de begrooting gebragt.

Art. 440. Afschrift der begrooting wordt te gelijkertijd gedurende acht dagen op de gebruikelijke plaats ter inzage gelegd.

Hiervan geschiedt kennisgeving door afkondiging en aanplakking van biljetten op de gebruikelijke wijze en plaatsen.

Art. 441. In die buitenpolders, waar voor gedeelten daarvan afzon-

derlijke ontvangsten en uitgaven worden gedaan, worden van deze afzonderlijke begrootingen en rekeningen opgemaakt.

Art. 442. De begrooting wordt in drievoud opgemaakt; één voor Gedeputeerde Staten, één voor het archief van den polder en één voor den ontvanger.

Art. 443. De geërfden-dag stelt vóór of op den 1sten Mei de begrooting vast.

Deze wordt, met de bescheiden en de ingekomen bezwaren, terstond aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring gezonden.

Art. 444. Gedeputeerde Staten nemen zoo spoedig mogelijk hun besluit.

Is hunne goedkeuring niet verleend vóór den 1sten Julij, dan magtigen zij poldermeesters de ontvangsten te innen en tot op de helft der voorgedragen sommen uitgaven te doen, voor zooveel zij eenigen post van ontvangst of uitgaaf hiervan niet uitzonderen.

Art. 445. Wanneer op de begrooting posten voorkomen betreffende noodzakelijke herstellingen of verbeteringen, wier spoedige uitvoering wenschelijk is, deelen Gedeputeerde Staten, daarop opmerkzaam gemaakt, hun besluit zoo mogelijk vóór den 1sten Junij aan den geerfden-dag mede.

Art. 446. Wanneer Gedeputeerde Staten de goedkeuring der begrooting geheel of gedeeltelijk weigeren, kan de geërfden-dag bij den Koning voorziening vragen.

Art. 447. Zoo herstel van dijk- of kade-breuken of van werken die tot uitmaling en waterlossing dienen na het opmaken der begrooting noodzakelijk bevonden wordt, maken poldermeesters de ciering met de raming van kosten op en brengt de voorzittende poldermeester deze onverwijld in de vergadering van den geërfden-dag die, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, de uitgaven vaststelt en de middelen aanwijst.

Het daaromtrent zoomede elk ander tot wijziging der begrooting, onder gelijke goedkeuring, te nemen besluit wordt bij de begrooting gevoegd en geacht een deel daarvan uit te maken.

Art. 448. Ingeval de geërfden-dag nalaat en weigerachtig blijft op de begrooting de wettig verschuldigde of uit dit reglement voortvloeijende uitgaven te brengen of daaraan toe te voegen, geschiedt dit door Gedeputeerde Staten, die tevens de middelen tot dekking aanwijzen.

Art. 449. Af- en overschrijving op de posten der begrooting van uitgaven kunnen niet geschieden dan voor zoover daartoe, bij de begrooting zelve of bij een afzonderlijk door Gedeputeerde Staten goedgekeurd besluit van den geërfden-dag, magtiging is verleend.

Tot het bevelen der af- en overschrijvingen, waartoe bij de begrooting magtiging werd verleend, behoeven poldermeesters in elk geval de toestemming van den geërfden-dag.

Art. 450. Van de ontvangsten en uitgaven van den polder over het afgeloopen dienstjaar wordt jaarlijks in de maand November door poldermeesters verantwoording aan den geërfden-dag gedaan, onder overlegging van de rekening en van alle daarbij behoorende bescheiden.

Te gelijkertijd verantwoorden poldermeesters het gebruik van die vruchten der eigendommen, welke in natura ten nutte van den polder zijn aangewend.

Art. 451. Afschrift der rekening wordt te gelijkertijd gedurende acht dagen op de gebruikelijke plaats ter inzage gelegd. Hiervan geschiedt

kennisgeving door afkondiging en aanplakking van biljetten op de gebruikelijke wijze en plaatsen.

Art. 452. Elk die gronden in eigendom, erfpacht of vruchtgebruik binnen den polder bezit heeft het regt, tegen betaling van een schrijfloon berekend tegen 10 centen per bladzijde, afschriften en uittreksels der begrooting en rekening te verkrijgen.

Art. 453. De rekening wordt in tweevoud opgemaakt; de eene voor Gedeputeerde Staten, de andere voor het archief van den buitenpolder.

Art. 454. Na verloop van den in artikel 451 gestelden termijn onderzoekt de geërfden-dag de rekening en de ingekomen bezwaren, stelt vóór den 1sten Januarij het bedrag der ontvangsten en uitgaven voorloopig vast, en zendt de rekening, met alle bescheiden en ingekomen bezwaren, ter goedkeuring en vaststelling aan Gedeputeerde Staten.

De poldermeesters en de ontvanger onthouden zich van medestemmen over het besluit waarbij de rekening voorloopig wordt vastgesteld.

Art. 455. Het besluit van Gedeputeerde Staten waarbij de ontvangsten en uitgaven worden goedgekeurd strekt aan de poldermeesters en den ontvanger tot ontlasting.

Art. 456. Bij niet-goedkeuring kunnen poldermeesters, de geërfden-dag en de ontvanger voorziening bij den Koning vragen van het besluit van Gedeputeerde Staten.

TITEL III.

Van de polderlasten in de buitenpolders.

Art 457. De polderlasten worden onderscheiden in eigenlijke en oneigenlijke.

Art. 458. Tot de eigenlijke polderlasten, waaronder verstaan worden de kosten van bestuur en van alle werken van welken aard ook, die tot beveiliging van den buitenpolder en tot zijn' afwatering dienen, zijn geene landen verpligt bij te dragen dan die gelegen zijn binnen den polder waarover de omslag geschiedt; alles voor zoover door bestaande schriftelijke overeenkomsten of andere bescheiden hieromtrent niet anders is beschikt.

Art. 459. De oneigenlijke polderlasten, waaronder verstaan worden de vroeger in vele buitenpolders op de zettingen gebragte posten voor het begrinden van dijken en wegen en het verder onderhoud van laatstgemelde, de aflossing en rentebetaling van opgenomen kapitalen en andere uitgaven van dien aard, worden gedragen door de landen thans daarmede bezwaard, al zijn zij ook buiten den polder gelegen.

Art. 460. De eigenlijke polderlasten worden hektare-hektaresgelijk omgeslagen over alle landen binnen den polder gelegen.

Evenredige verdeeling dezer lasten, gegrond op de ligging dier landen, blijft bestaan waar die te voren op wettige wijze is ingevoerd.

In zeer bijzondere gevallen kan tot zoodanige evenredige verdeeling door den geërfden-dag, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, worden besloten.

Art. 461. In de eigenlijke polderlasten worden niet betrokken:

a. woeste gronden en plassen zoolang zij niet gedurende twintig jaren in ontginning zijn gebragt.

Hieronder zijn niet begrepen woeste gronden en plassen, ontstaan ten gevolge van aanleg van werken, vergraving of uitdieping;

b. zoodanige hooge gronden die nimmer bij doorbraken met water kunnen worden bedekt.

Niettemin dragen zij in de kosten voor de wegen en voor de watergangen waarop zij hun water lozen;

c. gronden binnen kwelkaden gelegen, indien zij daardoor ongeschikt tot het voortbrengen van vruchten worden, terwijl zij lager kunnen worden aangeslagen indien in hun' cultuur door deze kaden aanmerkelijk nadeel wordt geleden;

d. kerkhoven, begraafplaatsen en openbare wegen;

e. verzande landerijen zoolang zij daardoor tot de cultuur ongeschikt blijven;

f. de landerijen waaromtrent, en in zoover, uit oude schriftelijke overeenkomsten, regterlijke vonnissen of beslissingen van het wettig gezag blijkt, dat zij ongehouden zijn tot voldoening der polderlasten of regt hebben op een lageren aanslag.

De hierboven vermelde vrijdommen of lagere aanslagen worden door den geërfden-dag toegepast.

Art. 462. De kohieren of liggers der hektaren-talen, opgemaakt volgens het door Gedeputeerde Staten gegeven model en waarop de landerijen naar hare grootte volgens de kadastrale meting ingeschreven zijn, maken den grondslag der omslagen uit.

Die kohieren worden om de tien jaren of zooveel vroeger als de geërfden-dag noodig oordeelt geheel vernieuwd.

Art. 463. Poldermeesters zijn met het opmaken en vernieuwen der kohieren belast en onderwerpen die aan de goedkeuring van den geërfden-dag.

Art. 464. Poldermeesters gaan voortdurend de eigendomsveranderingen na en brengen die dadelijk op het kohier over.

Art. 465. Elk die landen vervreemdt is verpligt daarvan, met duidelijke omschrijving en opgave der nommers van het kohier, binnen ééne maand na de dagteekening der acte — de verkrijger binnen ééne maand na de overschrijving in de daartoe bestemde registers — aan poldermeesters kennis te geven.

De eigenaar, op het kohier bekend, is tot de betaling der lasten gehouden tot dat de eigendomsovergang is aangegeven.

Art. 466 Wanneer, ten gevolge van het verleggen van een dijk of kade, landen buiten die waterkeeringen gelegen daar binnen zijn gekomen of omgekeerd, geschiedt er ten koste van hem op wiens last de verlegging heeft plaats gehad een' opmeting, waarvan de uitkomst door poldermeesters op het kohier wordt gebragt.

Art. 467. Dadelijk na ontvangst der begrooting van poldermeesters gaat de ontvanger over tot het opmaken van de rol der belastingschuldigen en zendt die ten spoedigste aan poldermeesters ter goedkeuring en invorderbaar-verklaring.

Deze regelen tevens de termijnen van betaling der aanslagen en der afkoopsommen wegens het onderhoud in natura, zoo deze verschuldigd zijn.

Art. 468. Wanneer de ontvanger de invorderbaar-verklaarde rol terugontvangen heeft, zendt hij aan elk belastingschuldige eene schriftelijke of gedrukte kennisgeving van zijn aanslag.

Gelijktijdig daarmede zendt hij aan hen, wier verpligting tot onderhoud in natura door uitkeeringen in geld is vervangen, eene schriftelijke of gedrukte kennisgeving van hetgeen zij uit dien hoofde betalen moeten.

Het schrijven, drukken en rondzenden der kennisgevingen geschiedt ten laste van de polder-kas.

Art. 469. Indien een schuldpligtige niet binnen den gestelden termijn betaalt, wordt gehandeld overeenkomstig de wet van 9 October 1841, betrekkelijk de regtsmagt der hooge en andere heemraadschappen, dijk- en polderbesturen, enz. (*Stbl. no.* 42).

In de gevallen vermeld bij artikel 4 dier wet wordt tegen de leden der nalatige besturen, hetzij gezamenlijk, hetzij afzonderlijk, het regt van parate executie in toepassing gebragt.

Art. 470. Indien de waarschuwingen en sommatiën door de boden of bedienden van het bestuur geschieden, mogen deze voor elke waarschuwing 10 centen en voor elke sommatie 50 centen rekenen, zonder dat hun iets voor reiskosten wordt toegestaan.

Indien de verdere werkzaamheden tot de uitvoering van het regt van parate executie betrekkelijk aan hen worden opgedragen, mogen zij rekenen volgens de tarieven voor de kantons-deurwaarders vastgesteld.

De boden, bedienden en deurwaarders zijn verpligt in dorso van alle acten, welke zij afgeven, het bedrag hunner jura, schrijfloonen en verschotten afzonderlijk aan te teekenen, zonder welke vermelding die kosten niet worden geleden.

TITEL IV.

Van den Waterstaat in de buitenpolders.

HOOFDSTUK I.

Algemeene bepalingen betreffende waterkeeringen.

Art. 471. De waterkeeringen der buitenpolders worden onderscheiden in *dijken*, *kaden*, *binnenkaden* en *kwelkaden*.

Onder *dijken* worden verstaan de winterwater-keeringen tegen hoofdrivieren en de waterkeeringen tegen de *Linge* beneden de uitmonding van de *Korne*;

onder *kaden* de zomerwater-keeringen tegen de hoofdrivieren, en hunne waterkeeringen tegen het water van naburige buitenpolders of tegen watergangen;

onder *binnenkaden* de waterkeeringen en waterkeerende wegen die tot afscheiding van blokken dienen, en

onder *kwelkaden* de waterkeeringen of dammen die, op eenigen afstand langs de binnenzijde der dijken of kaden gelegen, dienen om het kwelwater tegen den voet dier waterkeeringen te houden.

Art. 472. Niemand mag afgespoelde aarde van de waterkeeringen weghalen; aan of op waterkeeringen vergravingen doen, gaten of kuilen maken, plaggen of zoden maaijen of steken, of ook spitten of ploegen.

Dit laatste mag evenmin plaats hebben binnen 1 meter uit den teen der waterkeeringen.

Art. 473. Aan de buitenzijde van een dijk binnen 8 en aan de binnenzijde binnen 16 meters uit den teen mogen geene nieuwe putten, slooten, gruppen, waterscheppingen, waterkolken of eenige andere uitdiepingen gemaakt worden of wegnemingen van grond geschieden.

De bestaande slooten kunnen echter, met vergunning van poldermeesters, tot vorige diepte en breedte worden opgehaald, zoo dit zonder nadeel voor de waterkeering kan geschieden. Zijn die slooten naar het oordeel van poldermeesters nadeelig zoo kunnen zij de digting daarvan bewerkstelligen.

Vergraving van grond binnen 4 meters van voorzegde grenzen mag niet anders plaats hebben dan met eene glooijing van 4 op 1.

Waar door den vorm des dijks de teen onzeker is, wordt die geacht te liggen op 8 meters afstand waterpas gemeten uit den kant van de dijkskruin

Deze bepalingen zijn mede toepasselijk op de kaden, binnenkaden en kwelkaden, met beperking der in het 1ste lid van dit artikel bedoelde afstanden van 8 en 16 meters, wat de kaden betreft tot 6 en 12 meters en voor de binnenkaden en kwelkaden tot 4 meters aan beide zijden, en van den in het 4de lid vermelden afstand van 8 meters tot 5 meters voor de kaden en tot 3 meters voor de binnenkaden en kwelkaden.

Landen die door hunne hooge ligging tot waterkeering dienen, mogen niet vergraven worden dan onder voorwaarde, dat er eene behoorlijke waterkeering, ter beoordeeling van het betrokken bestuur, worde overgelaten. Van die beoordeeling is beroep op Gedeputeerde Staten.

Art. 474. Alle in strijd met het vorig' artikel bestaande uitdiepingen worden, daar waar poldermeesters dít volstrekt noodzakelijk achten, ten genoegen van deze gedigt.

Voor zoover zij in strijd met vroegere verordeningen zijn gemaakt geschiedt het digten door de eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers der gronden of bij nalatigheid door poldermeesters, in beide gevallen ten hunnen koste, en anders door en ten koste van den buitenpolder die ook de veroorzaakte schade vergoedt.

Art. 475. Voor zoover kolken of waaijen gelegen zijn binnen 16 meters van den binnenteen eens dijks worden zij, ten koste van den polder, tot dien afstand gedigt of wordt de dijk aangebermd ter breedte van 5 meters en ter hoogte van minstens 4 meters beneden de dijkskruin.

Op verzoek van poldermeesters kunnen Gedeputeerde Staten om gewigtige redenen vrijstelling van dit gebod verleenen.

Art. 476. In de buitenpolders mogen geene verveeningen of andere belangrijke uitgravingen geschieden tot zoodanige diepte, dat daardoor de zandwellen levend worden of bloot komen.

De overtreder van dit verbod is gehouden op aanschrijving van poldermeesters, binnen den door deze te bepalen termijn en te hunnen genoegen, de wellen òf te digten òf te omkaden.

Zoo belanghebbenden zich hierdoor bezwaard achten, kunnen zij bij Gedeputeerde Staten in verzet komen.

Art. 477. Er mogen geene woningen of getimmerten, van welken aard ook, tegen de glooijingen of aan den voet der dijken gebouwd of op bestaande funderingen herbouwd worden, dan met vergunning van het betrokken Departement van Algemeen Bestuur, na verhoor van Gedeputeerde Staten en van poldermeesters.

Aan deze vergunning worden in den regel verbonden de volgende voorwaarden:

dat zonder kosten of bezwaar voor de polder-kas de opruiming van de woning of het getimmerte door de eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers zal geschieden, ingeval dit door poldermeesters noodig wordt gekeurd;

dat de verzoeker doe blijken van de toestemming van hen die het genot van de dijkshelling mogten hebben;

dat de woningen of getimmerten worden geplaatst op minstens

2 meters afstand van den voet, de glooijingen of de kruin des dijks, in de beide laatste gevallen op een berm goed tegen den dijk vastgereden;

dat de muren uit kalk en steen worden zamengesteld;

dat in de gebouwen geene kelders worden gemaakt tenzij in hechte muren met goed cement gemetseld;

dat in de glooijing des dijks geene putten gegraven worden en dat door de vergunning tot bouwing het verbod van artikel 473, ten aanzien van het graven van putten, niet geacht wordt te zijn opgeheven;

dat door ingravingen, omspittingen en omheiningen, aanleggen van varkenshokken of iets van dien aard, ten gevolge van de vergunning tot het bouwen van huizen of andere getimmerten, geene vermindering of verzwakking van den dijk plaats vinde.

Art. 478. Langs de kruin of op de glooijingen der kaden, binnenkaden en kwelkaden mogen geene woningen of getimmerten, van welken aard ook, worden gebouwd of op bestaande funderingen herbouwd, tenzij met vergunning, waar die wordt vereischt, van het betrokken Departement van Algemeen Bestuur, na verhoor van Gedeputeerde Staten te verleenen, en anders met schriftelijke vergunning van poldermeesters die aan de vergunning de voorwaarden verbinden, welke zij in het belang der waterkeering noodig achten.

Belanghebbenden kunnen van de besluiten van poldermeesters in beroep komen bij Gedeputeerde Staten, die binnen één maand beslissen.

Art. 479. Het planten van heggen en boomen en het plaatsen van rasters, tuinen, schoeijingen, palen en dergelijke voorwerpen op de kruin of de glooijingen der waterkeeringen is verboden, tenzij het door poldermeesters worde vergund.

Deze vergunning wordt slechts voorwaardelijk en tot weder-opzegging verleend.

Waar de bestaande in dit artikel bedoelde voorwerpen schadelijk zijn wordt de wegruiming door poldermeesters bevolen, behoudens beroep op Gedeputeerde Staten.

Waar zij als onschadelijk niet worden weggeruimd, moeten de boomen behoorlijk opgesnoeid worden en mogen de heggen niet hooger wezen dan één, noch breeder dan een halven meter.

Art. 480. Niemand mag boomen of heggen, welke staan op de kruin of de glooijingen der waterkeeringen of binnen den afstand daarvan in artikel 478 bepaald, wegruimen dan op tijd en wijze door poldermeesters voorgeschreven.

Art. 481. Zonder vergunning van poldermeesters is het verboden hooi-, stroo-, riet-, hout- of turfmijten te plaatsen alsmede eenige voorwerpen neêr te storten, op te stapelen of te laten liggen op de kruin of tegen de glooijingen van den dijk.

De overtreder van dit verbod is verpligt op aanzegging van poldermeesters, binnen den door dezen te bepalen termijn, ten hunnen genoegen gemelde voorwerpen op te ruimen.

Art. 482. Hekken op dijken en kwelkaden, niet tot openbare wegen dienende, mogen nimmer gesloten zijn en moeten van den 1sten December tot den 15den Maart en bij het voeren der schouwen door de eigenaren opengezet worden.

Art. 483. Geene afwegen mogen aan de dijken en kaden worden gemaakt dan met schriftelijke vergunning van poldermeesters die vooraf

hen, die het genot van de dijkhelling mogten hebben of onderhoudpligtigen der kaden zijn, hooren.

De vergunning houdt in te wiens laste het maken en onderhouden van den weg komt.

Alle afwegen moeten ten koste der verzoekers of der thans daartoe verpligten geheel buiten de kruin of de glooijing der dijken en kaden worden gelegd of gebragt.

Art. 484. De kaden, binnenkaden en kwelkaden mogen niet verhoogd of verlaagd worden tenzij met toestemming van poldermeesters, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Art. 485. De waterkeeringen mogen niet met paarden of voertuigen als weg gebruikt worden tenzij zij daarvoor zijn ingerigt.

Art. 486. Geene nieuwe waterkeeringen mogen binnen de buitenpolders gemaakt worden, dan met toestemming van poldermeesters, na verhoor der daarbij belanghebbende landeigenaren en onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Art. 487. De dijken mogen niet worden beweid dan met toestemming van poldermeesters, die aan deze zoodanige voorwaarden kunnen verbinden als zij noodig oordeelen.

Het beweiden mag in geen geval plaats hebben met varkens, noch met ander vee op nieuw gemaakte of herstelde nog niet behoorlijk bevestigde dijken.

Art. 488. In elken buitenpolder worden door poldermeesters, behoudens ieders regt, na verhoor der belanghebbenden, de noodige voorschriften vastgesteld betreffende het gebruik van het grasgewas op de dijken welke niet mogen worden beweid.

Art. 489. Zonder schriftelijke vergunning van poldermeesters mogen geene kaden, binnenkaden, kwelkaden of omkadingen, als bedoeld in alinea 2 van artikel 476, worden doorgestoken en mag geen kwelwater afgelaten worden.

Art. 490. Niemand mag in de kwelkaden andere dan behoorlijke sluizen, van goede deuren en sloten voorzien, en slechts met toestemming van poldermeesters leggen.

Art. 491. Niemand mag sluizen in kwelkaden openen zonder last van poldermeesters.

De poldermeesters geven dien last wanneer het rivierwater genoegzaam gevallen en de uitwaterings-sluizen geopend zijn, ten ware bestaande contracten of gebruiken ten aanzien van den tijd der opening andere bepalingen behelzen.

Art. 492. Het beschadigen of zonder vergunning van poldermeesters wegnemen van de spreidingen, ruwaarden, kribben of eenige andere tot verdediging van dijken of kaden aangebragte werken is verboden.

Het is mede verboden, zonder toestemming van poldermeesters, vaartuigen aan gemelde werken of aan de dijken of kaden zelve door ankers als anderszins vast te leggen of die daarop te laden of te lossen.

Art. 493. De dijkpligt, voor zoover daarmede eigendommen belast zijn, blijkt uit de dijkcedullen behoudens tegenbewijs.

Voor zoover daarmede geen' eigendommen belast zijn berust de verpligting tot onderhoud op die personen of zedelijke ligchamen, die van ouds daartoe verpligt zijn of thans daarin voorzien.

Art. 494. De dijkcedullen worden in het archief van den polder bewaard.

Acht de geërfden-dag herziening noodig zoo wordt daartoe overgegaan onder de waarborgen voor naauwkeurigheid door hem te stellen.

Jaarlijks in de maand Mei worden de dijkcedullen herzien door poldermeesters, met bijstand van een of twee der geschiktste dijkpligtigen, in elken buitenpolder door den voorzittenden poldermeester te kiezen.

Poldermeesters teekenen daarop aan de hun bekende overgangen van landen met dijksonderhoud besmet, welke gedurende het afgeloopen jaar hebben plaats gehad, en vermelden die mede op de dijkcedullen.

Art. 495. Elk die land vervreemdt is verpligt het dijkvak of de dijkvakken, waarmede het besmet is, en de uitkeering in geld, die het onderhoud in natura heeft vervangen, bij de acte van overdragt te vermelden. De verkrijger moet binnen één maand na de overschrijving van den eigendoms-overgang daarvan aan poldermeesters schriftelijk kennis geven.

De eigenaar, op de cedullen bekend, blijft tot het gewoon onderhoud van den dijk verpligt tot dat de overgang op de dijkcedullen is aangeteekend.

Art. 496. De verdeeling van landen welke met dijkpligt besmet zijn heeft tevens de verdeeling van den dijkpligt ten gevolge.

Art. 497. Geene splitsing of verdeeling van dijkvakken door belanghebbenden onderling zal van kracht zijn dan na vooraf verkregen toestemming van poldermeesters.

Art. 498. Wanneer ten gevolge van doorbraak, verzinking, wegspoeling of om eenig ander gewigtig waterschapsbelang een dijk verlegd en daardoor korter geworden is, strekt dit ten voordeele van de gezamenlijke dijkpligtigen met het onderhoud van den vroegeren dijk belast, zóó dat ieders dijkvak geëvenredigd kleiner wordt.

Hiervan geschiedt aanteekening in de dijkcedullen.

Ondergaat de dijk daarentegen ter oorzake als boven eene verlenging, dan wordt door poldermeesters aan de betrokken dijkpligtigen, naar volgorde in de dijkcedullen voorkomende, in den nieuwen dijk een vak gelijk in grootte aan het vroegere aangewezen en blijft het overige ten laste van den buitenpolder.

Art. 499. Wanneer buiten de gevallen in het vorig' artikel voorzien een nieuwe dijk wordt gelegd of een bestaande verlegd, wordt, indien daardoor meerdere onderhoudskosten worden veroorzaakt, door poldermeesters aan de betrokken dijkpligtigen, naar volgorde in de dijkcedullen voorkomende, in den nieuwen dijk een vak in onderhoud aangewezen, gelijk in grootte aan het vak dat vóór het aanleggen van het werk ten hunnen laste was, en wordt de onderhoudslast van het overige gebragt op den aanlegger van het nieuwe werk.

Voor zoover door dit werk vroeger dijkpligtige landen buitendijks komen te liggen gaat de onderhoudslast daarvan over op den aanlegger van het nieuwe werk.

Art. 500. Alle onderhoud en alle vereischte verhoogingen en verzwaringen der dijken geschieden door de buitenpolders.

Art. 501. Het gewoon onderhoud der dijken, waar daarin nog door dijkpligtigen wordt voorzien, en de onderhoudslast in artikel 499 bedoeld worden vervangen door uitkeeringen in geld op de wijze hierna bepaald.

Alle uitkeeringen in geld ter vervanging van het gewoon onderhoud

der dijken zijn afkoopbaar, tegen betaling van den penning XX aan de polder-kas.

Zoodra alle uitkeeringen ter vervanging van het onderhoud van een dijk, van de aanschouw tot de uitschouw van een polder, zijn afgekocht, vervalt de daarop betrekkelijke dijkcedul.

Art. 502. De vervanging van gewoon onderhoud in natura (waaronder verstaan wordt het herstellen van allen afslag zoowel aan de glooijingen als op de kruin der dijken, het beruwaarden of bespreiden en het bepuinen daarvan, het begrinden en het plaatsen der dijkpalen) wordt naar de volgende bepalingen geregeld:

a. de uitkeering in geld moet zoo na mogelijk de gemiddelde uitgaven vertegenwoordigen die het onderhoud in natura, hetwelk men vervangen wil, bedragen heeft;

b. dit onderhoud wordt berekend naar de werkelijke uitgaven gedurende de vijftien jaren voorafgegaan aan dat waarin de waardering geschiedt, waaronder bazaltbekleedingen niet in berekening worden gebragt. Waar van deze uitgaven niet met zekerheid blijkt wordt het onderhoud bij raming gewaardeerd;

c. de waardeering geschiedt, onder leiding van een poldermeester, door eene commissie van drie deskundigen door den geërfden-dag te benoemen;

d. de waardering geschiedt voor elk dijkvak afzonderlijk en worden aan de commissie staten ter hand gesteld, volgens model onder letter D bij dit reglement gevoegd, waarop zij de waardering per meter invullen;

e. poldermeesters gaan de ingevulde staten na in tegenwoordigheid der betrokken commissie en laten afschriften of afdrukken dier staten, na voorafgaande afkondiging op de gebruikelijke wijze en plaatsen, gedurende één maand ter inzage leggen. De dijkpligtigen en geërfden zijn bevoegd de bezwaren die zij tegen de waardering hebben binnen dien tijd aan den voorzittenden poldermeester te doen toekomen;

f. deze bezwaren alsmede die door poldermeesters ingebragt worden door den geërfden-dag beslist, van welke beslissing binnen 14 dagen beroep op Gedeputeerde Staten vrij staat;

g. na afloop der in letter *e* vermelde maand of, zijn er bezwaren ingekomen, na beslissing van deze wordt de waardering door den geërfden-dag vastgesteld. Buiten de gevallen vermeld in de artikelen 498, 1ste lid, en 499 kan de vastgestelde waardering geene verandering ondergaan, en blijft het land dat te voren met het onderhoud van den dijk in natura besmet was voor altijd daarmede belast, en is de eigenaar verpligt jaarlijks de som, waarop het onderhoud gewaardeerd is, in de kas van den polder te storten. Mogten evenbedoelde gevallen voorkomen dan wordt de waardering in overeenstemming met de bepalingen der aangehaalde artikelen herzien. Wanneer echter de onderhoudslast is afgekocht wordt daarop niet teruggekomen;

h. bij splitsing van landen wordt de gewaardeerde som evenredig verdeeld.

Art. 503. Nadat de staten in het vorig artikel vermeld zijn vastgesteld zenden poldermeesters afschrift daarvan aan den ontvanger.

Deze staten worden, op den voet als ten aanzien der dijkcedullen in artikel 494 is voorgeschreven, herzien.

Na aanteekening der veranderingen op de in zijn archief berustende staten zenden poldermeesters daarvan afschriften of afdrukken aan den

ontvanger, die eveneens aanteekening van de jaarlijksche veranderingen maakt op het onder hem berustend exemplaar.

Art. 504. De aarde tot het gewoon onderhoud der dijken en kaden wordt gehaald van de landen tegenover het te maken vak, te naaster lage en minster schade, eerst buiten en zoo zij daar niet te verkrijgen is binnen den dijk of de kade, tenzij andere landen door overeenkomsten of stellige gebruiken tot aardlevering verbonden zijn.

Wanneer de tegenover het te maken vak aanwezige grond, ter beoordeeling van poldermeesters, daarvoor ongeschikt is, kan de aarde gehaald worden desnoods zonder toepassing van het algemeene beginsel te naaster lage en minster schade.

Art. 505. Voor het gewoon onderhoud der kwelkaden wordt de aarde, met behoud van het beginsel te naaster lage en minster schade, in dier voege gehaald als ten opzigte der dijken in het vorige artikel is voorgeschreven.

Art. 506. De aarde tot het gewoon onderhoud van binnenkaden wordt gehaald van de nabijgelegen gronden die van ouds naar gewoonte tot aardlevering verpligt waren.

Art. 507. Voor de aardhaling tot het gewoon onderhoud van waterkeeringen wordt geen' ontgeltenis gegeven wanneer, ter beoordeeling van poldermeesters, de daartoe benoodigde grond, de graszode daaronder begrepen, per strekkende meter waterkeering niet overtreft één tiende kubieke meter (decistère).

Voor het meerdere wordt 25 centen per kubieke meter betaald.

Om de tien jaren, aan te vangen met 1890, wordt het bedrag dezer schadevergoeding door Gedeputeerde Staten herzien en, zoo noodig, gewijzigd.

De uitslag dier herziening zal in het Provinciaal blad worden opgenomen en voor de volgende tien jaren geldig zijn.

Na verlegging van waterkeeringen wordt al de aarde voor het gewoon onderhoud der verlegde waterkeeringen volgens de bepalingen van de artikelen 504, 505 of 506 gehaald en als boven omschreven betaald. Zoo de gronden van welke de aarde gehaald wordt te voren niet tot onontgeldelijke aardlevering zijn verpligt geweest, geschiedt de betaling volgens waardering.

Waar men gewoon is alle aarde te betalen blijft dat gebruik gehandhaafd.

Art. 508. De aarde voor het herstellen van doorbraken, verzinkingen en wegspoelingen, voor verlegging van dijken, kaden en kwelkaden en voor alle buitengewone werken daaraan, alsmede voor beringingen en noodkeeringen wordt gehaald volgens de bepalingen van de artikelen 504 en 505 en uit de polder-kas vergoed.

De aarde, noodig voor bovenbedoelde buitengewone werken aan binnenkaden, wordt gehaald volgens de bepaling van artikel 506 en vergoed uit de polder-kas.

Art. 509. De aanwijzing der volgens de vijf voorgaande artikelen noodige aarde geschiedt door de eigenaren of hunne gemagtigden, op het tijdstip door poldermeesters te bepalen, waarvan hun minstens drie dagen te voren door aanzegging kennis wordt gegeven.

Indien ongeschikte aarde is aangewezen geschiedt een' andere aanwijzing door den daarmede belasten poldermeester, zooveel mogelijk in overleg met den eigenaar of diens gemagtigde en, zoo noodig, met inachtneming van het 2de lid van artikel 504.

Wanneer de eigenaren of hunne gemagtigden daarmede geen genoegen nemen hebben zij beroep op poldermeesters, die daarin beslissen.

De aanwijzing geschiedt eveneens door den daarmede belasten poldermeester indien de eigenaren haar zelf of bij gemagtigden niet doen, om het even of hun de aanzegging is gedaan of dat dit niet is kunnen geschieden door onbekendheid hunner woonplaatsen of gemagtigden.

Art. 510. Voor alle gronden, waarover nieuwe waterkeeringen of werken in het belang van bestaande waterkeeringen worden gelegd, wordt de vergoeding uit de polder-kas gegeven, ten ware bij contracten de kostelooze beschikbaarstelling bepaald zij.

Art. 511. Wanneer door het aanleggen van nieuwe of verleggen van bestaande kwelkaden de grond tusschen deze en den dijk of in de kade in waarde vermindert, heeft de eigenaar aanspraak op schadevergoeding.

Art. 512. Indien over de vergoeding, bedoeld bij de artikelen 474, 508, 510 en 511, tusschen den eigenaar en poldermeesters geschil ontstaat wordt zij door deskundigen gewaardeerd.

Art. 513. Wanneer eene waardering noodzakelijk is laat de voorzittende poldermeester den belanghebbenden eigenaar uitnoodigen, om binnen acht dagen twee deskundigen te benoemen en hem daarvan kennis te geven. Door deze deskundigen, met een gelijk getal door poldermeesters aan te stellen, wordt onder hun toezigt de waardering gedaan.

De uitnoodiging geschiedt schriftelijk en wordt overgebragt door den bode of bediende van den polder of door een deurwaarder daartoe bijzonder gemagtigd.

Zij wordt overgegeven aan den persoon of aan de woonplaats van den belanghebbenden eigenaar en, zoo die niet in den buitenpolder woonachtig is, aan zijn gemagtigde of wel aan den bruiker van het goed of, bij ontstentenis van den een' en den ander, aan het hoofd van het gemeentebestuur.

Van het overbrengen maakt de bode, bediende of deurwaarder die het heeft verrigt een relaas op.

Wanneer de eigenaar of zijn gemagtigde nalaat binnen voorschreven termijn de deskundigen te benoemen of van hunne benoeming aan den voorzittenden poldermeester kennis te geven, gaan de deskundigen door poldermeesters benoemd alleen tot de waardering over.

Art. 514. Bij het doen der waardering houden de deskundigen, voor zoover de gronden betreft, bepaaldelijk in het oog:

a. of zij den eigenaar geheel worden ontnomen;

b. of zij voor één of voor verscheidene jaren voor de cultuur onbruikbaar zullen zijn;

c. of hunne waarde voor altijd of voor eene lange reeks van jaren aanmerkelijk verminderd wordt.

Art. 515. Wanneer er verschil over de waardering tusschen de deskundigen onderling bestaat, zoodanig dat zij tot geene beslissing kunnen geraken, wordt, op voorstel van poldermeesters, door Gedeputeerde Staten nog een deskundige benoemd, die na verhoor der overigen de waardering vaststelt.

De ontgeltenis der deskundigen komt ten laste van den polder. Zij wordt geregeld volgens tarief, door den poldermeesters vast te stellen.

Art. 516. Alle geschillen welke over de vastgestelde waardering

ontstaan worden, na verhoor van de deskundigen, van poldermeesters en van den eigenaar of diens gemagtigde, door Gedeputeerde Staten, zoo mogelijk, uit den weg geruimd.

Slagen deze daarin niet dan wordt gehandeld volgens de bepalingen der wet.

HOOFDSTUK II.

Van het onderhoud en beheer der waterkeeringen, waterwerken en wegen.

§ 2. *Van de waterkeeringen, waterwerken en wegen.*

Art. 517. De zorg voor de goede instandhouding der waterkeeringen, waterwerken en wegen is aan poldermeesters opgedragen.

Deze instandhouding komt voor rekening van den buitenpolder of van hen die van ouds in het onderhoud hebben voorzien.

Poldermeesters zijn mede verpligt de noodige buitengewone herstellingen te doen uitvoeren. De kosten hiervan worden door den buitenpolder gedragen.

Art. 518. Waar lage en kwelachtige gronden, diepten, onlanden, kolken of waaijen aan de binnenzijde binnen een afstand van 40 meters van de dijken liggen, kunnen poldermeesters, dit noodig oordeelende, kwelkaden doen aanleggen en onderhouden ten koste van den buitenpolder.

Bestaande kwelkaden worden door of ten koste der daartoe verpligten onderhouden en gehouden op eene hoogte van 2 decimeters boven het hoogst bekende kwelwater dat binnen de kwelkaden gestaan heeft, met eene kruinsbreedte van ten minste 6 decimeters, behoorlijke glooijingen aan beide zijden niet minder dan 1½ op 1 hebbende en met zoden bezet.

Achten poldermeesters verlegging van bestaande kwelkaden noodig dan geschiedt dit ten koste van den buitenpolder.

Indien die verlegging plaats heeft op gronden van denzelfden eigenaar als van die, waarop de kwelkade lag, dan blijft deze met het onderhoud belast, voor zoover de kwelkade op zijn grond niet is verlengd geworden.

In elk ander geval komt het onderhoud ten laste van den buitenpolder.

Art. 519. In geval van hoogen waterstand tegen de kwelkaden zullen poldermeesters daarover gestadig toezigt houden of doen houden.

Blijkt alsdan dat de kwelkade te zwak of te laag is, zoo wordt die ten koste van het district verzwaard of verhoogd.

Met het onderhoud der verzwaarde of verhoogde kade is de onderhoudpligtige der kade belast.

Art. 520. Poldermeesters voeren tijdig in het voorjaar — zoodra het jaargetijde dit toelaat — eene schouw over de waterkeeringen, waterwerken en wegen aan hun beheer onderworpen, na daarvan twee Zondagen te voren bekendmaking gedaan te hebben door afkondiging en aanplakking op de gebruikelijke wijze en plaatsen.

Zij gaan bij die schouw de gebreken na en maken van alle werken die zij noodig achten cieringen op, welke zij vaststellen en aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring zenden.

Art 521. De cieringen worden onderscheiden in cieringen voor gewoon onderhoud en voor buitengewone werken.

Die voor gewoon onderhoud behooren te voorzien in hetgeen noodig is, om de waterkeeringen en waterwerken in hun' bestaanden toestand te onderhouden en dáár, waar wegen ten laste van geërfden of van den buitenpolder zijn, deze behoorlijk te doen onderhouden.

Die voor buitengewone werken omvatten alles wat tot herstel van doorbraken en wegspoelingen en tot buitengewone voorzieningen te dier zake noodig is, alsmede de werken waarbij de afmetingen of de ligging der waterkeeringen gewijzigd worden, en die strekkende tot hardmaking van wegen.

Alle cieringen behoeven de goedkeuring van Gedeputeerde Staten en die voor buitengewone werken bovendien, voor zooveel de wet vereischt, de goedkeuring van het betrokken Departement van Algemeen Bestuur.

Voor zooveel de cieringen het hardmaken van wegen betreffen worden zij vooraf aan de goedkeuring van den geërfden-dag onderworpen.

Art. 522. De goedgekeurde cieringen worden ten spoedigste door poldermeesters ten uitvoer gelegd; die voor gewoon onderhoud, met bepaling, afkondiging en aanplakking op de wijze bij artikel 520 voorgeschreven van den dag waarop de tweede schouw zal gevoerd worden, bij welke de onderhoudpligtigen voor zooveel hen betreft aan de ciering moeten voldaan hebben, en die voor buitengewone werken door aanbesteding daarvan of op andere wijze bij dit reglement toegelaten.

Ingeval poldermeesters door onvoorziene omstandigheden in de tenuitvoer-legging eener ciering verhinderd worden, geven zij daarvan onmiddellijk kennis aan Gedeputeerde Staten, met opgave der redenen van verhindering.

Art. 523. Wanneer bij het voeren der tweede schouw door onderhoudpligtigen niet aan de ciering is voldaan, wordt het werk kwaad geschouwd en verleenen poldermeesters, onverminderd de boete door den onderhoudpligtige verbeurd, een zekeren tijd tot herstel en bepalen zij eene herschouw, door een of meer van hen te voeren.

Van den uitslag der schouw en van den dag der herschouw wordt minstens vijf dagen voor dezen aan de onderhoudpligtigen kennis gegeven.

Wanneer het werk bij de herschouw nog niet in orde is bevonden, vervalt de onderhoudpligtige in de hoogste boete en hebben poldermeesters de bevoegdheid, om het werk, ten koste van den nalatige, onder de hand aan te besteden of in daghuur te doen volvoeren.

Art. 524. Poldermeesters kunnen ten allen tijde buitengewone schouwen voeren, met inachtneming van hetgeen voor de gewone schouwen is voorgeschreven, behoudens dat in spoedeischende gevallen één enkele afkondiging omschreven bij artikel 520 voldoende is, de cieringen ook zonder hoogere goedkeuring ten uitvoer kunnen worden gelegd, en zelfs, in geval van nood, de onderhoudpligtigen op enkele aanegging gehouden zijn aan de ciering te voldoen.

Art. 525. Wanneer voor gecierde werken niet of niet voldoende bij de begrooting is voorzien, dragen poldermeesters, zoodra zij de ciering hebben vastgesteld, aan den geërfdendag de wijze van voorziening ter bestrijding der ontbrekende kosten voor.

Art. 526. Wanneer poldermeesters niet of niet behoorlijk schouwen, geene cieringen opmaken of niet voor de uitvoering der goedgekeurde cieringen zorgen, zijn Gedeputeerde Staten bevoegd zelve de schouwen te voeren of te doen voeren en de gevolgen daarvan te regelen of de gecierde werken, ten koste van de daartoe verpligten, te doen uitvoeren.

Art. 527. Poldermeesters hebben het dadelijk beheer over alle sluizen die door hen ten koste van den buitenpolder of van de daartoe verpligten worden onderhouden.

Zij oefenen tevens het toezigt — daaronder begrepen het regt tot het doen openen en sluiten — uit over alle andere sluizen, duikers, heulen, grondpompen en dergelijken, binnen den polder gelegen.

Zoo de besturen, die daarover het beheer hebben, of bijzondere personen, die tot het onderhoud verpligt zijn, nalatig zijn in het onderhoud, maken poldermeesters de noodige cieringen tot herstel op en zorgen zij dat daaraan ten koste van deze voldaan worde.

Art. 528. Bij sluizen moeten de dijken altijd zwaarder en hooger zijn dan op andere plaatsen.

Art. 529. Alle kribben en andere in het water, tot verdediging van dijken of behoud van voorland, aan te leggen werken worden ten koste van den buitenpolder gemaakt en onderhouden, alles voor zoover door bestaande schriftelijke overeenkomsten of andere bescheiden hieromtrent niet anders is beschikt.

Art. 530. Zoo de werken in het vorig' artikel bedoeld moeten aangelegd worden van of aan landen, welke geen eigendom van den buitenpolder zijn, kan dit door de eigenaren niet worden geweigerd, maar moeten daaromtrent tusschen den geërfden-dag en gemelde eigenaren schikkingen getroffen worden.

Alle geschillen daaromtrent worden door Gedeputeerde Staten, zoo mogelijk, uit den weg geruimd.

Slagen deze daarin niet, dan wordt gehandeld overeenkomstig de bepalingen der wet.

§ 2. *Van het dijkwachten.*

Art. 531. In die buitenpolders waar dijkwachten gehouden worden of de geërfden-dagen dit noodig oordeelen, zijn alle mannelijke ingezetenen van 18 tot 60 jaren verpligt tot het betrekken der dijkwachten.

Hiervan zijn vrijgesteld:

a. de leden, secretarissen en ontvangers van de polderbesturen;
b. burgemeesters, wethouders en gemeente-secretarissen;
c. de dienstdoende leeraren der onderscheidene kerkgenootschappen;
d. de genees-, heel- en verloskundigen;
e. de schoolonderwijzers;
f. de beambten van politie en de brandmeesters;
g. de personen die op buiten de waterkeering gelegen landen wonen.

Art. 532. Poldermeesters maken jaarlijks vóór den 1sten November, des verlangd na van de gemeentebesturen ontvangen opgaven der ingezetenen vallende in de termen van artikel 531, 1ste lid, eene naauwkeurige lijst op van alle manschappen, tot het houden der dijkwachten verpligt.

Ligchamelijk ongeschikten komen daarbij niet in aanmerking.

Poldermeesters verdeelen de manschappen in rotten en dragen daarbij zorg, dat zooveel mogelijk in hetzelfde rot niet meer dan één man uit elk gezin geplaatst worde.

Zij kiezen de geschiktste personen tot rotmeesters en maken eene lijst op, waarop deze alsmede de manschappen van elk rot met name vermeld staan.

Art. 533. De huizen waar de wachten zullen gevestigd zijn worden door poldermeesters bepaald.

Art. 534. Poldermeesters regelen onderling de gedeelten waterkeering, die gedurende het houden der wachten meer bijzonder aan ieders toezigt worden toevertrouwd.

Art. 535. Wanneer poldermeesters het noodig oordeelen worden de wachten betrokken.

Zij geven daarvan kennis aan de rotmeesters, die de rotgezellen daags te voren of, in geval van nood, onmiddellijk oproepen.

Art. 536. De wachten worden voor den tijd van 24 uren betrokken.

Poldermeesters bezetten elke wacht met zooveel rotten als zij noodig oordeelen.

Art. 537. De rotmeesters moeten de wachten in persoon betrekken.

De rotgezellen mogen anderen in hunne plaats zenden, mits deze den bepaalden leeftijd bezitten en geschikt zijn, ter beoordeeling van poldermeesters.

Art. 538. Poldermeesters houden aanteekening van de rotten die op de wacht zijn geweest en wijzen tijdig de rotmeesters en de rotgezellen aan, die den volgenden dag de wacht moeten bezetten.

De oproeping der rotmeesters geschiedt door poldermeesters, die der rotgezellen door de rotmeesters.

In geval van verzuim van den rotmeester kunnen poldermeesters de rotgezellen onmiddellijk oproepen en zijn deze gehouden onverwijld op te komen.

De manschappen die de wacht betrokken hebben mogen zich daarvan, onder welk voorwendsel ook, zonder verlof van den aanwezigen poldermeester of van den rotmeester, niet verwijderen.

Art. 539. De rotmeesters hebben het bevel over de wachten; de rotgezellen zijn verpligt aan de door hen te geven bevelen in alles te gehoorzamen.

Is er meer dan één rot op de wacht dan voert de oudste rotmeester in jaren het bevel.

De rotmeesters staan, even als alle manschappen op de wacht, onder het bevel van poldermeesters of van den aanwezigen poldermeester.

Zij moeten aan de door dezen te geven bevelen in alles gehoorzamen, zoo wat het doen van patrouilles, maken van noodkeeringen, aanvoeren van materialen, als andere werkzaamheden betreft en mogen zich hieraan onder geen voorwendsel onttrekken.

Art. 540. Voor het betrekken der dijkwachten worden de rotmeesters en rotgezellen uit de polder-kas beloond.

Deze belooning wordt jaarlijks door den geërfden-dag vastgesteld, die tevens de wijze van uitbetaling regelt.

Art. 541. Als de dijkwachten betrokken zijn, kunnen poldermeesters of kan de aanwezige poldermeester alle houders van paarden en voertuigen de noodige karren of wagens met mest en horden doen laden en op eene of meer bepaalde plaatsen bij elkander brengen, gereed om op de eerste aanzegging bespannen en ter plaatse van het gevaar vervoerd te worden. Zij kunnen eveneens de noodige wagens en karren te voren met hout of andere materialen doen laden, om die dadelijk bij nood te kunnen gebruiken.

Aan de bevelen door poldermeesters of den aanwezigen poldermeester te dien aanzien gegeven moet dadelijk worden voldaan, onverminderd hetgeen voorgeschreven is bij de wet van 9 October 1841, betrekkelijk de regtsmagt der hooge en andere heemraadschappen, dijk- en polderbesturen, enz. (*Stb. no.* 42).

Art. 542. De gemeentebesturen verleenen gedurende den tijd dat de dijkwachten betrokken zijn, op de eerste aanvraag van poldermeesters of den aanwezigen poldermeester, allen mogelijken bijstand.

HOOFDSTUK III.

Van de uitwatering.

Art. 543. Alle watergangen, hetzij weteringen, hetzij waterafvoerende slooten, moeten het noodig vermogen tot afvoer van het water hebben.

Indien dat vermogen, wegens zandwellen of andere plaatselijke omstandigheden, niet door het verschaffen der noodige diepte te geven is wordt daarin door meerdere breedte voorzien.

Alle watergangen zijn aan het regt van schouw van de zijde der poldermeesters onderworpen.

Art. 544. In geval van twijfel of verschil over den loop of de rigting van een watergang wordt die aangewezen door poldermeesters.

Belanghebbenden kunnen daarvan in beroep komen bij Gedeputeerde Staten die daarover beslissen.

Art. 545. Het maken of bevorderen van zijdelingsche afleidingen uit de watergangen is verboden, tenzij met schriftelijke vergunning van de poldermeesters onder wier beheer de watergangen staan.

Art. 546. Zonder gelijke vergunning is het openen en sluiten van sluizen, schutlakens, blaffers of dergelijken verboden.

Art. 547. Indien in eenige streek de uitwatering gebrekkig is worden op last van poldermeesters, na verhoor van belanghebbenden, voor rekening van den buitenpolder bestaande watergangen verbeterd of nieuwe aangelegd.

Omvat die streek meer dan één buitenpolder en blijven de betrokken polderbesturen nalatig in het geven van bedoelden last, dan wordt deze door Gedeputeerde Staten, na verhoor van bedoelde polderbesturen en belanghebbenden, verstrekt.

In deze gevallen hebben de eigenaren der grondstukken, waarlangs de bestaande watergangen loopen of waardoor de nieuwe gelegd worden, aanspraak op schadeloosstelling, te regelen op de wijze bepaald bij de artikelen 513 tot en met 516.

Art. 548. Geene aarde uit eenigen watergang gegraven mag op de kanten blijven liggen, tenzij tot herstel der daarlangs gelegen waterkeeringen.

Art. 549. Wanneer watergangen uitgediept, gevoegd, afgestoken of geboord worden moet al het onkruid, veegsel, de aarde en het zand dat er uitkomt ten minste een halven meter van den kant gelegd en, zoo mogelijk, geheel van de waterkeeringen die daarlangs liggen weggeruimd worden.

Art. 550. Geene aan den afloop van het water hinderlijke voorwerpen mogen in of over de watergangen geplaatst worden.

Geene heggen, struiken, distels of andere ruigten mogen binnen den afstand van één meter aan de kanten der weteringen staan, noch takken daarover hangen.

Op of aan de waterkeeringen langs weteringen liggende mogen geene boomen worden gepoot.

Indien de poldermeesters met het opzigt over de waterleidingen belast bestaande bepotingen schadelijk achten kunnen zij dezen doen wegruimen.

Art. 551. Men zal geene duikers of dergelijke in watergangen of bruggen over weteringen mogen leggen of verleggen, dan met schriftelijke toestemming der besturen waaraan het opzigt daarover is toevertrouwd.

Deze wordt niet verleend dan onder de noodige voorzieningen, dat noch de afloop van het water, noch het bevaren der weteringen (waar deze daartoe geschikt zijn) daardoor kan gestremd worden.

De bestaande bruggen die aan deze bepalingen niet voldoen worden ten laste der polder-kas veranderd, ten ware zij tegen de bestaande verordeningen gelegd zijn, in welk geval zij in overeenstemming daarmede door de eigenaren, ten hunnen koste, moeten worden gewijzigd.

Laten deze eigenaren dit na dan bevelen poldermeesters de opruiming of doen zij de bruggen, ten koste der eigenaren, in overeenstemming met de verordeningen brengen.

Art. 552. Waar bij droogen zomer het benoodigde water dreigt verloren te gaan, mag in de watergangen, met schriftelijke vergunning van de betrokken besturen en onder daarbij te stellen voorwaarden, opstuwing van water plaats hebben.

Art. 553. Binnen den afstand van 400 meters van windmolens, tot uitmaling van water dienende, mogen geene beplantingen van opgaande boomen bestaan en van geknotte boomen evenmin binnen den afstand van 200 meters.

Art. 554. De onderhoudspligt der watergangen rust op de besturen, geërfden of eigenaren die daarin van ouds hebben voorzien.

Nieuwe watergangen worden ten koste van den buitenpolder onderhouden.

Art. 555. De zorg voor de goede instandhouding der watergangen en kunstwerken tot waterontlasting is opgedragen aan poldermeesters.

Wanneer watergangen liggen in eene streek meer dan één buitenpolder omvattende en door meer dan één bestuur beheerd worden, bepalen Gedeputeerde Staten, zoo noodig, dat de schouwen zullen geschieden door eene commissie uit de belanghebbende besturen, bij verschil door Gedeputeerde Staten te zamen te stellen.

Art. 556. Poldermeesters zorgen dat in het gewoon onderhoud der watergangen behoorlijk worde voorzien en zijn verpligt, waar het noodig is, buitengewone werken te doen uitvoeren.

Art. 557. Poldermeesters voeren tijdig in het voorjaar — zoodra het jaargetijde dit toelaat — eene schouw over de watergangen aan hun beheer onderworpen, na daarvan twee Zondagen te voren bekendmaking gedaan te hebben door afkondiging en aanplakking dier afkondiging op de gebruikelijke wijze en plaatsen.

Zij gaan bij die schouw de gebreken na en maken van alle werken die zij noodig achten cieringen op, welke zij vaststellen en aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring zenden

Art. 558. De cieringen worden onderscheiden in cieringen voor gewoon onderhoud en voor buitengewone werken.

Die voor gewoon onderhoud behooren te voorzien in hetgeen noodig is, om de watergangen en kunstwerken tot waterontlasting in hun bestaanden toestand te onderhouden.

Die voor buitengewone werken voorzien, waar het noodig is, in het verleggen, verbeteren of daarstellen van watergangen en kunstwerken tot waterontlasting.

Art. 559. De artikelen 522, 523, 524, 525 en 526 zijn toepasselijk.

Art. 560. Wanneer voor eene streek die meer dan één buitenpolder omvat een kunstwerktuig tot waterlossing wordt gebezigd, wordt daarover het beheer gevoerd door alle betrokken besturen of door eene commissie uit hun midden, tenzij daarin op andere wijze is voorzien.

Bij oprigting van zoodanig kunstwerk is de daaromtrent te sluiten overeenkomst aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten onderworpen.

In deze overeenkomst kan worden aangenomen dat de verschillende gronden, per hektare, ongelijk in de lasten van het kunstwerktuig zullen dragen.

TITEL V.

Van de overtredingen en straffen wat betreft de buitenpolders.

Art. 561. Onverminderd het bepaalde in art. 21 der wet van den 9den October 1841, betrekkelijk de regtsmagt der hooge en andere heemraadschappen, dijk- en polderbesturen enz. (*Sb. no.* 42), wordt de handhaving der in deze Afdeeling voorkomende politieverordeningen in het bijzonder opgedragen aan de waakzaamheid der Rijks- en gemeenteveldwachters en verdere ambtenaren met de handhaving der politie belast.

Art. 562. Hetgeen in strijd met de voorschriften dezer Afdeeling is verrigt of nagelaten moet, op de vordering van het betrokkken bestuur, door den overtreder worden opgeruimd, hersteld of uitgevoerd.

Art. 563. Behoudens de bevoegdheid, bij art. 2, *no.* 1, der in artikel 561 aangehaalde wet, aan de daar bedoelde collegiën en besturen verleend, wordt de overtreding of de niet-opvolging der bepalingen dezer Afdeeling, voor zooveel daarin bij wetten of algemeene maatregelen van inwendig bestuur niet is voorzien, gestraft als volgt:

die van artikel 465, met boete van 3 gulden;

van artikel 472, 473, 1ste, 5de en 6de lid, met boete van 20 tot 25 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 473, 3de lid, met boete van 5 tot 10 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 476, 1ste lid, van artikel 477, 1ste lid of van een der voorwaarden van vergunning van dat artikel, met boete van 50 gulden of gevangenisstraf van 2 tot 7 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 478, 1ste lid, met boete van 10 tot 25 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 479, 1ste lid, met boete berekend tegen 5 tot 10 centen per strekkende meter heg, raster, tuin of schoeijing, en tegen 5 centen voor iedere paal, met dien verstande dat de boete nooit minder dan 50 centen noch hooger dan 12 gulden voor één overtreder mag zijn, en met boete van 1 gulden voor elken boom, met dien verstande dat de boete voor één overtreder nooit meer dan 25 gulden zal zijn;

van artikel 479, 4de lid, met boete berekend tegen 5 centen per strekkende meter heg en tegen 50 centen voor elken boom, met dien verstande dat de boete nooit minder dan 50 centen, noch meer dan 12 gulden voor één overtreder zal bedragen;

van artikel 480, met boete berekend tegen 2 tot 5 gulden voor

elken boom en tegen 5 centen voor elken meter heg welke eigendunkelijk is weggeruimd, met dien verstande dat de boete voor één overtreder niet meer dan 25 gulden zal zijn, of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 481, 1ste lid, met boete van 3 tot 6 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 482, met boete berekend tegen 2 tot 4 gulden voor elk hek dat gesloten en tegen 1 tot 2 gulden voor elk hek dat niet opengezet is, met dien verstande dat de boete voor één overtreder niet meer dan 25 gulden zal zijn;

van artikel 483, 1ste lid, met boete van 5 tot 15 gulden;

van artikel 484, met boete van 10 tot 25 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 485, met boete berekend tegen 1 tot 3 gulden voor ieder paard of voertuig of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 486, met boete van 5 tot 10 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 487, 1ste en 2de lid, met boete berekend tegen 1 gulden voor elk rund, paard of varken en tegen 10 centen voor elk schaap of ander stuk klein vee, met dien verstande dat de boete voor één overtreder nooit meer dan 25 gulden zal zijn, of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van eenig voorschrift volgens artikel 488 gegeven, met boete van 5 tot 10 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 489, met boete van 75 gulden of gevangenisstraf van 7 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 490, 491, 1ste lid, met boete van 50 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 7 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 492, 1ste lid, met boete van 5 tot 25 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 7 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 492, 2de lid, met boete van 5 tot 10 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 495, 1ste lid, met boete van 3 gulden;

van artikel 523, 1ste lid, 3de lid en 524, met boete berekend tegen 5 tot 20 centen per strekkende meter welke kwaad geschouwd is, met dien verstande dat de boete nooit minder dan 20 centen noch hooger dan 20 gulden voor één onderhoudpligtige zal mogen zijn;

van artikel 531, 1ste lid, met boete van 3 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 537, 1ste lid, 538, 2de lid, voor den rotmeester die verzuimd heeft tijdig de oproeping te doen, met boete van 6 tot 10 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 538, slot 3de lid, 4de lid, 539, slot 1ste lid en 4de lid, met boete van 3 tot 6 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 541, met boete van 25 gulden of gevangenisstraf van 2 tot 5 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 545, met boete van 25 tot 75 gulden of gevangenisstraf van 2 tot 7 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 546, met boete van 50 gulden of gevangenisstraf van 2 tot 5 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 548, 549, met boete berekend tegen 5 centen per strekkende meter, met dien verstande dat de boete nooit lager dan 50 centen noch hooger dan 12 gulden voor één overtreder mag zijn;

van artikel 550, 1ste lid, met boete van 3 gulden of gevangenisstraf van 1 tot 3 dagen, te zamen of afzonderlijk;

van artikel 550, 2de lid, met boete berekend tegen 5 centen per strekkende meter, met dien verstande dat de boete voor één overtreder niet lager dan 50 centen noch hooger dan 12 gulden zal mogen zijn;

van artikel 550, 3de lid, met boete berekend tegen 1 gulden voor elken boom, met dien verstande dat de boete voor één overtreder nooit meer dan 25 gulden zal bedragen;

van artikel 551, 1ste lid, met boete van 5 tot 12 gulden;

van artikel 553, met boete berekend tegen 1 gulden voor elken boom, met dien verstande dat de boete voor één overtreder niet meer dan 25 gulden zal zijn.

In geval van herhaling van overtreding binnen het jaar zal steeds de hoogste straf worden opgelegd.

De verbeurde boeten komen ten voordeele van de betrokken polder-kas.

Overgangsbepalingen.

Art. 1. Dit reglement treedt in werking op den 1sten Julij nadat de Koninklijke goedkeuring daarop zal zijn verkregen, op welk tijdstip vervallen is het reglement op het beheer der rivierpolders, vastgesteld bij besluiten der Staten van Gelderland van 29 Maart 1856, *no.* 3 en 7 Julij 1856, *no.* 6, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 3 September 1856, *no.* 111, (1) alsmede de aanvullingen, daarin gebragt bij besluiten der Staten van 18 Julij 1857, *no.* 4, goedgekeurd bij besluit des Konings van 4 September 1857, *no.*59 (*Prov. blad no.* 79); (2) — van 6 November 1857, no. 7, goedgekeurd bij besluit des Konings van 23 November 1857, *no.* 45 (*Prov. blad no.* 96); (3) — van 13 Julij 1859, *no.* 6, goedgekeurd bij besluit des Konings van 11 Augustus 1859, *no.* 62 (*Prov. blad no.* 81); (4) — van 7 Julij 1860, *no.* 17, goedgekeurd bij besluit des Konings van 2 Augustus 1860, *no.* 49 (*Prov. blad no.* 97); (5) — van 11 Julij 1871, *no.* 3, goedgekeurd bij besluit des Konings van 31 Augustus 1871, *no.* 10 (*Prov. blad no.* 105); (6) met uitzondering van de artikelen 3 en 4; — van 9 November 1871, *no.* 6, goedgekeurd bij besluit des Konings van 22 December 1871, *no.* 37 (*Prov. blad no.* 1 van 1872); (7) met uitzondering van artikel 3; — van 6 November 1873, *no.* 7, goedgekeurd bij besluit des Konings van 21 Januarij 1874, *no.* 20 (*Prov. blad no.* 16 van 1874); (8) met uitzondering van de artikelen 3, 4, met dien verstande dat voor: „art 447 van het Polderreglement" worde gelezen; „artikel 460 van het Rivierpolder-reglement", 5 en 6; en van 4 November 1875, *no.* 9, goedgekeurd bij besluit des Konings van 15 Januarij 1876, *no.* 7 (*Prov. blad no.* 10 van 1876) (9), met uitzondering van artikel 3.

(1) Bijv. 1856, no. 219. *Red.*
(2) Bijv. 1857, no. 194 en 195.
(3) Bijv. 1857, no. 260.
(4) Bijv. 1859, no. 204.
(5) Bijv. 1860, no. 292.
(6) Bijv. 1871, no. 249.
(7) Bijv. 1872, no. 2.
(8) Bijv. 1874, no. 41.
(9) Bijv. 1876, no. 21.

Art. 2. De vervanging van het gewoon onderhoud der dijken bedoeld in artikel 287, 1ste lid, en artikel 501, 1ste lid, moet geschieden binnen één jaar na de invoering van het Reglement.

Wanneer bij het verstrijken van dien termijn deze vervanging niet is volbragt, doen Gedeputeerde Staten die ten koste van de nalatigen bewerkstelligen.

Zoolang de vervanging niet is volbragt blijven de bepalingen aangaande de schouwen en voldoening daaraan, vervat in het polderreglement van 1856, voor zooveel de dijken betreft van kracht.

Art. 3. De dijkgraven, heemraden, plaatsvervangende heemraden, hoofd-geërfden, poldermeesters, secretarissen, ontvangers en beambten en bedienden, die op het tijdstip waarop dit Reglement in werking treedt in betrekking zijn, worden geacht op dat tijdstip te zijn benoemd of gekozen, overeenkomstig de betrekkelijke voorschriften van het Reglement.

Zij blijven in het genot der jaarwedden, belooningen en andere uitkeeringen, thans aan hunne betrekkingen verbonden, tot dat daarin nader zal zijn voorzien.

Art. 4. De roosters van aftreding en de aanwijzingen door het lot geschieden vóór den 1sten October na het in werking treden van het Reglement.

In die districten, waarin het getal hoofd-geërfden, bepaald bij het vorige Reglement, vermeerderd is, zal binnen drie maanden na de in werking treding van dit Reglement in de aanvulling worden voorzien.

Voorzoover het getal poldermeesters in eenigen dorpspolder of buitenpolder volgens dit Reglement is vermeerderd, geschiedt ingelijks binnen drie maanden na het in werking treden daarvan de vereischte benoeming.

Art. 5. De betrokken besturen zijn verpligt binnen 5 jaren na de invoering van dit Reglement uitvoering te geven aan de voorschriften der artikelen 260, 268 en 575 van het Reglement.

Art. 6. De bij de uitvoering van dit Reglement bestaande kohieren blijven van kracht tot dat de nieuwe zullen zijn vastgesteld.

STAAT A, *behoorende bij het reglement op het beheer der rivierpolders in de provincie Gelderland en bevattende de Polder-districten.*

NAMEN der districten.	DORPSPOLDERS of ANDERE ONDERDEELEN der districten.	Getal heemraden.	Getal hoofdgeërfden.	Gegoedheid der leden van het gecombineerd collegie.
Overbetuwe.		5	9	12 hektaren.
	Huissen. (Polder)			
	Huissen (Stad) en omgevingen.			
	Angeren.			
	Doornenburg.			
	De honderd morgen van Pannerden.			
	Gent.			
	Bemmel.			
	Lent.			
	Oosterhout.			
	Slijk-Ewijk.			
	Herveld.			
	Loenen en Wolferen.			
	Andelst.			
	Zetten.			
	Hemmen.			
	Lakemond.			
	Randwijk.			
	Heteren.			
	Driel.			
	Elden.			
	Elst.			
	Ressen en Doornik.			
	Indoornik.			
	Valburg.			
	Homoet.			
Nederbetuwe.		5	9	12 hektaren.
	Hien en Dodewaard.			
	Ochten.			
	IJzendoorn.			
	Echteld.			
	Zandwijk.			
	Avezaath. (Kapel- en Kerk-)			
	Zoelen.			
	Ravenswaaij.			
	Rijswijk.			
	Maurik.			
	Eck en Wiel.			

Namen der districten.	Dorpspolders of andere onderdeelen der districten.	Getal heemraden.	Getal hoofdgeërfden.	Gegoedheid der leden van het gecombineerd collegie.
	Ingen.			
	Ommeren.			
	Lienden.			
	Kesteren.			
	Heusden.			
	Meerten.			
	Aalst.			
De Marsch, Leden en Oudewaard.		2	4	6 hektaren.
	De Marsch, Leden en Oudewaard en de buitenlanden der dorpen Opheusden, Kesteren, Aalst, Meerten en Lienden, voor zoover zij door den Marschdijk zijn ingesloten.			
Culenborg.		2	4	8 hektaren.
	Culenborg (Polder) met onderhoorige landen.			
	Culenborg (Stad) en omgevingen.			
Buren.		2	4	8 hektaren.
	Buren en Erichem.			
	Buren (Stad).			
	Asch.			
	Achter den Haag.			
	Buurmalsen.			
	Tricht.			
	Beusichem en Zoelmond.			
Tielerwaard.		5	9	12 hektaren.
	Dalem.			
	Vuren.			
	Herwijnen.			
	Hellouw.			
	Haaften.			
	Tuil.			
	Waardenburg.			
	Neerijnen.			
	Opijnen.			
	Heesselt.			
	Varik.			
	Ophemert.			
	Zennewijnen.			

Namen der districten.	Dorpspolders of andere onderdeelen der districten.	Getal		Gegoedheid der leden van het gecombineerd collegie.
		heemraden.	hoofdgeërfden.	
	Est.			
	Drumpt.			
	Tiel (Polder).			
	Tiel (Stad) en omgevingen.			
	Wadenoijen.			
	Geldermalsen.			
	Metéren.			
	Deil.			
	Enspijk.			
	Rumpt.			
	Gellicum.			
Bommelerwaard beneden den Meidijk.	Brakel.	2	4	18 hektaren.
	Poederoijen en Zuilichem beneden den Meidijk.			
Bommelerwaard boven den Meidijk.	Zalt-Bommel (Polder).	5	9	12 hektaren.
	Zalt-Bommel (Stad) en omgevingen.			
	Herwenen.			
	Rossum.			
	Driel.			
	Hedel.			
	Ammerzoden en Well.			
	Nederhemert benoorden de Maas.			
	Aalst.			
	Zuilichem boven den Meidijk.			
	Nieuwaal.			
	Gameren.			
	Bruchem.			
	Kerkwijk.			
	Delwijnen.			
Maas en Waal.	Batenburg.	5	9	12 hektaren.
	Appeltern.			
	Altforst.			
	Maas-bommel.			
	Alphen.			
	Dreumel.			
	Wamel.			
	Leeuwen.			

Namen der districten.	Dorpspolders of andere onderdeelen der districten.	Getal		Gegoedheid der leden van het gecombineerd collegie.
		heemraden.	hoofdgeërfden.	
Rijk bij Nijmegen.	Puiflijk. Druten. Afferden. Deest. Horssen. Bergharen. Hernen. Leur. Heumen. Overasselt. Neêrasselt. Balgoij en Keent. Wijchen. Niftrik. Winssen. Ewijk. Beuningen. Weurt. Hees en Neerbosch.	5	9	12 hektaren.
Circul van de Ooij.	De landen van de buurtschappen Ooij, Persingen, Wercheren en Ooijrijk.	3	5	6 hektaren.
Herwen, *Aerdt* en *Pannerden.*	Herwen. Aerdt. Pannerden.	2	4	4 hektaren.
Lijmers. (*)	Zevenaar (Stad) en omgevingen. Oud-Zevenaar. Griet. Ooij. Zweekhorst. Groessen. Loo. Duiven. (Oud-Zevenaar t/m Duiven: maken geene dorpspolders uit.) Geldersoord en Westervoort. Lathum, Bahr en Giesbeek.	5	9	8 hektaren.

(*) Inlijving van 126 hektaren. Zie Provinciaal blad no. 81 van 1857.

Namem der districten.	Dorpspolders of andere onderdeelen der districten.	Getal		Gegoedheid der leden van het gecombineerd collegie.
		heemraden.	hoofdgeërfden.	
	Babberik, Holthuizen en Didam voor zoover eenige landen er onder behooren			
Baarbroeksche dijk en Angerlosche Zomerdijken.	De landen gelegen onder de gemeente Angerlo, voor zoover die te voren tot de polders hebben bijgedragen.	2	4	5 hektaren.
Dremptsche, Oldenhaafsche, Hooglurensche en Oldburgsche dijken.	De landen gelegen onder de gemeenten Hummelo en Keppel en Steenderen, voor zoover zij vroeger tot het onderhoud dier dijken hebben bijgedragen.	3	5	8 hektaren.
Hattem.	De landen van het schependom, voormalig schoutambt van Hattem, thans onder de gemeente Oldebroek, waaronder behooren de buurtschappen Geldersche dijk, Hattemerbroek, Wezep en Heerder-Wezep.	2	4	6 hektaren.
	Hattem (Stad) en omgevingen.			
Brummensche bandijk.	Een gedeelte van het dorp Brummen, waaronder behooren de buurtschappen Rhienderen, Kortenoever en Oeken.	2	4	6 hektaren.
Arnhemsche en Velpsche broek.	De landen gelegen onder de gemeenten Arnhem, Rheden (dorp Velp) en Westervoort (buurtschap IJsseloord).	3	5	5 hektaren.
Wageningen en Bennekom.	De landen onder de gemeenten Wageningen en Ede (dorp Bennekom), binnendijks gelegen.	3	5	6 hektaren.
	Wageningen (Stad) en omgevingen.			

STAAT B, *behoorende bij het reglement op het beheer der Rivierpolders in de provincie Gelderland en bevattende de Buitenpolders.*

NAMEN DER BUITENPOLDERS.	OMSCHRIJVING DER BUITENPOLDERS.
Mariënwaard.	Bevat de voormalige heerlijkheid Mariënwaerd, gemeente Beesd.
Beesd.	Bevat de landen gelegen in het dorp Beesd, gemeente Beesd.
Rhenoij.	Bevat landen gelegen in het dorp Rhenoij, gemeente Beesd.
Acquoij.	Bevat de landen gelegen in het dorp Acquoij, gemeente Beesd.
De Geeren.	Is gelegen ten noorden, oosten en zuiden aan de Culenborgsche vliet, ten westen aan de grensscheiding tusschen de provinciën Zuid-Holland en Gelderland.
Millingen.	Bevat landen gelegen in de gemeente Millingen.
Erlecom.	Is gelegen in de gemeente Ubbergen.
Boven- en beneden-waterpolder van Beek.	Bevat de landen behoorende tot dien polder, onder de gemeente Ubbergen gelegen, omgeven door eene kade tot wering van het zomerwater uit het uitwateringskanaal het Meer genaamd.
Heessche, Beuningensche en Weurtsche uiterwaardenpolder.	Is gelegen in de gemeenten Nijmegen en Beuningen.
Afferdensche en Deestsche uiterwaardenpolder.	Is in de gemeente Druten gelegen.
Drutensche uiterwaardenpolder.	Is gelegen in de gemeente Druten.
Wamelsche uiterwaardenpolder.	Is gelegen in de gemeente Wamel.
Heerewaarden.	Bevat de landen in de gemeente Heerewaarden die met een' kade of zomerdijk omgeven zijn.

NAMEN DER BUITENPOLDERS.	OMSCHRIJVING DER BUITENPOLDERS.
Het eiland Nederhemert.	Is gelegen in de gemeente Nederhemert.
Het Munnikenland.	Is in het benedenste gedeelte van de Bommelerwaard gelegen.
Crobsche-waardpolder.	Bevat de gronden in de gemeente Haaften gelegen tusschen den Waaldijk en den Crobsche dam (1).
Willemspolder.	Is gelegen in de gemeenten IJzendoorn en Echteld.
De Bemmelsche, Gentsche en Ooijrijksche polder.	Is gelegen in de gemeenten Bemmel en Gent.
Uiterwaardenpolder van Huissen.	Bevat de landen gelegen onder de gemeente Huissen, tusschen den Rijn, den bandijk en een gedeelte van den Malburgsche schaardam tot aan het perceel sectie C, no. 16, en van daar langs de uitwatering van den polder tot aan den Rijn, met uitzondering van de landen die vroeger niet tot het zedelijk ligchaam, bekend onder den naam van Huissensche uiterwaarden, hebben behoord.
Malburgen.	Is gelegen in de gemeente Huissen.
Meinerswijk.	Bevat de landen gelegen in de gemeente Elst, omgeven ten oosten door den Griftdijk, ten zuiden door den Rijndijk en ten westen en noorden door de groote Meinerswijksche zomerkade.
Buitenpolder van Randwijk en Heteren.	Bevat de gronden onder Heteren en Randwijk, schietende ten zuiden aan den Rijndijk en bepaald ten oosten door eene lijn getrokken van het schoolgebouw te Heteren aan genoemden dijk tot den toren van de afgebroken Hervormde kerk, ten noord-oosten en verder ten noorden door eene lijn die in de kadastrale perceelen der gemeente Heteren, sectie D, de volgende rigting neemt:

(1) Zie Prov. blad no. 16 van 1874, in verband met artikel 1 der Overgangsbepalingen

NAMEN DER BUITENPOLDERS.	OMSCHRIJVING DER BUITENPOLDERS.
	door perceel no. 39 perceel no. 103, dat perceel, rakende op 120 meter afstand van de kruin van meergenoemden dijk, van daar met eene eenigzins noordelijke bogt en verder regt door perceel no. 104, naar perceel no. 42, op 162 meter van de kruin des dijks, van daar naar den noordelijken hoek van perceel no. 53, op 340 meter van de kruin des dijks, van daar over het laatste perceel, no. 58bis en no. 52 tot in no. 51 op 450 meter van de kruin des dijks, aldaar volgende een' uitweg binnenwaarts naar den noordwestelijken hoek van dat perceel tot no. 81 op 490 meter van de kruin des dijks, van daar langs de noordzijde van een' uitweg van laatstgenoemd perceel en van perceel no. 81 A volgende op 439 meter van de kruin des dijks weder op perceel no. 81 komende en hetzelve in eene regte rigting doorloopende, alsmede perceel no. 96, no. 95 tot no. 87 oostzijde op 405 meter van de kruin des dijks, van daar naar perceel no 90 oostzijde op 455 meter van de kruin des dijks, van daar tot den buitenvoet der bestaande kade aan de zuidzijde der strang op ongeveer 200 meter aan de oostzijde der grensscheiding van Heteren en Randwijk, van daar den buitenvoet dier kade volgende, met afsnijding van twee bogten op perceel no. 90 en van eene bogt ten zuiden van den gewezen steenoven van den heer Dooijer, tot zoover die kade westelijk loopt, van daar langs den buitenvoet dier kade, hare zuidelijke rigting volgende waarin de steenen uitwateringsluis van den polder gelegen is, aansluitende aan den Rijndijk op ongeveer 80 meter boven den veerdam makende deze laatste rigting de westelijke grens van den polder uit.
Benedenste polder onder Wageningen.	Is gelegen in de gemeente Wageningen.
Bovenste polder onder Wageningen.	Is gelegen in de gemeente Wageningen.
De Rosandsche polder.	Is in de gemeente Zevenaar gelegen.

NAMEN DER BUITENPOLDERS.	OMSCHRIJVING DER BUITENPOLDERS.
De Pannerdensche waard.	Is gelegen in de gemeente Pannerden.
Eendenpoelsche Buitenpolder.	Bevat de gronden in de gemeente Herwen en Aerdt, begrensd ten noorden en ten westen door den Eendenpoelsche zomerdam, ten oosten door den Aerdtsche veerweg of Steedsche straat en ten zuiden door den Aerdtsche bandijk (1).
Geitenwaardsche polder.	Bevat de gronden in de gemeente Herwen en Aerdt, begrensd als volgt: ten noorden door den buitenteen van den dijk van het polderdistrict Herwen, Aerdt en Pannerden (landsdijk); ten oosten en zuidoosten door den buitenteen der zomerkade des polders tot aan de Oude Waal; ten zuiden door de Oude Waal tot aan het sluisje van den polder en verder door den buitenteen van de kade des polders tot waar die aan de Lobberdensche kade aansluit; ten westen door den oostelijken teen der Lobberdensche kade (2).
's Gravenweerd.	Is gelegen in de gemeente Herwen en Aerdt.
De IJsseloordsche polder.	Is gelegen in de gemeente Westervoort.
Westerpolder op het Rhederlaag.	Is gelegen in de gemeente Rheden.
De Voorsterklei.	Is gelegen in de gemeente Voorst, dorp Voorst.
Voorsterbeekpolder.	Bevat de gronden in de gemeente Voorst, begrensd ten noorden door den Appenschen of bandijk, ten oosten door het Enkdijkje, de Spekstraat en den straatweg van Apeldoorn naar Zutphen, ten zuiden door de Breedstraat tot aan de Klabanusbrug, ten westen door de grensscheiding der gemeente Apeldoorn (3).

(1) Zie Prov. blad no. 1 van 1872, in verband met artikel 1 der Overgangsbepalingen.
(2) Zie Prov. blad no. 10 van 1876, in verband met artikel 1 der Overgangsbepalingen.
(3) Zie Prov. blad no. 105 van 1871, in verband met artikel 1 der Overgangsbepalingen.

NAMEN DER BUITENPOLDERS.	OMSCHRIJVING DER BUITENPOLDERS.
Oostelijk gedeelte van den Bakerwaard.	Bevat de gronden in den zoogenaamden Binnen-Bakerwaard onder Steenderen, gelegen langs den grindweg te Baak tot aan den tol aldaar; van daar langs den weg over het Slavonder tot aan den dijk aan de Boonenmate en van daar schietende op den dijk die de bouwlanden van den Bakerwaard omsluit.
Buitenpolder van Bahr en Lathum.	Is gelegen onder de gemeente Angerlo, langs den regter IJsseloever, aan de andere zijde begrensd door den dijk van het polder-district de Lijmers, een aanvang nemende bij den afweg naar het veer den Steenwaard en eindigende bij de uitwatering bovenwaarts het huis Bahr.
Hurwenensche uiterwaardenpolder.	Bevat de gronden begrensd aan de oost-, zuid- en westzijden van af den oostelijken uithoek van sectie A der gemeente Hurwenen tot aan den noordelijken uithoek van sectie C, gemeente Zalt-Bommel, door den buitenteen van den Waaldijk, en aan de noordzijde door de rivier de Waal (*).

(*) Zie Prov. blad no. 73 van 1879.

STAAT C,
behoorende bij het Reglement op het beheer der rivierpolders in de provincie Gelderland.
(Art. 241, 243, 280 en 289.)

—

POLDERDISTRICT

DORPSPOLDER

—

STAAT van eigendoms-veranderingen, overgang van dijken en waterwerken op het kohier der hektarentalen en op de dijkcedullen.

Nommer van het kohier of de dijkcedul.	Naam, voornaam en woonplaats der eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers, bekend op het kohier of de dijkcedul over de dienst van 18	Nommer dat de perceelen op het kohier of de dijkcedul verkrijgen.	Naam, voornaam en woonplaats der eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers aan welke de perceelen voor het dienstjaar 18 overgaan.	PERCEELEN.					SOORT VAN EIGENDOM.	Grootte der Perceelen.			DIJKVAK WAARMEDE BELAST.					Aangeslagen in den afkoop van aarde, grind enz.					Aangeslagen in den afkoop der waterwerken.					Aanmerkingen.
				NAAM.	DORPSPOLDER waarin gelegen.	KADASTRALE							Nommer van het dijkvak.	Grootte van het vak.			DORPSPOLDER waarin het dijkvak is gelegen.	Lengte van het vak.			Te betalen sommen.		Lengte van het pakwerk			Te betalen sommen.		
						Gemeente.	Sectie.	Nommer.		Hektaren.	Aren.	Centiaren.		Meters.	Decimeters.	Centimeters.		Meters.	Decimeters.	Centimeters.	Guldens.	Centen.	Meters.	Decimeters.	Centimeters.	Guldens.	Centen.	

Aldus opgemaakt en geteekend te
den

STAAT D,

behoorende bij het Reglement op het beheer der Rivierpolders in de provincie Gelderland.

(Artt. 228 en 502).

POLDERDISTRICT
DORPSPOLDER
BUITENPOLDER

STAAT van waardering van het onderhoud der dijkvakken tot afkoop der diensten in natura door uitkeeringen in geld.

Nommer der vakken.	Lengte van elk dijkvak.			Waardering der kosten van onderhoud van elken						Geheel der kosten, tot het onderhoud van elk vak vereischt.	Land of pand, met het onderhoud van elk vak besmet.									Naam en Voornaam van den eigenaar.	Woonplaats.	*Aanmerkingen.*
				Meter.							Naam.	Polder waarin gelegen.	Kadastrale.			Grootte.			Soort van eigendom.			
	Meters.	Decimeters.	Centimeters.	Aarde.	Grind	Pakwerk.	Rijsberm.	Ruwaard	Dijkpaal				Gemeente.	Sectie	Nommer.	Hektaren.	Aren.	Centiaren				

Aldus opgemaakt en geteekend te
den

VOORSCHRIFT van het in artikel 114 bedoelde Proces-verbaal.

PROCES-VERBAAL van de opening der stembriefjes, die ter benoeming van . . . . hoofd-geërfde(n) in het polder-district. . . . . zijn ingeleverd op den . . . . 18. . .

Op heden den . . . . 18. . . . in het polder-district . . . . is door { de Commissie uit den dijkstoel / het Bureau van stemopneming } in de ter inlevering van stembriefjes bestemde zaal plaats genomen des . . . middags ten . . . . . . ure.

{ De Commissie / Het Bureau } is zamengesteld uit den heer . . . . Voorzitter en de heeren . . . . { leden van den dijkstoel, / kiezers, } stemopnemers.

De Voorzitter plaats op de tafel . . . . . . stembus(sen) bij { den dijkgraaf / het lid van den dijkstoel, } . . . . op den . . . . 18 . . . overgebragt uit de { dorpspolders / afdeelingen } . . . .

(In te vullen de namen van al de dorpspolders of afdeelingen, waaruit het district bestaat en bussen zijn overgebragt.)

De zegels der bus(sen) worden onderzocht en deze bevonden . . . behoorlijk gesloten en verzegeld te zijn.

De { bus wordt / bussen worden achtereenvolgens } geopend en bevonden . . . . . stembriefjes te bevatten.

Dit getal vergeleken zijnde met het aantal stemmen, dat volgens de lijst. . van hen die aan de verkiezing hebben deelgenomen is uitgebragt, is gebleken te zijn { even groot als / . . . . grooter dan / . . . . kleiner dan } het getal dier uitgebragte stemmen.

Nadat de stembriefjes zijn ondereen gemengd, worden zij door den Voorzitter één voor één geopend en de daarop voorkomende namen, voor zoover zij in aanmerking komen, overluid voorgelezen.

{ De Commissie / Het Bureau } heeft van onwaarde verklaard . . . stembriefjes.

(Ingeval stembriefjes van onwaarde zijn verklaard in te vullen de redenen.)

Het getal geldig uitgebragte stembriefjes is mitsdien geweest . . . .

Van dit getal zijn uitgebragt op . . . .

(In te vullen de namen van allen op welke stemmen zijn uitgebragt en het aantal stemmen door ieder verkregen.)

Hebben alzoo | de volstrekte meerderheid van / de meeste | stemmen verkregen.

. . . .

. . . . ,

. . . .

(In te vullen de namen van hen die de volstrekte meerderheid of de meeste stemmen hebben bekomen, en te vermelden of het verschil, tusschen het getal gevonden stembriefjes en het getal stemmen uitgebragt volgens de lijsten van hen die aan de verkiezing hebben deelgenomen, op de stemming van invloed heeft kunnen zijn)

Is / Zijn | derhalve verkozen tot | hoofd-geërfde / hoofd-geërfden | van . . . .

. . . .

. . . .

. . . .

(In te vullen de namen der gekozenen.)

(Zoo er geene meerderheid is verkregen te vermelden wie de personen zijn, waarover herstemming moet plaats vinden, en dat van die personen de bij artikel 120 bedoelde lijst is opgemaakt.)

En zijn tegen deze verkiezing door de in de zaal aanwezige kiezers of hunne vertegenwoordigers | geene / de volgende | bezwaren ingebragt.

(Ingeval bezwaren zijn ingebragt die hier te vermelden.)

En is na afloop van dit een en ander proces-verbaal opgemaakt, in tegenwoordigheid van allen die zich in de zaal bevonden.

Gedaan te . . . . den . . . . 18. . .

. . . . Voorzitter.

. . . . / . . . . | Stemopnemers.

Gegeven te *Arnhem*, den 8sten September 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) MOLLERUS, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN DER FELTZ, *Griffier.*

No. 294. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid *van den 29sten Mei* 1880, *no.* 67, *Afdeeling Telegrafie, houdende openstelling en dienstregeling van kantoren; verbinding met de Philippijnsche eilanden; verhooging van het tarief voor Nangasaki en van het bodeloon voor telegrammen naar Bassidore, Bunder-Abbas en Lingah aan de Perzische Golf; bepalingen betreffende het verkeer met Nederlandsch-Indië.* (*Vers. no.* 21.)

Met ingang van den 15den Mei j.l. zijn de telegraafkantoren op de stations der Maatschappij van den spoorweg Nijmegen-Pruissische grenzen (Rheinische Eisenbahn) te *Nijmegen* en *Groesbeek* voor het algemeen verkeer opengesteld.

De diensttijd dezer kantoren is geregeld als volgt:

van 1 April tot 30 September, van 7 ure voor- tot 9 ure namiddags.

van 1 October tot 31 Maart, van 8 ure voor- tot 9 ure namiddags.

Het telegraafkantoor op het station der Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij te *Amersfoort* is voor het algemeen verkeer, dooh uit-

sluitend voor de aanbieding van telegrammen, met eene dagelijksche dienst van 7 ure voor- tot 10½ ure namiddags, geopend.

Voor het tijdvak van 1 Junij tot 30 September a. s. is op het rijkstelegraafkantoor te *Baarn* de doorloopende dagdienst met beperkte zondagdienst ingevoerd. Het kantoor zal dus op zon- en feestdagen open zijn van 8 tot 9 ure voor- en van 1 tot 3 en 7 tot 9 ure namiddags.

Het kantoor te *Aalten* is open: op werkdagen, van 9 ure voor- tot 1 ure namiddags en van 3 tot 7 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 9½ ure voor- en van 12 tot 1 en 3½ tot 5 ure namiddags.

Het kantoor te *Alphen* is open: op werkdagen, van 8½ tot 10 ure voor- en van 12 tot 5 en 6½ tot 8 namiddags; op zon- en feestdagen van 8½ tot 10 ure voor- en van 2½ tot 5 ure namiddags.

Het kantoor te *Dongen* is open: op werkdagen, van 8½ tot 12 ure voor en van 1½ tot 3½ en 4½ tot 7 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 11 ure voormiddags.

Op den 1sten Junij worden te Terschelling de post- en telegraafdienst vereenigd onder het beheer van één ambtenaar, hoofd van het vereenigd kantoor.

De Philippijnsche eilanden zijn thans over Honkong per telegraaf te bereiken. Het tarief voor het eenig kantoor op Luçon (Manilla) bedraagt 1.12[5] gl. per woord boven den prijs tot Hongkong.

Met ingang van den 1sten Julij a s. wordt het tarief voor Nangasaki met 0.55 gl. verhoogd en dus gelijk gesteld aan dat der overige Japansche kantoren.

Het door de afzenders te betalen bodeloon voor telegrammen naar Bassidore, Bunder-Abbas en Lingah aan de Perzische Golf wordt met ingang van den 1sten Julij a s. verhoogd en bedraagt alsdan 5 gl.

In het verkeer met Nederlandsch-Indië geldt het volgende:

Bijzondere telegrammen in geheim schrift, bestelling van open telegrammen, alsmede dringende telegrammen worden toegelaten.

Bezorging buiten de lijn geschiedt per bode of per estafette, volgens een daarvoor vastgesteld tarief. Het postporto voor bezorging over zee bedraagt 0.50 gl. Overbrenging van lees- en andere teekens, van den naam van het kantoor van bestemming, van het nummer en van den datum en het uur der aanbieding, geschiedt ambtshalve. De bepalingen betreffende de betaalde antwoorden (Art. XLVIII, § 1, van het Londener reglement) worden toegepast.

's Gravenhage, den 29sten Mei 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 295. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 16*den Junij* 1880, *no.* 64, *afdeeling Telegrafie, houdende wijziging in de bepalingen omtrent het overbrengen van meteoroligische waarnemingen.*

DE MINISTER VAN WATERSTAAT, HANDEL EN NIJVERHEID,

gezien de beschikking van 15 Mei jl., no. 75, afdeeling Telegrafie (1);

(1) Bijv. 1880, no. 179. *Red.*

gelet op het schrijven van den Hoofddirecteur van het Koninklijk Meteorologisch Instituut te Utrecht, dd. 8 dezer, no. 198, afdeeling I;

heeft goedgevonden te bepalen:

§ 4, al. 2, van voornoemde beschikking worde gelezen als volgt:

„Het Rijkstelegraafkantoor te Amsterdam vereenigt de voormiddag-waarnemingen van Groningen, Nieuwediep, Utrecht en Vlissingen en seint die, aan het adres van *„het Bureau Central Météorologique te Parijs"*, *„het Observatoire te Brussel"* en *„de Deutsche Seewarte te Hamburg"*, naar Parijs, Brussel en Hamburg."

's Gravenhage, den 16den Junij 1880.

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 296. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 29sten Junij* 1880, *afd. tel„ no.* 69, *omtrent de wijziging in den diensttijd van sommige telegraafkantoren.*

Met ingang van 1°. Julij aanstaande worden in de Balistraat, no. 26, en in de Bilderdijkstraat, no. 36, te *'s Gravenhage*, hulpkantoren van den Rijkstelegraaf geopend.

Bij de overneming door de Maatschappij tot exploitatie van Staatsspoorwegen op 1° Julij aanstaande van den spoorweg Moerdijk—Esschen en Roosendaal—Breda, wordt het telegraafkantoor op het tegenwoordig station van den Belgischen Grooten Centraalspoorweg te *Moerdijk* opgeheven en zullen de kantoren op de stations te *Zevenbergen*, *Oudenbosch* en *Roosendaal* slechts voor de aanbieding van telegrammen open zijn, met eene dagelijksche dienst van 8 ure voor- tot 8 ure namiddags. Deze diensttijd wordt ook ingevoerd op het kantoor te *Etten*, dat even als vroeger voor de aanneming en aflevering van telegrammmen open is.

In het belang van den aardappelen- en vruchtenhandel is met ingang van 15 Junij jl. op de kantoren te *'s Gravezande* en te *Naaldwijk* tijdelijk de doorloopende dagdienst met beperkte zondagdienst ingevoerd. Deze kantoren zijn nu open als volgt: op werkdagen, van 7 ure voor- tot 9 ure namiddags; op zon- en feestdagen: dat te *'s Gravezande*, van 8 tot 9 en 10 tot 12 ure voor- en van 3 tot 4 en 6 tot 8 ure namiddags; dat te *Naaldwijk*, van 8½ tot 10½ ure voor- en van 1 tot 3½ en 5 tot 6½ ure namiddags.

Het kantoor te *Monster* is, mede in het belang van den handel, voor het tijdvak van 21 Junij jl. tot en met 20 Julij aanstaande, op werkdagen open van 7 tot 8 en 9 tot 12 ure voor- en van 2 tot 4 en 6 tot 8 ure namiddags. De diensttijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Edam* is op zon- en feestdagen open van 8 tot 9 ure voor- en van 12 tot 2 ure namiddags. De diensttijd op werkdagen blijft onveranderd.

De nieuwe hulpkantoren te *'s Gravenhage* zullen op zon- en feestdagen gesloten en op werkdagen open zijn van 9 ure voor- tot 3 ure namiddags en van 6 tot 8 ure namiddags.

Het kantoor te *Neuzen* is op zon- en feestdagen open van 9 tot 11 ure voor- en van 1½ tot 6 en 9 tot 10 ure namiddags.

Het kantoor te *Nieuwe Pekela* is op werkdagen open van 8 ure voor-

tot 2½ ure namiddags en van 5½ tot 7 ure namiddags. De diensttijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Noordwijk* is open: op werkdagen, van 7 ure voor- tot 1 ure namiddags en van 2½ tot 3½ en 6 tot 7 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8½ tot 11½ ure voor- en van 2½ tot 3½ ure namiddags.

Het kantoor te *Schoonhoven* is op werkdagen open van 8 ure voor- tot 2 ure namiddags en van 3 tot 5 en 6½ tot 8½ ure namiddags. De diensttijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Tiel* is op zon- en feestdagen open van 8 tot 9 ure voor- en van 12 tot 2 en 7 tor 9 ure namiddags.

Het kantoor te *Yersche* zal van 1°. Julij aanstaande op werkdagen open zijn van 8 tot 11½ ure voor- en van 12½ tot 3 en 5 tot 7 ure namiddags. De diensttijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Het rijkstelegraafkantoor te *Zevenbergen* zal met ingang van 1°. Julij aanstaande open zijn: op werkdagen, van 7 ure voor- tot 12½ ure namiddags en van 3 tot 4½ en 8 tot 9 namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 9 ure voor- en van 3½ tot 4½ en 8 tot 9 ure namiddags.

Op den 1sten Julij worden te *Assen* en te *Zevenbergen* de post- en de telegraafdienst vereenigd onder het beheer van één ambtenaar, hoofd van het vereenigd kantoor.

Ingevolge de overeenkomst, op 30 Maart jl. tusschen Nederland, Frankrijk en België gesloten, en waarvan de bepalingen opgenomen zijn in de gedrukte circulaire no. 20 van dit jaar, te rekenen van 1 Junij jl., voor het telegrafisch verkeer tusschen de beide eerstgenoemde Staten een gewijzigd tarief in toepassing, dat, zonder heffing van een vast bedrag per telegram, 0,10 gl. per woord bedraagt.

Met ingang van 1 Junij jl. werden de tarieven der „Direct United States Cable Company" met die der „Compagnie française du télégraphe de Paris à New York" gelijkgesteld en met ingang van 19 Junij daaraanvolgende nog met 0.30 gl. per woord verminderd.

De gemeenschap op den telegraafkabel tusschen Montevideo en Buenos-Ayres is afgebroken. De telegrammen voor de Argentynsche republiek, Chili en Peru worden over Comordia verzonden met eene prijsverhooging van 0.75 gl. per woord.

's Gravenhage, den 29sten Junij 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BOOGAARD.

No. 297. Koninklijk-Besluit *van den* 11*den Julij* 1880, *no.* 24, *houdende het reglement op het beheer en de rangverdeeling van het personeel van den rijkstelegraaf.*

Wij WILLEM III, bij de Gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.,

overwegende, dat het wenschelijk is de bestaande bepalingen betreffende het beheer van den Rijkstelegraaf en de rangverdeeling, aan.

stelling, bevordering, bezoldiging en het ontslag van het personeel bij dat dienstvak te herzien en op nieuw vast te stellen;

op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 5 Julij 1880, no. 67, afdeeling Telegrafie,

hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Het beheer van den Rijkstelegraaf is opgedragen aan Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Art. 2. Onder de bevelen van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, is de Hoofddirecteur van den Rijkstelegraaf belast met het hoofdbestuur der dienst van den Rijkstelegraaf.

Hij houdt toezigt op alle ambtenaren en op de uitvoering der dienst in het algemeen, doet aan den Minister alle voordragten en voorstellen omtrent personeel en materiëel, die hij noodig acht, voert de dagelijksche leiding van zaken, sluit, onder hoogere goedkeuring, de overeenkomsten, die tot zijne administratie betrekking hebben, treedt met den Hoofddirecteur der Posterijen in overleg omtrent alle onderwerpen, die Posterijen en Telegrafie beide aangaan, en voert briefwisseling met vreemde telegraafbesturen en bijzondere telegraafondernemingen hier te lande, over alle dienstzaken

Bij ontstentenis wordt hij vervangen door den ambtenaar bij de Afdeeling, daartoe door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aan te wijzen.

Art. 3. De afdeeling *Telegrafie* is gesplitst in twee onderafdeelingen, waarvan de eerste het *rekenpligtig beheer* en de tweede het *technisch beheer* omvat.

Aan het hoofd van ieder dezer onderafdeelingen staat eén Inspecteur, die, bij ontstentenis wordt vervangen door den oudsten in rang van de ambtenaren der onderafdeeling.

Art. 4. Het rekenpligtig beheer omvat de exploitatie van den Telegraaf, de leiding van het daarbij werkzaam personeel, de toepassing der tarieven, de contrôle op de ontvangsten en uitgaven, uit de exploitatie voortvloeijende, de verrekeningen met vreemde Staten en bijzondere ondernemingen, het verzamelen der statistieke bescheiden en het opmaken der verslagen betreffende den Rijkstelegraaf.

Art. 5. Tot het technisch beheer behoort de zorg van den aanleg en het onderhoud der telegraaflijnen, met al de daartoe behoorende gebouwen, werkplaatsen, magazijnen, toestellen, inrigtingen en verder materiëel, alsmede de leiding van het personeel, belast met de bewaking en instandhouding der lijnen en toestellen, of werkzaam in de werkplaatsen en magazijnen van den Rijkstelegraaf.

Art. 6. Het vaste personeel bij de dienst der lijnen, kantoren en verdere inrigtingen van den Rijkstelegraaf bestaat uit:

Lijninspecteuren; Directeuren; Onderdirecteuren; Telegrafisten, verdeeld in drie klassen; Klerken, verdeeld in twee klassen; Opzigters, verdeeld in twee klassen; Lijnwachters; Bestellers.

De Lijninspecteuren zijn, zooveel mogelijk, tevens Directeuren van kantoren.

Bij de kantoordienst kunnen ook vrouwen en meisjes worden aangesteld, namelijk als Directrice, Onderdirectrice, Telegrafist, Klerk, Adsistent en Leerling.

Aan ambtenaren der Posterijen kan de tegraafdienst op vereenigde post- en telegraafkantoren worden opgedragen, volgens de daaromtrent bestaande of nader vast te stellen bijzondere bepalingen.

Art. 7. De werkkring der in art. 6 vermelde ambtenaren is als volgt:

De *Lijninspecteuren* houden, onder de bevelen van den daarbij betrokken Inspecteur, toezigt op de dienst van de lijnen en kantoren, in de afdeeling van het telegraafnet, welke aan elk door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is aangewezen.

De *Directeuren* zijn, onder de onmiddellijke bevelen van de Lijninspecteuren, belast met het beheer van het kantoor, aan hunne zorg toevertrouwd. Zij waken voor den goeden gang der dienst en doen verantwoording van de ontvangsten en uitgaven.

De *Onderdirecteuren* zijn, op de kantoren en hulpkantoren, onder de bevelen der Directeuren, met de leiding der dienst of eenig onderdeel daarvan belast.

De *Telegrafisten* en *Klerken* zijn, onder de regtstreeksche bevelen van de Directeuren, belast met de behandeling der telegrammen en het verrigten van bureau- en schrijfwerk op de kantoren. Ook kunnen zij bij het rekenpligtig of bij het technisch beheer worden werkzaam gesteld

De *Opzigters* houden, onder de bevelen van den Inspecteur, belast met het technisch beheer, het dagelijksch toezigt op den aanleg en het onderhoud van lijnen; hun is voorts opgedragen het opsporen van storingen, het herstellen en doen herstellen van gebreken aan geleidingen en toestellen en het toezigt in werkplaatsen en magazijnen.

Zij worden bijgestaan door de *Lijnwachters*, die onder hunne onmiddellijke bevelen zijn gesteld.

Voor zooveel de Opzigters aan de Lijninspecteuren zijn toegevoegd, staan zij onder de onmiddellijke bevelen van die ambtenaren.

De werkkring der *Bestellers* is hoofdzakelijk het bezorgen der bij de kantoren met den telegraaf aangebragte telegrammen aan het opgegeven adres, binnen den voor het kantoor aangewezen bestellingskring. Overigens kunnen zij door de Directeuren ten behoeve van de kantoordienst worden werkzaam gesteld.

De betrekking van *Adsistent* wordt alleen vervuld door vrouwelijke leden van de gezinnen van Directeuren van kleinere kantoren, waar de dienst door den Directeur alléén of met de hulp van nog een ambtenaar wordt waargenomen.

Art. 8. De Lijninspecteuren, Directeuren, Onderdirecteuren, Telegrafisten en Opzigters worden door ons benoemd en ontslagen. De benoeming en het ontslag van Klerken, Lijnwachters en Bestellers geschiedt door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

De titularissen voor de hoogere klassen van eenigen rang worden, zooveel mogelijk, uit de onmiddellijk volgende lagere klassen gekozen. Bevordering van Telegrafisten en Opzigters tot hoogere klasse in dien rang, geschiedt niet dan nadat die ambtenaren gedurende twee jaren tot de lagere klasse hebben behoord.

De standplaatsen der ambtenaren worden, voor zooveel zij niet uit de benoemingen volgen, door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aangewezen.

Art. 9. Aan de bij art. 6 bedoelde betrekkingen zijn de navolgende jaarwedden verbonden. Aan die van:

Lijninspecteur, al dan niet tevens Directeur van een kantoor	2600	tot	3500	gl.
Directeur van een kantoor der eerste klasse.	2600	"	3500	"

Directeur van een kantoor der tweede klasse.	2200	tot	2500	gl.
" " " " " derde "	1800	"	2100	"
" " " " " vierde "	1500	"	1700	"
" " " " " vijfde "	1200	"	1400	"
" " " " " zesde "	900	"	1100	"
Onderdirecteur	900	"	2300	"
Telegrafist der eerste klasse	1200	"	1600	"
" " tweede "	900	"	1100	"
" " derde "	700	"	800	"
Klerk der eerste klasse	800	"	1200	"
" " tweede "	350	"	700	"
Opzigter der eerste klasse	1500	"	2000	"
" " tweede "	800	"	1400	"
Lijnwachter	500	"	800	"
Besteller	250	"	700	"

De jaarwedden der bestellers kunnen gedeeltelijk in den vorm van vaste, gedeeltelijk in dien van veranderlijke belooning worden uitbetaald.

De aanstelling van vrouwen en meisjes geschiedt op dezelfde wijze en onder gelijke voorwaarde en bepalingen als voor de beambten in het algemeen zijn vastgesteld, met de beperking, dat geene vrouwelijke beambten op eene hoogere bezoldiging dan van 1000 gl. 's jaars zullen worden benoemd, en dat haar aantal beneden het een derde van het aantal mannelijke beambten van gelijke rangen zal blijven.

Art. 12. In de maand December van ieder jaar worden, door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, de kantoren, met ingang van den 1sten Januarij van het volgende jaar, in klassen gerangschikt, naar het aantal telegrammen, aan ieder kantoor behandeld, in het laatstverloopen tijdvak van twaalf maanden, geëindigd den voorafgaande 30sten November.

Worden gerekend te behooren tot de

eerste klasse,	kantoren	met	meer dan	100,000	telegrammen;
tweede "	"	"	50,001 tot	100,000	"
derde "	"	"	25,001 "	50,000	"
vierde "	"	"	12,501 "	25,000	"
vijfde "	"	"	5,001 "	12,500	"
zesde "	"	"	minder dan	5,001	"

Van dezen regel kan worden afgeweken, wanneer een kantoor van bijzonder belang voor de dienst is, zonder dat dit belang uit het aantal behandelde telegrammen blijkt.

Acht Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid dat zich ten aanzien der klimming van het aantal telegrammen omstandigheden hebben voorgedaan, op grond van welke een kantoor, in weerwil van het bereiken van het minimum voor eene hoogere klasse, nog niet in deze zou moeten overgaan, zoo doet hij Ons daaromtrent de noodige voorstellen.

In den loop van het jaar nieuw geopende kantoren worden voor dat jaar tot de zesde klasse gerekend.

Verhooging van klasse geschiedt in geen geval, wanneer het kantoor minder dan zes maanden in werking geweest is. Na verloop van dien termijn kan het in eene hoogere klasse worden gebragt, indien het aantal gedurende dat tijdvak behandelde telegrammen in reden van

den diensttijd van het kantoor tot een geheel jaar verhoogd, er aanleiding toe geeft.

Wanneer, door afneming van het verkeer, een kantoor in eene lagere klasse overgaat, behoudt de Directeur zijne bezoldiging in afwachting dat hem het beheer van een ander, tot de hoogere klasse behoorend, kantoor kunne worden opgedragen, of het door hem beheerde kantoor in die klasse terugkeert.

Art. 11. Naar gelang van behoeften, kan Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid leerlingen-telegrafist, werklieden, bedienden en ander personeel bij den Rijkstelegraaf tijdelijk in dienst stellen en hunne bezoldiging regelen, tot een bedrag van 1200 gulden 's jaars, voor ieder tijdelijk beambte.

De leerlingen-telegrafist worden, na daartoe geschikt te zijn bevonden, benoemd tot telegrafist der tweede klasse.

Art. 12. Aan de Telegrafisten, op de kantoren werkzaam, kunnen, ter bevordering van een ijverig gebruik der beschikbare verkeersmiddelen, door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, belooningen per telegram boven de vaste bezoldiging worden toegekend, welke belooningen gezamenlijk, voor ieder jaar, hoogstens één tiende mogen bedragen van de som der jaarwedden van de telegrafisten, op de kantoren werkzaam.

Gelijke belooningen, voor ieder tot een bedrag van hoogstens een tiende der jaarwedde, kunnen ook worden verleend aan bezoldigde vrouwelijke adsistenten bij den Rijkstelegraaf, alsmede aan adsistenten bij de dienst der Posterijen.

Art. 13. Andere dan de in de voorgaande artikelen genoemde toelagen boven de bezoldiging worden niet verleend dan voor de tijdelijke waarneming, — bij vacature, ziekte of afwezigheid, — van eene hoogere of meer uitgebreide betrekking dan die van den titularis, en voorts als schadeloosstelling voor het gemis der in art. 12 genoemde belooningen, aan ambtenaren, die met het geven van onderwijs belast of bij het Hoofdbestuur werkzaam zijn.

Deze toelagen houden op met de aanleiding daartoe. Zij mogen 500 gulden in het jaar niet te boven gaan en worden door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid toegekend.

Art. 14. Aan ambtenaren, die verplaatst worden zonder verhooging van jaarwedde of andere belooning, zonder de verplaatsing te hebben gevraagd of zonder daartoe, door gebrek aan dienstijver, pligtverzuim of dergelijke omstandigheden aanleiding te hebben gegeven, kan door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, boven de reis- en verblijfkosten overeenkomstig het Koninklijk besluit van 15 December 1849 (*Stb. no.* 62), eene vergoeding voor onkosten, ten bedrage van hoogstens eene maand bezoldiging, worden toegelegd.

Art. 15. Voor zooveel de dienst het toelaat, kan jaarlijks aan ieder der in artt. 6 en 11 vermelde ambtenaren een verlof worden verleend.

Verloven voor een halfjaar of langer, aan ambtenaren door Ons benoemd, behoeven Onze inwilliging. Verloven aan die ambtenaren voor meer dan veertien dagen en minder dan een halfjaar, alle verloven aan Lijninspecteuren voor minder dan een halfjaar en in het algemeen de verloven voor meer dan veertien dagen aan beambten, door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid benoemd, worden door dien Minister verleend.

Tenzij, door Ons of door Onzen genoemden Minister, wegens bijzondere omstandigheden, anders wordt beschikt, wordt, bij verloven voor meer dan veertien dagen, het traktement voor het aantal dagen boven de veertien ingehouden.

De overige verloven aan Directeuren, Onderdirecteuren, Telegrafisten, Klerken, Adsistenten, Leerlingen-telegrafist en Bestellers worden toegestaan door den Inspecteur, belast met het rekenpligtig beheer, die aan Opzigters en Lijnwachters door den Inspecteur belast met het technisch beheer.

Art. 16. Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid geeft de noodige instructiën en voorschriften, of doet die geven, voor de uitoefening van de dienst, volgens de bepalingen van dit reglement.

Art. 17. Overtreding van dienstreglementen, instructiën en voorschriften, of verzuim wordt gestraft met:

Geldboete; Ontzegging van verlof; Schorsing; Terugzetting in rang; Ontslag.

Geldboeten worden opgelegd bij resolutie van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en gaan, voor iedere overtreding of ieder verzuim, eene som van tien gulden niet te boven. Zij worden ten uitvoer gelegd door inhouding van bezoldiging, toelage of belooning.

Art. 18. De ambtenaren, wier tegenwoordige bezoldiging het in art. 9 bepaalde minimum niet bereikt, kunnen, of op eens, of achtereenvolgens, tot het minimum dier bezoldiging gebragt worden. Daarbij wordt gelet op hun diensttijd en den omvang van hun werkkring.

Op die ambtenaren, wier tegenwoordige bezoldiging het bij art. 9 bepaalde maximum overschrijdt, blijft dit besluit, in zoover, zonder invloed.

Art. 19. Dit besluit treedt in werking met den eersten Augustus 1880, met welken datum, behalve de in art 21 van Ons besluit van 16 November 1874, no. 21 (1), genoemde besluiten, ook dit laatste besluit, alsmede die van 20 December 1876, no. 17 (2) en 24 December 1878, no. 1 (3), het laatste alleen voor zooveel Telegrafie betreft, worden ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift wordt gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 11*den Julij* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
G. J. G. KLERCK.

No. 298. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 8*sten September* 1880, *afd. tel., no.* 55, *omtrent de verzending van telegrammen over dringende dienstzaken, aangeboden door de ontvangers der Registratie en Domeinen.* (*Verz. no.* 33).

DE MINISTER VAN WATERSTAAT, HANDEL EN NIJVERHEID,

gelet op art. 45 van het reglement voor de dienst van den Rijkstelegraaf dd. 16 Maart 1880 (*Sb. no.* 32),

(1) Bijv. 1874. no. 355. *Red.*
(2) Bijv. 1876, no. 383.
(3) Bijv. 1878, no. 381.

heeft goedgevonden te bepalen:

1. Voor rekening van het Departement van Financiën, worden zonder voorafgaande betaling aangenomen en als bijzondere telegrammen overgebragt, de telegrammen over dringende dienstzaken, aangeboden door de Ontvangers van Registratie en Domeinen.

2. De aanneming en overbrenging geschieden, behalve door de telegraafkantoren van het Rijk, ook door die der bijzondere ondernemingen, welker besturen zich allen daartoe bereid verklaard hebben.

3. Bij de zamenstelling der telegrammen moeten zoo weinig woorden, als doenlijk, is worden gebruikt.

's Gravenhage, den 8sten September 1880.

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 299. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den* 10*den September* 1880, *IIde afdeeling, Generale Staf, no.* 21, *houdende veiligheidsmaatregelen bij de schietoefeningen, door de Infanterie.*

DE MINISTER VAN OORLOG,

Het wenschelijk achtende, dat bij het schijfschieten, ter meerdere verzekering van de veiligheid der manschappen in den waarnemingspost, de dienstregeling bij de schijf, zooals die is voorgeschreven in het Voorschrift betreffende de wapenen en de schietoefeningen bij de infanterie (blz. 42), worde aangevuld;

Heeft goedgevonden te bepalen, dat voortaan op elke schietbaan, waarvan de inrigting zoodanig is, dat de manschappen in den waarnemingspost na elk schot dezen post verlaten en zich blootstellen moeten, de navolgende *maatregelen* in toepassing moeten worden gebragt:

Maatregelen voor de veiligheid van het personeel van den waarnemingspost, voortaan bij de schietoefeningen van de Infanterie en de Cavalerie toe te passen.

1°. Voor de veiligheid van het personeel van den waarnemingspost moet op elke schietbaan gebruik worden gemaakt van *twee* roode *seinschijven*. Een dier schijven wordt gebruikt in *den waarnemingspost*, de andere *bij den schutter*.

2°. Het vertoonen van de seinschijf boven den waarnemingspost beteekent: „*er mag niet gevuurd worden*", of „*het vuur moet ophouden*",

Het vertoonen van de seinschijf bij den schutter beteekent: „*er wordt gevuurd*", of „*er zal gevuurd worden*".

3°. Elke seinschijf moet bestaan uit een houten of ligten ijzeren hoepel van 0.70 à 0.75 meter middellijn, waarover katoen of andere stof van *helder roode kleur* gespannen is; de hoepel moet stevig bevestigd zijn aan een stok van zoodanige lengte, dat de onderkant van den hoepel minstens ½ meter boven de borstwering van den waarnemingspost, of boven de hoofden der manschappen kan worden uitgestoken.

Het seinen uit den waarnemingspost.

4°. Behalve de korporaal, die met het aanwijzen der schoten en de soldaat, die met het digtpakken der kogelgaten belast is, moet in den waarnemingspost een soldaat worden ingedeeld, aan wien de dienst met de seinschijf moet worden opgedragen.

Deze soldaat moet in den waarnemingspost *opgesteld* blijven, ook gedurende den tijd, dat het overige personeel dien post verlaat, om de schoten aan te wijzen.

5°. Zoodra een schot gevallen is, moet vorenbedoelde soldaat, op bevel van den korporaal, de seinschijf, met een der ronde vlakken naar de zijde van den schutter gekeerd, regtstandig omhoog brengen, totdat de onderkant van den hoepel ongeveer $\frac{1}{2}$ meter boven de borstwering van den waarnemingspost uitsteekt.

In dien stand moet de seinschijf omhoog worden gehouden gedurende al den tijd, dat de waarnemers zich beide of een van beiden buiten den waarnemingspost ophouden.

6°. De waarnemers mogen den waarnemingspost niet verlaten, alvorens eenige oogenblikken verloopen zijn, nadat de seinschijf op voorschreven wijze is uitgestoken.

Bestaat er bij den korporaal van den waarnemingspost *twijfel*, of een schot wel op de eigen baan gevallen is, of moet het vuren om de eene cf andere reden worden gestaakt, dan moet echter, nadat de seinschijf op voorschreven wijze is uitgestoken, een geruimeren tijd worden gewacht, alvorens de waarnemingspost mag worden verlaten.

7°. Gedurende den tijd dat de seinschijf boven den waarnemingspost omhoog wordt gehouden, mag bij de schutters niet worden geladen of gevuurd.

Wordt de seinschijf uit den waarnemingspost opgestoken, nadat een schutter met laden is begonnen, terwijl hij zich gereed maakt te vuren of terwijl hij aanlegt, dan moet door den officier, belast met de leiding der schietoefening, *onmiddellijk* het staken van het laden of vuren en het *ontladen* van het geweer worden bevolen.

8°. De seinschijf mag in den waarnemingspost niet worden ingehaald dan op bevel van den korporaal, en alvorens de beide waarnemers geheel *binnen* den waarnemingspost zijn teruggekeerd.

Het seinen bij den schutter.

9°. Door den officier, belast met de leiding der schietoefening, moet, in de onmiddellijke nabijheid van den schutter een korporaal of soldaat, voorzien van een roode seinschijf, zoodanig worden opgesteld, dat de seinschijf — zoo zij omhoog wordt gehouden — gemakkelijk kan worden opgemerkt door iemand, die uit den waarnemingspost komt.

Het omhoog brengen en nederlaten der seinschijf bij den schutter geschiedt slechts op uitdrukkelijk bevel van bedoelden officier.

10°. De seinschijf bij den schutter moet omhoog worden gestoken telkenmale op het oogenblik, waarop een schutter zal aanvangen het geweer te laden. Zij moet regtstandig omhoog worden *gehouden* — met een der ronde vlakken naar de zijde van den waarnemingspost, en met de onderkant van den hoepel ongeveer $\frac{1}{2}$ meter *boven* de hoofden der manschappen verheven — totdat eenige oogenblikken nà het vallen van het schot verloopen zijn.

Gedurende den tijd dat *niet* geladen of gevuurd wordt, moet de seinschijf bij den schutter op den grond worden nedergelegd, of in een anderen stand worden gehouden, waarbij zij voor het personeel van den waarnemingspost onzigtbaar is.

11°. Het omhoog brengen van de seinschijf bij den schutter mag niet geschieden, vóórdat de seinschijf in den waarnemingspost is ingehaald.

12°. Gedurende den tijd dat de seinschijf bij den schutter nedergelaten is, is het ten strengste verboden een geweer te laden of voorbereidingen tot de lading te doen.

13°. De korporaal van den waarnemingspost moet zich, alvorens hij zich geheel buiten dien post begeeft, telkenmale overtuigen of de seinschijf bij den schutter nedergelaten is; hij mag daartoe om geene reden of onder geen voorwendsel hoegenaamd verzuimen, *op het oogenblik dat hij het hoofd buiten den waarnemingspost steekt*, *naar de zijde van den schutter te zien*.

Bespeurt hij dat de seinschijf bij den schutter *niet* nedergelaten is, dan keert hij met den meesten spoed, geheel binnen den waarnemingspost terug.

14°. Het verdient aanbeveling om, door gebruik te maken van *spionspiegels*, die nabij den waarnemingspost worden opgesteld, zoodanig dat men van uit dien post de baan kan overzien, de bewegingen met de seinschijf bij den schutter voor het personeel *in* den waarnemingspost zigtbaar te maken.

(*Get.*) REUTHER.

No. 300. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 10*den September* 1880, *no.* 9*a*, 1*e afdeeling, houdende de door den Koning goedgekeurde vergrooting van en wijziging van het reglement voor het waterschap Zuiderwijk, gemeente Veendam.* (*Prov. blad no.* 46.)

No. 301. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den* 18*den September* 1880, *VIde afdeeling Intendance*, *no.* 37, *betreffende het deponeren van kleeding van miliciëns bij de bereden korpsen.*

's Gravenhage, den 18*den September* 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Overwegende, dat de voorraad kleeding- en uitrustingstukken in de centrale magazijnen hoofdzakelijk bestemd is tot vernieuwing van goederen te velde versleten, tot aanvulling van enkele ontbrekende of niet passende kleedingstukken en tot het verstrekken van goederen van miliciëns eener *zesde* ligting, die onder de wapenen mogt komen en dat het mitsdien noodig is, dat ieder reeds ingedeeld milicien zijn volledige velduitrusting bij het korps vinde;

In aanmerking nemende, dat bovendien aan het uit dien voorraad met den vereischten spoed kleeden van de miliciëns-verlofgangers der bereden korpsen bij onverhoopt oorlogsgevaar, vele moeijelijkheden verbonden zouden zijn, *zóó* wegens de vele verpakkingen en verzendingen, welke dan bij de centrale magazijnen moeten plaats hebben, als door het veelvuldig gebruik, dat ook uit anderen hoofde van de publieke middelen van vervoer zou moeten worden gemaakt;

Heeft goedgevonden, na daartoe bekomen magtiging van zijne Majesteit, bij kabinetsrescript van 7 Julij ll., no. 10:

A. In te trekken:

de dezerzijdsch eaanschrijving van 24 Januarij 1873, no. 69 I (*B. U*; bladz. 1308);

B. Te bepalen:

1°. dat voortaan, bij vertrek der hiervoren genoemde miliciëns met groot verlof, de dezerzijdsche aanschrijving van 7 Februarij 1871, no. 41 I (*R. M.* 1871, bladz. 55) weder op hen moet worden toegepast, met inachtneming overigens van het bepaalde bij de aanschrijving van 24 Maart 1879, no. 59 (*R. M.* 1879, II, bladz. 115);

2°. dat het deponeren der goederen, waaronder ook de wapenen en het ledergoed begrepen moeten worden, zal moeten geschieden, voor de *bereden artillerie*, ter plaatse waar het korps of onderdeel van de met groot verlof gaande manschappen zich in garnizoen bevindt, en *voor de cavalerie* in de plaatsen, waar de depôts der regimenten hussaren gevestigd zijn.

Voor zooveel evenwel de garnizoenen *Venlo* en *Roermond* betreft, zullen de kleeding en de wapenen moeten worden bewaard te *'s Hertogenbosch*.

Bij terugkomst onder de wapenen zullen de miliciëns der bereden korpsen, in verband daarmede aanvankelijk moeten worden gedirigeerd op de plaatsen, waar de voor hen bestemde goederen zijn gedeponeerd;

3°. dat, voor zooveel in enkele garnizoenen de gelegenheid tot het opleggen der goederen geheel mogt ontbreken, of wel de inrigting der bestaande localiteit *eenige bepaald noodzakelijke* voorziening vordert, door de betrokken kommanderende officieren, de noodige voorstellen moeten worden ingediend;

4°. dat de goederen van de miliciëns der bereden artillerie, uit het garnizoen *Roermond*, in het garnizoens kleedingmagazijn en die van de miliciëns der cavalerie uit het garnizoen *Venlo*, bij het detachement van het 2de regiment hussaren te *'s Hertogenbosch* zullen worden bewaard;

5°. dat, ten einde reeds dadelijk ook de miliciëns-verlofgangers, in de garnizoenen, waar zij onder de wapenen moeten komen, te kunnen kleeden, voor wie thans geene kleedingstukken zijn gedeponeerd, de voorraad in de betrokken garnizoens-magazijnen tijdelijk zal worden verhoogd, met zoodanige hoeveelheden en soorten van goederen, als overeenkomstig de bepalingen, vervat in de bovengenoemde aanschrijving van 7 Februarij 1871, no. 41 I, voor de thans met groot verlof zijnde ligtingen gedeponeerd zouden hebben moeten zijn.

De toeziende Chefs over genoemde inrigtingen, treden te dien aanzien in overleg met de kommanderende officieren der bereden korpsen of detachementen, in het garnizoen aanwezig, en zenden, na vaststelling van de hoeveelheid der aan te vragen goederen, de aanvragen daartoe aan den Directeur van het Rijks Centraal magazijn van kleeding en uitrusting, waaronder het garnizoens-magazijn ressorteert, door wien aan die aanvragen het vereischt gevolg moet worden gegeven.

(*Get.*) REUTHER.

No. 302. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 13*den September* 1880, *Posterijen no.* 60, *houdende toetreding van de Dominicaansche Republiek tot de Algemeene Postvereeniging; maximum bedrag der postwissels voor Britsch-Indië; hectografisch vervaardigde stukken voor Duitschland en misbruik van portvrijdom.*

Art. 1. De Dominicaansche Republiek zal met 1°. October aanstaande deel uitmaken van de Algemeene Postvereeniging.

Het bij art. 3 van no. 1073 der Verzameling vermelde tarief, in het verkeer met de sub 1 *c* van dat artikel genoemde landen, is mede van toepassing in het verkeer met de Dominicaansche Republiek.

De lijst der met de frankenmunt overeenkomende waarden, in andere munten, voorkomende in art. IV van het Reglement op het postverdrag van Parijs, is aan te vullen als volgt:

LANDEN.	25 centimes.	10 centimes.	5 centimes.
Dominicaansche Republiek.	5 centavos de Peso.	2 centavos de Peso	1 centavo de Peso.

Art. 2. Te rekenen van 1°. October dezes jaars, is het maximum bedrag des postwissels tusschen Nederland en Britsch-Indië, 't welk bij de Overeenkomst van 3/17 Junij 1875, medegedeeld bij no. 869 der Verzameling, op 10 pt. st. was bepaald, tot op 20 pt. st. verhoogd.

Art. 3. De met den hectograaf vervaardigde stukken bestemd voor Duitschland, worden, bij verzending op den voet van drukwerk, door de Duitsche postadministratie gewoonlijk terug gezonden, op grond dat door haar zoodanige stukken, zoowel in het binnenlandsche als in het internationaal verkeer, niet tegen het voor drukwerken vastgestelde port zijn toegelaten.

De ambtenaren behooren bij voorkomende gelegenheid de afzenders van de bedoelde stukken hierop opmerkzaam te maken.

Art. 4. Ter aanvulling en wijziging van de lijsten, gevoegd bij no. 1105, 1109 en 1110 der Verzameling, ontvangen de ambtenaren hiernevens eene 2de lijst van in België- benevens eene 3de lijst van in Frankrijk verschijnende dagbladen enz, waarop door tusschenkomst der post abonnement kan genomen worden.

Art. 5. Van misbruiken van den portvrijdom tot het doen van mededeelingen van particulieren aard is op nieuw gebleken.

Met verwijzing naar de deswege bij no. 1013 der Verzameling gegeven voorschriften, wordt de aandacht der ambtenaren op deze zaak gevestigd, met aanschrijving, om, waar zij het minste vermoeden hebben dat het bedoelde misbruik bestaat, de brieven met port te belasten en deswege, onder opgave der redenen, die hen daartoe geleid hebben, in elk geval, — 't zij de geadresseerde het port betaalt of de aanneming van den brief weigert, — te berigten.

Vastgesteld 13 September 1880, no. 60.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) BOOGAARD.

No. 303. **Besluit** *van* **Gedeputeerde Staten van Zuid-holland**, *van den* 18*den September* 1880, *no.* 18, *houdende de door den Koning goedgekeurde reglementen voor de waterschappen der gemeene waterontlasting van de Zegen-, Molen- en Portlandpolders* (*Gemeente Rhoon*) *en der hulpstoombemaling van den Strijenschen polder en de polders het Kooiland, Oud-Beversoord en Meeuwenoord.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

doen te weten:

1°. dat door de Staten dier Provincie, in hunne Vergadering van 20 Julij 1880, is besloten tot vaststelling:

a. van een Reglement voor het waterschap der gemene waterontlasting van de *Zegen-, Molen- en Portlandpolders* (Gemeente *Rhoon*); en

b. van een Reglement voor het waterschap der hulpstoombemaling van den *Strijenschen polder* en de polders *het Kooiland, Oud-Beversoord* en *Meeuwenoord.*

2°. dat voormelde besluiten zijn goedgekeurd bij Z. M. besluit van 7 September 1880, no. 8.

's Gravenhage, den 18*den September* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) C. W. HUBRECHT, *Loco-Voorz.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

DE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Gezien de betrekkelijke voordragt van de Gedeputeerde Staten dezer Provincie;

Gelet op art. 192 der Grondwet en op art. 138 der Provinciale Wet;

Hebben besloten:

Vast te stellen het navolgend

Reglement *voor het Waterschap der gemeene waterontlasting van de Zegen-, Molen- en Portlandpolders* (*gemeente Rhoon*).

Art. 1. De roeping van het Waterschap is in de gemeene waterontlasting van de *Zegen-, Molen- en Portlandpolders* te voorzien.

Art. 2. De vervulling der roeping van art. 1 is opgedragen aan eene besturende Vergadering, zamengesteld uit de Voorzitters en Leden der Besturen van elken der 3 in art. 1 genoemde polders, of, zoo een dezer verkeert in het geval van art. 7 van het Algemeen Polder-Reglement, een gemagtigde van den eigenaar of de eigenaren, voorzien van een dubbele stem, — bijgestaan door den Secretaris-Penningmeester.

Dit bestuur is bekleed met alle die regten en bevoegdheden, welke daaraan als zedelijk ligchaam voor de vervulling zijner roeping toekomen, onder het toezigt van Gedeputeerde Staten op den voet, waarop dit bij het Algemeen Reglement voor de polders is geregeld.

Art. 3. Het dagelijksch toezigt en beheer, de uitvoering der artt. 10—12, alsmede de uitvoering der besluiten van het bestuur in art. 2 vermeld, tenzij die met de artt. 10—12 mogten strijden, is opgedragen aan een Collegie, bestaande uit de Voorzitters van elken der 3 polders of, ingeval van art. 7 Algemeen Polder-Reglement, den gemagtigde van den eigenaar of de eigenaren. Elk hunner brengt in dat Collegie slechts één stem uit.

Het bestuur wijst den Voorzitter aan. Diens zittingstijd is 3 jaren, doch hij is steeds herkiesbaar.

Art. 4. De Voorzitter van het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering is tevens voorzitter van het bestuur.

Art. 5. De Secretaris-Penningmeester en alle overige beambten en bedienden worden benoemd door het bestuur uit een dubbeltal opgemaakt door het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering.

Zij kunnen ten allen tijde door het bestuur op voordragt van het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering worden ontslagen nà gehoord of althans daartoe opgeroepen te zijn.

Art. 6. De Secretaris-Penningmeester staat èn het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering, èn het bestuur als Secretaris bij. Zijne borgtogt wordt door het Bestuur bepaald. De acte van borgtogt berust bij den Voorzitter.

Art. 7. De Voorzitter en leden van het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering, genieten elk als jaarlijksche bezoldiging en schadeloosstelling *f* 10.

De Secretaris-Penningmeester geniet als jaarlijksche bezoldiging en schadeloosstelling *f* 100.

De bezoldiging en schadeloosstelling der overige beambten en bedienden worde geregeld door het bestuur nà het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering te hebben gehoord.

Art. 8. Het hoogste bedrag van de jaarlijksche huishoudelijke kosten is *f* 60.

Voor schrijf- en kantoorbehoeften mag door den Secretaris-Penningmeester niet meer in rekening worden gebragt dan *f* 10 's jaars.

Art. 9. Het bestuur onderhoudt en beheert het stoomgemaal met aanhoorigheden; de daarvoor gelegen uitwateringsluis (eigendom der Molen- en Zegenpolders) met hare schoeijingen en vleugels; de sluitingen der kokers of duikers, door welke de Molen- en Portlandpolders op den Zegenpolder wateren; de Kil in den Zegenpolder van af gezegde duikers of kokers tot het stoomgemaal en de buitenbermsloot van den Esschendijk, bestemd tot waterinlating in de Molen- en Zegenpolders.

Het heeft bij het onderhoud en beheer der bovenvermelde uitwateringsluis het gezag te eerbiedigen dat aan het bestuur van den Molenpolder ten aanzien van die sluis als deel van de waterkeering diens polders toekomt.

Art. 10. Het zomerpeil dezer polders is 1.04 M. — A.P.

Het bestuur zorgt dat het op zigtbare plaats zijn aangewezen in den Zegenpolder nabij het Stoomgemaal, in den Molenpolder nabij diens inlaatduiker, en in den Portlandpolder nabij diens sluis.

Art. 11. Hij ziet toe, dat in geene der 3 polders water worde ingelaten boven het zomerpeil en belet zulks zoo noodig door het sluiten der inlatingsmiddelen totdat het water tot 1 decimeter beneden het zomerpeil is gedaald.

Art. 12. Het ziet toe, dat door elk der 3 polders diens wateringen, slooten en duikers ter regelmatigen toevoer van het water naar de Kil behoorlijk worden onderhouden.

Art. 13. Het is bevoegd onder de bij de wet gevorderde goedkeuring van Gedeputeerde Staten keuren of politie verordeningen ter bescherming van de tot zijn beheer en onderhoud volgens art. 9 behoorende werken, en ter verzekering van dier behoorlijke werking,

alsmede op den onderhoud door elken polder in den zijnen van diens wateringen, slooten en duikers, vast te stellen.

Art. 14. Ieder werk of iedere leverantie waarvan de vermoedelijke kosten de som van ƒ 200 te boven gaan, wordt in het openbaar aanbesteed, tenzij de uitvoering geen uitstel kan lijden of magtiging tot onderhandsche aanbesteding door het bestuur verleend zij.

Art. 15. Het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering is verpligt jaarlijks vóór of op den 1sten April de gewone ontwerp-rekening over het afgeloopen jaar en de gewone ontwerp-begrooting met omslagsbepaling voor het loopende jaar bij het bestuur ter tafel te brengen. Het bestuur stelt begrooting, omslag en rekening vóór of op den 1sten Mei d. a v. vast.

Ingeval van behoefte aan suppletoire begrooting en omslag worden deze evenzoo door het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering ontworpen en door het bestuur vastgesteld.

Art. 16. Aan dit waterschap zijn hectaresgewijze omslagpligtig alle de in de 3 polders aan hunnen polder omslagpligtige landen.

Art. 17. Tot betaling der omslagen zijn verpligt degenen die op de poldergaarderboeken als eigenaars, erfpachters of vruchtgebruikers van de volgens art. 16 omslagpligtige landen staan vermeld.

Art. 18. Dadelijk nadat eene begrooting en omslag door het bestuur zijn vastgesteld, zendt het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering afschrift van het besluit van vaststelling van den omslag aan de besturen der 3 Polders, met opgave van den termijn, binnen welken het bedrag van den omslag aan den Secretaris-Penningmeester van het Waterschap moet zijn verantwoord.

Art. 19. De besturen dier polders zijn verpligt, elk binnen zijn territoir, ten zijnen koste, gezegden omslag van de belastingschuldigen te innen, en, met inachtneming van den in art. 18 vermelden termijn, het geïnde aan den Secretaris-Penningmeester van het Waterschap uit te keeren. Mogt eenige aanslag onbetaald zijn gebleven, doen zij aan den Secretaris-Penningmeester van dit Waterschap opgave van de ongeïnde posten met toevoeging daaraan van een door hunnen Secretaris onderteekend uittreksel uit het gaarderboek van den betrokken polder, aantoonende de schuldpligtigheid van den gebrekigen pligtige, opdat het bestuur van het Waterschap door zijnen Secretaris-Penningmeester kunne overgaan tot toepassing tegen den gebrekigen pligtige van het regt van parate executie, met inachtneming der bepalingen van de Wet van den 9den October 1841 (*Stbl.* no. 42).

Gezegd uittreksel strekt tegen den gebrekige tot bewijs van diens schuldpligtigheid, behoudens tegenbewijs.

Art. 20. Mogt door een der in art. 18 genoemde besturen niet worden voldaan aan de verpligtingen omschreven in art. 19, zoo wordt door het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering, ten koste van den betrokken polder, als aansprakelijk voor de nalatigheid van zijn bestuur, een gaarderboek opgemaakt, aanwijzende de in den betrokken polder gelegen landen, welke volgens art. 16 aan dit waterschap omslagpligtig zijn en de voor den omslag aansprakelijke personen.

Bedoeld gaarderboek wordt daarop gedurende 14 dagen, nadat daarvan openbare kennis is gegeven, ter visie gelegd voor een ieder en vervolgens door het bestuur vastgesteld.

Aan de op dat gaarderboek aangewezen belastingschuldigen wordt

door den Secretaris-Penningmeester van het Waterschap kennisgeving gedaan van hunnen aanslag en den door het Bestuur van het Waterschap bepaalden termijn van betaling. De Secretaris-Penningmeester is in dat geval geroepen den verschuldigden omslag van de belastingschuldigen te innen.

Art. 21. De openbare kennisgevingen en afkondiging der keuren geschieden door aflezing en aanplakking aan het gemeenlandshuis te *Rhoon*.

De stukken, welke bestemd zijn ter inzage van ingelanden, worden daartoe nedergelegd ten huize van den Secretaris-Penningmeester.

Art. 22. Ten aanzien van hetgeen behoefte aan regeling kan hebben zonder dat daarin bij dit Reglement is voorzien, worden op dit waterschap toepasselijk verklaard de bepalingen van het Algemeen Reglement op de polders van *Zuid-Holland*, tenzij die toepassing door de bovenstaande regeling vervalt of daarmede niet in overeenstemming is te brengen.

Art. 23. Dit besluit treedt in werking dadelijk nà zijne afkondiging.

De Voorzitter van den Zegenpolder roept onmiddellijk na die afkondiging het bestuur bijeen, ter benoeming van een Voorzitter.

Hij wijst een der leden aan om als secretaris te fungeren, tot dat een secretaris-penningmeester zal zijn benoemd.

's Gravenhage, den 20sten Julij 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

DE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Gezien de betrekkelijke voordragt van de Gedeputeerde Staten dier Provincie;

Gelet op art. 192 der grondwet en op art. 138 der Provinciale wet;

Hebben besloten, vast te stellen het navolgend

Reglement *voor het Waterschap der Hulpstoombemaling van den Strijenschen polder en de polders het Kooiland, Oud-Beversoord en Meeuwenoord.*

Art. 1. De roeping van het Waterschap is wanneer de bestaande sluizen of andere werken, waardoor de in den hoofde dezes genoemde polders — elk uit den zijnen — wateren, geen voldoende waterontlasting geven, door stoombemaling deze te hulp te komen, tot dat de waterstand van allen daardoor zal zijn gebracht beneden het zomerpeil van 80 centimeters — AP.

Art. 2. De vervulling der roeping van art. 1 is opgedragen aan eene besturende vergadering, zamengesteld uit de Voorzitters en verdere leden der besturen van den *Strijenschen polder* en den polder *het Kooiland*, een gemagtigde van den polder *Oud Beversoord* en een gemagtigde van den polder *Meeuwenoord*, bijgestaan door eenen Secretaris-Penningmeester.

Dit bestuur is bekleed met alle die regten en bevoegdheden, welke daaraan als zedelijk ligchaam voor de vervulling zijner roeping toekomen, onder het toezigt van Gedeputeerde Staten, op den voet waarop dit bij het Algemeen Polderreglement is geregeld.

Art. 3. Het dagelijksch beheer en toezigt de uitvoering der artt. 10—15, alsmede de uitvoering der besluiten van het bestuur in art. 2 vermeld (tenzij die met de artt. 10—15 mogten strijden), is op-

gedragen aan een Collegie, bestaande uit een voorzitter en twee andere leden, door en uit het bestuur te benoemen.

Om de twee jaren treedt een van deze af, doch is dadelijk herbenoembaar.

De aftreding wordt geregeld bij een rooster, vast te stellen bij het lot door het bestuur, dadelijk nà de eerste benoeming.

Die tusschentijds benoemd wordt treedt af, wanneer degeen in wiens plaats hij benoemd werd, volgens den rooster zou hebben moeten aftreden.

Art. 4. De Voorzitter van het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering is tevens Voorzitter van het bestuur en heeft bij staking van stemmen eene beslissende stem.

Art. 5. De Secretaris-Penningmeester en alle overige beambten en bedienden worden benoemd door het Bestuur uit een dubbeltal, opgemaakt door het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering.

Zij kunnen ten allen tijde door het Bestuur op voordragt van het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering worden ontslagen, nà gehoord of althans daartoe opgeroepen te zijn.

Art. 6. De Secretaris-Penningmeester staat, èn het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering èn het Bestuur als Secretaris bij.

Art. 7. De Voorzitter en de leden van het Bestuur genieten als jaarlijksche bezoldiging en schadeloosstelling:

de Voorzitter	*f* 30.—
elk der andere leden van het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering	- 20.—
elk der overige bestuursleden	- 10.—
de Secretaris-Penningmeester geniet als jaarlijksche bezoldiging en schadeloosstelling	- 100.—

De bezoldiging en schadeloosstelling der overige beambten en bedienden worden geregeld door het Bestuur, nà het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering te hebben gehoord.

Art. 8. Het hoogste bedrag van de huishoudelijke kosten is	*f* 100.—
Voor schrijf- en kantoorbehoeften mag door den Secretaris-Penningmeester niet meer in rekening worden gebragt dan	- 25.—

Art. 9. Het Bestuur beheert en onderhoudt het stoomgemaal met verdere gebouwen en aanhoorigheden, ten kadaster bekend Gemeente *Strijen*, sectie H, no 527.

Het gebruikt ten behoeve van den waterafvoer van bovengemeld stoomgemaal en onderhoudt de daarvoor gelegen aan den *Strijenschen polder* toebehoorende sluis in den zoogenaamden *Sasschendijk* of *Buitendijk* van den *Strijenschen polder*, het al met eerbiediging van het gezag, dat aan het bestuur van dien polder ten aanzien dier sluis, als deel van dien waterkeering toekomt.

Het beheert en onderhoudt voorts:

1°. de volgende waterleidingen, als:

a. de Buitenhaven of Vliet, strekkende van het stoomgemaal oostwaarts op door de sluis, liggende aldaar in den zoogenaamden *Sasschendijk*, en vervolgens door de nieuwe uitwatering in de buitengronden van den *Strijenschen polder* tot in *de Mol* en verder tot in het *Hollandsch diep*;

b. de Reesloot of het Nieuwe Vlietje kadaster sectie H, no. 525, der Gemeente *Strijen*, strekkende van het stoomgemaal westwaarts op tot in *de Meer*, breed ter hoogte van de daar langs liggende landen (*het Maartveld*) vijf meters twintig centimeters (5.20 M.);

c. de Meer, strekkende van de sluis door den *Schulpweg* bij *Strijensas*, aan de nieuwe haven oostwaarts op door de heul in den *Wildervanckschen weg* tot tegen den *Sasschendijk*, en verder noordwaarts op langs dien zelfden dijk tot aan den duiker, liggende door den *Boomdijk*, dienende tot overbrenging van het water uit den polder *Meeuwenoord*, kadaster sectie H, no. 284 der Gemeente *Strijen*;

d. de wegsloot aan de zuidzijde van den *Wildervanckschen weg* (sectie H, no. 520 der Gemeente *Strijen*), strekkende uit *de Meer* westwaarts op tot aan de dubbele heul, aan het kruis der wegen, breed ter hoogte als bij litt. *b* omschreven, vier meters zeventig centimeters (4.70 M.);

e. de wegsloot als boven langs den *Wildervanckschen weg* van de heul aan het kruis, tot tegen den *Schulpweg* bij de ijzeren buis, liggende op de nieuwe haven van *Strijen*, sectie H, no. 533 van genoemde Gemeente, breed als voren drie meters zestig centimeters (3.60 M.);

f. de wegsloot langs de oostzijde van de laan, kadaster sectie H, no. 527 der Gemeente *Strijen*, strekkende van de dubbele heul aan het kruis der wegen noordwaarts op tot tegen den *Kooilandschen dijk*, bij den aldaar liggenden duiker door denzelfden dijk, breed gemeten als voren, drie meters tachtig centimeters (3.80. M.);

g. het Vlietje, gelegen in het westelijk gedeelte des polders, tusschen den *Schenkeldijk* en de nieuwe haven van *Strijen*, ten zuiden van den boezem van het land van Esch, zijnde een gedeelte van het perceel kadaster sectie H, no. 365 der Gemeente *Strijen*, en wel het gedeelte strekkende van genoemden dijk tot aan den duiker, tusschen dit en het zuidwaarts gelegen vlietje, kadastraal bekend in sectie H, no. 534 van meergenoemde Gemeente en verder door dat zelfde vlietje tot aan de groote ijzeren buis, liggende in de nieuwe haven;

h. de dijksloot van den *Kooilandschen polder*, beginnende aan de uitwateringsluis des polders op de nieuwe haven van *Strijen*, en strekkende oostwaarts op langs het erf en door de heul aan de bouwwoning van Gerrit Herweijer tot in en door de sloot aan de oost- en noordzijde van den *Kooilandschen dijk* naar den dubbelen duiker door denzelfden dijk gelegen, kadaster sectie H, no. 516 der Gemeente *Strijen*, breed ter hoogte als voren, drie meters twee en zestig centimeters (3.62 M.);

2°. de volgende heulen, buizen en duikers:

a. de heul, liggende in den *Wildervanckschen weg* door de *Meer*, vermeld in de waterleiding litt. *c* 1ste gedeelte;

b. de heul door den *Wildervanckschen weg* aan het kruis tot watergemeenschap van waterleiding litt. *d* met waterleidingen litt. *f*;

c. de heul door den *Wildervanckschen weg*, aan het kruis tot doorvoer van het water aan de zuidzijde van genoemden weg naar de buis aan den *Schulpweg* (waterleiding litt. *e*) met de houten beschoeijing tegen den noordwestelijken hoek van het perceel no. 517 van sectie H der Gemeente *Strijen*, tot aan het vóór dat perceel gemaakte landhoofd (litt. *a* der bruggen);

d. de heul vóór of nevens de bouwwoning van Gerrit Herweijer aan de noordzijde van den *Kooilandschen dijk* door den dijksloot hiervoren onder litt. *h* vermeld;

e. een ijzeren buis gelegen in en door de nieuwe haven van *Strijen* en den *Schulpweg*, dienende tot overbrenging van het water uit het westelijk in het oostelijk gedeelte van den *Strijenschen polder*, strekkende van uit sectie H, no. 534 der Gemeente *Strijen* (waterleiding

litt. *g*) tot in de waterleiding litt. *e*, en zulks met de beschoeijingen en gevolgen daarbij behoorende;

f. een ijzeren buis gelegen door den boezemvliet van den polder *het land van Esch*, strekkende tot overbrenging van het water uit het noordelijk gedeelte van den *Strijensche polder*, tot in en door de waterleiding of vliet, kadaster sectie H, no. 365 der Gemeente *Strijen*, omschreven onder litt. *g;*

g. een houten duiker met beschoeijing enz. tusschen het bovengemelde gedeelte van de vliet, kadastraal bekend sectie H, no. 365 van gezegde Gemeente en het zuidwaarts gelegen vlietje no. 534 dier zelfde sectie, uitkomende aan de ijzeren buis door de haven, voorkomende onder litt. *g*;

h. een houten duiker met beschoeijingen, schoften en gevolgen, liggende door den *Sasschendijk* of *Buitendijk*, dienende tot overbrenging van het water uit den polder *Oud Beversoord* in den *Strijenschen polder*;

i. een houten duiker met beschoeijingen, schoften en gevolgen, als boven, liggende door den *Boomdijk* en dienende tot overbrenging van het water uit den polder *Meeuwenoord* in den *Strijenschen polder;*

k. een dubbele houten duiker met beschoeijingen, wachtdeuren en gevolgen, liggende door den *Kooilandschen dijk* bij den nieuwen weg of laan, dienende ter overbrenging van het water uit den *Kooilandschen polder* in den *Strijenschen polder*, behoorende hiertoe de houten beschoeijing tegen den noordwesterhoek van het perceel kadaster sectie H, no. 528 der Gemeente *Strijen*, lang vijf meters;

l. een houten duiker met beschoeijingen, liggende door den *Noordhavelschen dijk*, nabij den *Schenkeldijk*, vóór het perceel sectie H, no. 40 der Gemeente *Strijen;* en

m. een houten duiker met beschoeijing, liggende door den *Kooilandschen dijk* aan het einde nabij den *Noordhavelschen dijk*, vóór het perceel sectie H, no. 198 der Gemeente *Strijen;*

3°. de volgende landhoofden en bruggen:

a. twee steenen landhoofden aan iedere zijde der sloot, één met daarop gestelde houten leggers zonder dekken vóór het perceel sectie H, no. 517 der Gemeente *Strijen*, gelegen in den *Strijenschen polder* langs den *Wildervankschen weg*, zuidzijde in den hoek van de laan;

b. twee steenen landhoofden met houten leggers zonder dekken vóór het daar nevens gelegen perceel sectie H, no. 518 derzelfde Gemeente aan den *Wildervankschen weg;*

c. twee steenen landhoofden met houten leggers en dekken daarop vóór het belendend perceel sectie H, no. 519 der Gemeente *Strijen*, aan genoemden *Wildervankschen weg* langs de *Meer;*

d. twee steenen landhoofden met houten leggers en dekken vóór het perceel H, no. 528 als boven aan de oostzijde van de laan, in den hoek van den *Kooilandschen dijk;*

e. twee steenen landhoofden met houten leggers en dekken vóór het perceel sectie H, no 529, gelegen naast het vorige in den hoek van de laan en den *Wildervankschen weg;*

f. twee steenen landhoofden met houten leggers zonder dekken vóór het perceel sectie H, no. 530, in den hoek ten zuiden en ten westen van den *Wildervankschen weg;*

g. twee landhoofden en leggers zonder dekken vóór het perceel sectie H, no. 531, aan den *Wildervankschen weg* naast het vorige perceel;

h. twee landhoofden en leggers zonder dekken als boven vóór het perceel sectie H, no. 532, in den hoek van den *Wildervankschen weg* en den *Schulpweg;*

i. twee steenen landhoofden en houten leggers zonder dekken vóór het perceel sectie H, no. 514, gelegen in den polder *het Kooiland* langs den *Kooilandschen dijk*, nabij de kromte van den dijk; en

k. twee steenen landhoofden en houten leggers zonder dekken vóór het perceel sectie H, no. 515, gelegen ten oosten van het vorig perceel.

Art. 10. Het zorgt dat het in art. 1 genoemde zomerpeil op eene zigtbare plaats zij aangewezen, zoowel aan de sluis van het stoomgemaal als aan de sluizen of andere werken waardoor de in den hoofde dezes vermelde polders, elk uit den zijne, naar buiten uitwateren.

Art. 11. Het stelt het stoomgemaal in werking zoodra het water 15 centimeters boven het zomerpeil van art. 1 heeft bereikt en houdt het in werking tot dat het water tot onder het zomerpeil in alle polders is afgemalen.

Art. 12. Het ziet toe door geene der uitwaterende sluizen of andere werken water worde ingelaten, indien de waterstand het zomerpeil met 1 decimeter te boven gaat en belet zulks zoo noodig door het sluiten der schuiven, schoften of deuren, totdat het water weder beneden zomerpeil is gedaald.

Art. 13. Het ziet toe dat alle de uitwaterende sluizen of andere werken met de watergangen, bestemd om het water naar deze te leiden en af te voeren, door den betrokken polder voortdurend in goeden staat worden gehouden en tot waterafvoer worden gebruikt en is bevoegd om, zoo een der betrokken polderbesturen daaromtrent in gebreke mogt zijn, zelf te dier zake in het gebrekige te voorzien en de kosten daarvan door bijzonderen omslag over de landen in den gebrekigen polder gelegen te verhalen, met toepassing, zoo noodig, der wet van 9 October 1841 (*Stbl. no.* 42).

Art 14. Het zorgt ingeval van overstrooming van een der betrokken polders, dat deze van de watergemeenschap met diens nabuur of naburen door het sluiten van den tusschenliggenden duiker of de tusschenliggende duikers worde afgesloten, totdat diens waterstand tot vijf en zestig centimeters boven het zomerpeil in art. 1 aangegeven zij gedaald, en heropent die duikers, zoodra die daling heeft plaats gehad.

Art. 15. Het bevordert buiten het geval van art. 14, door middel der duikers die tot inlating van water in den *Strijenschen* polder uit de polders *het Kooiland*, *Oud Beversoord* en *Meeuwenoord* strekken, den gelijkmatigen waterstand van alle de vier polders en dier gelijkmatige waterontlasting, onverschillig of die plaats heeft door den gewonen sluisgang of door stoombemaling.

Art. 16. Het Bestuur is bevoegd, onder de bij de wet gevorderde goedkeuring van Gedeputeerde Staten, keuren of politie verordeningen ter bescherming van de tot zijn beheer en onderhoud volgens art. 9 behoorende werken en de in art. 13 genoemde sluizen of andere uitwaterende werken en watergangen van de betrokken polders, en ter verzekering van de goede werking van dat alles vast te stellen.

Art. 17. Ieder werk of iedere leverantie waarvan de vermoedelijke kosten *f* 200 te boven gaan, wordt in het openbaar aanbesteed, tenzij de uitvoering geen uitstel kan leiden of magtiging tot onderhandsche aanbesteding door het Bestuur verleend zij.

Art. 18. Het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering is verpligt jaarlijks vóór of op den 1sten April de gewone ontwerp-rekening over het afgeloopen jaar en de gewone ontwerp-begrooting met omslagsbepaling voor het loopende jaar bij het Bestuur ter tafel te brengen.

Het Bestuur stelt begrooting, omslag en rekening vóór of op den 1sten Mei d. a. v. vast.

Ingeval van behoefte aan suppletoire begrooting en omslag worden deze evenzoo door het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering ontworpen en door het Bestuur vastgesteld.

Art. 19. Aan dit waterschap zijn hectaresgelijk omslagpligtig alle de in den *Strijenschen polder*, de polders *het Kooiland*, *Oud Beversoord* en *Meeuwenoord* aan hunnen polder omslagpligtige landen, of voor zooverre een of meerdere dier polders, slechts aan één eigenaar of meerderen, in onverdeelden eigendom mogten toebehooren, dat eigendom volgens de kadastrale grootte.

Art. 20. Tot betaling der omslagen zijn verpligt degenen, die op de poldergaarderboeken als eigenaars, vruchtgebruikers of erfpachters van de volgens art. 19 omslagpligtige landen staan vermeld, of voor zooverre een of meerdere dier polders slechts aan één eigenaar of aan meerdere in onverdeelden eigendom toebehooren, deze of hunne vruchtgebruikers of erfpachters.

Art. 21. Dadelijk nadat eene begrooting en omslag door het Bestuur zijn vastgesteld, zendt het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering afschrift van het besluit van vaststelling van den omslag aan de besturen der in art. 19 genoemde polders of voor zooverre één of meerdere dezer slechts aan één eigenaar of meerderen in onverdeelden eigendom toebehooren, aan den eigenaar of de eigenaren, met opgave van den termijn, binnen welken het bedrag van den omslag aan den Secretaris-Penningmeester van het waterschap moet zijn verantwoord.

Art. 22. Ten aanzien der polders, die *niet* slechts aan één eigenaar of meerderen in onverdeelden eigendom toebehooren, zijn de polderbesturen verpligt, elk binnen zijn territoir, ten zijnen koste gezegden omslag van de belastingschuldigen te innen en met inachtneming van den in art. 21 vermelden termijn, het geïnde aan den Secretaris-Penningmeester van het waterschap uit te keeren.

Mogt eenige aanslag onbetaald zijn gebleven, doen zij aan den Secretaris-Penningmeester van dit waterschap opgave van de ongeïnde posten, met toevoeging daaraan van een door hunnen Secretaris onderteekend uittreksel uit het gaarderboek van den betrokken polder, aantoonende de schuldpligtigheid van den gebrekigen pligtige, opdat het Bestuur van het waterschap door zijnen Secretaris-Penningmeester kunne overgaan tot toepassing tegen den gebrekigen pligtige van het regt van parate executie met inachtneming der bepalingen van de wet van den 9den October 1841 (*Sb. no.* 42); gezegd uittreksel strekt tegen den gebrekige tot bewijs van diens schuldpligtigheid, behoudens tegenbewijs.

Art. 23. Mogt door een der in art. 22 genoemde Besturen niet worden voldaan aan de verpligtingen in dat artikel omschreven, zoo wordt door het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering ten koste van den betrokken polder, als aansprakelijk voor de nalatigheid van zijn Bestuur, een kohier of gaarderboek opgemaakt, aan-

wijzende de in den betrokken polder gelegen landen, welke volgens art. 19 aan dit waterschap omslagpligtig zijn en de voor den omslag aansprakelijke personen.

Bedoeld kohier of gaarderboek wordt daarop gedurende veertien dagen, nadat daarvan openbare kennis is gegeven, ter visie gelegd voor een ieder, en vervolgens door het Bestuur vastgesteld.

Aan de op dat kohier of gaarderboek aangewezen belastingschuldigen wordt door den Secretaris-Penningmeester van het waterschap kennisgeving gedaan van hunnen aanslag en den door het Bestuur van het waterschap bepaalden termijn van betaling. De Secretaris-Penningmeester is in dat geval geroepen den verschuldigden omslag van den belastingschuldige te innen.

Art. 24. Ten aanzien van den polder of de polders die slechts aan één eigenaar of aan meerderen in onverdeelden eigendom toekomen, doet, indien de termijn van betaling zonder betaling mogt zijn verstreken, het waterschap door zijnen Penningmeester overgaan tot toepassing tegen den gebrekigen pligtige van het regt van parate executie, met inachtneming der bepalingen van de Wet van den 9den October 1841 (*Stb.* *no* 42).

Het besluit tot vaststelling van den omslag en extract uit het kadaster houdende aanduiding der ten name des pligtigen staande omslagpligtige eigendommen met aanduiding van dier grootte, strekt tot bewijs van diens schuldpligtigheid, behoudens tegenbewijs.

Art. 25. Openbare kennisgevingen en afkondiging der keuren geschieden door aflezing en aanplakking aan het Raadhuis te *Strijen* en aan het stoomgemaal. De stukken, welke bestemd zijn ter inzage van Ingelanden, worden daartoe nedergelegd ten huize van den Secretaris-Penningmeester.

Art. 26. Ten aanzien van hetgeen behoefte aan regeling kan hebben, zonder dat daarin bij het Reglement is voorzien, worden op dit waterschap toepasselijk verklaard de bepalingen van het Algemeen Reglement op de polders van *Zuid-Holland*, tenzij dier toepassing door de bovenstaande regeling vervalt of daarmede niet in overeenstemming is te brengen.

Art. 27. Dit besluit treedt in werking onmiddellijk na zijne afkondiging. De Voorzitter van den *Strijenschen polder* roept onmiddellijk nà die afkondiging het Bestuur bijeen ter benoeming van een voorzitter, de beide andere leden van het Collegie van dagelijksch beheer, toezigt en uitvoering en stelt den rooster voor dier aftreding vast.

De Voorzitter van den *Strijenschen polder* wijst een der leden aan om als Secretaris te fungeren tot dat de Secretaris-Penningmeester zal zijn benoemd.

's Gravenhage, *den* 20*sten* *Julij* 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter*.
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier*.

No. 304. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, *van den* 15*den* *September* 1880, *no.* 42, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement van bestuur voor het waterschap de Vereenigde Nauernasche, Westzaner en Zaandammer polders.*

GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORDHOLLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 13 Julij 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORDHOLLAND,

Gezien de voordragt van Gedeputeerde Staten van 30 September 1879, no. 14, tot wijziging van het bijzonder reglement van bestuur voor het waterschap *de Vereenigde Nauernasche, Westzaner en Zaandammer polders*, vastgesteld bij besluit der Staten van 10 November 1876, en goedgekeurd bij Z. M. besluit van 21 December 1876, no. 12;

Overwegende dat het in het belang der veiligheid van den *Zaandammer polder* wenschelijk is, dat tot het gebied van dien polder worde gebragt de kade die zijne noordoostelijke waterkeering uitmaakt;

Besluiten:

1. De 4de zinsnede van art. 1 van bovengenoemd reglement te wijzigen dat zij luide als volgt:

De grens van den *Zaandammer polder* loopt ten zuiden langs de buitenteen van den noordelijken dijk van het Noordzeekanaal, tusschen zijkanaal E (*Westzaan*) en den dijk van den staatsspoorweg; bij dien dijk steekt de grens den kanaaldijk regthoekig over en gaat dan noordwaarts langs den westelijken teen van den spoorwegdijk, tot aan de scheiding tusschen de kadastrale perceelen no. 2966 en 2161 van sectie F der gemeente *Zaandam;* volgt daarna den noordelijken en noordoostelijken teen der kade, uitmakende de kadastrale perceelen no. 2966, 2964, 2961, 2958, 2955, 2952, 2949, 2946, 2943, 2940 en 2935 der genoemde sectie, tot aan den buitenteen van den *Westzaner zeedijk;* volgt dan dien dijk westwaarts tot aan de noordwestelijke punt van het perceel gemeente *Zaandam* sectie F no. 2780, en loopt vervolgens langs de oostelijke grens van evengenoemd perceel tot aan den noordelijken kant van de wegsloot. De grens volgt verder den noordelijken kant van die wegsloot in westelijke rigting tot aan den oostelijken dijk van zijkanaal E (*Westzaan*) en loopt dan noordwaarts langs den binnenteen van evengenoemden dijk tot aan den *Westzaner zeedijk;* aldaar steekt de grens den oostelijken dijk van zijkanaal E (*Westzaan*) regthoekig over en loopt vervolgens, ten westen des polders langs den buitenteen van den oostelijken dijk van zijkanaal E (*Westzaan*);

2. Aan art. 9 van genoemd reglement toe te voegen de navolgende zinsnede:

In den omslag worden niet begrepen de binnen de grenzen van den *Zaandammer polder* gelegen oude landen.

Haarlem, den 18*den Julij* 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 5 September 1880, no. 5.
Gegeven te *Haarlem* den 15den September 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

No. 305. CIRCULAIRE *van den* Commissaris des Konings in Groningen, *van den* 15*den September* 1880, *no.* 4-1e *afd., rakende het vervallen der aanschrijvingen tot inzending der jaarlijksche opgaven nopens de scheepvaartbeweging.* (*Prov. blad no.* 48.)

Door de uitgave van wege het departement van Waterstaat, Handel en

Nijverheid, van eene statistiek der scheepvaartbeweging op de kanalen in Nederland, is de jaarlijks door den Hoofdingenieur van 's Rijks waterstaat verstrekt wordende bijdrage voor het aan Zijne Majesteit den Koning uit te brengen verslag overbodig geworden en is alzoo de inzending uwerzijds van de jaarlijksche opgaven nopens de scheepvaartbeweging niet meer noodig.

Ten gevolge hiervan zijn voor zooveel de scheepvaartkanalen betreft, vervallen mijne hiertoe betrekkelijke aanschrijvingen van den 6 Januarij 1859, no. 22, 15 Februarij 1861 (*Prov. blad no.* 8), 23 November 1877 (*Prov. blad no.* 78) en 13 November 1878 (*Prov. blad no.* 92).

Het spreekt wel van zelf dat de jaarlijksche opgaven van den stand der uitgevoerde werken, waartoe opgemelde aanschrijvingen eveneens betrekking hebben, even als vroeger vóór den 15 December aan mij moeten worden ingezonden.

De Commissaris des Konings in de provincie Groningen:
(*Get.*) VAN HEIDEN.

No. 306. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 16*den September* 1880, *no.* 72, *houdende aanwijzing van het kantoor der invoerregten te Wernhout* (*gemeente Zundert*), *om door een commies-ontvanger te worden waargenomen.*

Bij Z M. besluit van 15 September 1880, no. 13; is het ontvangkantoor der invoerregten te *Wernhout* (gemeente *Zundert*), met ingang op 25 September 1880, aangewezen om voor de toepassing van art 8 van het Koninklijk besluit van 20 Mei 1869, no. 29 (1) te worden waargenomen door een commies-ontvanger.

Accordeert met het origineel.
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 307. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den* 16*den September* 1880, *no.* 19, 2*e afdeeling W.*, *houdende de door den Koning goedgekeurde oprigting van het waterschap het Hantumerleeg en het reglement voor dat waterschap.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,
doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 7 April 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Gezien het verzoek van *B. J. Hannema* en anderen, tot oprigting van een waterschap „*het Hantumerleeg*", in den polder van *Oost- en Westdongeradeel;*

Gezien het desbetreffend voorstel van Gedeputeerde Staten van 4 Maart 1880, no. 64, 2e afdeeling W., met bijgevoegde stukken;

---

(1) Bijv. 1869, no. 141. *Red.*

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137 en 138 der provinciale wet en op de bepalingen van het reglement nopens de oprigting van waterschappen in *Friesland* (*Prov. bladen no.* 78 *van* 1874 *en no.* 4 *van* 1880);

Hebben besloten en besluiten:

1°. Ter bescherming van de in het waterschap op te nemen gronden tegen overtollig water, wordt in de gemeente *Westdongeradeel* opgerigt een waterschap „*het Hantumerleeg*", ter grootte van ruim 400 hectare.

2°. De omschrijving van de grenzen en werken van dit waterschap, de onderhoudpligtigheid, het stemregt en al hetgeen tot het beheer en bestuur van dit waterschap betrekking heeft, zullen bij een afzonderlijk reglement worden vastgesteld.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 7*den April* 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 7 September 1880, no. 2.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 16den September 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 13 Julij 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137 en 138 der provinciale wet en op de bepalingen van het reglement nopens de oprigting van waterschappen in *Friesland* (*Prov. bladen no.* 78 *van* 1874 *en no.* 4 *van* 1880);

Gelet op hun besluit van 7 April 1880, no. 7 A, tot oprigting van een waterschap „*het Hantumerleeg*", in *Westdongeradeel*;

Hebben besloten;

Met intrekking van hun besluit van 7 April 1880, no. 7 B, op nieuw vast te stellen volgend

Reglement *voor het waterschap „het Hantumerleeg"*.

HOOFDSTUK I.

Van de grenzen, werken en onderhoudpligtigheid.

Art. 1. Het waterschap *het Hantumerleeg*, ter grootte van ruim 400 hectare, wordt begrensd:

ten noorden, door den dam liggende aan den kunstweg van *Ternaard* naar *Hantum*, op het midden van het kadastrale perceel der gemeente *Ternaard*, sectie C, no. 917, vervolgens westwaarts door het midden van de perceelen nos. 917 en 567, verder door de westzijde van no. 567 en de zuidzijde van de perceelen nos. 841 en 842 en door de westzijde van laatstgemeld perceel tot de *Ketelvaart*; voorts door de *Ketelvaart* tot den zuidwesthoek van het perceel no. 607 en door een dam aansluitende aan den kleiweg van *Hantum* naar *Holwerd*; verder door het midden van dien weg, voorbij de zathe „*Boutha*", tot het kadastrale perceel no. 612, sectie A, gemeente *Holwerd* en van hier zuidwaarts over dat nummer en no. 625 tot perceel no. 791 van sectie C der kadastrale gemeente *Ternaard*:

ten westen, door de westzijde van perceel 791 (het stemhuis) en van dat perceel over de kadastrale perceelen gemeente *Ternaard*, sectie C, nos. 792, 799, 800, 866, 815, 816, 817 en 822, vervolgens door het midden van den reed tot den *Oudeweg* van *Dokkum* naar *Holwerd* en door het midden van dien weg in zuidoostelijke rigting voorbij den *Brantgumer opslag* en *de laatste Stuiver* tot perceel no. 724;

ten zuiden, van evengemeld punt door de westzijde van genoemd perceel no. 724 en de zuidzijde van 723 tot den kleiweg van *Foudgum* naar *Hantum*, verder door het midden van dien kleiweg tot bij perceel 374 en verder in zuidelijke rigting door den kleiweg van „*Lijtse Lea*" tot de oostzijde van perceel no. 388;

ten oosten, van genoemd punt door de oostzijde van gemeld perceel 388 en 398 en de zuidzijde van 397 en 393*a*; door de zuidzijde van 1151 en 1149, de oostzijde van 904, 394 tot perceel 453; voorts in noordelijke rigting over dat perceel tot den zuidwestelijken hoek van no. 993; voorts door de westzijde van dat perceel en van 891 tot den zoogenaamden „*Oudereed*"; voorts door het midden van dien reed naar *Hantum*; verder door *Hantum* tot den kunstweg van *Hantum* naar *Ternaard*, en eindelijk door het midden van dien kunstweg in noordoostelijke en oostelijke rigting tot den dam aan perceel no. 917 van sectie C der gemeente *Ternaard*.

Het ontlast het water op den boezem van het waterschap *den polder van Oost- en Westdongeradeel*.

Art. 2. De werken tot dit waterschap behoorende, waarvan een staat zal worden opgemaakt en bijgehouden, zijn:

a. de dijken en dammen, tot waterkeering en begrenzing van de tot het waterschap behoorende eigendommen dienende;

b. de hoofd-, tocht- en verdere slooten in het waterschap, voor zooverre deze voor den afvoer van het water door de vergadering van ingelanden van belang worden geacht;

c. de te stichten windmolen of stoomgemaal, met de daarbij behoorende erven, gemetselde waterwerken, pompen en stekken en hetgeen verder door en ten behoeve van het waterschap zal worden aangelegd en daargesteld.

Art. 3. De verpligting tot het maken en onderhouden van de in het vorig artikel vermelde werken, zoomede de voldoening van alle uitgaven ten behoeve van het waterschap, die van de oprigting er onder begrepen, rust op al de daarin gelegen ongebouwde eigendommen. De heffing geschiedt in evenredigheid van de kadastrale grootte, naar eene bij den legger vast te stellen klassificatie.

Art. 4. Vrijdom van verpligtingen wordt genoten, door:

a. openbare wegen, als zoodanig bij het kadaster bekend;

b. gronden en wateren, het eigendom van het waterschap;

c openbare begraafplaatsen;

d. gronden aan denzelfden eigenaar of dezelfde eigenaren toebehoorende, welke gezamenlijk minder dan tien are oppervlakte beslaan;

e. alle gebouwde eigendommen met de erven, zoomede de ongebouwde eigendommen tot de bebouwde kom van het dorp *Hantum* behoorende.

HOOFDSTUK II.

Van de zamenstelling, inrigting, regeling van het bestuur en van het stemregt.

Art. 5. Aan het hoofd van het waterschap staat een bestuur van drie leden. Het benoemt uit zijn midden een voorzitter en ondervoorzitter.

Art. 6. Tot leden van het bestuur zijn alleen benoembaar zij, die Nederlanders, meerderjarig en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn, en bovendien minstens vijf hectare land, in het waterschap gelegen, als eigenaar, vruchtgebruiker of in erfpacht bezitten, of als huurder in gebruik hebben.

Zij mogen elkander niet nader dan in den derden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan. Opkomende zwagerschap, gedurende den duur der zitting, maakt geene aftreding der leden noodzakelijk. De zwagerschap wordt geacht op te houden door den dood der vrouw, door wier huwelijk zij is ontstaan.

Art. 7. De leden van het bestuur worden in de bij art. 15 bedoelde algemeene vergaderingen gekozen door de eigenaren, vruchtgebruikers en erfpachters van de binnen het waterschap gelegen perceelen, welke op den bij art. 33 vermelden algemeenen legger als onderhoudpligtig voorkomen.

De verkiezing geschiedt bij ongeteekende briefjes, overeenkomstig den volgenden maatstaf.

Het bezit van één tot en met drie hectare grond geeft regt op 1 stem; van meer dan drie tot en met zes hectare op 2 stemmen; van meer dan zes tot en met twaalf hectare op 3 stemmen; van meer dan twaalf tot en met twintig hectare op 4 stemmen, en boven de twintig hectare op 5 stemmen.

Ieder ingeland ontvangt bij de stemming zooveel stembriefjes, als hij naar den legger stemmen kan uitbrengen.

Art. 8. De ingelanden kunnen zich in de vergadering doen vertegenwoordigen bij eene schriftelijke lastgeving. Een gelastigde mag slechts één ingeland vertegenwoordigen.

De lastgeving moet geregistreerd zijn en gelegaliseerd door den burgemeester der woonplaats van den lastgever, indien deze niet in *Westdongeradeel* woonachtig is.

Zij kan ook worden gegeven bij geregistreerde huurovereenkomst, mits de handteekening van den lastgever, in het geval als bij de vorige zinsnede is bedoeld, gelegaliseerd zij.

Art. 9. Voor gehuwde vrouwen, minderjarigen, onder curatele gestelden, zedelijke ligchamen, kerkgenootschappen enz. wordt het stemregt uitgeoefend door diegenen, welke hen volgens het burgerlijk regt vertegenwoordigen; voor met vruchtgebruik of erfpacht bezwaarde eigendommen geschiedt dit door de vruchtgebruikers of erfpachters.

Mede-eigenaren van onverdeelde goederen stemmen in evenredigheid van hun aandeel in die goederen, mits hun regt, naar het oordeel van het bestuur, voldoende uit den legger blijkt.

Art. 10. De verkiezing geschiedt ten overstaan van het bestuur. Bij de eerste stemming wordt niemand benoemd, dan met volstrekte meerderheid van stemmen. Is die meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan heeft er herstemming plaats tusschen de beide personen, die de meeste stemmen hebben erlangd.

Zijn die stemmen verdeeld over meer dan twee personen, dan heeft tusschen deze allen de herstemming plaats.

Bij herstemming wordt men benoemd met de meeste stemmen. Indien de stemmen staken is de oudste in jaren de benoemde.

Ingeval van gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 11. Bezwaren tegen de benoeming en opzigtens de vereischten van de leden van het bestuur, indien zij staande de vergadering niet

uit den weg worden geruimd, moeten door den reclamant binnen drie dagen na de gehouden vergadering worden ingediend aan Gedeputeerde Staten, die deswege, zonder hooger beroep, beslissen.

Nadat die beslissing aan het waterschapsbestuur is medegedeeld, wordt, zoo noodig, eene nieuwe verkiezing uitgeschreven.

Art. 12. De leden van het bestuur hebben zitting gedurende zes jaren.

Een der leden van het bestuur treedt om het andere jaar af, overeenkomstig een door hen bij het lot op te maken rooster, die aan ingelanden wordt medegedeeld.

De eerste aftreding heeft plaats in de algemeene vergadering van Maart 1888.

Wie de vereischten verliest, bedoeld bij art. 6, alinea 1, houdt op lid van het bestuur te zijn.

Art. 13. Zij, die verkozen zijn ter vervulling van buitengewone vacatures, treden af op het tijdstip, waarop zij, in wier plaats zij zijn verkozen, moesten aftreden. De leden van het bestuur kunnen te allen tijde hun ontslag nemen.

Het wordt door hen aan het bestuur ingezonden. Zij blijven echter in hunne betrekking, totdat zij door anderen zijn vervangen. De verkiezing ter vervulling van plaatsen, die door ontslag, overlijden of om andere redenen openvallen, geschiedt in de eerstvolgende gewone of buitengewone vergadering.

Art. 14. De leden van het bestuur genieten eene schadeloosstelling, waarvan het bedrag door ingelanden wordt bepaald.

HOOFDSTUK III.

Van de vergaderingen van ingelanden en van die van het bestuur.

Art. 15. In de maand Maart of April van elk jaar wordt, op tijd en plaats door het bestuur te bepalen, eene algemeene vergadering van ingelanden gehouden.

In die vergadering geschiedt de verkiezing der bestuursleden, zoomede van iemand, die, bij tijdelijke ontstentenis van een lid van het bestuur, deze kan vervangen; verder het opnemen en vaststellen der rekening; het opmaken der begrooting, en voorts al die handelingen, waartoe ingelanden ingevolge dit reglement behooren mede te werken.

Het bestuur heeft het regt de ingelanden ook buitengewoon bijeen te roepen, en is daartoe verpligt binnen veertien dagen, nadat de eigenaren van minstens honderd hectare schriftelijk van hun verlangen daartoe hebben kennis gegeven.

De vergaderingen van ingelanden worden door den voorzitter uitgeschreven bij brief, of bij oproeping in één of meer nieuwsbladen der provincie. Zij geschiedt minstens acht dagen vóór de te houden vergadering, met aanwijzing, zooveel mogelijk, van de te behandelen punten.

Art. 16. In geene vergadering van het bestuur mag een besluit worden genomen, zoo niet minstens twee leden tegenwoordig zijn.

Indien het in het vorige lid vereischte getal leden niet tegenwoordig is, wordt eene nieuwe vergadering uitgeschreven. In de laatste vergadering besluiten de tegenwoordig zijnden, zij het ook de voorzitter alleen, over de uitgeschreven punten van behandeling.

Art. 17. Het bestuur vergadert zoo dikwijls als dit door den voorzitter noodig wordt geoordeeld, of het door de beide andere leden schriftelijk, met opgave der redenen, wordt verlangd.

De oproeping geschiedt door den voorzitter, met vermelding, zooveel mogelijk, der te behandelen punten.

Art. 18. Alle besluiten, zoowel in de algemeene als in de bestuursvergaderingen, worden genomen met meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen over zaken beslist de stem des voorzitters. Bij stemming over personen in bestuursvergaderingen geschiedt dit schriftelijk en met ongeteekende briefjes; daarbij gelden de zinsneden 2—7 van art. 10. In de algemeene vergaderingen zijn voorts bij stemming over personen artt. 7 en 10 van toepassing, — over zaken art. 7, 3e lid.

Art. 19. De voorzitter is belast met de leiding der vergaderingen. Hij ontvangt alle het waterschap betreffende stukken, en is verpligt die te brengen ter eerste vergadering, waar ze behooren. Hij is belast, voor zoover dit bij de besluiten zelve niet anders wordt bepaald, met de uitvoering van alle besluiten, die het waterschap betreffen, en onderteekent de desbetreffende stukken met den secretaris-ontvanger. In alle regtsgedingen betreffende het waterschap treedt hij, namens hetzelve, als eischer of verweerder op. Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den voorzitter wordt hij vervangen door den ondervoorzitter, en deze door het overige lid van het bestuur.

De voorzitter is bevoegd, wanneer de drang der omstandigheden geene voorafgaande bijeenroeping van het bestuur of van ingelanden gedoogt, op eigen gezag al die maatregelen te nemen en te doen nemen, als hij in het belang van het waterschap noodig acht, onder verpligting, daarvan in eene binnen drie dagen daarna belegde vergadering aan het bestuur, en in de eerstvolgende vergadering aan ingelanden kennis te geven.

HOOFDSTUK IV.

Van den secretaris-ontvanger enz.

Art. 20. Het waterschapsbestuur wordt bijgestaan door eenen secretaris-ontvanger en door een beambte bij het uitmalingswerktuig, die door ingelanden, op aanbeveling van het bestuur, tot wederopzegging worden benoemd.

Schorsing, zoomede tijdelijke vervanging van hen, geschiedt door het bestuur; ontslag door ingelanden.

Art. 21. De secretaris is belast met de bewaring van alle stukken en bescheiden, die het waterschap aangaan.

Hij legt daarvan een register aan en houdt het bij.

Door hem worden alle stukken, die van de vergadering van ingelanden, zoomede van het bestuur en den voorzitter uitgaan, geschreven.

Hij maakt de kohieren op, houdt de boeken en registers aan en verrigt verder al dat schrijfwerk wat het bestuur noodig acht.

Stukken, het waterschap betreffende, onderteekent hij met den voorzitter.

Art. 22. Als ontvanger is hij belast met de ontvangsten en uitgaven het waterschap betreffende, het aanhouden van boeken en registers enz.

Hij doet geene uitbetalingen, dan nadat de stukken door den voorzitter voor goedgekeurd zijn verteekend.

Wegens zijn beheer stelt hij vóór zijne indiensttreding zekerheid, waarvan de aard en het bedrag door ingelanden worden bepaald.

De kosten deswege komen ten laste van het waterschap.

Art. 23. Hij doet jaarlijks, in de bij art. 15 bedoelde algemeene

vergadering, van zijne ontvangsten en uitgaven over het vorig dienstjaar rekening en verantwoording, met overlegging van alle bewijsstukken.

De rekening moet vooraf door het bestuur zijn opgenomen en ten blijke daarvan verteekend.

Art. 24. Zijne verdere verpligtingen, zoomede die van den beambte bij het uitmalingswerktuig worden bij instructie, door ingelanden vast te stellen, geregeld.

Art. 25. De secretaris-ontvanger en de beambte bij het uitmalingswerktuig genieten eene jaarwedde, door ingelanden, op voorstel van het bestuur, vast te stellen.

HOOFDSTUK V.

Van de bevoegdheid van ingelanden en van het bestuur.

Art. 26. Aan de vergadering van ingelanden behoort het nemen van besluiten:

a. tot het uitvoeren van nieuwe en tot het verbeteren der bestaande werken;

b. tot het verpachten of op eenige andere wijze in gebruik geven van de eigendommen en inkomsten van het waterschap;

c. tot het vaststellen der bestekken, van de voorwaarden van verpachting of verhuring en van aanbesteding der werken en leveringen ten behoeve van het waterschap te doen, wier vaststelling niet aan het bestuur is opgedragen, zoomede tot het verleenen van uitstel, vermindering of kwijtschelding, die krachtens de wet of eene overeenkomst, of op gronden van billijkheid, aan de huurders, pachters of aannemers toekomt;

d. tot het koopen, vervreemden, ruilen, bezwaren of verpanden van de eigendommen van het waterschap en het aangaan van dadingen;

e. tot het doen van geldleeningen en het aanwijzen der middelen, waaruit de renten en aflossingen van te doene leeningen zullen worden gevonden;

f. tot het voeren van regtsgedingen, hetzij eischende of verwerende, onverminderd de verpligting van het bestuur tot het nemen van de noodige conservatoire maatregelen, ter voorkoming van schade of verjaring;

g. tot vaststelling van de begrooting en van de rekening, van den legger en tot het verleenen van teruggaaf bij gebleken verkeerden aanslag op het kohier;

h. tot het vaststellen van een reglement van orde voor de algemeene vergadering;

i. tot bepaling van den tijd, waarop schouwingen moeten plaats hebben.

Art. 27. Aan het bestuur behoort, met betrekking tot de regeling en het bestuur van het waterschap, die bevoegdheid, welke niet aan de vergadering van ingelanden is opgedragen.

Art. 28. Het bestuur wijst aan, waar de aarde de zoden tot het maken, herstellen of verbeteren van de dijken en dammen moeten worden gehaald, en bepaalt over welke landen het vervoer zal plaats hebben; treedt met de eigenaren in overleg over de slooten, die zullen moeten worden gegraven; houdt toezigt op het goed onderhoud, de zuivering en uitdieping daarvan en van alle voor de afwatering dienstige en in het waterschap gelegen slooten, en is bevoegd, bij weigering of nalatigheid van de daartoe verpligten, dit ten hunnen koste te doen uitvoeren.

Art. 29. Het bestuur is verder bevoegd tot alle handelingen, bedoeld bij art. 2 en volgende der wet van 9 October 1841 (*Sb. no.* 42) en bij de wet van 28 Augustus 1851 (*Sb. no.* 125), en zorgt, dat in dergelijke gevallen het verschuldigde worde betaald of geconsigneerd.

Art. 30. Het bestuur verstrekt aan Gedeputeerde Staten, aan het gemeentebestuur en aan het bestuur van den polder van *Oost- en Westdongeradeel* de nopens het waterschap gevraagde inlichtingen en opgaven.

HOOFDSTUK VI.

Van de begrooting, rekening, legger, kohier enz.

Art. 31. Het bestuur biedt, in de bij art. 15 bedoelde algemeene vergadering, aan de ingelanden eene begrooting van de ontvangsten en uitgaven van het waterschap, over het aangevangen dienstjaar, ter vaststelling aan, in te rigten naar een door dat bestuur vast te stellen model.

Deze begrooting loopt over het dienstjaar, dat gerekend wordt aan te vangen met 1° Maart en te eindigen ultimo Februarij.

Art. 32. Deze begrooting wordt, met de rekening van het vorige dienstjaar, gedurende acht dagen vóór de algemeene vergadering ter inzage van ingelanden nedergelegd. Bij de oproeping ter algemeene vergadering wordt de plaats, waar de begrooting en rekening ter inzage liggen, vermeld.

Art. 33. Van de onderhoudpligtigheid wordt door het voorloopig bestuur ten spoedigste een legger opgemaakt, overeenkomstig het door dat bestuur aan Gedeputeerde Staten in te zenden en door deze vast te stellen model. De in het waterschap op te nemen eigendommen worden, onder leiding van het voorloopig bestuur, door drie onpartijdige deskundigen, door dat bestuur te benoemen, geklassificeerd en met aanduiding daarvan op den legger gebragt. Tevens worden door bedoelde deskundigen de perceelen aangewezen, welke naar hun oordeel van eene bijdrage in de kosten behooren te worden vrijgesteld. Deze legger wordt, met het proces-verbaal van deskundigen, gedurende drie weken ter inzage van belanghebbenden nedergelegd, nadat daarvan vooraf in één, of meer bladen der provincie aankondiging zal zijn gedaan. De legger wordt van een onderschrift voorzien, houdende, dat hij door het bestuur is opgemaakt, zoomede dat hij na aankondiging den voorschreven termijn ter inzage heeft gelegen.

Art. 34. Ieder belanghebbende kan, gedurende den in het vorig artikel bedoelden termijn, bij op zegel gesteld bezwaarschrift zijne reclames tegen den legger bij Gedeputeerde Staten indienen.

Gedeputeerde Staten beslissen, na kennisneming van het advies van de deskundigen en na het voorloopig bestuur te hebben gehoord, op de reclames, en stellen den legger met of zonder wijzigingen vast.

Art. 35. Deze legger is de grondslag van de regten en verpligtingen der ingelanden.

Veranderingen, tengevolge van eigendomsovergang, scheiding, splitsing en wat dies meer zij ontstaan, worden, des gevraagd, jaarlijks door den secretaris, onder goedkeuring van het bestuur, op den legger aangebragt, en gelden als in den legger opgenomen.

Art. 36. De legger wordt minstens om de tien jaren herzien. De bepalingen van de drie vorige artikelen zijn daarop van toepassing,

met uitzondering alleen, dat het regt, daarbij aan het voorloopig bestuur toegekend, overgaat op het bestuur des waterschaps.

Art. 37. Binnen twee maanden, nadat de begrooting is vastgesteld, wordt door den secretaris-ontvanger, in overeenstemming met de bij den legger vastgestelde klassificatie, het kohier van omslag, tot het bedrag als bij de begrooting is uitgetrokken, opgemaakt. Dit kohier wordt, gedurende veertien dagen, ter inzage van ingelanden nedergelegd, nadat vooraf, op eene der wijzen bij art. 15 vermeld, daarvan kennis zal zijn gegeven. Het wordt, op de wijze als bij art. 33, laatste zinsnede, is voorgeschreven, door den secretaris-ontvanger van een onderschrift voorzien. Binnen den bij het tweede lid vermelden termijn, kan ieder zijne bezwaren bij het bestuur indienen. Het bestuur beslist op de bezwaren en stelt, zonder dat hooger beroep is toegelaten, het kohier met of zonder verandering vast. De aanslagen moeten worden betaald in één of meer termijnen, vóór of op de tijdstippen, door het bestuur bij de vaststelling van het kohier te bepalen.

Art. 38. De secretaris-ontvanger zendt, na de vaststelling van het kohier, ten spoedigste aan iederen aangeslagene een aanslagbiljet, vermeldende tevens de plaats waar en den tijd binnen welken de aanslag moet worden voldaan. Hij kan tevens den aanslag, bij voor voldaan geteekend biljet, van ingelanden doen innen.

Art. 39. Bij gebreke van betaling binnen den bepaalden tijd, worden de nalatigen door den secretaris-ontvanger, overeenkomstig de bepalingen der wet van 9 October 1841 (*Sb. no.* 42), of de deswege nader vastgesteld wordende wettelijke voorschriften, vervolgd.

Aanslagen, die oninbaar zijn gebleven, kunnen door ingelanden voor oninvorderbaar worden verklaard.

Art. 40. De kosten van vervolging worden berekend overeenkomstig de tarieven, voorgeschreven bij de wetten van 22 Mei 1845 (*Sb. no.* 22) en van 1 Junij 1850 (*Sb. no.* 26.)

De vervolgingskosten, die niet op de nalatige omslagschuldigen kunnen worden verhaald, komen ten laste van het waterschap en worden door den secretaris-ontvanger in zijne rekening voor uitgaaf gebragt.

HOOFDSTUK VII.

Van politie-verordeningen.

Art. 41. Het bestuur maakt de voor het waterschap noodige verordeningen van politie en legt deze minstens 20 dagen ter inzage van ingelanden, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen van de provincie aankondiging heeft gedaan.

Ingelanden kunnen, binnen den in het vorige lid gestelden termijn, hunne bezwaren tegen de verordeningen bij Gedeputeerde Staten indienen.

Art. 42. Het bestuur zorgt, dat de verordeningen van politie, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worden afgekondigd.

Deze afkondiging geschiedt op één of meer door het bestuur aan te wijzen plaatsen in of in de nabijheid van het waterschap door aanplakking van een afdruk van de verordening, bij navolgend formulier:

Het bestuur van het waterschap *het Hantumerleeg* doet te weten: dat het heeft vastgesteld de volgende door heeren Gedeputeerde

Staten van *Friesland*, bij hun besluit van den ,
no. , goedgekeurde

POLITIE-VERORDENING.

(Titel, inhoud en onderschrift der verordening).

En is hiervan afkondiging geschied op de wijze bij het waterschaps-reglement voorgeschreven.

Het bestuur voornoemd,

(Volgt de onderteekening door den voorzitter en secretaris).

Art. 43. De politie-verordeningen treden, indien daarin geen ander tijdstip is aangewezen, in werking op den achtsten dag na dien, waarop zij zijn afgekondigd.

Art. 44. Het bestuur zorgt, dat de afgekondigde verordening in druk, tegen betaling van kosten, bij den secretaris-ontvanger verkrijgbaar worden gesteld.

Het zendt vier afdrukken er van aan Gedeputeerde Staten en één aan de regterlijke collegiën, die tot de toepassing van de verordeningen kunnen worden geroepen, zoomede aan de ambtenaren van het openbaar ministerie daarbij.

HOOFDSTUK VIII.

Algemeene en overgangs-bepalingen.

Art. 45. Geschillen nopens de toepassing van dit reglement, zoomede alle geschillen van bestuur tusschen dit en andere waterschappen, worden door Gedeputeerde Staten beslist. Van deze beslissing staat, voor zooverre deswege bij dit reglement niet anders is bepaald, binnen veertien dagen na hare dagteekening, beroep op den Koning open.

Art. 46. De schadevergoeding aan de eigenaren te verleenen, wegens vergraving of inbezitneming van gronden ten behoeve van den aanleg van alle werken van het waterschap, wordt, voor zooverre die gronden niet gratis daarvoor worden afgestaan, bepaald door twee deskundigen, waarvan één door den betrokken eigenaar en één door het bestuur te benoemen. Bij verschil van gevoelen tusschen de deskundigen, wordt hun een derde toegevoegd, te benoemen door Gedeputeerde Staten, op verzoek van de eerstgereede der partijen. Indien de eigenaar van den grond, na daartoe door het bestuur schriftelijk te zijn uitgenoodigd, in gebreke blijft een deskundige aan te wijzen, of zich tot minnelijken afstand ongenegen verklaart, geschiedt de onteigening overeenkomstig de bepalingen der wet van 28 Augustus 1851 (*Sb. no.* 125).

Art. 47. De eerste verkiezing van leden van 't bestuur heeft plaats ten overstaan van het voorloopig bestuur. De voorzitter van dat bestuur roept, binnen veertien dagen nadat de nieuwe bestuursleden benoemd zijn, hen ter vergadering op, en draagt het beheer enz. van het waterschap aan hen over.

Hiervan wordt een verbaal opgemaakt en afschrift daarvan aan Gedeputeerde Staten ingezonden.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, den 13*den Julij* 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 7den September 1880, no. 2.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 16den September 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 308. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 17*den September* 1880, *no.* 17, *betreffende formatie van hoofdcursus-kompagniën met bijlagen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van 14 September 1880, Kabinet Litt. A^{31}.

Gelet op Ons besluit van 12 April 1880, no. 32 (1), tot regeling van het militair onderwijs bij de Landmagt;

Gezien Onze besluiten van 17 Januarij 1858, no. 53 en 31 December 1873, no. 8, houdende o. a. regeling der toelagen van de officieren en onderofficieren, behoorende tot of gedetacheerd bij het instructie-bataillon, en de tabel La. F, behoorende tot Ons besluit van 24 December 1879, no. 33, aanwijzende de schadevergoedingen voor bureaukosten, zoo als die voor het jaar 1880 zijn vastgesteld;

Hebben goedgevonden en verstaan, met ingang van 1 October 1880:

A. In te trekken Onze besluiten van 7 April 1869, no. 14 (2), 9 December 1875, no. 19, 27 Julij 1877, no. 12 en 1 October 1877, no. 17.

B. Te bepalen:

1°. De leerlingen van de hoofdcursussen der infanterie, te *'s Hertogenbosch* en *Kampen*, alsmede die van den wetenschappelijken cursus der artillerie te *Delft* worden ingedeeld in afzonderlijke kompagniën, onder bevel van de kapiteins, belast met de leiding van en het toezigt over het aldaar te geven onderwijs;

2°. Met wijziging Onzer besluiten van 8 Mei 1867, no. 64 (3), tabel La. D, en van 21 April 1878, no. 11 (4), wordt het instructie-bataillon met ééne kompagnie vermeerderd en wordt de zamenstelling van dat bataillon vastgesteld, zooals bij de hierbijgevoegde tabel La. A is aangegeven, terwijl de IIe afdeeling vesting-artillerie wordt vermeerderd met ééne kompagnie, waarvan de zamenstelling bij de hierbijgevoegde tabel La. B is bepaald;

3°. Met aanvulling van Ons besluit van 25 Julij 1868, no. 3 (5) wordt de *zamenstelling van een der regimenten infanterie, bestaande uit vier veldbataillons, ieder van vijf kompagniën, benevens een depôt van vijf kompagniën, waarvan de vier eerste kompagniën bestemd zijn om op voet van oorlog tot een reserve-bataillon te worden vereenigd en uit eene Hoofdcurcus-kompagnie*, vastgesteld zooals bij de hierbijgevoegde tabel La. C is aangegeven;

4°. Met uitbreiding van het bepaalde bij de tabel La. F, behoorende bij Ons besluit van 24 December 1879, no. 33, wordt aan de kapiteins, kommandanten der sub 1 vermelde kompagniën, eene schadevergoeding voor bureaukosten, naar reden van *vijf en seventig gulden* (*f* 75) per jaar toegekend;

(1) Bijv. 1880, no. 136. *Red.*
(2) Bijv. 1869, no. 90.
(3) Bijv. 1867, no. 180.
(4) Bijv. 1878, no. 128.
(5) Bijv. 1868, no. 211.

5°. Door den kapitein en de luitenants, behoorende tot de hoofdcursus-kompagnie bij het instructie-bataillon, alsmede door de onderofficieren-leerlingen van dien hoofdcursus, worden niet genoten de toelagen, respectievelijk vastgesteld sub 1*a* van Ons besluit dd. 17 Januarij 1853, no. 53, en sub 1 van § 1 der algemeene bepalingen, behoorende tot Bijlage Litt. A van Ons besluit dd. 31 December 1878, no. 3 voor de officieren en onderofficieren behoorende tot- of gedetacheerd bij het instructie-bataillon.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer. (1)

's Gravenhage, den 17*den September* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 309. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 18*den September* 1880, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tol- of bruggelden voor den overgang van de veerbrug over de rivier de Koedood, onder de gemeente Rhoon, met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 15 September 1880, no. 22, afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De laatstelijk bij Ons besluit van 5 October 1875, no. 3 (2), aan administrateuren der heerlijkheden Rhoon en Pendrecht als belast met het beheer over de goederen, behoorende aan de erfgenamen van wijlen den heer A. van Hoboken van Rhoon, Pendrecht en Cortgene, verleende concessie tot heffing van tol- of bruggelden voor den overgang van de veerbrug over de rivier de Koedood, onder de gemeente Rhoon, overeenkomstig het tarief, vastgesteld door administrateuren, onder dagteekening van 17 Augustus 1880, op nieuw met den tijd van drie jaren, eindigende 18 November 1883, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 18*den September* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Tarief *tot heffing van tol- of bruggelden, voor de passage over de veerbrug, liggende over de rivier de Koedood, onder de gemeente Rhoon.*

Voor de passage over de veerbrug, liggende over de rivier de Koedood, onder de gemeente Rhoon, zullen tol- of bruggelden worden geheven, naar het volgende tarief:

a. Voor een rij- of voertuig met vier wielen, hetzij hetzelve met een of twee paarden of ezels bespannen is. . . *f* 0.12

---

(1) Tabellen zijn niet opgenomen.
(2) Bijv. 1875, no. 296. *Red.*

b. een rij- of voertuig met twee wielen of slede, als voren bespannen . . . . *f* 0.06
c. elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met vier wielen . . . . „ 0.03
d. elken bok, geit of hond, gespannen voor een rij- of voertuig met twee wielen of slede . . . . „ 0.01½
e. een bereden paard . . . . „ 0.05
f. ieder los paard of rund. . . . . „ 0.02½
g. veulens, vaarsen, pinken, hokkelingen, kalveren, schapen, varkens of afzonderlijk geleid of gedreven wordende ezels, bokken of geiten, ieder. . . . . „ 0.01½
De drijvers of geleiders van het voorschreven vee zijn voor hun persoon vrij.
h. een voetganger . . . . „ 0.02
i. voor twee of meer voetgangers, ieder. . . . . . . „ 0.01

Van geladen of ongeladen rij- of voertuigen uitsluitend bestemd tot het vervoeren van granen, vlas, hooi, stroo en andere veldgewassen, alsmede gereedschappen ten dienste van den landbouw, en eindelijk van alle personen die tot het verrigten van veldarbeid de voormelde veerbrug moeten passeren zal slechts de helft van voorschreven tol- of bruggelden geheven worden, alles in geval van geschil, ter beslissing van het hoofd van het plaatselijk bestuur.

Behoort bij Koninklijk besluit van 18 September 1880, no. 2.

Mij bekend,
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 310. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 18*den September* 1880, *no.* 10, *houdende regeling van het Korps Mariniers.*

Regeling *van het Korps Mariniers.*

Art. 1. Het Korps Mariniers bestaat uit: den staf, drie bataljons ieder van vier kompagniën, en eene depôt-kompagnie, waarvan de zamenstelling en indeeling zijn vermeld op de hierbij gevoegde tabel litt. A (1).

Art. 2. Het bevel over het Korps wordt gevoerd door een Kolonel, onder het oppergezag van den Minister van Marine.

Ieder bataljon wordt gekommandeerd door een Luitenant-Kolonel; iedere kompagnie door een Kapitein.

Art. 3. Het Korps is bestemd:

1°. Tot het bewaken van 's Rijks werven en maritieme inrigtingen en eigendommen binnen 's lands en — zoo noodig — buiten 's lands;

2°. Tot de dienst aan boord van 's Rijks schepen en vaartuigen van oorlog, zoowel binnen- als buiten 's lands;

3°. Tot het deelnemen aan expeditiën en militaire verrigtingen in en buiten Europa en in 's Rijks Overzeesche bezittingen en Kolonien.

Art. 4. De staf van het Korps, het 1ste bataljon en de depôtkompagnie houden garnizoen te Amsterdam;
het 2de bataljon „ Willemsoord en
„ 3de „ „ Rotterdam;

(1) Deze en de volgende tabellen zijn even als bij de plaatsing van vroegere regelingen niet opgenomen.

dit laatste bataljon detacheert naar Hellevoetsluis eene kompagnie, welke in regtstreeksche dienstbetrekking staat tot den Kommandant en tot de Hoofd-administratie van het Korps.

Art. 5. Het kader Officieren van het Korps wordt aangevuld door aanstelling tot 2den Luitenant van Adelborsten der 2de klasse die, bij het Koninklijk Instituut voor de Marine, hunne opleiding voor het Korps hebben genoten.

Het kader Officieren van Administratie wordt aangevuld door aanstelling tot 2den Luitenant-kwartiermeester of 2den Luitenant-administrateur van kleeding en wapening, uit speciaal daartoe opgeleide adspiranten en na voldoend afgelegd examen.

In de betrekking van Administrateur van kleeding en wapening, kan ook worden voorzien door daartoe tijdelijk een der Kwartiermeesters te bestemmen.

De bevordering, het ontslag en de op pensioenstelling der Officieren, geschiedt overeenkomstig de bepalingen der wetten, regelende deze onderwerpen voor de militaire Officieren bij de Zeemagt.

Van het getal Kapiteins, daaronder begrepen de Kapitein-adjudant, kunnen acht van de 1ste klasse zijn.

Van het getal Luitenants, daaronder begrepen de Luitenant die bij het wapen-magazijn te Amsterdam is gedetacheerd en de adjudanten der bataljons, kunnen vijftien 1ste Luitenant zijn; welk getal kan vermeerderen door bevordering in dien rang van hen die, door vierjarige dienst als 2de Luitenant, daarop aanspraak hebben.

De Kapiteins-kwartiermeester en de Kapitein-administrateur van kleeding en wapening worden, ten aanzien van het tijdstip hunner bevordering tot de 1ste klasse, gelijkgesteld met de overige Kapiteins.

De Administrateur van kleeding en wapening, wanneer hij den rang van 2den of 1sten Luitenant bekleedt, wordt, met betrekking tot het tijdstip zijner bevordering gelijkgesteld met de overige Luitenants.

De 2de Luitenants van alle dienstvakken dienen hoogstens vier jaar in dien rang; ten ware zij wegens ongeschiktheid niet tot bevordering in aanmerking kunnen komen. Ongeacht het al dan niet bestaan van vacaturen worden zij na vier jaar tot 1sten Luitenant bevorderd.

De 2de Luitenants van alle dienstvakken moeten twee jaar dien rang hebben bekleed alvorens tot bevordering in aanmerking te kunnen komen.

Art. 6. Het Korps Onder-officieren en minderen bestaat en wordt aangevuld uit vrijwilligers, verkregen door aanwerving, overeenkomstig de Instructie als bijlage no. 2 gevoegd bij het Reglement voor het Korps Mariniers.

Zij worden bevorderd en ontslagen naar de regelen bij voornoemd Reglement vastgesteld en gepensioneerd, overeenkomstig de bepalingen der wetten regelende dit onderwerp voor de Zeemagt.

Art. 7. De bedragen der tractementen, soldijen en toelagen voor iederen rang en graad vastgesteld, zijn vermeld in de hierbij gevoegde staten B en C.

Art. 8. De niet-ingescheepten van het Korps worden in den regel in hunne garnizoens-plaatsen gekazerneerd.

Art. 9. Het Korps is gekleed en gewapend, volgens de voorschriften in het hoofdstuk: „Uniformen en onderscheidingsteekenen van het personeel der Zeemagt."

Art. 10. Onder de benaming „Korps-school" bestaat bij het Korps

te Amsterdam eene inrigting tot opleiding en vorming van manschappen tot Onder-officieren en Korporaals, waar tevens onderwijs wordt gegeven in het lezen, schrijven en rekenen, in het schermen en in de kompagnie's administratie. Behalve in laatstgemeld vak wordt gelijk onderrigt en met hetzelfde doel gegeven bij de bataljons te Willemsoord en te Rotterdam, onder de leiding der Luitenants-adjudant.

Art. 11. De Onder-officieren en Korporaals ontvangen onderwijs in de voorschriften op de veld-, garnizoens- en inwendige diensten, en worden, met de minderen, geoefend in den wapenhandel, de manoevres der Infanterie; de bediening van het scheepsgeschut en, waar het mogelijk is, in de Pionniers diensten.

Art. 12. De Administratie van het Korps wordt gevoerd overeenkomstig het daarvoor bestaande Reglement.

Art. 13. De Luitenant-adjudant bij het bataljon te Amsterdam is tevens belast met de opleiding van het kader Onder-officieren en Korporaals en der recruten bij de depôt-kompagnie. Almede staan de, tot den staf van het Korps behoorende, Onder-officieren onder zijn bevel en administratief beheer.

Art. 14. Een Kapitein- of Luitenant-kwartiermeester is werkzaam bij het Departement van Marine.

De Luitenant-kwartiermeester van het bataljon dat zich ter plaatse der Hoofd-administratie bevindt, wordt toegevoegd aan den daarbij dienende Kapitein-kwartiermeester.

Art. 15. De Adjudant-Onder-officier te Amsterdam verrigt als zoodanig tevens de dienst bij het bataljon en bij de depôt-kompagnie.

Art. 16. Twee der Schrijvers zijn bestemd voor het bureau van den Kommandant van het Korps; de overigen voor de bureaux van den Militairen Intendant, van de Bataljons-Kommandanten, van den Kapitein-Kwartiermeester en van den Administrateur van kleeding en wapening.

No. 311. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den 20sten September* 1880, *IIde afd., Gen. staf, no.* 5, *omtrent de inrigting der Krijgsschool.*

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien het Koninklijk besluit van 9 Junij 1880 (*Sb. no.* 107).

Heeft goedgevonden, bij deze:

A. In te trekken:

de beschikkingen van den Minister van Oorlog van 18 Maart 1878, no. 1 P (*R. M.* 1878, I, blz. 799) en van 18 Mei 1878, IIe afd., no. 38 (*R. M.* 1878, I, blz. 853) (1);

B. Te bepalen:

I. De luitenants, die aan het toelatings-examen voor de tweede afdeeling der Krijgsschool wenschen deel te nemen, moeten minstens vier jaren in den rang van officier hebben gediend, met hun eigen wapen grondig bekend zijn en blijken hebben gegeven van voldoende practische bedrevenheid.

---

(1) Bijv. 1878, no. 156. *Red.*

II. Het toelatings-examen tot de tweede afdeeling der Krijgsschool betreft:

1°. *Driehoeksmeting.*

Toepassing van de platte driehoeksmeting op vraagstukken uit de werkdadige meetkunst.

2°. *Beschrijvende meetkunst.*

Toepassing van de leer der projectiën op het in teekening brengen van veldwerken.

3°. *Analytische meetkunst.*

Toepassing van de leerwijze der coördinaten op graphische voorstellingen.

4°. *Natuurkunde.*

Hoofdbeginselen van magneetkracht en electriciteit, met name van de theorie van het opwekken en de wetten van verdeeling van electrische stroomen.

5°. *Talen.*

De kennis van de Nederlandsche taal en het bezit van een goeden stijl zullen worden beoordeeld uit alle schriftelijke beantwoordingen van examenvragen.

Van de Fransche en Hoogduitsche taal zal worden gevorderd: het vlot, met beschaafde uitspraak, lezen en zonder te veel moeite voor de vuist in het Nederlandsch vertalen van een stuk uit het Fransch en het Duitsch over krijgsgeschiedenis of taktiek.

De kennis van de grondregels dier talen moet blijken uit het maken van eenvoudige opstellen over militaire onderwerpen, met behulp van woordenboeken.

Tot aanbeveling strekken: de kennis van de Engelsche taal en het zich gemakkelijk uitdrukken in een of meer der genoemde talen.

6°. *Geodesie.*

De lagere geodesie, d. i. practische behandeling en verklaring van het astrolabium, den theodoliet, het planchet, de boussole en den sextant, alsmede de kennis van de regeling van een waterpasinstrument, naar keuze van den aspirant.

7°. *Lezen van kaarten.*

Bedrevenheid in het lezen van topographische kaarten.

8°. *Taktiek en velddienst.*

Het onderzoek naar de kennis van de taktiek en de velddienst zal geschieden door schriftelijke vragen over het Reglement op de velddienst en over de elementaire taktiek, en door behandeling van eenvoudige taktische vraagstukken op de kaart.

9°. *Wapenkennis.*

Verklaring, met behulp van modellen of teekeningen, van de vuur- en blanke wapenen en van het geschut, bij het Nederlandsche leger in gebruik, en van de daarbij behoorende munitiën.

Algemeene begrippen omtrent de uitwerking van het vuur.

10°. *Versterkingskunst.*

De vlugtige en de veldversterkingskunst met eenvoudige toepassingen.

Van de duurzame versterkingskunst: algemeene begrippen omtrent het doel en de inrigting van de verschillende onderdeelen van vestingen en forten, alsmede van den aanval en de verdediging dezer werken.

Het examen zal gedeeltelijk mondeling en gedeeltelijk schriftelijk worden afgenomen en heeft hoofdzakelijk ten doel, te onderzoeken, of de

adspirant genoegzaam wetenschappelijk ontwikkeld is en voldoende militaire kennis bezit, om de lessen aan de tweede afdeeling der Krijgsschool met vrucht te kunnen volgen. Ofschoon dus eene zekere mate van positieve kennis in de hierboven opgenoemde vakken een onmisbaar vereischte is, zal minder op veel weten worden gelet, dan op gezond oordeel, vlugge opvatting en goede wijze van werken.

III. Het examen, sub II bedoeld, wordt in de maand Junij of Julij van elk jaar te *'s Gravenhage* afgenomen.

De opgaven der officieren, die aan het toelatings-examen wenschen deel te nemen, moeten, met de beoordeeling hen betreffende, van de chefs onder wier bevelen zij dienen, aangevuld met de consideratiën en adviezen van den betrokken Inspecteur, vóór of op 1 Mei aan den Inspecteur van het militair onderwijs worden gezonden.

De bovengenoemde autoriteiten brengen een gemotiveerd advies uit, ten aanzien van de vraag, in hoever de betrokken officieren, wat gedrag en dienstijver betreft, tot de tweede afdeeling der Krijgsschool verdienen te worden toegelaten.

IV. Het toelatings-examen tot de tweede afdeeling der Krijgsschool wordt afgenomen door eene commissie, daartoe door den Minister van Oorlog te benoemen.

V. Het bijwonen van het onderwijs in de vakken, bedoeld bij de punten *a* tot en met *k* van art. 18 van voormeld besluit, is verpligtend.

(*Get.*) REUTHER.

No. 312. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den 20sten September* 1880, *no.* 25, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van Waterschaps-reglementen.* (*Prov. blad no.* 62.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

doen te weten:

1°. dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van den 20sten Julij 1880 is besloten:

a. tot wijziging van het reglement voor het Hoogheemraadschap *de Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe*;

b. tot wijziging van het reglement voor het Hoogheemraadschap *de Vijfheerenlanden.*

2°. dat voormelde besluiten zijn goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van 8 September 1880, no. 9.

's Gravenhage, den 20sten September 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) C. W. HUBRECHT, *Loco-Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

DE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Gezien de betrekkelijke voordragt van de Gedeputeerde Staten dier Provincie;

Gelet op art. 192 der Grondwet en op art. 188 der Provinciale wet;

Hebben besloten:

De hierna volgende artikelen van het Reglement voor het Hoogheemraadschap van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe,

vastgesteld bij hun besluit van den 4den Maart 1856, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 29sten April d. a. v., lett. A (1), en gewijzigd bij hunne besluiten van den 7den November 1862, den 13den Julij 1869 en den 16den November 1875, goedgekeurd bij de Koninklijke besluiten van den 23sten December 1862, no. 83 (2), den 14den Augustus 1869, no. 18 (3) en den 4den December 1875, no. 23 (4), in dier voege te wijzigen dat zij komen te luiden als volgt:

Grensbepaling.

Art. 1. Het Hoogheemraadschap is bepaald door de navolgende grenzen:

Ten noorden den zuidelijken oever van de rivier *de Lek*, van waar deze zich met *de Merwede* of *Noord* vereenigt, tot boven de kom der Gemeente *Ameide*, langs de zuidzijde van de uitwatering der *Vijf Heerenlanden*, genaamd *het Sluisengat*, tot de grenspaal, staande voor den korenmolen aldaar;

Ten oosten van voormelde grenspaal over den *Hoogen Lekdijk*, de westelijke boorden van den *Ouden Zederik* en het *Zederik kanaal* en verder van den verlaten *Ouden Zederik* onder *Nieuwland* nogmaals van het *Zederik kanaal* tot aan het midden der waterkeerende sluis bij den *Arkelschendam;* van daar dwars over de rivier *de Linge* op den grenspaal, staande over den *Zuider-Lingedijk* onder de Gemeente *Spijk*, aan de grens van de Provincie *Gelderland*, en verder de grens van die Provincie volgende tot aan den noordelijken oever van de rivier *de Merwede ;*

Ten zuiden den noordelijken oever van de rivier *de Merwede* tot aan *de Noord;*

Ten westen den oostelijken oever van de rivier *de Noord* tot aan het eerstgenoemde punt.

Deze grenslijn wordt naauwkeurig aangeduid op eene kaart, welke daarvan, door en ten koste van het Hoogheemraadschap, onder toezigt van Gedeputeerde Staten, in duplo wordt vervaardigd en door deze voor echt wordt geteekend.

Een dezer kaarten wordt in het Archief der Provincie nedergelegd en een aan het Bestuur van het Hoogheemraadschap uitgereikt.

Art. 6. Dijkgraaf en Hoogheemraden worden door den Koning benoemd, op voordragt van de Vergadering van Hoofdingelanden.

Zij kunnen op gelijke wijze worden ontslagen.

Zij zijn bevoegd om ten allen tijde hun ontslag aan den Koning te vragen, doch blijven in hunne betrekking tot hun ontslag is verleend.

Een Hoogheemraad die tot dijkgraaf is benoemd, wordt bij de aanvaarding dier benoeming geacht zijn ontslag uit eerstgemelde betrekking bekomen te hebben.

Voor elke benoeming wordt eene voordragt van drie personen gedaan.

Hunne aftreding wordt zoodanig geregeld, dat gedurende vijf achtereenvolgende jaren één en in het zesde jaar twee aftreden.

Art. 7. Hoofdingelanden en Hoofdingelanden-Plaatsvervangers worden door stemgeregtigde ingelanden verkozen.

---

(1) Bijv. 1856, no. 106. *Red.*
(2) Bijv. 1863, no. 6.
(3) Bijv. 1869, no. 212.
(4) Bijv. 1875, no. 278.

Voor die verkiezing wordt het Hoogheemraadschap in zes districten verdeeld.

Elk district kiest drie Hoofdingelanden en drie Hoofdingelanden-Plaatsvervangers.

De Hoofdingelanden en Hoofdingelanden-Plaatsvervangers kunnen ten allen tijde hun ontslag nemen; het wordt door hen ingezonden aan Dijkgraaf en Hoogheemraden; zij blijven in hunne betrekking tot dat aan hunne opvolgers zitting is verleend.

Een Hoofdingeland of Hoofdingeland Plaatsvervanger benoemd tot Dijkgraaf of tot Hoogheemraad, houdt bij de aanvaarding dier benoeming op eerstgemelde betrekking te bekleeden

Dit is evenzeer het geval met een Hoofdingeland-Plaatsvervanger die tot Hoofdingeland is benoemd.

Hunne aftreding wordt zoodanig geregeld, dat jaarlijks de Hoofdingelanden en de Hoofdingelanden-Plaatsvervangers van één district aftreden.

Art. 8. Zaken, waarbij het Hoogheemraadschap met dat van *de Vijf Heerenlanden* een gemeen belang heeft, worden, onder toezigt van de gecombineerde Vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen, beheerd door eene Commissie voor gemeene belangen.

Art. 11. De Commissie voor gemeene belangen wordt bijgestaan door den Secretaris-Penningmeester van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe, door een dijkopzigter en zoodanige andere beambten en bedienden, als door de gecombineerde vergadering van de besturen van de beide Hoogheemraadschappen, ingevolge art. 138, noodig zal worden geoordeeld.

Art. 14. Zij moeten in het Hoogheemraadschap in eigendom bezitten 10 hectaren land, waarvan volgens de gaarderboeken omslag ten behoeve van het Hoogheemraadschap betaald wordt.

Als grondbezit worden toegekend:

aan den man de eigendommen zijner vrouw;

aan den vader die zijner minderjarige kinderen;

aan den zoon of schoonzoon eener weduwe die zijner moeder of schoonmoeder.

Art. 18. Dijkgraaf en Hoogheemraden mogen niet gelijktijdig Hoofdingelanden of Hoofdingelanden-Plaatsvervangers zijn, noch leden der collegiën van dagelijksch bestuur of ambtenaren van de Besturen der waterschappen in het Hoogheemraadschap gelegen, tenzij bij andere reglementen de gelijktijdige waarneming mogt zijn toegelaten.

Art. 21. Bij afwezendheid, ongesteldheid of ontstentenis wordt de Dijkgraaf in al de hem opgedragen werkzaamheden vervangen door den oudst benoemden Hoogheemraad, en de Voorzitter der vergadering van Hoofdingelanden door het oudste lid in jaren.

Bij langdurige afwezendheid, ongesteldheid of ontstentenis wordt de Dijkgraaf vervangen door een der Hoogheemraden door de Vereenigde vergadering te benoemen.

Art. 25. Wanneer een lid van het collegie van Dijkgraaf en Hoogheemraden de vereischten verliest, bij art. 13, 14 of 17 gevorderd, eene der in art. 18 uitgesloten betrekkingen aanneemt, met de bepaling van art. 20 in strijd handelt, of zich aan nalatigheid, pligtverzuim of wangedrag schuldig maakt, is de vergadering van Hoofdingelanden verpligt zijn ontslag voor te dragen.

Art. 28. Over het verlies van de vereischten, de wettigheid van de redenen van verschooning, de tijdelijke vervanging en het ontslag beslist:

De Vereenigde Vergadering, wanneer het betreft eenen Hoofdingeland of eenen Hoofdingeland plaatsvervanger.

de Vergadering van Hoofdingelanden, wanneer het betreft den Dijkgraaf en een der Hoogheemraden.

De belanghebbende moet vooraf gehoord of althans tijdig daartoe opgeroepen zijn.

Hij kan binnen veertien dagen na de kennisgeving tegen de beslissing bij Gedeputeerde Staten voorziening vragen.

Art 30. Stemgeregtigd zijn alle personen, maatschappen en zedelijke ligchamen, die een of meer hectaren land binnen een der bij het vorige artikel genoemde districten in vollen eigendom, erfpacht of vruchtgebruik bezitten, waarvan omslag ten behoeve van het Hoogheemraadschap betaald wordt.

Zij stemmen in elk district naarmate van de hoeveelheid land, welke hun in dat district toebehoort, en met inachtneming van de navolgende bepaling.

1	tot	5	hectaren	geeft	eene	stem.
5	„	10	„	„	twee	stemmen.
10	„	15	„	„	3	„
15	„	20	„	„	4	„
20	„	30	„	„	5	„
30	„	40	„	„	6	„
40	„	50	„	„	7	„
50	„	60	„	„	8	„
60	„	80	„	„	9	„
80	en	daarboven		„	10	„

Het stemregt kan bij gemagtigde worden uitgeoefend.

Vrouwen worden tot de uitoefening van het stemregt niet persoonlijk toegelaten; zij kunnen, wanneer zij regtens niet worden vertegenwoordigd, daartoe eenen gemagtigde stellen.

Voor gehuwde vrouwen, minderjarigen en onder curatele gestelden, wordt het stemregt uitgeoefend door diegenen, welke hen, volgens het burgerlijk regt, regtens vertegenwoordigen en voor zedelijke ligchamen door degenen, die daartoe door de Besturen aan het bureau voor de verkiezing schriftelijk zijn aangewezen.

Voor hen die eenig land onverdeeld bezitten, kan een hunner optreden, mits geen der mede-eigenaren zich vóór het uitbrengen der stem of stemmen daartegen verzet.

Art. 31. Dijkgraaf en Hoogheemraden doen voor elk district waarin eene verkiezing moet plaats hebben, uit de gaarderboeken opmaken eene lijst der stemgeregtigde ingelanden, aanwijzende hunne namen, voornamen, woonplaatsen, het getal hectaren, hetwelk zij bezitten, het getal stemmen, dat elk hunner kan uitbrengen, en de namen, voornamen en woonplaats van diegenen welke hen ingevolge vroeger overgelegde bescheiden vertegenwoordigen, met bijvoeging van het jaar waarin deze zijn overgelegd.

Art. 32. Jaarlijks op den eersten Donderdag in Februarij worden de overeenkomstig art. 31 opgemaakte lijsten der stemgeregtigde inge-

landen op de Secretarie van het Hoogheemraadschap voor een ieder ter lezing gelegd.

Zij worden daarentegen in alle districten waarin verkiezingen moeten plaats hebben, op de plaatsen door de Vereenigde vergadering te bepalen, voor een ieder ter lezing gelegd, en, tegen betaling der kosten bij afdruk verkrijgbaar gesteld.

Hiervan geschiedt openbare kennisgeving.

Art. 33. Ieder ingeland, die vermeent, dat een of meer van de lijsten niet naauwkeurig zijn opgemaakt, heeft gedurende veertien dagen na de bekendmaking der openbare kennisgeving, het regt zijne bezwaren, met overlegging van de vereischte bewijzen, aan de beoordeeling van de Vereenigde vergadering te onderwerpen, die, nadat de belanghebbenden door den Dijkgraaf gehoord, althans behoorlijk opgeroepen zijn, in eene bijeenkomst, te houden op den eersten Donderdag in Maart, omtrent de bezwaren beslist en de lijsten vaststelt.

De vastgestelde lijsten worden op de Secretarie van het Hoogheemraadschap en in de hoofdplaatsen der districten waarin benoemingen moeten geschieden op nieuw ter lezing gelegd, waarvan openbare kennisgeving plaats vindt.

Belanghebbenden, die zich met de gegeven beslissing bezwaard achten, kunnen binnen acht dagen na die openbare kennisgeving bij Gedeputeerde Staten in beroep komen.

Gedeputeerde Staten doen binnen veertien dagen uitspraak.

Uittreksels uit de Gaarderboeken, door de Besturen der Waterschappen kosteloos af te geven, worden bij uitsluiting tot bewijs van eigendom, erfpacht of vruchtgebruik aangenomen.

Art. 34. De vastgestelde lijsten blijven, behoudens de wijzigingen, daarin door het daartoe bevoegd gezag te brengen, van kracht tot den eersten Donderdag in Maart van het volgende jaar.

Art. 37. De verkiezing geschiedt in de hoofdplaatsen der districten van des voormiddags ten 9 tot des namiddags ten 2 ure.

De dag, de tijd en de plaats, wanneer en waar de verkiezing plaats heeft, wordt door Dijkgraaf en Hoogheemraden bekend gemaakt door aanplakking en plaatsing in een dagblad.

Art. 38. Het bureau voor de verkiezing bestaat in elk district uit eenen Voorzitter en twee leden.

Zij worden voor elke verkiezing benoemd door Dijkgraaf en Hoogheemraden uit de ingelanden van het district, waar de verkiezing moet geschieden.

Dijkgraaf en Hoogheemraden benoemen drie plaatsvervangers, die, ingeval van verhindering, zullen optreden.

Het bureau kan zich door geschikte personen doen bijstaan.

Het bureau beslist over de waarde der stembriefjes en over alle verdere geschillen, welke zich bij de stemming voordoen.

Art. 43. Een gemagtigde kan ter stemming niet worden toegelaten, dan na overlegging eener authentieke of onderhandsche geregistreerde en door hem voor echt erkende volmagt, tenzij uit de door de Vereenigde vergadering vastgestelde lijst blijke, dat hij zoodanige volmagt vroeger bij Dijkgraaf en Hoogheemraden heeft overgelegd.

De volmagten en andere bescheiden, bedoeld in art. 30, voorlaatste alinea, welke bij de stemming worden overgelegd, worden bij het proces-verbaal van stemopneming gevoegd.

Wanneer de volmagt niet voor eene bepaalde verkiezing gegeven is, wordt de gemagtigde, zoolang de intrekking der volmagt aan het bureau niet is kenbaar gemaakt, bij alle stemmingen voor zijnen lastgever toegelaten.

Dezelfde persoon kan slechts voor drie Ingelanden als gevolmagtigde optreden.

Dijkgraaf en Hoogheemraden, de beambten en bedienden van het Hoogheemraadschap en de leden van het bureau mogen niet als gemagtigden worden toegelaten.

Art. 44. De beide stemopnemers houden aanteekening van de namen der Stemgeregtigden die aan de stemming deelnemen en van het getal stemmen waarvoor zij briefjes in de bus werpen.

Art. 46. Van onwaarde zijn de briefjes die het bij art. 41 bedoeld waarmerk missen; die onderteekend zijn; geen persoon duidelijk aanwijzen; niet ingevuld zijn; andere stembriefjes omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht.

De redenen waarom een stembriefje van onwaarde is verklaard, worden door den Voorzitter onmiddellijk bekend gemaakt en in het proces verbaal van stemopneming vermeld.

De briefjes, die meer of minder namen dan er personen te kiezen zijn inhouden, gelden.

De na het voor de keuze vereischte getal in een briefje vermelde namen komen niet in aanmerking en worden niet voorgelezen door den Voorzitter, die echter deze omstandigheid bekend maakt.

Art. 48. Bij eene eerste stemming wordt niemand benoemd dan met eene volstrekte meerderheid van stemmen.

Wanneer meerdere personen de volstrekte meerderheid van stemmen hebben verkregen, zijn degenen benoemd op welke de meeste stemmen zijn uitgebragt.

Bij herstemming, noodzakelijk wanneer de meerderheid bij de eerste stemming niet is verkregen, wordt men benoemd met de meeste stemmen.

Indien de stemmen staken, is de oudste in jaren de benoemde.

Ingeval van gelijken ouderdom, beslist het lot.

De loting geschiedt door Dijkgraaf en Hoogheemraden.

Art. 50. De verkregen meerderheid van stemmen geldt niet, wanneer daarop een, tusschen het getal der in de bus gevonden en dat der volgens de stemlijst bedoeld bij art. 44 uitgebragte stemmen, bestaand verschil van invloed heeft kunnen zijn.

Art. 54. Wanneer bij eene eerste stemming geene volstrekte meerderheid is verkregen, wordt door Dijkgraaf en Hoogheemraden, uit het proces-verbaal van verkiezing eene lijst opgemaakt, bevattende tweemaal zoo veel namen als er personen te benoemen zijn. Op die lijst worden gebragt zij, die bij de eerste stemming de meeste stemmen hebben erlangd.

Ingeval de eerste stemming het vereischt dubbeltal niet bepaald aanwijst, worden al de personen die zoo vele stemmen op zich hebben vereenigd, dat zij tot daarstelling van het dubbeltal in aanmerking zouden moeten komen, op de lijst gebragt.

De herstemming over de op de lijst gebragte personen geschiedt op den een en twintigsten dag na de eerste stemming. Deze lijst, de tijd en de plaats der herstemming worden bekend gemaakt bij aan-

plakking en door plaatsing in een dagblad, en door schriftelijke kennisgeving aan de stemgeregtigde ingelanden, op de wijze bedoeld in de artt. 37 en 39, met deze wijziging dat de termijn van tien dagen van art. 39 wordt vervangen door dien van zeven dagen.

Art. 55. Dijkgraaf en Hoogheemraden zenden ten spoedigste aan den benoemde een uittreksel uit het proces-verbaal van verkiezing, waarvoor hij een bewijs van ontvang zal moeten afgeven, en hetwelk hem tot bewijs van benoeming strekt, met uitnoodiging om, bij aanvaarding der betrekking, aan hen binnen veertien dagen in te zenden een uittreksel uit de gaarderboeken, ten bewijze van het vereischte grondbezit en verder zoodanige bewijsstukken, als door de Vereenigde vergadering wordt bepaald.

Wanneer de benoemde in twee districten gelijktijdig of zoo wel tot Hoofdingeland als tot Hoofdingeland-Plaatsvervanger is benoemd, moet hij, met de toezending van de vereischte stukken, tevens verklaren welke benoeming hij aanneemt.

Indien de benoemde nog niet in de gaarderboeken als eigenaar van het vereischte omslagpligtig land bekend is, kan hij volstaan met het inzenden van een authentiek bewijsstuk, dat hij eigenaar is van ten minste 10 hectaren land, met bijvoeging van een uittreksel uit de Gaarderboeken ten bewijze dat van dat land omslag ten behoeve van het Hoogheemraadschap wordt betaald.

Art. 56. Wanneer de benoemde de vereischte stukken binnen veertien dagen na ontvangst van het hem toegezonden uittreksel niet inzendt, noch deswege uitstel heeft verzocht en verkregen, wordt hij geacht zijne betrekking niet te aanvaarden.

Art. 67. De bijeenroeping van alle gewone en buitengewone bijeenkomsten van de Vereenigde vergadering en van de Vergadering van Hoofdingelanden geschiedt bij brieven, waarin de onderwerpen, welke in behandeling moeten komen. worden vermeld.

Onderwerpen, in de oproepingsbrieven niet vermeld, worden niet behandeld, wanneer een derde der tegenwoordig zijnde leden zich daartegen verzet.

De brieven worden, spoedeischende gevallen uitgezonderd, ten minste acht dagen vóór het houden der bijeenkomst aan de leden toegezonden.

Art. 70. De bepalingen van art. 62 zijn, zoo wel ten aanzien van het doen van benoemingen, als van het opmaken van voordragten tot benoeming van toepassing op het Collegie van Dijkgraaf en Hoogheemraden, de Vereenigde vergadering, de Commissie voor gemeene belangen en de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen.

Overigens wordt in alle vergaderingen hoofdelijk en mondeling gestemd en bij meerderheid van stemmen besloten. Wanneer de stemmen staken, beslist de Voorzitter.

Art 76. De Secretaris-Penningmeester, de Dijkopzigters en de adjunct-dijkopzigter worden benoemd door de Vereenigde vergadering, op voordragt van Dijkgraaf en Hoogheemraden.

Zij worden op dezelfde wijze ontslagen.

Voor elke benoeming behelst de voordragt een dubbeltal, waartoe de keuze zich moet bepalen.

Dijkgraaf en Hoogheemraden zijn bevoegd om den Secretaris-Penningmeester, de Dijkopzigters en den adjunct-Dijkopzigter in hunne betrekking te schorsen en tijdelijk in de waarneming hunner functiën

te voorzien, onder gehoudenheid om daarvan in de eerstvolgende vereenigde vergadering kennis te geven.

De overige beambten en bedienden van het Hoogheemraadschap worden benoemd, geschorst en ontslagen door Dijkgraaf en Hoogheemraden.

De benoeming van den Dijkopzigter, door wien de commissie van gemeene belangen wordt bijgestaan, geschiedt door de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen (art. 138) uit een dubbeltal door de commissie voor te dragen; die van de andere beambten (behalve den Secretaris-Penningmeester) en bedienden door de commissie.

De commissie is bevoegd om de door haar benoemde beambten en bedienden te schorsen en te ontslaan.

Onder gehoudenheid om daarvan in de eerstvolgende gecombineerde vergadering kennis te geven, is zij insgelijks bevoegd om den Secretaris-Penningmeester en den Dijkopzigter in hunne betrekking te schorsen en tijdelijk in de waarneming hunner functiën te voorzien.

Art. 77. De Secretaris-Penningmeester, de Dijkopzigters en de adjunct-Dijkopzigter moeten den ouderdom van 23 jaren bereikt hebben.

Zij mogen niet, dan met vergunning van Dijkgraaf en Hoogheemraden, voor eenig ander Waterschap werkzaam zijn.

Art. 20 is op hen van toepassing.

De Secretaris-Penningmeester moet te *Gorinchem* wonen.

De Dijkopzigters en de adjunct-Dijkopzigter moeten wonen ter plaatse door de Vereenigde Vergadering te bepalen.

De bepalingen der eerste en derde zinsnede zijn toepasselijk voor den Dijkopzigter door wien de Commissie voor gemeene belangen wordt bijgestaan.

Art. 82. De instructiën voor den Secretaris-Penningmeester, de Dijkopzigters en den adjunct-Dijkopzigter worden vastgesteld door de Vereenigde vergadering.

De instructiën der overige beambten en bedienden van het Hoogheemraadschap worden vastgesteld door Dijkgraaf en Hoogheemraden.

De instructiën voor de beambten en bedienden van de Commissie voor gemeene belangen worden door die Commissie vastgesteld, met uitzondering van de instructiën, te geven aan den Secretaris-Penningmeester en den Dijkopzigter, die haar ten dienste staan, wier instructiën, op voordragt der commissie, door de gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen (art. 138) worden vastgesteld.

Art. 84. De leden van het Bestuur, de beambten en bedienden genieten de volgende bezoldigingen en schadeloosstellingen:

De Dijkgraaf eene jaarwedde van	*f* 1000.—
De Hoogheemraden elk eene jaarwedde van	„ 300.—
De Noodheemraden, op post zijnde, voor elke 24 uren .	„ 6.—
De Hoofdingelanden en Hoofdingelanden-Plaatsvervangers voor het bijwonen van elke vergadering, gehouden wordende buiten hunne woonplaats, elk eene vergoeding van . . .	„ 5.—
Wanneer zij woonachtig zijn ter plaatse waar de vergadering wordt gehouden, elk eene vergoeding van. . . .	„ 3.—

(Wanneer op denzelfden dag eene vereenigde vergadering plaats heeft en eene vergadering van Hoofdingelanden, worden die twee vergaderingen slechts als eene aangemerkt.

Wordt op dien dag en in dezelfde plaats ook eene gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen gehouden, dan wordt alléén genoten de vergoeding voor het bijwonen dier gecombineerde vergadering.)

De Secretaris-Penningmeester eene jaarwedde van . . . ƒ 1600.—
De Dijkopzigters elk eene jaarwedde van . . . . . . „ 1400.—
De adjunct-Dijkopzigter eene jaarwedde van. . . . . „ 900.—
Dijkgraaf en Hoogheemraden, voor vergoeding van reiskosten voor hen en den Secretaris-Penningmeester, jaarlijks niet meer dan . . . . „ 1500.—
Voor kosten van de Vereenigde vergadering en die van Hoofdingelanden jaarlijks niet meer dan. . . . . . . „ 400.—

De uitgaaf der beide laatste posten wordt behoorlijk verantwoord.

De jaarwedden van de overige beambten en bedienden worden, op voorstel van Dijkgraaf en Hoogheemraden, door de Vereenigde vergadering bepaald.

Art. 85. De leden der Commissie voor gemeene belangen genieten gezamenlijk jaarlijks als schadeloosstelling voor reis- en verblijfkosten niet meer dan . . . . ƒ 1500.—
De Gecombineerde vergadering der besturen van de beide Hoogheemraadschappen geniet voor kosten jaarlijks niet meer dan . . . . „ 300.—

De uitgaaf der beide voorgaande posten wordt behoorlijk verantwoord.

De Hoofdingelanden, welke de gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen bijwonen, genieten voor elke vergadering, gehouden wordende buiten hunne woonplaats, elk eene vergoeding van. . . . . . „ 5.—
en wanneer zij woonachtig zijn ter plaatse waar de vergadering wordt gehouden, elk eene vergoeding van. . . „ 3.—
De Secretaris Penningmeester van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe ontvangt als toelaag. . . . . „ 500.—
De Dijkopzigter geniet eene bezoldiging van. . . . . „ 1000.—

De jaarwedden van de overige beambten en bedienden worden, op voorstel van de Commissie, door de gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen vastgesteld.

Art. 86. De leden van het Bestuur, de beambten en bedienden genieten, behalve hunne bezoldigingen, geene emolumenten of andere verdiensten.

Ingeval van buitengewone werkzaamheden, kan de Vereenigde vergadering, op voordragt van Dijkgraaf en Hoogheemraden, of de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen op voordragt van de Commissie voor gemeene belangen, aan de beambten en bedienden een billijke vergoeding toekennen.

Art. 99. Zij is geregtigd, om van Dijkgraaf en Hoogheemraden verantwoording te vorderen wegens alle aan hen opgedragen handelingen.

Arl. 100. De Besturen der waterschappen, in het Hoogheemraadschap gelegen, de ingelanden en derden, die met eenig onderhoud belast zijn, zijn bevoegd, om de geschillen van Bestuur, tusschen hen onderling of tusschen hen en Dijkgraaf en Hoogheemraden ontstaan, aan de beoordeeling van de Vereenigde vergadering te onderwerpen.

Wanneer zij de beslissing van Gedeputeerde Staten willen inroepen,

zijn zij verpligt om vooraf eene beschikking van de Vereenigde vergadering omtrent hunne bezwaren te vragen.

Art. 138. De Commissie heeft ten aanzien van de haar in beheer opgedragen werken, dezelfde regten en pligten welke aan Dijkgraaf en Hoogheemraden, ten aanzien van het Hoogheemraadschap, bij artt. 99, 100, 103, 104, 105, 107, 109, 110, 112, 115, 116, 117, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, en 126 zijn toegekend.

De regten en pligten van Bestuur, bij dit reglement aan de Vereenigde vergadering toegekend en opgedragen, worden, voor zooveel zij zaken betreffen waarbij het Hoogheemraadschap met dat der Vijf-Heerenlanden een gemeen belang heeft, uitgeoefend door de Besturen der beide Hoogheemraadschappen in eene gecombineerde vergadering, door den Dijkgraaf van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe, tengevolge van een besluit der Commissie voor gemeene belangen op te roepen, en in den regel te *Gorinchem* te houden.

De Dijkgraaf van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe is Voorzitter dier vergadering.

Bij afwezigheid, ongesteldheid of ontstentenis wordt hij voor het oproepen en het leiden dier vergadering en in zijne betrekking van Voorzitter der Commissie voor gemeene belangen vervangen door den Dijkgraaf van de Vijf-Heerenlanden.

De Secretaris-Penningmeester van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe is Secretaris der gecombineerde vergadering.

Bij afwezigheid, ongesteldheid of ontstentenis wordt hij vervangen op de wijze bij zijne instructie bepaald voor zijne functiën bij het Hoogheemraadschap van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe.

De Dijkgraaf van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe, of die hem vervangt is verpligt de gecombineerde vergaderingen binnen acht dagen bijeen te roepen, wanneer zulks door vier leden van de dagelijksche besturen of door acht Hoofdingelanden wordt verlangd.

Overigens zijn op die vergadering mede van toepassing de bepalingen van de artt. 62, 67, 70, 72, 73, 74 en 82 der reglementen voor den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe en voor de Vijf-Heerenlanden.

Art. 143. Het geldelijk beheer van den algemeenen waterstaat van het Hoogheemraadschap wordt afgescheiden gehouden van het beheer van de onderdeelen.

Van elk beheer, waarvoor een afzonderlijke omslag wordt vereischt, wordt eene afzonderlijke begrooting opgemaakt en afzonderlijke rekening gedaan.

De Commissie voor gemeene belangen maakt mede afzonderlijke begrooting en afzonderlijke rekening.

Het dienstjaar loopt van den eersten Mei tot den laatsten April.

De rekeningen van het afgeloopen dienstjaar worden gedaan in de Maand Julij.

De begrooting voor het volgende dienstjaar wordt vastgesteld vóór den eersten Mei.

Art. 144. Dijkgraaf en Hoogheemraden zenden een beknopt overzigt van de door hen voor te dragen begrootingen, rekeningen en voorstellen tot het heffen der omslagen, aan ieder der Hoofdingelanden; zij doen de begrootingen, rekeningen en voorstellen tot het heffen van omslagen, gedurende veertien dagen, ter Secretarie van het Hoogheem-

raadschap ter inzage van een ieder neder leggen, en stellen het beknopt overzigt, tegen betaling der kosten, in druk of in afschrift, voor een ieder verkrijgbaar.

Zij bestellen de begrooting en rekening daarenboven in haar geheel, bij afschrift, tegen betaling der kosten verkrijgbaar.

De Commissie voor gemeene belangen volgt ten aanzien der door haar voor te dragen begrootingen en rekeningen dezelfde voorschriften op, welke aan Dijkgraaf en Hoogheemraden zijn opgelegd. Zij doet de stukken op de Secretarie van het Hoogheemraadschap de Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe ter inzage van een ieder nederleggen.

Art. 145. Gedurende den tijd, dat de algemeene en bijzondere begrootingen en rekeningen ter inzage op de Secretarie van het Hoogheemraadschap zijn nedergelegd, liggen alle daartoe behoorende bescheiden aldaar, ter inzage van Hoofdingelanden, gereed.

De bescheiden aangaande de begrootingen en rekeningen van de Commissie voor gemeene belangen, liggen in bovenbedoeld geval ter lezing op de Secretarie van het Hoogheemraadschap de Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe.

Art. 146. De algemeene begrooting bevat alle ontvangsten en uitgaven van het Hoogheemraadschap.

Daarop worden gebragt:

I. *In Ontvang.*

a. Het vermoedelijk goed slot van het vorig dienstjaar;
b. de opbrengst der eigendommen;
c. de opbrengst der verkrijgbaar gestelde stukken;
d. gelden, van derden ontvangen, tot bestrijding van uitgaven, volgens overeenkomsten of oude herkomsten voor hen gedaan;
e. de omslag over de polderpligtigen;
f. de dijklasten door de dijkpligtigen te dragen;
g. recognitien;
h. de geldleeningen;
i. de opbrengst van verschillende zaken.

II. *In Uitgaaf.*

a. de bezoldigingen en schadeloosstellingen, bij of uit krachte van dit reglement aan het Bestuur, zijne beambten en bedienden toegekend;
b. de kosten van licht, brand en bureaubehoeften;
c. de druk- en schrijfloonen;
d. de kosten voor de verkiezingen van Hoofdingelanden en Hoofdingelanden-Plaatsvervangers;
e. de kosten van het onderhouden der eigendommen;
f. de kosten van gewone werken;
g. de kosten van nieuwe en buitengewone werken;
h. de kosten van noodmaterialen;
i. de kosten van het dijkleger en van de verdediging der dijken;
k. de bijdragen ten behoeve der Commissie voor gemeene belangen;
l. onvoorziene uitgaven;
m. de renten en aflossingen van geldleeningen;
n. alle andere Uitgaven, die in het belang van het Hoogheemraadschap noodig zijn, en
o. grond- en andere lasten.

Art. 147. Op de begrooting van de Commissie voor de gemeene belangen komt:

In Ontvang:

a. de opbrengst der gemeene eigendommen;

b. de bijdrage van het Hoogheemraadschap *de Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe*.

c. de bijdrage van het Hoog-Heemraadschap *de Vijf-Heerenlanden*;

d. baten van anderen aard.

In Uitgaaf:

a. De vergoedingen aan Hoofdingelanden voor het bijwonen der gecombineerde vergadering van de besturen van *den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe* en *de Vijf-Heerenlanden*, de kosten dier vergadering en de schadeloosstellingen, toelagen en bezoldigingen aan de commissie, hare beambten en bedienden, bij of uit krachte van dit Reglement toegekend;

b. de druk- en schrijfloonen;

c. de kosten van het onderhoud en de verbetering der eigendommen;

d. de grond- en andere lasten;

e. de kosten van het onderhoud der werken;

f. de kosten van buitengewone werken;

g. de noodmaterialen;

h de kosten van de verdediging der werken; en

i. onvoorziene uitgaven.

Art. 148. Buiten eene vastgestelde begrooting kan geen uitgaaf, af- en overschrijving van daarop voorkomende posten geschieden, dan met afzonderlijke voorafgaande magtiging van de Vereenigde vergadering, behoudens de gevallen van dringend of dreigend gevaar, bedoeld bij artt. 105 en 136.

Tot af- en overschrijving van posten der begrooting van de Commissie voor gemeene belangen, wordt de magtiging vereischt van de gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen.

Art. 150. Wegens uitgaven door Dijkgraaf en Hoogheemraden of de Commissie voor gemeene belangen bevolen, waardoor het eindcijfer der begrooting of de aangewezene begrootingspost wordt overschreden, of die ter kwader trouw zijn aangewezen op eenen post, waarmede zij niet overeenstemmen, worden Dijkgraaf en Hoogheemraden, of de leden der Commissie, tenzij blijke dat zij tot het bevelen dier uitgaven niet hebben medegewerkt, persoonlijk aansprakelijk jegens het Hoogheemraadschap, of de beide Hoogheemraadschappen, indien die uitgaven niet, overeenkomstig de bepaling van art. 179 door Gedeputeerde Staten zijn goedgekeurd.

De Vereenigde Vergadering of de Gecombineerde Vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen benoemt, wanneer daartoe volgens dit artikel termen zijn, iemand uit haar midden, met de regtsvervolging tot schadevergoeding belast.

Art. 152. Degenen die met het onderhoud der dijken, bermen en daartoe behoorende werken bezwaard zijn, blijven daarmede belast.

Deze dijkpligtigheid wordt, behoudens tegenbewijs, door het Hoefslagboek bewezen.

Art. 153. De dijkpligtigheid rust voor het geheel op de dijkslagen en op elk deel van de dijkpligtige perceelen, en de eigenaren van

die perceelen en van elk gedeelte van dezelve zijn en blijven hoofdelijk aansprakelijk voor het onderhoud van den geheelen hoefslag, waarmede hunne perceelen volgens het Hoefslagboek belast zijn. Zij kunnen hunne eigendommen van dien last niet bevrijden dan door afkoop.

Art. 154. Binnen één jaar, na het in werking brengen van dit Reglement, wordt een nieuw Hoefslagboek opgemaakt, hetwelk, met inachtneming van de bepalingen door de Vereenigde Vergadering te geven, zoodanig wordt ingerigt, dat de dijkpligtige perceelen of de hoefslagen daarin, volgens kadastrale omschrijving, worden aangewezen.

Art. 155 Zoodra het Hoefslagboek, bij het vorig artikel bedoeld, is opgemaakt, worden de dijken ten koste van de dijkpligtigen door het Bestuur van het Hoogheemraadschap hersteld.

Art. 156. Binnen één jaar, na de invoering van dit Reglement, worden de dijken door Dijkgraaf en Hoogheemraden in vakken verdeeld, naarmate van de meerdere of mindere kosten van het gewoon onderhoud, en wordt door hen een staat opgemaakt, aanwijzende voor elk dijkvak, per strekkende meter, het hoogste bedrag der kosten van herstelling door de dijkpligtigen te dragen.

Die staat wordt om de twintig jaren herzien.

Art. 160. Alle omslagen worden hectaresgewijze en volgens de kadastrale grootte geheven.

Behoudens tegenbewijs en de hierna vermelde uitzonderingen, zijn tot de betaling der omslagen verpligt alle binnendijks gelegen landen, wier geheele of gedeeltelijke vrijdom niet blijkt uit de gaarderboeken, volgens dit reglement op te maken.

Vrijdom der omslagen wordt toegekend aan:

a. Zee- of rivierkeerende dijken;

b. Openbare wegen en paden bij het kadaster bekend;

c. Kerkhoven en openbare begraafplaatsen;

d. Gronden aan denzelfden eigenaar of eigenaren toebehoorende en in denzelfden polder gelegen, welke gezamentlijk eene oppervlakte van minder dan tien aren bevatten;

e. Alle gronden, gelegen binnen de poorten der gemeente Gorinchem, binnen de wallen der gemeente Nieuwpoort en binnen de grachten der gemeente Ameide;

f. De landen, gelegen tusschen de Noorder- en de Zuider-Lingedijken en de boezemlanden van den Ouden Zederik.

De wateren, ontstaan door vergraving, onder voorwaarde, dat daarvan de waterschapslasten betaald worden, blijven daarmede bezwaard tot de grootte waarvoor zij tot dusver aangeslagen zijn geweest.

Voor wateren, ontstaan door vergraving voor den aanleg van spooren andere wegen, of van andere werken, blijft voortdurend het dragen in den omslag verpligtend.

Art. 164 (al. 1). De invorderbaar verklaarde omslagen moeten door Ingelanden betaald worden in twee gelijke termijnen, waarvan de verschijndagen vervallen: den 15den Julij en den 15den December.

Art. 179. Aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten zijn onderworpen:

de begrootingen en rekeningen van het Hoogheemraadschap en van de Commissie voor gemeene belangen;

de daarstelling en het onderhoud van alle buitengewone rivier-waterkeerende werken, waartoe door de Vereenigde vergadering of de

Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen is besloten, of welke door Dijkgraaf en Hoogheemraden of door de Commissie voor gemeene belangen zijn bevolen, onverschillig door wie de kosten daarvan worden gedragen, onverminderd de magtiging van het Hooger Bestuur, voor zooveel die vereischt wordt;

de keuren of policie-verordeningen;

de staat, vaststellende het hoogste bedrag van herstellingskosten van dijken, welke ten laste van dijkpligtigen kunnen worden gebragt;

de voorschriften tot regeling van de wijze waarop de begrootingen en rekeningen moeten worden ingerigt;

de geldleeningen;

de besluiten waarbij het beheer eener zaak aan de commissie voor gemeene belangen wordt opgedragen;

de besluiten over het voeren van regtsgedingen, zoo in eersten aanleg als in hooger beroep en in cassatie, met uitzondering van de vervolgingen, waar bij parate-executie moet worden geprocedeerd, en van die tegen pachters of huurders van eigendommen van het Hoogheemraadschap of van de beide Hoogheemraadschappen welke beheerd worden door de Commissie voor gemeene belangen, tot betaling der huur- of pachtpenningen, en bij gebreke daarvan tot ontbinding der overeenkomst en tot ontruiming; en

het aangaan van dadingen, ingevolge art. 96.

Art. 180. Gedeputeerde Staten beslissen omtrent de aan hen voorgedragen begrootingen binnen veertien dagen en omtrent alle andere zaken binnen dertig dagen nadat zij hun ter goedkeuring zijn aangeboden.

Zij worden geacht het voorgedragene goed te keuren, wanneer zij binnen de gestelde termijnen geen beslissing of geen berigt, de beslissing verdagende, aan Dijkgraaf en Hoogheemraden of de Commissie voor gemeene belangen hebben ingezonden.

Art. 181. De gevorderde goedkeuring tot onderhoud en daarstelling van rivier-waterkeerende werken is voor Dijkgraaf en Hoogheemraden of de Commissie voor gemeene belangen geen beletsel, om bij dringend of dreigend gevaar te bevelen en uit te voeren, wat zij in het belang van het Hoogheemraadschap of de gemeene belangen der beide Hoogheemraadschappen raadzaam oordeelen, behoudens de magt van Gedeputeerde Staten, om ten aanzien van die daargestelde werken, in het belang van den algemeenen waterstaat of den waterstaat van andere waterschappen, zoodanige bevelen te geven, als zij noodig oordeelen.

Art. 183. Gedeputeerde Staten beslissen alle geschillen omtrent de toepassing van het reglement, en in het algemeen alle geschillen van bestuur, ontstaan tusschen de Vereenigde vergadering, Dijkgraaf en Hoogheemraden, de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen, de Commissie voor gemeene belangen; het bestuur van het Hoogheemraadschap de Vijf-Heerenlanden, het bestuur van een in het Hoogheemraadschap gelegen of daaraan grenzend waterschap, ingelanden of derden, die met eenig onderhoud belast zijn, of wel tusschen enkele van deze onderling.

Art. 184. Besluiten van de Vereenigde Vergadering, van de Gecombineerde Vergadering der besturen van de beide Hoogheemraadschappen, of van besturen van Waterschappen, in het Hoogheemraadschap gelegen, en bevelen van diegenen, welke in het Hoogheemraadschap of

bij die besturen met uitvoerend gezag bekleed zijn, welke met dit reglement of andere wettig bestaande verordeningen in strijd zijn, of ten nadeele strekken van den waterstaat van het Hoogheemraadschap of van het daarin gelegen of aangrenzend Waterschap, kunnen door Gedeputeerde Staten, op verzoek van belanghebbenden en ook ambtshalve, worden geschorst of vernietigd.

Art. 188. Zij zijn bevoegd om wanneer Dijkgraaf en Hoogheemraden, de Commissie voor gemeene belangen, de Vereenigde vergadering, de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen of de besturen der Waterschappen in het Hoogheemraadschap gelegen, weigeren of nalatig blijven om gevolg te geven aan de bepalingen, bij dit reglement, bij andere wetten of verordeningen vastgesteld, waarvan de uitvoering verpligtend en niet aan hunne beoordeeling overgelaten is, die ten uitvoer te leggen.

's Gravenhage, den 20sten Julij 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

DE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Gezien de betrekkelijke voordragt van de Gedeputeerde Staten dier Provincie;

Gelet op art. 192 der Grondwet en op art. 138 der Provinciale wet;

Hebben besloten:

De hierna volgende artikelen van het Reglement voor het Hoogheemraadschap van de Vijf Heerenlanden, vastgesteld bij hun besluit van den 8sten November 1855, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 29sten April 1856, lett. B (1), en gewijzigd bij hunne besluiten van den 10den November 1857, den 7den November 1862 en den 8sten Julij 1873, goedgekeurd bij de Koninklijke besluiten van den 28sten November 1857, no. 61 (2), den 28sten December 1862, no. 83 (3) en den 13den Augustus 1873, no. 31 (4), in dier voege te wijzigen dat zij komen te luiden als volgt:

Grensbepaling.

Art. 1. Het Hoogheemraadschap is bepaald door de navolgende grenzen:

Ten noorden van de grenspaal, staande voor den korenmolen te Ameide langs de zuidzijde van de uitwatering der Vijf Heerenlanden, genaamd Sluizengat, de zuidelijke oevers van de rivier de Lek tot aan de grens van de Provincie Gelderland;

Ten oosten de grens dier Provincie tot de Aspersche sluis;

Ten zuiden van gemelde sluis de grens der Provincie volgende tot aan den grenspaal onder de Gemeente Spijk;

Ten westen van voormelde grenspaal dwars over de rivier de Linge, op het midden van de waterkeerende sluis bij den Arkelschen dam, van daar noordwaarts langs de westelijke boorden van het Zederikkanaal, van de verlaten Oude Zederik onder Nieuwland, nogmaals van het

(1) Bijv. 1856. no. 107. *Red.*
(2) Bijv. 1857, no. 263.
(3) Bijv. 1863, no. 8.
(4) Bijv. 1873, no. 216.

Zederikkanaal en van de Oude Zederik tusschen Meerkerk en Ameide tot het eerstgenoemde punt.

Deze grenslijn wordt naauwkeurig aangeduid op een kaart, welke daarvan, door en ten koste van het Hoogheemraadschap, onder toezigt van Gedeputeerde Staten, in duplo wordt vervaardigd en door deze voor echt wordt geteekend.

Een dezer kaarten wordt in het Archief der Provincie nedergelegd en een aan het Bestuur van het Hoogheemraadschap uitgereikt.

Art. 6. Dijkgraaf en Hoogheemraden worden door den Koning benoemd, op voordragt van de Vergadering van Hoofdingelanden.

Zij kunnen op gelijke wijze worden ontslagen.

Zij zijn bevoegd om ten allen tijde hun ontslag aan den Koning te vragen, doch blijven in hunne betrekking tot hun ontslag is verleend.

Een Hoogheemraad die tot dijkgraaf is benoemd, wordt bij de aanvaarding dier benoeming geacht zijn ontslag uit eerstgemelde betrekking bekomen te hebben.

Voor elke benoeming wordt eene voordragt van drie personen gedaan.

Hunne aftreding wordt geregeld, dat in het eerste jaar geen, en in de vijf volgende jaren, jaarlijks één hunner aftrede.

Art. 7. Hoofdingelanden en Hoofdingelanden-Plaatsvervangers worden door stemgeregtigde ingelanden verkozen.

Voor die verkiezing wordt het Hoogheemraadschap in drie districten verdeeld.

Elk district kiest vier Hoofdingelanden en vier Hoofdingelanden-Plaatsvervangers.

De Hoofdingelanden en Hoofdingelanden-Plaatsvervangers kunnen ten allen tijde hun ontslag nemen; het wordt door hen ingezonden aan Dijkgraaf en Hoogheemraden; zij blijven in hunne betrekking tot dat aan hunne opvolgers zitting is verleend.

Een Hoofdingeland of Hoofdingeland-Plaatsvervanger benoemd tot Dijkgraaf of tot Hoogheemraad, houdt bij de aanvaarding dier benoeming op eerstgemelde betrekking te bekleeden.

Dit is evenzeer het geval met een Hoofdingeland-Plaatsvervanger die tot Hoofdingeland is benoemd.

Hunne aftreding wordt zoodanig geregeld, dat om de twee jaren de Hoofdingelanden en de Hoofdingelanden-Plaatsvervangers van één district aftreden.

Art. 8. Zaken, waarbij het Hoogheemraadschap met dat van den *Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe* een gemeen belang heeft, worden, onder toezigt van de gecombineerde Vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen, beheerd door eene Commissie voor gemeene belangen.

Art. 11. De Commissie voor gemeene belangen wordt bijgestaan door den Secretaris-Penningmeester van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe, door een dijkopzigter en zoodanige andere beambten en bedienden, als door de gecombineerde vergadering der besturen van de beide Hoogheemraadschappen, ingevolge art 138, noodig zal worden geoordeeld.

Art. 14. Zij moeten in het Hoogheemraadschap in eigendom bezitten 10 hectaren land, waarvan volgens de gaarderboeken omslag ten behoeve van het Hoogheemraadschap betaald wordt.

Als grondbezit worden toegekend:

aan den man de eigendommen zijner vrouw;
aan den vader die zijner minderjarige kinderen;
aan den zoon of schoonzoon eener weduwe die zijne moeder of schoonmoeder.

Art. 18. Dijkgraaf en Hoogheemraden mogen niet gelijktijdig Hoofdingelanden of Hoofdingelanden-Plaatsvervangers zijn, noch leden der collegiën van dagelijksch bestuur of beambten in dienst van de waterschappen in het Hoogheemraadschap gelegen, tenzij bij andere reglementen de gelijktijdige waarneming mogt zijn toegelaten.

Art. 21. Bij afwezendheid, ongesteldheid of ontstentenis wordt de Dijkgraaf in al de hem opgedragen werkzaamheden vervangen door den oudstbenoemden Hoogheemraad, en de Voorzitter der vergadering van Hoofdingelanden door het oudste lid in jaren.

Bij langdurige afwezendheid, ongesteldheid of ontstentenis wordt de Dijkgraaf vervangen door een der Hoogheemraden daartoe door de Vereenigde vergadering te benoemen.

Art. 25. Wanneer een lid van het collegie van Dijkgraaf en Hoogheemraden de vereischten verliest, bij art. 13, 14 of 17 gevorderd, eene der in art. 18 uitgesloten betrekkingen aanneemt, of met de bepaling van art. 20 in strijd handelt, of zich aan nalatigheid, pligtverzuim of wangedrag schuldig maakt, is de vergadering van Hoofdingelanden bevoegd zijn ontslag voor te dragen.

Art. 28. Over het verlies van de vereischten, de wettigheid van de redenen van verschooning, de tijdelijke vervanging en het ontslag beslist:

De Vereenigde Vergadering, wanneer het betreft eenen Hoofdingeland of eenen Hoofdingeland-plaatsvervanger.

de Vergadering van Hoofdingelanden, wanneer het betreft den Dijkgraaf of een der Hoogheemraden.

De belanghebbende moet vooraf gehoord of althans tijdig daartoe opgeroepen zijn.

Hij kan binnen veertien dagen na de kennisgeving tegen de beslissing bij Gedeputeerde Staten voorziening vragen.

Art. 30. Stemgeregtigd zijn alle personen, maatschappen en zedelijke ligchamen, die een of meer hectaren land binnen een der bij het vorige artikel genoemde districten in vollen eigendom, erfpacht of vruchtgebruik bezitten, waarvan omslag ten behoeve van het Hoogheemraadschap wordt betaald.

Zij stemmen in elk district naarmate van de hoeveelheid land, welke hun in dat district toebehoort, en met inachtneming van de navolgende bepaling:

1	tot	5	hectaren	geeft	eene	stem,
5	"	10	"	"	twee	stemmen.
10	"	15	"	"	3	"
15	"	20	"	"	4	"
20	"	30	"	"	5	"
30	"	40	"	"	6	"
40	"	50	"	"	7	"
50	"	60	"	"	8	"
60	"	80	"	"	9	"
80	en	daarboven		"	10	"

Het stemregt kan bij gemagtigde worden uitgeoefend.

Vrouwen worden tot de uitoefening van het stemregt niet persoon-

lijk toegelaten; zij kunnen, wanneer zij regtens niet worden vertegenwoordigd, daartoe eenen gemagtigde stellen.

Voor gehuwde vrouwen, minderjarigen en onder curatele gestelden, wordt het stemregt uitgeoefend door diegenen, welke hen, volgens het burgerlijk regt, regtens vertegenwoordigen en voor zedelijke ligchamen door degenen, die daartoe door de Besturen aan het bureau voor de verkiezing schriftelijk zijn aangewezen.

Voor hen die eenig land onverdeeld bezitten, kan een hunner optreden, mits geen der mede eigenaren zich vóór het uitbrengen der stem of stemmen daartegen verzet.

Art. 31. Dijkgraaf en Hoogheemraden doen voor elk district waarin eene verkiezing moet plaats hebben, uit de gaarderboeken opmaken eene lijst der stemgeregtigde ingelanden, aanwijzende hunne namen, voornamen, woonplaatsen, het getal hectaren, hetwelk zij bezitten, het getal stemmen, dat elk hunner kan uitbrengen, en de namen, voornamen en woonplaats van diegenen welke hen ingevolge vroeger overgelegde bescheiden vertegenwoordigen, met bijvoeging van het jaar waarin deze zijn overgelegd.

Art. 32. Jaarlijks op den eersten Donderdag in Februarij worden de overeenkomstig art 31 opgemaakte lijsten der stemgeregtigde ingelanden op de Secretarie van het Hoogheemraadschap voor een ieder ter lezing gelegd.

Zij worden daarenboven in alle districten waarin verkiezingen moeten plaats hebben, op de plaatsen door de Vereenigde vergadering te bepalen, voor een ieder ter lezing gelegd, en, tegen betaling der kosten bij afdruk verkrijgbaar gesteld.

Hiervan geschiedt openbare kennisgeving.

Art. 33. Ieder ingeland, die vermeent, dat een of meer van de lijsten niet naauwkeurig zijn opgemaakt, heeft gedurende veertien dagen na de bekendmaking der openbare kennisgeving, het regt zijne bezwaren, met overlegging van de vereischte bewijzen, aan de beoordeeling van de Vereenigde vergadering te onderwerpen, die, nadat de belanghebbenden door den Dijkgraaf gehoord, althans behoorlijk opgeroepen zijn, in eene bijeenkomst, te houden op den eersten Donderdag in Maart, omtrent de bezwaren beslist en de lijsten vaststelt.

De vastgestelde lijsten worden op de Secretarie van het Hoogheemraadschap en in de hoofdplaatsen der districten waarin benoemingen moeten geschieden op nieuw ter lezing gelegd, waarvan openbare kennisgeving plaats vindt.

Belanghebbenden, die zich met dè gegeven beslissing bezwaard achten, kunnen binnen acht dagen na die openbare kennisgeving bij Gedeputeerde Staten in beroep komen.

Gedeputeerde Staten doen binnen veertien dagen uitspraak.

Uittreksels uit de Gaarderboeken, door de Besturen der Waterschappen kosteloos af te geven, worden bij uitsluiting tot bewijs van eigendom, erfpacht of vruchtgebruik aangenomen.

Art. 34. De vastgestelde lijsten blijven, behoudens de wijzigingen, daarin door het daartoe bevoegd gezag te brengen, van kracht tot den eersten Donderdag in Maart van het volgende jaar.

Art. 37. De verkiezing geschiedt in hoofdplaatsen der districten van des voormidddags ten 9 tot des namiddags ten 2 ure.

De dag, de tijd en de plaats, wanneer en waar de verkiezing plaats

heeft, wordt door Dijkgraaf en Hoogheemraden bekend gemaakt door aanplakking en plaatsing in een dagblad.

Art. 38. Het bureau voor de verkiezing bestaat in elk district uit eenen Voorzitter en twee leden.

Zij worden voor elke verkiezing benoemd door Dijkgraaf en Hoogheemraden uit de ingelanden van het district, waar de verkiezing moet geschieden.

Dijkgraaf en Hoogheemraden benoemen tevens drie plaatsvervangers, die, ingeval van verhindering, zullen optreden.

Het bureau kan zich door geschikte personen doen bijstaan.

Het bureau beslist over de waarde der stembriefjes en over alle verdere geschillen, welke zich bij de stemming voordoen.

Art. 43. Een gemagtigde kan ter stemming niet worden toegelaten, dan na overlegging eener authentieke of onderhandsche geregistreerde en door hem voor echt erkende volmagt, tenzij uit de door de Vereenigde vergadering vastgestelde lijst blijke, dat hij zoodanige volmagt vroeger bij Dijkgraaf en Hoogheemraden heeft overgelegd.

De volmagten en andere bescheiden, bedoeld in art. 30, voorlaatste alinea, welke bij de stemming worden overgelegd, worden bij het proces verbaal van stemopneming gevoegd.

Wanneer de volmagt niet voor eene bepaalde verkiezing gegeven is, wordt de gemagtigde, zoolang de intrekking der volmagt aan het bureau niet is kenbaar gemaakt, bij alle stemmingen voor zijnen lastgever toegelaten.

Dezelfde persoon kan slechts voor drie Ingelanden als gevolmagtigde optreden.

Dijkgraaf en Hoogheemraden, de beambten en bedienden van het Hoogheemraadschap en de leden van het bureau mogen niet als gemagtigden worden toegelaten.

Art. 44. De beide stemopnemers houden aanteekening van de namen der Stemgeregtigden die aan de stemming deelnemen en van het getal stemmen waarvoor zij briefjes in de bus werpen.

Art. 46. Van onwaarde zijn de briefjes die het bij art. 41 bedoeld waarmerk missen; die onderteekend zijn; geen persoon duidelijk aanwijzen; niet ingevuld zijn; andere stembriefjes omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht.

De redenen waarom een stembriefje van onwaarde is verklaard, worden door den Voorzitter onmiddellijk bekend gemaakt en in het proces verbaal van stemopneming vermeld.

De briefjes, die meer of minder namen dan er personen te kiezen zijn inhouden, gelden.

De na het voor de keuze vereischte getal in een briefje vermelde namen komen niet in aanmerking en worden niet voorgelezen door den Voorzitter, die echter deze omstandigheid bekend maakt.

Art. 48. Bij eene eerste stemming wordt niemand benoemd dan met eene volstrekte meerderheid van stemmen.

Wanneer meerdere personen de volstrekte meerderheid van stemmen hebben verkregen, zijn degenen benoemd op welke de meeste stemmen zijn uitgebragt.

Bij herstemming, noodzakelijk wanneer de meerderheid bij de eerste stemming niet is verkregen, wordt men benoemd met de meeste stemmen.

Indien de stemmen staken, is de oudste in jaren de benoemde.

Ingeval van gelijken ouderdom, beslist het lot.

De loting geschiedt door Dijkgraaf en Hoogheemraden.

Art. 50. De verkregene meerderheid van stemmen geldt niet, wanneer daarop een, tusschen het getal der in de bus gevonden en dat der volgens de stemlijst bedoeld bij art. 44 uitgebragte stemmen bestaand verschil van invloed heeft kunnen zijn.

Art. 54. Wanneer bij eene eerste stemming geene volstrekte meerderheid is verkregen, wordt door Dijkgraaf en Hoogheemraden, uit het proces-verbaal van verkiezing eene lijst opgemaakt, bevattende tweemaal zoo veel namen als er personen te benoemen zijn. Op die lijst worden gebragt zij, die bij de eerste stemming de meeste stemmen hebben erlangd.

Ingeval de eerste stemming het vereischt dubbeltal niet bepaald aanwijst, worden al de personen die zoo vele stemmen op zich hebben vereenigd, dat zij tot daarstelling van het dubbeltal in aanmerking zouden moeten komen, op de lijst gebragt.

De herstemming over de op de lijst gebragte personen geschiedt op den een en twintigsten dag na de eerste stemming. Deze lijst, de tijd en de plaats der herstemming worden bekend gemaakt bij aanplakking en door plaatsing in een dagblad, en door schriftelijke kennisgeving aan de stemgeregtigde ingelanden, op de wijze bedoeld in de artt. 37 en 39, met deze wijziging dat de termijn van tien dagen van art. 39 wordt vervangen door dien van zeven dagen.

Art. 55. Dijkgraaf en Hoogheemraden zenden ten spoedigste aan den benoemde een uittreksel uit het proces-verbaal van verkiezing, waarvoor hij een bewijs van ontvang zal moeten afgeven, en hetwelk hem tot bewijs van benoeming strekt, met uitnoodiging om, bij aanvaarding der betrekking, aan hen binnen veertien dagen in te zenden een uittreksel uit de gaarderboeken, ten bewijze van het vereischte grondbezit en verder zoodanige bewijsstukken, als door de Vereenigde vergadering wordt bepaald.

Wanneer de benoemde in twee districten gelijktijdig of zoo wel tot Hoofdingeland als tot Hoofdingeland-Plaatsvervanger is benoemd, moet hij, met de toezending van de vereischte stukken, tevens verklaren welke benoeming hij aanneemt.

Indien de benoemde nog niet in de gaarderboeken als eigenaar van het vereischte omslagpligtig land bekend is, kan hij volstaan met het inzenden van een authentiek bewijsstuk, dat hij eigenaar is van ten minste 10 hectaren land, met bijvoeging van een uittreksel uit de Gaarderboeken ten bewijze dat van dat land omslag ten behoeve van het Hoogheemraadschap wordt betaald.

Art. 56. Wanneer de benoemde de vereischte stukken binnen veertien dagen na ontvangst van het hem toegezonden uittreksel niet inzendt, noch deswege uitstel heeft verzocht en verkregen, wordt hij geacht zijne betrekking niet te aanvaarden.

Art. 57. De bijeenroeping van alle gewone of buitengewone bijeenkomsten van de Vereenigde vergadering en van de Vergadering van Hoofdingelanden geschiedt bij brieven, waarin de onderwerpen, welke in behandeling moeten komen, worden vermeld.

Onderwerpen, in de oproepingsbrieven niet vermeld, worden niet behandeld, wanneer een derde der tegenwoordig zijnde leden zich daartegen verzet.

De brieven worden, spoedeischende gevallen uitgezonderd, ten minste acht dagen vóór het houden der bijeenkomst aan de leden toegezonden.

Art. 70. De bepalingen van art. 62 zijn, zoo wel ten aanzien van het doen van benoemingen, als van het opmaken van voordragten tot benoeming van toepassing op het Collegie van Dijkgraaf en Hoogheemraden, de Vereenigde vergadering, de Commissie voor gemeene belangen en de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen.

Overigens wordt in alle vergaderingen hoofdelijk en mondeling gestemd en bij meerderheid van stemmen besloten. Wanneer de stemmen staken, beslist de Voorzitter.

Art. 76. De Secretaris-Penningmeester en de Dijkopzigter worden benoemd door de Vereenigde vergadering, op voordragt van Dijkgraaf en Hoogheemraden.

Zij worden op dezelfde wijze ontslagen.

Voor elke benoeming behelst de voordragt een dubbeltal, waartoe de keuze zich moet bepalen.

Dijkgraaf en Hoogheemraden zijn bevoegd om den Secretaris-Penningmeester en den Dijkopzigter in hunne betrekking te schorsen en tijdelijk in de waarneming hunner functiën te voorzien, onder gehoudenheid om daarvan in de eerstvolgende Vereenigde vergadering kennis te geven.

De overige beambten en bedienden van het Hoogheemraadschap worden benoemd, geschorst en ontslagen door Dijkgraaf en Hoogheemraden.

De benoeming van den Dijkopzigter, door wien de commissie van gemeene belangen wordt bijgestaan, geschiedt door de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen (art. 138) uit een dubbeltal door de commissie voor te dragen; die van de andere beambten (behalve den Secretaris-Penningmeester) en bedienden door de commissie.

De commissie is bevoegd om de door haar benoemde beambten en bedienden te schorsen en te ontslaan.

Onder gehoudenheid om daarvan in de eerstvolgende gecombineerde vergadering kennis te geven, is zij insgelijks bevoegd om den Secretaris-Penningmeester en den Dijkopzigter in hunne betrekking te schorsen en tijdelijk in de waarneming hunner functiën te voorzien.

Art. 77. De Secretaris-Penningmeester en de Dijkopzigter moeten den ouderdom van 23 jaren bereikt hebben.

Zij mogen niet, dan met vergunning van Dijkgraaf en Hoogheemraden, voor eenig ander Waterschap werkzaam zijn.

Art. 20 is op hen van toepassing.

De Secretaris-Penningmeester moet te *Vianen* wonen.

De Dijkopzigter moet wonen ter plaatse door de Vereenigde vergadering te bepalen.

De bepalingen der eerste en derde zinsnede zijn toepasselijk voor den Dijkopzigter door wien de Commissie voor gemeene belangen wordt bijgestaan.

Art. 82. De instructiën voor den Secretaris-Penningmeester, en den Dijkopzigter worden vastgesteld door de Vereenigde vergadering.

De instructiën der overige beambten en bedienden van het Hoogheemraadschap worden vastgesteld door Dijkgraaf en Hoogheemraden.

De instructiën van de beambten en bedienden van de Commissie voor

gemeene belangen worden door die Commissie vastgesteld, met uitzondering van de instructiën, te geven aan den Secretaris-Penningmeester en den Dijkopzigter, die haar ten dienste staan, wier instructiën, op voordragt der commissie, door de gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen (art. 138) worden vastgesteld.

Art. 84. De leden van het Bestuur, de beambten en bedienden genieten de navolgende bezoldigingen en schadeloosstellingen:

De Dijkgraaf eene jaarwedde van . . . . *f* 500.—

De Hoogheemraden elk eene jaarwedde van . . . . . . - 250.—

De Noodheemraden, op post zijnde, voor elke 24 uren . - 6.—

De Hoofdingelanden en Hoofdingelanden-Plaatsvervangers voor het bijwonen van elke vergadering, gehouden wordende buiten hunne woonplaats, elk eene vergoeding van . . . . - 5.—

Wanneer zij woonachtig zijn ter plaatse waar de vergadering wordt gehouden, elk eene vergoeding van. . . . . - 3.—

(Wanneer op denzelfden dag eene vereenigde vergadering plaats heeft en eene vergadering van Hoofdingelanden, worden die twee vergaderingen slechts als eene aangemerkt.

Wordt op dien dag en in dezelfde plaats ook eene gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen gehouden, dan wordt alléén genoten de vergoeding voor het bijwonen dier gecombineerde vergadering.)

De Secretaris-Penningmeester eene jaarwedde van. . . *f* 1400.—

De Dijkopzigter eene jaarwedde van . . . . - 1400.—

Dijkgraaf en Hoogheemraden, voor vergoeding van reiskosten voor hen en den Secretaris-Penningmeester, jaarlijks niet meer dan . . . . - 600.—

Voor kosten van de Vereenigde vergadering en die van Hoofdingelanden jaarlijks niet meer dan . . . . - 300.—

De uitgaaf der beide laatste posten wordt behoorlijk verantwoord.

De jaarwedden van de overige beambten en bedienden van het Hoogheemraadschap worden, op voorstel van Dijkgraaf en Hoogheemraden, door de Vereenigde vergadering bepaald.

Art. 85. De leden der Commissie voor gemeene belangen genieten gezamenlijk jaarlijks als schadeloosstelling voor reis- en verblijfkosten niet meer dan . . . . *f* 1500.—

De Gecombineerde vergadering der besturen van de beide Hoogheemraadschappen geniet voor kosten jaarlijks niet meer dan. - 300.—

De uitgaaf der beide voorgaande posten wordt behoorlijk verantwoord.

De Hoofdingelanden, welke de gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen bijwonen, genieten voor elke vergadering, gehouden wordende buiten hunne woonplaats, elk eene vergoeding van . . . . . . - 5.—

en wanneer zij woonachtig zijn ter plaatse waar de vergadering wordt gehouden, elk eene vergoeding van. . . - 3.—

De Secretaris-Penningmeester van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe ontvangt als toelaag . . . . . . „ 500.—

De Dijkopzigter geniet eene bezoldiging van . . . . „ 1000.—

De jaarwedden van de overige beambten en bedienden worden, op

voorstel van de Commissie, door de gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen vastgesteld.

Art. 86. De leden van het Bestuur, de beambten en bedienden genieten, behalve hunne bezoldigingen, geene emolumenten of andere verdiensten.

Ingeval van buitengewone werkzaamheden, kan de Vereenigde vergadering, op voordragt van Dijkgraaf en Hoogheemraden, of de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen op voordragt van de Commissie voor gemeene belangen, aan de beambten en bedienden eene billijke vergoeding toekennen.

Art. 100. Zij is geregtigd, om van Dijkgraaf en Hoogheemraden verantwoording te vorderen wegens alle aan hen opgedragen handelingen.

Art. 101. De Besturen der waterschappen, in het Hoogheemraadschap gelegen, de ingelanden en derden, die met eenig onderhoud belast zijn, zijn bevoegd, om de geschillen van Bestuur, tusschen hen onderling of tusschen hen en Dijkgraaf en Hoogheemraden ontstaan, aan de beoordeeling van de Vereenigde vergadering te onderwerpen.

Wanneer zij de beslissing van Gedeputeerde Staten willen inroepen, zijn zij verpligt om vooraf eene beschikking van de Vereenigde vergadering omtrent hunne bezwaren te vragen.

Art. 138. De Commissie heeft ten aanzien van de haar in beheer opgedragen werken, dezelfde regten en pligten welke aan Dijkgraaf en Hoogheemraden, ten aanzien van het Hoogheemraadschap, bij artt. 100, 101, 103, 104, 105, 107, 109, 110, 112, 115, 116, 117, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125 en 126 zijn toegekend.

De regten en pligten van Bestuur, bij dit reglement aan de Vereenigde vergadering toegekend en opgedragen, worden, voor zooveel zij zaken betreffen waarbij het Hoogheemraadschap met dat van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe een gemeen belang heeft, uitgeoefend door de Besturen der beide Hoogheemraadschappen in eene gecombineerde vergadering, door den Dijkgraaf van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe, tengevolge van een besluit der Commissie voor gemeene belangen op te roepen, en in den regel te *Gorinchem* te houden.

De Dijkgraaf van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe is Voorzitter dier vergadering.

Bij afwezigheid, ongesteldheid of ontstentenis wordt hij voor het oproepen en het leiden dier vergadering en in zijne betrekking van Voorzitter der Commissie voor gemeene belangen vervangen door den Dijkgraaf van de Vijf-Heerenlanden.

De Secretaris-Penningmeester van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe is Secretaris der gecombineerde vergadering.

Bij afwezigheid, ongesteldheid of ontstentenis wordt hij vervangen op de wijze bij zijne instructie bepaald voor zijne functiën bij het Hoogheemraadschap van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe.

De Dijkgraaf van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe, of die hem vervangt is verpligt de gecombineerde vergadering binnen acht dagen bijeen te roepen, wanneer zulks door vier leden van de dagelijksche besturen of door acht Hoofdingelanden wordt verlangd.

Overigens zijn op die vergadering mede van toepassing de bepalingen van de art. 62, 67, 70, 72, 73, 74 en 82 der reglementen voor den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe en voor de Vijf-Heerenlanden.

Art. 144. Het geldelijk beheer van den algemeenen waterstaat van

het Hoogheemraadschap wordt afgescheiden gehouden van het beheer van de onderdeelen.

Van elk beheer, waarvoor een afzonderlijke omslag wordt vereischt, wordt eene afzonderlijke begrooting opgemaakt en afzonderlijk rekening gedaan.

De Commissie voor gemeene belangen maakt eene afzonderlijke begrooting en afzonderlijke rekening.

Het dienstjaar loopt van den eersten Mei tot den laatsten April.

De rekeningen van het afgeloopen dienstjaar worden gedaan in de Maand Julij

De begrooting voor het volgende dienstjaar wordt vastgesteld vóór den eersten Mei.

Art. 145. Dijkgraaf en Hoogheemraden zenden een beknopt overzigt van de door hen voor te dragen begrootingen, rekeningen en voorstellen tot het heffen der omslagen, aan ieder der Hoofdingelanden; zij doen de begrootingen, rekeningen en voorstellen tot het heffen van omslagen, gedurende veertien dagen, ter Secretarie van het Hoogheemraadschap ter inzage van een ieder neder leggen, en stellen het beknopt overzigt, tegen betaling der kosten, in druk of in afschrift, voor een ieder verkrijgbaar.

Zij stellen de begrooting en rekening daarenboven in haar geheel, bij afschrift, tegen betaling der kosten verkrijgbaar.

De Commissie voor gemeene belangen volgt ten aanzien der door haar voor te dragen begrootingen en rekeningen dezelfde voorschriften op, welke bij dit artikel aan Dijkgraaf en Hoogheemraden zijn opgelegd. Zij doet de stukken op de Secretaris van het Hoogheemraadschap de Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe ter inzage van een ieder nederleggen.

Art. 146. Gedurende den tijd, dat de algemeene en bijzondere begrootingen en rekeningen ter inzage op de Secretarie van het Hoogheemraadschap zijn nedergelegd, liggen alle daartoe behoorende bescheiden aldaar, ter inzage van Hoofdingelanden, gereed.

De bescheiden aangaande de begrootingen en rekeningen van de Commissie voor gemeene belangen, liggen in bovenbedoeld geval ter lezing op de Secretarie van het Hoogheemraadschap de Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe.

Art. 147. De algemeene begrooting bevat alle ontvangsten en uitgaven van het Hoogheemraadschap.

Daarop worden gebragt:

I. *In Ontvang.*

a. Het goed slot van het voorlaatste dienstjaar, voor zooverre daaraan niet reeds eene bepaalde bestemming is gegeven;

b. de opbrengst der eigendommen;

c. de opbrengst der verkrijgbaar gestelde stukken;

d. gelden, van derden ontvangen, tot bestrijding van uitgaven, volgens overeenkomsten of oude herkomsten voor hen gedaan;

e. de omslag over de polderpligtigen;

f. de dijklasten door de dijkpligtigen te dragen;

g. recognitien;

h. de geldleeningen;

i. de opbrengst van verschillende zaken.

II. *In Uitgaaf.*

a. de bezoldigingen en schadeloosstellingen, bij of uit krachte van dit reglement aan het Bestuur, zijne beambten en bedienden toegekend;
b. de kosten van licht, brand en bureaubehoeften;
c. de druk- en schrijfloonen;
d. de kosten voor de verkiezingen van Hoofdingelanden en Hoofdingelanden-Plaatsvervangers;
e. de kosten van het onderhouden der eigendommen;
f. de kosten van gewone werken;
g. de kosten van nieuwe en buitengewone werken;
h. de kosten van noodmaterialen;
i. de kosten van het dijkleger en van de verdediging der dijken;
k. de bijdragen ten behoeve der Commissie voor gemeene belangen;
l. onvoorziene uitgaven;
m. de renten en aflossingen van geldleeningen;
n. alle andere Uitgaven, die in het belang van het Hoogheemraadschap noodig zijn, en
o. grond- en andere lasten.

Art. 148. Op de begrooting van de Commissie voor de gemeene belangen komt:

In Ontvang:

a. de opbrengst der gemeene eigendommen;
b. de bijdrage van het Hoogheemraadschap de *Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe.*
c. de bijdrage van het Hoog-Heemraadschap *de Vijf-Heerenlanden*;
d. baten van anderen aard.

In Uitgaaf:

a. De vergoedingen aan Hoofdingelanden voor het bijwonen der gecombineerde vergadering van de besturen van *den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe* en *de Vijf-Heerenlanden*, de kosten dier vergadering en de schadeloosstellingen, toelagen en bezoldigingen aan de commissie, hare beambten of bedienden, bij of uit krachte van dit Reglement toegekend;
b. de druk- en schrijfloonen;
c. de kosten van het onderhoud en de verbetering der eigendommen;
d. de grond- en andere lasten;
e. de kosten van het onderhoud der werken;
f. de kosten van buitengewone werken;
g. de noodmaterialen.
h. de kosten van de verdediging der werken; en
i. Onvoorziene uitgaven.

Art. 149. Buiten eene vastgestelde begrooting kan geen uitgaaf, af- en overschrijving van daarop voorkomende posten geschieden, dan met afzonderlijke voorafgaande magtiging van de Vereenigde vergadering, behoudens de gevallen van dringend of dreigend gevaar, bedoeld bij artt. 105 en 136.

Tot af- en overschrijving van posten der begrooting van de Commissie voor gemeene belangen, wordt de magtiging vereischt van de gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen.

Art. 151. Wegens uitgaven door Dijkgraaf en Hoogheemraden of de Commissie voor gemeene belangen bevolen, waardoor het eindcijfer der begrooting of de aangewezene begrootingspost wordt overschreden, of die ter kwader trouw zijn aangewezen op eenen post, waarmede zij niet overeenstemmen, worden Dijkgraaf en Hoogheemraden, of de leden der Commissie, tenzij blijke dat zij tot het bevelen dier uitgaven niet hebben medegewerkt, persoonlijk aansprakelijk jegens het Hoogheemraadschap, of de beide Hoogheemraadschappen, indien die uitgaven niet, overeenkomstig de bepaling van art. 180 door Gedeputeerde Staten zijn goedgekeurd.

De Vereenigde Vergadering of de Gecombineerde Vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen benoemt, wanneer daartoe volgens dit artikel termen zijn, iemand uit haar midden, met de regtsvervolging tot schadevergoeding belast.

Art. 161. Alle omslagen worden hectaresgewijze en volgens de kadastrale grootte geheven.

Behoudens tegenbewijs en de hierna vermelde uitzonderingen, zijn tot de betaling der omslagen verpligt alle binnendijks gelegen landen, wier geheele of gedeeltelijke vrijdom niet blijkt uit de gaarderboeken, volgens dit reglement op te maken.

Vrijdom der omslagen wordt toegekend aan:

a. Zee- of rivierkeerende dijken;

b. Openbare wegen en paden bij het kadaster bekend;

c. Kerkhoven en openbare begraafplaatsen;

d. Gronden aan denzelfden eigenaar of eigenaren toebehoorende en in denzelfden polder gelegen, welke gezamentlijk eene oppervlakte van minder dan tien aren bevatten;

e. Alle gronden, gelegen binnen de poorten van Vianen en Leerdam;

f. De landen, gelegen tusschen de Noorder- en de Zuider-Lingedijken en de boezemlanden van den Ouden Zederik van Meerkerk tot aan den Lekdijk.

De wateren, ontstaan door vergraving, onder voorwaarde dat daarvan de dijk-, waterschaps- en polderlasten betaald worden, blijven daarmede bezwaard tot de grootte waarvoor zij tot dusver aangeslagen zijn geweest.

Desgelijks blijven daarmede bezwaard de wateren, ontstaan door vergraving voor den aanleg van spoor- en andere wegen of van andere werken.

Art. 165 (al. 1). De invorderbaar verklaarde omslagen moeten door Ingelanden betaald worden in twee gelijke termijnen, waarvan de verschijndagen vervallen:

den 15den Julij en
" 15den December.

Art. 180. Aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten zijn onderworpen:

de begrootingen en rekeningen van het Hoogheemraadschap en van de Commissie voor gemeene belangen;

de daarstelling en het onderhoud van alle buitengewone rivier-waterkeerende werken, waartoe door de Vereenigde vergadering of de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen is besloten, of welke door Dijkgraaf en Hoogheemraden of door de Commissie voor gemeene belangen zijn bevolen, onverschillig door wie de kosten daarvan worden gedragen, onverminderd de magtiging van het Hooger Bestuur, voor zooveel die wordt vereischt;

de keuren of policie-verordeningen;

de staat, vaststellende het hoogste bedrag van herstellingskosten van dijken, welke ten laste van dijkpligtigen kunnen worden gebragt;

de voorschriften tot regeling van- en de wijze waarop de begrootingen en rekeningen moeten worden ingerigt;

de geldleeningen;

de besluiten waarbij het beheer eener zaak aan de commissie voor gemeene belangen wordt opgedragen;

de besluiten over het voeren van regtsgedingen, zoo in eersten aanleg als in hooger beroep en in cassatie, met uitzondering van de vervolgingen, waar bij parate-executie moet worden geprocedeerd, en van die tegen pachters of huurders van eigendommen van het Hoogheemraadschap of van de beide Hoogheemraadschappen welke beheerd worden door de Commissie voor gemeene belangen, tot betaling der huur- of pachtpenningen, en bij gebreke daarvan tot ontbinding der overeenkomst en tot ontruiming; en

het aangaan van dadingen, ingevolge art. 97.

Art. 181. Gedeputeerde Staten beslissen omtrent de aan hen voorgedragen begrootingen binnen veertien dagen en omtrent alle andere zaken binnen dertig dagen nadat zij hun ter goedkeuring zijn aangeboden.

Zij worden geacht het voorgedragene goed te keuren, wanneer zij binnen de gestelde termijnen geen beslissing of geen berigt, de beslissing verdagende, aan Dijkgraaf en Hoogheemraden of de Commissie voor gemeene belangen hebben ingezonden.

Art. 182. De gevorderde goedkeuring tot onderhoud en daarstelling van rivier-waterkeerende werken is voor Dijkgraaf en Hoogheemraden of de Commissie voor gemeene belangen geen beletsel, om bij dringend of dreigend gevaar te bevelen en uit te voeren, wat zij in het belang van het Hoogheemraadschap of de gemeene belangen der beide Hoogheemraadschappen raadzaam oordeelen, behoudens de magt van Gedeputeerde Staten, om ten aanzien van die daargestelde werken, in het belang van den algemeenen waterstaat of den waterstaat van andere waterschappen, zoodanige bevelen te geven, als zij noodig oordeelen.

Art. 184. Gedeputeerde Staten beslissen alle geschillen omtrent de toepassing van het reglement, en in het algemeen alle geschillen van bestuur, ontstaan tusschen de Vereenigde vergadering, Dijkgraaf en Hoogheemraden, de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen, de Commissie voor gemeene belangen, het bestuur van het Hoogheemraadschap van den Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe, het bestuur van een in het Hoogheemraadschap gelegen of daaraan grenzend waterschap, ingelanden of derden, die met eenig onderhoud belast zijn, of wel tusschen enkele van deze onderling.

Art. 185. Besluiten van de Vereenigde Vergadering, van de Gecombineerde Vergadering der besturen van de beide Hoogheemraadschappen, of van besturen van Waterschappen, in het Hoogheemraadschap gelegen, en bevelen van diegenen, welke in het Hoogheemraadschap of bij die besturen met uitvoerend gezag bekleed zijn, welke met dit reglement of andere wettig bestaande verordeningen in strijd zijn, of ten nadeele strekken van den waterstaat van het Hoogheemraadschap of van het daarin gelegen of aangrenzend Waterschap, kunnen door

Gedeputeerde Staten, op verzoek van belanghebbenden en ook ambtshalve, worden geschorst of vernietigd.

Art. 189. Zij zijn bevoegd om wanneer Dijkgraaf en Hoogheemraden, de Commissie voor gemeene belangen, de Vereenigde vergadering, de Gecombineerde vergadering van de besturen der beide Hoogheemraadschappen of de besturen der Waterschappen in het Hoogheemraadschap gelegen, weigeren of nalatig blijven om gevolg te geven aan de bepalingen, bij dit reglement, bij andere wetten of verordeningen vastgesteld, waarvan de uitvoering verpligtend en niet aan hunne beoordeeling overgelaten is, die ten uitvoer te leggen.

's Gravenhage, den 20sten Julij 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

No. 313. Besluit *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den 20sten September* 1880, *no.* 35, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging en vaststelling van polderreglementen.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND, doen te weten,

1°. dat door de Staten dier Provincie, in hunne Vergadering van den 20sten Julij 1880, is besloten:

a. tot wijziging van het Bijzonder reglement voor den polder *Prins Alexander* (gemeenten *Hillegersberg*, *Kralingen*, *Capelle a/d IJssel*, *Nieuwerkerk a/d IJssel* en *Zevenhuizen*);

b. tot intrekking van het Bijzonder reglement voor den polder *de Uiterwaarden* (gemeenten *Vianen* en *Hagestein*), en tot vaststelling van een nieuw Bijzonder reglement voor dien polder.

2°. dat voormelde besluiten zijn goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van 8 September 1880, no. 9.

's Gravenhage, den 20sten September 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) C. W. HUBRECHT, *L. Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

DE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Gezien de betrekkelijke voordragt van de Gedeputeerde Staten dier Provincie;

Gelet op art. 192 der Grondwet en art. 138 der Provinciale wet,

Hebben besloten:

Het thans bestaande Bijzonder reglement voor den polder *Prins Alexander* (gemeenten *Hillegersberg*, *Kralingen*, *Capelle a/d IJssel*, *Nieuwerkerk a/d IJssel* en *Zevenhuizen*), vastgesteld bij hun besluit van den 12den November 1873 en goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 15den December 1873, no. 20 (1), afgekondigd in het Buiten-

---

(1) Bijv. 1873, no. 347. *Red.*

gewoon Provinciaal Blad van *Zuid-Holland*, no. 61, onder volgnommer 720, in dier voege te wijzigen, dat het gelezen wordt als volgt:

Art. 1. De polder is bepaald door de volgende grenzen:

Aanvangende bij de aansluiting van de Rijskade met de linker Rottekade, op de grensscheiding van de gemeenten *Hillegersberg* en *Zevenhuizen*, volgt de grenslijn zuidwestwaarts aan den buitenneervoet van de Linker Rottekade, die kade geheel insluitende tot aan de grensscheiding van de Gemeenten *Hillegersberg* en *Kralingen*, zijnde 12 Meters ten noorden van het midden der ophaalbrug over den Lagen Boezem van *Schieland* en regthoekig omgaande, loopt zij langs de grensscheiding der beide laatstgenoemde gemeenten tusschen de perceelen kadastraal bekend gemeente *Hillegersberg*, sectie C nommers 1832 en 1828 en de perceelen kadastraal bekend gemeente *Kralingen*, sectie C, nommers 2, 4 en 5, tot daar waar zij het zuidwestelijk of buitenboord der buitenbermsloot langs den ringdijk van den polder ontmoet, dit boord zuid-oostwaarts volgende tot aan de westzijde van de Lange kade, gaat de grenslijn noord-oostwaarts op langs die zijde der kade, dwars over de Rubroeksche kade, tot aan de noordzijde van den Bosweg en die zijde van den weg volgende tot over de Huig-Pier-Joriskade, langs de oostzijde dier kade noord-oostwaarts aan tot aan het punt van aansluiting met den buitenbermsloot van den ringdijk des polders; van daar volgt de grenslijn het buitenboord van genoemde buitenbermsloot, tot waar de ringdijk de rigting van de oostzijde der akkers langs den oostkant van de Kortekade verlaat, waar zij overspringt op het buitenboord van den buitenberm des ringdijks en die rigting houdt, de ringvaart regthoekig snijdende tot op het punt, waar zij de lijn ontmoet, die op den afstand van 18 Meters, gemeten uit het midden van den 3 Meters breeden buitenberm van meergenoemden dijk, aan de rigting van dien dijk evenwijdig loopt, die lijn oostwaarts volgende tot aan het westelijk boord van het afvoerkanaal loopt de grenslijn langs dit boord, dwars over *'s Gravenweg* en den Rijnspoorweg, tot dat zij de rigting der buitenlijn van de binnendijksloot langs den neervoet van *Schielands* Hoogen Zeedijk ontmoet en met binnensluiting van het bovenstoomgemaal, oostelijk omgaande, volgt zij in eene noordelijke rigting en dwars over den Rijnspoorweg en *'s Gravenweg* heengaande, het oostelijk boord van het afvoerkanaal tot aan hare ontmoeting met de lijn, die op den afstand van 18 Meters, gemeten uit het midden van den 3 Meters breeden buitenberm van den ringdijk, aan de rigting van dien dijk evenwijdig loopt en die lijn noord-oostwaarts volgende tot over de Nieuwerkerksche laan; van daar loopt de grenslijn langs het westelijk boord van de ringvaart van den *Zuidplaspolder*, met binnensluiting van de kom der Gemeente *Nieuwerkerk*, de Nieuwerkerksche laan en den Groenenweg tot daar waar de Huismanskade dien weg ontmoet en verder over den Groenenweg heengaande, volgt de grenslijn de rigting van den neervoet der Huismans- en Vlietkaden, tot aan hare aansluiting met de Linker Rottekade; dan Zuidwestwaarts aan langs de buitenzijde dier kade tot aan hare aansluiting met de Rijskade, zijnde het punt van begin.

Alles overeenkomstig de gestippelde lijn op de schetsteekening.

Art. 2. Het bestuur bestaat uit een Voorzitter en vier andere leden onder de benaming van Dijkgraaf en Heemraden.

Art. 3. Om tot lid van het Bestuur te worden benoemd, wordt onverminderd het bepaalde bij art. 8 van het Algemeen Polderreglement, vereischt het bezit van 10 hectaren land, waarvan de volle polderomslag wordt betaald.

Art. 4. Als jaarlijksche bezoldiging en schadeloosstelling wordt toegekend:

aan den Voorzitter . . . . ƒ 150.—
„ elk ander lid van het Bestuur . . . . „ 75.—
„ den Secretaris . . . . „ 250.—
„ den Penningmeester . . . . „ 250.—

Art. 5. De som, bedoeld bij art. 48 van het Algemeen Polderreglement, wordt op ƒ 200.— bepaald.

Art. 6. Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten van het Bestuur wordt bepaald op ƒ 300.— en van de in rekening te brengen schrijf- en kantoorbehoeften:

voor den Secretaris op . . . . ƒ 50.—
„ „ Penningmeester op . . . . „ 50.—

Art. 7. De openbare kennisgevingen en de afkondiging der keuren geschieden door aanplakking aan de drie beneden-stoomgemalen, aan het boven-stoomgemaal en aan de daarvoor bestemde borden in den polder.

De stukken bestemd ter inzage van ingelanden worden tot dat einde nedergelegd ten kantore van den Secretaris.

Art. 8. Het water in de ringvaart mag worden opgevoerd:
Bij „Centrifugaal no. 1" tot 1.75 M. — AP.
Bij de „Jan Anne Beijerinck" tot 1.70 M. — A.P.
Bij „Centrifugaal no. 2" tot 1.65 M. — A.P.

Art. 9. Het Bestuur draagt zorg:

a. Dat de drie benedengemalen buiten werking worden gesteld en gehouden, zoodra en zoolang het bovengemaal geheel buiten werking is, en de ringvaart niet op eene andere geoorloofde wijze wordt ontlast, en voorts in het bijzonder:

Het benedengemaal „Centrifugaal no. 1," zoodra de waterstand in de ringvaart bij dat gemaal de hoogte heeft bereikt van 1.75 M. — AP.

Het benedengemaal „Jan Anne Beijerinck" zoodra de waterstand aldaar de hoogte heeft bereikt van 1.70 M. — AP.

Het benedengemaal „Centrifugaal no. 2", zoodra de waterstand aldaar de hoogte heeft bereikt van 1.65 M. — AP.

b. Dat door aftapping van het overtollig water op den polder en door inlating van versch water uit de rivier de *Rotte* en uit de ringvaart van den *Zuidplaspolder* de waterstand in de ringsloot langs de westzijde des polders tusschen den ringdijk en de Linker Rottekade, de lage boezem van *Schieland*, de Lange kade en den Bosweg, zooveel mogelijk worde gehouden op de hoogte van 2.10 M. — AP.; — in dat deel der ringsloot tusschen den ringdijk en de Nieuwerkerksche laan en den Groenenweg hetwelk het ten zuiden der dorpstraat gelegen gedeelte der bebouwde kom van *Nieuwerkerk a/d IJssel* bespoelt, zooveel mogelijk op de hoogte van 1.80 — AP. en de overige deelen dier ringsloot op 2 M. — AP.; en in de ringsloot langs den ringdijk tusschen den Groenenweg en de Huismanskade, zooveel mogelijk op de hoogte van 2.25 M. — AP.

c. Dat het water in de hiervoor genoemde ringslooten, zoo daartoe behoefte bestaat, worde ververscht door aftapping op den Polder van 10 cM., en onmiddellijke daarop volgende aanvulling tot op het voor ieder gedeelte ringsloot bepaalde peil, met water uit de aanliggende rivier de *Rotte* en de ringvaart van den *Zuidplaspolder* in *Schieland*, en dat in het bijzonder het gedeelte ringsloot, waarmede het water in de kom van het dorp *Nieuwerkerk a/d IJssel* in onmiddellijk verband staat, op de voorgeschreven wijze worde ververscht, ten minste eenmaal 's weeks, gedurende de maanden *Mei*, *Junij*, *Julij*, *Augustus* en *September* en ten hoogste eenmaal 's maands gedurende de overige maanden van het jaar.

Art. 10. Het water behoorende bij de gronden van den voormaligen *Nessepolder* blijft afgescheiden van de overige wateren van den polder, met regt aan de eigenaren der gronden, om het overtollige water ten allen tijde vrij en ongehinderd te doen afloopen door middel van een open overlaat in de slooten en wateren van den polder.

De voor dien waterafvoer benoodigde uitgaven komen voor rekening van den polder.

Zoolang de polder *Rubroek* en *Spiegelnisse* jaarlijks *f* 49.07 betaalt aan den polder *Prins Alexander* is deze verpligt het water van 24.53.68 hectaren land liggende in eerstgemelden polder, omsloten door de kaden van den Lagen en Hoogen Boezem van *Schieland*, de Slaak- en Vlietkaden, den Jaffaweg, een gedeelte van de Lange kade, in de ringsloot van den polder *Prins Alexander*, ten allen tijde zóódanig te ontvangen, dat het water van gezegde landen het peil van 2.03 M. onder AP. niet overschrijde.

Art. 11. Vrijdom der omslagen wordt toegekend aan:

a. De eigendommen van den polder;

b. Openbare wegen en paden als zoodanig op de leggers der wegen en voetpaden vermeld;

c. Algemeene- en bijzondere begraafplaatsen;

d. Het gedeelte van het dorp *Nieuwerkerk a/d IJssel*, gelegen tusschen de Nieuwerkerksche laan en de ringvaart van den *Zuidplaspolder;* zoomede aan de bebouwde gronden en erven, gelegen tusschen genoemde ringvaart en laan en tusschen de ringvaart en den Groenenweg, kadastraal bekend Gemeente *Nieuwerkerk a/d IJssel*, Sectie A, no. 1, 1573 en 1762 en Gemeente *Zevenhuizen*, Sectie D, no. 553, 554, 555 en 556;

e. Gronden aan denzelfden eigenaar toebehoorende, welke gezamenlijk geen grootere oppervlakte dan twee aren bevatten.

Art. 12. Gedeeltelijke vrijdom der omslagen wordt toegekend aan:

a. De gronden gelegen tusschen de Rottekade en de ringsloot van den Polder, strekkende van af de Polderkade van de kleine Nesse tot aan de grensscheiding van de gemeenten *Hillegersberg* en *Kralingen*, zijnde 42 Meters ten noorden van het midden der ophaalbrug over den Lagen Boezem van *Schieland*;

b. De gronden, gelegen tusschen de ringsloot en de Lange kade en den Bosweg;

c. Het gedeelte van het dorp *Nieuwerkerk a/d IJssel*, gelegen ten zuid-westen van de Kerklaan:

d. Gedeelten van de Nieuwerkerksche laan en den Groenenweg;

e. De erven en gronden gelegen in den hoek van de Maatveldsche kade en de Nieuwerkerksche laan;

f. De gronden en erven, gelegen in den hoek van de Huismanskade en den Groenenweg.

Al deze gronden, welke, ofschoon binnen de poldergrens getrokken, buiten de beringing van den polder vallen, betalen een vierde in den omslag, met dien verstande echter, dat dit bedrag nooit hooger mag zijn dan *f* 2.— per hectare;

g. De gronden van den voormaligen *Nessepolder*, voor zooveel de aanslag meer dan tien gulden per hectare mogt bedragen.

Deze vrijdom wordt toegekend gedurende de eerste negen en negentig jaren na den 15 Februarij 1875, zijnde het tijdstip waarop het Bijzonder Reglement voor den polder *Prins Alexander* is in werking getreden;

h. De gronden van de kleine Nesse, die tot geen hooger bedrag dan van één gulden per hektare mogen worden aangeslagen.

Art. 13. De begrootingen met de daarbij behoorende kohieren van omslagen, de rekeningen met de daarbij behoorende bescheiden, worden binnen eene maand na de vaststelling aan Heeren Dijkgraaf en Hoogheemraden van *Schieland* ter goedkeuring ingezonden.

's Gravenhage, den 20sten Julij 1889.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter*.
(*Get*) F. TAVENRAAT, *Griffier*.

DE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Gezien de betrekkelijke voordragt van de Gedeputeerde Staten dier Provincie;

Gelet op art. 192 der Grondwet en op art. 138 der Provinciale Wet;

Hebben besloten:

1°. In te trekken het Bijzonder reglement voor den Polder *de Uiterwaarden* (gemeenten *Vianen* en *Hagestein*) vastgesteld bij hun besluit van den 7den Julij 1859, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 5den Augustus d. a. v no. 51 (1), afgekondigd in het Buitengewoon Provinciaal blad van *Zuid-Holland* no. 11 onder volgnummer 354.

2°. Vast te stellen het navolgend:

Bijzonder reglement *voor den Polder de Uiterwaarden (Gemeenten Vianen en Hagestein)*.

Art. 1. De polder is bepaald door de navolgende grenzen; ten noorden het zuiderboord der rivier *de Lek*, aanvang nemende bij de noordzijde van den Oostkanaaldijk bij de Wilhelminasluis te *Vianen*, gaande bij den Oud- Slikkerveerweg in eene zuidoostelijke rigting ten oosten de Roode Leeuw, ten zuiden den Noorderteen des Lekdijks, beginnende bij de westzijde der Roode Leeuw tot aan de zuidzijde van den Oostkanaaldijk bij de Wilhelminasluis te *Vianen*, en ten westen de oostzijde van den Oostkanaaldijk, beginnende bij de noordzijde van den Lekdijk tot aan het zuiderboord der rivier *de Lek*.

Alles gelijk is aangewezen door de gestippelde lijn op de hierbij gevoegde schetsteekening.

Art. 2. Het Bestuur bestaat uit een Voorzitter en twee andere leden, onder de benaming van Kadegraaf en Heemraden, welke op voordragt door den Koning worden benoemd.

(1) Bijv. 1859, no. 192. *Red.*

Art. 3. Als jaarlijksche bezoldiging en schadeloosstelling wordt toegekend: aan den Voorzitter . . . . . . *f* 12.—
„ elk ander lid van het Bestuur. - 8.—
„ den Secretaris . . . . - 12.50
„ „ Penningmeester . . . . - 12.50

Art. 4. De som, bedoeld bij art. 48 van het Algemeen Reglement voor de polders in de provincie *Zuid-Holland*, wordt op *f* 50 bepaald.

Art. 5. Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten van het Bestuur wordt bepaald op *f* 15 en van de in rekening te brengen schrijf- en kantoorbehoeften:

voor den Secretaris op *f* 7.50.
en „ „ Penningmeester „ - 7.50.

Art. 6. Er bestaat tweeërlei begrooting en rekening.

De eersten — de algemeene begrooting en rekening — bevatten alle de inkomsten en uitgaven met uitzondering van hetgeen de stoombemaling betreft.

De tweeden — de bijzondere begrooting en rekening — betreffen den aankoop, de daarstelling, het onderhoud, de werking en bediening van het stoomgemaal.

Art. 7. Evenzoo bestaat er tweeërlei omslag, een algemeene en een bijzondere.

De eerste strekt tot sluiting der algemeene, de tweede tot sluiting der bijzondere begrooting.

Art. 8. Vrijdom van alle omslagen wordt toegekend aan:

a. openbare wegen en paden als zoodanig op den legger der wegen en voetpaden vermeld;

b. de rivierwaterkeerende kaden en landen buiten de omkading gelegen;

c. algemeene en bijzondere begraafplaatsen.

Art. 9. Ten aanzien van den bijzonderen omslag worden de gronden, binnen de omkading liggende, verdeeld in 4 klassen, naar gelang hunner hoogte op 1 November voorafgaande aan het jaar, waarvoor de omslag wordt geheven.

De 1ste bevat gronden, wier ligging is 3 M. + AP. of lager, behoudens de laatste alinea van dit artikel.

De 2de bevat de gronden, wier ligging hooger is dan 3 M. + AP. tot 3.25 M. + AP.

De 3de bevat de gronden, wier ligging hooger is dan 3.25 M. tot 3.50 M. + AP.

De 4de bevat de gronden, wier ligging hooger is dan 3.50 M. + AP.

De verhouding, waarin de gronden dezer klassen ten aanzien van het bedrag van den omslag respectivelijk tot elkander staan, is die van 4, 2, 1, 0.

Voor de landen, welke op gezegden 1 November gebleken zijn door verlaging of verhooging van ligging tot eene zwaarder belaste klasse te zijn gekomen, dan waartoe zij vroeger behoorden, wordt de bijzondere omslag voor dat jaar bovendien verhoogd met het bedrag, dat — werden de kosten van aankoop en stelling van het stoomgemaal eerst op dat tijdstip omgeslagen — door hen meer in die kosten zou worden betaald, dan door hen vóór dat tijdstip daarin betaald is.

Aan de gronden, die ten gevolge van het regt van aardhaling ten behoeve van den Lekdijk of de Polderkade, thans dieper zijn uitge-

graven of zulks later mogten worden, is vrijdom toegekend, zoolang zij niet weder tot 2 M. + AP. mogten zijn verhoogd.

Art. 10. Geene wateruitmaling heeft plaats vóór 15 Maart en nà 15 December van elk jaar. Het zomerpeil voor de bemaling is 2 M. + AP.

Art. 11. De openbare kennisgevingen en de afkondigingen der keuren geschieden door aflezing en aanplakking in de gemeenten *Vianen* en *Hagestein*.

De stukken, welke bestemd zijn ter inzage van Ingelanden, worden tot dat einde nedergelegd ten kantore van den Secretaris.

's Gravenhage, den 20sten Julij 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

No. 314. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den 21sten September* 1880, 6*de afd. intendance no.* 79, *houdende invoering van een nieuw hospitaal reglement.*

's Gravenhage, den 21sten September 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien het Koninklijk besluit van den 7den September 1880, no. 9, nopens de instelling van — alsmede het toezigt, de directie en het administratief beheer over de militaire zieken-inrigtingen, —

Heeft goedgevonden:

I. Vast te stellen een reglement ter uitvoering van voormeld Koninklijk besluit van 7 September 1880, no. 9, en te bepalen, dat dat reglement mede in werking zal treden op 1°. Januarij 1881.

II. Te bepalen:

1°. dat meergemeld Koninklijk besluit met het sub I bedoeld reglement afzonderlijk gedrukt zal worden en dat aan al de autoriteiten der Landmagt, die een exemplaar van het *Recueil Militair* ontvangen, een exemplaar daarvan kosteloos verstrekt zal worden;

2°. dat op 1° *Januarij* 1882 door den Inspecteur van de geneeskundige dienst, de dirigerende officieren van gezondheid in de afdeelingen en de chefs der militaire hospitalen, aan het Departement van Oorlog opgave moet worden gedaan van de wijzigingen, die, naar hunne meening, in voormeld reglement zouden moeten worden aangebragt.

De dirigerende officieren van gezondheid in de afdeelingen en de Inspecteur van de geneeskundige dienst moeten, over de door de chefs der hospitalen voorgestelde wijzigingen, hun oordeel mededeelen; en

III. In te trekken, met ingang van 1°. Januarij 1881:

Alle aanschrijvingen, beschikkingen, orders, enz., welke betrekking hebben op de instelling van — het toezigt, de directie en het administratief beheer over de militaire hospitalen, garnizoens-infirmeriën en ziekenzalen, bepaaldelijk dus ook al de aanschrijvingen, resolutiën en kennisgevingen, welke genoemd zijn geworden onder B van de staten, gevoegd bij de aanschrijvingen van het Departement van Oorlog van 5 December 1879, Ie Afd. Secr., no. 144 (*R. M.* 1879, II, blz. 296) en van 22 Junij jl. Ie Afd. Secr., no. 20 (*R. M.* 1880, II, blz. 148).

(*Get.*) REUTHER.

No. 315. AANSCHRIJVING *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 21*sten September* 1880, *houdende interpretatie van art.* 44 *der wet op het lager onderwijs.*

's Gravenhage, den 21*sten September* 1880.

De vraag, bij nevensgemeld schrijven, ter mijner kennis gebragt, meen ik zoo te moeten opvatten, dat men verlangt te weten, of, wanneer de gemeente eigenares is van een huis en tuin en zij deze den onderwijzer ten gebruike geeft, voor de *huurwaarde* dier woning 30 pct. in rekening mag worden gebragt.

Is deze opvatting juist, dan luidt het antwoord ontkennend. Vergoeding ad 30 pct wordt, blijkens het duidelijk voorschrift van art. 44 der wet, alleen toegekend voor de woning, die de gemeente ten behoeve van den onderwijzer huurt en voor de vergoeding hem voor het gemis van vrije woning te geven.

Het hierboven gestelde geval is dus uitgesloten. Werd de vraag toestemmend beantwoord dan zou evenzeer de huurwaarde van het schoolgebouw in rekening kunnen worden gebragt. Zoo doende zou, tegen de bedoeling van den wetgever, een nieuwe, zware last op het Rijk worden gelegd. Men verlieze ook niet uit het oog, dat het Rijk reeds 30 pct. bijdraagt in de kosten van het *in stand houden* der aan de gemeente toebehoorende, door haar aan den onderwijzer ten gebruike gegeven, woning.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 316. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 23*sten September* 1880, *no.* 23, *houdende indeeling van het kantoor der directe belastingen en accijnsen te Charlois c. a., in de zesde klasse.*

Volgens berigt van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, enz. te *Rotterdam*, van 15 dezer, wordt de jaarlijksche belooning van het vacante kantoor der directe belastingen en accijnsen te *Charlois c. a.*, geraamd op *f* 2827 en na aftrek eener som van *f* 720 voor kosten van beheer, waaronder is begrepen de belooning voor de subontvangers te *Pernis* en te *Rhoon*, op *f* 2107 zuiver 's jaars.

Dientengevolge wordt het kantoor *Charlois, c. a.*, in verband met de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209), gerangschikt in de *zesde* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) F. VAN RANDWIJCK, *L.-S.-G.*

No 317. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 25sten September* 1880, *no.* 15, *houdende vergunning aan de officieren van gezondheid om burgerkleeding te dragen, wanneer zij geen militaire pligten te volbrengen hebben.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 23sten September 1880, Kabinet Litt. U³²;

Gezien Ons besluit van 8 Augustus jl., no. 9;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met uitbreiding in zooverre van het bepaalde bij art. 4 van genoemd besluit, aan alle Officieren van gezondheid van het personeel der geneeskundige dienst van de Landmagt toe te staan, om ten alle tijde, wanneer zij geene militaire pligten te volbrengen hebben, burgerkleeding te dragen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Justitie, van Marine en van Koloniën.

's Gravenhage, den 25sten September 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 318. CIRCULAIRE *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den 25sten September* 1880 *No. A. Afdeeling O. Statistiek, Lager Onderwijs, houdende vaststelling der tabellen, bedoeld in art.* 80 *der wet op het lager onderwijs, met modellen.*

's Gravenhage, den 25sten September 1880.

Ter uitvoering van de artt. 80 en 81, 1e alinea der wet van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127), zijn door mij vastgesteld de hierbijgaande drie tabellen, die ik UHEG. verzoek zoo spoedig mogelijk te brengen ter kennis van de Gemeente-besturen in Uwe provincie, en hen uit te noodigen, vóór 10 October aanstaande, aan UHEG. opgave te doen van het aantal exemplaren, dat van ieder model voor hunne gemeente zal noodig zijn.

Uiterlijk 15 October daaraanvolgende zie ik die opgaven van UHEG. tegemoet.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) HUBRECHT.

Model I.

GEMEENTE

School: Hoofd der School:

LIJST *der schoolgaande kinderen boven de zes en beneden de twaalf jaren, op den 1sten Januarij* 18 .

(Wet van 17 Augustus 1878, Staatsblad no. 127.)

Art. 80. Jaarlijks vóór 1° Februarij zenden de hoofden der openbare en bijzondere scholen, waar lager onderwijs gegeven wordt, aan Burgemeester en Wethouders der gemeente eene lijst der bij hen op 1° Januarij schoolgaande kinderen van boven de zes en beneden de twaalf jaren.

Die lijst bevat de namen der kinderen met bijvoeging der voornamen, ouderdom en woonplaats.

Gelijke opgave wordt vóór gelijk tijdstip aan Burgemeester en Wethouders gedaan door de huisonderwijzers omtrent de kinderen van dien leeftijd, die van hen onderwijs genieten.

Volgnummer.	Namen.	Voornamen.	Dag, maand en jaar van geboorte.	Woonplaats.

Model II.

GEMEENTE

HUISONDERWIJZER(ES):

LIJST *der kinderen boven de zes en beneden de twaalf jaren, die huisonderwijs ontvangen, op den 1sten Januarij* 18 .

(Wet van 17 Augustus 1878, Staatsblad no. 127.)

Art. 80. Jaarlijks vóór 1° Februarij zenden de hoofden der openbare en bijzondere scholen, waar lager onderwijs gegeven wordt, aan Burgemeester en Wethouders der gemeente eene lijst der bij hen op 1° Januarij schoolgaande kinderen van boven de zes en beneden de twaalf jaren.

Die lijst bevat de namen der kinderen met bijvoeging der voornamen, ouderdom en woonplaats.

Gelijke opgave wordt vóór gelijk tijdstip aan Burgemeester en Wethouders gedaan door de huisonderwijzers omtrent de kinderen van dien leeftijd, die van hen onderwijs genieten.

Volgnummer.	Namen.	Voornamen.	Dag, maand en jaar van geboorte.	Woonplaats.

Model III.

GEMEENTE

LIJST *der zich in de Gemeente bevindende kinderen boven de zes en beneden de twaalf jaren, op den 1sten Januarij* 18 .

(Wet van 17 Augustus 1878, Staatsblad no. 127.)

Art. 81, *alinea* 1. Burgemeester en wethouders maken eene lijst op der kinderen boven de zes en beneden de twaalf jaren, welke zich op 1°. Januarij van het loopende jaar in de gemeente bevonden.

Volgnummer.	Namen.	Voornamen.	Dag, maand en jaar van geboorte.	Woonplaats.

No. 819. KONINKLIJK-BESLUIT, *van den 27sten September* 1880, *no.* 4, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tolgelden op den Kunstweg van Eelde naar den Rijksstraatweg van Assen naar Groningen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van den 24sten September 1880, no. 52, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bij Ons besluit van 14 October 1877, no. 14 (1), aan J. HESSELINK AZN. en Dr. H. VAN HALL te Paterswolde, gemeente Eelde, verleende, en aan de straatweg maatschappij „Eelde- de Punt" overgedragen Concessie, tot heffing van tolgelden op den Kunstweg van Eelde naar den Rijks straatweg van Assen naar Groningen, overeenkomstig het tarief, gevoegd bij Ons aangehaald besluit, met den tijd van drie jaren, eindigende 1 November 1883 te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 27sten September 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 820. KONINKLIJK-BESLUIT, *van den 27sten September* 1880, *no.* 5, *houdende verlenging der concessie tot heffing van veergelden aan het veer over den IJssel te Westervoort.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 24 September 1880, no. 53, afd. Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 20 September 1874, no. 10.

Hebben goedgevonden en verstaan:

de laatstelijk bij Ons besluit van 23 Augustus 1877, no. 6 (2), aan de gemeente Arnhem verleende concessie, tot heffing van veergelden aan het veer over den IJssel te Westervoort, als de brug ten gevolge van overmagt is weggenomen, overeenkomstig het tarief, gevoegd bij Ons bovenaangehaald besluit, op nieuw met den tijd van drie jaren, eindigende 1 Januarij 1884, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 27sten September 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1877, no. 284.
(2) Bijv. 1877, no. 227.

Red.

No. 321. CIRCULAIRE *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 27*sten September* 1880, *no* 4, *afdeeling M. en S. betreffende wijziging der modellen voor certificaten van dienst bij de Nationale Militie.*

's Gravenhage, den 27*sten September* 1880.

Aan 's Konings Commissaris in Utrecht.

Met verwijzing naar de aanschrijving van mijn departement van 5 Februarij 1863, no. 178 (1), waarbij onder anderen gevoegd waren de modellen der certificaten van dienst voor de nationale militie, zooals die *door het Departement van Koloniën* zouden worden en tot dusver zijn afgegeven, heb ik de eer ter Uwer kennis te brengen, dat het mijn ambtgenoot van Koloniën wenschelijk is voorgekomen die modellen zoo te wijzigen, dat zij voortaan van wege het Ministerie voornoemd, in plaats van door den Secretaris-Generaal, voor den Minister door den Referendaris, Chef van het bureau „Personeel zullen worden geteekend, en dat ter zijde van die modellen zal blijken, dat zij door een der ambtenaren van dat Departement zijn gecontroleerd.

Met mededeeling dat de nieuwe modellen met 1 Januarij 1881 in gebruik zullen worden genomen, verzoek ik U, de autoriteiten, die de bedoelde verklaringen moeten raadplegen, voor zooveel noodig, met deze wijziging in kennis te doen stellen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) HUBRECHT.

No. 322. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Gelderland, *van den* 28*sten September* 1880, *no.* 82, *betreffende de aanvulling van het aantal onderwijzers aan de openbare lagere scholen.* (*Prov. blad no.* 85.)

Extract *uit het register der besluiten van Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland.*

Dingsdag, den 28*sten September* 1880.

Nader voorgenomen de wet van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127);

Gehoord het deswege gedaan voorstel;

Overwegende, dat ten gevolge der invoering van voormelde wet eene belangrijke versterking van het onderwijzend personeel aan de openbare lagere scholen noodzakelijk zal worden en ook de jaarwedden dier onderwijzers in overeenstemming met de nieuwe wet zullen moeten gebragt worden; — dat bij die wet zelve en bij de uit haar voortgevloeide Koninklijke besluiten, o. a. van 17 Januarij 1880 (*Sb. no.* 1), de verschillende termijnen tot hare geleidelijke uitvoering zijn vastgesteld en ter inachtneming aan de gemeentebesturen zijn voorgeschreven;

dat intusschen, in afwachting daarvan, een ingesteld onderzoek heeft doen zien, dat op verschillende scholen in dit gewest, hetzij dan door de onverschilligheid en nalatigheid der Gemeentebesturen, hetzij door het gebrek aan onderwijzend personeel en de daaruit gevolgde hoogere eischen ten aanzien der bezoldiging, het aantal onderwijzers nog bij

(1) Kenbaar gemaakt bij Provinciaal-blad van 1863, no 18.

lange na niet voldoet aan de zeer matige eischen gesteld door art. 18 der wet van 13 Augustus 1857 (*Sb. no.* 103), zoo zelfs dat er scholen gevonden worden waarop bij een getal van meer dan 300 kinderen slechts 1 hulponderwijzer aanwezig is en een aantal waar óf hulponderwijzers, óf kweekelingen, of beiden te zamen geheel ontbreken of in onvoldoenden getale aanwezig zijn, terwijl de jaarwedden in sommige gemeenten mede in geenen deele voldoende kunnen geacht worden en zeer zeker niet beantwoordende aan het minimum bedrag, waarop reeds over de maanden November en December van dit loopende jaar de onderwijzers, volgens Koninklijk besluit van 14 September j. l. (*Stb. no.* 172) aanspraak zullen hebben;

dat deze gebrekkige en bovendien onwettige toestand niet langer mag bestendigd worden, maar dat het gebiedend noodig is daaraan onverwijld te gemoet te komen;

Is goedgevonden:

De Besturen der gemeenten in Gelderland, waarop het vorenstaande van toepassing is, ten ernstigste uit te noodigen, onverwijld maatregelen te nemen om het aantal onderwijzers op de openbare lagere scholen zoodanig aan te vullen, dat het ten volle voldoet aan het bepaalde bij art. 18 der Wet op het Lager Onderwijs van 1857 bovengenoemd, en bij de vaststelling der begrootingen voor 1881 te letten op de kosten die zoowel daaruit als uit de regeling der jaarwedden overeenkomstig de gegeven voorschriften zullen voortvloeijen.

En zal extract dezes in het Provinciaal blad worden opgenomen.

Accordeert met voorschreven register,
De Griffier der Staten,
(*Get.*) VAN DER FELTZ.

No. 323. CIRCULAIRE *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 30*sten September* 1880, *betreffende het regt verstand van het* 2*de lid van art.* 24 *der wet op lager onderwijs van* 17 *Augustus* 1878 (*Stb. no.* 127).

's Gravenhage, den 30*sten September* 1880.

De vraag is mij gedaan, of onder het getal onderwijzers, vermeld in het tweede lid van art. 24 der wet op het lager onderwijs van 17 Augustus 1878 (*Stb. no.* 127), het hoofd der school begrepen is.

Het antwoord op die vraag is mijns inziens toestemmend. Het 2de lid van art. 24 is duidelijk en geeft op zich zelf hoegenaamd geen grond tot twijfel.

Maar, zegt men, het 1ste lid van art. 24 vordert voor eene school van 171 leerlingen vijf onderwijzers, terwijl, naar den maatstaf van het 2de lid, voor eene school van 224 leerlingen insgelijks vijf onderwijzers geëischt worden. Dit kan de wetgever niet hebben bedoeld. Hieruit neemt men aanleiding het 2de lid zoo op te vatten, dat daar alleen de (hulp) onderwijzers worden bedoeld en het hoofd der school er, evenals in het 1ste lid, bijkomt.

Zoodanige uitlegging en gissing naar de bedoeling van den wetgever is, naar het mij voorkomt, niet geoorloofd. Men heeft zich te houden aan het niet dubbelzinnig voorschrift van het 2de lid. Waarom de wetgever voor de scholen, in het 1ste vermeld, een anderen maatstaf aangenomen heeft, valt hier niet te onderzoeken.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 324. **Resolutie** *van den* Minister van Financien, *van den 30sten September* 1880, *no.* 21, *houdende regeling der belooning verbonden aan het kantoor der directe belastingen en accijnsen te Wijk bij Duurstede, c. a.*

Bij Z. M. besluit van 27 September 1880 no. 18, is met ingang op 1 Januarij 1881, aan het vacante ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te *Wijk bij Duurstede c. a.*, verbonden de percentsgewijze belooning volgens Koninklijk besluit van 21 Julij 1849 no. 58 (*Vers. no.* 63), onverminderd het genot van de gewone indemniteiten en biljet-gelden en van de zes cent voor ieder patentpligtige, toegekend tot goedmaking der kosten van beschrijving voor het regt van patent.

Dientengevolge wordt de vermoedelijke belooning van gemeld kantoor geraamd op *f* 2098 's jaars en na aftrek eener som van *f* 340 voor kosten van beheer, waaronder is begrepen de belooning voor den subontvanger te *Werkhoven*, op *f* 1758 zuiver 's jaars.

In verband met de resolutie van 31 December 1869 no. 39 (*Vers. no.* 209), wordt het kantoor *Wijk bij Duurstede c. a.* gerangschikt in de *zevende* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) F. VAN RANDWIJCK, *L. S.-G.*

No. 325. **Kennisgeving** *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 30sten September* 1880, *no.* 74, *Afdeeling Telegrafie, houdende openstelling en dienstregeling van kantoren: verhooging van de tarieven „Direct United States Cable Company": telegrafische verbinding van Vigo met Lissabon: bepalingen omtrent het verkeer met Zuid-Australië en Nieuw-Zeeland.*

Met ingang van 20 Septenber jl. is te *St. Maartensdijk* een rijkstelegraafkantoor met beperkte dagdienst geopend.

Den 24sten September jl. is te *Leeuwarden* in het nieuwe beurs- en waaggebouw een hulpkantoor van den Rijkstelegraaf in dienst gesteld, dat des Vrijdags van 10 ure voor- tot 2 ure namiddags voor het aannemen van telegrammen open is.

Het kantoor te *St. Maartensdijk* is open: op werkdagen van 6 tot 12 ure voor- en van 2 tot 7 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 9 ure voor- en van 2 tot 5 ure namiddags

Het rijkstelegraafkantoor te *Zevenbergen* is op werkdagen open van 9 ure voor- tot 12½ ure namiddags, van 2 tot 4½ en van 6 tot 8 ure namiddags. De diensttijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Met ingang van 1 October aanstaande worden de tarieven der „Direct United States Cable Company" met 0.30 gl per woord verhoogd.

De „Eastern Telegraph Company" heeft de afzonderlijke deelen van den sedert 1876 verlaten kabel Falmouth–Vigo–Lissabon weder verbonden, en zoodoende de verkeersmiddelen in hun vroegeren toestand hersteld, namelijk: 1°. een kabel tusschen Falmouth en Lissabon, en 2°. een kabel tusschen Falmouth–Vigo–Lissabon. Vermits bovendien

de kabel tusschen Vigo en Caminha blijft bestaan, is de telegrafische gemeenschap tusschen Vigo en Lissabon, door middel der Portugeesche landlijnen, met eene verbinding vermeerderd.

In het verkeer met Zuid-Australië en Nieuw-Zeeland geldt het volgende:

Bijzondere telegrammen in geheim schrift worden toegelaten.

Dringende telegrammen en bestelling van open telegrammen worden in Zuid-Australië niet, in Nieuw-Zeeland wel toegelaten.

In Zuid-Australië geschiedt de aflevering der telegrammen binnen den grens van 1 mijl kosteloos; buiten dien grens worden de telegrammen bezorgd per bode te paard tegen een loon van 0 60 gl., of per bode in een rijtuig tegen 1.20 gl. per mijl, heen en terug. In Nieuw-Zeeland bestaat geen sneller middel van vervoer dan de post. Intusschen kunnen de telegrammen per estafette worden bezorgd, indien de afzender de kosten heeft betaald, en de afstand van uit het kantoor van bestemming niet te groot is.

De telegraafbesturen van Zuid-Australië en Nieuw-Zeeland hebben geen postporto te vermelden voor verzending van telegrammen over zee.

Met betrekking tot de punten, waaromtrent de Staten en bijzondere ondernemingen, tot „het régime extra-européen" behoorende, vrij zijn naar goedvinden te handelen, wordt nog medegedeeld, dat het Nieuw-Zeelandsch telegraafbestuur zich hierover niet heeft uitgelaten, terwijl door de telegraafadministratie het volgende is bepaald:

Bijzondere telegrammen, welke geheime teekens bevatten, worden niet toegelaten.

De overbrenging van lees- en andere teekens, alsmede van den naam van het kantoor van bestemming, het nummer en den datum met het uur der aanbieding geschiedt ambtshalve.

Gedurende zes weken heeft de geadresseerde aanspraak op uitbetaling der betaalde kosten voor het antwoord, dat bij ieder kantoor der kolonie, onverschillig welk, kan worden aangeboden.

's Gravenhage, den 30sten September 1880.

Voor den Minister.
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) STARING, *L.-S.-G.*

No. 326. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den* 30*sten September* 1880, *houdende het door den Koning goedgekeurde bijzonder reglement voor het Waterschap de Aa of Weerijs.* (*Prov. blad no.* 30.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 7 Juli 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE NOORD-BRABANT,

Hebben besloten

vast te stellen het navolgend bijzonder reglement voor het waterschap van de Aa of Weerijs.

Art. 1. Tot het waterschap behooren de gronden in de gemeenten *'s Princenhage*, *Rijsbergen*, *Zundert*, *Rucphen* en *Sprundel*, en *Etten* en *Leur*, besloten tusschen de volgende grenzen:

Ten westen en ten Noorden: door de grensscheiding der gemeente *Zundert*, met het Koningrijk *Belgie*, tot waar deze scheiding die der gemeente *Zundert* met *Rucphen* en *Sprundel* ontmoet; verder de scheiding dezer beide gemeenten volgende tot den Noordwestelijken hoek van het perceel der gemeente *Zundert* sectie H. no. 624, langs de Noordzijde van dit perceel en van no. 486; vervolgens langs de Westzijde van no. 393 tot de Zuidelijke grens van het Heemraadschap van Mark en Dintel, aan den weg van de Buissche heide naar het schijf, verder langs de Zuidelijke grens van het Heemraadschap van Mark en Dintel tot de grensscheiding der gemeente *'s Princenhage* en *Breda*, en eindelijk langs de scheiding dezer beide gemeenten tot over de rivier de Aa of Weerijs.

Ten Oosten door het waterschap van de Boven-Mark.

Ten Zuiden door de grensscheiding der gemeente *Zundert* met het koningrijk *Belgie*.

Art. 2. Het Bestuur bestaat uit eenen Voorzitter en vier leden onder de benaming van Voorzitter en leden.

Art. 3. De jaarwedde van den Voorzitter bedraagt *f* 50. — die van ieder Lid van het Bestuur *f* 25. — en die van den Secretaris-Penningmeester *f* 200. —.

Als schadeloosstelling voor het voeren der schouwen, wordt door den Voorzitter, door ieder Lid van het Bestuur en door den Secretaris-Penningmeester genoten *f* 4. — per dag.

Deze schadeloosstellingen zullen gezamenlijk het bedrag van *f* 200 in het jaar niet te boven gaan.

Art. 4. Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten van het Bestuur wordt bepaald op *f* 100. — per jaar, waaronder hoogstens *f* 50. — voor kantoor- en schrijfbehoeften van den Secretaris-Penningmeester.

Art. 5. De vergaderingen van stemgerechtigde ingelanden worden gehouden te *Rijsbergen*.

De bijeenroeping tot bijwoning dier vergaderingen geschiedt door aflezing en aanplakking in de gemeenten *'s Princenhage*, *Rijsbergen*, *Zundert*, *Rucphen c. a.* en *Etten c. a.* ter plaatse waar dit van gemeentewege gebruikelijk is en door briefjes aan iederen stemgerechtigden ingeland of zijnen gemachtigde te bezorgen.

Art. 6. Jaarlijks wordt op den eersten Maandag der maand Juni aan stemgerechtigde ingelanden rekening en verantwoording van het afgeloopen dienstjaar gedaan.

Art. 7. Het bedrag bedoeld bij art. 56 van het Algemeen Reglement voor de waterschappen wordt bepaald op *f* 150.

Art. 8. De kennisgeving van het voeren der schouwen en het ter inzage leggen van stukken geschiedt door aflezing en aanplakking op de wijze bij art. 5 bepaald.

Art. 9. De grondslag der berekening van de omslagen is de ongebouwde kadastrale huurwaarde.

Personen, die in het waterschap minder dan 5 cents zouden moeten betalen, worden niet aangeslagen.

Art. 10. Voor de berekening der omslagen worden van het eindcijfer der ongebouwde kadastrale huurwaarde onderdeelen van een gulden beneden de 50 cent niet, en onderdeelen van een gulden boven de 50 cent voor een gulden berekend.

Art. 11. De leden van het bestuur worden in de volgende verhouding gekozen:

Twee uit stemgerechtigde ingelanden der gemeente *Zundert*.
een uit die der gemeente *Rijsbergen*.
een uit die der gemeente *'s Princenhage* en
een uit die der gemeenten *Etten* en *Leur* en *Rucphen* en *Sprundel*.

Het Bestuur kiest uit zijn midden een Voorzitter.

De leden van het bestuur moeten hunne vaste woonplaats hebben in de gemeente, waar zij zijn gekozen.

Art. 12. De stemgerechtigdheid wordt naar de ongebouwde kadastrale huurwaarde geregeld. Van de uitoefening van dit recht wordt een bedrag *f* 25,— als aanslag in de huurwaarde voor een hectare en elke *f* 25,— meer, weder voor een hectare gerekend.

Art. 13. De zorg van het bestuur van het waterschap strekt zich uit over:

a. de rivier de Aa of Weerijs,
b. de Mortelbeek onder de gemeente *Zundert*,
c. de kleine beek onder de gemeente *Zundert*,
d. de ijzermolensche of turfvaart onder de gemeenten *Zundert*, *Rijsbergen* en *'s Princenhage*.
e. de Bijloop onder de gemeenten *Zundert*, *Rijsbergen* en *'s Princenhage*,
f. de Berkloop op de scheiding der gemeenten *'s Princenhage* en *Rijsbergen*,
g. de Zoeksche loop onder *Zundert*,
h. de Waterloop van den zwarten Blik onder *Sprundel*,
i. de Moersloot onder *Zundert* en *Rijsbergen*.

Het beheer en toezicht over en de zorg voor de instandhouding en zoo noodig verbetering dezer rivieren en waterloopen in het belang der afwatering, is aan het bestuur van het Waterschap opgedragen.

Art. 14. Ingelanden, die de stemgerechtigdheid missen, zonen of schoonzonen van ingelanden en huurders en bruikers van land in het waterschap gelegen, mogen tot leden van het waterschap worden benoemd, mits zij de overige in het algemeen reglement gevorderde vereischten bezitten.

Art. 15. De bevoegdheid bij het provinciaal reglement van 20 November 1866 (*prov. blad no.* 5 *van* 1867) gegeven aan Burgemeester en Wethouders der gemeente binnen welke een watermolen gelegen is, wordt voor den molen op de Aa of Weerijs te *Rijsbergen*, aan het bestuur van het waterschap verleend.

Art. 16. Het algemeen reglement voor de Waterschappen in de provincie *Noord-Brabant* (*Prov. blad van* 1862, *no.* 1) is op dit waterschap van toepassing, voor zoover hiervan door bovenstaande bepalingen niet is afgeweken.

's Hertogenbosch, den 7den Juli 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier*.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 17 September 1880, no. 8.
Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 30sten September 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier*.

No 327. Koninklijk-Besluit *van den* 1*sten* *October* 1880, *no.* 13, *houdende instructiën voor de magazijnmeesters der Artillerie en voor het overgeven en overnemen der magazijnen met bijlagen.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Overwegende, dat, in verband met de bij Onze Besluiten van 16 April 1880, no. 16 en 29 April 1880, no. 27, o. a. vastgestelde instructiën voor den kommandant der vesting-arillerie en voor de kommandanten der artillerie in de verdedigingsstellingen, de instructiën voor de magazijnmeesters der artillerie en voor het overgeven en overnemen van de magazijnen der artillerie behooren te worden herzien;

Gelet op het laatste lid van art. 9 van de mede bij Ons besluit van 16 April 1880, no. 16, vastgestelde instructie voor den Inspecteur der Artillerie, waarbij o. a. is bepaald, dat de instructiën voor de dienst der daarbij bedoelde artillerie-inrigtingen zullen worden vastgesteld door Onzen Minister van Oorlog;

Op de voordragt van Onzen genoemden Minister van den 27sten September 1880, IVe afd. no. 16;

Hebben goedgevonden en verstaan, te rekenen van 1 Januarij 1881:

1°. In te trekken Ons Besluit van 16 Augustus 1874, no. 31, en de daarbij vastgestelde en nog van kracht zijnde instructiën, alsmede Ons Besluit van 14 Mei 1869, no. 19 met de daarbij vastgestelde instructie voor de pyrotechnische school;

2°. Goed te keuren de bij dit Besluit gevoegde instructiën voor de magazijnmeesters der artillerie en voor het overgeven en overnemen van de magazijnen der artillerie.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit Besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 1*sten* *October* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage A.

Instructie *voor de magazijnmeesters der Artillerie in de verdedigingsstellingen.*

Algemeene Bepalingen.

Art. 1. Ieder magazijn der artillerie wordt beheerd door een magazijnmeester.

Indien hij vóór zijne benoeming tot die betrekking den gevorderden eed aan den Koning nog niet mogt hebben afgelegd, zal hij dien, vóór het aanvaarden van zijn bestuur, moeten afleggen in handen van den Kommandant der Artillerie in de betrokken verdedigingsstelling.

Art. 2. Ieder magazijnmeester der artillerie moet vóór dat hij zijne betrekking aanvaardt een borgtogt stellen, ten bedrage:

de magazijnmeesters te *Amsterdam*, *Dordrecht*, *Helder* en *Naarden* van *f* 3000;

de magazijnmeesters te *Geertruidenberg*, *Gorinchem*, *Heusden*, *Utrecht*, *Willemstad* en *Woerden* van *f* 2000;

de magazijnmeesters te *Breda*, *Brielle*, *Hellevoetsluis*, *Wierickerschans*, *Woudrichem* en *Zwolle* van *f* 1000.

Zoolang het magazijn te *Ter Neuzen* niet ontruimd is, stelt de voor dat magazijn aangewezen magazijnmeester een borgtogt van *f* 1000.

Art. 3. Behoudens zijne verpligtingen tot den plaatselijken of garnizoenskommandant, van wien hij alle garnizoensorders ontvangt en die welke hem verder bij deze instructie zijn opgedragen, staat hij onder de onmiddellijke bevelen van den Kommandant der Artillerie in de betrokken verdedigingsstelling.

Art. 4. Aan den magazijnmeester zijn ondergeschikt de conducteurs en magazijnsknechts, alsmede de geëmployeerden op daggeld, die bij het magazijn onder zijn beheer zijn geplaatst.

Hij is belast met het aanhouden der stamboeken en strafregisters hen betreffende, alsmede met het opmaken hunner conduitelijsten.

De magazijnsknechts worden op zijne voordragt door den Minister van Oorlog aangesteld en ontslagen.

Art. 5. Hij is gehouden te zorgen, dat bij ziekte of afwezigheid met verlof, zijne dienst naar behooren en ter zijner verantwoording wordt waargenomen.

Hij doet aan de Kommandanten der Artillerie en Genie, in de verdedigingsstelling schriftelijk opgave van den daartoe door hem aangewezen persoon.

Gedurende den tijd dat hij zich met verlof bevindt, blijft hij in het genot van zijn tractement.

Art. 6. Hij geeft van alle belangrijke gebeurtenissen, betreffende het personeel en materieel tot zijn magazijn behoorende, kennis aan den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling.

Voor zooverre het genie-materieel betreft geeft hij daarvan kennis aan den kommandant der Genie in de verdedigingsstelling of eerstaanwezenden ingenieur ter plaatse.

Art. 7. Door den Minister van Oorlog wordt bepaald welke periodieke stukken door hem moeten worden opgemaakt en ingezonden.

Tot den werkkring van den magazijnmeester behoort:

1°. het beheer, het onderhoud en de verantwoording van het aan hem toevertrouwde materieel, en

2°. het beheer en de verantwoording van het geld, hem ter goede rekening verstrekt.

Hij geniet bureaukosten, waarvan het bedrag jaarlijks door den Minister wordt vastgesteld.

Beheer, onderhoud en verantwoording van het materieel.

Art. 9. Hij doet aan den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling de vereischte voorstellen, die hem in het belang van het onderhoud van het materieel noodig of wenschelijk toeschijnen. Hij heeft echter geene bemoeijing met de uitvoering der werkzaamheden, die steeds geschieden onder verantwoordelijkheid van den genoemden Kommandant en zooveel mogelijk onder toezigt van den officier voor het materieel.

Voor het onderhoud van het materieel buiten het magazijn in gebruik, is hij niet aansprakelijk, echter verstrekt hij hetgeen tot reiniging en onderhoud daarvan noodig is.

Voor het beheer van het genie-materieel is hij verantwoordelijk aan den Kommandant der Genie of aan den eerstaanwezenden ingenieur.

Voor het artillerie- en genie-materieel op de forten, tot zijn magazijn behoorende, zijn de betrokken conducteurs of fortwachters, waarnemende conducteurs, aan hem verantwoordelijk.

Art. 10. In verband met zijne verantwoordelijkheid, handelt hij naar de bevelen van den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling omtrent de plaatsing en verdeeling van het materieel in de verschillende lokalen.

Hij zorgt daarbij zooveel mogelijk dat het materieel van verschillende diensten niet vermengd wordt.

Art. 11. De sleutels van ieder gebouw, zoowel als die der toegangen, worden bijeengehouden door middel van ijzeren of koperen ringen, terwijl iedere sleutel voorzien moet zijn van een plaatje, waarop de deur is aangewezen waartoe de sleutel behoort.

De verschillende sleutels worden in een daartoe bestemde sluitbare kast onder bewaring van den magazijnmeester geborgen en aan den ring opgehangen, zóó dat de sleutel van eenig lokaal dadelijk te onderkennen is.

De sleutels der magazijnen op de forten worden door den conducteur of waarnemenden conducteur bewaard.

Art. 12. Jaarlijks wordt door hem, onder dagteekening van den 1sten Januarij, de inventaris van het materieel der artillerie opgemaakt, overeenkomstig het te dien aanzien bepaalde in de Handleiding van den Instructie-Inventaris voor de artillerie der landmagt.

De op de laatste bladzijde te stellen verklaring luidt aldus:

„De ondergeteekende magazijnmeester der artillerie te . . . .
„verklaart, dat de vorenstaande inventaris door hem te goeder trouw
„naar waarheid is opgemaakt en den toestand aangeeft op den 1sten
„Januarij achttien honderd . . . .
„. . . . . den . . . . 18 . .
„Gezien
„De Kommandant der Artillerie in de . . . verdedigingsstelling."

Het aantal exemplaren van den inventaris voor het genie materieel wordt door den Minister van Oorlog vastgesteld.

De kosten voor het inbinden der artillerie- en zoo noodig ook der genie-inventarissen, worden op de magazijnsuitgaven verantwoord.

De inventarisbladen van de genie worden hem, op zijne aanvrage, van wege den Minister van Oorlog verstrekt.

De magazijnmeester moet in het bezit zijn van staten van het materieel, dat op de forten onder zijn beheer is opgelegd, en wel voor ieder fort afzonderlijk; van deze staten ontvangen de betrokken conducteurs of fortwachters, waarnemende conducteurs, een exemplaar.

Art. 13 Onder het materieel der genie worden verantwoord alle meubels, onder het beheer der genie, met uitzondering van:

1°. De roerende goederen binnen de gebouwen, die door hunne bestemming als onroerende goederen moeten worden beschouwd, als: luiken, ramen, trappen, enz.

2o. De meubelen die in de keeten op de werken zijn geleverd.

3°. Tot de bureaux der genie behoorende meubelen, boeken en bureaubehoeften, zoo ook meet- en teekeninstrumenten, modellen van constructiën reliefs, plannen en dergelijken.

Art. 14. Bij zijne jaarlijks te houden inspectie over het materieel

buiten zijne standplaats opgelegd, zal hij tevens nagaan of de op de forten geplaatste conducteurs of fortwachters, waarnemende conducteurs, naar behooren aan hunne verpligtingen voldoen.

Van die inspectie zendt hij een verslag aan den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling.

Acht hij het voor zijne verantwoordelijkheid wenschelijk tusschentijds eene inspectie te houden, dan kan hij daartoe, met opgaaf der redenen, magtiging vragen aan den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling.

Art. 15. Voor het geval dat in zijne onderhoorige magazijnen buskruid voor de marine of voor den handel geborgen wordt, houdt hij daarvan een register aan, waarin de ontvangen en afgegeven hoeveelheden, even als het daarvoor ontvangen en uitgegeven geld, dadelijk worden aangeteekend.

Van dit register wordt iedere drie maanden een extract aan den Kommandant der Vestingartillerie gezonden.

Met het te betalen bergloon voor handelsbuskruid wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde bij art. 7 van het Koninklijk besluit van 29 Mei 1879, no. 31, met dien verstande, dat de verdeeling zal plaats hebben als volgt:

Bij *ontvangst* van het buskruid bekomt de magazijnmeester zelf al dadelijk één vierde, de conducteur één achtste en de manschappen één achtste gedeelte van het volle bedrag. Het overblijvende geld blijft bij den magazijnmeester in verantwoording tot dat het buskruid weder wordt *afgegeven* als wanneer die som op gelijke wijze onder de dan aanwezigen wordt verdeeld.

Hij is gehouden, om, zoo mogelijk vóór de ontvangst de belanghebbenden bekend te maken met de voorwaarden aan de berging verbonden.

Art. 16. Omtrent verzendingen van materieel handelt hij overeenkomstig de bestaande of nog te geven voorschriften.

Van het juiste tijdstip van vertrek van transporten buskruid en munitiën, geeft hij kennis aan de betrokken autoriteiten, overeenkomstig de bestaande voorschriften.

Bij alle goederen, die hij verzendt, voegt hij een factuur en recepis, waarop die goederen gespecificeerd voorkomen, met aanduiding van den last, ingevolge waarvan de verzending geschiedt, de recepis ontvangt hij, door den persoon voor wien de goederen bestemd zijn geteekend terug en legt die over bij zijne verantwoordingstukken.

De verzonden goederen worden steeds in uitgaaf gebragt in hetzelfde kwartaal, waarin de ontvangst heeft plaats gehad, en wel op den datum waarop de recepis voor ontvangst is geteekend.

Art. 17. Bij belangrijke transporten van materieel, alsmede bij verzendingen van buskruid boven de 25 kilogram, worden de noodige geleiders door hem aangevraagd aan den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling of buiten diens standplaats, aan den officier voor het materieel ter plaatse, die voor de beschikbaarstelling het noodige verrigt.

Hiertoe worden, wanneer de dagelijksche dienst het toelaat, de conducteurs der artillerie of andere magazijnsbeambten genomen; bij gebrek aan dezen, worden onder-officieren en korporaals der artillerie, en des noods, vertrouwde burgerpersonen, als tijdelijke conducteurs gebezigd; verzending van buskruid en munitiën geschiedt steeds onder militair geleide.

Art. 18. Hij is verpligt:

a. tot het afgeven van munitiën of schriftelijke aanvragen van de bevelhebbers in de militaire afdeelingen en plaatselijke- of garnizoens-kommandanten;

b. tot het voldoen aan de aanvragen der korpsen van het leger, der schutterijen en der vereenigingen tot vrijwillige oefeningen in den wapenhandel, om patronen of bestanddeelen overeenkomstig de daaromtrent bestaande voorschriften.

Het bepaalt zich echter alleen tot de afgifte en zoo noodig tot het beschikbaar stellen van de verlangde voertuigen;

c. tot het in ontvangst nemen van de bij schietoefeningen en proeven teruggevonden projectilen, patroonhulzen, enz.;

d. tot het afgeven van munitiën ten dienste van 's Rijks veldwacht, op aanvrage van de procureurs-generaal bij de geregtshoven of de officieren van justitie.

Van deze afgifte wordt eenmaal 's jaars eene opgave met berekening der kosten aan den Kommandant der Vesting-artillerie gezonden;

e. tot het aan de korpsen in gebruik afgeven van de noodige gereedschappen tot het op nieuw inpakken van patronen, tot het houden van pionnieroefeningen, enz.

Bij weder inlevering der in gebruik gegeven gereedschappen zullen deze, in behoorlijken en zindelijken staat moeten zijn.

Bij garnizoensverandering zal deze inlevering steeds moeten plaats hebben. Voor het geval de gereedschappen langer dan drie maanden bij de korpsen in gebruik worden gehouden, zal de voorraad in de magazijnen zoo noodig door andere worden aangevuld;

f. tot het in ontvangst nemen van wapenkisten en van alle andere kisten, vaatwerk enz., waarin munitiën of andere voorwerpen aan de korpsen zijn verzonden.

Bijaldien deze voorwerpen uit andere magazijnen zijn ontvangen, zendt de magazijnmeester een duplicaat van het bewijs van inlevering aan zijn betrokken ambtgenoot;

g. tot het afgeven aan de kommanderende officieren der veld- en rijdende batterijen, deel uitmakende van troepen, die gecombineerde manoeuvres uitvoeren, van al zoodanig materieel, als tot het voltallig maken, herstellen, onderhouden of gaande houden van de dienst zal worden aangevraagd;

h. in tijden van oogenblikkelijk gevaar, bij dijkbreuken, overstroomingen enz., aan de beambten van den waterstaat, of, waar deze niet aanwezig zijn, aan de hoofden der gemeentebesturen zoodanig materieel af te geven, als door dezen wordt noodig geacht.

De daarvoor ontvangen reçus kunnen als bewijzen van uitgaaf bij de verantwoording dienen;

i. tot het zenden, zooveel doenlijk bij kostelooze gelegenheid, naar de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen, van overtollige pakkisten, vaatjes, kruiken, fleschen, blikken trommels en bussen, doosjes tot slag- en sluitdoppen, kogelkistjes, koper- en messingrommel, oud lood en brons, herstelbare vijlen enz.;

k. tot het gaandeweg opzenden, naar genoemde magazijnen, van overtollige patroonkistjes en door de korpsen ingeleverde patroonhulzen enz.

l. tot het voorloopig in ontvangst nemen van aangehaald buskruid of van buskruid en munitiën, waarvan de onmiddellijke berging moet plaats vinden wegens onvoorziene omstandigheden, als schipbreuk, enz.

Bij iedere afgifte van materieel vordert hij een bewijs van ontvangst, waarvoor in spoed vereischende gevallen van den gewonen vorm kan worden afgeweken.

Wanneer aan eenige aanvraag, hierboven bedoeld, niet kan voldaan worden, stelt hij den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling hiermede onmiddellijk in kennis, opdat de noodige maatregelen om in de behoefte te voorzien, genomen kunnen worden.

Art. 19. Bij het ontdekken eener ontvreemding van artillerie-materieel uit de magazijnen, geeft hij daarvan onmiddellijk kennis aan den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling of aan den officier voor het materieel ter plaatse, onder overlegging van een proces-verbaal in drievoud.

In plaatsen buiten de standplaats van den Kommandant der Artillerie en waar geen officier voor het materieel aanwezig is, geeft hij als waarnemend officier voor het materieel, behalve aan den Kommandant der Artillerie, van de ontvreemding tevens onverwijld kennis aan den plaatselijken of garnizoens-kommandant en aan het hoofd der politie ter plaatse, onder overlegging van een exemplaar van het proces-verbaal.

Bijaldien de ontvreemde goederen tot de genie behooren, geeft hij van de ontvreemding almede kennis aan den Kommandant der Genie in de betrokken verdedigingsstelling of aan den eerstaanwezenden ingenieur ter plaatse.

Bij ontvreemding van materieel, buiten de standplaats van den magazijnmeester opgelegd, wordt bedoeld proces-verbaal door den conducteur of den fortwachter, waarnemend conducteur, opgemaakt en aan hem gezonden. Is ter plaatse een fortwachter, geen conducteur zijnde, dan wordt deze daarvan mede door den conducteur onderrigt.

Art. 20. Hij erlangt eene vergoeding voor het schoonhouden van de in zijn onderhoorig magazijn opgelegde ijzeren en koperen gereedschappen en instrumenten, die niet gerekend kunnen worden tot de pionnier- en sappeursgereedschappen te behooren.

Deze vergoeding wordt jaarlijks, zoowel voor die der artillerie als voor die der genie, door den Minister bepaald en op 1 Januarij en 1 Julij op zijn mandaat verrekend. Voor het in goeden staat onderhouden van bekwame geweren, blanke wapenen en ijzeren pionniergereedschappen, zoowel van de artillerie als genie, ontvangt hij eene vergoeding, indien zij niet van wege het Rijk worden onderhouden.

Hiervan zijn echter uitgezonderd de wapenen, opgelegd in de wapen depôts te *Gorinchem* en *Dordrecht.*

Geldelijk beheer en verantwoording.

Art. 21. De magazijnmeester is belast met alle betalingen, betreffende de dienst bij de magazijnen onder zijn beheer en daaraan verbonden inrigtingen en forten; met de betaling der verdiende loonen aan werklieden, in daggeld of bij het uur werkende, alsmede der vastgestelde vindingsloonen voor teruggebragte projectilen, pratroonhulzen enz. en in het algemeen met alle zoodanige geldelijke uitgaven als de Minister van Oorlog zal goedvinden hem op te dragen.

Hij is daarbij niet verantwoordelijk voor foutieve berekeningen of andere onregelmatigheden in de door de ingenieurs geteekende werklijsten of andere stukken.

Art. 22. Tot bestrijding der uitgaven wordt aan hem, in het begin

des jaars, bij ordonnantie van betaling op den arrondissements betaalmeester, eene som ter goede rekening verstrekt, welke hij aan de Algemeene Rekenkamer moet verantwoorden.

Die verantwoording geschiedt bij aanvragen om decharge, welke in *triplo* met eene geleidende missive, door regtstreeksche tusschenkomst van den Minister van Oorlog aan genoemd collegie, wordt gezonden.

Wegens alle verstrekkingen van geld ter goede rekening zullen de verantwoordingen bij de Algemeene Rekenkamer moeten zijn ontvangen uiterlijk *binnen drie maanden* na de dagteekening van het bewijs der voorafgaande verevening van de Rekenkamer, waar deze verstrekkingen steeds aan verbonden zullen zijn.

In den aanvang van het dienstjaar zullen die verantwoordingen, bij de Algemeene Rekenkamer moeten inkomen *binnen drie maanden* na de dagteekening van de eerste betalingsorder.

Het blijft den magazijnmeester echter vrijgelaten, den termijn van drie maanden niet af te wachten, maar zoo dikwerf hij zulks in het belang van de dienst noodig acht, eene aanvrage om décharge in te zenden.

De aanvragen om décharge wegens ter goede rekening verstrekt geld, moeten na afloop van het dienstjaar in de eerste helft der maand Janaurij van het volgende jaar worden ingezonden waarbij minstens drie vierde van de ontvangen som moet verantwoord worden.

Art. 23. Zoodra het 3/4 van het totaal der voor artillerie en genie te zamen, ter goede rekening ontvange gelden is uitgegeven en verantwoord, en de magazijnmeester meent meer geld dan het overgebleven 1/4 noodig te hebben tot bestrijding der uitgaven over het loopende dienstjaar, doet hij eene aanvrage voor de nog vermoedelijk noodige som *regtstreeks* aan den Minister van Oorlog.

Van alle ontvangen ordonnantiën van betaling voor de genie geeft hij kennis aan den Kommandant der Genie of aan den eerstaanwezenden ingenieur.

Art. 24. In plaatsen waar geen kantoor van den arrondissements betaalmeester gevestigd is, verstaat hij zich nopens het inkasseren der orders van betaling met de ontvangers van 's Rijks middelen.

Wanneer deze niet bij magte zijn zoodanige orders tegen comptant geld in te wisselen, vraagt hij hieromtrent eene schriftelijke verklaring en is alsdan gemagtigd om het noodige geld te gaan ontvangen ten kantore van den naastbij zijnden betaalmeester, waartoe hem de order door den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling wordt verstrekt.

Bij de voor deze inwisseling op te maken declaratie, welke uit de ter goede rekening ontvangen som voor de dienst der artillerie gekweten en op de magazijns uitgaven verantwoord moet worden, onverschillig of dat geld voor de dienst der artillerie of voor die der genie is verstrekt, wordt de hiervoren bedoelde verklaring nevens de behoorlijk afgeteekende order overgelegd.

Art. 25. Hij houdt een kasboek, waarin hij alle geldelijke ontvangsten en uitgaven inschrijft en dat dagelijks wordt afgesloten, opdat de stand der kas iederen avond kan blijken.

Behalve dit kasboek houdt hij, voor de verschillende ontvangsten en betalingen, waarmede hij belast is, de noodige bijboeken.

In deze bijboeken worden alle ontvangsten en uitgaven uit het kasboek overgebragt.

De bijboeken worden mede dagelijks bijgeschreven doch slechts afgesloten als de laatste ontvangsten en uitgaven over het dienstjaar (de stortingen in 's Rijks schatkist en de daaraan verbonden onkosten medegerekend) zijn geschied.

Art. 26. Hij stort de gelden, die hij bij het einde van het jaar overhoudt, ten kantore van den arrondissements-betaalmeester.

In plaatsen, waar deze niet gevestigd zijn, kan de storting voor sommen niet grooter dan *f* 600 geschieden ten kantore van de ontvangers van 's Rijks middelen. Voor een bedrag grooter dan *f* 600 vraagt hij de bevelen van den Minister van Oorlog.

In plaatsen, waar ook geene ontvangers gevestigd zijn, worden de stortingen gedaan bij naburige ontvangers, door tusschenkomst van de postkantoren en de daarop vallende kosten worden op de magazijnsuitgaven in rekening gebragt.

Het door den betaalmeester of den ontvanger van 's Rijks middelen af te geven bewijs van storting wordt bij de laatste aanvrage om décharge over het betrokken dienstjaar overgelegd.

De bewijzen van storting, door betaalmeesters af te geven, moeten binnen 8 dagen na de dagteekening ter gemeente-secretarie van de plaats van afgifte geviseerd worden.

Art. 27. De kassen der magazijnmeesters kunnen ten alle tijde aan eene opneming worden onderworpen.

De last daartoe wordt gegeven door den Minister van Oorlog, die tevens den officier of de officieren aanwijst, die dat opnemen zal of zullen verrigten.

De magazijnmeester teekent ook het proces-verbaal dat van die opneming wordt opgemaakt.

Slotbepaling.

Art. 28. Deze instructie is mede van toepassing op den magazijnmeester, belast met het rekenpligtig beheer bij de artillerie-stapel- en constructie-magazijnen, voor zooverre omtrent de dienst van dien comptabele geen bijzondere bepalingen zijn vastgesteld.

Mij bekend,
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage B.

Instructie *voor het overgeven en overnemen van de magazijnen der artillerie.*

Art. 1. Wanneer een magazijnmeester der artillerie, hetzij bij ontslag, hetzij wegens overplaatsing, door een ander wordt vervangen en deze laatste op de plaats zijner bestemming aangekomen is, zal eerstgemelde aan den opvolger (nadat deze den vereischten borgtogt heeft gesteld en de daarvan in te zenden grosse der akte is goedgekeurd) overgeven, tegen behoorlijk bewijs of kwitantie in duplo, het in kas zijnde geld voor de verschillende diensten, alsmede alle stukken, het beheer en de administratie van het magazijn betreffende, voor zoover die stukken niet noodig zijn tot het sluiten der verantwoordingen van den aftredenden magazijnmeester.

Een exemplaar van bovenbedoeld bewijs wordt aan den Kommandant der Vesting-artillerie gezonden.

Art. 2. Van het overgeven en overnemen dezer gelden wordt, door den aftredenden magazijnmeester, een staat, aanwijzende den stand der kas, opgemaakt en aan den Minister van Oorlog gezonden.

Deze staat zal zoowel door den aftredenden magazijnmeester, als door zijn opvolger moeten geteekend worden, met dien verstande evenwel, dat de verklaring van den opvolgenden magazijnmeester alleen betrekking zal hebben op het door hem overgenomen geld, terwijl voor het overige de aftredende magazijnmeester, alleen voor de echtheid van gezegden staat aansprakelijk blijft.

Art. 3. Mogt over het vorig dienstjaar voor eenige dienst meer uitgegeven dan ontvangen zijn, dan zullen na de opneming en sluiting der rekening en verantwoording van zoodanig dienstjaar, voor het meer uitgegevene de noodige betalingorders worden verstrekt.

Art. 4. Het bedrag der overgegeven gelden wordt, als laatste post, op het kasboek en de bijboeken van den aftredenden magazijnmeester in uitgaaf gesteld, en daarna wordt, voor iedere dienst, waarmede de magazijnmeester is belast geweest en waarvoor hij geld ter goede rekening heeft ontvangen eene aanvrage om décharge opgemaakt en zoodra mogelijk door tusschenkomst van den Minister van Oorlog aan de Algemeene Rekenkamer gezonden, met overlegging der kwitantie van overgave van het geld.

Art. 5. Zoodra het geld in kas overgegeven is, neemt de geldelijke administratie van den nieuwen magazijnmeester een aanvang; in het kasboek en de bijboeken wordt als eerste post in ontvangst gebragt het geld, dat hij van zijn voorganger heeft overgenomen.

Van dat tijdstip af, voert de optredende magazijnmeester de dienst-correspondentie, en treedt hij in het genot der bureaukosten. De aftredende magazijnmeester ontvangt tot en met den dag, waarop zoowel de inventarissen der artillerie als die der genie zijn afgesloten, van den optredenden magazijnmeester zijne bureau-behoeften.

Art. 6. De optredende magazijnmeester voorziet mede te rekenen van het in art. 5 bedoelde tijdstip, ten zijnen koste in het onderhoud der blanke wapenen en pionniergereedschappen, alsmede in het schoon houden der ijzeren en koperen gereedschappen en instrumenten; de daarvoor toe te kennen vergoedingen worden tusschen den op- en den aftredenden magazijnmeester verdeeld en uitgekeerd, in evenredigheid van den tijd, dat ieder hunner daarmede in het loopende jaar belast is geweest.

Art. 7. Bij overlijden of bij het eigendunkelijk verlaten van den post, treedt de tijdelijke of waarnemende magazijnmeester, met den dag van het aanvaarden der betrekking, in 't genot der bureaukosten en verdere vergoedingen, en is hij, van dit oogenblik af, belast met de uitgaven en kosten in de voorgaande artikelen bedoeld.

Art. 8. Onafhankelijk van het tijdstip, waarop het in kas zijnde geld wordt overgenomen, begint de optredende magazijnmeester, zoo spoedig mogelijk na zijne aankomst, en ten overstaan van den, door den Kommandant der Vesting-artillerie te benoemen gedelegeerde voor het Rijk, over te nemen van zijn voorganger al het materieel en de verdere voorwerpen, die in de inventarissen van het magazijn in verantwoording staan.

Tot het overnemen van het materieel, zoowel van de artillerie als de genie, dat buiten de standplaats van den magazijnmeester, op forten

enz. is geborgen, wordt voor de daarbij betrokken personen de magtiging om zich derwaarts te begeven op aanvrage verstrekt door den Kommandant der Vesting-artillerie.

Art. 9. Het overnemen geschiedt met den meest mogelijken spoed; de gedelegeerde voor het Rijk is met het oog op zijne verantwoordelijkheid verpligt onverwijld den Kommandant der Vesting-artillerie kennis te geven, indien naar zijn gevoelen, de overgave onnoodig wordt vertraagd.

Naar gelang van den aard der voorwerpen worden naauwkeurig aangeduid het getal, de maat of het gewigt met vermelding van hun toestand en hunne hoedanigheid

Van het overgegeven en overgenomen materieel wordt door den aftredenden en den optredenden magazijnmeester zoo spoedig mogelijk na de overgave een inventaris opgemaakt en ingezonden op dezelfde wijze als sulks in artikel 12 van de instructie voor de magazijnmeesters is bepaald, met bijvoeging nogtans van een staat in tweevoud der bij de overneming bevonden verschillen.

Met de inzending der inventarissen behoeft niet gewacht te worden op het terug ontvangen van vroeger ingediende kwartaalstaten.

De verklaring aan het einde van de overnemings inventarissen te stellen, luidt als volgt:

„De ondergeteekenden (naam), aftredende, en (naam) nieuw „benoemde magazijnmeester, en (naam en kwaliteit), gedelegeerde „voor het Rijk bij het overgeven en overnemen van het magazijn „der artillerie te . . . . . , verklaren, dat de vorenstaande „inventaris door hen naar waarheid is opgemaakt op den . . „ . . . 18 . .

„Gezien:

„de Kommandant der Artillerie in de . . . verdedigingsstelling.

Bijaldien er eene commissie van tijdelijk beheer (zie art. 12) over het magazijn ingesteld is, zal de verklaring aldus luiden:

„De ondergeteekenden (namen en kwaliteiten), leden der Com„missie, belast met het tijdelijk beheer over het magazijn der artillerie „te . . . . , (naam), nieuw benoemde magazijnmeester en „(naam en kwaliteit), gedelegeerde voor het Rijk, bij het over„geven en overnemen van voormeld magazijn, verklaren, dat, enz.„ als bij de voorgaande.

Met de inventarissen van het genie materieel wordt op gelijke wijze gehandeld als omtrent die van het artillerie materieel bepaald is.

De inventarissen van overneming voor beide diensten, moeten dezelfde dagteekening dragen, n.l. die, waarop de overgave en overneming gerekend wordt te zijn afgeloopen.

De aanschaffing of het aanvragen en de verrekening van de benoodigde inventarisbladen en van het inbinden, geschieden alsmede op dezelfde wijze als in artikel 12 van de instructie voor de magazijnmeesters is bepaald.

Na de inzending der overnemings-inventarissen wordt de gedelegeerde voor het Rijk, door den Kommandant der Vesting-artillerie, van zijne opdragt ontheven.

Art. 10. Op den in het vorige artikel bedoelden staat der verschillen moeten alle voorwerpen voorkomen, die te veel en te weinig bevonden zijn, met aanduiding van hunne waarde.

Deze waarde wordt in gemoede bepaald, terwijl desverkiezende, daar-

omtrent inlichtingen bij de artillerie- stapel- en constructie-magazijnen ingewonnen worden.

Wanneer de verschillen zijn ontstaan door eene *verkeerde rangschikking* van de goederen en van *misstellingen*, zoo dikwijls het *meer* bevondene het *minder* bevondene overtreft, en het Rijk dus daarbij geen schade lijdt, maar het verschil eeniglijk uit eene vergissing van den magazijnmeester voortvloeit, alsmede zoo dikwijls het minder in de magazijnen gevondene, door buitengewone omstandigheden van brand als anderszins, welke zonder toedoen van den magazijnmeester zijn voorgevallen, is veroorzaakt geworden, wordt de magazijnmeester, overeenkomstig punt *b* van art. 1, van het Koninklijk besluit van 30 September 1827, no. 117, naar gelang van omstandigheden ter beoordeeling van den Minister van Oorlog van de verantwoording van dat materieel ontheven.

Wanneer echter het minder bevondene in de magazijnen is ontstaan door eene minder naauwkeurige administratie, waaromtrent de beoordeeling mede verblijft aan dien Minister, wordt het te kort op den aftredenden magazijnmeester verhaald.

Art. 11. Wanneer een magazijnmeester is overleden of zijn post heeft verlaten, geeft de plaatselijke- of garnizoens-kommandant daarvan onverwijld kennis aan den Kommandant der Vesting-artillerie en aan den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling; hij laat voorts de magazijnen in zijne tegenwoordigheid door den conducteur onmiddellijk sluiten, verzegelt de sleutels en houdt ze in bewaring.

Hij noodigt daarop de erven of borgen van den magazijnmeester uit, om binnen een door hem in het billijke te bepalen tijd, een gemagtigde aan te stellen, om deel uit te maken van de in art. 12 te vermelden commissie van beheer. Wordt aan die uitnoodiging niet voldaan, of zijn er geen erven of borgen aanwezig, dan wendt voornoemde kommandant zich tot het gemeentebestuur met het verzoek, om ten koste der erven of borgen daartoe een persoon aan te wijzen.

De naam van den gemagtigde wordt door den plaatselijken- of garnizoens-kommandant, aan den Kommandant der Vesting-artillerie en aan den Kommandant der Artillerie in de verdedigingsstelling opgegeven.

Gedurende de sluiting zal niet dan in de hoogste noodzakelijkheid worden toegelaten, dat iemand zich in de magazijnen begeve; is zulks onvermijdelijk, dan zal dit alleen in tegenwoordigheid van den plaatselijken- of garnizoens-kommandant, of van een door hem benoemden officier, een gemagtigde van de erven of borgen en den conducteur der artillerie mogen plaats hebben.

Art. 12. De Kommandant der Vesting-artillerie wijst inmiddels een artillerie officier of een bekwaam conducteur aan, om de dienst van magazijnmeester voorloopig waar te nemen. De waarnemende magazijnmeester en de gedelegeerde der erven of borgen maken te zamen eene commissie van tijdelijk beheer over het magazijn uit.

Art. 13. Deze commissie van beheer zal, na van den plaatselijken- of garnizoens-kommandant de sleutels van het magazijn te hebben ontvangen, zich onverwijld naar de woning van den overleden of afwezigen magazijnmeester begeven en aldaar bij procesverbaal in bezit nemen de gelden, papieren, geldswaarden, boeken, registers enz. tot de administratie van den magazijnmeester behoorende.

De commissie zal daarna de geldelijke en materiëele verantwoording van den magazijnmeester opmaken en aan den Kommandant der Artillerie

in de verdedigingsstelling toezenden, zooveel noodig de door den magazijnmeester gehouden administratie nagaan, en onmiddellijk door tusschenkomst van laatstgenoemden kommandant en den Kommandant der Vesting-artillerie een rapport aan den Minister van Oorlog aanbieden.

De commissie belast zich voorts met het beheer van het magazijn; de door haar af te geven bewijsstukken worden door beide leden geteekend.

Art. 14. Zoodra de nieuwe magazijnmeester benoemd is, geeft de commissie het aan hare zorg toevertrouwd materiëel, ten overstaan van een gedelegeerde voor het Rijk, die door den Kommandant der Vesting-artillerie wordt benoemd op de hiervoren bepaalde wijze, aan dezen over.

Art. 15. De namen van den door den Kommandant der Vesting-artillerie benoemden waarnemenden magazijnmeester, van den gemagtigde der erven of borgen en van den gedelegeerde voor het Rijk, worden onmiddellijk door genoemden Kommandant aan den Minister van Oorlog opgegeven.

Art. 16 De commissie van beheer wordt door den Kommandant der Vestingartillerie ontbonden, zoodra de overnemingsinventarissen zijn goedgekeurd; terwijl de officieren uit andere plaatsen, die als gedelegeerden of als waarnemende magazijnmeester gediend hebben, na den afloop der werkzaamheden van de overgave en overname, in afwachting van de ontbinding der commissie, naar hunne garnizoenen terugkeeren.

Art. 17. Een aftredende magazijnmeester of in de gevallen, bedoeld bij art. 11, zijne erven of borgen ontvangen na de overgave en overname een door den Minister van Oorlog afgegeven bewijs van décharge, gegrond op het onderzoek der overnemings-inventarissen en op de door de Algemeene Rekenkamer gearresteerde geldelijke verantwoording.

Bij ontvangst van dat bewijs worden aan den opgetreden magazijnmeester dadelijk overgegeven de casu quo nog beschikbare gelden voor handelsbuskruid, bedoeld in de 2 voorlaatste alinea's van art. 15 der instructie voor de magazijnmeesters.

Art. 18. Wanneer een conducteur, of fortwachter, waarnemend conducteur, is overleden, of wel eigendunkelijk zijn post heeft verlaten wordt door den Kommandant der Artillerie of wel door dien der Genie in de verdedigingsstelling of den betrokken eerstaanwezend ingenieur, in het laatste geval in overleg met eerstgenoemden, een vertrouwd persoon naar het fort gezonden om tijdelijk de opengevallen betrekking waar te nemen tot dat een opvolger is aangekomen.

De nieuw benoemde conducteur of fortwachter, waarnemend conducteur, neemt het aanwezige materieel, volgens den inventaris, en in tegenwoordigheid van een daartoe door den Kommandant der Artillerie aan te wijzen persoon bij proces-verbaal over.

Het proces-verbaal wordt in tweevoud opgemaakt; een exemplaar daarvan wordt onverwijld aan den magazijnmeester gezonden, die van de overneming aan den Kommandant der Vestingartillerie kennis geeft.

Is er ook geniematerieel op het fort aanwezig, dan geeft hij van de overneming mede kennis aan den Kommandant der Genie in de verdedigingsstelling.

Gedurende den tijd van de tijdelijke waarneming der betrekking, geniet de betrokken persoon eene toelage, waarvan het bedrag door den Minister van Oorlog wordt bepaald.

Mij bekend,
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 328. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 1sten October* 1880, *no.* 12, *houdende bepalingen omtrent de benoeming, het ontslag, de besoldiging, enz. van militaire apothekers-bedienden.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 28sten September 1880, Kabinet Litt. N[23];

Gelet op art. 7 der wet van 2 Augustus 1880 (*Stbl. no.* 145);

Gezien den staat La. A, behoorende bij Ons besluit van 15 Augustus 1880, no. 1;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. De Militaire Apothekersbedienden genieten een jaarlijksch tractement.

Dat tractement bedraagt:

bij aanstelling en minder dan twee jaren dienst als Militair Apothekersbediende *f* 900.—;

na twee jaren dienst in die betrekking *f* 1100.—.

Art. 2. De Militaire Apothekersbedienden, bij 's Rijks magazijn van geneesmiddelen dienst doende, genieten boven hun tractement eene toelage, berekend tegen een bedrag van *f* 100.— 's jaars.

Art. 3. De Militaire Apothekersbedienden zullen gekleed en uitgerust zijn als de Militaire Apothekers der 2de klasse; met dit onderscheid echter, dat zij geene sterren op de kraag van den korten jas en geen sjerp dragen zullen, en dat hun halssnoer met kwasten gelijk zal zijn aan die der adjudanten-onderofficier van het wapen der Cavalerie.

Art. 4. Ten opzigte der bepalingen omtrent de toekenning enz. van medailles en chevrons voor trouwe militaire dienst, vastgesteld bij Ons besluit van den 1sten September 1869, no 10, gewijzigd bij dat van 10 October 1876, no. 16, worden de Militaire Apothekersbedienden gelijkgesteld met de hospitaal-geëmploijeerden der 1ste klasse.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 1sten October 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER

No. 329. CIRCULAIRE *van* Gedeputeerde Staten van Zeeland, *van den 1sten October* 1880, *no.* 10. *houdende uitvoering der herziene wet op het lager onderwijs, met tabel.*

Aan de gemeentebesturen in Zeeland.

In datgene wat bij de wet op het lager onderwijs van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127) aan Gedeputeerde Staten is opgedragen, vinden wij aanleiding Uwe aandacht op sommige artikelen dier wet tot verzekering hunner uitvoering te vestigen.

Art. 16 trekt daarbij in de eerste plaats onze aandacht. Omdat toch art. 2 der wet van 1878 onder letter *k* ook de nuttige handwerken

als een verpligt leervak van het gewoon lager onderwijs heeft opgenomen, in onderscheiding van art. 1 der wet van 13 Augustus 1857 (*Sb. no.* 103), zal het noodig zijn — afgezien zelfs van de volledige uitvoering der 2de zinsnede van art. 16 der nieuwe wet — dat in de meeste, zoo niet in alle gemeenten nieuwe besluiten worden genomen omtrent den omvang van het onderwijs ten einde die aan ons mede te deelen.

Met het oog op art. 24, voor welks uitvoering bij art. 88 een termijn is toegestaan tot 1 Januarij 1886 behoudens inachtnememing der voorschriften van het Koninklijk besluit van 17 Januarij 1880 (*Sb. no* 1), verzoeken wij U in bijgaande tabel, vóór 1 November eerstkomende aan ons toe te zenden, te willen invullen: het getal kinderen die op 15 Januarij 1880 als werkelijk schoolgaande bekend stonden, het thans aan de scholen verbonden getal mannelijke en vrouwelijke onderwijzers, hunnen leeftijd en rang, met en benevens de ambten en bedieningen, welke zij mogten bekleeden.

Wij vertrouwen dat de uiterste termijnen tot uitvoering dezer voorschriften niet door U zullen worden afgewacht en verzoeken U dus ons ten spoedigste — onder terugzending der ingevulde tabel — mede te deelen welke plannen desbetreffende door U zijn gevormd.

Voor de uitvoering van art. 26 is U een termijn toegestaan tot 1 Januarij 1888, behoudens het bepaalde bij het Koninklijk besluit van 17 Januarij 1880, (*Sb. no.* 1), gewijzigd bij dat van 14 September 1880 (*Sb. no.* 172). Wij vertrouwen dat door U ook in dit opzigt de uiterste termijnen niet zullen worden afgewacht, en vestigen bij de regeling daarvan Uwe aandacht op het 1ste lid van art. 86; welk een en ander noodig zal maken dat door den raad besluiten worden genomen tot regeling of aanvankelijke regeling dezer jaarwedden; om die aan onze goedkeuring te onderwerpen.

Tot beoordeeling van een en ander onzerzijds verzoeken wij U in de bijgaande tabel mede in te vullen de tegenwoordige jaarwedden der hoofd- en hulponderwijzers (zoo mannelijke als vrouwelijke) en het bedrag der wisselende inkomsten, wanneer zij die mogten genieten, berekend volgens art. 86.

Voor de uitvoering van een ander voorschrift van dit artikel is het noodig dat ons bekend zij hoeveel het hoofd der school, voor zoo ver hij geene vrije woning heeft, als vergoeding deswege geniet. Wij verzoeken U dus in meergenoemde tabel in te vullen of de hoofdonderwijzer vrije woning heeft en, zoo neen, hoeveel de tegenwoordige vergoeding bedraagt. Wil ons daarbij mededeelen, na den raad deswege te hebben gehoord, of en in hoever de vergoeding wijziging behoeft, dewijl zulks voortaan door ons zal moeten bepaald worden.

Nog verzoeken wij U, ten einde ons in staat te stellen juiste uitvoering te geven aan *art.* 41, 2de lid, der wet, in dezelfde tabel te willen invullen op welk bedrag door U, met het oog op de plaatselijke omstandigheden, het genot der vrije woning wordt geraamd daar waar de hoofdonderwijzer die bezit.

In verband met de *artt.* 46 *en* 48 der wet, welke andere voorschriften bevatten dan de wet van 1857, bepaaldelijk door te spreken van minvermogenden, die of niet of slechts voor een deel van schoolgeldheffing worden onderworpen, en welke ook, behoudens het bepaalde in art. 16 laatste lid, eene andere regeling beoogen van schoolgeldheffing voor kinderen uit naburige gemeenten, vestigen wij Uwe aan-

dacht op de noodzakelijkheid tot herziening of wijziging van raadsbesluiten tot schoolgeldheffing.

Eindelijk meenen wij U te moeten wijzen op *art.* 93. Volgens dit artikel vervallen, behoudens de daarbij gemaakte uitzondering, met de invoering der wet, onder anderen de plaatselijke verordeningen betreffende het lager onderwijs voor zoo ver zij met de voorschriften der wet in strijd zijn. In onderscheidene gemeenten bestaan reglementen voor de scholen, en instructien voor de onderwijzers. Waarschijnlijk zijn vele bepalingen daarvan in strijd met de wet; nu deze in de artt. 21, 44 enz. andere regelen stelt dan vroeger bestonden omtrent het vaststellen van de schooltijden, vacantien, leerplannen en gebruik van boeken, schoonhouden van schoollokalen enz. Waar die strijd bestaat, behooren derhalve de verordeningen en instructien met de wet in overeenstemming te worden gebragt.

Wij voegen de tabel in dubbel hierbij, en wachten één exemplaar daarvan, behoorlijk ingevuld terug.

De Gedeputeerde Staten van Zeeland,
(*Get.*) VAN KARNEBEEK, *Voorzitter.*
(*Get.*) E. FOKKER, *Griffier.*

Bijlage.

GEMEENTE .

Tabel *bevattende opgaven omtrent het openbaar lager onderwijs.*

Nota.

Indien de gemeente meer dan ééne openbare lagere school heeft behooren de opgaven voor elke school te geschieden.

Kolom 2. Aanwijzing b. v. door vermelding der plaats van vestiging of van het kenmerk hetwelk de school ter onderscheiding draagt.

Bestaat er slechts ééne school dan wordt die nadere aanwijzing niet gevorderd.

Kolom 4 en 5. Hieronder begrepen de tijdelijke vacatures welke mogten bestaan. Deze dan op te geven in kolom 9.

Daarentegen behooren de huisonderwijzers of huisonderwijzeressen, die krachtens art. 51 der wet van 1857 in de school mogten werkzaam zijn, niet onder de in die kolommen bedoelde onderwijzers te worden opgenomen, behoudens afzonderlijke opgave van deze in kolom 9.

Kolom 6 en 7*b*. In te vullen het woord: *Geen* indien geene ambten en bedieningen bekleed en geene wisselende inkomsten genoten worden. In de kolom „Andere opgaven en mededeelingen” in te vullen waarin de wisselende inkomsten bestaan.

Kolom 8*a*. Aan te wijzen door de letters *v. w.* Nadere mededeelingen omtrent de opgaven in deze kolom volgens de circulaire te vervatten in kolom 9.

SCHOLEN.							VOOR HET HOOFD DER SCHOOL.	
Volgnummer.	Nadere aanwijzing der scholen.	Getal leerlingen die op 15 Januarij 1880 als werkelijk schoolgaande bekend stonden.	Tegenwoordig getal mannelijke en vrouwelijke onderwijzers benevens het hoofd aan de school verbonden, van welke: *a.* Hulponderwijzers. *b.* Hulponderwijzeressen.	*a.* Leeftijd. *b.* Rang. 1) van de hoofden der scholen; 2) van de hulponderwijzers; 3) van de hulponderwijzeressen.	Ambten en bedieningen door hoofden der scholen en door hulponderwijzers en hulponderwijzeressen bekleed wordende.	*a.* Tegenwoordig bedrag der jaarwedde van ieder der mannelijke en vrouwelijke hoofden en hulponderwijzers. *b.* Hunne wisselende inkomsten welke zij mogten genieten, berekend volgens art. 36 der wet	*a.* Vrije woning. *b.* Tegenwoordig bedrag der vergoeding voor huishuur indien geene vrije woning wordt genoten. *c.* Geraamd bedrag der inkomsten wegens het genot van vrije woning (art 41 2e lid der wet).	Andere opgaven en mededeelingen.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

, den 1880.

Burgemeester en Wethouders,

, *Burgemeester.*

, *Secretaris.*

No. 330. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 2den October* 1880, *no.* 35, *betreffende het klasseren van suiker.*

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelet op art. 35 der wet van 2 Junij 1865 (*Sb. no.* 63, *Vers. no.* 48), zooals dit luidt volgens art. 3 der wet van 25 Mei 1880 (*Sb. no.* 93, *Vers. no.* 55), alsmede op het Koninklijk besluit van 25 September 1880, (*Sb. no.* 174, *Vers. no.* 86);

Gezien de instructie omtrent de klassificatien en verificatien van suiker, vastgesteld bij de resolutie van 28 Augustus 1867 no. 32 (*Vers. no.* 120 (1);

In aanmerking nemende dat het noodig is, krachtens § 1 van voormeld art. 35 nadere voorschriften te geven omtrent het klasseren van suiker, in verband met § 3 van hetzelfde artikel en met de voormelde instructie;

Heeft goedgevonden en verstaan:

§ 1. Er worden twee laboratoria ingesteld, een te *Amsterdam* en een te *Rotterdam*, voor het onderzoek door ambtenaren der accijnsen van het gehalte van suiker in de gevallen vermeld in art. 35, § 3, der voormelde wet van 2 Junij 1865.

De hoofdleiding der werkzaamheden in die laboratoria is opgedragen aan den adviseur voor wis-, natuur- en scheikundige zaken bij het Departement van Financien, overeenkomstig de nadere voorschriften van den Minister.

§ 2. Het onderzoek van het gehalte van suiker in de voormelde laboratoria geschiedt door ambtenaren, door den Minister aan te wijzen.

Die ambtenaren zijn teveus belast met de overige werkzaamheden betreffende het klasseren van suiker ter plaatse waar het laboratorium gevestigd is.

§ 3. De provinciale inspecteurs der directe belastingen enz. te *Amsterdam* en *Rotterdam* en de controleurs der invoerregten en accijnsen aldaar (2) zien in het bijzonder toe dat het klasseren van suiker naar het gehalte beperkt blijft tot de gevallen waarvoor deze wijs van klasseren bij de wet is toegelaten, en dus uitsluitend toepassing vinde op suiker die kennelijk gekleurd is of wier hoedanigheid een hooger gehalte doet onderstellen dan dat van het hoogste nommer der klasse, waartoe zij volgens de standmonsters zou behooren.

De bloote mogelijkheid dat overigens normale suiker bij rangschikking naar haar gehalte welligt in eene hoogere klasse zou vallen, is geen voldoende reden om die suiker niet naar den gewonen maatstaf (de standmonsters) te klasseren, waartoe in het tweede der hierbedoelde gevallen het bepaalde vermoeden gevorderd wordt dat het gehalte der suiker de wettelijke grens overschrijdt.

§ 4. Wanneer eene partij suiker is geklasseerd naar het gehalte wordt in de schriftelijke kennisgeving aan den belanghebbende, voorgeschreven bij § 4 der voormelde instructie van 1867, ook deze bijzonderheid vermeld met opgaaf van de wettelijke reden waarom die wijs van klasseren is noodig geacht.

(1) Bijv. 1867, no. 314. *Red.*

(2) Daar door geen der beetwortelsuikerfabriekanten de aanslag naar de werkelijke productie van suiker gekozen is, kan klassering naar het gehalte voorshands alléén in de hier genoemde plaatsen voorkomen (verg. § 2 der voormelde instructie van 1867).

§ 5. Vraagt de belanghebbende krachtens art. 150 der Algemeene Wet van 26 Augustus 1822 (*Sb. no.* 38) eene tweede klassering, dan geschiedt deze te *Rotterdam* als de eerste te *Amsterdam* heeft plaats gehad, en omgekeerd.

De controleur ter plaatse waar de eerste klassering is geschied deelt de aanvraag daartoe aan zijn betrokken ambtgenoot mede met bijvoeging van de vereischte monsters.

De ambtenaren, door laatstgenoemden controleur voor de tweede klassering aangewezen, beoordeelen op hun beurt of al dan niet grond bestaat om naar het gehalte te klasseren, gaan in het eerste geval tot het saccharimetrisch onderzoek over, en klasseren in het tweede geval op de gewone wijs naar de standmonsters.

Overigens wordt gehandeld overeenkomstig § 5 der instructie van 1867.

De controleur ter plaatse waar de eerste klassering is verrigt zorgt voor de mededeeling der uitkomst van de tweede aan den belanghebbende, waarbij § 4 der tegenwoordige voorschriften mede wordt in acht genomen. Die uitkomst wordt hem daartoe door zijn ambtgenoot ten spoedigste medegedeeld.

Het bepaalde bij deze paragraaf geldt zoowel wanneer de eerste klassering naar de standmonsters als wanneer die naar het gehalte plaats had.

§ 6. Ingeval van hooger beroep krachtens art. 37, § 2, der voormelde wet van 2 Junij 1865 beslist de commissie ter plaatse waar de eerste klassering is geschied.

Wenscht die commissie het gehalte der suiker te doen onderzoeken, dan kan zij dat onderzoek desverkiezende opdragen aan den adviseur voornoemd.

Welke deskundigen echter hiervoor door haar gekozen worden, altijd wordt het gehalte bepaald op de wijs, voorgeschreven bij voormeld Koninklijk besluit van 25 September 1880 (*Sb. no.* 174).

§ 7. Zoolang het laboratorium te *Rotterdam* nog niet gereed is, geschiedt het onderzoek van het gehalte van suiker, zoowel voor de eerste als voor de tweede klassering, in het laboratorium te *Amsterdam*, doch door verschillende ambtenaren.

Voor zoover de eerste klassering te *Rotterdam* moet plaats hebben, wordt de uitkomst van dat onderzoek door tusschenkomst van de controleurs aan de ambtenaren ter laatstgenoemde plaats medegedeeld en door dezen bij het klasseren tot grondslag genomen.

§ 8. De provinciale inspecteurs te *Amsterdam* en *Rotterdam* geven, met inachtneming van het vorenstaande en in onderling overleg, aan de controleurs en andere ambtenaren in hunne inspectie de noodige verdere voorschriften omtrent het nemen, bewaren en verzenden van de monsters en omtrent andere bijzonderheden van uitvoering. Zij letten daarbij in het bijzonder op de wenschelijkheid dat in elk geval de eindbeslissing omtrent de klasse van de suiker zooveel mogelijk bespoedigd worde.

In denzelfden geest wordt gehandeld door de provinciale inspecteurs te *Leeuwarden* en *Groningen* in overleg met hun ambtgenoot te *Amsterdam*, en door den provincialen inspecteur te *Middelburg* in overleg met zijn ambtgenoot te *Rotterdam*, met betrekking tot de in hunne inspectie te lossen suiker die volgens § 2 der voormelde instructie van 1867 te *Amsterdam* of te *Rotterdam* moet geklasseerd worden.

De alzoo gegeven voorschriften worden aan den Minister medegedeeld.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal,

(*Get.*) F. VAN RANDWIJCK, *L. S.-G.*

No. 331. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 4den October* 1880, *no.* 11, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tolgelden op den grindweg tusschen Oostburg en Waterlandkerkje.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 1 October 1880, no 39, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bij Ons besluit van 12 December 1870, no. 22 (1), aan de besturen der gemeenten Oostburg en Waterlandkerkje verleende, en laatstelijk bij Ons besluit van 15 October 1877 no. 3 (2), tot 31 December 1880 verlengde concessie, tot heffing van tolgelden op den grindweg tusschen de beide genoemde gemeenten, overeenkomstig het tarief, vastgesteld bij Ons eerstaangehaald besluit, op nieuw met den tijd van drie jaren, eindigende 31 December 1883 te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 4den October 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 332. CIRCULAIRE *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, *van den 6den October* 1880, *no.* 24, *aan de gemeentebesturen in Noordholland, betreffende de begrooting der kosten van het lager onderwijs voor* 1881. (*Prov. blad no.* 54.)

Het is gebleken dat sommige gemeentebesturen op de begrooting voor 1881, voor jaarwedden van onderwijzers aan de openbare lagere scholen, een bedrag meenen te moeten uittrekken, voldoende tot het bezoldigen van het geheele personeel, dat volgens art. 24 der nieuwe wet en art. 1 van 's Konings besluit van 17 Januarij ll. (*Sb. no.* 1) met den aanvang van 1884 of van 1886 aanwezig moet zijn, ook al bestaat er vooruitzigt, dat men in den loop van 1881 nog met een geringer getal onderwijzers zal moeten volstaan.

Het komt ons voor dat zulks weinig strookt met het karakter eener begrooting, waarop geene uitgaven gebragt behooren te worden dan die waarschijnlijk te doen zullen zijn.

Ook zou het aanleiding kunnen geven tot groote moeijelijkheden bij de verrekening der rijksbijdragen voor het lager onderwijs.

Wij meenen er daarom bij de gemeentebesturen op te moeten aandringen, zich bij de begrooting der uitgaven voor het onderwijs te bepalen tot de werkelijk voor 1881 te verwachten behoeften.

Bij de begrooting wordt eene opgave ingewacht van het personeel dat in 1881 werkelijk in dienst zal zijn.

(1) Bijv. 1870, no. 266.
(2) Bijv. 1877, no. 285. *Red.*

Wat voorts betreft de begrooting der kosten noodig voor aan- of bijbouw of voor verandering van schoollokalen, geven wij den gemeentebesturen in overweging, daarmede voor ditmaal te wachten totdat het nieuwe schooltoezigt in functie zal zijn getreden, dat, krachtens art. 50 der wet, in het opmaken der bestekken moet worden gekend.

Wanneer zulks geschied is, kan de vereischte uitgave bij suppletoire begrooting of door middel van af- en overschrijving worden geregeld.

Gedeputeerde Staten der provincie Noordholland,
(*Get.*) SCHORER, *Voors.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

No. 333. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, *van den 6den October* 1880, *no.* 46, *houdende het door den Koning goedgekeurde bijzonder reglement van bestuur voor het waterschap de* 30 *gemeenschappelijke polders op Texel.*

GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORDHOLLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 13 Julij 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

Bijzonder reglement *van bestuur voor het waterschap de* 30 *gemeenschappelijke polders op Texel.*

HOOFDSTUK I.

Omschrijving van het Waterschap.

Art. 1. De 30 vereenigde polders grenzen ten noorden, met den polder *het Noorden*, aan den zuidelijksten buitenteen van den *Eijerlandschen dijk* en wel van af den polder *Waal en Burg* tot aan den dijk van den polder *de Eendragt*; ten noordoosten aan de zuidzijde van den buitenteen van den dijk van den polder *de Eendragt*, van af de aansluiting van dien dijk aan den *Eijerlandschen dijk* tot aan den buitenteen van den zeedijk voor den polder *het Noorden*; ten noordoosten, oosten en zuidoosten met den zeedijk voor den polder *het Noorden* en den *Zuiderdijk*, aan de slikgronden, gelegen tusschen den dijk van den polder *de Eendragt* en den *Zuiderdijk*, aan de *Texelsche* stroomen en aan de *Waardgronden* tusschen de gedigte Oesterhaven en de *Waalder* zeesluis, tot het zuideinde van het *Oude Schild;* ten zuiden aan de slikgronden, liggende vóór den *Prins Henderik polder*, voorts aan dien polder en het *Weezenspijk*, vervolgens van het *Weezenspijk* langs den *Prins Henderik polder* tot aan het *Hoornder Nieuwland*, van daar langs dezen polder en *de Kuijl* tot aan de domaniale duingronden; ten zuidwesten, westen en noordwesten aan de domaniale duin- en heigronden, tot aan den scheidingspaal bij *Maaike Duin;* ten noorden aan *Maaike Duin* of de duingronden van *Eijerland*, tot aan de grensscheiding van den polder *Waal en Burg;* ten oosten, noorden en noordwesten aan de polders *Waal en Burg* en *Burger Nieuwland* tot aan den *Noorderdijk* bij de *Driesprong*, van daar ten zuidwesten en zuiden aan den buitenteen van den *Waal-en-Burgerdijk*, tot waar deze zich aansluit aan den *Eijerlandschen dijk.*

HOOFDSTUK II.

Algemeen bestuur.

Art. 2. Het bestuur van het waterschap wordt uitgeoefend door een Dijkgraaf en vijf Heemraden, te zamen uitmakende het collegie van dagelijksch bestuur, en tien Hoofdingelanden.

Art. 3. Het aantal hectaren, overeenkomstig art. 6 van het algemeen reglement voor de verkiesbaarheid tot lid van het bestuur vereischt, wordt bepaald op vijf.

De hectare wordt in de polders *de Koog* en *Everste Koog* gerekend tegen 57½ percent van de werkelijke grootte.

Art. 4. De Dijkgraaf wordt door den Koning benoemd uit een drietal, door de vergadering van Hoofdingelanden opgemaakt.

De Heemraden worden door die vergadering zelve benoemd.

Art. 5. Al de leden des bestuurs, de Secretaris en de Penningmeester worden benoemd voor den tijd van vijf jaar.

Telken jare treden een der Heemraden en twee der Hoofdingelanden af.

De gewone dag van aftreding is de eerste Woensdag in December.

Art. 6. De Dijkgraaf geniet eene jaarlijksche bezoldiging van ƒ 250.—
Ieder Heemraad . . . . „ 25.—
De Secretaris . . . . „ 250.—
De Penningmeester . . . . „ 250.—
Het maximum der huishoudelijke kosten die in rekening zullen worden geleden, wordt bepaald op . . . . „ 300.—
Het maximum der vergoeding voor bureau- en schrijfbehoeften wordt bepaald:
voor den Secretaris op. . . . . „ 25.—
voor den Penningmeester op . . . . „ 15.—

Art. 7. Het grondbezit voor de stemgeregtigdheid vereischt, wordt bepaald op één hectare; zullende hij, die meer dan *tien*, doch niet meer dan *twintig* hectaren heeft, *twee* stemmen, die meer dan *twintig*, doch niet meer dan *dertig* hectaren heeft, *drie* stemmen, die meer dan *dertig*, doch niet meer dan *veertig* hectaren heeft *vier* stemmen, die meer dan *veertig*, doch niet meer dan *vijftig* hectaren heeft, *vijf* stemmen en die meer dan *vijftig* hectaren heeft, *zes* stemmen hebben.

De hectare wordt in de polders *de Koog* en *Everste Koog* gerekend tegen 57½ percent van de werkelijke grootte.

Art 8. De Dijkgraaf legt den eed, bij art. 51 van het algemeen reglement voorgeschreven, af in handen van den Commissaris des Konings in de Provincie.

De Heemraden leggen dien af in handen van den Dijkgraaf, in eene vergadering van Dijkgraaf en Heemraden.

Art. 9. Dijkgraaf en Heemraden hebben in de vergadering van Hoofdingelanden gelijke stem als deze omtrent alle onderwerpen, uitgezonderd de jaarlijksche rekening en verantwoording.

Art. 10. Dijkgraaf en Heemraden vergaderen in den regel eens in de twee maanden.

Art. 11. De omslag voor de polderlasten geschiedt bunder-bundersgelijk over alle polders zonder onderscheid, behoudens de twee volgende uitzonderingen.

In de polders, *de Koog* en *Everste Koog* betaalt de hectare land 57½ pct. van 't geen de hectare land in de andere polders betaalt.

De zoogenaamde *Mielanden* en *Langewalen* worden niet in den omslag begrepen, tot dat de staat van onvruchtbaarheid, waarop de vrijdom dier landen gegrond is, kan geacht worden te hebben opgehouden.

Al het water dat niet aan de polders toebehoort, wordt naar denzelfden maatstaf als het land aangeslagen.

HOOFDSTUK III.

Molenbestuur van den polder het Noorden.

Art. 12. Het bestuur over den polder *het Noorden* wordt uitgeoefend door drie Molenmeesters waarvan één Voorzitter.

De betrekkingen van Secretaris en van Penningmeester worden door één persoon waargenomen.

Art. 13. Het grondbezit overeenkomstig art. 6 van het algemeen reglement voor de verkiesbaarheid tot Molenmeester vereischt, wordt bepaald op vijf hectaren, in den polder *het Noorden* gelegen.

Art. 14. De Voorzitter en de overige Molenmeesters worden gekozen door stemgeregtigde ingelanden van den polder *het Noorden*, voor den tijd van zes jaar.

Om de twee jaar treedt een hunner af.

De Secretaris-Penningmeester wordt mede voor zes jaar benoemd.

De gewone dag van aftreding is de eerste Woensdag in December.

Art. 15. De Voorzitter geniet eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 8,—

Ieder der overige Molenmeesters. . . . . „ 5,—

De Secretaris-Penningmeester. . . . . „ 50,—

Het maximum der huishoudelijke kosten, die in rekening zullen worden geleden, wordt bepaald op . . . . „ 25,—

Het maximum der bureau- en schrijfbehoeften voor den Secretaris-Penningmeester op. . . . . „ 5,—

Art. 16. Het grondbezit voor de stemgeregtigdheid vereischt, wordt bepaald op een hectare in den polder *het Noorden* gelegen, zullende hij die meer dan vijf doch niet meer dan twintig hectaren heeft, twee stemmen en die meer dan twintig hectaren heeft drie stemmen hebben.

Art. 17. De Voorzitter ligt den eed, bij art. 51 van het algemeen reglement voorgeschreven, af in handen van den Dijkgraaf van het waterschap.

De overige Molenmeesters leggen dien af in handen van den Voorzitter, in eene vergadering van het bestuur.

Art. 18. Het bestuur vergadert in den regel viermaal 's jaars.

Art. 19. De omslag voor de molenlasten geschiedt bunder-bundersgelijk over de gronden in den polder *het Noorden*.

Al het water dat niet aan den polder toebehoort wordt naar denzelfden maatstaf als het land aangeslagen.

Slotbepalingen.

1. Dit reglement, ter vervanging van het bijzonder reglement voor het bestuur van *de 29 gemeenschappelijke polders op het eiland Texel*, vastgesteld bij besluiten der Staten van 20 November 1855 en 7 November 1861, goedgekeurd bij Z. M. besluiten van 26 December 1855 no. 50*bis* en 7 December 1861 no 53, (*Prov. blad* 1856 *no.* 4 *en* 1861 *no.* 99), treedt in werking veertien dagen na de afkondiging in het Provinciaal Blad, met uitzondering van het bepaalde bij Hoofdstuk III, art. 12—19, dat eerst in werking treedt met het jaar 1888. Voor het thans vergroote waterschap blijft in werking het algemeen reglement van bestuur voor de waterschappen in *Noordholland*, door de Staten

dier provincie vastgesteld bij besluit van 19 Julij 1854, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 4 Augustus 1854 no. 70, Provinciaal Blad van dat jaar no. 80.

2. Het tegenwoordig bestuur van het waterschap *de 20 gemeenschappelijke polders op het eiland Texel*, blijft bij het in werking treden van dit reglement in functie, als bestuur van het waterschap *de 30 gemeenschappelijke polders op Texel*. De tegenwoordige Penningmeester van eerstgenoemd waterschap blijft ook als Penningmeester van het nieuwe waterschap en zoolang als hij die betrekking bekleedt, eene jaarlijksche bezoldiging genieten van *f* 300.

De roosters van aftreding van de leden van het bestuur blijft zooals die thans is geregeld.

De Dijkgraaf van het waterschap is belast met de uitvoering van alles wat noodig is om de bepalingen van Hoofdstuk III van dit reglement in werking te brengen. Hij zorgt dat in de eerste maand van het jaar 1883 de eerste verkiezing van het molenbestuur van den polder *het Noorden* plaats heeft.

Binnen twee maanden na deze verkiezing benoemt het molenbestuur eenen Secretaris-Penningmeester.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Noordholland* bij besluit van 13 Julij 1880 no. XXVI.

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 28 September 1880 no. 9.

Gegeven, *te Haarlem den 6den October* 1880.

Gedeputeerde Staten van Noordholland,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter*.
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier*.

No. 334. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 7den October* 1880, *no.* 45, *houdende rangschikking van het kantoor der directe belastingen en accijnsen te Goes c. a. in de vijfde klasse.*

Volgens berigt van den provincialen inspecteur der directe belastingen enz. te *Middelburg*, van 2 dezer, wordt de jaarlijksche belooning van het vacante kantoor der directe belastingen en accijnsen te *Goes c. a.*, geraamd op *f* 3550 en na aftrek eener som van *f* 850 voor kosten van beheer, waaronder is begrepen de belooning voor een sub-ontvanger te *Wolphaartsdijk*, op *f* 2700 zuiver 's jaars.

Dientengevolge wordt het kantoor *Goes c. a.*, in verband met de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209), gerangschikt in de *vijfde* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 335. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den 7den October* 1880, *waarbij het waterschap 's Lands van Megen ontheven wordt van het beheer en de zorg voor een gedeelte Maasdijk en dit gebracht wordt bij het waterschap van Dieden.* (*Prov. blad no.* 31.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;
doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 15 Juli 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORD-BRABANT,

„Overwegende, dat het gedeelte van den zuider Maasdijk, tusschen de Diedensche sluis en de grens der gemeenten *Dieden* en *Megen*, tot dusver onder beheer van het waterschap 's Lands van *Megen*, door zijne ligging als onmiddellijk dienende tot bescherming der gronden, behoorende tot het waterschap de polder van *Dieden*, meer eigenaardig tot dit waterschap behoort en dit waterschap er het meeste belang bij heeft, dat steeds voor eene goede bewaking en instandhouding van dit dijkvak wordt zorg gedragen.

Hebben besloten als volgt:

„Art. 1. Het waterschap 's Lands van *Megen* wordt ontheven van de zorg en het beheer over het gedeelte van den Maasdijk van de Diedensche sluis tot de grensscheiding der gemeenten *Dieden* en *Megen*.

„Art. 2. De zorg en het beheer van het bij artikel 1 genoemd dijkvak gaat over bij het waterschap de polder van *Dieden*, tot welk waterschap dat dijkvak daardoor gerekend wordt te behooren.

„Art. 3. Dit besluit treedt in werking onmiddellijk na afkondiging in het Provinciaal blad.

„Alle bescheiden in het archief van het waterschap 's Lands van *Megen* op dit dijkvak betrekking hebbende, worden door het bestuur van dat waterschap aan dat van den polder van *Dieden* overgegeven binnen veertien dagen na het in werking treden van dit besluit.

's Hertogenbosch den 15*den Juli* 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 27 September 1880, no. 2.
Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 7den October 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 336. KONINKLIJK-BESLUIT, *van den* 11*den October* 1880, *no.* 4, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tolgelden op den Kunstweg van Doetinchem door de buurtschappen den Slangenberg en Westendorp naar Varsseveld.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 8 October 1880, no 46, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bij Onze besluiten van 8 December 1860 no. 53 (1), en van 14 Maart 1862, no. 64 (2), aan het gemeentebestuur van Ambt Doetinchem verleende en laatstelijk bij Ons besluit van 4 November 1877, no. 4 (3), tot 1 Mei 1881 verlengde concessie tot heffing van tolgelden

(1) Bijv. 1860, no 276. *Red.*
(2) Bijv. 1862, no. 86.
(3) Bijv. 1877, no. 207.

op den Kunstweg van Doetinchem door de buurtschappen den Slangenberg en Westerdorp naar Varsseveld, overeenkomstig het tarief gevoegd bij Ons eerst aangehaald besluit, op nieuw met den tijd van drie jaren eindigende 30 April 1884 te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 11*den October* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 337. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 11*den October* 1880, *no.* 19, *houdende regeling der belooning verbonden aan de betrekking van deurwaarder bij de directe belastingen te Amsterdam.*

Volgens berigt van den provincialen inspecteur der directe belastingen enz. te *Amsterdam*, van 7 dezer, wordt de jaarlijksche belooning, verbonden aan de *vacante* betrekking van deurwaarder der directe belastingen voor het 2de kantoor aldaar, na aftrek der kosten wegens drukwerk, geraamd op *een duizend een honderd gulden* (*f* 1100) 's jaars.

Accordeert met het origineel.
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 338. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den* 11*den October* 1880, *no.* 7, *houdende het door den Koning goedgekeurd besluit tot wijziging der instructie voor de Gedeputeerde Staten.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,
doen te weten:

1°. dat door de Staten dier Provincie, in hunne Vergadering van den 21sten Julij 1880, is besloten tot wijziging van de instructie voor de Gedeputeerde Staten;

2°. dat voormeld besluit is goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 10den September 1880, no. 6;

3°. dat voormelde instructie, met inachtneming der daarin gebragte wijzigingen, thans luidt gelijk zij mede hierbij is gevoegd.

's Gravenhage, den 11*den October* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

Bijlage.

Instructie *voor de Gedeputeerde Staten in de Provincie Zuid-Holland.*

Art. 1. De Gedeputeerde Staten zullen, behalve hetgeen ten hunnen opzigte in de wet, regelende de zamenstelling en magt van de Provin-

ciale Staten, is bepaald, of hetgeen hun bij andere wetten, reglementen en verordeningen wordt opgedragen, in de uitoefening der hun opgedragene bevoegdheid tot de dagelijksche leiding en uitvoering van zaken, hebben in acht te nemen de voorschriften, in de volgende artikelen vervat.

Art. 2. Zij vergaderen in een der localen van het Gouvernementsgebouw, ten minste tweemalen in iedere week, tenzij buitengewone omstandigheden dit mogten verhinderen.

Art. 100 *en* 151 *der provinciale wet.* Art. 3. Zij zorgen dat de stukken, reglementen en verordeningen, in art. 100 der provinciale wet opgenoemd, zoo wel als de door henzelven, krachtens art. 151 dier wet, gemaakte en door den Koning goedgekeurde verordeningen worden bekend gemaakt op de wijze en binnen den termijn bij de wet voorgeschreven.

Zij zorgen daartoe voor de uitgave van een provinciaal blad, waarin moet worden opgenomen al datgene, waarvan de plaatsing bij de bedoelde wet of bij andere wetten en verordeningen wordt bevolen, of hetgeen bestemd is om van hunnentwege algemeen te worden bekend gemaakt of verkrijgbaar gesteld.

Dit blad zal zoo wel bij inteekening voor een geheelen jaargang, als bij afzonderlijke nummers algemeen verkrijgbaar worden gesteld.

Art. 98 *der provinc. wet.* Art. 4. De provinciale reglementen en verordeningen en de besluiten der Staten, die de goedkeuring des Konings behoeven, worden ten spoedigste, immers uiterlijk binnen acht dagen nadat zij zijn vastgesteld, of genomen, aan die goedkeuring onderworpen.

Ingeval die goedkeuring wordt onthouden, zijn Gedeputeerde Staten verpligt het noodige voor te bereiden, ten einde de gerezene bedenkingen zouden kunnen worden opgeheven; zij doen deswege aan de Staten, in derzelver eerstvolgende vergadering verslag en tevens de noodige voorstellen.

Wanneer de Staten vergaderd zijn, moet dit verslag onmiddellijk geschieden.

Art. 152 *der provinc. wet.* Art. 5. Zij voeren de provinciale reglementen en verordeningen en de besluiten en beslissingen der Staten uit, binnen den termijn, daarbij voor de uitvoering bepaald; en ingeval die termijn niet bepaald is, binnen den kortst mogelijken tijd.

Wanneer zij tot die uitvoering algemeene voorschriften mogten noodig oordeelen, worden ook deze in het provinciaal blad geplaatst.

Art 6. Bij het behandelen der geschillen van bestuur in het volgende artikel aangewezen, nemen Gedeputeerde Staten, voor zoover de Wet of Koninklijk besluit daaromtrent geen afwijkende voorschriften geeft, de volgende bepalingen in acht:

a. De belanghebbenden worden opgeroepen om de memoriën of bewijsstukken, die zij tot staving hunner bezwaren of beweringen noodig achten, in te dienen binnen een bij de oproeping in dier voege te bepalen termijn, dat hun daartoe de noodige tijd niet ontbreke.

De oproeping geschiedt aan de bekende belanghebbenden bij brief.

Aan onbekende belanghebbenden, worden die vermoed er te zijn, geschiedt de oproeping door middel van een door Gedeputeerde Staten aan te wijzen dagblad.

De termijn kan op schriftelijk verzoek van de opgeroepenen, en zoo dikwijls het belang der zaak het vordert, worden verlengd.

Van die verlenging wordt aan de bekende en onbekende belanghebbenden kennis gegeven.

b. De memoriën moeten door de belanghebbenden of door bijzondere gemagtigden zijn onderteekend.

Alle schrifturen en bewijsstukken, die in de zaak zullen dienen, worden ter Provinciale Griffie neêrgelegd. Belanghebbenden of hunne gemagtigden kunnen daarvan inzage nemen en ten hunnen koste afschriften bekomen.

c. Het voorbereidend onderzoek heeft plaats bij de betrokken Afdeeling of Commissie uit het Collegie.

Na diens afloop worden dag en uur bepaald, waarop de zaak in eene openbare Vergadering van Gedeputeerde Staten zal worden behandeld, en een rapporteur aangewezen om verslag uit te brengen. Tot rapporteur wordt een lid der betrokken Afdeeling of Cómmissie benoemd.

De zaken in het volgend artikel, onder de cijfers II, VIII, IX en X vermeld, kunnen met gesloten deuren behandeld worden.

De belanghebbenden worden als boven opgeroepen om in persoon of bij bijzonderen gemagtigde in die Vergadering te verschijnen.

Tevens geschiedt in een door Gedeputeerde Staten aan te wijzen dagblad bekendmaking van de openbare Vergadering, met korte opgave van de te behandelen zaak en den benoemden rapporteur.

De oproeping geschiedt op een bekwamen termijn, verlengbaar als boven sub *a* is bepaald.

d. In de openbare Vergadering van Gedeputeerde Staten, wordt zoowel wat het feitelijke als wat het regtspunt betreft, door den rapporteur een verslag van de zaak uitgebragt.

Dat verslag behoeft zich niet te onthouden van het uiten van een gevoelen.

Daarna worden de belanghebbenden of hunne gemagtigden in de gelegenheid gesteld het woord te voeren. De Voorzitter en leden van Gedeputeerde Staten kunnen hun inlichtingen vragen.

Ook na de behandeling in de openbare Vergadering blijven Gedeputeerde Staten bevoegd nadere inlichtingen in te winnen.

Het wordt aan hun oordeel overgelaten te beslissen of ten gevolge daarvan de instructie en behandeling op den voet van het bepaalde onder lett. *a* en volgende te heropenen zij.

e. Gelast de betrokken Commissie of Afdeeling gedurende het voorbereidend onderzoek of het Collegie van Gedeputeerde Staten later een verhoor van getuigen of deskundigen of eene plaatsopneming, dan worden de belanghebbenden op de wijze sub *a* vermeld uitgenoodigd daarbij persoonlijk of met of door hun gemagtigde tegenwoordig te zijn, ten einde daar zelven getuigen of deskundigen voor te brengen, inlichtingen te geven of op andere gepaste wijze hunne belangen voor te staan.

f. In spoedeischende gevallen kunnen de termijnen door Gedeputeerde Staten zoo kort worden gesteld als zij geraden oordeelen. De dagbepaling, sub *c* bedoeld, kan in die gevallen des noods onmiddellijk plaats hebben en daarvan tegelijk met de oproeping sub *a* aan belanghebbenden worden kennis gegeven.

g. Na sluiting van het onderzoek beraadslagen Gedeputeerde Staten met gesloten deuren.

De gemotiveerde beslissing wordt aan de belanghebbenden, die stukken hebben ingediend, of die ter Vergadering zijn verschenen, schriftelijk bekend gemaakt.

Zij wordt voorts opgenomen in eene voor dergelijke beslissingen aan te leggen afzonderlijke Afdeeling van het *Provinciaal blad*, welke Afdeeling, bij inteekening voor een geheelen jaargang en ook bij afzonderlijke nummers, verkrijgbaar wordt gesteld voor den door Gedeputeerde Staten in het *Provinciaal blad* bekend te maken prijs.

De beslissing in zaken in het volgend artikel onder de cijfers II, VIII, IX en X aangewezen, kan hiervan uitgezonderd worden.

Art. 7. De geschillen van bestuur in het voorgaande artikel bedoeld, zijn:

I. Hooger beroep of aanvrage tot schorsing of vernietiging van besluiten der Waterschapsbesturen.

II. Ontslag of voordragt tot ontslag aan den Koning van leden van Waterschapsbesturen, voor zoover dit aan hen bij eenig waterschapsreglement is opgedragen.

III. Bezwaren krachtens het Reglement op de wegen en voetpaden tegen den door den Gemeenteraad vastgestelden legger der wegen en voetpaden, door Burgemeester en Wethouders of belanghebbenden aan Gedeputeerde Staten medegedeeld.

IV. Voorziening krachtens art. 13 der Wet van 9 October 1841 (*Sb. no.* 42), tegen beschikkingen op verzet tegen een dwangbevel in zake van aanslag in waterschapslasten.

V. Vervallen verklaring van een Gemeenteraadslid van zijne betrekking, krachtens art. 26 der Wet van 29 Junij 1851 (*Sb. no.* 85).

VI. Beroep tegen de beslissing van Gemeenteraden op de geloofsbrieven hunner leden krachtens art. 33 dierzelfde Wet.

VII. Hooger beroep eener beslissing tot sluiting van schoollocalen, als schadelijk voor de gezondheid. (Art. 4 der Wet van 13 Augustus 1857 (*Sb. no.* 103) en art. 5 der Wet van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127).

VIII. Schorsing of ontslag van onderwijzers. (Art. 22 der Wet van van 13 Augustus 1857 (*Sb. no.* 103) en art. 31 der Wet van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127).

IX. Schorsing of ontslag van directeuren en leeraren der gemeentescholen van middelbaar onderwijs. (Art. 29 der wet van 2 Mei 1863 (*Sb. no.* 50).

X. Beroep tegen de weigering van Burgemeester en Wethouders tot afgifte, of tegen de niet-afgifte binnen den daarvoor bepaalden termijn van het bewijs bedoeld in art. 44 der Wet van 2 Mei 1863 (*Sb. no.* 50). (Art. 45 dier Wet.)

XI. Bezwaren tegen de uitspraken van den Militieraad, met uitzondering van die betreffende het al of niet verleenen van vrijstelling wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken. (Art. 97, 99 en 100 der Wet van 19 Augustus 1861 (*Sb. no.* 72).

XII. Bezwaren tegen de wijze waarop loting of naloting heeft plaats gehad. (Art. 43 dierzelfde Wet.)

XIII. Bezwaren tegen de beslissing der Commissie tot onderzoek en beslissing der redenen van vrijstelling en uitsluiting van dienst als lid der schutterij, met uitzondering van die betreffende het al of niet verleenen van vrijstelling en uitsluiting wegens ziekte of gebreken. (Art. 16 der Wet van 11 April 1827 (*Sb. no.* 17).

XIV. Hooger beroep tegen eene beslissing van het Gemeentebestuur op een verzoek tot oprigting of inrigting van een gebouw tot uitoefening van de openbare godsdienst binnen den afstand van twee honderd Meter

van eene bestaande kerk. (Art. 7 der Wet van 10 September 1853 (*Sb. no.* 102).

XV. Beroep tegen de weigering van den Gemeenteraad tot goedkeuring van de begrootingen en rekeningen van ontvangsten en uitgaven der gemeente-instellingen van weldadigheid, of der instellingen van weldadigheid van gemengden aard, in welker regeling of bestuur door de burgerlijke overheid en van wege eene kerkelijke gemeente of door bijzondere personen, of bijzondere, niet kerkelijke vereenigingen, gezamentlijk wordt voorzien. (Art 19 der Wet van 28 Junij 1854 (*Sb. no.* 100).

XVI. Beroep tegen de weigering van Burgemeester en Wethouders, om verlof te geven tot het aanleggen eener bijzondere begraafplaats. (Art. 14 der wet van 10 April 1869 (*Sb. no.* 65).

XVII. Weigering van Burgemeester en Wethouders om verlof te geven tot het aanleggen van een of meer graven of een grafkelder aan den eigenaar van een niet tot begraafplaats bestemden grond. (Art. 15 dierzelfde Wet).

Art. 8. Bij beroep in zake hoofdelijken omslag of andere plaatselijke directe belasting, wordt de reclamant bij brief opgeroepen zich voor de Afdeeling of Commissie met het voorbereidend onderzoek belast op bepaalden dag en uur te doen hooren. Een gemagtigde van het plaatselijk bestuur kan worden toegelaten.

Zoowel bij de behandeling van dit beroep als bij de behandeling der reclames tegen den aanslag in 's Rijks belasting, overeenkomstig de wetten van 4 April 1870 (*Sb. no.* 60) en 26 Mei 1870 (*Sb. no.* 82) worden de verzoekers, indien zij bij hun hooren in de Afdeeling of Commissie het verlangen daartoe te kennen geven, toegelaten hunne belangen in het volle Collegie nader voor te dragen, hetzij in het openbaar, hetzij met gesloten deuren, ter hunner keuze.

De betrokken Gemeenteraad of Rijksambtenaar worden dan opgeroepen zich daarbij desverkiezend te doen vertegenwoordigen.

Van de beslissingen omtrent belasting-reclames worden slechts die in het *Prov. blad* opgenomen, welke aan Gedeputeerde Staten voorkomen met het oog op de wets-toepassing van eenig algemeen belang te zijn.

Art. 166 *en* 167. Art. 9. Zij geven in elke eerstvolgende gewone vergadering der Staten, berigt van de schorsing of vernietiging der door de Staten vastgestelde provinciale reglementen en verordeningen of genomen besluiten.

Art. 10. Ingeval er schorsing of vernietiging plaats heeft van in het provinciaal blad opgenomene reglementen en verordeningen of van besluiten of uitspraken van Gedeputeerde Staten, moet de wet — het besluit — of de uitspraak, waarbij die schorsing of vernietiging is geschied, in het provinciaal blad worden geplaatst, onmiddellijk nadat de zaak ter kennis van Gedeputeerde Staten zal zijn gekomen.

Art. 157 *der provinc. wet.* Art. 11. Indien een ter regeling of ter besturing van het provinciale huishouden, door de Staten genomen besluit of gemaakte verordening wordt geschorst of vernietigd, moeten de Gedeputeerde Staten ten spoedigste zoodanige nieuwe maatregelen beramen, voorbereiden en zoo mogelijk in de eerstvolgende vergadering der Staten voordragen, als waardoor in de regeling der zaak op nieuw wordt voorzien.

Art. 154. Art. 12. Zij nemen in het beheer der provinciale inkomsten de eigendommen, op hunne verantwoordelijkheid, alle die maatregelen, waardoor de rigtige uitvoering van dat beheer verzekerd wordt, behoudens de hiernavolgende bepalingen.

Art. 154. Art. 13. Zij zorgen, dat de gelden, welke door anderen dan de rijksambtenaren ten behoeve van de provincie worden geind, of die aan haar moeten worden voldaan, gestort worden bij den rijksbetaalmeester.

Art. 126 *en* 154. Art. 14. Zij zorgen dat behoorlijk aanteekening worde gehouden van het bedrag der gelden, die, volgens art. 126 der provinciale wet, ter hunner beschikking worden gesteld, alsmede van de dagteekening der bevelschriften tot betaling, het bedrag waarvoor en den post der begrooting, waarop zij zijn afgegeven.

Art. 154. Art. 15. Zij doen eenen naauwkeurigen staat opmaken en bijhouden der onroerende goederen aan de provincie toebehoorende; die staat wordt, bij de behandeling der provinciale begrooting, in de vergadering der Staten overgelegd.

Zij zorgen voorts, dat de titels, betreffende de regten en eigendommen der provincie, behoorlijk worden bewaard en dat daarvan eenen inventaris wordt opgemaakt, die ter inzage van de leden der Staten op de provinciale griffie moet voorhanden zijn.

Art. 154. Art. 16. Zij zorgen dat de gebouwde eigendommen der provincie, bij eene Nederlandsche maatschappij voor brandschade verzekerd zijn.

De verhuring der eigendommen en verpachting der inkomsten moet in het openbaar en mag voor geen langeren termijn dan voor zeven jaren geschieden. Bijaldien eene onderhandsche verhuring of verpachting, in het belang der provincie, door Gedeputeerde Staten nuttig of voordeelig mogt worden geacht, zal daartoe, mits onder de goedkeuring der Staten, kunnen worden overgegaan.

De verhuringen en verpachtingen geschieden niet, dan onder voldoende borgstelling voor de betaling der huur- of pachtpenningen.

Art. 155 *der provinc. wet.* Art. 17. Wanneer de provincie in regten wordt aangesproken, doen zij verzoek tot statering of uitstel van het geding, tot dat de Staten, nopens de voortzetting van hetzelve, zullen kunnen zijn gehoord.

Indien dit verzoek niet mogt worden toegestaan, gedragen zij zich verder overeenkomstig de bepaling van art. 155 der provinciale wet.

Art. 34. Art. 18. Gedeputeerde Staten benoemen de ambtenaren en bedienden, bij de provinciale griffie, uit een dubbeltal, door den Commissaris des Konings voor te dragen.

Art. 156. Art. 19. Zij doen eenen staat van alle de provinciale ambtenaren en bedienden opmaken en bijhouden, met vermelding van hunne dienstjaren en de bezoldiging die zij genieten; die staat wordt bij de behandeling der begrooting in de vergadering der Staten overgelegd en moet op de provinciale griffie, ter inzage voor de leden, voorhanden zijn.

Art. 156. Art. 20. Zij gaan niet over tot ontslag van ambtenaren of bedienden, dan nadat de belanghebbende in de gelegenheid is gesteld, om in persoon of schriftelijk ter zijner keuze in zijne verdediging door hen of door eene commissie uit hun midden te worden gehoord.

Deze bepaling zal ook gelden in alle die gevallen, waarin bijzondere wetten of verordeningen hun tot ontslag of vervallenverklaring van ambtenaren de bevoegdheid opdragen, en voor zoo ver daaromtrent bij die wetten of verordeningen niet anders moge zijn voorzien.

Ingeval van schorsing van den griffier of van andere ambtenaren,

wier benoeming aan de Staten is voorbehouden, doen de Gedeputeerde Staten daarvan ten spoedigste aan de Statenvergadering verslag.

Zij zorgen inmiddels dat de betrekking van den geschorste worde waargenomen en doen, des noodig, eene voordragt tot ontslag.

Art. 156 *der provinc. wet.* Art 21. Ingeval van schorsing, ziekte, afwezigheid of overlijden van den griffier, wordt hij tijdelijk vervangen door het jongste lid in jaren der Gedeputeerde Staten, ten ware door dat collegie hiertoe een ander lid werd aangewezen.

Art. 157. Art. 22. Gedeputeerde Staten zullen gedurig en naauwkeurig letten op al hetgeen bij het 4de hoofdstuk der tweede afdeeling van de provinciale wet nopens de regeling en het bestuur van het provinciale huishouden aan de Staten is opgedragen, en gebruik makende van het bij art. 95, in verband met art. 164 dier wet verleende regt, zullen zij, ter behoorlijke voorbereiding van al hetgeen in de vergadering der Staten ter overweging en beslissing moet worden gebragt, de voorstellen en mededeelingen aan de Statenvergadering doen, die tot behoorlijke regeling en uitoefening van het bij de wet opgedragen toezigt nuttig of noodig zullen worden geacht.

Art. 9 *der grondwet en art.* 157 *der provinc. wet.* Art. 23. De verzoekschriften, die bepaaldelijk aan de Provinciale Staten worden gerigt, moeten in de vergadering dier Staten in beraadslaging worden gebragt; alle stukken, tot eene in de vergadering te behandelen zaak betrekkelijk, moeten *in originali*, of voor zoo veel de door Gedeputeerde Staten gevoerde briefwisseling betreft, bij door den griffier gewaarmerkte afschriften aan de vergadering, en nader, des verlangd, op de provinciale griffie ter inzage voor de leden worden overgelegd of gesteld in handen der door de vergadering benoemde commissie.

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd daarbij zoodanige consideratien en inlichtingen te voegen, als zij ter betere beoordeeling der zaak dienstig oordeelen.

Zij zijn verpligt de vergadering, des begeerd, schriftelijk te dienen van berigt, consideratien en advies.

Art. 138, 140 *en* 157 *der provinc. wet.* Art. 24. Alle ontwerpen der reglementen en verordeningen, in art. 157 der provinciale wet bedoeld, worden met eene nevens elk ontwerp gevoegde memorie van toelichting door de zorg der Gedeputeerde Staten gedrukt en zoo veel mogelijk veertien dagen vóór de gewone Statenvergadering aan ieder lid der Staten toegezonden.

Art. 138 *en* 157 *der provinc. wet.* Art. 25. De nieuwe of gewijzigde reglementen van waterschappen, door Gedeputeerde Staten ontworpen, moeten, alvorens zij bij de Staten in beraadslaging worden gebragt, medegedeeld worden aan alle daarbij betrokkene waterschapsbesturen, ten einde daarvan kennis te nemen, en die reglementen gedurende eene maand ter inzage te leggen van belanghebbenden en gelegenheid te geven om de aanmerkingen daarop schriftelijk aan de Gedeputeerde Staten in te zenden.

Deze aanmerkingen moeten, nevens de ontworpene reglementen, aan de vergadering worden overgelegd, behoudens de bevoegdheid der Gedeputeerde Staten, bij art. 22 vermeld.

Wanneer een waterschap zich buiten de provincie uitstrekt, treden de Gedeputeerde Staten met die van het betrokkene gewest in overleg, ten einde de zaak voor te bereiden; de daarover gevoerde brief-

wisseling of de daartoe betrekkelijke verslagen moet, te gelijk met het ontworpen reglement, aan de kennisneming der vergadering worden onderworpen.

Art. 138 *en* 157. Art. 26. Ingeval er, ten gevolge van door waterschapsbesturen of belanghebbenden gemaakte bedenkingen, door Gedeputeerde Staten wijzigingen in het ontwerp van reglement mogten worden gemaakt, moet dit ontwerp andermaal, zoo als het dan gewijzigd is, aan die besturen worden medegedeeld, om daarop te worden gehoord en om ter inzage van belanghebbenden te worden gelegd, ten einde gelegenheid te geven, dat zij zich met hunne bezwaren tot de Staten kunnen wenden.

Art. 158 *der provinc. wet.* Art. 27. De keuren of politieverordeningen voor waterschappen zullen, zoodra zij voor goedkeuring vatbaar zijn, binnen den tijd van eene maand worden goedgekeurd, doch zullen Gedeputeerde Staten hiertoe niet overgaan, tenzij het blijke, dat door de betrokken besturen is voldaan aan hetgeen hun, nopens het ontwerpen of vaststellen dier keuren of verordeningen, is voorgeschreven.

Jaarlijks doen Gedeputeerde Staten, in het provinciaal blad, eene korte opgaaf plaatsen van de keuren of politieverordeningen, die door hen in het vorige jaar zijn goedgekeurd.

Art. 28. Zij zorgen dat, door eene commissie uit hun midden, zoo veel mogelijk jaarlijks de plaatsen worden bezocht, waar geheel of gedeeltelijk, met subsidie uit de provinciale kas, belangrijke zee- of rivierwaterkeerende werken zijn aangelegd of belangrijke wegen of gebouwen worden daargesteld.

Art. 159. Art. 29. De plannen en voorwaarden van aanbesteding, der door de Staten bevolene werken, worden door de Gedeputeerde Staten ontworpen en, voor zoo ver de Staten zich de goedkeuring daarvan niet hebben voorbehouden, vastgesteld, na dat op de begrooting de gelden, tot daarstelling van die werken, zijn toegestaan.

Bij de aanbesteding van provinciale werken, doen zij in acht nemen de algemeene voorwaarden, bij de aanbesteding van rijkswerken bepaald.

Zij kunnen tijdelijke opzigters bij de provinciale werken aanstellen.

Art. 159 *en* 160 *der provinc. wet.* Art. 30. De aanbestedingen moeten in het openbaar geschieden.

Wanneer evenwel eene onderhandsche aanbesteding, in het belang der provincie, door Gedeputeerde Staten nuttig en voordeelig mogt worden geacht, zal hiertoe kunnen worden overgegaan, onder gehoudenheid, om van de reden daartoe aan de Staten, in derzelver eerstvolgende vergadering verslag en verantwoording te doen.

Art. 159. Art. 31. Zij mogen geene gelden bij voorschot aan de aannemers doen uitbetalen en ook geene tegemoetkoming of uitkeering, boven de bedongene aanneming, doen toekomen.

In onvoorziene en buitengewone omstandigheden zal evenwel eene daartoe strekkende voordragt aan de Statenvergadering kunnen worden gedaan.

Art. 160. Art. 32. Wanneer de Gedeputeerde Staten in het geval, bij art. 160 der provinciale wet bedoeld, noodig achten te voorzien in het onderhoud van provinciale werken, zonder daartoe vooraf door de Staten gemagtigd te zijn, moeten zij bij de in dat artikel bevolene kennisgeving overleggen een verslag van den hoofdingenieur in de provincie, waarbij van de noodzakelijkheid der dadelijke voorziening blijkt.

Art. 143, 145 *en* 161 *der prov. wet.* Art. 33. Zij zullen toezien, dat bij de besluiten der gemeentebesturen, die aan hunne goedkeuring worden onderworpen, of ook bij de zoodanige, die door hen aan den Koning ter goed- of afkeuring moeten worden voorgedragen, een verbaal van het daaromtrent in den gemeenteraad verhandelde worden overgelegd.

Art. 114 *en* 161. Art. 34. Alvorens de besluiten der gemeentebesturen tot het instellen, afschaffen of veranderen van jaarmarkten of gewone marktdagen in de gemeente goed te keuren of die aan de goedkeuring des Konings te onderwerpen, moeten Gedeputeerde Staten de besturen der omliggende daarbij betrokkene gemeenten in hun belang hooren en zorgen, dat het besluit in de Staatscourant worde bekend gemaakt.

Art. 165. Art. 35. Zij zijn verpligt, om bij hunne voordragten aan hooger autoriteit de berigten en consideratiën van de besturen, die door hen ingevolge de wetten of verordeningen daarop moeten worden gehoord, in originalie over te leggen.

Art. 162 *der provinc. wet.* Art. 36. Van het jaarlijksch verslag van den staat der provincie, bij art. 162 der provinciale wet voorgeschreven, doen zij een gedrukt exemplaar bij den aanvang der zomervergadering aan elk lid der Staten uitreiken.

Art. 86. Art. 37. Bij de voor art. 86 der provinciale wet bevolene overlegging der lijsten, waaruit van de bijwoning der vergaderingen door de Gedeputeerde Staten moet blijken, zal eene opgave moeten worden gevoegd van de vergaderingen, die door ieder der leden niet zijn bijgewoond.

Art. 38. Een exemplaar van de aanteekening van het verhandelde in de zittingen der Provinciale Staten zal, met uitzondering van datgene wat in eene beslotene vergadering heeft plaats gehad na het sluiten van elke zitting, zoodra mogelijk aan ieder lid der Staten worden toegezonden.

Art. 163. Art. 39. Wanneer de Staten besluiten, om van de Gedeputeerde Staten het doen van verantwoording of het geven van inlichtingen te vragen, zal, ingeval zulks door deze laatsten niet terstond mogt kunnen gedaan of gegeven worden, door de vergadering eenen dag worden bepaald, waarop dit zal moeten geschieden. Gedeputeerde Staten alsdan nalatig blijvende, zal dit, ten ware een nieuw uitstel door hen werd verkregen, voor weigering gelden en de slotbepaling van art. 163 der provinciale wet kunnen worden toegepast.

Slotbepaling.

Art. 40. Gedeputeerde Staten benoemen jaarlijks tot voorbereiding van alle te behandelen zaken, vaste Commissiën of Afdeelingen uit hun midden, geven van hare zamenstelling en van de haar opgedragen werkzaamheden aan de Provinciale Staten kennis en maken die kennisgeving tevens door het *Provinciaal blad* openbaar.

Hetzelfde wordt in acht genomen bij elke wijziging in de zamenstelling dier Commissiën of Afdeelingen voorkomende.

DE GRIFFIER DER PROVINCIALE STATEN VAN ZUID-HOLLAND;

Verklaart het vorenstaande overeenkomstig met de instructie voor de Gedeputeerde Staten dier Provincie vastgesteld bij besluit der Staten van dat gewest van den 10den April 1851 no. VI, goedgekeurd bij Kon.

besluit van den 2den Mei d. a. v. no. 48, gewijzigd bij hunne besluiten van den 1sten Julij 1851 no. XXXVI, den 8sten Julij 1852 no. IX en den 21sten Julij 1880 no. VI, goedgekeurd bij de Kon. besluiten van den 12den Julij 1851 no. 55, den 22sten Julij 1852 no. 54 en den 10den September 1880 no. 6.

De Griffier der Staten voornoemd,
(*Get.*) F. TAVENRAAT.

No. 339. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 13den October* 1880, *Posterijen no.* 64 *houdende Correspondentie met Sousse in Tunis; Nederlandsche, Belgische en Duitsche kantoren in het grensrayon en oprigting van een nieuw postkantoor te Epe.*

Art. 1. Te *Sousse* in Tunis is door de Italiaansche administratie een postkantoor gevestigd.

Bij verzending over Italië zijn dientengevolge de brieven en verdere stukken voor *Sousse* aan hetzelfde tarief onderworpen als die van en voor Tunis.

Tusschen de Nederlandsche postkantoren en het postkantoor te *Sousse* worden mede postwissels uitgewisseld op dezelfde voorwaarden als in het verkeer met Italië van kracht zijn.

Art. 4. Er zijn nieuwe Belgische kantoren gevestigd te *Diepenbeek* en te *Wellen*, welke binnen den kring van 30 kilometer gelegen zijn met opzigt tot de volgende Nederlandsche kantoren, te weten:

Diepenbeek met Beek, Bunde, Eijsden, Geleen, Gronsveld, Limmel, Maastricht, Meerssen en Valkenburg;

Wellen met Bunde, Eijsden, Gronsveld, Limmel, Maastricht en Meerssen.

Voorts is een nieuw Duitsch kantoor gevestigd te *Rutenbrock* (*Hannover*) hetwelk in de grensrayon gelegen is van de Nederlandsche kantoren:

Blijham, Bonnerveen, Borger, Dalen, Emmen, Eexlo, Gasselte, Gasselter-Nijeveen, Gieten, Nieuw-Buinen, Nieuwe Pekela, Odoorn, Ommelanderwijk, Onstwedde, Oosterhesselen, Oude Pekela, Oud-Schoonebeek, Schoonoord, Sellingen, Sleen, Stadskanaal, Ter-Apel, Vlagtwedde, Wildervank, Zandberg en Zweele.

Het grensrayon van het Nederlandsche kantoor te *Alphen* wordt uitgebreid met de Belgische kantoren:

Aerendonck, Brecht, Hoogstraeten, Oostmalle, Thielen, Turnhout en Wuestwezel.

Art. 5. Ingevolge Koninklijk besluit van 30 April 1880 (*Sb. no* 77) wordt een postkantoor gevestigd te *Epe*, 't welk in werking zal komen 16 October aanstaande.

De vernietigingsstempel van Epe draagt het nommer 203.

Naar Epe, alwaar geen Rijkstelegraafkantoor gevestigd is, kunnen geene telegrafische postwissels verzonden worden.

Vastgesteld den 13den October 1880, no. 64.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) STARING. *l.-S.*

No. 340. KONINKLIJK-BESLUIT, *van den 14den October* 1880, *no.* 6, *houdende verlenging der concessie tot heffing van doorvaartregten aan het verlaat en aan de brug van den Bovenpolder onder de gemeente Zevenhuizen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ, ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 11 October 1880, no. 46, Afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bij Ons besluit van 25 Augustus 1875 no. 3 (1), aan het bestuur van den Bovenpolder onder de gemeente Zevenhuizen verleende concessie tot heffing van doorvaartregten aan het verlaat en aan de brug van dien polder onder de gemeente Zevenhuizen, overeenkomstig het bij Ons aangehaald Besluit gevoegd tarief met den tijd van drie jaren eindigende 1 Januarij 1884 te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 14den October 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 341. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 14den October* 1880, *no.* 20, *betreffende tractementen en soldijen van voor Indië bestemde of daarvan terugkeerende militairen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende de bepalingen omtrent de tractementen en soldijen van de officieren, onderofficieren en mindere militairen, bestemd voor of herkomstig van de landmagt in de overzeesche bezittingen, voor den tijd, gedurende welken zij bij het koloniaal werfdepôt verblijven en daarbij in betaling gevoerd worden, herzien en op nieuw regelen;

Gezien het Koninklijk besluit van 28 December 1816, Letter L[2], no. 36, waarbij het Reglement voor het depôt-bataillon van de troepen, dienstdoende in de koloniën en buitenlandsche bezittingen van het Rijk, werd vastgesteld;

Gelet op de Koninklijke besluiten van 30 April 1842, no. 67 (2), en van 31 Maart 1848, no. 65 (3), waarbij de soldijen der onderofficieren, korporaals en manschappen, respectievelijk van de artillerie en de cavalerie hier te lande, bij hetzelfde wapen in de koloniën overgaande, gedurende den tijd, die aan hunne inscheping voorafgaat, op nieuw werden geregeld;

(1) Bijv. 1875, no. 246. *Red.*
(2) Bijv. 1842, ed d'ENGELBR., p. 123.
(3) Bijv. 1848, ed. d'ENGELBR., p. 228.

Gelet op het Koninklijk besluit van 19 October 1843, no. 64 (1), waarbij de 1ste divisie van het algemeen depôt der landmagt, no. 33 werd opgeheven, en in plaats daarvan het koloniaal werfdepôt te *Harderwijk* werd opgerigt — en meer bijzonder op art. 10 van dat besluit, waarbij sommige bepalingen van vroegere dagteekening bleven gehandhaafd;

Herzien Ons besluit van 21 October 1871, no. 36, omtrent de tractementen van voor de dienst in de overzeesche bezittingen benoemde officieren, die gedurende hun verblijf hier te lande bij het Nederlandsche leger of een van zijne inrigtingen zijn gedetacheerd;

Op de voordragt van Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën, van den 2den October 1880, VIe afd., no. 56, en van den 11den October 1880, Letter C, no. 3;

Hebben goedgevonden en verstaan — met intrekking van al de in bovengenoemde besluiten vervatte bepalingen, nopens de tractementen en soldijen, in den aanhef van dit besluit bedoeld — te bepalen:

Art. 1. Door de officieren, die zich, in afwachting van hun vertrek naar *Oost-* of *West-Indië*, bij het koloniaal werfdepôt in betaling bevinden, alsmede door hen, die — à la suite van genoemd depôt zijnde — alvorens naar de overzeesche bezittingen te vertrekken, bij de staven of korpsen of bij eenige inrigting hier te lande worden geplaatst, en eindelijk, door hen, die uit de koloniën zijn teruggekeerd en, in afwachting van hunne indeeling bij het leger hier te lande, à la suite van het koloniaal werfdepôt verblijven, zullen de tractementen, tot dezelfde bedragen en volgens dezelfde bepalingen worden genoten als die, welke reeds zijn of nader zullen worden vastgesteld voor hunne ranggenooten, behoorende tot de verschillende wapens of dienstvakken, bij het leger hier te lande.

De officieren der artillerie echter zullen het tractement genieten voor de overeenkomstige rangen van de Vestingartillerie hier te lande vastgesteld of nader te bepalen, wordende hun alleen dàn het tractement van de officieren der Veld- of Rijdende artillerie toegekend, wanneer zij bij de bereden korpsen artillerie zijn gedetacheerd en daarbij dienst doen.

Art. 2. Door de onderofficieren en mindere militairen (suppletie troepen), bestemd om naar *Oost-* of *West-Indië* te worden uitgezonden, zoomede door hen, die uit de koloniën terugkeeren en bij het koloniaal werfdepôt nog eenigen tijd verblijven, zullen — naar gelang van het wapen, waarvoor zij zijn bestemd of waartoe zij behooren — de soldijen worden genoten, zooals die zijn of nader zullen worden vastgesteld voor de overeenkomstige graden bij de verschillende wapens hier te lande, met dien verstande, dat de onderofficieren en minderen van het wapen der artillerie allen de soldij, voor de Vesting-artillerie vastgesteld, zullen genieten.

De verhooging der soldij wegens 6 en 12jarige dienst wordt echter niet door hen genoten, terwijl de onderofficieren worden beschouwd als tot de 2de klasse van hunnen graad te behooren.

Art. 3. De bepalingen, in de beide voorgaande artikelen vervat, zijn niet van toepassing op de officieren van het leger in *Nederlandsch Indië*, die — overeenkomstig Ons besluit van 5 December 1879, no. 27 — den cursus van de krijgsschool hier te lande volgen en

(1) Bijv. 1843, ed. d'ENGELBR, p. 295, and. ed. XXX, p. 599. *Red.*

à la suite van het koloniaal werfdepôt worden gevoerd, noch op de militairen, die — volgens de bepalingen, vervat in ons besluit van 24 Augustus 1875, no. 64 — worden opgeleid voor het genie-kader, ten dienste van het Nederlandsch-Indische leger.

Art. 4. De bezoldiging van de bij art. 2 van dit besluit bedoelde militairen beneden den rang van officier, die graden of betrekkingen bekleeden, welke niet met die bij het leger hier te lande overeenstemmen, wordt — naar gelang van omstandigheden — door Onzen Minister van Koloniën bepaald.

Art. 5. De bepalingen in dit besluit vervat, worden geacht in werking te zijn getreden met den 15den Augustus 1880.

Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 14den October 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.
De Minister van Koloniën,
(*Get.*) VAN GOLTSTEIN.

No. 842. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Utrecht *van den 14den October* 1880, *no.* 1, *betreffende eene wijziging in de inrigting der begrooting van plaatselijke inkomsten en uitgaven.* (*Prov. blad no.* 86.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Ontvangen hebbende extract uit het Koninklijk besluit van den 8 October 1880, no. 4, houdende goedkeuring van hun besluit van den 23 September 1880, no. 11, tot wijziging van de voorschriften, betreffende de inrigting der begrooting van plaatselijke inkomsten en uitgaven voor de provincie *Utrecht*,

Hebben goedgevonden en verstaan:

1. Het voormeld besluit van den 23 September 1880, no. 11, zooals dit aan den voet dezes volgt, ter kennis te brengen van de gemeentebesturen in de provincie *Utrecht*;

en

2. Onder de aandacht van de gemeente-besturen te brengen, dat hun meergemeld besluit van den 23 September 1880, no. 11, geene verandering teweegbrengt in de voorschriften der begrooting, zooals die zijn gegeven bij hun besluit van den 12 Augustus 1880, no. 20 (*Prov. blad no.* 69).

Utrecht, den 14den October 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) C. J. KIEN ELTZMAN, *loco-Voorz.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

Utrecht, den 23sten September 1880.

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Overwegende, dat, naar aanleiding der wet van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127), houdende herziening der wet tot regeling van het Lager Onderwijs, het model der gemeente-begrooting in dier voege zal moeten

worden gewijzigd, dat daarin achtervolgens behooren voor te komen de uitgaven, bedoeld bij art. 44, en de inkomsten, bedoeld bij art. 45 en 49 dier wet;

Overwegende dat het doelmatig is, tot bevordering van een regelmatig beheer der gemeentelijke geldmiddelen, eenige nadere voorschriften te geven, betreffende de inrigting der plaatselijke begrootingen;

Gelet op art. 206 der wet van 29 Junij 1851 (*Sb. no.* 85),

Hebben goedgevonden en verstaan:

Vast te stellen de navolgende

Wijzigingen in de voorschriften, betreffende de inrigting der begrooting van plaatselijke inkomsten en uitgaven voor de gemeenten der Provincie:

I. In hoofdstuk IV der uitgaven „*Kosten van gemeente eigendommen „en wegens die eigendommen verschuldigde lasten*," *afdeeling I*, *Aanleg „en onderhoud*" vervallen: alle onkosten voor het stichten en onderhouden van openbare scholen en onderwijzers-woningen, en van aanschaffing en onderhoud der schoolmeubelen;

II. Hoofdstuk VI der uitgaven „*Onderwijs*, *Kunsten en Wetenschappen*" te splitsen in vier afdeelingen, als:

Afdeeling I. Hooger onderwijs.
id. II. Middelbaar onderwijs.
id. III. Lager onderwijs.
id. IV. Gemeente-Archieven, enz.

III. In afdeeling III, van het gewijzigd hoofdstuk VI, op te nemen de navolgende artikelen:

A. 1. Kosten van het stichten van schoollocalen en onderwijzers-woningen.

2. Kosten van het instandhouden van schoollocalen en onderwijzer-woningen.

B. 3. Jaarwedden der onderwijzers.

4. Vergoeding aan onderwijzers, aan het hoofd van scholen staande, wegens gemis van vrije woning.

5. Toelagen en bijdragen tot opleiding van onderwijzers.

6. Kosten van het herhalings-onderwijs.

7. Huur van schoollocalen en onderwijzerswoningen.

8. Kosten van het aanschaffen en onderhouden van schoolmeubelen.

9. Kosten van het aanschaffen en onderhouden der schoolboeken, leermiddelen en schoolbehoeften.

10. Kosten van verlichting en verwarming en van het schoonhouden der schoollocalen.

11. Kosten van het plaatselijk schooltoezigt.

12. Kosten van de vergelijkende examens.

13. Kosten van de schoolbibliotheken.

14. Kosten van belooningen en eereblijken.

IV. Aan Hoofdstuk V der inkomsten toe te voegen het navolgend artikel:

„Bijdragen van het Rijk in de kosten van het lager onderwijs."

a. Vergoeding der 30% in die kosten.

b. Subsidie volgens art. 49 der wet van 17 Augustus 1878, (*Sb. no.* 127).

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) DE VOS VAN STEENWIJK, *Voorz.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

No. 348. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den 14den October* 1880, *houdende het door den Koning goedgekeurde bijzonder Reglement voor het waterschap van Oudheusden en Elshout.* (*Prov. bl. no.* 32).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;
doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 7 Juli 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

Bijzonder reglement *voor het waterschap van Oudheusden en Elshout.*

„De Staten der provincie *Noord-Brabant*, hebben besloten vast te stellen het navolgend bijzonder reglement voor het waterschap van *Oudheusden en Elshout.*

„Art. 1. Het waterschap wordt bepaald door de volgende grenzen:

„*Ten Noorden*: door de kadastrale grensscheiding der gemeente *Oudheusden* c.a. met de gemeente *Drongelen* c.a., *Heesbeen* c.a. en *Heusden.*

„*Ten Oosten*: door de kadastrale grensscheiding der gemeente *Oudheusden* c. a. met de gemeente *Herpt* en *Bern.*

„*Ten Zuiden*: door de kadastrale grensscheiding der gemeenten *Oudheusden* c. a en *Drunen*, en

„*Ten westen*: door den Oudheusdenschen Zeedijk.

„Art. 2. Het Bestuur bestaat uit eenen Voorzitter en vier leden onder de benaming van Voorzitter en leden.

„Art. 3. De jaarwedde van den Voorzitter bedraagt *f* 45.— die van ieder Lid van het Bestuur *f* 30,— en die van den Secretaris-Penningmeester *f* 100.

„Als schadeloosstelling voor het voeren der schouwen, wordt door den Voorzitter, door ieder Lid van het Bestuur en door den Secretaris-Penningmeester genoten *f* 1.50 per dag.

„Deze schadeloosstellingen zullen gezamenlijk het bedrag van *f* 50.— in het jaar niet te boven gaan.

Art. 4. Het hoogst bedrag der huishoudelijke kosten van het Bestuur wordt bepaald op *f* 25.— per jaar, waaronder hoogstens *f* 10.— voor kantoor- en schrijfbehoeften van den Secretaris-Penningmeester.

„Art. 5. De vergaderingen van stemgeregtigde ingelanden worden gehouden te *Elshout.*

„De bijeenroeping tot bijwoning dier vergaderingen geschiedt door aflezing en aanplakking in de gemeente *Oudheusden* en *Elshout*, ter plaatse waar dit van gemeentewege gebruikelijk is en door briefjes aan iederen stemgeregtigden ingeland of zijnen gemachtigde te bezorgen.

„Art. 6 Jaarlijks wordt op den eersten Dinsdag der maand Juni aan stemgerechtigde ingelanden rekening en verantwoording van het afgeloopen dienstjaar gedaan.

„Art. 7 Het bedrag bedoeld bij art. 56 van het algemeen reglement voor de waterschappen wordt bepaald op *f* 100.—

„Art. 8. De kennisgeving van het voeren der schouwen en het ter inzage leggen van stukken geschiedt door aflezing en aanplakking op de wijze bij art. 5. bepaald.

„Art. 9. Zonen of schoonzonen van ingelanden mogen tot leden van

het bestuur worden benoemd, mits zij de overige in het algemeen reglement gevorderde vereischten bezitten.

„Aldus vastgesteld."

's-Hertogenbosch, den 7den Juli 1880.

De Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 5 October 1880 no. 2.

Gegeven te *'s-Hertogenbosch*, den 14den October 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 344. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den 14den October* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het Bijzonder reglement voor het waterschap de Opperste polder van Andel.* (*Prov. bl. no.* 33).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;

doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 7 Juli 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORD-BRABANT,

hebben besloten Art. 1 van het Bijzonder reglement voor het waterschap „de Opperste polder van *Andel*" (1), aan te vullen met de volgende zinsnede:

Daarenboven behoort nog tot het waterschap de Uitwateringsvliet van af de oostzijde der Neerandelsche steeg tot den Andelschen watermolen.

's-Hertogenbosch, den 7den Juli 1880.

De Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 5 October 1880 no. 5.

Gegeven te *'s-Hertogenbosch*, den 14den October 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorz.*

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 345. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den 14den October* 1880, *houdende het door den Koning goedgekeurde bijzonder Reglement voor het waterschap de Hartel, Lage Vugt, Sipten en Banken onder Teteringen en Terheijden.* (*Prov. bl. no.* 34).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;

doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 14 Juli 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE NOORD-BRABANT,

„hebben besloten vast te stellen het navolgend bijzonder reglement voor het waterschap de Hartel, Lage Vugt, Sipten en Banken.

---

(1) Bijv. 1866, no. 305. *Red.*

„Art. 1. Het waterschap wordt bepaald door de volgende grenzen:

„*Ten Noorden* door een gedeelte van den Ouden Bredaschen weg, het Overbergswegje, de Groenendijk, de perceelen kadastraal bekend gemeente *Terheijden* sectie E. Nrs. 420, 419, 171, 170, 165, 164, 163, 535, 534, 160, 159 en door de grensscheiding van de gemeente *Oosterhout* en *Terheijden*.

„*Ten Oosten* door de grensscheiding van de gemeente *Terheijden* met de gemeente *Oosterhout* en van de gemeente *Terheijden* met de gemeente *Teteringen* tot aan den weg van *Gilze* naar *Terheijden*. Van hier door de scheiding der sectie F. en sectie B. (de Meerberg) van de gemeente *Teteringen* tot aan de Lauwerenssloot.

„*Ten Zuiden* door de noordzijde van de Lauwerenssloot en van de Kruisvaart tot aan de scheiding der gemeenten *Terheijden* en *Teteringen* verder door deze grensscheiding en door het Calooische gat.

„*Ten Westen* door de rivier de Mark, het perceel kadastraal bekend gemeente *Terheijden* sectie G. no. 736, den Rijks grooten weg der 1e klasse van *Breda* naar *Moerdijk* en de perceelen gemeente *Terheijden* sectie G. Nrs. 474 en 399.

„Art. 2. Het bestuur bestaat uit eenen Voorzitter en twee leden onder de benaming van Voorzitter en leden.

„Art. 3. De jaarwedde van den Voorzitter bedraagt *f* 10.—, die van ieder lid van het bestuur *f* 5.— en die van den Secretaris-Penningmeester *f* 16.

„Als schadeloosstelling voor het voeren der schouwen, wordt door den Voorzitter, door ieder lid van het bestuur en door den Secretaris-Penningmeester genoten *f* 1.50 per dag.

„Deze schadeloosstellingen zullen gezamenlijk het bedrag van *f* 12.— in het jaar niet te boven gaan.

„Art. 4. Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten van het bestuur wordt bepaald op *f* 15.— per jaar waaronder hoogstens *f* 5.— voor kantoor- en schrijfbehoeften van den Secretaris-Penningmeester.

„Art. 5. De vergaderingen van stemgerechtigde ingelanden worden gehouden te *Terheijden*.

„De bijeenroeping tot bijwoning dier vergaderingen geschiedt door aflezing en aanplakking in de gemeente *Terheijden*, ter plaatse waar dit van gemeentewege gebruikelijk is en door briefjes aan iederen stemgerechtigden ingeland of zijnen gemachtigde te bezorgen.

„Art. 6. Jaarlijks wordt op den eersten Woensdag der maand Mei aan stemgerechtigde ingelanden rekening en verantwoording van het afgeloopen dienstjaar gedaan.

„Art. 7. Het bedrag bedoeld bij art. 56 van het algemeen reglement voor de waterschappen wordt bepaald op *f* 50.

„Art. 8. De kennisgeving van het voeren der schouwen en het ter inzage leggen van stukken, geschiedt door aflezing en aanplakking op de wijze bij art. 5 bepaald.

„Art. 9. Ingelanden, die de stemgerechtigheid missen en zonen of schoonzonen van ingelanden mogen tot leden van het bestuur worden benoemd, mits zij de overige in het algemeen reglement gevorderde vereischten bezitten.

„Art. 10. De heffing der omslagen geschiedt hectare's gewijze over al de binnen de grenzen van het waterschap gelegen gronden.

„Hiervan zijn uitgezonderd de gronden, gelegen in de Sipten en Banken,

begrensd *Ten Noorden* door den Groenendijk, de perceelen kadastraal bekend gemeente *Terheijden* sectie E. Nrs. 420, 419, 171, 170, 165, 164, 163, 535, 534, 160, 159 en door de grensscheiding van de gemeenten *Oosterhout* en *Terheijden*.

„*Ten Oosten* door de grensscheiding van de gemeenten *Oosterhout* en *Teteringen* met de gemeente *Terheijden*.

„*Ten Zuiden* door de grensscheiding der gemeenten *Teteringen en Terheijden* en door de Salusdreef.

„*Ten Westen* door den ouden Bredaschen weg en het perceel gemeente *Terheijden* sectie F. No 329, Welke per Hectare slechts de helft van den aanslag betalen.

's Hertogenbosch, den 14*den Juli* 1880.

De Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter*.

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier*.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 2 October 1880 no. 18.

Gegeven te *'s-Hertogenbosch*, den 14den October 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter*.

(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier*.

No. 346. CIRCULAIRE *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den* 14*den October* 1880, *no.* 28, 3*de afdeeling*, *Statistiek, aan de gemeentebesturen, betreffende het regt verstand van art.* 44 *der nieuwe wet op het lager onderwijs*. (*Prov. bl. no.* 123).

Door een gemeentebestuur in deze provincie werd ons inlichting verzocht omtrent de vraag, of onder de kosten, bedoeld bij art. 44, 1°, der wet van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127) en welke vallen in de toepassing van art. 45 dier wet, mede kunnen worden opgenomen de toelagen, verleend van kweekeling-onderwijzers in sommige scholen.

Naar onze meening moest die vraag toestemmend worden beantwoord. Immers, volgens art. 84 dier wet kunnen nog tot 1 Januarij 1883 kweekelingen, op den voet der wet van 13 Augustus 1857 (*Sb. no.* 103), worden aangenomen, en blijven ten behoeve van deze en van de kweekelingen, die er op 1 November e. k. zijn, de bepalingen van laatstgenoemde wet toepasselijk tot 1 Januarij 1886.

Zoolang dit overgangstijdperk duurt, worden dus de kweekelingen nog als onderwijskracht door de wet erkend en moeten ze derhalve worden geacht te behooren tot het onderwijzerspersoneel, bedoeld bij art. 44*a*.

Aan het einde van dit overgangstijdperk zullen, volgens de Memorie van toelichting, bladz. 19, indien de kweekelingen *geen deel meer uitmaken van het onderwijzend personeel*, de uitkeeringen, welke hun door de gemeenten zullen worden verstrekt, onder de teelagen en bijdragen tot opleiding van onderwijzers, bedoeld bij art. 44*c*, gerangschikt en ten hunnen opzigte de voorschriften van art. 8 der wet opgevolgd behooren te worden.

Alvorens echter in den bovenvermelden zin te antwoorden, oordeelden wij het goed, het gevoelen van den Minister van Binnenlandsche Zaken

over de vraag in te winnen. Zijn antwoord was, dat hij zich ten volle met onze beschouwingen vereenigde.

Wij hebben het dienstig geacht, het bovenstaande ter Uwer kennis te brengen, met uitnoodiging, U dien-overeenkomstig te gedragen.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 347. MISSIVE *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 15*den October* 1880, *La. A, Afdeeling A. Z. C. betreffende kosten lager onderwijs.*

's Gravenhage, den 15*den October* 1880.

Het schijnt wenschelijk de gemeentebesturen uit te noodigen, de kosten van den bouw en verbouw van scholen en onderwijzerswoningen niet op de begrooting te brengen dan nadat de goedkeuring van den districts-schoolopziener op de bestekken is verkregen. Is dit tijdens het vaststellen van de primitieve begrooting niet geschied, dan kunnen de vereischte uitgaven bij suppletoire begrooting of door middel van af- en overschrijving worden geregeld.

In dien geest werden de gemeentebesturen in Noord-Holland door Gedeputeerde Staten aangeschreven.

De maatregel zal voorkomen dat, bij toepassing van art. 45 der wet van 17 Augustus 1878 (*Stb no.* 127), ontijdig voorschotten aan de gemeentebesturen worden uitbetaald. Niet zelden toch zal het geval zich voordoen, dat bouwplannen vertraging ondervinden en daardoor niet kunnen worden uitgevoerd ten laste van de begrooting waarin de kosten aanvankelijk werden geraamd. Ontijdige uitbetaling van voorschotten zou niet slechts de Staatsbegrooting noodeloos uitputten, maar ook zonder reden de verantwoordelijkheid van den gemeente-ontvanger verzwaren, door hem, gedurende langen tijd welligt, de bewaring van betrekkelijk aanzienlijke sommen toe te vertrouwen.

Daarentegen waarborgt de bepaling van art. 1, tweede lid, van 's Konings besluit van 12 Augustus 1880 (*Stb. no.* 161) in verband met art. 45, tweede lid der wet, dat de gemeentebesturen tijdig in het genot worden gesteld van het voorschot wegens uitgaven, die nader op de begrooting worden gebragt.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 348. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den* 15*den October* 1880, *no.* 5, 2*e afd.*, *W. houdende de door den Koning goedgekeurde oprigting van het waterschap Kollumerland-oostdeel met reglement.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 14 Julij 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Gezien het verzoek van *H. Eskes* c. s, tot oprigting van een waterschap „*Kollumerland-oostdeel*;"

Gezien de desbetreffende voordragt van Gedeputeerde Staten met bijgevoegde stukken;

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137 en 138 der provinciale wet en op de bepalingen van het reglement nopens de oprigting van waterschappen in *Friesland* (Prov. bladen no. 78 van 1874 en no. 4 van 1880);

Hebben besloten en besluiten:

1°. Ter voorziening in eene voldoende afstrooming en waterlossing ter bevrijding van overtollig boezemwater, wordt opgerigt een waterschap „*Kollumerland–oostdeel*", ter grootte van omstreeks 2640 hectare.

2°. De omschrijving van de grenzen en werken van dit waterschap, de onderhoudpligtigheid, het stemregt en al hetgeen tot het beheer en bestuur van dit waterschap betrekking heeft zullen bij een afzonderlijk reglement worden vastgesteld.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, den 14den *Julij* 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 7 October 1880, no. 6.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 15 October 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

Reglement *voor het waterschap „Kollumerland—Oostdeel"*.

HOOFDSTUK I.

Van de grenzen, werken en onderhoudpligtigheid.

Art. 1. Het waterschap *Kollumerland—oostdeel*, ter grootte van ongeveer 2640 hectare, wordt begrensd:

ten westen door de *Kollumerrijd* en de trekvaart van *Kollum* tot de *Steenhardsterbrug*;

ten zuiden door het waterschap *Lutjewoude* en de gemeente *Achtkarspelen*;

ten oosten door *de Lauers*, en

ten noorden door den *Ouden zeedijk* van *Kollumer Oudzijl* tot den *Plattedijk*, door den kunstweg, loopende van den *Ouden zeedijk* naar *Kollumerpomp*, wijders door den kunstweg van *Kollumerpomp* naar *Munnekezijl*.

Art. 2. De werken, tot dit waterschap behoorende, zijn de navolgende stroom- en afwaterings-kanalen:

a. 1. de *Dwarsrijd;*
2. de *Pompsterrijd;*
3. de *Torpsterrijd;*
4. de *Magere sloot;*
5. de *Keegensterrijd;*
6. de *Gruits*;
7. de *Oudlands-* of *Kolksterrijd*;
8. de *Beirijd:*
9. de *Oude Beirijd*, en
10. de waterlossing, van den *Leeuwarder—Groninger—straatweg* onder *Burum* tot het *Nieuwe Kanaal;*

b. de slooten en pompen, behoorende tot het stroomgebied van bovengenoemde kanalen, voor zoover het onderhoud daarvan ten laste van het waterschap komt

Van deze werken wordt door het bestuur een staat, bevattende onder anderen de lengte en breedte, opgemaakt en bijgehouden.

Art. 3. De verpligting tot het onderhouden en verbeteren van de in het vorig artikel vermelde of tot andere in het belang van het waterschap noodig geachte werken, zoomede de voldoening van alle uitgaven ten behoeve van het waterschap, waaronder ook de kosten voor oprigting, rust op al de binnen de grenzen van het waterschap gelegen gebouwde en ongebouwde eigendommen, in evenredigheid van de kadastrale grootte.

Van deze verpligting zijn evenwel uitgezonderd de openbare wegen, de gronden en wateren in eigendom of beheer bij het waterschap, zoomede de gronden aan denzelfden eigenaar of dezelfde eigenaren toebehoorende, welke gezamenlijk minder dan *tien* are oppervlakte beslaan.

De eigendommen worden, wat hunne verpligting betreft, in minstens vier klassen verdeeld.

Bij een besluit van het voorloopig bestuur wordt het getal der klassen, de omschrijving der gronden in iedere klasse op te nemen, zoomede de verhouding van de klassen onderling, bepaald, nadat het bevorens deswege het advies van minstens vijf door hem te benoemen onpartijdige deskundigen heeft ingewonnen.

De verdeeling der eigendommen in vorenbedoelde klassen geschiedt door het voorloogig bestuur, na ingewonnen advies van de in het vorige lid bedoelde commissie van deskundigen.

De adviezen van deze commissie moeten schriftelijk aan het voorloopig bestuur worden ingediend.

HOOFDSTUK II.

Van de zamenstelling, inrigting, regeling van het bestuur en van het stemregt.

Art. 4. Aan het hoofd van het waterschap staat een bestuur van vijf leden.

Zij benoemen uit hun midden een voorzitter en ondervoorzitter.

Art. 5. De leden van het bestuur moeten zijn eigenaren, vruchtgebruikers of huurders van in het waterschap gelegen eigendommen, meerderjarig en in het volle genot van hunne burgerlijke en burgerschapsregten.

Zij mogen elkander niet nader dan in den derden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan.

Opkomende zwagerschap, gedurende den duur der zitting, maakt geene aftreding der leden noodzakelijk. De zwagerschap wordt geacht op te houden door den dood der vrouw, door wier huwelijk zij is ontstaan.

Art. 6. De leden van het bestuur worden gekozen door de eigenaren, vruchtgebruikers en erfpachters van de binnen het waterschap gelegen perceelen, in de bij art. 14 bedoelde algemeene vergadering. De verkiezing geschiedt bij ongeteekende briefjes, overeenkomstig den volgenden maatstaf.

Het bezit van 1 tot en met 5 hectare grond geeft regt op één stem; van meer dan 5 tot en met 10 hectare op twee stemmen; van meer dan 10 tot en met 20 hectare op drie stemmen; van meer dan 20

tot en met 30 hectare op vier stemmen, en van meer dan 30 hectare op vijf stemmen.

Ieder ingeland ontvangt bij de stemming zooveel stembriefjes, als hij naar den legger stemmen kan uitbrengen.

Art. 7. Ingelanden kunnen zich in de vergaderingen doen vertegenwoordigen bij eene schriftelijke lastgeving. Een lasthebber mag hoogstens twee ingelanden vertegenwoordigen.

De acte van lastgeving moet zijn geregistreerd en, indien de lastgever buiten het waterschap woont, moet zijne handteekening door den burgemeester zijner woonplaats zijn gelegaliseerd.

De last kan ook worden gegeven bij eene geregistreerde huurovereenkomst, mits de handteekening des verhuurders als boven zij gelegaliseerd. In elk geval moet het stuk, waaruit van den last blijkt, zoo dikwijls er gebruik van wordt gemaakt, aan het bestuur worden vertoond, of bij den voorzitter worden gedeponeerd, tegen daarvoor door dezen af te geven ontvangbewijs.

Art. 8. Voor gehuwde vrouwen, minderjarigen, onder curatele gestelden, zedelijke ligchamen enz wordt het stemregt uitgeoefend door diegenen, welke hen volgens het burgerlijk regt vertegenwoordigen; voor met vruchtgebruik of erfpacht bezwaarde eigendommen geschiedt dit door de vruchtgebruikers of erfpachters.

Mede-eigenaren van onverdeelde goederen stemmen in evenredigheid van hun aandeel in die goederen, mits hun regt, naar het oordeel van het bestuur, voldoende uit den legger blijke.

Art. 9. De verkiezing geschiedt ten overstaan van het bestuur.

Bij de eerste stemming wordt niemand benoemd, dan met volstrekte meerderheid van stemmen. Is die meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan heeft er herstemming plaats tusschen de beide personen, die de meeste stemmen hebben erlangd.

Zijn die stemmen verdeeld over meer dan twee personen, dan heeft tusschen deze allen de herstemming plaats.

Bij de herstemming wordt men benoemd met de meeste stemmen. Indien de stemmen staken, is de oudste in jaren de benoemde. Ingeval van gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 10. Bezwaren tegen de benoeming en ten opzigte van de vereischten der leden van het bestuur, indien zij staande de vergadering niet uit den weg worden geruimd, moeten door den reclamant binnen drie dagen na de gehouden vergadering worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten, die deswege, zonder hooger beroep, beslissen.

Nadat die beslissing aan het waterschapsbestuur is medegedeeld, wordt, zoo noodig, eene nieuwe verkiezing uitgeschreven.

Art. 11. De leden van het bestuur hebben zitting gedurende vijf jaren.

Telken jare treedt één hunner af, overeenkomstig een door hen bij het lot op te maken rooster, die aan ingelanden wordt medegedeeld.

De eerste aftreding heeft plaats 1° April 1888.

Wie de vereischten verliest, bedoeld bij art. 5, alinea 1, houdt op lid van 't bestuur te zijn.

Art. 12. Zij, die verkozen zijn ter gelegenheid van buitengewone vactures, treden af op het tijdstip, waarop zij, in wier plaats zij zijn verkozen, moeten aftreden.

De leden van het bestuur kunnen te allen tijde hun ontslag nemen.

Het wordt door hen aan het bestuur ingezonden.

Zij blijven echter in hunne betrekking totdat zij door anderen zijn vervangen.

De verkiezing ter vervulling van plaatsen, die door ontslag, overlijden of om andere redenen openvallen, geschiedt in de eerstvolgende vergadering.

Art. 13. De leden van het bestuur genieten eene schadeloosstelling, waarvan het bedrag door ingelanden wordt bepaald.

HOOFDSTUK III.

Van de vergaderingen van ingelanden en van die van 't bestuur.

Art. 14. In de maand Mei van elk jaar wordt, op tijd en plaats door het bestuur te bepalen, eene algemeene vergadering van ingelanden gehouden.

In die vergadering geschiedt de verkiezing van bestuursleden, zoomede van iemand, die bij ontstentenis van een lid van het bestuur dezen tijdelijk kan vervangen; verder het opnemen en vaststellen der rekening, het opmaken der begrooting en voorts al die handelingen, waartoe ingelanden ingevolge dit reglement behooren mede te werken.

Het bestuur heeft het regt, de ingelanden ook buitengewoon bijeen te roepen.

De vergaderingen van ingelanden worden door den voorzitter uitgeschreven, bij oproeping in de *Leeuwarder courant* en zoo mogelijk in een te *Kollum* uitkomend nieuwsblad.

De uitschrijving geschiedt minstens acht dagen vóór de te houden vergadering, met aanwijzing, zooveel mogelijk, van de te behandelen punten.

Art. 15. Het bestuur vergadert zoo dikwijls als dit door den voorzitter noodig wordt geoordeeld, of het door drie leden schriftelijk, met opgave der redenen, wordt verlangd.

De oproeping geschiedt door den voorzitter, met vermelding, zooveel mogelijk, der te behandelen punten.

Art. 16. In geene vergadering van het bestuur mag een besluit worden genomen, zoo niet minstens drie leden tegenwoordig zijn.

Indien het in 't vorige lid vereischte getal leden niet tegenwoordig is, wordt eene nieuwe vergadering uitgeschreven.

In deze laatste vergadering besluiten de tegenwoordig zijnden, zij het ook de voorzitter alleen, over de uitgeschreven punten van behandeling.

Art. 17. Alle besluiten, zoowel in de algemeene als in de bestuursvergaderingen, worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen.

Bij staking van stemmen beslist de stem des voorzitters.

Stemming over personen geschiedt bij ongeteekende briefjes.

Art. 9, zinsnede 2—7, is hierop van toepassing.

Bij het stemmen ter algemeene vergadering over personen geldt art. 6, 2e, 3e en 4e zinsnede over zaken art. 6, 3e zinsnede.

Art. 18. De voorzitter is belast met de leiding der vergaderingen.

Hij ontvangt alle het waterschap betreffende stukken, en is verpligt die te brengen ter eerste vergadering waar ze behooren.

Hij is belast, voor zooverre dit bij de besluiten zelve niet anders wordt bepaald, met de uitvoering van alle besluiten, die het waterschap betreffen.

In alle regtsgedingen, betrekkelijk het waterschap, treedt hij namens dit als eischer of verweerder op.

Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den voorzitter, wordt hij vervangen door den ondervoorzitter, en deze door een der andere leden van het bestuur.

De voorzitter is bevoegd en verpligt, wanneer de drang der omstandigheden geene voorafgaande bijeenroeping van het bestuur of van de ingelandenden gedoogt, op eigen gezag al die maatregelen te nemen en te doen nemen, welke ter voorkoming van schade of gevaar in 't belang van het waterschap worden vereischt, onder gehoudenheid daarvan, in eene binnen drie dagen daarna bijeen geroepen vergadering, aan het bestuur en, in de eerstvolgende algemeene vergadering, aan ingelanden kennis te geven.

HOOFDSTUK IV.

Van den secretaris-ontvanger.

Art. 19. Het waterschapsbestuur wordt bijgestaan door eenen secretaris-ontvanger, die door ingelanden, op aanbeveling van het bestuur, tot wederopzegging wordt benoemd.

Schorsing geschiedt door het bestuur, — ontslag door ingelanden.

Art. 20. Als secretaris is hij belast met de bewaring van alle stukken en bescheiden, die het waterschap aangaan.

Hij legt daarvan een register aan en houdt het bij.

Door hem worden alle stukken, die van de vergadering van ingelanden, zoomede van het bestuur en den voorzitter uitgaan, geschreven.

Hij maakt de leggers en kohieren op, houdt de boeken en registers aan en verrigt verder al dat schrijfwerk, wat het bestuur noodig acht.

Stukken het waterschapsbestuur betreffende, onderteekent hij met den voorzitter.

Art. 21. Als ontvanger is hij belast met de ontvangsten en uitgaven het waterschap betreffende, het aanhouden van boeken en registers enz.

Hij doet geene uitbetalingen, dan nadat de stukken door den voorzitter voor goedgekeurd zijn verteekend.

Wegens zijn beheer stelt hij vóór zijne indiensttreding zekerheid, waarvan de aard en het bedrag door ingelanden worden bepaald.

De kosten deswege komen ten laste van het waterschap.

Art. 22. Hij doet jaarlijks, in de bij art. 14 bedoelde algemeene vergadering, van zijne ontvangsten en uitgaven over het vorig dienstjaar rekening en verantwoording, met overlegging van alle bewijsstukken.

Die rekening moet vooraf door het bestuur zijn opgenomen en, ten blijke daarvan, geteekend.

Art. 23. Zijne verdere verpligtingen worden bij instructie, door ingelanden vast te stellen, geregeld.

Art. 24. Hij geniet eene jaarwedde, door ingelanden, op voorstel van het bestuur, vast te stellen.

HOOFDSTUK V.

Van de bevoegdheid van ingelanden en van het bestuur.

Art. 25. Aan de vergadering van ingelanden behoort het nemen van besluiten:

a. tot het uitvoeren van nieuwe en tot het verbeteren der bestaande werken;

b. tot het verpachten of op eenige andere wijze in gebruik geven der eigendommen en inkomsten van het waterschap;

c. tot het verleenen van uitstel, vermindering of kwijtschelding, die krachtens de wet of eene overeenkomst, of op gronden van billijkheid toekomt aan huurders, pachters of gebruikers van eigendommen, of aan aannemers van werken of leveringen ten behoeve van het waterschap;

d. tot het koopen, vervreemden, ruilen, bezwaren of verpanden van de eigendommen van het waterschap en het aangaan van dadingen;

e. tot het doen van geldleeningen en het aanwijzen der middelen, waaruit de renten en aflossingen van te doene geldleeningen zullen worden gevonden;

f. tot het voeren van regtsgedingen, hetzij eischende of verwerende, onverminderd de verpligting van het bestuur tot het nemen van de noodige conservatoire maatregelen, ter voorkoming van schade of verjaring;

g. tot vaststelling van de begrooting, de rekening en van den staat bij art. 2 bedoeld en tot het verleenen van teruggaaf bij gebleken verkeerden of te veel betaalden aanslag op het kohier;

h. tot het vaststellen van een reglement van orde voor de algemeene vergadering;

i. tot vaststelling van het peil en tot bepaling van het doen van schouwingen;

j. tot het vaststellen der bestekken, van de voorwaarden van verhuring en van aanbesteding der werken en leveringen ten behoeve van het waterschap te doen, wier vaststelling niet aan het bestuur is opgedragen.

Art. 26. Aan het bestuur behoort, met betrekking tot de regeling en het bestuur van het waterschap, die bevoegdheid, welke niet aan de vergadering van ingelanden is opgedragen.

Art. 27. Het beveelt, overeenkomstig het bepaalde bij art. 2 der wet van 9 October 1841 (*Sb. no.* 42), de door hem noodig gekeurde werken en opruimingen; het wijst aan, waar de zoden of aarde moeten worden gehaald of geborgen; het houdt toezigt op het goed onderhoud, zuivering en uitdieping van alle voor de afwatering van het waterschap vereischte slooten, en is bevoegd, bij weigering of nalatigheid van de daartoe verpligten, het noodig gekeurde ten hunnen koste te doen uitvoeren.

Art. 28. Het is bevoegd tot de handelingen, mede bedoeld bij art. 2 en volgende der wet van 9 October 1841 (*Sb. no.* 42) en van 28 Augustus 1851 (*Sb. no.* 125), en zorgt, dat in dergelijke gevallen het verschuldigde worde betaald of geconsigneerd.

Het maakt de voor het waterschap noodige verordeningen van politie en legt deze minstens 20 dagen ter inzage van ingelanden, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen van de provincie aankondiging heeft gedaan.

Ingelanden kunnen, binnen den in het vorige lid gestelden termijn, hunne bezwaren tegen de verordeningen bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het bestuur zorgt, dat de verordeningen van politie, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worden afgekondigd.

Deze afkondiging geschiedt op één of meer door het bestuur aan te wijzen plaatsen in of in de nabijheid van het waterschap, door

aanplakking van een afdruk van de verordening, bij navolgend formulier:

Het bestuur van het waterschap *Kollumerland-oostdeel* doet te weten: dat het heeft vastgesteld de volgende door heeren Gedeputeerde Staten van *Friesland*, bij hun besluit van den no. , goedgekeurde

POLITIE-VERORDENING.

(Titel, inhoud en onderschrift der verordening).

En is hiervan afkondiging geschied op de wijze bij het waterschaps-reglement voorgeschreven.

Het bestuur voornoemd,

(Volgt de onderteekening door den voorzitter en secretaris).

De politie-verordeningen treden, indien daarin geen ander tijdstip is aangewezen, in werking op den achtsten dag na dien, waarop zij zijn afgekondigd.

Het bestuur zorgt, dat de afgekondigde verordeningen in druk, tegen betaling van kosten, bij den secretaris-ontvanger verkrijgbaar worden gesteld.

Het zendt vier afdrukken er van aan Gedeputeerde Staten en één aan de regterlijke collegiën, die tot de toepassing van de verordening kunnen worden geroepen, zoomede aan de ambtenaren van het openbaar ministerie daarbij.

Art. 29. Het bestuur verstrekt aan Gedeputeerde Staten en aan het gemeentebestuur de nopens het waterschap gevraagde inlichtingen en opgaven.

HOOFDSTUK VI.

Van de begrooting, rekening, legger, kohier enz.

Art. 30. Het bestuur biedt, in de bij art. 14 bedoelde algemeene vergadering, aan de ingelanden eene begrooting van de ontvangsten en uitgaven van het waterschap, voor het aangevangen dienstjaar, ter vaststelling aan, ingerigt naar een door het bestuur vastgesteld model.

Zij loopt over het jaar, aanvang nemende 1 Mei en eindigende 30 April.

Art. 31. Het zorgt, dat de begrooting en de bij art. 22 bedoelde rekening, gedurende acht dagen vóór de algemeene vergadering, ter inzage van ingelanden worden nedergelegd.

Bij de oproeping ter algemeene vergadering wordt de plaats, waar de begrooting en rekening ter inzage zullen liggen, vermeld.

Art. 32. Van de onderhoudpligtigheid wordt door het voorloopig bestuur ten spoedigste een legger opgemaakt, overeenkomstig het door hem aan Gedeputeerde Staten in te zenden en door deze vast te stellen model.

De in het waterschap gelegen eigendommen worden door het voorloopig bestuur, met aanduiding der klassen waarin zij zijn gesteld, op den legger gebragt.

Deze legger wordt, met het in art. 3, 4e lid, bedoeld besluit, gedurende twintig dagen ter inzage van belanghebbenden nedergelegd, nadat daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging zal zijn gedaan.

De legger wordt van een onderschrift voorzien, houdende, dat hij door het bestuur is opgemaakt, zoomede dat hij, na afkondiging, den voorgeschreven termijn ter inzage heeft gelegen.

Art. 33. Ieder belanghebbende kan, gedurende den in het vorig

artikel bedoelden termijn, bij op zegel gesteld bezwaarschrift, zijne reclames tegen den legger bij Gedeputeerde Staten indienen.

Gedeputeerde Staten, het voorloopig bestuur gehoord en na kennisneming van het advies der deskundigen, beslissen op de reclames en stellen den legger met of zonder wijzigingen vast.

Art. 34. Deze legger is de grondslag van de regten en verpligtingen der ingelanden.

Veranderingen, tengevolge van eigendomsovergang, scheiding, splitsing en wat dies meer zij ontstaan, worden, desgevraagd, jaarlijks door den secretaris, onder goedkeuring van het bestuur, op den legger aangebragt, en gelden als in den legger opgenomen.

Art. 35. De legger wordt minstens om de tien jaren herzien.

De bepalingen van art. 3 en van de drie vorige artikelen zijn daarop van toepassing, met uitzondering alleen, dat het regt, daarbij aan het voorloopig bestuur toegekend, overgaat op het bestuur des waterschaps.

Art. 36. Binnen twee maanden, nadat de begrooting is vastgesteld, wordt door den secretaris-ontvanger, in overeenstemming met de bij den legger vastgestelde klassificatie, het kohier van omslag tot het bedrag, als bij de begrooting is uitgetrokken, opgemaakt.

Dit kohier wordt, gedurende acht dagen, ter inzage van ingelanden nedergelegd, nadat vooraf op eene der wijzen bij art. 14 vermeld daarvan kennis zal zijn gegeven.

Binnen dien tijd kan ieder zijne bezwaren bij het bestuur op gezegeld papier indienen.

Het wordt, overeenkomstig art. 32, laatste lid, door den secretaris-ontvanger van een onderschrift voorzien.

Het bestuur beslist op de bezwaren en stelt, zonder dat hooger beroep toegelaten zij, het kohier, met of zonder verandering, vast.

De aanslagen moeten worden betaald in één of meer termijnen vóór of op de tijdstippen, door het bestuur bij de vaststelling van het kohier te bepalen.

Art. 37. De secretaris-ontvanger zendt, na de vaststelling van het kohier, ten spoedigste aan ieder aangeslagene een aanslagbiljet, vermeldende tevens de plaats waar en den tijd binnen welken de aanslag moeten worden voldaan, of laat den aanslag bij voor voldaan door hem geteekend aanslagbiljet van ingelanden innen.

Art. 38. Bij gebreke van betaling binnen den bepaalden tijd, worden de nalatigen door den secretaris-ontvanger, overeenkomstig de bepalingen der wet van 9 October 1841 (*Stb no.* 42) of de deswege nader vastgesteld wordende wettelijke voorschriften, vervolgd.

Aangeslagen, die oninbaar zijn gebleven, kunnen door ingelanden voor oninvorderbaar worden verklaard.

Art. 39. De kosten van vervolging worden berekend overeenkomstig de tarieven, voorgeschreven bij de wetten van 22 Mei 1845 (*Stb. no.* 22) en 1 Junij 1850 (*Stb. no.* 26).

De vervolgingskosten, die niet op de nalatige omslagschuldigen kunnen worden verhaald, komen ten laste van het waterschap en worden door den secretaris-ontvanger in zijne rekening voor uitgaaf gebragt.

HOOFDSTUK VII.

Algemeene en overgangs-bepalingen.

Art. 40. Geschillen nopens de toepassing van dit reglement, zoomede alle geschillen van bestuur tusschen dit en andere waterschappen, worden door Gedeputeerde Staten beslist.

Van deze beslissing staat, voor zooverre deswege bij dit reglement niet anders is bepaald, binnen veertien dagen na hare dagteekening, beroep op den Koning open.

Art. 41. De schadevergoeding, aan de eigenaren te verleenen wegens vergraving, inbezitneming of het gebruik van gronden ten behoeve van den aanleg, verbetering of onderhoud van alle werken van het waterschap, wordt, voor zooverre die gronden niet gratis daarvoor worden afgestaan of aangewezen, bepaald door drie deskundigen door het bestuur aan te stellen, of indien de eigenaar dit verlangt door één door den betrokken eigenaar en één door het bestuur te benoemen deskundige.

Bij verschil van gevoelen tusschen de in het vorige lid bedoelde deskundigen, wordt hen een derde toegevoegd, te benoemen door Gedeputeerde Staten, op verzoek van de eerstgereede der partijen.

Indien de eigenaar van den grond, na daartoe door het bestuur schriftelijk te zijn uitgenoodigd, in gebreke blijft een deskundige aan te wijzen, of zich tot minnelijken afstand ongenegen verklaart, geschiedt de onteigening overeenkomstig de bepalingen der wet van 28 Augustus 1851 (*Stsbl. no.* 125).

Art. 42. De eerste verkiezing van leden van het bestuur heeft plaats ten overstaan van het voorloopig bestuur.

De voorzitter van het voorloopig bestuur roept, binnen veertien dagen nadat de nieuwe bestuursleden benoemd zijn, hen ter vergadering op, en draagt het beheer en wat verder tot het waterschap betrekking heeft aan hen over.

Hiervan wordt een verbaal opgemaakt en afschrift daarvan aan Gedeputeerde Staten gezonden.

No. 349. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 15*den October* 1880, *no.* 8*a*, 1*e afd.*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het besluit tot oprigting van het waterschap de Reiderwolderpolder* (1) *en van het reglement voor dat waterschap* (2). (*Prov. bl. no.* 52).

No. 350. RESOLUTIE *van den* Minister van Financiën *van den* 19*den October* 1880, *no.* 11, *houdende de instructie tot uitvoering van het Koninklijk besluit van den* 30*sten September* 1880, (*Sb. no.* 176), *betreffende de kosten der bewaking van goederen en vervoermiddelen ten behoeve van de heffing der invoerregten en accijnsen.*

Door bovengenoemd Koninklijk besluit vervallen met 1 November e. k. alle tot dusver bestaande bepalingen omtrent de berekening der waakloonen in de bedoelde gevallen. Daarbij wordt onderscheiden tusschen de eigenlijk gezegde waakloonen, het kostgeld gedurende de bewaking en de reis- en verblijfkosten voor de terugreis.

Voor het *waakloon* is het bij de Algemeene Wet reeds vastgesteld bedrag van *f* 1.50 per etmaal behouden. Deze kosten worden den handel

---

(1) Bijv. 1861, no. 227. *Red.*
(2) Bijv. 1862, no. 68 en Bijv. 1875, no. 223.

alleen in rekening gebragt voor den duur der eigenlijke bewaking. Wanneer bewaking plaats vindt voor rekening van het Rijk en personen daarmede belast worden, die geen vaste belooning uit 's Rijks schatkist genieten, wordt dat loon daarentegen berekend tot het tijdstip waarop de waker op zijne standplaats terugkeert. Wakers, die een vast daggeld van het Rijk genieten en ambtenaren in vaste dienst brengen in dat geval geen waakloon in rekening.

Het bij de artt. 1 en 4 bedoelde *kostgeld* heeft alleen betrekking op de bewaking van vervoermiddelen waarop art. 153, 2de alinea, der Algemeene Wet niet van toepassing is (b. v. spoorwagens).

De *reis- en verblijfkosten* treden in de plaats van de bij art. 154 dier Wet bedoelde daggelden voor de terugreis.

Tot verdere toelichting en uitvoering der bepalingen van voormeld besluit strekke het volgende.

Art. 1. Bij de regeling der reis- en verblijfkosten (lit. *c*, 2de zinsnede) is uitgegaan van de onderstelling dat de bewakingen, behoudens zeer enkele uitzonderingen, worden opgedragen aan commiesen der 3de en 4de klasse of aan zoogenaamde buitengewone wakers. Ook voor het enkele geval dat daarvoor ambtenaren van hoogeren rang worden gebezigd, behooren die kosten te worden toegekend naar het tarief voor de 5de klasse vastgesteld bij Koninklijk besluit van 15 December 1849 (*St. no.* 62) Bij de toepassing van dit besluit lette men vooral ook op art. 15.

Omtrent de berekening der afstanden zullen bijzondere voorschriften worden verstrekt overeenkomstig de tafelen, bedoeld in de resolutie van 22 Februarij 1871, no. 90 (1), en den afstandswijzer, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 4 Maart 1852 (*St no.* 27).

De beide laatste zinsneden van het artikel zijn mede van toepassing wanneer een gedeelte der terugreis in bewaking of kosteloos geschiedt, met dien verstande dat in dergelijke gevallen de vergoeding volgens dit besluit slechts voor het overige gedeelte der terugreis wordt toegekend.

Art. 2. Aan iederen waker wordt een waakorder uitgereikt uit een der daarvoor bestemde registers, het eerste (I. U. en D. no. 42) voor bewakingen ten koste van den handel, — het tweede (I. U. en D no. 42*a*) voor bewakingen voor rekening van het Rijk. Naauwkeurige invulling der formulieren wordt den ambtenaren aanbevolen. De benoodigde registers zullen op aanvrage ten spoedigste aan de betrokken controleurs worden toegezonden.

Bij aankomst ter bestemmingsplaats stelt de waker de order in handen van den controleur of den op hem volgenden eerstaanwezenden ambtenaar, tot berekening van hetgeen voor de bewaking door den handel verschuldigd is.

De order wordt daarna teruggegeven aan den waker, die het toegeschat bedrag invordert van den persoon door wien de kosten verschuldigd zijn, tegen afgifte van eene kwitancie uit het zakboek I. U. en D. no. 52. Het bedrag wordt in dat zakboek geboekt op den voet der instructie van 12 Januarij 1865, no 30 (2).

Na terugkomst van den waker wordt de waakorder no. 42 ingetrokken en weder aan den stok van het register gehecht, ter proefsgewijze vergelijking met het zakboek door den controleur.

---

(1) Bijv. 1871, no. 70. *Red.*
(2) Bijv. 1865, no. 14.

Bij bewaking ten koste van den handel door commiesen of door buitengewone wakers, die een vast daggeld genieten, wordt het waakloon in de tweede kolom van den stok van het zakboek vermeld, en op de gewone wijze aan het Rijk verantwoord (vg. § 9 der boven aangehaalde instructie).

Art. 3. Zooals bij de 3de zinsnede van art. 2 is ondersteld, zal het door den handel verschuldigde in den regel wel terstond, na afloop der bewaking, ter bestemmingsplaats door den gezagvoerder of door een door hem daartoe aangewezen persoon, b. v. den agent der betrokken onderneming worden betaald. Art. 3 voorziet intusschen in het geval dat men de betaling op eene andere wijs wenscht te verrigten, b. v. ter plaatse waar de betrokken maatschappij of onderneming gevestigd is, of wel door den expediteur of andere persoon door wien de in- of uitklaring van het vaartuig of ander vervoermiddel bezorgd is.

Wanneer eene doorloopende afwijking van dien aard gevraagd wordt en noodig of wenschelijk blijkt, kan die namens den Minister worden toegestaan door den provincialen inspecteur, in wiens inspectie de waakorder wordt afgegeven. Van de toegestane afwijkingen wordt zooveel noodig aan de overige inspecteurs kennis gegeven, ter mededeeling aan de controleurs op de betrokken bestemmingsplaatsen. De dagteekening en het nummer der beschikking worden telkens op de waakorder aangeteekend. In andere gevallen kunnen afwijkingen als de hier bedoelde worden toegestaan door den ambtenaar, die de waakorder afgeeft. Deze stelt daarvan aanteekening op dat stuk en schrijft tevens voor hetgeen verder noodig is. Zoo zal het, bij uitgaande zeeschepen die niet in geregelde dienst varen en die reeds op de laadplaats worden uitgeklaard, meestal verkieslijk zijn, de kosten der bewaking tot de uiterste wacht te voldoen vóór het naar zee gaan.

Het bedrag dier kosten moet alsdan berekend worden overeenkomstig den gemiddelen duur die voor dergelijke reizen gevorderd wordt.

Art. 4. Voor de berekening der vergoedingen, in dit artikel bedoeld, gelden mede de hierboven bij art. 1 gegeven toelichtingen.

Ten overvloede wordt aangeteekend, dat onbezoldigde wakers, die in bewaking teruggaan, voor den duur der terugreis slechts éénmaal waakloon ontvangen.

Art. 5. Na invulling der waakorder ter bestemmingsplaats, overeenkomstig het model, wordt dat stuk aan den waker teruggegeven en door dezen bij zijne terugkomst bezorgd bij den controleur in wiens contrôle de waakorder is afgegeven. Laatstgenoemde is uitsluitend bevoegd om het bedrag der vergoeding vast te stellen, waarop de waker aanspraak heeft.

De betaling geschiedt door den ontvanger, onder wiens kantoor de standplaats van den waker behoort. Voor zooveel noodig wordt hier opgemerkt dat de kwitancien, die het bedrag van ƒ 10 te boven gaan, op zegel behooren geschreven te worden (vg. verder het op de waakorder no. 42*a* aangeteekende).

Art. 6. Blijkens de woorden: „met goedvinden van deze" (de wakers) ligt het geenszins in de bedoeling om den schipper het regt toe te kennen tot afkoop van de op hem krachtens art. 158, 2de alinea, der Algemeene Wet rustende verpligtingen. Waar de aard der reis en de omstandigheden dit intusschen mogelijk maken, zullen de wakers steeds, zooveel doenlijk, zelven voor de aanschaffing van het noodige moeten zorgen, wanneer dit door den schipper verlangd wordt. De controleurs zien toe dat aan dit voorschrift de hand gehouden worde.

Voor de bij dit artikel bedoelde kostgelden worden in alle gevallen afzonderlijke kwitancien uit het zakboek no. 52 afgegeven

Art. 7. Tengevolge dezer bepaling vervallen de bestaande voorschriften omtrent de berekening van waakloon bij moderatie (*Verz.* 1847, no. 124, 1849, no. 71 en 1857, no. 3).

Art. 8. De kosten voor bewakingen, welke vóór den 1sten November a. s. zijn aangevangen, worden berekend overeenkomstig de tot dusver bestaande bepalingen.

Ten overvloede wordt hier nog aangeteekend dat de nieuwe regeling geene verandering brengt in de bestaande voorschriften omtrent de gevallen, waarin de kosten der bewaking altijd ten laste van het Rijk komen (vg. art 3 der wet van 4 April 1870, *Verz. no* 61 voor de vrije goederen, art. 16 van het reglement betreffende de vaart op de binnenwateren tusschen *de Schelde* en *den Rijn*, opgenomen in de *Verz.* van 1848, *no.* 148, en art. 9 van het tractaat tot herziening der Rijnvaartakte, *Verz* 1869, *no.* 100).

Accordeert met het origineel,
De Secretaris Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 351. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *afd. Tel.*, *van den* 19*den October* 1880, *no.* 71, *houdende voorwaarden der concessie tot den aanleg en het gebruik van een telegraaflijn tusschen St. Annaland en St. Maartensdijk.*

DE MINISTER VAN WATERSTAAT, HANDEL EN NIJVERHEID,

heeft goedgevonden:

ingevolge magtiging des Konings, dd. 24 September jl., no 18, aan den heer *L. Theunissen* te *St. Annaland*, tot wederopzeggens toe, vergunning te verleenen tot den aanleg en het gebruik van eene telegraaflijn tusschen *St. Annaland* en *St. Maartensdijk*, met de vestiging van een telegraafkantoor te *St. Annaland*, onder de volgende voorwaarden en bepalingen:

Art. 1. Voor zooveel de toestellen van den aanteleggen telegraaf elders dan op of over het eigendom van den concessionaris worden geplaatst, mag de aanleg niet worden ondernomen dan nadat een ontwerp daarvan door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is goedgekeurd

Art. 2. Ten aanzien van het plaatsen van palen op de zeedijken of op de binnendijken, zal de concessionaris zich vooraf in betrekking moeten stellen met Gedeputeerde Staten van Zeeland of met de daarbij betrokken besturen, en zich voorts hebben te gedragen overeenkomstig de bepalingen van het reglement van politie voor de polders in die provincie.

Art. 3. De draad of draden van den telegraaf moeten bij overwegen en vaarten zoo hoog worden gespannen, dat de gemeenschap langs die wegen en vaarten niet worde belemmerd, en overigens moeten de plaatsen, waar die draad of draden aan de Rijkstelegraafpalen worden bevestigd, vooraf door de administratie van den Rijkstelegraaf worden aangewezen.

Voor het onderhoud en de bewaking van de draden en verdere toestellen van zijn telegraaf langs de Rijkspalen, handelt de concessionaris volgens de voorschriften hem door of van wege den voornoemden Minister te geven.

Art. 4. De concessionaris bepaalt op welke uren zijn telegraafkantoor voor het publiek zal open zijn.

Van die bepaling en van iedere wijziging daarin wordt door hem kennis gegeven aan de administratie van den Rijkstelegraaf.

Art. 5. De concessionaris is onderworpen aan de bepalingen van het Reglement voor de dienst van den Rijkstelegraaf, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 16 Maart 1880 (*Sb. no.* 32), zoomede aan de bepalingen van het Koninklijk besluit van 7 October 1879 (*Sb. no.* 156), gelijk dit thans luidt of later mogt worden gewijzigd.

De in de Reglementen van de binnenlandsche en internationale dienst van den Rijkstelegraaf te brengen wijzigingen zijn ook voor den concessionaris verbindend, te rekenen van den dag waarop zij bij het Rijk worden ingevoerd.

Art. 6. Voor de verbinding van het Rijkstelegraafnet met het telegraafkantoor van den concessionaris, zal hij op zijn kantoor een vooraf door de administratie van den Rijkstelegraaf goedtekeuren telegraaftoestel plaatsen, en dit gedurende den dagdiensttijd van het verbonden Rijkskantoor moeten doen bedienen.

Art. 7. Tot verzekering der stipte naleving van de bepalingen der wet van 7 Maart 1852 (*Sb. no.* 48), is het telegraafkantoor van den concessionaris ten allen tijde toegankelijk voor de met het toezigt belaste ambtenaren van den Rijkstelegraaf.

Art 8. De registers van dat telegraafkantoor worden zoo ingerigt, dat het toezigt op de behandeling der telegrammen van Regeringswege mogelijk zij.

De modellen voor die registers worden vooraf aan de goedkeuring van de administratie van den Rijkstelegraaf onderworpen.

Art. 9. De concessionaris kan deze vergunning niet aan anderen overdragen, dan met goedkeuring van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Art. 10. De kosten, op deze vergunning vallende, komen ten laste van den concessionaris.

's Gravenhage, den 19*den October* 1880.

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 352. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 20*sten October* 1880, *no.* 19, *houdende splitsing van het kantoor van de registratie, de domeinen, de hypotheken, het kadaster en de scheepsbewijzen te Goes en opheffing van dat te Colijnsplaat.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien van den 16den October 1880, no. 111 registratie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

A. Den enz.

B. Te bepalen hetgeen volgt:

Art. 1. Het thans te *Goes* bestaande kantoor van de registratie, de domeinen, de hypotheken, het kadaster en de scheepsbewijzen, wordt met den eersten Januarij aanstaande gesplitst in twee kantoren, namelijk:

a. een kantoor der registratie en domeinen, en

b. een kantoor van de hypotheken, het kadaster en de scheepsbewijzen.

Art. 2. Het in het tweede lid van art. 1 van het Koninklijk besluit van den 9den November 1843, no. 68 (1), voor de bewaarders van de hypotheken en het kadaster op *drie honderd gulden* bepaalde minimum van hunne belooning voor de ontvangst van zegel- en hypotheekregten, wordt, met aanvang over het jaar 1881, voor den bewaarder van de hypotheken en het kadaster te *Goes* vastgesteld op *zes honderd gulden.*

Art. 3. Met wijziging in zooverre van het bepaalde bij Ons besluit van den 30sten April 1877, no 29 (2), en met intrekking van Ons besluit van den 23sten September 1878, no. 8 (3), wordt met den 1 Mei aanstaande het kantoor der registratie en domeinen te *Colijnsplaat* opgeheven en de kring van dat kantoor gevoegd bij dien van het kantoor der registratie en domeinen te *Goes.*

Dienovereenkomstig wordt de bij art. 1 van Ons evengemeld besluit van den 30sten April 1877, no. 29 (2), bedoelde staat aanwijzende de standplaatsen en kringen der kantoren van de registratie, het zegel, het regt van successie en de domeinen, in dezer voege gewijzigd:

a. het kantoor *Colijnsplaat* (vroeger *Kortgene*) vervalt;

b. in de kolom der „gemeenten waarover zich de kring van elk kantoor uitstrekt" wordt, ten opzigte van het kantoor *Goes*, gevoegd tusschen „*Borsselen*" en „*Driewegen*", „*Colijnsplaat*": tusschen „*Kappelle*" en „*Kattendijke*", „*Kats*": tusschen „*Kloetinge*" en „*Krabbendijke*", „*Kortgene*"; en tusschen „*Wemeldinge*" en „*Wolphaartsdijk*", „*Wissekerke*".

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit Besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 20sten October 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.

No. 353. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 21sten October* 1880, *no.* 2, *houdende verlenging der concessie tot heffing van regten voor het gebruik der haven te Bierum.*



WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 18 October 1880, no 43, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bij Ons besluit van 5 October 1857, no. 26 (4), aan volmagten van het Karspel Spijk, gemeente Bierum verleende en laatstelijk bij

---

(1) Bijv. 1843, ed. d'Engelbronner, p. 304, and. ed. XXX, 670. *Red.*
(2) Bijv. 1877, no. 124.
(3) Bijv. 1878, no. 268.
(4) Bijv. 1857, no. 323.

Ons besluit van 30 October 1877, no. 8 (1), verlengde concessie tot heffing van regten voor het gebruik der haven te Bierum, overeenkomstig het tarief, vastgesteld bij Ons eerstaangehaald besluit op nieuw met den tijd van drie jaren eindigende 29 Februarij 1884, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 21*sten October* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 354. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 21*sten October* 1880, *no.* 72, *houdende bepalingen omtrent strandingen.*

---

1. Ten vervolge op het bepaalde bij art. 37 van het tractaat van handel en scheepvaart met *Frankrijk* van 7 Julij 1865 (*St. no.* 109) wordt, zooveel noodig, de aandacht van ambtenaren der invoerregten en accijnsen gevestigd op art. 14 der consulaire overeenkomst met *Spanje* van 18 November 1871 (*St. no.* 30) luidende als volgt:

„Alle bemoeijingen ter zake van redding van Nederlandsche schepen, die op de kusten van *Spanje* hebben schipbreuk geleden, zullen door de consuls generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten van *Nederland* bestuurd worden, en wederkeerig zullen de Spaansche consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten de bemoeijingen leiden ter zake van redding van schepen hunner natie, die op de kusten van *Nederland* hebben schipbreuk geleden of gestrand zijn.

„De tusschenkomst der plaatselijke overheid zal in de beide landen slechts plaats hebben om de orde te bewaren, de belangen der burgers te waarborgen, wanneer deze vreemd zijn aan de bemanning der gebroken schepen, en om de uitvoering te verzekeren der voorschriften, die met betrekking tot den in- en uitvoer der geredde koopmanschappen moeten worden in acht genomen. Bij afwezigheid en tot de komst der consuls generaal, consuls, vice-consuls of consulaire agenten, zal de plaatselijke overheid overigens al de maatregelen moeten nemen, welke gevorderd worden ter bescherming der schipbreukelingen en het behoud der gestrande goederen.

„Daarenboven is overeengekomen, dat de geredde koopmanschappen aan geenerlei in- en uitgaande regten onderworpen zullen zijn, tenzij zij tot binnenlandsch verbruik worden toegelaten."

De consulaire overeenkomsten met *Italië* (*Stb.* 1876, *no.* 108), *de Vereenigde Staten van Noord-Amerika* (*Stb.* 1879, *no.* 151) en *Brazilië* (*Stb.* 1879, *no.* 158) behelzen voorschriften van gelijke strekking, en voor schepen van deze landen, gelijk van alle andere die op dit punt aanspraak hebben op dezelfde behandeling als de meest begunstigde natie, vervangt dus de consul, tot wiens ressort de plaats van het onheil behoort, den ambtenaar, bedoeld bij art. 551 van het Wetboek van Koophandel.

De vraag, wie in elk bijzonder geval bij afwezigheid of onthouding van den schipper, eigenaar der lading of geconsigneerde, de bij de

---

(1) Bijv. 1877, no. 296. *Red.*

volgende artikelen van genoemd Wetboek voorgeschreven maatregelen heeft te nemen, is overigens voor ambtenaren der regten en accijnsen van ondergeschikt belang, daar laatstgenoemden in de gevallen bedoeld bij het 5de hoofdstuk der Algemeene Wet van 26 Augustus 1822 (*Sb. no.* 38), behoudens het verleenen van den noodigen bijstand aan het openbaar gezag tot handhaving der orde, enkel hebben te zorgen voor het verzekeren van 's Rijks regten, en zich daartoe volgens de artt. 30 en 31 dier wet te houden hebben aan de bergers of vervoerders der goederen of aan de autoriteit die hun kennis geeft dat deze zijn geborgen of opgevischt.

II. Wanneer een schip buitengaats gestrand is, kan aan de bergers of vervoerders van daaruit afkomstige goederen niet worden belet om die goederen regtstreeks en zonder het Nederlandsch grondgebied aan te doen naar een buitenlandsche haven te vervoeren. Het is gebleken dat sommige ambtenaren op grond van art. 31 der Algemeene Wet ten deze een ander gevoelen zijn toegedaan. Dat artikel behelst echter wel een verbod voor de dáár bedoelde schippers om op Nederlandsch grondgebied zonder verklaring verder te varen dan de naaste genaakbare (Nederlandsche) haven, maar geen voorschrift om alle geborgen goederen dáár aan te brengen.

III. Het bepaalde bij de resolutie van 23 September 1869, no. 60 (1) omtrent de kosten van toezigt op strandgoederen, welke volgens art. 547 van het Wetboek van Koophandel ter beschikking van belanghebbenden worden gelaten, is in diervoege gewijzigd dat die kosten in de daar aangeduide gevallen verschuldigd zijn volgens art. 2 van het Koninklijk besluit van 10 Junij 1877 (*Stb. no.* 146.)

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 355. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den 22sten October* 1880, *no.* 71*a*, 1*e afd.*, *houdende de door den Koning goedgekeurde opheffing van het waterschap Kibbelgaarn* (2) *en oprigting en reglementering van het waterschap Kibbelgaarn, gemeente Veendam.*

No. 356. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 23sten October* 1880, *no.* 16, *houdende vrijdom van briefport der ambtenaren en autoriteiten, belast met het toezigt op de scholen van lager onderwijs.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gelet op art. 1 van Ons besluit van 7 November 1876 (*Sb no.* 192) tot uitvoering van art. 33 der wet tot vaststelling van het briefport en tot regeling der aangelegenheden van de Brievenposterij, gewijzigd bij art. 31 der wet van 22 Julij 1870 (*Sb. no.* 138);

Gezien het rapport van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 20 October 1880, no. 64, afdeeling Posterijen;

---

(1) Bijv. 1869, no. 269. *Red.*
(2) Vgl. Bijv. 1862, no. 282.

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. de vrijstelling van briefport voor de briefwisseling over ambtszaken, welke tot dusverre was toegekend aan de provinciale inspecteurs van het Lager Onderwijs, toe te kennen aan de krachtens de wet van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127) benoemde Inspecteurs van het Lager Onderwijs, met zoodanige uitbreiding dat de briefwisseling van genoemde Inspecteurs met de Commissarissen des Konings en de Gedeputeerde Staten in de provinciën binnen den kring der inspectie gelegen zich voortaan zal kunnen uitstrekken tot genoemde ambtenaren en collegiën van alle provinciën des Rijks;

2°. nieuwe vrijstelling van briefport boven die welke reeds door sommige ambtenaren of commissiën genoten wordt te verleenen voor de briefwisseling over ambtszaken:

a. tusschen de Inspecteurs van het Lager Onderwijs en de arrondissements-schoolopzieners binnen den kring hunner inspectie;

b. tusschen de districts-schoolopzieners ter eene en den Bouwkundige belast met het toezigt op de gebouwen voor het onderwijs en de arrondissements-schoolopzieners wier arrondissement tot het district behoort ter andere zijde;

c. tusschen de arrondissements-schoolopzieners ter eene en den Inspecteur van het Lager Onderwijs waaronder zij behooren; den Commissaris des Konings en de Gedeputeerde Staten der provincie; den districts-schoolopziener tot wiens district het arrondissement behoort; hunne ambtgenooten in dezelfde provincie, alsmede de Gemeentebesturen, de plaatselijke schoolcommissiën, den directeur der Rijkskweekschool voor onderwijzers, en de onderwijzers en onderwijzeressen der openbare en bijzondere scholen, allen binnen den kring van het arrondissement ter andere zijde;

d. tusschen de verschillende plaatselijke schoolcommissiën in dezelfde gemeente onderling, alsmede tusschen de plaatselijke schoolcommissiën ter eene en de Gedeputeerde Staten der provincie en den schoolopziener van het arrondissement waartoe de gemeente behoort ter andere zijde.

Onze Minister voorneemd is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Het Loo, den 23sten October 1880.

(*Get.*) W I L L E M.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 357. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 25sten October* 1880, *no.* 18, *houdende verlenging der concessie tot heffing van regten aan de draaibrug over de trekvaart tusschen Leeuwarden en Sneek bij de Dille onder Rauwerd.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ, ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 21 October 1880, no. 66, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bij Ons besluit van 18 Januarij 1866, no. 52 (1), aan den Raad der gemeente Sneek verleende en laatstelijk bij Ons besluit van 17 October 1877, no. 6 (2), verlengde concessie tot heffing van regten aan de draaibrug over de trekvaart tusschen Leeuwarden en Sneek bij de Dille onder Rauwerd overeenkomstig het tarief, gevoegd bij Ons eerstaangehaald besluit met de daarin bij Ons besluit van 14 Augustus 1871, no. 17 (3), gebragte wijziging, op nieuw met den tijd van drie jaren eindigende 31 December 1883 te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 25sten October 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 358. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 25sten October* 1880, *no.* 21, *houdende vrijstelling van zegel- en registratieregten voor de getuigschriften bedoeld bij de artt.* 27, 51 *en* 59 *en voor de bewijzen, bedoeld bij art.* 51 *litt. C. der wet van* 17 *Augustus* 1878 (*Sb. no.* 127) *op het Lager Onderwijs.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.,

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van 22 October 1880, no. 17, Registratie;

Gelet op art. 44 der wet van 3 October 1843 (*Sb. no.* 47) en art. 29 der wet van 31 Mei 1824 (*Sb. no.* 36);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Vrijstelling van zegel- en registratieregten te verleenen voor de getuigschriften van zedelijk gedrag, bedoeld bij de artt. 27, 51 en 59 der wet van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127) en voor de bij art. 51 litt. *c* dier wet bedoelde bewijzen, dat de beide stukken, vermeld onder litt. *a* en *b* van laatstgemeld wetsartikel, door burgemeester en wethouders der gemeente, waar bijzonder onderwijs zal gegeven worden, zijn gezien en in orde bevonden, mits op de voormelde stukken worde gesteld: „*Vrij van zegel en van het regt van registratie, ingevolge Koninklijk besluit van den* 25 *October* 1880, *no.* 21," en uit de getuigschriften de bestemming daarvan blijke.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 25sten October 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.

---

(1) Bijv. 1866, no. 29.
(2) Bijv. 1877, no. 287.
(3) Bijv. 1871, no. 216.

Red

No. 359. **Resolutie** *van den* **Minister van Oorlog**, *van den 25sten October* 1880, *VIe afd. Intendance, no.* 81, *betreffende de voeding van den soldaat.*

's Gravenhage, den 25sten October 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Overwegende, dat het noodzakelijk is, *in afwachting eener definitieve regeling*, wijziging te brengen in de bepalingen nopens de voeding van den soldaat en in de wijze van aanschaffen en beheer van de benoodigdheden voor de menages;

Heeft goedgevonden, na daartoe door den Koning gemagtigd te zijn, met afwijking in zoover van de daarop betrekking hebbende artikelen van de reglementen op de inwendige dienst der wapens:

A. Vast te stellen:

een Voorschrift, betreffende de voeding van de militairen der Landmagt in tijd van vrede, met bepaling dat het op 1°. Januarij 1881 in werking treedt:

B. Te bepalen:

1°. dat dat Voorschrift afzonderlijk gedrukt zal worden, en dat aan ieder, die op last van het Departement van Oorlog een exemplaar of meer exemplaren van het *Recueil Militair* voor zijn bureau, archief, korps of inrigting ontvangt, een of meer exemplaren met diezelfde bestemming kosteloos verstrekt zal worden, terwijl dit laatste mede zal geschieden aan de leden der intestellen voedings-commissiën in de garnizoenen;

2°. dat de garnizoensvoedings-commissiën, waarvan in genoemd voorschrift sprake is, *op* 15 *November e. k.* in functie zullen treden, opdat alle voorbereidende maatregelen door haar kunnen genomen worden;

3°. dat de aanbestedingen, bedoeld in de artt. 12 en 21 van gemeld voorschrift, den 1sten *December e. k.* zullen worden gehouden door de commissiën, hiervoren onder 2° bedoeld, voor zooveel de thans loopende contracten niet verbindend zijn voor het jaar 1881.

Bijaldien een thans loopend contract in 1881 eindigt, moet de aanbesteding één maand vóór het eindigen daarvan plaats hebben, voor het nog overschietende gedeelte van 1881.

De daarvoor noodige gedrukte formulieren der voorwaarden en contracten zullen, van wege het Departement van Oorlog, in tijds aan genoemde commissiën worden toegezonden.

4°. dat het Voorschrift moet beschouwd worden *als bij wijze van proef te zijn ingevoerd* en dat daarom alle autoriteiten en officieren, die door hun' werkkring daartoe in de gelegenheid zijn, den gang van zaken met naauwgezetheid behooren na te gaan en zich daarbij zoowel het belang van den soldaat, als de finantieele belangen van het Rijk, voor oogen moeten stellen; terwijl zij van hunne bevinding aanteekening behooren te houden, ten einde daaromtrent, des verlangd, de noodige schriftelijke inlichtingen te kunnen geven.

5°. dat de benoodigdheden voor de menages bij het *Instructie-bataillon*, de *Artillerie-Instructie-kompagnie* en de *Pupillenschool* eveneens zullen worden aangeschaft en beheerd op de wijze, in het voorschrift aangegeven.

In de bij die inrigtingen gevolgde wijze van voeden wordt evenwel geene verandering gebragt.

6°, dat de slagterij van het 2de regiment infanterie te *Maastricht*, en die van het 5de regiment infanterie te *'s Hertogenbosch*, op den bestaanden voet kunnen worden in stand gehouden.

C. In te trekken:

de dezerzijdsche aanschrijving van 7 Junij jl, VIe Afd. Int. no. 19, behoudens het daarbij gegeven model voor de verrekening van de aankomende gelden als bijslag op de soldij, dat gehandhaafd blijft.

(*Get.*) REUTHER.

No. 360. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 25sten October* 1880, *no.* 58, *houdende regeling der belooning verbonden aan de betrekking van ontvanger der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te Goedereede c.a.*

Bij Zijner Majesteits besluit van 19 October 1880, no. 6, is, met ingang op 1 Januarij 1881, aan het ontvangkantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Goedereede c. a.*, verbonden een tractement van *f* 1440, onverminderd het genot van de gewone indemniteiten, de biljetgelden en de zes cent voor ieder patentpligtige toegekend tot goedmaking der kosten van beschrijving, met bepaling dat door den ontvanger van dat kantoor een gemagtigde moet worden gesteld te *Ouddorp*.

In verband met de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209), blijft genoemd kantoor gerangschikt in de *achtste* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 361. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 25sten October* 1880, *no.* 59, *houdende regeling der belooning verbonden aan de betrekking van ontvanger der invoerregten en accijnsen te Leiden.*

Bij Zijner Majesteits besluit van 20 October 1880, no. 18, is met ingang op 1 Januarij 1881, aan het ontvangkantoor der invoerregten en accijnsen te *Leiden* verbonden een tractement van *f* 3800 's jaars en eene jaarlijksche vergoeding wegens bureaukosten van *f* 2000, zonder genot van biljetgelden en met verpligting voor den ontvanger om, met inbegrip van de belooning van den aan het kantoor verbonden boekhouder, jaarlijks minstens *f* 1650 te besteden aan bezoldiging van klerken.

In verband met de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209), blijft genoemd kantoor gerangschikt in de *derde* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 362. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 27sten October* 1880, *no.* 27, *houdende instructiën voor den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt en voor de Dirigerende officieren van gezondheid der* 1*ste klasse in de militaire afdeelingen, met bijlagen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende, dat door het bepaalde sub a in de tabelle A, behoorende bij Ons besluit van 15 Augustus 1880 no. 1, waarbij de werkkring van de Dirigerende officieren van gezondheid is aangewezen, en in verband met Onze besluiten van 29 April 1880, no. 27 (1), 6 Julij 1880 no. 21 (2), en 7 September 1880 no. 9, de instructie voor den Inspecteur der geneeskundige dienst van de landmagt behoort te worden herzien, en voor de Dirigerende officieren van gezondheid der 1ste klasse in de militaire afdeelingen eene instructie moet worden vastgesteld;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 22sten October 1880, Kabinet, Litt. N86;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. in te trekken de instructie voor den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt, behoorende bij Ons besluit van 29 April 1880, no. 27;

2°. goed te keuren de bij dit besluit gevoegde instructiën voor den sub 1° genoemden Inspecteur en voor de Dirigerende officieren van gezondheid der 1ste klasse in de militaire afdeelingen;

3°. te bepalen, dat dit besluit in werking zal treden met den 1sten November a. s.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 27sten October 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

Bijlage A.

Instructie *voor den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt.*

Art. 1. De Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt staat onmiddellijk onder de bevelen van den Minister van Oorlog, en is jegens dien Minister verantwoordelijk voor den toestand van zijn dienstvak.

Art. 2. Hij is, zoowel in vredestijd als bij mobilisatie van het leger en in oorlogstijd, belast met de leiding van de geneeskundige, pharmaceutische en vétérinaire diensten bij de landmagt en met het toezigt op de uitoefening van de diensten. De kring zijner dienstverrigtingen omvat verder alles, wat betrekking heeft tot de zorg voor de aanwezigheid de instandhouding en de deugdelijkheid van het daartoe behoorende personeel en materiëel.

(1) Bijv. 1880, no. 157. *Red.*
(2) Bijv. 1880, no. 215.

Art. 3. Hij waakt voor den algemeenen gezondheidstoestand der troepen van de landmagt.

Hij vestigt zijne aandacht op de verpleging (huisvesting, voeding, kleeding en uitrusting) van die troepen in kazernen en legerplaatsen.

Hij is bevoegd, om, in het belang van de hygiëne, in de garnizoens- en legerplaatsen, vestingen en forten een persoonlijk onderzoek in te stellen, of schriftelijke mededeelingen te vragen aan de autoriteiten van de landmagt.

Hij dient die autoriteiten, op hunne aanvrage of uit eigen beweging, te dier zake van berigt en raad, en doet c. q. dienaangaande voorstellen aan den Minister.

Art. 4. Hij waakt voor de goede behandeling en verpleging der zieke militairen in de militaire- en in burger-ziekeninrigtingen.

Hij houdt, volgens de bestaande of nader vast te stellen voorschriften, het oppertoezigt op het beheer van de militaire ziekeninrigtingen, van de militaire apotheken en van het magazijn van geneesmiddelen.

Art. 5. Hij ziet toe op de verpleging der rijkspaarden, behoorende tot de korpsen van de landmagt, en op de behandeling der zieke paarden.

Art. 6. De Dirigerende officieren van gezondheid der 1ste klasse in de militaire afdeelingen, en de kommandanten der kompagniën hospitaalsoldaten staan onmiddellijk onder zijne bevelen.

Zijn gezag strekt zich voorts uit over de officieren van gezondheid, de militaire apothekers en de paardenartsen.

Ten opzigte van het bevel over de kompagniën hospitaalsoldaten en over het verdere personeel geldt voor hem, voor zooveel toepasselijk, het bepaalde bij de instructiën voor de Inspecteurs der wapens; behoudens overleg met de autoriteiten, niet tot de geneeskundige dienst behoorende, onder wie dat personeel werkzaam gesteld is. Bij verschil van gevoelen met die autoriteiten, beslist de Minister van Oorlog.

Art. 7. Hij waakt voor de stipte naleving van de algemeene militaire en van de bijzondere geneeskundige verordeningen door het personeel van zijn dienstvak, waarvoor die voorschriften geldend zijn.

Art. 8. Hij doet aan den Minister voorstellen, betreffende de maatregelen, die hij — in verband met de bestaande wettelijke bepalingen — in het belang van de opleiding, de aanvulling, de studiën en de oefening van het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt wenschelijk of noodzakelijk acht.

Hij onderwerpt aan den Minister de noodige voordragten tot aanstelling, bevordering, pensionering, non-activiteit of ontslag van dat personeel.

Art. 9. Hij heeft te letten op de wetenschappelijke kennis, de practische bruikbaarheid, den dienstijver en het gedrag van de officieren van zijn dienstvak, en op de bekwaamheid en geoefendheid van het verder daartoe behoorende personeel.

Officieren, die bijzonder uitmunten, alsmede zij, die aanleiding tot ontevredenheid geven, worden door hem aan den Minister gesignaleerd.

Hij is bevoegd ten allen tijde aan het Departement van Oorlog van de conduite-lijsten der officieren van het personeel der geneeskundige dienst, der kommandanten van de hospitaal kompagniën en der officieren-administrateurs van militaire ziekeninrigtingen inzage te nemen.

Art. 10. Hij verleent aan de Dirigerende officieren van gezondheid in de militaire afdeelingen magtiging, om zich tot het houden van inspectiën of tot het instellen van een onderzoek in garnizoenen, legerplaatsen,

vestingen of forten van hunne standplaats te verwijderen. De dienstreizen, door die officieren van gezondheid in spoedeischende gevallen, zonder vooraf verleende magtiging verrigt, worden aan zijne goedkeuring onderworpen.

Art. 11. Hij houdt, zoo dikwerf hij dit noodig zal oordeelen — bij voorkeur onverwachts — inspectie over de militaire ziekeninrigtingen, apotheken ziekenstallen en over de magazijnen, waarin het materiëel, tot zijn dienstvak behoorende, is opgelegd; voorts bezoekt hij de burger-ziekeninrigtingen, waarin militairen zijn opgenomen, teneinde zich te verzekeren van de doeltreffende behandeling en verpleging van die militairen.

Hij kan zich bij die inspectiën doen vergezellen door een officier van gezondheid, een militair apotheker of een paardenarts, zoo noodig ook door een intendant; laatsbedoelde op zijne aanvrage door den Hoofd-Intendant aan te wijzen.

Hij doet, zoo menigmaal hem zulks raadzaam voorkomt, aan den Minister het voorstel, om aan den Dirigerenden militairen apotheker het houden eener inspectie over apotheken, en aan den Dirigerenden paardenarts het houden eener inspectie over ziekenstallen op te dragen.

Art. 12. Hij geeft van zijn voornemen, om eene inspectie te houden of een onderzoek in te stellen buiten zijne standplaats, kennis aan den Minister. In spoedeischende gevallen is die kennisgeving onnoodig.

Van de gehouden inspectiën kan schriftelijk verslag worden gedaan aan den Minister, met bijvoeging, zoo noodig, van voorstellen in het belang van de dienst.

Art. 13. Bij het ontstaan van ernstige epidemische ziekten en bij andere buitengewone voorvallen, die van invloed zijn of kunnen zijn op de gezondheid der troepen of de uitoefening van de geneeskundige dienst, stelt hij zich onverwijld op de hoogte van de maatregelen, die te dier zaken genomen of ontworpen zijn.

Zoo noodig doet hij die maatregelen, voor zooveel zij van militaire zijde genomen zijn, wijzigen of aanvullen, en doet daarvan mededeeling in zijn ter zake betrekkelijk rapport aan den Minister.

Art. 14. De Inspecteur onderwerpt in vredestijd, na gehouden overleg met den Chef van den generalen staf en den Hoofd-Intendant, aan de goedkeuring van den Minister, voorstellen tot regeling van de geneeskundige dienst in oorlogstijd, zoowel voor de verdedigingsliniën, stellingen, vestingen en forten, als bij het leger te velde.

Die voorstellen moeten, onder anderen, betreffen:

1°. De sterkte, zamenstelling en indeeling, zoowel van het actief dienende — als van het reserve-geneeskundige, of pharmaceutische en hulppersoneel.

2°. de zamenstelling van verbandplaatsafdeelingen en beweegbare veldhospitalen of ambulances, alsmede de oprigting van tijdelijke hospitalen en andere ziekeninrigtingen;

3°. de uitrusting met materiëel voor de behandeling, de verpleging en het transport van zieken en gewonden;

4°. de dienstregeling van het geneeskundige en het hulppersoneel gedurende en na het gevecht;

5°. voorschriften omtrent het beheer en de inwendige dienst voor de ambulances en tijdelijke hospitalen;

6°. de transportdienst en de evacuatie van zieken en gewonden;

7°. aanwijzingen in het belang van de hygiène voor de troepen en bezettingen;

8°. de organisatie van de vrijwillige ziekenverpleging.

Art. 15. In verband met het bepaalde bij art 12 van de instructie voor de Dirigerende officieren van gezondheid der 1ste klasse in de militaire afdeelingen, doet de Inspecteur ontwerpen tot voorbereiding van sommige der bij het voorgaande artikel bedoelde voorstellen opmaken door die Dirigerende officieren van gezondheid.

Uiterlijk twee maanden nadat die ontwerpen bij hem zijn ingekomen, moeten de daarop berustende voorstellen van den Inspecteur aan den Minister worden toegezonden.

Art. 16. Na vaststellingen van de regelingen, bedoeld bij art. 14, verstrekt de Inspecteur aan de Dirigerende officieren van gezondheid in de militaire afdeelingen de noodige aanwijzingen en opgaven, om de uitvoering daarvan te kunnen voorbereiden, zoodanig dat zij op het eerste bevel onverwijld in werking kunnen treden. Hij overtuigt zich wijders, dat die voorbereiding doelmatig en volledig geschiedt, en dat zij — in verband met tot standkomende wijzigingen van verschillenden aard. — steeds behoorlijk wordt bijgehouden.

Art. 17. De Inspecteur is bevoegd met alle autoriteiten van de landmagt correspondentie te voeren.

Art. 18. De Inspecteur beslist omtrent:

1°. de aanstelling en het ontslag van het personeel op daggeld bij het Magazijn van geneesmiddelen;

2°. de verplaatsing der officieren van gezondheid, militaire apothekers en paardenartsen, voor zoover zij geen chef eener militaire ziekeninrigting of hoofdofficier zijn en van het mindere personeel, dienende bij de militaire ziekeninrigtingen.

Indien de verplaatsing personeel betreft, dat bij de korpsen ingedeeld is, moet daartoe vooraf door hem in overleg zijn getreden met den betrokken Inspecteur Bij verschil van gevoelen beslist de Minister.

3°. de aanvragen om binnenlandsche verloven voor den duur van 1 maand tot en met 3 maanden, voor het personeel onder zijne bevelen. Ten opzigte van het bij de korpsen ingedeelde personeel, heeft hij in acht te nemen het bepaalde bij het slot van punt 2;

4°. de voordragten tot het toekennen van medailles aan personeel onder zijne bevelen, voor zoover ten deze geene bijzondere voorschriften gegeven zijn;

5°. de aankoopen op declaratie van genees-, heel-, natuur- en scheikundige behoeften, voor zooveel deze behoeften voor andere Departementen van algemeen bestuur bestemd zijn, en *regtstreeks* door deze betaald worden;

6°. de aanvragen der officieren van gezondheid, chefs der militaire ziekeninrigtingen tot het bekomen van geneesmiddelen, instrumenten, ustensiliën, enz uit het Magazijn van geneesmiddelen;

7°. de aankoopen — tot een gezamentlijk bedrag van *f* 500.— per maand — op declaratie van genees- en heelkundige behoeften, die niet in voorraad in het Magazijn van geneesmiddelen opgelegd kunnen worden, wanneer zij ter voldoening aan gedane aanvragen der sub 6 bedoelde officieren moeten worden verstrekt;

8°. de verificatiën, betreffende de verantwoording der geneesmiddelen, instrumenten, ustensiliën, enz. voor de geneeskundige dienst;

9°. de noodig geoordeelde keuringen en herkeuringen voor de geschiktheid tot de militaire dienst.

Art. 19. Hij onderwerpt aan den Minister:

1°. de voordragten tot benoeming van officieren van gezondheid tot chefs van militaire ziekeninrigtingen;

2°. de voordragten tot verplaatsing van de officieren van gezondheid, chefs der militaire ziekeninrigtingen, alsmede van de officieren van gezondheid, den militairen apotheker en den paardenarts, die den rang van hoofdofficier hebben;

3°. de voordragten tot benoeming, bevordering, ontslag en pensioen van beambten (uitgezonderd die op daggeld) bij het Magazijn van geneesmiddelen, en tot benoeming en ontslag van militaire apothekersbedienden; voorts de voordragten tot aanstelling, bevordering en ontslag van de geëmployeerden bij de militaire ziekeninrigtingen, voor zooveel daaromtrent niet door hem zelven of door de Dirigerende officieren van gezondheid in de militaire afdeelingen kan worden beslist; en eindelijk de voordragten tot pensioen aan dit personeel en aan het personeel op daggeld bij het Magazijn van geneesmiddelen;

4°. de voorloopig aangegane contracten met burgerlijke geneesheeren, apothekers en paardenartsen tot tijdelijke waarneming van de militaire geneeskundige dienst;

5°. de overeenkomsten, gesloten tot het waarnemen van de geneeskundige dienst in de gevangenissen, voor zoover het Departement van Oorlog daarin betrokken is;

6°. de aanvragen om buitenlandsch verlof, en die om binnenlandsch verlof voor langer dan 3 maanden;

7°. de aanvragen om overplaatsing of detachering bij het leger in Oost- of West-Indie of bij de zeemagt;

8°. de verzoeken van officieren tot het aangaan van een huwelijk;

9°. de voordragten tot het toekennen van pensioen, nonactiviteit of ontslag uit de dienst aan officieren, en de voordragten tot het toekennen van pensioen en van vervroegd ontslag uit de dienst aan mindere militairen van zijn dienstvak, benevens die tot het bijeenroepen van een raad van onderzoek;

10°. de voordragten tot aankoopen van genees-, heel-, natuur- en scheikundige behoeften voor de geneeskundige dienst, hetzij deze aankoopen bij aanbesteding of op declaratie geschieden, behoudens het bepaalde bij art. 18, sub. 5° en 7°.

Art 20. Behalve de periodieke stukken, die door den Minister worden gevorderd, zendt de Inspecteur aan den Minister alle door hem ontvangen rapporten, voordragten en opgaven, waaromtrent hij niet bevoegd is te beslissen. Bij die toezending voegt hij, zoo noodig, zijne opmerkingen. Voorts doet hij van alle buitengewone gebeurtenissen bij zijn dienstvak onverwijld verslag aan den Minister.

Art. 21. De Inspecteur kan zich, in zijn persoonlijk belang, gedurende acht dagen van zijne standplaats verwijderen, mits hiervan den Minister kennis gevende.

Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Minister.

Bij ziekte of afwezigheid van den Inspecteur, wordt de dienstcorrespondentie *„op last"* gevoerd door den Dirigerenden officier van gezondheid, die hem is toegevoegd.

Mij bekend:

De Minister van Oorlog,

(*Get.*) REUTHER.

Bijlage B.

Instructie *voor de Dirigerende officieren van gezondheid der 1ste klasse in de militaire afdeelingen.*

Art. 1. De Dirigerende officier van gezondheid der 1ste klasse in eene militaire afdeeling staat in tijd van vrede onmiddellijk onder de bevelen van den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt.

Art. 2. Hij heeft onder zijne bevelen de officieren van gezondheid, chefs van de militaire ziekeninrigtingen, in de militaire afdeeling gelegen.

Hij houdt, volgens de bestaande of nader vast te stellen voorschriften, het toezigt op het beheer dier ziekeninrigtingen.

Art. 3. Hij is belast met het toezigt op het personeel van de geneeskundige, pharmaceutische en veterinaire diensten, ingedeeld bij de troepenkorpsen in de militaire afdeeling gestationeerd, en bij de militaire ziekeninrigtingen in de daartoe behoorende garnizoenen.

Art. 4. Hij waakt voor de goede behandeling en verpleging der zieke militairen in de militaire- en in burger-ziekeninrigtingen.

Hij vestigt voorts zijne aandacht op alles, wat strekken kan tot bevordering van den algemeenen gezondheidstoestand van de troepen, in de militaire afdeeling verblijf houdende; inzonderheid op de huisvesting, voeding, ligging, kleeding en uitrusting der troepen in kazernen en legerplaatsen.

Hij is bevoegd, om, in het belang van de hygiène, in de garnizoens- en legerplaatsen tot de militaire afdeeling behoorende, een persoonlijk onderzoek in te stellen, of schriftelijke mededeelingen te vragen aan den Bevelhebber in de afdeeling en aan de militaire autoriteiten, wier dienstverrigtingen zich uitstrekken over personeel in die afdeeling aanwezig, of over militaire werken of gebouwen daarin gelegen.

Hij dient die autoriteiten, op hunne aanvrage of uit eigen beweging, te dier zake van berigt en raad, en doet o. q. dienaangaande voorstellen aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt.

Op aanvrage van de betrokken geniekommandanten onderzoekt hij de ontwerpen voor den aanleg of de verbetering van kazernen, hospitalen, stallen en andere militaire gebouwen in de militaire afdeeling, en deelt hij de opmerkingen en voorstellen, waartoe die ontwerpen, uit een hygiènisch oogpunt beschouwd, hem a nleiding geven, schriftelijk aan die autoriteiten mede.

Art. 5. Hij houdt het toezigt op de verpleging en de behandeling der rijkspaarden, behoorende tot de korpsen, die in de militaire afdeeling garnizoen houden.

Art. 6. Hij waakt voor de stipte naleving van de algemeene militaire en van de bijzondere geneeskundige verordeningen door het personeel van zijn dienstvak, waarvoor die voorschriften geldend zijn.

Art. 7. Hij heeft te letten op de wetenschappelijke kennis, de practische bruikbaarheid, den dienstijver en het bedrag van de officieren van zijn dienstvak in de militaire afdeeling werkzaam.

Zij, die bijzonder uitmunten, alsmede zij, die aanleiding tot ontevredenheid geven, worden door hem gesignaleerd aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt.

De conduitelijsten van de officieren van gezondheid, chefs van de mili-

taire ziekeninrigtingen in de afdeeling, worden door hem ingevuld; die van de overige officieren van zijn dienstvak en van de militaire apothekersbedienden, in de militaire afdeeling werkzaam, voorziet hij van zijne beoordeeling.

Art. 8. Hij houdt minstens eenmaal 's jaars — bij voorkeur onverwachts — eene inspectie over elke militaire ziekeninrigting, elke militaire apotheek en elken militairen ziekenstal in de afdeeling gelegen. Van deze inspectiën brengt hij schriftelijk verslag uit aan den Inspecteur, met bijvoeging, zoo noodig, van voorstellen in het belang van de dienst.

Art. 9. Telkens als hij het noodig oordeelt, zich van zijne standplaats te verwijderen, hetzij tot het houden van de inspectiën, bedoeld bij art. 8, hetzij tot het instellen van een onderzoek in een der garnizoens- of legerplaatsen, vestingen of forten van de militaire afdeeling, vraagt hij daartoe, met opgaaf van redenen, magtiging aan den Inspecteur. In spoedeischende gevallen is het vragen dier magtiging onnoodig, doch moet van het vertrek aan den Inspecteur zoodra mogelijk berigt worden gezonden.

Art. 10. Bij het uitbreken van ernstige epidemische ziekten in een der garnizoens- of legerplaatsen van de militaire afdeeling, en bij andere buitengewone voorvallen, die van invloed zijn of kunnen zijn op de gezondheid der troepen of de uitoefening der geneeskundige dienst, stelt hij zich onverwijld op de hoogte van de maatregelen, die te dier zake genomen of ontworpen zijn.

Zoo noodig doet hij die maatregelen voor zooverre zij van militaire zijde genomen zijn, wijzigen of aanvullen.

Omtrent een en ander rapporteert hij ten spoedigste aan den Inspecteur.

Art 11. Bij mobilisatie van het leger en in oorlogstijd treden de Dirigerende officieren van gezondheid in de 1ste, de 2de en de 3de militaire afdeeling respectievelijk op als:

Chef van de geneeskundige dienst in de stelling van *Amsterdam*;

Chef van de geneeskundige dienst in de Nieuwe Hollandsche waterlinie; en

Chef van de geneeskundige dienst bij het leger te velde.

Laatstbedoelde Dirigerende officier van gezondheid treedt alsdan onder de onmiddellijke bevelen van den Bevelhebber van dat leger.

Art. 12. De Dirigerende Officieren van gezondheid der 1ste klasse in de militaire afdeelingen, die als zoodanig voor het eerst optreden, moeten uiterlijk zes maanden na het aanvaarden van hunne betrekking aan den Inspecteur de noodige voorstellen indienen tot regeling van de geneeskundige dienst in oorlogstijd in de verdedigingsliniën, stellingen en werken, gelegen binnen den omtrek der afdeelingen, met dien verstande, dat deze taak zich voor den Dirigerenden officier van gezondheid der 1ste klasse in de 2de militaire afdeeling uitstrekt over de *geheele* Nieuwe Hollandsche waterlinie.

Die voorstellen zullen o. a moeten omvatten: ontwerpen tot vaststelling van:

1°. de sterkte van het geneeskundig, pharmaceutisch en hulppersoneel voor de dienst in de stellingen, vestingen en forten;

2°. de uitrusting der vestingen en forten met materiëel voor de behandeling, de verpleging en het transport van zieken en gewonden;

3°. de inrigting van verbandlocalen en ziekenkamers in de verdedigingswerken;

4°. de voorschriften voor de dienstregeling van het geneeskundig personeel in de onderdeelen der stellingen;

5°. de regeling van de transport- en evacuatiediensten te land en te water, zoowel voor de zieken en gewonden uit de verdedigingswerken afkomstig, als voor degenen, die van het veldleger worden aangevoerd;

6°. de oprigting van tijdelijke hospitalen en ambulances achterwaarts van de verdedigingsliniën;

7°. de organisatie van de vrijwillige ziekenverpleging in de verdedigingsliniën.

Art. 13. Tot uitvoering van de taak bij Art. 12 omschreven, vragen de Dirigerende officieren van gezondheid der 1ste klasse in de militaire afdeelingen aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt de noodige gegevens, betreffende zamenstelling en sterkte van bezettingen, aard en hoeveelheid van voorhanden materiëel, beschikbare localiteit in versterkingen, enz. enz.

In verband daarmede zullen zij, zoo noodig, een persoonlijk onderzoek in de vestingen en forten moeten instellen.

Art. 14. Naar gelang de onderwerpen, bedoeld bij Art. 12, geregeld zijn, wordt door den Dirigerenden officier van gezondheid der 1ste klasse het noodige voorbereid, om daaraan op het eerste bevel onverwijld uitvoering te kunnen geven.

Art. 15. De Dirigerende officier van gezondheid der 1ste klasse in de 3de militaire afdeeling zal het noodige voorbereiden, om aan de organisatie van de geneeskundige dienst, zooals die voor het leger te velde in oorlogstijd is of nader zal worden vastgestld, op het eerste bevel onverwijld uitvoering te kunnen geven.

Art 16. Bij vervanging zullen de nieuw optredende Dirigerende officieren van gezondheid der 1ste klasse in de militaire afdeelingen, binnen twee maanden na het aanvaarden hunner betrekking, aan den Inspecteur mededeelen, of zij al dan niet wijziging der regelingen, bedoeld bij de Artt. 12, 14 en 15, noodig achten, c. q. met bijvoeging van hunne voorstellen ter zake.

Art. 17. De Minister van Oorlog bepaalt, welke periodieke stukken door den Dirigerenden officier van gezondheid der 1ste klasse in eene militaire afdeeling aan den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt moeten worden gezonden.

Van buitengewone voorvallen betreffende het dienstvak wordt door de Dirigerende officieren van gezondheid der 1ste klasse in de militaire afdeelingen onverwijld aan den Inspecteur gerapporteerd.

Art. 18. De Dirigerende officier van gezondheid der 1ste klasse in eene militaire afdeeling beslist omtrent de aanvragen om binnenlandsch verlof voor den duur van 14 dagen en langer, doch minder dan 1 maand ten behoeve van het personeel bij de artt. 2 en 3 bedoeld. Ten opzigte van het bij de korpsen ingedeelde personeel, neemt hij het bepaalde bij de instructie voor den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt in acht.

Art 19. Hij zendt de voordragten, rapporten en dienststukken van de officieren van gezondheid, chefs der militaire ziekeninrigtingen en van de paardenartsen in de militaire afdeeling, zoo mede de aanvragen om verlof, waaromtrent hij zelf niet bevoegd is te beslissen, de aanvragen om geneesmiddelen, ustensiliën en verbanden enz., enz., zoo noodig voorzien van zijne opmerkingen en voorstellen, aan den Inspecteur.

Art. 20. Hij kan zich, in zijn persoonlijk belang, vier dagen van zijne standplaats verwijderen, mits daarvan vooraf kennis gevende aan den Inspecteur. Voor langer verlof behoeft hij de toestemming van den Inspecteur.

Art. 21. Bij ziekte of afwezigheid van den Dirigerenden officier van gezondheid der 1ste klasse in eene militaire afdeeling, wordt de dienstcorrespondentie *„op last"* gevoerd door den Officier van gezondheid, chef van de militaire ziekeninrigting in zijne standplaats.

Mij bekend:
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 363. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 28sten October* 1880, *no.* 33, *houdende rangschikking van het kantoor der directe belastingen en accijnsen te Wadenoijen c. a. in de negende klasse.*

De Minister van Financien heeft, in verband met de resolutie van 31 December 1869, no. 39, (1) in de *negende* klasse gerangschikt het vacante ontvangkantoor der directe belastingen en accijnsen te *Wadenoijen c a.*, waarvan de vermoedelijke belooning, na aftrek der kosten van beheer, waaronder is begrepen de belooning voor den sub-ontvanger te *Opkemert*, kon worden geraamd op ongeveer *f* 1190 zuiver 's jaars.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 364. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 28sten October* 1880, *no.* 37, *houdende wijziging van de scheepsmeters-districten Alkmaar en Zaandam.*

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Gelet op de resolutie van 23 Augustus 1869, no. 2 (*Vers. no.* 124) (2) en op het Koninklijk besluit van 9 Julij 1880, no. 21 (*Vers. no.* 68) (3), houdende opheffing van de contrôle *Alkmaar;*

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Met wijziging in zooverre van den Staat, gevoegd bij voormelde resolutie van 23 Augustus 1869, no. 2, te bepalen, dat het district van den scheepsmeter te *Alkmaar* zal omvatten de contrôle *Beverwijk*, en dat van den scheepsmeter te *Zaandam de kantoren Zaandam* en *Wormerveer*.

2°. Enz.

Accordeert met het origineel, voor zoo veel het geëxtraheerde aangaat,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

---

(1) Bijv. 1869, no. 369. *Red.*
(2) Bijv. 1869, no. 211.
(3) Bijv. 1880, no. 220.

No. 365. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 29sten October* 1880, *no.* 22, *tot vaststelling van een reglement voor de opleiding van bootsmansleerlingen en matrozen bij 's Rijks Zeemagt.*



Art. 1. Het doel van de opleiding is jongelingen te bekwamen en op te leiden tot Onder-officieren en Matrozen bij de Zeemagt.

Het daarvoor bestemde opleidingschip is gestationeerd te *Hellevoetsluis.*

Art. 2. Het opleidingschip wordt gekommandeerd door een Kapitein-Luitenant ter zee.

De Directeur en Kommandant der Marine heeft het oppertoezigt over de opleiding.

Art. 3. De verdere Etat-major van het opleidingschip bestaat uit; 1 Luitenant ter zee der 1ste klasse, 1ste Officier; 3 Luitenants ter zee der 2de klasse; 1 Officier van Gezondheid; 1 Officier van Administratie.

Ieder der Luitenants ter zee is met een gedeelte van het onderwijs belast.

De Officier van Gezondheid geeft les in het aanleggen van eerste verbanden, enz.

Art. 4. Het onderwijzend en toezigthoudend personeel Onder-officieren bij de opleiding is op de volgende wijze zamengesteld: 1 Opperschipper of Schipper; 2 Bootslieden; 2 Kwartiermeesters; 1 Konstabel; 1 Eerste of Tweede Stuurman; 1 Sergeant der Mariniers, tevens Scherm- en Gymnastiek-meester; 1 Eerste of Tweede Zeilmaker.

Art. 5. Het schoolonderwijs wordt gegeven door onderwijzers van de in de gemeente gevestigde scholen of door zoodanig ander personeel, als daartoe het meest geschikt zal worden geacht.

Ter kwijting van de kosten van dit onderwijs, alsmede van de toelagen, uit te keeren aan de bij de opleiding geplaatste Onder-officieren, die belast worden met het geven van onderrigt in het schermen, de gymnastiek en het zwemmen, wordt als maximum beschikbaar gesteld eene som van *zes honderd gulden* (*f* 600) 's jaars. Het bedrag voor elk onderwerp wordt aan de beslissing van den Minister van Marine overgelaten.

Art. 6. Alle bij de opleiding geplaatste Onder-officieren, met den graad van Sergeant of hooger, genieten boven de voor hunne kwaliteiten vastgestelde soldijen eene toelage van *f* 5 's maands.

Art. 7. De verdere vaste bemanning van het opleidingschip bestaat uit: 1 Provoost; 2 Schrijvers; 1 Tweede Bottelier; 1 Eerste of Tweede Timmerman; 1 Eerste Ziekenoppasser; 2 Hofmeesters; 1 Kajuits- of Officierskok; 1 Scheepskok; 1 Koksmaat; 1 Matroos der 1ste klasse (Kabelgast); 1 Tamboer; 1 Pijper; 7 Mariniers (voor capitaine d'armes en bedienden);

Art. 8. Het is een vereischte, dat het onderwijzend personeel uitmunt door ontwikkeling, geschiktheid en kennis en tevens door een goed, fatsoenlijk en zedelijk gedrag.

Ook het overige bij de opleiding geplaatste mindere personeel moet, ten einde als een goed voorbeeld te kunnen werken, aan dezelfde eischen van gedrag en geschiktheid beantwoorden.

Art. 9. Het ter opleiding geplaatste personeel wordt uit de Ligt-matrozen, afkomstig van de afleidingschepen, getrokken, nadat zij eene reis met de oefeningsdivisie hebben gemaakt.

Aan den Minister van Marine wordt evenwel de vrijheid gelaten, om ook enkele, niet van die schepen afkomstige jongelingen, die door

ambitie en aanleg *bijzonder* uitmunten, en overigens aan de te stellen eischen voldoen op voordragt van de Kommanderende Officieren van de bodems, waarop zij dienende zijn, bij de opleiding te plaatsen.

Het genoemde personeel wordt op den 1sten October bij de opleiding geplaatst; de opene plaatsen ontstaan door ziekte of verwijdering, worden den 1sten April (vóór den aanvang van den zomer–cursus) aangevuld en zij die daarvoor in aanmerking komen, zullen dientengevolge twee en een half jaar bij de opleiding kunnen blijven.

Art. 10. De vereischten om bij de opleiding geplaatst te worden zijn: kennis van het lezen, schrijven en rekenen, veel lust en aanleg, een gezond en sterk gestel, goede physieke ontwikkeling en een goed en fatsoenlijk gedrag.

De leeftijd hangt van de physieke ontwikkeling af; evenwel moet als regel aangenomen worden, dat de jongelieden 17 à 18 jaar oud zijn.

Art. 11. De bij de opleiding geplaatste jongelieden, die zich zoo wel door gedrag, als lust en aanleg blijven onderscheiden, zoodat het te verwachten is,-dat zij tot geschikte Onderofficieren kunnen worden opgeleid, worden na verloop van eenige maanden, aan den Directeur en Kommandant ter bevordering tot Bootmansleerling 2de klasse voorgedragen

De overige jongelieden, die niet voor Bootsmansleerling in aanmerking komen, worden tot Matroos opgeleid Dezulke, die door gemis aan de vereischte geschiktheid of uithoofde van wangedrag, ook hiervoor niet in de termen vallen, worden onmiddellijk van de opleiding verwijderd.

Art. 12. Bij de opleiding wordt onderwijs gegeven in:

a. het lezen, schrijven, rekenen en de beginselen der aardrijkskunde en geschiedenis;

b. de exercitiën met geschut en handwapenen, de infanterie-exercitiën, het schatten van afstanden en de theorie van de artillerie;

c. de voorbereidende oefeningen tot het schijfschieten met geweer, de ernst-exercitiën met geschut, geweer en revolver;

d. de tuigkennis, het matrozenwerk, zeilmaker, roeijen, omgaan met sloepen, de exercitiën met de zeilen enz.;

e. het af- en optuigen van het schip;

f. het in- en uitzetten en bezorgen van sloepen;

g. het uitbrengen, visschen en ligten van werpen en zware ankers; het ligten, klaren, katten en kippen van ankers;

h. het oprigten van bokken en verwerken van zware lasten;

i. den roergang, het kompas, het looden en de seinen;

k. het beheer en de verantwoording van scheepsbehoeften;

l. de dienstpligten der Onder-officieren, zoowel aan boord als in het algemeen;

m. het schermen, de gymnastiek en het zwemmen;

n. het aanleggen van eerste verbanden bij verwondingen als anderzins.

Gedurende den wintercursus wordt gelegenheid gegeven tot het ontvangen van godsdienstonderwijs.

Art. 13. Het onderwijs is verdeeld in een winter- en zomer-cursus.

De winter-cursus begint vóór of op den 15den October en duurt voort tot in het laatste gedeelte van de maand Maart.

De zomer-cursus vangt aan medio April en eindigt in de maand September.

Na afloop van den zomer-cursus kan aan het op te leiden personeel een verlof voor den tijd van veertien dagen worden verleend.

Art. 14. Bij de lessen en werkzaamheden, gedurende den winter-cursus, wordt een vooraf vast te stellen tableau gevolgd, waarvan een afschrift aan den Directeur en Kommandant wordt aangeboden.

De winter-cursus omvat zoowel het theoretische als het practische gedeelte van de verschillende in art. 12 genoemde vakken, voor zoover de omstandigheden dit in den winter toelaten, terwijl ook eenige schietoefeningen met veldgeschut en geweer, gedurende dien tijd moeten plaats hebben.

Bij het geven van onderrigt en de verdeeling der lessen moet niet alleen op den voorgrond staan, dat de bestemming der Bootsmansleerlingen is om eenmaal flinke en bekwame Onder-officieren te worden, doch moet tevens gezorgd worden, dat zij bruikbare en geschikte militairen zijn en in het bijzonder geoefend worden in alle dienstpligten, welke men van een goed kader eischen kan.

Art. 15. Gedurende elken winter-cursus wordt het schip, tot oefening, geheel afgetuigd en het tuig door de bij de opleiding geplaatste jongelingen nagezien en in orde gebragt; vóór den aanvang van den zomer-cursus wordt het schip weder geheel voor de dienst gereed gemaakt.

Op 's Rijks werf is een lokaal ingerigt ten behoeve van den winter-cursus; het omvat, behalve een tuig- of takelzolder, schoollokalen en eene zaal, geschikt voor infanterie-exercitiën, schermen, voorbereidende oefeningen in het schijfschieten enz.

Art. 16. De zomer-cursus vangt aan met oefeningen op het Haringvliet en het Hollandsch diep.

Hoofdzakelijk bestaan deze in:

a. voorbereiding tot het naar zee gaan, door manoeuvreren, sturen, looden, enz.; en

b. het werken met ankers en werpen, het omgaan en zeilen met sloepen en dergelijke werkzaamheden.

In de maand Mei gaat het oefeningsvaartuig naar zee, en kruist tot ongeveer medio Augustus in de Noordzee.

Daarna wordt het oefeningsterrein op de stroomen hernomen en het onderwijs in de maand Mei gegeven, herhaald en uitgebreid met oefeningen in het werken met tuigdeelen, oprigten van bokken, verwerken van zware lasten, enz.

In den regel ligt het oefeningsvaartuig medio September in de haven.

De schietoefeningen met scheeps- en sloepsgeschut, alsmede met de mortier en revolvers, worden gedurende de zomeroefeningen gehouden.

Bij de exercitiën in het vuren met geschut en draagbare vuurwapenen, behoeft niet aan het bepaalde aantal schoten gehouden te worden.

Naar omstandigheden van wind en weêr wordt des zomers van tijd tot tijd repetitie gehouden van de theoretische vakken, die des winters behandeld zijn.

Voor de zomeroefeningen ontvangt de Kommandant eene instructie van den Minister van Marine, die de wijze, waarop deze zullen gehouden worden, en de plaatsen, welke gedurende den kruistogt, zoowel tot aanvulling van den voorraad water en victualie als anderzins, zullen worden aangedaan, meer in bijzonderheden regelt.

Bij het einde van de oefeningstogten, dient de Kommandant van het oefeningsvaartuig aan den Directeur en Kommandant in:

1°. een omstandig en gedetailleerd rapport, omtrent de gehouden oefeningen;

2°. een beredeneerd rapport, omtrent het gedrag, de geschiktheid, enz., zoo van het onderwijzend, als van het tot opleiding aanwezige personeel.

De cursus bij de opleiding duurt 2 jaren, alzoo 2 winter en 2 somercursussen en vangt aan ook voor hen, die reeds in April of gedurende de zomermaanden bij de opleiding geplaatst worden, met het begin der winterlessen.

De Bootsmansleerlingen der 2de klasse, die den 2 jarigen cursus hebben bijgewoond en naar het oordeel van den Kommandant, bewijzen van voldoende vorderingen in het onderwezene gegeven hebben, van een goed gedrag zijn en daarbij geschiktheid toonen om Onder-officier te worden, worden ter bevordering tot Bootsmansleerling der 1ste klasse voorgedragen, en bij hunne bevordering, zoo spoedig mogelijk op naar zee bestemde oorlogschepen overgeplaatst.

Zij, die na den 2 jarigen cursus geen genoegzame blijken van bekwaamheid of van aanleg voor Onder-officier hebben gegeven, verlaten eveneens de opleiding; indien zulks niet het gevolg is van luiheid, onverschilligheid, onwil of slecht gedrag, dan kan op voorstel van den Kommandant het verblijf bij de opleiding met één jaar verlengd worden; of zij worden door hem, naar gelang hunner bekwaamheid, tot bevordering tot Matroos der 1ste of 2de klasse voorgedragen.

Is die onbekwaamheid daarentegen toe te schrijven aan luiheid, onverschilligheid of onwil, dan wordt de betrokkene bij het verlaten van de opleiding teruggebragt tot de kwaliteit, die hij bekleedde bij aan boord komst.

Mogt bij enkelen de bevordering niet kunnen plaats hebben, door blijkbaar minderen aanleg voor het eigenlijk zeemansvak, doch de ontwikkeling in andere vakken, meer dan gewoon zijn, dan kan de Kommandant van het opleidingschip, wanneer overigens zoowel gedrag als geschiktheid niets te wenschen overlaten, hen ter proeve voor eene andere betrekking voordragen.

Art. 18. Bij de bevordering der Bootsmansleerlingen 2de klasse tot 1ste klasse wordt aan hen een nieuw conduite-boekje verstrekt, dat alle gegevens bevat, die in het oude boekje voorkomen, doch waarin de ondergane straffen niet staan opgeteekend.

Aan de beoordeeling der Kommandanten, waaronder zij vóór hunne plaatsing bij de opleiding gediend hebben, wordt het oordeel van den Kommandant van het opleidingschip, zoo volledig mogelijk uitgewerkt, toegevoegd.

Art. 19. Door den Kommandant van het opleidingschip wordt telken jare vóór 1 October een verslag opgemaakt over het afgeloopen leerjaar, handelende over de opvoeding en het onderwijs, zoowel met betrekking tot het onderwijs gevend als tot het opgeleid wordend personeel, en bestemd ter mededeeling in het jaarlijksch „Verslag van den staat der hoogere, middelbare en lagere scholen".

Dit verslag wordt door tusschenkomst van den Directeur en Kommandant aan het Departement van Marine ingezonden.

No. 366. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 29sten October* 1880, *no.* 22, *tot vaststelling van een reglement voor de opleiding van jongens tot matrozen ter bemanning van Z. M. schepen en vaartuigen van Oorlog.*

Art. 1. Het doel der opleiding aan de Kweekschool voor de Zeevaart

te Leiden en aan boord van de opleidingschepen te Amsterdam en Rotterdam is:

1°. de eerste vorming van jongelingen tot matrozen ter bemanning van Zijner Majesteits schepen en vaartuigen van oorlog;

2°. het voorloopig aanwijzen van jongelieden, van wie men, op grond van hun gedrag en gemaakte vorderingen mag verwachten dat zij later Onder-officieren in de eene of andere tak van dienst zullen kunnen worden.

Art. 2. De Directeur en Kommandant der Marine te Amsterdam is belast met het oppertoezigt over de opleiding.

Eenmaal 's jaars vóór het einde van den zomercursus en vóór het begin van het najaars-verlof, houdt hij inspectie over de opleidingschepen en zendt het rapport omtrent zijne bevindingen aan den Minister van Marine.

De inspectie over de Kweekschool te Leiden wordt gehouden overeenkomstig het bepaalde bij art. 12 van het Contract met de Commissie van oppertoezigt en beheer dier Inrigting, goedgekeurd bij Ministeriëele resolutie dd. 25 September 1878, no. 1/58.

Art. 3. Het bevel over de opleidingschepen wordt gevoerd door Hoofd-officieren, terwijl de betrekking van Directeur der Kweekschool in den regel zal vervuld worden door een Luitenant ter zee van de 1ste klasse.

Het geheele personeel aan die inrigtingen van onderwijs verbonden, staat onder hunne bevelen.

Art. 4. Aan ieder opleidingschip is een instructie-vaartuig toegevoegd voor de practische oefeningen.

De 1ste Officieren van de opleidingschepen voeren gedurende de zomermaanden het bevel over die instructie-vaartuigen.

De bemanningen dier vaartuigen worden gedetacheerd uit de rollen der opleidingschepen.

Art. 5. De Kommandanten der opleidingschepen en de Directeur der Kweekschool corresponderen regtstreeks met den Minister van Marine over alle onderwerpen betrekking hebbende op de opleiding, maar zenden die bescheiden in door tusschenkomst van den Directeur en Kommandant der Marine te Amsterdam.

Art. 6. Voorschriften omtrent dienstregeling, geldelijk beheer, schaffing, kleeding, onderwijs, bepalingen omtrent examens en meer dergelijken tot dit Reglement in verband staande, worden door den Minister van Marine vastgesteld of aan den Koning ter goedkeuring voorgedragen.

Art. 7. Het getal der Officieren en de zamenstelling der vaste bemanning, benevens het aantal der burgerlijke onderwijzers van de opleidingschepen en hunne bezoldigingen is bij Koninklijk besluit vastgesteld. Zoo ook de gelden die toegestaan zijn voor het aanschaffen van schoolbehoeften, belooningen, uitspanningen alsmede de toelagen, toe te kennen aan personen behoorende tot de bemanning of het onderwijzend personeel voor het geven van onderwijs in het zwemmen, de schermkunst, gymnastiek, enz.

Art. 8. Alle bij de opleiding geplaatste Onder-officieren met den graad van Sergeant of hooger, genieten boven de voor hunne kwaliteiten vastgestelde soldijen eene toelage van ƒ 5 's maands.

Art. 9. De Jongens, overeenkomstig de bepalingen van het Reglement voor de aanwerving van manschappen bij 's Rijks Zeemagt aange-

nomen, worden geplaatst in de rol van Zr. Ms. wachtschip te Amsterdam, van waar zij, na hunne eerste uitrusting van kleeding ontvangen te hebben, onmiddellijk worden gedetacheerd naar de Kweekschool voor Zeevaart te Leiden.

Art. 10. De eerste uitrusting wordt verstrekt zoo als die bepaald is in de Verordeningen voor de Koninklijke Nederlandsche Zeemagt; met dien verstande, dat de jongens geen baaitjes ontvangen en dat de peijekkers en wit linnen broeken niet zullen worden gegeven dan in- of omstreeks het jaargetijde, waarin die kleedingstukken gedragen kunnen worden.

Art. 11. De kosten der eerste uitrusting worden als schuld in het zakboekje van den Jongen gebragt. Voor verloren geraakte of verwaarloosde plunjes worden nieuwe op zijne particuliere rekening (zie art. 12) verstrekt.

Art. 12. Van de verdiende soldij wordt $\frac{3}{4}$ ingehouden tot aanzuivering van schuld, van het overblijvend $\frac{1}{4}$ wordt den Jongen ƒ 0.25 's weeks als zakgeld uitbetaald, terwijl het overige onder beheer blijft van den Officier van Administratie, om bij voorkomende gelegenheid ten behoeve van den Jongen te worden aangewend.

Daaruit worden onder anderen betaald:

1°. de kleedingstukken die hij door eigen schuld heeft verloren of verwaarloosd;

2°. alle onkosten voortspruitende uit het achterblijven van passagieren, zonder vergunning aan wal gaan, enz., bijv. opvatloon aan de politie, reisgeld van de geleiders;

3°. het reisgeld als de Jongen met verlof gaat.

De kleine boeten worden tot een bedrag van hoogstens ƒ 0.10 uit het weekgeld betaald.

Art. 13. De voeding is dezelfde als aan boord der oorlogschepen, ten ware de Officier van Gezondheid eene afwijking dringend noodzakelijk acht, in welk geval op een daartoe door den Kommandant van het opleidingschip of den Directeur van de Kweekschool gedaan voorstel door den Directeur en Kommandant der Marine wordt beslist.

Indeeling, onderwijs, belooningen en straffen aan de kweekschool te Leiden.

Art. 14. Op de kweekschool te Leiden worden de Jongens zoo spoedig mogelijk na hunne indiensttreding verdeeld in twee kwartieren, stuurboords- en bakboordskwartier genaamd en wel naarmate van hunne bekwaamheid in lezen, schrijven en rekenen.

Zij, die daarin de meeste vorderingen gemaakt hebben, vormen stuurboordskwartier.

Art. 15. De Jongens, die van 1 Januarij tot ultimo Junij en van 1 Julij tot ultimo December bij de Kweekschool worden gedetacheerd, zullen, mits zij alsdan 13½ jaar oud zijn, respectievelijk met 1 October en 1 April geplaatst worden aan boord van de opleidingschepen, en wel op ieder opleidingschip de helft van stuurboordskwartier en de helft van bakboordskwartier; terwijl daarbij zooveel mogelijk zal worden in acht genomen, dat de Jongens afkomstig uit de noordelijke helft des Rijks naar Amsterdam en die wier ouders in de zuidelijke helft des Rijks wonen, naar Rotterdam moeten worden gezonden.

Art. 16. Het onderwijs omvat:

a. Schoolonderwijs.

Lezen en schrijven naar een voorbeeld, rekenen, optellen en aftrekken (minimum), aardrijkskunde, grenzen en provinciën des Rijks met de hoofdsteden.

Geschiedenis. Een zeer kort overzigt tot het begin van den tachtigjarigen oorlog.

b. Vak onderwijs.

Op een uurwerk den tijd aflezen, kennis der glazen, en der onderscheidingsteekenen van Officieren en Onderofficieren bij de Zeemagt en van het Leger, speciaal de zeer in het oog vallende.

Pligten tegenover meerderen, saluten.

Tuigkennis. Algemeen overzigt: de namen van alle tuigdeelen, rondhouten enz. (behalve het loopend tuig); de namen van de zeilen, verschillende dekken en verblijven in een schip.

Vlaggen van het groot seinboek. Voornaamste natievlaggen.

Kompas. 4 hoofd- en 4 tusschenstreken.

Zeer beknopt overzigt van de artillerie.

Iets over de krijgstucht.

c. Practische oefeningen.

Infanterie-excercitie. Recrutenschool.

Sabel-excercitie.

Exercitie met geschut.

Roeijen.

Enteren. Een zeil los- en vastmaken.

Gymnastiek, vooral voorbereidende oefeningen.

Matrozenwerk, de korte splits, de oogsplits, de lange splits, alle steeken en eenige knoopen.

d. Godsdienstonderwijs.

De Jongens ontvangen godsdienstonderwijs overeenkomstig de kerkgenootschappen waartoe zij behooren, en het verlangen van hunne ouders of voogden.

De beoordeelingen van kennis, bedrevenheid en vlijt worden uitgedrukt door cijfers, op de volgende wijze: 1. Onvoldoende. 2. Voldoende. 3. Goed. 4. Zeer goed. 5. Uitmuntend.

En van het bedrag door: 1. Slecht. 2. Berispelijk. 3. Redelijk. 4. Goed. 5. Zeer Goed. 6. Uitmuntend.

Art. 17. De Directeur alleen beloont en straft overeenkomstig het voorschrift vervat in art. 21 (voor de 1ste en 2de afdeeling) en art. 22, behoudens het toekennen van prijzen en den vorm van zilveren horlogiën, messen, enz.

Indeeling, onderwijs, belooning en straffen aan boord van de opleidingschepen.

Art. 18. De cursus vangt aan op den 1sten April en den 1sten October van elk jaar en duurt in het geheel twee jaren.

Hij is dus gesplitst in 4 afdeelingen.

Als de Jongens van de Kweekschool voor Zeevaart te Leiden aan boord komen, vormen zij de 1ste afdeeling, die even als daar verdeeld blijft in twee kwartieren.

Naarmate van de gemaakte vorderingen kunnen de Jongens later van het eene kwartier naar het andere overgaan.

Iedere afdeeling is verdeeld in hoogstens 4 bakken.

De verdeeling der uren van onderwijs en practische oefeningen wordt door den Minister van Marine vastgesteld, en mag zonder diens goedkeuring niet worden veranderd.

De Kommandant van het Opleidingschip heeft de bevoegdheid in plaats van de vastgestelde lessen, algemeene oefeningen te bevelen, die alleen met gunstig weder kunnen plaats hebben, zoo als militaire wandelingen, algemeene Infanterie-exercitie en roeijen met alle sloepen.

Art. 19. Het algemeen toezigt over het onderwijs is aan den Kommandant opgedragen.

De 1ste Officier is speciaal belast met de orde en netheid van het schip en de equipage; hij waakt er voor dat de lessen volgens het tableau gegeven worden en dat de Instructeurs steeds beschikbaar zijn.

Het onderwijs is buiten zijne directe bemoeijingen, behoudens, gedurende den tijd dat hij Kommandant van het Instructie-vaartuig is.

Ieder der Luitenants ter zee 2de klasse is belast met de zorg voor de opleiding en het onderwijs eener afdeeling Jongens. Hij heeft onder zich een Bootsman en twee Kwartiermeesters en zoo mogelijk minstens twee Matrozen 1ste klasse en twee Mariniers 1ste klasse, als bakmeester.

De Luitenants ter zee 2de klasse zullen zoo mogelijk na hunne plaatsing aan boord van een opleidingschip belast worden met de jongste afdeeling en in den regel 2 jaren bij de opleiding verblijven.

Het onderwijs omvat:

a. Het lezen en schrijven.

b. De rekenkunde, namelijk de vier hoofdregelen, ook met gewone en decimale breuken en zoo mogelijk de regel van drieën of eenig denkbeeld van de leer der evenredigheden en de vormleer.

c. De beginselen der aardrijkskunde, vooral wat betreft Nederland en zijne Koloniën en de wereld-zeeën.

d. Een beknopt overzicht der Vaderlandsche geschiedenis, vooral wat het zeewezen betreft.

e. De kennis der Nederl. maten, gewigten en munten.

f. De gymnastiek.

g. Het zwemmen.

h. De kennis van en de omgang met het artillerie-materieel.

i. De behandeling der handwapens.

j. De infanterie-exercitiën.

k. De kennis van de voornaamste deelen van het schip.

l. De kennis van den omgang met het tuig en de zeilen.

m. Het splitsen en knoopen.

n. Het op- en aftuigen.

o. Het omgaan met de sloepen.

p. De kennis van het kompas, van de sein- en voornaamste natie-vlaggen.

q. Het naaijen van eene naad in een zeil.

r. Het looden en loggen.

s. Het verstellen van plunjes.

Voorts zal onderrigt gegeven worden in de beginselen der krijgstucht aan boord, waarbij de Jongens zullen worden bekend gemaakt met de onderscheidingsteekenen van Officieren en Onder-Officieren der Zee- en Landmagt en met hunne pligten tegenover Superieuren; terwijl eindelijk getracht zal worden hen met de dienst aan boord der oorlogschepen, zooveel mogelijk, gemeenzaam te maken.

De Jongens ontvangen godsdienstig onderwijs overeenkomstig de kerkgenootschappen waartoe zij behooren en het verlangen van hunne ouder of voogden.

Van het begin van April tot de eerste dagen van September, naarmate van het weder, kruisen de beide hoogste afdeelingen van ieder Opleidingschip beurtelings gedurende ongeveer 2½ maand aan boord van de Instructievaartuigen in de Zuiderzee.

Als de getalsterkte eener afdeeling niet groot genoeg is om het Instructievaartuig voldoende te bemannen, kan de Kommandant het ontbrekende getal aanvullen uit de 2de afdeeling en wijst hij daartoe Jongens aan, die door bijzonderen ijver en goede vorderingen hebben uitgemunt.

Art. 20. In de maanden Maart en September hebben de overgangsexamens plaats.

Jongens, die zonder verschoonende redenen voor de tweede maal niet voldoen aan een overgangs- of eindexamen, worden van de opleiding verwijderd.

Zij, die aan het eindexamen hebben voldaan, worden bevorderd tot Ligtmatroos en op de actieve schepen geplaatst.

Van den uitslag der examens wordt door tusschenkomst van den Directeur en Kommandant der Marine te Amsterdam rapport aan den Minister van Marine uitgebragt.

De beoordeeling van kennis, bedrevenheid, vlijt en gedrag wordt uitgedrukt door de cijfers als in art. 16 zijn opgegeven.

Art. 21. De Kommandant alleen beloont en straft.

Jongens, die door goed gedrag, vlijtige studie en buitengewone vorderingen uitmunten, worden beloond door:

a. openbare tevredenheidsbetuigingen van den Kommandant;
b. de vergunning om gratis eenig gepast publiek vermaak bij te wonen;
c. het toekennen van prijzen na bijzonder goed afgelegd examen, en wel:

voor de 1ste en 2de afdeeling Certificaten voor vlijt en goed gedrag;

voor de 3de afdeeling messen met een Berlijnsch zilver beslag, waarop inscriptie en na het einde van den geheelen cursus, bij de bevordering tot Ligtmatroos, door het opnemen in het Vaste Korps Schepelingen beneden den graad van Sergeant; terwijl bij het verlaten van het Opleidingschip aanteekening moet gehouden worden in het Conduiteboekje, of de Ligt-matroos wordt aanbevolen voor verdere opleiding tot Onder-officier of tot eenige andere speciale betrekking.

Aan één of hoogstens twee van de in alle opzigten uitstekende jongelieden kan bij het einde van den geheelen cursus een zilveren horologie met inschrift als bijzondere belooning worden toegekend; terwijl aan twee of drie anderen eenig zeevaartkundig werk, dat hun later nuttig kan zijn, kan worden gegeven.

Art. 22. De straffen, die aan de Jongens kunnen worden opgelegd, zijn:

a. openbare vermaning;
b. ernstige vermaning;
c. schafting op water en brood, hoogstens gedurende twee dagen om den anderen dag;
d. kleine boeten van 1, 2, à 2½ cent;
e. strafschilderen (zonder geweer of wapen);
f. intrekking van de vergunning om te passagieren voor een of meer dagen;
g. afzondering van de kameraden bij het schaften en gedurende den vrijen tijd (vooral voor onzindelijken);

h. afzondering in een cel; minstens voor één, hoogstens gedurende zes etmalen; al of niet op water en brood en dit laatste hoogstens om den derden dag;
i. weigering van verlof;
j. verwijdering van het Opleidingschip.

De verwijdering van het Opleidingschip wordt door den Minister van Marine bevolen op een gemotiveerd voorstel van den Kommandant.

Art. 23. Jongens, die om de eene of andere reden van de Opleidingschepen verwijderd en op actieve schepen zijn overgeplaatst, kunnen niet bevorderd worden, dan één jaar nadat de Jongens der afdeeling waartoe zij behooren tot Ligtmatrozen zijn bevorderd geworden. Hiervan zal in het Conduiteboekje aanteekening worden gehouden.

Art. 24. Van alle belooningen en straffen wordt naauwkeurig aanteekening gehouden in een afzonderlijk register, onverminderd de aanteekening der straffen in de Conduiteboekjes en in het Strafregister.

Art. 25. Tenzij door buitengewone omstandigheden ter beoordeeling van den Kommandant van het Opleidingschip en den directeur der Kweekschool verlof wenschelijk is, wordt alleen 2 malen 's jaars verlof verleend op bepaalde tijden, doch nimmer langer dan 14 dagen.

Art 26. Als de Ligtmatrozen het Opleidingschip verlaten, worden van hunne Conduite-boekjes de bladzijden, waarop de straffen staan aangeteekend, aaneengenaaid en verzegeld, maar daarentegen door den Kommandant van het Opleidingschip in de laatste rubriek van *Bekwaamheid en gedrag* een met zorg gestelde karakter-beschrijving gegeven.

Art. 27. Door de Kommandanten der Opleidingschepen en den Directeur der Kweekschool wordt telken jare vóór 1 October een verslag opgemaakt over het afgeloopen leerjaar, handelende over de opvoeding en het onderwijs, zoowel met betrekking tot het onderwijs gevend als tot het opgeleid wordend personeel, en bestemd ter mededeeling in het jaarlijksch „Verslag van den staat der hoogere, middelbare en lagere scholen."

Dit verslag wordt door tusschenkomst van den Directeur en Kommandant aan het Departement van Marine ingezonden.

No. 367. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 30sten October* 1880, *no.* 128, *houdende toepassing van het tarief van invoerregten op Macassaarsche of roode vischjes in fleschen.*

Deze vischjes moeten voor de toepassing van het tarief worden gerangschikt onder de *eetwaren*, genoemd bij den post „koek-, banket-, suiker- en pasteibakkerswerk."

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 368. RESOLUTIE *van den* Minister van Oorlog, *van den 30sten October* 1880, *6de afdeeling*, *intendance no.* 111, *houdende verzorging van krankzinnige militairen.*

's Gravenhage, *den 30sten October* 1880.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Overwegende dat in verband met de bepalingen, vervat in het Konin-

klijk besluit van den 7 September 1880, no. 9 (*R. M.* 1880, I, blz. 324) ook de voorschriften, betreffende de verzorging van krankzinnige militairen, behooren te worden herzien;

Heeft goedgevonden:

A. In te trekken:

de aanschrijving van 9 Februarij 1842, no. 5 A (*B. U.*, blz. 336),
de beschikking van 16 Julij 1842, no. 1a (*B U.*, blz. 368),
de beschikking van 16 November 1867 no. 62 I (*B. U.*, blz. 1047),
de beschikking van 1 Julij 1874, no. 82, I, (*R. M.* 1874; II, blz. 132),
de beschikking van 8 October 1878, IIe afd., no. 74 (*R. M.* 1878; II, bl. 172);

B. Ter nieuwe regeling der uitvoering van het bij eerstgenoemde aanschrijving gevoegde Koninklijk besluit van 16 Januarij 1842, no. 64 en van de bij de eerste hiervoren genoemde beschikking opgenomen wet van 29 Mei 1841 (*Sb. no.* 20), houdende voorschriften omtrent de gestichten voor krankzinnigen en de wijze hunner opneming in- en ontslag uit die gestichten, *met ingang van* 1 *November a. s.*, het navolgende te bepalen:

Wanneer een militair in staat van krankzinnigheid verkeert, geeft de chef van de militaire zieken-inrigting ter plaatse hiervan kennis aan den president der regtbank van het arrondissement, waarin de garnizoensplaats of de zieken-inrigting is gelegen, met verzoek om magtiging tot voorloopige plaatsing, zoo dit eenigzins doenlijk is, in het gesticht te *Utrecht*, kan dit niet, dan te *Deventer*, *Zutphen* of op het landgoed *Coudewater* (gemeente *Rosmalen*) of wel, wanneer het militairen betreft, die in *Noordbrabant*, *Limburg* en *Zeeland* garnizoen houden, in het krankzinnigen-gesticht te *'s Hertogenbosch*, met dien verstande, dat daarin niet mogen worden opgenomen zij, die aan mania religiosa lijden en niet tot de Roomsch Catholijke godsdienst behooren.

Met de besturen der gestichten zal men in overleg moeten treden, om zich te verzekeren, dat de opneming kan plaats hebben.

Bij de aanvrage tot voorloopige opneming, wordt overgelegd, eene door den chef van de militaire zieken-inrigting ter plaatse afgegevene, verklaring, waaruit van de krankzinnigheid van den lijder blijkt, voorts eene opgave van omstandigheden en het proces-verbaal op de zaak betrekking hebbende.

Is het noodzakelijk, dat een niet in een zieken-etablissement verpleegd wordend militair, in afwachting der autorisatie, in bewaring worde gesteld, dan wordt hij in de militaire zieken-inrigting ter plaatse opgenomen of wel door den Kommandant van het korps, waartoe de krankzinnige behoort, of — zoo hij niet tot een korps behoort — door den chef onder wien hij werkzaam is, aan het gemeentebestuur tot de in bewaringstelling overgegeven.

Wanneer het bevelschrift van den president van de arrondissements-regtbank of de beschikking van de regtbank tot plaatsing in een gesticht is ontvangen, moet de lijder, binnen den tijd van 14 dagen, nà de dagteekening van het bevelschrift of van de beschikking, onder behoorlijk geleide, naar het gesticht worden overgebragt.

Bij dit overbrengen, moeten de geleiders, wanneer daarvoor van spoorwegen wordt gebruik gemaakt, zich bij vertrek tijdig aanmelden bij den stations-chef en bij aankomst bij den hoofdconducteur van den trein, waarin zij zich bevinden, ten einde de gelegenheid te geven:

1°. dat krankzinnigen met hunne geleiders, waar zulks mogelijk is, vóór het vertrek der treinen worden geplaatst in een, door den stationschef, aan te wijzen lokaal;

2°. dat het in- en uitstappen der lijders, zooveel mogelijk, zal geschieden, vóór of nà het in- en uitstappen der overige reizigers.

In plaatsen, waar eene militaire zieken-inrigting is gevestigd, geeft men hen over aan den chef van die inrigting, die verder voor de opneming zorg draagt.

Bij opneming in gestichten, met uitzondering van die te *Utrecht*, *'s Hertogenbosch* of *Oudewater*, moet hiervan onverwijld aan het Departement van Oorlog worden kennis gegeven, met opgaaf van den prijs per dag, waarvoor men den lijder zal verplegen.

Is geene militaire zieken-inrigting ter plaatse, waar het krankzinnigengesticht gelegen is, gevestigd, dan zullen de lijders door de zorg van dengene, die hen doet overbrengen, aan het bestuur van het gesticht moeten worden overgegeven.

Na een verblijf van vier weken in zoodanig gesticht, wordt, door den geneesheer bij het gesticht, verslag gedaan of de lijder eene langere behandeling noodig heeft en, wanneer dit zoo is, moet de chef van de militaire zieken-inrigting ter plaatse, uiterlijk binnen zes weken, nà de dagteekening van het bevelschrift of de beschikking ter opneming, des noods door tusschenkomst van de militaire autoriteiten, aan de arrondissements-regtbank boven bedoeld, aanvragen om den lijder nog gedurende den tijd van niet meer dan één jaar onder behandeling te laten blijven.

Indien dit jaar zonder gunstig gevolg verstreken is, wordt tot verkrijging van eene verlenging weder op dezelfde wijze gehandeld.

Indien het niet noodzakelijk wordt geacht een, in een krankzinnigengesticht opgenomen, militair langer voor rekening van het Departement van Oorlog, in het gesticht te doen verblijven, en de toestand van den lijder van dien aard is, dat hij voor de actieve dienst niet meer geschikt wordt geacht en buiten staat is om door handenarbeid in zijn onderhoud te voorzien, zal een zoodanig militair, wanneer door tusschenkomst van het Departement van Binnenlandsche Zaken in zijn lot is voorzien, uit de militaire dienst worden ontslagen, onverschillig of hij al dan niet onder curatele is gesteld. Te dien einde wordt aan het Departement van Oorlog, door den chef van de militaire zieken-inrigting of een burgergeneesheer ter plaatse, ingezonden een certificaat, betreffende den toestand van den militair, vergezeld van eene expeditie van de beschikking der arrondissements regtbank, waarbij de magtiging tot opneming of tot langer verblijf in het gesticht is verleend, en een staat, houdende al die bijzonderheden, welke noodig zijn, te weten, als:

a. naam en voornamen,

b. datum en plaats van geboorte,

c. of hij gehuwd is, zoo ja, met wie en wanneer; wie zijne naaste bloedverwanten zijn wie zijn, voogd of curator is, en waar deze wonen,

d. militaire graad, -

e. korps of dienst, ook waartoe hij behoort of behoort heeft, en

f. de plaatsen, waar hij, van zijn meerderjarig worden af, successievelijk gewoond of garnizoen gehouden heeft, met vermelding hoe lang het verblijf in iedere plaats heeft geduurd,

terwijl in de kolom „Aanmerkingen" alle zoodanige verdere bijzon-

derheden moeten worden opgegeven, welke tot eene meer volledige beoordeeling kunnen strekken.

Op plaatsen, waar geene militaire zieken-inrigting gevestigd is, wordt hetgeen hiervoren aan den chef van die inrigtingen is opgedragen, verrigt door den burgergeneeskundige, die belast is met de geneeskundige dienst bij de militairen ter plaatse.

(*Get.*) REUTHER.

No. 369. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 30*sten October* 1880, *no*. 14, *houdende goedkeuring der wijziging van het model der gemeente begrootingen in Gelderland, met bijlage.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 27 October 1880, La. D, afdeeling B. B.,

Gelet op artikel 206 der Gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

goed te keuren de hiernevens gevoegde besluiten der Gedeputeerde Staten van Gelderland van 12 October 1880, no. 72, en van enz., tot wijziging van het model der gemeente-begrootingen.

Onze Minister enz

Het Loo, den 30*sten October* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

Bijlage.

Extract *uit het register der besluiten van Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland.*

Dingsdag den 12*den October* 1880.

Gelet op art. 206 der wet van den 29 Junij 1851 (*Sb. no.* 85), alsmede op de wetten van 7 Julij 1865 (*Sb. no.* 79) en 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127);

Voorgenomen dezerzijds besluit van den 6 Februarij 1867, no. 36 (*Prov. blad no.* 127), houdende voorschriften omtrent de inrigting van de begrooting der plaatselijke inkomsten en uitgaven;

Gezien de ter zake gevoerde briefwisseling;

Gehoord het gerapporteerde;

Is goedgevonden:

1°. Behoudens de goedkeuring des Konings in het model der begrooting van de inkomsten en uitgaven der gemeenten te brengen de navolgende wijzigingen, te weten:

a Afdeeling VII van Hoofdstuk III der inkomsten te doen vervallen;

b onder Hoofdstuk V der inkomsten te brengen Art. 4, 30°/₀ vergoeding door het Rijk van het bedrag der kosten van het lager onderwijs;

c Afdeeling I van Hoofdstuk VI der uitgaven voortaan in te rigten als volgt:

Volgnummer.	Hoofdstuk VI. Afdeeling I.	Aard der uitgaven.	Geraamd. bedrag.
		HOOFDSTUK VI. AFDEELING I. *Lager Onderwijs.*	
	Art. 1.	Jaarwedden der onderwijzers. . .	
	" 2.	Vergoeding aan onderwijzers, aan het hoofd van scholen staande, wegens gemis van vrije woning.	
	" 3.	Toelagen en bijdragen tot opleiding van onderwijzers.	
	" 4.	Herhalingsonderwijs.	
	" 5.	Stichten van schoollocalen en onderwijzerswoningen.	
	" 6.	Instandhouden van schoollocalen en onderwijzerswoningen.	
	" 7.	Huur van schoollocalen en onderwijzerswoningen.	
	" 8.	Aanschaffen en onderhouden van schoolmeubelen.	
	" 9.	Aanschaffen en onderhouden der schoolboeken, leermiddelen en schoolbehoeften.	
	" 10.	Verlichting en verwarming en schoonhouden der schoollocalen.	
	" 11.	Plaatselijk schooltoezigt.	
	" 12.	Vergelijkende examens.	
	" 13.	Schoolbibliotheken.	
	" 14.	Belooningen en eereblijken. . .	
	" 15.	Totaal der 1ste afdeeling.	

Accordeert met voorschreven register,
De Griffier der Staten,
(*Get.*) VAN DER FELTZ.

No. 370. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *Afdeeling Telegrafie, van den* 30*sten October* 1880, *no.* 61, *houdende vaststelling der voorwaarden voor de concessie tot aanleg en gebruik van voor het publiek bestemde telefoonverbindingen te Amsterdam.*

DE MINISTER VAN WATERSTAAT HANDEL EN NIJVERHEID, heeft goedgevonden, krachtens magtiging des Konings, dd. 16 dezer,

no. 28, aan de „International Bell Telephon Company (limited)", gevestigd te NewYork, domicilium gekozen hebbende te Amsterdam, ten kantore der heeren Lippmann, Rosenthal & Co, tot wederopzeggens toe, vergunning te verleenen voor den aanleg en het gebruik van voor het publiek bestemde telefoonverbindingen te Amsterdam, onder de nagemelde voorwaarden en bepalingen:

Art. 1. Alvorens met den aanleg der telefonische verbindingen te beginnen, behoort het ontwerp daarvan door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid te zijn goedgekeurd.

Voor elke uitbreiding of wijziging van die verbindingen wordt mede de voorafgaande goedkeuring van den Minister vereischt.

Art. 2. Bij het aanleggen, uitbreiden of wijzigen van die telefoongeleidingen, behoort de concessionaris, voor zooveel de lijnen of de dienst van den Rijkstelegraaf daarbij betrokken zijn, zich te gedragen overeenkomstig de aanwijzingen, te dien aanzien door de met het toezigt belaste rijksambtenaren te geven.

Art. 3. De lijnen en verdere inrigtingen, tot de voormelde telefoondienst behoorende, zijn ten allen tijde toegankelijk voor de ambtenaren, door den voornoemden Minister met het toezigt belast.

Bevinden zich die inrigtingen binnen gebouwen of afgesloten erven in gebruik bij derden en die niet voor het publiek toegankelijk zijn, zoo wordt voor dien toegang de bewilliging van den gebruiker van het gebouw of van het erf gevorderd.

Art. 4. Deze vergunning kan niet dan met toestemming van den voornoemden Minister worden overgedragen.

Art. 5. De kosten, op deze vergunning vallende, komen ten laste van den concessionaris.

's Gravenhage, den 30*sten October* 1880.

(*Get.*) G. J G. KLERK.

No. 371. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *Afdeeling Telegrafie, van den* 30*sten October* 1880, *no.* 63, *houdende dienstregeling van kantoren, toelating van dringende telegrammen in het verkeer met Oostenrijk en Hongarije, verbod van bijzondere telegrammen in geheimschrift op de Turksche lijnen, bepalingen omtrent het verkeer met Bulgarije.*

Het kantoor te *Dongen* is op werkdagen open van 8½ tot 11½ ure voor- en van 1½ tot 6½ ure namiddags. De diensturen op zon- en feestdagen blijven onveranderd.

Het kantoor te *Koevorden* is op werkdagen open van 9 tot 12 ure voormiddags en van 1 tot 3 en 4½ tot 7½ ure namiddags. De diensturen op zon- en feestdagen blijven onveranderd.

Het kantoor te *St. Maartensdijk* is op zon- en feestdagen open van 8 tot 11 ure voormiddags. De diensttijd op werkdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Oosterhout* is open: op werkdagen, van 8 tot 10 ure voormiddags en van 12 tot 3½ en 5 tot 7½ ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 9½ ure voor- en van 12 tot 2 ure namiddags.

Het kantoor te *Tholen* is open: op werkdagen, van 8½ ure voortot 2 ure namiddags en van 5 tot 7½ ure namiddags; op zon- en

feestdagen, van 8 tot 10 ure voor- en van 12 tot 1 ure namiddags.

Het kantoor te *Walsoorde* is op werkdagen open van 8 ure voor- tot 12½ ure namiddags en van 1½ tot 4 en 6 tot 7 ure namiddags. De diensttijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Dringende telegrammen kunnen sedert 1 October jl. ook worden gewisseld met Oostenrijk en Hongarije.

Bijzondere telegrammen in geheim schrift of in overeengekomen taal worden op de Turksche lijnen niet toegelaten.

In het verkeer met Bulgarije geldt het volgende:

Bijzondere telegrammen in geheim schrift, dringende telegrammen en bestelling van open telegrammen worden niet toegelaten.

Bezorging buiten de lijn is nog niet geregeld.

Het bulgaarsche telegraaf bestuur heeft geen postporto te vermelden voor verzending van telegrammen naar de verschillende havens der Zwarte Zee.

's Gravenhage, den 30sten October 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get*) STARING, *l. S.-G.*

No. 372. Circulaire *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den 1sten November* 1880, *no.* 62, *betreffende de inzending eener gedetailleerde opgave van alle stoombootdiensten.* (*Prov. blad no.* 69).

Aan Heeren Burgemeesters en Wethouders der Gemeenten in de Provincie Zuid-Holland.

Ingevolge de circulaires van den 10den Februarij 1873, no. 2, (*Prov. Blad no.* 18) en den 27sten Mei 1878, no. 19, (*Prov. Blad no.* 47), werd telken jare door U vóór 15 Januarij ten behoeve van den Minister van Oorlog eene opgave ingezonden van alle stoombootdiensten (zoo van goederen- en personenvervoer als van sleepdiensten) waarvan de concessionarissen in Uwe Gemeenten domicilie hebben, en voor de uitoefening waarvan zoo bij Ministeriële beschikking als bij Besluit van de Gedeputeerde Staten vergunning werd verleend.

De Heer Minister van Oorlog stelt er prijs op die opgaven ook in het vervolg te blijven ontvangen, niet alleen wat betreft de stoombootdiensten tot vervoer van personen, waarop de Wet van der 23sten April 1880, (*Stbl. no.* 67), van toepassing is, maar ook omtrent de stoombootdiensten tot vervoer van goederen en de stoomsleepdiensten

Wij hebben mitsdien de eer U te verzoeken U zooveel mogelijk op de hoogte te willen houden van de laatstbedoelde niet voor personenvervoer bestemde stoombootdiensten, en ons ook in het vervolg, telken jare vóór 15 Januarij eene zoo naauwkeurig mogelijke opgave van ALLE stoombootdiensten *waarvan de ondernemers in Uwe Gemeenten domicilie hebben* te doen toekomen, ingerigt overeenkomstig het model gevoegd bij de eerstaangehaalde circulaire.

Het behoeft naauwelijks opgemerkt te worden dat voor die opgaven voor het woord „concessionarissen" voorkomende in kolom 1 van bedoeld model zal moeten worden gelezen „ondernemers" en dat de opgave bedoeld kolom 8 vervalt.

In de plaats daarvan, verzoeken wij U in te vullen de plaats, waar het hoofdkantoor der dienst is gevestigd.

's Gravenhage, den 1sten November 1880.

De Gedeputeerde Staten der Provincie Zuid-Holland,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

No. 373. KONINKLIJK BESLUIT *van den 3den November* 1880, *no.* 17, *houdende verlenging der concessie tot heffing van doorvaartregten aan de sluizen te Slikkendam en aan de Ziende en aan de ophaalbruggen te Slikkendam, te Noorden, te Nieuwkoop bij en in het dorp en in het Zuideinde.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG. ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 30 October 1880, no. 36, Afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bij Ons besluit van 17 Mei 1864 no. 64 (1) aan het bestuur van den polder Nieuwkoop en voor den verleende en laatstelijk bij Ons besluit van 27 October 1875, no. 20 (2) verlengde Concessie tot heffing van doorvaartregten aan de sluizen te Slikkendam en aan de Ziende, en aan de ophaalbruggen te Slikkendam, te Noorden, te Nieuwkoop bij en in het dorp en in het Zuideinde, overeenkomstig het tarief gevoegd bij Ons eerstaangehaald besluit, op nieuw met den tijd van drie jaren, eindigende 30 April 1884 te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 3den November 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 374. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 4den November* 1880, *no.* 26, *betreffende eene nieuwe omschrijving van de inspectien, contrôles en kantoren der directe belastingen, invoerregten en accijnsen.*

DE MINISTER VAN FINANCIEN,

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Ter vervanging van de alphabetische lijst, gevoegd bij de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers.* no. 209), en van de circonscriptie, opgenomen onder no. 214 der Verzameling van dat jaar, de noodige exemplaren van eene nieuwe omschrijving van de inspectien, contrôles en kantoren der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te zenden aan de provinciale inspecteurs dier middelen, ter uitreiking aan de controleurs, ontvangers en commiesen-ontvangers bij het bestuur van voormelde belastingen.

2°. Te bepalen dat de uit te reiken exemplaren Rijks-eigendom

---

(1) Bijv. 1864, no. 128. *Red.*
(2) Bijv. 1875, no. 314.

blijven en deel zullen uitmaken van het archief, van de inspectie, contrôle of het kantoor waarvoor zij zijn verstrekt.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 375. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 4den November* 1880, *no.* 63, *houdende rangschikking van het kantoor der directe belastingen te Groningen, in de eerste klasse.*

De Minister van Financien heeft, in verband met de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (1), in de *eerste* klasse gerangschikt het ontvangkantoor der directe belastingen te *Groningen*, waarvan de vermoedelijke belooning, na aftrek der kosten van beheer, kan worden geraamd op minstens *f* 4500 zuiver 's jaars.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 376. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 4den November* 1880, *Posterijen no.* 61, *houdende aanvulling van de lijst vermeld in Art. IV van het Reglement van Parijs; Nederlandsche, Belgische en Duitsche kantoren in het grensraijon; aanvulling van de lijst der vrijdommen.*

De lijst der met de frankenmunt overeenkomende waarden in andere munten, voorkomende in art. IV van het Reglement op het postverdrag van Parijs van 1 Junij 1878 (*no.* 1073 der *Vers.*), wordt ten aanzien van Britsch-Guyana gewijzigd als volgt:

BRITSCH-GUYANA.	25 centimes.	10 centimes.	5 centimes.
	5 cents.	2 cents.	1 cent.

Er zijn nieuwe hulpkantoren opgerigt te *Amstenrade*, *Nuth* en *Voerendaal*, welke binnen den kring van 30 kilometer gelegen zijn met opzigt tot de navolgende Belgische kantoren, te weten:

Amstenrade met Aubel, Bilsen, Dalhem, Lanaeken, Lanklaer, Maeseyck, Mechelen, Montzen, Reckheim en Visé;

Nuth met Aubel, Bilsen, Dalhem, Glons, Herbestal, Lanaeken, Lanklaer, Maeseyck, Mechelen, Montzen, Reckheim, Roclenge, Thimister en Visé;

Voerendaal met Aubel, Bilsen, Dalhem, Dolhain, Fexhe-Slins, Glons, Herbestal, Herve, Lanaeken, Lanklaer, Maeseyck, Mechelen, Montzen, Reckheim, Roclenge, Thimister, Visé en Wandre.

Voorts met opzigt tot de navolgende Duitsche kantoren:

Amstenrade met Aken, Aldenhoven, Alsdorf, Astenet, Baal, Baesweiler, Brachelen, Burtscheid, Cörrenzig, Cornelymünster, Dremmen, Dürwiss, Eschweiler, Eynatten, Gangelt, Geilenkirchen, Gerderath, Grevenberg, Haaren, Havert, Heinsberg, Herbesthal, Herzogenrath, Höngen, Hückelhoven, Jülich, Kohlscheidt, Lindern, Linnich, Lövenich, Moresnet, Randerath, Richterich, Rothe-Erde, Setterich, Stolberg, Vorweiden, Waldenrath, Waldfeucht, Wassenberg, Wehr en Weisweiler.

(1) Bijv. 1869, no. 269. *Red.*

Nuth met Aken, Aldenhoven, Alsdorf, Astenet, Baesweiler, Brachelen, Burtscheid, Cörrenzig, Cornelymünster, Dremmen, Dürwiss, Eschweiler, Eynatten, Gangelt, Geilenkirchen, Grevenberg, Haaren, Havert, Heinsberg, Herbesthal, Herzogenrath, Höngen, Hückelhoven, Kohlscheidt, Lindern, Linnich, Moresnet, Raeren, Randerath, Richterich, Rothe-Erde, Setterich, Stolberg, Vorweiden, Waldenrath, Waldfeucht, Wassenberg en Wehr.

Voerendaal met Aken, Aldenhoven, Alsdorf, Astenet, Baal, Baesweiler, Brachelen, Burtscheid, Cörrenzig, Cornelymünster, Dremmen, Dürwiss, Eschweiler, Eupen, Eynatten, Gangelt, Geilenkirchen, Grevenberg, Haaren, Havert, Heinsberg, Herbesthal, Herzogenrath, Höngen, Hückelhoven, Inden, Jülich, Kohlscheidt, Lindern, Linnich, Moresnet, Raeren, Randerath, Richterich, Rothe-Erde, Setterich, Stolberg, Vorweiden, Waldenrath, Waldfeucht, Wassenberg, Wehr en Weisweiler.

Het grensrayon van het nieuw opgerigte Belgische kantoor te *Saffelaere* (Oost-Vlaanderen) bestaat uit de Nederlandsche kantoren:

Axel, Biervliet, Ellewoutsdijk, Graauw, Hengstdijk, Hoek, Hoofdplaat, Hulst, St. Jansteen, Kauter, Kloosterzande, Koewacht, Kuitaart, ter Neuzen, Oudelande, Overslag, Philippine, Sas van Gent, Stoppeldijk, Walsoorde, Waterlandkerkje, Westdorpe, Yzendijke, Zaamslag en Zuiddorpe.

De alphabetische lijst der vrijdommen wordt gewijzigd en aangevuld als volgt:

ONDERWIJS.

1°. De vrijstelling van port voor de briefwisseling over ambtszaken, tot dusver toegekend aan de *Provinciale Inspecteurs van het Lager Onderwijs*, is overgegaan op de *Inspecteurs van het Lager Onderwijs*, die, met uitbreiding der bestaande vrijstelling, voortaan vrijdom van port genieten voor de briefwisseling met de *Commissarissen des Konings* en *de Gedeputeerde Staten van* ALLE *provinciën* des Rijks.

2°. Nieuwe vrijstelling van port voor de briefwisseling over ambtszaken wordt verleend:

a. tusschen de *Inspecteurs* voornoemd en de *Arrondissements-schoolopzieners van het Lager onderwijs*, binnen den kring der inspectie;

b. tusschen de *Districts-schoolopzieners* ter eene en de *Arrondissements-schoolopzieners* tot het district behoorende, alsmede den *Bouwkundige, belast met het toezigt op de gebouwen voor het onderwijs*, ter andere zijde;

c. tusschen de *Arrondissements-schoolopzieners* ter eene, en

den *Inspecteur*, waaronder zij behooren, den *Commissaris des Konings* en de *Gedeputeerde Staten der provincie;*

den *Districts-schoolopziener*, tot wiens district het arrondissement behoort;

hunne *ambtgenooten* in dezelfde provincie; alsmede de *Gemeentebesturen*, de *plaatselijke Schoolcommissien*, den *Directeur der Rijkskweekschool voor onderwijzers* en de *onderwijzers* en *onderwijzeressen* der *openbare* en *bijzondere scholen*, allen binnen den kring van het arrondissement, ter andere zijde;

d. tusschen de verschillende *plaatselijke Schoolcommissien in dezelfde gemeente onderling*, alsmede tusschen de *plaatselijke Schoolcommissien*, ter eene, de *Gedeputeerde Staten der provincie*, en den *Schoolopziener* van het arrondissement, waartoe de gemeente behoort, ter andere zijde.

Kon. besluit van 28 October 1880, no. 16.

Vastgesteld 4 November 1880, no. 61.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) STARING, *l.-S.*

No. 377. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Utrecht, *van den 4den November* 1880, *no.* 44, *betreffende de uitvoering van eenige bepalingen der wet op het Lager Onderwijs van den* 17*den Augustus* 1878 (*Stbl. no.* 127).

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Gelet op de wet van 17 Augustus 1878 (*Stbl. no.* 127);

Overwegende, dat volgens de bepalingen van art. 16, in verband met art. 2 dier wet, het onderwijs, te geven aan de openbare scholen voor lager onderwijs, welke ook voor meisjes toegankelijk zijn, mede dat in de nuttige handwerken voor meisjes omvat, alsmede dat het onderwijs daarin, ingevolge artikel 15*a* dierzelfde wet, ook door niet geëxamineerde personen kan gegeven worden;

Overwegende verder, dat ingevolge art. 26, 5e lid, dier wet, door hun Collegie het bedrag behoort te worden bepaald der vergoeding van huishuur, welke aan het hoofd eener school naar billijkheid moet te goed gedaan worden, ingeval hem geene vrije woning kan worden verschaft, en dat, ter berekening van de bijdrage voor pensioen door de onderwijzers jaarlijks te betalen, het bedrag der inkomsten, welke de hoofden der scholen, op grond van het 4e lid van gemeld artikel, in het genot van vrije woning, zoo mogelijk met eenen tuin, gerekend worden te genieten, mede op grond van art. 41 der meergemelde wet, door hun Collegie behoort te worden bepaald;

Gezien art. 18 der wet van 17 Augustus 1878 (*Stbl. no* 127);

Hebben goedgevonden en verstaan:

De gemeent-besturen in dit gewest, voor zooveel noodig en voor zooverre elk hunner zulks aangaat,

1. te wijzen op de hiervoren aangehaalde wetsbepalingen,

2. uit te noodigen, met inachtneming daarvan, betrekkelijk de ook voor meisjes toegankelijke openbare scholen in hunne gemeenten, waarop het onderwijs in de nuttige handwerken voor meisjes nog niet geregeld is, aan den gemeenteraad voor te stellen, tot die regeling over te gaan en hun Collegie omtrent den uitslag dier voorstellen vóór den 1. December e. k. berigt te geven, en

3. uit te noodigen, voor zooveel zulks door de gemeente-besturen niet is geschied, hun Collegie vóór den 1. December e. k. voorstellen te doen, ter bepaling zoo der bedragen van de inkomsten aan het slot van art. 41, 2e lid, der meergemelde wet bedoeld, als van de vergoedingen, welke aan de hoofden der scholen, aan wie geen vrije woning kan verschaft worden, ingevolge art. 26, 5e lid, dier wet, behooren te worden toegelegd.

Utrecht, den 4den November 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) DE VOS VAN STEENWIJK, *Voorzitter.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

No. 378. MISSIVE *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *aan de gemeentebesturen, van den 4den November* 1880, *no.* 39, 3*de afdeeling, Statistiek, betreffende de vergunning tot waarneming van nevenbetrekkingen voor onderwijzers.* (*Prov. blad no.* 135).

Wij hebben de eer U mede te deelen, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken, in antwoord op eene door ons gedane vraag, ons

heeft te kennen gegeven, dat de hoofd- en hulponderwijzers, die, krachtens art. 24 der wet van 13 Augustus 1857 (*Sb no.* 103), met goedkeuring van onze vergadering, ambten of bedieningen bekleeden, zijns inziens, niet op nieuw, volgens art. 86, 2e lid, der wet van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127), vrijstelling behoeven om met de waarneming hunner ambten of bedieningen voort te gaan.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 379. **Besluit** van **Gedeputeerde Staten van Friesland**, *van den 4den November* 1880, *2de afdeeling W. no.* 61, *houdende de door den Koning goedgekeurde oprigting van het waterschap Klein Stroobos met reglement.* (*Prov. blad no.* 189).

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 14 Julij 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Gelet op art. 192 der grondwet, de artt. 137 en 138 der provinciale wet en op de bepalingen van het reglement nopens de oprigting van waterschappen in *Friesland* (*Prov. blad no.* 78 van 1874 en no. 37 van 1880);

Gelet op hun besluit van heden, no. 6 A, tot oprigting van een waterschap „*Klein Stroobos*," in *Achtkarspelen*;

Hebben besloten:

Vast te stellen volgend

Reglement *voor het waterschap „Klein Stroobos."*

HOOFDSTUK I.

Van de grenzen, werken en onderhoudpligtigheid.

Art. 1. Het waterschap „*Klein Stroobos*", gelegen onder het dorp *Gerkesklooster*, ter grootte van ruim 27 hectare, wordt besloten binnen de volgende grenzen:

ten oosten door den kleiweg naar *Schalkedam*;

ten zuiden door den trekweg van *Gerben-Alles-Verlaat* naar *Stroobos*;

ten westen door het *Nieuwe kanaal*, en

ten noorden door den kleiweg van af *Gerkesklooster*, in verbinding met den weg naar *Schalkedam*.

Art. 2. De werken, welke tot dit waterschap behooren, zijn:

a. een poldermolen, staande tusschen de perceelen gemeente *Dregeham*, sectie A, nos. 223 en 224;

b. een bestaande polderdijk langs het *Nieuwe kanaal*, op de perceelen, sectie A, nos. 405, 436 en 437;

c. een polderdijk langs de *Oudevaart*, van af het *Nieuwe kanaal* tot *Stroobos*;

d. een te maken polderdijk langs de *Oudevaart*, van af den molen tot het perceel, sectie A, no. 643;

e. eene bestaande stoomsloot, van af den gemeentegrindweg tot den molen;

f. een te maken dam in de *Oudevaart*, ten oosten van den molen;

g. een bestaande duiker door den gemeentegrindweg, loopende van af den trekweg naar *Gerkesklooster*;

h. eenige bestaande en nog te leggen pompen.

Art. 3. De eigenaren van de perceelen gemeente *Drogeham*, sectie A, nos. 483, 484 en 253, zijn gezamenlijk verpligt te dragen de kosten van eerste daarstelling van een polderdijk, van af den molen tot het perceel, sectie A, no. 643, en het maken van een dam in de *Oudevaart*, in de nabijheid van den molen.

Overigens rust de verpligting tot het maken, onderhouden en verbeteren van de in het vorig artikel vermelde, of tot andere in het belang van het waterschap, noodig geachte werken, zoomede de voldoening van alle uitgaven ten behoeve van het waterschap, die van oprigting er onder begrepen, op al de in het waterschap gelegen ongebouwde en gebouwde eigendommen, in evenredigheid van de kadastrale grootte.

De eigendommen worden in betrekking tot den aanslag verdeeld in twee klassen.

De verdeeling der eigendommen in de vorenbedoelde klassen geschiedt bij besluit van het voorloopig bestuur, na schriftelijk advies van drie onpartijdige deskundigen, door dat bestuur te benoemen.

HOOFDSTUK II.

Van de samenstelling, inrigting en regeling van het bestuur en van het stemregt.

Art. 4. Aan het hoofd van het waterschap staat een bestuur van drie leden.

Zij benoemen uit hun midden een voorzitter en een onder-voorzitter.

Art. 5. De leden van het bestuur moeten zijn eigenaren, vruchtgebruikers, erfpachters of huurders van de in het waterschap gelegen eigendommen; meerderjarig en in het volle genot van hunne burgerlijke en burgerschapsregten.

Zij mogen elkander niet nader dan in den derden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan.

Opkomende zwagerschap, gedurende den duur der zitting, maakt geene aftreding der leden noodzakelijk.

De zwagerschap wordt geacht op te houden door den dood der vrouw, door wier huwelijk zij is ontstaan.

Art. 6. De leden van het bestuur worden gekozen door de eigenaren, vruchtgebruikers en erfpachters van de binnen het waterschap gelegen eigendommen, in de bij art. 13 bedoelde algemeene vergadering.

De verkiezing geschiedt bij ongeteekende briefjes, overeenkomstig den volgenden maatstaf.

Het bezit van ½ tot beneden 1 hectare geeft regt op één stem; van 1 tot beneden 3 hectare op twee stemmen; van 3 tot beneden 6 hectare op drie stemmen; van 6 tot beneden 10 hectare op vier stemmen, en van 10 en meer hectare op vijf stemmen.

Ieder ingeland ontvangt bij de stemming zooveel stembriefjes, als hij naar den legger stemmen kan uitbrengen.

Art. 7. Ingelanden kunnen zich in de vergaderingen doen vertegenwoordigen bij eene schriftelijke lastgeving.

Een gelastigde mag slechts één ingeland vertegenwoordigen.

De lastgeving moet geregistreerd zijn.

Zij kan ook worden gegeven bij eene geregistreerde huurovereenkomst.

Art. 8. Voor gehuwde vrouwen, minderjarigen, onder curatele gestelden, zedelijke ligchamen enz., wordt het stemregt uitgeoefend door diegenen, welke hen volgens het burgerlijk regt vertegenwoordigen; voor met vruchtgebruik of erfpacht bezwaarde eigendommen geschiedt dit door de vruchtgebruikers of erfpachters.

Mede-eigenaren van onverdeelde goederen stemmen in evenredigheid van hun aandeel in die goederen, mits hun regt, naar het oordeel van het bestuur, voldoende uit den legger blijke.

Art. 9. De verkiezing geschiedt ten overstaan van het bestuur.

Bij de eerste stemming wordt niemand benoemd, dan met volstrekte meerderheid van stemmen.

Is die meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan heeft er herstemming plaats tusschen de beide personen, die de meeste stemmen hebben erlangd.

Zijn die stemmen verdeeld over meer dan twee personen, dan heeft tusschen deze allen de herstemming plaats.

Bij de herstemming wordt men benoemd met de meeste stemmen. Indien de stemmen staken, is de oudste in jaren de benoemde. Ingeval van gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 10. Bezwaren tegen de benoeming en opzigtens de vereischten van de leden van het bestuur, indien zij staande de vergadering niet uit den weg worden geruimd, moeten door den reclamant binnen drie dagen na de gehouden vergadering worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten, die deswege, zonder hooger beroep, beslissen.

Nadat die beslissing aan het waterschapsbestuur is medegedeeld, wordt, zoo noodig, eene nieuwe verkiezing uitgeschreven.

Art. 11. De leden van het bestuur hebben zitting gedurende drie jaren.

Telken jare treedt één hunner af, overeenkomstig een door hen bij het lot op te maken rooster, die aan ingelanden wordt medegedeeld.

De eerste aftreding heeft plaats 1 April 1882.

Wie de vereischten verliest, bedoeld bij art. 5, alinea 1, houdt op lid van 't bestuur te zijn.

Art. 12. Zij, die verkozen zijn ter gelegenheid van buitengewone vacatures, treden af op het tijdstip, waarop zij, in wier plaats zij zijn verkozen, moesten aftreden.

De leden van het bestuur kunnen te allen tijde hun ontslag nemen. Het wordt door hen aan het bestuur ingezonden.

Zij blijven echter in hunne betrekking totdat zij door anderen zijn vervangen.

De verkiezing ter vervulling van vacatures, die door ontslag, overlijden of om andere redenen openvallen, geschiedt in de eerstvolgende vergadering.

HOOFDSTUK III.

Van de vergaderingen van ingelanden en van die van het bestuur.

Art. 13. In de maand Januarij van elk jaar wordt, op tijd en plaats door het bestuur te bepalen, eene algemeene vergadering van ingelanden gehouden.

In die vergadering geschiedt de verkiezing van bestuursleden, het opnemen en vaststellen der rekening, het opmaken der begrooting en voorts al die handelingen, waartoe ingelanden ingevolge dit reglement behooren mede te werken.

Het bestuur heeft het regt, de ingelanden ook buitengewoon bijeen te roepen.

De vergaderingen van ingelanden worden door den voorzitter uitgeschreven bij brief. Bovendien geschiedt hiervan openbare kennisgeving door aanplakking te *Stroobos*.

De uitschrijving of oproeping geschiedt minstens acht dagen vóór de te houden vergadering, met aanwijzing, zooveel mogelijk, van de te behandelen punten.

Art. 14. Het bestuur vergadert zoo dikwijls als dit door den voorzitter noodig wordt geoordeeld, of het door twee leden schriftelijk, met opgave van redenen, wordt verlangd.

De oproeping geschiedt door den voorzitter, met vermelding, zooveel mogelijk, der te behandelen punten.

Art. 15. In geene vergadering van het bestuur mag een besluit worden genomen, zoo niet minstens twee leden tegenwoordig zijn.

Indien het in 't vorige lid vereischte getal leden niet tegenwoordig is, wordt eene nieuwe vergadering uitgeschreven.

In deze laatste vergadering besluiten de tegenwoordig zijnden, zij het ook de voorzitter alleen, over de uitgeschreven punten van behandeling.

Art. 16. Alle besluiten, zoowel in de algemeene als in de bestuursvergaderingen, worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen.

Bij staking van stemmen beslist de stem des voorzitters.

Stemming over personen geschiedt bij ongeteekende briefjes.

Art. 9, zinsneden 2—6, is hierop van toepassing.

Bij het stemmen ter algemeene vergadering geldt over personen art. 6, 2e, 3e en 4e lid, — over zaken art. 6, 3e lid.

Art. 17. De voorzitter is belast met de leiding der vergaderingen. Hij ontvangt alle het waterschap betreffende stukken, en is verpligt die te brengen in de eerste vergadering waar ze behooren.

Hij is belast, voor zooverre dit bij de besluiten zelve niet anders wordt bepaald, met de uitvoering van alle besluiten, die het waterschap betreffen.

In alle regtsgedingen, betrekkelijk het waterschap, treedt hij namens dit als eischer of verweerder op.

Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den voorzitter, wordt hij vervangen door den onder-voorzitter en deze door het overblijvend lid van het bestuur.

De voorzitter is bevoegd en verpligt, wanneer de drang der omstandigheden geene voorafgaande bijeenroeping van het bestuur of van de ingelanden gedoogt, op eigen gezag al die maatregelen te nemen en te doen nemen, welke ter voorkoming van dreigend gevaar in 't belang van 't waterschap worden vereischt, onder gehoudenheid daarvan, in eene binnen drie dagen daarna bijeen te roepen vergadering, aan het bestuur en, in de eerstvolgende vergadering, aan ingelanden kennis te geven.

HOOFDSTUK IV.

Van den secretaris-ontvanger en den molenaar.

Art. 18. Het waterschapsbestuur wordt bijgestaan door eenen secretaris-ontvanger en door een molenaar, die door ingelanden, op aanbeveling van het bestuur, tot wederopzegging, worden benoemd.

Schorsing van hen geschiedt door het bestuur; ontslag door ingelanden.

Art. 19. De secretaris is belast met de bewaring van alle stukken en bescheiden, die het waterschap aangaan.

Hij legt daarvan een register aan en houdt het bij.

Door hem worden alle stukken, die van de vergadering van ingelanden, zoomede van het bestuur en den voorzitter uitgaan, geschreven.

Hij maakt de leggers en kohieren op, houdt de boeken en registers aan en verrigt verder al dat schrijfwerk, wat het bestuur noodig acht.

Stukken, het waterschapsbestuur betreffende, onderteekent hij met den voorzitter.

Art. 20. Als ontvanger is hij belast met de ontvangsten en uitgaven het waterschap betreffende, het aanhouden van boeken, registers enz.

Hij doet geene uitbetalingen, dan nadat de stukken door den voorzitter voor goedgekeurd zijn verteekend.

Wegens zijn beheer stelt hij vóór zijne indiensttreding zekerheid, waarvan de aard en het bedrag door ingelanden worden bepaald.

De kosten deswege komen ten laste van het waterschap.

Art. 21. Hij doet jaarlijks, in de bij art. 13 bedoelde algemeene vergadering, van zijne ontvangsten en uitgaven over het vorige dienstjaar rekening en verantwoording, met overlegging van alle bewijsstukken.

De rekening moet vooraf door het bestuur zijn opgenomen en, ten blijke daarvan, verteekend.

Art. 22. De leden van het bestuur zijn tot secretaris-ontvanger benoembaar.

Zijne verpligtingen, zoomede die van den molenaar worden bij instructie, door ingelanden vast te stellen, geregeld.

Art. 23. De secretaris-ontvanger en de molenaar genieten eene jaarwedde, door ingelanden, op voorstel van het bestuur, vast te stellen.

HOOFDSTUK V.

Van de bevoegdheid van ingelanden en van het bestuur.

Art. 24. Aan de vergadering van ingelanden behoort het nemen van besluiten:

a. tot het uitvoeren van nieuwe en tot het verbeteren der bestaande werken;

b. tot het verpachten of op eenige andere wijze in gebruik geven der eigendommen en inkomsten van het waterschap;

c. tot het verleenen van uitstel, vermindering of kwijtschelding, die krachtens de wet of eene overeenkomst, of op gronden van billijkheid toekomt aan huurders, pachters of gebruikers van eigendommen, of aan aannemers van werken of leveringen ten behoeve van het waterschap;

d. tot het koopen, vervreemden, ruilen, bezwaren of verpanden van de eigendommen van het waterschap en het aangaan van dadingen;

e. tot het doen van geldleeningen en het aanwijzen der middelen, waaruit de renten en aflossingen van te doene geldleeningen zullen worden gevonden;

f. tot het voeren van regtsgedingen, hetzij eischende of verwerende, onverminderd de verpligting van het bestuur tot het nemen van de noodige conservatoire maatregelen, ter voorkoming van schade of verjaring;

g. tot het vaststellen van de begrooting en van de rekening en tot het verleenen van teruggaaf bij gebleken verkeerden aanslag op het kohier;

h. tot het vaststellen van een reglement van orde voor de algemeene vergadering;

i. tot vaststelling van het peil en tot bepaling van het doen van schouwingen;

j. tot het vaststellen der bestekken, van de voorwaarden van verhuring en van aanbesteding der werken en leveringen ten behoeve van het waterschap te doen, wier vaststelling niet aan het bestuur is opgedragen.

Art. 25. Aan het bestuur behoort, met betrekking tot de regeling en het bestuur van het waterschap, die bevoegdheid, welke niet aan de vergadering van ingelanden is opgedragen.

Art. 26. Het wijst aan, waar de aarde en zoden tot het maken, herstellen of verbeteren van de dijken, overeenkomstig het bepaalde bij art. 2 der wet van 9 October 1841 (*Stbl. no.* 42), moeten worden gehaald; bepaalt over welke landen het vervoer zal plaats hebben; bepaalt bij den aanvang van wegen de rigting en wat verder tot den aanleg in betrekking staat, zoomede de plaats voor den toegang van de naastgelegen eigendommen op die wegen; regelt de reeden en paden naar die wegen tusschen die landen en achtergelegene onderling, alsmede den aanleg en het gebruik der opslagen; houdt toezigt op het goed onderhoud, zuiveren en uitdiepen van alle voor de afwatering van het waterschap noodige wijken en slooten, en is bevoegd, bij weigering of nalatigheid van de daartoe verpligten, dit ten hunnen koste te doen uitvoeren.

Art. 27. Het is bevoegd tot de handelingen, bedoeld bij art. 2 en volgende der wet van 9 October 1841 (*Stbl. no.* 42) en van 28 Augustus 1851 (*Stbl. no.* 125), en zorgt, dat in dergelijke gevallen het verschuldigde worde betaald of geconsigneerd.

Het maakt de voor het waterschap noodige verordeningen van politie en legt deze minstens 20 dagen ter inzage van ingelanden, nadat het daarvan vooraf in één of meer bladen van de provincie aankondiging heeft gedaan.

Ingelanden kunnen, binnen den in het vorige lid gestelden termijn, hunne bezwaren tegen de verordening bij Gedeputeerde Staten indienen.

Het bestuur zorgt, dat de verordening van politie, binnen ééne maand na ontvangst van het berigt van goedkeuring door Gedeputeerde Staten, worde afgekondigd.

Deze afkondiging geschiedt op de door het bestuur aan te wijzen plaatsen in of in de nabijheid van het waterschap, door aanplakking van een afdruk van de verordening, bij navolgend formulier:

Het bestuur van het waterschap *Klein Stroobos* doet te weten:

dat het heeft vastgesteld de volgende door heeren Gedeputeerde Staten van *Friesland*, bij hun besluit van den no. , goedgekeurde

POLITIE-VERORDENING.

(Titel, inhoud en onderschrift der verordening).

En is hiervan afkondiging geschied op de wijze bij het waterschaps-reglement voorgeschreven.

Het bestuur voornoemd,

(Volgt de onderteekening door den voorzitter en secretaris).

De politie-verordeningen treden, indien daarin geen ander tijdstip is aangewezen, in werking op den achtsten dag na dien, waarop zij zijn afgekondigd.

Het bestuur zorgt, dat de afgekondigde verordeningen in druk, tegen betaling van kosten, bij den secretaris-ontvanger verkrijgbaar worden gesteld.

Het zendt vier afdrukken er van aan Gedeputeerde Staten en één aan de regterlijke collegiën, die tot de toepassing van de verordening kunnen worden geroepen, zoomede aan de ambtenaren van het openbaar ministerie daarbij.

Art. 28. Het bestuur verstrekt aan Gedeputeerde Staten en aan het gemeentebestuur de nopens het waterschap gevraagde inlichtingen en opgaven.

HOOFDSTUK VI.

Van de begrooting, rekening, legger, kohier enz.

Art. 29. Het bestuur biedt, in de bij art. 13 bedoelde algemeene vergadering, aan de ingelanden eene begrooting van de ontvangsten en uitgaven van het waterschap, voor het aangevangen dienstjaar, ter vaststelling aan, ingerigt naar een door het bestuur vastgesteld model.

Zij loopt over het jaar, aanvang nemende 1 Januarij en eindigende ultimo December.

Art. 30. Het zorgt, dat de begrooting en de bij art. 21 bedoelde rekening, gedurende acht dagen vóór de algemeene vergadering, ter inzage van ingelanden worden nedergelegd.

Bij de oproeping ter algemeene vergadering wordt de plaats, waar de begrooting en rekening ter inzage zullen liggen, vermeld.

Art. 31. In overeenstemming met het bepaalde bij art. 3 worden alle in het waterschap gelegen eigendommen, met aanwijzing van de klasse waarin zij gesteld zijn, door het voorloopig bestuur op een legger aangebragt.

Het model van dezen legger wordt, op voorstel van genoemd bestuur, door Gedeputeerde Staten vastgesteld.

Deze legger wordt, met het in art. 3 bedoeld besluit van het voorloopig bestuur en met het advies van deskundigen, gedurende veertien dagen ter inzage van belanghebbenden nedergelegd, nadat daarvan vooraf in één of meer bladen der provincie aankondiging zal zijn gedaan.

De legger wordt van een onderschrift voorzien, houdende, dat hij door het bestuur is opgemaakt, zoomede, dat hij, na aankondiging, den voorgeschreven termijn ter inzage heeft gelegen.

Art. 32. Ieder belanghebbende kan, gedurende den in het vorige lid bedoelden termijn, bij op zegel gesteld bezwaarschrift, zijne reclames tegen den legger bij Gedeputeerde Staten indienen.

Gedeputeerde Staten, het voorloopig bestuur gehoord, beslissen op de reclames en stellen den legger, met of zonder wijzigingen, vast.

Art. 33. Deze legger is de grondslag van de regten en verpligtingen der ingelanden.

Veranderingen, tengevolge van eigendomsovergang, scheiding, splitsing en wat dies meer zij ontstaan, worden, desgevraagd, jaarlijks door den secretaris, onder goedkeuring van het bestuur, op den legger aangebragt, en gelden als in den legger opgenomen.

Art. 34. De legger wordt minstens om de tien jaren herzien.

De bepalingen van de drie vorige artikelen zijn daarop van toepassing, met uitzondering alleen, dat het regt, daarbij aan het voorloopig bestuur toegekend, overgaat op het bestuur des waterschaps.

Art. 35. Binnen drie maanden, nadat de begrooting is vastgesteld, wordt door den secretaris-ontvanger, in overeenstemming met den legger, het kohier van omslag tot het bedrag, als bij de begrooting is uitgetrokken, opgetrokken.

Dit kohier wordt, gedurende acht dagen, ter inzage van ingelanden nedergelegd, nadat vooraf op eene der wijzen bij art. 13 vermeld daarvan kennis zal zijn gegeven.

Binnen dien tijd kan ieder zijne bezwaren bij het bestuur indienen.

Het wordt overeenkomstig art. 31, laatste lid, door den secretaris-ontvanger van een onderschrift voorzien.

Het bestuur beslist op de bezwaren en stelt, zonder dat hooger beroep toegelaten zij, het kohier, met of zonder verandering, vast.

De aanslagen moeten worden betaald in één of meer termijnen vóór of op de tijdstippen, door het bestuur bij de vaststelling van het kohier te bepalen.

Art. 36. De secretaris-ontvanger zendt, na de vaststelling van het kohier, ten spoedigste aan ieder aangeslagene een aanslagbillet, vermeldende tevens de plaats waar en de tijd binnen welken de aanslag moet worden voldaan, of laat den aanslag bij voor voldaan geteekend aanslagbiljet van ingelanden innen.

Art. 37. Bij gebreke van betaling binnen den bepaalden tijd, worden de nalatigen door den secretaris-ontvanger, overeenkomstig de bepalingen der wet van 9 October 1841 (*Stb. no.* 42) of de deswege nader vastgesteld wordende wettelijke voorschriften, vervolgd.

Aanslagen, die oninbaar zijn gebleven, kunnen door ingelanden voor oninvorderbaar worden verklaard.

Art. 38. De kosten van vervolging worden berekend overeenkomstig de tarieven, voorgeschreven bij de wetten van 22 Mei 1845 (*Stb. no.* 22) en 1 Junij 1850 (*Stb. no.* 26).

De vervolgingskosten, die niet op de nalatige omslagschuldigen kunnen worden verhaald, komen ten laste van het waterschap en worden door den secretaris-ontvanger in zijne rekening voor uitgaaf gebragt.

HOOFDSTUK VII.

Algemeene en overgangs-bepalingen.

Art. 39. Geschillen nopens de toepassing van dit reglement, zoomede alle geschillen van bestuur tusschen dit en andere waterschappen, worden door Gedeputeerde Staten beslist.

Van deze beslissing staat, voor zooverre deswege bij dit reglement niet anders is bepaald, binnen veertien dagen na hare dagteekening, beroep op den Koning open.

Art. 40. De schadevergoeding, aan de eigenaren te verleenen wegens vergraving, inbezitneming of het gebruik van gronden ten behoeve van den aanleg van alle werken van het waterschap, wordt, voor zooverre die gronden niet gratis daarvoor worden afgestaan, bepaald door twee deskundigen, waarvan één door den betrokken eigenaar en één door het bestuur te benoemen.

Bij verschil van gevoelen tusschen de deskundigen, wordt hen een derde toegevoegd, te benoemen door Gedeputeerde Staten, op verzoek van de eerstgereede der partijen.

Indien de eigenaar van den grond, na daartoe door het bestuur schriftelijk te zijn uitgenoodigd, in gebreke blijft een deskundige aan

te wijzen, of zich tot minnelijken afstand ongenegen verklaart, geschiedt de onteigening overeenkomstig de bepalingen der wet van 28 Augustus 1851 (*Stbl. no.* 125).

Art. 41. De eerste verkiezing van leden van het bestuur heeft plaats ten overstaan van het voorloopig bestuur.

De voorzitter van het voorloopig bestuur roept, binnen veertien dagen nadat de nieuwe bestuursleden benoemd zijn, hen ter vergadering op, en draagt het beheer en wat verder tot het waterschap betrekking heeft aan hen over.

Hiervan wordt een verbaal opgemaakt en afschrift daarvan aan Gedeputeerde Staten gezonden.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 14*den Julij* 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 26 October 1880, no. 18.
Gegeven te *Leeuwarden*, den 4den November 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

No. 380. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 8*sten November* 1880, *no.* 24, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tolgelden op den grindweg langs de Ommelanderwijk, loopende van de klapbrug over het Oosterdiep te Veendam, tot aan de grens van de gemeente Nieuwe Pekela.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 4 November 1880, no. 41, Afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bij Ons besluit van 27 Februarij 1864, no, 50 (1), aan dijkregters van de Ommelanderwijk verleende en laatstelijk bij Ons besluit van 8 October 1877, no. 3 (2) verlengde concessie tot heffing van tolgelden op den grindweg langs de Ommelanderwijk, loopende van de Klapbrug over het Oosterdiep te Veendam tot aan de grens van de gemeente Nieuwe Pekela, overeenkomstig het tarief vastgesteld bij Ons eerst aangehaald Besluit behoudens de daarin bij Ons besluit van 13 September 1871, no. 9 (3) gebragte wijziging op nieuw met den tijd van drie jaren, eindigende 31 December 1883, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, *den* 8*sten November* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, *Handel en Nijverheid*,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1864, no. 61. *Red.*
(2) Bijv. 1877, no. 277.
(3) Bijv. 1871, no. 248.

No. 381. **Resolutie** *van den* **Minister van Financien**, *van den 8sten November* 1880, *no.* 31, *houdende bepalingen omtrent het examen van commies-verificateur.*

In de tweede zinsnede van art. 3 der resolutie van 31 December 1869, no. 241 (1), is bedoeld, dat, om te kunnen worden toegelaten, minstens 365 dagen moeten zijn verloopen na den dag waarop het eerste examen is afgelegd.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 382. **Missive** *van den* **Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid**, *van den 8sten November* 1880, *Lett. B, afdeeling, Handel en Nijverheid, betreffende invoer van planten in Frankrijk, met model-certificaat.*

's Gravenhage, den 8sten November 1880.

Blijkens berigt van Zijner Majesteits Gezant te Parijs, heeft de Fransche Regering ten einde te voorkomen, dat planten, heesters en dergelijke voortbrengselen van boomkweekerijen, tuinen, broeikasten en oranjeriën, afkomstig uit door de druifluis (phylloxera) besmette streken over landen, waar dat insekt niet wordt aangetroffen, waartoe dus ook Nederland behoort, in Frankrijk worden ingevoerd, de ambtenaren der in- en uitgaande regten aangeschreven, de bedoelde voortbrengselen aan de Fransche grenzen niet toe te laten, tenzij vergezeld van een certificaat van oorsprong afgegeven door den Burgemeester of door eene andere bevoegde overheid, ter plaatse van afzending.

Dit certificaat moet inhouden dat de daarin genoemde voortbrengselen werkelijk van de plaats van afzending afkomstig zijn en niet onlangs van buiten 's lands zijn ingevoerd.

Ik heb de eer U te verzoeken, de aandacht der Burgemeesters in Uwe provincie op deze bepalingen, welke in de Staatscourant van heden zijn opgenomen, te vestigen.

Ten einde den doorvoer der planten aan de grenzen niet te bemoeijelijken, schijnt het wenschelijk, dat het bedoelde certificaat van oorsprong in de Fransche taal worde gesteld.

Ik voeg hierbij een model-certificaat, waarvan een afschrift aan de Burgemeesters zou kunnen worden gezonden.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

CERTIFICAT D'ORIGINE.

Je soussigné Bourguemestre de (2) déclare que les plantes vivantes, contenues dans (3), marqué (4) en destination de (5) par le bureau frontière de (6) proviennent de la culture de l'Etablissement d'horticulture de...... situé en notre commune et n'y ont pas été de récemment introduites.

(1) Bijv. 1869, no. 370. *Red.*
(2) naam der gemeente.
(3) het getal en de soort der collis bepalen.
(4) het merk en nummer invullen.
(5) plaats der bestemming invullen.
(6) naam van het grenskantoor.

No. 383. Koninklijk-Besluit *van den 9den November* 1880, *no.* 19, *houdende wijziging der concessie tot tolheffing op den Leijweg, in den Oost- en Es-Kamppolder.*

Wij WILLEM III, bij de Gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.,

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 5 November 1880, no. 36, afdeeling Handel en Nijverheid.

Gelet op Ons besluit van 25 Augustus 1880, no. 6 (1), waarbij aan het bestuur van den Oost- en Es-Kamppolder concessie is verleend tot tolheffing op den Leijweg in dien polder;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met aanvulling van Ons aangehaald Besluit te bepalen, dat van de betaling van tolgeld zullen zijn vrijgesteld, de voer- of rijtuigen uitsluitend beladen met landbouw-produkten of werktuigen, bouwmaterialen en meststoffen.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 9den November 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 384. Circulaire *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den 12den November* 1880, *La. N, afdeeling O., betreffende aftrek bijdragen kosten lager onderwijs.*

's Gravenhage, den 12den November 1880.

Gaarne voldoende aan Uw verlangen heb ik de eer U te kennen te geven, dat de vraag in de derde zinsnede van Uw nevensgemeld schrijven gedaan mijns inziens toestemmend is te beantwoorden.

Art. 43 der wet op het lager onderwijs van 1878 schrijft uitdrukkelijk voor, dat elke gemeente in de kosten van haar lager onderwijs voorziet, voor *zooverre die niet komen ten laste van anderen of op andere wijze worden gevonden.*

Wanneer armbesturen of weezen-administratiën aan gemeenten subsidiën geven ten behoeve van haar lager onderwijs in het algemeen of als tegemoetkoming voor het gratis onderwijs van weezen, dan is een gedeelte van het gemeentelijk onderwijs *op andere wijze gevonden.*

Hetzelfde geldt ten aanzien der Rijks-subsidiën, vervangende vroegere Rijks-jaarwedden, die bovendien geacht kunnen worden *ten laste van anderen te komen.* Ook verdient de aandacht, dat, zoo deze subsidiën niet werden afgetrokken, het Rijk 30% zou bijdragen *boven* hetgeen het reeds aan de gemeenten uitkeert.

Verder is nog op te merken, dat, zoo eene gemeente, ook na ontvangst der 30%, te zwaar wordt gedrukt, zij toepassing van art. 49 van voorschreven wet inroepen en dus de hulp der armbesturen ontberen kan.

(1) Bijv. 1880, no. 271.

Daar overigens die wet, bij art. 46, 4e lid, de bedeelden en onvermogenden van het betalen van schoolgeld heeft vrijgesteld behoeven weezen-administratiën, de gemeenten te dier zake niet te gemoet te komen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 385. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 12*den November* 1880, *no.* 8*a*, 1*ste afdeeling, houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement voor 't waterschap Fivelingo.* (*Prov. blad no.* 885.)

No. 386. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 16*den November* 1880, *no.* 15, *houdende verlenging der concessie tot heffing van havengeld aan het waterschapsbestuur van den Emiliapolder, onder de gemeenten Geertruidenberg, Made en Drimmelen en Zwaluwe.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 12 November 1880, no. 38, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bij Ons besluit van 17 Februarij 1866, no. 60 (1), aan het waterschapsbestuur van den Emiliapolder onder de gemeenten Geertruidenberg, Made en Drimmelen en Zwaluwe, verleende en laatstelijk bij Ons Besluit van 12 November 1877, no. 1, verlengde concessie tot heffing van havengeld, overeenkomstig het tarief, vastgesteld bij Ons eerstaangehaald besluit op nieuw met den tijd van drie jaren, eindigende 29 Februarij 1884, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 16*den November* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 387. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 16*den November* 1880, *Posterijen, no.* 61, *houdende bepalingen tot uitvoering der Overeenkomst met België wegens de invordering van gelden op quitantiën.*

Art. 1. Onder toezending van gedrukte exemplaren der overeenkomst van België van 2 November 1880, betrekkelijk de invordering van gelden op quitantiën tusschen Nederland en België, en van het

(1) Bijv. 1866, no. 61. *Red.*

reglement van uitvoering dier Overeenkomst van 13 November daaraanvolgende, alsmede van het Koninklijk besluit van 14 November 1880 (*Stb. no.* 191), worden de ambtenaren aangeschreven zich, bij het ten uitvoer leggen daarvan, aan den inhoud dier stukken, alsmede aan de navolgende voorschriften, te gedragen.

Art. 2. De met België getroffen schikkingen stemmen in hoofdzaak overeen met die, welke met Frankrijk zijn aangegaan. De bij no. 1108 der Verzameling gegeven voorschriften, behooren dus mede in het verkeer met België te worden opgevolgd, behoudens de afwijkingen in de volgende artikelen vermeld.

Art. 3. Hoewel de quitantiën, even als in het verkeer met Frankrijk, niet hooger mogen zijn dan 150 gulden of 300 franken, is echter in het verkeer met België geoorloofd om quitantiën tot een bedrag van 250 gulden of 500 franken voor verschillende schuldenaren, binnen den kring van hetzelfde postkantoor, in denzelfden omslag bij elkander te voegen.

Art. 4. De quitantiën met het borderel (no. 235), worden door den afzender in een *open* omslag (no. 236), aan het kantoor van afzending aangeboden. Aldaar wordt de brief met het ambtszegel van het kantoor gesloten en aangeteekend verzonden, nadat de inhoud naauwkeurig is nagezien en alle stukken zijn gebleken overeenkomstig de voorschriften te zijn opgemaakt. In fouten of onnaauwkeurigheden wordt vóór de verzending voorzien.

In de brievenbus gevonden open omslagen met quitantiën, die aan de vereischten voldoen, worden op denzelfden voet behandeld.

Art. 5. Hoewel het regt wegens de gewone postwissels uit België 25 centimes voor elke 50 franken bedraagt, wordt aldaar wegens postwissels ter overmaking der ingevorderde gelden op quitantiën een regt geheven van 25 centimes voor elke 25 franken.

Art. 6. Evenals in het verkeer met Frankrijk worden ook de hulpkantoren, wat betreft quitantiën in België invorderbaar, voor die dienst opengesteld, met last op de directeuren om de brievengaarders dienovereenkomstig van voorschriften te voorzien.

De brieven met quitantiën worden door den brievengaarder alleen in een *open* omslag aangenomen. Niettemin worden ze door hem op den voet van aangeteekende brieven behandeld en in den open omslag, aan den directeur van het postkantoor, waaronder het hulpkantoor in de eerste plaats ressorteert, ter verdere behandeling gezonden. De directeur handelt er voorts mede alsof ze aan zijn eigen kantoor waren aangeboden.

De directeur draagt zorgt dat in het borderel (no. 235), als „*plaats waar de quitantiën ter invordering zijn aangeboden*", niet het hulpkantoor maar het postkantoor van afzending zij ingevuld.

Art. 7. Voor de statistiek wordt aan het einde van het kwartaal op den staat no. 72*a* in het open vak aan het slot, in afwachting van eenen herdruk van dat formulier, opgave gedaan van het getal der *verzonden* en van dat der *ontvangen* quitantiën.

Art. 8. Van het getal quitantiën in het verkeer met Frankrijk wordt

---

Aan het hoofd van de formulieren no. 235, 236, 237 en 238 moet achter „*Administration des Postes d'*" met de pen worden ingevuld „*des Pays-Bas*" en achter den hollandschen tekst „*Postadministratie van*" evenzoo „*Nederland.*"

mede, te rekenen van 1 December 1880, op dezelfde wijze aanteekening gehouden als ten opzigte der quitantiën met België bij art. 7 is voorgeschreven, behoudens evenwel, wat de verzendingen naar Frankrijk betreft, dat alleen opgave kan geschieden van het getal der aangeteekende brieven met quitantiën, en niet van het getal der quitantiën, daar meer dan een in denzelfden brief kan gesloten zijn geweest.

De bepaling van art. 15 van no. 1108 der Verzameling wordt dientengevolge ingetrokken.

Art. 9. De tegenwoordige voorschriften treden in werking met 1e. December 1880.

Vastgesteld 16 November 1880, no. 61.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) STARING, *l.-S.*

No. 388. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 16*den November* 1880, *lett. H., afdeeling Handel en Nijverheid, betreffende invoer van planten in Zwitserland.*

's Gravenhage, den 16*den November* 1880.

Aan den Heer Commissaris des Konings in Utrecht.

Als vervolg op mijne circulaire van 8 dezer (1), Lett. B, afdeeling Handel en Nijverheid, heb ik de eer U mede te deelen, dat ook de Zwitsersche regering den invoer van planten en heesters uit Nederland in Zwitserland voorwaardelijk heeft toegestaan.

Die voorwaarden zijn opgenomen in de Staats-courant van heden, waarbij tevens het model-certificaat van oorsprong is gevoegd.

Ik verzoek U de Burgemeesters in Uwe provincie hierop opmerkzaam te maken en hunne aandacht inzonderheid te vestigen op de verklaringen, welke van hen kunnen worden gevraagd.

Ten einde aan die verklaringen de waarde te verzekeren, welke zij, met het oog op de dezerzijds gedane toezegging aan de Zwitsersche regering, moeten bezitten, zal het noodig zijn, dat door de Burgemeesters een waakzaam oog worde gehouden op die tuinbouw-inrigtingen in hunne gemeenten, die met het buitenland handel in planten drijven, ten einde te voorkomen, dat door het bedoelde vervoer, verspreiding der phylloxera zoude kunnen worden bevorderd.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 389. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den* 19*den November* 1880, *no.* 85, *betreffende de kwitantie op de aanslagbiljetten.*

Daar sommige ontvangers meenen dat het voldoende zou zijn om op de aanslagbiljetten wegens de directie belastingen kwitantie te geven door eene paraphe of ander merk, wordt de aandacht gevestigd op het for-

---

(1) Bijv. 1880, no. 382. *Red.*

mulier dier biljetten, in verband met de resolutie van 27 December 1877, no. 81 (1), waaruit blijkt dat ook voor bedoelde kwitantien eene duidelijke en leesbare *handteekening* gevorderd wordt.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 390. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 22sten November* 1880, *no.* 40, *houdende bepalingen omtrent de nederlagen van goederen in het terrein van toezigt.*

Het bovenvermeld besluit bevat eenige bepalingen in het belang van de grens- en kustbewoners, welke hoofdzakelijk in verband staan met de vrijgevige voorschriften omtrent het vervoer van goederen in het terrein van toezigt langs de grenzen, opgenomen in het *K B. Vervoer* (*Verz. no.* 66 van 1876).

Volgens art. 1 zal voortaan de regel zijn, dat goederen, die niet aan accijns maar alleen aan invoerregt onderworpen zijn, in het terrein van toezigt zoowel bij particulieren als bij neringdoenden in elke hoeveelheid voorhanden mogen zijn zonder verpligting om dien voorraad met dokumenten te verantwoorden. Op dezen regel is uitzondering gemaakt ten opzigte van enkele hoogbelaste goederen (art. 1, lett. *a*—*e*), voor welke dus de bestaande bepalingen omtrent de nederlagen onveranderd van toepassing blijven. In het bijzonder wordt echter de aandacht der ambtenaren gevestigd op de meer algemeene uitzondering van art. 1, lett. *f*, volgens welke de voorschriften omtrent de nederlagen mede onveranderd van toepassing blijven voor alle goederen, waarvan blijkt dat zij zonder de vereischte aangifte van buiten 's lands zijn ingevoerd.

Zullen dus voortaan in den regel ook binnen de eerste linie van toezigt voor de accijnsvrije goederen geen huisvisitatien meer te pas komen, het regt daartoe blijft bestaan voor het achterhalen van blijkbaar gesloken goederen, Wanneer alzoo bijzondere redenen bestaan om aan te nemen dat ergens dergelijke goederen geborgen zijn, kan ook in het vervolg, op denzelfden voet als tot dusver, tot de visitatie van het pand en zoo noodig tot het in beslag nemen van de goederen worden overgegaan.

De controleurs en ontvangers moeten naauwlettend toezien dat geene visitatien van dezen aard plaats vinden en den daartoe gevorderden last niet verstrekken tenzij gegronde reden bestaat om de aanwezigheid van gefraudeerde goederen aan te nemen.

Art. 2 van het besluit heeft alleen de strekking, de algemeene uitzondering op het verbod van nederlagen, bij art. 178 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Stbl. no.* 38) voor sommige plaatsen aan de landzijde toegekend, óók van toepassing te maken voor soortgelijke plaatsen aan de zeezijde.

Sedert bij het *K. B. Vervoer* als beginsel is aangenomen dat buiten de eerste linie van toezigt accijnsvrije goederen geheel vrij vervoerd mogen worden, hebben de bijzondere bepalingen der voormelde Alge-

---

(1) Bijv. 1877, no. 359. *Red.*

meene wet omtrent het regt van huisvisitatie in de tweede linie geen reden van bestaan meer, tenzij in het geval dat de ambtenaren goederen, die men aan hun toezigt wil onttrekken bij het vervolgen daarvan in een pand zien binnenbrengen. Behalve voor dit laatste geval zijn de bedoelde bepalingen bij art. 3 van het besluit buiten werking gesteld.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat evengenoemd artikel geene verandering brengt in het bepaalde omtrent het gedistilleerd bij art. 10 der wet van 7 Julij 1865 (*Stbl. no.* 80, *Vers. no.* 59).

Volgens art. 4 van het besluit moeten de daarin aangehaalde bepalingen omtrent de nederlagen van wijn, zeep en suiker in het terrein van toezigt aan de zeezijde voortaan buiten toepassing blijven en zal dus dáár voor deze goederen volkomen dezelfde behandeling gelden als die welke in de meer binnenwaarts gelegen gedeelten van het rijk gevolgd wordt. Behoudens de voorschriften omtrent het opnemen van voorraden bij crediet-genietenden, zullen dus voortaan voor wijn en suiker in het terrein van toezigt aan de zeezijde ook bij neringdoenden geen peilingen meer te pas komen, terwijl de winkeliers in zeep ten opzigte van hun voorraden op denzelfden voet zullen worden behandeld als hunne beroepsgenooten buiten de linie.

Intusschen geeft de tweede zinsnede van het artikel der Regering de bevoegdheid om de tot dusver gegolden hebbende strengere bepalingen weder van toepassing te maken, voor die gedeelten van het terrein van toezigt waar dit tot wering van fraude noodig mogt blijken. In voorkomende gevallen zal de provinciale inspecteur hiertoe het voorstel doen aan den Minister.

Volgens art. 5 van het besluit mogen bier en azijn voortaan in het terrein van toezigt zoowel bij particulieren als bij neringdoenden in elke hoeveelheid voorhanden zijn zonder document. Wanneer echter nederlagen van frauduleus ingevoerd bier of azijn worden ontdekt dan zijn daarop volgens art. 1, lett. *f* van het besluit dezelfde bepalingen toepasselijk, die voor de nederlagen van andere frauduleus ingevoerde accijnsvrije goederen gelden.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 391. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 22sten November* 1880, *Generale Thesaurie, no.* 60, *betreffende schaarschte aan pasmunt.*

's Gravenhage, den 22sten November 1880.

Van tijd tot tijd verneem ik klagten over schaarschte van pasmunt.

Vermits ik moeijelijk anders dan door verkrijgbaarstelling dier munt bij betaalmeesters, in die behoefte kan voorzien, neem ik de vrijheid Heeren Gedeputeerde Staten in overweging te geven, den besturen van gemeenten, waar zich geen betaalmeester bevindt, te willen aanbevelen om, indien hun bekend is, dat in hunne gemeente gebrek aan pasmunt bestaat, zoodanig bedrag in die munt als hun noodig schijnt, tegen overgave van ander wettig betaalmiddel, bij den naastbijzijnden betaalmeester te doen afhalen en voorts ten gerieve hunner ingezetenen, ook in kleine hoeveelheden verkrijgbaar te stellen.

Opdat in de voldoening aan de aanvragen der gemeentebesturen geen vertraging worde ondervonden, komt het mij raadzaam voor, dat die besturen den betaalmeester ruim acht dagen voor den tot afhaling bestemden tijd schriftelijk kennis geven van het bedrag, dat zij in elke soort van pasmunt wenschen te ontvangen.

De Minister van Financien,
(*Get.*) VISSERING.

No. 392. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 23sten November* 1880, *no.* 4, *betreffende de afzonderlijke opgave van suiker, melado en melasse.*

I. In verband met art. 1 der wet van 25 Mei 1880 (*Sb. no.* 93, *Vers. no.* 55), moeten voortaan in de jaarlijksche en de maandelijksche opgaven van den invoer voor verbruik en den uitvoer uit het vrij verkeer de voorgeschreven opgaven omtrent kandij afzonderlijk worden gedaan voor de kandij der eerste en voor die der tweede klasse.

In de jaarstaten over 1880 is bovendien afzonderlijk te vermelden de kandij, die vóór 15 October jl. en dus onder het vroegere uniforme regt in- of uitgevoerd werd.

II. Voor de buitenlandsche suiker, melado en melasse, ingeslagen door kandijfabriekanten die volgens het Koninklijk besluit van 25 September 1880 (*Sb. no.* 175, *Vers.* 87) werken, alsmede voor de door hen naar het buitenland gezonden suiker worden de opgaven voor de statistiek van den in- en uitvoer opgemaakt en ingezonden door dezelfde ambtenaren en op dezelfde wijs als voor buitenlandsche suiker die door raffinadeurs op termijnen van crediet wordt ingeslagen en voor suiker die door hen met afschrijving van den accijns uitgevoerd wordt.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 393. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Gelderland, *van den 23sten November* 1880, *no.* 77, *houdende vaststelling der algemeene voorwaarden tot subsidiëring van stoomtramwegen.* (*Prov. blad no.* 102.)

Extract uit het register der besluiten van Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland.

Dingsdag, den 23sten November 1880.

Op daartoe gedaan voorstel, en ter uitvoering van het besluit der Staten, d. d. 17 November j. l., no. 5;

Is goedgevonden:

De door de Staten van dit gewest in hunne vergadering van 17 November j. l., no. 5, vastgestelde voorwaarden tot subsidiëring van stoomtramwegen te doen opnemen in het Provinciaal blad, zoo als die hieronder volgen.

Extract dezes zal te dien einde in het Provinciaal blad worden geplaatst.

Accordeert met voorschreven register,
De Griffier der Staten,
(*Get.*) VAN DER FELTZ.

Algemeene voorwaarden *te verbinden aan het verleenen van een Provinciaal subsidie voor den aanleg en voor het exploiteren van Spoorwegen bedoeld bij art. 2 der wet van* 9 *Augustus* 1878 (*Sb. no.* 124), *en waarop van toepassing is de wet van* 23 *April* 1880 (*Sb. no.* 67) *en het Koninklijk besluit van* 31 *Julij daaraanvolgende* (*Sb. no.* 121).

Art. 1. Personen die, als openbaar middel van vervoer, den aanleg en het exploiteren van een spoorweg bedoeld bij art. 2 der wet van 9 Augustus 1878 (*Sb. no.* 124) willen ondernemen met behulp van subsidie uit de Provinciale fondsen, moeten ter goeder naam en faam bekend staan en daarvoor Gedeputeerde Staten overleggen alle zoodanige stukken, als deze zullen vermeenen noodig te hebben om zich daarvan te kunnen verzekeren.

Art. 2. Die personen zijn verpligt:

a. alvorens tot den aanleg van den weg over te gaan eene naamlooze vennootschap op te rigten, aan wie de onderneming ter uitvoering wordt opgedragen; de duur dezer vennootschap moet minstens op 30 jaar worden bepaald;

b. Gedeputeerde Staten aan te toonen dat het kapitaal voor aanleg en exploitatie tot minstens 90% aanwezig is en belanghebbende gemeentebesturen op een of andere wijze voldoende blijken geven van hunne belangstelling in het tot stand brengen der onderneming;

c. aan Gedeputeerde Staten over te leggen eene begrooting van kosten en al de verdere stukken en teekeningen enz. die Gedeputeerde Staten noodig achten voor een grondig technisch onderzoek; alleen werkelijke kosten mogen op de begrooting voorkomen, zoogenaamde bankierskosten komen niet in aanmerking.

Art. 3. Bijaldien de onderneming geacht kan worden van Provinciaal belang te zijn en er termen bestaan om haar van de zijde der Provincie te ondersteunen, bedraagt het Provinciaal subsidie, bij wijze van renteloos voorschot voor den duur der vennootschap te verstrekken, hoogstens 10% van de werkelijke kosten van aanleg van den weg voor zooveel het grondgebied der Provincie betreft, en van het daarvoor ter behoorlijke exploitatie benoodigd rollend materieel. De raming van beide kosten wordt aan de beoordeeling van de Gedeputeerde Staten onderworpen. Het renteloos voorschot wordt opvorderbaar, wanneer de exploitatie van den weg, zonder gegronde redenen ter beoordeeling van Gedeputeerde Staten, wordt gestaakt.

Art. 4. De toezegging van subsidie wordt geacht vervallen te zijn, wanneer niet binnen den tijd van één jaar, na het genomen besluit door de Provinciale Staten, de naamlooze vennootschap, bedoeld in art. 2 sub *a*, is opgerigt en de statuten van deze niet door den Koning zijn bekrachtigd.

Art. 5. Het subsidie wordt in 3 gelijke termijnen betaald: de eerste, groot een derde, als het gebleken is dat de aanleg van den weg voor de helft is voltooid;

de tweede, groot een derde, wanneer de weg voor geregelde exploitatie gereed is;

de laatste, als de weg gedurende 3 maanden in exploitatie is geweest en nadat Gedeputeerde Staten, ten gevolge van een in te stellen onderzoek, de verzekering hebben verkregen dat de aanleg van den weg blijkt voldoende te zijn en het rollend materieel toereikende is en aan de eischen van eene behoorlijke exploitatie voldoet.

No. 394. MISSIVE *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den 27sten November* 1880, *La. M, afd. O.*, *betreffende vergunning tot waarneming van nevenbetrekkingen door onderwijzers.* (*Prov. blad no.* 68.)

„Ik heb de eer U mede te deelen, dat de hoofd- en hulponderwijzers die, krachtens art. 24 der wet van 13 Augustus 1857, (*Stbl. no.* 103), met goedkeuring van uw collegie, ambten of bedieningen bekleeden, mijns inziens niet op nieuw volgens art. 36, 3e lid, der wet van 17 Augustus 1878 (*Stbl. no.* 127), vrijstelling behoeven om met de waarneming hunner ambten of bedieningen voort te gaan."

No. 395 KONINKLIJK-BESLUIT *van den 28sten November* 1880, *no.* 19, *houdende concessie tot heffing van havengeld aan het waterschapsbestuur van het „Oudland" van Standdaarbuiten met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 24 November 1880, no. 34, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het waterschapsbestuur van het „Oudland" van Standdaarbuiten wordt voor den tijd van drie jaren, aanvangende 1 Januarij 1881 en eindigende 31 December 1883, concessie verleend tot heffing van havengeld, overeenkomstig het tarief, vastgesteld bij besluit van het waterschapsbestuur van 20 September 1880, zooals dat bij dit besluit is gevoegd.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van de haven en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noordbrabant volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd dan wordt de in art. 1 van dit besluit verleende vergunning óók vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 28sten November 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Het Waterschapsbestuur van den polder „Het Oudland" van Standdaarbuiten.

Overwegende, dat de haven in deze gemeente van wege en ten koste van het waterschap, als zijn eigendom is daargesteld en voortdurend wordt onderhouden.

Overwegende, dat het voortdurend onderhoud der haven, in voldoenden bevaarbaren staat, noodzakelijk is.

Overwegende, dat het mitsdien billijk is, dat een matig havengeld worden geheven om in de kosten van het onderhoud der haven en van het gebruik van het jaarpad, langs dezelve, te voorzien.

Heeft besloten, als volgt:

Art. 1. Er zal, te beginnen met 1 Januarij 1881 ten behoeve van het waterschap, havengeld worden geheven.

Art. 2. Alle schippers, die met hunne schepen of vaartuigen, van de haven van het waterschap, geheel of gedeeltelijk, gebruik maken, zijn onderworpen aan de betaling van havengeld, behoudens de hierna te vermelden uitzondering.

Art. 3. Het havengeld wordt berekend naar de inhoudsgrootte der vaartuigen en bedraagt vier cent per M³ of scheepston.

Voor vaartuigen minder dan drie M³ groot, wordt tien cent in eens betaald.

Art. 4. De schepen of vaartuigen, welke geheel onbevracht de haven binnenkomen en dezelve weder verlaten, zonder eenige vrachtgoederen in te nemen, zijn, eveneens als de booten, die onbevracht, met de schepen verbonden, varen van de betaling van havengeld vrijgesteld.

Art. 5. De schippers of bevelvoerders der vaartuigen, zijn verplicht, alvorens in de haven te worden toegelaten, aan den gaarder of pachter te vertoonen de meetbrieven of patenten, ten einde daarnaar het havengeld te berekenen.

Art. 6. Het havengeld is verschuldigd, onmiddellijk na de aankomst der vaartuigen in den mond der haven en moet in handen van den gaarder of pachter betaald worden.

Standdaarbuiten, den 20sten September 1880.

Het Waterschapsbestuur voornoemd,
(*Get.*) H. HOPMANS, *Dijkgraaf.*
(*Get.*) SNACK, *Secr.-Penningmeester.*

Behoort bij Koninklijk besluit van 28 November 1880, no. 19.

Mij bekend,
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 396. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 29sten November* 1880, *no.* 17, *houdende tolheffing op eenige verbeterde wegen in het Westland.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 25 November 1880, no 39, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan de commissie van beheer over eenige verbeterde wegen in het Westland wordt tot 31 December 1883 concessie verleend tot tolheffing op die wegen, overeenkomstig de bij het Koninklijk besluit van

27 Julij 1840, no. 68, vastgestelde tarieven, met inachtneming der vrijstellingen bepaald bij ons besluit van 5 Junij 1869 no: 22 (1);

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van de wegen en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuidholland volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in artikel 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 29sten November 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 397. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 29sten November* 1880, *no.* 49, *houdende bepalingen omtrent de benoeming van surnumerairs der directe belastingen tot adjunct–controleur of ontvanger.*

Met magtiging des Konings wordt ter kennis gebragt van hen, wien het aangaat, dat voortaan en zonder op het verledene terug te komen, de surnumerairs die, bij benoeming tot adjunct–controleur of ontvanger, alléén wegens het nog niet bereiken van den 23 jarigen leeftijd moeten worden overgeslagen (vg. art. 17, eerste zinsnede, en art. 24, let. *e*, van Koninklijk besluit van 20 Mei 1869, no. 30 (2), op de ranglijst dier betrekkingen zullen worden geplaatst in de orde hunner eerste aanstelling, en wel in dier voege dat, bij latere mededinging volgens de bepalingen van voornoemd besluit, hun diensttijd gerekend wordt te zijn ingegaan met den dag waarop de surnumerair, die onmiddelijk op hen volgde, tot adjunct-controleur of ontvanger is benoemd.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 398. MEDEDEELING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 29sten November* 1880, *Posterijen*, *no.* 54, *houdende in beslag neming van kostbare- of aan invoerregt onderworpen voorwerpen bij versending naar Italië; vestiging van een postkantoor te Wildervank.*

Art. 1. Blijkens mededeeling van de Italiaansche postadministratie zullen, — naar aanleiding eener onlangs in Italië, in het hoogste ressort, gedane regterlijke uitspraak, in verband met het bepaalde bij art.

(1) Bijv. 1869, no. 154. *Red.*
(2) Bijv. 1869, no. 142.

11 van het Verdrag van Parijs van 1 Junij 1878 —, alle voor Italië bestemde brieven of paketten, bevattende: 1°. hetzij gouden of zilveren voorwerpen, hetzij muntstukken, edelgesteenten of kostbaarheden; en 2°. voorwerpen, aan invoerregt onderworpen, die met de post aldaar aankomen, in beslag genomen worden.

De ambtenaren worden dus uitgenoodigd zooveel mogelijk tegen de verzending der voorwerpen, hierboven bedoeld, te waken.

Art. 4. Ingevolge Koninklijk besluit van 30 April 1880 (*Stbl. no. 77*), wordt een postkantoor gevestigd te *Wildervank*, hetwelk in werking zal treden 10 December aanstaande.

De vernietigingsstempel draagt het nommer 204.

Daar te *Wildervank* tevens een Rijkstelegraafkantoor gevestigd is, wordt dit kantoor voor de dienst van telegrafische postwissels opengesteld.

Het hulpkantoor te *Annerveensche-kanaal* zal, te rekenen van gemelden datum, onder het postkantoor te *Wildervank*, in plaats van onder dat te Veendam, ressorteren; de alphabetische lijst der hulpkantoren is dienovereenkomstig te wijzigen.

Vastgesteld 29 November 1880, no. 54.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) STARING. *l. S.-G.*

No. 399. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *afdeeling Telegrafie, van den 30sten November* 1880, *no.* 96, *houdende openstelling en dienstregeling van kantoren, verzending van telegrammen naar Bangkok, toelating van dringende telegrammen in het verkeer met Constantinopel langs den kabel der „Black Sea Telegraph Company.*"

Met ingang van 10 December aanstaande wordt een rijkstelegraafkantoor met beperkte dagdienst geopend te *Wildervank*.

Met ingang van 1 December aanstaande wordt op het kantoor te *Terschelling* de doorloopende dagdienst met beperkte zondagdienst ingevoerd. Het kantoor zal dus op zon- en feestdagen open zijn van 8 tot 9 ure voor- en van 1 tot 3 en 7 tot 9 ure namiddags.

Het kantoor te *Aalten* is op werkdagen open van 8 ure voor tot 1 ure namiddags en van 4 tot 7 ure namiddags. De diensturen op zon- en feestdagen blijven onveranderd.

Het kantoor te *Alphen* is op werkdagen open van 8½ tot 12 ure voor- en van 2 tot 5 en 6½ tot 8 ure namiddags. De diensttijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Klundert* is op werkdagen open van 8 tot 12 ure voor- en van 2 tot 4 en 5 tot 7 ure namiddags. De dienstijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Neuzen* is op zon- en feestdagen open van 9 tot 11 ure voor- en van 2 tot 5 en 8 tot 9 ure namiddags. De diensttijd op werkdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Oosterhout* is open: op werkdagen, van 8 tot 11½ ure voor- en van 1 tot 4 en 6 tot 7½ ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 9 ure voormiddags en van 11 ure voor- tot 1½ ure namiddags.

Het kantoor te *Wildervank* zal open zijn: op werkdagen, van 9 tot 12 ure voor- en van 2 tot 7 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 9 ure voor- en van 2 tot 5 ure namiddags.

Op 10 December aanstaande worden te Wildervank de post- en de telegraafdienst vereenigd onder het beheer van één ambtenaar, hoofd van het vereenigd kantoor.

Telegrammen naar Bangkok of andere plaatsen in het koninkrijk Siam moeten van Singapore, en niet van Saïgon, per post worden verzonden.

Dringende telegrammen kunnen sedert 5 November jl. worden gewisseld met Constantinopel, langs alle wegen, ook langs den Kabel der „Black Sea Telegraph Company," welke Constantinopel met Odessa verbindt.

's Gravenhage, den 30sten November 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) STARING, *l. S-G.*

No. 400. Resolutie *van den* Minister van Financiën, *van den 2den December* 1880, *no.* 8, *omtrent vereevening van kosten in contentieuse zaken.*

Art. 14, 2°, van de instructie vastgesteld bij de resolutie van 2 Junij 1877, no. 92 (1), wordt gelezen als volgt:

„2°. Een gewaarmerkt afschrift of voldoend uittreksel van een der stukken, vermeld onder II van art. 15.

Wanneer afstand is gedaan van een ingesteld appel of cassatie, wordt bovendien een dergelijk afschrift of uittreksel overgelegd van het vonnis of arrest, waartegen de voorziening gerigt was.

Van de resolutiën, bedoeld onder I van art. 15, wordt geen afschrift overgelegd."

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 401. Besluit *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den 2den December* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement voor het waterschap de Binnenpolder van Besoijen.* (*Prov. blad no* 37.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;

doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 3 November 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

„DE STATEN VAN NOORD-BRABANT,

hebben besloten Artikel 4 van het Bijzonder reglement vóor het Waterschap „de Binnenpolder van *Besoijen*" (*Prov. blad* 1868, *no.* 29) te wijzigen en tevens twee nieuwe artikelen 10 en 11 van dit Bijzonder reglement toe te voegen als volgt:

---

(1) Bijv. 1877, no. 157. *Red.*

Art. 4. Het hoogste bedrag der huishoudelijke kosten van het bestuur wordt bepaald op *f* 35.— per jaar waaronder hoogstens *f* 5.— voor kantoor- en schrijfbehoeften van den Secretaris-Penningmeester.

Art. 10. Bij het bepalen der stemgerechtigdheid wordt elke *f* 27.— kadastrale huurwaarde gerekend gelijk te staan met een hectare.

Art. 11. Ingelanden die de stemgerechtigdheid missen, zonen of schoonzonen van stemgerechtigde ingelanden mogen tot leden van het bestuur worden benoemd, mits zij de overige in het algemeen reglement gevorderde vereischten bezitten.

's Hertogenbosch, den 3den November 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voors.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 19 November 1880, no. 12.

Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 2den December 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 402. MISSIVE *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den 3den December* 1880, *La. A, Afd. O., betreffende het materieel voor de statistiek van het lager onderwijs.*

's Gravenhage, den 3den December 1880.

Ik heb de eer UHEG. hierbij toe te zenden het benoodigd materieel voor de statistiek van het lager onderwijs.

Aan het hoofd der staten zal thans de naam van het district behooren te worden ingevuld, waartoe de gemeente, waarin de school gevestigd is, behoort, volgens de tabel gevoegd achter het Koninklijk besluit van 22 Januarij 1880 (*Stbl. no.* 5).

Die staten zijn ingerigt als vroeger, uitgezonderd staat B. In dien staat is eene nieuwe kolom ingelascht ter invulling van het kerkgenootschap alleen door de hoofdonderwijzers en hoofdonderwijzeressen, die voor eigen rekening school houden. De invulling der staten A, D en E wordt ook nu slechts verlangd voor zooveel de volgende opgaven betreft:

Staat A. kolom 10 en 11. Aantal kosteloos schoolgaande kinderen op 31 December 1880 naar de kunne.

Schoolleerlingen op 31 December 1880 ingeschreven in het bevolkingregister eener andere gemeente. Aard van het onderwijs op de avondschool.

Staat D. kolom 8 en 9. Aantal leerlingen der dagschool, die op 31 December 1880 de avondschool bezochten. Aard van het onderwijs dat op de school wordt gegeven. Maanden en dagen waarop de school wordt gehouden.

Staat E. kolom 8 en 9.

Voorts gaat hierbij het materieel noodig ter uitvoering van de artt. 80 en 81, alinea 1, der wet van 17 Augustus 1878 (*St. no.* 127). Uit de hierbij gaande lijst zal U blijken, dat meer exemplaren worden verstrekt dan door U zijn gevraagd; dit geschiedt ten einde UHEG. in de gelegenheid te stellen aan eventuele nadere aanvragen van de gemeentebesturen onverwijld te kunnen voldoen.

Ter bevordering eener juiste invulling dier staten, acht ik het noodig, dat de aandacht der gemeentebesturen, der hoofden van scholen en der huisonderwijzers er op worde gevestigd, dat daarop moeten voorkomen de kinderen geboren in de jaren 1869 tot en met 1874.

De inzending der staten A, B, D en E door de hoofden van scholen aan de gemeentebesturen wordt binnen de eerste tien dagen van Januarij, die der staten I en II vóór 1°. Februarij 1881 tegemoet gezien.

Ik verzoek UHEG. het bovenstaande ter kennis te brengen van de gemeentebesturen, ter mededeeling aan de hoofden van scholen en het noodige te verrigten dat de staten A, B, D en E U vóór 20 Januarij 1881 worden toegezonden.

Om voorts de verhouding te leeren kennen tusschen het aantal kinderen, die van de dagschool geen gebruik hebben gemaakt en dat van hen, die op den staat model no. III voorkomen, verzoek ik UHEG. de gemeentebesturen uit te noodigen uit dien staat op te maken eenen verzamelstaat volgens het hieronder aangegeven model en dien staat vóór 1 April aanstaande aan UHEG. in te zenden.

Kinderen geboren in de jaren

1874, 1873, 1872		1871, 1870, 1869	
JONGENS.	MEISJES.	JONGENS.	MEISJES.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) HUBRECHT.

No. 403. CIRCULAIRE *van den* Minister van Justitie, *van den 8den December* 1880, *Afdeeling IIa, no.* 145, *houdende vaststelling der modellen.*

's *Gravenhage, den 8den December* 1880.

Bij mijne beschikking van heden no. 145, zijn vastgesteld de modellen voor:

1°. het register tot aanteekening van de *inzending* ter griffie van de arrondissements-regtbanken van de bij art. 1 der wet van 25 Mei 1880 (*Stbl. no.* 85) bedoelde afbeelding en beschrijving van handels- en fabrieksmerken;

2°. het register tot *inschrijving* van handels- en fabrieksmerken of van verzoeken *tot vernieuwing van inschrijving* ter griffie van de arrondissements-regtbanken, ingevolge artt. 5, 9 en 12 dier wet.

Onder toezending van het vereischt aantal exemplaren, heb ik de eer U te verzoeken aan ieder der griffiers van de arrondissements-regtbanken in Uw ressort een exemplaar van ieder model te doen toekomen en hen daarbij voor zooveel noodig opmerkzaam te doen maken op hetgeen bij genoemde wet aan de griffiers wordt opgedragen.

UWEG. gelieve hun voorts mede te deelen:

a. dat beide registers zijn van zegel overeenkomstig art. 27, A, no. 20 der zegelwet;

b. dat de aanteekening van de inzending in het in art. 2 bedoelde register, alsmede de aanteekening van de vernieuwing aan den kant der oorspronkelijke inschrijving (art. 9) als zijnde geene acten, vrij zijn van de formaliteit van registratie;

c. dat de acte van inschrijving van het merk (artt. 5 en 12) en de acte van inschrijving van het verzoek tot vernieuwing (art. 9) aan een vast registratieregt zijn onderworpen van *f* 1,60 in hoofdsom;

d. dat de door den griffier volgens de artikelen 2, 5, 9 en 12 af te geven bewijzen moeten worden geschreven op zegel en aan een vast registratieregt van *f* 0.80 in hoofdsom zijn onderworpen.

Ook van deze circulaire voeg ik eenige exemplaren hierbij.

De Minister van Justitie,
(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 404. RESOLUTIE *van den* Minister van Financien, *van den 4den December* 1880, *no.* 30, *betreffende voldaanteekening van ordonnantien en andere betalingstukken en afgifte van losse kwitantien.*

I. Het bepaalde bij art. 2 der resolutie van 5 Mei 1847 (*Vers. no.* 161) geldt ook voor de ontvangers der directe belastingen, invoerregten en accijnsen. Geringe verschillen tusschen de handteekening voor kwitantie en den naam in de ordonnantien of andere betalingstukken zullen dus geen beletsel in de kwijting te weeg brengen, mits de ontvangers zich van de echtheid der voldaanteekening overtuigen en op het stuk de volgende verklaring stellen:

"De ontvanger der directe belastingen enz te . . . . verklaart dat de voldaanteekening is geschied door denzelfden persoon (of dezelfde personen) als in deze ordonnantie of dit betalingstuk is (of zijn) bedoeld."

Dit voorschrift betreft zoo wel de ordonnantien van ontheffing, kwijtschelding, vermindering en afschrijving wegens de directe belastingen als de betalingstukken die ten laste der Staatsbegrooting worden verevend.

II. De verklaringen, toegelaten bij resolutie van 5 September 1845 no. 153 (*Vers. no.* 157) (1), worden voortaan op de dáárbedoelde ordonnantien gesteld door den ontvanger die het daarin vermelde bedrag uitbetaalt, en die zich dus vooraf moet verzekeren dat de persoon of personen die, in plaats van den daarin genoemden belastingschuldige, het stuk voor voldaan teekenen, hiertoe, bij uitsluiting van alle andere, geregtigd zijn.

III. Indien de belanghebbende door ziekte of afwezigheid verhinderd is zich ten kantore van den ontvanger te vervoegen om de ordonnantie no. 4 (*Directe belastingen*) of eenig ander betalingstuk voor voldaan te teekenen, kan de betaling geschieden op eene door hem te onderteekenen afzonderlijke kwitantie waarin de dagteekening, het nommer en het bedrag der ordonnantie of van het betalingstuk en de strekking daarvan (ontheffing enz. wegens directe belasting) of het onderwerp der betaling naauwkeurig zijn omschreven.

---

(1) Bijv. 1845, ed. d'ENGELB., p. 557, and. ed. XXXII, p. 404. *Red.*

Die afzonderlijke kwitantie wordt aan de ordonnantie of het betalingstuk vastgehecht en moet gezegeld zijn:

1° wanneer de ordonnantie no. 4 (*Directe belastingen*) van zegel is voorzien; en

2° voor andere betalingstukken, zoodra het eene som geldt van meer dan *tien gulden*, behoudens de vrijstelling, verleend bij art. 27 A, no. 52, der wet van 3 October 1843 (*Sb. no.* 47, *Vers.* 1844 *no.* 74) voor kwitantien wegens bezoldiging van ambtenaren en bedienden waarvan het jaarlijksch bedrag de som van *f* 300.— niet te boven gaat.

De resolutie van 28 Augustus 1844 no. 148 (*Vers. no.* 207) vervalt.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 405. RESOLUTIE *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 4den December* 1880, *houdende bepaling van het goedkeuringsmerk, voor den ijk en herijk der maten en gewigten.*

DE MINISTER VAN WATERSTAAT, HANDEL EN NIJVERHEID;

Gelet op de Koninklijke besluiten van 9 November 1869 (*Sb. no.* 167) en 15 October 1873 (*Sb. no.* 137), waarbij de stempelmerken en het afkeuringsmerk voor de maten, gewigten, weegwerktuigen, enz., zijn vastgesteld,

Heeft goedgevonden:

1°. Te bepalen, dat het goedkeuringsmerk, gedurende het jaar 1881 te bezigen, zal zijn:

bij den ijk en herijk der maten en gewigten: de letter *Q* in den gewonen drukvorm, schuin gesteld;

bij den ijk van weegwerktuigen voor gewoon gebruik en van gasmeters: de Koninklijke kroon;

bij den ijk van weegwerktuigen voor fijnere wegingen: eene vijfstralige ster;

2°. Ter algemeene kennis te brengen, dat het merk van het kantoor, waar de eerste stempeling heeft plaats gehad, volgens ministeriële beschikkingen van 25 Januarij 1878, no. 174 (12de afd.), en 22 November 1878, no. 47 (Handel en Nijverheid), voor elk der hierna volgende kantoren bestaat uit het cijfer, achter den naam van het kantoor uitgedrukt:

's Hertogenbosch 1; Breda 2; Arnhem 3; Nijmegen 4; 's Gravenhage 5; Rotterdam 6; Leiden 7; Dordrecht 8; Amsterdam 9; Alkmaar 10; Hoorn 11; Middelburg 12; Utrecht 14; Leeuwarden 15; Zwolle 16; Groningen 17; Assen 18; Maastricht 19.

's Gravenhage, den 4den December 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) STARING, *L. S.-G.*

No. 406. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 5den December* 1879, *no.* 28, *betreffende het onderwijs in de Oostersche talen, enz., ten behoeve der officieren van het Nederlandsch-Indische leger.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien Ons besluit van 15 September 1878, no. 26, tot regeling der voorziening in de behoefte aan onderwijzend personeel voor de 2de Afdeeling der krijgsschool.

Nog gezien artikel 15 van Ons besluit dd. 5 December 1879, no. 27, tot regeling der toelating van officieren van het leger in *Nederlandsch Indië* tot de krijgsschool;

Op de gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Koloniën en van Oorlog, dd. 25 November 1879, Lett. C, no. 11 en van den 29sten November 1879, IIe Afd., no. 18;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Het onderwijs in de Oostersche talen, het Mahomedaansch regt en de land- en volkenkunde van *Nederlandsch Indië*, ten behoeve der officieren van het leger aldaar, die den cursus in de 2de afdeeling der krijgsschool volgen, kan worden toevertrouwd aan hoogleeraren bij de gemeente-instelling van onderwijs in de taal-, land- en volkenkunde van *Nederlandsch Indië* te *Delft.*

Art. 2. Van en met 1 Januarij 1880 worden aan het onderwijzend personeel bij de 2de afdeeling der krijgsschool de volgende toelagen verleend, ten laste van het Ie Hoofdstuk der Begrooting van *Nederlandsch Indië*, te weten:

aan den Directeur *f* 300.— (*driehonderd gulden*) 's jaars;

aan elk der hoogleeraren, die onderwijs geven aan de officieren van het leger in *Nederlandsch Indië* overeenkomstig artikel 1 hierboven, *f* 250.— (*tweehonderd vijftig gulden*) 's jaars;

en aan elk der vaste en tijdelijke leeraren, met uitzondering van hen, die belast zijn met het onderwijs in de rijkunst, *f* 200.— (*tweehonderd gulden*) 's jaars.

Art. 3. Van en met 1 Januarij 1880 wordt jaarlijks, als bijdrage in de algemeene kosten van de 2de afdeeling der krijgsschool, ten laste van het Ie Hoofdstuk der Begrooting van *Nederlandsch Indië* eene som van *f* 1800 (*een duizend achthonderd gulden*) ter beschikking gesteld van Onzen Minister van Oorlog

Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën worden, ieder zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 5den December 1879.

(*Get.*) W I L L E M.

De Minister van Koloniën,
(*Get.*) W. VAN GOLSTEIN.
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 407. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 7den December* 1880, *no.* 15, *houdende concessie tot heffing van veer- of overzetgelden voor het veer over de rivier de Lek, tusschen Tienhoven en Jaarsveld met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 3 December 1880, no 44, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Aan P. J. HEIJBOER te Tienhoven, wordt voor den tijd van drie jaren eindigende 31 December 1883, concessie verleend tot het heffen van veer- of overzetgelden voor het veer over de rivier de Lek, tusschen Tienhoven en Jaarsveld, overeenkomstig het bij dit besluit gevoegd tarief.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud en bediening van het veer en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in artikel 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 7den December 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Tarief *van veer- of overzetgelden over de rivier de Lek aan het Tienhovensche veer tusschen de gemeenten Tienhoven en Jaarsveld* (*provincie Utrecht*).

Aan den veerman zal moeten worden betaald:

	Voor ieder persoon, geen arbeider zijnde	*f* 0.04
(1)	〃 〃 〃 arbeider zijnde	〃 0.02[5]
	〃 een paard	〃 0.15
	〃 〃 hoornbeest	〃 0.10
	〃 〃 varken, schaap, geit of bok	〃 0.05
	〃 meerdere per stuk	〃 0.03
	〃 een bespannen boerenstortkar	〃 0.20

(1) Onder arbeiders worden verstaan, zij die om hunne dagelijksche werkzaamheden te verrigten, geregeld het veer moeten passeren; voor hen zal het tarief niet verdubbeld worden dan wanneer zij des avonds na den gestelden tijd den overtogt verlangen.

Voor een dito boerenwagen	. . . .	„	0.20
„ „ „ boerenwagen geladen met vee of producten		„	0.30
„ „ „ bespannen of niet bespannen handenkar.		„	0.12[5]
„ „ rijtuig met twee wielen en een paard, onder vrijdom van de daarin zittende personen	. .	„	0.25
„ „ rijtuig met vier wielen met een of twee paarden bespannen, onder gelijken vrijdom als voren.		„	0.40
„ „ kruiwagen met den geleider	. . . .	„	0.10
„ „ kinderwagen met den geleider	. . . . .	„	0.05
„ „ hectoliter graan of soortgelijke	. . . . .	„	0.05
„ „ hectoliter wijn, gedisteleerd of bier	. . . .	„	0.10
„ „ kast of meubelstuk	. . . .	„	0.10
„ „ kist of koffer	. . . .	„	0.05
„ kaas of boter per honderd kilo.	. . . .	„	0.10

meer of minder kwaliteit van laatstgenoemde landbouwproducten naar evenredigheid.

Geleiders van paarden en ander vee en voerlieden van rijtuigen, wagens, karren, zoomede kinderen beneden de vijf jaren zijn van veer of overzetgeld vrijgesteld.

Dubbel veer- of overzetgeld zal verschuldigd zijn; van 1 April tot 1 October van 'savonds tien uur, tot één uur voor zonsopgang en van 1 October tot 1 April van 'savonds negen uur tot één uur voor zons opgang, zoomede bij hoog rivierwater, wanneer de veerweg onderstaat en de lading of lossing moet geschieden aan den hoogendijk of de veerstoep.

Bij ijsgang of wanneer de rivier toegevroren is, zal het tarief dagelijks worden geregeld door den Burgemeester van Tienhoven, bij wien tot dat einde de veerman zich iederen morgen vóór negen uur moet vervoegen.

Behoort bij Koninklijk besluit van 7 December 1880, no. 15.

Mij bekend.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 408. RESOLUTIE *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den 7den December* 1880, *no. litt. O. Afdeeling O, betreffende gebruik van zegel voor verzoekschriften van hulponderwijzers.*

's Gravenhage, den 7den December 1880.

Het is mijn ambtgenoot van Financien gebleken, dat het bestuur eener aanzienlijke gemeente gewoon is bij het benoemen van hulponderwijzers aan openbare lagere scholen, in strijd met artt. 8 en 12 der wet van den 3den October 1843 (*Sb. no.* 47), ook in aanmerking te nemen de op *ongezegeld* papier ingekomen verzoekschriften van belanghebbenden.

Ik heb de eer U te verzoeken de Burgemeesters der verschillende gemeenten in Uw gewest er op te wijzen, dat op ongezegelde verzoekschriften geen besluit mag worden genomen, en hen uit te noodigen dergelijke verzoekschriften, des noods na waarschuwing, ter zijde te leggen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 409. BESLUIT van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, *van den 8sten December* 1880 *no.* 53*a*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement van bestuur voor den polder Oostzaan.* (*Prov. blad no.* 70).

GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE NOORD-HOLLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 5 November 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORDHOLLAND,

Gezien de voordragt van Gedeputeerde Staten van 27 October 1880 no. 11, tot wijziging van art. 6 van het bijzonder reglement van bestuur voor den polder *Oostzaan*, vastgesteld bij besluit der Staten van 3 Julij 1862, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 21 Augustus 1862, no. 42, voor zooveel betreft de jaarwedden van den Secretaris en van den Penningmeester;

Besluiten:

1°. de jaarwedde van den Secretaris, welke ingevolge evengenoemd artikel thans *f* 300.— bedraagt, te verhoogen met *f* 100.— en alzoo vast te stellen op *f* 400.—;

de jaarwedde van den Penningmeester, thans bedragende *f* 400.—, te verhoogen met *f* 100.— en alzoo vast te stellen op *f* 500.—;

2°. te bepalen dat dit besluit in werking zal treden op 1 Januarij 1881.

Haarlem, den 5den November 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorz.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 24 November 1880. no. 31.

Gegeven te *Haarlem* den 8sten December 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorz.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

No. 410. BESLUIT van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, *van den 8sten December* 1880, *no.* 53*b*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap Waterland.*

GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE NOORD-HOLLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 5 November 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN VAN NOORD-HOLLAND,

Gezien de voordragt van Gedeputeerde Staten van 27 October 1880 no. 10, tot wijziging van artikel 9 van het bijzonder reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap *Waterland*, vastgesteld door de Staten bij hunne besluiten van 5 November 1869, 10 November 1871, 4 Julij 1873, 6 November 1874 en 8 November 1878 en goedgekeurd bij 's Konings

besluiten van 30 December 1869, no. 10, 23 December 1871 no. 26, 13 Augustus 1873 no. 23, 24 November 1874 no. 9 (1) en 25 November 1878 no. 26 (2);

Besluiten:

I. het maximum der huishoudelijke kosten voor de banne *Ilpendam en Watergang*, bij artikel 9 van bovengenoemd reglement bepaald op *f* 30.— te verhoogen met *f* 20, en alzoo vast te stellen op *f* 50.—;

II. de jaarwedden van de bestuursleden en van den Secretaris-Penningmeester der banne *Ransdorp*, mede bij art. 9 van evengenoemd reglement bepaald, te verhoogen als volgt:

die van den Voorzitter, thans *f* 20.— bedragende, met *f* 15.— en alzoo vast te stellen op *f* 35.—; die van de overige leden van het bestuur, thans voor elk *f* 15.— bedragende, met *f* 10.— elk, en alzoo vast te stellen op *f* 25.—; die van den Secretaris-Penningmeester thans *f* 125.— bedragende, met *f* 35.— en alzoo vast te stellen op *f* 160.—;

III. te bepalen dat het besluit sub I gerekend zal worden in werking te zijn getreden met 1 Januarij 1880 en het besluit sub II in werking zal treden met 1 Januarij 1881.

Haarlem, den 5den November 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorz.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

Goedgekeurd bij 's Konings besluit van 24 November 1880 no. 31.
Gegeven te *Haarlem* den 8sten December 1880.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) SCHORER, *Voorzitter.*
(*Get.*) H. JACOBI, *Griffier.*

No. 411. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 9den December* 1880, *no.* 32, *houdende verlenging der concessie tot tolheffing op den Klinkerweg van Ommelanderwijk langs Zuidwending naar Nieuwe-Pekela.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 6 December 1880, no. 56, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 4 December 1877, no. 6 (3);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het bestuur van het waterschap „de Zuidwending" gemeente Veendam, wordt voor den tijd van drie jaren eindigende 31 December 1883, op nieuw concessie verleend tot tolheffing op den Klinkerweg van Ommelanderwijk langs Zuidwending naar Nieuwe-Pekela, overeenkomstig het bij Ons besluit van 4 Augustus 1871 no. 19 (4), gevoegd tarief.

---

(1) Bijv. 1874, no. 377. *Red.*
(2) Bijv. 1878, no. 348.
(3) Bijv. 1877, no. 324.
(4) Bijv. 1871, no. 210.

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd, dan wordt de in artikel 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 9den December 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 412. AANSCHRIJVING *van* Gedeputeerde Staten van Utrecht, *van den 9den December* 1880, *no.* 9, *betreffende het afgeven van verklaringen door Geneeskundigen, belast met de doodschouw.* (*Prov. blad no.* 104).



Aan de gemeentebesturen in de provincie Utrecht.

De Inspecteur voor het geneeskundig Staatstoezigt in *Gelderland* en *Utrecht* heeft ons medegedeeld, dat het hem gebleken is, dat somtijds enkele heeren geneeskundigen de verklaring van doodschouw, bedoeld in al. 4 van art. 4 der wet van 10 April 1869 (*Sb. no* 65) afgeven, zonder zich persoonlijk naar behooren te hebben overtuigd van den ingetreden dood.

Deze wijze van handelen kan, hoe zelden zich het geval van schijndood dan ook moge voordoen, toch aanleiding geven tot schromelijke gevolgen en tot het geheim-blijven van misdaden.

Eene zoodanige verklaring is dan ook in strijd met den geest der wet.

Bij schrijven van Zijne Excellentie door den Minister van Binnenlandsche Zaken van 30 Augustus 1879, no. 238, 9e afdeeling, werd dan ook gewezen op de noodzakelijkheid, om de doodschouw met naauwgezetheid te verrigten.

Ten einde voor het vervolg eene wijze van handelen, als bovenbedoeld, door heeren geneeskundigen, belast met de doodschouw, tegen te gaan en te doen ophouden, hebben wij de eer U te verzoeken, zorg te dragen, dat in de door den geneeskundige, belast met de doodschouw, in te vullen en te onderteekenen verklaring worde opgenomen de navolgende zinsnede: *„Na mij persoonlijk naar behooren van het overlijden overtuigd te hebben.”*

Utrecht, den 9den December 1880.

De Gedeputeerde Staten van Utrecht,
(*Get.*) DE VOS VAN STEENWIJK, *Voorz.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

No. 413. Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht, *van den 9den December* 1880, *no.* 3, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging in het Reglement voor het Groot-Waterschap de Ronde Veenen.* (*Prov. blad no.* 105.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN UTRECHT,

Doen te weten, dat door de Staten dier Provincie, in hunne vergadering van 10 November 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Overwegende, dat, bij hun besluit van den 13 Julij ll., de landen, gelegen in de voltooide bedijking en droogmaking van den *Noorder-Zuiderpolder* en van den *Binnenkring der Ronde Veenen*, tot één Waterschap vereenigd zijn, onder den naam van het Waterschap *Groot-Mijdrecht*, en een Bijzonder Reglement voor dat Waterschap is vastgesteld.

Overwegende, dat in art. 13, I, litt. *d*, 1°. van dat Bijzonder Reglement bepaald is, dat een gedeelte van de ringkade van het Groot-Waterschap *de Ronde Veenen*, door het Waterschap *Groot-Mijdrecht* moet worden onderhouden, en in gemeld artikel, litt. *e*, dat eene som van *f* 500.— door dit Waterschap moet worden betaald aan het Groot-Waterschap *de Ronde Veenen*, voor en in plaats van alle omslagen en lasten ten behoeve van dat Groot-Waterschap, en dat het Reglement van het Groot-Waterschap met die voorschriften in overeenstemming behoort te worden gebragt;

Overwegende, dat ook eenige voorziening omtrent het stemregt der Ingelanden van het Waterschap *Groot-Mijdrecht* noodig is; dat de vermelding van de niet meer bestaande *Nesserluis* kan vervallen, en nog enkele wijzigingen nuttig schijnen te zijn;

Gelet op het Reglement voor het Groot-Waterschap *de Ronde Veenen* (1), en op het vastgesteld Bijzonder Reglement voor het Waterschap *Groot-Mijdrecht* (*Prov. blad no.* 1880, *no.* 74);

Gelet op de artt. 192 der Grondwet en 138 der Provinciale wet,

Besluiten:

De navolgende artikelen van het Reglement voor het Groot-Waterschap *de Ronde Veenen* worden gelezen als volgt:

Art. 9. Zij moeten, tijdens hunne benoeming of verkiezing, vijf Hectaren land in het Groot-Waterschap in eigendom bezitten.

Aan den man wordt het grondbezit zijner vrouw, aan den vader dat zijner minderjarige kinderen, zoo hij er het vruchtgebruik van heeft, toegerekend.

Art. 24, al. 2. Zij stemmen in elk district naarmate van het bedrag, waarvoor zij in dat district zijn aangeslagen.

Elke hectare land of water, waarvoor de volle algemeene omslag betaald wordt, geeft ééne stem. In het Waterschap: „*de Eerste Bedijking der Mijdrechtsche Droogmakerij*" geven *ses* hectaren, en in het Waterschap „*Groot-Mijdrecht*" geven *achttien* hectaren ééne stem, in verband met het bepaalde bij art. 127.

Art. 26. Jaarlijks, in de eerste helft der maand Februarij, worden de lijsten der stemgeregtigde Ingelanden door Dijkgraaf en Hoogheemraden opgemaakt, op de Secretarie van het Groot-Waterschap, en voor elk district op de plaatsen, door de vereenigde vergadering te bepalen,

(1) Bijv. 1868, no. 29 en 1869, no. 221. *Red.*

gedurende veertien dagen voor een ieder ter lezing gelegd, en, tegen betaling der kosten, bij afdruk verkrijgbaar gesteld.

Hiervan geschiedt openbare kennisgeving.

Art. 27, al. 1. Ingelanden, die vermeenen, dat één of meer van die lijsten niet naauwkeurig zijn opgemaakt, hebben het regt hunne bezwaren, met overlegging van de vereischte bewijzen, aan de beoordeeling van de Vereenigde Vergadering te onderwerpen, die, na de belanghebbenden gehoord, althans behoorlijk opgeroepen te hebben, in eene vergadering, te houden in de eerste helft der maand Maart, omtrent die bezwaren beslist, en de naamlijsten vaststelt.

Art. 28. De vastgestelde lijst blijft, behoudens de wijziging, daarin door het daartoe bevoegd gezag te brengen, van kracht tot den vijftienden Maart van het volgende jaar.

Art. 55. De opmaking der gewone aanbeveling voor den Dijkgraaf en de gewone verkiezing van Hoogheemraden geschieden in de eerste helft der maand Mei.

Bij overlijden of ontslag tusschentijds wordt de aanbeveling opgemaakt, of de verkiezing gedaan, binnen ééne maand na het overlijden of ontslag.

Art. 104. Zij zijn belast:

I. Met het onderhoud:

a. der ringkaden van het Groot-Waterschap, met uitzondering:

1°. van het gedeelte van af den gewezen molenboezem no. 2 der *Eerste Bedijking Mijdrechtsche Droogmakerij* tot de Botsholsche dwarskade, aangelegd en verzwaard tot ringdijk van het Waterschap *„Groot-Mijdrecht,"* welk gedeelte in onderhoud blijft bij dat Waterschap; en

2°. van de oostelijke boezemkade van het Waterschap *„Botshol"*, welke kade in onderhoud bij laatstgemeld Waterschap blijft.

b. Van de tot den algemeenen binnenboezem behoorende sluizen.

c. Van de watermolens, dienende tot bemaling van den algemeenen binnenboezem.

d. Van de *Kerkvaart*, de *Heinoomsvaart*, de *Bijleveld* en de *Geuzensloot*.

e. Van de wegen en verdere werken, waarover het beheer gevoerd werd door de opgeheven besturen van polders en binnenlandsche lasten, voor zoover dat onderhoud niet op anderen is overgedragen of afgekocht.

f. Van alle verdere werken, die niet door anderen *in natura* worden onderhouden, of wier onderhoud door afkoop, als anderszins, op het Groot-Waterschap is overgegaan.

II. Met het toezigt:

a. Op alle waterkeerende en waterleidende werken, behoorende tot of in verband-staande met den algemeenen waterstaat van het Groot-Waterschap, onverschillig door wie die werken worden onderhouden; en

b. Op het peil malen.

Art. 124. De *algemeene* omslag strekt tot bestrijding der kosten van onderhoud der ringkaden, van de kosten van de verkiezingen, de kosten, in de artt. 78 en 79 vermeld, en in het algemeen al de kosten van algemeen beheer, en wordt gedaan over al de perceelen, in het Groot-Waterschap gelegen, met uitzondering van die, gelegen in het Waterschap *„Groot-Mijdrecht."*

Art. 125. *Bijzondere* omslagen worden geheven:

1°. Voor het onderhoud der werken, vermeld sub. litt. *b*, *c*, *d* en *e* van art. 104, met uitzondering van die, sub 2 hieronder vermeld,

voor de kosten van bemaling van den algemeenen binnenboezem en voor de kosten van de werken, bedoeld bij art. 163, alinea 2, over al de perceelen, in het Groot-Waterschap gelegen, met uitzondering van die, welke gelegen zijn in de Waterschappen *Groot-Mijdrecht*, *Botshol* en *Nellestein*.

2°. Voor het onderhoud der werken, die onder het beheer stonden van de opgeheven besturen van binnenlandsche lasten, of wel voor de betaling van de schadeloosstelling, voor de overdragt of den afkoop van dat onderhoud te betalen; voor het onderhoud van wegen en daartoe behoorende werken, of wel voor de betaling der schadeloosstelling voor de overdragt of den afkoop van dat onderhoud te betalen; en voor de kosten, bedoeld bij de eerste alinea van art. 163.

Deze bijzondere omslagen worden alleen gedaan over die perceelen, die vroeger met dat onderhoud of de betaling van de schadeloosstelling of den afkoop belast waren.

Art. 127. De *algemeene* omslag en de *bijzondere* omslagen worden, voor zooveel betreft de landen, gelegen in het Waterschap „*de Eerste Bedijking der Mijdrechtsche Droogmakerij*", uit de kas van gemeld Waterschap gekweten, en slechts tot een' aanslag van 159 hectaren, 60 aren en 17 centiaren voor het geheele Waterschap, terwijl het Waterschap „*Groot-Mijdrecht*", voor en in plaats van alle omslagen en lasten, jaarlijks als *vaste bijdrage* zal betalen de som van *vijf honderd gulden*.

Art. 163. Voor de kosten van onderhoud dier werken wordt een afzonderlijke omslag gedaan over de perceelen, gelegen in den veenpolder, waartoe die werken behooren.

De kosten, die niet op die wijze kunnen gevonden worden, worden gedragen door het Groot-Waterschap, met uitzondering van de Waterschappen „*Groot-Mijdrecht*, *Botshol* en *Nellestein*."

Art. 180. De baten en inkomsten van de bezittingen der opgeheven polders worden aangewend ten behoeve der perceelen, in die afdeelingen gelegen, voor de bijzondere omslagen, vermeld sub 2° van art. 125, of tot den afkoop daarvan.

Na den afkoop van het onderhoud komen die baten en inkomsten ten voordeele van het onderhoud der werken, bedoeld sub. 1° en 2° van art. 125.

En dat voorschreven besluit der Staten, bij besluit van 26 November 1880, no. 29, door den Koning is goedgekeurd.

En zal deze in het Provinciaal-blad geplaatst en algemeen verkrijgbaar gesteld worden.

Utrecht, *den* 9*den December* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) DE VOS VAN STEENWIJK, *Voorzitter*.
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier*.

No. 414. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Utrecht, *van den* 9*den December* 1880, *no.* 4, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging in het Bijzonder Reglement voor het Waterschap de Haar, onder Hoogland.* (*Pr.bl.no.*106.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN UTRECHT,

doen te weten, dat door de Staten dier Provincie, in hunne vergadering van 10 November 1880, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Overwegende, dat, in verband met het daarstellen van eene stoombemaling in het Waterschap *de Haar*, onder *Hoogland*, eenige bezoldigingen en de maxima voor schrijf- en kantoorbehoeften, vastgesteld in het Bijzonder Reglement voor dat Waterschap, behooren te worden verhoogd, en tevens het maximum-bedrag, der kosten van werken, leverantiën, aankoopen en aanbestedingen, bepaald in de artikelen 10 en 11 van voormeld Bijzonder Reglement, eene verhooging behoort te ondergaan;

Gezien het Bijzonder Reglement van het Waterschap *de Haar*, onder *Hoogland* (1).

Gelet op de artt. 192 der Grondwet en 188 der Provinciale Wet;

Hebben besloten:

De artt. 7, 8, 9, 10 en 11 van het Bijzonder Reglement van het Waterschap *de Haar*, onder *Hoogland*, te lezen als volgt:

Art. 7 (Art. 71 Alg. Regl.). De jaarlijksche bezoldiging van den Voorzitter bedraagt . . . . *f* 10.—

Die der leden van het Bestuur, voor ieder. . . . . . . - 6.—

Die van den Secretaris . . . . - 40.—

" " " Penningmeester . . . . - 50.—

Art. 8 (Art. 73 Alg. Regl.). Het maximum van schrijf- en kantoorbehoeften en andere huishoudelijke kosten, dat jaarlijks in rekening mag worden gebragt, bedraagt:

Voor het Bestuur. . . . . *f* 25.—

" den Secretaris . . . . - 20.—

" den Penningmeester . . . . - 15.—

Voor het bijwonen van iedere schouw genieten de leden van het Bestuur ieder . . . . - 2.—

en de Secretaris . . . . - 2.—

Art. 9 (Art. 77 Alg. Regl.). De schouwen worden gevoerd door het bestuur, al of niet bijgestaan door den Secretaris.

Art. 10 (Art. 83 Alg. Regl.). De werken en leverantiën, bedoeld bij art. 83 van het Algemeen Reglement, zijn die, waarvan de kosten de som van *f* 300.— vermoedelijk te boven zullen gaan.

Art. 11 (Art. 103 Alg. Regl.). De aankoopen en aanbestedingen, bedoeld bij art. 103, 2°. van het Algemeen Reglement, zijn die, waarvan de kosten de som van *f* 300.— vermoedelijk te boven zullen gaan.

En dat voorschreven besluit der Staten, bij besluit van 26 November 1880, no. 30, door den Koning is goedgekeurd.

En zal deze in het Provinciaal blad geplaatst en algemeen verkrijgbaar gesteld worden.

Utrecht, den 9den December 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) DE VOS VAN STEENWIJK, *Voorzitter*.
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier*.

---

(1) Bijv. 1861, no. 259. *Red.*

No. 415. CIRCULAIRE *van den* Commissaris des Konings in Limburg, *van den 9den December* 1880, *houdende voorschriften omtrent hetgeen in de kolom van aanmerkingen van het inschrijvingsregister te vermelden is ten aanzien van militiepligtigen die in den vreemde geboren zijn.* (*Prov. blad no.* 101.)

Aan Heeren Burgemeester en Wethouders der Gemeenten in het Hertogdom Limburg.

Bij dezerzijdsche aanschrijvingen van den 5 December 1876, 6 December 1877 en 14 December 1878 (*Prov. blad nos.* 114, 187 en 117) werd Uwe aandacht gevestigd op de omstandigheid dat vooral in de grensgemeenten van dit gewest, telken jare jongelingen voor de militie worden ingeschreven, wier geboorte in *Belgie* of in *Pruissen* plaats had.

Daar ten aanzien van zoodanige ingeschrevenen uit de opgaven, welke het inschrijvingsregister bevat, doorgaans niet voldoende kan worden nagegaan of hunne inschrijving al dan niet te regt geschiedde, met andere woorden, of zij al dan niet vallen in de termen van de slotbepaling van art. 15 der militiewet, of hunne ouders ingezetenen zijn overeenkomstig de bepalingen van art. 8 der wet van den 28 Julij 1850 (*St. no.* 44), enz. verzocht ik U, in de kolom van aanmerkingen, ten aanzien van al de in den vreemde geboren ingeschrevenen aanteteekenen, al hetgeen tot bewijs strekken kan, dat de inschrijving op wettigen grond plaats had.

De meeste twijfelachtige gevallen, welke zich in dit gewest voordoen zijn:

1°. dat ingeschrevenen in den vreemde geboren werden, doch uit *Nederlandsche* ouders, en

2°. dat de uit *Pruissen* herkomstige ouders van ingeschrevenen zich met overlegging van een *entlassungs urkunde*, in dit rijk hebben gevestigd, of wel dat die ouders *door een tienjarig verblijf* hier te lande hunne pruissische nationaliteit *verloren* hebben.

Ten einde nu te voorkomen dat dezerzijds, ten aanzien van dergelijke ingeschrevenen, nadere inlichtingen moeten ingewonnen worden, hetgeen natuurlijk belemmering in de tijdige afdoening van het onderzoek der militieregisters te weeg brengt, noodig ik U uit in die gevallen, in de kolom van aanmerkingen van het inschrijvingsregister, de noodige aanteekeningen te doen in den zin als U aanbevolen bij de bovenaangehaalde aanschrijving van den 5 December 1876 (*Prov. blad no.* 114).

Ik vertrouw dat bij de ophanden inschrijving voor de ligting van 1882 op de inachtneming van bedoeld voorschrift naauwkeurig zal gelet worden, en voorts dat alvorens, ingevolge het eerste lid van art. 26 der militiewet, het inschrijvingsregister en de daarbij behoorende alphabetische naamlijst der ingeschrevenen voor de ligting van 1881 worden ingezonden door U zorgvuldig zal worden nagegaan of ten aanzien van in den vreemde geboren militiepligtigen, zoo die in gemelde registers mogten voorkomen, de vereischte aanteekeningen gedaan zijn.

Intusschen blijft U aanbevolen, in verband met de te maken aanteekeningen nader kennis te nemen van de dezerzijdsche aanschrijving van den 17 Februarij 1866 (*Prov. blad no.* 32) voor zooveel betreft de in Belgie geboren ingeschrevenen en ten aanzien van hen, die in

Pruissen geboren zijn, van de aanschrijvingen van den 5 October 1864, 26 Junij 1866 en 18 November 1875 (*Prov. blad no.* 99, *no.* 113, § VI bladz. 7 – 9, en *no.* 107):

Maastricht, den 9den December 1880.

De Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg,
(*Get.*) DE KUIJPER.

No. 416. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 10*den December* 1880, *no.* 29, *houdende wijziging van de artt.* 10, 37 *en* 39 *van het Reglement voor het Koloniaal militair invalidenhuis op Bronbeek.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Koloniën en van Oorlog dd. 30 November 1880, Litt. C., no. 13, en van 6 December 1880, IIIe Afd., no. 14.

Gezien de artt. 10, 37 en 39 van het reglement voor het Koloniaal Militair Invalidenhuis op *Bronbeek*, vastgesteld bij Ons besluit van 31 October 1862, no. 86 (1), en gewijzigd en aangevuld bij Onze besluiten van 19 Mei 1868, 7 December 1868, 27 December 1878 en 17 Maart 1880, no. 55, 10, 24 en 14;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De artikelen 10, 37 en 39 van het aangehaalde reglement worden gelezen als volgt:

Art. 10. De officieren en de huismeester worden door den Koning benoemd op voordragt van den Minister van Koloniën.

De mindere beambten worden door den Kommandant benoemd, wanneer zij uit de verpleegden gekozen kunnen worden. Van hunne benoeming geeft hij kennis aan den Minister van Koloniën.

Is tot vervulling eener vacature geen keuze uit de verpleegden te doen, dan wordt door den Minister van Koloniën, op voordragt van den Kommandant, in de vervulling der vacature voorzien, met inachtneming van het bepaalde in de slotalinea van dit artikel.

De beambten, officieren en minderen, moeten, behoudens de hierna gemaakte uitzonderingen, gepensioneerd of gegageerd zijn van de koloniale landmagt.

Bij uitzondering kunnen ook gepasporteerden dier landmagt tot bedoelde ambten worden voorgedragen.

Voor den huismeester en voor den machinist is koloniale militaire dienst geen vereischte.

Art. 37. De straffen worden opgelegd door den Kommandant, met inachtneming van het bepaalde bij artikel 38 en 39.

De kapitein-adjudant kan evenwel het gewoon arrest, hoogstens voor den tijd van vier dagen opleggen.

De Kommandant geeft aan den Minister van Koloniën telkens onverwijld kennis van de door hem bevolen verwijdering van een verpleegde, en dat wel onder omstandige mededeeling van de redenen, die hem tot toepassing der straf deden besluiten.

---

(1) Bijv. 1862, no. 238. *Red.*

Art. 39. In bijzondere gevallen kan verwijdering uit het gesticht worden bevolen, zonder dat de oplegging van straffen is voorafgegaan.

Onze Ministers van Koloniën en van Oorlog zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan ter kennisneming, afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 10*den December* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Koloniën,
(*Get.*) W. VAN GOLTSTEIN.
De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 417. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 10*den December* 1880, *Posterijen*, *no.* 53, *houdende vervanging der bestaande instructie voor de behandeling van postwissels op de hulpkantoren.* (*Circ. no.* 1121).

Art. 1. De bij no. 825 der Verzameling vastgestelde Instructie voor de behandeling van postwissels op de hulpkantoren wordt door de volgende nieuwe voorschriften vervangen.

Art. 2. Voor zooveel de dienst der postwissels betreft, staan de hulpkantoren slechts in betrekking met het postkantoor, waaronder zij in de eerste plaats behooren en dat als zoodanig voortaan den naam van hoofdkantoor draagt.

I. *Verzending van postwissels.*

Art. 3. Voor de dienst binnen 's lands zijn twee postwissel-formulieren in gebruik, nl. no. 55, zijnde het algemeen gebruikelijke formulier, en no. 56, dat alleen voor geldverzendingen aan *militairen* beneden den rang van officier en desverkiezende ook voor geldverzendingen aan officieren dient (1).

Deze formulieren worden aan het publiek uitgegeven tegen den prijs van ½ cent.

Art. 4. De formulieren worden door de afzenders zelven ingevuld, volgens de gedrukte aanwijzingen daarop voorkomende, uitgezonderd alleen dat gedeelte, hetwelk, door een lijn van het overige gedeelte afgescheiden, bestemd is ter invulling door het postkantoor.

Indien op de strook links andere mededeelingen voorkomen, dan blijkens de toelichting op de achterzijde geoorloofd zijn, is behalve het regt, gewoon briefport verschuldigd, dat door een postzegel verantwoord wordt.

Wenscht de afzender zijn naam niet in den postwissel te vermelden, dan blijft de daarvoor bestemde ruimte oningevuld.

Doorhalingen en veranderingen zijn toegelaten, mits behoorlijk gewaarmerkt door den afzender en den brievengaarder.

---

(1) De uitbetaling der postwissels voor militairen geschiedt door tusschenkomst der militaire facteurs. Die postwissels zijn niet voor endossement vatbaar.

Bij de invulling der formulieren zijn de brievengaarders, indien dit verlangd wordt, behulpzaam.

Art. 5. Nadat de brievengaarder zich overtuigd heeft, dat de postwissel in alle opzigten naar behooren is ingevuld, dat de geldsommen in letter- en in cijferschrift overeenstemmen en de namen van personen en plaatsen duidelijk en volledig zijn aangewezen, neemt hij den postwissel met het bedrag in ontvang en boekt hem in het register no. 18*.

De strook uit dat register wordt, onderteekend, aan den afzender als bewijs van storting afgegeven.

Art. 6. De naamstempel van het hulpkantoor wordt aan het hoofd van den postwissel afgedrukt en deze voorts, met het daarbij behoorende geld, per *eerstvolgende* post aan het hoofdkantoor gezonden.

II. *Betaling van postwissels.*

Art. 7. De brievengaarder ontvangt de postwissels, bestemd voor den kring van zijn kantoor, vergezeld van de voor de uitbetaling benoodigde gelden, van het hoofdkantoor.

Hij overtuigt zich bij ontvangst, dat het bedrag der gelden overeenstemt met de aanwijzingen van het advies en de postwissels en boekt deze dan in het register no. 14*, nieuw model (1).

Art. 8. Even als bij no. 1111 der Verzameling ten aanzien der aangeteekende brieven is bepaald, wordt ook op verschillende wijze gehandeld, wat betreft de uitreiking der postwissels aan de geadresseerden, die wonen binnen of buiten de kom der plaats, waar het hulpkantoor gevestigd is (2).

Aan hen, die *binnen* die kom wonen, wordt alleen de postwissel afgegeven, zoodat deze verpligt zijn de gelden aan het kantoor in ontvang te nemen, terwijl aan hen, die *buiten* de kom wonen, te gelijk met den postwissel, ook het geld wordt aangeboden.

Art. 9. De uitreiking der postwissels met het geld geschiedt op denzelfden voet als voor de bestelling van aangeteekende brieven is bepaald, met dien verstande evenwel, dat de postwissels worden ingeschreven in het zakboekje no. 51, met vermelding van het bedrag van elken wissel. Behalve den naam van den geadresseerde, wordt ook in voorkomende gevallen de naam van den persoon vermeld, die, blijkens eene ten hulpkantore voorhanden volmagt (zie art. 10), ge-

(1) Zoolang de voorraad strekt, blijft het oud model in gebruikt. De wissels worden daarin dadelijk bij ontvangst geboekt. De beide strooken van dat register, *die voortaan niet meer gebezigd worden*, dienen om daarop te vermelden:
op de *eerste* strook: de dagteekening der uitbetaling.
„ „ *tweede* „ „ „ van opzending der voldaan geteekende postwissels aan het hoofdkantoor, of van de terugzending der gelden aan dat kantoor en de reden dier terugzending, aldus:
„Uitbetaald den . . . . 18 . .”
„Postwissel opgezonden den . . . . 18 . .”
„Gelden teruggezonden den . . . . 18 . .”
wegens vertrek van den geadresseerde; wegens onbekendheid van den geadresseerde, enz.”

(2) Onder *kom der plaats* is te verstaan: de verzameling van aaneengebouwde huizen, die de eigenlijke plaats vormen. Waar zulk eene aaneengebouwde kom niet gevonden wordt, of waar de woningen verspreid liggen, of slechts eene enkele straat of een weg vormen, wordt met de uitreiking der gelden, te gelijk met den postwissel, aangevangen aan de woningen, die op 20 minuten afstand van het hulpkantoor gelegen zijn.

regtigd is tot het in ontvang nemen der gelden en het voldaan teekenen van den postwissel.

De besteller teekent alleen in het zakboekje no. 51, voor overneming der gelden, doch *niet* in het register.

De gelden worden uitbetaald tegen overneming van den postwissel, nadat deze *in tegenwoordigheid* van den besteller geteekend is.

Is de geadresseerde of zijn gemagtigde niet t'huis, dan wordt alleen de wissel afgegeven. In dat geval wordt het geld, wanneer dit intusschen niet aan het kantoor is afgehaald, in eene volgende bestelling medegegeven.

Kan ook dan de uitbetaling niet plaats hebben, dan is de geadresseerde verpligt zich, ter bekoming der gelden, aan het hulpkantoor te vervoegen.

Art. 10. Wanneer de uitreiking van een postwissel, geadresseerd aan een persoon wonende binnen den bestellingskring van een hulpkantoor, door het hoofdkantoor wordt opgedragen aan een bestellenden postbode, dan wordt de wissel op het advies van het hulpkantoor ingeschreven.

De postbode reikt den voldaangeteekenden postwissel, of, indien de uitbetaling niet kon plaats hebben, de gelden aan den brievengaarder uit, die daarmede verder handelt alsof de postwissel hem door het hoofdkantoor regtstreeks ware toegezonden.

Art. 11. De uitbetaling der postwissels geschiedt:

1°. aan den geadresseerde, wiens naam in den postwissel vermeld is;

2°. aan hem, die door den geadresseerde bij endossement is aangewezen om het geld in ontvang te nemen, of

3°. aan hem, die, krachtens eene gezegelde en geregistreerde volmagt 1), op denzelfden voet als ten aanzien der aangeteekende brieven is bepaald, daartoe door den geadresseerde gemagtigd is.

Die magtiging kan niet op een ander worden overgedragen, tenzij dit in de volmagt uitdrukkelijk is vermeld. De volmagten worden op het hulpkantoor, in alphabetische volgorde gerangschikt, bij het register no. 14* bewaard.

De brievengaarders zenden aan den directeur van het hoofdkantoor eene lijst van de namen dier gemagtigden, ten einde hem in staat te stellen, de juistheid der voldaanteekening op de postwissels, die aan het hulpkantoor zijn betaald, te kunnen beoordeelen.

Art. 12. De brievengaarder behoort zich, zoo noodig, te overtuigen dat de persoon, die zich om uitbetaling van een postwissel aan het hulpkantoor aanmeldt, werkelijk dengene is voor wien hij zich uitgeeft.

De voldaanteekening moet *in tegenwoordigheid* van den brievengaarder en met inkt geschieden.

Kan de geadresseerde niet schrijven, dan moet zijn handmerk (kruisje of iets dergelijks), gewaarmerkt worden door twee bij den brievengaarder bekende getuigen, wier handteekening wordt voorafgegaan door de volgende verklaring:

„Handmerk van . . . . , die verklaart niet te kunnen schrijven.”

---

1) Zulk een volmagt luide aldus: De ondergeteekende (naam en voornamen) te . . . . . . magtigt (naam en voornamen van den gevolmagtigde) tot het in ontvang nemen der gelden wegens postwissels aan het adres van den ondergeteekende aankomende en tot het voldaan teekenen dier wissels (met het regt om die bevoegdheid, bij wijze van endossement, op een ander over te dragen).

. . . . 18 . . .

Het endossement van een postwissel moet in inkt gesteld zijn en duidelijk den persoon aanwijzen, die bevoegd is om het geld in ontvang te nemen. Die persoon moet kunnen schrijven en zijne woonplaats moet binnen den kring van het hulpkantoor gevestigd zijn.

Art. 13. De uitbetaling van postwissels moet geweigerd worden:

1°. wanneer zij meer dan eene maand oud zijn;

2°. wanneer het bedrag in cijfer- en in letterschrift niet overeenstemt;

3°. indien de stempel van het kantoor van storting, of de onderteekening van den ambtenaar, die den wissel opmaakte, ontbreekt;

4°. indien er doorhalingen, wijzigingen of overschrijvingen in de namen, geldsommen of cijfers voorkomen, die niet behoorlijk zijn goedgekeurd.

De brievengaarder wendt zich in die gevallen tot den directeur van het hoofdkantoor, zoo noodig met overlegging van den postwissel, dien hij tegen bewijs van den houder overneemt.

III. *Bepalingen van algemeenen aard.*

Art. 14. Indien een postwissel niet uitbetaald kan worden, omdat de geadresseerde onbekend of naar elders vertrokken is, of wel omdat hij weigert den postwissel in ontvang te nemen, wordt deze met het geld aan het hoofdkantoor teruggezonden.

Die terugzending moet *onmiddellijk* plaats hebben, nadat het den brievengaarder gebleken is, dat de uitbetaling niet kan geschieden.

Terugzending der gelden geschiedt mede, zoodra een postwissel een maand na zijne dagteekening nog niet is uitbetaald.

Art. 15. In het register no. 14* moet in de daarvoor bestemde kolommen aanteekening worden gehouden van de dagteekening der uitbetaling van de wissels; van de opzending der voldaan geteekende wissels aan het hoofdkantoor, of, in voorkomende gevallen, van de terugzending der gelden en van de reden dier terugzending.

Art. 16. Elken Maandag zenden de brievengaarders aan den directeur van het hoofdkantoor eene lijst der postwissels, die, blijkens hun register no. 14*, nog niet zijn uitbetaald, met opgave der redenen dier nietbetaling.

De directeur van het hoofdkantoor vergelijkt die lijst met de inschrijvingen in zijn register.

Mogelijke verschillen worden aan het hulpkantoor medegedeeld en per omgaande post door den brievengaarder opgehelderd of verbeterd.

Indien er geen postwissels loopende zijn, vermeldt de brievengaarder dit op zijn advies aldus! *„geen postwissels loopende.”*

Art. 17 De bepalingen omtrent de geldverzendingen per postwissel in het binnenlandsch verkeer zijn medé van toepassing op de postwissels in het verkeer met het buitenland, behoudens:

1°. dat voor geldverzendingen naar het buitenland het postwisselformulier no. 201 gebezigd wordt. Deze formulieren worden mede tegen ½ cent aan het publiek verstrekt;

2°. dat het over te maken bedrag moet vermeld worden in de munt van het land van bestemming. Omtrent de herleiding der Nederlandsche munt in de munt der vreemde landen, waarmede postwissels worden uitgewisseld, worden de noodige opgaven in den Postgids aangetroffen;

3°. dat het te heffen regt mede overeenkomstig de aanwijzingen in den Postgids moet berekend worden;

4°. dat alle doorhalingen, overschrijvingen of veranderingen zijn verboden, ook al zijn zij gewaarmerkt;

5°. dat het gebruik van de taal van het land van bestemming, voor de invulling der postwissels, de voorkeur verdient;

6°. dat de afzenders van postwissels naar Amerika er op gewezen moeten worden, dat de persoon voor wien het geld bestemd is, de wettigheid zijner vordering moet kunnen bewijzen, zoodat het noodig is, dat de afzender hem, bij afzonderlijk schrijven, de afzending van den postwissel berigt.

Art. 18. Elke verzending van postwissels en van gelden voor postwissels tusschen het hoofd- en het hulpkantoor wordt in de daarvoor bestemde afdeelingen van het advies ingeschreven. De goede ontvangst van een en ander wordt per omgaande post berigt. De dagteekening van het advies, waarop die ontvangst berigt is, wordt in de registers no. 13 en 14 vermeld.

De gelden worden in een afzonderlijk pakket bijeengevoegd, dit van een kruistouw voorzien, en de uiteinden daarvan aan den linkerbenedenhoek van het advies vastgehecht.

Uitbetaalde postwissels worden, zoolang het advies no. 139* niet herdrukt is, met wijziging van het formulier, door den brievengaarder aldus ingeschreven:

Hiernevens . . . . stuks uitbetaalde postwissels al.:

No. . . . *f*

" . . . . " *enz.*

Het hoofdkantoor berigt de goede ontvangst door vermelding van het aantal, de nommers en de bedragen der ontvangen postwissels aan de achterzijde van het advies no. 138*, *boven* de expressebrieven.

Terugzending van gelden, wegens postwissels die niet zijn uitbetaald, wordt, met vermelding der reden, door de brievengaarders op het advies no. 139* aldus vermeld:

„Hiernevens onbetaald terug:"

No. (*van den postwissel*) (*kantoor van afzending*) (*naam van den geadresseerde*) *f* . . . waartoe de overblijvende ruimte onder het hoofd *„Aangeteekende brieven"* of onder het hoofd *„Gelden voor postwissels alhier gestort"* kan gebezigd worden.

Art. 19. Indien de brievengaarder nalaat, hetzij om de op het hulpkantoor gestorte gelden met de postwissels, hetzij de gelden van postwissels, die om de eene of andere reden niet konden worden uitbetaald, zoodra de brievengaarder van die reden kennis draagt, per eerstvertrekkende post aan het hoofdkantoor toe te zenden, wordt hij in elk geval met boete en bij herhaling, naar omstandigheden, met schorsing of ontslag gestraft.

Gelijke straf wordt toegepast wanneer het blijkt dat de gelden, die volgens het register no. 14* op het hulpkantoor moesten voorhanden zijn, wegens onbetaalde postwissels, niet geheel aanwezig zijn.

IV. *Voorschriften door de postkantoren in acht te nemen.*

Art. 20. In verband met de nieuwe bepalingen omtrent de dienst der postwissels op de hulpkantoren bij de voorafgaande artikelen vastgesteld, zijn door de postkantoren de navolgende voorschriften in acht te nemen.

Art. 21. De postwissels bestemd voor een plaats, waar een hulp-

kantoor gevestigd is, of die tot den bestellingskring van een hulpkantoor behoort, worden uitsluitend betaalbaar gesteld en verzonden aan het postkantoor, waaronder het hulpkantoor in de *eerste* plaats behoort en dat voortaan als zoodanig door den naam van hoofdkantoor wordt aangeduid.

In de alphabetische naamlijst der hulpkantoren is de naam van het hoofdkantoor achter elk hulpkantoor het eerst vermeld.

Ook bij verzending aan nader adres, ten gevolge van verandering van woonplaats van den geadresseerde, wordt de postwissel, indien ter plaatse van nieuwe bestemming geen postkantoor bestaat, gezonden aan het hoofdkantoor, waaronder die plaats behoort.

Art. 22. Het hoofdkantoor overtuigt zich van de juistheid en regelmatigheid der postwissels. Ontbreekt er iets aan, dan wordt daarin door het hoofdkantoor, volgens de bestaande voorschriften, voorzien.

De in orde bevonden postwissels worden ingeschreven in een register no. 14*a*, nieuw model, en daarna per *eerstvolgende* post, met het geld aan het hulpkantoor van bestemming gezonden.

Art. 23. In het register no. 14*a* wordt aanteekening gehouden van den dag waarop de voldaangeteekende postwissels van het hulpkantoor worden terugontvangen. Zij worden voorts, nadat de juistheid der voldaanteekening is nagegaan, in het register no. 14 ingeschreven.

Van de terugontvangst van gelden wegens postwissels, die om de eene of andere reden niet konden worden uitbetaald, wordt mede in het register no. 14*a* aanteekening gehouden.

Art. 24. Het totaal van het register no. 14 wordt, even als thans geschiedt, dagelijks in het register no. 280 in uitgaaf geboekt.

In het kasboek no. 28 daarentegen worden de uitgaven wegens postwissels voortaan in twee posten geboekt, namelijk:

1°. die, wegens postwissels *regtstreeks door het postkantoor* uitbetaald, met de omschrijving: *„Wegens uitbetaalde postwissels”* en

2°. de gelden aan de hulpkantoren, volgens het register no. 14*a*, toegezonden, voor de uitbetaling van postwissels, met de omschrijving: *„Wegens aan hulpkantoren toegezonden gelden voor postwissels.”*

De gelden, die van de hulpkantoren worden terug ontvangen wegens postwissels, die om de eene of andere reden niet zijn uitbetaald, worden op den dag dat zij terug ontvangen zijn, in het kasboek in ontvang geboekt met de omschrijving: *„Terug ontvangen gelden van hulpkantoren, wegens niet-uitbetaalde postwissels.”*

Aan het einde der maand wordt het register no. 14*a* afgesloten en het bedrag der nog openstaande posten onder de omschrijving van het saldo in kas op den maandstaat, als voorschot op last van het Hoofdbestuur, opgenomen onder het hoofd: *„Bedrag der op de hulpkantoren voorhanden nog niet uitbetaalde gelden voor postwissels.”*

Art. 25. De opgaven, die de brievengaarders elken Maandag volgens art. 15 aan het hoofdkantoor doen toekomen, omtrent de bij hen voorhanden gelden wegens postwissels, die nog niet zijn uitbetaald, worden op het hoofdkantoor naauwkeurig vergeleken met het register no. 14*a*.

Verschillen tusschen die opgaven en het genoemde register worden onmiddellijk aan den betrokken brievengaarder opgemerkt.

Art. 26. Indien de directeur reden heeft om te vermoeden, dat de brievengaarder opzettelijk valsche opgaven verstrekt, met het doel om

gelden, voor de uitbetaling van postwissels bestemd, tijdelijk voor een ander doel te gebruiken, of in het algemeen, dat er met betrekking tot de dienst der postwissels verkeerdheden op het hulpkantoor plaats hebben, die een onderzoek noodzakelijk maken, dan geeft hij den Inspecteur daarvan onmiddellijk kennis, met mededeeling van alle omstandigheden, die tot het vermoeden aanleiding gaven.

Art. 27. Deze voorschriften treden in werking 10 Januarij 1881.

Vastgesteld den 10den December 1880, no. 58.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) STARING. *l. S.-G.*

No. 418. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 10*den December* 1880, *no.* 79*a*, 1*e afdeeling, houdende de bij Koninklijk besluit, dd.* 26 *November* 1880, *no.* 31, *goedgekeurde wijziging van het reglement voor 't waterschap Korhorn.* (*Prov. blad, no.* 63).

No. 419. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 10*den December* 1880, *no.* 79*b*, 1*e afdeeling, houdende de bij Koninklijk besluit, dd.* 26 *November* 1880, *no.* 31, *goedgekeurde wijziging van het reglement voor 't waterschap Oterdum.* (*Prov.blad, no.* 64).

No. 420. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 10*den December* 1880, *no.* 79*c*, 1*e afdeeling, houdende de bij Koninklijk besluit, dd.* 26 *November* 1880, *no.* 31, *goedgekeurde wijziging van het reglement voor 't waterschap de Zuidbultsterpolder.* (*Prov. blad, no.* 65).

No. 421. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zeeland, *van den* 10*den December* 1880, *no.* 63, *houdende de door den Koning goedgekeurde vrijverklaring van het calamiteuse waterschap Waarde.*

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND.

doen te weten:

1°. dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 4 November jongstleden is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE ZEELAND,

besluiten:

1. het calamiteuse waterschap *Waarde* vrij te verklaren;

2. te bepalen dat hetgeen bij de eindrekening, bevattende ook de verantwoording van de geldbeleggingen tijdens den calamiteusen toestand, zal blijken in geld en waarden als bate aanwezig te zijn, met de daartoe betrekking hebbende acten, bescheiden en titels zal worden overgebragt in het reservefonds, bedoeld bij art. 15 der wet, alsmede dat alle regten en verpligtingen uit die acten, bescheiden en titels voor het geldelijk beheer voortvloeijende overgaan van het bestuur der waterkeering op dat van den vrijverklaarden polder;

3. aan Gedeputeerde Staten over te laten de noodige voorschriften te geven, en de vereischte maatregelen te nemen ter uitvoering van dit besluit.

2°. dat het voorschreven besluit is goedgekeurd bij Zijner Majesteit besluit van 28 November jongstleden no. 18.

Gegeven te *Middelburg*, den 10den December 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN KARNEBEEK, *Voorz.*
(*Get.*) E. FOKKER, *Griffier.*

No. 422. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den* 13*den December* 1880, *Posterijen*, *no.* 62, *houdende terugvordering van reeds verzonden brieven; Nederlandsche en Belgische kantoren in het grensrayon; Inzending van den saldostaat en van den provincialen saldostaat; vestiging van een postkantoor te IJsselstein; aanvulling van de lijst der vrijdommen.*

Art. 2. Behalve de landen vermeld in art. 1 van no. 1096 en in art. 4 van no. 1081 der Verzameling, hebben de administratiën van *Mexico* en van de *Vereenigde Staten van Noord-Amerika* er in toegestemd om brieven, wanneer zij door de afzendende administratie worden opgevraagd, in hunnen loop te stuiten en ter beschikking te stellen van de administratie van het land van oorsprong, die echter voor de opvrage verantwoordelijk blijft.

De postadministratiën van *Ceylon*, *de Goudkust* en van *St. Christophe* zijn niet gemagtigd om aan aanvragen tot terugvordering van reeds verzonden brieven gevolg te geven.

Art. 3. Er zijn nieuwe Belgische kantoren gevestigd te *Andrimont*, *Hamont* en *Zedelghem*, welke binnen den kring van 30 kilometer gelegen zijn, met opzigt tot de navolgende Nederlandsche kantoren, te weten:

Andrimont met Eijsden, Gronsveld, Gulpen, Heerlen, Kerkrade, Limmel, Maastricht, Simpelveld, Vaals, Valkenburg, Voerendaal en Wijlré;

Hamont met Aalst, Aarle-Rixtel, Asten, Baexem, Beek en Donk, Bergeijk, Bladel, Budel, Deurne, Duizel, Echt, Eersel, Eindhoven, Geldrop, Haelen, Hapert, Heel, Heeze, Helmond, Heijthuizen, Horn, Hoogeloon, Leende, Lieshout, Liessel, Luiksgestel, Maarheeze, Maasbracht, Mierlo, Neer, Nuenen, Oerle, Reusel, Someren, Son, Steenbergen, Steensel, Stevensweert, Susteren, Thorn, Tongelré, Valkenswaard, Veldhoven, Vessem, Vlierden, Waalré, Weert, Wessem, Westerhoven, Wiltelré, Zeelst en Zes gehuchten;

Zedelghem met Aardenburg, Retranchement en Sluis.

Art. 4. De inzending van den saldostaat, zoowel aan het Hoofdbestuur, als aan de directeuren der postkantoren in de hoofdplaatsen der provinciën, geschiedt, te gelijk met de inzending der maandstaten van Januarij, vóór of op 3 Februarij.

De verschillen in de verantwoording wegens de postwissels en quitantiën worden dus niet meer op de saldostaat, maar op den maandstaat van het volgende dienstjaar, volgens aanwijzing van het Hoofdbestuur, verrekend.

Met de inzending der provinciale saldostaten, door de directeuren in de hoofdplaatsen der provinciën, wordt gewacht tot dat zij daaromtrent van het Hoofdbestuur magtiging hebben gekregen.

Art. 7. Ingevolge Koninklijk besluit van 22 Augustus 1880, no. 5, (*Sb. no.* 163) wordt een postkantoor gevestigd te *IJsselstein*, hetwelk in werking zal treden 20 December aanstaande.

De vernietigingsstempel draagt het nommer 205.

Daar te *IJsselstein* tevens een Rijkstelegraafkantoor gevestigd wordt, is dit kantoor tevens voor de behandeling van telegrafische postwissels aangewezen.

Het hulpkantoor te *Benschop* zal, te rekenen van gemelden datum, uitsluitend onder het postkantoor te *IJsselstein* ressorteren; de alphabetische lijst der hulpkantoren is dienovereenkomstig te wijzigen.

Art. 8. De alphabetische lijst der vrijdommen wordt aangevuld als volgt:

Oorlog:

Er wordt vrijstelling van port verleend voor de briefwisseling over dienstzaken tusschen:

1°. de dirigerende officieren van gezondheid der 1ste klasse bij de landmagt, ter eene, en

de ambtenaren van het geneeskundig Staatstoezigt;

de gemeentebesturen en

alle militaire autoriteiten, ter andere zijde.

2°. den directeur der topographische inrigting bij het Ministerie van Oorlog en alle militaire autoriteiten.

Koninklijk besluit van 30 November 1880, no. 15.

Vastgesteld den 13den December 1880, no. 62.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,
(*Get.*) STARING, *l. S.-G.*

No. 423. CIRCULAIRE *van den* Minister van Justitie, *aan den* 13*den December* 1880, 4*de afd. no.* 152, *betrekkelijk de naamlijst door de besturen der gevangenissen aan 's Konings commissarissen in de provinciën in te zenden.*

's Gravenhage, den 13*den December* 1880.

Uit de naamlijst, welke volgens artikel 28 van het Koninklijk besluit van 8 Mei 1862 (*Sb. no.* 46), door de besturen der gevangenissen jaarlijks aan 's Konings commissarissen in de provinciën wordt ingezonden, blijkt niet, wanneer de daarop vermelde veroordeelde militiepligtigen in vrijheid zullen worden gesteld. Daardoor bestaat in sommige gevallen bij de militieraden twijfel, of de betrokken personen voorloopig van de dienst moeten worden uitgesloten, dan wel tot de dienst aangewezen.

Uit dien hoofde heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken mij verzocht, voortaan in de kolom „Aanmerkingen" van de bedoelde naamlijst den dag van ingang van den straftijd der veroordeelden te doen vermelden.

Ik heb de eer de besturen der gevangenissen uit te noodigen, te bevorderen dat daaraan worde voldaan.

De Minister van Justitie,
(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 424. RESOLUTIE *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 15den December* 1880, *La. E., afdeeling, Handel en Nijverheid, betreffende onderzoek naar zeerampen.*

's Gravenhage, den 15den December 1880.

Bij Zijner Majesteits besluit van 7 December 1880 (*Stbl. no.* 222) is het koninklijk besluit van 5 Augustus 1878 (*Stbl. no.* 105), betreffende het onderzoek van staatswege naar plaats gehad hebbende zeerampen ingetrokken. Ik heb gemeend daartoe de voordragt aan Zijne Majesteit te moeten doen, omdat de wettigheid van dit besluit mij twijfelachtig voorkwam en de vereischte gegevens omtrent de plaats hebbende zeerampen, op welke verzameling ik bij voortduring blijf prijs stellen, ook zonder zoodanig besluit langs administratieven weg zullen kunnen worden verkregen.

In verband hiermede heb ik de eer U te verzoeken de Burgemeesters Uwer provincie uit te noodigen ook voortaan een onderzoek in te stellen, omtrent alle ter hunner kennis komende zeerampen:

1°. Op of nabij de kusten van het Rijk aan schepen, onverschillig van welke nationaliteit, en

2°. In volle zee of elders buiten 's lands aan Nederlandsche schepen, waarvan de eigenaar of boekhouder in hunne gemeente woont, overkomen en daaromtrent een verslag, opgemaakt volgens het model, gevoegd bij de aanschrijving van mijnen ambtsvoorganger van 24 Augustus 1878, La. K, afdeeling Handel en Nijverheid, aan mijn Departement in te zenden.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 425. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den 16den December* 1880, *no* 2, *2de afd. W., houdende de door den Koning goedgekeurde aanvulling van het reglement op de bedijking, verveening, droogmaking en het beheer van den polder van het 4de en 5de Veendistrict, onder de gemeente Ængwirden.* (*Prov. blad no.* 160.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 11 November 1880, onder no. 10, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Overwegende, dat er noodzakelijkheid bestaat tot aanvulling van het reglement op de bedijking, verveening, droogmaking en het beheer van den polder van het 4e *en 5e Veendistrict*, onder de gemeente *Ængwirden*, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 5 October 1874, no. 11 (1);

Gelet op artt. 181, 192 en 193 der grondwet, in verband met artt. 187 en 188 der provinciale wet;

---

(1) Bijv. 1874, no. 325 en 359.

Hebben besloten en besluiten:

In hoofdstuk III, na art. 7, te laten volgen:

Art. 7*a*. Van de grondeigendommen, gelegen in het 4e district, die geene veenspecie bevatten, wordt, ten behoeve des polders, een maalgeld geheven in verhouding tot den aard der gronden en hun belang bij de bemaling.

Zoodanig maalgeld moet insgelijks betaald worden van de daarin gelegen gronden, welker verveening niet door den eigenaar verlangd wordt, onverminderd diens verpligting tot betaling van slikgelden, ten zelfden bedrage als den verveenenden eigenaar bij dit reglement is opgelegd, zoodra hij tot de verveening dier gronden overgaat, in welk geval het maalgeld van het gedeelte grond, dat vergraven wordt, niet meer verschuldigd is.

Tot vinding van het bedrag der maalgelden, worden die gronden in klassen ingedeeld.

Het aantal dier klassen en het bedrag van het maalgeld voor iedere klasse, hetzij per hectare of onderdeel daarvan, worden bepaald door het polderbestuur, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten. De klassificatie en de bepaling van het bedrag van het maalgeld geschieden naar een legger, door het polderbestuur op te maken, volgens daarvan door Gedeputeerde Staten vast te stellen model.

De legger wordt gedurende eene maand ter visie gelegd, waarvan afkondiging geschiedt in het *Heerenveenster advertentieblad* en waar dit verder te doen gebruikelijk is.

Binnen eene maand na de ter visie ligging, kunnen ingelanden daartegen in reclame komen bij het polderbestuur.

Het polderbestuur beslist op de reclamatie, stelt den legger vast, behoudens goedkeuring van Gedeputeerde Staten, en geeft van zijne beslissing aan de reclamanten kennis binnen 14 dagen na die vaststelling, tegen afgifte van een bewijs daarvoor.

Van deze beslissing staat hooger beroep op Gedeputeerde Staten open, gedurende 14 dagen na de dagteekening van dat bewijs.

Bij afwezigheid van den reclamant van zijne woonplaats, of onwil om die kennisgeving tegen afgifte van het bewijs der ontvangst aan te nemen, is het genoegzaam haar op het gemeentehuis der woonplaats af te geven, en gaat de termijn van 14 dagen van die dagteekening der bezorging in.

De Gedeputeerde Staten beslissen op de reclamatiën in hooger beroep en brengen bij de goedkeuring van den legger daarin die veranderingen aan, welke een gevolg hunner beslissing zijn.

De voorschreven legger wordt, met inachtneming der bovengestelde voorschriften en regelen, om de vijf jaren herzien.

Art. 7*b*. Van de grondeigendommen, zoowel die gelegen in het 4e als in het 5e district, welke zonder betaling van slikgeld worden verveend door het maken van steekturf, wordt insgelijks maalgeld geheven.

Het bedrag van dat maalgeld wordt, per kubieke meter door steking uitgegraven veen, gesteld op tien cent.

Art. 7*c*. Op de verveeningen bij het vorig artikel bedoeld, worden van toepassing verklaard de voorschriften bij dit reglement ten aanzien der slikgelden gegeven, met dien verstande, dat voor *gespreide*

slik wordt genomen *gestoken veen*, en dat die steking van veen tot 31 Julij is geoorloofd.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, *den* 11*den November* 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 6 December 1880, no. 38.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 16den December 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier.*

No. 426. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, *van den* 16*den December* 1880, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het bijzonder reglement voor het waterschap de Roijale Polder.* (*Prov. blad no.* 88.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;

doen te weten, dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van 7 Juli 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

„DE STATEN VAN NOORD-BRABANT,

hebben besloten als volgt:

Artikel 9 van het bijzonder reglement voor het Waterschap „den Roijalen polder" onder de gemeenten *Zwaluwe*, *Klundert* en *Zevenbergen* (*Prov. blad van* 1868, *no.* 26) wordt gelezen als volgt:

De kosten voor rentebetaling en aflossing der aanlegkosten van een Stoomgemaal worden afzonderlijk omgeslagen over de binnen het Waterschap gelegen gronden, met uitzondering van de landerijen, gelegen in Schuddebeurs, Vegetas, Bercum en den Blokpolder.

„Alle overige kosten van het Waterschap worden hectares gewijze door al de gronden binnen het Waterschap gedragen, met uitzondering van de gronden in den Blokpolder, die 77⁵ cents per hectare minder zullen worden belast, dan de overige gronden.

's Hertogenbosch, *den* 7*den Juli* 1880.

(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN, *Voorzitter.*
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 30 November 1880, no. 14.

Gegeven te *'s Hertogenbosch*, den 16 December 1880.

De Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
(*Get.*) P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
(*Get.*) VAN COOTH, *Griffier.*

No. 427. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Utrecht, *van den* 16*den December* 1880, *no.* 1, *houdende het door den Koning goedgekeurde Bijzonder Reglement voor het Waterschap de Wiers en de Geer.* (*Prov. blad no.* 109.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN UTRECHT

doen te weten, dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van 10 November 1880 is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE UTRECHT,

Overwegende, dat de Ingelanden van de Waterschappen *de Wiers*

en *de Geer* hun verlangen hebben te kennen gegeven, dat deze beide Waterschappen worden vereenigd tot één Waterschap;

Gelet op de voordragt van Gedeputeerde Staten;

Gelet op art. 192 der Grondwet, art. 138 der Provinciale wet, en het Algemeen Reglement voor de Waterschappen in de provincie *Utrecht*,

Besluiten:

1°. De Waterschappen *de Wiers* en *de Geer* worden vereenigd tot één Waterschap, onder den naam van het Waterschap *de Wiers en de Geer*, te rekenen van af 1 Januarij 1881.

2°. Vast te stellen het navolgend

Bijzonder Reglement *voor het Waterschap de Wiers en de Geer, gelegen onder de gemeenten Vreeswijk, Jutphaas, Tull en 't Waal en Schalkwijk.*

Art. 1. (Art. 3 A. R.) Het Waterschap bestaat uit twee afdeelingen, genaamd *de Wiers* en *de Geer*.

De afdeeling *de Wiers* is begrensd als volgt:

Ten noorden: aanvangende bij het westelijk einde der kade langs de zuidzijde der *Schalkwijksche Wetering*, en deze kade oostwaarts langs den noordelijken of buitenteen volgende tot aan de *Opwetering;*

Ten oosten: langs den buitenteen der westelijke kade van de *Opwetering*, vervolgens langs de noordelijke grens der perceelen gemeente *Tull en 't Waal*, Sectie B, nos. 1, 2 en 4, langs de oostelijke grens der perceelen nos. 4 en 5, met eene kleine ombuiging oostwaarts langs de noordelijke grens van het perceel no. 6, verder zuidwaarts door genoemd perceel no. 6 tot aan perceel no. 10, alle in dezelfde gemeente en sectie, langs de noordelijke en oostelijke grens van dit perceel tot aan de binnen kruinlijn van den *Noorder-Lekdijk Bovendams;*

Ten zuiden: door de binnen kruinlijn van den Noorder-Lekdijk Bovendams westwaarts op tot den westelijken berm van den Kerk- of Broekweg.

Ten westen: door den westelijken en zuidwestelijken berm van den *Kerk-* of *Broekweg* tot aan den *Vaartschen Rijn*, noordwaarts langs den oostelijken oever van den *Vaartschen Rijn* tot den noordelijken oever van den *Voormolenvliet*, dien noordelijken oever volgende tot het perceel gemeente *Jutphaas*, sectie D, no. 475, en verder langs de westelijke grens der perceelen nos. 475, 473, 471 en 470 van dezelfde gemeente en sectie, tot het punt van uitgang aan de *Schalkwijksche Wetering*.

De afdeeling *de Geer* is begrensd als volgt:

Ten westen: door den oostelijken oever van de *Opwetering*; ten noorden door den zuidelijken oever van de *Schalkwijksche Wetering;* ten oosten door de zuidoostelijke grens der perceelen gemeente *Schalkwijk*, sectie C, nos. 43, 44, 45, 418 en 55bis; en ten zuiden door den noordelijken oever der *Waalsche Wetering.*

Alles gelijk is aangewezen door de roode lijn op de bij dit Reglement behoorende schetsteekening.

Art. 2. (Art. 4 A. R.) Het bestuur bestaat uit eenen Voorzitter en vier leden, onder den naam van Schout en Heemraden.

Drie der Heemraden worden gekozen uit de Ingelanden van de afdeeling *de Wiers*, en één Heemraad uit de Ingelanden van de afdeeling *de Geer*.

Art. 3. (Art. 7 A. R.) Onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten kan de Voorzitter tevens Penningmeester zijn.

Art. 4. (Art. 28 A. R.) De keuzen van leden van het bestuur geschieden in de vergadering van stemgeregtigde Ingelanden.

Art. 5. (Art. 71 A. R.) De jaarlijksche bezoldiging van den Voorzitter bedraagt: . . . . ƒ 15.—
Die der leden van het Bestuur, voor ieder . . . . . - 10.—
Die van den Secretaris. . . . . - 35.—
" " " Penningmeester. . . . . - 40.—

Art. 6. (Art. 73 A. R.) Het maximum van schrijf- en kantoorbehoeften en andere huishoudelijke kosten, dat jaarlijks in rekening mag worden gebragt, bedraagt:
Voor het Bestuur . . . . ƒ 30.—
" den Secretaris . . . . - 5.—
" den Penningmeester . . . . - 10.—
Voor het bijwonen der schouwen genieten de Voorzitter en leden van het Bestuur ieder. . . . . - 3.—
en de Secretaris . . . . - 2.—

Art. 7. (Art. 77 A. R.) De schouwen worden gevoerd door minstens twee leden van het Bestuur, al of niet bijgestaan door den Secretaris.

Art. 8. (Art. 83 en 108 A. R.) De werken, leverantiën, aankoopen en aanbestedingen, bedoeld bij de artt. 83 en 108, 2°., van het Algemeen Reglement, zijn die, waarvan de kosten vermoedelijk de som van ƒ 200.— zullen te boven gaan.

Art. 9. (Art. 105 A. R.) Behalve de perceelen, opgenoemd in Art. 105, 1°. en 3°., van het Algemeen Reglement, zijn nog van den omslag vrijgesteld de kaden en wegen.

Art. 10. Ten laste van de eigenaren in vollen eigendom, erfpachters en vruchtgebruikers:

1°. van de perceelen, gelegen ten zuiden van de *Tiendkade* onder de gemeente *Vreeswijk* is het onderhoud van de *Wetering*, genaamd de *Wijde Laag*.

2°. van de perceelen, gelegen ten oosten van den zoogenaamden *Afweg* bij *Verweij*, onder de gemeente *Tull en 't Waal*, het onderhoud van den *duiker* door den genoemden *Afweg*, liggende vóór het perceel kadaster Sectie B, gemeente *Tull en 't Waal*, no. 3, en voorts de vereischte *waterkeeringen* en *dammen*.

Art. 11. (Art. 115 A. R.) Het onderhoud *in natura* van de kaden, weteringen, schouwslooten, dammen, heulen, duikers, bruggen en hoofdeningen komt ten laste van de eigenaars in vollen eigendom, erfpachters en vruchtgebruikers, en het schoonhouden van de weteringen, schouwslooten, heulen en duikers ten laste van de bruikers, voor zoover deze verpligting thans op de bruikers rust.

De verpligting omvat de levering, zoowel van de noodige grondstoffen, als van den arbeid.

Art. 12. (Art. 130 A. R.) De afkondigingen geschieden door aanplakking aan het gemeentehuis te *Vreeswijk* en aan dat te *Tull en 't Waal*.

De kennisgevingen aan Ingelanden geschieden door toezending van brieven of billetten, op de wijze, voorgeschreven bij art. 15, al. 2, van het Algemeen Reglement.

Art. 13. Er worden gevoerd ééne voorjaars- en ééne najaarschouw, en voorts zoovele schouwen, als zullen worden vereischt.

Art. 14. Dit Reglement treedt in werking op 1 Januarij 1881. Op dat tijdstip zijn buiten werking gesteld het Bijzonder Reglement van het Waterschap *de Wiers* van den 10 November 1859 (*Prov. blad no.* 101)

en het Bijzonder Reglement van het Waterschap *de Geer* van den 13 November 1868 (*Prov. blad no.* 182).

Art. 15. Bij het in werking treden van het Bijzonder Reglement treden Schout en Heemraden van het Waterschap *de Wiers* en de Gecommitteerde van het Waterschap *de Geer* gezamentlijk op als het bestuur van dit Waterschap.

De Schout van het Waterschap *de Wiers* fungeert daarbij als Voorzitter, en de Secretaris en de Penningmeester van dat Waterschap als Secretaris en als Penningmeester van het Waterschap *de Wiers en de Geer*, totdat in de vervulling van die betrekkingen zal zijn voorzien.

Art. 16. Schout, Heemraden en Gecommitteerden, in art. 15 genoemd, treden allen af op 1 Junij 1881.

Art. 17. Gedeputeerde Staten geven, zooveel noodig, de vereischte voorschriften voor den overgang van de oude in de nieuwe huishouding.

En dat voorschreven besluit der Staten, bij besluit van 1 December 1880, no. 15, door den Koning is goedgekeurd.

En zal deze in het Provinciaal blad geplaatst en algemeen verkrijgbaar gesteld worden.

Utrecht, *den* 16*den December* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) DE VOS VAN STEENWIJK, *Voors.*
(*Get.*) DE KOCK, *Griffier.*

No. 428. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Friesland, *van den* 17*den December* 1880, *no.* 16, 2*de afdeeling*, *W*, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement van politie op de waterstaatswerken, in onderhoud en beheer bij deze provincie.* (*Prov. blad no.* 163.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN FRIESLAND,

doen te weten, dat door de Staten dier provincie, in hunne vergadering van den 15 Julij 1880, onder no. 5, is vastgesteld hetgeen volgt:

DE STATEN DER PROVINCIE FRIESLAND,

Gezien artt. 8, 10, letter *f*, 11, letter *a* en 16 van het reglement van politie op de waterstaatswerken, in onderhoud en beheer bij de provincie *Friesland*, vastgesteld bij hun besluit van den 10 Julij 1879, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 1 October 1879, no. 23 (1);

Overwegende, dat het wenschelijk is, aan Gedeputeerde Staten eenige meerdere bevoegdheid tot het verleenen van vrijstelling toe te kennen, dan thans het geval is;

Overwegende, dat het voorgeschrevene ten opzigte van de bemanning en de afmetingen der houtvlotten, als voor den handel te bezwarend en in het belang van de andere scheepvaart niet dringend noodig, wijziging behoeft;

Gelet op de voorstellen van heeren Gedeputeerde Staten, van den 1 Julij 1880, no. 39 en den 15 Julij 1880, no. 1, 2e afdeeling W.;

Gezien art. 131 der grondwet en artt. 130 en 140 der provinciale wet;

Besluiten:

1°. in het laatste lid van art. 8, in plaats van de woorden „in letter *a* en *f* vervatte verbodsbepalingen worden verleend", te lezen de woorden:

---

(1) Bijv. 1879, no. 350. *Red.*

„in dit artikel vervatte verbodsbepalingen worden verleend, onder zoodanige voorwaarden, als zij noodig zullen oordeelen";

2°. letter *f* van art. 10 voornoemd te vervangen door het volgende:

f. bij eene lengte van 35 tot 50 M. door ten minste twee daartoe bekwame mannen bestuurd worden, zullende voor elke 50 M. meerdere lengte of gedeelte daarvan één bekwaam persoon meer op het vlot aanwezig moeten zijn;

3°. in letter *a* van art. 11, in plaats van „150", te lezen „250";

4°. in art. 16, achter letter *c*, in te lasschen een nieuw letter *d*, luidende:

d. de houtvlotten in zooveel deelen afsteken, als door den sluis- of brugwachter bevolen wordt;

5°. letter *d* te veranderen in *e*.

Aldus vastgesteld door de Staten van *Friesland*.

Leeuwarden, den 15 Julij 1880.

(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 6 December 1880, no. 39.

Gegeven te *Leeuwarden*, den 17 December 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Voorzitter*.
(*Get.*) VAN BLOM, *Griffier*.

No. 429. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 17*den December* 1880, *no*. 8*a*, 1*e afd*., *houdende de bij Koninklijk besluit d.d.* 6 *December* 1880, *no*. 40, *goedgekeurde wijziging van het reglement voor 't waterschap de Onnepolder*. (*Prov. blad no*. 68.)

No. 430. NOTIFICATIE *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 17*den December* 1880, *no*. 8*a*, 1*e afd*. *houdende de bij Koninklijk besluit d.d.* 6 *December* 1880, *no*. 40, *goedgekeurde wijziging van het reglement voor 't waterschap de Modderlanden, gemeente Finsterwolde*. (*Prov. blad no*. 69.)

No. 431. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 19*den December* 1880, *no*. 21, *houdende verlenging der concessie tot heffing van haven- en liggeld voor het gebruik der haven en kade van den Oosterlandschen polder, gemeente Wolfaartsdijk, met tarief*.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, 15 December 1880, no. 45, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bij Ons besluit van 2 Junij 1878, no. 22, aan de polders Oud Wolfaartsdijk, Heeren en Oost-Nieuwland; verleende concessie tot heffing van haven- en liggeld voor het gebruik der haven en kade van den Oosterlandschen polder, gemeente Wolfaartsdijk, overeenkomstig het

bij dit besluit gevoegd tarief, met den tijd van drie jaren, eindigende 31 December 1883, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 19den December 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Bijlage.

Tarief *van haven- en liggeld voor het gebruik der haven en kade van den Oosterlandschen polder, gelegen in de gemeente Wolfaartsdijk te heffen door en ten behoeve van de polders Oud-Wolfaartsdijk, Heeren en Oostnieuwland.*

Art. 1. Met den eersten Januarij achttien honderd een en tachtig zal van ieder schip of vaartuig dat in bovengemelde haven zal binnenkomen, moeten worden betaald vier cents per Nederlandsche scheepston (M3) welke grootte zal moeten blijken uit den meetbrief, terwijl indien deze niet kan worden vertoond, het den ontvanger van het havengeld zal vrijstaan, de grootte bij vergelijking met andere schepen te bepalen.

Schepen van negen Nederlandsche scheepstonnen (M3) of daar beneden betalen vijf en twintig cents voor het geheele vaartuig. Schippers uit de gemeente Wolfaartsdijk en aldaar werkelijk verblijvende, betalen twee en een halve cent per Nederlandsche scheepston (M3).

Art. 2. Indien er goederen op de kade worden aangevoerd, hetzij bij lossing uit-, hetzij ter lading in schepen, zullen deze nog op denzelfden dag kunnen worden weggevoerd zonder betaling. Liggen zij er nog den volgenden dag dan zal daarvoor moeten betaald worden een liggeld van tien cents voor de eerste week, een gedeelte der week voor geheele week gerekend, per vierkanten meter, voor de tweede week twintig cents en voor de derde week dertig cents per vierkanten meter, insgelijks een gedeelte der week voor de geheele week gerekend.

Behoort bij Koninklijk besluit van 19 December 1880, no. 21.

Mij bekend:
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 432. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 19den December* 1880, *no.* 22, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tolgelden op den straatweg, loopende van den straatweg tusschen Middelburg en Grijpskerke en Meliskerke naar de gemeente Meliskerke.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, 15 December 1880, no. 46, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bij Ons besluit van 9 October 1868, no. 49 (1), verleende en

(1) Bijv. 1868, no. 102. *Red.*

laatstelijk bij Ons besluit van 21 December 1877, no. 11 (1), ten name van het bestuur van den polder Walcheren verlengde concessie tot heffing van tolgelden op den straatweg, loopende van den straatweg tusschen Middelburg en Grijpskerke en Meliskerke naar de gemeente Meliskerke, overeenkomstig de bepalingen en het tarief, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 29 October 1833 (*Sb. no.* 59) op nieuw met den tijd van drie jaren, eindigende 31 December 1883, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 19*den December* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 433. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 19*den December* 1880, *no.* 22, *houdende verlenging der concessie tot heffing van tolgelden op den straatweg, leidende van den grooten weg der eerste klasse no.* 1, *over de tweede steeg onder Amersfoort tot de grensscheiding tusschen de provincie Utrecht en Gelderland te Achteveld in de gemeente Stoutenburg.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid 16 December 1880, no. 29, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bij Ons besluit van 26 September 1855 no. 68 verleende en laatstelijk bij Ons besluit van 23 December 1877 no. 20 (2), verlengde concessie tot heffing van tolgelden op den straatweg, leidende van den grooten weg der eerste klasse no. 1 over de tweede steeg onder Amersfoort tot de greusscheiding tusschen de provincien Utrecht en Gelderland te Achteveld in de gemeente Stoutenburg, overeenkomstig het tarief en de bepalingen, vastgesteld bij Onze besluiten van 16 Februarij 1856 no. 57 en 22 December 1866 no. 93 (3), op nieuw met den tijd van drie jaren, eindigende 31 December 1883 te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 19*den December* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

---

(1) Bijv. 1877, no. 353.
(2) Bijv. 1877, no. 355.
(3) Bijv. 1866, no. 431.

Red.

No. 434. RESOLUTIE van den Minister van Financien, van den 20sten December 1880, no. 57, *houdende indeeling van de kantoren der directe belastingen en accijnsen te Geldorp c. a. en Eindhoven (buitengemeenten), in de zevende en achtste klasse.*

Bij 's Konings besluit van 15 December 1880, no. 18, is met ingang op 1 *Januarij* 1881.

1°. de gemeente *Tongelré* afgescheiden van het kantoor der directe belastingen, invoerregten en accijnsen te *Eindhoven c. a.* en toegevoegd aan dat der directe belastingen en accijnsen te *Eindhoven* (*buitengemeenten*),

2°. de gemeente *Zesgehuchten* afgescheiden van het kantoor der directe belastingen en accijnsen te *Eindhoven* (*buitengemeenten*) en ingedeeld bij dat derzelfde middelen te *Geldorp c. a.*

In verband met de resolutie van 31 December 1869, no. 39 (*Vers. no.* 209) wordt het kantoor *Geldorp c. a.* gerangschikt in de *zevende* klasse, en dat te *Eindhoven* (*buitengemeenten*), waarvan de vermoedelijke belooning, na aftrek der kosten van beheer met inbegrip der belooning voor den sub-ontvanger te *Veldhoven* en zoo noodig voor dien te *Nuenen*, kan worden geraamd op ongeveer *f* 1400 zuiver 's jaars, ingedeeld in de *achtste* klasse.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 435. BESLUIT van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den 20sten December* 1880, *no.* 27, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het reglement voor het Bestuur van het waterschap de Nederwaard.* (*Prov. blad no.* 89.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

doen te weten:

1°. dat door de Staten dier provincie in hunne vergadering van den 13den November 1880 is besloten tot wijziging van het reglement voor het Bestuur van het waterschap genaamd *de Nederwaard*, welk besluit hierbij is gevoegd.

2°. dat voormeld besluit is goedgekeurd bij Z. M. besluit van 12 December 1880, no. 19.

's Gravenhage, den 20sten December 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

DE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Gezien de betrekkelijke voordragt van de Gedeputeerde Staten dier Provincie;

Gelet op art. 192 der Grondwet en op art. 138 der Provinciale wet;

Hebben besloten:

Vast te stellen de navolgende wijzigingen van het Reglement voor het Bestuur van het Waterschap, genaamd *de Nederwaard*, vastgesteld

bij besluit der Staten van de Provincie *Zuid-Holland* van den 10den November 1858, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 6den Januarij 1859, no. 57 (1), gewijzigd bij besluit der Staten van den 12/18den Julij 1871, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 14den Augustus 1871, no. 18 (2), afgekondigd in de Provinciale Bladen van *Zuid-Holland*, no. 8 van 1859 en no. 93 van 1871.

Art. 3. Tusschen de vóórlaatste en laatste alinea's wordt eene alinea ingevoegd luidende aldus:

„Voor wateren ontstaan door vergraving voor den aanleg van spoor- en andere wegen of van andere werken, blijft voortdurend het dragen in den omslag verpligtend."

Art. 53. De eerste alinea wordt gelezen aldus:

„De invorderbaar verklaarde omslagen worden door Ingelanden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de verschijndagen vervallen:
„den 15den Julij en
den 15den December".

Art. 85. De vóórlaatste alinea wordt gelezen als volgt:

„Voor kosten van administratie, kamerhuur, licht, brand, schrijfbehoeften, reis- en verblijfkosten van het Collegie van dagelijksch bestuur op buitengewone schouwen of vergaderingen, voor alle kosten van afzonderlijke vergaderingen van Hoofd-Ingelanden en van de vereenigde vergaderingen, wordt als *maximum* op de begrooting gebragt eene som van *f* 600; alle uitgaven dienaangaande moeten door behoorlijke kwitanciën worden gestaafd."

De slotalinea wordt gelezen als volgt:

„Hoofd-Ingelanden genieten van wege het waterschap geene bezoldiging, doch wordt aan ieder hunner voor elke bijgewoonde vergadering voor reis- en verblijfkosten vergoed eene som van drie gulden."

's Gravenhage, den 13*den November* 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

No. 436. BESLUIT *van* Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, *van den* 20*sten December* 1880, *no* 27, *houdende de door den Koning goedgekeurde wijziging van het Bijzonder reglement voor den Rodenburger en Cronesteinschen polder.* (*Prov. blad no.* 89.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,
doen te weten:

1°. dat door de Staten dier Provincie in hunne vergadering van den 13den November 1880 is besloten tot wijziging van het Bijzonder Reglement voor den *Rodenburger en Cronesteinschen polder* (gemeente *Zoeterwoude*), welk besluit onder no. 811 hierbij is gevoegd.

2°. dat voormeld besluit is goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van 12 December 1880, no. 19.

's Gravenhage, den 20*sten December* 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVERNAAT, *Griffier.*
Red.

(1) Bijv. 1859, no. 18.
(2) Bijv. 1871, no. 231.

DE STATEN DER PROVINCIE ZUID-HOLLAND,

Gezien de betrekkelijke voordragt van de Gedeputeerde Staten dier Provincie;

Gelet op art. 192 der Grondwet en art. 138 der Provinciale wet;

Hebben besloten:

Vast te stellen de navolgende wijziging van het Bijzonder Reglement voor den *Rodenburger en Cronensteinschen polder* (gemeente *Zoeterwoude*), vastgesteld bij hun besluit van den 7den Julij 1859, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 5den Augustus 1859, no. 51 (1);

Art. 1 te lezen als volgt:

De polder is bepaald door de navolgende grenzen:

Beginnende in den noordwesthoek van den polder bij de Leeuwenbrug, loopt de grens zuidwaarts langs den oostkant van den Zoeterwoudschen weg tot in de Roomburgerwatering bij de Lammebrug, waar de grens noordoostwaarts ombuigt en het midden der Roomburgerwatering volgt tot aan de sloot ten oosten van het land van JOHANNES KOOREMAN.

Van laatstgenoemd punt volgt de grens het midden dier sloot tot aan de Rodenburgerlaan en volgt den zuidkant van die laan oostwaarts, tot zij weder in de Roomburgerwatering valt, om verder het midden van genoemde watering noordoostwaarts te volgen tot aan den Hoogen Rijndijk bij de Roomburger brug.

Van af de Roomburgerbrug loopt de grens westwaarts langs den zuidkant van den Hoogen Rijndijk tot aan de buitenwatersloot, tusschen de Rodenburgerlaan en het Raamveld gelegen, waar de grens zuidwaarts ombuigt en het midden der buitenwatersloot volgt tot aan de kade van het ingepolderde gedeelte van het Raamveld.

Van laatstgenoemd punt volgt de grens in westelijke rigting den buitenteen van genoemde kade en verder de scheidingsloot tusschen het ingepolderde en het overblijvend gedeelte van het Raamveld tot in de buitenwatersloot ten westen van het Raamveld gelegen, van welk punt de grens eerst zuidwaarts en daarna westwaarts, het midden der buitenwatersloot volgt tot aan de stadscingelsloot.

Van laatstgenoemd punt loopt de grens westwaarts door het midden van genoemde cingelsloot tot aan het midden der buitenwatersloot, langs de laan en het land van FREDERIK STOKHUIZEN, waarmede de grens zuidwestwaarts om en rond een partij tuinland (in het buitenwater liggende) heen trekt, om aan den noordwestkant daarvan weder het midden der Stadscingelsloot te bereiken en deze verder westwaarts te volgen tot aan de Stadsmolensloot.

Van laatstgenoemd punt loopt de grens zuidwaarts door het midden dier molensloot tot aan de buitenwatersloot langs den Cronesteinschen polder, en volgt het midden van laatstgenoemde buitenwatersloot westwaarts in kromme rigtingen tot aan den Zoeterwoudschen weg, en zuidwaarts ombuigende, langs genoemden weg tot de Leeuwenbrug, het punt van uitgang.

Alles gelijk is aangewezen door de gestippelde lijn op de hierbij gevoegde schetsteekening.

's Gravenhage, den 13*den November* 1880.

De Staten voornoemd,
(*Get.*) FOCK, *Voorzitter.*
(*Get.*) F. TAVENRAAT, *Griffier.*

---

(1) Bijv. 1859, no. 192. *Red.*

Behoort bij Koninklijk besluit van 12 December 1880, no. 19.
Mij bekend,
De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 437. KONINKLIJK-BESLUIT *van den* 21*sten December* 1880, *no.* 36, *betreffende de militaire hospitalen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog dd. 18 December 1880, Kabinet Litt. V[44];

Gelet op Ons besluit van 7 September 1880, no. 9;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

a. dat, te rekenen van 1°. Januarij 1881, de op den voet van gemeld besluit door Ons te benoemen administrateurs van de militaire hospitalen met den rang van kapitein, van 1ste luitenant of van 2den luitenant, zoolang zij die betrekking bekleeden, zullen worden gevoerd à la suite van de wapens en diensten, waartoe zij behooren op het tijdstip hunner benoeming tot de evenbedoelde betrekking van administrateur;

b. dat de administrateurs der militaire hospitalen voorloopig en in afwachting eener nadere, meer algemeene tractementeregeling, zullen genieten een jaarlijksch tractement, ten bedrage van:

f 1600 voor de kapiteins,
„ 1200 „ „ 1ste luitenants,
„ 1000 „ „ 2de luitenants,
„ 800 „ „ adjudanten-onderofficier, administrateurs der hospitalen van de 2de klasse, en
„ 700 „ „ adjudanten-onderofficier, administrateurs der hospitalen van de 3de klasse.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 21*sten December* 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(*Get.*) REUTHER.

No. 438. RESOLUTIE *van den* Minister van Binnenlandsche Zaken, *van den* 21*sten December* 1880, *La. M, afd. O*, *betreffende de toepassing van de artikelen* 16—18 *der wet van* 17 *Augustus* 1878 (*Sb. no.* 127). (*Prov. blad no.* 112.)

Aan Gedeputeerde Staten van Utrecht.

Uwe ambtgenooten in eene der provinciën vroegen, — naar aanleiding van de artt. 16—18 der wet van 17 Augustus 1878 (*Sb. no.* 127), — of de gemeente-besturen verpligt zijn nieuwe besluiten te nemen, betreffende het getal der openbare scholen, en die aan Gedeputeerde Staten mede te deelen, dan wel, of daartoe betrekkelijke besluiten, krachtens de wet van 1857 genomen, onder de tegenwoordige wet van kracht blijven.

Daar deze vraag zich ook bij Uw Collegie kan voordoen, heb ik de eer U kennis te geven van het antwoord, door mij daarop gegeven.

De verpligting, den Gemeenteraad bij art. 18 der wet op het lager

onderwijs van 1878 opgelegd, geldt alleen voor die besluiten, welke krachtens *deze* wet door den Raad genomen worden. Indien de besluiten, aangaande het getal der scholen en de vakken, aldaar te onderwijzen, onder de wet van 1857 vastgesteld, in overeenstemming zijn met de voorschriften der nieuwe wet, dan is de Raad niet verpligt een nieuw besluit te nemen en aan Gedeputeerde Staten mede te deelen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*Get.*) SIX.

No. 439. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 22sten December* 1880, *no.* 19, *houdende verlenging der concessie tot tolheffing op den weg van Hoogmade naar Leiderdorp.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 18 December 1880, no 36, afdeeling, Handel en Nijverheid;

Gelet op Ons besluit van 9 November 1875, no. 4;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan Jhr. Mr. J. W. T. Diert van Melissant te 's Gravenhage, in hoedanigheid van administrateur der nalatenschap van den Heer C. Sprong, wordt op nieuw concessie verleend tot tolheffing op den weg van Hoogmade naar Leiderdorp, voor den tijd van drie jaren, eindigende 31 December 1883, en overeenkomstig het bij Ons besluit van 10 October 1872, no. 18 (1), gevoegd tarief

Art. 2. De opbrengst dezer heffing moet in de eerste plaats worden aangewend tot deugdelijk onderhoud van den weg en hetgeen daartoe behoort.

Art. 3. Het toezigt over de uitvoering van deze concessie wordt opgedragen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, volgens de door hen deswege te geven voorschriften.

Art. 4. Worden de bepalingen van dit besluit niet nageleefd, of de bij het vorig artikel bedoelde voorschriften niet opgevolgd dan wordt de in artikel 1 van dit besluit verleende vergunning ook vóór den afloop van den daar genoemden termijn ingetrokken.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 22sten December 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get*) G. J. G. KLERCK.

No. 440. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 23sten December* 1880, *afdeeling Tel. no.* 74, *houdende algemeene rangschikking der rijkstelegraafkantoren.*

DE MINISTER VAN WATERSTAAT, HANDEL EN NIJVERHEID, heeft goedgevonden ter kennis te brengen van het personeel van den Rijkstelegraaf:

(1) Bijv. 1872, no. 271. *Red.*

dat, volgens het aantal telegrammen, van 1 December 1879 tot en met 30 November 1880 behandeld, de rijkstelegraafkantoren, op grond van artikel 10 van het Koninklijk besluit van 11 Julij 1880, no. 24, voor het dienstjaar 1881 worden gerangschikt in de voor hunne namen gestelde klassen, als:

in de *eerste* klasse:

de rijkstelegraafkantoren te *Amsterdam*, *Arnhem*, *'s Gravenhage*, *Groningen*, *Leeuwarden*, *Rotterdam*, en *Utrecht;*

in de *tweede* klasse:

de rijkstelegraafkantoren te *Dordrecht*, *Haarlem*, *Harlingen*, *'s Hertogenbosch*, *Leiden*, *Maastricht*, *Nieuwediep*, *Nijmegen*, *Schiedam*, *Vlissingen*, en *Zwolle;*

in de *derde* klasse:

de rijkstelegraafkantoren te *Breda*, *Delft*, *Deventer*, *Gorinchem*, *Gouda*, *Maassluis*, *Middelburg*, *Roosendaal*, *Sneek*, *Tiel*, *Venlo*, *Vlaardingen*, en *Zutphen*,

alsmede de kantoren met vereenigde post- en telegraafdienst te *IJmuiden*, *Oss* en *Scheveningen;*

in de *vierde* klasse:

de rijkstelegraafkantoren te *Alkmaar*, *Almelo*, *Amersfoort*, *Apeldoorn*, *Bergenopzoom*, *Eindhoven*, *Enschedé*, *Goes*, *Hoorn*, *Kampen*, *Meppel*, *Purmerende*, *Roermond*, *Tilburg*, *Wageningen*, *Wormerveer* en *Zaandam*,

alsmede de kantoren met vereenigde post- en telegraafdienst te *Assen*, *Delfzijl*, *Enkhuizen*, *Helmond*, *Neuzen* en *Zierikzee;*

in de *vijfde* klasse:

de rijkstelegraafkantoren te *Bommel*, *Culenborg*, *Delfshaven*, *Dokkum*, *Edam*, *Grave*, *Hansweert*, *Heerenveen*, *Hilversum*, *Lemmer*, *Schoonhoven* en *Winschoten*,

alsmede de kantoren met vereenigde post- en telegraafdienst te *Alblasserdam*, *Alphen*, *Baarn*, *Bolsward*, *Bruinisse*, *Doesborgh*, *Franeker*, *Harderwijk*, *Hengelo*, *Heusden*, *Hoek van Holland*, *Hoogezand*, *Joure*, *Katwijk*, *Kralingsche veer*, *Leerdam*, *Lobith*, *Oldenzaal*, *Oosterhout*, *Oudenbosch*, *Raamsdonk*, *Sliedrecht*, *Steenwijk*, *Terschelling*, *Veendam*, *Vianen*, *Waalwijk*, *Weesp*, *Workum*, *Zeist* en *Zevenbergen*;

in de *zesde* klasse:

de rijkstelegraafkantoren te *Driebergen*, *Goor*, *Heerlen*, *Koevorden*, *Westschouwen* en *Wijk bij Duurstede*,

alsmede de kantoren met vereenigde post- en telegraafdienst te *Aalten*, *Appingedam*, *Balk*, *Bloksijl*, *Bodegraven*, *Boskoop*, *Boxmeer*, *Breskens*, *Dedemsvaart*, *Doetinchem*, *Dongen*, *Dragten*, *Druten*, *Egmond*, *Geertruidenberg*, *Geldrop*, *Gemert*, *Goedereede*, *Gorredijk*, *'s Gravezande*, *Groenlo*, *Grouw*, *Haarlemmermeer*, *Hasselt*, *Hattem*, *Hoogeveen*, *Huissen*, *Huizen*, *Hulst*, *IJzendijke*, *Kaatsheuvel*, *Klundert*, *Kortgene*, *Krimpen*, *Lekkerkerk*, *Lochem*, *Maarssen*, *St. Maartensdijk*, *Makkum*, *Medemblik*, *Mijdrecht*, *Monnikendam*, *Monster*, *Naaldwijk*, *Naarden*, *Nieuwe Pekela*, *Nijkerk*, *Noordwijk*, *Oostburg*, *Oostmahorn*, *Oude Pekela*, *Oude Tonge*, *Oudewater*, *Oud Gastel*, *Rhenen*, *Ridderkerk*, *de Rijp*, *Rijssen*, *Sappemeer*, *Sluis*, *Smilde*, *Stadskanaal*, *Steenbergen*, *Terborg*, *Texel*, *Tholen*, *Veghel*, *Velp*, *Venray*, *Walsoorde*, *Warffum*, *Weert*, *Werkendam*, *Willemstad*, *Winkel*, *Winterswijk*, *Winsum*, *Woerden*, *Woudrichem*, *Yerseke*, *Zwartsluis* en *Zwijndrecht*;

dat het kantoor met vereenigde post- en telegraafdienst op *Vlieland*,

wegens zijne bijzondere belangrijkheid, voor het dienstjaar 1881 wordt gerangschikt in de *vijfde* klasse.

's Gravenhage, den 23sten December 1880.

(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 441. CIRCULAIRE *van den* Minister van Justitie, *van den 24sten December* 1880, *4de afd. no.* 90, *houdende bepalingen bij ontslag uit de gevangenis van veroordeelde onderofficieren of schepelingen der Marine.*

's Gravenhage, den 24sten December 1880.

Betreffende het ontslag uit de gevangenis van veroordeelde onderofficieren of schepelingen der Marine, heb ik van den Minister van Marine de volgende inlichting ontvangen.

„Bij de overbrenging van veroordeelde onderofficieren of schepelingen naar gevangenissen, arrest- of provoosthuizen zal reeds dadelijk beslist worden of zij al of niet uit de zeedienst moeten worden verwijderd en daarvan bij de overbrenging onverwijld of wel zoodra mogelijk aan de betrokken administratie worden kennis gegeven, — in het toestemmend geval zal die kennisgeving vergezeld gaan van een ontslagbrief, ten einde aan den betrokkene bij het eindigen van zijn straftijd te worden uitgereikt.

Moet hij naar boord terugkeeren, dan zal de administratie bij zijn ontslag uit de gevangenis hem moeten voorzien van een reisorder en gelasten zich onverwijld ter beschikking te stellen van den Kommanderenden Officier van den bodem, die bij zijne opzending naar de gevangenis zal zijn aangegeven.

Het is echter voor eene goede controle zeer wenschelijk dat door de administratie de betrokken Kommanderende Officier in wetenschap wordt gesteld met den datum waarop een veroordeelde de gevangenis verlaten zal, waarbij dan tevens, zoo noodig, het vereischte reisgeld kan worden aangevraagd."

Ik heb de eer de besturen der gevangenissen te verzoeken, wel te willen bevorderen dat voortaan overeenkomstig de bedoeling van den Minister van Marine worde gehandeld.

De circulaires van 31 Julij (1) en 28 Augustus 1854, no. 94/49 en 59/12, zijn dien ten gevolge op het ontslag van de bedoelde onderofficieren en schepelingen niet meer van toepassing.

De Minister van Justitie,

(*Get.*) A. E. J. MODDERMAN.

No. 442. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 27sten December* 1880, *no.* 20, *houdende verlenging der concessie tot heffing van schutgelden voor doorvaart van het verlaat van den Bovenpolder Zestienhoven en Oudendijk, gemeente Overschie.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en

---

(1) Ed. van DORP. 1854, pag. 545 and. ed. XLII, 331. *Red.*

Nijverheid, van den 22sten December 1880, no. 41, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De laatstelijk bij Ons besluit van 6 Maart 1878, no. 17 (1), aan het bestuur van den Bovenpolder Zestienhoven en Oudendijk, gemeente Overschie, verleende concessie tot heffing van schutgelden voor doorvaart van het verlaat van dien polder overeenkomstig het tarief gevoegd bij Ons boven aangehaald besluit met den tijd van drie jaren, eindigende 31 Januarij 1884, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 27sten December 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 443. KONINKLIJK-BESLUIT *van den 27sten December* 1880, *no.* 22, *houdende verlenging der concessie tot het heffen van doorvaartregten en bruggeld aan Rijnlands sluizen, tusschen het afgesloten IJ en het Spaarne met tarief.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van den 23sten December 1880, no. 42, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De laatstelijk bij Ons besluit van 12 November 1877, no. 3 (2), aan het bestuur van het hoogheemraadschap van Rijnland tot 1 Januarij 1881 verleende concessie tot heffing van doorvaartregten en bruggeld aan Rijnlands sluizen, tusschen het afgesloten IJ en het Spaarne, overeenkomstig het door dat bestuur den 12 October 1880 vastgesteld en bij dit besluit gevoegd tarief met den tijd van drie jaren, eindigende 31 December 1883, te verlengen.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 27sten December 1880.

(*Get.*) WILLEM.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

Tarief *voor de heffing van doorvaartregten aan Rijnlands sluizen te Spaarndam.*

Art. 1. Voor elk vaartuig komende door de Spaarndamsche sluizen, wordt, eer de sluiswachter het in de Kolk toelaat, schutgeld betaald.

In sommige gevallen, bij het tarief omschreven, is daarvoor ook bruggeld verschuldigd.

---

(1) Bijv. 1878, no. 85. *Red.*
(2) Bijv. 1877, no. 310.

Art. 2. Het schutgeld bedraagt:

A. *Aan de Groote Sluis.*

Voor vaartuigen van minder dan	25		M³,	45	cent.
„ „ „	25	tot 50	„	60	„
„ „ „	50	„ 75	„	75	„
„ „ „	75	„ 100	„	95	„
„ „ „	100	en meer	„	120	„

B. *Aan de Kolksluis.*

Bij gewone schutting met de sluiskolk, welke geregeld ieder uur plaats heeft, en wel: van 15 Maart tot 15 September, van vijf uur 's ochtends tot negen uur 's avonds, en van 15 September tot 15 Maart, van zeven uur 's ochtends tot zeven uur 's avonds.

Voor vaartuigen van minder van	20		M³,	25	cent.
„ „ „	20	tot 50	„	30	„
„ „ „	50	„ 75	„	40	„
„ „ „	75	„ 100	„	50	„
„ „ „	100	en meer	„	70	„

Bij buitengewone schutting is het dubbele regt verschuldigd, tenzij die plaats hebbe voor twee of meer schepen of vlotten te gelijk, wanneer het gewone regt slechts met de helft wordt verhoogd.

Voor schutting met de sluiskamer, of tusschen de buitenste deuren bedraagt het regt in elk geval 15 cent.

C. *Aan de Kleine Sluis.*

Voor vaartuigen van minder dan	8		M³,	10	cent.
„ „ „	8	tot 14	„	15	„
„ „ „	14	„ 20	„	20	„
„ „ „	20	en meer	„	25	„

D. *Voor vlotten aan alle Sluizen,*

per schutting en per balklengte 15 cent.

De inhoud wordt bewezen uit meetbrieven; maken deze van Zeetonnen gewag, dan wordt één van die tonnen aangenomen voor $2\frac{1}{4}$ M³.

Indien van de tonnenmaat der vaartuigen geen bewijs vertoond wordt, zal de meting door een rijks- of ander beëedigd scheepsmeter op kosten van den schipper van het vaartuig geschieden.

Art. 3. Het bruggeld, enkel verschuldigd bij het wippen of afdraaijen der bruggen, bedraagt aan de Groote Sluis 10, en aan de Kolksluis 5 cent. Dit bruggeld wordt aan de Kolksluis verdubbeld bij buitengewone schutting.

Art. 4. Voor een stoomboot, tegelijk met het schip doorvarende en ongeladen, is geen regt verschuldigd; maar geladen wordt daarvoor 10 cent betaald.

Voor elke boot meer, geladen of ongeladen, bij hetzelfde schip behoorende, is gelijk regt van 10 cent verschuldigd.

Voor het doordrijven of voor het tegen stroom doorhalen bij sluisgang, geldt hetzelfde tarief als bij gewone schuttingen.

Aldus vastgesteld door de vereenige vergadering van Rijnland, den 12 October 1880.

(*Get.*) DE CLERCK, *Dijkgraaf.*
(*Get.*) W. G. DE BRUIJN KOPS, *Secretaris.*

Behoort bij Koninklijk besluit van 27 December 1880, no. 22.

Mij bekend,

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) G. J. G. KLERCK.

No. 444. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 27sten December* 1880, *posterijen, no.* 57, *houdende vestiging van een postkantoor te Nijverdal.*

Art. 3. Ingevolge het Koninklijk besluit van 22 Augustus 1880, no. 5, (*Sb. no.* 163), wordt een postkantoor gevestigd te *Nijverdal*, hetwelk in werking zal treden 1 Januarij 1881.

De vernietigingsstempel draagt het nommer 206.

Daar te *Nijverdal* tevens een Rijkstelegraafkantoor gevestigd wordt, zal dit kantoor tevens voor de dienst der telegrafische postwissels zijn opengesteld.

Het hulpkantoor te *Hellendoorn* zal, te rekenen van denzelfden datum, alleen onder het postkantoor te *Nijverdal* ressorteren; de alphabetische lijst der hulpkantoren is dienovereenkomstig te wijzigen.

Vastgesteld 27 December 1880, no. 57.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*Get.*) STARING. *l. S.-G.*

No. 445. KENNISGEVING *van den* Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, *van den 30sten December* 1880, *afdeeling Telegrafie, no.* 74, *houdende openstelling en dienstregeling van kantoren; bepalingen omtrent het verkeer met Nederlandsch-Indië.*

Met ingang van 20 December jl. werd te *IJsselstein*, en met ingang van 1 Januarij aanstaande wordt te *Nijverdal* een rijkstelegraafkantoor met beperkte dagdienst geopend.

Het telegraafkantoor te *St. Annaland*, tot welks vestiging ingevolge de Koninklijke magtiging van 24 September 1880, no. 18, vergunning werd verleend, wordt met ingang van 1 Januarij aanstaande voor het algemeen verkeer geopend.

Op het kantoor te *Brielle* is sedert den 19den dezer de beperkte dagdienst ingevoerd. Het kantoor is nu open: op werkdagen, van 8 tot 12 ure voor- en van 2 tot 7 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 9 ure voor- en van 1 tot 2 en 5 tot 6 ure namiddags.

Het kantoor te *St. Annaland* zal open zijn: op werkdagen van 8½ ure voor- tot 1½ ure namiddags en van 4 tot 6 en 7 tot 8 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 11 ure voormiddags.

Het kantoor te *'s Gravesande* is open: op werkdagen, van 8 ure voor- tot 1 ure namiddags en van 4 tot 7 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 9 tot 12 ure voormiddags.

Het kantoor te *Hengelo* is op werkdagen open van 8 ure voor- tot 4 ure namiddags en van 6 tot 8 ure namiddags. De dienstijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Hoogeveen* is op zon- en feestdagen open van 8 tot 9½ ure voor- en van 12 tot 1½ en 4½ tot 5½ ure namiddags. De diensttijd op werkdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *IJsselstein* is open: op werkdagen, van 9 ure voor- tot 1 ure namiddags en van 3 tot 7 ure namiddags; op zon- en

feestdagen, van 8½ tot 9½ ure voor- en van 4 tot 7 ure namiddags.

Het kantoor te *St. Maartensdijk* is op werkdagen open van 8½ ure voor- tot 1½ namiddags en van 4 tot 6 en 7 tot 8 ure namiddags. De diensttijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Monster* is op zon- en feestdagen open van 8 tot 9 ure voor- en van 12½ tot 2½ ure namiddags. De diensttijd op werkdagen blijft onveranderd,

Het kantoor te *Nijverdal* zal open zijn: op werkdagen, van 8 tot 12 ure voor- en van 2 tot 4 en 6 tot 8 ure namiddags; op zon- en feestdagen, van 8 tot 11 ure voor- en van 2 tot 3 ure namiddags.

Het kantoor te *Weert* is op zon- en feestdagen open van 8 tot 10 ure voor- en van 3 tot 4 ure namiddags. De diensttijd op werkdagen blijft onveranderd.

Het kantoor te *Werkendam* opent de dienst zoolang de buitengewone riviercorrespondentie duurt ten 8 ure des voormiddags.

Het kantoor te *Zevenbergen* is op werkdagen open van 8½ tot 12 ure voor- en van 2 tot 4½ en 6 tot 8 ure namiddags. De diensttijd op zon- en feestdagen blijft onveranderd.

Op 20 December jl. werden te *IJsselstein* en op 1 Januarij aanstaande worden te *Nijverdal* de post- en de telegraafdienst vereenigd onder het beheer van één ambtenaar, hoofd van het vereenigd kantoor.

Het kantoor op het station der Maatschappij tot exploitatie van Staatsspoorwegen te *Dedemsvaart* is gemagtigd tot de ontvangst van telegrammen voor *Nieuwleusen*, *Ruitenveen* en *den Hulst*. Bezorging geschiedt vandaar uitsluitend per post, waartoe driemalen daags, ten 7 en 11½ voor- en ten 6½ ure namiddags, gelegenheid bestaat.

In verband met de op bladz. 4 van de gedrukte circulaire no. 21, dd. 29 Mei jl, voorkomende kennisgeving, dat in het verkeer met Nederlandsch-Indië bijzondere telegrammen in geheim schrift worden toegelaten, wordt nader medegedeeld, dat die toelating zich alleen bepaalt tot de telegrammen in geheim cijferschrift.

's Gravenhage, den 30sten December 1880.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
(*Get*) STARING, *l. S.-G.*

No. 446. Resolutie van den Minister van Financien, van *den* 31*sten December* 1880, *no.* 104, *houdende toepassing der zegelwet op declaratien no.* 15 (*comptabiliteit*).

De indemniteiten en biljetgelden, toegekend aan de ontvangers der directe belastingen, invoerregten en accijnsen, behooren tot hunne bezoldiging (verg. art. 18 van het Koninklijk besluit van 18 November 1822 no. 157, *Vers.* 1824 *no.* 84), en de declaratien daarvoor zijn met betrekking tot het zegel te beschouwen als afzonderlijke kwitantien. De vrijstellingen van art. 27 A, no. 52, der wet van 3 October 1843 (*Sb. no.* 47, *Vers.* 1844 *no.* 74) zijn daarop dus niet toepasselijk, en die declaratien moeten van zegel voorzien zijn, ook dan wanneer zij niet meer dan tien gulden bedragen.

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal,
(*Get.*) BARTSTRA.

No. 447. Besluit *van* Gedeputeerde Staten van Groningen, *van den* 31*sten December* 1880, *no.* 69, 1*e afd.*, *houdende aanwijzing der wegen in eenige gemeenten, die niet onderworpen zullen zijn aan de voorschriften van het reglement op het toezigt der wegen.* (*Prov. blad no.* 76.)

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN,

Gezien art. 1 en 2 van het reglement op het toezigt der wegen in de provincie Groningen, door de Staten vastgesteld den 9 December 1879, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 19 Maart 1880, no. 9 (*Prov. blad no.* 18) (1) en hun besluit van den 4 Junij 1880, no. 5, 1 afdeeling (*Prov. blad no.* 31);

Overwegende dat het wenschelijk is in eenige gemeenten de wegen aan te wijzen, die niet onderworpen zullen zijn aan de voorschriften van genoemd reglement;

Hebben goedgevonden te besluiten:

Aan de voorschriften van het reglement op het toezigt der wegen in de provincie Groningen zullen niet onderworpen zijn:

A. In de gemeente *Groningen:*

1°. de wegen gelegen binnen den kring, getrokken van het Winschoterdiep af langs de buitenzijde van het provinciaal verbindingskanaal tot aan het Noord-Willemskanaal; verder langs de buitenzijde van het provinciaal kanaal bij het Noord-Willemskanaal en langs de buitenzijde van de Westerhaven; langs de buitenzijde van de voormalige vestinggracht tot aan de kerkelaan; langs de westzijde van deze laan tot aan den togt ten westen der Noorder begraafplaats; van dien togt tot den Paddepoelsterweg en van daar oostwaarts langs dien togt en het stadsland aan het Studentenpad tot het Boterdiep; van het Boterdiep bij de scheidingsloot ten noorden langs de drie zuidelijkste perceelen tot den Korreweg, en van de min of meer in de verlengde rigting loopende scheidingsloot tot den landweg (Jacobijnerweg); langs dien weg tot aan den Singelweg en verder langs de oostelijke zijde van dien weg tot aan het Damsterdiep; van hier langs de buitenzijde van het provinciaal kanaal en van de Oosterhaven tot het Winschoterdiep;

2°. de wegen gelegen tusschen het Winschoterdiep de grenzen van de gemeente Haren, het Noord-Willemskanaal en het provinciaal verbindingskanaal tusschen het Winschoterdiep en het Noord-Willemskanaal:

3°. de wegen gelegen tusschen de Westerhaven, de buitenzijde van de voormalige vestinggracht, de zijdzijde van den Kraneweg, de oostzijde van den rijkestraatweg naar Friesland en eene lijn getrokken uit de zuidzijde van dezen weg over het Hoendiep naar de uitvaart van de Drentsche laan naar het Hoendiep; langs die uitvaart tot de Drentsche laan; langs de noordzijde van de Drentsche laan tot den Eelderweg; van den Eelderweg tot de noordzijde van den Staatsspoorweg; van daar langs de noordzijde van den Staatsspoorweg tot het Noord-Willemskanaal; langs de Westzijde van het kanaal tot de Westerhaven;

4°. de weg van de Oosterhaven af ten oosten van- en langs het Winschoterdiep tot aan de grens der gemeente Haren.

(1) Bijv. 1880, no. 123.

Red

B. In de gemeente *Appingadam*:

1°. De Wijkstraat; 2°. de Dijkstraat; 3°. de Solwerderstraat; oostwaarts tot aan de Solwerdertil; 4°. Het Gouden Pand, 5°. de Broerstraat; 6°. de Spekkersgang; 7°. de Kniestraat; 8°. de Oude Kerkstraat; 9°. de Nieuwe Kerkstraat; 10°. de Kaakgang; 11°. de St. Annastraat; 12°. de Klapweg; 13°. de Oude weg met zijtak naar de algemeene begraafplaats; 14°. de weg om de Wierde; 15°. de Groene- of Molenweg en 16°. de Moeshorn.

C. In de gemeente *Delfzijl*.

1°. De wegen binnen de voormalige vestinggracht van Delfzijl, van de brug bij het Damsterdiep tot den beer in die vestinggracht; van daar bijlangs de Eems tot het Boomshoofd en van het Boomshoofd langs de haven tot de Dorpsterzijl;

2°. de weg van de Dorpsterzijl tot den provincialen kunstweg van Appingedam naar de Oostwolderpolderzijl ten zuidoosten van het dorp Farmsum.

D. In de gemeente *Winschoten*:

1°. de Langestraat, van af de draaibrug over het provinciaal omsnijdingskanaal, sluitende aan de Torenstraat, met inbegrip van de daarop uitkomende stegen, zijstraten en opreden;

2°. het Marktplein met inbegrip van den Kerkvoogdengang;

3°. het Kerkstraatje.

4°. de Marktstraat sluitende aan de Beersterstraat;

5°. de Blijhamsterstraat met het verlengde deel daarvan, sluitende aan den overweg van den Staatsspoorweg „Winschoten-N. Schans."

6°. de Engelsche straat, sluitende aan de Beersterstraat;

7°. de Beersterstraat, tot aan de draaibrug over het kanaal de Rensel;

8°. de Wevershorn;

9°. de Achterlaan;

10°. de Engelsche laan;

11°. de Rozenstraat;

12°. de weg van af de draaibrug over de Rensel tot de Torenstraat, met inbegrip van de door demping verkregen grootere oppervlakte.

13°. de Torenstraat;

14°. de Caroliweg;

15°. de Kostersgang;

16°. de Liefkensstraat;

17°. het Schoolstraatje;

18°. de Garstestraat, tot aan den overweg van den Staatsspoorweg „Groningen-Winschoten."

19°. de Visschersdijk;

20°. het Gerlofsgangje;

21°. de Binnen-venne, met inbeprig van door demping verkregen grootere oppervlakte;

22°. de Boschstraat, voorbij Hooge Klei tot de Garstestraat;

23°. de Buiten-venne, tot Engels-Til, met inbegrip van de door demping verkregen grootere oppervlakte;

24°. de Olieslagerssteeg.

Aldus vastgesteld te *Groningen*, den 31 December 1880.

De Gedeputeerde Staten voornoemd:

(*Get.*) VAN HEIDEN, *Voorzitter.*

(*Get.*) VAN LOON, *Griffier.*

ALPHABETISCH REGISTER

OP HET

BIJVOEGSEL TOT HET STAATSBLAD.

A.

B.

No.

H.